

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПЕДАЉНО ЈЕДНАКОСТ НА ТАБЕЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИИ.
 НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3
 ЗА ОДЈАКОВЕ ЦЕНА НА ГОДИНУ 8 ДИИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ДЛАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласила 6 дин. пара од врсте.
 Преплату која садржи упућује на општински суд и на Народногласила у Београду.
 Издаци поштом и напремају се.
 Нећеће писма не враћају се.

Због штампарских тегоба овај број нашег листа није могао на време изићи.

СЛУЖБЕНИ ДЕО.

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10-ог новембра прошле године да се водоводи, канали и осветлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима, који се добију.

Предајући ову одлуку одбора јавности, суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би с поменутих послова, било појединих било укупних, хтеле примити, да се са покудама обрете Суду до 10. марта ове године (по старом).

Ближа обавештења на захтев даваће општински Суд.

Из седнице 11. новембра 1886. год. Београд.

РЕФЕРАТ ОДБОРУ УЗ ПРОЈЕКТ БУЏЕТА 1887 РАЧ. ГОДИНЕ.

Ове године неколико је изашло да се морале распоредити нагом мо даје ликвидације за годишње послове општине, као и за закупа оних права, која у главном и чине буџет прихода наше општине. Због так повисавањих ликвидација, ве могаху се одмах ни уговори са закупцима закнати, па се за то ни пројект буџета не могахе одмах савишати.

Предајући данас одбореном прегледу пројект буџета ове наставе 1887 рач. године, општински суд има част саврешта пажњу општинског одбора, да се у општи и ово годишњи буџет општине оснива на пре-

досегувању, да се прорачуном мањих сума прихода по што су у старој, ствара сигурна могућност те на козпу године у границама целокупног буџета покаже вишах какав је случај у прошлој години до на 91.000 динара; а може се с правом рачунава да ће у редовним приликама ове године насти и до 100.000 више по што је предвиђено.

Користећи се вишиком прихода прошле, који служи за баасе ове године, сума вишах распоређена је по свима партијама општинских потреба а једнак је део одвојен и на по-вишици персонала. Овоме поручу суд је руковођен, колико околишћу да се нарочито сабо награђени органи мало беле награде толико и тога ради да се даде признање оним органима који га заслужују — тим пре, што за савесно вршење општинске службе имају права у свој очекивати беду награду кад им поредница на а сама личност није осигурана у староста.

I.

О БУЏЕТУ ПРИХОДА.

Прошло рачунање године буџет прихода био је предвиђен са 602.271 динар а ове са 684.897 56 динара, а то за то што је прошле године еалтички добијено прихода до 80.000 динара више, него што је било предвиђено; на кад се у име у обзир да буџет општински из године у годину расте са по 50—70 хиљада динара, сасма је оправдано и природно буџет нов у уносити резултат измале године као што је увек билао па и ове године учињено.

Није место, али се даје ово напоменути, да ће добивење вишах прихода пр. год. послужити за покриве оних издатака које је одбор решавио на основу да палу на терет целокупног буџета у колико би поједине и дотичне партије бале прекорачене. — По о рачунама прошле године изаше се по правцу засебан преглед па упијај и одобрење.

У буџету прихода за ову 87-му рачун. годину имамо ове партије:

- Закупшину општинских непокретних добара
- Аренди и др. приходи од општ. права
- Приходи од казних и
- Варовидни приходи.

Да их пређемо редом.

A.

Закупшину општ. непокретних добара.

Ову партију прихода добија општена од 47 разних парцали свога имања, које издаје под закуп сваке године. Партија ова улази у буџет по збиру акрије од сваког парцела засебно а уопште се закупшину уговорима осл-

губава, предвиђена цера не може се ни увести ни узаконити.

За прошлу рачун. год. добијено је кирјеје 21.755-85 динара а две године добили смо 23.030 динара, те је овогодишња цера већа за 2.284 динара.

В.

Аренде и текући приходи од општ. права.

Ову буџетску позицију образују:

- 1.) Такса од месарице: говеђине, овчјине и козјине;
- 2.) приход од дубова, што општина припада од стоке која се на кланица које;
- 3.) салвиска аренда;
- 4.) салска обзарица;
- 5.) такса од месарица свињетине;
- 6.) аренда од угуљеног права на чистиће димњака;
- 7.) акциси од пића;
- 8.) аренда на употребу ђубрета;
- 9.) кантарија;
- 10.) пијаварија;
- 11.) такса за пумпање воде из Сава водоношама;

Прва тачка: такса од месарица била је за прошлу годину предвиђена са 220.000 а добијено је 249.588-60 динара. Дакле више је добијено скоро 30.000 динара. Јача контрола над кланица и у овој години може показати равне успехе, али и без тога с избором на редовно напредовале буџета 10.000 више увести само су прилима размера, збогачто што се сада наплаћује месарица од гостиначара и мешавина.

Друга (дубов) за прошлу годину дала је 20.150 а две године добили смо 21.102-70, дакле 1000 динара више по дане дала је овогодишња лиценција.

Трећа (салвиска аренда) дала је прошле године 1000 а ове 153 више — дакле 1153 динара.

Четврта (обзарица) прошле године донела 1002-50 а ове лиценцијом изашла 2300 динара, дакле више прихода за ову годину 1297-50 динара.

Пета (аренда од месарица свињетине) била је предвиђена прошле године са 13.700 а добијено је 15.400 динара. Ове године може се слободно рећи да ће изразмерно по предвиђеном приходу од осталих месарица и ова дати ама не више оно 1000 динара насутури.

Шеста (аренда од димњачара) била је за прошлу годину 3010, за ову изашла је мање за 8 динара.

Седма (акциси од пића) дала је прошле године 29.000 динара а ове изашла је лиценцијом 34.460 те ће приход ове бити већи од прошле године за 5400 динара.

Осма (од употребе ђубрета) прошле је дана 180 а ове 231 дакле више 151 динар.

Девета (кантарија) била је предвиђена са 47.000 а добијено је 57.739-58 динара, дакле 11.000 динара више по што се изашло. За ову годину ушла је та цера која је јанске године добијена али она мора дати много више бар још 10.000 динара, што се кантарија сада почела изашлимама строго по закону те готово од половине изашлимама зато, на који се изашлимама по 8, сада се изашлимама по 20 динара, па, а колику ће то разлику у резултату показати, најбоље топло уочати.

Десета (пијаварија) прошле године буџетом била је предвиђена са 18.000 а добијено је 21.700, дакле више је било прихода 3700 динара. Овај фактички приход уноси се у овогодишњи буџет.

Једанаеста (такса од помоћног) више је у општинском буџету. Она узима на основу одборског овлашћења и верова да се на Сави налази пушка, на водоношама бурад пуни водом из реке дубина а од њих наплаћује од сваког бурета по 05 пара ради

трошкова и одржања пушке и персонала. — У пројект је увнето да ће ова такса дати за ову годину 14.000 динара, а прорачун овај учини је само на основу средњег дневног утрнка воде (дневно се троши 800 вака а то даје 40 ден, што годишње износи 14.400)

Ове две позиције друге главне буџетске партије дају 420.187-71 колико је буџетом предвиђено да ће се на ову годину добити од аренда и услугањених права. Цера ова већа је од прошлогодишње на 67.045 динара. Али пад се узме на ум то да су шест позиција ова партије предвиђено не на основу претпоставки већ на основу уговорених изашла (услугањених права); и свет, да су четри остале позиције за прошлу годину дале 46.000 динара више по што се изашло, може се поуздано тврдити да ће и ова партија у ствари дати више прихода по што је стављено

В.

Калдарија

Приход од калдарије, који се наплаћује при царинари, равна се према трговинском промету.

У колико овај бизнис расте, у толико су послови царинари изишати а у толико наша калдарија расте.

За прошлу годину било је предвиђено 63.000 а добијено је 62.390 дакле 600 дина. мање, али је прошле године и промет био много мањи од обичног. Ове године предвиђено је 64.000 дина, али ће без сумње ова цера у ствари почети ама разлике између данашње и овогодишње трговине и царинске радње.

Напредни приход.

Напредни приход добијамо од:

1. измешаних мајдана,
2. месаријских планова,
3. продаје транс у селу,
4. „ „ у опшћу грабу,
5. чуварине сена у селу,
6. бакова и др. изашла каменити,
7. пошине на утрину,
8. мртвачких коза,
9. равни изашла,
10. интереса на равне изашла
11. канцеларијских такса,
12. прихода за сиротињу,
13. прихода за нар. тропикове
14. добровољних прилога,
15. прихода на општинске новине,
16. непредвиђених прихода.

За прошлу годину било је предвиђено 4000 динара да ће се добити од продаје камена а добијено је 4066. Ове је године стављено 5000 што се већ онама да ће утрешти камена бити много већи.

Експројекти планови дала су прошле године 4244 а било је предвиђено 4000. Ове године стављено је опет 4000.

Од транс у селу добијено је прошле године 242 а било стављено 200. Ове је опет изашло 200 динара.

Од грабе у грабу за прошлу било 100, добијено 107 — остало за ову 100 динара.

Чуварина сена била је предвиђена са 1200 динара и сетага је још.

Валови и други изашла

Дали су 1044 динара а било предвиђено 2400. Ова је цера остала и на ову годину, што је сада прешао општин у руке изашлимама таксе на су неће да ће се добити више таксе.

Познате приход, био је за прошлу годину предњи
ћек 3000 динар., а добијено 3229. Остало је опет 3000
динара.

Мртвачка кола

Дала су нам прошле године 2091 динар а било предви-
ђено 4000 динара. Сада је ушло 3000 што је знатно уве-
ћала такса на кола.

Од њих рачунало се да напие за прошлу годину
5000 динара и у ствари добијено је 1303 динара. Ове
је године остало опет 5000 а то за то што је вршено
опет општина наплаћивање за прву мјеру, што је за прошлу
било отпало те и буџетна цјера пала.

Истаре на равне наплате у прошлогодишњем бу-
џету ушло је био са 100 динара и добијено је 1690. За
ову годину унето је 1500.

Контарне тиме требало су да заду 7500 ја дало
су 6168 динара. Ове године унето је 6000 динара.

Према са секретну унет је био 1000 динара а тако
је 1690. За ову годину унето у буџет 1500 динара.

Према општинско био је прошле године предвиђен
са 117.000 а било је 125.353. Ове године унето је 122.000
динара дало од прошлогодишње фактично суме на не-
колико хиљада више.

Добродошњи приходи за секретну масило се да ће
ишти 3000 динара прошле године, а добијено је свата
1538 дина. и 90 пар. дина. Ове године унето је само 1500
динара.

Предплата општинских новина била је предвиђена
са само 700 динара а до новембра ове године ушло је
за прошлу рачунску годину 1400 динар., дало душло, сем
још толико неке цјере, која је остала да се наплати у
овој години.

И поред тога ипак је ове године предвиђено само
1200 динар., и ако се према броју предзатника даје из-
рачунати да ће скоро ухуљени приход бити.

Непредвиђени приход У прошлој години рачунало се
да ће дати 12.000 а добијено је 80.000 динара. Ово оту-
да што је ту ушло и зајам за Хазарџија.

За ову годину стављено је само 30.000 динар., јер се
у редовним приликама може рачунати да ће толико насти.

II

О БУЏЕТУ РАСХОДА.

Према цјери прихода и буџет расхода за ову го-
дину претставља цјера 694.897 динар.

91 925 динара, што их овогодишњи буџет нама има,
распоредили су по партијама општинских потреба раз-
мерно.

Буџет расхода дели се на ове главне партије:

- плате судског персонала,
- плате органа за спољну службу,
- плате начара и извршилаца,
- плате практиканата,
- плате служилаца,
- плате истиних стражара,
- плате пожарне чете,
- набавке сировина пољарних и сточ. потреба,
- храна општинске школе,
- кол стотце,
- персонал санитетског одељка,
- личне општ. секретарије,
- надржавне ванбрачне деце,
- надржавне секретарије,
- интерес и отплата управе фондова,
- разне грађевине,
- водоводи,
- осветљење вароши,
- управе и набавке есенара,
- школске и уградне потребе,
- разне општинске потребе,

- одржање паркова,
- општинске новине,
- ванредне непредвиђене потребе.

A

Плате судског персонала

У ову партију долазе: председник општине, два
члана суда, 5. км. помоћник, рачунар, два одборца де-
ловити, секретар суда, два пореска и један благијачини
вињетом.

Прошле године партија ова износила је 43124 а
ове се године предвиђа 32346 таксе 9222 динара више,
а то за то што је други деловити за прошлу годину био у
другој партији (2500) а што се благијачини вињетом
(2000 динара плати) до сада водио међу контролорима, те
за њихове партије и плату примао. Отуда суца пада на
унапредне персоналне, које је износило тако:

Или члан добије поштомце	860	динара
П-ти	964	"
Сваки км. помоћник по	300	"
рачунар	250	"
И. вињетови порески	92	"
П.	160	"
благијачини вињетом	176	"

С обзиром на околишту да чиновника суда и кметови
пои. њинама ије новинарима плата никакво до данас и
ико су се прилике јако измениле од овог времена а да је
први пут плата била одређена само 3036 динар. члан има
а по 2508 км. помоћника. Сада се предлаже, а и право
је, да се и јединица и другима даде бар толико колико је
потребно да има један члан суда и кметови помоћник на
да пристојно живи и опет очува углед положаја који му
је поверен.

B

Плате персонала за спољну службу

У ову партију долазе 2. секретар, правобранилац,
водовод, надзорник добара и његов помоћник, 7 класи,
контролор, један пијачини, 5 контролор заварских, је-
дан за водовод, багновачи и 10 мерача.

Прошле године општина је имала само једног са-
мешара. Други иже постављен што се са перодичним
приликама мислио да се неће предузимати много радова.
По томе се не сме остати са једним самешаром; пошто
су послови те стурни у општини доста многобројни те
их једни човек не би могао никакво вршити. А поред
добра радња тих њихово нужно је и да један буде, као
ише, надзорник свих општ. грађев. послова.

Са жељом треба да је изграђен први а са колико
други самешар, питање је одборне одлуке; само Сауду се
учинило да кад први самешар има 5004, други се не би
могао поставити са мање од 2000 динара, — колико је
предвиђено.

У овој партији на органе спољне службе, предлажу
се понавља:

Правобранилац (500 динара) из разлога, што општи-
ни право ветушки од првога дана кад је уведен у дуж-
ност на све до данас ије био само правобранилац на
својој код судија иш и ресервир за велики део прав-
них послова, те постајући тиме готово вршилац редовне
општинске службе има права да и по важности и по мно-
жини својих послова буде боље награђен.

Помоћник надзорника добара (200) динара, што дега
послове са надзорником готово на равно;

Контролор контролор по 150 и десеторици ме-
рача са по 60 динара, што као органи који редују по-
веле заслужују да буду мало боље награђени те тиме очу-
вају од пужде за злоупотребе свој положаја.

Контролор за водоводне цеве је место отворено на
имама прошле године. Али што је оним отвореним мес-

том увећana цира расхода — омет зато општина је отворен и приход од 14.000 динара од водоконачне тасе — то је није никаквa терет без оправдања.

Баштован прошле године није држан, али је сада опет увршћен. Потреба за сталним баштованом узивала се још овог дана кад је општина, пре толико година, засадила дрвеће по варошким улицама, које је тржило неге. Али потреба та сада се удвојила таме што општина мора јаче да развије радњу на подизању варошких паркова и сађењу уличног дрвећа ако се жели створити беле услове за здравље становништва, а поред овога и за то што је општина правилама о новом гробљу на се примила сађење дрвећа по гробовима. За одржање и сађење уличног дрвећа, и унапређивање паркова, на тајне дрвећа — чега укупно ради моремо дама расадник — потребан нам је баштован, зато је немогуће садег уметог; а решење судским већ је примљено у служб. бин. градења баштована.

В.

Плата писара и извршних

У ову партију спадају шест писара, пет извршних и одатле се ваља хонорар шесторице пореских надзорника што прикупљају општински прирез.

Прошле године утврђено је по овој партији 18.069 а ове године предвиђено је 19239 динара више 1170 динара. Према решењу одбора у току прошле године отишли су тројица извршних.

Осталих петорица, која су остали, као и шесторица писара распоређено је по 100 динара новачице са обавезом на њихову свртину у редовну службу.

Г.

Плата практикантима.

Прошле године било је свега седам практиканата а укупна плата ишла је 7242 динара.

По пошто један број од тих практиканата већ је био распоређен на писарско дуваности, то је ове године уписано још пет вратара: овата те у толико је морала бити повећана плата партија.

Ово повећање поред сватичке потребе даје се правдати и тиме, што општина треба да настоји да у службу привлачи младе луде, који ће се у већој мери развити и корисно служити.

Д.

Плата службоца.

На плате службоца утврђено је прошле године 25.656 а ове је одређено 33.315 динара.

Свих ове партије долази ступа што је отворено међо двојици баштованских помоћника (службоца), двојици мајора за вододе двојици чувара за мајана, двојици за пуну (по четири раније су већ примљени) и једноме есп-трији кад није могуће узети дама — три за умножање вешера (и још једноме четвртоме поалу).

Е.

Плата пољих стражара.

Општина држи 160 пољних стражара, који је коштају 72.000 динара.

У пројект будућа за ову годину ушла је цела цира и исти број стражара.

По управи вароши пре кратког времена поновила је захтев да се број стражара увећа, наводећи да је то ове

та потреба јавне сигурности. У овоме случају морала би се ова партија увећати бројом стражара.

Ж.

Плата органа пожарне чете.

Прошле године ова је партија из које се плаћају командир чете, два подлика, 20 редова, и четворица ко-ч-јаша, — износила 21.900 а ове године одређено је 24.600, дакле 2780 динара више.

Ово је учињено зато ради, што је командир чете повисила плата са 300, подликама са 120 а пожарнимма са по 40 динара. А ови свети уста су још два ко-ч-јаша те ће се општинским колима мећи за мање новца прелачити шуљана, песак, и др. а неће се се увек погађати туђа нова што увек скупије стаје.

З.

Набавка пожарни справа и ост. потреба.

У овој партији за прошлу годину било је предвиђено 3800 а утврђено је 2659 динара на хиљада динара мање. Ове године одређено је 5.000. Ово је нахтељна потреба да се пожарна чета снабде свим оним справама и потребима и је су неопходне за успешан рад чете. Није никакве најде ако општина држи само вазеан број луца који са нову пожарницима и немају могућности да врше овако квалитетно добро организована и потребна свабесна дружина. Команда чете пражнила је списак својих најужнијих потреба, које се могу или од једном набавити на у више година исплатити, али редом по мало набављати како се усвоји.

И.

Храна општинске сточе.

На храну општинске сточе одобрено је било 2400 динара а утврђено је 447760 дина, и то на храну 4108 а на коз сточе 31960. Ове године подељене су те две партије, али је за храну остављено 4100 што сада има 6 коза више (свега 14) а осигурана им је мало боља храна од прошле.

Ј.

Коз општинске сточе.

Прошле године за 8 граа сточе утврђено 319 динара; ове је године ликвидацијом осигуран јединица коза, али како има 6 коза више предвиђено је 1000, динара, на колико се мање утроши, показало се вишак.

К.

Персонал санитетског одсека.

У ову партију спадају: шест лекара, шест бабича, и један маришки лекар.

Прошле године било је одобрено 18124 а нешто је мање утврђено, што јесте на ивици године постављени стари маришки лекар а дошло је дуван хонорарна са малом наградом.

Ове године стављено је 1000 динара више да би се врачарскоме и палицекоме лекару дало по 500 динара и дама на подво. Рамитност ти два ваврта чини да се не би могло наћи нити одржати у служби ни један лекар за 2000 дина. награде. Ти ваврта и иначе су слабије населени те не дају лекарама ове зараде, на коју се рачунало при одређивању плате. Врачарски ваврт. лекар већ је изјавио да само тако може у служби остати.

Л.

Лечење општинске свртине.

Било је прошле године одобрено 3000 а утврђено 2804 динара дакле 400 динара.

Ове се године продавае цела цира.

Б.

Изддржање на вратачне деле

За прошлу годину било одређено 10.000 а потрошено 9328, дакле нешто мање. Остатак оста и за ову годину.

М.

Изддржање сиротиња.

У прошлој години било је предвиђено 38.000 динара али је у ствари утрошено, 45.000 динара. Ово је морало да буде б' тога што је комисија уметила већи број оних којима се помоћ даје.

Иако ове суме издваја се сваке године у засебну партију 3000 динара на издржање породича умрлих чланова. Ова од 3000 и сиротина од 41000 износе за ову годину 44000, колико је и предвиђено.

Н.

Интерес и отплата управе судова

До ове године плаћано се по 25.177 динара а ове године одређено је 26322, на улогама што та цеога претставља фактички оно што се има утврди на дугове да плаћа, а до ове године потрошним прорачуном управе плаћано је мање, па је сада за будуће исплаћено.

П.

Разно грађевина.

У овој партији предвиђено је било 6000. динара на оправку општ. добара, 2000, на канале и бујарије, 6000 на друмове општинске и 60.000, на издршку. Но на оправку добара утрошено је 800 динара више, на исправку канала и бујарија уштеђено 700, на друмовима утрошено скоро дундо (11849), а на издршку свега 6221. дакле мање утрошено прошле године 54.000 динара.

Ове године предвиђено је на издршку 70.000 динара, дакле више од прошле године 10.000; на оправку друмова одређено 9000, дакле 3000. дина. више, а осталим двома позицијама додано 1000 и 500 дина.

Општина мора издати у данасна преродно датротије све то више, па све и онеке потребе, па за то у грамама могућности треба предвиђати неке цеоде. Не угрози ли се све, тим боље. Само у колико је прошле године било мање радова а веће уштеде, у овој се години треба издати обратане.

Укупно износили је мање ова партија на грађевине 74.000, а ове је предвиђено 88.500, дакле више — 14.500 динара.

О.

Водовода.

На оправку водовода и чесана било је одобрено прошле године 4000 динара а утрошено 2073, дакле половина. Ове године предвиђено онег 4000, динара на колико се не угрози исплати се уштеда.

П.

Осветлење варшта.

У прошлој години било је одобрено 11.000. динара на осветљење и на оправку осветла (са набавком осталих потреба) 5000, динара, дакле свега 16.000 динара.

Ове се године предлаже: на гас 11.000, на електричне и платина 300 — свега 11.300, динара; а оправка осветла (са набавком осталих потреба) предлаже се нарочитом партијом (Р.) оправки и набавки осветла са 2.800. динара.

Укупно предвиђено је 14.100 динара а то зато, што је прошле године 1900, динара мање утрошено.

Р.

Школске и уштедне потребе.

Из ове партије плаћа се прво: учитељима накнада за стан огрев, плата службенима школским и огрев школа. Накнада учитељима била је за прошлу годину предвиђена са 4200. динара а утрошено ч' 45.123, што је у току године увећан број учитеља којима има данас 57. За тај број требало би годишње 47.800 динара, те би колико у будућу требало предвидети. Но претпоставком на могућност повећања броја учитеља, предлаже се ове године 54000. динара.

Прошле године било је школ. служилаца 23, и на њих је потрошено 15.492 динара. Но зато ће ове године морати бити број служилаца увећан до на 30. људи, то је нужно предвидети 17.907. динара.

На огрев утрошено је прошле године 5021 а било је одобрено одобрено 10000 динара. Но пошто је ове године много више дрва набављено не што треба то је и суме издата већа па се на то предлаже 10.734 динара.

По осим ових позиција и ове су у истој групи: *Киреја за основне школе* — прошле године била 26248, а издато је 20.650, дакле до 6000. дина. мање. Ово је предвиђено 25000 динара.

Разно школске потребе стаде су прошле године 10000 динара колико је и утрошено. Сада се предлаже 5.750, па то што је поред издатах 10.000 у прош. години за ову дату још 4250 динара.

На *накнади сиротинама* ученика било одобрено и утрошено је 3000 дина. Онег иста.

На *книжару* опш. школа било одобрено и утрошено, је 2000 дина. Остала иста.

Плата деловоду школског одбора била је само 250. динара; сада се праведно предлаже 500 дина. што је све од постанка школ. одбора плаћао та била 250 динара.

Разно општинске потребе.

У овој су групи позиције: на снетковање, на огрев општ. канцеларија, на канцеларске потребе, на чистиње пијаца, на оправку позора, на тамањење шеза, на потребе кланача, на канцеларске потребе и оправке, на кирију за стан пољних стражара и на држ. порез.

На *снетковање* прошле године било одобрено 2000 а утрошено 997; сада се онег предлаже иста цеога, па ако се покаже уштеда, тим боље.

Огрев канцеларских био је одобрено са 1400 а утрошено 2091; сада се тражи 4.500 што је више дрва набављено па ће остати и за другу годину.

На *канцеларске потребе* било одобрено 4000 динара; сада се тражи и нужно је 6000 динара.

Чистиње пијаца било је прошле године плаћено са 4999 дина. али ове године због вриједности чешће чистиње и умножавањем бројем места, уговорено је за 12.297 динара. Толико мора и уни у буџет.

На *узимамање* васа утрошено 7 динара више. Ове се године предлаже иста сума — 500 дина.

На *потребе за књижицу* утрошено је 942 дина, али се онег за случај већих потреба у овој години, предлаже за сваки динар 1350 дина.

Канторске потребе изнеле су пр. год. 697 а биле је одобрено 1300. Опет унето толико.

На *горн држави* било је одобрено 3234 али је плаћено 3893 дин. Ове је године предатијено 4000 динара.

Купија на *стан страника*, нива је повација од 2160. дин. по уговору.

На *општу* *општу* ове године ушла је засебна партија од 1200 дин. по лиценцији.

Одржање паркова

Ова партија имала је 3000 дин. прошле године и толико је прехићено и на ову. По прошле године није утрошено више него само 84 дин. док се ове једна ако достига цеога која се тражи. Према здравственим околностима Београда, на општини лежи дужност, да обрађу јачу пажњу унапређивању паркова, те за то је нужно да се сразмерно повећава цеога на паркове.

Општинске новине

У овој су групи изицање: на штампање листа, награда уреднику, награда за службени део, награда разносачима.

На *штампање листа* било је прошле године одобрено 1696 динара и утрошено је 100 више.

Ове године тражи се 300 динара мање за то што је по 8 дин. јевтиније изашла штампа и ако се штампа 800 место 600 примера.

Награда уреднику *новина* се са 300 динара више. Награда *разносачима* остаје иста.

За *службени део* *општине* одређено је другом дозвоља 500 динара. Али ће за то од пуње нове године у општински лист узавиети не само радња општинског одбора него и статистика целокупног радња општинског надлежства у недељним извештајима на све стране: благотворну, судско извршну, грађевинску и лекарску, а за радњу општинског одбора претходно ће се износити поред дневног реда (који се до сада није општањаво) и објашњење сваким или бар важнијих питања, која буду долазила на решење општинског одбора.

По осим овога општински ће лист доносити и реферате о општинским радњама као и чланке општинских послата и потреба, што се од одбора често наплаћивало, али се до сада није могао чинити већ и за то што само службеним стварима лист не би могао доћи до већег броја предплатника, а дама кад их је број удвојио, моћи ће лакше да се узвеси поред несудебног дела и што више службених предмета и општинских питања.

У опште у овој години склопиће се и утврдити детаљни програм општинских листа, те према томе и уопште по броју предплатника као и оцена садржине у 1887 години, добиће се мерило праве корисности општинских новина.

X

Важне потребе

За прошлу годину било је одобрено на непредвиђене потребе 48.007 динара и све је исплаћено.

Ове године предатијено 38.090 динара, колико и стоји на расположном према распореду прихода општинских и предатијеним сумма по свима партијама.

Закупач

С погледом на околност да је по свима партијама расхода предвиђено намерно више, по што би сразмерно утрошцима прошлих година требало, онда се даје на поуздано узети, да ће се на концу године указати не само вишак редовног 6. цетског растања већ и знатна уштеда по партијама расхода.

На седници 18. окт. мес. општински је одбор изабрао комисију од г.г. Ј. Миливојевића, Др. М. Вујаћа, Вуч. Стојановића, К. Петровића, Ст. Добриновића, Мил. Вељковића, Коста Приговора, Мих. Крстић и Атанаас Кумаути са задатком да проучи горњи ресерт и пројект буџета.

Учинио то, комисија је нашла да од предложеног буџетског пројекта ваља одступити само на четара места и то:

а) пензију на грађевне надрме од 70 годиња по 80.000 динара;

б) друге *више*, који се има поставити, место 2000 дати 3000 динара годишње плате;

в) партију на одржање паркова од 3000 годиња на 5.000 динара и

г) и суму на унапређење персонал повећати са 2414, да би парочито слабије плаћени органи могли бити боље награђени.

Општински је суд примио ове измене, а одбор у седници 20 т. и. по саслушању и судског и комисијског реферата једногласно је предложио пројект, а именити комисијским, о. обрну за буџет Општине 1887. рач. године.

Председник

Милан М. Богдановић с. р.

Раулар

Ст. П. Стојановић с. р.

Деловић

Сп. Х. Р. Шкорпи с. р.

Чланови

М. Кр. Петровић с. р. Јана М. Јанковић с. р.

ПРОТОКОЛ

Важредно седнице општинског одбора 24 Октобра 1886

Били: Председник г. М. М. Богдановић, одборници и заменици г. г. Н. З. Поповић, А. Богдановић, Ј. М. Јанковић, Ем. Штајнхелмер, Ф. Розелт, К. Петровић, Ј. Петковић, Н. Антоновић В. Дуњић, В. С. Каленић, Н. Д. Кики, и А. Ђ. Кумануџи.

Бр.

Г. Председник Да се варом узвешта, да важнеке узиде буду правилине, дакле, да што је могуће више одговарају правој цели сажеј и јављад да се у варони подижу такве грађевине, које ће задовољити здравствене и остале интересе становништва, — све те обире и потребе једино је могуће задовољити само тако, ако се и подизање гра-

ђевана и у регулацију у вароши утврди нарочитим за то законом.

Као што се из искуства зна, да се интереси појединачне чешће пута заустављају само на томе, што је добро и угодно једној и искључно појединцу, они немају увијек у виду и остале интересе. Због тога чешће пута и грађевине и улице варошке нису онакве, какве би требале да су. Осим тога, кад законом није одређено ко може и каква може грађевинске послове у вароши вршити, диле кад законом није прописана и одређена квалификација и одговорност оних лица, која могу пројектовати и градити грађевине по вароши т. ј. докле год законом није ограничено и ујмичено, да појединци ванста и добије за свој новал добру и солидну грађевину и докле не може бити на говора о грађевинама којима ће у ствари бити заступљени свеколики интереси становништва.

Руководећи се овим начелима и потребама грађевински су закони донесени већ одавно не само у варошима пошних држава, него такве законе од подужег времена имају и оне земље, које су тако рећи од јуче постале као што је н. пр. кнежевина Бугарска, која је још у 1881 год. добила закон о подизању варошких грађевина.

Склађајући и примењујући овако важност и потребу грађевинског закона за Београд: и надајући се при том, да ће и општинско представништво прихватити и поделити ово моје мишљење и начере, ја сам био саслодан те сам израду реченог закона поверио једној стручној комисији.

И благодарећи својојкој предисретљивости ове комисије која је била састављена од г. г. Косте Петровића судије апелационог суда, Јована Илића, инжењера у архитектонском одељку министарства грађевине и Дра. Јане Памуа шефа општинских делара ова је комисија израдила овај под приложеном напрат закона.

И ја подносила општинском одбору тај напрат закона, имам част молити одбор за одлуку: да се овај напрат закона прими и по том пошаље народној скупштини с молбом, да га она прими и краљевској влади упути ради поднашања формалног пројекта, још оне сесије.

Г. К. Петровић. Пошто је скупштина при крају свога рада, мишљења сам да одбор у начелу прима предложени напрат, и виади предложи да га скупштини у закопоње поднесе.

Г. Ем. Штајндехвер. Са овако важном стваријом не треба хитати пре него се добро процуе. Ја не могу критиковати сам рад комисије већ га са благодарношћу примам као материјал за будући рад, и мишља сам да по што је време за поднашање пројекта народној скупштини врло кратко, то да се за сад никак и не подноси.

Г. К. Петровић. Кад је комисија израдила овај пројект она га је радила на основу добијеног пројекта г. министра грађевина, захтевачког, бечког и бугарског грађевинског закона, и комисија је по-

вадила из њих све оно што се је за Београд лако приметити. Али због кратког времена за поднашање скупштини, мишља сам и ја да би требало тражити од народне скупштине законодавно решење којим би се Краљевска влада областала да може од општинског одбора предложена правила о подизању грађевина и регулацији Београда одобрити и да она имају силу закона.

Дилеки мишљење председништва општинског о преској потреби грађевинског закона за варош Београд општински одбор прима у начелу поднесени напрат грађевинског закона за варош Београд као основу за даљи рад. Али обзиром на то што је овај закон Београду веома потребан и могуће је да се због кратког времена неће моћи још ове сесије скупштин ко израдити и потврдити, општинска је одбор једногласно

ОДЛУЧИО:

да се умоли Краљевска влада да што пре издаје: стаје законодавно решење по коме би општински одбор имао права, с погледом на овај напрат, израдити правила о подизању грађевина и регулацији Београда, која ће (правила) имати силу закона када их Краљевска влада буде одобрила.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Стенографија. Са овом годином почеће се и вођење стенографских белешака у одборским седницама. Одбор и Суд руковођени су ту тежином да се грађанству у што ширем и тачнијем облику и појединостима пружа радња општинског представништва, и тиме мета изложити што јасније оцена и контрола јавној.

Одборски састанци. На овоме месту саопштаваће се у будуће претходно дана одборских састанака како би они које занима одборска радња, могли састанцима присуствовати.

У истој цели износиће се на јавност по могућству питања дневног реда, пре него тј. одбору за решење дођу.

Празно место. Овогодишњим буџетом утврђено је место другог општинског инжењера и одобрен кредит до 300 дина. за плату, годишње. Међу огласима доносимо стечај за то место.

Трамвај. У прошлости броју општампања је седница у којој је била пред одбором поред осталих и попула г. Н. А. Планића и др. за трамвај заједно са одлуком одбора, којом је одбор усејоно по мишљењу комисије ту понулу.

Сада се чека још да влада Његовог Величанства одобри потребну конусију; а инжењери друштва већ од неколико дана почели су и врше трасирање пруге.

Стечај за велике послове. Према одлуци одбора на састанку од 16 октобра пр. године у данашњем броју доносимо стечај за осветљење, водовод и канале.

(Вожићу поздрав). О Вожићу ове (односно прошле) године особље наше општине решило је бито да своја по-

себична појажења председништву узимени једном мало свечаношћу посетом у групи, и у тој цели изабрао је на своје предње четвртајесторицу да, у месту свају, главног кмета у стану походе. Оно је дојета и учашено на први дан Божића — још и е там: што је првом деловићу општинско поверење да домаћина том приликом и са неколико припадних речи у име особља адресује. Ти „неколико речи“ сматрамо за вредно да овде прикажемо. Оне гласе: „Господине председниче — *Христос се роди!* Детећи се вама радост која данас сваки дом српски и рускији похађа, и над свакидањим га животом уздиже, особље општине београдске чини пријатну употребу од овог божанског права, кад хита, да нас и у овим броју позиви, и у вама домаћина куће, у којој се негде слабе снаге примају у скромне услуге пријатну, поздравља. Велимо куће, господине, која, ако је по реду старешинства и млађа од мајке државе, а оно јој није, била и остаје, мање узима друга и потпоре — по свима пољима рада, на свима међанима борбе и у свима искушењима историје! Детецо од тога да има да ишчезне пред величаним узгој, или потапају пред врхом мисли, коју држава, као представнице народне воље, врши на нас се узима, општину је колевка тако драгоцене мисли, и особито грађанских и опште-националних, да се слободно може рећи: *код је српства општине, српства је и држава!* Српска општина, нарочито, може да поцрпе ову, по себи добротворну а по цели земљу појачу, сведошћу још и на оне дубине своје прошлости над је држава српска могла постојати само у души и срцу Србином. Јер, општина, која је данас само десна рука државног система, онда је била и жива снага и врлина народне државе. Србин се под њом крои слављено, око мени општине грејав, и од мени четири знад себи град стварао — све докле нишу Бог и Божић, а на њега погледали и слободом златном обдарили... Господине председниче — *Христос се роди!* Од, своје стјане, општина еко особље само се искреним осећајима својим одужије кад, и на овај благ дан, гласно жели: да се сви они, тошки доиста по, паметовати задатци који су нашим честитом домаћинству поверени — и који као, већ природном добротом испуњени, на добро покрећу — већмо да се сви ти задатци што скорије изведу на благо општине и срећу грађанства, на част престојнице и славу државе, а на славу и понос сваног брата Србина! И у то име, господине председниче, још једном: *Христос се роди!*...

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО.

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париским „Сокољ“ у)

Петроград 11/23 дек. 1886.

Година 1886-тој куцају последњи часова, и писмо које вам сада пишем на може вам доћи пре новог лета. Па да ли у овом међахалничном трепутку, — кад сваки подрже неком писму своју савест, — има много државина у Јевропи која би

се са неким поносом могли сањати промисли дванајест и сена? Не верујемо, и мртвост резултата на страни Јевропе у 1886 добро је дошла да нас овде утеши за често негативне усеве које смо постигли. Издимући година оставља нам једно мутно стање, једно недорешено дело и, ако ћемо јасно да говоримо, читава низу разочарања.

У спољној политици, улога Русије није била ни врло нешта ни врло сретна. Ако и писмо претрпели какав озбиљан пораз у Азији, то имамо благодарити неодаучности британске владе, која не показује ни неујављивости ни чарстоће, како у Кореји тако на у Авганистану. А ако писмо у Јевропи на дипломатско пољу тучени — и то при свим потрешкама и непотичностима — за то имамо да благодаримо слабости султановој и немощи Аустрије. Најзад, ако писмо имали да се боримо ни на залуку ни на југу са каппом опшном коалицијом, за то имамо да благодаримо Немачкој, или боље рећи Француској, које су се у узајамном угрожавању потрла.

За овај пар, може се рећи, да сила Романова почива на супраритиву немачке царевине и француске републике. Детецо од тога да покуша испуњити ову провајду, Русија на протви има рачуна да ју све више копа. Оваквост која прати сваком од њих чини та се она везани и погата и рукама, предају на милост Романова, и иду те просе у њих руски савез. Дакле, при свим ошибама својим, Русија је данас већ чистишча у Јевропи но што је бил у време „свете алијанције“ цара Александра I-ог. Садан цар Александар III може, како хоће, и да одржи и да претла Аустрију, и да гурне Французи на Рајну и да учети Немце на Парис. Садан ми и предлажујемо да ће Русија господарити Јевропи. То је била и историјска нужност. Чудно је само да се свакав изход догађа баш у часу над којебине наше дипломатије и суровост наше политике као да хоће да нам изгубе свике тековине мудроста Александра II-ог. Са те стране, Комета, ма како импозанте за су војне силе Русије; ма како одлучно да је дипломатско држање цело у великим јевропским питањима, она (Русија) је внак изгубила много смислашта за последњих осамнајест месеца. Она је, на пример, непаметно жртвовала ове ватрене симпатије које је имала у неком словенском свету, од Чешке до Црног мора, и од Карната до Јадрије. До пре осамнајест месеца још, Русија је представљала тежње сиљу ових младих народа од будућности. Сви они „само на њу рачунаху: и Чеси и Моравци, и Русини и Лужичани, и Србијанци и Хрвати и Црногорци и Далматинци, и Македонци и Бугари. Сви су они били руски штићеници, руски савезници, руски пријатељи, *руски асан-парда*. На Русе сви они гледаху као на ослободитеља, као на браћу по крви, по језику, по предању или нарочито по *надању*. Свака реч „божог цара“ која би са Кремља изла, одјекивала би у души њиховој; они би ју као светлост прихватили и само тражили, да за Русијом

ОБАЈ БРОЈ ИМА ДОДАТАК.

поћу. Подсезни између себе тесногрудом сурепљивошћу, ти Словени сви се слагаше у једној тачи, и сви се на један глас дозиваше: „живеља Русија и њен цар.“

А данас? данас је нео тај савишчево, и сва та популарност пропала. „Јужни Словени“ не маре данас за Русију више но за Аустрију. Они су чак дошли да се, мање више отворено, бацају у наругуја Ангелске, која, баш и кад би имала воће, не би имала снаге да их убијетва. Јест, они се данас радије друже и са душманом Немцем но са братом Русом. Да је панславизам доиста скончао, то почињу да признају и сами пријатељи Аксакова и Каткова. Изи, бар, ако се икада оствари велико јединство словенско, то неће бити по другој вољи свих народа, већ сил и њиховањем — Ево, дакле, у потпуној искрености, резултата дипломатског похода у 1886 години. Ствар се осећа живо у Петрограду а још живеље у Москви и унутрашњости; јер, и овом приликом ваља повторити, Петроград је космополитска варош, више европска по руски, и где, ако само има доста правника, мало је брине и о Ивији и о Цариграду. Није, међу тим, тако и у Москви, Кијеву, Харкову или Одеси. Тамо влада мисао панславизма, мржња на Турчину и жеђ за освајањем. Ако Русија кога дана мора метнути руку на Ивију, Персију или Дарданелс, очевидно је, да ће Москва преузети своју велику историјску улогу на штету Петре граде. У осталим, свакоме је позната и она јака наклоност садашњег цара старој престолници (Москва); те, ако Русија успе да увуче у своју оверу и Јужне Словене, онда ће и премештање владе у дворе Кремља бити чин неопходног нуждан. Али, ево где стара година удали од нас те Словене. Природно је, дакле, ако незадовољство влада и у Москва и у Кијеву и Харкову.

Што се унутрашње политике тиче, базис за 1886 годину није ни мало побољшан. У редовима оних који су подијели брлогу о народном благостању навићи бете само на ристужна лица. Реч која у себи садржи цео прошлогодишњи рачун, то је: *разочарање*. Нико, до душе, то не сме да отворено изустити — јер у Русији отвореност није пут циећем помет — али себа и жалост ту су на дневном реду. Очекивало се да ће бити многих и многих реформа; али ево где наши министри тврде пред сваком ко хоће да чује, да све иде да не може бити боље у најбољој од царевина. Понављам, очекивало се извођење оног величанственог плава о коме је сањао још покојији и несретни цар толико пута гордо и куражно објавио: потребу вековног одржања власти самодржачке. Са краја на крај царевине свргнуто се тражило, да се савршено измени садања пореска система, која је штетна и за пољодинце и за државну касу. Али ова је реформа од-

ложена. Можило се да се укину оне хладне малих тиража провинције, који су овако исто сервилни као што су грабливи, и многобројни као што су измишљени — чиновници. Али ова хаста не само да је јача но икада, него је и неодољивија но икада. Ишчекивало се на преобројај школског система који је и невародан и неправдачан; али г. Толстој, подупрт од пријатеља Катковљевих, устаде и задржа ову реформу. Обећаваја нам се, најзад, измена грађанских закона, који су често дрвени и парларски, док неки доведе своје порекло чак из времена Алексија Михајловна, и живело се у вади: да ће се бар укинути овај неправични и бесмислени закон о наслеђу. — по коме кћери имају прага на само *четријест* део своје очевине — али, у место тога као да ће се укинути порота и вратити стара правда самовола. Ово је, доиста, леп прогрес — у назад. На може ли ода бити чуда ако тута обузме и најбоља срца патријотска, и ако се неки немар и себања појава у средини омладине, к јој будућност угледа као затворена, и чијим је и најплеменитијим утопијама суђено да се утасе. Може ли, велим, бити чуда ако нерасудној и слепој гледи освоје књижевни свет — и јаве и професоре, и правнике и лекаре и сву ону класу која се једнаком општим именом зове: *интеллигенција*. Може ли, најзад, бити чуду ако су на дневном реду и бурне манифестације, уз брза политичка гушења, и плакати по уловима улича, и вољни састанци бунтовника, и завере... Оно, или се ја јаво варам, или нам година што иде спрема сви рше потресе. Сад, дајте томе да је овде „законита опозиција“ (као што се на западу зове) ствар немогућа. Штимија је свз завадана, и то жешије по икада од времена цара Николе. Новине не смеју ни зуба помозити да што прокритикују, осам ако желе да буду с метом унапхене. Или и сасвим забравење. Нити се ту дај чут и најнепристраснији глас. На против, реч воде и свете се сада они стари министри који су као оскорела представници старог самодрштва морали ћутати под владом Александра Пог. Она се једини сауша! а савет је вихон цару, да се врати старом добром времену... Понављам, разочарање је велико и у либерализму и у књижевном свету. Будућност се приказује у најмрачнијим бојама, јер нам указа прена, нема друга спасења. Нико не сумња да су на реду нове завере, атентати и губијашта. Али баш нека никилисте многог ког и пробода, а они на немоха оду, то, зар ће нама после лакше бити? Нихилизам не може ни најмање илузије себи правити о правој слици којом располаже. Факт је да је огромна већина народа противу њега (нихилизма). У Русији не да се ни замислити каква западна револуција или државни удар, а напредак може само доћи *ово*. Сад, ако су наши господари противни свакој реформи, — од реформа и неће ништа бити. Завере и убиства могу само отогрчити владу, и насигити ју на још гору реакцију... Ево, дакле, у

каким се тужним мислима растајемо са годином 1886-том. Свака је пада самообмана ако рачуна да ће се народ руски и ако је оворштен роства и просвећен шкотом и додаром с Јевропом, као и провинцијским и судским изборима, сам од себе вратити старим појмовима и обичајима; али иста је таква утолија и ова нада, да ће руски министри испунити жеље руског народа. Истакла нема викуда; а то је стањ: по мом мишљу жалосније, од сваког другог у Јевропи. На шта ће најпосле изаћи из свега овага? **Рат и само рат!** Он једини може — бар за време може — да уједини све синове Русије око престола Романова; а он без сумње и јесте онај *поклон* који нам носи нова година — 1887.

КАРАКТЕР

(по Омајсу)

VIII.

Домаће васпитање.

Историја што окрпоу подиже света прба су на усмљеним вазима. Хелад.
У разговору са господином Канни, Наполеон I. вринуте: „Како стари систем васпитања изаша из света?“ на уште: „шта би још требало на да се народ који честога васпитава?“ „Мајка“ стварају — одговори госпођа Канни. Паку паде у очи овој одговор и он се одваја са „тако је!“ У тој јавној речи лежи: „о свемет васпитав тања. Амант вам, дакле, господи, васпитање будућих матера!“ Ене Мартин.

(Настава.)

Историја карактера зна за многе случајеве где су се добра упечатли, добијени у раној младости, првобитно у добра дела тек у каснијим годинама, и то, по што је четан део живота проведен у саможивости и пороку. Родитељи могу све на св-ту учинити да улају свој ј деци основне правичне и врдине, из сав труд да им изгледа унајудан — као семе на камен бачено. И онет, догађа се да далеко после и саме смрти родитеља — после неких двадесет и више година — њихов добар наук и пример синовима и кћерима у детињству им, најзад, избије на површину и плодом уроди. Један од најинтереснијих случајева ове врсте имамо у савремену Канау Њутону од Олвија, пријатеља нашег песника Дану Хауера. Он је дуго после смрти својих родитеља, и то најпре као млад човек а после као мрнар, пошло пусти живот — док му од један пут не сијне у главу права слика сопствених грехова. Тада му та памет падну мудре алуке његове мајке из детињства, коју као да очима гледа. Учини му се као да чује њен глас глас му из мртвих проговара, а њеко му показује пут поправке и добродетеља.

Други један и слични пример имамо у америчком државнику Дану Раволду, који се једном овако изразио: „Ја бих давао био безбожник да ми мајка није била побожна. Док сам жив не могу заборавити ону њену материнску руку која ме је

онако малога за руку хватала и небо у молитви показивала: „Клеки сине, тамо горе има бога!“

Наравно, да су такви примери до та ретки, да су изузетци. У опште, правило је да се карактер кристалише у раној младости и тако остаје у главном и у зрелим годинама. „Живи докве год хоћеш — имао је обичај да каже наш Сауди — прва двадесетина година надука је половини века, — а ми можемо да додамо — и најсудбоноснија. Кад је о-корели клевешник и чапкоиз доктор Волкот, лежио на смртној постели, један од његових пријатеља упитаће га: „има ли што год што би му се могло учинити да га задовољи?“ „Има“ — одговори умирући — „вратите ми моју младост. Дајте ми само то па ћу се и покајати и поправити.“ Е али то је било доцкан. В-лкотов живот прошао је окован у ланцима ове пазике за коју свети Августин рече: да се родила у проклету, да се развила у страст, из страсти прешла у обичај, а из обичаја у неодољиву потребу и њене гводе окове.“

Гретри, музички композитор, имао је тако високо мишљење о женској страни као тв-рителци карактера да је описао *добру мајку*, као „узор Природе!“ И имао је право! Добре мајке — куд и камо наше нег дистри очени — имају удела у вечном подмлађивању рода људског; оне су ове душе које моралним ваздухом напуњају човечије биће, као што електрич атмосфера храни телесни му састав. Њена пачет, њена наран, њен нежност и њена милозет је та што просири аромат мира и надпошства на дому и ствара у њему земљиште за раститиак најчистијих и најблагороднијих карактера.

И најбледији кров може да буде дом душевне среће и благодети, ако у њему борави и управља надала, вредна и чиста жена. Таква кућа даје првост сваког узвишеног односа породичног; она постаје меља и дрга човеку путем многих лених нежа; њна охтарека свети а његовоје срцу, уочишће од буре живота, мекни наклон по телску напору, утехе у несрећи, дика у срећи, а радост у свако доба.

Добра кућа, то је најбоља школа не само у младости него и у старијим годинама. Ту ће и младо и старо по најпре и понајбоље да се научи и стрпљењу, и владњу самим собом, и веселом распожењу и осећају дужности. Иован Вахтон говорио је мајци Ђурија Херберта, вели да је она упавлазала својим породом са неком мудро мером, која најје ви етега ни мависање, него неко нежно и умалато неђење рачуна о децијем задовољству. Тако, да су деца једнако марала да буду оно не — варано — и на њену велику материнску јадост.“

За куку се може још рећи да је и права школа уљудности, као што је домаћина најбоља и најпрактичнија учитељка. „Да није жене — вели једна пронајављена пословица — људи би били неумелна чедла.“ Кућне огњиште је сунце које и филантропија

греје. „Љубав према оној малој четици којој у друштву припадамо, то је — вели Берк — клаци дододубла.“ Најмудрији и највећи људи нису се стидели да признају, да им је највећа радост била, сести поред своје деце у неприкосновени круг свога дома. Свето и дужностан живот на дому, то је и најбоља спрема за свето и дужностан живот у држави. Човек који љуби своју кућу, знаће да ће умети да и цни и сауди своју земљу.

(Наставиће се.)

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

У

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПИСАО

Сен-Режис Таландије

ЧЕТВРТИ ДЕО

Милош Обреновић кнез Срба

III

Улога Милошевог дипломатије — Јамства, дата Србама. — Америчка конвенција (октобра 1826). — Ратификација руског царя (октобра 1826). — Радост народа у Србији. — Скупштина од 15 јануара 1827) — Једна парламентарна седница. — Писмо Милошево. — Нови закљетак народа кнезу српском. — Пријатан живот Милошево. — Писмо једног руског официра на царском двору (1829). — Патријарха и рочице. — Кнезова породица. — Кнезова љубав.

(Наставиће се.)

Радост је у Србији била велика. Милош похита да сазове народну скупштину, да јој саопшти тако срећну новост. У исто време то би била за њега прилика да оспори своју диктатуру и умери претплате ерције. Јер, не бисмо ли он дуго објашњавао својом народу?

Дакле, скупштина се састави 15 јануара 1827 године у крагујевачкој цркви. Правени великодостојници, као властита ујача, неколико архимандрита и црота, кнезови из свију крајева и округа, главни кнезови и велики број народом изабраних посланика ту напуни крају. После службе божије, Милош сташе код неке врсте престола. Он је био саставио и измислио једну беседу за овако свечану прилику, али, нао сам није умео читати, то ју прочита скупштина његов секретар Димитрије Давидовић. Документ заслужује пажње. И данас, ништа није интересније од овог смисла, и парламентарне формалности и селачке ексхибиције, и писане и емерности аутора. Милош зна све шта је великога уради, и он то с поносом спомиње; он зна и за тужбе које се на њега дижу, па их правда нуждом самог стања, и наивно обећава бољу будућност својим поданицима. Један од беседа који су нам сачували овај говор, г. Федор Посарт, и чије причање има нешто од простоте кроничареке, објасно нам је

у исто време и упечатке овог скупа.*) Ми имамо ту пред собом једну седницу, и то свечану седницу, народне скупштине у новој Србији.

Класа основи најпре његовог преосвештенство владика ујачаог, за тим почитајемо архимандрите и игумане, па честите кнезове, па многогласне кнегове, и, најзад, народне депутате које назва просто: „драга браћо.“ У беседи која уследије спомињу се са неколико речи она страшна времена од 1813 и 1814 „кад је прихвати Сулејман наша као вампир сесао крв Србије, на којега набацио њене сипове и давно српске жене и децу. Да се олупремо оваком насиљу била је нама прва и најпреча дужност; друга је, не мање преча, задаћа била, понова етћи милост султаноу и списати пизме српско. Царска не вољу бунтовнике (додао је још беседник) и за то сам ја, изући само на добру овог народа, и тежећи да му прибавим некоег покровитељства, био пред султаним на колена и тражио у њега милости. Паутисте ли колико сте ме пута на нашим састанцима, кад заједно писмо и једосмо, колико сте ме пута и у самим биткама с Турцима, чула где се молим Богу да уместа ове султани нашег цара, и да умилостиви душу његову!... Има шест година како смо носали у Царег, ад једну депутацију, да се споразумемо с нашим царем о правима које тражи наша земља — али буну буна у Влашкој и Грчкој и задржа наше преговоре. Цар Александар е временом испунио би наше жеље, да га Вишњи није себи у нешто пократио. Али он је урадио што је могао. На самирној постели, у својим тестаменту, тај великодушни цар парцетио је препоруке своје наследнику и брату, садашњем и славном цару и јосинују руском Николају, да нас подржи код султана овако како нас је он сам (мислитојши по ојци) — бог да му душу простити! — подржавао за време своје власте.“

На ово речи — вели кроничар — цео скуп се оданга три пута са: „Бог да му душу прости! свеча му памети.“

Беседник тада настави: „и чим се цар Никола почео на моћан престо Русеје, он је одма навалио на султана да што пре сазваљу нашу етвар. И тако ја се смирал на сретна, драга браћо, што нам могу довести веселу новост: да је султан испустио, и потписало заједно са царем Николаом уговор који освештава прваа која смо тражили, и уводи Србију у ред европских народа.“ Давидовић ту прочита читане америчке конвенције, однесе се на Србију.

„Као што видите — наставише онет беседник — време није даско казаће и нама држава имати своје место у свету, и уживати све оне а-не и велике благодати као што гут америчкој слобода“) слобода трговине,

*) Види Das Leben des Fürsten Milosch und seine Kriege nach serbischen original Quellen bearbeitet von P. A. Feder Posart, 1. vol. Stuttgart 1838.

“) Европска слобода у оно време значила је, за Србе, две парцети и са свим одређењем старија; и то: 1. да надалимо не буду кнез Грци које нисмо прихватио патријарха, него Србе које бира српски цар и само потврђује патријарха. Познато је већ да су ове изјавке, додате на Туреке, беле за Србе даско потврди културни намери на хришћански епископи; 2. да на државна могу слободно изабрати кнеза — ова изјава која ту Турцима тало врела била, да су из Срба 1812 год. морали изабрати у вилу да из пачу ад кнезова епископија.

законодавно уређење и просвета народна. До јуче био је Србин роб у турском царству, а од данас може слободно дисати. Његова глава и имањина, његова кућа и његови млађи зависе сада од њега јединога, јер је он свој господар. Ово, докато није мала тековина.²

Па како се то из онаке кизине дошло на толику нисину? Милош овде изишао као сведок кога историја мора потврдити. Победа је коштала једанајест година муче, борбе, жртава и неизвесности. Јест, колико је само трошка отишло и страха се претрпело! Колико је снаге требало, развити и бува погинути! Бивало је да баш у часу кад се досепа до мете, изволи нека нова мука и невоља. Он (Милош) се бијао немира који би га натгали да и даље буде строг; а бији се и неискривајер свог народа, који, кад нема да се бије с ким споља, а он хоће да се окрене противу својих старешина, и да се сласно поведе за неперницима који ће да га упропасте. „Сећате ли се ми (наставиће Милош) оних прилика дана када нисмо имали ни сенке од слободе, када смо питали у ропству, и када цео народ говораше: О! имаде вога да заустави ово проливање крви, и да нас с царем помири! Давде, сећате ли се, колико је и у том времену било људи који су мучили по земљи, сејали раздор по народу, и на сва уста викали: како сам ја властодубио, како ја тиранишам, и ударам бедушину намет за викајуће. Па онда, колико ми се пута пребављавдо, да сам уморио овог или оног противника. Но кажите ми које то знате, кажите на шта су ишли ти људи? Јесу ли алаи да нам даду мира и благостања, или би нас сурвали у пропаст? Шта су довеле овој земљи буне у последње време? Шта је приврело устанак Ђакоп, па Чарнићке, па Абдули и Добричее? То, да је годан слог чинио, да смо се ми једна браћа привички изази између себе, један другом куће познани и латирани, и за наск име своје обрачунали. А они што ми пребацију да сам бугтовинио земљу, знају ли они шта траже од нас два цара — турски и руски? Знају ли да оба двора траже од нас мира и поретка, и забрављују своје бугтоване. Па и она што вео да изапла суми новца не може мене да изајаи, да а' су они натали рачуна колико треба да се од Турака откупимо, и да измиримо и наше и турске чиниошине? Да ли су помисљали колико нам је уштеда требало да се сретном крају привезу наши преговоре са султаном и п дупру тражења наших права? Знају ли она шта се ту милајова иште и — опет иште. Та да нисмо и ојавна нешто на страну оставили, данас би нам готово немогуће било да реч с царем водимо.“

Позве овако краткорично и вешто одбрано, Милош позове своје поданике на слог. Он још изиша од њих, да се још помуче и претрпе до дана када ће Србија извојевати своја права, и додаде: како би и грехота и ерамота било прогнати све у часу кад се све може добити. „Што се мене тиче (рећи ће Милош) ја сам на чисте са својом савешћу. Чинио сам своју дужност колико год сам могао и колико год се према приликама могао. Метко сам и главу своју у торбу, и презирао сам смрт, па сам дочекао и ваше неправедне пресуде. У неки се срце парало, али сам вам ју све опраштао, јер ми је стало било да земља своја права стечем, да их на сва времена утврди

и нас, браћо, утврдиш. Утврде сам, своје ме до мете Богу да благодарим на његовој пресудској мислоти и немерну дару. Опет велим ето шта сам урадио. Мој нам је јамант да одржите оно дело; јер би канза слаба и малолушна влада могла све у питање и опасност довести. Овде треба вадаоцу јака а праведна рука, ако хоће он да испуни своје дужности и према свом народу, и према царевима и према Богу и својој савести. Савест ми кажује, а цео свет који зна мој рад посведочиће, да је ово цени мојих мука и трудова. Велим, знао то цео свет а знаће и наша деца као год и ми сами.“ На ове речи захорисе се благодарни узваци целе окупштине, и свет се развије гласно кличући: да живи господар Милош, и оба цара: руски и турски.³ (наставиће се.)

СТЕЧАЈ

Општини вар. Београда потребни је још један стачни екижер, коме је општински одбор буџетом утврдио плату од 3000 дин. годишње.

Према томе прамају се сви они екижери који би се хтели општинске службе примити да се са документима о спреми својој оброте Општинском суду до 1-г а избор извршиће се најдаље до 15-г фебруара т.ј. године.

Изабрани ће се одмах известити а осталима документима вратити.

Од сградe суда општине вар. Београда АВр. 1992 — 31 Децембра 1886 год.

ОБЈАВА.

Грађанству ове вароши ставља се до знања, да ће од идуче па сваке суботе по један свештеник изићи на ново гробље, ради спомена умрлих.

Од стране Суда општине вар. Београда № 213. 4 Јануара 1887 г. у Београду.

ИЗЈАВА БЛАГОДАРНОСТИ

Гос. Милу Поповићу војном лекару

Богу па вама г. докторе, имам да благодарим за сике мога синача Милина! Седам година боловаше ми дете од очију и беше у опасности да са свим изгуби вид.

Али ми милостиво примило се, снагосте дете за нешто време, а мени повратисте ретку родитељску радост.

Нисам у стању, господине да материјално довољно наградам довољно наградам ваш племенити труд и успех; али ћу вам зато верујте до гроба остати благодаран.

Београд 1 Јануара 1886 год.

Илија Глишић

служитељ

Општина Београдске.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПОДАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКОСТ НА ТАБЕЛУ

ЦЕНА ЗА СПРИБУЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
НА ПОЛУ ГОДИНУ 3 ДИН.
НА СТРАНИ БЕЖАЈ НА ГОДИНУ 3 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. изнад од врте.
Преплату и на слати доносила на општин-
ски суд и се издржавајуће на уредника,
РАЈСКИХ ИХ ПРАТЛАНЕ СЕ.
Неплатена пошта не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО.

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10-ог новембра прошле године: да се водоводи, канали и осветлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима, који се добију.

Предајући ову одлуку Одбора јавности, Суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би се помених послова, било појединих било укупних, хтеле примити, да се са пошудама обрате Суду до 10 марта ове године (во старом).

Ближа обавештања на захтев даваће општински Суд.

Из седнице 11 новембра 1896 год. Београд.

ПРОТОКОЛ

Годовни састанак општинског одбора 23 Октобра 1896

Били: Председник општине г. Милош М. Богвићкић, одборници и заменици г. г. Ј. Дизбор, Никола Д. Кени, Сергеје Станковић, Милош Кандис, Коста Петровић, Вега Дукаћ, Јован Петковић, Јанаћ М. Јанковић, Илија Антоновић, Павле Матаћ, Емерих Штајнхаснер, Атанасије Ђ. Кумануца, Стево Добриновић, Милош Сименовић, Никола В. Поповић, Јован Милковић и Никола Боди.

Бр. 209

Г. Председник. Комисија изабрана на састанку 11-ог окт. мес. да, према привременим датама, изради нацрт за измену закона о кантарина поднео је овакав извештај:

„Није потребно, да се изврши нацрт за измену закона прави, кад се погледа на то, како се постојећи закон

у другим варошима примењује, него је за варош Београд изјавио у томе погледу, да се направил разлика између значења „магација“ и „дућаница.“ По томе, комисија из предраних дата, свако разумије и тумачи значење тих речи: „Магација“ је онај који ради на велико — кантум, а ту долазе сви који раде са храном, као и гвожђари и комисионари; а „дућаница“ је онај који не ради на кантум. Сем тога и они који вису у савезу магацијеском, а раде на кантум, долазе по овоме у магацијески ред.

Овако тумачење оправдава се и самим законом у коме под одзакон 1 говора и помиње „трговачка магација“ и то баш овде где важи гвора о магацијама.

По томе ми смо сагласни да се за сада не ради на промену законских наређења о кантарија из зборника III. стр. 152, ако се усвоји овако тумачење како га комисија предлаже; је свако друго тумачење било би неправилно и изазвало би штетне последице по трговину за варош Београд.“

Г. Јован Дизбор. Ја мислим да би требало овај извештај комисијски усвојити и по њему поступити.

Г. Ст. Добриновић. Најбоље би било да се обратимо министру финансије за потумачење закона — ко спада у магације и ко у гвожђаре; међу тим да одбор да своје мишљење тако се данашње магације разуму.

Г. М. Кандис. Ја сам мишљена да се кантарија на кукуруз, брашно, пасуз, јечам, шипарке, шпане, гвожђе, цемент и овима подобне артикле наплаћује 7 а на све остале по 20 пара дина.

Г. Ј. Милошевић. Сагласио се са предлогом г. Кандиса, во само да се и надлежном министру на одобрење предложи.

Усвајајући гласиште предлога г. М. Кандиса и Добриновића, општински је одбор једногласно

РЕШИО:

да се потражи од г. министра финансије протумачење закона о кантарија, с погледом на понављене редове и предмете нарочито на жито, кукуруз, брашно, пасуз, јечам, шипарке, шпане, гвожђе, цемент и овима подобне артикле.

Бр. 210

Г. Председник Према одлуци општ. одбора од 16. окт. мес. позвао је г. Илија Цветковић да да изјаву да ли одустаје од избора за дрва, по он ошет није, хтео доћи он је послао г. Марка Стојановића адвоката са пуномоћјем, и који је у име Павла изјавио, да није ништа извршио набавку дрва на ошет. суд и основне налоге тражи да му се исплати науду дрва.

Г. Ст. Добривојевић. По условима има г. Паја да положи 10 од сто хауције од лиценцирање цене, а ја сам мислила да се држи друга лиценција и од Паје тражи да положи и ресто хауције и задржи у обавези на случај ако би том лиценцијом још општина какву штету претрпела.

Г. К. Петровић. Када већ имаје примљена хауција коју ба Паја по условима ода по свршеној лиценцији имао положити ја бих био мисла да му се хауција коју је положио врати. У будуће пак, да првиштем поштујем при лиценцијама, па да се општински органи строго придржавају прописа при расписивању лиценција у опште.

После шире дебате, одбор је са 12 гласова:

РЕШИО:

да се обавеза Паје Цецковића за лиценцију држа сматра за раскинуту а друго од пога тражи још 1) од сто хауције у корист општинске класе по условима. Противна била: г. г. С. С. Стаљковић, К. Петровић, Ј. Петковић, Н. Матић, Ј. Милановић.

Бр. 211

Г. Председник. Добио сам једну понуду од Герарда којом жуди општини 1000 мет. хаути. Буковин дрва по 21 дх. мет. хаути. Његов пуномоћник био је такође присутан лиценцији за дрва и оставио је понуду цену по 27 дх. а сада пак нуди 6 дх. јесте лијепо него да на лиценцији што је данао.

Г. Јанаћ М. Јанковић. Ако су букова дрва прве класе треба понуду прихватити јер су јестина по тој цени.

Г. Васа Дуцаћ предлаже да се држи нова лиценција букових и грабних дрва.

Пошто је време за држање друге лиценције врло кратко и пошто је већ хладно време наступило општински је одбор са 12 против 4 гласа.

РЕШИО:

да се понуда г. Герарда до 600 фат. прими с тим да букова дрва имају бити прве класе т. ј. у свему одговарати условима од 12. Августа о. г. С.М. 8038 која је он раније потписао; да понуђач има дрва разнета по шумама и осталим општинским локалитетима; и да их на тим местима преда одбору одређеној комисији, која је састављена из одборника г. г. А. Б. Кумануди, Н. В. Поповића, В. Дуцаћа и Н. Боди.

А као јемство да ће понуђач са своје стране испуњити понуду, он је дужан одмах, чим ово решење поднесе, положити у општинску благајну 10 од 100 целокупне вредности, која хауција признава општини, ако понуђач не буде у свему или чести уговор испуњавао.

Против гласах: г. г. В. Дуцаћ, Ст. Добривојевић, Ј. Милановић и Н. Боди а г. М. Кандице раније је из седнице изашао.

Бр. 212

Г. Председник. Лиценцирање школског и кавцеларијског материјала подноси се молбу да им се уговори код полицijske власти не потврђују, по што су набавка доста познате и одмах се по требовану изађу.

По прочитању молбе општ. одбор је једногласно

ОДОБРИО

да се уговори са набавку школског и кавцеларијског материјала код полицijske власти не потврђују.

Бр. 213

Држина је ужа лиценција за чистиће пијана и остала је на Рука Табаловић овдш. на 12.297 динара годишње.

По прочитању извеша о лиценцији, општински је одбор једногласно

ОДОБРИО

држини лиценцију за чистиће пијана.

Бр. 214

Г. Председник. Концесionar за извозање ђубрета г. Михаило Стојшић поднео је молбу да му се повисе тавса за извозање ђубрета, јер му је санитарска власт наредила да ђубре из стакова двапут недељно износи. После кратке дискусије, а по прочитању молбе, општински је одбор једногласно

РЕШИО:

да концесionar за двапут недељно извозање ђубрета има излазити од сваке имућности породице по 90 пара дх. а од сиротних породица по 20 пара дх. месечно. Ово се не односи на оне који имају своја коза и сами ђубре износи. Овако да се поступа док трају мере, које су у интересу здравља прописане а после да буде по ранијем уговору.

Ради контролисања тачног извозања ђубрета свака општинска куће изаде концесionarу признаницу да је извеза ђубре на време и тачно извеза.

Бр.

Г. Председник. Лебарски еснаф поднео је молбу да се цена хлеба повисе од 20 на 25 пара дх. киле.

Усвајајући разлоге у молби наведене, општински је одбор једногласно

РЕШИО:

да се цена хлеба дигне од 20. на 25 пара од киле

Бр. 8

Г. Председник. Лиценција за откопавање Ибарске узлице остала је на Антонију Глигоровићу предузимачу по 1.48 дх. од куб. метра.

Пошто је цена откопавања врло нискога, то је општ. одбор једногласно

РЕШИО:

да се држи друга лиценција.

Бр. 9

Г. Председник г. Вељко Николић трговац овд поднео је молбу, да му општ. одбор одобри да може пут који води преко његовог имања на тончидерском брду затворити а други крај и много бољи опет преко његовог имања отворити. После кратког споразума општински је одбор једногласно

ИЗАБРАО

комисију од г. г. Н. Боди и Ст. Добривојевића одборника, да изађу на лице места, пут прегледају и одбору своје мишљење поднесу.

Бр.

П. прочитању акта којим се тражи уверења о излазу и кимови стану за ђаци и кривце општински је одбор

ИЗЈАВИО:

да не познaje кривце: Андрију Стефановића, Стевана Петровића и Милету жену Милоја Тодоровића, а Владимир да је доброт алајана а средњег имовног стања, а ученица Зорка Марјановић сиротног стања.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Цена хлеба! Према одлуци општинског одбора од 8-ог ов. мес. цена хлебу има се повисити са 2½ динара, те ће килу у будуће коштати 25 динара.

Општина члан Друштва Св. Саве. На саставу 8-ог ов. мес. одбор је решио да се општина београдска уписије за члана утемељача друштва Св. Саве, као и да се презо тога из благоче општинеке поклони друштву 900 динара.

Пожар У среду 7-ог ов. мес. догодио се је пожар у кући г. Мате Ценића новинара (привредна улица) око 10½ часова. Пожар се јавио на горњем боју, због лонет димњак. Овог пута се најбоље дало оценити шта једна и ако мала пожарна чета може да учини само кад има довољно воде; јер су пожарници на брзо узели да пожар локализују и угуше а ако је кућа од слабог материјала и лако запаљивог материјала. Штега није велика што је приватни сират — трговаца — одврати спашена.

Дневни ред. Међу остале предмете на дневном реду прве одборске седнице биће и питање о регулацији вишичке и митетине улице, на коју су раније донесене већ нужне одлуке. Седница та држаће се у идући четвртак, 15 т. месеца.

Попуде. Општина је добила две попуде за грађене основних школа и једне покривене и гвоздене централне нијале. По попуди имале би се саградити 4 школе са потребним бројем ученица и станова за учитеље. Првој попуди приложен је и план —

Цео посао општину би коштао на 1,200,000 динара а исплата би се вршила годишњем ануитетима од 96,000 динара, дакле са 8 од сто, у што би се рачунало 6% митетеса на уложени капитал и 2%, отплате.

Данас општина плаћа годишње кирије за закупљене зграде у којима су смештене школе 25 до 26,000 динара не рачунајући у то и две општинске куће. На стан и огрев учитељима, годишње се издaje до 50,000 динара. Према томе даје се лако увидети од колекте би користи било усвојити попуде и саградити школе, које би за познати низ година

биле исплаћена сопственост општине. Велимо, данас равна сума оној коју би претстављао ануитет, даје се за туђе куће и одат за то бити се имају здравити иначе подесне школе, а и ве говорати о томе што би се врло обогатила са четвртј красне зграде општинске својине. Попуда за школе прикључена је и нијала, да би посао засекао капитал која попудат хоће да уложи. Нијала би се исплаћивала од најачне таксе, која годишње доноси 20,000 динара. — Тако не би требало никаквих нових извора; цео посао са данашњим средствима може да се изврши.

Одбор је ватезао усвојити прву попуду та саставу (друга је дошла допије) а изабрао је (за попуду пруче) г. Јована Милошевића начелника министар. финансије, Михаила Вукотића, др. Микелја Вујића професоре вешке школе, Александра Бугарског архитекта минист. грађевина, Мишу Михајловића професора, Јована Антулу трговца, Ђуру Коварца директора вел. гимназије, Косту Прњорца профес. Механика Крстића инспектора минист. грађевина, др. Марка Леко државног хемича, др. Јазу Пачу шефа општ. лекара, др. Воку Димитријевића секретара минист. унутр. дела, Владоја Ниша Коту Петровића, Милошу Стојановића учитеље, Јована Иккића експерта, Николу Ђорђевића трг. и Димитрија Милошевића апелационог судију.

Комисија је отпочела рад.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО.

КАРАКТЕР

(по Омајелу)

VIII.

Домаће васпитање

Потомци што окрону подесне свата зграда су на усвојеним кривима.

Хелси.

У разговору са госпођом Кампа, Николеон Е. пристије: „Јако стари светом испити испита на кала“ на уште. „шта би још требало иза да се народ може честито васпитати“ „Мајко“ (прејалу) — одговориле госпођа Кампа. „Пау паде у чин овај одговор и он се одвали са: „дако је! У тој једној речи лежи део светом васпитана. „Ахмет каи, дакле, госпођо, васпитање будућих народа!“

Ели Мартен.

(Наставља)

Но ако је кућа, као кајала карактера, најбоља и туђа школа, а она може да буде и најгора. Небројета су за која, пмичу детаљности и одрасли година, може причинити неспособност матерј на да диле. Повера дете таквој глупој или ненаљалој жени да га чува, не сво дичије васпитање не може та штету накнадити. Или, нека је мати нека небрита, перадница или жена од порока, нека у целој кући

влада радор, кавга и горчина, овда то вије кућа него дом несреће — место од кога се бежи, а не коме се бежи — и *тешко* деци којој буде суђено да под таквим кровом одрасту.

Наполеон I ви имао је обичај да тврди, како „само од мајке зависи хоће ли се дете добро или зло владати.“ Он сам приписује свој скок у животу, у великој мери, материнском васпитању од које је научно и да влада собом, и да даје правца својој вољи и енергији. „Нико — вели Један од његових биографа — није већер утицаја де Наполеона имао од његове мајке. Она је била наивна која је, нешто строгомљу, нешто неспособу и правичномљу, тек умела да пробуди у њему љубав, пошту и послушност. Од ње се управо он и научно врхуши слушања.“

Један интересанат пример зависности деце је од материне стране, налази се у једној узгредној белешки школског резерванта г. Томаза. „Обилазићи — вели он — једну велику фабрику где се многа деца у службу примају, дознам да се управници увек прећходно обавесте о карактеру мајке деце; па, ако је она добра, са сигурно се рачуна да ће и дете бити на свом месту. Нико међутим није разабрао каква је отац“

Тако исто уочен је факт, да, баш кад се отац и признавао — проиђе али, као што реч иде, „оде врагу.“ — ако само мајка ставе паметна и ваљана, чамплија ће се дркати, и деца могу ипак из те куће срећна изаћи; док, напротив, ако жена удари у несрећу, ма шта муж и стај да чини и ма колико да се унаје, он ретко да икада успе да наплати деци губитак честите матере.

Већа део утисака који мати има и врши у тењању карактера остаје, по самој нужности, незван; а то за то, што се најбољи део тог позива изврши у тиху кругу породице, под скривеним кровом кућним. Ту, добра жена и мајка непрекидним напором и неуморним стрпљењем, показује детету путове дужности, ту она добије најважније победе — победе, које, самим тим што су домаће и приватне, остају незабележене — али о којима ипак ми често читам у историји карактера. Јест, добре мајке могу и не дочекати своју награду; али добро дело њихово живи и гласе њих и нешто ураћа добрим плодовима.

Ми не слушамо толико о великим женама колико о великим људима, где у наплату за то слушамо најчешће о добрим женама — што — кад се упореди са заслугама које оне, према мушкој страни, имају у образованом карактеру — изазива да оне много више на тога пољу ураде него кад би нам гзрардихе и најбоље слик, написале и најчистије књиге, или компоновале и најхитије опере. „Цела је истина — вели Дозе де Мајстер — да жене нису дале никакве узор — прованзале. Оне нису саставиле никакву „Илајаду“, ни „Свободу Јеру-

салима“ ни „Хамлета“ ни „Федру“ ни „Изгубљени Рај“ ни „Гартуџа“. Оне нису испланирале никакву „Петрову правду“ ни извале на главе каквог „Месију“, ни изрезале каквог „Антониа Безвездерског“ ни изживотисале „Страшни Суд“. Оне нису с имазинизме изгубиле, ни изумале телесконе и парне машине. Али оне су урдиале нешто више и теже од свега тга: оне су на прилику своим одгајале најверскије и најверлије синоне и кћере рода људског — дакле — нешто највише и најдичије на свету!

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПИСАО
Сен-Рене Тамадије

ЧЕТВРТИ ДЕО

Милош Обреновић кнез Срба
III

Успех Милошевог дипломатства. — Јануарна дата Србија. — Америчка комисија (септембра 1826). — Ратификација руског царя (октобра 1826). — Радост народа у Србији. — Скупштина од 15 јануара 1827. — Једна парламентарна седница. — Беседа Милоша. — Нова захтева народа кнезу српском. — Приватан живот Милоша. — Поема једног руског официра историјском двору (1829). — Патријархаин рукав. — Кнежева породица. — Кнежиња Алуича.

(Постала.)

Сутра дан, 16 јануара 1827, скупштинари састави једну адресу султани, у којој та моле да потврди Милошу Обреновићу титулу кнеза Србије, дату му од његових Срба још десет година раније. У исто време, они изјаве жељу, да султани одобри да од сада Србин заузме матрополитско место у народној влади. На дан 17 ист. месеца преходни Суд, одлучи да издаје нову формулу захтева вриности Милошу Обреновићу, сазвао скупштину пред владу крагујевачку прилику формула буде на глав изговорене, и свали се ту кинило. Захтева се свршилава опим речма „донавајајуће захтева од 1817 и 1826 ми, сви, једним српом и једном душом, именујемо тебе за господара и кнеза нашег и наше деце и даде с пољена на вољен. И ми, и у своје и у нашег потлиства има, кнезско се тебе, и твојој браћи, и твојој деци и целој твојој фамилије, да ћемо ти до века бити верни „поданици.“

Сама ова разна акта — и изјаве благодарности и захтевне верности — буду прелане кнезу на руку обривала изгварачком. Кнез их прими, положи их по српском обичају на тога глазу, а за тим, пољена једног за другим чланове

*) Види кнезу г. Томаза, „Извештаје школских резерваната у Београду“ и „Беогу“ 1860 год.

екуштине и ижабуи се са свима, држећи за сво време у руди алта која поново оспештавају његово суверено ковање.

Е сад, по што смо видели Милоша и у прилици вршења господарског му улога, и на позорици јавног живота, и пред лицем народа му — време је, управо, трептаје то, и за најбоље оних драгоцених података који довршују слику његову. После хржавника на реду је домаћин. Јер, нисте ли ви ради знати како је свакиднев живот свој удео којеко од политика? коме су тако велики интереси поверени, око кога толина опасности изјау, која говори хришћански, а тако често ради по турски.

Вратио се с пута на кунавским земљама г. Тувиса је у година 1839 ове редове написао: од неког претеча и Русаја и Нилека и Аустрија имају своје козусе у Бо оград, а ево сад је и Француза послата једног свог агента Давидовића је зато, једна једна пут, признали Милоша за суверена Мена је јавно као што остало и милош допрети до Крагујевца да похитим овог кназа — сазнао: жељео сам да отворим себи мисли о реформима које је он са толико смелости предузео * *) Но, десет година пре г. Тувиса — дакле баш уекоро после догађаја које мало час испрчасмо — један пруска оклир по имену Отои Фел Парх путовао је из Србији у селу потане: научавања његов преображаја под руком Милошом. Он се тврдо решио био да нађе јавно селача, па ма где га могло тражити. Њему су у Земууду сва штељна обавештења — репли су му: да се обрати Демитрију Давидовићу првом секретару кнежевског, човеку, иначе прво јубуљем који говори више страних језика, и кој ће га радо преглепати знању. Милош је у то време имао две египотне: Крагујевца, као главно седнице своје владе, и Пожаревац где је проводио јесен са својим емилијом. Г. Фел Парх знао је према томе, у Пожаревац ида је октобра походио. Сача варош (Пожаревац) је честа и несеза, и у њој дом кнежев Ђурадићом поправља: куће извола и неколико трговаца дају јој спољну емилијом. Ту се човек више не осећа у средини турских варошара нећ у великим цитацијама. На хоризонту, из моравских шума, виде се плазине Рудника чаје архове овог тог што беше покрено..... Пунтика одвуд у кнезотвину Демитрија Давидовића.

После неколико часова прами га и сам Милош, окружен својим дворјанима министрима и војводама, а сутра дан позове га и на ручак. Ништа проетјеје (великост) од конала преног кназа. *) Високо проштеје служило је за оградлу претору на коме су бале подигнуте равне зграде господарског двога; а онде се сусретало и са оријенталним назанима чији је смисле претрпало многу промену. У првој авија главно здание је „кнак“, дрвена зграда са једним спиртом и „чарлаком“ с лица. Ту је у изгину објаште, прлаво ерешитне наједначког живота. Иза овог поднез се јави и масивна зграда са европским распоредом намесна пољзак. У другој авији

*) Види у „Memoires des Deux Rois“ на 15 парт. 1807 описан Утврда од Конак Сувлаја стр. 601.

*) Кнез доводи од српског рече „Конконтат“ иначи проношете Припојбе се на свако изгину одне и изрошете из издјатачке дворне

излази се „кнац-зарија“ (такође дрвена зграда при земљи) а иза ње штеје и барутна масици. Сауда највећа чистота и ред. Пред „кнаком“ су двоја врата, а шнабос стоји над барутана... Неге се предетливањем што готови; сад ће се седати за сто; оставимо с тога реч самемо госту и кнеза Милоша и кнегине Јубуде:

„Кнегина Ђубина (вели г. Фел Парх) има око четрдесет година, али је још кнеза ретке лепоте. Њене црте показују велику одлучност, а њено држање је пуно природног благородства. Одеље је на њој простије чак и од одеље других кнеза у вароша — управо — што ју се стране одлучује јесет једно богато либеде и један дејамјат у коса. Она кнега спољашњет прикључује нам достојну и ереду домаћину, која нита може да сакрије високи ранг која знајуца на вавредност духа којим дише. Она је та шта управља свима домаћим пословима; а она и прехе и нисте и надгледа кућу и води бригу о васпитању своје деце, а користи се сваким приликом да сача што год научи. Она често иде у Земууд, где јој је ћерка удата за једног богатог трговца а иде и у магареа кнезотвима Металија. Ту је она видела и јевропске „моде“, али је ипак остала при простоти пређашња јој живљења.

Брак кнеза и кнегине датира на времема када је Милош ратовао још за свог старијег брата Милава. Она му је била јубача дога у оним страшним данима када су људи били у истрепаној оисности да погубе главе и жене да доживе власт. Приморана да кнеза вров сваног дана да вечи: буде на стражи за свој образ, она је у исто време научила и да јаше коња и да владла шитловима..... Кад ме је Давидовић представио кнегину, она ми рече на српском језику: „добро нам дошао! нама је веома драго што сте се до наше Србије потрудили — Давид ми је још жива мајка иза отац, те да се радују да нас опет виде“... За тим будом представљен млађој ћери Јелисавети, од осамнајест година, која беше лепо одгајана, на нешто јевропски васпитана јер говораше талијански и сипраше на кнавару. Предмет хвале блаженства блага нарава, и правична природа као и отроумље и дар да се користи науком коју јој учители удлају. И оба сина кнега Милава и Михајло, били су то; обоје још деца, једном двнајест а другом седам година. Старији који беше слаба састава, тек почињаше да се ралчаја, а млађи беше лепо дете пуно жевота и мизне. Унатељ ми предаје латински и српски као и елементарна знања. И они се играју као и сва друга деца. Јубајући у добом она, на чезу пожарањатих ми другара, подражавају војничима који се од еора у вароши баку „експерименте“. Кнез има два брата, господар Јована обертвена Врунице, и господара Јеврема обертена шабачког

Око једнаест сати зано огласи ручак, и сви гости скупште се на чарлаку. Слуге донеше воду за умивање руку, а ми уђосмо у једну веома просту трпезарију, где сто беше постављен по јевропски. Саа ћете видети једна патријархална ручак! — рече ми Давидовић на прагу трпезарије, и први ми је јетану казо! Кнез оде горак врати стога и стаде. Сви еклидосмо напе кад нали Михајло счита молитву. Тада кнегина прикесе вису чану ракије која изадрати гостима и целом народу српском, — и онда сви поседасмо. Кнез беше у зачелу на веој столици налик

престо, а са стране му сеђаху деца! — Мене посадише до мене од старијег кнежевина а до мене Давидовића. На левој страни био је млађи син, с архимандритом и господаром Васом до себе. Дале су долазили остали гости по реду, али кнегиња и њена кћи осташе на ногама једна с другоме, а друга с леве стране писмеве. Међи је то тако чудно изгледало да једна смеђа и сам сестри. Више и од тога, оне су за време ручка служиле кнеза и кнезове — јер је такав обичај српски. Од кал је кнегиња жена Милошова, она није на једна једна пут села да истим столом са својим мужем. Него, у многим кућама српским — поменоме у браће кнезове — не држе се тако строго овог обичаја. Ја сам тада тек разумео оно што ми Давидовић рече на уласку у трпезарију...

Кад сви гости заузму своја места, свакоме се послужу по чаша ракије, коју он пије и адмирал господара и његова народа.

Што се чарпала на столу таче, он је леп као и код нас. Тапире су од цинка, јер је порцулан темпо наметнути кал се разбије. Ножица и виљушница сребрне су, рађене у Бечу, и носе име кнежево. Сави кнежевине пред собом по једна сребра пехар, на коме беше нарисан грб кнежев, а при том, лепе чаше кристалне. Једна друга сто беше постављена на крају трпезарије. — Прво хмеште чебу. Кнегиња усту чебу у тапире, даде послужити госте а сама послужа кнеза. Госпођица Јеласавета слушала је своју браћу и архимандрита, а била је на руци и кад је друго што устребало.

За ручком водше се жив и весело разговор. Сви су имали реч, но на један није заборављао на ранг кнежев. И кнегиња је често прилазила столу и мешала се у разговор. Кнез ме је питао о «националним» установама моје земље, а нарочито о њеној приреди; док сам из самог начина стављања његових питања мртао видети колико га ствар интересоваше. За тим се поведе реч о рату. Тражише да им причам о неким биткама Наполеоновим; пошто су неке књиге о тим великим борбама биле и на српски преведене. Кнез је нарочито жељео да чује моје описе личности и спешности војводе Вукотера. Било је говори и о старим ратовима између Пруске и Аустрије. Тем приликом ја рекох кнезу како је он (Милош) у очи борбе на Нешаровцу изабрао исти начин да електричне своје војнике којим се и Фридрих Велики послужу пред битку на Лајпцигу — а на име: напредно онима која немају у се поуздана да иду кући на времена. Кнез ми на то само одговори: «и не иде други!». Затим сам узе да најважнијим прича о свакојаким мукама и невољама својим у рату. Могу рећи да ми један једини тренутак није за ручком прешао а да странаца највише не заните ресује. На како је све то природно! Какава простодушност! и каква отвореност! Човек се ту, докато седећа у средини дуди који су много видели, много се борили и патили!..

Ова слика патријархалног живота Милошевог слаже се са нашим описом. Ова дружа још и неопходне прте броју оних које већ знамо и дије нам могућности да што веријне уочимо еву мистогострану енциклопедију. Г. фон-Перх са тим описује дневни живот кнежев — не

гоне разнежачке напике, његово односе са секретарима, уредбе његове канцеларије, улогу и почтљивости и оданости кнегињи Љубице према своме мужу. Динајест година доцније, један француски путник обилази Милошево «конак» у Београду. Али Милоша ту баци сеће — оборила га репозуција. На месту његовог важиће сина му, кнеза Михаила; а око младог, заседламо ополног владарца брзују нају, перну дубу прогнају јунака која ће са оштрим пртима својим, са наосном и строгим изравом, са племенитим погледом, са приом памијом ослетепомиком и сапрном везеном хаљом, личи више на какву калуђерицу него ли на владарујућу кнегињу!..

Па да ли је потребно да се спот г. фон-Перха у 1829, а овиј г. Бани која у 1841, дола још каква живља боја? — Јест, жена, која је по источном обичају, онако смерно служила свога мужа, кнежева, која се уподобила калуђерици, она иста, умела је да, на саме очи Милошеве, даде доказ енергији у чијој се суровости добро огледа дотична хришћанска цивилизација, варварском почетом ударења. Није доволно рећи са г. фон-Перхом, да је кнегиња Љубица, припућена да се брани од Турана у јанови страхоте, извукла да владар коем и кнезотом, јер се за њу прча, да је она и од самога Милоша умела да брани част брачног прова. Као и Карађорђе. Милош је био човек од атрасних покуда; и ако је предање о пој тачно, кнегиња се у време прилика није устручавала да сама себи надовољно изајуге. Она је у такој прилици умела која појатице право милосније свога мужа отићи и куршом јој кроз главу пројурити. Милош, који је поштено своју жељу као јунакашну, није се смео бунити противу оне стражовите описне на ред. Она је њега победилна самом силом своје верности: он је узвиком у љубави коју он улава његовом нареду, знајући да је њеж живот њему штит. Ако се дакле, после невог времена икак у исти гртсераво, себодна је ту, да се иста правда она јављала са извршењем исте крпава и неумитно казне.

МЕСЕЧНА ПИЈАКА.

Београд 2 јануара 1887.

481.907 кн. шенице	прос. цена 14.45
303.185 кн. шен.	брам. зет. 18.90
55.125 кн. шен.	еинг.
123.747 кн. кукуруза	9.50
37.939 кн. јечма	прос. цена 9.50.
77.467 кн. овеа	9.50
920 кн. ражи	10.
32.800 кн. мекана	7.
4.125 кн. крива.	
8.397 кн. пасула	коре брезове
975 кн. ратина	20
59.859 кн. креча	4.50
117.742 кн. сена	7.50
22.890 сламе	5.50
349.535 кн. сувих шљива	30.98 до 19
18.902 кн. зота	66.40
17.395 кн. ораја	28.50
110.200 лат. ракије	месе 20.
4.650 лат. ракије	дуге.
1.200 лат. ракије	чмове
316.500 лат. вина	прича од 37 до 23.60
61.200 лат. вина	бела од 37 до 24
69.690 кн. слива	63.50
969 кн. араџиз	

а) Види вакују „Reise in Serbien im Spätherbst“ 1829 од Отона фон-Перха првој службеној у краљевској-пруској првом гардијском пуку. 2. енциклопедија 1830 I св. стр. 145-146.

б) Види хал „Voyage en Bulgarie pendant l'année 1841“ од г. Вилхелма хапа „археолошког институт“ 1 кн. Париз 1842 стр. 69.

Увога из Аустро-Угарске
47.638 кил. брашна.
1.067 кил. паслау.
24.000 мекана
7.041 кил. шпиритуса

Извоз из стране земље.
2.233.425 сувах шљива
3.741 кил. пемеза
19.826 кил. ораја
11.980 ком. кожа овчи
35.371 ком. кожа јагњечи.
21.155 ком. кожа козја
4.449 ком.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Кроз који дан почеће се штампати у мојој штампарији превод из историје словенских књижевности од Алекс. Нинина

ИСТОРИЈА СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

Преводник послао ми је пре од свој са ово неказано речи:

„Две су ме ствари потстакле на преводње ове историје српске књижевности: што је дело врло ваљано, и што је оскулица у нашој књижевности у таким делима. О поједицим ситањима из наше историје књижевне доста је писано, али су ти радови порастурани и много их је тешко набавити; делу пак важи ћемо једва у два три дела (*Шофарика, Новаковића и Ваг. Јашића*). У нашим сред. школама употребљавана је Новаковића историја књижевности, по како је она изишла из продаје пре 2—3 године предмет се тај јамачно „диктује“ у школи, јер је врло тешко друкчије радити кад ђаци немају никакве књиге у рукама.

За оне који не знају за Нинина ванешњу одлуку суд двојице наших литерарних историчара — Ст. Новаковића и Св. Вуловића. Још 1872 г. Ст. Новаковић у приступу ка преводу Шерове оште историје књижевности казао је да је поставио словенски део, а да ће за Словене или написати (као што је то у сличној прилици учинио А. Нинин) или превести *чужану књигу*: преглед историје словенских књижевности. Међутим тај је преглед написан још 1865 године. После 14 година преглед Нининов видије у другом издању као: историја словенских књижевности. Ево шта у њој говори о пређашњем прегледу сам писац:

„Разматрајући пређашњи преглед увидео сам потребу да га знатно проширим: био је потребно попуњати празнине, што је у првом издању између осталог зависило и од недостатка у књигама; сад сам и с те стране био безбрижнији. Требао је унети истраживања, која су се појавила од тога времена (т. ј. од 1865) и дати у многим прилика-

ма опширније историјске објашњаје и библиографију;“ и т. д.

У „науци о књижевности“ (стр. 12) Св. Вуловић каже за оно дело да је оно „до сад најбоље.“ —

Српску књижевност поделио сам на два дела: стару књижевност (с дубровачко) и нову; обадва биће засебно наштампана. Гледао сам да што мање попуњам стару књижевност из других писаца а више нову, где је попуњавање на неким местима врло потребно. Треба већ једном савремени ручне књиге за ђаке; господа наставници могу онда лако скраћивати и дометати сво, што вају боље у другога. Буде ли добро примљен овај превод, превешћу, ако не сву историју словенских књижевности, а а оно барем најодрживије ствари из њих.“

Молим уреднике српских листова да прештампашу овај оглас. Господа, која усктеју да купе превод века изводе јавити то или потписаноме или г. Душану Валожићу књижару у Нишу.

Децембар 1886 г. Нинин.

Коста Чендеш

штампар.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

Започе смо седмо коло нашеј *Народној Библиотеци* улазили у седму годину овог нашег предузећа. Подруги стотина свесака, које су изашле у *Народној Библиотеци* најбољи су сведок оној обавезности, са којом смо се за тим изишавали ове књижевне збирке, речју су доказ за ову одговорност, са којом смо у овом послу поступали Српски писци првога реда наши су достојна места у *Народној Библиотеци*, која се уз њих вати најславнијим именима из словенских и неславенских литература. Не ћемо овде наводити, који су све писци заступљени у нашој *Народној Библиотеци*; во их жели знати саврешће се у њој са првим писцима. Не ћемо трошити речи на на присирљивање ове правне народне библиотеке: не само јер нам неје обичај да напависим начином своја издавања намећемо и хвалимо, но и што држимо, да је за шест година дана читалачка публика имала довољно правде да оцени праву вредност *народној библиотеци*. Ми смо гледали, да нашем народу дамо прилику да се мор. *библиотека* на лак начин и за мале новац дође до одобрена читања, до праве домаће књижнице, која ће му увек дати пријатна разговора и племенита побудења.

Ми ћемо и даље у досадњем правцу поступати у издавању наше мор. *библиотеке*, која ће у овом колу довести свршетак Стејаћевих окупиених свеска, као и крај главном делу из Раичићевог великог дела о српској историји; осим тога наставаће се издавање дела Ј. С. Поповића, које се такође примиче своме коњу, а даће се у руке читаоцима друго дело Јаронитов прое. Лазара Лазаревића. Словенске књижевности биће заступљене Тургенијем, Груђијским, Возњихом, Јурчајем; а од несловенских писаца добиће се у оно коло Голдони, Шилер, Лажана, Труеба.

Ми ћемо читати, што се од нас са разлогом може искати. На народу је, да својим одзивом покаже, да зна уважити озбиљна књижевна предузећа, као што је мор. *библиотека*.

Она ће и на доле издати редовно сваки 14 дана. Преплата на 24 свеске (од 145 до 168) износи ф. 3.50 или 7 динара.

Сваки, који се претплати, добиће сваку свеску чим ишаће изашаено под крстоплетом, те ће тако преко читаве године имати најбољу и најјединију забаву.

Умешавамо г. г. твђенине, професоре, учитеље и сваког честитог Србина, да се спрема слушања претплата. На 8 примерака или 1 бесplatно.

Новац заједно са списком претплатника ишаће се упути на поштинску каву ру; из Србије и Црне Горе у изашаено писму, иначе са поштом уопште нема.

И до сада изишавше свеске 1—144 (које су на крају овог списка обележене) може сваки под тим istim условима набавити.

Појединачна свеска стаје 16 и. или 35 пара. Ко појединачно свеску наручи, нема извода из новца издрж. и поштарину за 1 свеску 2 и. (5 пара), а за више свезака 5 до 10 нов. (10 до 20 пара) према броју свезака, пратом. Појединачне свеске не могу се због малености издати са платом у једној (per Nachnahme) послати.

У Панчеву, о Божићу 1886

Књижара Браће Јовановића.

ОГЛАС

На дан 13 т. к. мј. од 2—5 сати после позне држаће се у канцеларији инжењерског одељења суда ово општинског јавна усмена аукција, за набавку потребне количине цигала, цемента (хидрауличког креча) и чистог ситног колубарског песка, потребних за зидање гробница на новом београдском гробљу.

Аукција Два држаће се и то:

а., Од хиљаду (1000) комада цигала.

б., Од хиљаду (1000) килограма хидрауличког креча.

в., Од једног кубног метра чистог ситног колубарског песка.

Каудије полажу се при аукцији и то:

а., За набавку цигала у хиљаду (1000) комада.

б., За набавку хидрауличког креча у шест стотина (600) динара.

в., За набавку чистог ситног колубарског песка у пет стотина (500) динара у готову новцу или у државним артијима.

Ближи услови могу се видети у канцеларији инжењерског одељења суда ово општинског сваког радног дана у време канцеларског.

Из седнице суда општине Београдског Г. М. 7 5 Јануара 1887 год. у Београду.

ОГЛАС

Објављује се грађанству ради знања да пошеће леда са земљишта и објави општинских преко општинског земљишта стоји под надзором општине београдске, и да се од једних комада леда плаћа у корист касе општинске тако по 30 парадина.

Платити се дају по плаћати таксе у канцеларији рачун. подстава судскога.

Према своме, сваки снај не жели одвести лед дужан је предхотно јавити се сузу и тек у платати, јер који се узхвати да ради противно о воме судском наређењу газинеће се четвороструком таксом у корист касе општинске.

Из седнице суда општине београдске 5 Јануара 1887 године Бр. 1. Београд.

СТЕЧАЈ

Општини вар. Београда потребан је још један стаза инжењер, коме је општински одбор изабрао утврдио плату од 3000 дин. годишњ.

Према томе позивају се сви они инжењери који би се хтели општинске службе примати да се са документима о спреми својој обрете Општинском суду до 1-г, а избор извршиће се и даље до 15-г, фебруара т. к. године.

Изабрани ће се одмах извести, а сетамама документима вратити.

Од стране Суда општине вар. Београда АВР. 1992 — 31 Децембра 1886 год.

ОБЈАВА.

Грађанству ове вароши ставља се до знања, да ће од идуће на свако суботе по један сазнаће издати на ново гробље, ради помена умрлих.

Од стране Суда општине вар. Београда М. 213. 4 Јануара 1887 г. у Београду.

ИЗЈАВА БЛАГОДАРНОСТИ

Гос. Павлу Поповићу војном лекару

Богу на вама г. докторе, имам да благодарим за спас мога синачића Милана! Седм. година болов вама ми дете од отиу и беше у опасности да са свим њим изгуби.

Али ви милостииво примио е се, спасао дете за незнатно време, а мени повратите ретку родитељску радост.

Насам у стању, господине да материјало доводно, нагледом наш немеснати труд и успех; али ћу вам зато перујте до гроба остати благодаран.

Београд 1 Јануара 1886 год.

Илија Глишић
служитељ
Општине Београдске.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАПУТ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
 НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3 „
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 8 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. пара од прсте.
 Преплату ила слати упућеном на издати-
 сел од и од кореспонденције на редакцију.
 Издатије не праћати се.
 Менаџера писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Власник и уредник бечког „Welt Post-a“ г. Симунд Фрида био је тако добар да се и овог-
 дине сета београдске сиротиње поклонив јој на дан
 Св. Саве суму од 100 динара.

И у своје и у сиротиње јој име, захваљује се
 Општина г. Фрида у овом лепом дару.

Од стране Суда Општине Београдске 14-ог ја-
 нуара 1887 год.

ПРОТОКОЛ

Годњег сазивања општинског одбора 8 Јан, ара 1887

Били: Председник општине г. Миљаша М. Богдановић;
 одборници и заменици г. г. Сиргије Станковић, Ст. Јоса-
 новић, Ј. Дабар, М. Вељковић, А. Богдановић, Ф. Ро-
 зет, Никола Д. Кери, Дем. Наумовић, В. Козарац, Ст.
 Добривојевић, И. Антоновић, Н. З. Петковић, Др. В. Ди-
 митријевић, Др. М. Т. Лео, А. Ђ. Симаћ, Самуил Пајде,
 М. Матић, В. Дучић, М. Стевановић, Јов. Петковић, К.
 Петровић и С. Јанковић.

Пошто је отворено саставаи г. председник саопштава
 да су изишлие недолазак г. г. Јов. Милановић, Ј. Сте-
 зановић, Милан Павловић и Јан. Фачо.

Бр. 218

Г. Председник. У седници од 7 јула пр. год. одбор
 је поставио границе вароши Београда. Одлука одбора са-
 општена је г. г. Министрима грађевина и унутрашњих дела
 У одговору на наш акт добила смо од г. министра упу-
 таш. дела оваквиз претовне:

„Предмет о одређењу граница за варош Београд која
 је представљен амо изасланим управе од 15 јуна 1886 г.
 М 5996 саопштен је господу министру грађевина ради
 онеке да га се, према § 8 закона од 21 априла 1885 г.
 којим је допушен јакон о местима у Србији, може ово
 одређење границе одобрити пре него што се изрази пра-
 вилна план регулације и изведеније за варош Београд;
 као и да ли он има у опште примотити шта на обележје
 границе.

„На ово је г. министар грађевина највише мишљење
 да се граница линија за варош Београд може одобрити
 а пре израде правилих планова регулације и изведеније
 само није сагласан да се граница линија одобри онако
 како је означена на послатом плану од 13 јуна ове год.
 А.М 638 пошто не налази да има каквих правдоујих ра-
 злога са којих би се селити (Енглезовић) и многа још
 друга места, на којима се одавна грађевине подижу мо-
 гла искључити из варошког рејона; док на против на
 тим местима б.з. каквих пренона подизање, и изведени-
 чење становника тих места са осталим становницима ва-
 роши Београда у спољешњу државних и општинских те-
 рета, — праведно изнесују да грађевинска г. линија линија
 обухвати као варош и та места.

Министар унутрашњих дела сагласнајујући се са пред-
 љим мишљењем господина министра грађевина, а пре
 него што би ову ствар коначно решио, — препоручује
 управу да саопшти ово општинском суду и нареди му
 да се са одбором општинским постара знања и обележити
 главну линију која се може узети у оцену, искључујујући
 знатан део грађевина, као што је у предљем предлогу оз-
 начено, па да за тим предстана и мо ствар на решење, —
 јер иначе министар ће сам наредити да се нађе начина
 да се ова ствар регулише како треба, а пре тога неће
 моћи одобрити план о одређењу грађевинских граница ва-
 роши Београда.“

Г. Председник. При одређивању граница за варош
 Београд било је два мисла: обине која је „Енглезовић“
 изван вароши оставила и јамине која је иети у варош
 ушла. После многог ашта г. министра треба нам размислити
 шта да чинимо.

Г. Јов. Дабар. Ја мислим да се мањина не разли-
 кује много од већине. Већину је руководио на овако ре-
 шене само рђаво здање кућа у „Енглезовић“ — социли
 ам вилу на 3 етажа широка. Општена би требала гдије
 суме, кад би ми се примила обавезу да то регулише. Ко
 је био на лицу места, могао је се о томе да увери.

Г. Ст. Добривојевић. Општина је учинила са своје
 стране шта је требало. Одредила је јаку, самесу коми-
 сију и обележила је границе. Са г. министар каже да не
 може да одобри границе и наводи разлоге, а међу тим не
 обара разлоге којима смо се ми руководили. Лепе каже
 г. Дабар да је „Енглезовић“ тесно спољан са регулаци-
 јом памисли да општина није ради да се излаже трошку,
 ово регулације кад јој се она, која је градио није обравао
 за питање. Налазимо да треба позвати господу министру
 друго миљење.

Г. Председник. На овда да се предлог мањине усвои.

Г. Сергеја Станковић. Ја трамим да се прочита извештај мањине, па нека г. г. одборници чују то мишљење.

Г. Председник. Молим да се прочитају оба мишљења и већине и мањине.

Ту је прочитан извештај комисије који је раније штампао и акт којим је одлучао одборска саопштена г. г. министрима.

Г. Стев. Добризовић. Требао је и разлоге послати г. министру, то би се видело чиме се одбор руководио, кад је усвојио ове границе, које је г. министру предложио на одобрење.

Г. Коста Петровић. На извештаја који је, гошодо, прочитан а који је поднео одбору одређена комисија види се да је битна разлика у мишљењу у томе што већина комисиона није за то да „Енгелсовић“ уђе у граничну линију Београда док је мањина мишљела да и „Енгелсовић“ уђе у граничну линију. Да су били послати и разлози већине, мени се чини да се не би успело, пошто се у акту г. министра удара на то што су тамо већ подигнути грађевине које се не могу исплутати из граничне линије. Да би извели ствар на часно, ми можемо г. министру, он у пошто својоме акту не наводи разлога ни их нисмо назвали и послати миене већине и мањине заједно с писмом једним и другим — (Чује се: веома добро) — а г. министар нека усвоји што нађе за добро. Треба имати на уму да општ. одбор у овоме питању има само саветујућу глас; г. министар може и сам да ради како нађе за умесно; да, ба то набољавља послати г. министру оба мишља с разлогима.

Доброта је ствари у томе, што и г. г. министар поставља извесне разлоге па ће из ових мишља видети и наше разлоге о којима ће без сумње поднети разума. Мђу тим

ако останемо при првине, он ће уредити како зна, а тиме би општина изгавила трошковица и случајности да се „Енгелсовић“ прими у границе и без тих услова. Понављам дакле — ваља послати г. министру оба ова мишља с разлозима.

Г. Ст. Добризовић. Ја се разлазјем од мишљења г. Петровића. Јер одбор ако заиста има права решавања или саветовања, мора одлучио свој глас да да за једну ствар; кад би пак послао обе ствари значило би да исту релу намо ишти саветујемо. За то мислим да треба да се ишље разлог већине, па ако г. министар то не узима ми

ћемо овда узети разлог мањине а при том не морамо кавати већина или мањина него просто послати и платити ово је наше мишљење. Ове две ствари треба издвојити а никак о заједно послати.

Г. Коста Петровић. Ја би пристао уз г. Добризовића и био би ми пријатно да миене већине, за које сам и ја био и потпис дао, буде одобрено, но како раније није

поет ат у којима овај извештај а у акту се г. министра нарочито удара гласом да се „Енгелсовић“ не може исклучити из границе; и да се општина не би изгавила трошну одређујући нову поменују, а стар међу тим

ишља не губи, мислим да ваља послати г. министру оба мишљења од којих ће он оно које нађе за умесно а разлози усвојити. Нарочито ваља имати на уму да општина има само саветујућу глас и да је ваља више хтео да буде и штиња с патава. Већина је предложила да „Енгелсовић“

непадне из границе; мањина је предложила да уђе у границе дакле се не треба бојати да ће мо пропетати.

Г. Стев. Добризовић. Залста на узлаћам да има штете на општини да буде онако како г. Петровић предложио али се бојам да из важе г. министар толико је дуго у одбору, да још изак ми шаљу ствар не пречашћену. Ја се би ми пречашћавана, а штету залста не узлаћам никакву.

Г. К. Петровић. То је озвир једнакније, што ће се изаћи да је раније над је план полстат заборавањено да се каже да има два мишља пошто се види да се не успајају разлози већине то се подишо и разлози мањине. (Чује се: веома добро). а међу тим може се у писму нарочито ударати гласом на једно мишљење.

Г. Стев. Добризовић. Један г. одборник мало часо залпта да ли ми можемо озвати мишљења. Можемо. — Ми нисмо дали разлоге г. министру а и он нама није, дакле ми имамо права да дамо г. министру разлог.

Г. Јован Дабар. Ја нисам ако се усвоји да иде предлог мишљења ваља учинити г. министра нажалјеним да се општина сачува од грме штете коју ће имати пошто је у том „Енгелсовићу“ изао сваки по шео; соваци су успа тако, да пад се једна кућа узлаи сав ће део изгирети. На у здравственом погледу није ништа учинено. Узред буди речено, требало би молати г. министра да забрани таквоу издјине.

Г. Коста Петровић. Г. Министар грађевина нема права да проишлеу никакву ће ко грађевину да подиже, једино може да да линију по којој да се грађевине подижу. И тако ће остати све до грађевинског закона; за овај пак ми смо мислили на подизањом месту и предложили четат напрг.

Г. Ст. Добризовић. Мислим да је говор неспријатан па о тога предлажем да се гласи.

Г. Председник. Ко је зато да се позмале предлог и већине и мањине заједно нека гласа за..

Г. К. Петровић. Молим вас да ја формулишем: да се пошље миене и већине и мањине с изјавом да је молда да се усвоји план који већина предложио (жагор.) (Многи не пристају на овај додаток).

Г. Ст. Добризовић. Сајам се питауо са г. Петровићем, јер о таквом ооружом наме се гледати изједначава. (Жагор, чује се: не треба примедба, треба).

Г. Ст. Добризовић. Врло је погодна и умесна релација г. Петровића. Треба нагласити да је и данашња одбор мишља већине а за то даје и разлоге; ако г. министар нађе да не може остати мишљење већине, онда може да молти и мишљење мањине и прена њему да до несе своје решење.

Г. Ђура Козарац. На ми још нисмо решили ни које остено усвојимо изаће или мањине (чује се: да се реше).

Г. Ц. одо-даци. Општински је одбор дошо једном одлуку за гледати већине; сада се не може остат нажално ре: авати има ли још нешта да каже (нема).

Г. Коста Петровић. Да занесем мој предлог; пошто раније нису послали разлози већине, а осим тога, како се ватом г. министра нарочито изгављује да „Енгелсовић“ уђе у граничну линију, то да се г. министру пошљу оба мишља с изјавом да је одбор и у данашњој седници остао при старом плану и моли г. министра да исто одобри

нађе га г. Мине тар да то не може, учинити, онда на тај случај предлаже машице да га усвоји.

Г. Председник Ј. Стегн ја овла да усвојега предлог г. К. Сте Петровића — (Усвајамо) — Има ли во да је прихвати?

Г. А. Дучић. Ја сам противан овој примедби.

Г. Председник. Олажујем да је одбор са свима пројектима једна гласа

РЕШЕЊЕ

да се надлежне министре пошљу извршно обе предложе и пријате: машице машини и машице комисијске и грађанска пароша Београда, с тим, да одбор и овога пута изјављује да стаје при развијају одлуца својој дакле машицама машини.

Бр. 220

Г. Председник. Г. Министар унутрашњих дела по важећу савјетског савета одобрио је да се измонтаже тезалис отпаци у року до месец маја, а иако препоручује да на крају емисије не узиме саградио дућане на тезалис, али, би разуми се, општине то било могуће. А добали смо од Владе Јовановића молбу да му се даје право да он сагради дућане на тезалис, под извесним условима. (Ту су прочитана оба акта).

Г. Председник. Жали ли ко да говори?

Г. Сторије Стојковић. Ја сам противан да се даје прихвати на тај подлику града на тезалис, и сам за то да сама општина поднесе акци на оном месту где је г. министар изрекао, по што је у интересу општине да сама она то изврши.

Г. Коста Петровић. Ја предлажем да овај акт примимо ипаци, међу тим председник нека размисли да ли општина има извори да изврши дућане, иако дућане треба да прени и т. д. на тај начин, нам о свему томе поднесе извештај с предлажком.

Г. Дучић. Г. Министар је изрекао негде на грађанству. Ја мислим иако што и г. Петровић предлаже, да се та дућане подигну на тајем земљишту и то на месту где треба да се у војници сарањивања.

Г. Председник. О месту грађана не вреди овде водити сада разговора. Извесно је само један предлог, г. Петровића. У овлајем се тај предлог (Усваја). Олажујем да је одбор једногласно.

РЕШЕЊЕ

да су општине поднесе предлажу за грађење тезалис, именује у исто време извор из ага се издати има познати; а ову од укуп одбору, заједно са актом подносије својим тезалис.

Бр. 219

Г. Председник. Г. Министар изрекао је да се у овлајем ситуације пред једногласног ставио од стране општине упрта и тиме прелаже регулација улице, која живља има да води од споменачке улице до три куча.

Општински је инжењер то свршио и подноси решење у овлајем.

Г. Јов. Дилбер. Ја би рад био да нам порали чега се то чини.

Г. Председник. Да се да један нов совак јер су неки грађани вољни да тамо подигну грађевине.

Г. Јов. Дилбер. Ја би приметно на ту тачку г е се нези да се то место уступи за стајање инжењера.

Г. Председник. То је место морало да се уступи на инжењере јер иако не би била права линија. Ја мисли да би могли овај акт извршити да упутимо комисији.

Г. Добриновић. Она смо тога мислила.

Г. Коста Петровић. Ја би био мислила да у комисију уђу: г. Н. З. Поповић (прима се); Т. Куманузи (прима се); г. Павле Матић (прима се); г. Стева Добриновић (прима се); г. Дучић (прима се); г. Дилбер (прима се); инжењер Чађевић са општинским инжењером, а и председник општине послан оптерећено па да на тај месту протудирају овај план, да би општински интереси били што боље заштићени.

Г. Председник. Примаје ли ову кандидацију (примамо) Олажујем да је одбор једногласно

ИЗБРАС

у комисију: г. Н. З. Поповића, г. Т. Куманузи, г. Павла Матића, г. О. Добриновића, г. Дучића, г. Дилбера, г. инжењера Чађевића са општинским инжењером и председником, да на тај месту ствар земљишта и одбору ресерату, имајући на ум општинске интересе.

Бр. 220

Г. Председник. Имамо овакав ресерат:

Према наређењу Г. Бр. 881. којим је комисија имала да изврши и оцени разове извештаје у „сметачкој“ и „писарској“ улици, потписани сматрају за дужност изјавити: „Врло је потребно да се средина уједино са тротоарима отпаци. Оног кад се ценило, пре започетог посла, могло је још и изгледати да откопавање средине неће бити одмах потребно. Но данас, кад је по плановима извештаје, рад на тротоарима извршен, види се одмах да ипаци неће моћи оставити средину неоткопану, у по једном бар делу сјеничке и писарске улице, јер би на пуку (улице) остала тако велика висина да би било са извршено немогуће комуникација.

Међу тим откопавање у ово време даје се врло јакно извршити. Садашњи предумиш ради се 1-20 дна, откопавање од кул. метра. На овај начин доо п.сво кошта би толико колико би се могло дати на да се, ствара могуће потребне комуникације у овим улицама. — На кола ни дузи не би без откопања могли улицама се служити.

Кад се донесе одлука за откопавање, треба напред у ста од становника приставити на то пре започета посла.

По саслушању овог ресерата одбор је једногласно

ОДЛУЧНО:

да се у „сметачкој“ и „писарској“ улици по ресерату комисије отпаци и средина улице у колико је нужно. Пошто да се уступи извештајом.

Бр. 221

Г. Председник. Има још могаћ овла. Лебара на повноту цине лебу. Да прочитам ресерат. (Прочитан је). Шта имате да кажете о овој ствари? (Чује се да остане по стар м).

Г. Коста Смић. Дозвољите ми господо, иако највише интересан у овој ствари, да рекнем коју реч. Јестина леба даје се иако објаснити што неки лебари умишу што

нину и брашно ма переселу, задуже се покупе паре спуте ће певце па у илајет. Тако је мени пропало 2000 д. ових дана. Данас је брашно сејано 24 $\frac{1}{2}$ дин. С тога сам мислила да се цена хлеба повиса на 25 $\frac{1}{2}$ пара. Уосталом мислим да би најбоље било да председничтво одреди комисију која ће испитати стање ствари и поднети предлог о цени хлеба. —

Г. Дутић. Ја предлагам да се повиса цена са 2 и по паре. —

Г. Председник. Да ставим на гласање предлог Г. Дутића. Ко је за предлог казаће „за“ ко је против казаће „против.“

(Настаје гласање). Гласајуем да је одбор са 14 пр. 9 гласова

изјавио:

да се цена хлеба треба да повиса са 2 $\frac{1}{2}$ пара тако да једно кило хлеба буде 25 пара дин.

Против бил:

Г. Г. С. Станковић, Ј. Дилбер, М. Великовић, А. Богатићевећ Ф. Росет, Д. Наумовић, Н. В. Поповић, С. Пејаде и П. Матић.

Бр. 222

Г. Председник. Чини ми се господо, да небу погрешити ако предлози да одобрите да се општина уписе за члана утемељача друштву Св. Саве.

Г. Коста Петровић. Ја сам мислила да се општтина уписе за члана и утемељача и да осим тога даде 900 дин. доброволног прилога. Нама према нашем рђавом финансијском стању није то капазла, али то је тако спасоносна, тако племенита устајава да је наша општина требала да буде прва од свију. Напоследетку, добро знам да није излазило на ни кад се доцније јави. (Чује се: врло добро).

Г. Председник. Гласајуем да је одбор једногласно

решио

да се општина нар. Београда уписе за члана утемељача друштву Св. Саве а сем тога дао прилог из општинске касе подари друштву још 900 дин.

Бр. 223

Саопштена су акта, којима се траже уверења за кривце и ђаке (о сиротном стању) и одбор

изјављује

да су: Бранко Романовић хрљавог владана а непознатог имовног стања; Алекса Обрадовић трг. агент доброт владана а слабог имовног стања; Владислав — Сисеје — Марковић бив. гробар новог гробља хрљавог владана а сиротног имовног стања; Петра Хермина бив. робљама, Лазар Петровића мома пекарског и Димитрија Спасојевића облажача проститутке радње да не познаје а јас Раја К. Антоновић да је сиротног стања.

За овим је саставак закључен у 8 час. а био је отворен у 5 $\frac{1}{2}$ часова у вече.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Није одобрено. Управа вароша наша је да нема места повишавању цене хлеба, па је зато о-

тавила и на даље да се хлеб продаје по 22 $\frac{1}{2}$ паре дин. кило.

Чишћење димњака. У своје време, а не давно грађинским огласом, саопштено је грађинству да на чишћење димњака има право по уговору са општинском само Јован Ђорђевић арендатор, по таким која је раније саопштена у објави општинског Суда.

Дешавало се да чишћење димњака покушавају вршити и друга лица, која на то немају права. За то смо сматрали за дужност обратити пажњу грађинству, да не дозвољава чишћење другима. Ламберт Кузачек и Марија Алексићка у прошлу ју годину били арендатори; а ова је само Јован Ђорђевић.

Изложба ђубрета. У току прошле године било је више одлука општинског одбора. Да не би било неспоразума, општински Суд у данашњем броју предаје понова оглас о томе. И поред тога, није излазило да поменемо, да се грађинство у власти томе интересу треба овој уредби и драговетно да одазива.

За сада се ђубре наноси једанпут недељно. Месец је такса 60 дин. пара; али концесионар има у дужност и из власти да изнесе ђубре. Забрањено је наносити ђубре на капију.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО. II

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париским „Соловју“)

Петроград 2/14 јан. 1887.

Као што је почела овако је у Петрограду и свршила година 1886 — *мртваца!* Људи кажу, *блаво* народина која немају историје. По том рачуну ми би требали да, већ од ките година на овамо, плавамо у највећем благостању. Непомичност је на дневном реду, и никада она чувена изрека вок. Горчакова — *Русија се прибира* — није била истинитија. Наравно, да има и равних путева тога *„прибирања“*. Пре тридесет година, поражена на Севастопољу и потиснута са Пригорија Мора, Русија је у тамишним спремила овај велики ускре народа и слободоумни, која саставља бе мртву масу Александра II-ог. Јуначко колено које умеде без потреба да изведе велико дело ослобођења мужака, а на нас, у велику у гробу почива; а на његов и сто дошло је друго — свакако — не њему равно. На против, и налик на оне неблагодарне наследнике који

бесно расипају бато које је отац њихов с муком стекао, оно (колено) живи и данас до сутра — смужујући плодове великих реформа последње владе, см се ругајући онима који су их створили. Јер, пре тридесет година, неке племените утопије заносиле су сваку главу и загрнале свакоје срце. Данас, пов парцитај живи без исека; а, без исека, нице, он ни у Русији, не могу се исписати славни анотони историји.

У осталом, шта да вам кажем о свечаностима новог лета? Ви нећете од мене тражити да се упустим у набрајања званичних свечаности, бивањих паременија, прамала без интереса и похвала без боје. Н во лето и није управо, народни празник; тај лативски обичај још није продро у ову масу. Висока аристократија је једина која се суренује показује наклона оној ера: руској моди и разашине оне карте, честитке, које о новој години доводе париске разносаче у оцајане. Овде у петроград, високом друш, прелат се већ и та укнзаше традиционалних постоја на дан 1 Јануара. На место њих се чине подарца сиротиња, кји се у новинама објављују. Оно је један кулук мање и један глас више. Понавља неко на чак ни деца из школе не маре много за нову годину; јер, прво, доаде већ имају дес, а дана расисута, а друге, њима је Вожић (тај „чича“ са белом брадом²) довео све досуљне полове и оца чича за бадњак осветлен са хиљаду свећа. Вожић је, дакле, прави народни и верозаконски празник — када густе масе света палуће дубком и Киански и Иакову и Свето-Андрејску цркву — и када се побожно одујују патријотску спомену Вожића од 1812, јер су у том месецу и години руске војске Нап хона из Русије истерале и преко граница Латваније пребациле.

Једини обичај (пролазан као и сваки друг¹) подсећа народ, или, боље рећи, младе девојке на дан 1 јануара. Тако ноћу 31-ог Децембра и мало пре поноћи, дају се ове видети по улицама — већаном добро знајуће да се неби позвале, а неких пута и у пратњи својих матера — где ће вас милопрохвалити задржати и трампливм гласом запитати: „како вам је прво име“? Ва кете, смеште се, одговорати: Ивана или Василије или Дмитрије или Петар или Павле — како већ буде — а ове ће вам заблагодарити и утећи смејући се за вама, истину уверене, да је такво име њихова сућена..... Али, пређимо у неколико потеза догађаје од последње недеље.

Једини међу свима који, сад о правницима похвале д-баше језу: *фиантропи*! Пре шест дана, „Правителствени Вестник“ свечано објави да је свезаних и штићеник Руске у Туркестану, смр од Бокаре укнвуо ропство у својој земљи. Давно и јесте, од кад нам се ова велика реформа бекана. Још првих дана 1873 позвао смр, Семд-Музафер, обавезо се према петроградској влди да ће укнвити трговину с роблем. Јавне пијане (с роблем) биле

су одмах затворене, али тајо та кчање с људским меом се остаде и даље, погржњиво од Туркочана Мерва и Акка-Тесе. Пресаждићење ова два краја, победом непрежадена Слободева, пресече плачка шк: упаде ових помага у персијске пасебике Корасана. Међу тим, остао је у Бокаре неколико хиљада робова, подељених у три категорије: у војнике, лица употребљива у државној служби и приватне робље. Стања војника било је прлично, оних у државној служби често и зависти достојно, али никакво перо није могло описати јаде кућевног робља, с којим се тамо поступало онако, ели готово онако, као с Црнцима на плантацијама Америке. Садањи смр је још 1883 год. узео на се обавезу о купачном укнду у ропства, али је ево требало неколико година преговарања с њиме да се најзад дође до резултата. Сама и велика реформа ова прибуље мира и безбедности Персији, а подићи ће узле Руске у средњој Азији. Туркестан је тећ у дебитку са руским завојевањем, јер сад има и железнице и јавни поредак и сигурност за своје криване. Влди се дошта, да је напредовање Руске на Истоку од користи и за цивилизацију и за ствар човечанства. У осталим, изгледи су да година што почеће неће бити безагодна за азијску Руску. Познато је да садањи цар ваљоним оком гледа на ширине словенства на том, Истоку; а он је сада позвао себи генерала Комар ва, патријота, који заједно са Червљевом и Ивнатијевим, представља странку освајања у Азији. Комаров је и аутор плана, прво добро примљеног у нашим званичним круговима, који се састоји у образовању једне нове области — *Закаспије* — између Аракс-ке и Каспијског мора и персијске границе. Железница већ пролази кроз целу дужину овог недовољно освојеног краја, а она има у скоро одсти војску руску Херату и међама Ивњисе. До данас политички безан за администрацију Кавказа, ова ће се пократи у будуће од не одвојити и имаће свога генерал губернатора и своју самоуправу. Сама мера је нта значајна. Она дежи на проширење у правцу Ивњисе. Руско на ступање азијском Истоку је споро али сигурно, и о томе требало би да промиселе вице-кравље у Казкути.

Ако смо добро извештени, овом напретку о пода одговорити се прих да науке године и увођењем неких великих реформа законодавних унутра. Ја сам вам већ говорио о руском законнику, који, ако је у много грађанских одредаба (као на пример оној о браку и наследству) древан и чудноват, а он, је на против у кривичном поступку ве ома благ. Познато је на прилику, да у Русији не постоји сиртна казна (за грађанске преступе), а сад једна комисија правничка ради на пројекту који ће још више смести меру и онако мале казни кривичне одредбе. Тако, краја првихнећ уговори и ондога неће од сада доказити под нарочити паратре и обеснећење сматраће се по закону као и сваки

други напад на својину. Исто тако, и крађа са обијањем ладина неће се сматрати као опасна, већ као и свака друга. С друге стране, глава одиоца се на злоупотребу поверења добиће неколико нових параграфа, и тадаће се нарочито акционарских друштава. Ко год се ухвати да је складио лажна азијска друштва казниће се једномесечним затвором. Исто тако казниће се затвором и злоупотреба књига и рачуна — с том разликом, што се неће слати у Сибир на издржавање осуде, већ ће то бити проста издржајска ауса. Ово је нов експеримент, и биће интересантан за криминалисте, да прате резултате које ће он дати.

Најзад, да бач, на име карактеристике времена кажем коју о једној новој књизи руској која је из правила велику зару и у Риги и у Петрограду, али нарочито, у Москви. То је „Историја Ливонije“ од најпознатијег међу славенофилима г. Чешчикина. Тај красноречни историк то доказује Немцима, како су они неколико старогодовенских покрајава славом протели (што се у огласом не да ни спорити) а даље излаже како су ти и та Немци (тевтошки кавалери) термом напали дотично и православну а становништво на примљено, прво католицизма а на тим протестантизма. Теза г. Чешчикина ако је мекша и претерана, а она је и ак озбиљна и ретким даром поука та. Наравно, да је изишло слични одушевљење са којим је примљена ова књига од иштинара обеју престоница, неки среташа кад могу ударили у Немце и пасете. Сад се очекује одговор — на који се неће до чекасти — од историчара сервинских. Јер ако дуел с топовима још није почео, ивише ова два племена, рат се пером бели ивише не кад. Истина је је за министарство испод руке позвало уреднике новина да буду обзирни према царству немачком, — а они су се томе интересу својом покорили — али се у нападну свету унутра „тевтошким кавалерима“ и оставили представницима стране Германије у Русији. Од своје стране, влада ватрара очи пред овим појавама из разлога: што ове живе иду на руку православној и русификаторској политици њеној на Висли — на штету немачког племенства и лутеранског становништва.

При савршетку, дозовите ми да споменем једну дивну демонстрацију у част адмирала Посије, а која се у томе одликовала над свима церемонијама последње пражичке недеље. Ништа ту није недостојало — ни црква раскрст, ни општинска депутација, ни беседе, ни акламације, ни витеграм од г. Лесева. Адмирал Посије сад је мичетруски железница, а славно је педесетогодишњицу скупља у вјешачу службу. Као врстан минар добар патриот, и вешт администратор, г. Посије ужива у Русији велику популарност. Додјоко само, да је старец францускиг порекла. Његови претци (Посије од Розја) беху преставити који морадоше оставити Француску после револуције „пантеског едикта“ под

Лувиком XIV. Данашињи Французи ће се сетити ове храбре фамилије војначке — ја, је, претонили се и у туђу наредност, умела послужити на чист својој постојбини.

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПИСАО

Сен-Фонс Таландије

ЧЕТВРТИ ДЕО

Милош Обреновић кнез Срба

IV

Споност Милутина да потпише америчку конвенцију.
— Русија објављује рат Турској 26. октобра 1828. — 3. новембра Врне 14. октобра. — Погод од 1829. — Руси прино Балкана. — Политика и дипломатија. — Једнаки мир, (14. септембра 1829.) — Политика Милоша: ослабљење и одржање турске царевине. — Последњи једнаки мир. — Забавна Милоша с његовим пријатељима и непријатељима Србије. — Он иштрипао све противљење комбинација. — Погода Милоша Обреновића са посланицима Србије од стране султана Мехмеда. — Тридесети новембар 1830. год.

(Настави.)

Видели смо ратост Срба на оној скупштини од год. 1827. када Милош објави свом народу користи које му обежаваше америчка конвенција. На жалост, ако је и у којој земљи објавио једно а одржао друго, та се истина, понајпре, односи на Турску у њеној борби са хришћанским поданицима. У процесу распадања који беше тада затронуо османлијску монархију, појавио је, што влада Милутина није ни мало хитала да се жртвује. После прилике је био и измешати њено слабост. Добити времена, био је зацртао од огромног значаја; и у томе се толико успео да читав година прође а ништа се не урвали. Све је, међу тим, било готово — српски депутати и руски дипломати формудисали су била услове које је Турска примила, — и само је још требао да дође потпис Милутина. Али Милутић беше глуп а према највишим напављенима. Цару Николи казаше тада ништа ало није да остане под срамном; јер ова неча одлагати и казаваше и сувише, да се (с турске стране) отворено прегледе америчка конвенција.

Ито, Русија је имала и других, мање зиме силованих, туђава противу Турске у часу кад јој рат објави. Срби ту нису били једини у питању: ствар се тичала и Влашке и Молдавије и Грчке и нове хришћанске поданика султана, и препрека створени руско-амерички. Прихватио ваља, да се Русија није срдила што би у овом тренутку има урвали да ратује с Турцима; она би се тала задовољила и са једним поводом. Објавише за сво према иа два поима објави догађаја — уништења вјешача (15. октобра 1826) и уништења едоте мисире (20. октобра

1827) на Наварину — који беху издржали снагу турске на ревице. При том, русе рме Махмудове још не беху плодом уродило, док, са само политичког гледишта, нова војска још не беше организована.

Русија објави рат Турској на дан 26. априла 1828. Крајњи успијесот дотичног царског министарства чинила је, да у толико јаче падне у очи груба жистина сушта новог одговора. Махмуд, том приликом, јавносе упрди свима хришћанским силама, а нарочито, Инглеској и Француској које беху пошлеле доводљиве протокол у корист Грка и учу товали у битца на Наварину; а све ово само и не обично кљане у прилог руској политици. Не о, цар руски немаде с чим да се похвали у почетку самог рата. Војски, и ја под командом грофа Витгенштајна преје Прут 7.ог маја, могући драгоцено време у влаштинским извојима. Дично, пар се био налазио у главном стању за сјајну пратњу државника и посланика страних — тако — да је ова војна дивља напавну дипломатију осеснедице. Јевропа је мотрела на свог непријатеља турске на ревици, од куда пар и спорост негових похода. Догајте овим сметнама још и вичућу недораслост главног команданта, на Ђте разумети зашто Руси прешше дивља тек читав месец дана доцније — баш као да су хтели дати примеча Турцима, да прибери све своје снаге. Премав, најзад, она узаше неколико омањих градова дуж реке, ала, заустављена пред Шумом и Силистријом, претрпе велике губитке. Узриво, једна добит вихова у оном походу беше Варна која се, нападнута и са суза и са мора, предаде 14.ог октомбра са гарнизоним од 7000 људи — естива — гарнизоним којим је командовао изајачија Јеуре паша, — где је више урадило руско алико што ли руски топови. Висерал Паскјевић, међу тим, био је беле среће у Азији. Он тако освоји неколико најближих градова и чарелом којом етаде на источне обале Прима мора.

Следећа година донесе пресуднаје резултате. Цар остане у Петрограду, а команда буде поверена вент. и одважном војсковођи грофу Дибичу. На дан 11 Јуна 1829, Дибич потуче великог незира, Ретил пашу, на пољанама Клевеа а на дан 29-ог, после седам недеља опсаде, Силистрија буде приморана да се прела. Победом, онда оставан само један неспирајчејни корпус пред Шумом смело ухвати у кљаци Балкана, прећу преко ове огромне препоне у Румелију и убу у Једрене чаја гарнизон одмах положије оружје. Дибичев одради већ се показаше око Чорлуа и Родоста и загравише самом Цариграду, дуж руска злата, под издржком Грегем, освајање малена убојна престаништа јужно од Варне. „Учина се већ — веде једна историја немачка — да турском царству последње часове пуцају.“ Дипломатију (јевропску) обузе самитни страх, јер се свакога тресућа ишчекивања крупна новост да су Руси Цариград^{*)} заузеле.

Међу тим, сам Дибич м'лаше купити платити са ју дрвоств. У том часу он немешаше под собом више од 21.000 људи; беоу је грозно да лећина велики немир, а с десног боку и екадрски паша Мустафа, који се по

сле дугог наседања, беше кренуо са једног трајестану хиљада људи. Најзад, ту етајаше и Инглеска, 'сурежива, и неспорна, а пот-уо си, еина да спасава Турке — по што је помогао Грк. Амизал неже злате, Грегем, има је заповест да пробје Дарданелс чим се Руси појаве пред видимама Цариграда. Још која нецела, и неца ст-г мога је добија други облик; јер, неца велика немир не пропустити време, и неца паша од Сивара учини своју дужност, на је руски војска уништена. Али Дибич поврине са и је деснице но када — па да има једно-јем заставом 100.000 људи. Дале, нешто овај куржича говор (Дибич) нешто удајења напори дипломатије и, најзад, страх од катстресе учинише те Махмуд злову. Преговори се етипочеу у Једреју и мир ту би с потписан 14. Септембра исте 1829. године. Но зајачу и и уговор, Русија врати Турцима све градове, које јој беше отела у Јевропи, а врати јој чак и Карс у Азији задржи једино неколико утарфених тачака на Црном мору. У напаву, пак, да ово она добија све што је тражила у Јевропи а на име: скоро потпуно независност влаштинских и мождавсх господара, њихово знање на живот, слободу трговине, узла у Босору и пролаз кроз Дарданелс, и најзад, престаник Турске из лондонски протокол у корист Грка. Ова беше страпан узла угаду напаше, ала у мито вр ме, то вазије и на одржике турске царевине, коју ће од сада бравити јевропе а дипломатија прогину и оновски амбиције.

Славити, и зост одржавати, Турке — био је и Миловеш политички програм. За време последње двогодишње борбе, он, и не одступајући од неутралитета коју му је наредити положај налагао, чини знаше усуге Русима. Тако, у 1828 он етаје на пут Бошњацима да преко Србије прећу на бојно поле; а у 1829 служи се пријатељством које је узлако паша од Сивара, сналажући га, да не хата биг ваа како у пом-ћ незиру са 30.000 својех Арбакаса^{*)}. Па да је Миловеш желео савршену победу Турска? Не, доиста. Г. Фом Нирх, који га је похотходо баш у часу кад се једренски уговор потписао, пружа нам на овој тачци нева вомајне појединости у потврду већ постојећих сведочија. „Клас српски — вели он — гоу рвао ми је са пуно одмерности и достојанства и о политички велики: сила и о уиорности Русије, и о племенитој узлаи Пруске у овој отвари.“ Видно је уочи-ти еалт, да Срби јасно прозвру кроз једренски уговор и наизаје га куд и тамо корисније по својој ствар но што би било руско заузеће Цариграда.^{*)} Ослабити, дакле, доволно турску царевину како би она имала потребу да поштуа Србима, а подржавати ју колико треба да Ру-

^{*)} Мустафа паша од Сивара био је српског порекла. Он је био главни представник старе војводе Вукотића: који како унавраћу, доводи своје не јуно од претак заклања С. Дибич. Ма оно индиси већ важе извесно: великије српске, на-ошто у бесниког наметну, прилику керу победити да би о чулао овој постоји.

^{*)} Само пак с. Фом Нирх не каже како је узрало била то „злато Пруске у овој отвари“. Излог је савишља Јованка Мислотица министарка берлинског кабинета у Једреју, али тај се неент не потпи-хана једна јуно био да обустави неопирајемства и задржи Русе од узлава у Цариград.

^{*)} Види илустр. Вахтера Милера „Geschichte der neuesten Zeit-1816 — 1846 mit Berücksichtigung Deutschlands I ca. II, стр. 167.

^{*)} Види Фом Нирху илустр. „Reise in Serbien I ca. стр. 156.

сва не заузме њено место — другим речма — ако је суђено Турској да пропадне, онда јој продужити живот, бар, до дана када ће Срби моћи да устroje свој део на-следства и обавезу стару им Србају од Црнога до Јадранског мора — велим — тапва је била инстинктивна замисао Милошева, а то је и дан данас толико едра ерскога народа! (Милошево го).

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10-ог новембра прошле године: да се водоводи, канјали и осветлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима, који се добију.

Предајући ову одлуку Одбора јавности, Суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би се помених послова, било појединих било укупних, хтеле примити, да се са по-нудом обрате Суду до 10 марта ове године (по старом).

Ближа обавештања на захтев да-ваће општински Суд.

Из седнице 11 новембра 1886 год. Београд

СТЕЧАЈ

Општини вар. Београда потребан је још један стални инжењер, коме је општински одбор буџетом утврдио плату од 3000 дина годишње.

Према томе позивају се сви они инжењери к ји би се хтели општинске службе примити да се са документима о спреми својој обрате Општинском суду до 1-г, а избор извршиће се најкаље до 15-г, фебруара т.г. године.

Изабрани ће се одмах известити, а осталима документима врати и.

Од стране Суда општине вар. Београда АВр. 1992 — 31 Децембра 1886 год.

ОГЛАС

Општински Суд сматра за потребно и опет експулирати грађанства на то, да извожење ђубрета из варошких кућа и зграда имају право да врше само концесионари браћа Г. Стојишић.

Они имају у дужност да из сваке куће изне-су недељно по једанпут све ђубре која се накупи. Међу свака партија кираџија дужна је тачно плаћати концесионару 60 дина пара: али зато је концесионар обавезан из азије и изпосити, а не само са камије узимати ђубре.

Према решењу министра унутрашњих дела од 18 Септембра цр. год. С.М. 5740, којим је решењем осважења концесија на извошење ђубрета, сопственици зграда дужни су пријављивати концесионару све партије својих кираџија, да би избегли одговорност која их постигава у случају неизвожења ђубрета или неуздредног плаћања таксе.

Од стране Суда општине вароша Београда 25 Новембра 1886 год. АВр. 1887. год.

ОГЛАС

Објављује се грађанству ради знања, да по-шеће леда са земљишта и са а општинских преко општинског земљишта стоји под надвором општине београдске, и да се од једних кола леда плаћа у корист касе општинске такса по 30 пара дина.

Печати се дају по валуати таксе у канцеларији рачуноводства судскога.

Према овоме, сваки свај ко жели односити лед дужан је предходно јавити се суду и таксу платити, јер који се ухвати да ради противно о-воме судском наређењу казниће се четвородупном таксом у корист касе општинске.

Из седнице суда општине београдске 5 Јануара 1887 године Бр. 1. Београд.

ДРУШТВО СВЕТОГ САВЕ

Према решењу Главног Одбора од 11 св. мес. сазва се

ГЛАВНИ СКУП ДРУШТВЕНИ

на дан 25 Јануара ове године у Београду.

Скуп ће бити у дворани Велике Школе у 10 часова пре подне.

На дневном је реду:

1. Извештај Главног Одбора о раду његову за протих пет месеци;
 2. Извештај блајавнички и поздравље рачуна;
 3. Предлози Главног Одбора;
 4. Варање 6 одборника;
 5. Варање урлине друштвене;
 6. Предлози појединих чланова друштвених;
- Жељни је, да се пододбори и повереници друштвени заузму код својих чланова да их што више дође на скуп.

У Београду 12 Јануара 1887 год.

Ђајини

Милов. Р. Маринковић Председник Глав. Одбор
Свст. Николајевић

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАТИ НЕДЕЉНО ЈЕДНАНУТ НА ТАКАУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИ.
НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3 "
НА СТРАНИ ОКРАЈ НА ГОДИНУ 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. шара од врсте.
Представу која садржи дупликацију на весили-
ни суд а се неће примајуће на уредника.
УЗЛОЖИТИ НЕ ПРАЉАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЗАПИСНИК

ГОДИШЊОМ САСТАВКА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА 17 Јан. 1887 год.
Саставка отворен у 9½ часова.

Били су: Председник општине г. Мијајло М. Богдановић, одборници и заменици: г. Ј. Дилбер, Јанко М. Јанковић, Сергија Станковић, Васа Дукић, Коста Пригороц, Јаван Х. Фачо, Мијајло Стевановић, Марко Степановић, Милја Антоневић, Никола Д. Кики, Светоз. Јанковић, Павле Матеј, Коста Петровић, Др. Марко Лeko, Никола Ђорђевић, Атанасије Ђ. Кумарузе, Димитрије Милановић, Степан Јосиповић, Милан Симоновић, Стева Добри-
војевић, Манојло Кандић.

Извешаји извештајке: Бура Казарец и г. Самуил Пијаде.
Бр. 3

Г. Председник. На дневном је реду акт управе вар. Београда, којим се одобрава повишању цене хлеба, јер не налази да има места, према цена брашна на цијени.

Г. Ј. Дилбер. И ја сам био противни повишања цене хлеба. Па бих хтео од сад да се позивају продавца брашна, те да они кажу шта је у ствари. Они али између четири ова узаск ће рећи истину.

Г. Председник. Извештаје о цени жита и брашна ми добијамо од нашег контролора на кантару и тај нам је извештај прошао пут пречалица; хоћете ли опет да га чујете и (пије жуљко).

Г. Сер. Станковић. Ја мислим да је ваљало при том извештају остати и цену не повишавати.

Г. Ђ. Ђорђевић. Ја би могао Г. Председника да се у будуће не решава тако. Заиста, ако стоји што је контролор знао онда је то требало и усвојити и цену не мењати. Јер према омаме изгледа да општински одбор не води рачуна о грађанству и да полиције није, лебац би био 60 шара. О тога мислим да у будуће, када се председништво извешта, какве су цене брашну, можда лебарске и да не износи на дневни ред.

Г. Коста Пригороц. Ја нисам био прошлог саставка али и ја лемим, мислећи г. колеге, предговорника, да је оно што је контролор изнео, требало и да остане; јер радиши овако дошли би до тога да цену хлеба не одржавају општина. Могао би у једној варчикој седници да поразмислимо, како да се поступи.

Г. Дукић. Ову ствар ми нисмо решавали на савет Нама је један одборник објаснио да је брашно заиста

скупло и према томе објашњењу, дошли смо нашу одлуку Ја сам зато да наше прво решење остане у (пије).

Г. Ђ. Ђорђевић. То је врло несигурно, кад се тражи мишљење од једног одборника. Председништво има пута и начина да цену дозна, али не на реч једног одборника. Тоје већ срамота да ми два пута предлажемо повишању цене хлеба у позиција да нам праћа. Мислим да смо позвали да штитимо сиротињу а не лебаре. Нека докаже да-
дамае г. одборник да је цена брашну велика.

Г. Степановић. И ја сам био за повишању цене хлеба и то на основу објашњења г. Смића, а то у толико што сам схватио да се по његовом тражењу има поверити комисији да испита цене.

Г. Председник. Далеко усвајате ли разлоге и мишљење да се цена хлеба не повишава (Усвајамо). Оглашнујем да одбор једногласно

УЗИМА И' ОКАЉУ

акт Управе вароши Београда да цена леба остане по старом.

Бр. 9

Г. Председник. Пошто је г. Сима Обрадовић досад трг. одслужаво законско време као тотор прве „Ружиче“, има се на његово место други да изабере. Г. прота град-
ски предлаже за тотора овогодишњег г. Ивана Милутиновића приватјера. Примате ли г. Ивана Милутиновића за тотора. (Примамо). Оглашнујем да је одбор

изабрас

за овогодишњег тотора у први Ружича г. Ивана Милути-
новића приватјера.

Бр. 10

Г. Председник. На место г. Јована Тадића, који је послем отворен, треба да изберемо друго лице за помоћника тотора саборне прве. У акту се предлаже г. Тодор Мраовић. Примате ли. (Примамо). Оглашнујем да је одбор.

изабрас

на место Јов. Тадића на помоћника тотора у саборној први г. Тодора Мраовића бакалини.

Бр. 11

Г. Председник. Тако исто је потребно да на место Милана Триповића изаберемо друго лице које ће прису-
ствовати при меситима сведока код квалтова.

Г. Дукић. Да изаберемо г. Саву Ђ. Цветковића. (Примамо).

Г. Председник. Оглашћујем да је одбор

изабрао

г. Саву Л. Цветковића, на место г. Милана Цветковића; на место г. Милана Триковића, који ће присуствовати код кваргова при испитима сведока.

Бр. 12

Г. Председник. Управа топчидерска тражи да јој одређемо три лица, које ће присуствовати при испитивању сведока.

Г. Свртија Станковић. Требају су нам именовати људе по виноградама, које би ми могли кандидовати, јер ми не можемо никада из вароши изтерати да тамо иде, а тамошње људе не знам. (Настаје узајамно договарање).

Г. Председник. Кандидовани су они г. г. Мила Димић, Иван Протић и Димитрије Петровић, који живе у топчидеру прамате ли. (Примамо). Оглашћујем да је одбор.

изабрао

г. г. Машу Димића, Милана Протића и Димитрија Петровића да присуствују у управи топчидерској при испитивању сведока.

Бр. 13

Г. Председник. пош. Алена Радичевић оставио је општина извештање на саротину. Изволте саслушати теопитават (Прочитав).

Г. Коста Петровић. Треба донети одлуку да општина прима извештање са потписом јер је велика разлика кад се то изјави или не изјави. (Врло добро).

Г. Председник. Правобранилац општински, то је већ учинио. Оглашћујем да је одбор једногласно

прихватио

извештање саротини пош. А. Радичевића са потписом.

Бр. 14

Г. Председник. Од управе појене одеће добили смо акт којим нам тражи да поред већ изабраних лица изаберемо још 51 лице које ће оцењивати материјал при приману.

Г. Коста Петровић. Ја би молио да се прочита списак оних, који су већ изабрани да доби неке по ново изабрани. (Чита се списак).

По међусобном споразуму беху

изабрани

За калити: г. г. Мијајко Степановић, Дина Русидес, Сима Тадић, Вељко Николић, Прока Јовановић; за коју: г. г. Мијајко Степановић, Дина Русидес, Јован Милошковић, Милија Караџић, Прока Јовановић; за изабрало одмо: г. г. Милош Вујић, Видоје Ваторовић, Јоско Стојановић, Михајло Штрбић, Гава Миладиновић, Јанаћ Х. Фичо, Милош Обрадовић; за омаке: г. г. Вељко Николић, Петар Вулатић; за коју: г. г. Јован Одић, Вока Протић, Луца Одић, Раста Поповић, Живојин Стојановић; за кобо: г. г. Сима Тадић, Коста Младеновић, Милош Јовановић; за металне ствари: г. г. Никола Стојановић, Ставан Јестевић, Коста Струг; за готову обуку: г. г. Јоца Кретић, Сава Младеновић, Ганша Матић, Станко Дугалић, Јанаћко Ђорђевић; за геодези предмете: г. г. Пера Палић, Милан Бачковић; за дресарију: г. г. Марко Степановић

Марко Марковић, за држани: г. г. Никола Вуловић, Живојин Радојичић; за поме и думети: г. г. Никла Вуловић, Мијајко Штрбић; за корице за поме: Васо Селаковић; за маму: г. г. г. Светозар Караџић, Драгољуб Палић; за калити: г. г. Димитрије Наумовић, Јејерем Нешћ; за змега: Јован Калабић, Милан Живковић.

Бр. 15

Г. Председник. Комисија за истраживање воде са копањем бунара на 27 је метру и још мало на ће бити готова; но у исто време она је и на крају бунара. Да би се посао на бунару довршио потребно је још 3—4 хил. дна а како је и за целокупан рад комисије око истраживања изворне воде потребна још нека сума, то би предложио накнаду кредит од 5000 динара за равније одобрени посао. У исто време предложио бић вам да се и на али „Цагалица“ која је пошла нагомиланама шлука и неса, те вам према томе представља један природан епитар, ископа један бунар и да на тај посао одобрите још хиљаду дна. Свега дакле 6000 дна.

Г. Н. Ђорђевић. Ја мислим да би требало да чујем извештај комисије о њеном савањем раду и резултатима до којих је дошла. Док тај извештај не дође не би требало предузимати никакву друга испитивања (Чује се врло добро).

Г. Јов. Ђилбор. И ја сам у тој комисији и могу да кажем да, кад су наши научари противи води са удаљенијих места од река, онда ће тим пре и много више, бити противни води из Цагалице.

Г. В. Дутић. Колико је до сад утрошено на истраживање воде? Да ли је се вода показала?

Г. Председник. До сад је утрошено 11.000 дна. и нешто више а на сваки начин вода се показала, но у колико количини то ћемо наћи кад се посао докопа. Дакле на ете води да се она истраживања остане на страју (тако је) Одобрите ли кредит од 5000 дна. (одобрамо) Оглашћујем да је одбор једногласно

одобрено

да се на даље истраживања воде може још утрошити 5000 дна. на партије на непредвђено трошкове.

Г. Председник. На дневном су реду правила о слободном клању. Вам је, господе одборници, познато да нам према измени заковској треба изменити и правила о клању, пошто се она сада односе и простору и на куваре, гостионарице итд.

Марсепи лекар и први контролор пројектовали су правила а прегледали их је и комисија од стране суда састављена. Сад ако ете поини да изабере одборску комисију која ће проучити правила, па да нам ресерире (врло добро) оставити су за члана комисије г. г. Н. Ђорђевић, К. Пригорца и С. Добривојевић.

Г. Председник. Оглашћујем да је одбор

изабрао

у комисију за преглед правила о слободном клању стоке г. г. Н. Ђорђевић, К. Пригорца и С. Добривојевића.

Бр. 17

Г. Председник. Општински инжењер Ђура Ђочић, моли за 6 мес. ти суства. Но пре тога молим вас да нам „скрпеном пажњу на једну врло непријатну ствар. Као што

општинске инжењерије наређивао сам г. Ђочићу у своје време да благовремено предузима све што је нужно и за изградњу гробница у новоме гробљу. Пет мојих наредаба по истоме предмету нису извршене и чак је до тога дошло да су неколико мртваца сарањени у неовлажене гробнице ма да су платили за издано. Када сам најзад потражио надгробник г. Ђочића и тога ради потражио изјасњење, добио сам од њега акт не само неистинитих навода него пуне неистинитости изреча. Користећи се правом које му закон даје, општински је суд назвао г. Ђочића 15-то дневном платом. Он је изјавио жалбу код варошке управе на начин свога изјасњења. Управна је тражила извештај а у томе општински је суд скрећу пажњу управе да је 15 дневном платом г. Ђочић плаћен само зато што у властитости суда не стоји већа казна.

Ресорцију вам о овоме, мења је дужност поменути нам да у једном надлештву не могу да седе два старешина. Овде су прочитана сва акта од којих решење о казни као најважнији гласи:

„Наредбама председништва општине: 17-ог септ. бр. 19., 1-ог окт. бр. 32., 20-ог окт. 47., 2-ог дец. бр. 59 и 12-ог дец. бр. 60 стављало је у дужност општинског инжењера г. Ђочићу, да даје пажњу упућена надлежним органима новог гробља те да се отпочне изградња гробница како би их било готових кад се затраже.

Ниједна од ових наредаба није извршена ни до данас, па међу њима није ни оца од 5-ог окт. Г.Бр. 699, којом је протумачено како се наређењем послужили смо при ступити. А кад је зато потражио изјасњење од општинског инжењера наредбом 16-ог т. н. к. бр. 62, г. Ђочић је поред осталог изјавио:

а, да се „изградња гробница може предузета кад год се хоће.“

б, да материјала за изградњу гробница нема;

в, да инжењер не може да буде „пазир“;

г, да је надзорник гробља дужан писмено тражити од инжењера што год треба,

д, да Председник противно правилима хоће гробљанског задара да употреби за изградњу гробница, и см тога да наређује „друго“, а не оно што правила кажу,

ђ, да се он, — инжењер, — заснива основима „не може нагазити“ на извршење онога што је наређено о гробљу а

ж, да му је непознато, „сепцање“ наредаба, којима му председник наноси „злагу“ па ће зато он — г. Ђочић, чим дочека меня резултат, изјавити техничко неправилности председништва“

Сви они као и остали наводи изјаснења г. Ђочићеног носени су, јер:

а, Материјал за гробнице стављен је на расположење још наредбом од 6-ог окт. Г.Бр. 699, а поред задара новог гробља, који се изградња послова ради и држи, и још трона осталих чувара, до јуче су радили на новом гробљу дош и део дневничара који су и задару на помоћ имали бити, да је по наређењу послужило преступљено; и

б) од г. Ђочића, као општинског инжењера, није се тражило да буде „пазир“, већ да даде мере и скице, као и упућена, како да се гробнице изграде, а он као пот-

чињени орган општинске службе, имао је и требао да се позивају наредабама и извршењем њиховим допринесе интересима општине, не обавијајући се на то да ли је наређењем посла или надлежношћу другог којег органа — о чему да води бригу и послове распоређује, позвана је само општинска Управа и нико није

По овоме све што је г. Ђочић у својим изјасњењима навео, није по уверењу Суда, ништа друго до једног тежења да своју признју и одговорност за неизвршење наређењих послова другој страни на терет стави.

Јер, пошто су све наредабе г. Ђочићу уредно саопштаване на потпис, да је код њега било сваког готовости за послове, какву готовост у свакоме раду и од њега као од свог надлежног органа, може општина с правом тражити извршење послова бар на последња позива били би уређени.

А кад овако није у ствари онда је и суштина јасно да г. Ђочић није тек следовати наредаба г. Председника општине, које су потпунога у кругу његове и надлежности а тиме је (г. Ђочић) показао и доказао са свим јасно своју непослушност и неуредност у отпору општинских послова, што се без казне оставити не сме, тим мање, што је се г. Ђочић у изјасњењу својоме и догле изборавио, да се на штету свога положаја у служби, послужује колико недостојним тако и недозвољеним изјави.

Због свега тога, Суд оп. нар. Београда, на основу тач. 3-те чл. 46 зак. о устројству општина и општинских власти

решава;

Да се Ђочић за показану непослушност казни са губитком петнаестог дневне плате.

Осим овога има г. Ђочић у року за четари дана, од сутра рачунајући, саставити и председништву општине поднети тачан извештај о свима довршеним и недвршеним радовима општине у грађевинској струци за сву 1885/6 годину“

Г. М. Кљидас. Ја сам још пређе предлагао да се г. Ђочић због злоупотреба отпусти; понављам опет предлог. После свега овога што сви знамо не треба разговара

Г. Јов. Далбер. Шта је урадила комисија која је изабрана да прегледа злоупотребе почињене на новом гробљу

Г. Председник. Комисија је тражила да се гробље премери и поверила то инжењерима г. г. Чајевићу и г. Јовановићу. Пример је извршен, само је још остао да г. г. Јовановић упути па кад све то буде готово поднеће се комисији и она ће продужити свој рад.

Г. Јов. Далбер. Ја мислим да би изишло било репутирати ово што је пре 5 месеци о томе говорено; из свега смо увидели да је г. Ђочић најкривији за све, то о тога предлажем да се одмах отпусти из службе.

Г. М. Кљидас. Да се ставимо на гласно хоћемо ли да га отпустимо или ће и даље да остане.

Г. Ст. Добријевић. Што се тиче пређашњих ствари које су изашле као његове злоупотребе, ја не могу казати да и ту нема његове кривице, али што се тиче овога његовог рада који је навео г. председник као некоректни он заиста тадаш, рад г. Ђочића цени као неулажан и гажење његове дужности, и шта више тачно не-

гово понашање prema predsjedniku nosi nesigurnost da se on u buduću kao niži organ može odnositi prema predsjedniku kao glavni opštinske uprave harmonično i ispravno i za to nema više razloga da govorim u korist njegovog otpuštanja iz službe.

G. Kosta Petrović. O samom otpuštanju g. Ljotića iz opštinske službe neću da govorim, jer je to pitanje, kako vidim, jasno i već rešeno. Ja sam namjeran da govorim nekoliko reči o drugom jednom pitanju. Dva odbornika pominuše novo groblje i komisiju, koju smo mi odredili da pregleda radove na novom groblju i da izvide: imali li kakvih tamo злоупотреба.

Kao što znate, mi smo još pre nekoliko meseci, a usled prestatka grobljanskog odbora: da, i: radi nekih dopravnih i opravljanih na novome groblju treba opština da učini izdatak u sumi oko 20.000 dinara — odredili pomenutu komisiju. Kao što znate, odbor je opštinski bio izabran da vgrade, koje su tek dovršene, potrebu već tako ogromni izdatak za opravku, i održujući ovu komisiju, [odbor] je, uzeo da u radu svom posla, to da opštinski interesi ne budu ni u kakvoj pošte. Prema tome ja, gospode, nisam reči kako da nazovem postupak komisije, koja za šest meseci kako je izabrana, nije pokazala tako reći nikakve rezultate? Opština je uvela blizu 1, mil. din., na groblje. Groblje je predato saobraćaju, dok međutim i niko nije primio od preduzimaca zgrade i ostalo što je na groblju. Naravno poredom onih što se g. Ljotić otpustio, ja bih bio mišljen: da komisija što pre dođe kraju i ako je među tim pravcima da ima злоупотреба da se odmah potraži osigurava. Sad se kao što je malo pre rečeno čeka neki plan: a ko zna kakve štete može opština pretiti u drugim partijskim. Za to neću ni ovi pitanje, ma da nije na dnevnom radu, sa pitanjem o otpuštanju g. Ljotića želeo bih da predsjedništvo nastane da komisija što pre savi svoj posao; i da izvide: da li ima kakvih opštinskih interesa u ovoj stvari pa ako onda da se što pre preduzmu mere kako bi se opština osigurala.

G. St. Dobrovoljić. Predmet koji je izveo g. Petrović zasluži pažnju. Zato komisija zasluži prekor što do sad nije posao sveršila, no ja nisam ustao da brani komisiju, pošto ona to ne zaslužuje, nego sam ustao da odbijem prekor odnosno mene g. Ljotića i Kumanu, koji smo članovi te komisije i koji nismo ni u koliko krivi, pošto smo naša trošila i sa vođenjem energijom svašta dokazivali da novim predsjedništvom i radili koliko smo mogli. Nas smo nas trojica sveršili pregled o kašnjenju u radu na novom groblju, u komu među nama samo sami velikog nebrige i nekorisnog rada, a злоупотреба nije bilo.

Posle smo prešli na pregled i opštu radu u opštinu zemlju za groblje. U ovom delu poslova namirimo dosta nepravilnosti stvari na smeni reči i злоупотреба i ako još ovaj posao nismo sveršili. Tako odbor je rešio da opštinski sud stupi u pogodbu sa savetnicima zemlja i da gleda da što jevtinije otkupi, a u istom toga najbogatijem nađe nema; već stoji to: kako je Mica Antonović, tadašnji kmet

došlo sa sobom gomilu palizulica u opštinski sud, pa, on primi njihovu „trajnu 100 duk., za dan oranja“ a za njim svi ostali pošli se izvesti u trajnu po 100 duk. opštinski sud mesto da im daje razloga da je to skupe i uporan sramota da toliko trajne, a naročito što se to traži za opštu stvar — groblje — na čak i da im zapreti, a on — sud — bes jedne rečice odma toga mesta dava stavi rešenje, da se od kući i isplati po 100 duk. dan oranja. Šta više nadje već otkupljena zemlja i obeležen rejon groblja, tada su pojedini palizulci dokazivali se ovakvim protivstavkama: u ogradi groblja nalazi se moje parce zemlje trajni da mi se izda trajni i da mi sud plati i sud mu odma izaje trajni bez ikakvih dokaza ili po svedoštva dva palizulca i isplaćuje mu po 100 duk. dan oranja; i ako je to parce moglo biti opštinska ugrana ili ranije plaćeno, sud ga onet ne isplaćuje.

I ako je ovako plaćeno palizulcima koliko su za trajni, mi smo našli u aktima rešenje suda sa kojim su oslobodila palizulci od plaćanja svake takve sa trajni i tako je opštinska opština sa nekoliko stotina dinara. Ja gospode odbornici tvrdim da su ovo očito злоупотреба.

G. Predsednik. Hoćete li da glasate o predlogu za otpuštanje g. Ljotića (nećemo) Ima li ko da je protiva (Nema) Glasujem da je odbor jednoglasno

решил

да се г. Ђура Лјотić општински [инженер] отпусти из службе и да се то саопшти г. министру ради одобрења.

G. H. Ђорђевић. Ja bi mogao g. predsednika da se svi plaćeni iznaju i da ih on preda ili da mu se uzme izjavišnje da ih nije predao. Može da se na to strogo obrati pažnja.

G. K. Petrović. Moram i po drugi put da govorim o toga što je priv. komisija već našla da stoji neke neurednosti, po kojima je jako mi se čini, trebalo još odmah izvesti mere preduzeti. Jer: ako se bude samo iznaju, a među tim nitu za rad osiguravanja opštinskih interesa ne preduzimaju, zapo je moguće: da opština ovim tražanjem i protivanjem može dovesti u pitanje pravo i sigurnost svoju koju ima po zakonu i ugovoru prema onima koji su opštinu otkupili. Komisija treba da odnaja hitno stvara i da ne čeka, prevo opšt. pravozastupnika, traži odmah zakonitih zahteva, jer inače rad komisije može biti po opštinu u krajnjem posledicama svojim veoma štetan. U to niko ja bih mogao g. Dobrovoljića koji se razume u tim stvarima i kome se na njegov trud može i nagrada dati, da on stvar ovu što pre i što obilnije prošutira. Uradimo sae što nam je u mogućnosti, to da nam se posle ne prebaci da nismo vodili obilnog računa o opštinu i osiguravanju opštinskih interesa; da nam se ne prebaci da se nismo umeli koristiti zakonitim zahtevima (vrlo dobro)

G. St. Dobrovoljić. g. Petrović se udalio od stvari ali to je umesno; komisija treba pohitati sa komisijom radom, i vidjeti ko je odgovoran i tražiti da se osigura opštinski interesi. U ostalom i ja mislim da ne moramo očekivati plan na to čijim po premedbu predsjedništva da sazove članove komisije da rade dalje.

Г. Јован Дилбер. Ја би предложио да се комисија у њеколико попусти

Г. Е. Петровић. Ја бих замолио мога штоватог по легу г. Димитрија Миловановића да и он уђе у комисију (арло добро прима се.)

Г. Пресодић. Оглашумем да је одбор једногласно изабрао:

г. Димитрија Миловановића за члана комисије за извађање злоупотреба на новом гробљу.

Г. К. Присогорд. Кад нам је ово господо изнето, ја мислим а држим да ћу и вашу жељу погодити да у протокол уђе, да ми хоћемо и изјављујемо жељу да се на томе послу највише морали и да се изврши по предлогу г. Петровића (прима се).

Настаје стилизација одлуке

Г. Пресодић. Оглашумем да је одбор изабрао да имају везе са општинама г. Ђ. Јочића и радони на новом гробљу, за које је радове одрђена комисија пре шест месеци да испита злоупотребе, једногласно

ИЗЈАВЉИВО:

жељу да одржења комисија што пре сарши тај посао, и ако би се у резултату показала штета за општинске интересе, да иста комисија употреба средстава, да се штета обезбеди према онима за које паде да су истој узрок.

Г. Председник. Комисија којој ете прошле године поверила бази, да проучи и предложи како да се по општинске интересе најпрактичније изврши регулација изјављиве и издешне улице, подноси о томе реферат општини:

Према решењу одбора у акту Г.М. 346. по писаном поднеску Суду ошћ извештаја.

Пре рада општ. изјављиве по да тој ми регулационој линији од управног изјављиве по одобреном плану регулације извршило је детаљно све мере, направљено плава и на тога прорачунао како одузимања и додавања пла цева тако и пречер ограда и аграда, које треба даћа и по регулација новој намесгати.

На основу тога а и по саслушању дотичних становника, комисија је мислила и предлаже одбору да се ова регулација изврши на овај начин.

По прилогу под 1. одузета земљишта становницима одобреним регулацијом за улазу треба наплаћити редом овако:

А. У Вишњичкој улици

1. Димитрију Вучковићу баштовану сече се 1980,96 квад. метара актом Г.М.224, он тражи у замену и плац овале или у ештепелској улици. Комисија налазу да му за горње одесено земљиште треба дати плац доња од општинског баште у суми од 1153,65 кв. метара.

Са лица ново просечене улице ширине 28м00

Са лица изјављиве улице дужине 40м40

Десно до општинског плаца дужине 42м00

Десно до плаца масе пок. Томе Таенћа 28м00

Ово је овако право о тога, што он добија замену у плацу на Ђењу и што и садашњи плац и нови који му се уступа свако регуларан много више вреди, а под сигурно вреди у размера одузимања и замене: 1980,96 на 1163,95 квад. метара.

2. Тодору Томићу баштовану са лица изјављиве улице одузима се 2359,77 квад метара 1.2. што треба послати позивија да се исто земљиште процене и према томе исплати. (Плац на оба под 1.)

Б. У Миљетинској улици

1. Владимиру Стамејковићу које улицом које регулационог плацаца овом приликом одузима се земљишта 523,20 кв. метара; Актом Г.Бр. 213 Владимир тражи од улице остатак његова плаца и стари пут. Ово по закону не може бити, јер се насипањем суседу која је толико година имао лице према старом путу лице не сме затворити исто му и стари пут и росто плаца Владими рона плаца по процени закљетих проценкица у ешту и тија За одузето ћеће плаца Владимиру у ешту плац на Гор њем Ђењу општинског плаца у ешту површина даље у 523,20 кв. метара наме су мере и суседи:

Са лица Миљетине улице ширине 17,30 метара

Са лица ново просечене улице дужине 38,30 мет.

Десно до општинског плаца дужине 31,30 мет.

Десно до општинског плаца ширине 15,00 мет.

2. Димитрију Јевановићу под 2 одузима се 283 кв. метара Актом Г.Бр. 214 он претијаје на замену, према томе има му се дати плац до Владимира, који има ешту површину од 283 кв. метара и суседи а мере:

Са лица Миљетине улице ширине 11,40 метара

Са лица до плаца општинског 9,85

Са лица стране до плаца општ дужине 26,60

Са десне стране до плаца општ. дужине 31,20

3. Обраду Николајевићу сече се све по талији у 77 квад. хвати или 279 квад. метара:

Актом Г.Бр. 216 он тражи или плаца за плац и према овоме има му се дати плац до Димитрија насипам, који има 279. метара и ово мере и суседи.

Са лица новопросечене улице ширине 11,20 метара

Са лица до плаца општинског ширине 11,20 мет.

Десно до општинског плаца дужине 24, 85 метара

Десно до општинског плаца дужине 24,85 метара

4. Томиславу Гавриловићу сече се све по талији у 35 1/2 квад. хвати или 127 квад мет. Актом Г.Бр. 216 он тражи замену, у плацу и још на попуњавање новог плаца. Проценкица да попуњавање оцене а за плац да јој се да равни плац до Обрада од општинског плаца који има 127 квад. метара и ово мере суседи:

Са лица Миљетине улице ширине 4,80 мет,

Са лица до општинског плаца ширине 3,80 мет.

Десно до општинског плаца дужине 35,90 мет.

Десно до општинског плаца дужине 37,70 мет.

5. Коста Димитријевићу сече се све по талији у 45. квд. хвати, или 192 квад. метара.Актом Г.Бр. 217 тражи замену у плацу и још на попуњавање новог плаца и Проценкица попуњавање да процене и то да му се плати, а да му се да плац до Томашије од 162 кв. метара и свих мера и суседи:

Са лица Миљетине улице ширине 5,60 метара

Са лица до плаца општинског дужине 4,75 мет.

Десно до плаца општинског дужине 33,80

Десно до плаца општинског дужине 36,90

6. Маса Баеа Илија сече се све по талији у 92 1/4 квад. хвати или 332 квад. метара, Актом Г. Бр. 247 маса

тражи да јој се плац процени и по процени исплати.

7. Арса Јовановић за одсечених 9.01 квад. м. и за рушевину куће дати му плац до Коста Димитријевића површине 260, квад. метара и мера и уреду:

Са лица Милетиног улице ширине 11,50 мет.

Са задње до општинског плаца 830 мет.

Лево до плаца Томе Томића дужине 28,90 мет.

Десно до плаца општинског дужине 33,80 метара

8. Г. Драгомир Рајковић није поновио знат али по мислија мисли, да ће он остати при првој којани да поклања регулацијом одузето му земљиште.

9. За варошну болницу административно расправљено је и нема јој се давати никакве. Само за вид оградни платити пренештај и презиђавање, као и дрвље поводити све док је за то време, и пресадити на друго место у оставишћој авлији са целог земљишта којој се регулацијом одузима.

10. г. Јеврему Грујићу одузима се квад. метара, по он није ту и комисија мисли да он неће тражити никакву накнаду, пошто регулацијом његов плац добија неку вредност.

Актом Г. Бр. 225 Браћа Николијевића саслушани су али ово не спада у ову регулацију коју г. Микистар Грађевине тражи; јер се сади врши регулација Милетиног улице до пресека вишњичког и Милетиног улице, а даље не.

По прилогу под 2. и 3. треба списак додавања и у вишњичкој и Милетиној улици послати закљетке општинској процени, и онда да се од дотичних платити и тапље им се изахду по мерама како тестеје на плану и II обрачунавања. Сви су становници пристали да плате само у одштатима тражи:

Мирива Младеновића актом Г.Бр. 222

Миха Милија Јашића актом Г.Бр. 221

Андреја Михаиловић актом 245

Миха Нешкић актом 220

Маса Томе Томића актом није дошао да де, изјаву.

Иван Јовановић актом Г.Бр. 218 за 10 година

Тодор Јовановић актом Г.Бр. 218 за 10 година

Вукман Милетић актом Г.Бр. 218 за 10 година

Комисија мисли да им се ове одштеде дозволе, али да они нитабулшну и плаћају интерес на рате све док оне не исплате.

Остали сви пристају да плате чим се процена изврши и општину им на уступљено земљиште танаје изда.

Регулација

Законом се измирују у плану. По прилогу под В. Димитрије Виличковић, Владимир Стаменковић, Димитрије Јовановић, Обрад Николијевић, Т. Милија Гавриловић, Коста Димитријевић и Арса Јовановић, овај и за рушење и пренос старе оградне куће измерен је и додато му је плаца напред.

За становнике по списку под 2 и 3 није се могла примесити по решењу одбора замеса, већ оба списка 2 и 3 послати полицајци да преко закљетих проценца процени и прена отуд добијеним проценама платити:

Тодору Томићу за 2352,77 кв. мет. по прилогу 1. 2.

Маса Васе Илија за 33,02 кв. метара по прилогу

Даље по списку под 4. предходно проценити рушење

зграда и пренештај оградне и исплатити онолико колико закљетак проценца по прилогу под 4. дотичним становницима оцене.

Планове I и II. пражамо, уз које су уписане све мере по којима доцније треба издати дужина тапље јер би иначе са оним тих мера овај извештај био врло дугачак а квадратуре су све ушле у извештај и спискове.

Најпосле подписани пак мисли, да по решењу одбора нису се хтели даље упуштати у процесу, по што по закону то треба да извршава то закљетак проценца којима треба додати још и општинског износа мера ради изјавног објашњења.

По што су неки становници правили примедбе на копију ове регулације послатој општини из министарства Грађевина то је из Управе нар. Београда добили одрицањем регулациони план, и потписани су се упутили да је општински извештај у споразуму са управним извештајем све снимио, уцртао и израчунао како по оријенталу то треба да буде.

Чим се процена изврши онда треба приступити одмах извршењу, које мислимо Суд сам може даље извршити. Неподписана одређена одборници нису хтели никак доћи.

Стев. Добриновић. Господо, ја сам изишао на лице места и видео ове: ново пројектована вишњичка улица много је шири у једном крају од старе Милетиног улице што није требало да буде, јер то повлачи за собом већу штету по општину. Ја сам питао о томе и изишљера Г. Груга Милековића и г. Радисава Димитријевића, који те улице добро познају на су ми и они сами то казали.

Г. Н. Ђорђевић. Ја би предложио да се то остави за доцније бар док се нови изишљер не постави.

Г. Председник. Нико се више не јавља за реч. Јесте ли позни да ову ствар одложимо (Возни сме) Организујем ја је одбор

Решеније:

да се регулација вишњичке улице одложи до ступања у службу новог општинског изишљера.

Бр. 19

Г. Председник. На данашњи дан је реду молба г. Лазе Дашковића касије која тражи да му општина уступи под 6 годинашњи закуп подрум испод општинског плаца и да му дозволи да врата судана завиди и пона са сокама подигне. За то нуди 300 дин. год. киреје.

Г. Н. Ђорђевић. Ја мислим да општина није свала на то да чак и своју кућу даје под закуп и да дозвољава да се врата са сокама подигну; е тога сам мислила да се молба одбаци (Врло добро)

Г. Председник. Пристајете ли да ову молбу одбацимо (Пристајемо) Организујем ја је одбор једногласно

Одбације:

могло г. Лазе Дашковића касије.

Бр. 20.

Г. Председник. Пошто је много zgodније држати седнице поведеником како би изишљери могли пре недељу бити штампаним, то предлагам да у будуће седнице држимо поведеником. Успјајемо (Успјајемо) Одбор је

РЕШЕЊЕ:

да се редовно седишце у будуће држе поведеником.

II. **Ворзенић.** Ја би имао то да приметим да у будуће сваки одборник при позивању јави хоће ли доћи или не, а не просто да ставља „зават“ на последне дође Ја не чиним никоме пробацања на то, али ипак желим да се то питање регулише. Чини ми се да има одборника који се воде као одборници а међутим воле да су лажно оставио и никако не долазе, Ја бих вас молио да одборници који никако не долазе нејавне хоће ли долазити или не.

Г. Председник. Сада се штампају формулари за попис на седишцу и у њима има рубрике у коју ће одборници стављати хоће ли доћи или не као и свој потпис.

Одбор се:

САГЛАСНО:

да се сви одборници позову на уредно долажење на саставак

Бр. 21

Председник. Арто који је пројектовао планове за осветљење гасом, тражи да га општина ослободи од његове обавезе пошто има куће, којима би планове могао продати.

Ст. Добровиоковић. Ја мислим да би требало да знамо коме планове да уступимо.

К. Петровић. Ми смо казали да ћемо те пројекте и планове узети ако нам и кад нам устрекну; других обавеза какавих у доколи ми је познато, нити г. Арто има према општини, ни ова према њему. Ово чак што он сад ради, то је, чини ми се просто, а тога сам још ништа: да га ваља ослободити од обавезе

Г. Председник. Оглашњем да одбор једногласно **ослобђава:**

г. Хиполита Артеа пројектирати за осветљење вар Београда од сваке обавезе његове према општини дозвољавајући му да овај рад за општину може друге уступити.

Бр. 22

Прочитања акта којима се тражи уверења за приватне и јавне одбор

ИЗЈАВЉУЈЕ

да су: Андрија Степановић б. деленоћа радње Меш и доброт владана и непознатог стања; Арона Мешто ситничар непознат; Тоша Марковић обулар доброт владана и сиротног стања Велимир Јовановић адвокат доброт владана и средњег стања; Михаило Брагујак сиротног стања.

Саставак закључен у 7¹ часова.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Одборска радња. У овоме броју листа доносимо стенографисани записник последње седнице општинског одбора, која је држана 17-ог ок. мес. у прошлу суботу.

Од сада ће одборска радња увек улазити у штампу одмах, те јавно сти бити предавана на крају исте недеље.

Од заосталих записника из прошле године доносићемо по један уз нове док се сви не отштампају А у наредне бројеве улазиће записници наредних

саставака одборских — кад их буде било — те наглашавају неопштампање одборске радње неће се дозволити.

Опет о извозним ђубрета. И преко свих службених огласа општинских власти, и поред других безначаја, ипак — сазнајемо — све становништво београдско није довољно и једнако обавештено о *дужности и праву* концесионара, који извози ђубре из варошких зграда и стамова. Отуда се дешава да једина концесионарска ђубра износи ђубре из авлије до кола, докље други сами износе ђубре на кавију и данас.

Из здравствених обзира забрањено је изношење ђубрета пред кавију; а стављено је у дужност концесионару да га сам из авлије износи и на кола топа. — Концесионар мора и један пут недељно из сваке куће да узме испуњено ђубре, које треба да се нахои у варошном суду — сандуку. За сваку партију киражија плаћа се месечно напред по 60 ден. пара; за киражије одговорице су газде кућа. За то уговором о закупу треба предвиђати и извозну ђубрета, а закупце упућивати на ову уредбу, уведено само у интересу сваког појединца као и свга грђанства варошког.

Клање стоке. Нико не под никаквим условом према постојећем закључку дозвољено клање стоке ван општ. вске кланице. Од тога се изузимају само они који кољу једно највише до два јагњета или прасета за своју кућу, и то за време правилима о клању прописаном.

Правила та измењена и допуњена штампаће се за који дан. Данас скрећемо пажњу грађанства да је клање стоке ван општинске кланице, без приватне одређеноме контролору у општинској кући, строго забрањено.

Сви они који кољу стоку да месо за продају или своје гостинске радње употребе, подлеже плаћању таксе; а таква су: месари, мсације, гостионари, кулари, печењари и т. д. за то се сваки, ко пријаву не чини или кришом ван кланице коље, казни као *крижничар*.

Ко од приватних хоће да коље мора такође да учини пријаву поменутом контролору, па онда марени лекар на кланицу преглед извршава и клање дозвољава.

Ко противно поступа и — ма за приватну употребу — коље стоку без пријаве и прегледа, сматра се да месо коље да илегално, па се казни као *крижничар*.

Треба издати. Догађало се да јавне послове, као чашћење димљана, нужника, помијара итд. врше и ова лица која на то немају права. А тако исто да аредатори хотимиче или тек кад-кад неправилно срачунавају такоу за извршење посла. —

Да би се овоме стао на пут, повлашћеницима за те и такве послове дате су *оверене карте печат*

том општинског суда за доказ права на посао а у овеним и књижицама уписане су такве послове.

Сваки коме се што чисти има права и треба да тражи да му се и једно и друго покаже, те ће се тако најлакше и у свакијем интересу суабити они која се преварама користе и злоупотребавајући право другог — свет злобе.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ГЛАС ФРАНЦУСКОГ ПАТРИЈОТИЗМА

Облак која се дано над Балканом, а није прито жига над цеоу Јевропом, гени нас да изведе у великог из поларског строго саушесе и несудбоно рубрике света то, у границама ове земље, покупило да увећано књижица, Општ. Попова, ет. гласилим појави се у струма у свету. Пазљиви оловка један — урени — знак премени у 21-ом броју париског „Солеја“; ни тајан и нас елику и прерог деог патријотима ове крајолике. Тај свет су изводи: глас.

„Демократска организација војска, која ево хоће да обухвати целу Јевропу, јесте у исто време и залогом мира и страшној убојни претња. Она неће дозволити да се ратова одлаже воде, речимо за зубав каине приврешке сујете, амбиције или фантазије. По што ће војне резерве бити те које ће последњу речимати у решавању ратне судбине, то већ изнати да су те резерве цео свет, народ, и да он неће дати да његове владе на тамгу славу у кри газе. На једна класа друштвена неће се дати од посла свог отчупати без довољна разлога, — да јој се дарве у овога на трговине, у овога из фабрике, тога од пута а овога од књиге, или ма ког другог занимања. Ту само може бити националистичких ратова, а то ће рећи, ратова који решавају о животу и смрти народа. Делке, како реч „војска“ значи цео народ, онда ће и свака грађанин бити војник и кин у ветру. — Ето за што ће рат између Француске и Немачке бити рат истребљена. Кад дође до тога, да један народ брани свој живот, ту се даје и последња кав. Можда се с ову страну реке Рајне заборавља, да је последња игра била и сувише једностранна. Овога пута биће срегнати онај ко буде нападнут; јер, вишта тако не даје срца једном храбром народу као чувство, да си му дарује у образил у независност. Франци су данас (у миру) поцепани, али ће сутра (у рату) бити сложени. Они немају зла е“; али ће ју ств рити себи, па ма како јој име било. Међу њима нема данас Мозтке, али ће се јавит неке, о коме зар данас нико и не сања. Идиром ли се опет казна Комуна, тражићемо за већу лека и у дисциплини оспаднога стања. Француска ће се претворити у војнички логор, где ће пред риком топова умукти глас и беседница и повицара јој. Овога пута наше војске неће се дати ни опкојити на патворити ни глађу ни презају

нагнати. Оне ће умети: победити или умрети. Тада ће се видети шта може да учини језан велики народ — у очајању!“.....

„Le Soleil“.

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солеја“ у)

Петроград 10/12 јан. 1887.

Ја сам вам често говорио о нашој бедн економској. Свога пута иску се израћати на јаду народа, ни перодично годишн, ни опад-љу трговине, па ни затварању толиких фабрика око Дњепра и Волге, него, но што су буџетска питања на дневном реду, дозволите да вам, са званичне основце, извесем главније стране нашег буџета за 1887 год.

Вуџет расхода достига онде цифру од 881 и по милијон рубља или од прилике две милијарде и двеста и три милијуна динара. Редовни издаци државе ту узлазе на 830 милијуна рубља, док, ванредни кредити (израчунени, нарочито, грађном железница и справком претплатишта) износе 48 и по милијуна. Главније и предвиђене новашнице у расходама ове су: 19 милијуна рубља на државни дуг, 2 и по милијуна на војно министарство (на опрему, плату, васкрне, стратегијске железнице у Закавказју и обучавање резервиста); 1 милијун на министарство унут рних послова (као администрацију губернија и казнене заводе) 300.000 рубља на министарство привде (услед завођења нових судова у балтичким покрајинама). Осим тога; под рубриком „издрелних издатака“ одређено је 30 милијуна рубља на грађење нових железница, на исправку материјала, и откуп разних пута, у производној експлоатацији. Овим поводом министар финансије војављује, како је у начелу, за откуп и експлоатацију железница од стране државе, али и смотрено додје: кало час завршења ове велике реформе још неје кунуто.

На другој страни, повећање прихода, министром предвиђено, односи се на следеће позиције: 2 милијуна рубља на патентарина; 700.000 рубља од нове порезе 50% на железничке акције; 2 милијуна на акцизу од шећера; 15 милијуна од парисне (од скока у цени металне рубље); 600.000 рубља на железничкој возњи; 600.000 рубља на поштарини; 700.000 на телеграфској тарифи; више од једног милијуна на рудима; око једног милијуна и по на откупу земље од ослака; од прилике 50 милијуна на порези старих мужина цареких; 15 милијуна на обрту државне благајне; 400.000 од штампарских права, регистрација и добити приуноћењу техничких завода државних.

Завршујући свој извештај, министар финансије савише и „јаку економичку кризу“ која вљда у целој Јевропи; а са задовољством констатује факт“

ОВОМ БРОЈУ СЛЕДИЈЕ ДОДАТАК.

* „Солеј“ је српни монахијски — оловски — списак у Француској.

да је извес руски, за првих једанајест месеца, године, 43 милијуна превазидио увоз. Признајући и сам општриу економске кризе у Русији, он наводи како је за неких десет месеци само на извозу хране изгубљено око 66 милијуна рубаља или 165 милијуна динара. За увоз памука и чаја, вели, да је изнато скочио, (9 милијуна на памуку, 8 милијуна на чају) али за 3 милијуна мање је увезено са бриката, 3 и по милијуна мање вина и за 2 милијуна угљена.

Што се тиче руско-китајске париваријације на Иркутску, она једнако представља чудновату неспоразмеру између увоза китајских и извоза руских производа. Тако, за једанајест прошлих месеца Китајци су нам продали 26 милијуна својих производа а кинези од нас свега за 2 милијуна. Китај остаје, дакле, у прикос свему веран старој му тактици економској: нешто продавати, никада не куповати. О увозу из Азије, може се још рећи, да доводи нешто што би боље било да не доводи, а то је опијум који као да се све више шири међу муслиманима Кавказа. Нагледа, доиста, да се овај проклет артикул продаје потајно муштеријама у крилама и чајиницама. Ми смо већ знали, да се наши суграђани у Туркестану још интересују за кољонску воду, и да се њихове крчме хоће да претворе у мирисане дућане бекријске; па се зато са грозом става питање: какило ли ће чудно колено изаћи из становништва које показује тако мало европског укуса.

Нето, за сва ова питања слабо мари маса петроградске публике која се, при свој кризи економској и при самим опасностима од рата отрасно одaje позорнишном уживању. Никада, доиста, нису наши театри били пунији. Тако је „Новоје Време“ у јучерашњем броју спом израчунало, да је број посетилаца у Александровском театру достигао цифру од 74.000; Марија-театру (опера) 70.000; у Микајловском (за француске и немачке комаде) 40.000, и у свима осталим укупно 180.000. Ви видите из овога да ми доста несхо подносимо кризу. Какав филосов би рекао да играмо на вулкану; али, да ли је то добро или зао остављам моралистама да оцене.

Благородни карактер дејствовао је на њега толико, да су му се све жене на свету чиниле обожавана достојне. Називајући ју „узвишеном родитељком“ и „анђелом од Бога послатом,“ он је њој приписивао у заслугу све што се доброта у њему у његову карактеру налазило. Нети је он и доцније у вредним годинама, кад је доспео до положаја британског посланика у Петрограду, престао управљати се по племенитим примерима и правилима које је од своје мајке научио....

Бурђу Вашингтону било је само једанајест година — као најстаријем од петоро деце — кад му је отац умро и мајка удовицом остала. Но ова беше ретка жена, и по талентима и по врлинама својим јер беше и предна домаћиница и изврсна управница и карактерна учитељка своје деце. Свима тим огромним задатцима она се најусуспешнија одужала. Непоздрав разум, њена вредност, нежност, посвећеност и њено будно око, помогло јој је да све препоне савлада. Она се сматрала за сретну и налазила је највећу награду за своје мучке и борбе кад је могла spokojно погледати у будућност свог рода, кад је с правом себи представити могла, да њена деца ступају у живот потпуно спремна да подухвате на част и себи и својим родитељима и својој земљи....

И Кромвелов бијиград говори врло мало о оцу „Протектора“ нитлске републике, али нас за то наклиња описујући карактер његове мајке. „То беше жена“ — вели он — ретке моралне снаге и одваге. Она је имала овај сјајни дар самопоуздања који спасава и онда кад све друго изађе. Њено јунаштво и у најнесретнијим приликама било је само равно њеној материнској нежности и трепезности; јер она би кадра да са своје две руке стече мараза за исторо кћери и удоми их богатије но што је њена кућа била. Она се једино понесла својим поштемем, и њена једина страст беше материнска љубав. Она је и у сјајној палати престонице остала иста скромна палатичка, и у сред свега блеска власти њена је једина брџа и жеља била: да може лебдети над сином кога толике опасности окружују.“ Ми смо већ говорили о мајци Наполеона I-ог као жени од моћна карактера али исто се може рећи и о мајци војводе Велингтона на коју је он лично и дупом и телом, док му се отац одликовао само као мушкар и глумиш. *) Чудно је само, и то велико да га мајка није омах позвала и опечила — те га није толико ни водела колико осталу децу своју — а то је тако трајало све док ју његова каснија подвизи нису нагнала да се с њиме дичи и поноси.

За одлику од осталих. Напијери су били ерети и у оцу и у мајци, али вичито у мајци (Једи Сари Леноксоној) која је на рана умела да улије својим синovima узвишене мисли, поштовање племенитих напора, и овај витешки дух који се почео одлично у њихову животу и до смрти их одржавао на путу дужности и чести.

КАРАКТЕР

(по Смајлићу)

VIII.

Домаће васпитање.

Питатица што окреху поднеће света крпа, су на узмалежи записани. Хелен.
У разговору са госпођом Кампан, Наполеона I. краљем: „Јако стара светом наплатиш не каза“ пи ухвати: „шта би још требало па да се народ које чистоте заштити?“ „Мајке“ (прејаву) — разговору госпођа Кампан. „Пауладе у ова овај одговор а он се одлази он, стави је. У тој једној речи лежи цео систем васпитања. Ајде он, дајде, тојде, васпитање будућна народа.“ Ели Марген.
(Наставак)

Демајстр у његовим писмима и списанима говори о својој мајци са највећом поштом и љубављу. Њен

*) Види Фортескују „Историју британских војвода.“

Међу политичарима, правницима и свештеницима у опште, налазимо да се нарочито спомињу мајке лорда Бекова, Ерскина и Вругама, као жене од великог дара и, за прву (Бекову) и велике науке. Поче сведоче имати и о мајци Канинга, Херберта, Падија, Веслија и америчког председника Адамса. Канингова мајка била је Иркиња, богато обдарена природним способностима, и, као таква, предмет највише поште и љубави сина јој до последњег часа. „Довста, нека Канингов биографе, и да немамо других доказа, сама она дубока и дирљива посвећеност његовој мајци, довољна би била да нас увери о реткости и узвишености такве жене. Она је пре свега била разборита жена, и од ње не само да се увек имало чути што вредно и озбиљно него и ново и оригинално. О енергичности и карактерности њеној може се рећи, да је била толика, да је на оне који ју не би познавали чинила унечатак и екстрачност.“

(Настави се)

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

у

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПИСАО

Сек-Рене Таландије

ЧЕТВРТИ ДЕО

Милош Обреновић кнез Срба

IV

Скорост. Мажудова да червни акхрманску конвенцију. — Русија објављује рат Турској 26-ог априла 1828. — Заузеле Варне 14 октобра. — Повод од 1829. — Руси прено Балкана. — Паника у дипломатци. — Јадерски мур. (14 септембра 1829.) — Политичка Милошева: ослабљене и одржане турске царевине. — Последњи јадерског мира. — Забуна Милошева између пријатеља и непријатеља Србије. — Он испирава све противнике њу комбинацију. — Потерда Милоша Обреновића за наследног кнеза Србије од стране султана Мажуда. — Тридесети новембар 1830 год.

(Наставак.)

У Србији чим се дознаде за јадерски мир, овлада највећи радост и одушевљење. Свет појури у прве да у њима Богу благодарити. За три дана кије се ништа радило, већ, свуда и у сваком селу, омиреком весељу предавало: нило у здравље љавана Милоша, цара Николе и целог Српства. Нити ко год ваља да помисли да је ово била она дивљачина и бесплодна радост која се јавља на дан после извесних револуција; не, ово весеље беше берићето. Рад који би прекинут на она три дана доби омаха за тим чудна полета. Србија доиде кије имала колекних путова; и по кој се могло путовати једнако пешке или на коњу. Оно је, дабогме, била једна од главних причина народне сви-

ротине и једна од највећих пренова напредку цивилизације. Ствар је, пак, од дјарљивог интереса кад се може рећи: да она она друмова који данас Србију просецају, и сви они козски путеви који воде из села у село и који су толико припомагли развнату пољске привреде, току трговине и благостању српског селана, да готово сви они, доиде своје порекло од овог дана весеља и наје с којим народ Србије поздравља јадерски мир. *).

Од своје стране, Руси, сејајући се акерманске конвенције, не хтедохе оставити Јадрене док Порта не изврши извесне тачке уговора. Међу овима била је и обавеза султана на отпращање Србина хатишерифа који освештава њихово ослобођење. Уговор је био потписан 14-ог Септембра 1829; а 29-ог истог месеца хатишерике стиге у Србију.

Него, овај тако важни акт, који, управо, оснивахе нову Србију са свима правима и повластидима, Србију, која је господар у својој кући до цену једног данка, Србију, потпуно слободну да врши свој закон, да изда своје прене, да подиже школе и болнице, поште и штампаре, да бира себи властике под једним условом добијања потврде од грчког патријара у Цариграду, Србију, најзад, која има власти да сама налази и поставља себи све своје чиновнике — војни — у томо акту не би нигде спомена о кнезу Милошу Обреновићу. Па да ли то беше каква измака за српски народ? Да ли се хтело тиме да му се покаже, да он није независном десепитивном везом везан на оснивача независности му? Или се тајна нади у потаји да он (српски народ) буде једног дана опет бачен у анархију? Довста, све као тога да се у доверујемо, а, што је најмаложније, то је: да су, и без договора, Русија и Турска ту биле руковођио сличних побудама. Турска није желела да се у Београду подигне знава династија народна — наравно — у нади да ће јој (Турској) једнога дана бити могуће да поврати своју власт над рајом. Русија, опет, није такав исход желела што се бојала да Срби једнога дана не буду и сами себи доводни. Тако, прича се, да је у једној доста оштрој иреприси намећу српских депутата и руских комесара приликом одређивања граница Србије, један кнез рекао: да су Руси могли у Јадруму досудити Србима сву њихову земљу. — на што се један руски дипломата није могао уздржати од ових речи: „Е! али кад би Срби добили све што желе, они би брзо заборавили и да су турски поданици и руски дужници.“ Име овом дипломти било је Коцебу: то је био сав љубљеница немачког Коцебуа што погibe у Манхајму 1819 год. и он се налазио код Дибла у Јадруку као пријатељ му и саветник. Извесно је, у осталом, да је млади дипломата овде само изнео једну основу руске политике — јер — колико је за последњих четрдесет година других доша до потара његовог принаде!

Како му драго, Милошу ће нестати на руком и да поквари двојачне планове Руске, и да победи уз пољу Турака. У првом и пријатеља (Руси) и непријатеља (Турака) он и даље задржа величину титулу „кнеза“ који

* Ја вајкимо ово историјско податак из г. Кунстеновог дела: Essai sur les révolutions et l'indépendance de la Serbie. Липска 1886 месеца I. стр. 236.

су му браћа Срби досудили блии. Али како ће он сам победити задобити? До душе! то не баш тако јуначки! Секретар Димитрије који је ишао био у Цариград са депутацијом кнезова, ради потајних одредаба уговора, одмах је тражио да се из руку султана Махмуда хаде српска кнежевина известити Милошу Обреновићу. Нати су њему (код Тураза) оскудевали за то добри разлози: равнодушност или правније рећи, тајна створ Руса баше аргументат која секретар Милоше не заборави да употреби. Али узаман мука. Турци не хтедоше ни главе окренути. Тада се, по извесним знацима, учинило преговарачу (Димитрију) да је час купује да се изађе на среду и са овим неодољивим разлогом. Каса кнеза српског била је правично масна, и, после неког ценкања, дође се до погодбе! Султан је тражио за себе пешкем од пола милијуна гроша; „а може се мислити“ — вели један неом посвећен човек у Милошеве ствара *) — колике су суме морале отићи на турске сватство, министри узме и све оне остале од којих је зависао успех ил неуспех предузета. Васитину, глава која је нила да, по што по то, стече слободу српскоме народу, знала је и с ким и каквим непријатељем има посла, па је знала шта ради и кад је остављала оно благо на страву. Кад му је јасало за руком да тога непријатеља победи па'мглану, и изигра на дијану (он Милош) се није могао устручавати ни да избори отици на сопствену славу а на независност своје земље.

(Наставиће се).

НЕДЕЉНА ПИЈАЦА.

Београд 23 јануара 1887.

141.213	кз. пшенице	прос. цена 16.50	
1841	кз. пшен. браш. леб. 21		
55.125	кз. пшен. еног.		
10.983	кз. кукуруза	9.50	
4.501	кз. јечма	прос. цена 10.50.	
124.660	кз. овса	10.50	
— — —	кз. раки —		
— — —	кз. мовња —		
— — —	кз. криза.		
1.474	кз. пасула 18		
	коре брезове		
388	патрзана	20	
14.165	кз. креча 3.50		
62.005	кз. сена 3.50		
6615	сламе	3.—	
164.597	кз. сувих шљива	22.43 до —	
— — —	кз. ложа —		
5.130	кз. ораја 28.—		
39.800	лит. ракије меке —		
2.900	лит. ракије дуге.		
1.200	лит. ракије коване		
30.700	лит. вина прва ох — до —		
61.200	лит. вина бела од 37 до 24		
24.945	кнз. свиња 63.50		
14.546	кнз. аршаци 47		
	Узео из Аустро-Угарске		
15.725	кз. брашна.		

*) Ми се и на овајпут позивамо на лекара и у свима обила око грађанима позорница Милошевог доктор. Кулиберта.

— — — кз. пасула.

2.000 мекња

7.041 кз. шипиритса

Извес за стране земље.

47160 сувих шљива

14.929 кз. пемеза

— — — кз. ораја

11.980 ком. коза овчи

350 ком. коза јагњети.

10.562 ком. коза коза

4.449 ком.

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10-ог новембра прошле године: да се водоводи, канџли и осветлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима, који се добију.

Предајући ову одлуку Одбора јавности, Суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би се поменутих послова, било појединих било укупних, хтеле примити, да се са понудама обрате Суду до 10 марта ове године (по старом).

Ближа обавештања на захтев даваће општински Суд.

Из седнице 11 новембра 1886 год. Београд.

Општини вар. Београда потребан је још један ставни инжењер, коме је општински одбор буџетом утврдио плату од 3000 дан. годишње.

Према томе позивају се сви они инжењери који би се хтели општинске службе примити да се са документима о спреми својој обрате Општинском суду до 1-г. а избор извршиће се најдаље до 15-г. фебруара тек. године.

Изабрани ће се одмах известити, а осталима документима вратити.

Од стране Суда општине вар. Београда АБр. 1992 — 31 Децембра 1886 год.

НА ЗНАЊЕ

Грађанству ове вароши ставља се до знања, да ће од идуће на свако суботе по један свештеник излазити на ново гробље, ради спомена умрлих.

Од стране Суда општине вар. Београда М. 213. 4 Јануара 1887 г. у Београду.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАТА НЕДЕЉНО ЈЕДНАКОСТ НА ТАБЛКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

ЗА ГОДИНУ 6 ДИИ
ЗА ПОЛА ГОДИНЕ 3
ЗА СТРАНИ ЦЕНА НА ГОДИНУ . . . 9 ДИИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

УК У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дни, пара од прете.
Преплату која седећу ризиком на издати-
ном суду и све кореспонденције на уредништво.
Уредници не примају св.
Неплаћена писма не примају се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10-ог новембра прошле године: да се водоводи, канализација и осветлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима, која се добију.

Предајући ову одлуку Одбора јавности, Суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би се помислих послова, било појединих било укупних, хтеле примити, да се са поштом обрате Суду до 10 марта ове године (по старом).

Ближа обавештања на захтев даваће општински Суд.

Из седнице 11 новембра 1886 год. Београд.

ПРОТОКОЛ

[Председничког састанка општинског одбора 20 Октобра 1886]

Били: председник општине Мијаило М. Богичевић, одборници и заменици г. г. М. Ј. Марковић, Јамаћ М. Јанковић, Св. Јанковић, Н. Ђорђевић, П. Матић, К. Петровић, А. Ђ. Кумануди. Ст. Добрица Јовић, Ј. Диздлер, Н. Д. Клаа, В. Дучић, Ј. Петковић, В. С. Каленић, Е. Штајнхелвер, М. Вељковић, М. Д. Каленић и Ј. Милиновић.

Бр. 218

Г. Председник Управљиварошња не слаже се са решењем општ. одбора да се цена хлеба подигне од 20 на 35 д. пара.

По прочитању акта Управљиварошњинског је одбор са свима противу два гласа

нејавио;

да остаје при своме решењу о поштом од две и по прете. ности: је по решењу поштом од 5 пара забележена.

Противи г. г. Јамаћ Јанковић и Светозар Јанковић који су да хлеб буде по 20 пара класе.

Бр. 219

Г. Председник Државна је и друга ужи лиценцијација за давање пубона и закуп и остала је на Димитрију Најмановићу касацију за 18000 дин. данке 215 дин. мале од прошлогодишњег закупа.

Г. Ст. Добрица Јовић. Једне године били је лиценцијација 26 а друге 24 кападе девиара, и ја сам мислила да би најбоље било да општина узме то сама у своје руке и продаје јер би зацело важе на овај начин добила нешто што може лиценцијацијом

Г. Коста Петровић. Ово је већ друга лиценцијација и ово што се види да ценом сваку, за то сам мислила да се омет гржи лиценцијација и не пушта ни пара испод прошлогодишње аренде.

Г. М. Клаа. Месо је јединствено, и свако волије месо куповати него за закуп, па зато мора и аренда пубона бити мања

Г. Н. Ђорђевић. Лиценцијацију треба отпочети од прошлогодишње лиценцијације цене.

Узлажући предлог г. Н. Ђорђевића општински је одбор једногласно

одлучио:

да се одреди нова лиценцијација и иста почне са давањем ценом лиценцијације. При лиценцијацији да присуствују одборници г. г. А. Ђ. Кумануди, Св. Јанковић и Н. Ђорђевић.

Бр. 220

Г. Председник. Друштво кројачких раденика за међусобно помагаче у болести и смрти, поднео је молбу да му се одобри да може своје умирне чланове у ново гробље сахрањивати без да плаћа општини таксу за укупашину и да му се дају стара кола за пренос умрлих.

Усвајајући разлоге у молби наведене општински је одбор једногласно.

одобрено:

да се умирним члановима „друштва кројачких раденика за међусобно помагаче у болести и смрти“ дају бесплатно гробове у новом гробљу и просторија кола за погреб

Бр. 221

Г. Председник. Предузимач грађевина кооперације направио је кр. Михаиловићу улица г. Тонито поднео је молбу да се

уговор са неге пренесе на г. Ђирија и који под оних истих условима под којима се је и он примио овога посла. Г. Ђирија је саслушао и изјавио је, да пристаје на све обавезе којих се је Тонито примио, а осим тога положио је још 2600 дин. кауције поред Тонитово од 1200, те тако ова кауција износи 3800 дин.

Г. М. Марковић. Односно тачке 8 уговора ја би имао да приметим да се у тој доди, да је предузимач дужан на време од 3 године поправљати каадру ако би се од њом земља угнула.

Усвајајући приметбу г. М. Марковића општински је одбор једногласно

одобрио:

да се уговор на каадримење иназ Михајловица не од Тонита и друга пренесе на Ђирија и компанију; а тачка 3 уговора да се разуме тако: да су предузимачи дужни да према уговором предвиђено поправљати изрићену каадру, ако би се због хрђава израде — у шта узали и угнула земљишта ако би се на таквом земљишту каадри поставила на доцније и кварила.

Бр. 222

Г. Председник. Г. Љубомир Марковић изјавио је министарства грађевина која је такођер био у комисији која је прегледала извршене радове на новом гробљу, м.им. да му се за то одржи награда.

По прочитању молбе општинска је одбор једногласно

решио

да се г. Љуби Марковићу изда на реда од две стотине — 20 00— динара из општинске касе и партије испред виђене трошкове.

Бр. 223

Г. Председник. Тезаји овдашњи поднели су молбу да им се одобри да могу са дућанима остати на местима где се сада налазе.

По што је полицијско саветствена власт изрићала да се тезаји морају ии вароши иселити, то је општински одбор.

прешао

преко молбе на дневни ред.

Бр. 224

Г. Председник. Петар Р. Јовановић бив. општ. контролер поднео је молбу да се опет прими у службу. Одбор

премази

на дневни ред.

Бр. 225

Г. Председник. Јарослав Везуна изваз овад поднео је молбу да му се уступи општ. плац који је општинавала под закуп Ламберту Клауачеку димитару за 62 дана, то дана је Везуна заје 120 дин. ако се њему уступи Ламберт је праван и изјавио је да ће одустати од уговора пошто му тај плац није више потребан.

По прочитању понуде општинска је одбор једногласно

решио

да се плац Ламберт Клауачек да ли он одустуа од уговора и свог права које има према општини; па ако одустује

да се одреди лиценција почев од понуде Везунина (од 120 дин.) са условом да општина издржава себи право да на случај какве несе потребе може и пре негога уговора раскинути не давајући за то никакве накнаде закупу.

Бр. 226

Г. Председник. Према одлуци одбора од 9 ог. оп. м. изрићено сам општинском правобраницу и он ми је поднео овакав ресерт.

У седници 9 септембра, општински је одбор одлучио, да се поради на наредном и сту, да кажњавало са праву меру пређе овог у руке општинске власти, која га није требала ни да запшта на руку.

Наредбом господина Председника Општине од 10 сеп. ме сца А. 1633 дат ми је овај предмет на поступак.

Пре не о што би поступило по овој јаредби, нужно би ми било да знам: на којих разлога теба тражити кажњавало за криву меру, да ли тај за то, што све општине у Србији имају ту власт; или на то што је крива мера на казнишана, узела толики размер, да молацијата власт није у стању томе му да стане на пут; или за то што је еманацијско стање општине нама такво да јој је нужно да и отуда дође јошву грану прихода вама за подмирење својих потреба.

У осталим нужно је да се зна, да општина она није ни има власт кажњавала за криву меру, нити је ту власт управљавала. Она је осуђивала касне на накнаду за криву меру и остале неуредности, на сполу, правила о казнишана, а не на казне. На накнаду их је осуђивала колико да би што више спречила криву меру на казнишана, толико и да би одтуда подмирила издатке, које чине на плату контролера општинска.

Г. Н. Ђорђевић. Као општина по праведима има право да кажњавала за криво мерење, онда не треба да то право изопшта.

Г. К. Петровић. Ја нисам био у седници над је позренуто питање о кривим мерама. Сада пак кажем да г. општ. прав заступник има право, јер дозвољено је општини под турскоштом полиције ова не може то прихати. Криво мерење то је кривична ствар које полиција изиђа и кажњавала не општина.

Г. Ст. Добрићевић. Општина је имала и пре прав да кажњавала криве мерење и осуђује на накнаду зашто да не би то и сада чинила.

Г. Ј. Дабар. Праведима која као и уговор важе општина може и има право криве мерење осуђивати на накнаду.

Г. Н. Ђорђевић. Општина је дужна своје грађане штитити од кривих казнишких мера и има право од казана наплаћивати накнаду.

Г. Ст. Добрићевић. Ја кажем да би добро било да се изабере комисија која би правила прегледала и одбору ресериса а.

Г. К. Петровић. Ако бисмо постоје правила онда нема смисла обраћати се нашој власти за дозволом да се казне над нама могу прихати, већ престо треба кажњавало за право мерење ир духине.

Г. Н. Ђорђевић. Ако постоје правила онда би најбоље било да г. председник поради да се по њима по-

суду, а избор комисије за прегледање правила су-
власни би био.

Г. Мил. Вељковић. Пошто постоје правила о књи-
ви што се ова просто не врше кад за то имамо контролоре?

Г. Џ. Ђурђић. Изгледа да контролори постоје ор-
таци касапски и за то предлажем да г. председник позове
контролоре и тражи од њих изјасњење за што нису вршили
постојећа правила?

Ђурић. Предлог г. Н. Ђорђевића општински је
избор једногласно

РЕШЕНО:

да правила о саобзиди књижице нису одбором уништена, ни-
ти се општина до сад одрекла права назнаде којој је при-
падало за криву меру.

Према томе по ранијој одлуци одбора од 19. 10. м.
да се то право и не тражи, него да се одмах по постоје-
ћим правилима врши контрола мерења и у порисе
општине правилима усвојених изјављено да криве
мере. Овим тога да г. председник узме од контролора из-
јасњење за што се од правила одступало. Из овог изја-
сњења да се поднесе општинском одбору ради даљег ре-
шења пада ће се и сазнати што буде требало по овој
стари решити.

Бр. 227

По прочитању акта којима се траже уверења о изја-
вљу а имовном стању за ђаци и кривне општински је
одбор

ИЗЈАВНО:

да не позиваје кривце: Дуку Белчића, Милу Соколовића
Михаила Степановића, Ђуру Махајалића, Тому Јовано-
ковића и Андреју Петровића а ђаци: Живојин Базић и
Милан Китић да су сврхотог става.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Управљено место. Међу оглашеним доносимо
стајај на управљено место првог општинског ин-
женjera. Рок за пријаву одређен је од 30 дана за то
што је општина потражила да добије првог инжењера
што пре.

Одлуку одбора, којом је решено да се г. Ђура
Ђурић отпусти из општинске службе, сазнао је
и г. министар грађевина.

Одборне седнице. На последњем саставку оп-
штинског одбора утврђено је да се у будуће држе
редовне седнице увек суботом по подне, од 5 по
подне. Састајци су јавни, те сваки има право да
присуствује

Датума. У седници одбора од 26. 10. м. мес.
инсталирао се читање о оснивању варошне бео-
градске дутрије од које би се преходило употре-
бити на извршење канализације.

Узимајући да би канализација коштала на
3.000.000 динара дутрија би морала доносити го-
дине до 250.000 динара по ради амортизације и
интереса на капитал која би се уложио.

Предлог пред седницом усвојен је једногласно
и упућен варошној комисији на оцену и израду
пројекта за дутрију, ако би се нашло да би се она
могла рентирати.

Општине је већ била понуда којом јој се
осигурава годишње много нећа од потребе царе,

Трамвај. Са неким малим изменама г. министар
вар. привреде одобрио је општину право на кон-
цесију за трамвај. Ако понуђач на те измене пра-
стине, узмеће се одмах десантиван уговор те ће
се преко њих радњима одмах моћи приступити.

Исправка. Слагачком непажњом погрешно је
штампано у прошлом броју код белешке „КНАЈЕ
СТОЈЕ“ претпоследње изјаве: „ко од приватних и ле-
да које мора такође да учини пријаву.“ — а треба да
стоји: ко од приватних које што од кривне стоје да
законе, мора и т. д., — што се овим исправља.

НИВЕЛАЦИЈА

Извештај о целокупном досадашњем и будућем раду око
нивелације вар. Београда. — 30 Септембра 1886

Београд.

1.

Приступ и спрема.

Буд сам од господина министра грађевина упућен
општина на рад, око детаљног нивелације и регулације Бе-
ограда, по програму који је техничка комисија предложила
а општина усвојила и поставила, имао сам да радим у
друштво са г. г. инжењерима: И. Кокићем и Ђ. Ђокићем
Осим нас трije општина је узела још г. Гулића инже-
њера и г. Ј. Ковачевића подржајући мин. грађев. (као
патроне).

Још рад није отпочео, а г. Кокић због својих звани-
чних радова одступи и достава да не може радити.

У исто доба и г. Ђокић одступи због других општ.
послова.

Остатком сам.

Из разлога, да ми се не би пребацивало, да се из-
нелим из врло тешко, врло сложеног и турског техни-
чког посла; из разлога, да, колико сам могу, одбијам често
одговарање и изналажење на српске инжењере, нарочито од
стараца, који ваљда не знају ни азбуку техничког знања;
из разлога, да не би општина била приморана да конку-
сом потражи техничке снаге и тако да се увек опет
отрпава да над изналажењу и сеснаоштину, било непотпу-
ним уговорима било ваљом наивношћу, а нарочито знају да
се добро налаже, из разлога, што сам увидео код госпо-
дина председника ове општине јаку патристичну жуђу
за истинским бољштем и напретком ове општине. Не знају

на сусрет таквом карактеру који врло често не ради своје интересе само ради напретка и среће своје општине. Сматрао сам, да је несправедливо, крајње себично и жуљавичко. Још овде нека ми се ништа не пребаде ако искрено речем, да сам овај посао био вољан да радим и па те, што сам се бојао, да не дође у какве руке, које се не би умеле уздићи изнад својих интереса, изнад свих узлика појединаца, те би могла, и поред постављене способности, испаста и нивелација Београда као и његова регулација.

И на то сам био вољан да, ма и сам, отпочнем овај врло озбиљан, врло важан, врло тежак и врло тугаљив посао.

Прва дужност по томе била ми је: да приучим у гарнизон комисији програм за ту цео; да се упознам са средствима и да видим у колико могу послужити Халачијеви планови.

При том проучавању нашао сам, да, кад би се тачно радило по програму са средствима и снагама, која су стојала на располагању, асанутно није било и гуће извршити рад за четири месеца.

Наје била могуће па да су остали и г. г. Ковачић и Љочић

У 4. месеца нека буде поредних дана:

1) Недеља $4 \times 4 = 16$

2) Других правника = 4

3) Случајних, новонитих итд. дана 10

Свега 30. Остаје још

деведесет радних дана.

Дужина сваку улица, изузев мајур и друге вазлињај-ске, нисом ово шест километара. Сах кад би се посао тако распоредио, да се већ ситуационске дужине могу нивелати са једним инструментом, а са постављеном том, да се нивелишу олуци, еронтони, осевине, травице и висине шатова, и са погледом на чете правце, једна да би се дневно могло одмаћи више од 350m, то чини свега 171 радни дан. Осим тога требало би још доста времена за довршавање нивелационих планова, за повлачење нивелета, за регулацију итд.

Мени је дакле остало да отпочнем рад са гг. Гулићем, Милашом Петровићем (кога је још штитио Л. Јуза узеи) и Ковачевићем

Општина није располагала ни са једним нивелира-јним инструментом. Она је једном намеравала да доручи а до набаве инструмента позајмио је из министарства, грађевина Један Штарков, врло кустријан нивелацијони инструмент, који се морао свакога дана по неколико пута респектовати, а то је трајало све до 5. Августа, око г.д. Дакле, у ред ових ентитета морао сам истраживати начина и пут којим ће се најбрже до целу доћи.

Тако, да би избегло ситуационисање, које по себи чини саставни део нивелета, и тим употребом снаге само на нивелете и пртање, наумим, да се што више користим Халачијевим плановима. Тим пр, што она стају ову општину грдиш зртва. Даље, да Халачијево нивелирање олуца и, да интеркалирам још потребне тачке на премо-м.ма, у правцима олуца, осевина и еронтони и да тако скаким пр.оис свају улица.

Дак одмах при првом кораку уверио сам се, да тако не смем радети. Да сматрајући један рад као перфектни,

нестично пренашам ситуационе погрешко на друга рад. Не смем на с тога, што је Халачијево рад неопуш. Халачије ситуационе план извршен је на картону без улт-сатих појединачних дужина. Дакле свака дужина морала би се по размернику узимати. А по што је размери не-тегов ситуационског плана 1.500, да један милиметар пред-ставља по метра, то се никад дужина не би могла тачно узети са поставком, да је план апсолутно тачан. Ма да сам у почетку нашао да еронт. плацц "Руског цара" нисом по Халачијевом плану 7,25m, а он је у ствари 17,16 метара.

У Халачијевом плану означено су само контуре улица са тачкистим означавањем појединачних пролазних гра-њина без икаквог даљег означавања, које дужине притискују куће и од икакво грађе, да ли од тврдог или слабог ма-теријала, а које правни плацеви.

Ради целосходности повлачења нивелета, мени су веома важни положаји кућа, пр.често, од тврде грађе и које служе за продаванице.

Даље, поред тога што сам се одлучио де морим дужине, звало ми је и да кројим појединачне улице са назначењем кућа, њихових зумера и од каквог су материјала итд.

Ма да је Халачијево нивелирање своје триангулационе тачке, и предпоставио, да је он то учинио са матема-тичким тачношћу, што није баш, оне да нивелети, могу и могао су послужити једном на нивелетаче и ситуаци-онна контрола за коте, на да су по која пут малишан постоје нивелирање проураковане. Јер, коте његових триан-гулационних тачака показале су се добро у главним ули-цама центрума, а по правцима се се већ не слажу. На Врачару, и неким побочним улицама Дунавског улаца има разлика и до 40m.

Велика је бесмислица и неразумовање "ствари" твр-дити, да је Халачијево триангулационо које могао послу-жити, да се нивелети, као основним тачкама и правцима, од-несу остале еронтони и олуце тачко и да се нивелети уздижу профил, на којима би се целосходно и приметно могле попути нивелета да даље неги, за будуће нивелети, нивелирају итд.

Халачијево које само криво није не стоји у нивелаци-јоним правцима. Без сумње, Халачије је своје триангу-лационо тачке баром и позвао за своју цео, да са јед-ног места види што гини правца и што даље.

Халачијево које на месту стоји на ребру колонија, на месту између олуца и тротоара, на месту у тротоару, Код Халачијевог кола могао би бити велика разлика супротна волотону улице (узмимо дуча): нека неговна тачка једна десни на пуку колонија, а друга близу олуца, нека је нивеласа разлика олуца и и пука 0.40m, узмите да је пад олуца мали са пр. 0.35% као што је у кнез Михајловој улици, и нека те тачке одстоје 50m даље; онда нивеласа разлика на наспрамних тачака у олуку била би 0.175. Тако би ова Халачијева тачка према некој тачки (хула долази више од ове према некој тачки олуца на 0.400—0.175—0.225m. Дакле нисам се могао послужити Халачијевим триангулационим тачкама, као основним правцима и уздижне правце.

Још је остало, да, по што изберем и "утврдим" осовину, интеркарирам нужне тачке, те да се тако користем колико толико Халачејевим нивелирањем.

Ни овим се нисам послужило за то што нема целих, нема уштеде у времену и са предпоставком да су ште асокутне тачке. — Познато је сваком инжењеру да је главно губљење времена при нивелирању, постављање инструмената, а узимање тачака при самочицању иде врло брзо. Код се мора стајати са инструментом учешће због вибрирање ваздуха и да би се добио што тачније нивелман; кад се свако нивелирање мора изаћи са неколико познатих тачака, онда скоро и не остаје "која за вајду. — За то сам морао предузети нивелирање самостално по нарочитим програму

Уздужи провале нисам скицао по комисијском програму, што је и поред асокутног порепорек проваљивања и постављања ових поред базисних тачака врло негодно и тешко целовидно постављање нивелета, што ту одма озом не видите колико можете играти са нивелетом.

II.

Начин рада у нољу и израде планова.

Мислио сам да је паметно, нисам да је нужно, нисам сам да треба и да мора уздужи провал да буде што сапштенији и што потпунији, да у сваком погледу одговара целим; да се из њега види све што треба, све што је нужно; да његови податци послуже да се повуче најцеловиднија и најбоља нивелета, и то колико на спој ради терена, толико и да се људима не упр исте имања.

За то на сваком уздужном провалу на које узлије постоје у пројекцији управно на усвојену осовину уздужи провал (ба еронта, оба или једног олуца (ако их има), осовина (пуцак) коловоза или осовину улице, приземне нисине шатоса кућа од тарде грађе, нарочито, у којима су продајнице и местимичне нисине улаза.

Као најцеловиднија размера усвојена је дужина: за дужину 1.200, за нисине 1.20.

Дај би се такав провал са једве стране постигао, а са друге, да је рад што брже течао, усвојено сам у принципу проваљивање на бавине, било 1 реко целе улице било до половање, као би гдје теренска потреба захтевала. Бавине узимат је обично по средини улице, по пуцу коловоза, а тамо, где би то саобраћај захтевало, узимат је и правац олуца над онај у којем погледима тече правом линијом. На прилику, умет је као бавине десни олак у Кнез Михаиловој, краљ. Милановој и Крагујевачкој улици.

Остојања базисних тачака мерена су брижљиво.

Попречни провали узимати су према целовидности, обично, на границе имања а са погледом на теренску процену.

Ма да су у нећине до данас измерењих и сапштених улица мерена одстојања појединих тачака у попречним проваљима, ипак то, асокутног насам усвојено, не за то што не би било добро већ једино ради уштеде времена, у коме би случајно, и ако не тачно а ово приближно, могло послужити Халачејев план, пошто се утврди узети положај осовине и олуца.

Програмом утврдио сам да у пројекцији представља:

1.) линија тушем пуно извучена, терен десног еронта;

2.) линија плавом бојом пуно извучена, десни олак.

3.) зелена линија пуно извучена, осовину пута или пуцак коловоза у покладишаним и шосираним улицама.

4.) Линија плавом бојом непрекидно извучена, леви олак, —

5.) Линија тушем непрекидно извучена, терен левог еронта.

6. Положај појединих важнијих зграда, које нала погледати при постављању нивелета, означени су тушем управним линијама на дотичне еронтоне линије пуно или непрекидно, како кад зграда лежи на десној или на левој страни.

7.) Нисине шатоса појединих зграда означене су хоризонталним стрелицама на границама пуно или пукари равно како где која зграда лежи. Пре ових је нисина висинска нота и нумера зграде или још и притожа-ц зграде.

8) Сучелне улице означене су на границама са тушем управним дољим линијама пуно или непрекидно, како која улица десно или лево лежи.

9) Нисина улаза котаране су на самосталној хоризонталној линији дотичне куће пуно или пукарирано.

У овим била је тешка да сва означена било линијама или стрелицама буду ове боје или природне, као што је уздужи провал дотичног правца означен.

Нивелета и нисине које означене су на марман-бојом. За све улице нивелета представља будући правац и нисину олуца. А ово узлије, где би нивелета представљала нисину и правац пуца, налазило се кад буде р-ч о поклању нивелете за дотичну улицу.

Сва овде наведена означења "виде се јасно из упроевала.

III.

Положаје Нивелета

При постављању нивелета, као што је напред речено, сабраћа је највећа пажња, проучаване су свестране теренске прилике, да се што корисније повуче; да се постигне што повољнија спој; а са што мање штете приватним људима.

Према томе друм, да би било изишито питање разликовање сваког појединог изишитоног правца, јер б тежачири моћи из плана читати и маћи разлике рашта су правца баш тако а не другачије повучена.

Обраћања се брижљива пажња на што блажије постављање нивелета дужином којом ће се несумњиво ускр пружити трамвај, у којој ће бити зачатка да може стаину са средистем вирома. Из досадањег посматрања може се скоро закључити, да ће ова линија тећи од ета нисе споменачица на нисерском улазном. Код сусрета ове са Крагујевачком, Краљ. Милановом и Кнез Михајловом улицама до Дубровачко.

Положаје нивелета у ули Милановој улици.

И ако би по улици "Градско поље" било корисно ради блажијег споја, да се раскршће поново са Кнез Михајловом улицом аспирал "Круне" што важе сушта, ипак се није могло није ићи због неких подигнутих појединих грађевина "Круне", Марка Стојановића ита.

То је раскршће узети хоризонтално, што вода тече у два правца.

је жива уображења, и наши новинари (нарочито они који све виде у прозе) дали су смјеху и ступају и верују кад гворе о свеопштем рату.

Долаже, сад, овоме и то: да унутарње стање земље задаје доста брине. Још пре три месеца ја сам имао да вам јавим о врсту које је околано селанима и оним месним бунама селачким о којима је штампа добила запознест да ћути. Мили димите на уму, да ове буне нису нимамо управљене противу власти, већ да су, ако се тако смем изразити, просто анти-социјалне. Руски мушк је увек победо-расположен прма своје цару као и према правно-славном му приви. Али идеје о једнакости продле су за ово двадесет и пет година и у овој свет. Руски селак гледа давно попреко на свакога ко није селак. У тако општој и дубокој мрњи он је померао јеврејског трговца са московским капиталом, и немачког чиновника са својим снажином, па био тај снажија Рус или Полак. За реформе политичке, може се рећи, да ће и даље остати безопасни сан једне мале малтине варшавке. Али овај волаки друштвени рат, ова селачка буна, ова немалодоводна и крива војна противу поседника, то је оно о чему сања у колеби, свеном затвору, Иван Иванович, руски мушк. После првог пораза на гренланду, пред првом укупином оне старе и заплетеве машине административне која тако тешко притискује унутрашњост земље, букиће социјални рат. Тада ће се видети како овац постаје вул, како гњевни мушк јурише на беле дворе племићке, на палатке и градо-... са се пром и утаком у руца, на гласа вичуће: „побито богатство — живио цар.“ — Понављам, ово је опасност за први будући, а сво опасност и за данашњи дан.

Нихилизам, за који се мислило да је сарањен, показује се да је био само усклаван. Од поседних нешања за убиство цара Александра, та страховита секта није даше разбијена. Полиција дахну душом а двор дође мало себи. Терор који се неко време, беше наводи над на рием Гачизе као да беше ишчезао; а и, сво од неколико месеца, шипују, које влада и држава у Царину и Женеви, јављају, да су се нихилисти реорганизовале и да се могу ишчекивати нови атентати.

У исто време, један лист у Минску доноси са близу новост: да су лађари навалили из реке Соје мртво тело пуковника Гриневског, батеријског команданта у гарнизону у Гомелу. Оног солдира за кога се није знало да има неурђатеља, нестало је било још пре месец дана, тако да му се трага није могло наћи. Сад су у затвору секи на које се сумња да су га убиле, а то су три војника, међу којима и један његов срданиш. Новине кажу, да је крађа била побуда убиства, и на први мах изгасла да је тако, али се о друге стране чују са свим противни гласови. По онима, у артиљерији више по икављим другом роду оружја, води се жива пропаганда нихилистичка; и на пуковника Гриневског, на кога завереници као да су најпре много рачунали, пала

је с њихове стране сумња да их је издао. Међу тим зна се да су нихилисти у толико прилика доказали, да не уступају ни пред делом убијства кад треба уклопити какву сметњу, али нарочито, кад треба калити каквог неверника. Што се пак о овог сецира таче, она се објашњава и оним, кад нихилисти у опште прихватају, наредом, да је сваки избор добар кад може самој црњи за средство да по дужи. Тако, за пример, они су пре осам година уценили неколико богатих трговаца у Москви и Петрограду, пратећи им да ће их смаћи ако у то и то време и на том и том месту не изборе такву и толику суму поца.

Ну, било то како му драго, убиство Гриневског учинило је дубок ушатак. Влада се на један пут остала окружена ненадајним неурђатељама, и то, ма да је број њихов малих а они сами веома непоуздани. Неге, ако је нихилизам и она опасан за личности великих чиновника, не може се рачи да он озбиљи грози и свимим установама и држави. Управо, он то може бити једино у случају пакног несретног рата, а докле надамо се да још нисмо дошли. Најзад, нихилизам и нија одје у миди од времена велике трагедије која стаде главе Александра II-ог. Давас је у Русији на гласу самовољство, или доктрина коју закладе новине о који пут крете „национализам.“ Ту ми имамо пред собом једну силну и популарну стравку иза које стоји и велика маса народа, и сво ситно грађанство, и по нина војска, и готово васколико православно свештенство. Самовољна има тројаки изаз. Од у своју владу само Русију, у дрштву само селанка, а у устанку а само стирну. На заводу он би се могао назвати „апсолутизм и радикалом,“ ао што гаји појединачу пошту и према царској лози и према сеоском мушк. Циркот је до безумна, равноправнава до нивелације, а православан до фанатизма. Како побожни реходује он појединачу мрш све друге вере и народе и држи да је свима њима суђење да ишчезну пред „систом Рускојом белага цара.“ Кју радикал и ниселан, он гурн државу у немалосрдну борбу противу и онако већ побегега племића; и гледа на ово (племиство) од прилаже као јакобини 1793 емигранте у Роблену. По укусу и правима славенофије је везан за стору прошлог московску, и, по н-му, све је у Русији дегенерисало од времена кобних реформа Петра Великог. Нити он може да опрости том великом цару што је унео у Русију ваташе моде и идеје. За мало па ће наш славенофија почети да носи и гудун из времена Ивана Грозног; јер се његова жена већ носи као селанка и његова вилла права тако, да личи на мушкиту кољачу. — Најзад, нему није по вољи ни данашње писмо руско — јер му се не чини довољно партидно — и он тражи на место његово старе-словенски.... Доста, овај потпуно сувремена тип руски још чека да буде предствљен на позорници из описан у каквој роману. Један омиљеник, по имену Боборикин, већ је тако нешто покушао и

ОБОН БРОЈ СЛЕДЈЕ ДОДАТАК.

читав скачадох напачко у „Вјеснику Јевропе“ под насловом „*наша модерница*.“ Признати се мора да г. Боборикин није никакав ласкач и јунак његова романа Пармел Рамон, ту је заснован у три речи књижевни „Грубошк“ којој је морал овекије неперен. Она га дефинише као: „славенофила, шовинисту и рубљара.“ Можда г. Боборикин има и право, али у Русији су славенофили давас у моди, па били она рубљари или не, и то је река уз коју се негда пливати.

А сад, шта да вам кажем о догађајима преко воде? Хоћу ли вам што причати о шкојској светковини, коју су ово дама приредиле петроградске гимназијесте? О успеху који су они имали играјући на грчком трагедију „Ајако.“ као и овај узор смелости и проице, Гоголевог „Ревизора“ — све ово, наравно, пред напавном публиком.... Па онда, да ли вас, Паризајце, интересује „ожиго“ „давај лама“ наших Калмука? Не бих рекао! али опет морам јавити нашим читаоцима, ако не о скинестенцији те неке личности, а оно бар о њеном неданашњем упокојењу. Погреб се одликовао једном чудном церемонијом, обављеном у Ветхалим на десној обали Волге. Неких седам дана тога „ламе“ било је изложено у „Курулу“, посвећено на тивојеној столици, а за тим најнежане три пута обношено око „Курула.“ Најзад га положише на једну чистину где је било озидано огњиште и ту под несконјим звуцима калмушке музике отпочну сагоревање лама. Него, Русија неће моћи видети ове чудновате потребе, јер ако где се једном наредбом власти укиде свештено достојанство девај-љимно, и таме још један спомен прошлости у нечовица уцати.

КАРАКТЕР

(по Смијлову)

VIII.

Домаће васпитање.

Потопила што опрему подносила света прџа, су да укупним званкама.
Хелси.
У разговор са госпођом Канкан, Наполеон I. прости: „дако ови синови писани нити ни ала“ на упак, „шта би још требало по да се народ неке тежине насити?“ „Мајко“ (грџају) — одговор госпођа Канкан, Цару ваде у очи онај одговор и ми се одиша са: „вако је! У тој једној речи лежи цео светски васпитање. Аманет вам, дикло, госпоњо, васпитање будућих матери!“ Ево Мартен.
(Писацка.)

Кад се амерички председник Адамс нашао на испиту у једној женској школи у Бостону, ученице му поднесу једну веома дирљиву адресу; а он, захваљујући им, употреби прилику да спомене трајни утицај који је домаће васпитање и на њега имало. „Као дететом — рећи ће он — ја сам имао једно од највећих блага овога света, а то је: мајку вољну и способну да уије карактерност својој деци. И ја се, верујте, само праведну спомену њену одукујем кад кажем: да ако је живот синовица показао каква добра, тој се у заслугу има уписати,

као и да, кад год се с првог пута скретао, ове признајем, да је кривица била до мене а никада до ње и њене науке“.

За браћу Весам (осниваче секте методиста) зна се да, такође, имају много да благодарне нежном и узвишеном утицају своје мајке; јер је она била та која је истекла њихов карактер и дала животу њихову онај нарочити методички правац који им је дао и име методиста а оно после остало као име и целе велике им секте.

Нити се о толиким поемама, вештацима и књижевницима даје што друго рећи. Они су они, мање више, дужни материнском чувству и укусу за избор пута којим је ђеније њихов познано и па коме је светлио. У синтак оних примера улази и Валтер Скот, и Бујнер и Шилер и Гете. Гетеова, кад год и Шилерова, мајка беху жене необична дара и висока карактера; и оне не само да су умеле материнском љубављу очарати, већ и богатом благаном свога духа и неуставна децу своју обдарити. „Сад ја разумем како је Гете постао велики човек“ — рекао је један одушевљени путник после једног подужег разговора са њоме. Сам Гете најтоплије се сећао своје мајке, те кад је на прилику дошао у Франкфурт он је тражао да позна свакога ко је био услужан био да му призна и заблагодари.

Међу вештацима вреди да споменемо мајку живописца Ари Шефера, која је најпре упућивала свога сина да се оди томе позиву а за тим га сиротијући и од уста одкудајући, на науку слага. Тако из холандека му ме та рођења Дордрехта она га поведе у Лив и одатле и у Париз. „Буди вредан сине — писала је она њему са својом материнском бригом — али, више свега, буди добар и скроман. Кад нађеш да други боље успевају од тебе а ти савиши твој рад са јаким природом ила са узором који у сави имаш па можеш сигуран бити да ће те то упорођење сачувати од оне мање која се зове гордост и претвацијаност“.... Много је година за оних прошло; Ари Шефер био је већ и деда, али се увек нешто сећао своје мајке, тако да је њене савете и својој деци понављао. То је, у саставом, и пут којим се добар пример пренаши са колено на колено, а сав род људски вечно подмлађује „Упамти дете моје — писао је Шефер удајтој кћери својој у години 1846. упамти једну реч бабе твоје, оно њено „мора се“. Цела је истина да никакав добитак у животу сладан није ако га нисмо с трудом стекли. Веруј ми нема и не може бити среће у животу без муке и „морања“ То је оно самострепаче које је сам Христос проповедао а примером га својим показао, роду људском.“

У предговору који је написао једној од најпопуларнијих књига својих, француски историк Мишле вели: „И у часу кад пишем ово мени је па памети једна душа која би ме у садашњој борби поткрепила. Мајка је то коју сам изгубио пре тридесет година — још као дететом — али која ме никако не оставља. Она је страдала и дарила моју сиротињу а

није дочекала да ме види у тој срећи. У младости ја сам њој туге задавао, а сад не могу ни ја да ју утешим. Ја не знам данас ни где су кости њене, јер онда бејах и сувише сиротан да место за гроб платим. И опет, ја сам њој много дужан. Од ње сам научио — у њеном сам мислу поисио — да пенем и дубин прошлости и све оне којих данас нема... Па како бих се таквој мајци могао и одужити! Начин дошата ако не овим — анемом да права вапих жена и матера.

(Наставиће се.)

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

у

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАСТАВНО

Сен-Рене Таљандије

ЧЕТВРТИ ДЕО

Милош Обреновић кнез Срба

IV

Својом Милутином да изврши акрмонску почастичију. — Русија објављује рат Турској 26. априла 1828. — Си-
ушке Вирне 14. октобра. — Поход од 1829. — Руси преко
Волхана. — Паника у дипломатији. — Једренски мир (14
октобра 1829). — Политика Милошана: ослабљење и одр-
жање турске царевине. — Последњи једренски мир. — За-
буна Милошана улазбу пријатеља и непријатеља Србије. —
Он намерава све противне му комбинације. — Потерли Милоша
Обреновића из последњи кнеза Србије од стране султана
Мехмеда. — Тридесети новембар 1830 год.

(Наставиће се.)

Депутати се вратили из Париза 25. септембра 1830. са *хатишерифом* који регулише ствари Србије и б-
ратим, или царском дипломатом који даваше Милошу кне-
жевску инвентуру. Оба акта имало да преда Милошу
гана и мола београдски поште јавног прочитања.

Милош је желео да сам дана читања буде ватрени
правна, а у то вно одреди се 30. ти новембар, као дан,
када је Карлсборге 1806 узео Београд, а и дан Светог
Андреја патриона Србије под старим краљевима. Све оп-
штине буду позване да пошаљу своје заступнике, Милош,
који за сваких десет година не беше погом прочио у на-
рош ује 29. ог у Београд са сјајном пратњом под успа-
шима народ. Српски војници заузеле капије које доде
безу чувања турски шалбоци. Догађање наше назе
кнезу на суверен читаву миау од Београда; па, но што
га је подвратио у свог господара, он га допрати му пр-
држа! Довата, као изумомо јуначке песме о Краљевљу

Марку, никада такве почести нису турске власти јако
одавале.

Сутра дан, 30. новембар, огромна маса света, која
беше хшла из свеју крајина Србије, сасле са око јед-
ног великог павилона у пољу подигнутог. И ту Милу-
дов изасланик, Хусејин-паша, у пратњи мола, турских ве-
лестотелних и савиу месних првака, а пред кнезом Срба
у сријели својих, прочита акт светим потписом сла-
весна.

При прочитану акт (хатишериф) почало се овако:
„Султан Мехмед-Хан, син султана Абдул-Хамид-Хана
вечно победоносни карежује да се ово изврши:

„Уговр у закључен између моје Високотеле Порте и
Русије, одвојећи се на извршење американско конвенције
ставаошме: да се Порта има споразумети са ериском де-
путацијом у Паризу да у питању интереса Србије, —
имено, да ће јој признати саободу вероисповести и уку-
тарну самоуправу, присаједићење однећених округа, од-
редбу дама, управу над епископским и другим добрима
турским, дозволу путовања са својим рођеним пасошима,
и право подизања школа, болница и штампарија. Дале,
да ће забранили Тргови да се насљавиу у Србији (гар-
вине по градовима изузев) и признати Србима право
да на известан начин буду заступљени у Паризу, али
тако да то не буде на уштрб подмикача им, кнезства.“

„По што је народ српски доказио своју верност према
мојој Високотелеј Порти, он узима и моју царску бла-
говолност, и ја хоћу давам утеса и приватна лавдо-
дња неговим потраженицима у цели боде унутарње без-
бодности.“

„Дале, споразумно са ериским депутатима решено је
следеће:

1. о, да речења (ериски) народ има потпуну саободу
богослужења у својим црквама,

2. о, да се кнез Милош Обреновић, — по свим царске
дишме коју он добија у награду за његову верност мо-
јој Високотелеј Порти — отаргује у кнежевску му до-
стојанству, над ери-ним народом, као и да има достојан-
ство наследа у његовој фамилији,

3. о, Ов (кнез Милош) ће и даље управљати унутар-
ним пословима Србије у име моје Високотеле Порте а
у договору са скупштинам српских првака“.

И тако, у двадесет и четири тачке, хатишериф
Милутином одређује права ериског народа, после чега,
обраћајући се кнези и мола београдском, султа долаже:
„ви ћете поступати како вам зачине; па пошто обави-
ните овај узвишени еверан и лавдесте у акт „миле“ Не-
гада прелазете га кнезу Милошу Обреновићу на чување.“

За тим се прочита „берат“ који даје кнезистуру
Милошу, „тома излађујеке кнезу ериском, тома зворитом
представнику епископа Хришћана, који је мудрост, поштом
и властоу Високотелеј Порти познато поном сесту.“ Дале
се води кнез, саобразиво хатишерифу од 29. Августа 1830
ово достојанство кнеза ериског остаје Милошу до века

*) Гов „хатишериф“ значи „срети или бакростоване“ потица.
То је сеферички потпис султанаови кога долази користи „да се ова
изрази“ Акт важе кнезу овај потпис кнезу се „хатишериф“, док
друга, која носи кнез кнез султанаови кнезу се „берат“. Хати-
шериф су кнежевства акта, а берат који проглаше од Високотелеј
Порти од колони неопра. у султанаови кнезу се и о овоме.

осигурано. По смрти, оно ће прећи на његова најстарија деца, а после оног на унука, и тако постоје остата у његовој фамилији.

Док је нашии секретар читао горња акта у турском оријенталу, Турци беху као од чуда оземили. Напротив, имала радост и поклан од стране Срба, кад Димитрије Давидовић прочита српски превод! Глас Срба се само узвоји кад Хусејин наша, као Махмудов заступник, у знак инвентарне посету Милоша богаташ билишес, свог златом извесени а брилијантима украсиша! Ово, домета, беше чудновата церемонија — пуна славе за Србе, пуна бола и понизности за Турке. И док се Турци, као осуђени од владара правоверних, од онога чаја је реч света, враћашу кућама са обореном главом, Милош, вошен од свог народа, оде у саборну цркву да у пој, од митрополита и целој му присутној свештенства, буде по православној обреду миропомазан, за плавојубег кнеза... *Тридесет и по новембра 1830 год. слава је дан у историји Истока и деветнаестог му века; јер призор који тога дана на очи милош то беше победи Србоје, Србима прославише у самојем граду Београду — у вели султана Махмуда а пред Турцима немоћним и поразеним!*...

(издавање се)

СТЕЧАЈ

При општини вароши Београда упражњено је место првог свештеника, коме је буџетом регулисана плата на 5.004 динар.

Ко је вољан да се ово службе прими, треба да се са документима о спреми својој обрати Суду општинском до кошта Фебруара т. год.

Избрани биће одмах извештен а осталима ће се вратити документи.

Од стране Суда општине вар. Београда 28 јануара 1887 год. АБр. 75.

Општини вар. Београда потребан је још један стапни инжењер, коме је општински одбор буџетом утврдио плату од 3000 дина. годишње.

Према томе плавају се сви они инжењери који би се хтели општинске службе примити да се са документима о спреми својој обрате општинском суду до 1-г а избор извршиће се најкаже до 15-г фебруара т.г. године.

Изабрани ће се одмах извести, а осталима документи врати се.

Од стране Суда општине вар. Београда АБр. 1992 — 31 Децембра 1886 год

НАЗНАЊЕ

Општински Суд сматра за потребно и омет скренути пажњу грађанства на то, да изложене куће брета из народних кућа а зграда имају право да прије саче концесионари браћа Г. Стојичић.

Они имају у дужност да из сваке куће изнесу недељно по једанпут свој бубре који се изакупи. Међачко за сваку партију киражија дужне су гизде тачно плаћати концесионару 60 дина пара; али зато је концесионар обавезан и на авије износити, а не само са кираје узимати бубре.

Према решењу министра унутрашњих дела од 18 Септембра т. год. С.М. 5740, којим је решењем оспособна концесија за извођење бубрета, концесионари зграда дужни су пријављивати концесионару све партије својих киражија, да би избегли одговорност која их постигала на случај неизвођења бубрета или неуредног плаћања такос.

Од стране Суда општине вароши Београда 25 Новембра 1886 год. АБр. 1887. год.

Објављује се грађанству ради знања, да изношење леда са земљишта и баја општинских преко општинског земљишта стоји под надзором општине београдске, и да се од једних кола леда плаћа у корист касе општине такса по 30 пара дина.

Печати се дију по надлати таксе у канцеларији рачунствода сукокога.

Према оном, сваки онај ко жели односити лед дужан је претходно јавити се суду и такоу платити, јер који се узхвати да ради противно овоме судском наређењу казниће се четвородуплом таксом у корист касе општине.

Из седнице суда општине београдске 5 Јануара 1887 године Бр. 1. Београд.

По §. 28 уредбе о казанама од 25 маја 1864 год. (Збор XVII стр. 172) бакала могу у својим бакалницама продавати отмени вина и ракије, и фабрицирана пића (рум, ликера и т. д.) у запечатеним флашама. Сво то пиће могу и крмити у својим бакалницама, но само на мале чаше. Бакала немогу извазет у бакалницама продавати обично вино, пиво, бермет и томе подобна пића.

По чи. закону о арчмарини од 20 јуна 1882 г. у ред бакала долазе и лиценције који такође смеу крмити само она пића, која могу и бакала, и са оваким истим ограничењем, с какавим и бакала.

Но како се допало, да се изложеног прописа законом не придржавају на бакалци и лиценције, то је општински суд нашао за нужно да их овим путем опозове, да престану са крмљењем обичног пића и да фабрицирана пића крме у својим дуканама само на мале чаше, а никакво из пошље по кућама, ако не желе да их постигне казна, која је за први пут 100, за други 200, за трећи 400 а за сваки поновљен случај 500 дина.

Од суда општине вароши Београда 15 Јануара 1887 год. СБ. 1344 — 1886 г.

Због новог разносача „Општинских Новина“ многа београдски претплатници нису на време добили последње бројеве листа. Молимо за то сву ону господу којима се то десило, да нас што пре известе, како би им се дотични бројеви накнадили, а они сами лист у будуће уредно добијали.

Администрација.

ПЕТОГОДИШНИ ПРЕГЛЕД

ИЗМЕРЕНИХ ПРОЗБОРА НА ОПШТИНСКИ КАДРОВИЦИ И ЦЕНЕ ПО КОЈИМА СУ ПРОДАВАНИ.

Бројеви.		1882 год.		1883 год.		1884 год.		1885 год.		1886 год.	
		КИЛОГРАМА	ПРОСРЕД. ЦЕНА	КИЛОГРАМА	ПРОСРЕД. ЦЕНА	КИЛОГРАМА	ПРОСРЕД. ЦЕНА	КИЛОГРАМА	ПРОСРЕД. ЦЕНА	КИЛОГРАМА	ПРОСРЕД. ЦЕНА
1	Пшенице	5,713,888	16.81	6,717,878	12.40	5,548,049	13.64	6,447,123	12.77	6,626,407	14.03
2	Кукуруза	1,429,737	13.38	921,798	8.36	856,639	11.61	1,144,234	10.81	854,437	10.05
3	Жито	2,117,885	12.38	1,727,670	9.34	1,761,688	11.34	1,916,237	10.25	1,178,456	9.83
4	Овса	627,691	13.39	871,159	9.32	1,012,977	12.06	1,366,280	11 —	1,501,412	9.33
5	Сухих шљива	3,184,592	39.83	3,887,242	39.81	3,342,962	29.60	6,414,759	20.40	8,075,984	10.35
6	Врнано лебно	1,326,624	19.88	1,580,678	19.09	1,744,196	18 —	1,877,768	18.09	2,378,407	18.90
7	" " фаво	514,705	—	482,825	—	464,041	—	488,775	—	440,479	—
8	" " кукурузно	340,510	17.59	165,467	14.30	164,029	11.92	255,105	13.68	169,656	12.37
9	Раква	160,601	13.01	103,677	11.21	808,277	10.32	214,137	9.83	65,676	10.18
10	Крва	37,562	—	57,140	—	26,336	—	22,666	—	30,023	—
11	Маслина	182,338	11.70	283,474	9.17	280,229	8.75	316,210	7.92	314,302	8.58
12	Пасиља	107,394	24.35	144,683	21.20	100,116	19.37	267,960	16.67	205,203	14.90
13	Ораш	41,241	43.30	70,774	32.66	61,950	24.42	44,938	23.30	74,850	26.56
14	Шлепаха	168,434	19.64	5,568	16.16	41,190	17.09	—	—	—	—
15	Коре брестове	21,446	15.35	18,710	18.37	22,476	17.98	16,750	12.85	30,922	11.09
16	Каприја	79,172	27.73	60,143	49.36	49,356	37.21	44,528	26.73	30,847	19.55
17	Дука прва	97,076	7.97	55,162	10.05	70,515	10.68	6,967	15.67	31,645	13.75
18	Арапушка	379,086	34.40	452,254	19.53	360,840	31.13	143,423	45.88	171,782	45.93
19	Сева	3,066,344	5.41	3,032,554	5.78	2,722,927	4.49	2,908,297	5.35	4,439,455	6.65
20	Крва	1,761,608	4.06	3,531,984	4.37	3,586,002	4.50	3,553,950	4.02	4,622,908	5.37
21	Дунава средња	76,889	—	62,925	—	48,239	—	125,908	—	662,523	63.30
22	Масли	475,225	98.65	804,244	92.65	742,472	82.11	602,287	83.88	486	87.50
23	Ложа	36,247	141.80	47,247	125.90	18,122	110.90	14,152	82.36	—	—
24	Ложа	31,688	105.55	46,621	105.54	24,574	104.37	23,547	94.21	31,163	—

Р А В Е А И И Р А

1 Шљиване
2 Романије
3 Вина прва
4 " сева

784,250	42.50	391,920	41.26	630,776	34.23	754,758	30.53	1,308,402	21.81
212,150	58.78	199,239	43.84	167,556	40.10	106,500	36.79	81,140	36.65
1,977,250	28.16	2,327,765	30 —	2,314,270	27.92	1,561,100	24.77	2,148,983	26.80
2,761,050	30.60	726,043	30.50	1,026,144	29.74	1,124,900	23.45	658,290	28.78

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ОБЈАВЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАПУТ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРЕДНУ:

НА ГОДИНУ 6 ЛИН.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 "
 ЗА СТРАНЕ ЦЕНА НА ГОДИНУ 9 ЛИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈК У ЗЛАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је оглашена 6 дин. изнад од врсте.
 Преплату мора слати узгичном на општин-
 ски суд и сав кореспонденције на уредника.
 РЕКЛАСИ НЕ ПЛАЋАЈУ СЕ.

Неплатњена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10-ог новембра прошле године: да се водоводи, канализи и осветлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима, који се добију.

Предајући ову одлуку Одбора јавности, Суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би се помених послова, било појединих било укупних, хтеле примити, да се са понудама обрате Суду до 10 марта ове године (по старом).

Ближа обавештења на захтев даваће општински Суд.

Из седнице 11 новембра 1886 год. Београд.

ЗАПИСНИК

Редовног састанка општинског одбора 26 јануара 1887 год.

Састанак отворен у 5 и 30 часова

Били су: председник општине г. Мијајко М. Богичевић; члан суда г. Јован Јаконић; одборници и заменици: г. г. Мијајко Кладис, Јован Дилбер, Милан Вељковић, Димитрије Милованић, Коста Петровић, Др. Ђорђе Демитријевић, Др. Марко Лео, Никола Каки, Ђура Коварак, Светозар Јанковић, Марко Степановић, Фердинанд Ронетт, Стеван Јосиповић, Павле Матић, Атанасије Ђ. Кузманулић, Васил Дуваћ, Сергеје Стајковић, Милош Симоновић, Илија Антоновић, Димитрије Наумовић, Никола З. Поповић, Степан Добриновић, Никола Води, Мијајко Степановић, Вучко Стојковић, Јован Милиновић, Милан Павловић, Јован Петковић, Коста Црногорац.

Књишник изостаје: г. г. Мијајко Павловић др. Михајло Вујак, Петар Карастојковић, Рака Милиновић, Никола Ђорђевић, Самуил Пејаде, Милутин Марковић.

Г. Председник. Састанак је отворен, хоћемо ли да чујемо протокол прошлог састанка. (Чује се: читајмо смо у новинама.)

Г. К. Петровић. Ја имам да приметим да је у штампаном записнику од прошле седнице погрешно стављено „прима заветштање сиротина пош. А. Радичевић са потписом“ а треба примио а т. д. са „потписом“ који сам ја тражио за то, што би општина у пританом случају према закону т. ј. примив имаће без потписа, морала да прими на се и дуг, па ма он изнео и много више од оне суме, која ће јој по заветштани пош. Радичевића, припасти.

Г. Председник. То је штампарева погрешка која ће се као и све друге у томе записнику исправити у идущем броју. Има ли још ко шта да примети? (Нема).

Г. Ј. Дилбер. Ја бих предложио да се у будуће на одборном записнику под снагом свршеног рада и закључка одборског називају: је ли извршен или није. (Прима се.)

Бр. 23

Г. Председник. При избору лица за оцењивање материјала потражила се случајно погрешка те су нека лица изабрана, и ако су већ раније била изабрана а та су: за платно г. г. Мијајко Степановић, Дана Руксандес и Симеа Тадић и за израђено одело г. Видоје Виторовић. На место ових општински суд предлаже за платно г. Јована Алики, Благоја Спасића, Вукомана Милетића Јована Рајковића; а за израђено одело г. Марка Петровића. Примате ли предложене? (Примамо).

Оглашњем да су

изабрани

за оцењивање материјала при узрач војне одеће још на платно г. г. Јован Алики, Благоје Спасић, Јован Рајковић, Вукоман Милетић; за израђено одело г. Марко Петровић.

Бр. 24

Г. Председник. На дневном је реду молба 12 дунавца који су остали без заимања те ових дана претрпеју бај у корист своју и своје сиротне деце, па моле да им се опрости такса која се на базисе плаћа општ. такси за сиротину.

По што се нико није јавио као противан, г. председник оглашава да је одбор молбоце ослободио од таксе на ову забаву.

Бр. 25

Г. Председник. Ђура Јовановић пострадао трг. из Земуна, који је некада поклоник саборској архиви 10 дук.

дес, моли да му сада када је у крајној сиротињи и болестима, учини каква милостина.

Г. М. Степановић. Он би требало да тражи од саворне цркве да му то врати, а по какву има на то право.

Г. К. Петровић. Да упутимо ову молбу одбору за милостине, па како он нађе за добро тако нека и учини.

Г. Ст. Добровиљкић. Одбор може за милостине да да најакше 4 дина. Међутим кад је он имао патристског осећања и поклоњено сиротина 10 дук. дес. у свако добром стању дакле, имао сажалења према сиротини, то би сад требало да сиротини фонд има сажалења према њему; са с тога сам мислила да му дамо два до три дуката. (Чује се до 2 дуката.)

Г. Председник. Пристајете ли да му дамо 2 дук. (Пристајемо) Оглашумјем да је одбор

решено

да се Ђорђу Јовановићу бив. трговцу да из општинске касе 24 динара у име милостине и то једном за свагда. Против су били г. г. Саветовар Јакновић и Васа Дучић.

Бр. 26

Г. Председник. Штерија Николић бив. трг. који је услед пожара пропао, те нема чему себе и своју породицу да ризи, моли да му општина да какво издржање. На молби је потписано и неколико грађана и трговаца.

Г. Ј. Дилбер. Ми би у сваком случају морали нашем грађанину да дамо помоћ, но ја држам да би корисније било кад би га примили у службу па би га председништво могло да употрби на разношете новине и др. лакше послове. Тако би уживао помоћ од 4—5 дуката.

Г. М. Кљудић. То би се могло учинити само ако би било правног места; али ја никад држам да би било нешто годња давати му службу и због тога што је човек стар.

Г. Јован Дилбер. Ја ово предлажем а ни ако хоћете да усвојите — добро.

Г. С. Станковић. Ја се слажем са г. Дилбером, а био бих мислила да се та ствар повери председништву, па ако оно нађе да може да учини нешто учини.

Г. Јован Дилбер. Треба имати у виду да он има 8 деце, да му је патра све сагорела и према томе решавати.

Г. Васа Дучић. Да ли има одрасле деце?

Г. М. Кљудић. И питање је јесу ли му деца тако мала да мора он да их издржава; или они њега могу да издржавају. (Чује се најстарије му је женско дете од 15 год.) Онда да му се дије дуна милостина, дакле 8 дина. недељно.

Г. Председник. Усвајате ли да се даје њему и детету милостина 8 динара недељно? (Усвајамо) Оглашумјем да је одбор једногласно

решено

да се Штерија Николићу бив. трговцу даје из општинске касе недељно осам динара њему и његовој деци у име издржања

Бр. 27

Г. Председник. На дневном је реду молба грађана са породица. Хоће ли да чујете молбу грађана или да г. Н. Кику о којој речорисне (Да чујемо г. Н. Кику).

Г. Н. Кики. Има већ и месеца како је забрањено да се вода са Дунава носи; услед те забране грађани државног краја принуђени су да плаћају саку воде по 4 до 5 гроша, што је разумо се врло скупо; многа су због тога морали да напусте станове и тако сад има у овом крају до 120 празних станова. Али како је заразна болест престаја, да грађанство тога краја моли да му се, до појаве заразе, дозволи и шења воде са Дунава, разумо се у малим судовима.

Г. Др. В. Димитријевић. Ја мислим да ће и сама санитарска полиција у своје време наредити што треба; у противном, учиниће се за то корак из министарства.

Према оном, одбор

решено

да се молба са мишлењем општинског шефа лекара упуту санитарској полицији на решење.

Бр. 28

Г. Председник. Да би записници на време (одма прве недеље) били штампани потребно је да се рукописи предаје штампарији у уторак најутра, јер кад би се доцније давао морао би се повећати број радника на општ. листу па шта би ми морали више плаћати ако би се дало да одборна радија излази на јавност прве недеље. Иначе чекало би се равно 15 дана, да се види шта је у одбору решено.

Због тога деловодство предлаже да држимо састанке суботом, па ће се онда удељати да одборни записници излазе на крају недеље, дакле, у другу суботу по подне, под недељним датумом.

По саопштању резерата одбор је

решено:

да се седнице одб. ресе држе суботом.

Г. Председник. Пре то што би се конкурсом, који је по одлуци одборској од 11 нов. одржан на 10 март теж. год. пр. год. решило питање о грађењу канализ. у вароши Београду, нужно је да се пронађу извори из којих би се изврши тах канализ. изградња.

По мишлењу комисије која је по решењу одборском проучавала питања о водоводима, канализацији, осветљењу канализ. и трошарени извесних спронежских вароши и која је поднела резерат општини 28 јануара 1885 год. канализација вароши Београда коштава би око 3800000 дина. Особито ако се усвоји систем Варингов, може се са сигурношћу тврдити да коштање канализације неће прећи цеоу од 3,000000.

Ако дакле узмемо да ће канализација коштати општину 3,000000 динара и ако предпоставимо да ћемо на конкурс добити предузимача који ће нам саградити канализ. под условом да му општина плаћа годишње 60/0 интереса и 20/0 одплате, свега 80/0 онда нам је за подмирење и одплату тога рада нужна годишња сума од 240.000 динара.

У редовном доходу општинском немамо не само толико но ни далеко мање ценове, и с тога би ју морали створити новим даљинама од стране грађанства.

По приближном рачуну Београд има око 3000 кућа. Ако би се узаконило да су сви притегачи кућа дужни

уvestи своје канале у општински, и ако би се узело да се просечно са куће на кућу уздари такса од 600 динара на право на увођење канала у општински, — такса која би се имала за 23½ године у једнаким годишњим ратама уплатити, добила би се за одплату канала годишња цера од 78,000 динара од правике.

Такса та од 600 динара, која би се у дугом року од 23½ године имала уплатити није теретна по грађанство, јер сваке године куће годишње плаћају 5 пута већу суму на редовно чишћење својих сенгуба и ја сам уверио да би грађанство ту таксу радо прихватило, него што би ју тако плаћало, тим пре што би та нота такса била годишње распоређивана према важности и величини куће и сенгубног канала.

Тој суми могла би се додати још и она од 10,000 динара која би се редовно плаћивала од грађанства у суми од 3 динара од куће и то у име одржавања канала.

Те две суме свула узете износила би око 88,000 динара годишње.

Али како је нама нужно за одплату канализације добити годишњу церу дохода од 240,000 динара, то нам према том рачуну недостаје још 152,000 динара.

Да не би због недостатка те суме морали оптерећивати грађанство новим дажбинама, али да не би морали преломити продају нових општинских имања, — начелницима на којих би прва била остала теретна а други врло мањка грађанству извесом, — част ми је господо предложити вам да усвојите да се за исплату канализације и за поправку цера на какарију и извеснема вароши Београда, оскује варошиа лутрија са класима, по плану савезних класових има Хамбург, Лајпциг и још неке вароши германске.

Ја сам имао част говорити о томе приватно са неким члановима краљевске владе и мањом сам под њих одобравањем а г. министар финансија обећао ми је још да ће потпуношћу општинску да добије надлежно одобрење.

Као најстручнији у нас човек за таква предузећа познат је г. Милан Ж. Ђорђевић. Он је шта више од Хамбуршке лутрије добио извесну награду за поправку водозема лутрије. Ја, сам, господо са њим говорио и он ми је утврдио да у таквом предузећу општина ништа ништа да удвостручи шта да ризикује, а у средњим околностима може се издати чистој добити од 240—250,000 динара годишње. Г. Ђорђевић био је тако добар да је се ставио на расположење општини, ради израде целокупног плана такве лутрије.

Кад се узме, господо, да би општина овом лутријом створила себи јак доходад неоптерећивајући грађанство новим дажбинама, кад се узме још у рачун и то: да би изводеном таквом лутрије остало у земљи и на корист општине употребљено много новца, који данас у странство на водобне лутрије иде, и кад се узме извеслетку још и то: да би том лутријом исплаћивали не само више по половину годишње суме за отплату канализације, но да би та нота лутрија у исто време могла служити и као гаранција на узвешање страних капитала у канализацију, — ја се надим господо да ћете овај предлог председничтва усвојити и изабрати комисију, која ће са г. Ђорђевићем проучити ово питање и нама у што краћем року поднети одобрење целокупни план предложене лутрије.

Г. М. Кљидо. Кад би био Београд велика варош; кад би Србија била велика држава; кад би стране земље узимале те наше лутрије онда би се зар могли напати каквом успеху; али — Београд је мали, Србија је мала, неко од странаца неће куповати те лозе; десиле се ома у почетку да изађе неких згодних, а општина ће тада имати штете место користи.

Г. К. Протогас. Ја не устајам да бадам прехор коме; обраћам пажњу на ону, завазему тачку предлога у којој се говори да би грађани прихватили ствар са готовошћу. И ја то тврдим знајући да у овој околности има грађана који би дали 100 и више дунара за канализацију и подоводе. Кад се узме на ум колико ми ова трзлаја и мањина канала, ја бар могу само честитати овој срећној замисли и законом начину да се изведе једно од најтежих питања општине, да се изврши највећи посао пољски и подмари најосетљива потреба. Ма не смею остати на тој основи и казати, да ће та лутрија имати одлика само у Београду и Србији, Стране, и савно и крупоу среће, на нас се пређе у нашој земљи; па ће и наше њене водних — о томе сам више не уверио; јер без сумње среће би растуривали познати агенти за те последице. Вовирам да се безусловни прићи овоме плану а то с тога што о овоме свако благодотворна установа. Ја мислим да нећ бити човека који нам ово неби одобрио.

Г. С. Станковић. И ја се слажем с тим предлогом тим пре што то неће општинску имати компlicate.

Г. М. Кљидо. Најкретнији, најчистији пут за извршење канализације, јесте да пријемо редовним додотима т. ј. прирезу по проценту пореза, и на тој би се основи могли напати да ће се акумулти и интереси моћи отплатити. Што се тиче канала и подоводе то је јасно да их што пре морамо подићи.

Г. Председник. Према томе морали би прирезу удвојити, а то би значило на све редове удвојити данашњи варошки терет ако не и утројити га. За имућније редове — можда би тојш и било боље а сиротиње — не. Среће купује ко хоће, а нико не мора. Прирезу сноси свако.

Г. Ст. Добриновић. Господо моја, ово је питање стручно привредно, да ја, денем на себи, а мислим да ћете и ви признати, не смем и не би могао изаћи и са једном речју да о њему говорим. И за то што немам поверења у себе, а ни у друге одборнике, о томе на то ли ће лутрија бити корисна, да ли ће имати успеха, да предложим да одредимо комисију а то комисију из стручних људи у коју би вр. ушаг г.г. Чедо Микатовић, М. Вујић, Н. З. Поповић, К. Протогас и др. која би нам дала своје мишљење: је ли могуће да на тај начин створимо извор за плаћање канализације и подоводе (Врло добро).

Г. Ј. Дабар. Ја би довукао овој говор теме што би нам обратио пажњу на оно што помену г. Протогас. Како би било да поједине грађане упитамо, шта би они за то дали?

Г. Ст. Добриновић. То питање, што је познано г. Протогасу а прихватио га г. Дабар, нема никакве вредности. Људи би дали кад виде ствар готову, иначе неће дати ништа, јер сумњају.

Г. М. Кљидо. Г. Дабар је мислио не да дају унапред већ да дaju колико ће дати.

Г. Дядер. Да даду обавезу, а не паре унапред.

Г. К. Петровић. Господо, ја нисам мислио да проговорим и једну реч о овом питању, и то не с тога што је оно ситно и незнатно већ једино с тога што је у резервату г. председника исто питање јаким, неспорним разлозима мотивисано. Председничко изнешење нам ово питање и предлог свој на дутрију, казало је: да у буџету општинском нема никакве царе и извора, којим би дивно решено канализацију варошну општина могла извршити; казало нам је, даље, да се, према већ постојећим прирезима, боји да прилази новим прирезима, јер рачуна, да би они били јакно осетливи по грађанство. Према томе остаје дакле као једини пут дутрија. Г. Клинде рече да дутрија у резултату неће бити по општини повољна. Мени се чини да се то још сад знати не може. Тој ирди-постанци ја бих, можда, и понудио какве пашње, кад би општина; поради остварења канализације, имала друга који извор, и кад неби у резервату председнички било изнешење мишљење стручњака г. Ђорђевића, који тврди да ће општина установом своје дутрије имати хасне. Оно је истина најјачише „ударити намет на изајет“, оптеретити грађанство новим прирезом, али ја држим да та мера и тај корак не би могао бити оправдава све докле док се не докаже да нема основа и остваривости оно, што је резерватор председнички пред нас изнешео.

Исто тако не делим мишљење г. г. предговорника ни у томе: да ће странци према општинској дутрији бити равнодушни. Ја држим да ће солидност и сигурност наших општинских дозова бити купана и на страни по ономе ветом разлогу, по коме такви шапери и дозови са стране налазе купана у нас. Ја рачунам да ће се о добром промету и продаји општин. дозова на страни старати и сама предузимати канализације, јер је то у интересу њихове јаче сигурности.

Оволик: што се таче бојазни да наши дозове неће моћи на страни имати купана. Сад да прећем на предлог г. Добривојевића. Г. Добривојевић предлаже нам комисију, која би дала мишљење: да ли је предлог председнички општин. начелно добар и користан по општину или није? Ја, господо, нисам за такву комисију, јер би те одлуком нашом на такву комисију показани ништа више ни мене до то: да не узимамо преку потребу канализације и да се повимаже стање и могућност наше општине.

Ја не могу да кажем да нисам у стању да општин. предлог председнички: да ли је добар или није, него да тражим да ли то неко други каже, као што г. Добривојевић хће; а не могу тако да кажем, осим осталог и за то, што је у предлогу као што сам и мало пре рекао, наведено да општина нема других никаквих извора за извршење канализације, и да ће општинска дутрија, по уверењу стручњака, моћи да подмири ту потребу. Кад докле само од најасе а никакво од штење; онда на што још некаког страховања и питања; не што комисија, која би и начелно ствар решавала?

По овим овоме ја сам, господо, мишљена: да одбор избере комисију, али не ради проучавања ствари у начелу, као што г. Добривојевић предлаже, већ са оначком целим и задаћом, као што нам је то председнички

предложило. На последку имам да приметим: да не бих био мишљена да у ми какву комисију по овој ствари бирамо и г. Ч. Мијатовића, јер се он тога посла, због толиких својих послова, на сигурно примати не може. У осталом ако би била одређена комисија само за начелно отлучивање, мишљење његово о томе можемо видети на самима резерата. Он се је, судећи по резерату, повољно за општинску дутрију изјаснио.

Оно је што сам имао да кажем.

Г. К. Пригорац. Да се не тумачи хрљиво оно што сам ја мало пре рекао. Оно што сам казао да би многе моје комшије дале по 100 хук. да добију канализацију и водовода, то се не односи на целину већ се то тиче само тога краја, а ја сам првога себи у ред так ставио. Хвала г. Петровићу на његовом говору, јер он је показао да ми не смејемо дружиње чинити, и кад би ко хтео дружиње да ради — не би могао. Бојим се да нам се не пребаци да нисмо хтели да покушамо и грађанству олакшању учинимо, а за све то ми смо познани. Ђутиње наше показује да размислите: — и треба да размислите — али ја мислим да нема никог ко је протавио канализацију и водовода. Цео успех рада зависи од тога какви буду планови, какви буду саме шеме за дутрију. Што г. Добривојевић предлаже комисију, то је добро и ми треба да пријемо избору те комисије која ће својски да испита стање, а неби итерог било да у ту комисију уђе и који опозиционар дутрије, који ће лавати ово је добро, ово није добро, јер рационална опозиција свагда је на својо месту.

Г. С. Добривојевић. г. Петровић у својој говору од био је моју сумњу да има у одбору и једног одборника који има допозно спреме за решавање овога питања: дали ће дутрија имати добре последице. Кад је он то одбијао ја сам мислио да ће он говорити о манизацији те дутрије и др. и тиме потрпа сваку сумњу. Но тога кад нема нема. Сав његов говор ограничио се на то да он еће дутрију у начелу. Он је говорио само у начелу а није казао да ли ће дутрија пролазити, да ли ће свет куповати, да ли ћемо моћи платити изодатке и др. С тога сам за то да се избере комисија која ће ту ствар прегледати и у начелу и у појединостама.

Г. Ж. Петровић. г. Степа поставио је врло вешто ово, питање на јену тачку, са које ће најбољиније бранити свој предлог. На дивењом је речу, као што знате, предлог г. председника, којим се предлогом моли одбор да избере комисију, којој ће се посветити, да направи план дутрије. О самом плану и користи дутрије ја нисам напоа да нужно да говорим, пошто је и суваише јасно у резерату мишито; и пошто то, што је у резерату изнешење и јесте на ме обавеза и тако рећи позвана чинца да се за предлог председнички изјасним. У томе јесте разлика из међу мене и г. Добривојевића, који предлаже комисију која ће поднети мишње: да ли је то добра ствар или није. Ја сам против тога предлога говорио и према разлозима који су у резерату председнички изнети, ја и онет повизам: да треба предлог примати. Што се тиче ове дутрије и осталог то да оставимо парочијој комисији као што је то у колико сам предлаз схватио, и председнички предложио.

Ст. Добривојевић. Ја нисам био против дутрије, али нисам био ни за њу; него, као што је г. Клиде навео

мени је пало у очи да ли ће та дутрија предизвати или не, а то ме навело на то, да предлозим да се избере комисија која ће испитати, да ли ова форма (у реферату предложена) или ма која друга, може прозвати, код нас шег света и на страни, тако, да од нас имамо довољно дохода. И кад знали смо да је то сигурно, онда смо могли уשותи.

Г. Ђ. Петровић. Као што сам слушао, Београд троши годишње 3—4000 дук. на стране дозове. Ја мислим, да ће се дозови општине Београдске радије узимати, и у Београду и у осталим српским крајевима, и то колико због тога, што ће исплата згодити бити довољно осигурана, толико и због цели, која је дутрија изазвала. Према томе, а нарочито према мишљењу стручњака у томе послу, које је мишљење у реферату изнело, ја налазим: да говор г. Доброводићева нема јаког и оправданог разлога и основа.

Г. М. Павловић. Баш да предпоставимо да се у тојкој колоници и суми троше код нас дозови, опет питање је да ли ће нас свет узимати те општине дозове, јер код њих, који купују дозове истога та мањина да они радије узимају на пр. Хамбуршке и друге. Међу тим, ми треба да будемо на често, хоћемо ли поставити цел или не. Ја знам да ми нисмо на често. А и ја држим на сваки начин да о овој ствари ваља обављати поразмислити; — па како ми овде немамо ни времена ни спреча на то, с тога ваља ствар узнети стручну комисију.

Г. М. Кандић. Дутријом се хтеле да помогне сиротиња, да на њу не наплаћује, дацијама. Међутим, ко игра на дутрија? Сиротиња и средња класа; богатији неће да играју. Тамо у месту да помогнемо сиротињи класу, ми смо ју још више оптеретили; док, међу тим, богата се класа са свим изнала и не плаћа ништа. У осталом, дутрија је врло рђава ствар. Погледајте како у Аустрији куцају на дутрију, јер сиротиња и последњу пару лаје за њу, те и услед тога пронаде.

Г. М. Стојановић. Пронад та долази отуда што су тамошње дутрије већином у банкарским рукама, док ће ово код нас бити општине дутрија, где неће бити никакве варијације. Што се тиче продаје, ја држим да овако нешто како ми унимамо хамбуршке дозове да ће тако исто ваљати господи на Хамбурга узети наше. Међу тим треба да се учини једна проба и ја држим да ћемо продрети.

Г. Ђ. Петровић. Кад би општину коштали што та проба, ја бих још и довољно места зебна, коју износи г. Павловић, али кад та проба неће ништа коштати општину, онда ја не знам зашто страховаћу? Ја бих предложио да ми ону ствар начелно примамо, и да одредимо комисију која ће издати план; па, покаже ли се из тога рада комисијског, да дутрија не може задовољити очекивања општине, онда у томе случају неће нам ништа сме тати да мисао о дутрија одложимо. Међу тим ја опет напомињам: да, кад је једна одлазна мисао, као што сам чуо, намао рачуна и тражио да осује дутрију у Београду; онда не знам зашто општине нема рачуна да тако што уради. Јер ако је то сигурности или ма чега другог, што вредност дутрије подиже, тога свега више је код општине, него код приватних. За то ја никак предлажем: да се изабере комисија, која ће план израдити; а

сасвим сам против да одређујемо комисију која би и у начелу ствар проучавала. Такој комисији, по моме мишљењу, не би било места, поред оних разлога које сам до сад излагао још и за то, што општине одбор изи. Београда треба да је, а и састављен је тако, да с сваком пред њега изнетом питању, лако и о питању дутрије, може ако не зине а оно бар толико знати колико је довољно за одлуку начелног примања или непримања. Иначе то би ми од прилика изгледало тако исто као кад би неко дошао код каквог мајстора да му капава посао уради, а овај би му мајстор, на да се за мајстора таквих послова издаје, казано: чекај да питам мога комисију мајстора како то треб' урадити. Одбор треба да реши: или прима начелно предлог или га не прима; а не да упућује предлог председништва који је њему поднесе комисија поради начелне одлуке.

Г. С. Доброводић. Било би нелогично тако радити — кајуре да одбор реши и пошље комисији своје решење, а онда да, каже неможе то хасити и онда да ствар повлачи. Ја мислим да треба одредити комисију која ће дати мишљење: да ли ће дутрија одговарати цели, а сам се не устручавам изјавити да нитам другог на неку ствар, кад он ту ствар боље разуме. И за што да не питамо гг. М. Вујића, Чулу, Антулу и др. Ја мислим да негу ту ствар ваља дати комисији и да на после кажемо, усањамо ли или не. Ја мислим да се то стави а гласање.

Г. С. Стајић. Мислим да је довољно говорено, па за то предлажем да се стави на гласање предлог председништва, као први, па онда даље.

Г. М. Павловић. Ја бих хтео још нешто да проговорим на посљедње речи г. Петровића да само смисла да питамо стручне људе. Ја држим да нема ни једног питања које смо ми решили, а да за њ' нисмо питали стручну комисију у којој су били чланови — како кад — и из одбора, и сам несп по прирлоу предмета.

Г. К. Петровић. Молим вас изјавите ми ма једну ствар коју смо ми упућивали каквој или одбора комисија, пре но што смо је у начелу примали.

Г. К. Ђоковић. Било да примате начелно, као што предлаже г. Петровић, или да комисија да реферат о тој ствари — мени се чини да је тежакте питања у томе, да се топе да обрађује комисија која ће питање да проучи најпре са стручне стране, на да га онда решимо. Поред тога, тежакте питања лежи и у томе, да се сложимо, у питању: да ли ће та комисија да покаже да, ли је то дутрија та срећачка манипулација једина за нас погодно, и да ли та манипулација може да изведе наше жеље. Но баво да се избере комисија аи ће или реферирајући све једно је, главне је, да се зна да ли смо ми сви на овај предлог, а у то ја не сумнам.

Г. К. Петровић. Ја имам да кажем г. Павловићу да ме није добро разумео. Нисам ја казано да не упућујемо предлог стручној комисији, већ сам казано да одбор не донесе такву одлуку, из које би се видело да је одбор казано: ја не могу да решавам предлозином ствар, јер је никак не разумем; другим речима: ја сам казано и тражио да не упућујемо предлог комисији, која ће изрећи суд о томе: да ли то што се предлаже у начелу, ваља или не ваља, већ да ми кажемо начелно хоћемо ли или не? Хоће

и пак то бити занета у овој мери по општини од користи, као што је у резерват председништва изнето, или неће бити — о томе комисија, коју будемо изабрали, имаће да да своје мишљење и свој суд.

Г. Д. Милованић. Противан сам да се начелно решења, кад ми признајемо да писмо за то способни да оценимо важност и резултат те аутрије. Зашто сад да решимо а после? Кад дође резерат ми да одбацујемо? Ствари ништа не смета, да кад комисија поднесе резерат и у њему каже да је добра ствар онда ту, ствар и да решимо. Ја сам за то да се упути комисији која ће о томе поднети своје мишљење.

Г. М. Кандидо. Да допуним г. Добривојевића предлог. Комисија која ће да реши како у начелу тако и појединостама, потврдиће се да одма како се образује за првом саставку реши, хоћемо ли моћи томе да приступимо, и нама ће то решење да пошље, а о осталом нека решана доцније.

Г. Коста Петровић. Не слажем се ни са г. Милованићем, јер сам уверен да ће свака комисија, вучући на својим предлог председништва, изјаснити се за начелно примање предлога. Оно пак уверење моје потврдило примам ових разлога који су у резерват председништва изложени. Комисија може кажи да се аутрија неће реинтерати као што г. Кандидо вели, и ми са тога можемо напредовати ниско у аутрији. Али све то још није довољно да нас раз реши сад од начелнога одлучивања, јер ми сад према подцима у предлогу, ништа не смо у штету предлога предпостављати.

Г. М. Павловић. Покренуло се питање о неким уставима које ми морамо усвојити, па се тражи начин како трошковати око њих да се покрију. Као један начин извета је и аутрија. Изнесене су и штеће те аутрије и према томе ми писмо на чисто да ли ће нам то показати поволне резултате? Ако застави она покаже да се помислиће могу подмлатити наши издаци, то је можемо усвојити. Из свога свјега казав да ми треба о свој ствари да промишљамо, а по што овде нема таквих стручњака, који то могу одма казати, јасно је да се ово питање мора нама упути, и кад они кажу да је добро онда га и ми можемо усвојити. У исто време ја мислим да би од комисије могли потражити мишље да ли има и друга пута за ову ствар ако налази да је свој погодан.

Г. Ј. Далбер. Ја бих питао г. Кандидо каква нам она смет прети кад покушамо. Ако видимо да немамо успеха онда можемо ствар повући; а ако има успеха што је већ усвојила?

Г. М. Кандидо. Може да се повуче, али је то скопчано са трошковима. Изнећемо на пример 300.000 дина дозвола Премија и годишних коштаће 270.000 дина. може да се извуче првота пуцана 200.000 дина, а општина продаја за 50.000 дина, и општина мора да плаћа. Узмимо да се боло прода, да добијемо 100.000 дина. опет може та несп: ја напустити да се извуче први издатак — свакако општина иштутје.

Г. Председник. Као што сам и мало раније казаво, са аутријом треба поступити или т. ј. у почетку предати саобраћају мању количину дозвола од суме на пр. 100.000 дина, а доцније то поступно понављати.

Г. М. Кандидо. Онда неће бити довољно прихода, те опет цед није постигнута.

Г. М. Павловић. Кад је питање о штети ја држим да и ако само покушамо да ће бити штета ако не материјално а оно морално. За то мислим да треба са овом ствари да будемо начелно, и ако је већина одборника мишљења да ће аутрија дати поволне резултате, онда да усвојимо. Међутим мали је број одборника за то да се то решава ми и у начелу. За то сам да се упути ова ствар комисији која ће нам казати д ли је то пут којим ћемо доћи до резултата. Комисија ће то да каже, јер ће у свој бити дузи, грађани који осећају као и ми а којих се ова ствар тиче као и нас. У ту комисију требало би да уђе и који од одборника.

Г. Ј. Далбер. Да је то тако непознато ствар ја мислим да не би нико њу предузимао. У сетајом до сад нико ко је то започињао, није рђаво вршио; ајда и ми нећемо.

Г. К. Црногорац. Ценим важност ове ствари ја би тешко, желим да је још мало пропратимо, али никако да показимо са несправности гледишта. Ја бих желим да се о тој ствари још дебатује.

Г. Ст. Добривојевић. Да се стави на гласање.

Г. Председник. Шта желате да се најпре стави на гласање, јер осим мог има и других предлога? (Чује се: „најпре ван; по реду.“)

Онда молим да се гласањем за и против реши прима ли се предлог председништва.

Г. В. Комарац. Ја држим да ми један од одборника није противан овоме што је г. председник изнео; па дакле до само гласати мислимо, јер смо сви за то (тако је) Питање је сад да ли је овај начин који је изнет, једини да се цел постигне или не — о тој ствари већ гласати (жагор).

Г. Председник. Закључком предлога ја сам тражио да се питање упути комисији која ће га проштудирати и даће што треба учинити као увек што бива — дакле подети резерат одбору; после којег таг дозволу би се доминативно решење у одбору.

Г. Др. М. Лео. Кад признамо да изберемо комисију да ту ствар проштудира, ја мислим да јој не треба копати руке и ограничавати је да само ова о аутрији подноси мишљење, већ јој дати права да нам покаже и друге путове.

Г. М. Павловић. И ја сам мишљења да комисији ваља оставити шире поље рада, по што је овде главно извор којим ћемо те издатке да покривамо, а то ни најмање не искључује предлог г. председника.

Г. Председник. Онда је, господо, било много лакше да се је још и пре тога предлога предложила комисија, која би имала ту задату да није начине за исплату расхода око калкулације вароши. Ако би се мишљење г. г. одборника: Леа и Павловића, усвојило онда њу ја мој предлог повући. (жагор и узајамно договарање). (Чује се: „да гласамо о предлогу председништва, онда је дебате.“)

Г. Председник. Ко је зашто да се овај предлог председништва прими казави „за“ ко је противан казави „против“ (Сви смо за). Има ли ко да је противан (Нема). Сад да изберемо комисију.

По узајамном споразуму беху кандидовани г. г. Мајор Јован Кандић, Милан Ђорђевић, Коста Пригорац, Вучко Стојановић, Др. Михајло Вујић, Јован Антоновић, Милан Милоновић, Тихомир Марковић, Мита Ракић, Јаков Лезинов, Коста Петровић, Наја Манојловић.

Г. Председник. Примате ли ову комисију (Примамо). Оглашјем да је одбор једногласно.

успојио

предлог г. председника о устаничењу опште. дутраје и

изабрао

комисију од г. г. М. Кандића, М. Ђорђевића, К. Пригорца, В. Стојановића, Др. М. Вујића, Ј. Антоновића, М. Милоновића, Т. Марковића, М. Ракића, Ј. Лезиновца, К. Петровића, и П. Манојловића, која ће ствар проштудирати и општ. план дутраје поднети.

Бр. 30

Г. Председник г. Министар народне привреде одобрио је решење одборско о концесији „трамваја.“ Молим вас чујте акт (прочитав). Да саопштакмо предузимачу, и, ако пристаје, да комисија састави уговор. Оглашјем да је одбор

прихватио:

и знању одобрење г. министра и

решено:

да се акт министра нар привреде саопштити предузимачу, па, у случају његовог пристања, поглавном с погледом на порезу, да већ изабрана комисија изради пројект уговора и одбору га поднесе.

Бр. 31

Г. Председник. На данешном је реду одобрење лиценције о откопавању сјевачке и писарске улице. Највишу цену у 56 п. д. попунио је Бахтеј Лујте; чујте протокол лиценције (прочитав).

Г. Ј. Далбер. При грађењу услова за подизање тротоара изгубљено је нешто из вида што треба попуни. Није казано да се предузимачу може давати новаца аконто савршеног и примљеног посла, јер без тога не би ни један предузимач могао издржати. С тога мислим да и то треба додати.

Г. К. Петровић. Занета, кад смо решали да се извесним предузимачима уступи грађење тротоара на западном вратару по цени, која је на лиценцији изнмла, ми смо том приликом изборили ставити и тај услов; да предузимачу може општинска благајна према урађеном послу давати аконто и то онолико колико одређена комисија нађе. За то сам мишљења да накиндио решимо да се предузимачима може аконто давати. А кад сав посао буде готов онда од појединца да општина наплати дотичне суме.

Г. С. Добризовић. Пре су неки предузимачи узели на се да праве тротоар, и откопавају земљу, они су могли довршити уговор и у колико сам ја тај уговор читаво штудирао и разумео, мени се чини да ми писмо имали права да уговор раскидамо. Ја обраћам на то пажњу, бојећи се да не нагубисмо те да дуљина моралнемо штету надокнађивати одкопавањем земљишта за тротоаре.

Г. К. Петровић. За откопавање као и за подизање тротоара решено је још у Јуну пр. год. и после тога у Септембру је закључен уговор с предузимачима о томе послу.

Много доцније, а то је у децембру месецу пр. год. тек је решено да се и средина улице откопава и да се и то да на лиценцију. Према томе апсолутно је немогуће да се доведе у везу питање о тротоарима са одкопавањем средине улице, јер није се могло дати нити се је предузимачу дао право у Септембру месецу и за одкопавање средине земљишта, кад је о томе одбор решаво тек у Децембру пр. год. То предузимачи можда изводе из неких речи или ервао у уговору, који они по својој вољи и на своју корист тумаче; али, госпоно, ја сам прочитао уговор и могу вас уверити: да ова невоља садржана јасно показује да се уговор односи само на откопавање земљишта за тротоаре, а не и на одкопавање средине. Према томе, што с средином нема ни помена у уговору, ја мислим да ми не треба да се бојимо ничега, него да одобримо лиценцију, а да још допунимо да се предузимачу према урађеном послу и према оцени комисије може аконто давати.

Г. С. Добризовић. Госпоно ја сам ово изнео да не би општину навукли на штету и ја сам мишљења да се тај уговор да мени г. г. Петровићу и Милоновићу да га прочитамо и проштудирамо (Врло добро.)

Г. Ј. Далбер. Ја нисам уговор читао, али свакоме је јасно да, док се тротоари нису откопали, није се могло знати колико и шта ће требати на средини да се откопава, па према томе и није могло бити речи о томе у првом уговору.

Г. С. Добризовић. Ја предлажем да се лиценција усвоји, а ако нас тројца нађемо да се уговор не може раскидати ми ћемо издржати лиценцију.

Г. Председник. Примате ли лиценцију (Примамо). Оглашјем да одбор једногласно

одобрава

лиценцију с тим да комисија од г. г. С. Добризовића, г. К. Петровића и Д. Милоновића предходно оцени може ли се то учинити прима уговор са предузимачем који откопава тротоар у истим улицама.

Односно одкопавања на тротоарима — да предуимачи који откопавају тротоаре на западном вратару — Г.Бр. 49 имају право аконтовати из општинске благајне на урађени посао по онолико колико то од одбора одређени комесари наплаћу буду. А кад се сав посао свршио буде, онда општина одмах да тражи и наплату од појединих по онолико, колико за кога буде предуимачу платила.

Бр. 33

Г. Председник. Одборско решење о отпуштању нижњера г. Ђуре Љотића саопштено је г. министру и он је кето одобрио. Сад мислим да треба да расписнемо конкурс. По међусобном договору би

решено:

да се расписне конкурсе за упражњено место општинског нижњера, с роком који председништво одреди.

Бр. 34

По прочитању су аката којима се тражи уверења о владању и стању краља и њена и одбор

ИЗЈАВЉУЈЕ

да су: Никола Јовановић гузар код "2 сокола" непознат Милош Бркић писмоном и Мараја Жикић удовица непознати; Јован Касија код Великог Петра доброг владања Јован Томић прав, професор непознат; Василије Стојић сав Мије Стојићева бив. професора непознат; Душан Поповић ђак IV раз. гим. сиротног стања.

Састајана закључен у 7¹/₂ часова.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Председништво. Указом Његовога Величанства Краља од 4 ог ов. мес. досадашњи председник општине, наименован је за министра грађевина.

Наредба. Услед појаве епидемије у Славонији (Осеку) савитска полиција издава је наредбу да се прегледају на станицама железничкој и савској путници који долазе из Осена а да се обрати пажња и на све оне путнике који долазе из Славоније.

У вези са овим наређено је да се врши преглед свега оног што се увози за пијаћу.

Забрањено је и захватање воде из Дунава, што је пре кратког времена било дозвољено.

Регулација у бари Венециј. Комисија која је имала да проучи план и предлог за регулацију баре венецаје, свршила је свој посао и поднела извештај у два подељена мишљења. Извештај тј изнеше се још првој одборској седници.

НИВЕЛАЦИЈА

Извештај о целокупном досадашњем и будућем раду око нивелације впр. Београда. — 30 Септембра 1886

Београд.

IV.

Шта је до данас израђено.

Од почетка предузимане су и извршене по реду улице, које ће по својој важности, положају и потреби или служити као базе за остале побочне улице, или које су морале што пре планирати и изградити.

Тако су измерене, скинути уздужни профил и попутне нивеле у овим улицама: 1. Кнез Михајловој, 2. Бран. Милошевој, 3. Крагујевачкој, 4. Обреновој, 5. Кнез Милошевој, 6. Споменској, 7. Сјеничкој, 8. Пријездијској, 9. Писарској, 10. Орловајевој, 11. Сврајевској, 12. Фрушкогорској, 13. Монтарској, 14. Чардаклијевој, 15. Колубарској, 16. Жетјачкој, 17. Вањиградској, 18. Сувојезској, 19. Сокољској и 20. Ибарској.

Дужина свију ових улица износи 11.026,07 метара. У изборској улици познате је једна део нивелете, у колико је веома нужно било ради саобраћаја да се земљиште нивелира.

Дале планирају исуз начињени, а нивоелирали су и нивелирали све улице: 1. Дубровачка, 2. Градског поља (Горње и доње), 3. Дечанска, 4. Душанова, 5. Видњанска, 6. Которска и Дунавска.

Нивоелирали су а још не нивелирали све улице:

7. Угуљ Меркова, 8. Велика плајаца, 9. Васина, 10. Обилићев испад, 11. Гаумацка, 12. Цариградска 13. Кас трговина 14. Скадарска, 15. Поповићина трг и 16. Петинска улица.

Дужина свију ових нескинутих улица износи 8.158 метара.

Целокупна сума у раду, или израђених улица, износи 19.184 метара.

V.

Шта има још да се ради.

Када поставимо да има свега око 60 километара улица у рејону вароши Београда, изузев мајур и остале ван дивизије улице, и број израђених или у раду улица одуземо онда настаје још да се измере и скину око 40.816 метара.

Сви уздужних профила имају за сад да се упртају у ситуацијском плану ширине тротоара, коловоза и положаја озлука.

По што не би било целесходно и паметно да се верификују ширине тротоара и коловоза на све улице сразмерно њиховим ширинама, као што то техничка правила захтевају, за то што исуз улице просемене по ширина сразмерно саобраћајној потреби. Овога је врло нужно да се на скоро сваку улицу на то се према стварној потреби одреди ширина коловоза и тротоара. За то је, нарочито на главније улице, неопходно потребно да се начини и упртају посебни нормални попречни профил, као што сам то на кнез Михајловој улици начинио.

С погледом на данашње и будуће потребе, на полагање коловоза за трамвај добро би било да општина том пројектом пројектира и регулацију већине београдских улица.

То би био рад који стоји у вези са нивелацијом Београда.

VI.

Предлози.

Из наведених разлога у деовима под I и II мишљења сам да се продужи даљи рад на терену и скидање уздужних профила на исти начин као што је до сад рађено, са том дозном, да се апсолутно усвоји попречно провласање, одмеравајући одстојања од осовине до озлука и еронтора. Ма да се тим нешто више потроши времена, али се: 1.) постиже већа тачност у мерама и положају и 2.) било да се нарочито скидају на план попречни профил, било да остану у каријетима, увек ће ти податци, уз ситуацијску допуну још по којих тачања, добро доћи и потребовати општинском инжењеру при ситуацијском израчунавању квадратура или кубатура.

По што наступају рађи и променљиви дана, и остаје још врло мало времена за рад у пољу, то би на-

ОБОЈ БРОЈ СЛЕДУЈЕ ДОДАТАК.

мало сво време, док се год може, употребити искључиво на теренски рад, те да би се до алме могло што више прерадити, а само зимни и остали дана, кад је теренски рад немогућ, да се на пртње употребе.

Око зиме доба, које би по сарништем уздужним профелима мерењених узлаца преостало, употребити би се на упртавање тротоара, олука, на пртње нормалних профела и регулацију узлаца.

Чим гране пролеће наваљо би наставити и довршити нивелацију у колико не буде довршено.

О особљу.

Мислим да би требало — садашњи број техничког особља задржати. Не би било економско нити повезано са то:

1.) Што је зима на врату, па преко зиме увећани персонал не би имао довољно посла, ни места ни средстава на пртње.

2.) Што сад општина располаже само са једним добрим нивелационим инструментом и тамаз се може овај број персонала корисно распоредити за рад у пољу и у канцеларији.

Дакле, имали би да продуже даље рад на нивелацији осим потписатога, још г.г. Гузић инжењер, М. Петровић инжењер, и на место г. Ковачевића, који је изабрат за поткомца државног, имао би се увести један назаан техничар.

Држи да би по општини било економско а по земљу корисно, да се уложи Господин Министар Грађевина, да на место г. Ковачевића постави једног назааног подинжињера.

Мислим да је одбор општински при свом првом предлогу награда имао у виду рок од четири месеца дана, за који је у комисијеном резервату наглашено да ће планови моћи бити готови.

Међу тим у првом делу овога извештаја очито је доказано, да ваје било могуће на овај начин а са овим средствима и свагама за то време посао извршити.

Дакле, далеко би било да се одређена награда простира до дана коначног довршења планова. Јер, биће и општини и велики оид грађана познато, да је био заложен лаког труд, колико то само јави човек заложити може.

Рад, био у пољу, био у канцеларији до последњих дана започетог је између 5 и 6 часова наутра а савишан кад је сунчано светлости нестало.

Потписати би желео, да му општина колико — толико месечно примање одређа, једино за то, што, изложен спољним трошковима не би могао сачекати хонорар до савршетка рада. Кад рад буде у свему готов и сви се планови, односећи се на нивелацију предлажу општини, вада се оставља председништву да оцени извршени посао и према томе и награда.

Г. Гузић је изјавио да му ваје могуће више испод 300 динара месечно радити.

Г. Петровић жели да му општина месечно примање одређа, пошто му је то једина зарада, и наза се, да ће представитиштво исто, пристојно његовом раду и положају — одредити.

Г. Ковачевић престаје од 1 октобра у општини на нивелацију радити.

Потписати и г. Ковачевић, кад се изоставе јавни припреме, отпочели су рад око нивелација у општини 15 јуна т. год. г. Гузић ступио је и отпочео радити у општини 8 јуна т. год.

Г. Милић Петровић ступио је и отпочео радити на нивелацију 1 јула т. г.

Тако 4 месеца потписатељ 15 октобра 1886; Г. Гузићу 8 октобра, г. Петровићу 31 октобра.

Г. Ковачевић радио је три и по месеца.

Пошто је у питању хоће ли општина одобрети нивелацију на досадашњи и предлозени начин и оће ли се у опште продужити даље рад и, оће ли се мени даље нити поверити, то ми је дужност да овде господи: Гузићу, Петровићу и Ковачевићу топло и братски захвалим на њиховом досадашњем неуморном труду а у даље рад јулајевца нега ублажиће сваку енергију, као и готовости, да поју жељу прехвате и изврше.

Учитав молим председништву општинско да би ме у што кривој аргументу о решењу споме извештаја по саима такмама овога извештаја које општинско решење очекују.

Стеван Чајевић
инжењер

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(парикомом „Солој“)

Петроград 3-ог. 1887.

Сви гласови који нам стижу са стране јављају ошачици која је у Паризу све освојила. Да ће нека уарујаност обузети општински свет, дазо се лако и предвидети, али овде се није мислило да ће и толико дома бити. Наравно, да се сам појав приносије класичној лакоумности Француза — што се и правда фактом — да, баи у часу кад се свет тако узашао, најбољи ауторитети сложили тврде: да ће за ово пролеће мир остати на миру. У петроградским политичким круговима, свакако, држи се да ће доћи до рата само ако би кнез Визмарк био потучен на предстојећим изборима. У исто време сматра се као извесно, да ће многи од оних чланова католичког центра, који су најуре одбили сенатат, сад гласати за исти; и да је, према томе, победа Визмаркова осигурана рат — одложен, у најмању руку до гдице. Оуду, зар и она одлааност у Петрограду и онај почетак наде који долази после страха од највеће катастрофе. Политика је, према томе данас друга а на прве брига наша — на чему можемо и благодарити бати — јер нам већ пробисше главу са „Визмарковим плановима“ и „убојним спремама“ генерала Булашева! Сад се опет враћамо и мало веселијим стварима и разговорима — као што су — поворишта, књижевна предавања г. Вајаберга, раздавање награда геограсским испитаницима Средње

Азије, и најзад Пастерово патње које смо за ово неколико месеца и заборавили. Г. Пастер, нарочито, јавља се понова као јунак времена, или правије рећи као грешник на чија се леђа товари сви греси медине. Даво смо га славили као позу-бога, и у мало што му не подигосмо олтар. И учени људи, и двор и сав остао свет под лажу одушевљења париских Пастерана; а сада се говорило само, како ће се отворити антирабични заноди у Петрограду, Москви, Одеси и Харкову. Настаде прави занос и поама. Све потрага да провађе кога год је какав животиња ујеза. О такве су се болеснице отимали и сваки се хваљо да их је излечио. За цело, популарност је нешто немома пролазило, кад се мора рећи да овде данас са Пастером са свим *обратио* стојимо. Као год и кнез Батемберг он (Пастер) је у Русији дочекао и славу тријумфа и горчину пораза. И баш многи од оних људи који су га у облаке дицали сад су се противу њега највише окопили. На леђа ли се како објаснити овај обрт? Мучно доиста. Мени је сва ова хука само један доказ да свега не верује у рат. Велим „свет“ јер иза њега и даље у тишини оружа и сорема са сваним случај. Тако из доброт извора долази да предстоји улаз у заборавиш копа не Русије и јеврејске азијске (већ је измало — Ур.); а тај ће корак значити од говор Немачкој и опомена Аустрији. Пошто то није све. Командант дитавског корпуса (у Вилни) баш је сад измало прекуду подучио му ошцирама казанадараје и пешадије, да посещују предавања која ће појени стручњаци држати о најновијем напредку артиљерије као и о улози коју ће она имати у будућим биткама. Поред тога, јужна војска организована је ове чувене одреде убојних ловаца којима сам вам говорио пре неколико недеља. Они бојци бирају се из средина најразвијенијих и најокретнијих људи и задатак им је: да се вежбају у извидничкој служби, трагајући легла курјачка по шумама Нове Русије и Украјине.

Овом тога министарство морине ради на поја чању руске флоте, која је и ње прихватио одмаћи и дејствује у водама Црнога мора. У тој цели отворен је стечај за грађење неколико оклопних притога реда. Прва три пројекта предајући канцеларија Касију Ратнику, Јовану и Александру Леонтијеву. Примедбе се праве, и то не без неке горчине, што се вико од Инглеа предумизмача није јавно на стечају —

Најзад решено је да се граде још неколико нових војничких железница у Азији.

Један парни трамвај безаке Аскабад са Меде дом — то јест Закаспљу са Персијом — на дужини од 240 километра. Подизање ове пруге учиниће да Персија са свим дође под руку Русије; док ће економске корист бити од највишег значаја. Медз је највећи трг у Ирану. Његови „печари“ били су до сада скоро искључиво плаћени од индиских фабрика, који су са великим трошком, а преко каравана, довођени из Ираије или са персијског залива. Отварање, пак, аскабадеке железнице даће при-

лике и московским трговцима и кавкаским индустријалицима да изпазе у Персију своје памучне еспана, чоке и лаке свиле, као и да победе на доти чим тјацима са својом ненадмашном јевгиноћом Исто се тако падају и велики произвођачи шећера — давањ махом запањих са оборених цена; свог иртикла — који се не продје скупе од 35 пара фунта — велим — падају се да ће у Персији отети шећерну бијању Французима који данас тамо савршено господаре.

Дакле, сви ова чинови, као и многи други, јасно сведоче, да Русија све више тежи да се развије на југу. То је правац којим ће од сада тећи њена политичка, трговачка и војничка струја, или, ако ћемо још боље да се изразимо, њена цивилизаторска најежа. С там хоћу још да кажем, да Цариград није, као што се у Јевропи мисли, једино циљ руских славоносца. И Малој Азији и Персији и Авганистану суђено је да једнога дана подпаду под посреду или не посреду у вават руског пара. Управо, правка је да ће ова царевина (Русија) пре допрети до персијског залива по до Пропонтида, и да ће се много раније доклати и Херата и Телхерпа и Ераерума него ли што ће Цариграда. Онде свако и предосећа такву будућност, па се у руској војсци и чини много да се вуче азијским јевизи Путници и трговци руски већ продиру у даље дубине Средње Азије, док се, као чудно, још знак времена, можда забележити и само отварање *мусулманског татарског* позоршта у Тифлису, о коме су новине на југу донеле пуле ступце поједности. Ово, ми смо већ виђали театре, макобусе, пољске, немачке, шведске, фавске, естонске, хурђијавске, латинске, јерменске па чак и јеврејске; али е још један требао па да збирка буде потпуна. Најпре је изгледало немогуће отворити га, по што обичаји мусулмански забрањују женама да излазе на позорница; по па та промена буде сагладана, кад мусулмански глумци добију у помоћ неколико хришћанских глумца. Нов театар, дакле, отпоче своју разну са једном низом представа комах који носе наслов „Господин Жардан“ Истина то није никакво ремек-дело — подхатајмо да то кажемо — али се ствар тиме једног младог мусулмана из добре фамилије који хоће да иде у Париз. Господин Жардан — а то је један ботаничар француски који је дошао да изучава флору Кавказа — а њалика младећу све зевоте и дивоте Француске саветујући му да дође да их се пагледа. Али дела фамилија скочи да спасе своје дете од такве опасности — е га Париз може опчизити и јавести да па Коран заборави! Него, Господин Жардан бе ипак успео у нахању му плану, да не би неког старог дервиша, који са својим волашеним вражбама за тин часак збри- са тај Париз с лица земље. Као што видите, ередство је кољико просто толико и радикално. Главн је да победу одржавају добре прави правота мо Ислама, и такојаш млади пријатељ неће доћи та на изложбу 1889 године! — Што се самог начина

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

40.950	<i>Бразина</i>	.	.	.	.	.	.	.	.
15.120	<i>Пасула</i>	.	.	.	.	.	.	.	.
5.690	<i>Месина</i>	.	.	.	.	.	.	.	.
	<i>Шипруга</i>	.	.	.	.	.	.	.	.

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

ТЕЖИНА									
ЛЕТАР	КИЛА								
	674.593	<i>Сувац млина</i>	.	.	.	.	.	.	.
	1.332	<i>Шинарама</i>	.	.	.	.	.	.	.
	27.467	<i>Колаца кожа</i>	<i>Овчија</i>	.	.	.	.	.	.
	27.560	"	<i>Јагобине</i>	.	.	.	.	.	.
	2.250	"	<i>Калани</i>	.	.	.	.	.	.
	22.433	"	<i>Бонина</i>	.	.	.	.	.	.
	375	"	<i>Телекис</i>	.	.	.	.	.	.

СТЕЧАЈ

При општини вароши Београда упражњено је место првог инжењера, коме је буџетом регулисана плата на 5.004 дин. год.

Ко је позан да се све службе прими, треба да се са документима о спреми својој обрати Суду општинском до краја Фебруара т. год.

Изабрали биће одмах извештен а осталима ће се вратити документа.

Од стране Суда општине нар. Београда 28 јануара 1887 год. АБр. 75.

Општини нар. Београда потребан је још један стајни инжењер, коме је општински одбор буџетом утврдио плату од 3000 дин. годишње.

Према томе позивају се сви они инжењери који би се хтели општинске службе примити да се са документима о спреми својој обрате општинском суду до 1-г а избор извршиће се најдале до 15-г фебруара т. г. годишње.

Изабрали ће се одмах извести, а осталима документима врати.и.

Од стране Суда општине нар. Београда АБр. 1992 — 31 Децембра 1886 год.

НА ЗНАЊЕ

Општински Суд сматра за потребно и опет савренути пажњу грађанства на то, да извозење ђубрета из варошних кућа и зграда имају право да врше само концесионари *браћа Г. Стојишићи*.

Они имају у дужност да из сваке куће изнесу недељно по једанпут све *ђубре* које се накупи. Месечно за сваку партију кираџија дужне су газде тачно плаћати концесионару 60 дин. пара; али зато је концесионар обавезан и из авлије износити, а не само са капије узимати ђубре.

Према решењу министра унутрашњих дела од 18 Септембра п. г. год. С.М. 5740, којим је решењем осважена концесија за извозење ђубрета, сопственица зграда дужни су пријављивати концесионару све партије својих кираџија, да би избегли одговорност која их постижала на случај неизвожења ђубрета или неуредног плаћања таксе.

Од стране Суда општине вароши Београда 25 Новембра 1886 год. АБр. 1887. год.

Објављује се грађанству ради знања, да пошље леда са земљишта и обаза општинских преко општинског земљишта стоји под надзором општине београдске, и да се од једних кола леда плаћа у корист касе општинске такса по 30 пара дин.

Печати се дају по наплати таксе у канцеларији рачуноводства сузскога.

Према овоме, сваки онај ко жели односити лед дужан је предходно јавити се суду и таксу платити, јер који се ухвати да ради противно овоме судском наређењу казниће се четвородунгом таксом у корист касе општинске.

На седнице суда општине београдске 5 Јануара 1887 године Бр. 1. Београд.

По §. 28 уредбе о казанама од 25 маја 1864 год. (Збор XVII стр. 172) бакали могу у својим бакалницама продавати отмена пива и ракије, и еабрицирана пића (рум ликера и т. д.) у запечатеним флашама. Сво то пиће могу и крмчити у својим бакалницама, по само на мале чаше. Бакали немогу никако у бакалницама продавати обично вино, пиво, бермет и томе подобна пића.

По чл. запова о крмчарији од 20 јула 1882 г. у ред бакала долазе и ликерџије који такође смеу крмчити само она пића, која могу и бакали, и са онаквим истим ограничењем, с каквим и бакала.

По како се допало, да се изложеног прописа законског не придржавају на бакали ни ликерџије, то је општински суд нашао за нужно да их овим путем опомене, да престану са крмчењем обичног пића и да еабрицирана пића крмче у својим дућанима само на мале чаше, а никако на пошење по кућама, ако не желе да их постигне казна, која је за први пут 100, за други 200, за трећи 400 а за сваки поновљен случај 500 дин.

Од суда општине вароши Београда 15 Јануара 1887 год. СН. 1344 — 1886 г.

Због новог разносача „Општинских Новина“ многи београдски претплатници нису на време добили последње бројеве листа. Молимо за то сву ону господу којима се то десило, да нас што пре извести, како би им се дотични бројеви накнадили, а они сами лист у будуће уредно добијали.

Администрација.

изабрао:

г.г. В. Дучића, М. Симоновића, Д. Милошевића, П. Матића и општинског извештајца у комисију, која ће да изјави да ли је регулација ове узлице потребна и да ли ће се моћи просећи без трошкова.

Бр. 37.

Г. Председник. На дневном реду је ресерат нашег правозаступника односно заузимања земљишта на Лаудановом шанцу* Он гласи:

„Питање о својина Лаудановог шанца, који је обележавао и граничуу длајалу између општине Београдске с једне стране и општине миријевске, мекролушке с друге стране, — покренуто је у 1884 год. кад се мишљало, да тај шанец буде трговинска линија. Покренуто је овда, кад је тај шанец већ био порушен, заравњен, и извузет нешто од наших становника, а нешто од становника поменутих општина, који су се тим шанцем граничили.

На молбу општинског суда Управи вароши Београда, да закључе свима, који су што од истог шанца заузели, да заузето земљиште напусте, како би општина с њим као са својом својиним могла располагати, позвани од полицијске власти, они који су шанец заузели, изјавили су, да је земљиште од њанца у њиховој државини од више година, а већина њих да има и тајније од тог земљишта, и по томе порекли су општини право на шанец.

Изјавијем пак на лицу места, увидило се, да се шанец на више места никако и не помиње; да је беден скоро свуда порушен и поравњен; да је само на неким местима остало по неко цело парче земљишта, које је трљем обрасло, и које само личи на шанец; и да неких осуђених за заузимање, има тајније које су им издато од 1863 до 1884. год.

И према овомом стању ствари, полицијска власт није могла дати општини задовољења, него ју је упутила на грађанску парницу.

Полицијска власт и није имала законог основа, да од осуђених одузимае заузето земљиште, које је од толико година у њиховој државини, и на које већина њих има и тајније, па да општина у њему својину граба, што је то питање чисто грађанске природе; и с тога се противу решења полицијске власти и нема шта приметити.

И сад би општина представљала да путем парнице тржи повраћај земљишта од оних, који су га заузели.

Ја не надам да би и парнице дошле општини повладе резултате. За ово моје мишљење разлог су она:

Пре свега треба начељо расправити питање о праву општинском на земљиште Лаудановог шанца, па онда узати и у питање о могућности повраћаја тога земљишта.

И ако Лауданов шанец није никако написан у инвентар општинске имовине, ипак је природно да је и он то исто што и остала општинска утрна. Других доказа немамо до једног те предостанке. И с гледишта тога могло би се узети да је Лауданов шанец општинска својина.

По да ли ће то гледиште бити меродавно и на наше сузове, то је још питање, јер се за оваког рода предмете траже само писмени докази.

Но и да узмемо да ће и Суд усвојити горње гледиште, — ми немамо доказа о количини простора шанца, нити тај доказ можемо прибавити, јер шанца нема, и не изјављујемо, ми познамо ни како ћемо на крају изаћи са онима, који имају тајније, од којих има и тајних тајнија, које је издао општински суд, и које тајније могу послужити за доказ, да општина нема права на тражење.

Снагојак је дакле врло сумњиво да би општина путем парнице могла успети да поврати заузета земљишта.

Узимајући све ово у обзир, ја би мишљења био, да се не само ништа по овој стањи не ради но да се онима који још нису убаштињени, не стаје на пут убаштињењу ако би к'ја од њих то тражило.*

Г. Црногорац. Ја бих био, међу протива. Кад је већ доказано да су та општинска имања захватана како је ко хтео, као што стоји у акту правозаступника, онда не треба дозволити у будуће да се општинско имање тако одузима, него треба сасе до онда, док се не добије план целокупног општинског имања, си изданим тајнија причекати.

Г. Ј. Дабар. Имам г. председника да ли је г. Зарић готов са ресератом комисијски?

Председик. Он је поднео комисијско извешће, но оно није потпуно готово; још само неколико дана и г. Зарић биће с последним извештајем готов.

Г. Ј. Дабар. Онда би могао да усвојим оно што вели г. Црногорац.

Г. К. Петровић. Као што сте чули из ресерата, та су имања заузета још 1863 године дане пре 20 година а неки имају тајније к'је су потврђене и од општинског и од стране варошког суда. Али рећемо да је тајније нису потврђене варошким судом, он-т потврђене општинског суда изречита је својина онима који имају земљиште у државини. За сажалевање је што пређашње општинске управе нису на то пажњу обратиле. Сад пак ја би био за то да се потпуно усвоји предлог г. правозаступника; јер, према овоме што је у ресерату изложено, јасно је да ни парница неће донети општини користи.

Г. М. Степановић. Реч је о имањима која су заузета од Лаудановог шанца. Ја држим да су та имања по издању заузета, и они који су их заузели а немају тајније они ће се користити тајнијама које други имају, и према томе ја би био за то: да се ова земљишта, која су заузета уступе, и да се на места издаду тајније; она пак, која се у будуће буду заузимава, да се не издају тајније. Ми имамо пример убаштињања једног имања Арса Јеллића који је то имање продао г. Вукашину за 850 дук. а међу тим тајнија не показује никакве тачне границе. Држим да би у будуће погрешно било допустити да се тако граби општинско имање. Хоћемо ли допустити то, онда треба да сасе међусобно поделимо општинско имање.

Г. К. Петровић. Ја не дозим мишљење г. Степановића, да општина не издаје тајније, јер ако општина не хтеде да потврди тајније док ће до парнице; и општина ће бити осуђена; јер они држе то имање већ 20 год.

Г. К. Црногорац. Ја се слажем са целим актом правозаступника до последњег пасуса, у коме се вели да се и од сад не стаје на пут издавању тајнија за заузето имање. То је тако изречено као да ћемо ми и од сад

пустили мало да коће да отама. Ја сам само томо протинам.

Г. М. Степановић. И сам сам одсудно протинам изданају тапија на земљиште које се у будуће буде заузимамо. Но они који докажу да то имаће притезанају 20 и више година да им се тапија изде; онима који то не могу да докажу, да се тапија не даје.

Г. М. Марковић. Онда је реч о заузећу земљишта. Што се таче законских прописа ја немам ништа више да кажем после онога што је изнео г. Петровић, али мислим да и ово постоји: ама се да тај шанак није на таквом месту да би дао велики интересе општина, већ на против стоји између приватних имања и нема никакве превлазне оорме, да би се по томе дало одесити гди је а у колико зауст. Имајуће ово на уму, а а то да су оне комисије заузимањем имања, пре толико година, стекле на то законско право и ја сам мишљена да се тајнама баш и ако немају тапије, ове не узврате. Ово се односи само на Лаудановићеве шанце.

Г. М. Степановић. Ја видим да г. Марковић жели да се ово земљиште, које појединим грађанима не припада као стечено право, изда имама пре него другима и вели, да општина не би била шта успела у парнице о њима. То изгледа тако, да општина чини појединим милостиву, док ми сви имамо право на општинска добра. Јер корист од њих општа је. Али ако се онима који ја држе, мора да уступе, ја би дозволио само с тим условом, да они што год доплате за таква заузимања земљишта а не да им се поклони.

Г. К. Петровић. Ја бих усвојио мисле г. Степановића и тражио да им се на дати, но пошто је та ствар већ била пред полицијом и пошто су се они одупрели тој наплати, ја смо је да би општина морала то парницом да тражи а то би било исто као и кад би општина дала парницу противу заузећа. Ствар је испрљена на да прибећемо гласању.

Г. Др. М. Лехо. По свој прилика цео Лаудановићев шанак није заузет; то би ваљало констатирати, — па за она имања, која су у последње доба заузета, не треба тапије издавати. У будуће не издавати тапије без рачуна.

Г. Ј. Дилбер. Г. Председник је рекао мало час да је комисија, која је испитала шта је општинско имање, свршила у главном постои, и да ће г. Зарић поднети за којидан и последњи извештај. За то бих ја био мишљена да се то одложи до ревората г. Зарића.

Г. В. Дучић. Ваља знати да ли је то граница општинског атара или и иза шанца има општинског имања јер га могу друге општине себи да присвајају.

Г. К. Петровић. Ја не мислим тако о изазучку реверата као што мисли г. Пригорца и г. Степановић, јер у реверату стоји: „Узимајући све ово у обзир, ја бих мишљена био, да се не само ништа по овој ствари не ради, но да се и онима који још нису убавишени, не стаје на пут убавишенију, ако би који од њих то тражио.

Господе, пошто је напред у реверату казано да је се преко полиције тражило од лица, која су земљиште заузела, да иста општина прате, а они на то нису хтели пристати, и пошто је према развојима које је и право-

бриклица изнео, јасно, да ако општина не хтеде издати тапије, да ће доћи до парнице, после које општина мора тапије издати онда нема бојазни да ће се оно одесити и на свршана заузећа. И према томе ми можемо усвојити предлог правобриклица паравно према онима који по закону имају право на убавишеније. У будуће пак општина треба да се постара да се не заузме не ми једно парче него на једна стопа.

Г. Д. Микосавић. И ја хелих мишљење г. Пригорца, тим пре, што у акту нису наведена лица и земљишта која су заузета. За то би ја био мишљена да овај акт зауставимо до доласка реверата г. Зарића.

Г. К. Пригорца. Оно што до сад није улазило у акту као одборник не могу дозволити да се на њ издаје тапија, и ја скидам са себе сваку одговорност јер изазучак акта гласи: „да се и онима који још нису убавишени, не стаје на пут убавишенију ако би који „од њих то тражио“, — олакше оно што сам мало пре казао.

Г. М. Степановић. Смажем се са г. Пригорцем и одсудно сам противан томе последњем ставу у реверату. И ја скидам са себе сваку одговорност. (Чује се: да се одложи.) Како је дебата овим била испрљена — одбор је

РЕШЕЊЕ:

да овај реверат пратеца док комисија, која проучава општинско имање, не поднесе реверат и констатује шта је право општинско имање, а шта државно и приватно, па онда да се изнесе на дефинитивно решење; докле пак општински суд да одложи данава тапија, свима онима, који су са својим имањем у суседству са Лаудановићевим шанцем.

Бр. 38

Председник. На реду је лиценција за набавку материјала за издање гробница на новом гробљу Набанка читала остала је на Браћи П. Ђорђевића по 38 дин. 1000 ком., песа на Наколу Трумћа по 8 дин. куб. мет. и цемента на Јов. Глеборовића по 36-90 дин. од 100. нгр. Лиценција је државна 13. о. м.

Г. М. Симонковић. Што се тиче издања, ја држим да би гробнице ваљало издати цемента, јер ако се издају кречом онда ће вода у њих да уђе те се не би могле да отварају нах год би требало.

Г. Председник. Што општ. лекара поменуо ми је да је боље издати кречом, јер онда тела брже труну, а и ваздух се од трулежи не шири.

Г. Розалт. И ја мислим да је боље издати цемента.

Г. М. Симонковић. Против издања кречом говори и то што су на старом гробљу многе гробнице проваљују а то за то што су кречом издане.

Г. М. Степановић. Ја држим да би онда најбоље било да се те гробнице издају „портланд цемента“ само ако не би то много коштало (кошта много).

Г. Ј. Дилбер. Да се не штеди креч. Добар маатер вреди много.

По саслушању протокола лиценција је и услова одбор је

ОДОБРИО:

ову лиценцију изузеи цемент; а у исто време закључио да се расишио лиценцијом за креч, на гробнице да се издају маатером.

Вр. 39.

Председник. Г. Ф. Розетт у име свих становника моли да се дозволи да насаде дрвеће у улицама „сењачкој и писарској“ (да се одобри)

По прочитању молбе, одбор је

ДОЗВОЛИО:

да се у улицама „сењачкој и писарској“ може засадити дрвеће по мишљењу и резерату инжењера.

Вр. 40

Председник. На писмом је реду акт Петка Стојановића баштована „код три кључа“ који моли да се просече код винограда други пут, давајући, у замену за општинско, своје царче земљишта

Према томе одбор је

ИЗАБРАО:

комисију од г.г. Ф. Розетта, Јосифовића, Ђ. Хаџи Живковића (заста) Јоце Вожића надзорника и општ. инжењера да изађе на лице места, поднесе резерат, а са овим резератом притиска се на извешће месовите (држ. општине) комисије,

Вр. 41.

Траже се уверења о владану и имовном стању: Одбор

ИЗЈАВИ:

да су: Владимир Стојановић непознат; Адам Генриц некар казаа и Моша Милда непознати; Јосиф Месарош бив. саватет. војни потпоручик непознат; Лука Зеџ непознат; Ђура Мадаренић дечко непознат; Ђорђе Станић и Брета Секулић непознати.

Г. Председник. Кварт терасиски враћа уверење Аропа Тесто, на кога је одбор изјавио да је непознат, с молбом да се на оваки начин дозна владане његово.

К. Петровић. Да решимо да суд општински дозна какав је владане, на како се уверење добије тако и да пошље.

Г. Председник. Примате ли да општински суд сазна његово владане (примамо).

Саставак је закључен у 7 сати.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Седница. Ове недеље није било одборског састанка.

Регулација. Комисија, која проучава како треба да се регулише бара „венција“, подхвата је извештај у два мишљења.

Слажје се пола у томе: да се, почев од „своишчице“ напред жељ. зграде, отвори нова улица, која би унпореко са „железничком“ ишла до „три

кључа“ и ту испред зграде дунавског монопола престајала.

На другој страни — земљишту између новог насипа, параносовог хана и позадне стране њива са самалске улице, већина комисијска предлаже: да се цео тај простор парцелира и парцеле распродају; докле маћина мисли да би од тог земљишта требало оставити за пијацу половину а другу половину парцелирати.

Већина предлаже да се маза пијаца измести на простору између ж. станице, Сава и насипа; а с тиме се не слаже маћина што назива, да ће тај део требати за везу обате са железницом.

Улице: она иза параносовог хана и друга до шоповићевог култила — пошериће се.

*

Чистоћа. Саватетска полиција поштрила је наредбе за чистоћу. Ми скрећемо пажњу грађанства на околност да се све препоручене мере клоне само општем интересу, очувању здравља и да с тога не треба чекати да власт чини и најстрожије кораке

У опште код нас се у потребној мери пази на чистоћу само кад наступи опасност а заборавља се да је редовна чистоћа баш та, која најпре и најсигурније отклања опасност од заразних болести.

Пре но што границе пролеће, треба да је испразњен сваки нуклини и очистиена свака помијара.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(петроградско „Солѣ“ у)

Петроград 10 сеп. (п. н.) 1917.

Ветар који у овом часу дува не носи рата — бар не тако скоро рата. У војничким круговима петроградским сматра се да је велика борба одгођена до пролећа 1888 год. Доста је, међу тим, ако кажемо, да, ако се јавио мишље мало и утишало, гровничаво живост и даље влада у војном министарству. Говори се о сазивању резервиста, по примеру који нам је Немачка дала. Говори се и о позивању под заставе, ради летњих маневара, неких 100.000 спољенаца. Војска, која је већ концентрисана на граници Влашке и Аустрије, при свим противним тврдњама, није враћена у своје гарнизоне, него је још тамо. Осим тога, на пољској граници подижу се нова утврђења у басени Висле и околна Немени. Најзад, у радиоиницама Туле изазвало се да се доврши наоружање руске резерве. По општем уверењу војених стручњака, Русија ће бити, на годину, савршено спремна за бој; па, како се исто може рећи и за Немачку и за Француску, то сваки долази овде до закључка: да ћемо укључити мира још за једно тринајест или четрнајест месеци. — Ево у осталом и ко је еривизи и лекоумни

део престоничког становништва, које се тренутно узбуđио беше пред страшним гласовима са Запада, сада опет нашло своје старо место безбрижно. Замиса основа у пуном је језу. Сауда, сами бајови и светковине, и то, у пркос жестокој кризи економијој, коју статистика доводило истиче ала на коју нико на главе не окреће. На уво хоће да се шапе, да се можемо надати нихилизму, али после онога што смо видели од 1878 до 1881, ни то не може заталасати нашу изветшалу генерацију. Кљу, да су и неке компромитујуће хартије нађене у гардијско-мирарској школи, и да је више њих осцира и академица на гарде ухањено. Неке песимисте прете нам чак и са радничком буну у Москви, — по што тамо међу радничима влада крајња беда, али мени се чини да су она пророчтва у најмању руку прерана.

У Петрограду, за овај пар, имамо велике догађај у одбијању, од стране царског савета, реформе које је пројектовао министарство правде. Либерали, зацедњаци, о правом честитају себи овај неочекивани успех. Вама ће већ бити познато да се ствар таче ујидана, или бар, поткресавана једног од оних биљака које највише на част служе расадничком духу Александра II-ог. Фанатички обожаваоци старине тражили су да се укине порота, и поврате самовољни удови које је власт пређе постављала. Од ово три године то крупно питање страшно је занимало и штампу и публику, нарочито, у унутрашњости. Ну, ма колико да се полагало на свршено укинуће пороте, министарство мека није имало куржи да тражи прост, бруталан, повратак старим, нареду мрежним, уставонима. Оно се задовољило да предложи само две реформе, — прву, по којој се суђење државним чиновницима за дела неважностности из насала одузима поротницима, и поверава судској комисији од власти постављеној у коју би имали ући представници разних друштвених редова. То је другим речма, она стара чиновничка неодољивост, која доста наизич на оно што се у Француској зове „75 ти члан устава од год. VIII.“

Као другу реформу, министарство је тражило, да се јавност судских претреса, ако не узине а оно бар, добро ограничи. Приступ у судске сале имао би се према томе строго забранити, и то 1-во минарима (што се даје разумети, 2-го бајцима без разике, и 3-ће женскама. То је, дакле била она дво-струка реформа о којима је царски савет од ов три дана имао да већа. Са већином, пак, од неке двјестине гласова предлог је одбијен или бар тако имевен, да се порота не може ук-нути, ни јавност суђења прекратити ни ограничити без претходне нарочите мотивисане одлуке савета, а по са-слушању свију одсева његових. Очевидно овако решење је кољико и чисто и јасно сарађивање подвесног предлога.

Поводом горњег предмета нека ми је слободно рећи коју и о растућем утицају овог великог др-

жавног тела под садањом владом. Оно је мало познато у иностранству, и овде носи име „царског савета“. Њега чешће упоређују са француским „државним саветом“ али у самој ствари ту никакве сличности нема. Француски „државни савет“ пре би нас могао подсетити на овадњи „правителствени сенат“ — по који у истину врло мало правитељствује, и све што чини то је, да даје савете нашим министрима у спорним питањима. На против, сасвим друго је нешто „царски савет“ који улази у битни механизам и организам владе. Царски савет може признајичи да нас потсети на тело које је у Риму под Августом носило име „царске конзисторије“, а лица у многом и на оне „велике савете“ старих краљева Француске, које је навео или боље рећи, преустројио Карло Седми у време ослобођења од Инглеца. Чланове руског „царског савета“, бира и поставља лично сам цар. Они су непокретни или готово непокретни, осим у (више по ретким) случајевима каквог преступа. Они се регрутују из редова најодличнијих слугу државних, као високих управних личности, старих министара, најславнијих генерала и главних нотабилитета провинције. Њихов број, и онако неограничен, само је растао од доласка на владу садањег цара. То је, дакле, једна врста знањичке скупштине која се већања држе у тајности, али чије одлуке пробијају у јавност. Кад је оно пре шест година несретан цар покојни Александар II-ги, помислио на увођење парламентарних устава у Русију, он је хтео да чланови до-нег дома издаше из губерњских „земства“ (скупштина) а правителствени сенат да узме улогу горњег дома Д-на је сав утицај сената прешао на царски савет, ту праву скупштину, правда, која ево тежи да постави и нека врста парламента по сили царска улава.

У осталом, тај руски царски савет у скоро ће бити позван да даде своје миљење о реформи казненог поступка, која је надахнута са свим противним духом од онога који већаше у горепомењутој реформи судској. Нов законик као да ће се оснивати на овом узра-либералном начелу, које често истичу руски правници, а имено: да је историја казни у исто време и повесница неких прогресивних ублажавања. Већ, законик од 1845, и то ма да је израђен под строгим царем Николом, осетно је умекшао кору законика од 1832. Тако на пример, у њему је сведен број година тешке робије, а друга војничка служба укинута као казнено ерствено. Назад закон од 1884 свео је и онако ретке случајеве осуђивања на тешку робију, док је у исти пар укинуо и робијашнице а смањно и број заточења.

У новом (садањем) законнику налазимо, као за примрну искључиво означене, следеће казни: 1-во смрт, 2-го тешка робија, 3-ће заточење. 4-то де портација 5-го затвор, 6-то притвор, 7-мо глоба. Свртна напона остаје тек примрмено и искључиво за најопасније политичке кривоце, као за атеисте на цара. Дотични правници дају ту израза и нади за

ће се по жељи исказаној још у прошлом (осамнаестом) веку од стране царине Јелисавете Петровне, смртна казна у скоро са свим набрзати из законика руског. И изгнанство у Сибир, са којим су тако ужасне злоупотребе чинице такође ће се укинути. Ово је велика иновација и велики напредак. Одавна је изгнанство изгубило сву практичност своју као казнена мера: јер су се и сазак и богат трговац брзо прилагођавали животу сибирском. Сибом су там и односили и опаке им важице, а у миру уживали плодове својих грехова и преступа. Томе је ваљало једном на пут стати. Заборавити се пак, не сме, да проста и привремена депортација остане за извесне и одређене случајеве без губица грађанске части. Тако, на пример убице својих противника у дуелу имају се осуђивати на ону казну (престу депортацију) а која се у пројекту самог закона крсти именом „привилегисацие.“

После заточена долазе тавнице за одрасле. Но и ту најопаснији случајеви строго су ограничени на највише десетогодишњу казну; и само за првих шест месеца тавница мера је буквална.

Дале по реду долази за кривца *ако* од најмање две недеље из до највише две године. Затвореници пишу ни у колико измешани и одвојеност је правило.

Притвор остаје и даље за извесне категорије чиновника овицера, ђака и т. д. Најзад, *глоба* је у много случајева јакo смњена, тако, да сизази на богатлу од пола рубље (или динар и 25 п.).

Од своје стране, штампа је у оштећења веома лако примала овај пројект казне реформе — ма да надали да он још није доводио упрошћен. Већина криминалиста изјављује жељу да се и у Русији, као у Инглиској и Немачкој, сведе број казни на три врсте, а имено: на смрт, тавницу и глобу. Има их различно (међу правницима) који сматрају да су и ове две последње казни, тавница и глоба, доволне, и да смртну казну треба сасвим укинути. Доста, ова претерана благост изгледаће чудна нашим Французима, навикнутим на строгиости неумитна им законика. Али на уму имати ваља да, ако изгредн и јесу врло чести у Русији, и трговачке преваре небројане — друге стране, опште кривине веома су ретке. Убиство, на пример, овде је догађај о коме се говори по неколико недеља с јединог краја царевине на други. У десет година не десн се у престолници ни један пут да је когод поћу био напастован. Овај је народ доста благе природе и укидање смртн казни није ни уколико умасжило број злочина.

Дакле, премислите мало о овоме — о! на Паризије, ни размажена депо Јевропе и целога света — и добро уштитите: да је сигурније путовање преко сибних степа руских, или и у главо доба најдужих ноћи зимских, урети по пусти и злогласним квартовима Петрограда, него ни и једном проћи кроз ваше спољне булеваре између два и четири часа у зору.

КАРАКТЕР

(по Самујелу)

VIII.

Домаће васпитање

Потомка што преко водонике света прѣла су на узаманом изпитању. Хелен. У разговору са господом Кашки, Писаком I. прихвати „дако стари систем васпитања ништа не ваља“ на упит: „шта би још требало па да се народ кога честите изпитати?“ „Мајко“ (претјучу) — одговори господин Кашки. Цару паде у очи зај одговор и он се одваја са: „тако је! У тој једино речи лежи цео светски васпитања. Амант вам, дакле, господе, васпитање будућнх матера!“ Еле Марте.

(Наставак.)

Али, ако мајка може јако да утиче на психичку или вештачку душу свога детета у добром правцу, а она може на њ да утиче и у злом, Такав пример имамо у лорду Бајроу чија се прека нарав, застрашеност пожуа, пркос у преступању гравица и пакосно срце, у великој мери ставља у грех његовој бесној, суровој и тврдогољној матери. Она је чак сина свог корела за нагазност састава му*) и често се дешавало, да у љутим свѣтима које су се међу њима рађале, она дохитати ватрац или машинице и баца их за њим да га стигне. (За њу се прича и да је умрла у љутини у којој је пала по процатању пекс „контс“ тапелерске) Доста, овако не природно васпитање морало је дати овај нездрави правац Бајроновој животи; и ми га после видимо где, и као велики човек, носи у себи отров који је на материјом криву посисао.....

На исти начин, и ако у другом виду, налазимо карактер мајке славнога глумца Фуга одишен у сину јој. Ма да је била наследница великог богатства, она све то сакрети и најзад дочека да, са дугова, и ханса допанде. Из оваког једног посматрања ова је сину Самујилу, који јој је од глумачке му зараде сто љубата годишње издржавана давао, ове редове писала: „Драги, сине! матер су ти за дугавориди, доћи и избави ју.“ Одговор синовац био је са свим карактеристичан, јер је гласио: „драга мајко! и ја сам ти у аси; на њеи веровати да ти се не могу по дужности одазвати.“.... Неразумна мати у стању је и даровиту децу да исквари, будећи у њима нездраве амбиције. Тако, за Ламартинову мајку кажу да га је васпитала у са свим погрешним појмовима живота, односно, у школи овог сентиментализма, од кога је он и по природи већ много имао. Као матерна маза он је дочекао да буде и маза своје земље, али и да сирџи као жртва заноса и раскошника — јазно и жедносно. Његов животописац Сент-Вен нели о њему: „да је неправољ био обасиан најбогатијим даровима, по које он није умео ни мало чувати, већ их је раскио и лево и десно — тако — да једини дар који му до смрти остаде беше неискрпни дар говора — овај чаробни глас у чије је музичке жице он до последњег часа ударао!...“

*) Бајроу је био сават рђави.

Ми смо већ говорили о мајци Ђурђа Вашингтона као о једној изврсној домаћици; али такво једно благо није само сагласно са правим женским позовом, већ је у неку руку неопходно срећа и напретку сваке честито уређене фамилије. Рачунице навике не траже се само у тргованин већ и на сваком пољу практичног живота — свуда гди има шта да се уреди и уради. Са те стране, кућа и фамилија је толико исто једна радња колико и какав дућан на магацин. Ту треба тако исто имати и методе, и реда и начина; а бити вредан, чуваран, тактичан и свестан свега за шта је што. Дакле, и жене које хоће да усељу у животу — а под усељом ми разумемо ако хоће своју кућу срећом да испуне — морају научити да буду жене од рачуна.

Међу тим, мишљење које је до сада владало, као да се у томе састојало, да такве (рачунице) ствари испу за жене, већ да су рачуни и радње мушке и само мушке брине. Г. Брајт је у своје време начелно разбио ову заблуду кад је казао: „добро научи дете рачуници, па си га направимо човеком.“ А како то? Тако, што си га онга научио и метода, и тачноста, и вредности, и размерима и односима у опште. Ну, колико девојка има које рачуници учимо? Врло мало, донеста. Па шта бива? Бива то, да кад се девојка уда, и поставе газдарницом, она не уме ни две цифре да помножи, — и када не може да узхвати разума колико колико прима ни колико троши — што, дабоже, изазива погрешке и штете, па, следствено, и на домаће појне и несреће.

Метода је душа сваке радње, а од битве је важности за сваку кућу. Нити се икакав посао може урадити без методе, која условљује једну чисто рачунску врлину, а то је: *тачност*. Ако жена није тачна — што значи ако јој ништа на време није готово ни урађено — она ће при свој доброј вољи да угоди, нагнати мужа да мисли противно. А шта из такве једне погрешке може да изађе — и сувише је познато.

Понављамо, женској ствари потребни су рачуни и рачунаске навике колико год и мушкој. У кући и фамилији то је таква и толика потреба да ју ни сама брачна љубав не може да замени. Гола љубав је, као и нагон нешто о чему нико не треба гаровити да се брине, и за шта на коме и каква школа не треба. Не стоји тако и са памећу, која вала кућом једном да управља, и без које куће не може ни бити. Зарађе деце је на прилику, благо је које је Бог мајци поверио; по самој физичкој природи умне и душевне свате су једно у друго узикане. Сад ако мајци нису познати природни закони, она их не може ни применити на здравље своје деце; а гди тога нема ту је и најнежнијој материнској љубави награда децијо грџ. Управо, како се и даје објаснити оно страшно умирање наше деце (у Пијеској)

испод пет година — које износи трећину *) — ако не познатим незнањем и неумењем наших жена у свему што се тиче примене природних закона на људско здравље. — Нити ћемо ми што друго до сунту истину изрећи, ако овде још додамо да је Бог и жени памети дао: е да би се од ње вијде видели. Она није намењена да буде бесковесна машина, као што није позвана да буде лепа лутка човечије доколице. Она је на овом свету и себе ради колико и другог рада; а велике и озбиљне дужности, које њу у животу чекају, траже од ње и мудру главу као год и топло срце. Не видимо да оне лепе вештице — на чије се усавршавање данас толико драгоцена премена троши — не стоје лепо женској младости и лепоти, али то није најниша, јер није најреалнија задаћа ни мајке ни домаћице. Ако ишта, ова је (задаћа) дласко пре изражава у оној изреци старих Римљана којом су се они служили кад су коју жену хтели највише да похвале: „то је благородна домаћица, која чува кућу са преслицом у руци.“ (Domini manus, lausam fecit). У наше време чује се изрека: „оволико хемије колико лонац да протри, и географије колико да се зна гди је која соба — а цаба ти сва друга наука.“ Вајроу, чије су симпатије према женској ствари биле веома негодне врсте — чак је исповедао, „да жену ваља ограничити просто на кућну и библију.“ Наравно, да је овакав поглед на женски карактер и образовање гауп, као што је тесногруд; али није боља ни она друга крајност која управо, од женскога хоће да направим мушко, и тражи да се жене надмећу с људима и у бесној и бездушној борби за власт, положај и понав.

(Паставање се).

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПОСАО

Сек-Рене Таљандије

ПЕТИ ДЕО

Пад кнеза Милоша.

I.

Димитрија Обреновића позвао је у август 1859. и постаје војводе у Петроград. — Руси учествују у Србији. — Спор око београдских утврбења. — Писмо до цара, цар Никола изјављује Милоша у одговору турске краљице у српској престоници. — Улица Милошева у београдској бини. — Срби потписују са Срби Хрватима. — Политички квалитет кнеза Милоша пред крајем пара и турске краљице.

„Ва сада млате наследника кнеза — честитам вам!“ Са овим речима примио је цар Никола депутате Милошеве

*) По младост лежи предлог по и код животина, чија се младост одрже у животу много боље. — Смајас.

у скоро после прокламована *хатисарифа* који оспешта победу кнеза ерпског. Па да ли је ова честита била искрена? Депутатима — Авраму Петровићу и Цвету Рајовићу — учинило се као да је нар то рекао гласом мало подругливиим. Свакако, негу такву (приничну) честитку добили су и од једног министра руског, државног саветника и шефа азијског одељења г. Родозвизана. Из његовог говора протрјао је нека пријатни нмир, и показивало неко изненађење оспештањем латин на горним осмехом. Све се то, пак, дало превести на ово: „Хи! ви *побеђујете без нас*; ви *мислите да можете без нас...* узмите се на ум!“

У осталом, оба Србина беху врло лако прихваћени у Петрограду. Већ, зна се колико Руси умеју да задобију своје госте. Обасути пажњом и окривени орденима, а уведени чак и у кругове руског племства са сваком препоруком, Петровићев и Рајовић просто бисмо очарани. Они ту вођавањем и ону шалу прота дава, и оспешта се само у милости.

Што се политике тиче, царски дипломати нису много мике имали да такво сазнање, право расположени кнеза ерпског. Већ тада они дођу предваћу да се Милош неће дати тако лако употребити од Русије као оно влашки и молдавски господари. Из нехотичних исповести ерпских депутата јасно им изађе, да тај страшни човек, тај лукави, врели, славобудни Милош, који тако сурвљивим оком бди над невиностошћу своје земље, да он у даној прилици може да буде чак и непријатељ руске политике. „Од тог трептук“ — вели један дубоко посвећен човек у тајне ове историје — „Руси добро узеше Милоша на око, пошете ствари ми тешкоће у земљи и тражити из далека пута и начина да га оборе!“

Што се тиче самога пада кнеза Милоша, било би и сувише zgodно за апологичаре његове да исти (пад) о'јасне простим непријатељством Русије. Треба имати на уму и мене десота. Историја је, десота, потврдити, да је Русија имала великог успеха у катастрофама које ћемо овде неспричати. Русија је имала интереса да Милоша удоволи, и да отуда користи извуче. Али, опет не заборавајмо: да, ако је Русија и оборила Милоша, Милош је баш био тај који јој је оружје сковао. Бразити кнеза Милоша простим окривљавањем московске дипломатије, значило би изазвати са њим готове репримандације; јер, на посетку, ехти су ту; зна се какав је био Милош, видело се, да је и сам долазио до нужде да тражи опростија за свој деспотизам из призрења према васлу гама која је земљи учинио; на опет, чим се осећао безбедан, а он је пуштао старој својој нарави на веслу. Ми овде нати хоћемо да правимо Милоша ни да умазavamo улогу руске политике. Ништа природније но да осмисли ерпске кнежевине има и присталица и противника на мегдану на коме је своју снагу развијао; али ка нао, као просте посматраче и; дзалине, посетио само један интерес, а то је, жеља да сазнамо истину: е да би у исто време могли проићи и руске политичке планове у источној Европи.

Дакле, нама се чини да једно стоји као осећачено, а имено: да су Руси, и акерманском конвенцијом и ха-

тишеравом од 1830 год. хтели, *али само докда*, да послуже ствари Срба; не дајући им никакво да сувише порасту. Освајање дивстаје Обреновића постигнуто је без њихове заслуге, иза још правдије, у прве њима. За то, чим Милош уђе у Београд као господар — ето ти читаних баталона асонтата руских са надаском надзора над њим. Рескомом надзорника; но да ли та реч доносила казује — кад ти дуди већ беху његови надзори, а сутра ће му бити и ривали. Читалац ће се оспешити како су старе војвода из борбе за независност, како су другови Карађорђеви, као и он 1813 у очајању прешао Дунав, нашли експлозију у Русије. Влада руска их је наместила у јужним провинцијама својим, у Бесарабији нарочито, и одредила им ту *десота* дене пензије. Само место (Бесарибија) било је добро изабрано, јер су се одатле они могли према приликама употребити, и као посматрачи и као посредници изако авантура преко Дунава — једном ре'ју, — како год догађаји буду захтевали. Дакле чим султан Махмуд признао Милоша за наследног кнеза Србије, петроградски наби нег даде бесарапским емигрантима на изање: да је час њихова повратка у Русије. Влада руска их је наместила у Србији је било је тада већ осигурано и кнез Милош прими их све, на препоруку руског цара, и даде им ухлебија. Управо, какав је смисла и могло имати даље постојање такве јерне емиграције? Јуца се, десота, и врате али, као и сви емигранти, заборавајући да су друга времена настала, да активна азија припадају онима који су у земљи остали и седамнајест година под теретом стевали — велим — онде врате са свим својим кибитијама, зачуђени и узрешни што неку нису приу у својој земљи.

На чеху оних стајао је стари Јакон Невадић, јуни од 1804 год. и један од оних војвода који су и са мном Карађорђу есени диктатуру спорити. Милош га прими даде му кућу, земље, воденице у Вазеку, — етолици његове несадање и јуначки војводење Сени његовом, Јосефру баше поверена војска козачка нахтије, а сви остали буду примани са истом благонаклоношћу, ма да њихоме не буде дата стара власт ни наслеђе на које су они наје полагали. Милош јеи по што није хтео дати да наскрену стара спалилици из првог доба. Он је у оставом одмах провидео и тајне намере Русије, и знао је: да ће они госте које му ова тако журно шаље само увести број његових непријатеља. Вазало је, међу тим, примати их влада-лачки, пуње шаке и без сваке стрихи али у исто време држати их мало по даље од себе и мотрити на сваки преток њихов.

Да је Милош доиша прозрео у смерове Руси за догаз нам служи и то: што, при свом изазвању њихоме, он хтеде отворити врата Србије удоволи и сину Карађорђевог. Он ии је устужио један богат спалици свој у Влашко, и слао ии сопствене касе годишну пензију, али све то под условом: да се сами одреку сваке наде на повратак. Дабогме, да је Милош хтео са овим да извуче племениту удовицу из средине партијских интрига, то да се у случају какве завере или буни не мора оспешта над једним славним, земљи вазла драгом, миевом. Догађаји су пах као што ћемо издати, и сувише опривали ове слутије и предохране кнеза ерпског.

(напомена: се)

*) Виде „*Journal historique sur les révolutions et l'indépendance de la Serbie*“ доктора Кулберта, да која сас се већ намо пута до сада изнала.

Београд 23. Фебруара 1887 год.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

INTA JE DZSULES IPERO OCHINTSEHOT NANTAPA

[illegible]

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

	18,600	Брежнев
		Пастухов
	8,020	Медведев
		Шварцман

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

ТЕЖИНА									
ИНТАР	КИЛА								
	5.700	Српски полицаи	.	.	.	.	.	.	.
		Штимањани	.	.	.	.	.	.	.
		Команда којека	Овину	.	.	.	.	.	.
	650	" "	Јагмелик	.	.	.	.	.	.
		" "	Каселма	.	.	.	.	.	.
		" "	Кокири	.	.	.	.	.	.
		" "	Телеби	.	.	.	.	.	.

ПОЗИВ.

Управног одбора Уједињење омладине

Брако.

Поцепаност и подвојеност, која је у последње време добила у свој својој наготи у српском народу: а с друге стране, поплава туђина, коме је стални залазак за радњају и отуђење, набринула је сваког свесног Србина, и нагомила га на мисао самоодрицања. Та мисао освајала је све јаче и јаче, а у судбоносном времену, воје ми баш данас преживљујемо, скупљала је у своје коло све, што је вољно и невољно, да за целину остварење поради. Данас, кад стојимо на прагу обвизаних догађаја, данас, кад је национална борба за прелазну побуду да аркуша, данас тој мисли има највише места; данас је она нужност, која се не може обихи, данас је она животна питање Српства.

Та мисао, по себи је веома племена, у погледу њеног остварења. За њено остварење траже се трајни и енергични напори, тражи се сложна и уједињена снага.

Te misli rukovodilac su poglavito oimadinu, da se, najpraj jednoga društva koje ne postoji, sakupi i ona u jedno kolo, sa zadnjom: da ga iz naciovane težnje u Crstvu, da obanešljuje i gradi u crskome narodu jedan bedem protivu turkiskih aserskih težnja; da tu misao prenosi u sve krajeve, u sve krugove: da za tu težu bori na samu stazicu, a poglavito na razlikotku i selackoga, jer u njemu žive svi, koja osnaža i da na taj način dađe prilike i mogućnost svakom bratu Srbini, da može učestvovati u tome punom, častu, po sudu. Česta vera, da je oimadina dorasla za taj posao, ona se, svo, i udružuje pod imenom „Učesnik oimadina“ a oko zasete, kojoj je poglavito obelježje čuvanje narodnosnih osblina u crskome narodu i obanešenje.

Омладина се не вара, да је напала, које се праж-
вата и голема и тешка, али омладина је исто тако уве-
рена у преку нужност да се те задатке дати, не преза-
јући од тешкоћа које стоје на путу њенихга постига-
вања и остварања.

У времену, кад пред нама можда већ стоји су-
коб, у којем се решава превласт читавих нација на не-
гледни шна година, у томе времену, треба да се јави и
сва српска омладинска сабрана чиром око једнога знамења.
Ако нас то време преточе и застане расејање и неспремност,
опа да нас пада ова одговорност за народну будућност.

Ne preveličavajući svoju snagu, otkazivao se za nju, toga posla sa puno gotovosti, i pokazao u svojoj kolo sedela Srbima i prijatelja Srpskoga, koji misle, da je nastupilo vreme udruživanja i slopnoga rada na opunu Srpskoga i njegove budućnosti.

Члан овог друštva може бити свако лице, без разлике пола, а тако исто и удружења, задруге, дружине, општинске итд.

Чланови утврђени плаћају годишње 60 динара, а редовни 3 динара.

Повуде за упис у чланство ваџа снати, на адресу:
Удружења омладинки², Васића улица бр. 16, а поште бео-

заједницу „Јединице омладине“ у Св. Сави, Напољској, трговачкој или Миланској улици.

Из правила, које се предају јавности, ваљаће сваки уредник овога удружења.

Управни одбор
„Јединице Омладине“*)

*) Уполазак је са свих српских листова да овај позив изазове прештампане.

П РА В И Л А „ЈЕДИНИЦЕ ОМЛАДИНЕ“

I.

Име и Цел.

Чл. 1. Омладина у Београду, угледајући се на друштво „Св. Саве“, оснива друштво под именом „Јединица омладине“, са седиштем у Београду.

Чл. 2. „Јединица омладине“ оснива се у цели, да потпомаже друштво „Светог Саве“ у његовој задаци: ширењу просвете и његовом националистичком осећању и волима у српскоме народу.

II.

Пут и средства.

Чл. 3. Друштво ће своју надају вршити:

- а) моралним и материјалним помагањем подучава и одлука, које буде предузимало и издавало друштво „Св. Саве“, у оквиру своје цели;
- б) јавним предавањима и настављама у српскоме духу;
- в) оснивањем књижице и читаоница;
- г) издавањем популарних списа и објашњавањем, чега би била последица, да се из средине „Јединице омладине“ одгаје непосредни носилац све мисли која је истакнута у програму друштва св. Саве.

Чл. 4. Друштво су материјална средства:

- а) улози чланова утеселача;
- б) улози редовних чланова;
- в) прихода од лабави;
- г) прихода од списа;
- д) добровољних прилога и заветиња.

III.

Чланови друштва

Чл. 5. Члан друштва може бити свако лице, кад испуни један од услова из чл. 6-ог ових правила.

Чл. 6. Чланови су:

- а) утеселачи, који у један пут или најдаље у року од годину дана узимају — шест динара, — један пут на снагу.

б) редовни, који улажу годишње по три динара.

Чл. 7. Остава се могућност, да једно исто лице може бити утеселач и редовни члан, али са правом једног гласа на скупштини.

Чл. 8. Сви чланови имају једнака права на учешће у свима одлукама на друштвеним изборима и на бес платно поседовање књижице, читаонице и јавних предавања.

IV.

Управа

Чл. 9. Друштво и друштвеним пословима управљаће управни одбор, који је представљач друштва и састоји се

из председника, потпредседника, благајника, књижевара, дозавође и десет одборника.

Чл. 10. Управном одбору припадају се још пет лица, изабрани скупштином на годину дана, као заменици.

Чл. 11. Круг рада управног одбора, обележен је чланом 2-им, 3-им и 8-им ових правила.

Чл. 12. Управни одбор решава већином гласова а одлуке су му пуноважне, кад је у решавању учествовало најмање осам чланова.

Чл. 13. На место оних одборника, који су спречени било осуством, болешћу или послом, знаће се у одборске седнице потребан број заменика, који учествују с овим истим правом, као и чланови одбора.

Чл. 14. Управни одбор изабраће поверљиве, где важе да је потребно, с којима ће радити на остварењу друштвених задата.

Чл. 15. Управни ће се одбор старати да изгради трајну везу са друштвом св. Саве и да ту везу одржава, ради сагласности у раду.

V.

Скупштина

Чл. 16. Сваке године на Духове, састаје се скупштина, с правом:

- а) да саслуша извешта управног одбора, о раду и кретању друштва у свима правцима и о томе доноси одлуку;
- б) да бира управу;
- в) да бира контролни одбор;
- г) да чини измене и допуне у правцима;
- д) да решава о предлозима појединих чланова.

Чл. 17. Управни ће одбор на месец дана раније објавити саставна скупштине у званичним новинама.

Чл. 18. Ванредна скупштина састаје се онда кад одбор нађе да је потребно или кад затраже једна четвртина чланова, било писменом пријавом управном одбору, било предлогом у званичним новинама.

Чл. 19. Скупштина решава већином гласова.

Чл. 20. Скупштина не може радије ни доносити одлуке казне без $\frac{1}{2}$ чланова.

Чл. 21. Ако на скупштини не буде довољан број за решавање, онда се после месец дана понова састаје и тада не вреди ограничење из чл. 20-ог ових правила.

Чл. 22. Скупштина бира из своје средине три лица на предлог из погодних друштвених рачуна, која ће свој извешта најдаље за месец дана после скупштине јавим путем објавити.

VI.

Престанак друштва

Чл. 23. Буле ли скупштина самозапа, да решава о престанку друштва, онда се мора објавити да је то на двестом р-ду.

Чл. 24. Решење о престанку друштва биће пуноважно кад $\frac{1}{3}$ од присутних чланова гласа за то свој глас.

Чл. 25. Ако друштво, ма из каквих узрока престане, цело имаће друштвено припадње друштву „Св. Саве“, а ако ово не буде могуће, онда ће припасти првом друштву, које би се основало са овомом задаћом.

Чл. 26. Ова правила важе од дана, када их издвоји власт потврди.

Београд 8 новембра 1886 год.

заседноја председник
Бранислав В. Нушић Никола П. Николић
потпредседник
Веселин Д. Радић

благајник књижевчар
Јов. М. Тидић Војислав Јов. Илић

ЧЛАНОВИ ОДБОРА:

Петар Амфелковић, Сретен Ковачевић, Трифун Стевановић, Стеван М. Димитријевић, Прока Зечевић, Љуба Мартић, П. Павловић, Андреја Клементић, Ђоста Арсенијевић, Милорад П. Николић и Филин Вујић.

Министар просвете узима на знање ово удружење омладине у Београду, коме задатак потпомагања просвете народне не прелази границе државних закона. А посебно одбору, који би се образовали ван Београда, ваља да се јаве својој месној власти.

12 децембра 1886 год.

Министар
просвете и црквених послова
Мил. Кујуић

СТЕЧАЈ

При општини вароши Београда упражњено је место првог инжењера, коме је буџетом регулисана плата на 5.004 дина. год.

Ко је вољан да се ове службе прими, треба да се са документима о спреми својој обрати Суду општинском до конца Фебруара т. год.

Изабрани биће одмах известити а осталима ће се пратити документа.

Од стране Суда општине вар. Београда 28 јануара 1887 год. Абр. 75.

Општински вар. Београда потребан је још један станин инжењер, коме је општински одбор буџетом утврдио плату од 3000 дина. годишње.

Према томе позивају се сви они инжењери који би се хтели општинске службе примати да се са документима о спреми својој обрате општинском суду до 1-г а избор извршиће се најдаље до 15-г фебруара т. к. године.

Изабрани ће се одмах известити, а осталима документима пратити.

Од стране Суда општине вар. Београда Абр. 1992 — 31 децембра 1886 год.

НАЗНАЊЕ

Општински Суд сматра за потребно и опет сврнути пажњу грађанства на то, да извожење ђубрета из варошких кућа и зграда имају право да врше само концесионари браћа Г. Стојишкови.

Они имају у дужност да из сваке куће изнесу недељно по једанпут све ђубре које се накупи. Ме-

себно за сваку партију кираџија дужне су газде тачно плаћати концесионару 60 дина. пара; али за то је концесионар обавезан и из авлије износити, а не само са кације узимати ђубре.

Према решењу министра унутрашњих дела од 18 Септембра пр. год. С.М. 5740, којим је решењем оснажена концесија за извожење ђубрета, солственици зграда дужни су пријављивати концесионару све партије својих кираџија, да би избегли одговорност која их постиже на случај неизвожења ђубрета или неуредног плаћања таксе.

Од стране Суда општине вароши Београда 25 Новембра 1886 год. Абр. 1887. год.

ОБЈАВА

На дан 18 тек. мца од 2 до 5 сати после подне држаће се у канцеларији инжењерског одељења Суда ово општинског јавна усмена лицитација за набавку потребне количине обичног негашеног креча потребног за зидање гробница у новом београдском гробљу.

Лицитација ова држаће се на 1000 килограма креча.

Кауција полаже се при лицитацији у 600 динара у готовом новцу или у државним артијам.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана у време канцеларског.

Из седнице Суда општине Београдеке Г.М. 42 9 Фебруара 1887 год. у Београду.

По §. 28 уредбе о кафанамa од 25 маја 1864 год. (Збор XVII стр. 172) бакали могу у својим бакалницама продавати отмена вина и ракије, и фабрицирана пића (рум ликера и т. д.) у запечаћеним флашама. Све то пиће могу и крмјати у својим бакалницама, но само на мале чаше. Бакала немогу никакво у бакалницама продавати обично вино, пиво, бермет и тме водобна пића.

По чл. закона о крмјарини од 20 јуна 1882 г. у ред бакала долазе и ликерџије који такође смеју крмјати само она пића, која могу и бакала, и са онаквим истим ограничењем, с каквим и бакала.

Но како се дознало, да се изложеног прописа законског не придржавају на бакала и ликерџије, то је општински суд нашао за нужно да их овим путем опомене, да престазу са крмјењем обичног пића и да фабрицирана пића крме у својим дућанима само на мале чаше, а никакво на ношење по кућама. ако не жели да их постигне казна, која је за први пут 100, за други 200, за трећи 400 а за сваки поновљен случај 500 дина.

Од суда општине вароши Београда 15 Јануара 1887 год. СН. 1344 — 1886 г.

ПЕТОГОДИШЊИ ПРЕГЛЕД

УВОЗА СТРАНЕ

(примљено)

Бројеви.	1882 год.		1883 год.		1884 год.		1885 год.		1886 год.	
	КИЛОГРАМА	ПРОС. СРЕД. ЦЕНА	КИЛОГРАМА	ПРОС. СРЕД. ЦЕНА	КИЛОГРАМА	ПРОС. СРЕД. ЦЕНА	КИЛОГРАМА	ПРОС. СРЕД. ЦЕНА	КИЛОГРАМА	ПРОС. СРЕД. ЦЕНА
1	Британа	1 462,362	1,300 070	823 931	768 612	1 112 978				
2	Песча	2 21,314	83 261	47,042	11,008	16,019				
3	Јечам	419,432	550,027	419,242	12,792	—				
4	Месина	405,508	410,098	80,445	292,305	259,999				
5	Кукурџа	1 121 605	2,794	3,336	—	—				
6	Овс	24 004	25,664	—	—	—				
7	Шварџа	248,060	219,385	241 071	141,326	113 827				

ИЗВОЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

1 Жита	1 158,793	1,384,251	360,967	707 185	—
2 Кукурџа	104 826	—	64,869	131,444	19,340
3 Јечам	29,648	81,280	362 635	240 637	1,350
4 Рж	10 106	25,600	1,903,321	1,057,123	65 801
5 Шљича	8 630 462	5,716,144	4,823,294	7 990,244	11,342,179
6 Ораш	6 487	20,123	37,341	11 961	48 150
7 Шенџа	91,086	371,272	66,488	88,488	179,119
8 Лука црна	12 823	11,362	3,139	—	—
9 Арпаџа	183,130	178,297	326 789	85,133	104 267
10 Крва отаџа крва	183 625	243 774	243,800	183,677	184,940
11 Јавиџа	763 253	683 737	452,080	561 781	638 096
12 Јавиџа	172 918	132,585	117,602	177 712	188,353
13 Јавиџа	84 572	53 347	43 482	29 368	48 514
14 Јавиџа	4 297	9 417	12,528	27 482	15,573
15 Јавиџа	19,457	50,966	6 836	11 431	5 335
16 Јавиџа	1 093	328	1 268	23	1 216
17 Јавиџа	68,796	71,445	96,906	61,510	31,994
18 Јавиџа	1,988	2,948	1,143	422	145
19 Јавиџа	5,504	4,498	5,474	1,321	3,214
20 Јавиџа	16	15	8	—	9
21 Јавиџа	1,585	1,488	1 157	551	73
22 Јавиџа	329	1,165	664	276	10
23 Јавиџа	36	56	56	27	10
24 Јавиџа	130	88	—	—	—

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПОМЕНЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАНУТ НА ТАВАКУ

ЦЕНА ЗА СРЕДНУ:

НА ГОДШЕ 5 ДЕН.

НА ПОДА ГОДИНА 3 "

НА СТАРАКЕ ПЕНЈЕ НА ГОДШЕ 9 ДЕН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласина 6 ден. пара од врсте.
 Дневнику додавати укупницом на отплату
 ски 50% а ост. износ платити на уредници.
 УКУПНОС НЕ ПЛАЊАХ СЕ.
 Непоплаћена писма не прилажу се

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА.

ДАН ПРОГЛАСА КРАЉЕВИНЕ СРПСКЕ

22-ГИ ФЕБРУАР

Биће и ове године свечано прослављен.

Тог ради држаће се у саборној цркви после службе божије благодарење. Домови ће се народним тробојкама украсити а у вече и осветлити.

Представништво врши само пријатну дужност, кад на ово скреће пажњу грађанства престонице.

20. Фебруара 1887. АБР. 164, Београд.

ПРОТОКОЛ

заједног сазивања општинског одбора од 31 Октобра 1886.

Били: Председник општина: г. М. М. Богачевић, одборници и заменици: С. Јанковић, М. Квијас, К. Петровић, А. Ђ. Куманузи, Св. Добриновић, М. Вељковић, Ј. М. Јанковић, П. Матић, Ф. Роселт, Н. Д. Квијас, Ј. Петаковић, В. Дучић, И. Антоновић, В. С. Катенић, Ј. Милаковић, П. Боди и Ј. Длабер.

Бр. 228

Г. Председник. Према одлуци нашој од 20. окт. мес. држата је понова лицитација цубока и остала је на Ђорђу Панђези каспину онд. за цену од 21102-70 ден. Далеко 948-60 ден. више је изашло ове године арешко од прошлог. године ареше.

По прочитању лицитационог протокола, општински је одбор једногласно

одобрено:

лицитацију цубока која је остала на Ђ. Панђези за 21102-70 динара.

Бр. 229

Г. Председник. На прекјучерањем сазиву општина ека је одбор изјавио, да правила о слободном клању изасу одбором уништена, нита се је општина одрекла права наа нале, која јој је припадала и припада за криву меру. Дале, да се одмах сходно правилима продужи наплаћивање накнада: а да се уне и поднесе одбору изјаснење контролора да што су престајали били достављати суду криво мерење, и поднели тиме од правила и напустили своју дужност

Сва тројица контролора изјавили су да они нису самовласно напустили контролу мерења, већ да им је од стране суда нареджено да престају са контролом. И. Нима је вело, — наложено да свако нале да се не тројицари са класе стоје. Знају а по месарницама има сакупљење и неспоразности или прего претпостављених нису могли да раде.

Писмене наредбе нале било, на њу се и не позивају.

Наређено им је да престану са контролом мерења на крају Октобра 1885 год.

Г. М. Кљидо. У интересу општине добро би било да се примени о слободном клању обнове и у њи уђе, да је сваки каснији дужан да положи општини 200 динара кауције из које би се наплаћивале казне које над њима општина изрекне.

Г. Ст. Добривојевић. Општина није изгубила право да касне због криве мере осуђује на накнаду, но из акта види се да је суд овде имао на руку Пављели само да избегне осуду а и напустио без разлога то општинско право општењем је општина са 10—15.000 динара. Дале из акта види се да њим једна извесност не свори општини право да се уговор који постоји између општине и касала извршује. Полиција само кажњавала на основу кривичног закона, а општина има према правилима која по уговор наже право на 20 дина. накнаде.

За то предлажем да се све судије општинског суда уму на одговор и наше полицији да њих одма са звања збаци.

К. Петровић. Суд је са свим коректно радио што је одустао од извршења пресуда које су у времену укинула апелационог одбора изречење — јер није имао ни право извршити их пошто су противу изречених пресуда поднесене жалбе и по тим жалбама није ништа учињено нити нас пресуде општ. суда осакшане да би се њиховом извршењу могло приступити,

О самој кривој мери имам рећи да никакав уговор не може одредити надлежност судова јер то одређују закони а не уговори.

Г. Ст. Добривојевић. За мене није меродавно мишљење ни правничког одбора ни полиције односно тога питања: да ли општина према својим правилима за казнице може контролисати криве мере или не може. То је право приватно општине и оно се практикује од толико година. То општинско право не може се оспоравати нашим кривичним законом јер, што општина не изриче казну над касалима кога ухвати у кривој мери него га осуди на накнаду, која се употребљује на издржање општинске контроле као што је предвиђено у поменутих правилима о слободном клању.

Према томе сматрам да је заступник председника г. Мијаило Кретић, односно суд, радио са свим некоретно што је то општини право и јач општински приход, који је знатан, напустио, а шта више смем тврдити да ту има велики део и несавесности самога суда са чега смем једно на овом месту изрећи, да сам мишљења да се судије уму на одговор на такав свој поступак; јер општество општини са 10—15.000 дина. и допуната да грађани трпе под кривом мером то би значило да општинска управа очигледно иде на штету интереса општинских и грађанских.

Тража да се судије одмах уму на одговор за ова несавесни рад и подвргну одговорности.

Г. Мил. Марковић. Општина треба да се стара за одржање својих права које су у исто време и њена обавеза.

Једно због ратних прилика а друго што ово питање није још нико дејствено решио, и од суда не може се

ништа друго ни тражити него што је учињено и због тога сам противан извршању суда на одговор.

Једно још имао би приметити да би требало суд упутити, да редигује своје пресуде као грађанске, уговорне, а не као кривичне.

Г. Ст. Добривојевић. Акта сведочи о несавесности кметова, и ако нису закон добро разумели они су се требали одбору обратити и тражити протумачење. Шта наше општинске је одбор наше пута налазио кметовима да изврше најстрожије правила по ома то нису хтели да чују — и ја и сада остајем при томе да се од њих тражи да плате штету коју је општина због њихове не савесне радње претрпела.

Г. М. Кљидо. Ја мислим да би најбоље било да сваки власн подложи извесну кауцију у општинску касу из које би се наплаћивале казне за криву меру.

Г. В. Дучић. Ја би рад био знати које криве је правилима за ову годину нису извршавана.

Г. Ст. Добривојевић. Предлаже да се ствар реши.

Г. М. Волковић. Шта су општински контролори радили кад нису позвали на криво мерење?

Г. Председник. Хајтели су кријумчаре.

Г. М. Штајнхер. Ја мислим да је данас питање до кога је кривица те се правила не извршују а да постоји нека неправда и да је тим општински интересе окрив и с тога сам мишља да би требало изабрати комисију која ће целу ствар истражити.

Г. М. Волковић. И ја сам мишља да се избере комисија и ишита ко је крив?

Г. К. Петровић. Неје нужно никакав комисију бирати већ треба извршење правила продужити и објаснити их да се пре пресуде општ. суда према §. 15 грађ. судског поступка одма изврше.

По што је дебата извршена то је г. председник ставио на гласање кога за комисију а које да се и мишља не бира и општински је одбор са 14 против 5 гласова

РЕШЕНО:

да се избере комисија која ће целу ствар истражити и реверсирати општинском одбору.

У комисију да уђу г.г. Ст. Добривојевић, Манојло Кљидо, Ем. Штајнхер, Васил Дучић и Никола Води. Међу тим да се правила о слободном клању стого, строго врше и кета објасне да су према §. 15 грађ. судског поступка пресуде општинског суда одмах изврше. Против гласали т. ј. да се комисија не бира г.г. М. Марковић, М. Кљидо, К. Петровић, Ј. Милановић и Јов. Дијер.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

Руска снага у енглеском огледалу.

(извод из једног конституционог дела у лондонском часопису „Pecinnightly Review.“)

„При свом огромном јој дугу, при свом горостасном годишњем терету, Русија расте, а њена и онако испољносна сила само добија страхом који исповната количина унива. Она, донста, има највећу

војску на свету, а, кад све своје снаге у покрет стави, она расплаже масом од четири и по, па и шест милијуна људи. Има их који мисле да овај број постоји само на хартији, и да се неће јавити кад затреба, али се не сме заборављати, да је Русија учинила велики напредак од 1878 године на овамо. Њена артилерија равна је данас артилерији Немачке ил Француске, а кавалерија бројно претежнија и од немачке и француске заједно, а свакако од немачке и аустријске укупно увете. При том, та је кавалерија призната као најбоља, какве има на ову нарочиту улогу која кавалерији у модерном рату припада. Са мало памети, и изворне снаге Русије могу само расти, и опет расти јер је Русија у многом погледу млада земља, а у Сибирија, територијално узета, колико и друга Америка. Насловена на величанствени јој положај природна, као и на овај ненадмашни ланац од градова уз границе Немачке, она увек може ову да умори. Не велим да је немогуће и оно што је гроф Молтке казао а њиме: да 200.000 немачке војске на Висли, подупрте својим градовима, могу осујетити руски упад у Немачку; али, у том случају било би 200.000 мање на граници Француске, чија је војска бројно јача од немачке. Русија би у таквом случају могла (а па очима оних 200.000 Немача) схватити Аустрију, или, у најмању руку, не дати јој ни јоју траву..... Од ово неколико година ми једнако саучешно о изјавама љубави између држава, руског и немачког, али као чудноват коментар свему томе вала забележити ово: да је Кенисберг (на руској граници) претворен у један огроман утврђени стам; да су куле ово града Торпа гвозденим оклопима опасане и штитовима покривене да су и Давид и Позвањ одавна и увекло утврђени, и да се сад тако исто утврђују Кострин и Гагова. С друге стране, снага Русије из дана у дан бива све већа, и то тако, да је Аустрија немоћна да поврати равнотежу. Управо, може се са поузданошћу тврдити, да је прошло време кад је Немачка могла ударати на само једног по једног од својих непријатеља. За Немачку била би злудост, ако не и самоубиство на било власти Русију било Француску; и за то ће она и даље обавијати Русију пријатељским уверавањима — жуљиво ишчекујући дан, када ће се противу ове „Северне силе“ склопити каква јевропска коалиција.....

Прелазећи на источно, нарочито балканско питање нека првог воли:

Ту имамо Бугаре који су својим мудрим радом умели с једне стране и да се одбране, а с друге терајући политика у здржљивости да јако отежају страну окупацију. Ми смо знали да они живе да буду независни, али су нас изненадили снагом коју су показали у рату (са Србијом) и способношћу у руковању својих финанција. Русија је мислила да њих чека рачуноство, кад она тргне своје официре, али они одмах за тим издржаше успешно једну озбиљну борбу. При

свим изазивањима једног Каулбарса, и, ма да су, под монархијским системом, остали без главе, они су свуда у земљи умели одржати ред и поредак.. До сада се говорило у руској војсци, да пут у Цариград води преко Беча, али сад излази: да још већа препона стоји на путу Русији у непобедном чувству независности Влаха, Бугара и у опште Јужних Словена. Сваки насилни покушај само их трајније овеојачује противу руског самодрштва, а, кад се противна политика предузме и они сами себи оставе, не нагледа да се они за то и најмање кају. Донета ове самосталне особине тих малених народа и нагнаде су многе од нас да од негог времена извесимо на практично решавање мисао или упр. по сав балканске конфедерације. Од своје стране ја још не могу да поджмем много на ту конфедерацију и то прво што не видим да ће се она тако скоро и остварити, а друго, и кад се оствари, да ће за дуго моћи издржати напор Русије Цариграду. Хотели не хтели, моремо дозволити да Аустрија буде та која ће сузбијати Русе са Балкана и не дати им Македонску равнину. На жалост сама Аустрија није за такву улогу довољно снажна. Рус и Аустријанци још се нису огледали на бојном пољу, али како год ствар да обрвемо — излази: да ја Русија два и по, па и три, пута јача од Аустрије.

Што се Цариграда тиче, Русија му може доћи и околним путем — преко Азије. Истина, да је тај пут дужи од оног преког, пута у Јевропи али је опет сигурнији. Пти је наша Ингеска, сама собом, кадра Турке одбавити. Она чак не може ни доћи до Русије у Јевропи. Управо, и тек у Азији ако се међдм поделити могуће. Истина да су нас и ту Руси нешто претекли, — јер су ближе Херату но ми — али са Хератом ће се коло и окренути. Кад пређе ту тачку — а прећи ће ју — и пође на Инђију, она ће се, прво, удахити од центра своје снаге за тим од покрајине где се власт њена радо признаје, а навићи ће на тесне кланце и љуте горштале... Ја знам да су на овом питању — питању руске навале на Инђију — најбољи и најкомпетентнији војници у Ингеској поделени. Већина их је исламита. Готови сви верују у могућност великог руског упада у Инђију. С друге стране готово сви руски војени људи одрчују практичну могућност таквог предузећа. Природна је дабогме, и једна и друга опрема. Страни и неутрални индци, међу тим не налазе, тако велике тегобе руском продирању Инђију. Они тврде, да би се војске које би наступале са Оксуса и Кавказа могле спојити на Сараксу, да би могле онда лако заузети Херат, и положити железне шине до Херата пре но би Ингези концентрисали 40.000 људи у Келату. Друга једна војска руска морала би изабрати тежи пут марширајући јужно од Сибира на Балк. Од своје стране Ингеска би, по њима, тек три месеца после огласа рата могла стићи са нових 40.000 на инђијско бојиште — ако се, то јест, доиде не би извела теорија за брзу мобилизацију прва два корпусна на

дому. Исти континентални писци мисле, да би Инглиска могла омогућити својим трупама својих у Индији (као што су Гурке, Сици и њима подобне) одржати на миру војске урешеничких принципа, или бар не дати им да окрену оружје противу ње; али те трупе нису довољно чврсте да би се могле и противу Руса употребити. Дале веле, да је Русија могла постројати нешто новца наћи у Индији луке који би извезли инглиске жељезнице и тиме задржавали концентрацију пене војске. Саму ту концентрацију они држе да се може извршити тек на Хелмунду или око Кандахара, што значи, да би Руси без икакве обзирне сметње могли и до те тачке допрећи. Најзад по што је број руске војске на Кавказу готово неограничен, а каспијском жељезницом даје се брзо пренети на средње-азијску јој границу, то Русија, може колико хоће војске да скупи на обалама горњег Мургаба — где би јој Инглизи могли противу ставити 80.000 људи са 200 топова, ако, то јест, Инглиска може да одвоји толики број топова после оне најновије и главне штедње у артиљерији. Предпоставимо ли да смо у рату са Русијом, и само Русијом, војска наша мћи ће се онда слати путем Средњег мора, али узиммо случај да се склопи противу нас коалиција у којој би се налазила Француска или Италија, онда можемо ми у Индију тек објаском око јерничког предгора Добре Наде. Него и овај рачун пропада ако будемо покушали брати Миср од Француза, јер слати која би се ипаче послала из Инглиске у Индију морала би сатати у Средњем мору и Мисру.

Као што смо већ писали, страни посматрачи узимају, да се урешничка војска не би дала са поуздану пошту противу Руса употребити, али другаче стоји са Гуркима и овом ваљаном коњицом персијском која би се могла послати и у Кандахар — само што би се онда равна број британске војске морао оставити у Индији да одржава саобраћај и мотри над обичним Сипојдима... Руска војска пак која би од Багда, наступала и носила са собом брзотопне, могла би брзо заузети Кашир и изгрозити Пенџаб, тако, да би се и у Пенџаб и у Пенџаур морала слати довољна поткрепа. Но главни међак подељен би се ипак, у околини Кандахара. Страни писци мисле, да би Русија била ту у превози имајући за се симпатије дотичног стаништва источничког коме увек више импонира онај који удара по онј који се брани. И за извесну кавалерију туркоманску, кажу да би прала велику улогу у русу Русије, која их је умела за се задобити на чак и одушевити. Најзад, тврде, да би и урешнички принципи Индије пагалили Русију, јер имају уверења, да би сва боде и штетала њихве народне и анове по ми.

У одговору на све ово имао бих да кажем: да је немогуће гледати оних писаца страних о на-

шам (инглиском) положају у Азији претерано. Прво и прво не стоји да је Русија тамо популарнија од нас те да су и домаћи принципи индијски на њеној страни Друго сумњам да је Русија кадра повести више од неколико стотина хиљада туркоманских на тако далеко пут. Баш на против, мени се чини да ће Русији теже бити да нађе комору за 100.000 људи од Херата до Кандахара него ли нама за 80.000 у Кандахуру. Међу тим, 80.000 Инглиза довољно би било да се брани од 100.000 Руса који би дошли са Кавказа и 20.000 који би дошли из Туркестана. Оно, може се рећи да су тегабе око набавке довољног броја камила и маза за једну велику војску која би се кретала у пустињи, више тегабе новца; али има тегаба у Афганистану који је новал не може да савлада — осим ако се буде годинама у напред улагао у стварање какве огромне и стабилне коморе. По нашем миљењу, права ошност Индија може загрозити тек, после какве револуције у Херату, или неште употребе претендента Ејуб Хама, а када би Русија дошла „да поврати ред.“ Једном у долини Херата она би ту могла годинама чекати, све, док, тој долини не би стару јој изходност повратила, жељезницом ју са Каспијом и Туркестаном спојила и као основу даљег оперисања осигурава. Понављам, Руси могу Херат једног дана и на јурни узети, али с тим није ништа свршено. Прва борба између нас и њих око Азије тек онда почиње..... Дакле, ево до каквог сам закључка дошао после разчунања које су и у даљим чланцима развили. Ја наглазим, да је толики патриотизам у руског народа, толики извесност да ће у случају рата и великог нестата, а сваки Рус помагати свога цара и његову похитану — најзад — да је толики обривеба снага Русије у Јевропи и освајача моћена у Азији, да на оружану војну ш немо могамо гледати као на једну страховиту напаст, која би до темеља потресла британску нам царевину. Па овог — баш и свима саопшти с Русијом у коштац да се ухватимо — ја имам уверења: да би ју на крају крајсва победили. Не кажем да би у Јевропи могли Туреку од њих одбавити, а још мање да би могли слати Миср или Средњем мору: ако би још ко уз њу пристао; али смо капри — разумем по цену свјетских вавора — одржати се у Афганистану и одбити навалу пене од Индије. Не, ја идем и даље и мислим да смо, наслонена на свју етоту капри уштедјати руску силу у Тихом Океану, пренети рат на Амурској земљиште и отети јој Владивосток са цеоим покрајином*...

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солс“-у)

Петроград 18 сеп. (п. н.) 1897.

Од овог тек анко писца у руском јавном миљењу овлађује нека чудна струја. Бугарска је заборављена; за Афганистан нико не пита; а слабо се

обире ко и на Навгаску. Једном речју, за овај пар, народ не ушпе више очи на на Цариград ни на Пељују; али се у тојко више завила са могућношћу рата између Французе и Немачке. У овим политичким и војничким круговима, у савесима и фамилијама, претреса се и разлике предстојећег сукоба, тако, као да је то већ и спршени чин. Онда је уверење, да ће сама борба бити крива, те да ће један од два народа бити за неколико недеља претрпети. И ту се сад питање оно обавља: шта ће радити Русија? Једна преноулају неутралност, а други хоће интервенцију царству. Прва (неутрална) странка влада у министарству, заступљена у Гирсу и Телсју; а друга узима мах у јавном мишљу, у штампи, али нарочито, у војсци. Једно гледа на човека као очевно, а на име: да би и на поразу Француза значајна кољико и уништење те нац је. Међу тим, може ли Русија гледати марво како јој гаве један могући савезник? Може ли она дозволити Немачкој дападрати и Холандију и Велгу, и Швајцарску и Аустрију? Горчаков то на цело не би никада до: а, при свом одлучању г. Гирса, на Александар III неће то допустити.

Ну, било с'им како му драго, гласови о рату беху се тако озбиљно проносили прошле недеље да је много Француза који живе у Петрограду сматрали за дужност да иде у свој консулат и пита: кака ће резервиста и д-мобранци бити позвани под заставу? Уверљају ме да је уста навала била и у онд. консулату Немачке. Покренут оваквим гласовима, француски консул да је званично обавести поштом престолице, у којој стишава узбуђеност и на нестрпљивост својих земаља. Много у се, међутим, нећ би спрелили за и лавк, док, год во сви месеци да им је, пак, и то само кратак, рок одговора.

Од своје стране, Русија ово први пут у четрнаест година, спрема се да позове под заставу један део својих резервиста — како ми кажу — петнаест и десет хиљада људи. Сума од 825.000 рубаља (или од прилике 2.100.000 дина) дата је на ту цел министру војном. Да би се, пак, избегла паника коју о тако озбиљној мери мора произвести, званичне новине труде се да докажу, како је позвање резервиста један са свим обичан колак, и како су, управо, све друге велике државе претекле Русију у томе систему; јер Немачка сазива годишње на вежбање неких 200.000 старих војника, Аустрија 306.000 а Француска 425.000 — До душе да онај вели и војни закон руски од 1874 год. предања не само обавезу и личну службу, већ и *фактулативно* позивање старих остацигата. По њему, резервисте могу бити позивани највише два пута годишњу, на неодређено време, али опет не на дуже од 46 дана. Али ово та ре ерпа глје до сада још никада и званично подзаставе. У редовно време, сама та иновација — ма да је савршено на закону основана — не би, зар, никакву пажњу на се обра-

ћита; али у овако озбиљним околностима такав чин добија и узакмрујући облик.

Нека нам је оном приликом слободно напоменути: да су по истом закону од 1874 год. сви Руси војници од 20 до 35 им године. Првих шест година дужни су провести под заставом, а остали десет у резерви. У другом реду долази „ополченни“ али ово је још врло слабо организовано. Сама чифра годишњих контингената толика је, да се једна једна трећина узима у војску. Да би се пак, по могућству изравнала ова неједнакост, црк Александар II свео је фактичку службу на том годишње, и на тај начин узвук скоро две трећине годишњег броја у касарну. Но, са деваком садањег пара на владу, (1881) Русија се опет врати старом систему дуге службе. Тада би р шего, да решени и тобрије остану пет година у касарни, а за све остале родове оружја д-нажи шест година. Годишњи контингент према томе, опет паде на 190.000 рекрута. У исто време савлази министар војни генерал Вановски уведе и једну нову врсту обавеза, који имају служити само годину дана и чии годишњи б-ој износи од 1881 г. на овамо; 22.000 људи. А кад тај број додамо г рием овда цеокупни годишњи контингент износи од 1881 год. на овамо, 212.000 људи. Пешадија и артилерија, фактички ут-довљени, броји пет ованих класа а кавалерија, брдека артилерија и нарочити родови оружја састављају шесту. Ту сад долази огромна јер дужна *ополченнија*, на резервисте, којих има у најмању руку толико исто, и, најзад, козачка колица која се рачува на више стотна хиљада. Као што видите, Русију никакав случај неће затећи неспремну.

Један кијевски заст („Кијевљанин“) ту скоро говорио је о предстојећој кризи, и том приликом штампано један значајан рад из јевне статистике из пера, као што ме уверљају, једног од наших најбољих тактичара. По рачуну тога стручњака, целокупна састављена снага убијена Јевропе (обухватајући ту и Русију и азијску Туреку) достиже цифру од двадесет и пет милијуна људи — од којих шест долази на Русију, четари на Француску, три на Немачку, три на Аустро-Угарску и два и по милијуна на Италију. Број коња који се тражи за све војничке мирјаде износи најмање *милион и триста двадесет хиљада*... Да, збиља, ви сте морали чути да је Русија забављала извоз својих коња и на јевропској и на азијској јој граница. Ова, можда, и претерана миса наперена је искључиво противу Аустрије и Немачке, јер Француска није никада чинила озбиљне куповине у Русији за опрему своје коњице. Петроградске новине већ су приметиле том приликом, да је, међу силама војничким Француска најсиромашнија, као што је Русија најбогатија, у коњима. „Новости“, оцењују на три милијуна број француских коња, на три и по немачких, и три и осам стотина хиљада аустријских. Међу тим, за мобилизацију своје војске, Француској треба 430.000

коња, Немачкој 397.000, а Аустрији 175.000 коња. Русија, и то она сама, има три пута више коња но три друге силе заједно. По попису од године 1882 у 58 централних губернијах било је (још онда) *деветнајест милијуна и седам стотина хиљада коња*. Али овоме броју ваља додати и оне које даје Полска, Финска, огромна губернија Архангелска, Астрахан, Оренбург, и, више свега, *домовина Козака* — што све укупно даје страховити збир од *неких тридесет и два милијуна коња*! Међу тим, годишњи извоз коња из Русије једва је достигао цифру од 27.000. Ми имамо, дакле, овде у заштити извоза једну предупредну меру, која ипосредно штоди поседницима ергела у Украјини, али која је извршена по формалном захтеву министра војног генерала Вановског.

У осталом, жестина војничке кризе, кроз коју давао Јевропа пролази, не треба да нас натера да заборавимо све јаче врење које се јавља у унутрашњости царевине. Оне недеље десила су се два веома озбиљна случаја из којих провирује она двојана опасност (за Русију) о којој сам вам већ толико пута говорио — а на име: застере нихилизма и аграрне револуције. У Новочеркаском на Дону, убијен је један генерал по имену Долотин. Нађен је удављен у својој соби и постели, а главе се проноси да су му убице — од којих још ни трага нема — дигле још и суму новца од 60.000 рубаља. Значајни листови труде се да докажу, како су ово гровно дело извршили теки муслимани са Кавказа; али цео свет има уверења, да ту стоји једно политичко убиство, налик на оно пре три недеље у Гомелу са овим пуковничком артилерије. Свакако, јасно је да нихилизам опет диже главу, иако и да се данас изричито противу војске окрмно. Има знакова који сведоче, да је и извесан број фанцарија поморске дивизије у Кривштату задовољан за веру. Ви сте, без сумње, чули шта се збило пре неколико дана у мрнарској школи петроградској. — Свакако, и ту се крије неко убиство. Сад је реч о затварању школе, и о њеном радикалном преускрепљу. По себи, симтом је врло озбиљан јер се осећа дотичне школе обично рекрутује из средњих Физика и Елтонаца, који су од сада са непоколебливом веројачношћу стајали уз царску владу.

Други један догађај, можда има још и крупнијег значаја. То је: разгоре великих фабрика Демидова, у околини Вязнија, од стране једне побуњене гомиле сељака и радника. При свим противним тврдњама значајних новина, изгледа јасно, да су фабрике потпуно опустошене, а ураниво особама јако заостављено. Гувернер владимирске губерније морао је услед тога олјурити на лице места са 2 батаљона пешака и једним одредом жандарме коњице. На месту се и знало да је ново уређење фабрике било узрок побуни, и гувернатор, по што докучио истина, наредио је, да се врати старо стање а радници пусти на слободу. Дакле, и овога пута власт у Русији узима у заштиту радника и пресу-

ђује противу гавде. Даклих последица од овог случаја није било али се људи овде питају: шта би било да је гувернатор владимирски како покушао да помогне газдама противу радника?

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПОСЛАД

Сен-Реми-Таладије

ПЕТИ ДЕО

Пад кнеза Милоша.

I.

Доктор Овровић одлази се у посету Русији и постаје извесно у Петербургу. — Руске патрије у Србији. — Свиј око ватрогасних утврђења. — Помоћ до краја, цар Никола одује Милоша и одлучио турски ергел у српској кретању. — Улога Милоша у ватрогасној брани. — Срби изгубили и Срби Хрватска. — Политичка кретања српске племи у руској цери и турској српској.

(Наставак.)

У осталом, и једна друга епизода могла је уверити Милоша о изом расположењу Русије према српској кнежевине. Читалац ће се опоменути, да је хатихерс од 1830 оставио Турцима пограничне градове; отоманска власта имала се од сада врати једино над њиховим бедемима, који се сада сматрају као царска својина и штит земље противу туђина. Дале је успелано, да се утврђења која нису постојала пре рата за независност, поруше. Но сад, да ли је Београд — град? Ако се одговори да јесте, онда Турци имају права да у њему остана; ако није, онда ваља да иду. Дакло колико сутра да по привору који смо у последњој глави имали прилике да опишемо — привору овако славном на Србе а овако срамном за Турке — победна (турска) страна покушавала је да се на овој (градој) тачно освети служења се ту и шиканеријом и пркосним позлагањем права. „Београд је утврђење мосто“ — говорила су турски комесари — „Београд је нужан и за одбрану Дунаја, поседује само на постоје плачење и палисаде.“ Међу тим, извесно је било да су „утврђења“ Београда била потпуно још 1739 год. после рата између Турине и Аустрије. Београдски уговор мира који је учињен крај тој војни, садржавао је то (рушење) и као формални услов. Управо, тек долазије, и за време првог српског устанка, варош је снабдевана са оклопним утврђењима. Та утврђења требало је сад повратити, а Београд онда није „град“ већ варош која је Србима доуђена, извесно, ипосредно, онај *аран срп* или чатадезу која по хатихерсу отоманским гарнизонима припада. Доиста ништа јасније није могло бити; па онет ова двојачност „утврђења“ („палисада“ и „шанчева“) поседују Турцима за повод да узимају данас оно што су јуче дали. Она

што je misao da mu ovako ulogu vala igrati u krizama koje se desile odmah u početku ove nove periode. I u jednoj i u drugoj priazi on je postujao kao pametan човек, kao човек, kome je jedna velika stvar shvarena, i koja ne samo da ne sme izaći iz ruku gubiti već mu mora i odlučno jezikati. Dao bi Bog dostata, da se među ljudima prepravila, kojima se knez Srba izložio, ne biću drugi, od ovih praveditelja. (Nastavlja se).

ИСПРАВКА

Г. Јован Дишбер одборника послао нам је следећу исправку свога говора у седници о. борекој од 8 јануара ове године. (Види протокол седница у 3 броју "Осиг. Нов") где је казао: "векну је руководило на овако решење само рђаво издање књига у Енгелову — седници им нису ни 3 хата широка", итд. Г. Дишбер жели да објасни, да је он имао на уму дотичну седницу, која се на Београду одиграла. Он је сматрао да је под именом "Енгелов" сва она седница, а сад зна да се она даље, више Енгелов Г. Макавија зивава "Одјаште" које пређе није знао. Дакле овај његов говор о чатјама, и уским седницама, односно се на Осигте, не на Енгелову.

СТЕЧАЈ

П. и општини вароши Београда упућено је место првог инжењера, коме је буџетом регулисана плата на 5.004 динар. год.

Ко је вољан да се све службе прими, треба да се са документима о спреми својој обрати Суду општинском до краја Фебруара т. год.

Изабрани биће одмах извештени а осталима ће се вратити документи.

Од стране Суда општине вар. Београда 28 јануара 1887 год. Абр. 75.

Општини вар. Београда потребан је још један стажни инжењер, коме је општински одбор буџетом утврдио плату од 3000 динар. годишње.

Према томе позивају се сви они инжењери који би се хтели општинске службе примити да се са документима о спреми својој обрати општинском суду до 1-г а избор извршиће се најдале до 25-г фебруара тск. године.

Изабрани ће се одмах извештити, а осталима документима вратити.

Од стране Суда општине вар. Београда Абр. 1992 — 31 Децембра 1886 год.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Изашла је из штампе

"ОТАЏВИНА"

СВЕДСКА ЗА ФЕБРУАР 1887

с оваком садржином:

1. Приблизна и Божана, историјска драма с појашењем у 5 чанова, од Драугица Ј. Јилја.

2. Мобилизација српске активне војске 1885, из дневника једног резервног официра, од Влад. Ђорђевића.

3. Путовање по Србији I. Усамљени гробови, од Војислава.

4. На престолу роман Бертолда Ауербаха (наставак)

5. Караџић и Русија, један прилог за историју спољне политике нове српске државе.

Какав устав треба краљевини Србији? (наставак)

7. Народ и напредњаци, политичка студија професора М. Милошевића.

8. Просветни преглед. Класицизам и реализам, и наше средње школе, од професора Ј. Милошевића.

9. Књижевни преглед. М. Ђ. Милашевића „Омер Чепетаја, реферат К. Арапићског.

10. Позоришни преглед. Доња Дејана, реферат Богдана Поповића.

Изашла из штампе књига

Г. Јована Вошковића
проф.

СКУПЉЕНИ СПИСИ

У ОСАМ СВЕЗАНА

СВЕД. 1.

о српском језику

Садржи: Треба ли књижевници да уче свој језик?

2. О непотребним туђим речима у српском говору. 3. Какав или кнез? 4. Из науке о језику.

У исто време Г. Вошковић отвара претплату (од 1^и дина) на П. списку своје књиге са предмном: 1. О старом словенском језику — 2. Омање расправе о речи гачке, о другом нареду мношине, о речи ма ал порецање итд. 3. Кратке 4. О садашњем стању српске граматике — 5. Наука о језику и његова заштита. — 6. О народности и о неговану српске народности наставом и васпитањем.

Изашло је из штампе:

БРАНИЧ

Лист за правне и државне науке

број 4

са садржајем:

1. Критичко-напомене уз опредељење нашег грађ. законика „о старинама“ I. Збирни ствари (наставак) од Г. Гершића.

2. Краћа, уломак из енглеског књижевног права (наставак од Ј. Ђ. Авакумича).

3. О објављивању уговора трговачких друштва и о последицама неиспуњења прописане о објави (свршетак) §§. 43—45 трг. зак. од Ђорђа Ж. Ђорђевића.

4. Поглед на стање наших казненских закона за 1883 — 1884—1885 (свршетак) од Мил. М. Жујовића.

5. Из судијске Заштитне, који се примао заштите (туженога) одговара тужоцу.

6. Делат: Злочин или сумњитост?

7. Читачи: Франсоа Лоран.

8. Статистичка белешка. Однос између државних мушких и женских и женских у разним државама.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

КЛАСА НЕДЕЉНО ЈЕДНАНУТ НА ТАБЕЛУ

ЦЕНА НА СРБИЈУ:

ЗА КОДЕК 3 ДИ.
 ЗА КОДА ГОДИН 6
 ЗА СТРАНЕ ЦЕНА НА ГОДИН 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте.

Проглашује се да сваки упућених на општин-
 ских суд и од поредних судова на уредника,
 издати неће примају се.

Неплаћена писма не примају се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЈАВНА БЛАГОДАНОСТ

Г. Франсо Макензи сетио се и ове године општинске нам сиротиње, подарио јој у прошлу суботу лебу суму од 1537 дин. 80 п. д. Општина вароши Београда врши само пријатну дужност кад се и у своје и у сиротиње име, најусрдније захваљује г. Макензеју на његовом сталном и топлом учешћу суграђанском.

Од стране Суда општине вар. Београда.

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10 ог новембра прошле године: да се водоводи, канали и осветлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима који се добију.

Предајући ову одлуку Одјора јавности, Суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би се поменутих послова, било појединих било укупних, хтеле примити, да се са понудама обрате Суду до 10 марта ове године (по старом).

Важна обавештања на захтев даваће општински Суд.

Из седнице 11 новембра 1886 год. Београд.

ЗАПИСНИК

запредног састанка општинског одбора 21 септембра 1887
 (састанак отворен у 4 часа)

Били су: заступник председника г. Мијајко Крстић;
 одборници и заменици: г. г. Манојло Кљасић, Светозар Јан-

ковић, Коста Петровић, Никола М. Боди, Никола Д. Кики Мијајко Степановић, Димитрије Наумовић, Илија Атанасије, А. Богатићевић, Др. М. Т. Леко, Марко Степановић, Атанасије Ђ. Куманузи, Јован Делбер, Јанаћ Константиновић, Јанаћ Х. Фичо, Мил. Велковић.

Бр. 42.

Заступник председника г. Мијајко Крстић. Лебари су се жалели и полицији и г. министру унутрашњих дела на сазнају цену леба и траже да се иста снижи. Према тога поднели су и нама молбу, да се цена повиси али није било састанка одборског. Молим нас чујте и једну и другу жалбу а и извештај нашег контролора (прочитамо).

Г. М. Павловић. Већ је 8 година како сам члан општински и за све то време ми смо практиковали, да кад год је цена брашна рецимо 22¹, паре од кило да ми додјемо по 2—2¹, паре веша за децу леба, јер с обзиром на то да сиротиња мора да плаћа момаке, крпежу, дрва и остало, умесно је да се цена лебу према цени брашна са неколико пара повишава.

Г. М. Кљасић. Ја ћу да поменем, што је готово свама познато, да наши лебари дају лебач, кад се на више узме по 2—2¹, пар. од кило јестивине. Ако поменемо цену лебу учинићемо да сиротиња класа лебач скупице плаћа, јер богатији узимају на наше и добију на 2—2¹, паре јестивине. Кад наши лебари имају рачуна да лебач дају јестивине припремањима, онда сам протавио поменца цене лебу. (Тако је.)

Заступник председника г. Мијајко Крстић. Молим нас да чујете шта вели у извештају Управи вароши Београда старешина кнара савамалског. Извештај гласи:

„Као што се из под, позовница велике брашнарске радње Вајсона вила, оно сејано брашно од кога се обичај леб давао меси стаје 25-30 динара его вила. Од ето вила брашна добија се као што је сваком познато најмање 125. кило леба, што чини кад се по досадашњој такси од 22¹, п. дин. прода суму од 30-40 динара. Према томе на 100 кило умешеног брашна остаје чисте додати 470 дин. пара а пошто сваки лебар давао у Београду у најмању мору троши 300 до 350 кило брашна (према их има која траже и по 6, 7, па и 800 кило) онда износи рачун, да свака од њих може дневно имати најмање чисте израде 14-40 дин. или 24 од ето од умешеног квалитета.

И, према овоме стању ствари, кнара савамалског поменом, да је садашња такса леба од 22¹, дин. пар. она доволна и да ју на треба поменати.

Да је тако поред наведеног тврди и ово

1. Што већина лебара и не купују ово брашно од 25-60 дина, но купују обично оно од 19 дина, и оно од 23-40, па то помешају и месе леб, и онда кад се просечна цена узме томе брашну, чияв сто кила 23 90 дина, дало се 1-70 дина. Јестивије од првог рачуна, не узимајући у рачун, што малих од њих купују брашно и са стране од селана итд. тако, да њх сејак нестане више од 21—22 динара узимајући опет ту и оно што они на мекане уму и

2. У Београду биће данас на стотину бакара, пицара млетара итд. који продају печен леб по мери а цена као и лебари, а они га од лебара узимају са 15 и 20 од сто или са 2¹/₂, до 3 наре динара од киле, испод такве. Там пак самим делом лебари тврде, да им салама, тачта по само није мала но и сувишна, кад су они у стању да без нужде дају леб испод цене.

Према овоме одбор једногласно

изјављује;

да се цена лебу не треба да повишава.

Бр. 43.

Саопштена акта, којима се траже уверења о владању именованом стању за кривце и сиромаштву, јачке, одбор је по саслушању свих аката,

изјавио;

да су: Благоје Шилеговић баш спротисг стања; Стојан Бабић изрогасец и Мила Румбаћ непознати; Војислав Илић књижевник доброг владања и сиротниг стања; Алек сандар Мали књижевник непознат; Аркадије Стевановић, Младен Калугерски, Лазар Годубовић непознати; Коста Ђорђевић чиновник врло доброг владања и средњег стања Владимир Лукић наредник пилацид и Љубомир Цинић бив. практикант непознати; Васа Поповић надничар непознат; Коста П. Михајловић касијер врло доброг владања, и доброг стања; Јеван син Здравта Стејкићева услов. отпунит робјан да ли се влада као што треба? — не зна се; Петар К. Тодоровић налик шугерски и Милена Николић сужавка непознати; Димитрије Илић скитница непознат; Јосиф Мијатовић гадан непознат; Драгутин Златановић бив. капе, трг. непознат; Анка жена Алексе Алексијевића непозната; Ђорђе Костић калес кројачки непознат; Ђура Маринковић бив бакалик доброг владања, средњег стања; Момка Пандица тезал непознат; Радивоје Јовановић — Цлемни — доброг владања.

Састајак закључен у 4¹/₂ часа.

ПРОТОКОЛ

вазпредњег састајка општинског одбора од 6 Новембра 1886.

Били: Председник општине: г. М. М. Вогаћевски, одборници и заменици: г.г. Ј. Диабар, К. Петровић, С. Станковић, М. Ј. Марговић, В. Дучић, Ем. Штјажнехер, Ф. Розетат, А. Ђ. Кумануди, Ј. Костатинковић, Ј. М. Јанковић, Ј. Неговић, Са. Јанковић, И. Антоновић, П. Магаћ и Н. М. Воја

Бр. 230

Г. Председник. Пуномоћник г. Герарда лизеранта дрва изјавио да не може пристати на услов да по шко-

лама равнесе дрва, него да их узхвати на плацу нашем код саборне приве, али и на коме другом месту које будемо изабрали. Сем тога, имамо опет молбу г. Паје Цветковића да му се не само не тражи невозможни проценат изуцје већ и положена врати.

По саслушању оба акта одбор је

одлучио:

да раније одређена комисија споразумно са председништвом или прими дрва од Герарда на обали са одбитком кола за пренос или одреди место за смештај и размештај натах по школама и осталим локалима; тронах овог преноса и смештања дрва да може одобрити.

И да се од раније одлуке према г. Цветковићу не може одуступити.

Бр. 231

Г. Председник. Саопштена извешће комисије, која је имала да одговори може ли се на молбу Вељка Николића дозволити да код свога винограда затвори стари и отвори нови пут да ба у једнако поделима виноград.

Саслушају се са гледиштем комисије одбор је

одобрио:

оно што се тражи према захтеву комисијском али и то ако се од свих суседа добије претходно приставак.

Бр. 232.

Г. Председник. Одбор је решио 12-ог пр. мес. да се тапље г. Николи Х. Поповићу на раздвојено месцо земљиште у непосредној близини црвеног гробља изаду само, тако ако он даде изјаву, какву је комисија предложила. Г. Х. Поповић испрва је био дао условљену изјаву а по том је од ње одузео и ограђио се подвесеним атом који нам је сапа на дневном руку. (Прочита).

Г. Ем. Штјажнехер Из акта сам се уверио, да је г. Хиди-Поповић у праву према нама; за то сам мишлео да му се не спречана убаштињене и изаду тапље Гробље није за 1000 метара удаљено ни од старих кућа, па може да се дозволи и зидање других нових. Са туђе гробље — не треба дају да се штете. Вима власт није требала одобрити гробље на месту на коме је кад је постојао законски пропис удаљена од 1000 метара.

Г. Младут. Марковић. Комисија, које сам и сам члан дала је мишлење према извесеним фактима. Код једног јасног закона да се куће не могу зидаати у непосредној близини, нисмо могли гледати на друго ви на општине изворе. Г. Хиди-Поповићу не спречана се убаштињене, већ му се не може, од стране општине давати право да ствара кућне плацеве од њива баш до гробља. — Ми не кривимо његово но бранимо наше, општинско право.

Г. Е. Петровић. Кад сам данас прочуо ова акта, уверио сам се да су и г. Х. Поповић и комисија и одбор погрешно ствар схваћали.

И сам суа пресудио је само спор о убаштињени, које се никоме не може бранити. Друго је и оделито питање што савјетствени закон спречана изаду кућа у близини гробља. И ми можемо помотно кадати тапље на имало, а да на општину не напучемо опасност да есенцијалном експропријацијом ова плаца коме нахиде. Али пошто је

дана на окупу није велики број одборника — мишам, да се ова ствар одложи на пунију седницу.

Усвајајући мишљење г. Петровића, одбор је

ОДЛОЖИО:

вођење за пунију седницу Г. г. В. Дулић и Ј. Петковић
хтели да се реши одмах.

Бр. 233

Г. Председник. Држање су лиценције за оправку
калдрме у улицама: Љубовицевој, Јовановој, Добричиној, све-
тогорској, школој и првој. Лиценције су остале на
полама:

а) Конарова и Добричина улица остале су на Расту
Крећу и Васи Сотировићу и то: калдрисање по 3-50
дин. коад. мет. и одкопаваше по 1,24 куб. мет.

б) Светогорска, Школовка и Прена улица остале су
на Стојану Настасијевићу и то: калдрисање по 2-96 д.
инд. мет. одкопаваше по 1-50 дин. куб. мет. а тротоари
по 2-40 дин. коад. мет.

в) Љубовицка улица остала је на Ставра Костићу
и то: калдрисање по 3-02 дин. коад. метар. а одкопа-
вање по 1-67 куб. мет.

Г. Никола Ђорђевић. Није требало држати лиценцију
и по друга пут. Рекли смо да остане за пролеће. И сад
сам мишљење да калдрисање ових улица треба одложити.

Г. К. Петровић. Калдрисање је први пут било одо-
брено одлуком у начелу. Друга је лиценција — јасна
ствар — држана без сумње ради ниже цене, без обзира
кад се послу приступи. Давале може бити речи о томе, је-
ли или не цена лиценције добра.

По прочитању услова, протокола лиценције и по
сравњењу цена, одбор је:

ОДОБРИО:

сае напред поменути лиценције, а послу да се приступи
на пролеће.

Бр. 234

Саопштена акта, којима се траже уверења о спро-
матности ђака, владању и имовном стању криваца, и од-
бор је

ОДОБРИО:

да су ђаци: Милан Јовановић, Милорад Јовановић, Ми-
лорад Ристић, Јаса Савић, Драгољуб и Миливоје Момчи-
ловић, Цветко И. Алексовић Миливоје Јовановић, Панча
Радосављевић, Анђелија Ведић и Власта Милојевић сир-
отног стања; а кривце: Димитрија Мајајковића, плећину,
Мајмала Крстића дуљерица, Алакеу Идића задничара, Јо-
наша Јазаревића и Лазара Илића надничаре, Ђорђа Ми-
кића и Мајмала Мусулина, Давида Косећа слугу да не
познаје; а Мијат Албахари, Мата Аврамовић и Милан
Стаменковић да су сиротног имовног стања и Марко Олу-
јећ да је врло доброг владања а средњег имовног стања.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Седнице Одбор се није састајао ни ове недеље.

Трамвај. Саопштено је предузимачу за грађење
трамваја одобрење г. министра и добијен одговор:
да ће детаљни планови за 2—3 недеље бити готови.
После тога остаје, да се веже уговор и послу при-
ступити.

Јавни послови. Још једном састајању пажњу
грађанства да су познатишеницима за извозак у Ђу-
брета из кућа, чешћење думљака и исправама за
буџника и полијара издате од стране општинске
власти оверене књижице, у којима су уписане и
таксе. Не треба дозвољавати никоме, ко не покаже
поменути књижицу, и један од горњих послова.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париским „Фило“ у)

Петроград 10/21 446. (з. н.) 1907.

Давно имамо да забележимо један чудноват до-
гађај. Руско племство које одана није од себе ни-
каква гласа давало, на један пут се јавља и па-
розица, и, на опште удивљење, излази са одређеним
и најсмелијим програмом реформа. У самој недру-
гостици, на углу Певског, два корака од Оп-
штине, и у великој сали за базове и светковине,
опетградска аристократија сабра се да у миломе
одигра једну руску „осамдесет девету“ годину. Да-
богме, да донесене одлуке немају за овај пар ни-
чега обавнога; али само ово буђење, до сада немог
и питомог, племства мора узивати влади, ако не страха
а оно, свакојаким мисли.

Приметити ваља, да руско племство ни у
чему не личи на феудална колена извесних зе-
маља у последњем веку. Строго узев, оно и не са-
чипљива никакви наследну касту; него је једва при-
ступна класа друштвена која се нешто подигаје
уласком старих чиновника и верних слугу држа-
них. Демократско по својој језгри, а заповедничко
по своме духу, руско племство јавља се у један и
исти мах у двојаким и појединачно уочљивим карак-
теру јевропског либерализма и азијске уочености.

Понављам, руско племство није се никако чуло
за ових двадесет и пет година. По што је дуго тра-
жило, оно је најпосле и добило, од слоходоумног и
вешедног Александра II-ог улануће поспеша. Али
овај велики напор као да беше испрва његову снагу
— те — далеко од тога да са радошћу прихвати

и друге реформе последње владавине оно их је на против сузбијало. Иначе оно се тако беше ујутало и повукло да је изгледало као да га више и нема. Томе добоше још и она изборна „земства“ која довршише његов углед. У целој царевини почеше се бројати само три силе, или боље рећи утицаја, а на име: цар, православна црква и сељак. Ну, ево где на последњем састанку његовом — на којима обично нема начега интереснога — јер се само чај пије и светски разговор води — овога пута искочише неколико предлога председништву и изазваше бурну дебату. По што се том приликом духови распаљаше а дие сасвим противне струје показаше, то је требало овом импровизованом парламенту још нека четири дана па да његови конзерватори и либерали упорни медал поделе. Ствар се свршила с тим: да су реформатори победили; а од важности је не мале, сам факт, да нико од говорника није бранио постојеће установе друштвене. Мањина је тражила повратак старом стању и његовим привилегијама. Већина је нагињала новим реформама, како политичким тако и друштвеним. Ево, у осталом, и главних тачака, око којих се дебата враща.

Прво питање које би покренуто тинило се самог устава царевине. На основу неког историјског права, удешеног према потреби, либерали су тражили, да племство добије и законску власт вршења контроле над владом. Имајте сад на уму да ни губернијска земства, при свој законској ширини свога делокруга, нису никада смела тражити такво некако право, које би Русију начинило апсолутном царевinom под умерављућим утицајем небројених трибуна. Позивајући се, пак, на једно историјско право, либерали Петрограда су врло нешто изабрали себи положај. Зна се са каквом се великом поштом спомињу на влади све старе установе руске од доласка на владу садашњег цара. Либерали су према томе удесили тактику доказивања, како је Русија некада имала слободне установе, и како је историја сведок републике Пскова и Новгорода. — Дакле, на овој тачки реформатори одрже победу; и после, као што рекох, бурне дебате, збор реши: да се пошље молба цару у којој ће се тражити за руско племство „право вршења надзора над свима административним злоупотребама, па и над таквим које би поучицале из какве опште мере законодавне. Као што видите, то излази на оно чувено „право сузбијања“ које су некада имали парламенти Француске.

Сад, овој политичкој демонстрацији, петроградски аристократи умели су додати и нешто соци-

јалне манифестације. Под изговором „уздизања моралног нивоа руске аристократије“ г. Караулов је предложио читаву једну револуцију. Он је, именом, тражио: да се *оно* никоме племићка титула не даје, већ да се руско племство од сада попуњава путем избора. Могло се мислити да ће тако озбиљан један предлог пропасти већ и због претходеће одлуке. Али, на против. Одбор га је већ био усвојио, а на збору га прихвати и млади и стари племићи — млади за то, што је имао у прилог њиховом изборном систему, а стари да би обуставили најевду новоскокованих племића које им држава једнако у друштво шаље. Него, за време саме и пуноћаке седнице било је читаве буре, јер маса старих чиновника (приведених у племиће) беше дотрчала да одбије први предлог. Најзад, по свршеном гласању, буде решено: да влада остане и даље право производства државних слугу у племиће, али збор племића држава себи права бирања нових чланова, „како то јест они имају непокретних имања а при томи довољног образовања.“

На оваку двоструку манифестацију либерала, партија старих племића покуша да протурци један, мора се признати, не врло племенити предлог — а на име: „да племство буде од сада ослобођено од такве па наследства.“ По што је племићима и у пркос реформама Александра II-ог, остала скоро половина земље у царевини, у примени овака предлога осетно би се јак дефицит у државном буџету, или би се на сељаци неки грдан терет наговарио. То је, у осталом, врло достојно и красноречиво доказало г. *Олгин* управив на старе племиће ове речи: „Зар ви хоћете да упротистите ову државу? Или хоћете да осрамотите руско племство?..... Ако ми имамо част да представљамо прву касу људи у овој царевини, то за цело није за то, што смо да јој дамо стидан пример избегавања својих дужности. Неи на против, ми њој данак дугујемо као што јој дугујемо крв, и ширење наших повластица не сме никад значајти свезивање нашег бремена на друга леђа.“ Овако горди протест би најбурније поздрављен, и збор усвоји другу редакцију предлога.

Нити се племство петроградско дало и на овој тачки зауставити у реформаторску му апосу. Једно за другим, оно је предлагало и изгласало: 1-о самоуправу административну; 2-го, право општинских одбора да бирају локалне комесаре, општинске жандармерије, пореске надзорнике и у опште административне органе; 3-ће, право да може бити изабран у губернијска „земства“, сваки домаћин, пле-

мић, варошанин или сељак; 4-то. право племића на службу у коју су до сада примали једнако пензе мића. Најзад, беше време да се и сам парламенат закључи, јер како поче разне установе брисати — мучно да би која и остала.

Дакле, овогодишњи резултат племићког саставка изађе на: политичке реформе, друштвене реформе општинску самоуправу и укидање привилегија. Више се доста није могло урадити за краће време. Али, — шта ће на то рећи влада? Велики достојници већ су пуна гнева, и оно до прошле недеље, *верно* племиство сматра се данас као одметничко. Повет је пак, на овој страни, тако општи да се и изабрани маршал петроградског племића, гроф Алексеј Вобриски, до сада понавља као дуги непријатељ сваке либералне идеје — на банкету који је дошao за састанком, дао повети струјом и изустити онако неочекиване речи: „Племиство града Петрограда влада је било противно сталепским разликама. По примеру оног легендарног јунака који је све нове снаге добијао хватајући се за земљу, мајку своју, и племиство петроградско увек је призивало: да се и његова снага састоји у зближењу са земљом, односи са сељацима и народом својим. Ми смо и у прошлости ипак држећи се за руку са изабраницима народа, па смо да се надјам да ће тако бити у будућности!“... Доста, овака изјава не би могла издржати критику, али она није за то мање важна као знак времена, е пада из уста једног од непомирљивих главара старе племићке партије руске.

У осталом, ова агитација у редовима племића није била и једина карактеристика прошле недеље. Њој треба додати и ону пропалу заверу у мрнарској школи, као и напредно врење код универзитетске омладине. Нита се ту сме заборавити демонстрација на дан педесетогодишњице смрти Пушкина што погубе у духу пре ратно : ола века. На посетку, не могу се ђутом прећи ни ове ратоборне манифестације које свакога часа избијају из средине сенирскога кора. У главном штабу омет је завадало мишљење, да смо на прагу оне велике борбе коју је одавна прорекао Скобелев, а живо жели славоносна партија. Није ту више реч о једној Аустрији већ је на иштану и сама Немачка, са којом би се наши ђенерали радо огледали.

Ја сам вам већ имао прилике изјавити : да се најжније ради на утврђењима Висле, док је, међу тим, грдна војска сакупљена око Варшаве, Врест-Дитовског и Кијева. Фабрике у Тули раде на до-

вршењу оружја за ополчење, а војени возови из Петрограда једнако одлазе са убојним материјалом за Вилну Ковно и Варшаву. Једном речју, нама пред очи излазе, у великим размерима, сви они чиниоци који претходили објави рата Турској у 1877 години. А, као неки знак самог и скорог уласка у борбу, влада да забележимо најновију наредбу главнокомандујућег јужне војске. У томе акту г. ђенерал води реч о чувеним пушкама *репертир*кама са којима ће у скоро бити снабдевене све велике војске европске. Број ружке војске тако је велики, да се држава осећа сиромашна да га тим новим оружјем наоружа. Према томе, проба се чине у Тули да се ако може пронађе какав једини начин за претварање *берданке* у репертирку. Да не би пак, војска како клонула, уобразиши, да је њена пушка лоша а противникова боља г. ђенерал командант у Одеси дао је прочитати свима и свакој чети једну своју наредбу и прокламацију, сабиу у исту све главне критике на пушке репертирке — „са којом ће“ вели, „наши непријатељи бити у скоро наоружани.“

„Оптерећене великом масом вишека те су пушке (вели он) и много теретније од наших. С њима се тешко научи руковати, а хоће лако да се покваре. При преласку са брзог на обично пуцање губи се време. Поред тога, брзо пуцање брзо и угреје ту пушку, по нека пут и тако, да се сва у-сија и задими, а то јако смета тачном гађању. Најзад тежитије те пушке мења се са колич-ном вишека у пушчаном магацину, а то такође смета тачном гађању. — Г. ђенерал завршује своју прокламацију тиме, што уверава своје војнике: „да пресудни уследи победе не леже у бољем оружју већ у општем прегнућу, — у глави сенира и ериу војника“..... Овај последњи став могао је и изостати — по што је руска војска у одличном степену испуњена чувством дужности и дисциплине. Она, можда, нема онолико *слава* колико француска војска, ни онолико хладнокрвности колико англиска, ни онолико поуздања колико немачка, али она све њи достижне, да не кажем и надмаша, духом пожртвовања таког јунаштва и дивљег самопожртвовања.

КАРАКТЕР

(по Смиљкоу)

VIII.

Домаће васпитање.

Потоцима што окрећу подножје света зграда су на усхиљеним висинама. Хелен.
У разговору са господином Кампа, Наполеон I. примети: „Како стари светом наставе живота не пада“ па уписа: „шта би још требало па да се народ може чистото васпитати“ „Мисли“ (требају) — одговори господин Кампа. Цару паде у очи овај одговор и он се одма оку: „тако још у тој језици рече док не до савршено васпитања. Амант вам, дакле, господине, васпитање будућег мајстора!“
Бис Мартен

(Пасторал.)

У опште увек, може се рећи, да оно васпитање и тесње које се покаже као добро за мушкарце биће добро и за женски свет у младости му. Сви разлози који говоре у корист вишег образовања мушкарца, говоре исто тако у корист вишег образовања женскиња. Јер, у сваком кућевном послу тражи се, и добродошло је, више домаћини. Ово ју једино може наоружати за трудау борбу живота, и дати јој снаге да кућу подиже и одржи. Добро васпитана глава ју ће боље и сигурније шитити по сва друга пезиност; у моралној и религијозној култури она ће наћи богатије изворе одржања, по свима физичким даровима; као што ће се освескочити, да је самосталност и самоуздање најтврђа темел домаћој срећи и напретку.

Али, ако женски намет и женски карактер треба да се израђује савладомом сопственог добро, а оно треба да се васпитава изварај добра друге стране. Људи сами не могу бити здрави ни дугом ни телом ако су жене нездраве; и, за то, ако показиш са такве, да морална висина једног народа зависи у главном од домаћег му васпитања, онда је образовање женскиња и питање од народног значаја.... „Кад је пре пола века Наполеон Први рекао, да Француској требају мајке, он је, другим речима, хтео да каже: да француском народу треба домаћег васпитања, треба кућа и у кући валана и паметна жена. Прва француска револуција даје нам најбољу слику друштвене несреће која долази од недостатка светлог утицаја женског. Јер, кад се тај велики народни покрет појави, друштво француско беше свој заражено бесом и пороком. Морал, вера, образ устоу у свадогстрашће. Женски карактер побегу — брак се исквари рађање постаде предмет ругања, кућа и породица пропаде. Домаћа чистота престави бити сва друштвена, Француска бета без мајке, деца се откидоше и најзад Револуција бућу. „под ском и врском жена“. На жалост и та страљна лекција заборави се, јер Француска је и после узастопце

љуту страљала од недостатка овог реда, дисциплине самоконтроле и самопоштовања које се једино код куће даје добити.... Кажу, да је и Наполеон Трећи приписао последњи пораз Француске — која ју доведе крваву и немоћу пред ноге победница — ериволности и безкарактерности народа, као и овој страсти за узвишањем коју је, узглед буди признато и он сам (Наполеон) много допринео да развије. А логична закључак из овога тај је: да, ако Француска хоће да буде велика и честита, она мора послушати Првога Наполеона и стећи себи добре мајке.

Утицај женске стране свуда је један исти. Жена дејствује и на морал, и на правца и на карактер народа у свакој земљи. Где је она пошварена и друштво је докварено, а где је она чиста и узвишена, и друштво је на сразмерној висини моралној. — Дакле, васпитати жену значи васпитати човека; — благородити жен карактер, то је колико и уздићи његов, колико и проширити круг душевне му слободу и обезбедити благо целог друштва. Јер, народи то су синови домаћа, деца својих мајка.

Ну, ако и јесће извесно да се карактер једног народа даје узвишати просветом и прогресом женскиња, није ни мало доказано да, ће користа бити ако се жене почну надмати са људма у политици и другим мушким улогама. Може се мислити како се хоће, али за жене није мушки посао као год што би људе није женски посао. Искусство сведочи, да јед год је жена одвајана од свог делокруга, бдјевоје куће и своје деце, да се ту пораља друштвена зла. Тако, у последње време неки од наших најбољих филантропа сматрали су за дужност да се боре против овог правца, тога одвајања жене од кућне јој прва, и терања да наореде с људма ради по угледним мајалима, фабрикама и цигалама. Само решење је у толико прешвије што, на пример, у северној нам Игелској још има мужева који остају и сеђују код куће домајка и берке иду на рад у фабрике. Последница је тога, разуму се, као-пако стање, домаће и породично. Исте слике и прилике наћи ћемо у Паризу, где је ушао у моду коју и код нас хоћу да уведу, да жене воде бригу о љућу и пазару а људи се шћу и време убијају по бућеварима. Наравно, да такав систем може да донесе само: безкућство, извареж и породично и друштвено пропадање.

Пети нам разлога за веровање да ће, као што нагласисмо политика бити школа у којој ће се женскиње како треба васпитати и благородити. Они који тврдо верују у свемоћност бираништа очекиваће,

дабогме, и сва неопцијива блага од женских „смањивања“, али за нас, који се не можемо опширно претресање самог питања, упуштати доволно је ако кажемо: да је власт коју жена има у приватну животу много већа од власти коју јој политика може дати. Јер није ли она та која решава на коме ће свет да остане? Још радикални Бентам је рекао: да жена већ има власт у рукама, и да јој ју ми не можемо отети баш и кад би хтели. Та она не само да управља неом јеси и управља свом силом децом — само што се та сила не зове свла невољ *мудост*.

Још нешто. Желимо да обратимо пажњу слију еминципатора женских, на једно, необјашњивим узроцима, заборављено полае женског рада. Ту ми разумемо: економисање и готовљење људске хране, јер данашње неумије и растурање наших жена, прелазни у окарди. Ако је истина да је оно прави патријот који је умео допринети да два класичку куруза порасту онда где је пре растао само један зар би мање благо била она домаћица која би из исте количине брашна два теби умесила. Такав напредак учинио би да управо, љавна наша дуже буде о здрављу и домаћој срећи и да де говоримо. Доста кад би реформатори наши хтели мало озбиљније изгледају у модерну кућу, и наћи шта тамо треба, они би стекли права да се сматрају као највећи, јер би били најпречи добротворни рода људског.

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

Сек-Рене, Табоадикја

ПЕТИ ДЕО

Пад кнеза Милоша.

II.

После Милоша, — Војвођа Симић. — Крушевачки епископ. — Била у тој су ратници и мислители кнезова (Јанковић 1838) — Она била војвођа у часу кад милоша да је јединица. — Тријумфални марш Милоша у Крушевач. — Он објавио велики устав.

Својна политика кнеза Милоша била је скоро увек безупоредна; али унутарња политика његова била је врло често грешна. У односима са руским царем и турским султаном, па, као што ћемо мало час видети и у односима са Аустријом а Инглисима Милош добро види а мудро ради; али према својем народу, он уводи сваке из погрешке у погрешку и најзад некажемо пада.

Да неби овде у појединости узалили, рећи ћемо одмах: да је за срећу Милошева била у томе, што је хтео да види сам. Чи. 3-ћи законик од 1830 створио је закон, по коме кнез управља послонима Србије у договору са скупштином од прана српских. Да се Милош држао овог програма он би учинио нешто што би најпре отргло Србију од османског царства и онегурако њему самосталност. Овај ми имамо пред собом једну чудновату појаву. Цариградски Диван је тај који учи Милоша либерализму, дако нечему су чим би се Срби могли користити да штету Турака, а кнез српски је тај који се с Милош и оком уводи у турски систем. Више и од тога, у Милоша нема ни једног „Дивана“, нима никаквог вицет тела из царства које би своје властоу са обавештавао при руци бацио — не — Милош хоће да је сам.

Несрећа је прв била да љаху кнежевину и то што је она народна скупштина, која је била таквагласа а тако славнога удела у судбини земље имала, да је та скупштина сад била омиљена, несвесна и не познати број сведена да и тако коловоз да, љаху узлава доволно неовесрећа да се чак из далека видео као по некој мисли звао — велико — и то је било велико зло, али је још прве било — ово, уобичајено понављање кнеза према чиновницима државним. „Код нас — вели г. Леополд Ранке — а г. Ранке ту може говорити и у име саме цивилизоване земље као год у име своје Немачке — у нас је пошта према јавним чиновницима и чиновницима који та места заузимају“ једна од друштвених сметки; љах треба свако да решектује — и љах сада као год љах народ. Милош најје хтео да зна за ово нечега. Да, да би што боље показао даљину која га раздваја од љахних старих другова, овај кнез-селах наваљине је понављао своје највише службе.

Па, да ли је то код њега био систем? или проста и прва љах којом најје умео владати? Било је и једно и друго. Чиновници се морав као роб покоравати свима љахним, господарима. Он је био ипо плаћен и ш љахне свито поступао — час је без икаквог митина унапређивао, до љахних звања, а после, још негом самоволом, стро-мочивава на највиши степен — тако — да је изгледало да љаху господар заводи и на овом парцелету власти који има и хоће да му га отме. „За најмању погрешку, чиновника је стигла срамнота казна — одмах се ту ја-љавата сила батина, а по који пут и кнез је лично узимао митан да кривца удара“.

Друштвена последица тога стања била је и та, да чиновник, ако је имао ћерку, волео ју је дати за љахног

Ако је ту и било објавних кривича, то је само могло бити једна разлог нише да кнез криво суду предаје да им он суди. Једнога дана секретар самог суда г. Ђорђе Протић буде позван да дође кнезу да му нешто каже. Овај то учини — кад аз на неколико корак од суднице, у толику где око свет види, нека дочека Је-дан Милошевог одука, ебора га аз знам, веће му неге и руке, и по чие батинали. На љаху несрећника добро неговати другаци; а у љах-тересу и свога господина и кнежевина, даждош поже предлапати казала да свине. Пути — тачно му одговори Милош — ја знам аз што ја то радиш, па отуди и даждошпа на неколико дана каже што се мисао у отаџ које се аз каже. Дождош се каже аз да г. Ђорђе Протић који се оже аз каже љаху поже Токијавата патри-ниог прјатеља кнежевог, обемилотите своју списакку једну списакку љаху даждош, радост и јакну родитељску.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКО НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СПРЕМЉУ:

НА ГОДИНУ 6 ДЕН.
НА ПОЛУ ГОДИНУ 3 " "
НА СТРАНИ НЕМАЈ НА ГОДИНУ . . . 9 ДЕН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 ден. нара од прсте.
Пратећу сва слагу додатком за експреси-
су сул а ост транспортације за предика.
Ручкописи не враћају се.
Неплаћена писма не примеју се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10 ог новембра прошле године: да се водоводи, канали и озвешлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима који се добију.

Предајући ову одлуку Одбора јавности, Суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би се поменутих послова, било појединих било укупних хтеле примити, да се са понудама обрате Суду до 10 марта ове године (по старом).

Ближа обавештења на захтев даваће општински Суд.

Из седнице 11 нов 1886 г. Београд.

ПРОТОКОЛ

запредног састанка општинског одбора од 6 Новембра 1886.

Били председник г. М. М. Вогићевић одборници и за-
меници г. г. Н. Ђорђевић, Др. М. В. Вујић, В. Дукић, С.
Стајковић, П. Матић, Ем. Штајнхер, С. Јавновић, К.
Петровић, Ј. Костандиновић, М. Вељковић Н. Д. Кики, А.
Б. Кумануца, Ј. Милозавић и Ј. Дилбер.

Бр. 235

Г. Председник. Истекао је рок саузме члановима суда
и кметовским помоћницима и једној позовини одборника
на то нам пада да сазовемо збор за избор нових чланова
судских.

На предлог К. Петровића

решено:

да се сазове скуп за избор чланова суда 21-ог а на од-
борнике 23-ег тек. месеца. — Од стране општинског од-
бора да у бирачком одбору учествују г. г. Н. З. Поповић,

М. Вељковић, А. Б. Кумануца, П. Матић, Ст. Добриновић
и Јоса Стефановић.

Бр. 236

Г. Председник. Комисија одређена за примане гаса
од акквирата резервине нам да се гас немало месечно је-
дном да прима, што би га било тешко чувати у великим
количинама; већ тражи да се одобри примане требовањем
— по 3 канте од 157 литара.

Према олову

одобрено је

да акквират предаје гас на предложени начин.

Бр. 237

Г. Председник. Евога телалски опет сејада да је за
них — телале — немогуће да измосте радње на сали-
шту. А становници дорћола подносе нам писмену изјаву
одобрена да се телали тамо — у њихов крај сместе са
радњама.

Г. Е. Штајнхер. Да дамо молбу на оцену глав.
санитетској комисији.

Г. З. Петровић. Санитетска комисија је саветодавац
полицијске. Ова не стоји с општином у таквој вези да би
ми могли слаати на оцену ову молбу. При том ми смо ми
ни предлагали ни одобравали да се телалице измосте; од
нас се само тражила оцена места, а ми смо га предло-
жили. Кад је полицијска власт нашла да оно не одговара
цепа и одредила друго, престаје реч. Али ипак можемо
да употребимо наш улазак код полиције те да она остане
при овом месту, које смо јој ми предлагали.

Слажући се с овим гледиштем, одбор је

одлучио:

да се с обзиром на изјаву дорћола замоли управа да
телалима дозволи измештање на дорћолу, код ботаничке
баште.

Противан г. Ем. Штајнхер.

Бр. 238

Г. Председник. Прошле седнице одложили сте за пу-
нију решење по изјави г. Н. Х. Поповића о тапијама, који
тражи да му се издаду на парцеле живје код новог гробља.

На предлог г. К. Петровића, одбор је

одобрено

да се могу издати тапије г. Николи Х. Поповићу, пензи-
онару.

Бр. 239

Г. Председник. У седницама својим од 24 и 26 фе-
бруара пр. године одбор општински решио је:

Да се топографско снимање и нивелисање пар. Београда уступи г. Халачију из Пеште, за цену од 42.000 форината.

Да се изради пројекат и планова за водоводе осветљења и канализацију помери овим лицима:

а) за водоводе: г. г. Истову из Брајтина и Александру Ерду из Бералиа.

б) за осветљење: г. г. Хисовицу Артоу из Брисла, Алек. Ерду из Бералиа и Ер. Порцену из Пареза;

Д се сваком пројектанту плати по 10.000 динара за пројект и по 2000 динара путна трошка по ради доласка у Београд за пручавање;

Да се позову још нег стручјава, којима ће се дати у име путна трошка по 1000 динара, и који би стручјава образовали Суд за оцену горњих пројеката.

И да се како за израду планова и нивелисања Београда, тако исто и за све трошкове око израде и оцено пројеката унесе цела у буџет за јулу годину и да се за тим тај издатак измири из првих дохода трошарине.

Г. Халачи имао је бити готов са својим радницама до половине месеца фебруара а сви остали пројектанти до половине марта ове год.

Али тако није било. Због ратних околности Халачи није могао на време предати своје радове и услед тога пројектанти нису своје пројекте ни израдили.

Осим тога трошарина, на коју су се сви ти послови ослањали, наплаћ је на несавладљиво тешкоће са којих се ни остварити могла није. Услед тога наступила је пренаужда да се нађу извори из којих би се ти издатки подмирити могли. Тога ради на тогослодо предложени, збор је решио а г министар финансије одобрио: да се за исплату тих свих радова учини привремени зајам код једног од наших пољских завода и да се тај зајам исплате повећањем прихода са 8% за 5 година. Из тога извора исплаћена је припадајућа сума г. Халачију за неговне радове; из тога извора имали би се исплатити и остали пројекти, ако би у својство да их примити имамо.

У седници својој од 1. Јула ове год. ви сте господо решили: да се пројектантама који би нам се јавили са питањем хоће ли се пројекти градити, одговори: да општина одлаже изразу тих пројеката за доцнија времена, пошто се трошарина, на коју су се пројекти а тако исто и њихово извршење базирали били, није могла остварити.

И према таквом нашем решењу ја вам господо не би поново ову ствар износио да ме на то не гоне три врло важна разлога:

Први је: потреба прека за што скоријем решењем питања о канализацији, водоводу и осветљењу.

Други је: што нам се много понуде на концесију по тим предметима јављају а нисмо у стању да им одговоримо: на која начин општина намерава те потребе подмити, а трећи: шта ћемо радити са пољцем који нам у току 5 година падне од привреда, ако останемо при томе да се грађење и пројекти одложу.

С тога ми је господо чест замолити вас да доведете вашу одлуку:

1.) На који ће начин градити општина канализацију, водоводе и осветљење; да ли у својој режији или путем концесије.

2.) Хоће ли се на концесије за осветљење и водоводе и за грађење канала расписати конкурсе или ће се како обе концесије тако и грађење канала давати без конкурса;

3.) Ако би изабрали конкурс, хоће ли то бити шири или ужи конкурс;

4.) Хоће ли се сачекати и решење питања о води на у један мах расписати конкурс за све или ће се осветљење дати под концесију а канали уграђене и без сачекања решења о води; и

5.) Хоће ли се остатак при томе да се и даље одложу пројекти или ће се приступити њиховом грађењу. и у коме случају оће ли се градити свих седам пројеката или ће се изабрати по један, и оће ли ти пројекти служити као технички услови концесионарима.

Г. Е. Ђорђевић. Противан сам да општина а мање а немогуће сваке огромне послове извршије у својој режији после сам уверије: да све што је општина сама извршавала није онако како би требало да је. Желео би да се конкурсе не расписује пре то што се сврше радови на буџету и не види која ће се вода моћи употребити за водоводе.

О пројектима за извршење, не може се сада још говорити, треба ли да их одкупили или не, јер је могуће да ће понуђачи примити на се и изразу пројеката. Инак за то врхуше треба надгледати на целу коју је одобри.

Г. М. Штајалександр. Решење је још под др. Владом све што је требало решити. Сада не можемо да мењемо одлуке већ и с тога што нас нема много на окупу.

Г. К. Петровић. И сам сам противан да општина у својој режији ради ове велике послове. Толико културе имамо на извезе и око прибирања општинских прихода, да би нам још само то требало да у сопственој режији извршимо канализацију, водоводе и осветљење.

Истина, концесије су осуђене; али не треба губити из вида да је то, као што сам у једном разговору могао говорити по пространије разложно и објаснио, једина и најповољнији пут за могуће извршење познатих послова; и, осим тога, да ће се концесијама још дуго и дуго морати да служе не само вароши као што је Београд него и много неће.

Једнако и као најважније на што треба особиту и најозбиљнију пажњу при оном послу обратити, јесте, по мом мишљењу, да се уговором између општине и концесионара осигурају што лакши и по општину што повољнији услови; а да се ово постигне уговорима треба се користити уговорима других, већих и мањих европских вароши, и према њима закључити са концесионаром уговор тако, како концесионар неће моћи општину кавити и малтретирају; другим речима: при закључењу уговора са концесионарима треба се користити искуством оних вароши, које су подобне послове под концесију дале, јер се тиме ослабљена и побија и овај једини озбиљан разлог, који се против концесија наводи, а на име да се, са кавити и малтретирања од стране концесионара, концесија отресају и оне вароши које су концесије дале.

Повишаву г. Штајнхекера на раније одлуке нема места. Одлуке овог времена, које он помиње, донесене су на постанци да ће се увести трошарина. Али трошарина није уведена. — Исто тако нема места ни примедби да нас нема у довољном броју за решавање. Једном смо знали као што знате, и велики број грађана да се посаветујемо о овим важним пословима; па кад их није дошло више од 7—8, значи: да их, или јаче не интересују они послови, или остављају нама да их вршимо сами — што и јесте у осталом само наша, одборна дужност.

Према свему овоме ја сам мишљења: да расписишемо конкурс за понуде; а што се тиче пројеката, т. ј. хоћемо ли их отуђити, или ћемо их концесионарима на рачун ставити, о томе ћемо решити доцније, према понудама.

Гласам за концесије, као једини пут којим можемо доћи до водовода, осветљења а можда и канализације, и то без јаких општих жртава и оптерећења.

Да се не одлага више да се још данас реши!
Г. Ј. Даблер. Потпуно се слажем са г. Петровићем Г. Др. М. Вујић Делим гледиште да не треба ни часа оклепати, као смо волели да једном учинимо што за здравље и потребе становништва. Кад између трошарине и концесије треба изабрати једно, увек сам за концесију, али као што рече г. Петровић, путем паметног уговора.

Како се нико више није јавио за реч, приступило је гласању поспе чега је г. председник објавио да је општински одбор

ОДЛУЧНО:

да се водоводи, канали и осветљење изврше путем концесије а не претставом широг конкурса, који одмах да се расписије с роком од четири месеца.

О изради планова пројеката на извршење послова, да се остале при одлуци из седнице од 1 Јула докле се не види како ће се понуде конкурсом добити.

Одобрена првиз да се и даље прикупља.

Бр. 240

Г. Председник. Службени лист наше општине, покретан је 1882 г. год. погланито из два важна обзира: једног, да грађанство може пратити а ценити разну свога предстванштва, и друго, да се члановима одбора даде могућност контролисати како својих мишљења и говора тако и одлука одборних.

Онога дана када је у општинском органу отпочело штампање одборних записника, читање тих записника у седницама изгубило је свој значај и нема сумње то је давало повод г. г. одборницима да одлажу читање записника.

Због тога се данас и од полужег времена напави изостанак број записника, који ма да су у своје време предани били јавности, уредно у служ. листу отштампани, нису у одбору прочитани нити су од стране два одборника по протјаци и потреби оверени.

Ти записници, који нису читани у одбору, треба да се овере да би дошли по том у архиву.

За у будуће нап најподесније би било утврдити да се записници у одбору не читају, пошто читање увек о-духима знатан део времена, већ да сваки одборник прати тачност свога говора и одлука у пописима; а по 2 одбор-

ника, имали би штампане протоколе да сранију са оригиналом и овај оверљају.

Осим тога, могла би се увести нарочита књига за кратко записивање одлука на самим седницама, које би — одлуке — по закључку седнице сви присутни одборници или одел доносила потписивали.

Што се тиче безбешња целокупне одборске радње, која се све то већма природно мора да грана, — ако се хоће опширно и по све прецизно писање говора, једина би излаз био стенографикација, које према добијеним понудама општину неби коштало више од 80—90 дина месечно али би се онда имали најтачнији записници и што је главно одборска радња предавала би се одмах јавности, што је данас сасма немогуће.

Овим пак скочила би и цена општинском листу, што би он доносио брже одборске закључке те би се радије и читао, за то и држао.

Ако би се све ово усвојило, онда би требало одобрити:

а., да се увек седнички записник одлука, који би се на самим седницама водио и потписивао;

б., да се одборска радња стенографике и да се тога ради може одобрити издатак до 100 динара месечно према добијеним понудама; а

в., да се протоколи у седницама не читају, већ да оригинале по сранињу из новина, потписују по два одборника.

Исправке ако их и кад буде било да узлазе у записних седнице на коме се учине; а г. г. одборницима стављати стенографске белешке на преглед пре штампања, кад се затраже.

Слажући се са овим, одбор је

ОДЛУЧНО

да се записници за оригиналне одлуке седница увек; да се стенографисање одложи до новог буџета, а у пројект ако председништво нађе за сходно увесе, и да се нови записници читају у идућим седницама а стари овере од двојице одборника.

Бр. 241

Г. Председник. Лицитацја за набавку шљунака остала је на Бертота и Делала по 650 од куб. метра на месту (с превозом). Ово је за макар код Крупе.

По саслушању протокола, одбор је

ОДОБРИО

предати лицитацју шљунака за потребну количину а да прима комисија, као и до сада.

Бр. 242

Г. Председник. Не одобравају суседи да Вељко С. Николић поред извоза да отвори нов а затвори досадањи пут, што би, веде, до служило њима на штету.

Према томе и по прочитаву протеста суседа одбор је

ПРЕШАО

на дневни ред преко молбе Вељка С. Николића.

Бр. 243

Г. Председник. У правила на водоводе треба да унесемо таксу за чистиње и преглед буради и то 0.80 пр. за шестомесечно отварање и чистиње а 0.20 за свако ме-

сачини преглед. Ја сам се постарао да се један шиктор прими да чисти редовно бурад под шуме, за помесити такоу.

Слажући се с овим одбор

одлучује:

да се од управе парова изиште пристанака, на правила допуне.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Рад одбора. На састанку 5-ог ов. мес. није ништа више изишћено на дневни ред сем резервата комисије о грађењу школа и избор једног члана за порески одбор. Остали предмети који чекају за решењем изише се одбору наступајуће недеље.

Грађење школа. Комисија, која је имала да проучи добивене понуде за грађење основних школа, задржала се је на понуди браће Фишес-а белгијанаца, и успела је да понуђаче склопи да, у место 4, саграде 6 основних школа, (са становима за наставнике) тачно по правилима о грађењу школа, прописаним од стране министара просвете, унутрашњих дела и грађевина, и осталим условима који се уговором буду предвидели. Од тих школа, прва и највећа има да се подигне код Саборне цркве, на општинскоме а б. плацу Саве спајије; остале пак: на *дор-болу, зеленом венцу, у палилули, западном и источном врату.* Прва коштала би 240.000 дин. а свака остала по 178.350 дин. све заједно са становима. Укупно свих шест 1.131.750 динара. Но, како је на ову суму предузимач условио и 5% интереса за време грађења (вајдуке 2 године), овда целокупна сума коштања износила би 1.244.925 динара.

За интерес и отплату ове суме, рачунајући 8% потребно је општини годишње 99.594. Буџетска партија која се данас трони на закуп приватних кућа за школе и накнаду учитељима за стан и огрев, мања је за до десетак хиљада динара; али комисија исправно мисли, да општина, с погледом на редовно растење прихода општинских, неће бити тешко додати партији на школе онолико колико недост је за интерес и отплаћивање, те исте за 23½ године и исплатити.

Гвоздена и покривена централна нијаца, чије је грађење у вези са понудом за школе, коштала би 240.000 дин. а са годишњим интересом 5% (120.000) свега 252.000. По томе, за интерес и отплату, општини треба свега 20.160 динара а она ће данас добијати од нијачне таксе по 20 до 22.000 динара. Извештај комисије с предлогом: да

се повуда г. Фишес-а (с изменама комисијским) прими изнесен је одбору, као што је помесито горе, у седници 5-ог ов. мес. Одбор је, са 15 противу 7 гласова понуду примио, изабран у исто време нарочиту комисију која ће изградити примерени уговор са понуђачем. Овај уговор има се заменити дефинитивним уговором, кад понуђач поднесе детаљне планове са свеском техничких услова, и кад ти планови и технички услови буду усвојени од одбора општинског и одобрени од надлежног министра. Предузимачу је остављен рок од шест недеља да поднесе детаљне планове са свеском техничких услова.

Стенографски записник ове седнице отштампаше се у идућем броју, заједно са извештем комисије и понудом предузимача.

Порески одбор. На место г. К. Петровића, апелационог судије, изабран је за члана пореског одбора г. Ауса Јовановић државни правобранилац.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

СЛИКА ДАНАШЊЕГ СТАЊА У БУГАРСКОЈ

(по буларским дописима лондонског „Тајмса“)

Букурешт 13 Марта 1887 год.

I.

„Пред овдашњим руским посланством било је ерпенарајућих призора. Удовица погинулих и стрељаних бунтовника беху дошае да просе помоћ у г. Хитровога“) а многе од њих имаћу са собом и децу чија је писка свакога дубоко дирала. Верујте, жалосно је било гледати ову јадну сиротину, којој се госпођа Хитрово и одавна са најпречом помоћу, као и са об њањем: да ће се за њих и придоји скупати. Довста, овај свет има, бар, толиког права на посланство руско, јер буле не би ни било да г. Хитрово није јавно на то подсетицао бугарске бегунце. О г. Хитрову лично, овде се много говори, а признати се мора, да и он и госпођа Хитрово уживају популарности. Они су веома гостопримни, и труде се да од њихове куће створе ярон под којим се све партије састају могу. Њихов политички салон, међутим, послужио је до сада углавном као збориште атакске опозиције, преко које Русија најживље ради.

Руском капетану Волману, који је сада овде на лечењу, рана у буну добијена брзо врашћује. Нему

) Руског посланика на руском језику.

је куршум пројурно кроз лево раме и убио човека иза њега.

У Варни су ухваћене неке компромитијуће хартије у кући једног трговца који је био у преници са руским официром Набоковим и са Вендеревим.

Из Румчука чује се о новим ашењима. Јавно мишљење у тој нашој јако је озлојеђено противу Руса, и сад се може на сигурно рећи, да једина опасност за Регенте ако лежи у војсци. Сами бегунци признају, да би узалудно било покушавати дати мау народа. Варошани су одушевљени пристанице Регентства, а сељак не да се покренути на буну. На против, он (сељак) помаже власт само за то што је власт; а, ако се где год другаче десило, то се има приписати сумњивом држању полицијских чиновника. Такви случајеви, пак, врло су ретки, и, управо, кад год је власт позива сељака да направи какву демонстрацију у корист владе, била је одмах и поскупљана. Не стоји тако и са војском, чије расположење задаје најозбиљније бриге. Ко би, на пример, помислио да ће *Узнос*, тај храбри бравинац Видина, окренути оружије противу Регентства? Истина да ће његова судбина бити добра оломена млогом бунтовном официру, али и предмет покушења за друге. Од сад ће на прилику бити млогом сиромашном и незадовољном официру познато, да је цена издаје сразмерна ризику, па се на сигурно могу очекивати нове војничке буне. Сама дисциплина код проста војника изврсна је, али то ни у колико не умањавља праву опасност, јер људи који слепо иду за својим официром нби ће за њим и као издајником.

Главни задатак, дакле, руских агената биће сада: да задобију извесан број официра, довољно уважених да покупе за собом читаве гарнизоне. Дабогме, да ово неће бити лако, по што се показао велики број дојалних официра на које Регенти могу рачунати, и са којима они могу гушити буну за буном све док се бунтовање не досади. Како ствари, пак, сада изгледају, Регенти ће имати још брижних дана, и не може се рећи да су они погрешили што су прогласили опсадно стање у окупираним Бустендиза, Трва, Враце, Пасвие, Ловче, Селвијева, Разграда, Шумле и Варне.

По што је румунска влада забранила бугарским емигрантима бављење у Букарешту, или маком другом пограничном месту, то они махом већ одлазе из земље.

Указ којим се обуставља указ руским новинама у Влашку изазвао је подстицањима на буну која су свакодневно излазила у тим листовима, и

која су била адресована колико Бугарима толико и самим партијама влашким.“

„The Times“.

II.

(по политичком органу руске владе, бриселском „Nord-y.“)

„Последни догађаја у Бугарској стављају на пробу, и то на тешку и љуту пробу, најновије изјаве петроградског кабинета, и на име: да је Русија тврдо решена да не веже себи руке ангажујући се у бугарском питању. Држање Русије неће се ни сада променити. После, као год и пре, стрељања која је наредила влада која себе зове законом, по која је у ствари конституирана безакоње, Русија ће се уздржати; и неће завлачити своју руку у оно грозно, ево и онет крваво, гнездо.“

Један немачки лист „*Таблаат*“ рече ово дана, да је осуда и стрељање оних официра од стране регената пркос Русији. Не. То није пркос Русији, — јер дотични официри нису се борили ни пали за руску него за бугарску народну ствар — већ је то пркос човечанству. Влада руска само позива и остале јевропске кабине, да не оставе широко поље *терору* који одавна у Бугарској бесни, и која је ево набио са свешком сизом. Вадећемо, хоће ли бити што год од овог дипломатског корака.

Међу тим, шта ће, после овог новог потреса, бити од несретне земље Бугарије? Борба између партије која влада, и оне која не да да се све установе отаџбини предаду растројству и кварењу, та борба, још није саршена. Социјски тријумфизат гомизаће и даће на своју главу мржњу за мржњом, газрће и даље, ради свог одржања, у крп и безакоње, али ће се и јуриши његових противника показати све доње, док регенти не подлегну, и по закону освете, гонитељи не буду гоњени, а можда и стрељачи — стрељани. Може се представити у каквом ће се стању паћи и Бугарска и Румелија после свега тога. А јевропа? хоће ли она бити равнодушан гледалац овако кобне еволуције у ствари у којој је одговорност на себе узела? ?.....

„Le Nord.“

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

у

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПИСАО

Сен-Фелекс Таландије

ПЕТИ ДЕО

Пад кнеза Милоша.

II.

Насла Милошевић. — Завера браће Симића. — Прегледање свескопне. — Битка у којој су убијени и похотени милошеви (јануара 1835). — Она битка победе у којој ниско да је победио. — Триумфални улази Милошевић у Крагујевац. — Он објавио земљи устав. (Наставак.)

Тешкоћа је била договорити се, јер агенти Милошевићу беху на опрезу, и састајање оваких личности изгледало би им подвизио. Још је опасније било водити преписку или радити преко најмилијих људи — по што нико нишоме није смео веровати под бујаним оком Милошевића. Најзад, укаже се једна zgodна прилика, на коју се, као на наравну ствар, могао и сачекати. На имену 1834 године жена Стојана Симића породила се, а сеп кнежев, по праву венчавао кумства, имао је дете да крсти. Стојан Симић живео је тада у Крушевцу, на свом огромном имању. У свако друго време, мајка би отишла куму у кнежевски му двор, али јој Милош хтеде уштедети тај пут, и пошле у Крушевца кнезину Љубицу са младим кнежевићем. Само сватковане био је сјајне. Под изговором прављења пријатна друштва кнегиња, Симић позове све личности у заверу као Аврама првог министра Милошевића на Ђорђе Протића на Милету Радојевића на Ресаву и најзад кап. Милутина, брата овог страшног Хајдука Вељка што погуби на кули неготињској последњих дана Карађорђевог владства. За пуних стоком било се, наравно, у здравље кнежево, али у вече, кад кнегиња и пратња јој одоше на омор, завереници се скупе у један бујал куће да тамо склопе свој план. Највећим међу завереницима, Стојан Симић и Ђорђе Протић, смеломе предлагати и само убиство кнеза; али остали се томе одлучно одупрели. Милета Радојевић народчесто, — а то је један од оних који су се противу Милошеве двестотина најенергичније борили — докле је чак ишао да је капао: „до год дигне руку на Милоша, или само покуша да га тера, нека зна да ће и мене ваћи на свом путу“..... Дакле, реши се да се једна велика демонстрација спреми на скупштини која се има састати првога фебруара, или после пет или шест недеља. Довде, сваки је дужан био да задобије скупштинаре који се још колебају, и добијав потписе на једну оштру молбеницу. На кратко, скупштина ће из гласа тражити устоје који ће учинити крај владалајућој самовласти. Завереници су знали да имају на се оне чији је углед Милош умалио и помет задржао, — као што беху војводе и сеоски прваци, — али су знали и то, да је сеоски добро расположен према њима. Да би, пак, задобили и масу, они унесу у свој програм и нешто домагоштва, извесна, опасна јер протерана

о бебака, која су напред били решени да забораве кад им посао на руком излаже. Тако, на пример, они не само да су обећавали, да ће укнати кулуке и извозну царину на стоку, него, да ће свако моћи сећи шуме без обзира на стечена права. На тај начин и прост народ ће пристати, и онда ће се моћи сложити диктатири господару. Тек, ако би се Милош успротивио, прибећи ће се оружју; и сваки од завереника обнеме се да ће подићи свој окуп.

По свршеном веселу, кнегиња одет узме пут Крагујевца — и не сањајући да се тако страховита једна завера свршила на њеним очима, и у срећ здравица и усхица. Тек, двојица из њене пратње, — неки Анастас бујабаша и Пекета татарини, — могуће нешто намекнуто. Њима су се много ствари учиниле подвизио. По што су, јаким поред кнегиње на неком остојању мање више један с другим шапугали, то једног од завереника капетана Милутина узнемири њихово држање. Кад год им је државио — а то је био мање пута — њихов се разговор с места прекисао. Њему се тада учини да је све откривено и изгубљено. И онда, издијају ствар, рећи ће им: „шта ту владати тајните? Зар ја не знам о чему ви разговарате?.... али ако сам се и умисао то је само за то да ствар кназу откријем.“ Може се мислити да су Настас и Пекета једна дочекали да дође капетан у ову ватру, то да од њега извуку праве тајне. Они се напремише као да све знају, док, у истина, тек тада за све дознадоше. Чим стигну у Крагујевац, они кнежевог кнеза и о завери и о томе како се ју проклауки. Милутин поново претрпа и дода још неке појединости, као на пример, да су Ђорђе Протић и Стојан Симић били решени да га убију. Јаљак је био свестан брине коју чини, па по што је видео своје другове, ишао је да их изабави. Чим дође кући онаниште, Симићу да је Милош све дознао.

Она вест мораше доубрати догађаје. У место да чекају на скупштину, завереници одмах прегну да пољуте округе на које су рачунали. Тако, док су Милошеви Ресавца, Милета и Стојан Симић скупљали око себе своје перие, чланови врховног Суда, који беху учесници у овој завери, поименце Ђорђе Протић и Мајсторовић, надаху у име кнежево, наредбу свима командирима народне војске, да све што могу пресу на Крагујевац, где се има сакупити војска српска да одбије улазак Турака. Већина људи који тада маршираше на Крагујевац није, дабоже, ни знала шта ће тамо.

Јануара 6-ог 1835 Симић, Милета и Аврам Петровијевић, примичући се са разних крајева Србије, састаде се у околини Крагујевца, на челу неколико хиљада људи. И ту, пред војском, први министар Милошевић, Аврам Петровијевић, мање са највећом општошћу противу кнеза, свога господара. Он је напачао и мегов јанија рад и негов пријатни живот. „Ова слобода Србије (рећи ће он) израд које је толико породици српских у црно завијено, је ли то својина целога народа или је спалиху једнога Милоша? Како ствари сад стоје, Србија је само тирано променила: добила је, на место наше београдског, Милоша који на путовара намет на наметом, баш као да је ова земља његова градина а овај народ његов роб.... На онда, каква чуда и покор! Има ли тога чија је жена или ћерка сатурна од његових ћесова? И где су нам привели закон?

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКУТ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 5 ДИН.
НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3 " "
НА СТРАНИ БЕМАЈ НА ГОДИНУ 0 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласника 6 дин. пара од врсте.
Преплату која садржи укупану наплату
еки суд и код поредонајма на државни
установи не плаћају се.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЗАПИСНИК

вазредног састанка општ. одбора 9 марта 1887

Били: председник општине г. Светомир Николајевић, б. заступник, члан суда и благајник г. М. Кр. Петровић, члан суда г. Јан. Јанковић; одборници и заменици: г. г. Ст. Добривојевић, М. Векловић, Др. М. В. Вујић, С. Станковић, Св. Јанковић, М. Степановић, Н. Д. Кики, Ј. Барзавић, Н. Ђорђевић, В. Дулић, Ал. Богатинчевић, Ј. Х. Фицо, М. Д. Киндис, Н. Антоновић, М. Валожић, Ст. Јосифовић, Ђ. Козарац, Др. М. Т. Лео, Самуил Пијаде, Ј. Петковић, К. Црногорац и Др. Ђ. Димитријевић.

По што је отворио састанак, досадашњи заступник председника г. М. Кр. Петровић, прочитао је акт управе вароши с указом Његовог Величанства којим је за председника општине вар. Београда намењиван г. Светомир Николајевић професор велике школе.

По што је одмах за тим г. председник Николајевић положио законом прописану заклетву, у присуству свештеника и пред одбором и судом, узео је реч:

Г. Председник. Господо судије и господо одборници! Дозволите ми да овој свечамој заклетви, коју сад положио у присуству нашем, додам једну реч. Указ Његовог Величанства извео ме је из једног круга скромних и мирних послова на ово важно и веома таскаво место, да будем председник у нашем већању, и саветник у вашој бригаи о стварима општинским. Ја сам се увиђањем жељи нашег Владоца одазвао са сном послушношћу какву она захтева, и ако сам свестан свих тешкоћа какве морају пратити рад на пословима најтеже општине у краљевини, општине, чији су приходи још мали а потребе преке и велике. Примио сам и радо ову дужност за то, што сам већи део овог досадањег живота провео у овој општини, и што сам назда мислио, па и да-

нас мислим, да је дужност грађанина, кад се од његове памети очекује да може што привредити месту за које је фамилијом, кућом, пријатељима неваж, да и привреди онолико колико уме и може; а после и за то, што се тврдо уздам у моје суграђане и у вас, господо, међу којима имам својих другова и личних пријатеља, да ћете ми помагати, или боље да речем, да ћемо се узајамно потпомагати, те да оправдамо поверења која су нас у ову кућу послали, и да заједно, збиља, учинимо колико се према приликама и сретствима учинити може, те да престовица краљевине Србије дође што пре до задовољења оних потреба које се одавна осећају.

Ја не долазим пред вас с каквим детаљним програмом. Програм је у читавом низу потреба, које се само утркују која је преца од друге, а радова, ма и у покушајима, мојих поштованих и способних претходника, Карабиберовића, Владо. Ђорђевића и Богдана, обележили су, у неколико, пут којим се подмирењу тих потреба прићи може. Ако будемо принуђени у нечем и одступити од њихова праца, морамо им ипак бити захвални, што су нам раскрили домаћу погледа и што су нам својим покушајима показали на коју нам страну не требаћи.

Како су приходи општински она основа са које се у сваком нашем плану, за подмирење ма које потребе, поћи мора, то ћемо питању чувања, множења и јачања општинских извора морати поклонити прву и највећу бригу. Ми се морамо, а за то смо и ја и ви послани, трудити да енергично отклањамо све оно што иде на умањивање и компромитовање прихода. У чувању интереса општинских не смејасе никакво осећање с пута правде и општинске потребе скривити. У колико нам приходи буду јачи, у толико ће нам и све оно што на њима дижемо бити јаче. Полазећи од оног што имамо, сва ће наша радња бити од стварне користи општини и грађанству, и нећемо губити време у изучавању ствари које не можемо извести.

Ја мислим да у раду на пословима општинским треба ми постепено и не ширити жеље за оним што је лепо желети а чему није лако прићи без опасности. Наша је општина велика по простору који заузима, мада по броју грађанства; економично морамо бити у старању о приходима, економично трошењу прихода. Кад кажем да морамо бити економични ја разумем да се морамо старати да свака пара општинска коју утрошимо што и привреди. У нашем раду ми ћемо се договарати, узајамно контролисати, а очекивати да ће нашу радњу, осем надзорне власти којој је то дужност, и наше грађанство пратити бодрим оком. Само она општина може напредовати и цветати, само у оној општини може бити среће, у којој сваки грађанин бди над радом општинских органа, и у којој сваки грађанин, у кругу својих приватних односа, не заборавља на чување интереса општинских. Ако сви тако прегнемо, онда ће општина наша бити јака да реши све тешкоће: да свакоме своје грађанину осигура што више удобности за живот, да свакоме са своје стране помогне у попуњавању његових других, још већих од општинских, дужности какве му траже његова рођена кућа, деца и фамилија, и које му захтева држава. Поједини грађани и општина треба да се узајамно помажу; да једно од другог, по праву, тражи услуге и једно другоме чини услуге. Општина, најближи круг у који човек стаје кад са кутњег прага ногу спусти, треба да има нешто породичког, фамиљског. У њој треба да има нешто од оне искрености, оне љубави и слоге, оног прегнућа од сваког члана њена, оног узајамног потпомагања, каквог налазимо у срећним и великим породицама.

Ја са своје стране, сматрају за једну од својих најсветијих дужности, да отићам све оно што би јединству и слози у нашој општини претило; а у тој мојој дужности помаћете ме ви, господо судије, својим савесним и неистрасним радом, и ви, господо одборници, тим, што нећете ни у којој прилици заборавити да одборник долази у општину из куће а не из државе; тим, што ће сваки од вас улазећи у кућу, остављати на прагу њеном страсти каквихма онде нема места. У то име, име слоге, савесности, мудрости на пословима наше општине, поздравља вас данас ваш кмет и председник.

После г. председника добио је реч:

Г. Коста Црногорац. Господине председниче! У овом свечаном часу, кад после учивског заве-

товања, позивате моје другове г. г. одборнике, да вас г. председниче у вашем тако обављеном, тако тешком и врло важном звању потпомажу, — ја имам слободу, да вам г. председниче у име свију мојих другова одборника свечано изјавим и да вас истински уверим, да вам наша воља, наша изузетљивост наша готовост и енергија стоји потпуно на расположењу ако на г. председниче будете нас руководио оним тоном и тактом, којим смо ми и до сад руковођени били од бившег г. председника, оном збилом и вољом, која председницима припада и која се од председника тражи; јер који старешина уме и хоће да ствара љубав, слогу и јединство за рад, тај се и одликује оном врлином, за којом ће сваки на и ми полазити, као што смо с' тога врсти и енергични били уз бившег председника, који је умео у нама да назове и да покрене још и добру вољу и ретку збиљу за истински и енергични рад.

Господине председниче! Нема ни једнога међу нама, који ће изостати да вас најоубављивије и најсавесније помаже, тим пре, што сви знамо, да то место, које ви данас г. председниче заузимате, стоји на висини поноса целе престонице — општине на дакле и одбора, јер је Његово Величанство Краљ благоволео пре неколико дана бившег лорд-мера престонице Краљевине Србије узети и поставити за члана високе владе за министра а то нама одборницима као и грађанству чини велику част.

Господе одборници! молим вас, помогите ми, да оправдам овај свој говор у име ваше: *стоји ли што рекох, као и то: да ћемо г. председника својски и искрено pomagati у свима предузећима као и радњама, које одговарају престоници и жељама грађанства, и које ће Београду дати сјајнога угледа, достојног престонице Краљевине* (Сви: тако је, *стоји и хоћемо*).

Честитајући вам г. председниче у име свију мојих другова г. г. одборника ово високо звање велимо вам: да живи председник г. Светомир Николјевски („Живно“)

Вр.

По саслушању акта управе вароши за избор чланова пореског одбора, одбор је према 6-ом члану закона,

изабрао

за чланове пореског одбора;

а) варошки кварт г. г. Тићу Марковића Шпанчипина, Самуила Пијаде, Никољу Спасића, Саву Џевићу и Михаила Терзибашића.

б) за савски, г. г. Ђоку Анимића, Стевана Караишића, Симу Параноса.

в) за тегарџијски, Јована Јелкића, Тодора Савића, Уроша Стеганаовића бикалина.

г) за палидулу, Васу Дучића, Васу Радојковића, Милоша Трпковића.

д) за арачар, Грују Ивановића, Сергија Станковића.

е) за дорбол, Тала Стефановића, Никољу Кики. Бр.

Прочитан акт, којим се траже уверења о владану, имовном и задржном стању за: Стевана Арамбашића, Јована Беривада, Раду Враћешенића, Тодора Арсића, Ивана Пековића, Туру Тошића и Андрију Марјановића Одбор је

изјавио

да су сва ова поменуца лица рђавог владанја а непознатог стања.

Саставна је отворен у 10 а закључен у 11 часова пре подне.

ЗАПИСНИК

наредњег састања општинског одбора 5 марта 1887 год.
(састањак отворен у 8 часова)

Били су: заступник председника г. Мајајло Кр. Петровић, члан г. Јанко Јанковић, одборници и заменици г. г. Димитрије Милошковић, Сергије Станковић, М. Стевановић, Мајајло Кретић, Атанасије Кумануди, Стеван Јосифовић, Др. Марко Дико, Светозар Николајевић, Коста Петровић, Милан Вељковић, Светозар Јанковић, Јован Длабер, Фердинанд Росет, Милош Валожић, Мата Наумовић, Илија Антоновић, Милутин Марковић, Стева Добриновић, Самујел Пијаде, Ј. Милановић, А. Богатинскић, Марко Степановић, Коста Црногорац.

Бр. 44

Саопштена су акта којима се траже уверења о владану и имовном стању за израде. Одбор

изјавио

да су: Соломон Маца трг. доброд владанја, слабог стања; Др. Фернанд Врка доброд владанја, средњег стања; Вазика Марјановић и Антоновић Илић шескар непознати; Анка Стојановић и Катица Петровић саужива непознати; Сима Миловић келер непознат; Владислав Живановић бик. служитељ болнички; Јана Ђорђевић и Тодор Ристић непознати; Димитрије Симић обућар непознат; Петар Д. Јовановић трг. агент доброд владанја слабог стања; Ђорђе Николић трг. доброд владанја и средњег стања.

Бр. 45

Заступник председника г. Мајајло Кр. Петровић. У праву вароши Београда тражи да се на место г. К. По-

тровића коме је немогуће да учествује у раду пореског одбора, што би једно одељење апелационог суда остало без потребног броја чланова, изабере друго лице.

Г. Јован Длабер. Ја предлажем г. Арсу Јовановића. (Прима се.)

Заступник председника г. Мајајло Кр. Петровић. Има ли ко да је противан (Нема).

Оглашујем да је општински одбор

изабрао

Г. Арсу Јовановића држ. правобраниоца за члана пореског одбора.

Заступник председника г. Мајајло Кр. Петровић. Г. министар грађевина пита општину хоће ли њој требати онај тунел код Вајертове пиваре, испод топчидерског насипа, у коме случају наређује да се прибавимо о његовом осигурању, а у противном, тунел ће се задржати. (Прочитан акт.)

Г. М. Кретић. Ја мислим да ће нам тај тунел требати за насипање баре; јер ако почнемо насипати бару, једино место одакле можемо доносити земљу то је оно код Вајертове пиваре, одакле је већ земља носена. С тога мислим да би овај тунел требало да прими општина и да га оправа. Кад би се сад изворно, на доцније кад нам устроја по њома правно, много би више коштао.

Заступник председника г. Мајајло Кр. Петровић. Ја сам наредно инжењеру да изађе на лице места, види тунел и поднесе предрачун шта би коштала поправка тог тунела. По том његовом предрачуну тунел би коштао 7000 дина. (То је и сувише).

Г. М. Кретић. Ја нисам за то да се гради тунел према овоме предрачуну, јер је то скупо. Боље ће бити да се тунел подуре расовним гредама, да се што се зове „пелуције“ па ће трајати још 30 год.

Г. С. Станковић. По што општина има свога камена то држим да би најбоље било да се тунел каменом озида а циглом засведе.

Г. Д. Милошковић. Моје је мишљење да овај тунел не треба подијављати и засведити јер он неће трајати 200 год. него га треба подурети новим гредама па ће трајати још 5—6 год. а за толико ће нам и требати.

Г. М. Кретић. Тунел не мора да се засведе, већ да се озидају два зида а горе да се метну траверсе од греда. Ако општина има камена, могу се тим каменом стране озидају а горе да се засведе циглом, а то неће много коштати.

Г. А. Кумануди. За сада је најбоље да се тунел оправа гредама, јер ако дозволимо да се зида, оде то до велике суме.

Заступник председника г. М. Кр. Петровић. Прво и главно питање то је, да ли општина прима на се тај тунел. (Прима).

После овога одбор

решило:

да се узмоји г. Чајевић изн. да направи нов предрачун тако, да се стране зидају општинским домаћим каменом а горе или да се засведе циглом или да се гредама постави. Предрачун да се направи и за једно и за друго и,

пре то што се изнесе одбору, да обе варијанте прегледа г. М. Крстић.

Бр 47

Заступник председника г. М. Кр. Петровић. Још 18 децембра прошле године одбор је донео одлуку да се у начелу усвоја неопходно грађење школа а понуда поднета од г. Фишера да се упути изабравој комисији на расрета.

Та је комисија господу проучила понуду г. Фишера и сад молим да саслушате њен извештај.

Деловоја чита извештај који гласи :
„Комисија одређена за проучавање поднетог оверта за прављење основних школа и покривање пијаце, има част поднети одбору следећи извештај о овој ствари.

У понуду предузимача г. Фишера изложени су услови и сума коштина за четири основне школе са живиним бројем станова за учитеље и учитељине. По комисији је нашла да би према великом обиму Београда и савише неусудно било, кад би се деца са своју крајина народи морала скупљати само на четири места, зато је у прилику одлучавања да се издуже девет основних школа, на је позвала предузимача да према овом броју школа предузетјачи план школених зграда тако, како би сума коштина и оволиког броја школа одговарала суми оне буџетне партије, из које се хоће да подмарије интерес и амортизација.

Услед тога предузимач је поднети план измешен тако, да школске зграде прве класе у месту 14 станова добију 12, а у месту 8 разреда за децке и 6 на девојчице, буде 6 разреда за децке и 4 за девојчице; даље остала би соба на гимназију, а у месту 5 соба на састанке, дошла би једна велика сала. Код школених зграда друге класе сведен је број станова од 14 на 8, а од 8 разреда за децке и 6 на девојчице, сведено је на 4 разреда за децке и 4 разреда на девојчице са собом за гимназију.

Али и са овако умањеним планом школених зграда није се могла остварити жеља комисије, да се број школа увећа на десет, јер би у том случају целокупна сума коштина у велику прешла цперу, која се према буџету може на ову пет употребити. За то комисија наговла оном финансијској буџету, морала се задовољити таме, да се за сва подигну само шест школених зграда, и то на овим местима: код велике цркве, на Зеленом венцу, у падишу у улици светогорској, на западном и на источном крају где и сада школе постоје и на дохову. По пошто у овом последњем крају за школу намењен општински плац регулацијом улази под улицу, то би се г. Ми натар грађевине ниво умолити да у накнаду да други државни плац код „Сака чесме“.

Од ових школених зграда ова под вел. прве била би по плану прве класе и коштина би 240.000 динара; осталих пет школа биле би начињене по плану друге класе свака у вредности 178.350 динара. И тако, свих 6 школених зграда коштина би 1.131.750 динара.

По што плац општински у светогорској улици најо толики да би се на њ могла сместити и ученица и становни учитеља, то је предузимач пристао, да за исту цену навиди засебно учитељске станове одма преко пута од

школе, на оном празном општинском земљишту које је уза сами „Ташмајдан.“

Код велике цркве, у средњим општинским плаца постоје два приватна имања, и то на тако негодној месту да би се план морао преименити, те би тиме и удобност и симетрија зграде пошварена била. Да би се овој несгоди доскоћило, предузимач г. Фишера пристаје да ово приватно имање за рачун општине одкупи, на суму, коју за то исплати да своји са целокупном сумом пута са којом би се после и овај издатак амортизацијом исплаћивао.

Даље, предузимач пристаје и на то да сам споси све таксене издатке, који би се око ове ствари имале учинити; а одустаје од тражених гаранција и солидност земљишта, и пристаје, да терене на којима ће издати сам исплати, па на онима, које за добро најде да сам на својим грађевинама подиже.

Покривена пијаца онако како је у оверу описана коштина би 240.000 динара,

Сем побројаних измена г. Фишера остао је у осталом односно израде, начина исплате и гаранција при оном првашњем оверту, с том још разликом, да се за своју гаранцију до коначне исплате задовољава са правом типотеке на подигнутим зградама и плацевима у месту пређе траженог права својине.

Све горе изложено усвојио је и комисија једно е тога, што је од стручњака добила уверење да стављене цене нису скупе, а друго и зато, што на ово важно а и хитно предузеће није било никаквих других обавезних понуда; јер други понуђач г. Клајн и ком. после поднетог оверта за 4 основне школе није се више никак комисији јављао.

Као што је напред поменуто сума је коштина своју школених зграда 1.131.750 дина. На ову суму предузимач рачува 5% интер. годишњи за време прављења зграда, а то је на две године, што износи 113.175 динара. И кад се ова сума дода горњој, онда целокупна сума износи 1.244.925 динара. За интерес и амортизацију ове суме рачуна 8% год. потребна је годишња цпера од 99.594 динара. Истина да је у оногодишњем буџету партија из које се овај издатак има чинити мања од горње суме је 9000 динара од прилике, јер на кирију за станове учитеља, за школске локале и опрема стављено је свега 90.134 динара, али кад се узме у вид, да из године у годину буџет прихода општинских све осима расте, онда се са сигурношћу може рачунати, да ће се после две године и ова разлика са увећаним приходом враћати лако накитити.

Покривена пијаца стаје 240.000 дина., а са годишњим интересом 5% на ову суму, у 12.000 динара, износи 252.000 дина. И по томе за интерес и одплату за покриву пијацу потребно је годишње 20.160 дина.

У будућу оногодишњем партији прихода је означена са 21.700 дина.; но кад је сад оволика партија приход, онда на сигурно можемо узети да ће се доплате приход овај доплатити — кад покривена пијаца потпуно употребљена буде — те ће се од ту да добити и знатна помоћ за отплату партије употребне за школе. За то се сигурно може рећи, да ће и ова партија прихода ставити не само

за интерес и амортизацију пијачног дуга већ да ће и знатну помоћ давати партији за школске издаци.

Према изложеном, комисија има част препоручити одбору овако измењену понуду г. Фишера за закључење дефинитивног уговора, са том жељом, да први општински приход буде употребљен на подизање што већег броја школа јер је овај садржај, на коме се је комисији попула зауставила, доста малог и недовољан да подмири имајуће потребе.

На завршетку има се приметити још и то, да г. Фишер по закљученом уговору жељи да задржи себи право опције за шест месеца И комисија је мишљења да се ово право опције понуђачу може дати једино под тим условом да од дана над његова понуда буде примљена од стране одбора, дужан буде поднети у року од шест месеца дефинитивне детаљне планове и списке техничког описа, што ако у том року не учини, онда да општину сав преговори са њим вођени напшта не вежу. А ако поднесе планове на дефинитивном урђењу ствари не приступи од тада па за месец дана, онда да поднесени планови припадну општини у својину.

Деловођа

Преседник

Ник. Стојановић

Коста Петровић

ЧЛАНОВИ

К. Петровић учитељ, Мана Милошевић просв. Д. Милошевић судија, Др. Лаза Пауц, К. Пригорац, Благоје П. Нодик, Др. Ђ. Ђинђиријевић, Јов. Илић, Мијајло Кретић, Ђ. Коварац, А. Бугаревић, Ј. Милошевић.

(Одвојено мишљење г. Лско главо) Као што сам се на трећем и четвртном састанку изјаснио, одлучио сам против оваквим одлукима комисије без прецизнијих података о вистацким потребама и средствима којим општина располаже. Противан сам даље да се за садопозниту и станова за учитеље и учитељке из разних за висте познатих разлога и с тога што није тачно констатовано колико ће од суме (54000 дина) која је одређена општ. буџетом за станове учитеља и учитељка, моћи да опрши за школе.

24 Фебруар 1887. год.

у Београду

Члан комисије на грађанско-основних школа и господина плацеа

Др. М. Т. Лико

Сама понуда (на која је горњи пописаним комисије наменена и као тајна тек од одбора примљена) гласи:

ГРАЂЕЊЕ ШКОЛА

за

општинску вароши Београда

О П И С

1. Централна школа

Ово се здање састоји из: шест разреда за децке; четири разреда за девојчице; једну гимнастику; двамајест станова за особље; једна сала за састања.

Ова школа имала би се саградити према приложеном плану са разликом од два разреда мање за децке и два за девојчице; као и тиме што би горњи спрат предлеж два зграде имао једноставну сагу уместо два стана (апартамана).

1 Школе № 2, 3, 4, 5 и 6.

Свака од ових школа имала би: четири разреда за децке; четири разреда за девојчице; једну гимнастику од 8м 10" и осам станова за учитеља и учитељке.

Разреди и станови имали би размере изложене у плану № 1 Овај радова саобраћавају се претписима програма у оваким стварима.

Распоред зграде у плану № 2 удеиће се према распореду дотичних плацева.

3. Школе № 5 и 7

Свака од ових зграда имаће: два разреда за децке; два разреда за девојчице; једну гимнастику од 8м 10" и четири стана за особље.

Овај би се тип зграде добио по плану № 2.

Приземни спрат би био резервисан за разреде а горњи спрат за станове (апартамане).

Израда.

Општина ће предати концесионарима.

1. План вароши Београда. Плацеви где би се имали подићи школе били би означени и по реду нумерисани на истом плану.

2. Котирани висине плацева. Свака од ових висина носеће је која одговара оној означеној на карти. — Црта од првог мастила означаваће улазак, с лица које ће се налазити главна фасада зграде.

Саме карте и висине биће тачно обележене и оверене од надлежних одедела општине београдске.

Према овим висинама концесионари ће израдити припремни нацрт у коме ће се изложити распоред сваке школске зграде, и који ће послужити као основа за оне дефинитивне планове израде, који ће се одбору општине на одобрење поднети.

Концесионари ће се, колико је год могуће, саобраћавати при изради ових планова претписима министарских решења односећих се на разредне зграде.

Општина ће гарантовати концесионарима солидност зградња на коме се зграде имају подићи — то јест — плацеви ће бити тако изабрани да у издање темеља не оде просечно више од 1 (једног) метра.

Концесионари узимају на се снаку одговорност у складу са параграфима грађанског закона о грађевинама.

Одбор ће именовати једну сталну комисију која ће вршити генерални надзор над грађењем, т. ј. која ће бити повинна да испита и квалифет материјала и начин издања, и додети над строгим извођењем одбором усвојених планина.

Општина ће уступити концесионару бесплатну употребу плацева и намењих мајдана својих према потреби овог предузећа.

Стара грађа — од зграда које се на месту буду рушале — остаје својином концесионара.

Сав материјал и алат потребан за ово предузеће има слободан улазак у Србију, и неће имати ништа да плаћа на држави, ни округу ни општини.

Цело предузеће има бити савршено ослобођено од сваког данка и намета, и општег и месног.

Плаћање

Плаћање ће се вршити у августима које ће почети од дана кад општина буду школе предаве.

Периода и место плаћања одређиће се при закључку двенадесити уговора.

Сума августу узлазиће сваке године у редовни буџет општине и исплата се вршити позу годишње.

Август ће износити 8% од капитала.

Овај проценат одговараће: а.) са 6% интереса на капитал б.) 2% отплата.

Гаранција.

Као гаранција плаћању августу, до коначне исплате целе суме, плаћени и школе на њима подигнуте биће својина концесционара.

У случају да општина не испуни уредно своје обавезе, она приликом и уступа право концесционару да, до измирења суме августу, попуњује исту из прихода од плаћања стове и покривене пијаци.

Сви одје и горе изложени услови гаранције и плаћања односе се појединачно и на школе и на покривену пијаци.

Школа №1... кошта 240.000 динара: 10% интереса на капитал за време (двогодишњег) грађења 24.000 д.

Капитал за амортизацију... 264.000 дин.

Школа №2... кошта 178.350 дин. 10% интереса на капитал за време грађења 17.835 дин.

Капитал за амортизацију 196.185 дин.

Школе №3... 196.185 "

" №4... 196.185 "

" №6... 186.185 "

" №8... 195.185 "

970.925 динари

Школа №5... кошта 97.875 динара 10% интереса на капитал

За време грађења 9787 ден.

Капитал за амортизацију 107.662.50 дин.

Школа №7... 107.661,50 "

Покривена пијаци кошта 240.000 динара 5% интереса на капитал за време грађења 12.000 динара;

Капитал за амортизацију 252.000 динара.

Целокупно издатак 1.712.350

За фирму *Финифе-Вандерстратен* пуномоћник — *Артур Финифе*.

Г. К. Петровић. Господе, као председник поменутог комисије имам вам, поред прочитаног извештаја, још и то доставити: чланови који су били у комисији, а нису и чланови одбора изјавили су жељу: да и они имају учешћа у дебата о овој ствари. Ја мислим да то само може бити од користи по ствар, и за то се назам да ће одбор ову жељу г. г. чланова пријети и доводити им учешће у дебата. По себи се разуме да они немају права на гласање (Усаја са.)

(Од те комисије били су присутни: г. г. Др. Лаза Пачу, Миша Милевова, проф. Јован Илковић и Коста Петровић учитељ.)

Г. Д. Миловова. У нашем резервату стоји да „предузима“ прима све таксе да сноси. Међутим он каже у својој понуди „сви материјал за грађење има слободан улаз у земљу.“ Изгледа да ово двоје стоји у противности; за то ја

и бјашћивам да се оно у нашем резервату односи на таксе која има да се положи за уговор, а та износи до 1000 д. Што се тиче онога што је у његовој понуди, тога остаје да се одлучи, као што је и могло.

Г. Др. М. Лехо. Молим да ми се дозволи, да укратко изложим зашто сам као члан комисије за грађење основних школа био приморан, да одојим мишљење.

Чим се приступило специјалном проучавању покупе за подизање основних школа, предлажам сада да нам је потребно да имамо тачније податке о нашим садашњим потребама и средствима, јер се одмах увидело, да предузетаческом пошудом немогу бити све потребе подмирене, и да ћемо и после извршења посла морати и даље плаћати кирије за неке школске зграде и давати учитељима и учитељицама накнаду на њихове станове.

Мој предлог о прикупљању тачнијих података комисија није усвојила.

Уколико је мења познато, ја сам уверен, да није као што се у комисијском извештају напомиње разлика само у 9000 динара, којом би сумом општ. буџет више оптерећен био већ да је разлика скоро у 40.000 динара.

Према извештају комисијском, општина би овим предузећем добила, једну основну школу I класе код саборних првие са 12 станова, 10 учионица, собу за гимнастику и једну велику салу за цену од 22.000 дук. мес. и пет школа II класе са по 8 станова, 8 учионица и собом на гимнастику за цену по 16.350 дук. мес. Свега коштало би ово предузеће (тачно) 1.244.925 дин. Рачунајући по 8% годишњег интереса с отплатом то износи 99.594 динара. За исплаћивање овог издатка имало би да се употребе ове суме одређене у општинском буџету.

Накнада учитељима и учитељицама за станове 54406 дин
Кирија за основне школе. 24000 "

Огрев школа 10734 "

Свега 90134 "

Да би се горња сума од 99594 дин. могла исплаћивати имао би да се општински буџет оптерети са 9480 дин. По овој суми нала додати и огрев, јер ће се и доплате морати трошити на ту цео, а то износи онда свега 20.194 дин.

Дале, споменути предузећем добијамо 52 стана и 50 учионица а ми имамо сада у Београду 68 школских одељења и 48 учитеља и учитељкица. Према томе, остало би општини да и даље плаћа накнаду за 6 учитеља односно учитељкица (по 70 динара месечно), за 18 школских одељења и за станове самуоуске. Узев у обзир прескупну кирију, коју данас плаћа општина за школе држим да би за оне неопходне потребе имала општина на 20.000 дин. месних издатка. Кад се ова сума дода горњој, излази свега 40.000 дин. Овде није уграђен издатак за откупљавање приватног плаца код саборне цркве.

Из овог види се да ће општински буџет бити оптерећен далеко већом сумом, по што је комисија извештају казала. —

Осудно сам противан и подизању станова поред школа. Подизање заједничких станова покушавано је и на другим местима, па се на скоро увидело, да то није добро. Тешко је да у једној згради са толиким становима

влада оваква зграда, каква је потребна да влада међу учитељима и учитељицама. Из хигијенских обзира, нарочито због ин-секцијских болести, није добро да су уз саму школу и станицу. Школа треба да је опкољена бар неким слободним просторијом ако не леном баштом. Напомена: боље је додати учитељима и учитељицама и у будуће напаву за станове, па нека овим додатком (као и са платом) располажу како најбоље знају, и не овим учитељским додатком правита неке економичне операције и неке неумесне штедње. — Кад би се само она сума, којом се сад плаћају басисловне карије за основне школе увећала за онолико, са којом би овим предузећем био општаски буџет оптерећен, уверен сам, да би могли том сумом подићи довољан број солидних зграда на основне школе, далеко боље од садашњих. Истина не тако гравидних као што би била она код саборне цркве од 20.000 дук. пес. али за тако велику школу зграду општина и нерасполаже у десним. одговарајућим просторим.

Држам да сам овим довољно оправдао моје одвојено мишљење.

Г. Ст. Добровићкић У извештају се види, да се плаћање интереса почиње како он почиње издати; међу тим у одбору је говорено да се плаћање почне од дана предјеле зграде. Тако исто би приметио и то, да потребне плацење не кукује он, већ треба општина сама то испод руке да се погоди са људима, разуме се да ће то бити јединије, а он нека помогне општини при плаћању. Како се да су неки привремени планови направљени. Не знам да ли је у њима предвиђено да женске школе буду одвојено од мушких (Обраћена је пажња и на то.)

Г. Св. Николајевић Мисли да је уз овај план требало добити бар приближан прелучујер јер се само по прелучују може ценити солидност и вредноћа (поплава) грађевине. Затим види, да је тај план (ресек. планови) не потпуно, те да у њему нема ни оних свих локалитета каквих по закону о основним школама треба да има. Он је најпосле мишљао да би при склапању уговора с' предузимачем требало сав овај рад, и планове и извештај комисије, упутити министарству просвете да га оцена са стране школ. захтева, па затим потражити и мишљења савета лекарског да ли је план о хигијенске стране добро ушесен.

Г. К. Петровић На првом месту примећујем, да је комисија, која је понуду и планове проучавала, састављена из стручњака У састав комисије као што знате, ушла су: два доктора архитекте; г.г. Бугарски и Илић- ушла су даље 4—5 које професора које учитеља; ушла су два лекара, два правника и неколико трговаца. Према томе, по моме скромном мишљењу, у овом питању наступљена су сва ова гледишта, која су требала да буду заступљена. За тачнија прелучујер, који се сад тражи, била би потребни дефинитивни планови а ти би вако сам дозвола, коштали око 6—8000 дина. На толики накнада и жртву не верујем да би и један од предузимача, без обзиром изгледа на пријам његове понуде прихватио, јер сваки тражи неку извесност, па тек онда да приступи томе послу и томе издату? Нама т. ј. комисији било је главно да се по поднесеној скици, средством стручњака оцена: је ли понуда скупа? да ли би се могла јединије

добити? и да ли пројектоване зграде — скице — одговарају правилима, које је министарство просвете, по са-слушању стручњака, прописало. И пошто су ми стручњаци казали: да су цене солидне, да понуда није скупа, да пројектоване зграде подмирују и педагошке и хигијенске и остале потребне захтеве, и, поврх свега тога пошто је комисија узела реч и од предузимача да он буде дужан подићи грађевине такве које ће одговарати свима; прописима „правила о грађењу школа која је г. министар просвете прописало. — онда, према свему томе, комисија није могла тражити дефинитивне планове; она се је задовољила и са начртами — скицама — које је предузимач поднео. Са тих обзира и разлога, комисија је и препоручила одбору поплаву понуду. Јер, што се тиче омањих ствари, као н. пр. да ли ће овај прозор бити овде или онде и т. подобно, то ће се, разуме се, удељивати доцније према поменутих правилима. По свему сад ваља решити прихвати ли ову понуду, или не? А што се тиче дефинитивних планова и осталога, то је ствар уговора и њима се има све то предвидети и утврдити,

Г. С. Добровићкић. Ја сам хтео да допузим говор г. Николајевића: баш зато што нема предчува' комисија не може да каже, да ли је једино и врло добро.

Г. К. Петровић. Довољно је да се из ових скица види квадратура пројектованих школа; а кад се то види т. ј. кад се зна шта по целокупној квадратури кошта један квадратни метар, онда се према томе може доста приближно ако не и сасвим поуздано, знати: је ли или није понуда скупа. По томе су сигурно и стручњаци комисије свој суд о понуди дали. По томе и ми сви који смо год знали куку, можемо то да кажемо, ма да нисмо у том стручњаци.

Г. Св. Николајевић. Хтео бих да запитам г. Илића кога немам част познати, по чему се цену скупина или јединоћа неке грађевине? По квадратури то не може да се цени. Ја мислим да никаква друга мерила за тачну оцену нема да прелучуја, и кад би ми хтели да питамо је ли то скупно или једино то би ми морали знати пошто је материјал и остало. Што се тиче самих станова, власних соба, ја кажем да је ово оскудан план. Ми мислимо да се поред основне школе установе неке редовнице; међутим, за то нема у плану ни парчета места. Свака школа по себи има своју библиотеку и музеј, међутим за то ми овде немамо места, до ако ће се то сместити у куку учитељеву. Дакле, план није праван према закону о основним школама. Неупутио је пак пред нас стављати да кажемо да ли је то скупно, по што нема детаљних планова.

Г. Јов. Илић. Што се тиче цене ми смо за основу узели цену школа које су до сад овде грађене. Од толиких планова који су прошли кроз министарства просвете и грађевине, и на које планове су рађени тачни прелучујер, ми смо узели просечну цену и према њима смо оценили ове скице. Зналање пак, разуме се да не може друге бити него како прописује закон који нисукује сталност куће. Кад бих израђив детаљне планове, онда ће се и утврдити цена школа, за сад је као што поменух уста просечна цена ових грађевина школских које су већ у Србији подигнуте. А та износ 110—140 дина, од квадратног метра, не, разуме се, да та цена није обвеша, него ће се при усавању детаљних планова и састављању уго-

вора саставити тачан предрачуи за поједине зграде, само уверен сам да просеча сума тих предрачуна веће прећи речену суму од квадратног метра, што ће се и ове подићи са летиим материјалом и радном снагом као што су се и досада градили школе у опшине. Што се тиче тога да ми нисмо узели у обзир и друге просторе које су потребне као библиотеке и радионице имамо одговора да смо прво имали на уму буџет општине како би за ту суму која се сада изадаје на ту цео добили што више ученица; а што се мисли да поред ученица треба, у становити радионице то би добро било зато као и собе за библиотеку и музеј, не кад би се то учинило онда би нам у овом случају за то морало однети неколико ученица, или би се морало више утрошити т. ј. прекорачити досадашња сума која је зато намењена, што је сада немогуће јер ми опет неби дошли до својих школа.

Г. К. Потрозић. г. Сметонир рече, да би, поред школа — ученика — требало да буде још и неких радионица музеја и још неких корисних установа, али боље рећи долази да те установе. Ја потпуно делим умисног свих потреба и жеља. И коментира је, господо, жељна не само то, него још и нешто више; али водећи рачуна о могућности општине и буџету општинског комисија се је заустављала само на ономе што се може остварити. Комисију је поглавито у овој ствари руководио то: што је она хтела да на суму која се даје на станове учитеља и на нареду школа, добије могућни број добрих школа и станова. Комисија је све једнако имала у виду финансијско стање општине, т. ј. приход којим се располаже. И напредујући да би проширивањем својих захтева који прелазе снагу општине остави општину и даље у овој ствари на овој истој тачки, на којој је и сад — комисија, бојећи се ове евентуалности, стала је на тачку могуће остваривости. И заиста, господе, ако се не би примила ова понуда, општина би могла још 50 година плаћати кирију и наша деца на толико година могла би се мучити и давати у овим садашњим школама, од којих ће поновљене школе, ма да нису, савршене, ипак бити боље са 50%, процента. И ја бих хтео и желео да правне школе као што бива у Лондону, Паризу, Бечу но на што та жеља, кад општина није у могућности да то изврши. Треба дакле урадити што се може, јер ће то бити од овога, што је сад много боље. Осим тога тако ће општина кроз извесна низ година, т. ј. пошто исплати пројектоване у понуди школе и овај садашњи издатак на школе и станове учитеља, моћи употребити на друге корисне цели. Што се тиче погрешака у школи оне се могу поправити као што се може и оно, што не достиже, допунити.

Г. К. Црногорац. Ја ћу да покушам да одговорим г. Леку и г. Николајеву. Кад је одбор прихватио предлог клупа је од попуњача дошао он је изабрао једну комисију којој је ставио у дужност да се руководи по жељи одбора само у овој цели: да каже, је ли изоста да ова сума новца са којом одбор располаже може бити довољна према понуди попуњача? То је била основа са које се позвао и са тога гледишта и стручњаци су ту ствар размисли, јер је председник ту ствар тако и руководио. А ми као чланови комисије нисмо смели губити на ради

ни ту околност, да наша парош не сме ништа ни за минут чекати са својим радњима и да јој се треба журити на унапређење. Међу тим, што смо добили могућност то изјави почитаемо са школама, то је само за честитање; ја верујем да ће спак наш рад даље уродити срећом. Г. Леку је у последњој седници комисијској изразио своје мишљење и ја сам држао да већ морати да му потврдим, јер његово тврђење стоји на нестурним основама. Ја мислим и тврдим да нас је у ствари руковођао то што ћемо сви да подмиримо једну огромну и готово највећу потребу, а да не пада нов терет на грађанство. Такав посао мора бити пуно похвален. Што се тиче говора г. Николајевца могу да речем то, да кад би ми били „богати Енглези“ нема сумње да би ми припали и „купе по ваздуху“ и овда би и требала и могли за цео да напредујемо и више долази. Овако се морамо задовољити и мањим. Школе какве им се нуде прво су добро дошле и ја држим да не може бити што уштедило да на понуду прихватим. Тако ћемо после 25 година имати наше школе и 103.000 дин. метаћемо у цен са којим новцем можемо издати и кватири и музеје и све што нам даше буде требало.

Г. Др. М. Леку. Кад ми подижемо изградњу од 22.000 дук., па та изградња, не може, да задовољи све наше потребе, и не може да буде угледна изградња, овда не знам шта би коштала таква једна према нашим приликама угледна изградња.

Г. Са. Николајеву. Ако бих говорио о потреби школа то нема сумње, да се та потреба увиђа и да је предлог г. председника похвалан достојан; треба спешити нашу децу, нашу младост и нас саме. Него ја подлазим са тачке економије са које полази и г. Црногорац и кажем да би грађевине биле солидне не треба се ослањати само на оно што је у овоме распису. Ја држим да овакав план веће ни наша власт одобрити. Пошљите министарству ја сумнам да ће та усвојити. И ја знам мало о школама а знам шта тражимо а и он кад добро замисли у план излаже да има и хигијенских погрешака и оскуца. Него је приметно г. Леку да кад се изада једна зграда 22.000 дук. да она треба да буде углед. Ми подижемо велику школу и она треба да траје дуго, јер ми имамо и друге потребе да подмиримо, те с тога а у интересу штедње, паља подизати добре зграде. Ја предлажем да се овај план претходно пошље једној педагошкој-хигијенској комисији ја то је министарству просвете, просветном и савету савету лекарском на оцену на тем овда да се „претврати решењу ове ствари.

Г. Др. Лазу Пату. Ја бих хтео једну општу примедбу да учиним, пошто је дебата застарила. Од овога штога треба да размислимо две ствари и прво саме школе и друго кватири за учитеље. Прва ствар то је потреба општине, друга ствар то је рачун општине. Да треба да изадам школе које су потребне о томе не може бити спора. Подносити план дат је комисији и она је о њему већала и у начелу та усвојила; у детаље нисмо узимали пошто се попуњача обавезује да школе изада по правилима, које је министар просвете прописао. Нема сумње да су та правила написана према свим педагошким и хигијенским захтевима Г. Стева Поповић, који је дошао на један комисијски са.

ставак, извео је питање да ли се учитељски станови и учео-нице налазе под једним кровом, но, кад је чуо да то није случај, већ да су станови одвојени од учеоница, одустао је од своје примедбе. За сад је потреба да имамо 60 учеоница; у нашем извештају ми смо нагласили, да се о. нам што добијамо не подмирује потреба. И сам рад сам да имамо одмах довољан број школа, но, кад се то не може, боље је почети са грађењем околних броја школа, колики према нашем именном стању можемо да подигнемо. Да видимо да ли је г. Леко изнео тачно бројева, Г. Леко наводи да сада постоји 68 школских одељења, и даље да има 60 учитеља. Ово је немогуће: или има и 68 учитеља или има само 60 школских одељења, — иначе би 8 школских одељења било без учитеља. Нама треба 60 школа, које би биле 10 м. дугачке и 7 м. широке и 4 м. високе; на такву једну школу долази по 50 ђака. Сада има у Београду 3000 ђака. Ми дакле добијамо 60 школа, односно 52 школске собе и по тем подмирујемо потребу за 2500 ђака. Још остаје 500 ђака. Имамо једну школу, коју лењемо рушити и у воју стаје 200 ђака (терацијска школа). По томе остаје неподми-рена потреба за још 300 ђака. Ако давао имамо 68 оде-љења као што наводи г. Леко, то је за, што су та оде-љења, таква, да у то ученици не може да стане ви 50 деце. Поваљам, да треба да имамо школе. Мислим да нема никог ко би овоме био противан. Да је ово мало школа колико добијамо (52 односно 50 учеоца) то смо и ми ка-зали, и за то смо тражили још 3 школе, но то нисмо могли за сада добити због економских прилика наше општине. Што се тиче плана (односно скаме, која је пред нама) њам да прамстим ово: план је рађен на основу расписна министра просвете. Ако је распис такав, да у њему није писано ни на податоцима ни хигијенске услове, онда смо на странпу-тици, али не својом погрешком, но само заведени таквим рас-писом. Ми добијамо 52 ставаца, а учитеља а сада имамо 60 учитеља, остаје, дакле, да плаћамо станове за 8 учитеља. Но ми смо у извештају баш зато и казали, да се прва приход који се показује у општини употреба на подизање још бар три школе. Плаћали би према томе само 8 ста-нова. Ми смо већ толико година плаћали за станове али кад би успојили да одамо станове на отплату ми би плаћали за 23 год. а после тога имали би своје куће и не би плаћали ништа. То чине и људи приватна који подижу себе кућу на отплату, а тим путем лакше дођу до куће. Хоће ли општина да изда само школе или ће издати ста-нове и за учитеље, треба ценити према овоме: да ли је е-кономски мудро издати станове на после 23 год. не пла-ћати ништа на станове, но имати своје своје куће и ужи-вати их бесплатно, или би било економски мудро и даље пла-ћати годишње 50.000 динара станарине, а за то никад ништа не примити. Ми 25.000 дина. плаћамо за школе, али, питање је да ли можемо за ову суму добити баш ово-лико школа, колико треба. Стагови за економијазе разуме се да су ту, јер се план ради према распису министра про-свете, но коме распису ти станови морају бити. Споми-нуто је да ово нису деовитачно планове. И то стоји, но то је одборова ствар, да ли ће одбор већ сада да однеће неку основну цену, према којој предузимач има узправо и да ради детаљне и деовитачно планове, или ће и одбор себе у тој ствари оставити неки извесан рок као што

је то учинио и предузимач. Ми који нисмо стручњаци у ценама учеоца смо били на г. Илића и г. Вугарског. Али тек при деовитачним плановима и предузиму имаће у-право да се коликоко реши питање о цени пошто се де-овитачни уговор права, тек кад одбор општински усвоји детаљне планове и предузак. Комисија је гледала као што се види да подмири потребе које су прет, и заоста-овом повудом добијамо 50 учеоца. Задане квартира усво-јила смо само на то, да после 23 год. не морамо да пла-ћамо за квартире. На извршету обраћам пажњу одбора на то, да у дебити свакако деоли квартире од школа и да цену од 20.000 дук. која је цена међу основним ценама највећа, не узима само као цену за школу, већ треба изнати да у ту цену улазе и станови.

Поменуто је да је урочнати и плера за огрев, но то је учинено за то, што се имало на уму, да ће се нове школе ложили централно, угрелом и то ће далеко јевиније коштати, но ложице дрвима. Односно земљини на којима ће се аграде подизати комисија је морала старати се, да не прелазу партију у буџету одређену за школе. Нисмо мо-гли предложити куповину плацева, већ смо се ограничили на општинеке плацеве, пошто би куповање плацева знатно повисило цену школа.

Г. Маша Михајловић. Хто би да приметим, да је и у комисији разговарало о томе, да ли ће општана бити при-пуњена да и даље плаћа станове, па се нашло: да, за сад има окошко соба позико и учитеља, и нашла смо и то, да има неколико школа које се веће рушити па ће све то бити употребљено за станове. Пребацује нам, се да нисмо довољно обратили пажњу на овај план, а међутим ми смо га 2—3 пута прехазали и са стране хигијенске и педагошке самку замеру указивали. Готово је у свакој седници комаској изнотен број учеоца и учат. станова, па се нашло да ће овим грађевинама све подмирено бити. По томе нема забие — као што се оди износи — да ће општина, поред ових грађевина, морати годишње још да плаћа леки 40.000 дина

Г. Са. Николајевић. Ми већемо овде да се служимо извесима да доказујемо шта је то распис министра про-свете, — јасно је, даје он написан само у општим потезима. Но овде је питање о једној великој грађевини која треба да буде углед Београда, и ако ми нећемо да нам та гра-ђевина им и нешто више но што је у распису, онда је по-јасније чуди зашто је тако скупу подижемо. Ја вам кажем да ћемо ми после 5—6 година морати друге школе поди-јати и ове доизајити. Овде је јасно да по плану нема ово што по закону треба да има. Но се сад сетах да овај план мора или г. министру на одобрење, те би вие с тога могло да се овај план претходно пошаље г. министру на одо-брење, па онда да прићемо дебити: Као што рекох овде нема учеоница за V. и VI раз. опш. школе, што мора да уђе у план.

Г. Никола Стојановић. У Београду нема ђака за V и VI разред....

Г. Са. Николајевић. У закону јасно стоји, да свака основна школа мора имати 6 разреда, као што је у целом свету. У осталом ми не можемо изгубити дену да иду у једну школу, по што само једну 6 разреду имамо.

Г. Др. М. Локс. Морам да поновим, да сам у комисији једино на то одвојено мишљење, што сам уверен да је корисно да се претходно детаљније унесемо о нашим потребама, па да према њима удељимо и наш рад.

Да ли су пак бројеви, које сам изнео, и од које је чинио приметбе г. др. Пачу, да ли су тачни или нетачни, о томе се не може свако на памет говорити. Ја бих могао да се одреде неколико чланова одбора, да би их могао узети о тачности неких бројева.

Што се тиче питања о учитељским становама, држим, да би требало о томе можда боље промислити; за ту цео а и у опште по овој ствари, вужно би било умолити г. министра просвете да изволи одредити једнога изасланика, који би нам давао нужне податке.

Г. К. Петровић. Ради објашњења ствари ја ћу вам још прочитати нашо предумишљено, оно гласи:

„Господине председниче. Сагласно оном што смо нам на последњем састанку казали, ми смо одмах по повратку тамо прешли на изучавање целокупног пројекта за станове учитеља и учитељки у школској згради која би се имала подићи (у Београду) према Градн Хотелу.

Резултат овога изучавања је тај, да мислимо да смо нашли једну у сваком погледу повољнију комбинацију, а коју онде подносили и нашој и општој одбору оцем заједно са иницијалним планом у прилогу.

По овом новом распореду ми ћете видети да смо нашли.

1) да сваки стан треба да има своје входе/беле.

2) да станова учитељама буду са свим одвојени од учитељских станова јер тога услова, није било у нашем првобитном нацрту.

3) да ходник на уласку у главну зграду не буде подељен на двоје каквом претрагом.

4) да нико избегавати дуге ходнике који су увек веома негодни.

Дакле, као што се из првобитног нацрта можете уочити, свици дотични стан одговараће распореду наложеном у распису г. министра просвете.

Ми ни мало не сумњам, г. председниче, да ће нас ове измене потпуно задовољити, и надамо, се да ћемо у скоро добити од нас одговора о пријему нашег предлога и од наше и од одборске стране. По пријему таквог плана ми ћемо позитивно са израдом планова свају школских зграда саобраћано сваком излазу по насоб, и који ће по нашем одобрењу служити за основу редакције самога уговора и коначног плана.

Изводте г. председниче примити уверење нашег најодличнијег саветовања.

Брисел 24 децем. 1886 год.

Ж. Ф. Фишбе, А. Вандер Стратен.

Да вам прочитам још и правила о гриђењу школа и намештаја школског и т. д. које су, правила, у неку руку као и зајак. Из ових правила ја ћу вам прочитати само онеке друге:

Члан 4.

„Школска зграда треба да је ако се икакво може од тврдог материјала. Зидови појединих одељака где има више разреда или сапушоница морају бити тако дебели (најмање од једне цигле) да се звук или глас у другој сапушоници не чује.

Учioniце треба да буду над подрумом, ако подрум није влакан.

Све собе морају бити најмање један метар над равним земљиштем.

Члан 5

Прв мањим школским зградама учioniца мо и бити окренута југу или истоку а код великих лица увек југо-истоку, а чије се северо-западу, десно крило југо-западу а лево крило северо-истоку. Собе за пртање, кабинети, ходници и кинизатор је могу бити на северној страни.

Члан 6

Кров треба да је висок, покривен претом или цо-чаме, с нагибом на пред $\frac{1}{2}$ а за плоче $\frac{1}{4}$ распона т. ј. ширине зграде.

Улазак у учioniцу не сме бити с пола него из ходника.

Ходнице не треба да су шире од три метра, морају бити покривени, добро осветлени и за петрече удељени. Провер на ходнику има се тако удељити, према вратима учioniце, ради бржег вестрече особито лета.

Стенеице не смеју бити уже од 1,5 м. ил пране ил твиреје, већ на два до три колена заједно, а морају имати места и за одмарати. Стенеице на слободној иници морају имати ограду. Та ограда мора бити висока и честа и на кој у растојању од по метра стубићи, да деца, не би ограду употребили за играње.

Над стенеица мора бити 0,15 до 0,17 метра, а сваки басмак четвороугаона, и не обад и дубок 0,3 метра. Дубљина басмака удељена се према висина; тако, ако је висина 0,150 онда дубљина треба да буде 0,324, а над је висина, 0,170 дубљина мора бити 0,304.

Члан 7

При свакој већој школи, особито у варшима, потребна је и соба за гимнастику која се може и употрежити. Висина те собе да износи 5—6 метара светлост у собу за гимнастику треба да долази са две стране.

Место за гимнастику по собама обично да буде у алаји између баште и школске зграде.

Члан 8

Ни једна учioniца не сме бити дужа од 10, шири од 7 м. ил на од 4 метра, а висина никад мања од 3, 5 метра.

Највећа учioniца може дакле имати 70 квадратних или 2:0 куб. метра:

У такој учioniци са хигијенског и педагошког гледишта јасетити је да не буде више од 45 љака. По допушта се да највећи број љака буде 50. Тада пак треба се старати да се нова учioniца отвори.

Ако је број ћака мањи од 45, онда према томе и ученица може бити мања. Увек гледа се на то да ученица буде дугуласта, тако да рамера између ширине и дужине стоји као 3, 5. На сваког ћака мора доћи у најмању руку по 1, 5 квадратних метра површине рачунајући на ту и школски намештај.

За одступање од ове основе у препажљивим приликама мора се тражити нарочито министарско одобрење, које ће се дати кад се узроци одступања не могу отклонити.

Члан 9

Прозори треба да су окренути истоку или југу, а узви према левој уздужној страни ћачких седишта. По потреби могу бити прозори и на леђа, али светлост с ове стране да није јача од оне с лево стране. итд.*

Да нас не бих читањем мучио, прекинућу даље читати, јер се и из овога, што сам прочитао, очигледно види да све примедбе г. Николајевићеве одлажу, из што се предузимање обавеза да ради по оним правилима, у којима је све предвиђено; и која су, правила, донесена по саслушању оних стручних корпорација, којима је рад г. Николајевић да се сад ствар на оцену и мишље упути. Што се пак тиче самог материјала и осталога, о томе се тек онда може говорити, када се добије списак техничких услова (sahter des şartov), која ће бити такође пропритикована у одбору. И тако по свему овоме што сам до сад казао, мени се бар чини, да нема места да се, по предлогу г. Николајевића, ствар ова упућује министарству просвете и тражи још неки стручњачки мишљење и оцена, јер се тим протезањем може овако добра ствар, ако не сасвим упропастити, а ово извесно је, може се бацити у запад са неколико месеца. А то и једно и друго штетно је. —

Г. Са. Николајевић. Ја не знам шта ви говорите као правни да је то закон.

Г. Ж. Дригоград. Ми немамо друге основе по којој би разлика.

Г. Са. Николајевић. Овај се распис мора поштовати као закон, али то је друга ствар кад се расписе пише за цео Србију а друго је кад се у Београду подижу школе које треба да буду узглед оних школама у Србији.

Г. К. Петровић. учитељ. Данас постоје тројаке школе: обичне; (и. разр.) продужне у којима се држе предавања само четвртном и за које могу послужити исти локали; и V и VI разр. који се подижу у оном случају кад у месту нема других школа као: гимназија, реална итд. (Чује се: дозвољено само обавештење.)

Г. Са. Николајевић. Нисте добро прочитали закон, јер се у свему Београд не одваја од других места у Србији. Зар вам сад нема тих школа да нам то буде изазов?

Г. Ж. Дригоград. На једна 6 разредна школа подиже се, то је она код „Саборне првце“

Г. Др. Д. Пачу. Показали, да се и оне те две ствари брају. Оно што ми дајемо, не дајемо само за школе већ и за кватири. Цена од 25000 дина. иде чисто на школе, а том ценом не можемо да снабдемо Београд потребним школама. Господи треба да знају и то, да сам ја у комисији тражио да се подигне већи број школа на да се у дати разред за плаћање, и ја би прихватио да плаћам. Дакле, треба имати у виду да само ми плаћају за цеоу

којом располажемо и гледају да за њу добијемо и добре школе и кватири.

Заступник председника г. Мајд. Кр. Петровић. Има ли још[ко] да говори (Нема.) Дакле, то је за предлог комисије казаће „за“ и које противан казаће „против“ (Настаје гласање. Одбор је—

ПРИМКА

предлог комисије са 15 противу 7 гласова. Против гласали. г. г. М. Стевановић, Саст. Николајевић, Милош Валикић, Мита Наумовић, Милутин Марковић, Др. М. Лeko, А. Богатичевић. г. Стев. Добровољевић отишао је пре дебате.

После овога, одбор

ИЗБОРА

г. Димитрија Миловановића, Јов. Илића, Др. Лазу Пачуа Др. Ђ. Димитријевића Косту Петровића и ситн. заступника г. Јов. Николића као комисију која ће да сиреми привремена уговори са предузимачем.

Састанак завршио се у 7¼ часова.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Одборна седница. У среду, 11-ог ов. месеца државна је наредна седница одбора у којој је решено да се отворе понуде, које су стигле према расписаноме конкурс у 10-ог ов. мес. за канализацију, водове и осветљење.

Добивене понуде. Према стечају за водове, канализације и осветљење вароши Београда добивене су четири понуде: једна за сва три посла, једна само за осветљење и две за водове. Комисија којој је поверено да отвори добивене понуде, учинила је то на састанку 12-ог ов. мес. Сад ће имати комисија стручњака да проучи и сгавни те понуде, и о истима одбору своје мишљење поднесе.

Избор инжењера. У једној од првих седница извршиће се избор обојице општинских инжењера.

АНАЛИЗЕ

Београдских и топчидерских најјачих вода минералних вода по Србији и српског фосилног угља,

од С. М. ЛОЗАНИЋА

(могу се добити у књажара П. Турчића и Пурића у Београду, а у књажари Валожића у Београду и у Нишу. Цена је 2 дина.)

Ова књига може бити од користи лекарима, јер садржи анализе наших најважнијих минералних вода; по томе она може заинтересовати и апотекаре и посетнице наших бања. Ова књига може бити од користи нашим индустријалцима који производе и тропе угља, јер садржи анализе овог нашег најважнијег фосилног угља. У тој књизи може ваљати поуке сваки, који се интересује за српске вода и српско гориво. Београђани пак наћиће у тој књизи хемиске податке својих пијаћих вода.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

ШТА ЈЕ ПРОШЛО КРИО ОШТИНСКОГ КАНТОНА

ТЕЖИНА		за месец фебруар 1887	ПРОСЕЧНА ЦЕНА	
ЛЕНТА	КЕЛА		ДЕНА	ПР.
539.946	Пшенице	16	74	
208.292	Пшеничног брашна (добног)	21	50	
13.875	" " " " " " " "			
47.875	Кукуруза	11	16	
11.572	Кукурузног брашна	—		
16.878	Јечма	41	28	
93.751	Овса	11	26	
161.204	Ариџина	50	68	
27.980	Меница	8		
975	Крива			
54.486	Пасула	20		
11.234	Лука мрва	15		
10.181	Катрана	11	50	
160.333	Врста	3	50	
128.760	Сема	3	52	
7.530	Сламе	3	—	
97.047	Сушица мликов оларе	27	10	
23.935	Ораја	97	—	
2.010	Маста	110		
91.293	Семе	75	—	
26.250	Вршмаца	5	85	
21.058	Јабуне	21	70	
221	Користи	61	40	
102.500	Рикије мекс	20		
650	" " " " " " " "	50		
66.800	" " " " " " " "	12	27	
15.750	Вино мрва	26	—	
	" " " " " " " "			

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

ТЕЖИНА		за месец фебруар
ЛЕНТА	КЕЛА	
236.601	Сушица мликов	
1.520	Шинарама	
30.341	Комади коња	Овација
15.730	" " " " " " " "	Јагњаци
1040	" " " " " " " "	Ковалка
8.402	" " " " " " " "	Козари
	" " " " " " " "	Телеки

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

46.275	Брашна	
160	Пасула	
16.400	Меница	
	Шинируца	

ЦЕНА СТОКЕ

ТЕЖИНА	За месец фебруар 1887 г.	ПРОСЕЧ. ЦЕНА	
		ДИНАРА	ПАРА
	1 пар волова (око 400 кила)	195	
	1 пар крава (око 260 кила)	127	
	1 пар свиње (око 100 кила)	48	
ЦЕНА ЖИВИНЦА			
	1 пар патка	2	50
	1 пар гусака	4	50
	1 пар кокошицу	2	60
	1 пар ћурека	7	
ЦЕНА КОЖАМА			
	1 пар овчи кожа	3	20
	1 пар јагњачи кожа	2	
	1 пар јареби кожа	4	10
	1 пар лисичи	5	10
	1 пар зечи	1	40
	1 пар кавалка	1	40
	1 кила козињих кожа	1	85
ДРВА			
	1 кола дрва растова	7	
	1 кола дрва букова	8	
НАДНИЦЕ			
	надничари без хране	2	35
	косачи	—	
	орачи са два вола	4	50
	шлари	3	50

Због нагомиланог службеног материјала морао је данас са свим изостати неслужбени део листа.

ИЗИШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ
ПРВА КЊИГА
ВУКОВИХ ДЈЕЛА
НАРОДНЕ ПЈЕСМЕ
ЦЕНА САМО 2 ДИНАРА

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАПУТ НА ТАБЛЕТУ

ЦЕНА ЗА СРЕБНУ:

ЗА РЕДНИ: 6 ДИ.
 ЗА ПРВА ГОДИНА: 5
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ: 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗЛАУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. нара од врсте.
 Преплату или слатку уплату на саопштење
 или од и све поредности на уредника.
 Рукописи не враћају се.
 Неиздана писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЗАПИСНИК.

изпредног саставка 11 марта 1887 год.

(саставак отворен у 5½ часа)

Били су: Председник општине г. Светослав Николајевић;
 или судија г. Јанаћ Јанковић, одборници и заменици г. г.
 Светослав Јанковић, Милан Вељковић, Коста Петровић, Ди-
 митрије Миловановић, Јован Д. Стевановић, Милош Симо-
 новић, Стеван Јосифовић, Илија Антоновић, М. Степановић,
 Самуел Пијаде, Васо Дучић, М. Бретић, Ђура Козарац, Јон.
 Берковац, Милутин Марковић, Димитрије Наумовић, Др. М.
 Т. Лско, М. Кандас, К. Првоторац, Ј. Дабар, Ст. Добри-
 војевић, Ј. Милановић, М. А. Павловић, А. Богатићевац,
 Др. Ђ. Димитријевић.

Изјавили изостане г. Вучко Стојановић.

Бр. 48

Г. Председник. Господо! Као што вам је познато, 10 Нов. и.
 г. одбор је донео решење, да се заводи, навали и осветле-
 ње изврше путем концесије, и то, средством ширег конку-
 рса, који је имао одмах да се распише и у српским и у
 страним листовима са роком од 4 месеца. Овако рас-
 писани конкурс изашао је у немачким, француским и
 савезским листовима, а писмо је и страним министар-
 ствима да га и она са своје стране објаве. Рок је био до
 10 марта о. г. и до тога дана стигло су нам 4 понуде.
 Сад треба те понуде отворити. По закону о јавним грађевина-
 ма, као и по том како је обичај у другим земљама,
 треба да отварање изврши једна комисија за то из-
 брана.

Међу тим, дужност ми је известити вас, да је и после
 расписаног крајњег рока дошло најмање неколико писме-
 лих обећања, да ће понуда доћи; и то Дитриха из Бер-
 лина, Кенча из Копен и иницијера Фрајда из Београда.

Сва та господа говорила су да им је било кратко вре-
 ме за израду понуда. Кривајемо општинску управу, што
 је расписала конкурс без изложена напана, како се жеде по-
 требно подијати.

Према оном, господо, могло би се истаћи питање, да ли
 ћемо ове понуде (које су ту) отворити али треба конку-
 рсе продужити, причекати понуде и ових који су се само
 писмом јавили, или у опште и друге који би се јавили.

Ја остављам то одбору да реши. Ну само ваља имати
 на уму, да би продужење конкурса поред понуда што су ста-
 ле, могло умањити пошту према празности рада у овој
 општини.

Г. К. Првоторац. Господо, кад је г. председник напоменуо
 да нема закона сага би се држало, дакле, да није произи-
 по којој форми, по коме облику да ми ову радњу данас
 извршимо, г. председник је напоменуо и то: да, кад би ми
 покушали да конкурс пролонгирамо, да би нас свет чу-
 дволато сматрао. Мени се чини да време од 4 месеца није
 било кратко, и да су нам ове 4 понуде довољне; према
 томе, можемо приступити отварању оних понуда који су
 већ дошли, и то отварање изврши овде, што би у осталом
 било много деловитније, па и евентуално, но давати и ми-
 сија да она то учини. После тога може да се образује
 одбор који би проучио те понуде и дао нам своје мишљење.

Г. М. Кљиди. Ма треба најпре да решимо, да ли
 ћемо чекати понуде и оних лица која су изјавила да ће
 их поднети накнадно, или ћемо приступити отварању
 ових понуда колико их данас има, без обзира на даље
 понуде. Ја бих причекао са отварањем докле не стигну
 понуде и од све тројице који су се писмом јавили, ако
 ће они то учинити на 10—15 дана, па по том да извр-
 шимо отварање у свечаној седници.

Г. С. Добривојевић. Слажем се са г. предговорником
 да најпре треба решити питање, да ли продужимо рок
 првејане или не. Ја мислим да не треба продужавати кон-
 курсе, него да се задовољимо овим понудима; јер по год
 је био озбиљан; предузимањем, тај се јавио у одређеном
 року. Они, који се после јављају, то нису озбиљни пре-
 дузимачи, већ техничари који биће да иду да ћаре. За то
 мислим да треба да се задовољимо са одређеним роком, јер
 би, за цело, било врло тужаљиво и после рока од 4 ме-
 сеца на подношење понуда одређивати нов рок, и тиме
 оне који су уредно и на време поднели понуде готово
 омаловажавати. Слажем се са г. Првоторцем да се одржи
 отворе у овој седници.

Г. М. Стопановић. Ја се слажем са г. Добривојеви-
 ћем да треба те понуде у данашњој седници отворити.
 Јер ако би се рок продужио, био би бламаж за нас. Они
 који су се доцније јавили, изгледа да хоће да спрече оз-
 биљне понуђаче, теже дакле да нас наиграју. Познато ми
 је баш као аманетија да у томе има спекулације, јер сви
 они који на посао озбиљно мисле, долазе на време са
 својим понудима и ценама; докле они, који то доцније
 чине, дакле по сазнању услова стечајних конкурената,
 готово никад нису озбиљно поштом предузимачи. На
 тај начин она редовно побијају озбиљност посла а у
 исто време омаловажавају значај конкурса, знајући да
 ће они бити добродошли кад други, дакле понуђачи са

конкурса лиценцата, уаређени одсутници — што често бива. Насам па одлагање.

Г. Др Лекс. Међу овим нахвалним пријавама може бити и врло обилних, већ и стога што јединствено да сад добила само 3 или 4 понуде. Држим да би рок требало продужити и отворити оверте, који су до сад стигли. — Треба водити рачуна и о томе да предузимачи у страним земљама нису можда на време, сазнали за стечај, који је општина расписала и нису могли на време да поднесу оверт. Форма је у главном испуњена тиме, што су се неке фирме писмом јавиле да желе да конкуришу. У интересу је општина да има што више понуђача и зато би требало рок продужити.

Г. М. Крстић. И ја држим да међу овим писменим, пријавама може бити врло обилних понуђача. Међу тим нала да имати на уму, да је сама ситуација јевропска учијла да за време расписаног стечаја многа од јевропских кућа, које овакве послове предузимају, нису ваљих ни смело помишљати. Међу тим та околност да се отварање добивањем понуда одужи за десетак дана, веће понуђача који су стигли поднети понуде, ни у колико поколебати, ако они збоља мисле издржати конкуренцију.

Г. М. Кљидис. За продужење нарочито сам е тога, што међу писменим пријавама видим и фирму за коју знам да је врло јака. Исто тако и фирма Диетрих је једна од великих фирми на држим да би због тога било корисно сачекати са отварањем који дан. Јак је разлог ово што рече Г. Крстић, ситуација Европе, последњих месеца; и она је била сумње допринела томе да људи нису могли на време да поднесу детаљне рачуне.

Г. Ј. Дилбер. Ја мислим да се ми не обавезујемо, ако те оверте отворимо, да их морамо прихватити. Ми не можемо ове оверте отворити али ипак рок не продужити. Ја писам за продужење.

Г. М. Степановић. Оно што рекосе Г. Крстић и Г. Кљидис нема места, јер и данашња ситуација политичка није Бог зна каква, утицајних промена нема. Зато сам за предлог Г. Диетриха т. ј. да отворимо ове оверте, а ако видимо да нису за нас, онда можемо конкурсе по ново да расписуемо.

Г. С. Добризовић. Рекоса сам за што не треба одлагати конкурсе. Држим да ће ситуација бити запета и после 10—15 дана и могућно и после 3 месеца. Друго ја сматрам да су обилнија предузимача имала за размишљање 4 пуна месеца, хоће ли се примити понуде или не. И ја ове, који су јавили, узимам за обилне, јер претпостављам да су послове прорачунали и решили се да их се приме. Све ове што су се доцније јавили, и то после два дана, ја не рачунам да долазе са најчистијим смерницама и ја због њих не бих одлагао ову ствар.

Г. Коста Пригорац. Госпоно! Наши стари другови, кад су одредили рок од 4 месеца, имали су за то разлогеног основца. Нема сумње да је овај термин довољан био свакоме обилном предузетнику да направи детаљан прерачун за ову понуду. Кад је конкурс расписан не само у списа новинама, него Г. председник рече да је и јединицим страним министарствима саопштен нема сумње да су и та министарства у пријатељском узашном односу учинила своје да конкурс буде објављен у потребној

мери. Време од четири месеца, понављам, било је довољно да свакога обилног конкурента за нас ангажује. Онога дана када се решавало о термину, без сумње, водило се рачун да ће за тај број месеца стићи понуде оних људи који би желели те послове да изврше. Ја мислим, да је ситуација не може да смесе да приђемо ономе раду; а кад имамо 4 понуде тим пре можемо то без одлагања учинити, и ја додам гласиште да сваки други понуђач, који се доцније јавља, значи није хтео довољно обратити пажњу.

Ако учинимо противно ономе, онда ћемо учинити несправду онима који су се на време јавили. А ми не смемо да набравимо шта значи редоме једнога друштва, те с тога, ја не дозвољавам одлагати ми за један дан.

Г. С. Добризовић. Држим да је дебата испуњена, и молимо да се стави на гласање.

Г. М. Павловић. Доста, премена није било мало за оне понуђаче који су имали прилике да те огласе читају, но ваља имати на уму, да је неко доцније дознао, и то баш онда кад су људи били у забуну услед политичке ситуације; са тог једнога разлога већ ваљало би отварање понуда одложити. Но и сама важност ствари захтева, да ми овај посао радимо врло опрезно. Кад смо до сада могли чекати веће нам бити штете, ако још мало пречекамо и стрпљења имамо. Да те две фирме не мисле обилно на посао, зир би имале потребе пријављивати да ће поднети понуде? тим пре, што могу унапред знати да њихове лаине узелне, јединице цене, неће одбор запоставити тежим и скупљим, баш да они доцније понуде учине. На против, баш би дошли у тежа положај са самим ствари, кад би сад отворили понуде на нашла да ни једна не даје довољно добре услове. Могућно је да би нам онда и ове две фирме нудиле услове теже од оних које би учиниле непажљиви шта нуде друге куће.

Г. Ј. Степановић. Понуде које стигну после рока, и ја не сматрам као обилне, баш за то, што се за разлог наводи краткотрајна времена. Сама вајта казују противно, кад имамо већ 4 понуде; јер, кад је он њих имало довољно времена, било би га и за друге да су мислили обилно.

Г. Председник. Стављам на гласање: ко је за то да се понуде које су стигле отворе нека каже: за,

Г. Е. Петровић. Ја држим да би редакција питања одговорила била овако: „ко је за то да се не продужује рок примана понуда“ итд.

Г. М. Павловић. Како би било да се седница претвора у конесеренцију. Мени се чини да треба још да се поразговарамо.

(За овим је отворена конесеренција). После конесеренције:

Г. Председник. Стављам на гласање: ко је за то да се понуде које су стигле отворе нека каже „за“ ко је противан „против“. (Настаје гласање) Оглашумем да је одбор

изјавио:

са 14 противу 12 гласова, да се поднете понуде отворе (жагор)

Г. М. Симосовић. Ја сам гласао „за“ али у том слу-

чају да се рок овег продужи: дакле, ако не мислите рок да продужите онда сам ја противан (жагор).

Г. Председник. Ја мислим да о томе не може бити говора да се рок продужи; стаар је решена.

Г. К. Црногорац. Питање је јасно и не можемо нити смеати да се праћемо по нова, јер то би значило гласати о нечем што нисмо појмали.

Г. М. Кретић. И ја сам гласао за предлог, али сам и сам разумео реч г. председника да ће се по том имати оделито да реши, хоће ли се одлагати рок за подношај оверата или не. Према томе противан сам предлогу.

(Свршена је стаар)

Г. Председник. Сад долази друго питање, да ли треба ове оверте овде отворити, или за то изабрати комисију? Ја држим да је прао неуспех. Биће потребно да се направни и протовод отварања истога, те да се ове упореде, па за то мислим, да би ваљало изабрати комисију која би завршила и одбору поднела ресерат.

Г. Јов. Бардосац. Ја мислим да бирамо пет чланова и — предлажем: г. г. председника, Кандиса, Црногорца, Мих. Павловића, К. Петровића, Мај. Кретића. (Прима се)

Г. Председник. Оглашујем да је одбор

изабрао

у комисију за отварање понуда: г. г. Кандиса, Црногорца, М. Павловића, К. Петровића, и Мај. Кретића са председником, која ће ове понуде отворити, протекла са ставити и одбору ресерисати.

Бр. 49

Г. Председник. Молим вас да решите још и једну молбу др. Милана Јовановић. који је хонорарни лекар у општини, а обрачуна се с мозгом за стално лекарово место.

Г. Јов. Бардосац. Ако има место правно да се прими.

Г. Председник. Разумео се да има; он већ врши хонорарно ту дужност, а награда је уста која и сталном. (Прима се) Одбор је

уважио

молбу г. др. М. Јовановића да се прими у сталну службу општинску

Бр. 50

одбор

По прочитању акта

изјављује да су: Таназије Кочановић надничар и Мота Мандић неспавати. —

Сјетавак закључен у 6³⁰ часова.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Вода за грађевине. Да би се олакшала набавка воде за грађевине, општински је одбор одобрио, да се, на лични захтев приватних и пошто плаће прописану таксу, може дозвољавати да за грађевинске цели не морају пуцати саке само на општинској пумпи, већ на Дунаву и још једном месту на Сави.

Правила за ово зајмање воде за грађевине послата су управни вароши на одобрење, а у једном од изданих бројева предаћемо их јавности. По њима, сви они који носе воде за грађевине, морају имати и првено обојену бурад.

Понуде. Добивене понуде за канализацију, водо-воде и осветлење, према расписаноме стечају до 10-ог овог месеца, има да проучи и одбору даде мишљења изабрава комисија од г. г. одборника: Мијанка Павловића, Николе Ђорђевића, Косте Петровића, Димитрија Миловиновића, Стене Добривојевића, др. Мих. Вујаћа, Косте Црногорца, др. Марка Леке, Фердинанда Розелта, др. Ђоке Димитријевића, Милана Кретића ивси., Манојла Кандиса, Стевана Јосифовића, и Милана Павловића; а грађана сам одбора: г. г. др. Владана Ђорђевића, Димитрија Стојановића, Мих. Валтровића, Марка Стојановића, Јове Кремановића, Јове Антуле, Едије Вузи, Милана Бранковића, др. Лазе Лазаревића, Љубомира Клертића, Косте Алексића, Симе Лозанића, Александра Бугарског Мише Михајловића (начел.), Пере Велимировића, Алте Алексића, Ђока Ђорђевића проф. Мише Марковића, Владе Марковића, инж. Св. Изачковића, др. Лазе Пачуа и Јове Николића, општ. правозна ступника.

Одборски сјетавик. Место у суботу 14-ог, држава је редовна седница општинског одбора у понедељак, 16-ог ов. мес.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Сокој“ у)

Петроград 6/17 марта 1887.

Полузванична штампа још једнако ћути о догађајима од 13-ог марта. Велика публика, и у самом Петрограду још не зна шта се збио у претпрошлу недељу. Међу тим, гласови су неки о томе допрли до ушију и проста света, — до мужика. С друге стране, у трговачким круговима најбесмисленије вести, највероватније басне, добиле су широко поље. Једини везе, да је пар рањен; други, да се парича од страха и боја разболела. Има их, најзад, који, без икакве основа тврде, да су заверу сковали Инглеси или и социјски регенти. — У ствари је, пак, било онако како сам вам ја првога дана

јавно. Пред нама стоји једна нова *нихилистичка завера*, изведена са ладнокрном смењом од шаке услијаних глава. Ту нити треба тражити прст славенофила — као што чине енглески новинари — ни руку уставоваца као што подмићу ликови немачки и аустријски. Славенофили су од ово шест година добили и сувише корисних уступака да би с латин срцем хтели довести у питање тако леп положај. Уставовци, опет, припадају махом највишој класи друштвеној, и јесу у исто време и сувише нежни и човечни да би прибегли овом „*последњем разлогу*“, експлозивној бомби.

Пре три дана имадох прилику да вам кажем, да је победа полиције била непотпуна, те да је коловозама завере испало за руком да умакву. Овај се факт данас потврђује. Из доброг извора дознајем, да су завереници били подељени у три подједнака одреда, од којих се један налазио код „*Вознесенског проспекта*“, други око „*Аничкове палате*“, и трећи у *Великој Морској улици*. Од ових, само овај последњи (у Морској) ухваћен је, а она друга два, — међу којима се држи да је био и главни вођа завере — умакли су. Претресања кућа, која су чиниљена на Вознесенском и Невском, изнела су на видик читав арсенал, али бољшеви радионицу, експлозивних машина које су завереници у бегству за собом оставили. Кажу још, да је слично откриће учињено данас и у виборском кварту. Мисли се да су завереници на Вознесенском, заузев бусију на прозору од угла Катаринског канала, хтели бомбардати отуда царски саровод. Као највеће чудо, пак, може се рећи да је то, што се на неколико корака од Аничкове палате, на Невском, налазио главни магацин завереника. Овај један факт довољан је да покаже тенку недораслост руске полиције. Од куће у којој су се бавили завереници, изглед се отвара на башту царевина, која није ни сто метара удаљена, и која је пре шест година свуд у наокоју за неколико метара у дубину била прекопавана, да би се на тај начин осуетило свако подизање с подземним минама. Ту одмах налазио се био и онај чувени цетви дућан Кобоцева, испод кога је кована једна страшна мина противу покојног Александра II-ог.

Глас се проноси, — премда не знам са колико вероватноће, — да је прави вођ ове завере онај тајанствени *Дегајев* што пре три године дође главе пуковнику Суђејкину, једном од првих шефова руске политичке полиције. Ја сам вам говорио да се тај убица од то доба једнако налазио у Петрограду, и то, ма да сад јављају да је затворен у Кијеву.

Изгледа, доиста, да се исти *Дегајев* дао намерно представити од неких другог у Украјини под истим именом, а он сам нешто се користио том уверљивошћу да овде у Петрограду организује нову и по следњу заверу.

Па, шта је сада са похватаним завереницима? Гласови се проносе да ће сутра, или најдаље преко сутра, сви бити повешани на беденима града Петропавловског. Ма да су с њима жандари сурово поступали, кажу, да им је држање најпоносније, као и да двојица међу њима нису уста хтели отворити да кажу ко су и од куд су. На овај начин биће обешени непознати људи. Друга четири твораца су ђаци или стари посетници петроградског универзитета. За њих кажу да су сви пореклом с југа, то јест, од Кајева, Одесе и Ростова.

Страшан је био увечатак који је откриће ове завере учинило на двору. Царица, чије је здравље и онако поремећено, добила је јаку нервну грозницу. Велики књаз Владимир, који је познат са својом енергијом и одлучношћу, узео је сам у своје руке врховну управу полиције, испитивао је лично сумњича лица, и наредио да се многи позивају. Од своје стране, полиција као да је хтела уштрбати ову прилику да баца с ову страву катанца и људе, који су ипак безопасни, али који су познати са својим политичко-уставним и теоријско-либералним правцем. Према томе, нико данас, осим страваца, у Петрограду не може бити сигуран ако где омиже да ће ту и освојити — е да му то јест око повећи — кака се обично вишења врше, — неће доћи нека седморица или осморица жандарма да га прободе и у град одведу.

За цара кажу да је такође дубоко потресен — што се даје лако и појмити. Шта ће бити са његовом децом? а шта ли и са самом царевном? Ја сам вам често говорио, — а не могу сувише и наошављати — да је *нихилизам* смењан за рушење, али исто тако смењан за подизање. Ни најглавије ноће његове немају никакво програма. С друге стране, искуство сведочи, да у Русији атентати нису никад усматрени појаве. То је, управо, ипак покушаја на царовијство која опет долази на ред после шест година. Лето је зар и проћи које како али — будимо на опрезу под јесен? Зима ће вратити цара Петрограду, а *нихилисте* њиховим п десетина лабораторијама. И шта се ту све може догодити до следећег пролећа? —

Као најближа последица овог садашњег и промашеног атентата биће, без сумње, промена у ми-

вистарству. Положај г. Толстоја јако је потресан, а могуће је да ће за њим отићи и сав Гирс. Толстој нарочито, и то при свој посвећености му постоји, дао је доказе такве неспособности, и наукава је на се толику непопуларност, да би његов над био примљен са истинитим подовољством. За Гирса опет стоји, да, ма да је у последње време на двору савио утицао, да никада није уживао право поверење господарево. За њега се може рећи, да је био натурен цару пресијом званичних кругова и немачког утицаја. Одавна њему се пребавује да није довољно нацијоналан; а, ако пер — као што се глас проноси — употреба последња атентат као прилику за нов политички правац, онда су дани мастарски г. Гирса већ набројани.

Закључак свега овога је пак тај: да ћемо по свој прилици, у скоро видети где Александар III, јако не када изаћи пред Јевропу и пред свој народ са теоријом руског самодрштва. Обичаји, појмови и установе Запада, које и онако нису биле у кредит од доласка његова на влада сада ће бити колико и прогонене и истиснуте са земљишта руског. Абсолутна власт, у исто време и војничка и црквена, и старешина и оциска, вршиће се по нова без граница. А онда, либерална аристократија и уставна буржоазија — нека се добро држе. Као убођени привржени руских предња и православне цркве, Александар III сада ће се наслањати на савладак противу варошанина, на Москву противу Петрограда, на мушкарца противу снажице једном — рецију, — на народ противу великаша. Према томе, најмање се жестокоме рату противу: и Немаца и католика и протестаната, и сваке туђе вере и племена, а у име православног словенства и руског самодрштва. Славенофили на све то тврдо рачунају и — имају право. Враћеће се стара добра времена цара Николе, и нека би само дао Бог да Александар III боље сврши од њега.... Али да нам коју, при послетку, речем о садашњем стању овдашњих политичких партија.

Огромна већина, народа — као што сам сто пута до сада понављао — православна је и цару одала. И онога дана кад тај цар буде апеловао на свој народ, *сто милијуна* мишица дићи ће се да га бране. На овој тачци у Русији виада само једно мишће.

Опозиција на против (и ако се то јест, ја могу послужити оваким изразом) дели се да две бројно ништавне партије, од којих је једна моћна по друштвеном утицају својих чланова, а друга по фан-

тачкијо посвећености својих ученика. Ја ту разумем уставовце и нихилисте.

Уставовци су добили много земљишта од овог шест година. Регрутујући се из редова високе аристократије, универзитетских кругова, официра гарде, и великих последика губернијских, они су могли видети где њихов број расте прилажењем, свију редова незадовољника, хоћу рећи „*западњана*“ који су били веома у моди под покојним Александром II али су у популарности код садашњег Александра III. Они скривени либерали, који су и у опште веома учени људи, дају се по нечему и познати. Они су махом врло богати, воле далеке путове, обожавају Париз, Рим и Ницу, завосе се са модама француским, говоре тачно по четири и пет живих језика, љубитељи су смехов теорија, бриљантиних парадокса, научних и књижевних новина, Золиних романа и Пастерових проналазака, и — *сачају* о устави у Русији по казипу оног који има Ингеске. Него, и немајући никаква плана, ни јасна програма реформама, она образују једну аену кату мудрих есентичких глава, веома налик на француско племство у осамнајестом веку... Ја не описујем до краја ову политичку групу руску, а то за то, што је она била на-прошља, и не давши велика знака живота од себе. Данас, мрска народу, презрена од нихилиста, и зло виђена од чиновника, „уставовска“ партија у Русији и није више друго до један спомен прошлости.

Са свим друго је нешто онај мрки нихилизам — малена по страшна шака људи која ваља у целој *стомилионој* Русији не броји ни једну хиљадицу. Јест, та шака младих људи и младих жена, ево кадра је да држи у шаху читава једну царину. Не волим, да ће се та вера икада моћи докопати вла-ти Ја сам тврдо убеђен да то никада не може бити, а и кад би било, нихилистичко царство не би трајало на његовог сахата. Разјарена маса мушкараца разблја би га као стакло о владруму, и раздувала као озуја плеву. При свем том, нихилизам постоји; и, ако број његових последника и не расте, он је ипак једна непобедна, непостајна и вечно страшна ствар. Верујте моме искуству: завера од 13-ог марта није никако и последња. Баш напротив. Ми ћемо да доживимо како се понова пиже стара низа атентата, суђења, вешања и царубистава. На шта ли ће најпосле изаћи из овог тавног двобоја? Ко сме нека прориче — ја не смем.

КАРАКТЕР

(по Сэмюелу)

VIII.

Дружба и пример.

Дрм' се доброг друштва, на њеи и сам добар бити.

Цори Херберт

Ја волим да слушаи о набојности људи.

Шекспир.

Наме не кога прили, па љу ти казати ко си.

Сент-Бен

Ко томе да буде добар животини тај ће успи
тражити да ради по најбољим снама. Тако
и онј ко томе да му је звет живота светла, гле-
даће да су му и примери који се дружи најбољи
и неће се задовољати све док их не достигне
али и не претече

Они Фелти.

(Паставак.)

Природно васпитање, које се добија код куће, продужава се далеко у живот; оно управо никада и не престаје. Али у току година, дође време кад кућа више не дејствује искључиво на образовање карактера. Тада долази вештачко васпитање школе, и дружба с пријатељима и друговима која теше карактер моћним утицајем примера.

Људи, млади и стари — више млади по стари — неодољиво се поводе за онима с којима се друже. Мајка Ђорџа Херберта имала је обичај дајаје овакав наук својој деци: „Као год што наше тело прима у се оно што му храна пружа, тако и наша душа неосетно усисне врлину или порок, према примеру које даје добро или зло друштво“.

И доиста, није могуће да круг, у коме се крећемо моћно не утаче на образовање карактера. Људи су по природи мајмун, и на свакога ће, мање или више али тек, утицати говор, корак, мишља, па и саме навике мишљења другова му. „Шта је пример?“ — пита славни Берк на одговара: пример је све и сва. Пример је школа рода људског; и ни у којој другој не да се он васпитати.“ Беркова велика девиза — а она заслужује да се понавља — гласила је: „унамати, удеи и истрај.“

Подражавањем је махом једна несвесна радња, чије је дејство готово неприметно али не мање за то трајно. Тек кад једна нежна природа дође у додир са сакном природом, промена у карактеру даје се опазити. Међу тим, и најслабији људи имају неог утацаја на своју околину. Општење у мислима, осећајима и навикама постојано је, а дејство примера непрекидно. Емерсон је приметно да чак и стари парови, или лица која су годинама живела у једној кући, почну личити једно на друго. А ако се ово може рећи о старом свету да колико ли то вреди за млади, чија је пластична природа куд и камо нежнија и осетливија,

па парови и приступија сваком чину и примеру своје околине.

У једном свом писму вели Септ Чарте Бек: „много се говори о васпитању, али ми се чини да се и ту заборавља главни ствар а то је: пример. За себе могу рећи, да сам највише научно угледајући се на старију браћу, а сви смо изашли из куће као самостални људи — по и то, — свом примера и угледања.“¹⁾

У самој природи је ствари, да околиности, које утачу на образовање карактера, поглавито дејствују у младости. С годинама, пример и подражавање пређу у обичај, обичај се крстастине у навику, а навика је опет таква сила да ми често и не знамо колико јој жртвујемо од наше личне слободе. Прича се о Платону, да је у једној прилици покарао био једног дечка за неку глупу игру „Што ме караш — рекао му је дете за таку маку ствар?“ „Е али обичај неје мала ствар“ — одговорио му је филозоф. И није. Хрђав обичај, кад пређе у навику такав је тиранин да ће људи често подметати пороку и онда кад га на све душе проклињу. Ти су људи робови својих навика, и као такви немоћи да им се одупру. За то је и Лак (философ) рекао: да се стварање и одржавање умне свате, која је кадра да спори царство навик, може сматрати као један од главних задатака моралне дисциплине.“

Ну, и ако је много васпитање карактера примером спонтано и несвесно, не мора за то млад свет бити прог мајмун своје околине. Његов сопствени правац, далеко више по правац друштва му, водиће га мети и одредити му начела у животу. Свако има у себи извесну моћ слободне воље и радње, а, ако има и куража да ју врши, он ће успети да изабере себи и пријатеље и другове. Управо и само слабосту показаном у таквим приликама млади, па и стари, људи постају робови својих пожуа, или се предају сервилном подражавању других.

Стара је пословица да се човек познаје по друштву с којим иде. Тако, трезвен човек неће се дружити с пијаницом, ни лежан са грубијаном ни честит са неваљалицем. Ко се дружи са поквареним људима тај даје доказа лоша укуса и порочних тенденција, и пре а после познатије свој карактер. „И сам разговор с таквим људима“ — вели филозоф Сенека — описан је; јер, ако и не донесе не посредне штете, а он оставља кужно семе у глави, које и после растања ш њима рађа и мори нас.“ Дакле, ако млади људи хоће да буду мудро упу-

ћени, као и да свесну употребу чине од своје слобodne воље и свате, онда треба да се друже са болним од себе и да се на њихове примере угледају. У честитој средини младе природе најбоље се и развијају, док их хрђаво друштво руши и убија. О карактеру самих тих средина може се рећи: да има људи које је довољно познати на их одма и завољети, поштовати и немати; као што омет има људи чије нас познајство одбија и гушињем испуњава. Живи с људма од висока карактера на њих и сам осетити како растеш и узвишаваш се; „а живи — вели једна *шпанска* пословица — међу курјацима на њих научити и да урлаш.“

И мешање са обичним себичњацима хоће ружно да подејствује, јер изазива у човеку оно сувопарно, подмукло и саможиво расположење које сузбија мушку истинитост и ширину карактера. Памет људска ту брзо сиђе у уске канале, срце се стегне и отворде, а морална природа устукне до граница слабости и худоравности које су добне по сваку паметнију абицију и стварну вредност.

(Наставак се)

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

у

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАСТАВКА

Сен-Рено Тавакдије

ПЕТИ ДЕО

Пад княза Милоша.

II.

Васио Милошевић, — *Васио брале Симића — Крушевчане овог каласа*, — *Буга у којој су живели и мистички писмени (Јануари 1836)* — *Они били тобошта у часу пад княза да је победоносни*, — *Тријералици разио Милоша у Крушевцу*, — *Он обављао кмету устоје*.

(Наставак)

Једном дошао себи, Милош се исправи. То беше, опет онај стари Милош — велика меџана. Коца га је улепио, да су га преварили, да буна није опасна, да је он драг српском народу, и да и међу самим бунтовницима има љоских која би се на први знак тргла. Милош, дакле, понова предузме команду, а околни народ скочи да га брани.

Ово је био тренутак када побуњеници, сједињени под заповишћу Крагујевца, некако шта да раде. Да ли да заузму паром? Или да пошаљу најамнике у Пожаревац да убију тиранина? Најјесни међу њима, — Симић између осталих — подупирао је ову последњу одлуку; али Милош још једном одржа победу са умереном му политиком. Уђу у вар-ш са дозволом оних који ју бране, обавезати неку врсту мирне али оружане скупштине, управити на господара једнодушни протест земље, и, нај-

зад, натерати га да даде устан — то се усвоји као програм. Вучаћ, ми смо већ видели, да конајуће војском Милошевићу у Крагујевцу; и он, ма да је био похорни господару, и тајно нагињао завереницима, ипак се врло нешто умео одлучити свима задатцима својим. Он, пре свега, умеде отклонити сукоб између два табора, пусти бунтовнике да уђу у Крагујевац — под условом; да заузму само један део вароша, а изабегну сваки додир са појеким кнежевима. На тај начин он пречеке буну, сачувавши јој у исто време, а по жељи Милетиној, некакав законити карактер. Избегаво се, дакле, грађански рат, и сад је на господару да се споразуме с народом.

Вође бунтовника, мало и побуњене својом победом, још беху бурно некако шта да раде — кад ето ти се секретара кнежева, Давидовића, где долазе у Крагујевац да их пита: шта они траже од господара? Одговори му се: да земља тражи устава и закона. „Али то није дело једнога дана — рећи ће Давидовић — него на првој скупштини која ће бити за месец дана, књаз ће прогласити устав и у њему се одразити жеља свију.“ По исто ове речи беху грмом поздрављене, Давидовић помисли, да може саветовати појмама да распусте своју војску, а као цену тога он им обећа опрштај и заборав свега што је било. Али, као што се дано предвидети, они то одбаци; и не хтеше се раздвајати од своје војске докле год за подјела обећања не добијау доволно јемства. Више и од тога, они трепкају да скупштина буде одмах сазвана. Него, у самој ствари, они не беху нише у ставу да уредне диктирају. Док је њихова војска стацин даном била слабија, ту жеља се да је преварила, Милошеве масе стизаху са свију страна — тако — да је била опет дигла главу онај неспоран била протажена. Крагујевац не беше нише у опасности, и нов команданат војске, Петар Тупаковић, дође на место Вучићево, који оде у Пожаревац да објасни кнезу своје држање и добије његов опрштај. Милош узврати правдање Вучићево и колотовама бунта јаве: да ће све бити прелано забораву ако они, на први позив, положи оружје. Што се Симићеве и Петровијевићеве војске тиче, они је већ била почела да се развија; а ово је нарочито бавало ноћу, када су по једине гомила могле кривом, без зарме и нереса, хватити себи пут, тако, да, нах је дан освануло, побуњене војске више и није било.

Показало, све се ово догодило првих дана месеца јануара 1836; а 12 ог неог месеца Милош уђе у Крагујевац под звуком звона и грмљавом топова. Светина је опета алица: али она не подривљаше тиме јучерашњег деспота, већ старог Милоша измиреног са својим народом, Милоша; опоменуто грубим накушењем, и који обавља да ће владати мудро. Кад је окона савио, вође невереничке, које се су докле страхљиво држале у прикрају, падоху му пред ноге и запретише опрштаја. Милош их подигне, пољуби, и са сузним очима, као и са дјаравном престојуднишћу, осласи: „Сви смо грешни људи. И ја сам много грешно. Прштајмо један другом и гледајмо да поправљам.“ Истога дана он даде довести себи сву тројицу колотова: Стојаана Симића, Аврама Петровијевића и Милету Радојевића и изговори им као што би стац говорио својој деци. „Ја нисам никада (рећи ће он)

презирао добре савете. У место да се буне, они, којима је добро народа на срцу, налази су да ми покажу у чему сам грешно. Јер, борити се навалице и за кнут противу оног кога су догађаји поставили на чело Србије, значи немати љубави према самој ствари народној.^а За тим их позове да оду у цркву, и тамо се на јавној олу закупе да им је оверство.

Ну, да ли је Милош ту довода био искрен? Његови непријатељи још једнако тврде, да је он умео довести славу Њенија му и — демоског притворства. Међу тим, како да не верујемо у његову искреност кад се његова штедрота тако савршено слаже ту са његовим интересима? Он је добио једну страшну опомену; он је осетио на себи како је то кад те народ остави, и како то боли бити изгнанак; а знао је и да га гађају селетне Русије. Свест му је диктарала да ваља и за себе добити оно што непријатељима својим враћа, а то је: *опростити* за најтеже грехе. Срачуната или не, великодушност Милошева морала је бити искрена. Не греха само заборавити, да је он завереник од 1835 и даље одржао на најнижим положајима државним, као и да су ови, баш била ти који су га најзад и оборили.

(Наставак сл.)

СТЕЧАЈ

У општини Београдској урађијено је место општинскога лекара на кварт навиљукава. Годишња плата лекарска за овај кварт одређена је буџетом општинским: 2500. динара. Ко од лекара жели ово место добити нека поднесе суду општинском молбу

са документима изјавље до 5. Априла ове године. Из седнице суда општине вар. Београда Вр. 2669 Београд.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПАЕ ВУКОВИХ ДЈЕЛА

ПРВА КЊИГА

НАРОДНЕ ПЈЕСМЕ

Цена само 2 дин. или 1 Фор. а. вр.

ДОБИТИ СЕ МОЖЕ / СВИМА СРПСКИМ КЊИЖАРИЦИМА

Штампа и издање враћ.-српске државне штампарије у Београду 1887. године.

Даље.

СПОЉАШЊИ ОДНОШАЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГ ВРЕМЕНА

прва књига

1848—1860

написао

Ј. РИСТИЋ

у Београду, штампарија краљева Србије 1887

30. ТАБАКА У 8-ми.

Цена 3 динара!

НАРОДНА БАНКА

	Преглед стања на дан 14 марта 1887. године				сравнено са	
	И М О В И Н А		Д У Г		прошлог стањем	
Главница				20,000,000		
Акције		20,000,000				
Привремено акције				10,000,000		
Акционари		7,500,000				
Банкноте у текућу уплату	динара	525,000	75	6,202,270	—	9,900
„ „ „ „ сребру	„	5,877,270			+	18,280
Благајна у ватчећем токму у уплату	„	1,965,380	8		+	30,204
„ „ „ „ сребру	„	1,881,479	91		+	31,827
Остале вредности и салдо страних крор-поднота	„	104,482	44		+	27,100
Ласница у уплату	„	1,967,379	0	3,07,380	+	5,030
Ласница у сребру	„	1,639,421	56		+	5,919
Зајмови на државне обвезнице у уплату	„	2,305,201	0		—	770
Зајмови на државне обвезнице у сребру	„	130,615	—		—	34,207
Текући рачуни у Београду				22,179	+	1,226
Мекше на капитал				17,191		
Кауције				107,000		
Полагачи кауције						
Остале по текућим рачунима				1,354,755		
Остављени по текућим рачунима				5,121	81	5,121
Резервни фонд						
Положене платежне српске Народне Банке				391,875		
Положени платежне „ „ „						
Ранији рачуни						
	34,961,614	81		30,961,024	81	

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СТАРИ НЕДЕЉНИ ЈЕДИНИЦ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРЕЊУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИ.
НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3 -
НА СВАКИ МЕСЕЦ НА ГОДИНУ . . . 0 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ОДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. пара од прете.
Преплату пола сваке друге године на огласни
ски од 6 св. кореспонденције на уредниш.
РЕКЛАМСКИ НЕ ПРАЊАЈУ СЕ.
Неплаћени пакли не примају се.

БЕОГРАЂАНИ!

На Цвети, 29 овог месеца слави наша варош два велика дела мудрости и јунаштва народа српског и његових Обреновића: први дан народне слободе и први дан потпуног ослобођења ове вароши!

Том прославом ми одајемо заслужену пошту нашим старим, који су извојевали и оставили нам оно, што очеви највише деци оставити могу, а показујемо и то: да нам је слобода мила, и да ју ценити умемо!

Београђани! Председништво ваше општине држи се само обичаја, кад вам напомиње, да варош наша тога дана треба да буде искићена народним заставама а у вече и осветљена.

Београд 28. Марта 1887.

Деловођа

Никола С. Јовановић.

Председник општ. београдске

Светомир Николајевић.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

З А П И С Н И К

напредног састака 11 марта 1897 год.

(остварак отворен у 9^у часу)

Били су: Председник општине г. Светомир Николајевић; члан суда г. Јанаћ Јанковић; одборници и заменици г. г. Димитрије Миловаковић, Ат. Кумануди, Јован Дизлбер, Никола Кица, Др. М. Т. Лего, Стеван Јосифовић, Павле Матић, Фердинанд Ровехт, К. Пригорица, Милан Вељковић, Св. Јанковић, М. Степановић, Коста Петровић, Манојло Кладис, Милош Симоновић, Јанаћ Хали Фичо, Јанаћ Константиновић, Др. М. Вујић, Ник. Ђорђевић, Др. Б. Димитријевић, Милош Влаховић, Ст. Добризовић, Мих. Крстић, М. Стевановић, Милан А. Павловић, Јован Стевановић, Васа Лучић, Ј. Милановић.

Прочитани и примљени записници прошлих седница.

Бр. 51

Траже се уверења о владању и имовном стању, и одбор

изјављује:

да су: Тома Петровић поштом стражар и Павле Илић коначаш непознати; Павле Јосифовић хајдар и Јован Ђукић непознати; Милош Тодоровић бив. практик, доброг владања и сврот. стања; Петар Петровић општ. марљиви лекар доброг владања и средњег стања; Јоца Кошлоски коначаш непознат.

Бр. 52

Г. Председник. Господо, по што се јасније дозвољав број одборника, то молим да пређемо на дневни ред. Г. одборници су се у једној седници договорили, да се одборне седнице држе суботом, но ја сам вас овога пута због важних и преких предмета раније позвао.

Дозвољите, дакле, да прву тачку на дневном реду о трампи општ. земље са једним приватним лицем, прескочим, по што је комисија, која је на томе разела, једну ствар заборавила, на остало да се то предходно исправи. А онда на реду је питање о зајмању воде на Сави и Дунају за грађевинске потребе. Пранилима о зајмању воде на одређеном месту није предвиђено, да ли људи могу на грађевинске цели зајматити воду и на близим местима. Поводом тога имамо неколико молаба од људи који подржу грађевине близу Дунава, и који ишту да им се дозволи да доводе воду одакле им је ближе. Они су готови да плаћају таксу која се и на општ. пумпи плаћа. Ја сам се разговарао о овоме и са г. г. судијама и сложили смо се, да ову ствар ваља регулисати, на име, да треба дозволити зајмање воде са једног или два места на Сави и Дунају, али са месца која би суд одредио, опет разуме се пошто би дотачна положилу државну таксу, и пошто би испунили неке услове, као на пример да своје сакне о'едеме. Сад, на одбору је да овако или друго какво решење додесе. Молим, жели ли ко да говори?

Г. Н. Кики. Замета је крајња мизја да овај први вароши — Дордох — добије воду јединице. Данас се на дордоху плаћа сакна по 5—6 гроша, те с тога свротица јасно

која већином и живи у овом крају, мора да се сели. Поред оних који живе грађевине, ваља имати на уму, да у овом крају живи велики број пражја које потрбују воду а не могу тако скупо да плаћају. Држим, дакле, да би најбоље било да се сакне које имају да носе воду на везале, на праше итд. оварбају нпрочитом бојом. Савица је не протати да плаћају таксу коју плаћају и кад зајмају воду на пумпи.

Г. Др. Б. Димитријевић. Ја држим да нема више потребе да се забрањује зајмање воде и са других места. За то је била потреба онда кад се колера у суседној земљи појавила, јер се у општо држи да се колери клиде водама најлакше шире. Данас, пак, кад је колера престала, престала је и потреба за таквом забраном. Од своје стране санитарска полиција неће томе на пут стајати.

Г. Председник. Управа нар. Београда јавила нам је да је забрана већ дигнута, но за нас је овде питање: хоће ли општина дозволити зајмање воде без таксе, која се сада плаћа, кад се вода на пумпи зима.

Г. Др. Б. Димитријевић. Забрана није дигнута. Она је била дигнута, и то је трајао неких 24 сати, на чим се колера у Осеви појавила, она је опет стављена.

Г. Председник. 7. Марта добили смо извештај од Управе да је колера престала, и да је забрана дигнута.

Г. М. Крстић. Ја сам хтео оно што да кажем што и г. Димитријевић, и мислим, да општина не треба са својим интересима тако далеко да тера, да, зарад једне таксе забрањује зајмање воде и са других места. Ако општина нареди да не може да изгуби тако важан извор дохота, онда нека допусти да људи зајмају и с других места, и за то да плаћају одређену таксу.

Г. Др. Б. Димитријевић. Ја опет тврдим да би воду за пиће, ваљало зајматити на одређеном месту, а само на грађевине и сличне потребе да се дозволи зајмање и са других места.

Ст. Добризовић. У поздравутом питању да ли се може допустити сакцијама зајмање воде са Дунава, сви су се предговорници хватили за оно преме кад је алазала зараза, која је сада престала. Но, и ако је зараза престала, ми треба да подмо рачуна о здрављу наших грађана. Њима је познато, да су сакције зајмање мутну воду; а ми не смо дозволити да се на мањку потребу таква вода продаје. Ја мислим да се може допустити зајмање воде, али тако, да вода буде бистра; јер ће се иначе дешавати да она такву воду носе и за пиће, а кад се питају одговориће: „за грађевину.“

Г. Др. Б. Димитријевић. И ја сам мишљења, да се вода за пиће не зима са Дунава; јер, као што је познато, та река пролази поред многих вароши, у којима има великих сајбрица, те се раније отадили и друге нечистоће у њу бацају. Ако би општина имала средства, она би могла да замени и једну пумпу на Дунају. Не може ли то, онда да се обележе, обоје, свако које носу воду за пиће, и да мету зајмају на општ. пумпи.

Г. Ст. Добризовић. Ја се бојам да нећемо имати никакво гаранције у томе, што ће бурад бити обојена, јер грађани неће знати унес да разликују, а многи неће знати ни да мутна вода шкоди здрављу. С тога бих био миш

зема: да се паша биетра вода, не гледајући на то да ли се она употребљава за грађевине или за пиће.

Г. Председник. Молим, господа да пробамо, да упростимо мало дебат. Општински суд кажеће нам у најкраћем року правили о заступању воду на пумпи, и том приликом моћи ће се говорити опширније о том питању. Сада је главно да ли се може дозволити приватницима да из ближих места захватају воду за грађевинске потребе. Позивао сам је да се неке грађевине подижу, далеко од места где се сад вода зашта, и ја држим да би нашим суграђанима могли учинити такав једну олакшицу. Што се у опште тиче питања о заступању воде, то ће као што рекох, општ. суд усеноро поднети правила и тада ће се та ствар моћи регулисати.

Г. К. Петровић. Господо, нема ни једнога међу нама који би се узгасо да ту воду, ту потребу измири; нема ни једнога који не би хтео нашем становништву да учини снаку могућу олакшицу. — али имајући на уму то, да злоупотреба савалца може да доведе у питање здравље становништва, ја држим: да би се у томе питању, негубећи при том поред наведенога из вида још и то: да би општина намештање још једне пумпе на Дунаву достајалих издатака стаало, — могло поћи оном путем, који напомену г. Димитријевић; а то је; да се бурад у којима би се носила вода за грађевине 'другојачије бојадину од оних буради, у којима се носи вода за пиће. Тиме би се бар привремено, да потреба могла што корисније подириати.

Г. Председник. Свакојако је питање, хоће ли одбор да дозволи заштање воде, а што се тиче обележења, контроле, плаћања т.к.е, то ће суд сам одлучити. Дакле пристајете ли господа, да се може дозволити заштање воде и са других места? („Пристајемо“)

Г. М. Павловић. Став је готово извршен, и само има да нажем да и сам држим да би најодесније било да се бурад, која носе воду, за грађевину обележе. А ако неко хтеде и поред тога да употребљава ту воду за пиће, ја не видим како му се на пус може стати.

Г. Председник. Дозвола за заштање воде даваће се известним личностима, које су познате, и које се буду суду јавиле да подижу жалбу грађевини.

Г. К. Црногорац. Господа предговорници су изнели своје разлоге, којима бих ја додао: да се и ја бојим да употребле, те држим да би најбоље било да се та ствар тако регулише да сваки онај који подиже жалбу грађевину на му је на исту потребна вода са ближих места, да се одредно јави суду, од кога ће добити дозволу за поштење воде са таквих (ближих) места.

Г. Н. Ђорђевић. И кад би се дозволило поштење воде за грађевине са ближих места држим да би требало да се на сакама обележи да та вода није чиста. А ако неко и поред тога хтеде ту воду да употребљава за пиће онда му се не може помоћи.

Г. М. Степановић. Кад би се на сакама и напикало да је вода нечиста, слабо би ту било користи, јер ми имамо више нечистијих него ли нечистијих људи, те би се опет чиниле злоупотребе. За то ја држим, да би боље било да се саке најчистијом бојом обележе, па ће то а нечистији моћи да разлуту (Жагор).

Г. Д-р Ђ. Димитријевић. Да би се и та већина избегла, биће најбоље, да се и у овом случају одреди на Дунаву чисто место, одакле ће се вода заштати.

Г. Председник. Молим да ставим стаар на гласање: Дакле пристајете ли господа да се за грађевинске потребе, приватницима, на њихов лични захтев може дозволити заштање воде и на другим чистијим местима, пошто плаће прописану таксу (Пристајемо). Оставаће ли општинском суду да си вађе мере за контролу („Оставајемо“) Дакле оглашавам да је одбор

ДОВОЛНО

да за грађевинске потребе, приватна лица, на лични њих захтев, и пошто плаће прописану таксу, могу заштати воду и на другим местима, осим садашњег општинског одређеног.

Бр. 53.

Г. Председник. Господо, сад је на реду једно за општину врло важно питање: избор инжењера. Као што сам је позвао, стечај за помоћницима. расписан је још у децембру пр. год. а за главног инжењера јануара ове год. До сада нам је стигло неких пет пријава; и сад би валамо од пријављених петорице изабрати једног за главног а једног за помоћног лиц. Одбор може тај избор одмах овде обавити а може — претходно поверити једној специјалној комисији од 2—3 члана, да проучи те спедоце и да нам о њима резервати. За сама места јавили су се: г. г. Стеван Чађевић, Лука Ковачевић, Стеван Ђорђевић, Франц Пауза и Јован Вилкиер, Јован Смеренпан.

Г. М. Каледио. Ја мислим да комисија није потребна, јер ми те људе познајемо, па можемо одма избору да претупимо.

Г. К. Петровић. До сада је у одбору био обичај да се, пре десетинастих решења на добитне понуде, одреди једна стручна комисија. Мени се чини, да је тај пут оправдан и за то мислим: да од тога у толико већ прилика усвојењом обичаја и сад не одступимо; него да одредимо комисију из г. г. председника, Димитрија Стојановића, Јоана Марковића и Велимира Антића. На кад нам ова господа буду дали свој суд о квалификацији молзлица, онда да се тај њихов суд изнесе пред одбор, који ће довести коначну одлуку.

Г. Председник. Комисија је на сваки начин компетентна да оцени способност кандидата; док оно друго — зарекат — остаје одбору да цени.

Г. Н. Ђорђевић. Истина је што г. Петровић каже, да је при избору инжењера одређивана комисија. Но то је било само онда кад је општина добила понуде од страних лица. Истина је и то, што каже г. председник, да ће стручна комисија оцењивати са стручне стране, а одбор опет с друге стране. Но, кад међу понуздама има лица која је држава примила у службу, и која су још у министарству, онда мислим да је то допозла узел на прву страну, да их можемо примити. Те би према томе остало да одбор, с погледом на другу страну, реши о пријему овога или онога.

Г. М. Крстић. И ја мислим да би најбоље било да се та сведочаства пошљу комисији коју је г. Петровић предложио, па да нам комисија каже који је од тих људи

изјави, па онда можемо приступити оцењивању с друге стране.

Г. С. Добривојевић. Ја се слажем са г. Петровићем и држим да је његово основно мишљење, да се личностима, које је он именовао, даду документа ових лица, да их они оцене, јер их они познају, а пошто су у државној служби радили, потпуно оправдано. Овоме бих ја додвојош и то, да председништво отпразљајући акт г. министру грађевина замоли још г. министра да обрати пажњу како на њихове способности, тако и на њихов карактер; јер велики послови у нашој општини захтевају људе од великог карактера.

Г. К. Петровић. Г. Ђорђевић рече, да је неопходна комисија, не мени се чини да би помоћу њоме бје захтев извршен посао. Ако ми изберемо на кога од ове три особе, ми то морамо слати г. министру на одобрење. Дакле одлука одбора условљена је одобрењем господ. министра грађевина. Овако пак, т. ј. кад комисија каже која лица ваља примити, онда можемо одмах рачунати на ствар као свршену, јер ће се и г. министар у овоме одлучивању на мишљење ових лица обавирати. Дакле је могуће да ми изберемо једно лице као што је напр. г. Чађевић, а међутим г. министар неће хтети да га из државне службе отпусти. Из тих обзира ја бих био за комисију, састављену из ових лица која сам предложио.

Г. К. Пригорац. И ја сам за комисију која се предлаже, и то баш на то, што ми овде имамо да бирамо првог и другог (инженера) па се бојим да се не огрешимо и узмемо за првог онога кога би требали да узмемо за другог. Комисија каже нам најбоље ко је за првог а ко за другог.

Г. М. Сиспоскић. Ја не бих био на то да се то овакучине, јер ово су људи који у свршили школе, па би за њих то било превађајуће. То би се могло постићи и на овај начин: да г. председник расписна, казана, која би се од њих могао за које место примити?

Г. Д-р М. Вујић. Ја бих био противан такој комисији, Комисија треба само да се изрази о њиховој стручној спреми, јер, кад би нам она предложила и лица онда би то значило да она бира инжењера а ми само призмемо. Пошто ми те људе познајемо бих мишљени да одмах и приступимо избору.

Г. Ђ. Ђорђевић. Ово је први случај да се из опште јавности јављају људи који су у државној служби. Јављав од кандидата напр. је у министарству; аспиранти поновно његове сведоче, значило би да ми сумњам у његову спрему.

Г. Председник. Не желим да утичем ни на једно ни на друго мишљење, само би нас господин подсетио, да, уколико се сећам, једном приликом имао смо да изаберемо лекара, и да га је баш одбор изабрао, и погодно је са избором тако да се општина и јавност не каје. Дакле, хтео сам само да вам напоменем, да је рађено и овако и онако.

Г. М. Калдас. Ја нисам знао нико се до сад практиковао, али кад сам сад то чуо од г. Петровића, онда сам још више убеђен, да би избор инжењера требао онда да се изврши; јер, ми смо имали инжењера који је на глај мачин био изабран и оцењен као добар инжењер.

Дакле, комисија може инжењера као стручњака да оцени али с друге стране, по карактеру, неће бити у истој мери кометестивна (а гор).

Г. М. Крстић. Господине, баш за то што ће г. министар у крајњој инстанци имати да одобри или не одобри избор је са слажем са г. Петровићем јер на вр. ко зна да ли ће г. министар пустити г. Чађевића из државне службе.

Г. Председник. Ја имам уверења, да ће сваки министар у овакој прилици учинити општину по вољи и потреби, а не најпре садања која је из општине и изазва.

Г. Ђ. Ђорђевић. Одбор не треба да се обавири на то хоће ли г. министар пустити или не инжењера, кога он изабере. Најбоље је да изабере човека кога он изазива за добро.

Г. Д-р М. Вујић. Ако министар не буде хтео да пусти ли службе изабрана лица, онда ће он то учинити и онда кад нам комисија та лица предложи.

Г. Председник. Пошто је дебата исцрпљена молим да ставим предлог на гласање: Дакле, ко је на то да одбор бира инжењере казано „а“ ко је на комисију казано „а“ (Гласање. — По свршеном гласању)

Г. Председник. Оглашујем да је одбор

РЕШЕЊЕ

са 15 противу 13 гласова да се изабере комисија која ће реферирати о својим радовима молитица.

Г. Председник. Сах је на релу друго питање. г. Добривојевић је изнео предлог да се председништво обрати преко г. министра на људе које будемо изабрали за оцену ових сведочења. Ми још нисмо решили које ћемо личности узети у ту комисију, али ја мислим да би најбоље било да председништво стоји у непосредној вези са људима који се изабрају, г. Петровић је предложио г. Стојановића, г. Марковића и Антића. Додата, те су личности признате и уапсено, али мени се чини да би још боље било, кад би ови сведочење послали техничком факултету на Вел. школи, те да он да реч о способностима ових људи. (Жагор)

Г. М. Крстић. То би се овде морало чинити кад би се сумњало у факултет, који су молаци свршили, али пошто тога нема, то није ни потребно слати факултетима.

Г. Председник. Молим не треба заборавити да и министарство грађевина објави шаде сведочење техничком факултету на оцену, те с тога мислам да би и ми то могли учинити.

Г. С. Добривојевић. Ја мислим да то министар практикује кад се јаве љаци са факултета, али за оне који су били већ у служби то он не чини, јер их већ познаје (Тако је)

Г. Председник. Онда да гласамо о предлогу г. Петровића. Усвајајте ли, господине, његову кандидацију (Усвајајмо) Оглашујем, дакле, да је одбор

ИЗБРАНО:

г.г. Димитрија Стојановића, Јована Марковића и Велимира Антића са председником општине у комисију, која ће да оцени сведочења јављених кандидата, а своју оцену поднесе одбору на решење.

Бр. 54.

Г. Председник. Господо, комисија која је била изабрана да отвори понуде за водоводе, канализацију, и т. д. свршила је свој посао и саставила одговарајући протокол. Тај протокол, гласи: „Одређена комисија од стране општинског одбора 11-ог овог месеца, да отвори и протоколине понуде, које су према расписаној стечају стигле до 10-ог марта ове год и за: канализацију, водоводе и осветљење, саставила се је јавно, дванаестог марта, 1887, год. тачно у четири часа по подне у канцеларији председника општине, и примила је сваког пошту у присуству свих чланова, на име председника општине г. Светомира Николајевића, одборника г. г. Косте Пригорца, Мих. Кретића, Косте Петровића, Манојла Кљидиса и Милана Павловића.

Отворене понуде јесу:

а) *Vereinigte Gaswerke* — а из Аугсбурга, (понука вишана, сврховно писмо, статуте и извод стапа) за осветљење парома Београда гасом;

б) *Dруштво Топлива Флем-а*, Валера Мобил-а и Јасенина Гијот-а, коју поднесе заступник г. Ј. Голдберг, (писмо два прилога, оригинал и превод понуде, и пуномоћје издато г. Голдбергу,) — за снабдевање парома водом;

в) *Јасенино из Брисла*, — За снабдевање парома водом, (понука у оригиналу и преводу и штампаним пројект);

г) *Мале-а из Париза*. За снабдевање парома водом, друга за канализацију, трећа за осветљење гасом, (прва и трећа понука на француском и на француском, друга о канализацији — само на француском. У прву понуду додато је и један додатак, којим се она модификује. Поред тих докумената ова понука садржи и сврховно писмо и извештај о досадашњим радњама г. Мале-а.)

Све све четири понуде са свима прилозима шиковаки спроводне су у коверти, запечатене печатом општинског суда, па се тако прилази своме протоколу и преко председника општине предају одбору. Свет. Николајевић председник општ. К. Пригорац, Коста Петровић, Милан А. Павловић, Мих. Кретић исец. М. Кљидис трг.“

Г. Председник. Господо, већ не треба да говоримо о огромној важности овога питања, и не томе зато ова ствар треба да дође пред једну општинску комисију која ће предмете са сваке стручне стране испитати и оцијенити, и одбору на решење изнети. Ја бих само желео да та комисија буде што шира, да обухвати све ове људе наше који су познати као познаваоци ствари које су у понудима изнете. Ја бих још желео, да та комисија не буде састављена само из чланова општинског одбора, већ да је састављена, ако је могуће и већином, из људи ван одбора. Ја ово предлажем за то, што би ту била већа јакост на успех самог рада, но што одбор који решава ствар не би се сам искључиво блиско испитивањем ценим. У том смислу, господо, ја сам се саветовао и са г. г. на шим судијама и неколико чланова општинске управе, на име се сви сложили на једној листи људи, и разних стручњака чија је компетентност потребна, па и нужна за оцену оваких предмета. У ту листу ушло је и неколико чланова из нашег одбора, но већина је од људи ван одбора који ће се интересовати за саму ствар, а који су се

ниче бавили испитивањем сличних ствари. Ја мислим да нао пре него што бих вам прочитао листу, ушита: да ли се слажете у начелу да треба такав једну комисију изабрати и стручној јој оцијени ове понуде поверити? („Слажемо се“). Дакле, избор комисије је у начелу успео, и сад молим да вам прочитам горенамену листу:

1-о. [Од лекара.

Г. Г. Др. Владана, Др. Лазу Начу, Др. Ђоку Димитријевића, Др. Лазу Лазаревића. („Прима се“ — „врло добро“)

2-о. [Од правника.

Г. Г. Косту Петровића судију, Марка Стојановића адвоката, г. Стену Добривојевића адв., Јована Николића општ. правник. Ђорђа Ж. Ђорђевића пров. вел. школе. („Примамо“ — „врло добро“).

Од инжењера.

Г. Г. Михајла Кретића, инж. Владу Марковића, Перу Вешмировића инж., Анту Алексића, Димитрија Стојановића, инж., Милу Марковића. инж. („Прима се“)

Од архитекта.

Г. Г. А. Бугарског, г. Мих. Вазтровића, пров. вел. школе и г. Свет. Ивачковића, (с. Кљидис: „и Глазнички“) и г. Косту Глазничкија („Врло добро“)

Од фивичара и т. д.

Г. Г. Косту Алковића, Симу Лозанаћа, г. Јуб. Клевића и г. Др. М. Лепа. („Прима се“)

Од финансијста.

Г. Г. Др. Машу Буаћа, г. Манојла Кљидиса, г. Николау Ђорђевића трг., г. Мијајла Павловића трг., г. Јована Кривоножића трг., г. Јована Антулу, г. Милана Браковића трг. г. Елају Були и Милана А. Павловића, трг. („Прима се“)

Г. Председник. Слажете ли се, господо сви са овом листом? („Слажемо се“)

Г. Ј. Дилбер. Молим вас г. председниче, ја имам нешто да говорим.

Г. Председник. Молим, о чему желите да говорите? — ова је ствар свршена.

Г. Ј. Дилбер. Ствар није решена јер само неколицина рекоше „слажемо се“. Ја вас молим дајте ми реч. Ви сте ми и прошле седнице реч закрпатили.

Г. Председник. Молим вас зам закратко ити нам закраћујем реч, али, као председник, не могу дозволити да се говори о свршеној ствари.

Г. Ј. Дилбер. Али ствар није свршена.

Г. М. Кљидис. Г. (Дилберу) На што сте онда ђутали, док се листа читала и признала? Ја сам у току читања канлидовао Глазничкија, и ја сте могли тако исто предложити кога другог. — Молим, г. председниче да идемо даље — та је ствар свршена. (Жагор — „свршена је“ — „није „свршена“)

Г. Председник. Господо, како видим биће најбоље да одмах гласамо о томе: да ли је ова ствар свршена или не? (Жагор)

Г. М. Степановић. Молим вас г. председниче дајте ми реч, имам само нешто да приметим (Жагор)

Г. Председник. Има реч г. М. Степановића.

Г. М. Степановић. Из листе видим да су у овој заступљеној люди из свију струка, али се заборавила струка предузимачка, а за то ја предлажем да се и ове струке узме које листе. (Ж. гор)

Г. Председник. Молим вас да ставим ствар на гласање. (Жагор)

Г. Приговорач има реч.

Г. К. Приговорач. Господо, сваки пут је реч био, да сваки председник дозволи свакоме дајговора, а међутим, кад се то таче овако једне замисли ствари, нема сумње да у овоме говору може бити какан важан предлог, као што је то нпр. изнео г. Степановић.

Г. Председник. Ја само ради чистине на коју треба једном да изважемо хоћу да ставим ствар на гласање, а предлог г. Степановића неће пропасти. Дакле, молим ко сматра да је ова ствар, то јест, ова до сада прочитана листа усвојена, гласаће „да“, а ко сматра да није изнеће „против“ (гласање; г. Јаваћ Јавићовић изашао је пре гласања) — (по свршеном гласању.)

Г. Председник. Пошто је изашла равна подела гласова, тј. 14 противу 14, ја гласам на предлог, и оглашујем да је одбор

УСВОЈИО

горњу листу.

Г. Председник. Сад је на реду пред г. Марка Степановића: да се ова листа до-уни. Предлажу се: г. г. Фердинанд Ровелт, Стева Јосифовић, Коста Приговорач, Милајко Милајковић (начелник,) и Димитрије Миловановић. Уснајате ли ову допузу? (Уснајамо) Оглашујем да је одбор

ДОПУНИО

горњу листу чланова комисије за испит добијених попузда за водоводе, канализ. итд. још и именом г. г. Ферд. Ровелта, С. Јосифовића г. К. Приговорач, М. Милајковића (начелника) и г. Д. Миловановића судије.

Вр. 55.

Г. Председник. Господо, ми претходник покљонио је озбиљну и похвалну пажњу парковима и украшавању наше вароши, и он је ради тога, као и ради потребне засијавања новог гробља, добио од г. министара дозволу да може из Таре плавно и др. места потребан број младеца извадити. Он је већ једну партију тих младеца довео, а на тај посао учинио је од општ. касе позајмицу од неких 7000 дина. — е намером — да исту суму врати, кад се греде од сипанова продаду. Греде од првих сипанова продате су и на њих је добијено 207 дина. Али главна количина греда, коју је г. министар дозволио да одсечемо није још донета. Она износи до 800 комада. Колико знам, могу рећи, да ће она и подмирити учинене трошкове. Али сама ствар још није формално била пред одбором, и ја то својим чиним са жељом и молбом; да одбор прво и напредно одобри овај корисни поступак бившега председника, а друго да одобри и даљи рад, јер је сад време кад треба послати по другу партију младеца, а уједно и поменутих греда.

О самој потреби паркова у Београду, са гледишта улепшавања вароши, држим, да не треба ни говорити.

Бивши председник г. Богђићевић, и опет велим, зашао је у једно веома похвално дело кад је овако куражао приликом самега задатку. А како нема опасности да ће општ. каса ту имати никакве штете, ја вас молим да оно предузете и формалним решењем олакшате, као и даља потребна кредит одобрите.

Г. К. Приговорач. Господо, паркови су лепа ствар и са гледишта хигијенског и са гледишта естетичког. Бивши је председник и ушао у ту ствар за то што је рачунао на једнодушни одлив одбора. Дакле, ја немам шта друго да кажем до да предлозим: да без дебате потпирамо тај издатак, — тим пре — што ће се он, као што је наведено попунити од продаје покљонених греда. Ну баш и да би и било ту каквог издатка, он би могао само нија у прилог овоме што би се од паркова добило.

Г. Председник. Питање је углавном у томе: да одбор и то прво накнадно одобри суму, на ту цел већ утрошену, а друго да одобри нов издатак, на доно. шене других партија дрвећа, и греда за покривање целокупног трошка.

Г. Н. Ђорђевић. Дакле, греде и дрвце још није донесено?

Г. Председник. Јесте нешто, али није све. Г. министар је дозволио да се може ископати неколико хиљада младеца и да се може одсече 800 греда за конструкцију сипанова, на којима ће се те младине довести. Председник је рачунао да ће се од тах 800 греда добити сума, којом ће се исплатити те позајмице. Позајмицавано је неколико пута и сума износи 7000 дина. Сад је потребна још нека сума да се и остале греде и младине донесу.

Г. Н. Ђорђевић. На колико ће цела сума износити?

Г. Председник. Цела сума ће изнети до 10000 дина.

Г. Н. Ђорђевић. То је велика сума. Ја не видим никакву корист од ових паркова.

Г. Председник. О важности паркова мислим да не може бити ни говора. (Тако је) Вада при том имати на уму да ми имамо и потребу да ново гробље засадимо дрвцем. Ствар је сада доста тешка, али, ако не би дали да се доведе и та друга партија, онда не би имали изгледа на подмарење трошкова који су већ учинени.

Г. Н. Ђорђевић. На посетку нека се признају утрошене суме али даље да се иде.

Г. М. Каледио. На шта је утрошена толика сума?

Г. Председник. На доношење, на подизање стакларе и расаднице.

Г. Петровић. У разговору са бившим г. председником, мојим пријатељем, г. Богђићевићем, о овоме послу који је сад предмет нашега разговора, ја сам од њега сазнао да на крају крајева општина подизање паркова, расадника и стакларе неће, или ништа или веома неважно стати, што, према овоме што се овим послонима добија, не треба ни у рачун узимати.

Овај разговор ја сам поодишно са г. Богђићевићем водио. За то ме могући се данас ни њима састати, а жељећи имати подробијених обавештања о овој ствари, ја сам му данас писао, и он ми је одговорио. Ако дозволите ја ћу вам прочитати његово писмо: (Чујмо) Ово гласи:

Београд 16 Марта 1887 год,

Други пријатељу!

Хвала ти искрена на твојој доброту, што си ми јавио, да ће у д'нашњој одборској седници бити говора о допису млађаца језових, борових итд. из Бајане баште и што си од мене тражио објасњења по томе предмету. Отвар је у овоме.

Да би општина наша могла даље и са мање жртвама одлучити урешање наших парова, одомаћена четинара и поднеће општинског расадника, који би за њу био од неоцењиве вредности, с. министар Мијатовић био је тако шемситио те је, на моју молбу, одобрио: да наша општина може у планини Тари бесплатно извадати 5000 комада млађаца борових, језових, смрчевих и оморик. Осим тога, и пореди засађивања асаа које сам пројектовао дуж Дунава од града до штала Његовог Величанства Краља, и пореди подигнућа асаа око села врачарског и попуњавања пропавших дрва у гробљу и асаа водећег постољеног гробља, г. Мијатовић ми је дозволио да могу на рачун наше општине бесплатно ископати из ада Дринских 5000 комада млађаца јавињих, — дрвета која својим растом и лепотом надмашују тополе, које ми сада дуж асаа садимо.

Па да не би преско тих свих дрва до Београда општени на терет пао, а осим тога да би и кров општинске куће и још неке ћурије у нашем атару оправати могли, — г. Мијатовић, био је такође презаједљив срам наших захтева, те је на молбу моју још дао општинашој: да она може бесплатно у опште народној шуми, у Тари планини, одсећи и 1000 комада чачавих греда и на њима све горе именоваке млађаца испустити.

Од тих греда, од којих би се снај део, који преко оправке куће и ћурија буде престојао, имао продати, подмириће се, по мом схватању, како провеси и уклањање млађаца, тако нешто и стаклена башта, расадник, подизање уљаника у њему, засађивање асаа на доброду и врачару и засађивање дрва у цркву на пајаци и Казимедугу.

Као што видеш, намера је моја била да сва ова по безбашта у интересу здравља становника и угледа наше престолне учиним без жртава од стране општине, а тога ради ствар сам ову мислио пред одбор изнети тек онда, када буде потпуно савршена, и с тога сам ради подмириће трошкова привремено чинио позајмице из општинске касе, на рачун продаје греда, када оне онамо приспеде буду, а то ће надам се и одбор одобрити, и рад мој у атом правцу наставиће као по све користан по општину и њеног грађанства.

Јављајући ти ово, молим те у исто доба: да будеш тако добар и да одбору моју намеру саопштиш и да га уложиш: да што пре изашље човека, који ће млађане о нама час пре довести.

Поздрављајући итд.

Мијаило Борковић

Г. М. Кандес. Да се одбори напредно још 3000 дрва, а да се новцем са продаје греда купују олакша.

Г. С. Добривојевић. Ја држим кад је отпочет тај посао и кад се до сад толико трговало, да не треба стати на по пута, већ би требало одобрити извесну суму с тим да не ограничавамо г. председника већ да он утроши онолико колико је потребно да се тај посао саврши (Врло добро)

Г. Н. Ђорђевић. Ја нисам противан ономе што је г. Богатањев изнети, али сам противан да општина баште, расадник подже, (Већ је подигнуто). Општина нема асаа, немогуће своје грађане, а подже баште и паркове. Имамо ми пречих потреба.

Г. Председник. Ствар је такве природе да се ми не можемо натраг враћати, али ја бих само желео да се такво одреди цитра. Мислим да ће довољно бити ако се одобри још 3000 — што већ са издатом сумом од 7000 динар 10.000 динара — као и да ће нам греде над се довести и продају измислити цео издатак.

Г. М. Крстић. Ја пристајем на тај издатак, и мислим да се и даље на томе ради, наравно, ако то не би захтевало врло великих жртава.

Г. Председник. Ако, и чам, потреба пређе ову цитру ја ћу тражити благовремено одобрење од одбора. Дакле, пристајете ли, господо, да се на ту цитру немогуће утрошити 3.000 — односно и укупно — 10.000 динар. (Пристајемо) Оглашћујем, прена томо да је одбор

решено:

да се за набавку млађаца може утрошити из општинске касе 10.000 динар, рачунајући ту и сну суму, која је већ издата, а све то док се се доведе и друга и последња на тај млађаца и док се не изврши продаја греда од сплавова, којим ће се сумом овај издатак покрити

Бр. 56.

Г. Председник. Господо, министар војни тражи да се на оцену њебади изабере 6. стручних лица. (Прочитан акт). Суд је канديدовао ова лица: г. Милана Милевојевића кожара, Луку Одавића кожара, Радована Јовановића, Антонија Миливојевића, Николу Лукића абаџију. Молим усвојите ли ову кандидацију? (Усвајамо) Оглашћујем даље да је одбор

изабрао:

г. г. М. Милевојевића, Л. Одавића, Р. Јовановића, А. Миливојевића, Н. Лукића и П. Марковића у комисију за примање њебади.

Бр. 57.

Г. Председник. Господо, канцеларија среза врачарског тражи да изабере неколико лица која ће према § 28 закона присуствовати на кривичним испитима. Било би у реду да они узимају такве саслоде у своје срезу; али како је тошко потратити људе из даљњих места, то су се они нама обратили, и ја мислим, да ћемо најбоље учинити ако изабере неколико људи са врачара у околини среза канцеларије (Предлажу: г. г. Групицу Јовановића паничионера, Саву Сретеновића паничионера, Крсту Поповића шпекуланта, Косту Михајловића бакалина, Јоцу Обрадовића шпекуланта и Милију Јаковљевића бакалина).

Г. Председник. Усвајате ли ову кандидацију (Усвајамо) одбор је

изабрао

г. г. Г. Јовановића, С. Сретеновића, К. Поповића, К. Михајловића, Ј. Обрадовића и М. Јаковљевића да присуствују срезу врачарског присуствују на кривичним испитима.

Бр. 58.

Г. Председник. Основна школа на западном крачару, која је у кући г. Ф. Розента трпила је доста неприлика отуда, што у тој кући на горњем боју има и других кирајџеја, и што и сам г. Розент има често у тој посли, због неких својих ствари. Отуда су доцније и разне жалбе од управника основних школа, па је суд одређио једну малу комисију, која ће покушати да узме и остају кућу под закуп, те да цела кућа припадне школи; г. Розент је на то пристао, и готов је да осталим кирајџијама одмахје станове, ако би му општина за то још доплаћивала месечно 30 динара.

Г. М. Крстић. У колико је мене познат локал, који г. Розент општини уступа, цени је врло солидна.

Г. Председник. Дакле, одобравате ли овај поступак. („Одобрајемо“). Оглашћујем да је одбор

ОДОБРИО

да се и остатак куће г. Ф. Розента, у којој је крачарска основна школа, узме за школу са доплатом кираја од 30 динара месечно, како би школа била на миру.

Бр. 57.

Г. Председник. Господо, имамо овде акт од царинарица београдске, којим траже да се, у интересу саобраћаја направити калдрма испред IV магацина, или да јавимо да нећемо калдрму да направимо, у коме случају, неће да ће царинарница тражити пута и начина, да је сама о трошку општине направити. (Да се направити калдрма). Пристајете ли сви на то? (Пристајемо). Оглашћујем да је одбор

ОДЛУЧИО

да се калдрма испред IV магацина царинарне беогр. још овога пролећа направити.

Бр. 59.

Г. Председник. Господо, сад има да се одобри лиценција за набавку креча на издање гробница на новим гробљу. Она је остала на Милану Чехићу из Жаркова по 350 динара, од 100 кило. Молим, примате ли ову лиценцију. („Примамо“). Дакле, оглашћујем да одбор

ОДОБРИО

лиценцију креча која је остала на Милану Чехићу трговца Жаркова по 350 динара, од 100 кило.

Г. Председник. Господо, дневни ред још није извршен, али, како су мнози од г. г. одборника уморни то ћемо наставити рад у идућој седници. („Доста је“ — „Други пут“)

Саставак закључен у 7 часова и $\frac{1}{4}$ —

ПОЛИЦИЈСКА НАРЕДБА

Тротоари, постојећи у улици „Краљ Милана“ на „Теразијама“, почев од гостионице „Руског Цара“ па до гостионице „Лондона“, као најважнијем делу ове вароши, тако су непрекидани и негодни за пролазак публике, да се без опасности, за исту публику, која ту пролази, не смеју никако и даље

оставити у садашњем стању; а по што је опасност за публику баш у томе што су тамо тротоари патосани већином плочама и стилим камењцима, а ово се ставе једино може отклонити патосање тротоара са тесаним камењем — плочама — или са вештачким базалтом, — то Управа вароши Београда, која је позвана да се стара за лакоћу, угодност и безбедност пролазак у вароши, на основу § 326. привичног закона издаје овим наредбу, да пратељници сају павцева и зграда без разлике у улици „Краљ Милана“, почев од гостионице „Руског Цара“ па до гостионице „Лондона“, који већ износе своје тротоаре патосани тесаним великим камењем — плочама — или осталим горе поменутих материјалом, а и она и она, који већ имају по овоме патосане тротоаре, да су дужни у томе времену међусобно изравнати их тако, како ће цело тротоар у тој улици бити савршено равна.

Управа вароши Београда објављујући ову наредбу, позива сва дотична лица, да по истој у означеном року непримено поступе, јер, у противном случају, Управа вароши Београда биће принуђена, да према непоузданим примелим својим мере ради потпуног извршења све наредбе.

Бр. 3407

11 марта 1887 год.
у Београду

Секретар

П. Ј. Мостић

Управитељ вароши Београда,

Ж. М. Блазнавић

Због нагомиланог службеног материјала морао је и данас са свим изостати несложбени део листа.

ИСПРАВКА

У последњем (12) броју, а у 5ом ступњу одборског извештаја (3^а страна) погрешно је штампано име г. Мех. Павловић као члана изабране комисије за стварање понуда, а треба Милан А Павловић што се овим исправља.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО УБЛАЖИТУ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3 ДИН.
НА СТРАНИ ЗЕМЉИ НА ГОДИНУ 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласина 6 дин. нара од прте.

Преплату, која слати уплатом на општински суд и ом пореском управу на уредника, упућујем на Београдски см.
Молаћемо писма не примљу се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЗАПИСНИК.

редњег састанка општинског одбора 21 марта 1887 год.
(састанак отворен у 9¹/₂ часа)

Били су: председник општине г. Свет. Николајевић; члан суда: г. Јашико Јанковић; одборници и заменици г. г. М. Кљидо, Др. М. Вујић, Коста Петровић, Мих. Крстић, В. Дукић, Т. Козирац, Др. М. Лено, Дим. Наумовић, Стеван Јосифовић, Никола Д. Кики, Јован Петковић, Светозар Јанковић, Мил. Вељковић, Јов. Далбер, Самуел Пјаже, Никола З. Поповић, К. Пригороц, Ст. Добривојевић, Милан А. Павловић, Јован Д. Стефановић, Милутин Марковић, Ник. Ђорђевић, Дим. Меловановић, Јанак Х. Фачи, Фер. Роберт!

Прочитан и пријемљен записник прошлог састанка.

Бр 60.

Г. Председник. Господо, имам да вам јавим да сам на основу решења одборског д прошле године, и према претпису г. министра, отпустио из службе Др. Варера. Сад ће се расписати стечај на лекара на његово место. (Прима се к јављају)

Г. Председник. Г. Сама Обрадовић-тутор цркви Ружице моли да се смеши са те дужности, наведени као разлог то, што је већ у неколико заузет и општинским пословима. Ја сам га молио да бар за време оних празника остане, и он није хтео ни на то да пристаје.

Г. М. Кљидо. Ако се не варам он је већ пре тога био тутор годину дана, и са тога разлога могао би му молбу уважити.

Г. В. Дукић. И ако је служио годину дана, ја мислим да треба и даље да остане, јер сад смо га бирали он је пристао.

Г. С. Добривојевић. Ја бих био мишљена да му се молба уважи, јер ако човека силом натерамо да ту дужност врши, он је веће пришти како ваља.

Г. Милан А. Павловић. Ја мислим да би на то могли да употребимо и друге људе, а не да њега силом терамо. Ето нпр. ја бих предложио г. Божановића. (Врло добро)

Г. Председник. Па пристајете ли господо, да за то место изаберемо г. Божановића? (Пристајемо). Оглашумем дакле да је одбор

разрешено

г. Саму Обрадовића од дужности туторства у цркви Ружица а на његово место изабрао г. Марка Божановића. Г. В. Дукић био је противан.

Бр. 61.

Г. Председник. Господо, друштво за помагање сиротице и напуштене деце у Београду послало нам је сазуб својих прилагача, на како је и општина приложила нешто, то треба да се запише ту тај њен прилог. У немо време добили смо писмо, у коме се молимо, да, ако можемо дамо још нештог на исту цел. То је господо једна хуманитарна уставова; општина је добро учинила што се једном одазвала и сад молим да решите: хоће ли још е чам друштва помоћи? — Г. Коста Петровић има реч.

Г. К. Петровић. Господо, општина наша, као што и сама знате, има већ велике редовне издатке на своју сиротињу; осим тога, општина је онемо друштву за помагање сиротне и напуштене деце уступила и један свој плац на Брачару, од доста знатне вредности, да се на њему подигне кућа за ову сирочад. Према томе, мени се чини, да се је општина овој хуманитарној установи у неколико одужала. Ну, при свему томе, ја бих био опет за то: да се општина, по могућности, и овом позиву друштва јавносно сумом одзове. Ја мислим да ће, поред учинене помоћи, за сад бити довољно да општина упише још 200 дин. са измачењем: да општина, поред плаца, упише и 200 дин. (Устајајемо)

Г. С. Добривојевић. То је мало. Кад дајемо треба да дајемо. (Чује се!) дајемо и други пут! Ја држим да није деликатно да општина само толико приложи.

Г. М. Кљидо. Ваља имати на уму, да и општина има своје сиротиње доста; а друго ми смо дали плац који није доста, те с тога мислим да је тај прилог довољан.

Г. М. Крстић. Ако вотирамо суму, коју је г. Петровић предложио, тиме смо казали да смо ми то за нешта времена досулили. За сада треба да је ово доста, јер су општина, ефинансије прилике рђаве.

Г. Председник. Кућа, која ће се за ту цел. подићи, подиже се у општинској средини, па ће општина имати прилике наше пута да им помаже.

Г. С. Добривојевић. Онет велам да није децо да општина само толико приложи. Кад општина даје 200 дин. онда ће према томе приватна дати 10 пр. Земљиште које смо дали не преставља такву вредност као новац.

Г. М. Кљидо. Сума, од 600 дин. је најмањи прилог који се даје да би се приложнику и име на мермерној табли на улазу у ту школу урезало. Ја мислим да дамо 600 дин. (Пристајемо)

Г. Јов. Далбер. У колико се сећам ми смо за ту депу дали неки праход, не сећам се само која.

Г. М. Кидис. То је приход од забави. Он износи годишње 4000 дина.

Г. Председник. Пристајете ли дакле, господе, да дамо 500 дина. (Пристајемо)

Оглашњем према томе да је одбор

решено

да се друштву за спроту и напуштеном децу, поред службености плаца која је општина на Врачару уступила, подари још и 500 дина, из општинске касе.

Бр. 62

Г. Председник. Господе, наш рачуновођа моли да се одреде лица која ће прегледати рачуне за 1884 и 85 год. Што до сада није изнео то питање узрок је тај, што је пред одбором расправљано питање о вишку утрошка. Како је за прегледање тога утрошка одређена комисија од лица: г. г. Добривојевића, Вујића, Јазковића и Велковића, то, кад би се та господа хтела примати за прегледање о ових рачуна, могли би их изабрати.

Г. Др. М. Бук. Ми смо прегледали рачуне за целу 1883 год. Није право да ми то опет радимо.

Г. Председник. Па јесте ли вољни да изаберемо другу комисију? („Насмо“ — „Нека остану исти,“ — „да изаберемо друге“). Појединачни одборници кандидују: г. г. Богатићевећа, С. Станковића, К. Црногорца, Др. М. Т. Лека, М. Велковића.

Г. Председник. Молим примате ли ову кандидацију. (Примамо). Оглашњем дакле да је одбор

изабрано

за преглед рачуна за год. 1884 и 85 г. г. Богатићевећа, С. Станковића, К. Црногорца, Др. М. Т. Лека, и М. Велковића, који ће одбору о томе реферисати.

Бр. 63

Г. Председник. Сад је на реду питање о својини канала изред имама Браће З. Поповића.

Ова ствар о својини канала била је пред одбором пр. год. 10 јуна и одбор је донео овакву одлуку: „сировођење приватних канала у општински канал, а тако исто и сировођење приватних канала у приватни канал — право је општинско.“

„А што се тиче накнаде коју приватни треба да да приватном, за то што у његов канал свој канал сироводи — то је ствар погодбе приватних.“

Решење је тако донето, да је могло дати грађинама прилике да се свађају око права које је чисто општинско. По моме мишљењу одбор је требао и да тахпра сировођење канала приватних у приватне канале. — Има реч г. Петровића.

Г. К. Петровић. Господе, по закону о општинама г. Н. Поповић као заинтересовано лице не може учествовати у саветовању ове ствари. За то бих ја молио да се он удали из седнице, док се говор о овом предмету буде водио.

Г. Председник. Молим вас г. Накола да изволите удалити се. (Ник. З. Поповић излази — по што је остао на стоу тавицу од канала)

Г. Н. Ворђевић. У колико сам разумео г. председника, видим да још није расправљано питање да ли је то

општински канал? Тек после тога питања могли би расправљати, да ли је општина власна или не да натора приватног да дозволи да се туј канал у његов дава. Најзад, треба знати где лежи тај канал?

Г. Председник. На основу овога решења сви канали, сироведећи на улици, јесу општински. Но, често се догађа да приватника није могуће до општинског канала доћи пре него сироведе своје канале у приватне. Такав је баш случај овде. (Чита тавицу)

Г. Н. Ворђевић. Молим, ако знасте тај канал лежи на улици, онда је општински, а не његов.

Г. М. Крстић. Лепо ми то разлажемо, али ако мене приватно лице сироведе канал до општинског, а неко други хоће да сироведе свој канал у онај први, онда је он на сваки начин дужан неке обавезе према првоме да изврши. Јасно је и то, да онај први мора другоме дозволити улазак у свој канал, кад овоме није могуће да у општински непосредно сироведе; само је сад питање хоће ли ми овај какве накнаде за то дати?

Г. Милутин Марковић. Господе, ми имамо пред собом две ствари: одлуку одбора и ствар Браће З. Поповић. Одлука је на своме месту и о њој не може бити сада ни речи. Што се тиче ствари Браће З. Поповића о њој не може доносити одбор одлуку док се та ствар не прачисти, или одбора који сада има више ствари да решава, и е тога ја предлажам комисију која ће ту ствар проштудирати, акта прочитати, нама реферисати и тек по тако изишњеној ствари ми као одбор можемо праступити решењу. Иначе би морали да читаме сва акта на тек овда да доведемо неки закључак а за који немамо времена.

Г. М. Кидис. Г. Поповић ничим не доказује да је то његова сопственост — осим онога што се у тавици понаме. Он не казује да га је он знао, не казује ни да он према њему има каквих обавеза да га нпр. одржава. Канал, чим изађе на улицу, општински је. Кад би он докључао да мора тај канал да одржава у чистоћи, онда би могао бити говор о томе да ли је његова сопственост?

Г. С. Добривојевић. Господе, нашта постоји то као закз, да је г. Поповић из своје алије сироведе канал у општински; али узмемо да је општински канал 100—200 ети, и тај крак који је до општинског предужен на 200 ети, тај крак држи да није изишја својина његова. Овај крак који је Поповић сироведе од спога имања мора се сматрати за његову својину; иначе, кад би се допустило да и други у тај канал сироведе своје канале, онда би се цел проманила. За то, што би други уносили своје канале они би учинили да се он сам не би могао својим да користи; он има право да каже, „ја не дам никоме да уводи своје канале у моје.“ Кад општина буде подигла о свом трошку канале онда ћемо их сматрати за општинске, али за сад, кад је он сам подигао, он има и права да одбие сваког који би му криво његово право. Са тога разлога он има права на тај канал и ја га сматрам за његову својину.

Г. Председник. Господе, желим бих, да вам свратим пажњу на то, не браните ни једну ни другу страну, а на име: да општина треба и о томе да води бригу, како ће сваки грађанин моћи да сироведе своју нечигову у

општински канал, као и да не заборавља: да има шим-
лика где приватни не могу доћи до општ. канала, дру-
гаче него преко приватних канала.

Г. М. Крогн. Да би сазнали право стање ствари и
да би, према томе, могли резонovati, мој би предлог ишао
на то, да суд општине изашле свога инжењера да он то
канале прегледа и изврта, па ћемо онда моћи и са тех-
ничке стране ствар оцењивати. Јер, рецимо да је тај ка-
нал његова својина, а да је такав и толики да може 50
кућа примити, онда држим да не би било развојно кад
би општина казала: „ово је канал Браће Поповића, а ви
други изајте дуду и како можете за се.“ Дакле, да би
се то могла имати у виду, потребно је, а и мој предлог
иде на то, да инжењер снима ситуацију и поприче про-
екте, и да види, да ли се њиме могу више или мање
исправити.

Г. С. Добризовић. Слажем се са г. председником,
да одредимо комисију која би оценила простор и вели-
чину ових канала, која би увидела и констатовала да
ли ова побочни канали стоје на смећу или не. И ако
не стоје на смећу онда остајем при том, а то се слаже
и садрожним решењем, да притекаоц није дужан да до-
зволи спровођење у свој канал; ако ли му је на смећу
онда се може решавати о допуштању за спровођење у
његов канал.

Г. Јоса Стевановић. Ја изјасам противан комисији, али
ржим да избором комисије неби била ствар решена. Ко-
мисија би нам потврдила да је овај канал или на при-
ватном или на општинском земљишту, а тиме још ништа
није решило о главном питању — на ком — да ли оп-
штина има права да приватне натера, да дозволи увођење
приватних канала у свој канал? За мене је ово старо
решење са свим јасно. Ова је одлука донета на питање
Управе, да ли ми сматрамо те канале као приватне или као
општинске? И ми смо донели одлуку, да се то има сматрати
као општински канал, док оно што је приватно потрошено, док
је тај канал подигао на општинском земљишту, његова ствар,
и он за то има права службености на општинском земљишту.
Ако би ту дошао ко други, онда би било питање да ли овај
има права службености? У случају над би се овај први од-
лучно одупро и казао „недам“, онда би ми дошао и казати:
„то је наше право, ми то узимамо у своје руке“, па би
према положају места решали, да мора или да не мора
постати. Што се тиче питања хоће ли први то дозволити
бајача, разуме се, да нико није дужан за другог
да подиже канале; али, ако би се десило случај да први
уцеди другог, да му рецимо тражи 1000 дук., онда ту
општина не може ништа да решава. За то су надлежни
судови. Према томе у овом случају не остаје нам ништа
друго да да знамо да ли је овај канал на општинској земљи-
шту или не, и онда ћемо о овоме другоме да допустимо спро-
вођење или не. А ако се њих двојица не могу да поведе
ми ћемо их да упутимо на суд, али никакво општине не
смо то да тасирају.

Г. К. Црногор. За мене је ствар јасна. У закону
стоји да кад приватне личности спроводе своје канале у
општинско земљиште на то општина 10 дук. За мене је
јасно и коректна одлука одборска у којој се вели да је
канал на општ. земљишту општински. Из свега тога по-
штујући и примajući одлуку прошлогodiшњих одборника

излази: да приватни, кад уводе канале у туђе, плати о-
нолико, колико се плаћа и при увођењу у општински
канал. (Врло добро)

Г. Милутин Марковић. Гледите г. Црногорчево не
може никакво да остане. Узимамо мир. Г. Поповића. Он
први канал од свога имања до општинског и тај га ка-
нал рецимо кошта 1000 дук. Зар је право да његов су-
сед, који до његовог канала има да направи само 2—3
ста канала, плати само 10 дук. Ваља имати на уму да
ту може бити различан терен, различно одстојање, а према
томе различна је и цена, за то је ова ствар погодбе из-
међу појединих прив. лица ствар оцене вештаца, па и
предмет спора и општина не може та питања да решава
јер није овлашћена ни једним законом. Општина, као што
гласи и ранија одборска одлука, има право да даје или
не даје појединцима право службености спровођења воде
и почестога са свога имања каналима кроз улазе у оп-
штински канал и наше ништа.

Г. Председник. Ја сам ову ствар изнео у мало ши-
ром обиму, но што ми је од Управе дошла, и тиме сам
хтео да се распре појединих грађана укове. Сад видим
да је, правички, ствар немогућа, да се општина улазе
и оцене ово или оно. С тога, молим, да се вратимо на
питање Управно — да ли је донета то канала Браће З. По-
повића? И, ако није на основу чега сматра општина да
има право с њиме да располаже? Дакле ми имамо да од-
говоримо: да да је то канал Браће З. Поповића или је
општински.

Г. Др. Дехо. Држим да би било измишљено да бирамо
комисију, јер у колико ми је познато о овом предмету
води се парница и одређена је нарочита стручна ком-
исија, која је на лицу места већ и изазнала, да се у-
вери о озбиљном стању ствари. Мишљење сам да оста-
немо при ранијој одлуци општинског одбора.

Г. К. Црногор. Ја устајем да браним мишљење пре-
ђашњег одбора. Позабега са истог основа са кога је и
прошли одбор пошао, ја кажем да је тај канал општин-
ски, пошто је на општинском земљишту, а ако му је
дато право на службеност, с тиме се не може спречити,
да и други у њега своје канале спроводе. Ја волирам да
се то сматрао као општински канал и према томе, сваки,
пошто добије дозволу и плати таксу, има право да свој
канал у тај спроведе.

Г. С. Добризовић. Браћа Поповићи су спровели кан-
нал истине на општинској земљи, али они су тиме добили
права службености, том земљу, и они имају безгранично
право, да се служе тим каналом. Сад, други који хоће на
тој њиховој службености да добије право службености треба
да за то има законских основа. По пошто овде нема на-
коног основа, то он и нема права да улази у његов кан-
нал. По ком праву може тај други други да смета њего-
вој службености? (Жагор)

Г. Н. Ђорђевић. Главно питање које има овде да се
расправити то је, да ли је ово општински канал или не, а
даље се не треба ништа упуштати. Ја мислим да је
јасно да, сав канал који су на општинском земљишту,
јесу општински. И ја мислим да г. председник треба да
стави ствар на гласање.

Г. М. Кадис. Ја сам хтео да се пратим на оно што сам мало пре казао: питање је како је он то право стварао, да ли је то право апсолутно његово јер он то ничим не доказује.

Г. Милан А. Павловић. Ствар је већ испрва, јер сам хтео да приметим да се не удаљујемо од предмета већ треба да кажемо да ли је то општински канал или Браће 3. Поповића. Према мениу правника то је општински канал, а међутим према тачији излази да га је он купио. Дакле у главноме треба расправити да ли ми можемо да кажемо да је то општински канал или не.

Г. Ј. Дилбер. Ми о томе каналу не знамо како је постао, али имамо случај где је г. Марко Стојановић подигао још неки канал, па ако сад то ништа не знамо, онда ћемо имати много оваквих спорова.

Г. Дим. Миловољски. Хоћу да вам обратим пажњу на то да, у колико се мени чини, ми смо погрешно разумели ово решење одборско. Из решења се овог изводи као да су сви канали на општинском земљишту, општински док међутим из решења се јасно види: да је одбор само право *сировоће* канала издигао за се. У решењу стоји: *„Сировоће приватних канала у општ. шт. прво је општинске.“* Према томе о праву својине ових канала није онда ни разматрано.

Г. К. Петровић. То исто што је казао г. Миловољски, односно разумевања ранијег одборског решења, и ја сам хтео да кажем. Кад је г. председник оставио из дискусије и одборског саветовања раније решење одборско, којим је, решењем, питање о каналима досаг различито регулисано; онда према томе, мени се чини да и нема потребе да се, поред овога, што је у одбору поканалног решења речено, још итако даље говори. Са тага обзира, ја ћу се задржати само на писму полиције које је изград буди речено и могло бити предмет давањег одборског саветовања. На да видимо, шта се тражи од општине тим писмом полиције? Тражи се одговор чија је својина овај канал непосредно Браће 3. Поповића.

Застављајући се на нумерацију по закону тачији коју је сад поднео одбору г. Никола 3. Поповић, и у којој се, тачији, цитира и канал — мени се чини, да би свако садање супротно решење одбора могло бити од штете по општинске интересе. Јер ми да је узима, из којој се овај канал налази, општине својина, онда само то неће, по мом мишљењу, бити довољно да по закону поштом право Браће 3. Поповића, које право они имају и по тачији и по толикодогађеном државу у своје име тога канала. Одржати Браће 3. Поповића право властоделности и располагања са каналом, о ком тачија гласа, значило би ограничавати их у њиховом праву; значило би без нужде натурити општини паричну, која би у крајњим последицама својим била општина од штете. То би од практике било тако исто, као кад би неко начинио, са знањем и одобрењем dotyних власти, за свој рачун водовод, па се још у том свом праву и код суда убавишино, а неко који на паре у то предузео није, дао, хтео би да се по неком општинском праву служи тим водоводом. Нема ваљда те сумње, да би се праву сопственика водовода указала законска заштита. Такав је случај и овде. И тако према томе, а и што општ.

одбор није суд, треба одговорити полицији: да тачијом стечено право Браће 3. Поповића може бити прекинуто само пресудом надлежних судова и да са тога одбор општински не може одговорити на постављено му питање.

На посету постављамо на страну могуће одговорности општинске; рекамо да по општини нема никакве опасности и да оспору право г. Поповића и осталим лицима, која су својим поцима извесне канале подигли — и у тој чак постави: да ли би било право да општина једном руком даје, а другом да узима дато право? На том основу тим поглављем обзирима руководећ се и раније одбор, приликом довођења напред споменутога решења о каналима. Т. ј. пошто немамо канализације одбор је хтео ту потребу да подмири олим путем, која је у решењу свом обележио. И тако према свему томе, ја бих био мишљена да се полицији одговори да одбор према тачији не налази оправдање основа да у оцењивању права Браће 3. Поповића улази, и за то не може да да одговор на питање. У осталом да останемо при ранијем решењу одбора.

Г. Председник. Ја мислим да кад би другачијошми да би узгледао да се општина меша у приватне ствари; него, ако претјасте да останемо при старом решењу, да га само осажима.

Г. Д. Пауновић. У тачији не стоји колики је тај канал и то би требало да знамо.

Г. Председник. Има да још ко да говори (Нема) Дакле ја ћу да ставим питање како га је Управа поставила (Чу) се: „Не може се на то питање да одговори.“ (Жагор)

Г. Милан А. Павловић. Било би незгодно да донесемо такву одлуку да ми признамо, да је тај канал Браће 3. Поповића, или да кажемо да је општински. Јер би могли сапући на општину какву паричну; него би мислим, била најбоља редакција да су Браћа 3. Поповић издигали канал на општинском земљишту, али да имају права службениости.

Г. Председник. Сад после овијех дебате, у којој нам правници још замренили ово питање ја мислим, да би најбоље било да пређашије решење одборско просто осажима.

Г. С. Доброволски. Ја сам мишљена да се одвожи то питање, јер се још не зна ко је издио тај канал. За то време да се у архиви потраже подаци из којих се може видети, и под којим је условима тај канал издигао. Ако га је издио г. Поповић онда је јасно да је то његов канал.

Г. Милан А. Павловић. И ја сам за то, да се ово питање одложи, тим пре што овај који је прав тај канал подигао, морао је општини послати неки акт у коме је изложен услов подизања.

Г. Јосиф Савановић. Ако се под одлагањем разумемо да се ова ствар донесе само у јулијој седници онда сам противан одлагању. Ако ли се под одлагањем разумемо, да се за то време извиди, чији је канал, на ком је земљишту, да ли на чисто приватном или не, онда сам за одлагање. Тек после тога моћи ћемо казати, има ли општина права да и другог доводи сировоће.

Г. Председник. Ми имамо ресерват намет правотуца и на основу тога можемо донети решење.

Г. М. Кљидас. Из таије се не види ни то, да је овај подигнут на општинском земљишту.

Г. Председник. Господо милошћу су подељена и ја мислим да је умесно да ову ствар одложимо, али да наберемо једну малу прлану комисију, која ће ту ствар проучати и предложити начин како да на то питање Уграна одговоримо. Јесте ли вољни да предложем комисију? (Вољни смо) Дакле, ја предлажем г. Јоцу Стевановића, Милутина Марковића, С. Добриловића и општинског инжењера Премате да ову комисију? (Примамо Вачу, и председника општине) Општински ће суд издати све податке које се ове ствари и комисија би предати. (Врло добро). Оглашујем, дакле, да је одбор

изабрао:

г. г. С. Стевановића, Ј. Марковића, Ст. Добриловића председника и општинског инжењера као комисију, која ће овај спор прештудирати, слушања се при том свима податцима које ће Суд издати, и одбору позвати предлог како да се У-уради одговор.

Вр. 64

Г. Председник. Господо имамо молбу Београдца г. Томаса, да му одбор дозволи штудију и пројектовање која и грађевина које иду с којом, и то, да му се гарантује првенство над једнаким условима, ако би општина тим "пословима" приступила. Рок тек месених штудија трајао би до Јануара 1889 године.

Г. М. Крстај. То је сувише дугачак рок. Може бити да ћемо за то време добити и других конкурената. Ја држим да му је за то доста 23 месеца.

Г. К. Петровић. Питање о подизању кеа јесте и веома важно и веома хитно питање; потреба таква, којој треба час пре подмити. И према томе гласајћу и сматрајући тако ово питање, нема сумње да општина треба да дозволи г. Томасу још и право приоритета, т. ј. првенство у равни приликама и условима, но нисам за то, јер би тиме била уништена свака молба конкуренција. Ја бих дозволио проучавање и био бих чак и за то, да општина г. Томасу учини и неке олакшице у томе пољу; али за давање права првенства и то још са тако дугачким роком, не бих био.

Г. Др. М. Бујић. То је на сваки начин неко ограничење али без тога ограничења неће се нико упусти у штудије. Сваки који се упусти у неку штудију, тражи и за њих неких осигурања. Нико другачије неће ни пристати; и општина то мора допустити ако неће сама копати да гради и претходне штудије да чини. Ограничење је пак у толико у колико у неке штудија, али при улазу у само подухвато нема за општину ограничења.

Г. К. Петровић. Сваки овај који реелектира на овај посао науке се и правично своја проучавања, онда, кад буде узмало да општина обавља ове послове прилази. Међу тим ако би се сад једном лицу дао право првенства, онда би свако озбиљно проучавање било оштећено, јер би сваки подно рачуна о праву већ датог првенства; и према томе ако би хтео да има какав учешће у овоме послу, он би се о томе најпре споразумео са њим, које има права приоритета. А то би нема сумње било од штете општини. У осталом кад општина буде изнатила

извор прихода којим ће моћи издати за кој подмити; она онда треба путем конкурса да приђе и извршењу овога посла, јер је то најожиљивији и најизигурнији пут за добро и валино извршење овога посла.

Г. С. Добриловић. Ја не знам да ли му потребује толики рок; ако му не треба да га ограничимо.

Г. П. Ђорђевић. Најпре треба да расправимо питање: хоће ли одбор да му да оно што тражи, па тек после може бити речи о року. Што се мене тиче ја сам противник да му се даје свако првенство, јер се тиме показује свака конкуренција.

Г. Милан А. Павловић. У колико је важнија ствар, о давању првенственог права у толико је мањи и рок који износи 1 1/2 година. То значи да општина стоји у обавези да све донде док то право не истекне, нема права другоме то студије да уступи. Мени се чини да, кад би му дали првенствено право, онда би себи учинили велику невољу, за то што се тада сви озбиљни пошљачи неће јављати. Мислим још да и тај предмет оставимо за дуго седницу док о њему поразмислимо.

Г. М. Кљидас. Ма не губимо с тим ништа ако му дамо да штудира. Може општина расплати конкурс, за који ће имати времена и други да штудирају. Ја мислим да се остави рок до коначне ове године, а међутим општина нека расписује конкурс да ако би хтео и други штудирају ту ствар.

Г. П. Ђорђевић. При распису конкурса ми бисмо морали да назначимо да нећемо имати право приоритета и тиме би била конкуренција исплаћена. Ако то неби учинили ми би онда варали свет.

Г. Председник. Дакле да ставим на гласање: ко је за то да му се да то право капаје, а ко је противна капаје против. (Вољни је противна). Оглашујем да је одбор неважно гласао

одбацио

молбу г. Томаса.

Вр.

Г. Председник. Сад је на реду избор инжењера. Комисија за оцењу сведочења пријављених кандидата која је у прошлој седници изабрала састала се 20 т. м. прегледала те сведоче и поднела овај извештај. (Прочитати). Као што видите комисија је предложила за првог инжењера г. С. Чајевића а за другог г. Јована Смедеревца. Но како се г. Смедеревца молио за место првог инжењера, па се може и не примати другог, то сам ја молио комисију да ми каже: ко би други од кандидата могао доћи на ред? Комисија је изјавила: да не може дати одговора на то питање.

Г. П. Ђорђевић. Ја мислим да ми решимо како је комисија предложила, а ако се ко не хтеде примити, ми ћемо тражити другог на његово место.

Г. Председник. Па усвајате ли, господине, извештај ове комисије? (Усвајамо) Имамо ко да је противна. (Нема) Оглашујем, дакле, да је одбор

изабрао

за првог инжењера општинског г. Стевана Чајевића, а за другог г. Јована Смедеревца.

Бр. 65.

Г. Председник. Господо, управа дуванске режије обрнала се још раније општини ради уступања, на месту где је нека зграда, једног парцела земље, и у равнису са исто толи о парце земљишта на другом месту. Одбор је 5 јуна пр. г. изабрао комисију која ће да прегледа земљиште које се тражи и које се узде, а ту сам комисија је затекла на разлу кад сам дошао. Ова је нашла, да општина може исто земљиште које износи 3249 кв. м. уступити режији с тим, да режија дошати општини замен која је на том месту зграђена; за тим, да исплати међу вредност плаца коју добија тиме што изапла на главну улицу, а то, у суми 1624, дан.; и треће, да режија буде обавезна да земљу, коју на том имају одопава, пренесе на оно општинско земљиште које општина има да пуни регулацијом улице која се ту провела. На основу тога имао би се да начини уговор. Ја бих само додао то, да ли би ми од режије могли тражити још нека ограничења као напр. да не сме дозволити подизање: дућана, пивница, барана итд., а то се тога, што неки грађани већ траже да преко пута на општин. земљи подигну неколико дућана. (Врло добро)

Г. К. Петровић. Кад је комисија, коју је одбор изабрао, нашла: да општина неће бити оштећена, онда би се о предлогу комисије одбор могао сагласити. Одбор би могао предлог комисије примити или одбацити. Али што г. председник рече, да се прави неки уговор уступању земљишта, о томе, по моме мишљењу, сад не може бити ни речи, јер и ова трампа јесте у неку руку отуђивање, а о отуђивању општин. имања не може одбор доносити дефинитивне одлуке, јер је за то по § 66 опш. зак. најмање општинско збор. За то ја мислим, да ми примамо овај извештај, по том да се, поради дефинитивне одлуке, изнесе ово питање пред збор.

Г. Милутин Марковић. Слажем се са говором г. Петровића односно начина на који се по закону може општинско имањина тражити или отуђити. Но ја бих још нешто приметио. Кад је комисија први пут изабрата она је у њој било 5 чланова, међу којима сам и ја био. Ја сам дошао 15 пута и та комисија није радила. Рад је престао са свим, нарочито с тога, што је зграда режије подигнута на приватном земљишту које режија није била откупила и, према томе, као даде без прана сопствености на земљиште на које је хтео извести регулацију, није ни могла са општином ово свршити. Сад одкуда на једном да та комисија само са 2—3 члана поднесе одбору свој извештај, ја не знам. Такав комисија је недовољна, нарочито с тога, што ту има сјајест питања на које при расправи комисија мора пацети, па и планова у чему се, као што прочитали извештај глас, горња непотпуна комисија није могла оријентисати. Тражим да се врати комисија на рад.

Г. С. Добридојевић. Кад је г. председник тако ствар изнео, онда то није формална комисија. (Тако је) Нарочито с тога што ти чланови нису стручни у томе послу.

Г. В. Дучић. Ја држим да би то била по општинску штета, на баш и кад би се комисија изабрала, јер ту је

мајдан који општини може користити. Ја сам противан трампи, већ да им се даде под закупа за извесно време.

Г. Председник. На овоме су потписана само два члана: Ђоша Хаци Живковић и трећи тај има да се потпише. Ја сам испитао како стоји са свим земљиштем које су узела од Неговаг Величког Краља, на сам дознао, да су још узела под закуп за 25 година; за то држим да би ми и ми наше могли дати под закуп.

Г. Ј. Дабар. Ја мислим да допунио комисију са људима који од младости та места познају; и предлажем г. г. Јосековић и Марка Степановића (Врло добро)

Г. М. Крстаћ. Да у ту комисију уђе и општински инжињер (прима се)

Г. Председник. Пристајете ли, господо, да се ова ствар врати комисији. (Пристајемо) Комисију допуњују г. г. Јосековић, М. Степановић и Дучић са општ. инж. (Примамо). Отла шујем дакле, да је одбор ову ствар

вратио

комисији, да понова ову ствар испита и ресораше, коју допуњују г. г. Јосековић, Степановић, Дучић и општ. инжињер.

Бр. 67

Г. Председник. Сваке године у месецу Марту по закону сира се комисија која ће одређивати таксе плаћања за потрање. Протекле године комисија је била састављена из г. г. Петковића, К. Петровића, Дучића и Каленића. Пристајете ли да ова комисија остане и ове године (Пристајемо). Одбор је дакле,

изабрао:

у комисију за таксираре прв класица за потрање г. г. Петковића, К. Петровић, Дучића и Каленића,

Бр. 68

Г. Председник. Сада имамо неколико молбава за дозволу да се код „Сретане воденаце“ преко од режије дуванске подигну барак, дућани итд. Ја мислим да би ово ваљало, с погледом на то што су ово сеоски дућани, одбацети (да се одбаца) Одбор је дакле,

одбацио

молбе за подизање дућана барана итд. на месту преко од зграде режије дуванске.

Бр. 69

Г. Председник. Пожртници наши обратили су се одбору с молбом да им општина изабавља одсто, а да им се за отплату истог на каси од плате задржава. Ова је ствар била пред судом и Суд је одбацио. (Да се одложи за други пут)

Бр. 70

Траже се уверења о владану и имовном стању и одбор

изјавио:

да су: Карло Шмих а негов син Јован Шмих непознати. Јеврем Величковић класица доброг владанја, средњег стања. Коста Богдановић бли. чинио, доброг владанја, слабог стања, Стеван Војин лађар непознат; Христина Јаковљевић удовиц, (дато јој је већ усмерење и сиротном владану) да јој се опет да: Јован Симић терцаја сиротног стања.

Сјетанак је закључен у 7½ часова

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(парискском „Соколу“)

Петроград 10/21 марта 1887.

Бад би се на словенске земље дао применити ретник западне политике, ја бих вам рекао: да се Русија данас налази у стању кроз револуцио-нарном. Тешко је тако што признати, али неизбежност скорих потреса не може се и не сме се избе-крити. Без сваке сумње народ руски је и млад и јак: он је пул живота, пул сока и будућности. Али још дуге опасности вијају над његовим здрав-љем и младости. Он ће извесно изаћи на крај као победилац, али само — по цену каквих тринаца и коликих жртава? Оно дикста, стара Русија знала је и за очајније и за страшније повојаје. Од из-гнанства хорда татарских, и владавине Ивана Грозног она је доживела све јако страшних навата и дома-њих ратова. Њу су гавили, једно за другим, По-љаци, Швеци, Турци па и сами Французи, а, као врхунац несреће, она је често у грађанској крви о-гресала. Ко, на пример, не зна за пропасту влада-вину Бориса Годунова? или за анархију која пра-тијаше борбе лажних Димитрија? Ко није чуо оне московске буње, што их толико пута диглоше гар-дејски стражи? А, да говоримо о релативно нови-јем добу, зар има Руса који не зна, до које је мере и опасности, задрмала руско друштво, рево-лукција коју покуша на Војна онај легендарни Ко-вак *Пугачев*!

Па ипак, од смрти Велике Катарине, и при свим перјодичним, наада бесплодним, устанцима Пољске, Русија изгледале релативно мирна. Ве-лико дело ослобођења мушкарца коме је неко време свавла Александра I-и, и за тридесет година га одложио цар Никола, најзад је без сваког потреса изведено, заслугама Александра II-ог. Изгледало је да ће тако горостасна једна реформа довољна бити, и слави једне владавине и раду читавог века. Али не беше тако. Руски цар ослободилац, Александар II-и, по што је седам атентата сретно прегурно, погубе најзад, — као оно и амерички председник — ослободилац (прица) Аврам Линколн — од уби-лачке руке.

Жалосни исход овог политичког злочина нагле-дао је за неко време, као да је лично куражи ни-хилистичке заверенике. Од своје стране Александар II-и, далеко од тога да пође, као што се очеки-

вало, путем рефорама свога оца, на против, гордо објави, међући круну на главу, да је научан владати као апсолутни самодржац. Поражени ова-ким неуспехом, нихилисте као да беху неко време дигли руке од страшна ми посла. Шест година пређе без икаквог озбиља покушаја. Кад ово велики, ја не забрављам на убијство једног генерала у Одеси, пуковника артиљерије у Вихи и шефа полиције у Петрограду, али хоћу да кажем: да напакан озби-лава покушај противу живота *царева* није чиниен. Управо, и тек, прошле године што једна потајни лист „*Народна воља*“ објави неку претњу. Тамо је, имено, писало: да „*амерички одбор*“ (нихилистички) даје, и то последњи, рока влади још за шест месеца; а, ако се за то време не прогласи за др-жавину један слободоумни устав, онда ће се при-бећи царубијству. И сво где ти људи одржаше реч. Промашени атентат у Великој Морској улици, по свима изгледима, само је почетак, само је први чин, оне трагедије којој краја нико догледат не може. У осталом, и као за нову несрећу, либерали Петрограда беху се ту скоро скупили у „великој сали Пјемска“ и јавно отпочели борбу за уставна права. Ја сам имао већ прилике да сам саопштим одлуке које је збор њихов изгласао. Но, сво где не прође ни осам дана од тог њиховог збора и договора а ето и атентата нихилиста на цара, и за атентатима сва она полицијска апшења, претре-сивања подозревања. Обухваћени мерама гушења, либерали сад плаћају за нихилисте. Многи су већ у овдашњем граду Петроградском, а од озо три недеље једнако долазе гласови о њиховим апше-њима у Одеси, Кајеазу, Харкову, па и на самом Кавказу.

Међу тим, далеко од тога да стипају, ове, че-сто невини примењене строгиости, само убуњују духове. Тако, приватна писма из Варшаве јављају, да се дотични градоначелник отровао, а у Петро-граду се један виши официр из пушке убио. По-стина је цела, да су многи официри, нарочито из мирне, позатварани. Свет се са страхом пита: па докле ли допиру коцци последње завере? — Најпретераније опене и најневероватнији гласови свакога часа проносе се по вароши. Пре три дана, полиција је, на неколико врста се-верно одавде, у леноме селу Паргали, код ста-нице Шувалова, изнепада напала и ухапсила пет лица у фабриковању експлозивних бомба? Од ових пет лица, две су женске, а глава завере као да је један младик, и син једног од најбогатијих посед-ника, у губернији Херсонској.

Па шта ће радити влада да доскочи оваким противницима? који су на броју шака људи, али који су на делу готово увек неспособни. Чује се, да ће у скоро затворити све универзитете; али та мера и претерана је и недовољна. Говор се за тим, о вероватној промени у министарству. Г. Гирс је изгубио царско поверење, и даје разумети својим пријатељима да је његово одступање блиско. А, ако је тако, онда ко ли је тај државник што га има заменити? За цело г. Толстој не би се примио тако оштра не почасти; и, како се вели, да славенофили имају шансове да дођу на владу, онда би њих ту представљао гроф Игњатијев. Други, опет, уверавају, да је цар дао себи позвати грофа Петра Шуваљова, старог саветника пок. Александра II-ог, пединашићег посланика у Лондону и доброг пријатеља кнеза Визмарка. У самој ствари биће, да се још ни до какве одлуке није дошао. Цар је дубоко потресао, и природно је што се бори, што чак и у свако судбоносну тренутку не може ни на шта да се преломи. Само незадовољство царско, сасвим оправдано у осталом, дао се и јавно осетити при неком пријему адресе коју беше послала универзитетска омладина, и то, ма да је адреса потписана од ректора и свију професора, била врло јасна и категорична. Дозволите, абде! да вам њен текст са овом месту приложим. Она гласи:

„Царско Величанство! Премилостиви Господару!

Три зликовца, који за највећу несрећу петроградског универзитета, ту скоро постадоше чланови његови, наврше му и тешку жагу својим учешћем у пакленом покушају. Тај случај за нас је бозав, као што је сам грех неопростив. Дочекав овако прие дане, цео петроградски универзитет, и наставници и ученици, траже једино могуће утехе у милостивој дозволи Вашег Величанства, да са страхопоштовањем могу пред Ваше ноге, Господару, положити овај доказ синовље љубави и непоколебљиве оданости.“

Цар не само да је примио знању ову адресу него је на исту и својеручно, и то овако, одговорио:

„Ја се захваљујем петроградском универзитету, и надам се да ће он одаказати своју оданост на делу а не само на папиру, трудећи се, да изглади бољин упечаток који је учешће омладине у оваком злочину произвело. — Као што рекох, цар је својом руком написао овај одговор, па је и својом руком поднукло оне речи: „на делу а не само на папиру“.... Виза би, дабогме, сувишно набројати све оне адресе које стижу из свију крајева цар-

вине, и које, најтешће протестују противу покушаја на живот царев. Влада придаје мало важности свој овој прови значајној и — има право. Али вреди низи да се задржимо прећ адресом *донских Козака*, јер она пада у очи са неким павијим оригиналношћу:

„Царско Величанство, Пресветли Самодршце и Премилостиви Господару!“ „Са свију крајева огромне Русије допиру до подножја Твојег престола гласови безграничне одности Твојих верних поданика!... Ми смо они што са религиозном поштом стражаре над војеном дисциплином, обредима православне вере, древних црквених предања и неизгладина сиомена наших предака, тах верних синова отаџбине!... Некакав оштар пореклом из наше станице, Чернове, нашо нам је жагу драгнувши да изађе противу Тебе наш омиљени Владаоче.... Тај се човек није побојао суда божјег, а унео је страха и трепета у тихе воде нашег Дона, тога нашег ранитеља, и оклаао га пред лицем наше Русије.... Закон Господњи учи нас, да су цареви од самог Бога изабрани и помазани. И ово што је око људског тела, то је владар једном народу, да га води на добре путове. Он је на земљи сам лија божји... Царско Величанство! једно село наше земље се, Черново; но, како ми не желимо да оно носи више тако злосластив назив, то Те преклињемо да нас те милости удостојиш, да нам дозволиш да оно од сада понесе име царевље великог књаза Николаја Александровича нашег високог атамана.“

Цар се, доиста, и одазове овој павијој и дивљивој молби. Указ издаје у званичним новинама, по коме се сеоце Черново крсти именом Николај Александровича....

КАРАКТЕР

(по Смијелу)

VIII.

Дружба и пример.

Држ' се доброг друштва, на њеи и сам добар бић.
Држ' Херберт.
Ја волим да слушаи о писменитим људиа.
Шекспир.
Кажи ми кога цениш, да ћу ти казати до си.
Синт-Бев.

Ко тежи да буде добар живионац тај ће увек тражити да ради ко најбољим савица. Тако и онај ко тежи да му је живот живота светла, гледа да су му и пријатељи који се држи најбољи, и себе се налазиошта све док не не достигну кат и не пречеи. Оси Фадуан.

(Наставак.)

С друге стране, дружење с бољима и искуснијима по што смо сами, увек је, више или мање, уздижуће и крепеће. Јер, не само да наше знање

с тим добија него и моћ суђења, тако, да ми постајемо другови и у њиховој мудрости и енергији. Ми научно да гледамо кроз њихове очи, да премо користи од њихових искуства, од њихове радости па и жалости, у животу. Ако су такви људи јачи, и ми postanемо неки ортаци у њиховој снази и ми смо јачи; ако су мудрији, и ми постајемо паметнији, ако су јунаци и ми уз њих куражни, и тако даље. —

„Ја сам често, и то горко жалила“ — вели учитељ списатеља Марија Шимелененик — што сам се у младости научила на самоћу. Довела, човеку не треба горе друштво од оног саможивог „ја“, које га лишава сваке могућности да научи, и како себи да помаже и како другоме од користи да буде. Дружба са светом — разумем ако није толика да исклучи и часове кад човек треба да је свој и само свој — таква дружба може се сматрати као силан извор разноврсног искуства; а пријатељство које се ту стече, ако и не почиње као оно младоербе код куће, ипак урађа богатији плодомима. Јест, дружење је корисно и у свакевицу карактера и оно њим помаже, да, не губећи из вида главни циљ, гредимо мудро и сигурно напред. „... На реду је да споменемо прелом који у младу животу може учинити и најпростија примедба, опомена, или и сама зена реч пријатељска. Тако, прича се за чувенога теолога Пелија, да је у младим годинама врло мало обећавао. Он је свуда о ову врсту даровитих, али лених и бесних, љана које ће другови и да вољу и да бију. Кад је ступио у трећу универзитетску годину у Кембриџу, његове лекцијачке и скитничке страсти претегле природне таленте, и он застане у школску му прогресу. Али једном, после уобичајеног поћног месеца, осванауће један његов друг код постеле, да га овако ослови: „Чујеш Пели, ево ме код тебе. Знам ли да нисам могао ока склопити. Ову ноћ сам о теби мислио, а мислио сам — право да ти кажем — како си луд. Ако је до скитње и проноћења, ја би се пре томе могао одати но ти, јер ја сам богаташ а ти си гола. Међу тим, ти имаш друго нешто што ја немам: имаш већег дара за књижу и науку. Молим те, што се као паметан човек не оставиш један пут тих твојих будалаштина; зар не видиш где ћеш да пронађеш? На посетку ради како знаш, али ја сам као друг и пријатељ дошао да ти кажем: или кидај с тим несретним навикама, или знај да ми ниси више друг — и да сво ја кидам с тобом.“... — Кажу, да је на Пелија ова другарска реч учинила тако силан упечаток, да је он од тога доба

постao са свим други човек. Он не само да узео са свим нов правац у животу него и истраја на њему до краја. Прво и прво он у школи прегну и стижи све своје другове а на крају године изађе као први. Дале живот његов као писца и теолога довољно нам је познат.

Али да се вратимо глави личних примера. Може се рећи да нико није беле уочио моћ њихову (моћ лична примера) на омладину, од славнога учитеља Доктора Арнолда. За њега пример је био она велика полуга са којом се диже људски карактер; и он се њиме у школи својој, највише служио. Као главни задатак ставио је себи, и то прво, да *прве* љане своје шкеле право научи, а у томе је успео будећи у њима нежна и благородна осећања. За тим је *преко њих*, посредством њихова лична примера, дејствовао на остале, и уносио у њих исти дух. Он се још труднио да даде свима осетити да су они, заједно са њим солидарни радници и морални учесници у једном делу; а један од првих успеха његових у примени узвишеног са тема био је тај: што су се млади људи под њиме одмах осетили јачи и бољи — осетили — да им се верује. Наравно, да је то било и неоправдано укључава, као у свакој школи, и учитељу је овда брига била да не да да њихов, онет, пример окукају друге. Тако, једнога дана он ће рећи једном од својих помоћника: „видиш ли ону двојицу што међу ваједно? Нисам их до сада видео да се друже; а молим те припази на то, јер ништа не може тако да покаже премину у дечију карактеру као — *друштво*!“... Дабогме, да је лични пример самог доктора Арнолда, као и сваког великог учитеља, дејствовао као права сила. Од њега су се млади људи научили да поштују саме себе, а из овог здравог корена (самопоштовања) израсте су све друге врлине. (Само присуство његово — вели биограо његов — чинило се као да удара нову снагу и нов живот у омладину, и да даје животу неку чар и светлост која и по раставку, па и после смрти, учитељеве у ученичким душама светли, и добре им путе показује.“⁴⁰ И доиста, из школе доктора Арнолда изашла је читана војска мушких и племених карактера, чија се морална сила, после, осећала у свима крајевима света.

Исти пример имамо у учитељу Дугладу Ојјуарту, за кога се говорило: да је читаве нараштаје умео задахнути љубављу према врлинама. „Мени

* Види „Живот Доктора Арнолда“ од Дина Сталџи.

Кад полазе жељезнички возови

Из Београда за Ниш путнички воз у 12 сати и 50 мин. по подне.

Из Београда за Ниш мешовити воз у 5 сати и 40 мин. изјутра.

Из Ниша за Београд путнички воз у 12 сати и 50 мин. по подне.

Из Ниша за Београд мешовити воз у 5 сати и 40 мин. из јутра.

На страну

Оријент експрес полази из Београда у суботу у 2 сата и 40 мин. поју.

Бран воз полази из Београда у 5 сати и 35 мин. из јутра.

Путнички воз полази из Београда у 7 сати и 30 мин. из јутра.

Мешовити воз полази из Београда у 12 сати и 20 мин. по подне.

Ред пловидбе дуж српске обале

Из Београда за Шабац понед. средом и петком у 6 сати и 15 мин. изјутра; уторником и суботом у 7 сати из јутра.

Из Шабаца за Београд средом и недељом у 7 сати из јутра, уторником, четвртком и суботом по доласку пароброда из Сиска.

Из Београда за Градишту понед. четврт. петком, суботом и недељом у 6 сати из јутра.

Из Градишта за Београд сваки дан осим средом у 6 сати из јутра.

Из Београда за Дубравцу сваки дан у 7 сати из јутра у уторник у 6 сати изјутра.

Из Дубравце за Београд сваки дан у 9 сати и 30 мин. пре подне и средом у 11 сати и 30 м. из јутра.

Из Београда за Оршаву уторником у 6 сати из јутра.

Из Оршаве за Београд средом у 9 сати из јутра.

Пловидба поштанских бродова

Из Београда за Пешту понедељником и суботом у 5 сати 45 мин. из јутра.

Из Пеште за Београд уторником, четвртком и суботом у 11 сати у вече.

Из Београда за Оршаву четвртком, суботом и понедељником у 2 сата из јутра.

Из Оршаве за Београд недељом средом и петком у 8 сати пре подне.

Месног брода између Земуна, Београда и Панчева

Из Београда за Земун пре подне 7¹/₂, 9, 10, 11¹/₂ сати, после подне 1¹/₂, 2¹/₂, 4¹/₂, 6, 6¹/₂ сати.

Из Земуна за Београд пре подне 6¹/₂, 7, 8, 10, 11 сати, после подне 1, 3, 4, 5, 6 сати.

Из Земуна за Београд, Панчевд пре подне у 6¹/₂ и 11 сати, после подне 3 и 7 сати.

Из Панчева, Београда и Земуна пре подне у 4¹/₂ и 8¹/₂ сати, после подне у 1 и 5 сати.

Француска лађа „полази.“

Из Београда за Смедереву, Дубравцу и Вазјаш недељом у 7¹/₂ сати пре подне.

Из Вазјаша за Дубравцу, Смедереву, Београд понедељником у 6¹/₂ сати из јутра.

Из Београда за Смедереву, Дубравцу, Вазјаш и Градишту сваког уторника у 7 сати пре подне.

Из Градишта за Вазјаш, Дубравцу, Смедереву и Београд, средом у 7¹/₂ сати из јутра у свези са влаком.

Из Београда за Смедереву, Дубравцу, Вазјаш и Градишту сваког четвртка у 8¹/₂ сати пре подне.

Из Вазјаша за Дубравцу, Смедереву и Београд у 7¹/₂ сати из јутра (у свези са влаком).

У Београду постоје еџагерске станице

1. На великој пијаци.
2. „ пијаци зеленог венца.
3. „ марневој пијаци.
4. „ пијаци цветном тргу.
5. „ жељезничкој станици.
6. „ савском стоваришту.
7. „ теризијама код Париза.

Цена вожењу

Свака возиња по вароши и до станице паробродске и жељезничке и обратно од $\frac{1}{4}$ сата, плаћа се на еџагерима са 2 коња 1 динар. За сваки $\frac{1}{4}$ сата дуже возиње плаћа се по пола динара.

У Топчидер и ватраг са 2 коња 6 дина.

Засебно вожење на ново гробље плаћа се од $\frac{1}{4}$ сата са 2 коња 1 динар. За сваки $\frac{1}{4}$ сата дуже возиње плаћа се по пола динара.

Ноћно возиње по вароши и до станице плаћа се за свако сат по 3 динара. За Топчидер 4 дина.

Ноћно се време рачуна од 1 Маја до 1 Октомбра од 8 сати у вече до 4 сата у јутру, а од 1 Октомбра до 1 Маја од 7 сати у вече па до 6 сати у јутру.

ОПШТИНСКИ ОГЛАСИ

НА ЗНАЊЕ

По § 128-ом закона о судском поступку. парничари, којима је рочиште одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сати.

Но, како се, противно овој законској наредби, догађа, да парничари код суда општине вар. Београда закашњавају на рочишта, чиме се у сваком случају отежава рад судија, а и они штете, то се овим јавља грађанству, а нарочито оном делу који често има посла код овоопштинског суда: да ће се у будуће редовно подвргавати казни по горепоменутом члану зак. о судском поступку сви они парничари који на рочиште закасне а изостанак не оправдају по § 130-ом истога закона.

Из седнице суда општине вар. Београда 28. марта 1887. Бр. 2940.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Изашао је:

БРАНИЧ

ЧЕСТ ЗА ПРАЧНЕ И ДРЖАВНЕ НАУКЕ.

број 7

1. Априла 1887. год.

са овом садржином:

О законодавној власти и о манима њеног развоја у Србији. (Наставак) од Стојана Марковића. Браћа, узомак из енглеског казз. права. (Наставак) од Ј. Ђ. Авакумовића.

О олакшавајућим околностима, од Михајила Стевановића.

О последицама необјављивања извода из уговора о ортаклуку. (Свршетак) од Ђорђа Ж. Ђорђевића.

Из суднице: VII. При свима теретним уговорима, осим при уговору зајма, може се уговорити већа добит од 12%. — VII. Вреди ли то закону јавна продаја, коју је извршио практикант полицијски, као неуказано лице?

Листак: Убијство адвоката Версеја. (Наставак)

Књижевни преглед.

Главна скупштина правничког друштва у Загребу.

Четири-годишњи преглед злочина и преступа у Београду.

Књижевне вести.

Опомена.

ДРУШТВО СВ. САВЕ.

Главни одбор „Друштва св. Саве“ у седници својој 19 марта ове год. одлучио је: да поштом подизаму српске цркве и школе у Требињу, одређујући на тај чим из своје касе 600 динара и отварајући уписницу.

Браћо и родолуби!

Главни одбор врши овом одлуком једну од оних патриотских дужности, које је узело на се друштво, искућено под заставом српског просветитеља св. Саве. Али помоћ, коју је главни одбор у име друштва могао учинити према својим материјалним средствима, тако је неважна за намењени циљ, да се мора апеловати и на ваше родолубље, на вашу помоћ.

А је ли вужно доказивати вам потребу и важност ове помоћи? И има ли потребу глав. одбор, да, у овакој прилици нарочито, подстиче ваше патриотске осећаје и ваше пожртвовање за помоћ у том племенитом и светом подухвату ваше браће у лепом Требињу кршине нам Херцеговине? Не. Главни одбор не сумња, да ви појмате дужност, које од вас изискује родолубље.

Потедимо, дакле драга браћо и родолуби; помози браћи Требињцима у остварењу предузетог посла, који ће служити на понос и одбрану српског имена и српске величине.

Придоге треба свати главном благајнику друштвеном г. Тах. Марковићу до 1 маја ове године.

У Београду. 26 марта 1887 год.

тајник

Н. Р. Поповић

Председник главног одбора

„Друштва св. Саве“

Свет. Николајевић.

УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА

Отворио је упис за своје чланове. Члан може да буде сваки Србин и Српкиња. Годишњи је улог редовних чланова 3 динара. Утемељачи, према решењу уравниога одбора, могу да изплате суму, статутном одређену, (60 динара једном за свима) у ратама од 5—10—30 динара.

Улоги са стране шаљу се на ову адресу: Сјамп Наумовићу трговцу кн. Михајлову улици. Београд.

Управа.

НА ЦВЕТИ вађен је на трибини у горњем граду један црни свилени кишобран. Сопственик нека се изволи јавити г. Јовану М. Божићу надзорнику општинских добара.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАПУТ НА ТАВАКУ

ЦЕНА ЗА СРЕДНО:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
НА ПОДА ГОДИНЕ 2
НА СТРАНЕ БЕДЛА НА ГОДИНУ . . . 2 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласина 6 дин. пара од врсте.

Преплату која слази уредницима на општински суд а не нормализације на уредника.

РЕКЛАМСКИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

Неплаћена писма не примају се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ

Комисије за истраживање подземне и изворне воде у околини Београда.

Општинском одбору вароши Београда.

А. КОПАЊЕ БУНАРА.

I

Ток рада на бунару.

У седница одбора општинског од 1. Јула прошле год. решено је, да се, ради истраживања подземне воде по изказаном мишљењу г. г. Жигмондија и Хоелмана, приступи копању бунара у близини парног млина г. Вшетечког; а, осим тога, да се сазна и право стање извора у околини Београда.

За извршење ових радова одређена комисија извршила је оба постављена задатка, и у следећем част јој је поднети одбору општинском, како извештај о току радова, тако и о постигнутим резултатима.

У почетку је комисија била састављена из следећих чланова г. г. Косте Алковића професора вел. школе; Ферд. Хоелмана, рудар. инжењера Мах. Кретића инспектора министарства грађевина, Аз. Бугарског, архит. Св. Гикаћа, рудар. инжењера, Михаила Кандића тр. и Јована Дизбера зпитекара. Доцније 24. Јула ради своестранијег испитивања и споразумевања о постављеном задатку умозени су и примили се за чланове комисије још г. г. Јуб. Клерих, пров. вел. школе, Сима Лозанић пров. вел. школе К. Глазнич, пров. вел. школе, Др. Марко Лехо држав. хемичар, Влада Марковић машин. инжењер, и Н. Стаменковић инжењер окр. београдског.

Први састанак држан је 5. јуна пр. год. на коме је изабран за председника г. Косту Алковић и доменен закључак, да се одма приступи копању бунара у околини Вшетечког млина, да се за тај посао најбо предузимах, да пречник бунара буде 2,00 метара а дубина 28,00 метара. 7. Јула закључен је уговор између општине и предузимача Габријелија Ђузене и Дугутина Лујзе, којим су се обавезали ископати бунар од 2,00 м. пречника и 28. мет. дубине за суму од 1500 динара, с тим, да они имају само горњу воду да отварају а чим се појави вода у већој количини, да је општина дужна о свом трошку воду црпсти.

Истог дана изишао је г. председник комисије са г. Хоелманом на лице места, где је, по мишљењу г. Хоелмана

обележено место на коме ће се бунар копати, и предузимач је одмах одпочео копање.

8. 9. 10. Јула копано је кроз изловачу и у дубину од 6,10 метара појавила се слаба водена жлица (горња вода) која раду није много сметала.

12. Јула у дубину од 17 метара пробавен је први слој кречне беле стене, — (перифрија кака) — за тим, све до 22. Августа а до дубине од 18. метара, рађено је у кречном камену који је у виду слојева наслаган (са падом од 8° на запад, који се над доцније сасвим губи) а између слојева наслагана је изловача са кречним песком, не навиш ни на какву нову водену жлицу. — Ради осигурања горњег дела бунара и ради изоласања горње воде, тај део бунара, почео од 10 метра, овидај је изглед у малтеру од цемента. Како је одбор општински, не само копање овог бунара но и раније извршења буњења у микрорудској долини, искључно поводом извештаја и мишљења г. Жигмондија из Пеште од 4. Априла 1885. год. то је комисија у споразуму са г. председником општине закључила, да се поново позове г. Жигмонди у Београд да се чује његово мишљење о успеху предузетог копања бунара, по што се он — г. Жигмонди — тачно утврди са резултатима извршеног буњења у микрорудској долини, јер му они дотле не беху саопштени. Том позиву одмазало се г. Жигмонди, и бавио се 30. 31. Јула и 1. и 2. Августа пр. год. у Београду, прегледао је све до тада извршене радове и о томе поднео г. председнику општине под /1 приложени извештај. Навела воде, коју је г. Жигмонди очекивао у 24. метру наступила је много раније, а тензије које су се морале саопштити, те да се достигне пројектована дубина од 28. метара, морале су бити много веће но што их је г. Жигмонди замислио, јер ма онде у Београду асиловало ничег немамо што би олакшало рада допринело; најмања станица морале су у Пешту или Беч поручивати и на њен долазак чекати. Шта више, тензије које те стране толико су, да би сваки рад немогућ био, да орећом нисмо у дубини имали подвуно уређену машинску радионицу и ковачницу у млину г. Вшетечког и да писмо направи на изванредну готовост за купаца тог млина г. г. Тоболара и Хикела, који су савали своју радионицу у свако доба на расположење.

22. Августа, а у дубини 18 метара, приречен је придолазак воде оловдо.

23. и 24. Придолажење је воде било све јаче и на 19 метру пресецени су слојеви намена нисмеу којих вода долила и то у доста јаким млазовима са три разне стране, северне, југо источне и југо западне.

25. 26. и 27. Августа, придолазак је воде био толики, а и дубина (резервоар) саме воде већа, да се са шафовима као докле није могла испришти.

28. Августа намештен је мали општински ручни шпрк, помбу кој је вода за три часа савадана и могао се са радом дубље ићи — али већ сутрадан ни тај шпрк није био у стању воду да савлада, и са радом се морало престати, до досада пулзометара и осталог прибора потребног за приливе воде.

Предлажући тешице које ће настати кад се на јаче водене жице нађе, комисија је одма по одласку г. Жигмондија, а на предлог свог члана г. Вл. Марковића, решила да се за приливе воде из бунара, употребе пулзометри по пројекту самог г. Марковића, а за што бржу набавку истих да се уложи г. председник општине. То је било 7. Августа пр. год. а већ 15. истог месеца закључена је са фирмом Ганц и компанија из Поште погодба за два пулзометра са нужним прибором, и то, на десетнаесту куповину једнога у узимаче у свајам другога са одређеним роком предјде од 16 дана. Али услед тога, што неки делови нису могли нужну пробу издржати, морало се чекати док се неки изнова израде а тога је у месту 16. прошле зиме од 40 дана докле је и последњи део у Београд пристиго. — За то време грађена је шупа за локомобилу која је од г. Тоболара и др. узета под најам и монтирана — они делови који су стизали. Тек 4 Октобра савршено је намештање и монтирање подпуно, а тог дана одпочето је приливе воде. Али с једне стране све већа количина придолазеће и сакупљене воде (која је расла са дубином бунара) и издизало опет на већу висину, с друге стране, обукана у вештим машинистима, и на послетку сам предузимач који на основу уговора трезоване да се вода што брже складирује и њему слободан бунар за рад остави рачунајући сваки час нерада у дангубу, (а међу тим али сам он ипак његови ратеници хомачкино су рад спречавали, како би што већу суму за дангубу извуцли) довршило је, те је и овако са доста тежића скопчани рад, слабо напредовао. — Кад се дошло до јаке сумње да предузимач или његови раденици, навалитио рад отежавају и одуговлаче, прекинут је 10 Новембра понова рад. Дубина бунара износила је тада 21.10 метра а дубина воде 3.10.

14. Новембра услед закључка комисије, и споразумо са г. председником општине, раскинут је уговор са предузимачем, и после безуспешног покушаја да се нађе предузимач који би довршење копања са свима осталим радовима право, комисија закључи да се покуша даљи рад у резеви.

Непосредни надзор над радом поверен је члановима комисије г. г. Вл. Марковићу и Н. Стаменковићу који су га и докле, док је предузимач радио, са особитом усталицапошћу и стручним разумевањем водили, и који су се и на даље дроговањем тог трудог посла а без награде прилизи. Да би се избегао често мењање машиниста и да би била сигурнија у раду са пулзометрима, умољен је експерт пулзометара из Беча г. Тајдехоф да пошље ког од својих машиниста вичног раду са пулзометрима, чему се г. Тајдехоф одма и одговорио.

17. Новембра пројужен је поново рад и, до 25. фебруара ове год. дошао се до дубине од 26.30 метра, та-

ко, да је дубина воде у бунару износила 8.50 метра а количина воде преко 42000 литара (42 куб. м.) Уа то придолазак воде — услед непрестаног дана поноћног, приливеа и наступајућег пролећа — био је толика, да један пулзометар који је набавио 300 литара на минут, није могао сву воду савладати а свата парног казана, која је на расположењу стајао, није била толика да би се могао и други пулзометар у рад пустити те тамо воду при даноноћном раду брже савладати, тако, да је било дана, кад се бунар није могао воде ослободити.

Да би се рад даље продужио могао, потребно је било набавити јачи казан и јаче пулзометре, а тиме не само да би се рад опет на неко време продужио, но би и нешто издате морали учинати. Да би све то бар за сада избегли, а да би дошли до одређене дубине од 28. мет, у којој би, по предности г. Хомена, могли наћи на пуштину кроз коју би пролазила савска вода и која би од земљом складица Сауу са Дуналом, — наређено је да се, место копања, бушењем до те дубине дође.

Бушење је одпочето 26. фебруара и за два дана (28. фебруара) набушена је рупа пречника 7 см. а дубина 3.45 метара проливећи непрестано кроз тврда сарматски кречњак, достигну таме дубину од 29.75 метара. — Али и а са даљим бушењем морало се престати, пошто се при непрестаном пртењу, немоу воде сваког дана све више и више, а реченог дана (28. фебруара) није се могао ниво воде испод 23. метра спустити, тако да је сваки даљи рад био немогућ.

Но, како се а овим достигла и прешла дубина од 28. метара и како је већ у 19. метру наћена ова вода која је по г. Жигмондијевом извештају тражена, то је комисија на састанку свом од 12. марта закључила, да се рад на бунару сматра као довршен и да се о овом до садашњем раду комисије и постигнутим резултатима, поднесе извештај одбору општинском. Противно овом закључку, био је само г. Хомен мишлења, да би рад требало још продужити.

II.

Постигнути резултати.

Коначни овог бунара констатовано је:

1. Да бунар пролази у почетку кроз слојеве илувијаума, затим конгерисне слојеве, сарматске — жућкото белог меланог кречњана и сарматске — тврдог белог кречњана.

2. Да је у дубини од 19 метара пресекова водена жила, која према садашњем обиму бунара даје више од 200 литара воде на минут или до 300000. литара (300 п. м.) за 24 часа и да при свем том што је 17 дана без престанка и дану и ноћу приливе, придолазак воде не само није смањен но је још и увећан.

3. За ово време рада приливе је вода око 1350 часова, по 13000 литара на час, износила је до сада 16,200 000 литара (16000. куб. метара).

4. Висина кота овог бунара над јадранским морем изо општим хоризонтом је: 90,860 м. а кота бунара у алаји млина г. Вшетског 88,594, дакле висина разлика та два бунара.

90,860 — 88,594 — 2,266 м. дубина бунара Вшетс-

из 17 метара а ниво воде је на 16 метру. — Дубина слоја кроз који вода у општинским бунар долази 19 метара, а ниво воде у истој је на 18 метара, дакле, разлика на разлика нивоа воде оба бунара износи 0,266 метара, из чега се са сигурношћу може закључити, да је једна иста вода у оба бунара.

Б. Прлићем воде у исто доба из оба бунара, није примећен никакав утицај у погледу количине воде, коју је за исто време бунар давао, кад је само из једног вода прлићена, при свем том што су та два бунара једна 150 м. удаљени један од другог, што доказује да је резервоар из којег се оба бунара пуле врло богат.

Б. Према хемијској анализи, коју је вршио државни хемијар г. Др. М. Леко као што се из приложеног под 1/2 извештаја види, нађена вода прела својим физичким и хемијским особинама, одговара у главном заједницама, добре воде пијаће и има највеће сличности са водом „зајачуке чесме“ у комуналну.

Г. Висинска кота дубине, до које се копањем и бушењем у бунару дошло јесте:

90,860—29,750—61,110 метара а кота најмање воде у Сави је: 66,600 м. Према томе дубина до које се копањем и бушењем дошло лежи за:

66,600—61,110=5,490 метара испод најмањег савског нивоа.

Саој кроз који вода долази има коту 90,860—19,000=71,860 м. дакле над најмањом савском водом за:

71,860—66,600=5,26 м. над средњим стањем Саве за: 81,860—69,700=2,160 мет. а испод највишег стања Саве за

73,360, — 71,860=1,500m. ниво воде у бунару остаје је стално на коти.

90,86—18,06=72,8m. Висина обале савске код железничког моста је:

71,686m. а бунар је удаљен од те обале за 2077,93 метара

Из ових висинских односа може се сигурно извести да нађена вода није савска вода, но вода мекролушког басена и да може имати своју отоку у Саву.

Из свега до сада наведеног, може се извести овај закључак:

а) Сам већ ископан бунар са овим пречником (од 2 метра) даје толико добре пијаће воде, колико је потребно за 30.000 становника. Додамо ли тиме још 200.000 литара које даје дивно бунар (од 1 метра пречника) у мину 1. Вистичког, то тим већ имамо сигурних 500.000 литара за 24 часа или по 10 литара добре пијаће воде на становништво од 50.000 душа — Међутим ако се у извесним остојањима још који бунар и са већим пречником ископа или ако превид овог бунара у његовом доњем делу прошири, или се у њему саграде галерије а у њилову нађених водених нижа, може се врло скромно рачунајући, горња количина воде бар још за пет пута увећати и тиме добити до 2,500.000 литара на 24 сата. Од ове количине воде дошло би по 50 литара на главу за становништво од 50.000 а по 31 литар на главу за ста новништво од 80.000 душа.

Дакле само овом водом, могао би Београд подмирити, осим потребе за пиће, и већи део осталих потреба,

Горњи закључак о количини воде која би се већим бројем бунара добила, изведен је из општања чињеница на ископаном општинском и суседном Вистичком бунару, али кад би се у близини ова два бунара, а у одстојању од 100 метара, ископа још један бунар, и то само од 1 метра у пречнику, а дубине 20, до 22. метра (а то је дубина у којој се нађена водена жаца треба да појави) (ида би се ил једновремених општања на сва три бунара, дошло до уверења не само о томе, да је наведена количина од 2,500.000 литара на 24 часа сигурна; но да се и на много већу количину воде рачунавати може. Трошак учинења овог рада биће сразмерно мањи (излажу до хиљаду двеста динара): према извесности коју би добила о богатству нађене подземне воде.

III.

О учиненом трошку за копање бунара

Трошак и број утрошених наплати, као и вредност наплатних справа и материјала, које општина може још корисно да употреби, види се извод 1/3 приложеног извештаја

презод 4.

Б. ИЗВОРНЕ ВОДЕ.

Осим копања бунара, стављено је овој комисији у задатак још и то: да испита све изворе у околини Београда.

Тек овог испитивања и постигнути резултата виде се извод 1/4 приложеног извештаја ових чланова комисије који су тај посао вршили. —

Према њиховом извештају, може се само из ових извора који на површину издижу добити више од 1,000.000 литара воде за 24 сата, што са ових 2,500.000 литара који се позитивно могу добити било проширењем већ ископаног бунара било копањем неколико нових, чини 3,500.000 литара (3500 куб. мет. за 24 а то је 70 литара на главу а становништво од 50000) а по 44 литра на душу за становништво од 80.000.

Из свега доваде наведеног можемо казати;

1. Да је копањем бунара и испитивањем извора у непосредној околини Београда постигнут врло повољан резултат и да нађена вода може служити као основа не само пројекту за снабдевање Београда водом на пиће него и за снабдевање водом која ће подмиривати и све остале потребе и

2; Да је за Београд много корисније са економског а нарочито пак са хигијенског гледишта, да се снабде и са мање али добре воде из извора, или из извора и бунара но са црпљеном и пречишћеном (филтрованом) савском водом.

Али како комисија држи, да ће за Београд бити најбоље — и са економског и са техничког стране — ако се снабде изворном водом, на ми и из много веће даљине, а скоро је тврдо уверена да у околини Анале у (Велопоточком атару) има богатијих извора, чија би се вода без великих тежкоћа могла довести у Београд, мишљења је: да треба предузети истраживања још на неко време; нарочито што се изворне воде тиче.

Примедба: чланови комисије који су се бавили истраживањем изворних вода нису могли испитати и изворе

у околине Авала, једно с тога, што су били сувише наусте својим значајним пословима, а друго и с тога: што је овај посао вршен у никоме доба, када су веће осигурање врло тешко.

На посетку, комисија дозвољена себи, да на овоме месту изложи још и следећа своја мишљења и предлоге.

а. По што овако важна питања као што је снабдевање Београда водом, не треба у читли решавати, јер су за савестно и добро решење потребне дуже студије, и по што се не сме хитати ни с тога: што би се могао оманути и сам циљ, а могли би се створити и услови за доцније штете, комисија је мишљена: да треба наредити израду генералних пројеката и прелачуна за водовод коме ће служит за основу количина воде од 3500000 литара (3500 ен) за 24 часа, добијена из извора и бунара, а у исто време да се продуже истраживања изворне воде.

Да не би пак Београђани за време трајања горњих радова пили мутну воду као сад, треба одмах приступити дефинитивном осигуравању узимањем извора и већ испопуног бунара, — грађеву сигурних канала и пољатна цевима којима ће се вода у варом довести. — Ово треба тим пре учинити, што ће нам та вода, без сваке сумње, уопште ни на која савестововода, као добра пијаћа вода, увек извршити услуге чинити. Новац утрошен на то, не би био бачен, јер би Београд за кратко време добио за увек добру воду на пиће, (пошто се данашњи водоводи морају задржати и одржавати и онда, кад се буде велика водоводна саградња, јер су они насељена и стечена својина Београђана) а тиме би се добило и наше времена да се сви предходни радови за главни водовод овако доврше, као и његова изворна заштита.

в) Пошто је количина ове воде, која би се — по мишљењу нашег — имала да употреби за водовод, знане на одат мосерских талага, то је, нарочито за доцније радове око водовода (руковање и проширавање) неопходно нужно да се одмах одпочну таква посматрања о количина атмосферских талага у околини Београда, што би се најбоље извршило, кад би општа подјелителна код г. г. министара на родне привреде и просвете, да се о заједничком трошку што скорје установи у Београду стална метеоролошка станица.

Део који би на општину пао, био би познатан према користи која би се овим добила.

При завршетку овог извештаја, комисија сматра за своју дужност да учини још и следећу напомену:

Према досад извршеним предходним радницама о истраживању воде за Београд, а на основу напред изишених резултата, на основу два извештаја г. Жигмондија (од 4. Априла 1885 г. и 3. Августа 1886. г.) и на основу извештаја о резултату бушења у мокролушкој долини, најјасније се доказује да је сасвим неосновано мишљење, које је овладало у Београду услед мање по површног испитивања: да у околини Београда нема довољно и добре воде, и да се мора прибегнути системи снабдевања речном водом који је и са економске, а што је најглавније и са хигијенске стране осуђен, као систем који прави изворном и саму циљ снабдевања вароши изобиљном водом; јер ма како били ели екстремни, ма каква начин чиниоња потребали, вода речна ма колико она бистра и здрава,

— баш у доба кад су варош и сваке болести у вароши најтеже — лети — задржаће у себи већи део органских састојака и на тај начин, било да се та вода употреби само за домаће потребе било да се може само узиде позивају уносне клице разних болести у наше домове.

Пешта, Беч, Минхен, Франкфурт, и толике друге варошичке вароши крај Рајне, Мајне, Елбе, и других река тек у крајној нужди узимају воду из река, а у новеје доба већина њих доводе или изворну или подземну воду из даљине од неколико десетина километара.

25. Марта 1887 год.

(Долазе истиски)

Београд.

прилог 1.

ВАШЕ БЛАГОРОДСТВО!

високопоштовани господине председниче општине!

Следећући вашем уваженом пријатељском позиву да дођем у Београд ради прегледа резултата о бушењу, које је много уважена општина сходно моме предлогу од 4. Априла 1885. године у долини мокролушкој извршила, у целим снабдевања вароши са водом, и да о томе питању дадем поново моје мишљење, ја сам то учинио и вама:

Да уздужни и попречни профели израђени по подацима о бушењу, које ми је издарио инжењер г. Ф. Хоелман на преглед поднео, потврђују сасвим оно мишљење о изворима који данас варош Београд са својом водом снабдевају, које сам ја у моме извештају од 4. Априла 1885 год. изказао.

Ја сам навео у томе извештају, да већи део метеорске воде која пада на ове изворе, пролазећи кроз горње готово свуда налазеће се трошине својеве, спушта се до слоја конгеријеве глинае. (Congerienthon) по коме подземно на више отиче и то како су стране оних брестукала напуне и прикупља се на највишим местима долине, где обрађује подземне водне резервоаре који се виде с једне стране у бари званој „Колон долан“ с друге стране у долини „Мокрог дуга.“

Од старих водовода вароши Београда, као што се из мојег извештаја од прошле године види, постоје данас само два т. ј. Бузбундер и мокролушки водовод, од којих само први скупа дубљу воду, док, на против, мокролушки водовод прикупља само ову изворску воду, која се у горњим регионима оних брестукала налази, а највећи део њихове воде отиче подземно као неупотребљена у долину на ниске.

Осим тога, ја сам у моме даљем извештају напомену, да се у мокролушкој долини, осим оне на најдубљем месту те долине нагомилане воде, која се из извора области брестукала мокролушке долине слива, а за подлогу тако звали „Teret“ (Congerienthon) имају, налази у близини још један дубље лежњи резервоар воде, из кога бунари Вагетикове шпиртусе фабрика и Вајергове шпиртусе воду црпу.

Овај водени басен, лежи, као што знамени мајдани отворени с обе стране долине мокролушке између шпиртуса и шпиртусе фабрика показују у белом кречњаку (Carstien kalk) којег слојега према југо-истоку нагнуте, илемеу а близини Вајергове шпиртуса на један склад кречњак камен

формације креде, који се подземно повлачи, тако, да је као што сам дознао исти ламен у једном бунару те пшаре просечен и тамо се количина воде тога бунара знатно умножила.

Бушења код тачана IV. V. I. III. и II. показују ван сваке сумње да се слојева „Церитија“ у долину мокрог Луга и испод слојева „Конгерија“ простире и по истом реду са благим нагибом према југоистоку нагињу, као што се то из слојева издју према Сава види, и према томе се праван дубље седећег воденог резервоара такође према југо истоку (SSO) простире.

Према овим околностима, назаним, да је решење општине вароши Београда да се ископа један бунар на месту које је инжињер г. Ф. Хосмајер обележио, сасвим уместно, почем ће се на том месту према у већој дубини али без сваке сумње наћи нека количина воде која је од сваке нечиistoће откопана, него што је то случај код места где је руна бр. I. бушења.

Овај бунар који на 4^м изнад нивоа мокролушког потока лежи добио је горњу воду на дубини од 6^м, која према месту бунара врло слабу жипу има. После ове дубине од 6^м слојева „Конгерија“ почињу слојеви „Церитија“ у којима се сада бунар копа. Дубина до које је данас бунар ископан износи 13^м а дубина бунара Вшегачевог износи 20^м дакле, требаће још неколико недеља рада на да општински бунар сиђе на дубину од 24^м у којој дубини добиће ову горњу количину воде о којој је реч у моме извештају.

Ја сам тиргоду убеђена, да је основано на моја досадашња искуства, да ће на горе поменутој дубини од 24^м нашла воде у бунару тако јака бити, да ће дубље кушање истога са врло великим тежкоћама скопчано бити; тако, да ће се морати изванредна техничка средства употребити те да се може доћи на дубину од 5 метара испод нивоа воде у бунару, одакле ће се галерије терати у страну да количину воде умноже, као што сам то у моме извештају од прошле године навео.

Ја ћу се особито радовати кад наступе те околности, јер што год већа нашла воде наступија која послове при изради бунара отежава, тим ће сигурније општина постати цео да добије богату количину пијаће воде.

Примате, наше благодарство, уверење мојег највећег поштовања са којим остајем

напоконичнајши слуга
Вилхелм Жигмонди с. р.
кралева, унгар. советника

прилог 2.

АНАЛИЗА.

Воде на бунара испод државног семака, који је копам према према упутствима г. Жигмондија, ради истраживања воде у околини Београда

Да би се за сада приближно дознало какав је ниво кута вода, одређено је колико садржи чврстих материја којеко врста и магњезије, да ли садржи сулфата, хлорида нитрата, нитрата, амонијака, и органских материја и на посматрањем са физичким особинама одликује на је нађено да 1 литар садржи:

чврстих материја осушених на 180°. 0.401 гр.

жаренога осатка	0.312 „
калцијумоксида	0.120 „
магнезијумоксида	0.067 „

Дакле, садржи отприлике 60 милиграма органских материја, (1 литар воде редукује 10 милиграма калиперманганата) незначителне количине хлорида и сулфата и једва приметне трагове нитрата, нитрата и амонијака.

Вода је свежега укуса, нема никаквога мириса ни боје.

Температура воде беше 10 децембра 1886 г. 13°C. Што пак пробе ове воде, узете непосредно из бунара а и из појединих извора у бунару, не беху довољно бистре, узрок је по свој прилици рад око копања. Из истога узрока није могуће било извршити са сада детаљније испитивање.

Детаљнијем испитивању ваљало би да претходи и ближе понавњање вода у околини а и тачније проучавање хидрографског и геолошког положаја места, на коме је бунар ископан.

Према поменутиим физичким и хемиским особинама, наизвесна вода, одговара у главном захтевима, који се изискују од једне добре воде за пиће.

У сравању с осталим пшним водама, који је г. Сима М. Лозанић анализирао, ова вода има највеће сличности с водом у Комштину, код тајдушке чесме.

12 Марта 1887 г.

у Београду.

Др. М. Т. Лео
државни хемичар.

ПРЕЛОГ 3.

КОМИСИЈИ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ ВОДЕ У ОКОЛИНИ БЕОГРАДА.

Изабрани од комисије, да испитамо има ли и каквих извора у околини Београда, који би се могли употребити за снабдевање Београда водом, у неколико смо извршили постављени нам задатак и о досадашњем нашем раду част нам је поднети комисији следећи извештај.

Немајући никаквих тачних података о извешности већ узхваћених извора, — сматрали смо као прва задатак рассмотрити постојећи поводод и окозину већ узхваћених извора, као и измерити све видљиве изворе и отоке у долинама тих узхваћених извора, на на посматрању прећи на разматрање даље околине.

Извори који Београд водом снабдевају, находе се десетине у долини Вилхидера, а десетине у мокролушкој долини. — Тачан број, па ни сам почетак (глава) неких од тих извора, није ни самом варошском тешичењу познат, као год што нема ни бар површног снимљене ситуације тих извора и трасе самог поводода.

Први поглед целог поводода ван вароши извршили смо са г. председником комисије 4. септембра пр. год. за тим 13. октобра прегледали смо још не узхваћене изворе у долини мокролушкој и долини иза мокролушко (Ашикове) механе, између Мокрог Луга и Калауверце; а сутра дан 14. обилази смо хумористичку долину и мерали надамност чесма у Кумодражу. 20, 24. и 25. фебруара ове год. обилази смо понова долине: Силвадорску, извршише и ме-

рење узвишених извора, као и мокролушних и кумодрашких потоци.

Резултат тих наших експеримената је:

1. Извори, или управо водене жие, које Београд подом снабдевају, находе се доста плитко испод површине земљишта и те на своју изоваче који местимично и на површину изиђа.

2. Канали којима су те жие узвишене и који воде воду у варош, находе се на многим местима у хрћавом стању и пропуштају воду у околину земљишта, а већином су још не дирнути остаци на доба римске и турске управе над Београдом.

3. Мерешем 20. пр. м. нашли смо да све узвишене водене жие у долини билбилдерској (на броју 5.6.) дају 2, литра на секунду или 172. л. м. за 24 часа. Ови извори дају воду дорћолским и пализлуским чесмама (на броју 10.) а снабдевају водом до 13000 становника. Према том^е на сваког становника тих крајева долини дневно по 13. литара воде.

Но, како у овој долини има још неколико извора који изиђају на површину, и како има доста мочварних места у тој долини, то би се из те долине могли наћи и већој количини воде, кад би се само све водене жие похватале и добро саграђеним водом одводиле.

4. Мерешем 24. пр. м. нашли смо, да сви извори варошког водовода и електричне чаршије (на броју 67.) укупно дају 3. литра на секунду или 260. л. м. за 24 сата. Ови извори дају воду за 43. чесме у Савамали, варошком кварту, Теразијама и оба Врачара, а снабдевају водом до 23000 становника тих крајева. Дакле на сваког становника долини дневно по 11. литара.

Осим тога, измерили смо извор „испод врба“ у долини мокролушњој који није узвишен, и нашли смо да даје за секунду 1. литар или 86. куб. м. за 24 часа; а толико исто даје и други извор испод „Милејаког потока.“ — Оба ова извора по свом положају и близини постојећем водоводу, могли би се лако у водовод довести и тим би се количина воде увећала још за 172. куб. м. дневно.

Међу тим, било копањем бунара, било просецањем долине каналима, могла би се из ове долине, количина воде знатно повећати, јер и сам изједн земљишта а и бушњава која су пре две год. у тој долини чињена, показују да у незнатној дубини испод површине, има водених жиеца. — А тако исто и кумодрашка долина по спољњем изгледу показује да је прилично богата подземним водом. — 25. пр. м. мерили смо количину воде мокролушњог и кумодрашког потока, не далеко од утока овог последњег у мокролушци. Тим мерешем нашли смо да:

Мокролушни поток даје 15 литара на секунду или 1300 куб. м. за 24. часа а

Кумодрашки поток даје 2, 5 литара за сек. или 200 куб. м. за 24. часа.

По казивању, кумодрашки поток даје готово увек сталну количину воде, а нађена количина од 200 куб. м. може се као минимална узети; међу тим, мокролушни поток прилично опала и нађена вредност од 1300 куб. м. може се сматрати као средња количина, а као минималну количину можемо узети 300 л. м. тако, да би могли računати на 500 куб. м. воде из ова два потока, или, ако ра-

чувамо по 10 литара пијаће воде дневно на становника и рачунамо Београд са 50000. становника, оба ова потока подмиривали би потребу у пијаћој води. — Према досад учињеном испитивању изази овај рачун за количину воде за 24. часа: 1. садашњи водоводи дају 432. л. м. извор испод врба 86. л. м. извор испод Миле, потока 86. л. м. мокрол. и кумодр. поток 500. свега за 24. часа 1104. л. м. Рачунајући Београд са 50000 становника, дошло би по 22 литара дневно на становника, а за 80000 становника по 12 литара. — Кад би се у поменутим долинама ископали бунари или канали, кад би се на удебеним местима подигли резервоари, који би се преко воћ и кад је мања потрошња, водом пунили, и кад би се довођење воде правило извршило, нема сумње, да би се из тих долини и већа количина воде могла добити.

Према положају и писани поменутих извора и потока, могло би се већи део воде природним падом у варош довести.

Чесме и извори у селу Кумодражу, дају незнатну количину воде: на једно с тога, а друго и с тога, што је та вода и самом селу потребна, мишљања смо, да на те изворе не можемо наоружати. —

Како нам послова редовне дужности нису дозвољавале, да размислимо и даљу околину Београда, (као што нам је у задаткама стављено) то и писмо у стању извести комисију какви су изгледи за воду у даљој перитерији.

За изворе у околини Жаркова „Рениште“, „Змајеван“, и „Беле воде“, познато нам је, да могу укупно дати до 4 литара на секунду; али, како ови извори (осим Реништа) доста ниско леже, а количина њихова није баш тако знатна, то би се они могли само онда узети у обзир, ако би се испитивањем нашли да би на Београд корисно било довести изворе железничке реке и Читачке воде, које на наведених узроцима нисмо доспели да објаснимо. —

Као што ће и сама комисија увидети, испитивање хидрогеометрије околине Београда, неможе се још сматрати као довршено, а ми смо мишљали, да би та испитивања требало предузети, али само на овако „комисијски“, не предложити општина, да или сама обрађује биро за те радове, или највећ каквог познатог хидротехнику коме ће поверети како испитивање тако и изградњу пројеката.

9 марта 1887 год.

у Београду.

Ј. М. Жујовић (с. р.)

Влада Марковић (с. р.)

Н. М. Стаменковић (с. р.)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париским „Солес“-у)

Петроград 29 марта 1887.

Свакоме, и на страни и у земљи, познате су грозот, које у овоме часу прте руској царевини од руског нихилизма; али, мало има људи, рецимо у

напој Француској, који и сањају о једној другој опасности, о финансијској, — о трговачком општају, о овој давно предвиђеној катастрофи — о банкротству...

Ма како страхотан да је тај nihilizam, он ипак, на крају крајева, задире само у политичко устројство Русије. Али финансијска криза прети самим и свакоме, од петроградског спахије и московског племића, до мужика Велике Русије и јеврејског меџаице у Пољској. Свакога ће то да дарне у материјални му живац, сваки ће ту да осети и да зајада. Влада, коју горе неумитни непријатељи, окреће се у властитој немоћи и очајању. Из дава у даи стање се погоршава, немаштина расте. Очевиђно, за Русију купају часови великих искушења. Јер, шта је бугарско питање? шта ли англо-руско сунариштво у Авганистану? — пред тако двоструком несрећом, као што је прања главе цареве, и народно банкротство. Како је Русија за последњу годину показала толико мудрости и уздржљивости у својој политици — ту, и нагде иначе, узрока треба тражити. Ако је Исток још недируг, а Аустрија још читава, ако влада обавила дубокоистражања Немачку коју мрзи и Ингледску коју презире — то само финансијским јајима нашим ваља захватити.

Има осамнајест месеца како сам вам јавно за почетак ове кризе — додајте: да ће она бити дуга и дуготрајна. И то моје пророштво доживе свој жалосни потврду. У пркос општем миру, цена нашим папирима је јако и непрестано опадала, и данас се овде говори само о финансијској несрећи. Штете, које је руска трговина претрпела за последњих неколико месеца неизрачуњиве су. Од 1-ог јануара па овамо, рубља је пала са 100%. Међу тим, цена памуку скочила је за трећину, а на капи се и удвојила. У опште, сви вртикли из иностранства страшно су поскупили; док руски производи не вадје више ни трошкове. Тако, на пример, цена домаћем шећеру пала је тако ниско да га фабриканти морају да продају на штету. Две трећине шећерних фабрика, које беху негда благо и понос Русије, давно су затворене. Гласе су пропаде а радници живе у најдубљој беди. Иста несрећа у житарској радњи. Зла година, 1885-та, беше нас довела до ивице глади. Лањска 1886-та, била је боља, али цена је опет жигу тако ниска, да земљорадници не може нипшта да заради. Додајте сад томе да се стране пијавце, једва за другом, затварају. Некакав ветар парнице заштите дува по целој

Јевропи. Наша се храна гомила у Одеси, Таганрогу, Риги и Либави, али нема купаца, по што су стране царине пресекле сваки извоз. Рубља је, као што рекох, тако опала да је руским туристима колико и немогуће да путују ван земље. С друге стране, претерано давање руске царине дође да укочи сав промет са осталим светом и упропасти француске трговце на Новском Проспекту у Петрограду и Кузнецком мосту у Москви. Страшни пад у цени жита и шећерне репице нашо је жешћи удар јужним и средњим нашим крајевима но што би их и у најнесретнијем рату снажи могао. У губернијама Кајевској, Курској, Подолској, Черниговској и Харьковској, читави сипхилуци су на продаји а ни одкуда да се добије купац. Странци, који су слали своје сирове у Француску и Немачку на науку, сад су принуђени да их враћају, јер се могу да их тамо издрже. Села, која више пати и више трпи по сви други, ударно је у сеобу на Исток, загриван неким магловитом надом, да ће тамо негде у Сабиру или Туркестану наћи на плоднију земљу и мању порезу. Према томе, дуги редови исцеленика, тако бедних да на путу живе од прошње, дају се вијати на Дону и око Волге. Ту имамо пред собом тиху, тужну али постојану, навалу на исток. — Истина, да љу изводе гладне и очајне масе, али тим не мање свет се враћа онамо од куда се сунце рађа. Кад дође време (а доћи ће, и то можда скорије но што се мисли) да ове војске јадника нађу на свом путу каквог Пашкова или Пугачева, онда ће имати ко и да их води противу вароши и варошана. Талас друштвене буре, која се стигла на западу, тада ће над словенством беснити; јер она глад која истерује људе из горе, и медведи из пећине, истераће и мужика из колибе....

Понављам, *танго* је стање данас у Русији, а ви видите да није ружичасто. Овој је земљи, доста, потребан финансијски ђенје каквог Колабера и политичка енергија каквог Ришелија. Али велики министри су реткости. На двору, око цара, видимо поштене људе, верне и добронамерне чиновнике; али ни један од њих не зна ни шта се хоће ни шта се може. Они се плаше и од најскромнијег програма рада. Они призивају да је овладао опште нерасположење, и они то оплакују, али не схватају узроке, и ништа не раде да ствар поправе. Међу тим, дошло се до такве гди се морају пред реалностима очи отвратити. Шта, на пример, треба те да се крива трговачка ублажи? Како ће да се поврати равнотежа у буџету са дефицитом? Верујте, да исто ово страшно

питање (дефицитско) које ви тамо у француској скупштини износите, да је оно на дневном реду царског-кабинетског стола у Гатчини. И мени је само жао што морам да вам јавим, да су се за решење његово до сада бирали најнегоднији и најштетнији путеви и начини.

Ако се сећате, ја сам до сада, чешће већ, говорно о систему оних *пасоша* који састављају искључиву, или готово искључиву, бригу руских и малих и великих чиновника. Ово је, збоља, случај у земљи где вам прво паскарало сеоске полиције може за пет динара дати лажан али савршено уредан пасош! Ну, како му драго с тим, цена пасошу за иностранство била је до сад пет рубаља, или од прилике, десет динара по садањем течају. То, до душе, није много. Русија има рачуна да у што чешћи додир долази са осталим државама цивилизоване Јевропе. Трговина је с тим добијала, а и путници се вине тужили. Ну, ево шта сад наши министри нашоше за добро да цару предложе:

Стари указ цара Николе од 1851 године да се врати у живот у свој својој строгости. По сили овог указа сваки, Рус или странац, који хоће да пређе руску границу, дужан је да плати спашну таксу од 250 рубаља или 500 динара. Даље, ако дотично лице остаје ван земље дуже од шест месеца, оно је дужно да за ново поштође плати нову суму од 250 рубаља. У противном случају оно ће се по повратку казнити, прво затвором а за тим троструком глобом. — Молим, да л' ћу ја погрешити ако вазомем ову меру варварском? Ја не говорим о обичним туристима — већина којих се сада мора одрећи годишњег им путовања у Француску, Италију, Инглеску — већ питам само: шта ће бити од оних ситних трговаца, торбара, ђака, и болесника којима ваља тражити здравља у купатилима Чешке или на морској обали Нице? Шта ће радити работници из Мале Русије који сваке зиме иду на печалбу у Влашку, Галицију, па и саму Шлезију? Или ће и Русија оградити себе китајским зидом? И ако ће, онда, какве најде може отуда видети ова царевина? Није ли, управо, ту очевидна штета за државу која, у место приходе своје да повећа, са свим противну целу постиже?

Од своје стране, цар је то одмах уочио и наплатио да сузбије претерану ревност неравноложних слугу својих; али је несретно начело ударања намета на пасоше, и ако са неким ограничењем, ипак продорло. И тако, сваки ко хоће од сад да иде на страну, има да плати, не пет него, *осамнајест* ру-

баља. Само имајте на уму, да ће се ова такса измиривати у злату, што чини дупло у банкнотима. Даље, још имајте на уму, да је свака жива душа ту приморана да плаћа, што значи, да ће и деца, која буду путовала с родитељима, а која до сада нису никакве таксе плаћала, да ће се и она од сада сматрати као одрасла лица. На пример, један мој пријатељ који сваке године иде у Немачку са еминизијом, плаћао је до сада за жену и четворо деце пет рубаља или десет динара. А сада му треба узети *шест* пасоша, који ће га укупно стати неких 216 рубаља или 432 динара. Долажу још, да је тај пасош имао важности за шест месеца, али сад дознајемо да важи само за *један* месец, јер са сваки од прва три месеца имаће да се плаћа по 15 рубаља, а за сваки од другог тромесечја по 20 рубаља. Најзад, за сваки од следећих месеца плаћаће се 25 рубаља или 100 динара, а, за свако закашњење на пријави глоба од најмање 25 рубаља... Излишно је причати, какав је упечатан морала учинити на странце овака, управо, забрана путовања изван Русије. При том, многи руски трговци, агенти, проесори и ђаци на страни, који сваке године обилажу своју постојбину и родбину, сад не могу на то ни мислити. Таме је, и онако оштећени, саобраћај између Русије и западне Јевропе прекинут, и границу њену сада ће моћи прелазити једино висока аристократија.*

* Увекмо слободу да прихватио честитом г. дописнику, да је ово одласење из стране и базање по туђини, изостало од стране господских и изушних сталоса Русије, предлазио и у изнужтобу. По примеру оваких бојера читаве изостале балканске цивилизације руске правде се годинима по бавече светот, тражећи и аспирајући руске изостале Национит, Францужанина и Талијанска. Бакал је руска пречна толико могла знати у злату и злату изосталој, а и: често изосталоу* целу кад је овако препове путовању у иностранство сталоса.

Прегледник

ОБЈАВА

Суд ово-оштински даваће на дан 17. тек. месеца и године плаћење на марвеној пијаци за продају производа овоземаљских законом дозвољеним за Марков дан о прослави праве палигуаске 25. ов. месеца.

Лицитацја поменутих плацева држаће се пред кафаном „Нови Пазар“ на марвеној пијаци означеног дана пре подне од 8. до 12. и по подне од 3. до 6 сахата.

Овим се позивају лицитанти да озаченог дана дођу и лицитирају. Сваки лицитант дужан је по извршеној лицитацји одма новац положити, одређеном за то званичнику.

Из седнице суда оштинске вар. Београда № 3227. 9-ог априла 1887. год. Београд.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАТЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНШТУ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРЕДНУ:

НА ГОДИШ 6 ДИН.
НА ПОДА ГОДИШ 3
ЗА СТРАНЕ БИРАЧ НА ГОДИШ 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласика 6 дин. нара од врсте.
Примљено ела самог упућеном на општин-
ски суд а не на кореспонденцију на уредништво.

УПУЋОПИС НЕ БРАЉАЛУ СЕ.
Неплаћена писма не примљу се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Р А Д

Комисије за општу, општину београдској пријављених, по-
и да за водоводе, канализацију и осветлење. —

I. Состанак

10. априла 1887 године. (по ставу београдског, безбедности).

Почетак у 5/2 сат. по подне.

Били су присутни: Мих. Пантович, Елија Були, Ни-
кола Ђорђевић, Ђорђа Ж. Ђорђевић, М. Д. Кинзи, К.
Пржоторац, Ми. П. Милинковић, Милан А. Поповић, М.
Марковић, Влада Марковић, К. Алковић, Петра Велимировић,
Јуб. Керић, Дим. Мил. Јанковић, Фердинанд Розет, Мих.
Бранковић, Др. М. Т. Јико, Стеван Јосифовић, С. М. До-
лић, Коста Д. Главић, Јово Кривошеј, Др. Л. Пачу,
Ј. Николић, Ј. Ангула.

Г. Председник. Господо, ја ћу прво да благодарим
господо, која су се тако дубљом одавала поштом општине,
и дошла, да својим памету и својим искуством помоћу
општини, и општинском одбору, у питању врло важном
за нашу варош. Варош наша, господо, која има част да
бу с престоница једне краљевине, која је познатијем гео-
графским положају да игра велику улогу, трговачку и кул-
турну, у саобраћају међународно-трговачком, одан и по-
себа велике потребе, која треба да се подмире, које из-
обзира трговачког, а је из обзира здравственог, а које из-
обзира културног, — и три основне оквире, којима су
моле наше варош давић помирисе.

Преставиштво општинско од наше године, мисли,
како ће те потребе подмирити. Ви сви знате, које су те
потребе, знате, да немате ни водовода, ни канала ни
довољног осветлења. У једно време мислило се, да се те
потребе могу најкорисније замирити у режији саме опш-
тине, и у том смислу чинише су студије, и пројектовање
је један закон о варошкој трешари, на који се рачу-
нало, да ће дати средстава нужних за извршавање пре-
дуга. — Тај закон из разних узрока остаје је неуспешан
у пракси, и преставиштво варошко, после тога, мо-
рало је трешари других начина, на који би се могло што
брже прићи подмирењу потреба. После дугог разматрања
и дебатована у одбору нашо се, да је најбоље, кад оп-
штина нема средстава да сама то изврши, да приђе кон-
кисији, и услед тога објављен је конкурс за та предузета
општинска.

Конкурс је трајао до 10. марта ове године, и до
тог дана јавило се неколико понуда. Одбор општински
изабрао је једну малу комисију, која је те понуде ста-
новила, и по што је она те извршила, изабрао је малу коми-
сију, којој сте ви чланови, и унутро преко мене меабу,
на вас, да обратите особиту пажњу, и да по своме струч-
ном знању и искуству оцините, имали међу пријављеним
понуздама које, коју би општина са користишћу прихватила, и
која је та понуда?

Ја сам, господо, све те понуде овде докмо и пре-
даћу их чим се ова комисија конституише.

Мислим, да је потребно, да се прво изабере један
председник и један довођа, који ће председавати по-
магама и извршавају извештаје одборске.

Имам да додам још и то, да ће општински Суд ста-
јати комисија на услузи, ако јој буду потребна каква
обавештења. Дале, ако комисија буде потребно и при-
сутно кога од преставиштва понуђача, може га комисија
позвати преко мене, да јој дође, а и они су сами изја-
вили такову готовост ако позвани буду.

Сад, ја бих молио, да се изабере председник, који
ће комисијом овом управљати, а кад то буде ја ћу имати
да му прдам један акт од стране председништва оп-
штине.

Г. Мајорко Павловић. Пре него што то буде, ја бих
молио да ми г. председник општине одговори на једно
питање. Кад се већ мисли извршити канализација, водо-
води и т. д., а нарочито, што се канализације и водово-
диче, то, да ли је и остало што је за извршење тога нужно
спремљено, нар. да ли је за канализацију изградња го-
това? да ли је узхваћена мрежа, куда ће канали ићи? и
колико ће бити ширине и дубоки, и да ли то стоји у
свези са самим допунским предузећем односно канализација?

Што се тиче водовода и воде саме, да ли је утвр-
ђено, која вода да се узме, и да ли је тим подухватима
познато, да ли је одбор одлучио, да тоће воду савезу,
или изворску, или ће то имати комисија да каже? Ја бих
молио да ми ст на све ово одговори.

Г. Председник. Господо, на ова та питања наћи ће
комисија по што се конституише и себи председништво
избере.

На прво питање: Павловића, да ли је канализација
извршена, могу знати, да је извршена; савезако, ови, који
су пошени да ту ствар рале, на имању су свих радја,
а после остаје да то само и г. министар грађевине оди-
бри, у што се потпуно надам. Што се тиче других пи-
тања, та се у главном свеле на то: да ли је општина

imala kakav plan na osnovu koga je raspisana ova stеча?

Na to pitanje meni je, gospode, tuzaljko što moram odgovoriti, da oštitina nije imala plana. Najpre, dok je bilo pitanje, da oštitina sama izradi u svojoj rekciji te poslove, govoreno je, i to da oštitina izradi plan, na da se na osnovu plana raspise stеча za preduzimate. Doznanje je to misle napušteno, i ostavljeno je prostu ponužavcima, da oni sami izđu i sa planom takvim, kakvim bi se mogla izvršiti ta, preduzima. Ja mislim, da je svaki od ponužaca predložio pravno študiju o ovim predužavcima. Istina, ja nisam ulazio u pojedine ponude, ali mislim i nadam se, da će se kod svakog ponužaca naći i plan, kako misli sve ovo izvršiti.

G. M. P. Pavlović. Onda izlazi, da mi ne znamo šta hoćemo. Ne znamo kakav nam plan treba. Zbogom čoveka da nam skroji šube a on nam ni meru nije uzeo. Ja mislim, da i sama komisija ova treba da študira te planove, te da ona, kada vidi glavni kanal i kako da se sprovedu sporadni kanali. Sada dolazi pitanje samoј води. Kao što sam rekao, treba da se ona, koja vodi? da li izvorska ili sajska? O tome se ništa nisam, već ako će se doznati rasvetliti od samih ponužaca.

G. Pred. oštiti. Ne bi trebalo, gospode, da se upuštamo u ocenu pre, nego što predlažemo same ponude. Posle, kad uđemo u more, i proučimo ih, mislim, da će ona koja sad govore moći tada sa većim pravom govoriti.

G. K. Prigorod. Gospode, u odborској седници gosi. predsednik je izveo izneti ovu stvar kao najvažniju. U ime toga on je jako antagozao sve odborнике и тражи, da mi radimo na tome kako će u komisiji onakog rada uneti duže, koji će uneti da dadu ocenu o ovim ponudama.

Ja imam dakle da kažem; da primam predlog g. predsednika oštiti, po kome na "prvo" mesto treba da bирамо председника ako hoćete ad hoc — ja bi ga tako nazvao — и разуме се и једног помагача председнику као деловођу.

По што је г. председник доносио представно велику важност предузећа по Београд и престоницу, онда нема сумње, да ми не можемо ништа с правом да кажемо, пре него што загледамо у саме предмете, док не видимо шта су понуђачи поднели.

Молио би, dakle г. председника, да ми изнесе своје мишљење односно избора председништва, те да се зна ко ће руководити послове ове комисије. Од своје стране, ја сам мишљена, да треба да бирамо председника који ће нам моћи дати потпуна објашњења о стварима за које г. Мажула Павловић пита, који ће нам бити на поноћу у свима детаљима, једном речју, да бирамо стручног човека.

Према томе ја бих рекао, да за председника изберемо још и човека, који је био нећ у једној стручној комисији и који је међу нама један од најкомпетентнијих. Ако ми дозволите, gospode ја ћу бити слободан да у то име кандидујем, да нам предлажем г. Алковић („прими се“) председника комисије за истраживање воде. Он ће нас у овом по оштити најважнијим питању најбоље моћи обавестити, а ипак показати колико имамо спремнег материјала за ове послове, и можемо ли у те послове ући,

или не можемо? Јер, како се мена чини, г. председника оштити тражи од нас, да му ми кажемо, је су ли пријављене понуде суко и прескоче за нас, или не су, и може ли се која од њих примити и то која?

G. Тока Ђорђевић. Господо, по што је г. Пригород канцеларско председника је предлаже да за деловођу изберемо професора велике школе г. Глазничка (чује је се: врло добро).

G. K. Алковић. Молим, gospode, од своје стране, ја имам само да кажем хајте г. Пригороду; али, кад је реч о избору председника, онда мислим, да не би требало да изађемо тако брзо са кандидацијом, него нека сваки бара кога хоће, тј. нека се председник бира гласањем.

G. Пред. oštiti. Ја мислим gospode, да нема сумње, да је предлози избор врло добар, по што је г. Алковић, у овим питањима стручан као што је са самим радницама упознат. Он је био председник комисије, која је испитивала водени темен и који се у дотичним, управо, техничким стварима разуме; но ипак, форме ради, ја мислим да би се могло исти избор обавити на други начин, бавољем на пример.

G. M. Павловић. Ја не знам на шта би то било тако. Доста треба изабрати за председника стручно лице, који ове ствари потпуно разуме, вије зна да руководи ове послове и да се нађе у свима техничким питањима. То је gospode, сасвим природно, да тог човека треба да изберемо за председника, — али и то нећим, да, ма кога би изабрали од не грађанских грађана за председника, свакоме треба да хтеј на сру, свакоме треба да гледа, да нам се ми најмање што не промисли, за шта би се доцније жајали. Па, кад је г. Пригород предложио г. Алковића за председника ове комисије, он је имао на уму то што је г. Алковић у овим пословима од нас свају најстручнији и да је за то место способан. Ја се томе придружам и предлажем, да г. Алковића актамацијом изберемо. (Вичу, „врло добро“)

G. Пред. oštiti. Ако сви пристајете gospode, онда да сам избор као једногласни гласањем, (Пристајемо)

G. Тока Ђорђевић. А за деловођу г. Глазничка (пристајемо).

G. K. Алковић. Ја, вам gospode, захваљујем на укланови ми почасти, али молим и да се одмах огразим. Ја, и ако сам по свима техничар, ипак сам се одавно бацио на друго поље рада, те може бити да ми много што и неће бити тако познато. По у овоме друштву има млада људи, који својом спремом могу тај недостатак надокнадити. Уверен сам дакле да, ако с познати и вишом префењо штудии, да нам на том путу неће недостајати на знања на других елемената, и у тој вери примам се gospode, председништва и онет вам се захваљујем на почасти.

G. Пред. oštiti. Сад дознајте г. председниче да вам предм пријављене понуде. Њих је четири на броју и јесу:

1. no, „Vereinigte Gaswerke“ — из Аугсбурга за осветљење вар. Београда гасом.

2. no Друштво Тесовила Финса, Власја Мабина и Лесина Гјот-а — подишени од запустелих њиховог г. Ј. Голдберга, за снабдевање вароши водом.

3-ће, Јасинке на Брисау, за снабдевање парошним водом.
4 о Милош, из Парова, једно, за снабдевање водом,
друге за канализацију и треба за осветљења гатом. У
прву понуду има и један додатак.

Председник комисије г. К. Алексић. Господе, Господине председник општине отворно је овај саставак и нагласио је јестан акт од стране председништва и одбора, укључен на комисију. Ја мислим, да на првом месту треба да прочитамо тај акт, који ће на сваки начин, бити такво садржање, да нас може рајанствосати у нашем раду. Ја би вас, дакле молио, да га саслушате.

Деловода комисије г. Глазнички. Чита акт који гласи:
„Господине председниче. Сматрам за предно, да, поред објашњења и-је имамог часе дата комисија првљом првом саставка 10 о. м. још и овим путем вам се надлежно обрати.

После равних покушаја, које од неке године на овамо, наша општина чини за своју варош, а земаљску престовину, снабде преком јој потребама, а на име: добром и довољном водом, модерним светлосним каналом и осветљењем, председница одлучи њеног одбора од 29 себруара 1886 г. имаа је на то: да општина, прена власто има које има наручити, задржи у својим рукама, изврши у властитој регији, све радње око таквих производа. На, како је изоставком пројектоване тропаричке парнема изостало и овај финансијски избор на који се у почетку рачунало, и на коме се мисао о општинској регији и финансија, то је одбор општинске у последној и најпознијој одлуци по тој ствари прабрало путу концесија најбољем понућачу. У тој псам он је, одлучио својом од 10 новембра пр. год. расписано стечај од четири месеца, данаш му сав могући публицијет и у асмаи и на страни. Као резултат тога, општина има данас извесне понуде које је најпре преко нарочите, одбором изабране, комисије отворити и протоколесати дата. И те понуде ова предаје комисији, коју је одбор би саставио 11 марта све год. изабрао, и којој сте ви, Господине Председниче, предлажик — с мовлом: да о њима своју стручну цеву донесе и одбору општине ресервисе.

Дакле, Господине председниче, молим да ваша комисија буде тако добра, да нам на следећа два питања своје комитетне одговоре даде, — а на име:

- 1- Која је од приложених понуда најбоља? и
- 2, Да ли је и та најбоља понуда таква да ју наша општина је корисну примити може?

Уверен, да ће наша комисија учинити све, да се ова кољико тешка толико прека, питања по нашу општину брзо и и повољно реше, јестим, и т. л.

Председник комисије г. Алексић. Господе, по што је ова, ствар била пред једном уком комисијом, која је те понуде отворила, ја мислим, да ће нуљно да се упознамо и са њеним радом, док, за успешност нашег рада добро би било да дамо признање да се чују мишљења господи чланова комисије, на који начин жете да се отпочне наша радња (одобравање)

Читање понуда било би свд на раду, и ја мислим да најпре прочитамо оне гд њих, које су на српском језику; а друге, које су на страном језику, да дамо претходно да се преводу на српски. За сад молим да изасоки

на решење само питање: хоћемо ли ове понуде читати једну по једну?

Г. Мијајло Павловић. Пре него се упуштамо у читање тих понуда, имам да приметим, да нас овде има доста, који ћемо пропусти време слушајући бадава, јер се у тим техничким питањима ништа не разумемо.

Мени се чини, да на првом месту треба да од стручних људи изберемо један ужи избор, који ће све то да оринутира, и да види, јесу ли те понуде учиниле на основу наше нивелације? како стоји с тим каналима? како ће да буду широки, високи, и упрас, да ли ће одговарати положају Београда и овога нивелацији?

Што се тиче воде, има да се види куда и како ће ићи та вода? каква ће мрежа бити? и како ће се све то извршити? Предлаже се, и псам се, да ће овако и овако бити, а нема нивелационог плана, који би за комисију меродаван био, и који би јој помогао да оцени која је понуда јетивнија, а која сувиша?

Г. Димитраје Миловановић. Ја сам сасвим противан да се одржије специјална комисија из чланова ове комисије за испитивање пријављених понуда, као што те предлаже г. Мијајло Павловић. Једанпут се мора све у пуној седници читати, и на што не би одмах се учинили? да се, са понудама упознамо; а после, допације, можемо се поделити и у особене секције.

Г. Председник општ. Господе, у колико ми је познато из кратког прегледа, у свакој од ових понуда, ви ћете наћи план или мрежу канала, повођа, гасови цев и тд., јер, као што сам рекао мало час, људи су штудирали преглего што су своје понуде подноси. Тај план сваки ће од понуде моћи разумети и моћи ће, као што има, да примети. У техничким, пак, питањима планови ће бити да говоре само стручњаци, а то техничари у финансијским пак питањима неће моћи техничари али ће говорити други, а тако исто у правним питањима говориће правници; сваки лако по својој стручној спреми.

За то ја мислим да треба претходно да прочитамо све, на после да се даде појединим стручним комисијама, које ће свакако за овај посао потребне бити.

Г. К. Цригерал. Ово, што је г. председник општине рекао услед захтега г. председника комисије, то сам исто и ја исто да кажем. Ја сматрам, да је овај акт нашег вечерашњег рада врло обилан, на се и обилније морамо упознати са целом ствари, и то сви без разлике. А сволашто. Ја се бојим, да се не би површна садржина понуда пренео по вароши и тамо изнео, да су другачији услови по што у понудама доста стоје. С тога се слажем са г. председником да се све понуде овде у пленуму прочитају, — па онда да одредимо специјалне комисије од стручних људи по предлогу г. Мијајла Павловића.

Г. Златко Ханди. Ја сам мишљени, да се најпре одреде одбори по стручностима: техничким, финансијским, леварским и тд. па да се приступи раду и упуће понуде одборима, који ће, по што их све прегледају и преуче, целој комисији у пуној седници ресервисати.

Г. Др. Пату. Ја мислим, да, кад би се само овде читале све понуде, да нам то не би много користило, а то за то, што су та питања врло тешка и заседају у великој мери, па се ове овако читајућа не могу упамтити.

Ми би најбоље учинили, да одмах штампамо све те новце, како за нас чланове комисије, тако и за чланове одбора општинског, па, по што нас те новце свестрано проучимо, да се овде састанемо или тада у одсеку подзема, или možda неће тада ни бити потребе да се на одсеку додешмо. Управо, ја не видим другог пута него да се новце штампају, и да се нама свима да по један комад на штудiju, те да о њима размислимо и са јачом спремом општина своје мањешне дамо.

Од читања овако у плану, као што рекох, не би имали никакве користи, јер би на тај начин врло тешко било, а скоро и немогуће, читати упоређена једне ствари с другом. Кад пак добијемо штампане новце, онда ми ћемо много боље о свему промислити и што нађемо за нужно и приобескити, та после, у једној седници све решити. Ако нађемо да ипак треба да читамо све новце заједначки овде, онда ћемо онет бити брже готови.

Дакле, мислим да ће најбоље бити да се све новце штампају на то а предлажем. (Чује се: врло д б р.).

Г. Пера Велимировић. Господо, ја сам мишљена да не треба оду у плану читати ову ствар, јер кад би то учинили, не би могли на чисто знати све што треба да знамо, већ би ухватили нешто и то само погрешно.

Ја сам мишљена, да се набере један ужи одбор од неколико људи, у који би ушао од сваке струке по један стручњак из средине ове комисије; као нпр, један текничар, један финансијста, један правник, лекар и т.д.

Тај одбор имао би да проштудира целу ствар и да састави један резеарат, па тој резеарат да се штампа, а не све новце. Ми ћемо тај резеарат прочитати и у једној седници па, ако коме што не буде јасно, новце су ту па ћемо се објаснити и на тај начин посао брже и лакше свршити.

Г. Милејко Павловић. У прилог говору г. доктора Пачуа имам да кажем, да се потпуно слажем са њим. Што каже г. Велимировић, да се одреди ужи одбор и овај да донесе резеарат тој онет значе, да сви чланови неће бити посвећени у овој мери у којој треба да су.

Овако, као што каже г. доктор, мислим да ће бити боље; сваки члан комисије добија штампани преразак, па ће он сам стављати своје приметке, и, кад дође онде, он ће бити спреман да своје мишљење изнесе. Сам резеарат не може све да обухвати и испресе.

Г. Председник општине. Господо, не бих желео, да се мешам у то питање, да ли да се новце штампају или не, тек, молио бих господу правника, да нам она одговоре молимо ли, управо, смемо ли ове новце јавности предати пре него се коначно приме на одбију?

Г. Ђока Ђорђевић. Не можемо. За свако печатање новца треба имати дозволу од оних, који је новцу поднео. После, овде има, господо, ствари које се никакво не могу ни штампати. Дакле, онет се своди на то, да се резеарат направи и исти само за нас аутограмираме.

Г. Милејко П. Милејковић. Ја мислим да су све под те новце ствар јавности и да се могу комотно штампати. Ове су само доње предмет тајности, док иносвојство. У осталим, ја потпуно усвајам предлог г. др. Пачуа, јер ми сви треба да имамо те новце штампане у рукама и

код наших кућа, па да их можемо комотно проучити и на свако питање свој одговор дати.

Дакле, за то сам да се новце штампају; а мислим да ми имамо апсолутно начега да се плашимо ако то учинимо (Одобравањем).

Г. К. Глазнич. Ја нисам правник и не могу да кажем, да ли имамо права да одлучимо да се све новце штампају или не? али, у којем сам да сада овде могао да предгадам предате нам документе, они се сада не могу читати, пошто што њих нико читање трајало неколико часова. Осим тога, ја не могу да видим да би бео од тога читања каквога резултата, пошто су све цетиране такве ствари вије се те дају без дубље и дубоког проучавања схватити, нити се могу једина само читањем запамтити.

Г. др. Д. Пату. Ја ћу онет да учиним једну примедбу односно штампане о коме је реч. Ја нити сам хтео, нити сам извео тај предлог: да се све новце штампају за јачност; него сам предложио да се штампају само оне, којима је стављено у задатак да их темељно проучају, и да о свима донесемо свој суд, и то, да се штампаци само као манускрипт. Ово, што је рекао г. Милејковић, да је свака од ових новца тајна само дотле док иносвојство, то је тако у ствари. И, ако ми носе претреса ових новца нађемо да их треба све одбацити, то неће бити с тога што су штампане; а тако исто ако коју од њих усвојимо, то неће бити за такво решење од ушлица то што су штампане. него само и једино је питање, је ли су ли нам учинене новце од користи или иносвојство? и ако су нам од користи, која је међ њима најкориснија за нас? Ја мислим дакле, да је сасвим очевита потреба да сваки од нас добро проучи ствари о којима има да каже своју реч, а то ће моћи да учини тек онда, кад све новце има у рукама дужи времена и учине нужна сразмера и свестрана свеститијања. С тога мислим да неће нико имати шта да наведе против тога да се све то што је пред нама штампано као манускрипт. Оно, истине, може се рећи да ће се око тога штампане учинити неки трошак — али, ово су господо, ствари криве, па јеска се сада и учини неки трошак само да се свачином саучишћивања да се погле годинама не плаћају хиљаде уздула. (Одобравањем).

Г. К. Пригодић. И ја нисам правник, по своме схватању сматрам ову ствар свако: дотле док се поднесени новце не приме, оне су ствар приватна, својина оних који их је поднео. Знам ја праксику, да се тако сматрање усвојило и пре неколико година у извесној прилици код нас самих. То ми се чини врло природно; ја мислим да је тако, и да на томе гледишту које је претходило, треба да останемо и сада. С тога господо ја нисам на то да се сви сертификати, који су данас пред нама предјују јавности штампом тако, да их свако може савијати пре него што их ми овде испитамо и оценимо, пре него што ми свачином који је капаз, а који је такав да се може примети. Не зоричем, и на сваки начин, нама је потребно, а то нам је и дужност, да се потпуно усвојимо са свима овим новцама, да их свестрано проучимо и оценимо. Тога ради требало би најиспа да их имамо сваки од нас у рукама; но у исто време, ако се буду

штампана, нужно је, да сви будемо врно смотрена па да се на све могуће начине побринумо те да се сачувамо од индискреције, да се сачувамо од тога, да не изађе у свет садржина њихова пре времена, па да дође сутра и други и трећи те да каже, на и ја људом то и то, и ја пристајем на ово и на оно. Мени се чини, да нама неће бити ни мало тешко, ако овој ствари посветимо неколико часова више. За што да не почнемо прочитати све ове оверте сад у плећарним седицима, па тако да се и ја, и можда и други од мојих поштова. другова која смо овде, потпуно обавештени о ствари онако како она и заслужује. Мени се чини да стручно обавештење стручњег човека него што сам ја, сагласно доноси самом мени и целој ствари више користи, него што ћу сам као потпуно не посвећен у ове детаље моћи да себи створим мишљење, мишљење, које може бити и погрешно и које после стручног обавештења може бити не би ни постојало. Мени се чини и то, да ми још немамо права да све понуде путем штампе разнесемо по целом грађанству. Но, кад би их штампали само у оноликом броју колико за нас који смо овде треба, па то би пристајало. Само никак нас можда, да размислимо о ономе што сам в.ђ напоменуо а то је: да се сачувамо од индискреције. Ређамо да једно од нас неће дати ни једноме од понуђача ове оверте, као што знајемо и не ће, по омет, ја би желео да нам се што не пометне на од самих тих странаца ни од наших грађана и пријатеља. Држим, дакле, да нећемо ништа изгубити нећемо само добити и сачувати се од сваке индискреције најлакше тако, ако будемо овде у пазушном прочитали, и у свима појединостима претресли све те оверте. Читајмо неколико сати једног вечера, неколико сати другог вечера, и т. д. док све што треба не сазнамо, док о свему не будемо тачно обавештени, и са цеошћ ствари тако упознати да о њој можемо свој суд донети онако као што треба, јављено је, да ћемо тако имати већег успеха за саму ствар. —

Г. Н. Ђорђевић. Ја не делим мишљење г. предговорника. Напротив, држим, да је понуда једна, ствар попушта само доде, док се не отвори, а чим се отвори својина је општине, из онога коме је учињена. Ако се понуда која је учињена прими, добро, а ако се не прими омет као ствар општине ићи ће у архиву општине. Друга је ствар што рече г. Предговорник да се од стручних људи обавештавамо и да код сваког познатије тражимо обавештења. То ће бити напаст потребно, и то ћемо ми чинити при претресу и решавању ових понуда. Али никак претходно, треба да се са свима понуђача и свима свестрано упознамо, а то је могуће једино тако ако све понуде у руке добијемо. — Што се тиче питања хће ли се понуде ове штампати и за ширу јавност или само за чланове комисије и одбора је, држим, да смо у томе потпуно сви сагласни, и од своје стране мислим, да, као год што сваки од нас која смо за ову ствар познатија има права да претрпе сва ове понуде ради свог проучавања, тако исто, сви ми имамо права да решимо, да се оне за нас и одборнике обавештају и да нам се штампане предају на проучавање. То ми се чини сасвим јасно, с тога и потпуно сам предлог г. Начуа.

Г. Мил. П. Михајловић. Сви говорници, који су гово-

рили овој ствари, размислили су, како је ово најиста ствар од прелике важности, како ће коштају општини много новца и како јој, с тога, треба најважнију бригу посветити. Тако и јесте. Међу тим, примећана се, као да се неки боје нечега, те одричу пута и начина, који је најбољи, а да темељно проучавање и озбиљно иштуривање све пренајне ствари — неким —, боје се или бар устручавају се да реше да имамо све ове оверте штампане у рукама те да их не иштуримо овде за сат и два или за дан и два него да их иштуримо, дуго и поћу и дању код својих кућа, да се са нама потпуно упознамо на онде да дођемо овде спреми и да свесни своје дужности о нама одлучимо. За ово питање господне знаста треба, озбиљно и дуге студије. Ја нећу да говорим о финансијској страни ово ствари о којој би можда могли сви и сада реч да дамо, али, ту има других још и важнијих питања која треба проучати. Замислите шта ту има чисто техничких послова, и где мора да се зна и да се каже, каква треба да је маљер при изградњи водовода и канала, где мора да се зна и више, каква треба да буде намен, каква треба да буде цела, колико добеде и ширине пени итд. И ја сад, као техничар, о свему томе не могу сад одмах без дубље студије да изнајем своје мишљење, а како ли да то могу људи који нису ни толико стручњаци за ове послове. С тога мислим, ако хоћемо избећи да се цела ствар темељно изрази и добро проучи — а то извесно сви желимо и хоћемо — онда не остаје нам за сад ништа преко него да се све ове понуде које су учињене и отворене одмах наштампанију и да нам се предају на иштуривање. Ни сам ни ја противан томе што је неко од господне поменуо, да се изберу стручни одбори или само један одбор ужи, у који би ушли поједини стручњаци за дубљу студију ове ствари — али тај одбор, по мом мишљењу, треба да се бира онда кад будемо сви изабаци упознати са целом ствари, а не још сад.

Г. К. Глазничар. После овога што је г. Михајловић рекао, ја не бих имао шта више да кажем. Једино то још могу да додам: да често и специјалиста не може да да обавештења о једној ствари чим се она прочита, не мора да ју је и сам предходно дубље проучи. Свакојак, дакле, треба наћи пута и начина да се цела ова ствар добро проштуира а то ће се извесно учинити ако се свима нама предају штампани примерци, јер овако важна питања не треба решавати другачије, па макар се с тога мисло на решење мал, и потешити.

Г. Др. Пачу. У корист предлога да се све ове понуде штампанију имам да наведем и овај разлог. Ми овде имамо задатак да са стране стручњачке дамо оцену о учињеним понудама, и да нашу стручњачку оцену поднесемо на усвајање одбору општине београдске. Одбор општински, дакле, има да донесе главно решење о ствари, а наша стручњачка оцена неће одлучивање не може, да је мора усвојити. Самоме одбору, дакле, кад дође пред ња ова оцена, да је могао како треба ствар решити, свакојак, потребно је да проучи темељно све ове понуде и да их упореди. За то, кад их буде имао пред собом штампане заједно са нашим извештем извесно је да ће моћи са савесношћу и бољим познавањем, цео ствар дати свој мерило и решавајући глас. С тога је

и ва сам одбор прека потреба да се све ово штампа — на-
помињем омет — као манускрипт. Кад је то прека потреба
и за комисију и за одбор онда то треба и да учинимо, а
опет кажем, да можемо да у њима. То бица и у случају
нама народним, где видимо такође да се законски предла-
зи пре претреса и решања о њима штампају и пре-
дају посланицима на проучање, јер то захтева обави-
ност самог посла.

Председник комисије г. Алкивић. Према броју понуда
које смо добили, и према садржини сваке од њих посе-
бице, докато нема другог начина да се да могућности да
оне буду обавице проучене, што него је тај да се у
многа број примера и преда свакоме од нас у руке на
свестран прегледање. Сад, на који начин да се изврши то
умножавање — хоће ли то бити путем печатње, или ће
бити путем аутографисања, — о томе можемо да се раз-
говоримо. Међу тим, треба имати у виду, да су онде цео-
ра, да су то равне мере, димензије појединих предмета итл.
а то својим не може ни да се упамти, кад се само про-
чита, још мање да се могу чинити упоређења и да се бира
што је боље. Дакле, и ја се слажем с тим, да ради об-
авице штудирања, треба ово понуде умножити, сад бихо
путем печатње или путем аутографисања. Ја не знам да ли
смо ми правонамни да ову ствар путем печатње публи-
кујемо, јер, ако би и то могли да учинимо, онда држим да
не би изгорело било как. Ба овај посао био и већем броју
људи из грађанства стављен у доплату, пошто тамо има
доста људи, који могу да даду реч о овој ствари... Но,
да не идемо тако далеко да за публику ствар ову пе-
чатамо, на то сам свакако, да се ове понуде умно-
же у толико екземплара у колико је потреба да сваки
од чланова комисије добије по један примерак на штудирање.
(одобравање)

Г. К. Црногорац. Нема ни једнога међу нама који би
био противан да се поднете понуде штампају, но само је
о овоме реч: смејмо ли заједно на јавност или се мо-
рамо ограничити тако како ће се ствар сачувати од сваке
индискреције. Кад се понуде буду штампале имаћемо их
у рукама, и то је врло zgodно и корисно за нас и за сам
посао који треба да свршимо. Само омет могли би да
различито о начину да се ствар сачува у тајности, и по-
следити сваког могућег подметања, ја надам се да по-
треба да се тако прецизира овај наш рад да се штам-
па и да се не да могућности даљем растурања. На-
пак кад се штампа и кад се нама преда, да се и онде
чита у свима појединацима.

Пред. комисије г. Алкивић. Господине, нисам ли је
довео говорено о овом предмету (доводи) да још
само додао предлогу г. Пачу једно питање: да ли да
умножили потребни или број ових понуда путем пе-
чатања или путем аутографисања? Овде сам чуо да оп-
штина има своју аутографску пресу, а ина и свога пер-
сонала, е тога мислим да је било брже да се аутогра-
фисе (чује се даће бити чистио)

Г. Ј. Антула Свакојакно је боље штампати, јер ауто-
графисање не полази чинко. Што се ствари дискредитовања
о коме је поведена реч, ми се у овој ствари можемо само
на један начин дискредитовати, а то је, ако не будемо о-
бављени у толикој мери да сасвим онемогућимо да ма

који од понуђача може учинити какве било измене у да-
тој понуди. С тога би могло да се штампање изврши под
назором самога г. председника.

Г. Др. Пачу. Докато, ако се аутографисање знаће
тако нечисто, да ћемо текмо моћи употребити чинити,
то би се слабо најдиз; него треба да се штампа као
манускрипт, у само толико комада колико треба на чи-
нове комисије, и таме би се искључила даља јавност. Разу-
мемо се да индискреције појединих ствари није могуће
избећи, јер, напослетку и кад се онде што прочита даде
се упамтити, ато не од речи до речи ово у главном, и
ако ја имам тако јачо памћење да све што се прочита
запамтим онда ту је текмо сачувати се од индискреције
ако то хоће ствар да дискредитује — Али, предостава
је тога код нас неће бити и на нама се да ће сваки члан
комисије све то чуваће као тајну, коју неће накламе из-
носити. Разумемо се да ово штампање треба да буде под
назором г. председника и г. дописиће и да нико не треба
да зна садржину понуда док се онде у пуној седници не
прочитају.

Г. Мил. Павловић. Добро је г. Антула приметио, да
се једино пита при штампању да не буде каквог демс-
тања и измисла од стране понуђача. Иначе, ништа не смета
да се све то штампа баш и са широм публиком, у којој,
као што рече г. председник има доста људи који би о
овим стварима могли дати стручних мишљења, са којим
би се можда и ми користили. Али ако већина мије да
треба да се штампа само за оне који ће да већају о
овој важној ствари онде и у одбору, нека буде и тако,
само господо, треба да иммо на уму да не треба овако
огромну и важну ствар одавно да узмемо и да преломимо
као врло козена. Нисмо ми богати по смо сиротиња, и
за то ваља да добро пазимо шта радимо и како радимо,
треба добро да знамо куда и зашто сваки трошак наш иде.
Опет кажем, ја би био и за такво решење: да се све
ове понуде штампају и јавности прено поклања даљу, како
би и други наши суграђани могли својим знањем припо-
моћи. Ја још држим да то не може бити прилици самим
понуђачима, што би се њихове понуде публиковале, што би
се преломило решењу изнела на јавност ствар
за коју има годинама да се изађе изнад новца. Главна је
дакле — као што је г. Антула рекао — само то, да се
знам да се већи учинио каква дометак или, да се не би
што измислило у којој понуди док се не од штампа. — Сад
држим да можемо ово питање да решимо.

Г. Мил. Браникић. Ја сам тео да кажем оно што
је казао г. председник и г. Антула. Слажем се с њима; али
само што се тиче контроле при штампању, мислим да
треба, да се ако г. председник не може да врши ту кон-
тролу избере и (нарочито друго лице за тај посао, те да
на тај начин избегнемо сваку сумњу и могућност да
ко од понуђача може шта дискретити, или да од понуђача
може дознати шта је други предлагало и каква је чија по-
нуда — и све то — до год се понуде не реше. По мом
мислењу то је пут да сдвојимо са свом сумњу.

Г. Др. Дико. Пошто се онде чуло од неких правника
да је овако штампање туђих ствари забрањено —
како би било да запитамо саме понуђаче, одобравају ли

да се њихове понуде штампају (чје је „није нужно“) на ако одобре онда да се штампају.

Г. Мил. А. Павловић. Ја не знам да ли је такве ствари забрањено „штампати“? и требали предходно понуђача питати — јер имамо правина; али судиш ли за здрав разуму, изгледала би ствар чудновата када би се, ма с које стране могло забравити, или чак и замрети, да штампамо ове понуде не само за одбор и комисију него (као што је поменуто већ од стране Г. Мих. Павловића) и на шару публици, на јавност, кад је то заиста за све нас у овој општини једна веома важна ствар која кошта, и многог новца. Да нам се у овоме погледу не може зашта прабацити, а још мање да нам се може забравити, за мене је бар сасвим јасна ствар. Јер све ове понуде што смо добили усљед отворања конкурса, отворене су још пре три недеље — ало се не варам (председник општ. „биће толико.“) И она и мислија која их је отворила имала је право да издржи пратомом међу овим људима, који су били чланови те комисије и који су све ове понуде озлогорили и пр. читала хога се десити и таквих, који би могли још онда да их на јавност нису. Ја диком не мислим да може бити какве већине што би сада ове понуде штампали и држим да је прева потреба да их штампамо јав све од борбачко и чланови комисије, која ће о њима имати да доведу решење своје; на напомену; и на шару публици, само сад онда држим да не би требало да се ствар предаје широј публици и пушта на јавност док се предходно не проштудира и не претресе онде у комисији.

Г. Председник општ. Ја видим да је већина г.г. чланове комисије за то, да се све ове понуде које су нам чланови штампалају. Мени је једино само жао: што се не прочита, па да се види да ли је и нужно да се штампалају. Поменуо се да ту има многог цеога итд. што се не да ухватити. Но кад би се прочитале може бити, да би се прего погледа једног читања обавила ствар једна од њих те не би се и она морала да штампа. Овако ако се реши да се све штампалају онда читају ми ћемо имати једну књигу доста дебелу, за коју ће нам требати можда пуно месец дана док се штампана. Међу тим ствар је по себи кошта много толико и хитна. Дале има једна онде још ствар господо Игњат, ја баш добро не знам како људ она послова али господо која су поднела ове понуде изгледала су, а то сам ја комисији већ напоменуо — да се штампају на расположење комисији за свако усмено обавештење ако би јој потребно било. Што се каже да ова ствар по себи и својој важности припада јавности и да сваки треба да буде упознат њоме. — на сваки начин она се не може ни сакрити од јавности, ни кад еволикоброја људи у тајности сачувати, но ипак, бар што се мене тиче, ја бих био противан ономе мишљењу које је изнео Г. Мих. Павловић кад је казао да сва ствар треба сада да се у новинама штампа. Она ће доћи на јавност свакојано, али за сад пре од лауре и претреса да се то чини на видни разлог јавих. Мени се се чини да би било и боље и угодније да су се све понуде које имамо сада прочитале онде на која понуда буде изабрана она да дође у штампану и у новине, те да и публика о тој може дати своје мишљење. Али, сплет немам, да ће бити погодно а можда и непотребно да се све понуде штампају јер — у колико сам ја упознат — онде има

много понудама једна, која је таква, да чим би се прочитала, држим да би били сви сагласни, да заиста није потребно ни да се штампа.

Г. Ј. Кривошеј. Ја имам да кажем, да не видим ту никакву неумесност што ћемо иредити да се ове понуде штампају. Све ове понуде поднесуе одбору. Одбор је затим посредством једне комисије отворио те понуде и изабрао је у исто време једну велику комисију од 40 људи да све ове понуде проучи да их оно осуди, читањем и шутирањем, и да му поднесе извештај у коме ће изложити и мане и добре, стране их тах. Али без читања свих понуда не могу се сазнати ни мане ни добре стране ма које од њих нити се може какво срањење између њих учинати. Комисија, кад је предузела да испита и оцини једну таку велику ствар она је мора тачно проучити и испитати, а да је може тачно проучити и испитати, не може бити другачије него да се цела та ствар прочита и да сваки члан комисије има у својим рукама све поднесене понуде тако да их може и код свој куће читати и оцењивати. Тек, онда у право, али и будемо у стању да дођемо у пуно седишту са својим питањима и прамедбама. Ја бих, дакле, био за то да се прочита онолико колико треба комада за све чланове комисије. Што се тиче замарања, не видим да ће бити никакве намерке ма од које стране, што ћемо се овако упознати са стварима и протав држим да би погрешили кад би другачије урадили. Наша је дужност, да се темељно упознамо са стварима које ћемо да решимо, јер кад хоћемо општину милионама да задужимо, морамо добро оци да отворимо и да видимо јесу ли понуде добре и корисне за општину или не. Олет велам другче се никакво ово велико и важно питање и не сме решити.

Договор општине Г. Н. Јовановић. Само ради објашњења дозволисте, господе, да напоменем: да се „слична дебата“ била отворила и у првој седници одборској по овом предмету када се тражило, да се по неке понуде одмах отворе и прочитају. Ствар није догас дошла, јер се акт отварања извесној комисији поверао, али да је каквим случајем одбор такву одлуку донео, — да је понуде одмах отворио и тиме их у неку руку објави, — један од понуђача који су се у седници десили говорио је, да би он то сматрао као незорегност или индискрецију према страни која се позерава, и вели, да би он одмах тргао пришао да илте натраг, своју понуду. Насам прилика ни иначе довољно верискам да могу рећи, да ли је то закон или ред или прост обзир у свету, да се на стечају пријављени раднови не дају јавности пре извесног времена, али евој да се оно туталасе ствари и да се мора водити рачуна, ако не о интересима а оно колико је могуће о осталима друга стране.

Г. Н. Ђурђевић. Ја мислим да се сви слажемо у томе, да је ово ствар врло озбиљна и да треба брижљиво да се испита; — о томе дакле не треба ни говорити, јер то је изван сваког сумње. Понуђач, који би изабранио да се штампа његова понуда, не знам чам би могао то прихатати. То би изгледало да он хоће да комисија прими његову понуду по што по то, а да ју и не проштудира. Ако је понуђач узинио од своје стране све што год је могао, онда не знам чега би се имао бојати што ће његова

повуда јавном посетити. Међу нама овде, ја мислим, да ће бити врло мали број оних људи који ће одмах по прочитању повуда моћи да дају свој глас, може ли се примати или не може. С тога је изван споре сумње да је потребно да се понуде штампање предају свима члановима комисије, јер, ако се то не усвоји, онда не знам да ли ће ко од господи моћи дати свој глас, али ја га од своје страве не могу и нећу дати.

Г. Др. Пачу. Још само један разлог да наведем у корист предлаженог штампања. Нека су господа знакомила, да се овдешта и на шире публику. Ја не би био тога мишља, јер онда би нам се могло пребацити да нисмо били дискретни према попуљацима. С тога предлажем, да се штампа као манускрипт само на нас, и на општине одбор, што значи, да сваки од нас треба да има погодно упућивање да ствар очува у тајности бар дотле, док се ствар у комисији не реши. Када ствар ова дође пред одбор општине, онда, молим вас господо да имате у виду, да су седнице одборне јавне где ко год хоће, са и саа Боград, може да дође; онда и ова ствар постаје јавна и није више никаква тајна нити може бити тајна, нити треба да буде тајна... (Вичу: да се гласа)

Пред. комисије Г. Алексић. И ја мислим да је то погодно говорено и да треба да савршимо ову ствар. Ја држим да имамо да гласамо о предлогу Г. Дра Пачу: да се штампају на чланове комисије и општ. одбора све онде поднете повуде као манускрипт, а на тим да чувамо као тајну док не предамо ствар одбору. (Тако је. Питајте ко је противан предлогу)

Дакле господи усвајате ли овај предлог (Усвајамо) Има ли ко противан предлогу (Нема) онда је ствар решена.

Г. Ј. Антула. Само нека се каже и то у томе решењу, да се штампање изврши под непосредним надзором председништва.

Г. Председник општине. Ја мислим да би комисија ту своју одлуку требала да упути општинском председништву, и онда ће бити дужност општинског председништва да изврши штампање под својим надзором.

Г. Јов. Антула. Још само ово имам да приметим: да се те понуде пренишу на само прениш да се шаљу у штампу а оригинали да остану ту (Чује се: разуме се).

Г. Главић. Ради допуне имам да кажем, да треба штампати само онолико комада колико треба на комисију и одбор, па да се одмах сат растури. Дакле треба знати хоће ли се штампати и приложени претске?

Г. Председник општине. Ја мислим да је ствар свршена, и сад остављам ти нама да урадимо шта треба.

Г. Пред. комисије Г. Алексић. Предате нам понуде мислим да вратимо председништву, но не знам хоће ли се и зачетити...

Г. К. Црногорац. Дозволите г. председниче да кажем како смо ми радили. Када је одбор општине поверио једној комисији да те понуде отвори, комисија, кад је то учинила само је, не читајући понуде, констатовала по је попуњач, па је одмах у присуству г. председника општинеког запечатила понуде и пратила их одбору. Ако хоћете да се сачувамо од сваког превара, мислим, да тако и сада треба урадити то, по што ће се то штампати може

г. председник примити надзор око тога посла у своје руке.

Г. Председник општине. О самим понудама како излазите да се чувају овако и нека буде. Но ја мислим да ни треба да водите надзор, док не спали начин, општинеко ће се председништво обратити на председништво комисије и деловоу њенога.

Г. Јов. Антула. Ја држим да председништво општине нема право што изложена од нас да ми подмо надзор о понудом и штампању истих. Но нека се још вечерас оне њему предају на оно нека воде бригу о штампању и о потребној тајности.

Председник комисије Г. Алексић. Савијано, нема није ни могуће да то надзирамо и да чувамо понуде; јер го ће на сваки начин трајати дуже времена, а ми сме прихвати људи и спречити другим својим пословима. (Вичу: „вратите г. Наполеонају на сирсена стар“).

Дакле, према већини гласова које сам чуо, ја ове понуде овако како су нама предате прићам г. председнику општинеког изјављујући, да се према одлуци комисије штампају и члановима њеним и одборским попуљ. За тим да се поново комисија ради дилег рада.

И стим смо закључили ову седницу.

(Саставак закључен у 7^{ој} часова)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

КАРАКТЕР

(по Салвајесту)

VIII.

Дружба и пример

Држ' се добром друштву, на њим и сви добри бива.
Доро Хејберг
Ја волим да служим о посветеним људима
Шекспир
Кажи ми која црква, па ћу ти казати ко он.
Сент-Пол

Ко теби да буде добар изговорак тај ће увек тражити да ради по доброту свима. Тако и онј во хоће да му је свет живота срећан, даће да су му и примери који се држе најбољи и неће се на онај који сас док их не достигне ни и не прече.
Оен Фелдман

(Наставак)

Додир с добрим елементима увек добра доноси; јер, као што рекосмо, добар карактер је прилеплив као код и рђав. „Ја сам била прост, блато док ми руке не засадише“ — вели нека мирисана земља у једној источној басни. „За дивно је чудо — вели Канон Моана — колико добра од добра произлази. Ни једно добро, као год ни једно зло, не стоји само: већ или поправаља или квари друге, а ова онег друге итд. То је као кад бацниш камен у воду — створи се талас, који ствара други талас, а овај други и сас већи до обале... Може се готово рећи, да сво добро које у свету постоји да нам је дошло као овај талас по предању из древних времена а често и непознатих извора.“ „Од зла рода — вели Роскин

— може бити само за порода, док из колевке честите и јуначке излазе митешки карактери“.... На овај начин, живот човека и није друго до свакодневна примена и узимање добра или зла примера. Живот добра човека је у исто време и најсветлији доказ правде и најжешћи жиг пороку. Доктор Хувер описује је живот једног врло свештеника као „живу реторику“ која је и најбесовније убеђивала о лепоти добра. Исто тако, Џорџ Херберт ступајући у дужност сеоског пароха рекао је: „овај свет потребује добре примере а не лепе прилике и ја ћу се пре свега трудити да му све то живоћом покажем“.... И доиста велика је то сила доброта. Она је кадра да очара и да загносодари, јер човек који њоме дише, прави је цар људи — у колико сва срца њему теже. Тајни људи довољно је да се појаве и одмах у нама се груди шире као од свежа правинског ваздуха или од блага сунчаног зрака. Сила благородне природе толика је да је један Томас Мор могао њоме, и само њом, ате људе побеђивати па чак и на правих пут изводити. Сам пример добра великана често је од пресудна правца на наш живот. Шатобријан је видео Вашингтона само један пут у животу, али му је то доста било и за цео живот. — По што је описује разговор који је са америчким великаном имао, овај славни књижевник француски вели: „Вашингтон је легао у гроб пре него сам се ја најмање са књижевним светом упознао. Ја сам за њ био један из гомиле, јер је он био у свој својој слави, а ја у незнању мраку. Име моје није он можда задржао у памети ни за један дан, али ја сам срећан што је он мене и погледао. То ме је загревало цеога остаток живота, јер има неке силе и у погледу велика човека.“

Кад је Нибур умро, његов пријатељ Фредерик Пертис, ово је о њему рекао: „да ретка савременика! То беше бич за миткове, наслоп за часне и поштене, а пример и стуб за младе људе.“ У другој једној прилици исти Пертис је рекао: добро је за доброг рвача да га непрестано окружују добри рвачи, азе мисле беже кад око падне на лик човека пред ким би се стидели да зло помислимо“. Један католички зелениш имао је обичај да кад год хоће кога да превари, а он превуче завесу над иконом свеца коме се молио.“ Исто тако и Хазлит рекао је о слици једне лепе жене: „да је немогуће ма што зло помислити у њеном присуству.“ „Ваш чини добра кад погледам у његово поштено лице“ — имала је обичај да понавља је-

дна сиротна Немаца, показујући слику великог реформатора (Лутера) која је висила о дувару бедна јој крова. — Јест, и сама слика добрих и благородних људи праве нам неко друштво. Гледањем у њихове пре ми почнемо да осећамо као да их боље знамо и да су нам ближи и рођенија. То поставе копца која нас веже за јачу и узвишенија природу по што смо сами. И, ма да можемо никада не допетти до висине својега јунака ипак нас, постепено изижење слике његове пред очи, крепи и подупише. —

Славни Фаул признао је с поносом све што је дуг вао примеру и познанству другу му Берка, а у једној прилици и овако се изразио: „да ставим сво знање политичко које сам из књига допрпео, сву науку што сам у школи добио и сво искуство које сам у свету стекао на једне теразије, а добит коју сам имао од познанства Беркова на друге — оно последње претегао би“!

Исто тако и професор Тивдаз говори о свом пријатељству са славним Фарадеом као „силу и дисциплинацију.“ По што је провео једно вече с њим он је ове речи написао: „Дела Фарадеова буде дивљење, и али годир ш њиме загрева и крепи срце. Ово је доиста слика човек; а ја волим силу само ако је, као код њега, везана са скромношћу, нежношћу, племенитошћу карактера“!

(Наставиће се)

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

У

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАСТАВНО

Сек-Рене Таландије

ПЕТИ ДЕО

Пад кнеза Милоша.

(Наставиће се)

III.

Одлучено 14. фебруара 1835. — Вилмова беседа. — Патријарх јавно банкетира. — Читане уставног акта. — Дани радости. — Неволје и опасности збога. — Спикто милошадског у Србији. — Савезне опасности. — Протести Турске, Русије и Аустрије против Милошевог устаја. — Руса и српски језичкаштво. — Милош и посланици цару руском. —

Милош је обећао да ће прогласити земљи устав 14. фебруара 1835, али три недеље после догађаја које неспријасмо, и — он одржа реч! Фебруара 14-ог, посланици се доиста скупе у Крагујевцу. Кнез је хтео да то буде највећа и најсвежачија скуштина народна; па је позвао у њу пре све митове из сваког села, по једног

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

ТЕЖИНА		за месец март
ЛИТАР	КИЛА	
	10.232 204	<i>Сунити талова</i> <i>Шинорана</i> <i>Комада кокоша</i>
		<i>Оваци</i> <i>Јагњаци</i> <i>Каселма</i> <i>Ковури</i> <i>Телени</i>

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД

закљано стоко у општини вароши Београда.

кад је			ЗАКЉАНО										за пољску	
закљано ?			ЗАВАРОШ											
Врол	Дат	Месец	Година	Волова	Крива	Телад	Овкова	Јагњива	Коп	Јагњ.СМ	Свиња	Волова	Крива	
1	1	Март	1887	20	5	3	—	—	—	—	—	8	—	
2	2	"	"	21	7	2	—	—	—	15	—	7	4	
3	3	"	"	22	5	1	1	—	—	38	—	3	—	
4	4	"	"	25	2	5	1	—	—	117	—	9	1	
5	5	"	"	15	3	5	—	—	—	65	—	2	—	
6	6	"	"	28	3	6	—	—	—	50	—	7	3	
7	7	"	"	22	7	3	—	—	—	37	—	6	6	
8	8	"	"	20	1	3	—	—	—	206	—	10	1	
9	9	"	"	21	—	4	—	—	—	61	—	9	1	
10	10	"	"	19	6	2	—	—	—	107	—	1	1	
11	11	"	"	26	2	1	—	—	—	43	—	6	5	
12	12	"	"	11	6	4	—	—	—	94	—	2	—	
13	13	"	"	20	3	5	—	—	—	55	—	7	4	
14	14	"	"	24	3	6	—	—	—	68	—	8	2	
15	15	"	"	17	5	2	—	—	—	197	—	8	3	
16	16	"	"	19	5	—	—	—	—	58	—	11	—	
17	17	"	"	15	6	2	—	—	—	74	—	2	—	
18	18	"	"	19	8	3	—	—	—	100	—	8	1	
19	19	"	"	16	5	3	—	—	—	90	—	2	—	
20	20	"	"	13	11	3	—	—	—	67	—	8	1	
21	21	"	"	17	10	2	—	—	—	123	—	7	4	
22	22	"	"	16	4	3	—	—	—	192	—	7	4	
23	23	"	"	13	9	2	—	—	—	65	—	7	3	
24	24	"	"	12	10	4	—	—	—	108	—	2	—	
25	25	"	"	18	4	3	—	—	—	141	—	6	4	
26	26	"	"	12	1	2	—	—	—	129	—	1	1	
27	27	"	"	17	3	2	—	—	—	68	—	6	4	
28	28	"	"	18	4	2	—	—	—	83	—	6	4	
29	29	"	"	11	3	1	—	—	—	174	—	1	1	
30	30	"	"	8	2	4	—	—	—	110	—	2	—	
31	31	"	"	9	1	2	—	—	—	67	—	2	—	
Свега				544	144	91	2	—	—	2782	—	161	61	

ОПШТИНСКИ ОГЛАСИ

НА ЗНАЊЕ

По § 128-ом закона о судском поступку, парничари, којима је рочиште одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сата.

Но, како се, противно овоме законскоме наређењу, догађа, да парничари код суда општине вар. Београда закашњавају на рочишта, чиме се у сваком случају отежава рад судски, а и они штете, то се овим јавља грађанству, а нарочито оном делу који чешће има посла код овопопштинског суда: да ће се у будуће редовно подиравати казни по горепомеанутом члану зак. о судском поступку сви они парничари који на рочиште закасне а исто тако не оправдају по § 130-ом истога закона.

Из седнице суда општине вар. Београда 28. марта 1887. Бр. 2940.

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању пољског имања општински је Одбор одредио, следеће казне за погрешне, а то;

а) код стрмих жита и ливада за погажени један квадратни метар 0-10 дна.

б) код кукуруза за један струк 0-01 дна.

в) код винограда за један упронашени чокот 0-40 динара.

г) код баште квадратни метар 0-20 дна.

д) код воћњака, пашњака и браника, од квадратног метра 0-10 дна.

Ово се јавља грађанству ради знања

Од стране општине вароши Београда 10 априла 1887 год. АБр. 229.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Издања је је из штампе књига:

ЕНГЛЕСКО СТОЧАРСТВО

1. СВИНЧЕ

историја његових раса; његове особине; гајење и чување у здравом и болесном стању

СА НЕМАЧКОГ ПРЕРАДИО

и ДОДАТАК

О „ШТРОЈЕЊУ КРМАЧА“

ИЗГРАДИО

НОСТА ЦРНОГОРАЦ

ПРОСВЕТО

ЦЕНА: 1-50 ДИНА.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ
ВУКОВИХ ДЈЕЛА

ПРВА КЊИГА

НАРОДНЕ ПЈЕСМЕ

Ціна само 2 дин. или 1 Фур. а. вр.

DOBITI SE MOŽE / SVIMA SRPSKIM KNJIZARNICAMA

Штампа и издање краљ.-српске државне штампарије
у Београду 1887. године.

Дат.

СПОЉАШЊИ ОДНОШАЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГ ВРЕМЕНА

ИТТ-ТЭБ К.Д.Б.И.Т.Э

1848--1860

H&OHC&O

Л. РИСТИТ

у Београду, штампарија Краљевине Србије 1887

30 ТАБАКА У 8-мм.

Цена 3 динара!

СВЕ ОНЕ претплатнике нашег листа који ће се прозг Маја ове године седити у нове станове, молимо: да нам благовремено пошаљу своје нове адресе, како би се избегла свака забуна при разношењу.

ДРУШТВО СВ. САВЕ

Главни одбор „Друштва св. Саве“ у седици својој 19 марта ове год. одлучио је: да поклоне по дванаест српске цркве и школе у Требињу, одређујући на тај циљ из своје касе 600 динара и отварајући упућивање.

Браќо и родољуби!

Главни odbor vrši ovom odlukom sedlu od onih patriotskih dužnosti, koje je uzelo na se društvo, ispunjeno pod zastavom sveskog prosvetitelja sv. Save. Ali pomoć, koju je glavni odbor u ime društva mogao učiniti prema svojim materijalnim sredstvima, tako je neznatna za namenjenu, da se mora anegdovati i na vaše rodoljublje, na vašu pomoć.

А је ли нужно доказати нам потребу и важност ове помоћи? И има ли потребу глав. одбор, да, у овакој прилици нарочито, подстиче наше патриотске осећаје и наше пожртвовање за помоћ у том племенитом и светом подухвату наше браће у лепој Требињу крпине нам Херцеговине? Не. Главни одбор не сумња, да ви појмате дужности, које од вас изискује родољубље.

Потенцимо, дакле друга браћа и родољуби; помози-
браћи Требњивцима у остварењу предузетог посла,
који ће служити на понос и одбрану српског имена
и српске величине.

Прилоге треба слати главном благајнику друштвеном г. Тих. Марковићу до 1 маја ове године.
У Београду, 26 марта 1887 год.

Председник главног одбора

„друштва светог Саве“

王明賢題

Н. Р. Поповић.

Свет. Николајевић.

НАРОДНА БАНКА

	Преглед стања на дан 16 априла 1887. године				српски по прошлом стању	
	И М О Н И А		Д У Г			
Главноћа				20,000,000	—	
Акције		20,000,000				
Превземено акције		7,500,250		10,000,000		
Акционари						
Банкоте у текућу валуту	денара	340,850	—	—	—	10,200
" " " сребру	"	5,357,010	—	6,261,860	—	28,850
Валута у свечаном новцу у валуту	"	1,048,100	24	—	—	27,381
" " " сребру	"	1,565,570	15	—	—	7,145
Остале вредности и сазда страних верооходности	"	93,360	20	—	—	19,813
Главноћа у валуту	"	1,888,531	92	3,197,401	85	46,153
Главноћа у сребру	"	1,666,060	92	—	—	21,485
Важности на државне облигације у валуту	"	2,190,981	—	—	—	—
Важности на државне облигације у сребру	"	122,785	—	—	—	27,766
Текући рачуни у Београду				78,502	06	—
Менице на валуту				5,784	61	—
Кауције				106,750		106,750
Платачи купује						
Остале по текућим рачунима				296,744		296,744
Остала по текућим рачунима						3,121
Резервни фонд						81
Вредности резервног фонда				4,140	00	—
Положене акције српске Народне Банке				71,875		—
Платачи акција " " "						71,875
Равни рачуна				83,546	24	—
				36,741,350	81	36,741,350
						81
						1,8143
						74

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКИМ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

ЗА ГОДИШ	6 ДИНАРА
ЗА ПОЛУ ГОДИШ	3
ЗА ПУТАНЕ ВЕШЕ НА ГОДИШ	9 ДИНАРА

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дина. нара. од прте.

Примљено ела саопшћено на општински суд а са комисијом на предлогу.

УЗЛОЖИТЕ НЕ ПРАТЉИ СЕ.

Неважна писма не примају се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЗАПИСНИК.

ОПШТИНСКОГ ОДБОРА од 13. априла 1887 године

(по етнографском балетикалу)

(састанак отворен у 8½ сат)

Били су: председник општинског, Свет. Николајевић; одборници и заменици: г. г. Коста Петровић, Сергеје Станковић, Стеван Јосифовић, Д. Т. Милошевић, др. М. Вујић, Јоца Д. Степановић, Ст. Добривојевић, Милош Симоновић, Васо Дукаћ, др. Ђ. Димитријевић, Јанаћ Костановић, Марко Степановић, Јосифа Барковић, др. Марко Т. Леко, Дем. Наумовић, Павле Матић, Фердинанд Розет, Мих. Павловић, Манојло Д. Кидис, Јов. Дилбер, Јован Милошевић, Ник. Ђорђевић, Мијалко Стевановић, Вукко Д. Стојановић, Јанаћ Хиди Фицо и Милутин Ј. Марковић.

Г. Председник. Можемо, господо, да почнемо. Извештај члуга протокол прошлог састанка.

Деловод П. Јовановић, чита?

Д. Пред одик. Има ли не шта да примети?

Г. Стеван Добривојевић. Ја имам да приметим да у протоколу стоји, да сам ја заинтересовано лице, у ствари Жак Поповића, а ја сам сам тражио да се на комисије изузем.

Г. Председник. Онда ће се изоставити ово: „заинтересовано лице“, а остаће само „на захтев г. Добривојевића“.—Господо, пре но што премо на дневни ред, имам да вам саопштим, да је г. министар грађевине одобрио избор другог општинског ницира а то је г. Јована Смедерца.

Г. Јован Дилбер. Кад је већ реч о ницирама, ја бих вас молио г. председниче, да ми одговорите, шта је са одобрењем за г. ницира Чабенића: да а' је г. министар грађевине одобрио и његов избор?

Г. Председник. Избор г. Чабенића још није потврђен, али се знам да ће ускоро и то бити. Ствар је запела око тога, што је он тражио одсуство за више година управо, за сво време док је у општини.

Г. Ј. Дилбер. Да ли је потписан уговор са г. Чабенићем односно награде за извођача, који је послао скоро сарчев.

Г. Председник. Уговор је потписан. — Сад, господо, имам да вам саопштим, да је комисија, која је изабрала за проучавање пријављених понуда о подводама, канали-

зацији и осветлењу, конституисана, а на првом свом састанку донела решење, које вам износим као жељу те комисије. Ово гласи:

„Комисија за оцену општинских пријављених понуда за подводе, канале и осветљење вароши Београда, конституисана се данас, (10 априла 1887) изабран г. Косту Алексића за председника а г. Косту Главинића, за дозвођу.

На овом састанку пошто је прочитано писмо председништва општинског упућено на комисију повела се реч о томе: на која начина да се приступи проучавању и оцењивању поднесених понуда? Посеба дуже дебате о овом питању донесена је одлука: да се, ради потпунајег и бржег проучавања, претходно све понуде (без пртежа) штампају као менускрипт, али само у овоме примерку, којима је потребно за упућивање број чланова ове комисије и одбора општинског. Штампале да се изврши под непосредним надзором председништва општинског, а сагласно тим упућеним.

Молим, вас, господице председниче, да о овоме извештисе одбор општински, ради одобрења потребног кредита за извршење горње комисијске одлуке.“

Г. Председник. Имали о овоме што да каже?

Г. Ј. Дилбер. Је ли комисија донела формално решење или је само узимала такав предлог?

Г. Председник. Комисијско је решење *имало* упућена на одбор а коју он може усвојити или не усвојити, вако за добро нађе.

Г. Никола Ђорђевић. Као члан комисије могу да кажем, да је жеља комисије основана на потреби дубље проучавања поднетих понуда, а та жеља не би се дала постићи простим читањем у једној седници, када би се све, на и цуре, морале памтити. Дакле, штампање њихово треба одобрити.

Г. Стеван Добривојевић. Из резервата г. председника ја сам разумео, да комисија није донела никакан свој резерват и није се упуштала у оцену понуда, него је само донела предлог изражава жељу да се понуде штампају.

Ја мислим да је комисија требала да донесе своје мишљење о тим понудама, на тог онда, да се и тај резерват о њеном мишљењу и све понуде штампају и најзад одбору на решавање поднесу.

Г. др. Мијалко Вујић. Баш у тој целији је и тражила комисија да се штампају понуде, што она без тога не може да их свестрано проучи. Обим тих понуда такав је, да ниједан члан не може дати своје мишљење, пре него ли се ствар својим испита.

Г. Милејко Павловић. Ја немам шта друго да кажем, до то, што су казали г. Вујић и г. Никодиј Борђевић. Како сам и сам члан те комисије могу рећи да је она позвала велику дебату: да ли да се прије читању или да се штампају поднете понуде? и нашло се: да по што су ту изложени и остварењајке у техничким радима, да је апсолутно немогуће само читавом у седници све што треба упамтити. С тога је комисија решила, да се уводи општински одбор, за одобрење, да се ствар штампа, и тако штампања разла члановима комисије и члановима одбора. Сваки ће од нас имати онда по један екземпляр и моћи ће и, код своје куће провјерити, сравнити, и оценити па, кад онде дође и дати своје мишљење, која је од пријављених понуда најбоља? За овим ће доћи комисијски ресерт одбору док ће међутим и сами одборници имати прилике да се упознају са предметима о којима ће коначну одлуку донети.

Ја мислим, да то неће бити на уштрб, већ од велике користи за проучавање, јер ово господо није мала ствар. Ту засепају милијони, па треба добро да се отворе очи, шта ће се примити и како ће се примити.

Г. Председник. Ја ћу још да додам само то, да је тај закључак о штампању понуда у комисији једногласно донешен.

Г. Степан Добривојевић. Ако је комисија нашла још, нагласило, да треба да се штампају, ја нисам противан али само не изидам циља. Она би се могла послужити са мим читавом понудом, које су све на писмено дате. Но најпосле сложаву се и с тим, да се одобри штампање.

Г. М. Јаковљев. Прогото, је господо, немогуће да се читавом у седници све што треба уочи. Ако би један читао а остали слушали, они нити би могли упамтити, нити уворођења правити, једве понуде с другом, док ако би сваки на себе узео и само у седници читао, та је опет одузео и суанне времена. Ја бих у прилог штампања имао још доста да говорим, али пошто је и г. Добривојевић пристао, да се понуде штампају, то немам шта даље да кажем.

Г. Н. Борђевић. Господо, ову ствар по моме мишњу треба овако узети. Имамо 4 понуде и сваку понуду у једном примеру. Нас у комисији има 40 чланова. Дов један чита ми сви други треба да читаме или да стого-гравишемо. Даво нити друго није комисију руковођило да ово решење донесе, до једино то, да се створи могућност да се те и пуде што боље проуче. Не усвоји ли одбор предлог комисије онда нам, и у име већине чланова комисије, могу рећи да се та ствар не да другачије ни проучити, на следствено ни оценити.

Г. С. Добривојевић. Ја сам казао, да нисам противан, да чланови комисије, ако хоће, ствар и код куће да проучавају, али ипак држим, да није велика корист, шта ће се штампати.

Г. К. Петровић. Господо, И ја сам члан те комисије која је одређена за проучавање пријављених понуда; али, спречен другим пословима мојим, нисам био на састанку комисије, кад је она донела тај закључак о штампању понуда које су примљене у складу конкурса. И ја немам нашта да приметим против то одлуке, јер заиста обзир-

ност ствари захтева, да се она што боље и свестраније испита. Неправ сам да ли је комисија, доносећи ову своју одлуку, имала на ум то, да се ми, штампалајке те понуде, нећемо огрешити о важну и узбудљиву ствар смо дужни имати према понуђачима. Ја мислим, да би на сваки начин прештампана понуда, требало упитати понуђаче за дозволу.

После тога, лепо је казао г. Добривојевић, да није нушко да се понуде штампају, кад се оне могу најобзираније и свако испитати преучити. Моји се чини, што се може по овиме послу код куће да уради, да се све то може и онде урадити. Истина штампана понуда била је једна одлична члановима комисије; али да ли се само зарад тога треба да прили овај трошак општина? Ја сам био у комисији као члан при отварању т. х понуда и видео сам: да су понуде прилично велике; према чему штампање тих прилика не коштати. Ми смо истина били нисину суку новца за копање познатог ми бувар. Можемо то учинити и за ово штампанање: али и да се, преје преко тога издати, не треба сметати с тим: да се, штампанајке понуде, можемо замерати понуђачима, — ако их пре тога не будемо питали. По свему дакле немам ништа против тога, ако је вољна на то да се понуде штампају нека се штампају; но само држим да би пре штампања требало питати понуђаче, да ли они пристају, јер то захтева као што рекос, узбудљивост, пошто су понуде узасе објављених конкурса, заштитише општина поднесене; дакле су у неку руку тајна.

Г. Председник. Можда ће и друга господо говорити о том, али ја имам да кажем: да сејим штампањем не многа другачије, него да се замени преше, који би имали прало сви чланови комисије, да добију. Решење је, да се те понуде штампају као манускрипт, за сваког чланова колико их има у комисији и одбору, а сваки члан комисије и одбора има права да тражи у прешне те понуде. Даво, није се мислило на казну публикацију, нити ће се ствар износити на јавност. Да је штудира тих понуда услов врло важан може се судити по милијунима који се на такав предузећа морају уложити, а кад су у питању милијони, онда свакојак неопрадан је прекор или мишље што ће се на штампање потрошити неколико стотина динара. Тако исто назовим, да није оправдан и овај навод, да су бачене паре за штудирање око тражења и копања изворске воде јер свакојак за општинску је нужно било, да на чисто има, има ли добре пијаће воде у својој околини или нема. (Чује се: такоје)

Г. М. Степановић. Ја се потпуно слажем са г. Костом Петровићем и разлозима које је навео, и бојим се да би се штампањем понуда могло издати на јавност оно што су понуђачи општина под печатом поверли.

Но, ако и то стоји господо! — као што и г. председник рече — да ће се те понуде у тајности штампати и да ће остати само за чланове комисије и одбора, онда сам и ја да то, да се штампају и само члановима комисије и одборницима у поперу предлажу, како би комисија свестручно то питање проучила, а ми у одбору потпуно знали што ћемо усвојити а шта одбити.

Н. Борђевић. Ја господо остатиме не чине ради своје неке чланова комисије, да они ово не чине ради своје неке

одежнице што хоће да раде под куће и у едници, — већ комисија ово чина у целим што болег проучавања саме ствари, како би га време ван седнице чланови могли читати и прибавити и примене читати на их у седници при читању појединих тачака непознати и на тај начин са већим убешањем своје мишљење дати.

Тако исто мисли, господе, да кад ће извршење овог предузећа коштати општину неколико милиона динара онда нека је кошта и још неколико стотина динара за боло претходно проучавања исте. То највеће неће бити батен новац. Ја не знам колико је потрошено на копање бунара ради произласа изворске воде, и да ли је новац на то испитивање изгубљен, али знам, да се много пре може рећи, да је новац батен за онај парк што је направљен на великој пијани.

Г. Мијајло Павловић. Ја опет морам да се вратим на предмет и да свратим напуну одбра, да су у тим понудима ламперна питања, и техничка и економска и лекарска и правничка и т. д. и да се не може ствар тек онако само читати, у седници схватити. Ја одбијам од њих све то, што се каже, као да она то хоће само ради свога неког commoditeta.

На господин за то, што она хоће да савија све те повуде у свима појединостима, хоће свестрано да проучи то нашу општину најотромије питање, питање, које засица у толико милијоне; а неће да га прође олако и глумице.

Да ли треба да се понуде штампају или не, о томе је велика дебата у комисији вођена и нашло се: да чланови немогу ни дати своје мишљење ако не добију за себе примерке; за то је и донето решење, да се штампају понуде, али као нека тајна, али како се то зове као манускрипт.

Према томе, господе, ја мислим да одбор нема ништа онде да размисли, већ просто да одобри штампање, па ма да кошта и 30. злата.

Г. Др. Мијајло Вујак. Ја бих имао само то да примем. Одбор је изабрао комисију и задовољи један тежак посао да га проучи и да општини да своје мишљење.

По што та комисија, ради саестранијег изутрајања понуда тражи, да се оне штампају, по мом мишљењу о томе не треба ништа ни говорити, већ захтев присто одобрити.

Што се тиче тајне, она се може и без штампања критички, као и пример ако би који члан комисије хтео погледати да прегледа и другог понаше.

Напоменути ствар је већ и јавно као што рече и г. Павловић на нема баш ни разлога да се сад нарочито а толико крие се: (чује се: Тако је, Да се реши)

Г. Председник. Пристајете ли господе да решимо. (Пристајемо). Онда молим да ставим питање: Ко је за предлог комисије да се пријављене понуде штампају или манускрипт нека каже „да“ — а ко је против, нека каже „против.“ (Вичу: сви смо за)

Оглашавујем дакле господе, да је одбор једногласно решио, да се пријављене понуде као манускрипт штампају у броју примерака потребном за чланове комисије и одбора општинског.

Г. Председник. Сад је господе на реду избор двара општинског.

Ви знате, да је упућено место лекара у Пализули.

За то место објављен је био стегај који је истекао 5. овог месеца.

За исто место пријавила су нам се два лекара, и то: г. Др. Никола Николић и г. Др. Рабишкар.

Сад молим, да решите хоће ли одмах приступити избору или ћемо одредити комисију која ће прегледати квалификације истога и поднети нам своје мишљење. (Чује се: Ома да биремо г. Николића)

Г. Јован Давор По што сви познајемо г. доктора Никола Николића то предајем да примимо њега (Вичу „Устајајмо“)

Г. Др. Вожа Димитријевић. Господе, ја ја познајем г. Др. Николића. Он има добре и квалификације. Српско је медицине у Берлину и положио државни испит; а најмлађ човек и Срби и овдашњи сви мисли да треба да има право првенства у избору. (Са свакју страна: „Тако је“ — „Прима се“)

Г. Председник. Давље господе оглашавујем, да је г. Др. Ник. Николић изабран једногласно за општинског лекара за квартал пализули.

Г. Председник. Сад господе, ма да није строго на дневном реду, али кад изабрасмо лекара, мислим да можемо одмах изабрати и бабичу на упућено место. После смрти бивше народне бабиче пријавило се њих пет других. Оне се вичу: 1-ва Магдалина Јав, друга Ана Дејин, трећа Катарина Цветковић, четврта Валентина К-иш и бета Тереза Фокини.

Г. Мијајло Павловић. По презимеу Цветковић реко је да је то Српкиња. Она треба на првом месту да се прими.

Г. Др. Вожа Димитријевић. По што је госпођа Цветковић била раније а и сада је бабича мислим у Крушевцу она има сигурно своју докторку, у мислим да би требало њој првенство дати. (Чује се: да чујемо и г. Пачу.)

Г. Др. Пачу. Сасвим се слажем са г. В ком.

Г. Председник. Имате ли што против? (Нема). Давље оглашавујем да је г-ђа Катарина Цветковић једногласно изабрана за бабичу општинску.

Г. Председник. Сад је господе на реду нареднај комисије која је проучавала питање о изградњи варошкој. Та је комисија састављена по решењу одборског од 26. јануара ове године и она се неколико пута састајала и неколико пута претресала могућности увођења такве једне установе код нас, као могућности да се дође до извесне наплате за подмирење потреба ово извршења канализације и осталог.

По што су се чланови те комисије подељили на двеје, то имамо два мишљења, а два извештаја већине и мањине. Да бих вас молио, да чујете оба мишљења.

Г. Доловоја Ник. Јовановић чита прво, — мишљење већине, које гласи:

Комисија одређена од стране општинског одбора да каже своје мишљење о подизању општинске лутрије, на своја четири састања претресала је ово питање и ланском својим чланова — са осам (8) противу три (који ће одвојено мишљење поднети) сложили се у овоме.

Пре свега а као прво и најпречне састављено је питање: да ли се трошкови канализације могу подмирити

општинском лутријом? Комисија има да одговори, да она није сумњива, да општина може очекивати такав стабилан доход од свог извесног броја година, на који би се сигурно рачунали могли те да би се њиме могао исплаћивати зајам или трепак учинећи око извршења канализације — јер је лутријско полужење у почетку своме а нарочито данас у нас, доста ризично полужење, погледају кад се поме на то иде, да се већи број лозова у земљи растури.

Што се тиче питања о подизању варошких лутрија у властитој режији општине Београдске као једном извору општинских прихода без обзира на извођење канализације на основу његову, Комисија наводи: да овако полужење не би било ни поделом средстава нити да би било баш и могућности да остварене општ. лутрије под мао-стриним управом општинском, а из ових разлога.

1) Што не налази, да би при овим општинским приликама у земљи било оправдано, да се на овакав начин — неовасном кооператива и неоплаћеном новца из неособе штете сврхне масе народа путем дообе лозова. — Прихода вароши Београда из немале прибављају; и

2) Што би за извођење оваког полужања требало тек отворити у земљи читав апарат кооператива потребан за растурање лозова и то таквих кооператива, који би били и вољни и кадри, да у напред новац за при-дење лозова Управу општ. лутрије полажу. Напомена примера о успешности Лајпцишке Хамбургске и др. варошских класних лутрија у Германији није никакав разлог јер велика комисија држи да се неће огрешити ни о истину ни о националну оставиност над и овде призна да мисли да ће бити мако разлике између прилика у Германији и Србаји.

Ако би пак општина добила такву понуду за кооперативу општ. лутрије, којом би се на то шло, да се бар велика лозова на земље пласира а општина при томе у кавицијима има довољно гаранције како за извођење лутријског плана тако и за приход општински, комисија налази, да би се таква евентуална понуда примити могла — али наравно под свима овим предостражањима које би нашу општину, у чије се име лозова издају, и која је с тога у крајњој линији према купцима лозова излаз одговорна, потпуно обезбедила. А о којима може бити говора тек онда, кад би сваке понуде општини учинио биле. (Дочеке подноси)

Извештај мањине гласи: „Ми не делимо мишљење већине чланова комисије, коју је одбор изабрао: да проучи предлог председника општине о лутрији општинској. Ми налазимо: да би лутрија, и кад би је општина сама за свој рачун изводила, била и остварљива и по општину корисна.

Ово наше мишљење ми оснивамо на следњим раз-лозима:

Лутрија по класама, какву је, лутрију, председник општине одбору предложио, није нове ствар. Таквих лутрија одавно већ има у многим европским варошима. Тако овака лутрија постоји у Хамбургу више од 145 година у Брауншвајгу преко 51 годину и у Лајпцигу преко 56 година.

И да ове лутрије у овим варошима нису давале по-ложне резултате, оне се, нема сумња, не би могле тако

дуго ни одржати. Но ове не само што су се одржале, већ и непрестано напредују. Ко може прати ове ствари тај ће знати: да је Лајпцишка лутрија у свему тако до-бро примљива да у играма својим има учесника по свима европским државама, не чак и у онима где је државе страних лозова земљиним законима најстрожије забрањено. Тражење ових лозова из дана у дан тако расте, да није у стању да подмири на три четвртине захтева, а то је с тога, што у Немачкој царевни постоји закон, којим је дозвољено да се може издати највише до 100.000 комада лозова достигнут још од пре 10 год.

И како има обзирљивих разлога, по којима би се мо-гло са основом наклањивати: да ће наша општинска лу-трија морати да иде другим, а не овим путем, којим је ишла и иде лутрија по класама у показаним варошима, — то је онда према томе, и у овом једном случају јак раз-лог и доказ: да би и наша општинска лутрија била не само остварљива, него да би и напредовала. По себи се разуме да устројство лутрије наше треба да буде по примеру Лајпцишке, јер јача одступања могла би бити од штете. Има иких одступања, која би се могла учинити у интересу бољег напретка лутрије. Так: на пр. могла би општина наша јевтинијим ценама лозова дати у неку руку и повисити услове играчама, по што их деје Лај-цишка лутрија, Овом јевтинијом ценом лозова по мишљењу под-несених, постигло би се веће учешће у играма, јер јев-тинија лоз често пута оне да има и омањег стапа човек. Тако би се цена лозова могла свести на 50-60 динара у место цене, која је једном Лајпцишмом лозу од 210 ма-рака или 262 ил. динара.

Други захт и доказ да је лутрија остварљива, јесте у неколико и ова пренорука велике комисије а на име да се право лутрије може уступити другом ком лицу, Неостварљива права ретко се препоручују, јер се она за оваке сумњиве ствари по малом купца.

Трећа и најглавнија одбрана нашега мишљења т.ј. да је општинска лутрија и остварљива и да ће по опш-тину бити од користи, — јесте то: што се је општина још у самоме почетку, дала док се је лутрија општин-ска једна рачуна и у најужим круговима, јавила већ је-дна трговачка кућа са понудом да општини да уступљено право лутрије доје по 380.000 динара једномаше чисте жи-сте и да се уговор закључи на време најмање од 5 година. Јер: кад једно прихватио трговачко друштво хоће на се да прими лозове, које би општина београдска изавала на да их оно даље растури; и кад исто друштво жути општини на то право тако доста знатну суму, онда није ли у томе случају један неспоран доказ да друштво рачуна да ће моћи те лозове и расподелити? Дале није ли у о-воме истом случају такође доказ да то: да ова понуда потиче из: рачуна на знатну хасну, јер се не да ни замислити да поменуто друштво чини то из каквих сим-патија и љубави према нашој општини, већ да понуду своју чини с тога, што рачуна да се пријамом општин-скога права може доста извукати.

И ако по свему овоме што је веде изложеном, чини нам се, да је и сушине јасно: да је лутрија и оствар-љива и по општину корисна, јер да није тога двога не

би се нудили општини близу 400.000 динара чисте годишње хасне.

Још нешто. Тај предузимач, то друштво које општина нуди позављну суму, извесно је да лозове не мисли само у својим рукама задржати. Виш сумње је дакле да би и то друштво лозове општинске и ван наших граница продавало. У овоме протурању и продаји друштво би се служило посредовањем агената (колектера) по свима оним варошима у којима се такви лозови и данас траже и купују. По томе: *главни потрошачи наших лозова налази би се у оним варошима и местима, у којима су те прете лозови већ познати и омиљени. Дакле главна би продаја наших лозова била ипак монитр тржишта.*

Сад према свему доседе, настаје питање: кад приватним друштвима концесије да у ово предузете улазе; и кад они напаве рачуна да, поред онога што општина нуде очекују и сами знатне користи за себе; онда по чему да општина не може устати; ако тај посао задржи у својој режији?

Веди се да општина нема за то вештех јузу. То је слаб разлог. Таквих руку није било у почетку ни у Хамбургу ни у Лајпцигу. Осим тога, такве руке и пасу потребне, јер би и општина имајући једнога способног администратора, кога међутим није тешко у нас наћи, а при том користећи се искусном речним лутрија и сама следовала оне исте путеве, којима су ишли и изу хамбуршка и лајпцишка лутрија по класама.

И општина би се могла служити за растурање и продају лозова својих, оним истим посредницима с агенцијом којима се служи хамбуршка и лајпцишка лутрија и којима ће се, посредницима и агентима, нема сумње, послужити и прекупи општинекога права. Дакле општина би тим посредницима и агентима могла дати и више награде, но што им може да да приватно друштво; дакле општина би могла од њих очекивати и равнотежу службу а и гарантацију и то ако не већу а оно на сваки начин равни оној, коју би приватно друштво добило. А да се све ово, као што ваља, оствари, разуме се, да на врху управе општинеко лутрије треба да буде лице, које ће кроз разумевати овај посао, и при том имати довољно воље и енергије у овоме послу.

И тако на основу свега овога, ми смо мишљели: да општина сама предузме оснивање лутрије из класна при чему (тј. ако би општински одбор ово наше мишљење усвојио) да се што је могуће мањим бројем лозова, одпочне и да цела лозовина буде што је јединија. На допавје над лутрија ојача и било име у свету добије, онда да се према потреби, поступно број лозова увећава.

Бу, ако би општинеки одбор при свакојаким овим разлозима нашим ипак остао при мишљењу већине комисије и по томе одлучио да се право лутрије уступи за извесну корист јављеном или ком другом друштву, — онда у томе случају ми смо слободно спречити нарочиту пажњу одбора на ово двоје: Прво: да општина о трошку предузимача, задржи свакоко право контроле над лутријом. Јер ово је двоје веома важно колико порази заштите општинеких интереса, толико и зарад ојачања и заштите општинеких лутрије. (Дозање подписа)

Г. Председник. Ве знате господо какав је потреба наглаш одбор да реши, да се узбере комисија, која ће

промислити о овоме питању. Једна од прво преких потреба, то је канализација, која се наравно не може извести без много новца. За то би нас можда да поклате обилну пажњу овим мишљенима комисије, и да их, по нашем нахођењу и искуству усвојите или одбајете. Ви сте чули извештај комисије а већине и мањине. Извештају мањине имам само нешто и то предходно да приметим. Тако се каже, да општина има једну понуду. Колико се ја омишљам општина није добила од суда ни једну формалну понуду; дакле само разговора о томе између председника и једног члана једне фирме, и без даљих резултата.

Г. М. Кандид. На рачун исте, понуде имам од своје стране да нажем да ја ту (понуду) не сматрам за обилну. Дотични господин је долазио чак и у комисију, довео је човека с ким мисли да ради, али некакав формални предлог општина није донео; и то ма да му је говорено и предлагано, да то учини. Дакле тоу да кажем, да о тој понуди, као понуди не може бити ни речи.

Г. М. Вујћ. Господо као члан комисије већине, дужан сам и да објасним нека мишљења. Ми смо били доста пратили у нашем извештају а то с тога, што ипак имали потребе да се упутимо у испитивање појединости пројекта о установљењу варошке лутрије, што смо оснивали своју оцену на два главна разлога.

Први је разлог, што лутрија не би била оправдана ни према нашим приликама подесна. То је коцкарска установа коју ми за такву једну нећу као што је канализација, не би требало у Београду заводати, а сматрамо да не би било ни могуће да се тим путем продајом лозова из наше земље прибере потребна сума.

Други је разлог, практично извођење саме лутрије. Тако се наводи, како је у Немачкој и другим местима. Али има разлике између њих и нас; између наших и јеврепских синира и колектера. Ми би морали да створимо у земљи читаву једну класу колектера растурача лозова, и то таквих који би били у стању да чин приме лозове, да одмах паре положи и за даљу продају се сами брину. Ја питам господо, има ли колектера код нас, који ће да прима, рецимо, 500 лозова и одмах да положи предност нитих?

Ми мишљемо да нема и то, нас је потањито и руководило да овину оцену дамо: Сад друго је ако би се општина појилила таква некаква понуда, којом би се на то ишло, да се важи лозови класирају на страни а ми само фирму да дамо, онет под довољним гаранцијама. Такав би се лутрија могла и пријети. Исто је питање долазило на решење и друштву нашег Преског Крета, који и кад би хтео не би у својој режији могло да изведе такву операцију али би могло да своје име и фирму уступи казаној кући на стране.

Једино дакле кад би се лутрија дала казном страном друштву, рачунајући на то, да се на страни продају наше а у земљи наше, на тај начин могла би се варошна лутрија дати и то онет велим под добрим условима и гаранцијама као на пример, да на општини не падне никакав терет, и да друштво положи каузију за сигурност извршења и т. д. На тај и само тај начин би се и случајна прво наша земља од једне установе, која је кроз немо-

разна, а друге, и наша општина од брине да ју сама изводи.

Г. Јован Дилбор. Ја сам хтео да кажем то што и г. Вујаћ. Противан сам да се ишта рескрира него тек ако нађемо да нам постоји страве, а не од наших грџања, долази — да приђемо ствари. Код нас у општини и не може нестати сума на дозове да се прибере. Од своје стране, мислим да ће се ускоро појавити једна таква понуда; бар то сам чуо од нашег менаџера Мило Месарова.

Г. Стеван Добривојевић. Као што видите господо ово је питање врло важно, а многима није јасно, да ли треба да се усвоји мање велике или мањине? Но баш за то што је ствар крупна и важна предлозио бих да ју одложимо, остављајући г. председнику да се споразуме са још неким стручњацима, а међутим да потражи и кога странца који би се прамко да тај посао кад и на која начин изврши. Тада би нам се у једној седници подео резерват а ми даље репалми.

Г. Председник. На реч г. Добривојевића имам да кажем да је ретко која комисија у општинском одбору образована из стручњака у тако лепом броју, као што је ишта лутријска комисија. Ја не знам на која би се могао позвати, ако не опет на исте људе. Да тражимо друге, држим да би само губио време. Осим тога не бих никакмо желео, да ми се по предлогу г. Добривојевића, оставља да тражимо понуђаче. Понуђачи треба сами да се јављају, а дужност је председничтва да се држи закона и стечају, и ствари одбору подноси.

Г. Милорад Вујаћ. На говор г. Добривојевића имао би да кажем само то, да не би био противан одлагању решења, кад би се с тим ишло само на то да се сами још боље објективно и да ствар свестранје проштудирамо; али да се тражи пона комисија, то не би никад пристао, јер би то значило изјављивање неоповољне комисије овој која је радила.

Питање је по себи просто. Оно је у томе само: хоћемо ли да се посужемо онаким подухвем да из земље примоћмо новац па да свршимо посао? или да рескрирамо па да дамо на страну?

Ако би ми сами то разлили, треба знати да би морали имати и читаво надлежно чинописца, које би се само тим бавило. Искуство нас, међу тим, ни у колико не упућује на такве, скупе пробе.

Г. Никола Ђорђевић. Ја мислим да не треба да се ова ствар одлаже, и држим да данашње решење одбора које би гласало да неће да се у ово прегруде упушта, не би искључило могућност да сутра ако се каква понуда пријави, дозвоља за општину, буде а примљена. Што се тиче предлога, да општина узме у своје руке лутријску радњу, држим да не би могла никаква резултата студа имати, јер сам уверен, да се дозови у земљи не би могли распродати. — Ми смо имали прилике да видимо да један сигуран папир, који носи 8 на сто а то сигуран интерес да већином мора да се прода на страни. Дале, ми имамо и другог папира, који данас важи 8 на и 10% па и ти папери иду на страну, а све је то доказ да у земљи нема капитала.

Код лутријских игара на један обичај капиталиста неће да уложи свој капитал; управо, ту само сиротиња

улаже. И, ако општине хоће да избере тај посао и на тај коцкарски начин да до капитала дође, онда ја бар за то не бих никад свој глас дао.

Г. Стеван Добривојевић. Није била намера мога говора да с њим изјавим неоповољне господо члановима комисије, која је била заната састављена од стручних људи, — него то, да се у интересу дозвољног решења ово питање добро проучим. Сам г. Вујаћ као стручњак изјавио не својим говором, павај најуре, да се не може ообриати оваква коцкарска установа, а затим долази, да би се могла и усвојити, ако би се на какво друштво пренела.

За то што је он ово казао, ја сам узео реч, и тражио да се мало причека, не ће ли се заната по год јавити. Јер, кад би данас решили, да усвојимо а после чекали и шест месеци да се ко јави, онда би самој ствари нашлежили. Довде, нека се данас реши да се лутрија не усваја већ одлаже, и онда није потребно да се преноси на кога другог или нека се прачена на чају пријави, и у тој цели решење одложи.

Г. Милорад Вујаћ. Општина, господо, нати може бити све да узми у то, да она сама миниузира и сама ту лутријску радњу изводи. Добро је приметно г. Вујаћ да ни прилике у земљи неку за тако што најбоље. Погледајте само на наше лутријске државне дозове; — они нису у ерским рукама — бар не стоји доо, — него готово сви у страни. То је све на то, што немојмо пара. Ја се потпуно слажем са мањашнем велике. Ако ко хоће са стране да се прими да посао изведе, дајући дозвољне гаранције да не ће општину на опште или на општински издаси се може пристаје, иначе ништа. Приход од оваке операције намањен је канализацији априли. Ма нештоко још ништа ће та канализација да кошта, не знамо колико ће се издати тах дозова и, ако их продамо колико ће остати, да се даје за отплату. Истакну то не мога ствар. Ако би изисе интерес и општита 200 хел. или 300 хелвала дивара, а од лутрије као што неку до 400 хелвалара — онда — још боље.

Ја још мислим, да би се могао и стечај отворити и у њему објавити какве гаранције општита тржи; на овом ка најбоље услове поднесе и најбоље гаранције, пружи томе радњу и да поверамо. У земљи, пак, тај посао да се изврши, противан сам као што су протане и данашње прилике.

Г. Милорад Вујаћ. Господо, ја опет морам да понављам: да се пред комисијом била главна ова два питања: Хоћемо ли да се изведе лутрија у рескрија општинекој, и друго, могу ли се тим путем подмирати трошкови ове канализације?

И на једно и на друго питање дат је одговор у нашем извештају. Ми смо тамо казали, да знамо мислени да се у општинекој рескрија подмири лутрија, а да непазимо, да ће такав лутрија доносити толики приход, да се њиме могу подмирати трошкови ове канализације. У ступина та су питања била пред комисијом.

Другу је ствар пак, изисла комисијска мишљена. Она вели да има понуђача за такву операцију, на кад понуђачи могу наћи рачуна да ствар изведе, на што то не би могла и општита? Међу тим, то није никаква логична последица. По мом мишњу, била би права несрећа, кад би

се ти ловови у нашој земљи ристурили. Друга је ствар ако би са стране друштво какво дошло дало гаранције, па то дозволи на страни војном и власнито.

Дакле, ја нећам, да треба најпре о овом питању да решимо, а оно друго, — да ли ће председник са појединим представницима фирма говорити о уступању општинске фирме то да одвојимо, и оставимо за доцније кад и ако се председнику такви људи с понудама јаве.

Г. М. Кикинд Г. Добровијевић тражи да се одложи ово решење док се не би пријавио ко од понуђача. То ће нас одвећи далеко. Ми данас имамо да решимо да ли општина може у својој властитој режији да ради. То је прво питање. Ако се ово не прими, онда долази питање: да ли се може предузеће уступити другој, и да ли ће влада то допустити? Јер као што смо законом је забранила код нас свака лутрија, као игра коцкарска. Дакле ја нећих нитавије то да то да се расписује конкурсу. Но ако се јави какав понуђач и влада лутрију одобрѣ, онда то може да се усвоји, опет наравно под новим условима и јавним гаранцијама од стране понуђача.

Г. Марко Стојицкић. Ја у којем алим, расположењу г. г. говорника, тако је да је овој ствари већ допозвољено говорено; а у којем сам разумео главно је да се сагласна наша савјетница класе од коцкарског завода као што је сваки лутрија. Међу тим ја не могу да будем убеђен, да ли можемо од тога да се сагласимо и сада кад немамо тога завода, јер и данас видимо да се овде код нас ристурају не само ловови разних лутријских завода него и осигуришних друштва и т. д. Код нас се то већ ради. Г. Милан Ђорђевић каже, да је за 3—4 месеца распоредио разних страних делова за 6 хиљада динара. И сам сумњам да би се год нас овде могло распоредити толико тих општинских делова да би могли да подмиримо какаву ли потребу, но на сваки начин нејасни део отићи ће на стражу. И ја бих био за то, — пошто сам био и у седници када је ова мисао у начелу усвојена и комисија за студирање ове лутрије одређена, — и ја бих велим био за то да се ствар ово одложи, као што је предложио г. Ст. Добровијевић. Међу тим, да се расписе конкурс, па да притекамо и видимо хоће ли се јавити какава јавна кућа за оснивање таквог завода, и извршење целог посла.

Г. Ст. Добровијевић. Истина је да г. председник мало пре одбио моју мисао, да он гледа да ступи с киме у преговоре и није да ли би се ово предузеће могло уступити другој коме то да га општина не прими, на сам примегни чак, да је то г. председнику непријатно било. Међу тим каже г. Вујаћ који је доцније потврдио оно што сам ја најпре изнео. Он је змио какао, да би било добро да г. председник разбере и ступи у преговоре са представницима друштва која би хтела да предузму овај посао и т. д. То је најбољи добар пут, и мим треба да поћемо те да видимо хоће ли се ко јавити и шта ће понудити? Зато сам ја и предложио да се ово питање одложи. Међу тим мисам за то да се отвара конкурсу, јер би то био блажи на нашу општину да управо ствар добујемо и да тражимо ко ће нам дати мисе!

Г. М. Вујаћ. Госпоно, овде је прво питање: хоћемо ли да општина у властитој режији прихвати ову установу? а друго је питање, које после тога долази: хоће ли се

дати другој да под нашом анрмом лутријску радњу отвори?

Г. Ст. Добровијевић. Ми смо баш везани каквим редом да морамо прво ово а после оно решити. Из већине досадашњих говора видимо да нисмо за то да се у општинској режији то ради, и држим да би могли прећи кометно преко тога питања на оно друго.

Г. Председник Николијевић. Може бити да је г. Добровијевић мисе хрљаво разумео, или да сам ја мисе рђаво разумео, и с тога ради обавештења само ћу ово да кажем: ја сам га разумео тако да је он, предлажући одлагање овог питања, захтевао да сам председник општине тражи понуђаче и са њима преговара. Ја држим да би то било негодно. Јер, ако би се баш и понудио ко год, дужност је председника да ту понуду изнесе пред одбор. У осталом, и ја сам мислања, које је некако г. Вујаћ, да ће се, чим се кује да општина намерава установити варошску лутрију нави понуђача који ће се и сами јавити с понудама то да их ми не морамо звати ни тражити.

Г. Мата В. Милошаковић. Ја сам само хтео да напоменем овде, да ми имамо пред собом два извештаја ко мисејеса, и у главном оба се та извештаја слажу у томе да, ако би се јавио ко са стране за ово предузеће, да би му га могли дати. Битна разлика између та два извештаја комисијска у томе је, што један, а то је извештај већине каже да општина не може и не треба да узме у своје руке ово предузеће, а други извештај — мањина, — каже, да може. Међу тим као што кажем, и један и други сложили су у томе: да можемо коме требамо посао дати ако би се ко јавио. Према томе треба да се решимо за један или за други извештај. Кад усвојимо извештај и мислање већине онда тим самим председништво општинско биће позвано да прими понуду ако се какав са стране јави и да преговара са понуђачем што ће се после и пред нас изнети; јер нема смисла да председништво само то ради. Дакле, мислим да усвојимо мислање већине, чиме ће бити ствар решена, тако да општина не узима ствар у своје руке, већ да је може уступити другој; а ово опет мислање, — да се ствар може другој уступити, — заступа и сама мањина у свом извештају.

Г. Ст. Добровијевић. Извештај одборске или комисијске већине у овом погледу најје јасан; и то, што г. преговорник каже, да се усвоји мислање већине и што износи у говору као да се и већина и мањина слажу да се може ово предузеће пренети на другога, — ја то нисам видео бар, не, да је тако јасно и у једном и у другом извешћу комисијском изказано.

Г. М. Вујаћ. Молим то стоји јасно. И мањина није противна да се уступи другој, само она каже: боље би било да то остане у општинској режији.

Г. Председник Николијевић. Мислим госпоно да пријемо решењу ствари. Имамо у главном два мислања комисијска. Једно је да општина може сама у својој режији установити и обављати лутрију у цели намерена варошких потреба; а друго је мислање, које заступа већина комисије, да би општина могла у начелу усвојити лутрију за намерене ових потреба, али не да сама узме да обавља то предузеће но да треба да га да другој ко се

или као предузетник, под jakim garantijama. Ja hu uzeti jedno kao misleće mišljenje, a svo drugo kao misleće veštine i moćni da pri glasanju kaže „za“ onaj ko je za misleće mišljenje, a ko je za misleće veštine, dakle protiv lutrije u opštinskoj režiiji, taj da kaže „protiv.“ (Čuje se: ko je za veštinu neka kaže „za“.)

Допозните да објасним за што сам овако питање ставио. Ја сам из мишљења већине узео само оно покладно где се каже: ако дође и јави се предузимач са стране онда се њему може уступити лутрија, а друго мишљење, машинско, оно је одлучно за то да општина сама ради. (Чује се: „боље ставити на решење већину и мањину“). Онда престајете ли да питам овако: ко је за мишлеће већине нека каже „за“ а ко је за машину, нека каже „против“ (добро је) Лео. Онда да решимо ствар. —

Г. Мата Миливојевић. Али треба да се питање обухвати, и то: да, ако ко каже „против“ да се ипак разуме да се оно предузме може да уступи и приватноме коме друштву са стране под повољним условима. (Разуме се.)

Г. Председник Николајевић. То се разуме. Не ради јасноће опет да најбоље бити да се стави питање као што сам у почетку казао, т. ј. ко је за мишлеће мишљење — што значи за то да општина сама обавља ону лутрију — тај да каже „за“, а ко је томе противан да каже „против.“ (Вичу: сви смо против) Нема извода који је за? (Нема.)

Сад да гласамо о другом питању. Дакле ко је за мишлеће већину, т. ј. за то само да општина може уступити лутрију, ако ју захтева да обави напосе стране предузимачи под повољним условима и jakim garantijama тај нека каже „за“, а ко је томе противан нека каже „против.“ (Вичу: Сви смо за то) Дакле ствар је једногласно решена.

Г. Председник. Сад је госпоно са дванаест реду питање о уступању извесног земљишта општинског на службеност режији монопола дунавског.

Као што вам је познато још прошле године дунавска монопола режија обратила се молбом општини да јој општина уступи извесно своје земљиште и за ту ствар изабрати је по решењу одбора општинског једна комисија која је ту ствар проучила. У току рада комисија је изашла да размисли са дунавском режијом има да претходно размисли службености са земљиштем Његовог Величанства Краља. О томе извисте чети извештаја, који ће нас упознати са стварију.

Деловођа чита извештај који гласи:

Према акту суда од 27 Јануара т. год. Абр. 87, и 23 марта тек год. Гбр. 241. потписани чланови комисије изашли су на лице места имања Његовог Величанства Краља Милана I, и имања општине београдске под „три излуча“ где су подигнуте зграде управе монопола дунавског и по извађају и међусобном споразуму изишли су следеће:

По означеним котима на плану од 18 марта ове год. 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9, и 10 граница је између земљишта Његовог Величанства Краља Милана I, и земљишта општинског 0,1,2,5,4 и 3, Земљиште је општинско у површина од 3249-43 кв. м. а 5,7,8,9,10,11,12,13,14 и 6 земљиште је Његовог Величанства Краља Милана II у 3249-43 кв. м. Земљишта ова у равној квадратури имају се употребити

свако: општина београдска уступа своје земљиште у 3249-43 кв. м. Његовом Величанству Краљу Милану I. у службеност за (25) двадесет пет година, а Његово Величанство Краљ Милан I уступа општини београдској своје земљиште у 3249-43 кв. мет. у службеност за (25) двадесет и пет година.

Сви предмети ових земљишта означени су на лицу места, тако исто означена је и пројектирана узлица у ширини од 40 мет. са бројевима 3,14,15,16 и 17.

Према овоме земљишта су подељена, тако, да су квадратуре и једног и другог земљишта са свим разне.

По комисија је изашла за сходно ч управу монопола дунавског у чију се востан она општинска земља и даје, — престава да општини плати за сваки квадратни метар земљишта по 0-50 динара, што чини свега 1624-72 ден. и поред тога да управу монопола дунавског своју земљу коју има евакуи са овог општинског земљишта у којој њој не буде потребовало изнуде и о свом трошку растури на пројектовани пут.

Управа монопола биће дужна платити општини за извађени камен 652-71 куб. мет. камена по 0-50 ден. од метра што чини свега 328-36 ден.

Ово дано општинско земљиште у службеност Његовог Величанства Краљу Милану I остаје и даље општинском својином и чим се изврши 25 година, ова службеност престаје даље настати.

Исто тако и земљиште које Његово Величанство Краљ Милан I даје општини у службеност остаје и даље његовом својина, и чим се изврши 25 година престаје даље настати. По комисија је скрозме жеље да Његово Величанство Краљ Милан I допусте да преко његовог земљишта може општина службеност пројектованог пута на свадга, а да општина за то не даје Његовом Величанству никакву накнаду. Та службеност пројектованог пута простиже се на земљишту под бројевима 7,8,9,10,11 и 15.

Комисија је мишљења да: Управа монопола на поменутом општинском земљишту не може ни у ком случају подизати и отапати, бараке, реставрације, нити накладе дуване што би служило за публику, сем што може за своју унутрашњу потребу и то у својој радионици за своје раденице. Плани на који се позивамо овде потписан је од стране чланова комисије. (Долазе потписи)

Г. Ст. Добровић. Ствар се усађа. Само треба да се осласи ко ће да вапаше и ко да потпише уговор, о размени.

Г. Мил. Павловић. Ја сам чуо да има да се даје нека накнада, али да ли је то годишња накнада, или једном за свагда?

Председник општ. Један пут за свагда. Има једно мало парче земљишта општинског које се да је на службеност за 25 год. које лежи на друму топичерском. 3 то парче даје се општини друго земљиште и комисија је изашла да општина, треба да се доплати нека сума по што се узело да је парче које се уступа на бољем месту и на то се пристаје. (Добро! прима се)

Дакле примали се извештаји комисије? (Прича се)

Означујуће за пројектираног да о томе напише и потпише уговор? (Означујуће)

Онда смо и то свршили.

Г. Председник. Е сад је господо на дневном реду питање о калдрмисању Београда.

Ја сам ставио на дневни ред и питање о калдрмисању Београда али овага пута нисам намеравао да изнесем такав предлог којим би се тражила одлука да се ова прека потреба Београда један пут подири, него сам желео да се са нама договорим о томе хоће ли се у калдрмисању Београда радити као до сад тј. да се са овом сумом, коју имамо у буџету сваке године по којој део вароши или улице калдрмисају, — или ће се на основу те буџетске суме, коју имамо у буџету сваке године, учинити какво задужење веће или мање, те да се исти део вароши од једном може калдрмисати. Одбор је данас прошле године једно решење, по коме треба накупити сасвим калдрмисање вароши са земљеним каменом и калдрмисати са каменом сеченим, коцкастим. Кад би се по томе решењу радило, имајући на располагању само годишњу суму буџетску, коју данас имамо, онда би за две три године могли имати у Београду једну или две улице добро калдрмисане коцкастим каменом по којима би се у улицама могло лако шетати; али друге би нам улице биле у ложама где би се деца давила и стоки прхала. Са сумом коју сад имамо у буџету ми бисмо калдрмисали годишње око 5.000 метара коцкастим каменом, а то значи, да би се сваке године могло калдрмисати тако један шездесети део вароши; што би опет другим речима, значило да би било улица у Београду, које имају 60 година да чекају док на њих дође ред да се калдрмису. Видим, то је као би сав Београд тим каменом калдрмисали. Али баш кад узмемо да калдрмисамо тим коцкастим каменом главне улице, опет, кад би их буџетском сумом успели да калдрмисамо сваке године по мало, требало би нам преко 30 година до се само оне калдрмису. — Дакле господо, држим да смо на чисто с тим да треба сасвим накупити калдрмисање са земљеним каменом у толико вре што је то у једном одбору већ решено. Ја нећу да питам колико би на здравље наших грађана, на и за сваку њихову стожу с којом раде било пробицатије калдрмисање са сеченим каменом него са земљеним. Колико се сећам, то је у [једној одборској] седници на драгово мерино и одесном. Али свакојако пробицатије је та калдрма коцкаста од наше старе, јер дуже траје и ређе је изложена потреби претресања, поправљања итд. Најзад, коцкаста калдрма је и леп украс за варош, — лепши од великих кућа, јер се и чистота лакше одржава.

Досада ми начин калдрмисања вароши показује да за калдрмисање држимо највећу поципију наше буџета, и да опет немамо никак калдрме као што треба. Дакле, треба да се овај стари начин калдрмисања напусти и да се калдрмисе варош коцкастим каменом. То је као што, рекох рече и питање о калдрмисању калдрмисања треба да се сматра на свршено. Али остао је не решено једно друго питање: у колико ћемо рокова Београд калдрмисати? О томе треба сад да размишљамо.

Што се мене тиче ја сам мислио о томе и нашао сам да за сада немамо другог начина за калдрмисање Београда у што краћем року, него што је тај, да на основу ове циере коју на ту део имамо у буџету, а која би се држим могла повисити на 100.000 динара годишње

учинимо једно веће задужење, те да већи део Београда у краћем року калдрмисамо. Сад, то задужење може бити веће или мање, зависи од тога, колико ће мо у први мах калдрмисати, и колико ће циера наше отплате бити у буџет стављена. Ако би се одбор са свим мојим мишљењем сложио, да треба предузети калдрмисање у већој размери на основу задужења или учешћеног зајма, који би се отплативао годишњим глумом одржавају у буџету на калдрмисање — онда бих ја предложио одбору да се изабере једна стручна комисија — која не мора бити велика — но која ће израдити услове уговора за калдрмисање Београда. У тим условима требало би детаљно да стоји, како ће се уздаци калдрмисати, какав ће се камен употребити, да се одреди и начин експлоатације, а који би се калдрмисање исплативало итд. — То техничка ствар јављу боље да наку нешто ја —

Ја сам, господо, изнго ово питање а то што је, обила потреба за добро калдрмисање Београда, а овим тога и за то што се од некога времена, — знам да и то, што се општина наша упуштала и у друга нећа предузела, — јављају се страве и жуђачи на разне познате општинеке на и из за овај; и баш данас имам пред собом једну такву позвуку Београ, која ми се чини доста обилна. Саму ту позвуку ја сам нисам извео за то што ми нисмо расписали стечај за ову стару која би се извесно и друга јавили са сличним предлозима и кад би баш имали да одговоримо која је најкориснија на нас. Свакако ја држим да сада треба изабрати да решимо: хоће ли да калдрмисамо калдрмисање Београда извесно као што сам казао у велико, коцкастим каменом, и путем та утврди на основу буџета; и ако хоће онда, да изберемо једну комисију, која ће нам извршити услове за стечај. — Ја држим да је стечај — најбољи пут да дојемо до познате цене за извршење овега предузета, а то је у што време и једним начином који је и законом прописан за сваке послове.

То је, господо, што сам изнго да нам извесно о овј ствари, и молим вас да се о овим не договарамо, како би једну од првих потреба наше вароши подмиривали.

Г. М. Стојићкић. Господо, и ја сам рече да се отвори стечај на калдрмисање Београда. Разлог је што ни са овим циером коју имамо у буџету не би постигли калдрмисање, као што рекох г. председник на 20 и 60 година. Само би желео да буде такав стечај да се предузетим нама да задовоља са циером од 80.000 динара годишње отплате на интерес за зајам, узграв, елико, као што је одређено и за позитивне штеза за циере коју већ имамо у буџету а без никаквог даљег повећања.

Г. Ст. Добрићкић. Све што је требало рече о овоме питању то је казао г. пре сејни. С тим држим да ово што нам је оп извесно треба усвојити без дебате, јер је потреба за калдрмисање вароши општејна, а комисија нека размотри о начину како ће се то што пре и што пробицатије извршити.

Г. Н. Ђурђић. Одбор је једанпут решио да веће да прави калдрму земљеним каменом, по сасвим сеченим, коцкастим. Али према средствима која ми данас у буџету имамо, требало би емо за главне улице 20 година, а за све остале улице 60 година да и неће на да се на тај начин Београд калдрмиса. То ми свакојак не можемо да

мочена и г. председник има право што назвали с предлогом, да се једној стручној комисији повери питање: да ли се Београд може у краћем времену кадрирати са цигером коју сваке године трошимо на кадрирање предпостављају да се узима зајам, па да се годишњом отплатом из позиције коју коју имамо у буџету зајам намирује. Ја сам г. председника тако разумео („Тако је“). Ако је тако, и ја сам потпуно за то да се предлог усвоји па да не чекамо на кадрирање по 20 и 60 година, него да се одмах прѣје на дело.

Г. Ј. Далбор. Нема сумње да је предлог г. председника врло уместан. Само бих ја још и то имао да кажем; да би требало обавијати и кадрирати сваког узлице које је решено, јер ће ова комисија имати да приступи раду одмах.

Г. М. Павловић. Господе, кад се говори о кадрирању Београда, који би имао да се првих компетентних каменом, у што краћем времену нала имати на уму да је то врло заматна ствар за нашу општину. Наравно да је то депа ствар кадрирања изврш модерном кадриром. Но мени се чини да ми имамо да извршимо много прече послове, као што су на пример водоводи и канализације. Ово су за нас животна питања; на њима долази кадрира болним каменом па тек на четвртм месту долази осветљење. Овде се сад износи мисао да повисимо буџет за кадрирање на 100.000 динара и према томе да направимо један зајам. Али према ономе шта испита такав кадрира од издржатиш метра и колико нама треба да правимо, изамамо да са свих 100.000 динара морамо давати на камату на зајам који би отешао на кадрирање главних узлица а остале би онде чекале и за то време не би имали никакво кадриро. Добро је да се избере комисија која ће проучити ствар и оценити које узлице прво и прво да се кадрирају, али не треба заборавити и оно што рекох.

Г. Председник општ. Господе у буџету је нашем као што знате, одређена цира од 80.000 динара на годишње кадрирање варошких узлица. Ја сам казао да би може бити могли ту цире од сала повисити на 100.000 динара а то сам казао за то, што се знам, да ће се буџет општинских прихода увећавати. Но не мислим да се цела ова цира од 100.000 динара употреба на кадрирање само главних узлица. Свакојако, мора се резервисати 10—20.000 и на друге где ће се поврхна чинити или и обично кадрирање извршавати за време док и оне не би досле на ред.

Молим има ли још ко да говори о овој ствари (нема)

Г. М. Степановић. Ја бих само пре но што приступимо избору комисије за ову ствар напомену, да не треба да сметнемо с ума потребу да се у тој комисији заступе сви крајеве вароши.

Г. Председник општ. Што се тога тиче, држим да неће бити нужно у овој прилици. Ово је питање чисто научно и стручно. Ствар је у томе: треба написати услове каква ће кадрира бити. То је главно и за такву комисију није потребно обавијати се на све крајеве наше вароши, него треба узети стручњаци. Ја мислим, дајмо, да за ову комисију узмемо из одбора стручне луке у којима их имамо, а за тим да изберемо и с поља из грађанства неколико компетентних лица. (одобрава се)

Г. М. Степановић. Ја мислим да та комисија треба да каже, и то које узлице треба прво кадрирати?

Г. Председник општ. А не: ова има само да напише услове за кадрирање и покаже начин финансирања. — Дакле сад би могли приступити избору.

Г. Сер. Станковић. Изволте ви г. председнице кандидати. (одобрава се)

Г. Председник општине. Молим да ли је то жеља целог одбора да председништво изабраје чланове за комисију? (Јесте — хоћемо.)

Онда мислим, да ту дође право наш извршио. За тим г. Мијалко Крстић извршио, г. Милан Андоновић професор а. школе, г. Ст. Зарковић пуковник, г. Стеван Јосифовић одборник, г. Кирић професор а. школе. (Устаја се.)

Свакојако овој комисији требаће неке податке и обавештења дати. Једно што ће комисија одмах тражити то је питање о самом камену — одакле ће се набавити? Ја не мислим да би одбор о томе требао да донесе формално решење — да баш мора бити камен овај или овај — то нека комисија цени, али мислим да одбор може неказати своју жељу, да буде употребљен српски камен (Тако је). Ја сам, дакле, хтео да учиним неку разлику између решења и жеље, како би комисија била слободнијег кретања. Али етар ће свакојако доћи пред одбор и онда ће се коначно решити. Дакле, жеља је одбора да буде српски камен? (Тако је). Е, онда смо и с тим готови.

Г. Председник. Сад господе имамо да решимо о тунелу на голцидерском путу који је употребљен приликом изградња бара. Треба ли нам тај тунел или немо дајмо да се затрпа? Као што знате, управа је тражила да се он илн савраи да буде сталан или да се затрпа. Ми смо дали извршиоу да нам да своје мишљење о тој ствари и он је мишљање: да ако општина не држи да ће за пет, шест до десет година пуњати бару, онда је најјестивије да се затрпа.

Г. Сер. Станковић. Ја нисам за то. Моје би мишљење било, да тај тунел треба поновити и с једне и с друге стране јер ће бити најбоље — да нам се најбоље готово кад затрпа.

Г. Председник. Молим вас да чујете мишљење г. извршиоа.

Делоза чита:

Ако општина не предвиђа и најмисли засипати Бару од данас за 4—6 година онда не би се ректирало никакво да се сад гради пропуст са дрвеном конструкцијом а каменним стубовима, пошто дрвена грађа и не траје дуже од 6—8. година у нас, јер се јавио сечење и каквоју грађе слаба и никаква пажња не обраћа.

Тако би могла нова дрвена конструкција и истројити а бара се не би ни одпочела засипати.

Међу тим ова би конструкција стала кул а камо више од затрпања овог тунела.

Зато сам мишљења да се „тунел“ засипи и овог поравња, најбоље и пошључно, што неће изнети велику цире, пошто одмах ту има земље за затрпавање и то јестине.

На случај ако би икад тај пропуст потребовало одкопавати земље јикид не чини главну утронају чиницију аш издасе корупција“

Г. М. Станковић. И ја би био мишљена да треба овај тунел подизати каменим па нека стоји. Камени бар имамо доста.

Г. Јев. Барбарац. Да ли је вама г. председниче познато је ли општина отворала овај тунел? Или онда да га затвора, или има какве услове са оним предузимачем, који се саужио тим тунелом? Ако општина није уговорила да га затвори, а нема никаквих услова с предузимачем, онда ми закон да све оно што друштво за експлоатацију железнице од чијег земљишта заузме у цели грађена железница, оно мора да поврати у првобитно стање.

(Тако је) С тога мека га оно и затвора.

Г. Ст. Добрилојевић. Онда оно има право да затвара и неће овај насип, а за то што нам је начинило цео насип и ми треба да затварамо ову рупу.

Г. Председник. Ако је питање о затварању, онда не мора општина да затвара, јер она ко ће то урадити. Али ми смо правили онде неки предлази на утврђење тога тунела и ако се не нарам изамо је да би се угрозило на то десетих 6—700 ₣.

Г. Сер. Станковић. Неће толико изнети. Нека се држи дисциплина па ће се уверити. То би била штета затварања па, а осим тога и то ће да кошта новаца.

Г. Д. В. Милошевић. О томе није ни питање да ли ће општина да затвара тунел. Мишљено није треба ли општина тај тунел? па ако треба онда се тражи да га подиза и утврди; а ако не треба, он ће се затрпати без општинског трошка овако како је законом наређено. Прочитајте писмо г. министра па ће се уверити да је тако.

Г. Ник. Ђорђевић. Ја мислим о томе овако: кад би нас подизивање тога тунела коштало много више но што ће коштати отпостављање на случај ако би нам затрпео, онда је боље да се сад затрпа и да општина не троши (Тако је.)

Г. Председник. Данас јесте ли мишљена да се тунел затрпа, (Јесмо)

Г. Сер. Станковић. Ја сам противан.

Г. Председник. Онда ћемо тако и одговорити: да општина тунел не треба и да се може затрпати.

Молим вас само још неколико уверења да дамо, па смо свршили све за данас.

По прочитању акта којима се траже уверења о овај дану и имовном стању на лица која под суд дођу одбор је изјавио:

да исповијае Борба В. Мијаљковића, Миливоја Барбарина гауца и Милу Јовановић, Милу Голубовића тежак, Демитрија Живковића буркују, Јованка Михаљковића слугу, Живојина Крпљавског пицара; а Мијаљко Дринчић капоа кројачки и Владо Милошевић добомар, добродошлага а сирогот имовног стања; Демитрије Ђорђевић чинџијак управе фондова, добродошлага а средњег и имовног стања; најзад Карло, Јован и Тодор Шмат добродошлага а добродошлага имовног стања.

С тим је ова седница завршена у 8 часова по подне.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(Париском „Соколу“ у)

Петроград 10 априла 1887.

Некакав ветар нетолеранције и персекуције дува у овоме часу по целој Јевропи. Чисто би рекло човек, да се ене старе мржње, перске и племениске — што се за последњих десет година гасиле — сада понова рањавују, као и да дотачне владе у ту ватру дувају. Так, пре шест месеци кнез Бизмарк заведе терор у пруској Полској, прогањајући са последом бруталношћу све оне јадне становнике Познанја, који беху тако грешни да се презивају на „пш“ или „ски“, и да радије говоре својим матерним по њима туђим немачким, јериком. Данас се уста хајката тера у Еласу и Ливну, где се „гнозених католера“ игра са жервама и коју свако онде очекује да букне у пожар. Од своје стране, Русија се одујкује са сличним или и још жешћим мерама. Ова на прилику — приморана све странце у службу своју (и у службу својих железница) да се одрекну своје отаџбине ако неће да буду пребачени преко границе. Саму ту границу ова затвара посредством заштитних јој тарифа и претераних царина на западну рубу, а у скоро ће забранити својим пошаницима и да ју прелазе без лиценцијске дозволе и глобе од 700—800 денара. Но и то није све.

У Естонији, Ливонији и Курланди објављен је рат свима старим установама општинским — и германском привилегијама, и шведским обичајима и вери лутеровској. Све оно што је некада, под царем Николом рањено у Полској сад се понавља на Балтику. На сваки начин да се ове жалосне строгости дају пре одржања у Русији по у Немичкој по што Русија ту само враћа кнезу Визмарку мило за драго — али нашо у у десетнајестом веку будити страсти неснајестог? и задати ране које лако не зарављују. Тако на пример изаплао је јуче један указ од александре владе који бу ја само као факт да констатујем остављајући вањим чиниоцима да га сами оцене. По сили тог указа сви православни становници Ливоније, који би ма којимчином показали да нагињу вери лутеранској, губе право на сваку јавну службу, и иду на неко време у хапс. Поред тога, деца ће се њихова од њих одузети и поверити на васпитање људима које одреда губерналор у договору са званичним свештенством. Дале, ко се од православних Руса венча са каквом лутеранком, по лутеранском закону, има се сматрати да живи о њома као невенчаном: деца му се оглашују за ванбрачну губе права наследства и морају служити у војни и онда кад би иначе били ослобођени. Назад они православни попови, који би допустили да се деца таквих ро-

дителу васпитају у ври аутеранској, казаниће се ваточељем од шеснаест месеца.... Ево, дакле, где смо шест година, после смрти либералног Александра II-ог, који даде Русији најпотпунију слободу савести, и први грађански права и свим дивним сектацима „Раскоја“. Сабла ирске вителериције сече данас аутерана, то ће рећи, огромну вешту становника Ливоније, Е товије, Курзанда и ја сама Финландије. Сутра ће сви католичке Литваније и Пешке. До јуче је била хаја на Јерере Нове Русије и Ујр-је, сутра доби ред на Мусоломане Волге, Кавказа и Урала. Најда ће се стати га овим кобном путу? Наши владичи мисле да ће тем и тем учврстити јединство царевине, а заборављају да страсти перске могу пре но икоје задмати сваку парвану.

У осталим, руско православно свештество сваки даном добија све више званичних маха и земљишта. То се видило и оу криштем празнику када цар одликао неом велики број руских званика (расном светог Александра Невског. У тај број приликих веледостоја да долазе званици, архиепископи Варшаве, Татара, Владимире, Суздаља, Ташкенда, Подгале, Старе Ресе, Виборга, Казана, Керова и Курђаје, па и већина чланова Светосинода и прелатска духовна владамај. Најзад, ниста нестрада је паву у део царевом исповеднику проти Ивану Јавишву.

Далеко је мање држева стигло на друга министарства. Једно име нарочито, светни својим изостанком, и то је, Никола Гарс царски канцелар. Знала, да ли ће се Г. Гарс дождати на влади? Ово питање једнако ислаче за последњих пет месеца, а изгубири су канцеларија који ка да се жуљом машају на ово тешку брежу. У добро обавешт нам круговима тврди се да су сви изгледи за грофа Шувалова, а том приликом дозвољено да изјави коју о неговј биографији. Гроф Павле Шувалов је брат некадашњег министра полиције под Александром II-им, по имену Петра Шувалова. Овај последњи представља је дуго Русију у Инглеској и брзо се, и ако узаман, у друштву са кнегом Грвичином, за осли ви велики рад 1877 г.д. на Балкану. Познати да учество је у конгресу берлинском он је скоро сам из државног жстоке наплате дорд Вик некида, добро подупртног од неке вавидае дипломатије, а умко је задбити наклоност кнеза Визмарка. — Сам гроф Павле III ва он композира је једном од главних војска у рату с Турцима. Најпре, оснир коначкој гарди оклопника, он је дупије, као главкомајинијај и исте гарде, управљао нападом на Тедж и тиме и могао да се ослате Пасена. За тим је у среа снег ва децембарових, узео овај чувени презид преко Балкана који је овековечала, живописна рич на Вершматинова? Некокако дана за тим он је разбио турску војску под Паволином, ушао у Једрине и изабачи своје претстраже на обале Мрачоловога мора. Постао онет, после рата, главним командантом руске гарде, а за тим и првог корпуса петроградског, јунак од Паволина, доби под свдњим црм за освојанка руског у Берлину.

Негова љубавност и кривни манири пак стекли су му тамо симпатија целог званичног света. По што је гроф и Ђесерија Шувалов помирљиве природе, а нарви живе и окретне, то је он био и нардо добар избор за политику оближења два природно супротна шемеа. Ма да је Паризија по укусу, он говори см подједнаком лакошћу и немачки и инглески, и био би као посланик свуда лепо примљен као у Берлину. И ако је војник од заслуга, гроф Шувалов рачуна се миролоубце. Ол нити је горда држана на мрца погледа старија му брати познатија. Кажу да је велики обожавалац кнеза Визмарка који ништа није пропуштао да га за се задобјеје.

Мало пре говорио сам вам о хајци на странце које је овде сад прешла у моду. Сада могу додати и ове појединости: руски испаста, руске пошње и намештаји потискују на све стране парске „мде“, бечке „вазоне“ и инглеске фабрикате; московска „дича“ збицује с престолом јевропску „виду“; у место понових и живих јеника западних уче дец старословески; они патриотски и тераци, који су до јуче бадни тамња Петру Великом, сад му горко пребицују што је толико „појеврсно“ Русају; минии, стар просвете узео се да у корист руских наставника истисне све француске, инглеске и немачке „чители“ јеника; и најзад, донета је одлука да од сада само чисти Руси могу бити капетани на трговачким лађама по Калниском мору. Овај удар тичи се најнепосредније Грка који су до сада двали половину послуге, а две трећине кадра руском флоту.

По што се ме мислим враћати питању „паша“, које ја јако узбуњило целу Русију, користећу се само тим поводом да изнесем у кратко статистику живот покрета, на руској граници. У години 1883 број путника из Русије на страву износио је 922.000, а број узаска у Русију на 975.000. По вавиности путници су се делили прво у Русе од којих је 373.000 отишло а 347.000 ушло у Русију; друго Немци, од којих 340.000 изашло, а 406.000 ушло у Русију; а треће Аустиријанци од којих је 146.000 изашло и 191.000 ушло. У току истог времена дошло је у Русију само 13.000 Влах, 5.000 Турака, 4.600 Француза и 2810 Нахзава.

Као што видите, ова табл ца показује да Русија б вавиало плавне, и то прво, Немци а затим Аустиријанци. Исти рачун по кажује да на једног Француза долази у Русију читави стоталви Немца.

СВЕ ОНЕ претплатнике нашег листа који ће се првог Маја ове године селити у нове станове, молимо: да нам благовремено пошљу своје нове адресе, како би се избегла свака забуна при разношењу.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАПУТ НА ТАБАКУ
ЦЕНА ЗА СРЕДНЈУ:

ЗА ГОДИНУ 6 ДИН.
НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3
НА СТРАНЕ БЕЖИ НА ГОДИНУ 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ИЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. пара од врсте.
Преплату још садржи укупних на издани-
сти од 1 и се издржавају на предлози.
УКУПНОС НА ПРАЉУ СЕ.
Неплаћена знања се примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдск држан 18 априла 1937 године

(по stenograфским белешкама)

(састањак отворен у 9¹ сат.)

Били су: председник општине г. Свет. Николајевић, члан суда г. Јанаћ М. Јанковић, одборници и замовници: г.г. Манојло Кандић, Милош Симоновић, Вања Лучић, Димитрије Милоновић, Марко Стојановић, Фердинанд Ровић, Вучко Стојановић, Никола Ђорђевић, Др. М. Лео, Дим. Наумовић, Милан А. Павловић, Илија Антоновић, Јовица Бардован, Коста Црногорац, Стева Добривојевић, Михајло Стевановић и Др. Вока Димитријевић.

Г. Председник. Можемо, господа, да почнемо и ако још нису сви одборници дошли. Имамо ствар, које су већ раније биле пред одбором, на се могу решавати и са овим бројем одборника, који су овде.

Чујте протокол прошлог састања.

(Деловођа г. Никола Јовановић чита.)

Г. Председник. Г. Коста Црногорац има реч.

Г. Коста Црногорац. Господа, ја сам члан мањине све комисије, која је штудирала и поднела извештај односно лутрије.

Ја ми сам противан, што је мишљење мањине пропало и ш мање и цео предлог, само би могао, да ми узмете у обзир, да сте ви не само мене, него и све нас пазирали на ту комисију као своје другове, и ми смо до неки споје мишљење онако, како је који за добре наше. Ова реч „одбацује“ мени се чини, да је недовољна. Ја не бих ово реч изустројо ви према коме, а најмање према комисији.

Ја сам ја био у тој седници кад се је о лутрији решавало, ја бих могао г. председника да у седницу претвори у тајну седницу за то, што сам и ја имао своје тајно гледиште о то, ствари. (Чује се „та је ствар прешао“). Није прешао ми, кад смо потписали сведочанство о себи тако, да нисмо кадри сами да извршимо ову ствар; ја онда честитам себи што сам у мањини, јер смо ми морали победити. Мени се чини да за то, што смо казали, да не можемо сами тај посао да извршимо, да смо тако дали оштар мах странцима, да кажу: кад не можете ви, онда ће мо ми сами да сачемо како знамо.

Но, кад волите, да је ствар савршена, онда ја молим само да се реч „одбацује“ востави, и другом чиниох најим замени т.ј. да се каже: примљено је мишљење већине.

Г. Председник. И сам износим да треба да се ова реч „одбацује“ замени са речју негрима се (Усваја се).

Г. Председник. Господа, чули сте, да нам је смрт, отргла једног одличног и заслужног еуграђанина, Драгутин Јабарац цуновник умро је, и сад се баш сарањује.

Поконијак је имао грађанскик врлина и био је савестан чиновник. Он је у другом полу година учинио и више услуге нашој општини. Те услуге не може општина никад заборавити, нарочито оне, које је г. Јабарац показало лично, кад се 1893 године наша варош отимала од Турака.

Ја вас господа позивам, да устајањем укажемо пошту смону по његовом. (Сви устају).

Г. Председник. Сад имамо да решимо једну ствар, која је и пређе била на дневном реду. То је предлог контролног одбора за ново гробље. Одбор је тај поднео овај предлог.

Контролни одбор за гробље састао се данас и донео две одлуке по предметима о којима је већано:

1) Решено је да г.г. чланови контролног одбора: Свотозар Јанковић и Павле Матећ са Томом Поповићем прегледају књиге на бази за ново гробље;

2) Потребно је одмах изредити да нижињер и у варцелма за католике и протестанте обележити границе и за мале гробове, пошто одлука одбора општинскога да се и у тим варцелма копају мали гробови за децу, најје још из до данас извршена.

3) Потребно је изредити лажнињеру, да даде мере за правље копање изданих гробница, пошто се сада копају у не потребној дубини. Копање гробница треба погледати футуре, и за тим цену за копање ставити на рачун приватника, која гробницу купе. Ако (буку гробари и даде копати и јаме на издано гробнице, неће моћи стићи, пошто имају сваки дан по десет простих гробова. Исто тако каза о трошку приватних (односно да им се учину у цену за издано гробнице) најмити на изданих помоћника сталноме издари, који је у служби на гробљу. Ова последња потребно је само тако ако неби стигли гробари, да издари бузи у помоћи издари гробница.

4) У одбору општинском донесено је решење, да се члановима издари кројачких радника даду бесплатно гробове. Ово је решење противно правилима за ново гробље, у којима се изрично каже, да се гробови бесплатно дају само лицима који су спров сиротног стања. Ако би овако одборско решење остало у снази на ову друштину, оно би се морало применити и на све остале

сличне дружине, што би било од грдне штете за касу гробља, па отуда и зацело општинску. Према томе имало би се одборско решење изменити у толико, да се и члановима таквих задруга даде бесплатан гроб, ако општински суд, као надлежан за то нађе, да је дотични члан толико сиротног стања, да је та помоћ из касе општинске оправдана.*

Г. Председник. Имали хо шта да приметиш?

Г. Марко Степановић. То је дружина установљена у смислу тога, да помаже своје чланове. Захваљујући савним је противан интересима општинским, и ја не могу бити за то, да им се даје бадава и да им се тиме чини милост.

Г. Председник. Усваја ли одбор овај предлог? (Усваја)

Господо, на дневном је реду био и извештај комисије за истраживање изворне и подземне воде. Ја сам из разних разлога савику тај предмет са дневног реда и изнео је други пут.

Комисија, која је по решењу одбора од 17 Јануара ове године, имала да прописује правила за слободно коришћење воде, свршила је свој посао, и овде доноси та правила. Иста требало би сада прочитати. (Јузе се: нека остале на други пут, нема довољно одборника.)

Имамо неколико молаба, и које су досад биле на дневном реду. Ја сам их вапе пута доносио у седницу, али све под називом „равне молабе“ — дакле не знам да ли их могу сада да изнесем кад нису по именице означене у дневни ред.

Г. М. Хлидо. Изнесите их сад да видимо које су а идуће седнице решаваћемо о њима.

Г. Председник. Мила Демитрија Ђорђевића да му се интересе опрости и Владана Матића, који тражи молакско право.

О њима ће се дакле решавати у идућој седници.

Даље, квартал наизумену потребује неколико чланова, који ће присуствовати при изабравању привичних дева. Молим да изберемо неколико грађана, јер квартал вели, да на место: Николића и Богаћа изберемо друга лица, пошто ова никад не могу да нађу.

Г. Милан А. Павловић. Ја мислим, кад има већ изабраних грађана, то сад нема смисла да се понова бирају други. Позиција има прана да важи онога, који не долази на позивања, нека се према закону у томе управља. Иначе ако се ово усвоји, онда треба сваки час да бирамо друга лица.

Г. М. Степановић. Ја не бих никако дозволио, да се чине изузећа између појединих грађана. Тај исти Николић и Богаћ ни су неки богови, да им се не сме издати што не врше дужност, на коју их је општина одредила. Ја вршим три дужности: једну овде у одбору, другу као члан одбора управе водона и трећу у школи, па кад могу ја, нека врше и они одређену им дужност. Нисам за то да се други бирају, већ нека се одговори позиција да њих употребити као одређене на то, а ако не следују позиву, нека их важи.

Г. Никола Ђорђевић. Доноси је тако. Сваки треба да врши своју дужност. Али у овој ствари треба одредити друго грађане, јер позиција не може ове увек да нађе. На пример Стева Николић увек је на циглану, а позиција

кад не може да их пронађе, држи по неколико дана некине људе у затвору. За то би био мишљено да изберемо људе који имају овде у парети сталну радњу и који се увек позвати могу.

Г. Ј. Јосиф Симончић. Ја мислим да би најбоље било да општински власт позове одређене људе и испита шта стоји њима на путу да не могу долазити да врше дужност, па ако нађемо разлога да их ослободимо, онда добро, а ако не нађемо, да их узвучимо на дужност.

Г. М. Степановић. Мени је познато, да је Стеван Николић сваки дан пре подне од 9 до 12 и после подне од 2 до 5 у канцеларији. Нема никаквих разлога, да се они могу ове дужности ослободити, а и би био да се на њихова места изберу други људи, јер би могло знаћи, да дођу људи много савијести стања од њих.

Не треба општина да занемарује њихове потребе, већ нека има полиција испита, па што не долазе на своју дужност, па нека ако их важи основе има.

Г. Стеван Добриловић. Не треба бирати друге грађане, него просто вратити ант позицији и позвати јој: „ми смо изабрали те и те и ако они не долазе на дужност, онда употребити закона средства“.

Г. Председник. Дакле господо, је сте ли сви за то да вратимо овај ант позиција на нека ова горе људе, који су једном већ изабрани били. (Јасено Пристајемо)

Пошто немамо довољан број одборника на решавање ових ствари, које нису раније пред одбором биле то ћемо их оставити за идућу седницу, а за сад ћемо још свршити са траженим уверенима о владању и имовном стању.

По прочитању дотичних аката. Одбор

изјављује:

да не познаје Василију Николић, Сотира Михајловића скатину, Јосифу Вазог куварину, Младутина Михајловића слугу, Франца Шуберга тосача; — а Петар Наветић у чини доброд алаца средњег имовног стања; и Ђорђе Добровић да је доброд алаца а сиротног имовног стања.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Извештај председника — општинском одбору
за 1886-ту годину.

Господо одборници,

Кад сам управо пре годину дана имао ретку срећу и част да будем наименован за председника наше општине, затекао сам послове њене у приличноме застоју: једно, што је општина неколико месеца била без председника а заступник његов улазио само у најужи обим радова, а друго и поглавито, са нередовних и ратних прилика, у којима у то доба беше наша отаџбина. Међу неизвршеним пословима, налазило се по нека и од таквих, који иначе неби никако смеи бити одложени. Тако најпре, нису били изабрани нови одборници а иако је законом прописано реи сима, што новембра 1885. те одступити, већ на неколико месеца истекло био. Није се састарало, да се на време исплати предузимач топографског снимача и нивелациа апарати, који је већ био подносио тражења ис-

плате уговорених рата за свршене групе радова, и будући на крају свакогласних послова, имао права захтевати испуњење уговора; — нити се је једновремено прибављао из тих извора, нал је трошарица плаћа, да се кампне издатка на поручено на страни пројекте великих, санитетских послова, која се Халацијевим плановима засепаху 176.000 динара.

Чим је на збору грађана, државноме 16. фебруара прошле године, био изабран потребан број одборника, морали смо одмах еристовати оним пословима што чекаху на извршење, а по том ући и у остале редовно и текуће. — Нама ми је допуштено данас, по извршетку године дана намет заједничког саветовања и рата изнети пратка, годишњи преглед, да би се по том лакше могли свастовати: нити нам у овој години треба изважених и како неавершених издацима прилазица, а поглавном на данашње стаче и прилика наше општине и средстава која нам на расположењу стоје.

Организација службе нити општине, по природи свакогласних послова обеју изасти: суда и одбора, дели се на специјалне гране: судску, пореску, благодјелничку, санитетску, грађевинску и по врх ових административне одборе. Према томе и послови се распоређују на одељке: судски, лекарски, грађевински, благодјелнички и одборско административни. А као засебна одељка рачунају се пожарна чета, и у права војног гробља.

Да пођемо редом тих одељка.

Од почетка до краја прошле године, општинској је судијаци поднесено 2069 тужаба и по њима је донето 1359. формалних пресуда, а 710 извршено је пратим судијем. Од претпознате године остало је неизвршених 780 пресуда, што са прошлогдишњим бројем чини 2139. Од овог целокупног броја није извршено и прешло је у ову годину свега 207 пресуда; али је за то опет извршено 543 од ових (пресуда), које су донесене ранијих година али одмах нису могле бити извршене што се надох није имало од чегу дужницима исплатити, са су (пресуде) морале стојати у архиви и чекати на прилику и могућност исплате. Страних апата — од општинских судова изауу трапшности и сам великог броја кривосемских, која се не заводе па и не броје, — дошло је и било на раду прошле године 1510 предмета. Општинска је судијаци изава 2190 различитих уверења, која су пријавила лица у току пете године тражила од општинског суда. Правуљено је из испитија и послато државним властима 418 уверења немаштима — привредном стању — лица, за која су тражена, и формирано је 163 масе. Контролски достана о кријумчарењу са клањем било је 156 и по њима довошене су формалне пресуде кад год јазну кријумчари нису хтели одмах да плате. Према овоме и сам свакоглас свазољних послова чланова суда и имен. помоћника по школама, примерима и компијама, судијаци је прошле године имала на раду и свршила 8231 предмет, сем замашног броја ових дела, која не спадају у парничке, већ су на путу често општинских или преведених државних послова.

Овде да поменем још да смо у месецу јулу изгубили члана суда п. Драгољуба С. Поповића, чије место није попуњавано све до истекућа рока киегске службе.

Санитетска служба општине у главноме је двојака. По једној страни задатак је жен: старати се за времена о свима оним мерама које су нужне за одржање здравља становништва, дакле за *сирочинске разболелости* (ради чега се редовно а и над нарочита потреба јаче захтева, одмах предлаже извршнју изасти, полицију, да уклони све оно што се показе штетно и од утицаја на болест, или да изасти оне који злоупотребама у својим радњама као и пр забрањеном нечиноћом, општеклају јавно здравље). С друге стране служба је ова: лечење (бесплатно) све сиротинске општинске, недовољне деце и ревакцинација ученика, прегледање умрлих, ради уверења о смрти и т. д.

Ради те лекарске службе општина плаћа шест лекара на шест парничних крајева и једног мареног лекара, за преглед стоке што се за израну становништва које. Општинских је лекара дужност: да лече болеснике у опште и сиротину којој општина изада карту, бесплатно (данас имају карте 150 породица); да врше длашту поделу санитетске прегледе меса, хлеба, воћа, зелени и т. д. да воде санитетски надзор по школама, дакле да спречавају ширене епидемијских болести путем школе; да прегледају наводчад и дојале, којима их општина на одговарање даје; да кажеме кравље богине и ревакцирају и да бесплатно прегледају умрле и изају посмртне листе. Марени лекар има да прегледа стоку на општинској клањци као и на пајаци, што ће се именом правила о клању прописати. -- Бабање општинске (има их шест) улазују помоћ сиротини породицама и надгледају ону сирочину, које издржава пада на терет општине.

Редовних санитетских прегледа, рачунају по два недељно, извршили су општински лекари у прошлој години 104, али поред тога и замашан број ванредних и учествованих прегледа, ради предохране од епидемије пре и за време њене појаве. Пронађено је и важњено од стране полицијске власти:

за печатолоу по авлијама и радњама	н	669
за просјапање помија на улици	н	4
за нечишћење улица	н	5
за неспирање кутузије	н	73
за бањање ђубрета на забрањеним местима	н	13
за нечишћење пијаца на време	н	6

Свега н 770.

Педловано је 700 деце а ревакциновано 518 ученика (312 мушких и 206 женских). Осим тога, за време док је прошлог лета владала епидемија великих богина, ревакциновано су сва лица у кућама, у којима је било богина. А овом приликом ревакциновано је и сав крај Београда из савезоваца, као најзараженији.

Дневно се чини сиротина 30—70 лица у свима квартовима, дакле дневно пада на сваког лекара с једно на друго по 7—8 живота а по толико их долази на и може под општ. лекара. Посмртних прегледа учинили су општински лекари до 1500 пр. године. Општинске бабање имале су 1164 породице и учиниле 965 живота.

И поред енергичних мера приватним и путем јавних конкурса, ипак општина ни до данас није могла попуњити свих шест квартова чисто општинским лекарима. Још и данас долазе не само у општину него и у државну нашу службу лекари са стране. Кад пак имају да бирају од два положаја бочи, предпостављају државну општину својој служби, пошто из ове — било је случаја — прелазе брзо у државну службу. Факат да општина у два кварта држи ховорарне лекаре и да и после толиких стешности није могла добити стајале — говори да је пуно створити услове под којима ће се то моћи учинити па било да се то постигне уговором, који би гарантовао сталност службе, или повећањем награде према квантитету службе (данас лекари имају по 2000 дин. годишње.) Нема сумње да је не само корисно него и у интересу саме службе врло потребно да општина има у свима квартовима своје лекаре, јер код ховорарних не лежи — а не може се ни тражити — обавеза да не смеју напустити општину својој захтев потреби да се крву на другу пречу, државну службу. Лекар врачарског квартала био је у другој половини прошле године најмање да не може остати у служби са 2000 дин. награде. С погледом на раштрканост тела и наздравског квартала, приликом грађења буџета дошло је лекарима тих двају квартова по 500 дин. на подво.

Тек при крају прошле године општина је добила сталног мариненог лекара г. Петра Петровића б. п. лекара. Пре тога више од две године држао је општина само ховорарног, који је за општинске послове мариненог савишета само у толико доспевао, да је једва могао уредити и на време вршити преглед оне стоке, која се на влажним год. Чим је нови марински лекар примио своју дужност, немгу је било наложено да приступи студији свега оног што општина може и треба да уради, како да се за изравну које у парони здравље не само и крупна него ситна стока. Према томе он је претпустио изради нових потпуних правила о плану, која ће се нама изнети на одобрење ускоро. Тада ћемо имати најгоднију прилику да се посавијемо и о начину за увођење прегледа и ситне стокне која се по домовима које, а и о осталома што буде у вези. Једну само неспријатну случајност морам да вам поменем. Наш марински лекар г. Петровић, није одлучио у којој ступи овај број година, који је обвезан да служи и он као бив. нитомат. Кад се га изабрала на општин. мвр. лекара ни он о томе ништа знао. Тек нам је дошле преко г. министра унутрашњих дела, који је избор у своје време одобрио и сам незнајући на обавезу г. Петровића то јављено. Према захтеву г. министра унутраш. дела нама је требало да г. Петровић одлажемо службу; али како би општина била у најнегодније време остала без мариненог лекара и тиме била оштећена, молили смо г. министра војног и он је најмање пристао да г. Петровић у новцу измири оно што је држава потрошила на његово школовање. Према томе општина би морала припомоћи г. Петровића да положи ту суму. Иначе, и ако г. министар не би дао десетитијану пристојан, ми би на случај да останемо без маринског лекара, морали платити нарочитог нитоматса е уговором да по спрешету студији служи у нашој општини извесан број година. Међу тим сума, коју би г. Петровић имао положити, није Бог зна

како велика, ако г. министар и десетитијан пристаје да г. Петровић измири само додатак, који му је поред чиновничке плате текло за време школовања на страни.

Као социјалне и државне јединице, надлежност је општинске најуре, да се брине о свима њим јавним и државственим пословима и мерама, које осигуравају што више услова за здравље становништва. Међу такве спада: одржавање чистоће (пуда над чистоће сајана, улица, насипа, извозака ђубрета и друге нечистоће: нукљиве и помајаре и т. д.) по цати и нечистома паркова и металности, снабдевање морони здравом водом и т. д. и т. д. Да се забавимо мало неким од тих послова.

*

У августу месецу 1884-те, када је питање о уклањању урона који прете епидемијским болестима — било предмет дневнога реда, одбор је одлучио да општина предузме у своје руке извозку ђубрета из варошних зграда и ставова, и да за то прено сопственика имања на име таксе од сваке парце кирејајца наплаћује само по 30 дин. пар. месечно. Одлучи ова, која се у примени број показана као врло практична, изазвала је и материјално и здравственом потребом. Јер по ова како је доста ишло врло тешко са извозањем ђубрета; како то и при нај бољој воли није било могуће свакоме да редовно чини а увен та скупо коштало, и најзад, по не губи из вида кивем последњима рија нагомиланање органске трулежи и у опште сваке нечистоће у алијама наших кућа и ставова — тај неће ништа је одлучио да се овим поразом тежко приступити ближе обављаном и подухому регулацији питања: какве су мере најодговарајуће, које треба једном за свагда увести, да би се редовно и за времена уклањања од нас сви урочи, што прете на првом месту редовном а на другом и крајњом опасномоћу по здравље становништва. Но и ако се с правом могао очекивати да ће сваки радо хтећи пригрити ову мисао и драговољно одговарати ономе што се од свакога само у корист свакога тражи, ипак тако се у ствари није показало. Јер, док се с једне стране чинило све да се сваткој потреби одговори и да се у колико је могуће олакша свакоме појединцу ова радња, док се с друге стране није изазвало иа толико драговољног одлика пошло сама ствар заслужује; а у погледу наплаћивања таксе ма да она износ, тако рећи, багату, место олакшица, често су биле нижије — као што сам понеку разије — изнуктене мере. Предузимањем овога посла у своје руке, општина није имала на шпекулације, дакле није тражила себи никакву корист, а то се види већ и по самој, тако незаајној такси. Међутим она је морала набавити за сваки квартал врчотне кола, купила је 7 паровозова, узела у службу још 13 саугу, организирајући тиме нарочиту службу, која ју је коштала годишње 17878 динара. Синисни и кивне општине показују да је 7626 породица служило се користама ове установе. Али у исто време кивне показују да је само за годину дана остало "а тугу (незаплаћене таксе) 15812 од које сума, као што је напред поменуто и данас још није наплаћено преко 4000 динара. Немогући, према томе, допустити, да се општина и на даље изазове епидемијој штети, општински је одбор решио те смо по

процени продали наш прибор и стоку понуђачима браћи Стојић, који су од новембра 1885-те продужили посao по уговору. За тим смо ови мeralи молити господина министра унутрашњих дела да салитетском наредбом регулише питање о извозу ђубрета и станова та извоз да гaздо кућа буду одговорни општинском концесионару за таксу. Г. министар се могао одозвати нашој молби тек приликом јосепашиње описности од колоре. После тога нама је изазло да се састамо како да се ујемчи што већа тачност, посла са стране концесионара и удега да он посao врши по што је могуће нaшу таксу. Било је кратко време да расписујемо лиценцију, на којој би могли конкурисати више лица, а на све последњим одлуком остали при уговору са браћом Стојић, те тако они данас изводе ђубре редовно сваке недеље, наплаћујући од општинских кућа по 60 ден. пара на сваку партију на-рацију, у наред. Али је од тога доба престало извозење ђубрета испред напје и извозење по улицама, пошто концесионар сам узима ђубре. Међу тим ја сам савремено позавишенико да од сиротињских становника наплаћују нaшу таксу. Тако данас можемо се похвалити, посao се тај на општу ширит врши уопштеније; а кад после неког извесног времена оценамо виближе у колико се буде нaше напредовало, удемаваћемо да се под што бољим условима издаје у концесiju.

*

Чистиће пијаца, општерекски станица и јавних шир-на, дато је било прошле године под закуп истооме предузимачу, који врши извозњу ђубрета. Чистиће улица прешло је по двацет недеља по старинском начину, од стране становништва. Без сумње на томе ће се морати остати све докне докле варшт не снабдемо мрежом хид-раната. — На предлог мој, на све одобрил те смо наба-вили кола за подизање и чишћење улица, у цела да про-бамо оће ли се та справа под нас употребити, нарочито за зназ маломашу улицу. Поред говдених кола за чишћење, уједно смо набавили и друга за ђубре и блато (житко) а уа них и две саке за подизање: једну већу (од 1000 к.) *на равнице* и другу мању за паркове и узбрале улице. Чистићим проблема на топчидерском насипу, узору смо се да су све ове справе крaсно удемене и да ће нам користити знатно, ако нaма будуће хтеза чистићи насипе и улице надримасане коцкама, за што су нарочито и удемене. Добра ми је страна и та, што је доста само једно лице да нaма при раду управља; међу тим ма колика да је прашина и блато, кола чисте у тренутку огромну дужину. Али све докле не добијемо водове, моћемо справе те употребити од идугеј лета само на редовно чишћење кв. маломаше улице, гди је то због екстрем прашине лети и блата нaми, *конупотребити*. Справе ове коштују нас нешто више од 5000 динара, а међутим уписано је добровољних прилога од становништва зназ маломаше улице, само 400 и нешто нaше динара. Према томе, мораћемо позвати становнике те улице на редовно плаћање таксе, коју прошићемо, пошто ће нас и праша-њене воде на Сале за подизање, увек коштати осетних сумца, ако решите да се почетком лета подина и чисти

свакодневно топчидерски насип, ради чега смо погла вито и набабили данас још ове справе.

*

Концесија на чишћење септруба и помијара, прешла је по нашем одобрењу, од двојице позавишеника само на једног — Перу Јоакимовића. Пошто смо се били уверили да је испразнивање септруба у највише кућа немогуће вршити са справама (ушником) по уговору, одобрено је од стране одбора да се концесионар може служити и обич-ним средствима али нештошћу да извози нарочито уде-шеним бурацима. Кад се пак ускоро за тим са нaше страна доказале неурядности концесионара, били смо го-товни да расписемо уговор и право пренесемо на другога. Тогa ради и расписана је лиценција по којој је општина пућено до 3000 динара годишње аренде од стране предузимача, на коме је лиценција остала. И преко тога ви сте на молбу г. Јоакимовића одустали од раскидања уго-вора, кад је он дао плаћу потврђени изјаву: да при-стаје на раскидање уговора *без парнице и накнаде*, само ако се у будуће ма и једна неправилност покаже. У ко-лико је концесионар одговорио овој новој обавези, виде-ћемо на просеке, јер је дотле остављен рок да се морају уредно испразнити снa септруби и помијаре варошке.

*

Упоредо са осталим пословима, која су нужна ради одржавања здравља, подизање паркова и засађивање улица дрвећем, треба сматрати као прешне. Ви сте одобрили те смо на празној половини неке пијаце позавили зем-љиште, у неколико га насупи, са три стране подизали а по том засадили дрвеће, а у једноме крају направили резервоар за воду, којој отече са пијаце чесме. Истину и овај паркић нaше ће служити млађем нарашћују; али тиме се није могло сматрати да је овај и ако мали по-сao, требало одлагати. Напротив, нaма данас још треба поразмислити: које ће се од празних просторије у ва-роши и око ње, моћи употребити на паркове и екверове, на у козико се такви не би могли у скоро градити, осигу-рати бар места за доцнија времена. Парк калмегдански био је у најам одбора и презириме године, али оп-штину није могла престати да руковање и одржање ме-гово преми у сваје само руке под условима, под каквим је то пућено. У прошлој години добила смо приставак војене власти и ни сте решили да се расписе конкуре и да под закуп право на намештање „сестеа“ и столица у алеу поред Сале и великом рондоу, и наплаћивање таксе за седење; али на то да закупник буде дужан одржавати чистоту и поливати стаје поред тога, што би нaше са-градити нужне просторије и подићи павиљон (жике) за минералне воде, сладолед, лимунаде, деликатесе, ладна јела итд. Стевај је био расписан, али већ на измалу летње сезоне, те се понудами за ту годину нисмо могли на надати нерачунајући ошћу по којој је одлука за стечај потекла. Ма смо наредила те је израбае план за преуређење и про-мирне стеза, а осми тога и да се засаде дуж неких алеја четинари. С напред изнесеном претпоставком: да ћемо се морати редовно бринути како за унапређење паркова, тако исто и за сађење дрвећа по свима улицама вароши, у којима је то могуће (разумо се по плану који

се утврди — ја сам био слободан да замолим г. Министра народне привреде да нам даде дозволу да из опште народне шуме можемо за општинеску потребу извадити 5000 комада младаци и неке 800 великих дрвета за сипане на којима би младине презули. Мени је врло пријатно што ми се даје прилика помислити да се је. г. министар и овога пута одмах одазвао општина и одобрио јој оно што смо молили. Тако смо били у стању наредити да се нарочито лице на пут крепе, младине поведе, исплав саграде и спуте до нашег престаништа. То је учињено и у месецу Новембру не је прва партија привезла смо. Једновремено са изашањем кметовског помоћника Х. Живковића по овај посао, молили смо г. Министра још да се и он одазвао општина допуштањем да између „зидан“ и „видан“ напие може поднети расадник. Овомо пораку био сам руковођен тим, што нам је доста потребно да у близини вароши и у свако доба имамо дрвећа, које би могла пресађивати у паркове и улице, нарочито на место оних које се не приме. На простору расадника, усадили смо овај број младаци што нам је претекао од горе поменутог сартаје, коју смо засадили у нови, велики опјатини а свакој алеји казимодовског парка. Кад поменем још да смо поред расадника саградили на истом месту потребну грађевину за бангу — отакарну, да би могла неговати дрвеће за нова гробље и паркове, и неодомаћена дрва из семенска подизати, као и јошну путину на стан чинара; а више од овога још, да као тај посао неће пасти на терет нашег буџета (продоро) греха од сплавона у колико их не употребимо за пров општине куће покриве трошак потпуце) — мишам да ће то се изградити самом у благодарности г. министру који су потпомогли престолу да изврши ове послове на так начин и без жртава из редовних прихода. Сем овога ми смо и ако за прошлу годину општина није имала баштована да пази на улично дрвеће, и у томе погледу по нешто учинили; тако је засађено нових дрвета:

на топчадерској нашоу	52 комада
од Лондона на излазној страни	9 „
на терацијама	84 „
у кастриотовој улици	12 „
у улици „два“ бела голуба	63 „
од класе „чачак“ до „два окока“	19 „
у улици „два јаблана“	11 „
у општинској улици	42 „
од „зеленог венца“ до „скупштине“	13 „
од велике пазаре до вознесене пркос	3 „

свота 298

сем 325 младаци и 4 „ на великој пијаци (новом парку) и 164 засађених на казимодану, дуж сваког стране.

Приликом склањања буџета за ову наставу 80-ту годину, ви сте одобрили 5000 динара на паркове. С погледом на то и прошлогодишњу уштеду од 2.800 динара, имамо одређене руке да за ову годину урадимо место више на унапређењу „паровских плућа.“ Међу тим да поменем још и то да сам два изградити и имамо готове пројекте за *алеју дуж Дунав* (од шест редов дрвећа) — од Грала до Краљеве штале —, и други: *шкетом* *имам* на *грачару* (од км. *милослав* *улице* *испред* *а* *семена* — *грач* *пола*.)

Овога дана, као је од стране државног санитета била наређена предостража од епидемије, која се је у суводној монархији почела била све то већма ширити, ви сте изабрали главну комисију за мере предостраже, и општински председницима воторали сте да се могу позвајућу комисије вршити набавку и предузимати све оно што се буде показало као нужно. Вама су у главном познате све наредбе и радње по овоме, па је доста овде да поменем само толико, да су за све време трајања општине од позоре прегледани сви путници по седам дана узастопце од наших општинских лекара. Овај преглед трајао је 39 дана. Сваки дан је прегледано 60 — 100 путника. Није ни један путник био заражен, а гора се као што знате, појавила у граду, дакле као да мањина општинеког санитета, одане је пренесена у варош (једно десетак случајева) Под надзором дотичних лекара, дезинфицирана је свака кућа у којој је била: и у исто време дезинфекција је вршена и чатавој савмаши и свакомо крају од наше стране, а преко народних органа и родствима, која смо становништву тих крајева раздавали за безвратну тавлу.

Општински су лекари учествовали у свима седницама главног санитарског комисије (којих је било шест) и општина је имала ове издатке, на:

- набавку ширкова за напие воде из Саве* 638 д.
 - свакодневно чистиће своју павлаца опјакерских станица и др. 300 динара.
 - данање дезинфекционих ерствана 83 дин
 - наплату унаштежих ствари код укрних 294 д.
 - наплату двојих кола са напрегом и послугом (и данас се држе) 300 д.
 - набавку апарата за дезинфекцију врелом паром. 1848 дин.
 - изграђива три санитруба за канале у венедији и планину трај дунав. 2.697 динара
 - Купишину 3. кола за машину на поз. улици 872 д.
- И ако нас све ово кошта динара, ипак нећемо жалити ту суму ако се пролећа будемо поштеђени ове опаше и некретне болести, која тамаши и свре свет.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ЈЕВРОПСКИ ПИЛАТИ

НАД

Србијом и њеним делима.

(A little reply to the big author of „The present condition of European politics“ in the „Fortnightly Review“*)

Биће скоро година дана како је савремена Србија ушла у другу деценију, слободно се може рећи, *други најбуријнији период* свога новог живота. Ово је већ *дванајесто* *лето* како српска држава, по наскроу из гроба косовског, а тежећи остварењу једног и истог идеала народног, иза из неуспешна у неуспешне, *скачи* на ватре у ватру *дуже* *жртвених* *до* *жртви*.

*) Један *мал* *одговор* *великом* *писцу* „*Савремена државна политика*“ у *лондонској* „*Двадесетом Дневнику*“

ника и на њима приводе читаве војске својих најбољих синова — а за све то бере у награду тапироваца савесне руге и неправде.... Доиста, и друга су^{*)} колевна српска била предмет ове воље, а још горе радње, туђинске. Историја нам сведочи: да се ни јеније самог Наполеона Првог није устезао, да свој млади глав употребљава на штету овако маленог, од његове Француске удаљеног, народа као што је^{*)} наш. „*Не дај Србима ништа што ти са оружјем у руци штети*“ — писао је он у једну своје сале, Салиму султану^{*)}, а није оставио други аманет ни после, кад се овај трех однео над њиме у савезима Русије, кад је Србија на југу, пролазила својом *тринајесто*, стукнула диверситу Турске северу *дванајесто* године.... Дакле, *ни онда*, кад је Србија бројала, не Ђурице и Силивнице већ, славне Милире а још славније Каменице — кад је чинила, не дела већ, *чудеса* од јунаштва и подвига од мучеништва — и онда су на њу очи Јевропе думански гледале. Управо, требало је, утехе зар српске ради, да се јави један *Ранко* у Гетеовој, а *Таландије* у Хиговој, отаџбини да благам враћом науке и светим мером правде, прошлост српску осветле, да бар, на прву половину деветнајеста му века, јевропским сулијама *la Dilke* амалгаски језик осеку.... Али данас није так^{*)}. Било да ово колено Србије нема свога *Ранка* и *Таландија*, било да их ни сам *Карађорђе* и *Милош*, из гроба да уставу, не би данас имали, тек, толико стоји: да у Јевропи нема данас млађаг народа на који се нише блага баца по што је српски народ и његова држава Србија. Веламо *данас*, а, кад то кажемо, ми под тим („данас“) разумемо *дванајест година*! Јер, хајка се диже још од 1873, управо, од дана када Србија, после мировања од шестдесет лета, (од 1815 до 1875) прену, претпу и с мачем у руци постану Јевропи — *источношћом*! Врхунац, пак, овом жучном чуду као да се достижу у преклапком „рату“ с Бугарима. Чак и сии Гледстовови Инглези, који су нас у равнијем рату са Турцима брањали и куражили, који су, покренута нашом новом аниципацијом а старом истрајношћу у борби за слободу, одступили од традиционалне политике туркофилске — сво и они су сада обрнути „*сливнички*“ аист, па, и не разбирајући много, потписују Дилк-овске оцене српске среће и српске несреће... „Сан или спомен Велике Србије — саркастично вели тај државник Инглези

— навео је Србе да, као што знамо, нападну Бугаре, а довео им је једну поразу која је у толико сјаја била онима који не позу агресиве, у колико јој се, због боље организације Срба, нико није кадио.“ На другој страни истог аиста висти *Сер Чарлс Дилк* не може да се начуди, ила правије рећи *наруга*, како се у Србији могла и појавити мисао о „*персоналној унији*“ са Бугарском кад се зна да је (између осталога) српска страна подлегла на бојном пољу младој (бугарској) снази. („*to an inferior force*“). Ову непосредну оцену Србије и њене националне вредности — коју он ставља на *четврто* место — испод *Влаха*, *Грка* и *Бугара* — г. *Дилк* посредно допуњује, понављајући на сваком кораку сливничке доказе. Тако, на пример, на Бугаре вели: „*Руси су мислили да ће повлачењем својих оцацера из бугарске војске сву расстројити, али су Бугари одмах затим победили у новом врло озбиљном рату („in a very serious war“).*“ — Као што навестимо, још лепше пролазе Грци — који треба да добију „Епир, јелински део Македоније и персоналну унију са Арбињом“ — а највише *Власци*, по неровању г. *Дилка*, „*потомци римских легиона*“ ти, у толико достојнији кандидати за „*Велику Румунију*“ с обе стране *Карпата*, у којима се „*по живалости и чврстоћи народна им карактера могу равнати чат и са циганима из Јеврејима („are equal even to the gypsies or Jews“)*“ За Срба вели г. *Дилк*, да су „*својим други народ*“ („*a very different people*“), па, *изгледа* за то што су „*својим други народ*“ он не може њима истом мером да одмери. Далеко од тога, да и тер Србије стави на и те хришћанске терезије, он се *лађа амалгаске* злого, те се језиком, стилем и тоном, не каква *рационална државника* ни *енглеска држављеника*, већ *права бестидница* (not of a rational statesman, or an English gentleman, but of a regular blackguard) јуљачи над једном маленом и напућеном земљом^{*)}.... Али да пређемо на суштину ствари.

Дакле, она *Сливница* са којом нас јучерањи баштовани умедоше, доиста, *изненадита*, али за коју су нас њихови *Гешови* у Бугарешту исто тако умели молити да не светимо¹ — *Сливница*, на којој је бугарско оружје засијало, тек, по што је руска *капота* скинула са њ њетскову рђу — али *Слив-*

^{*)} Грци потврду свога овога чланка г. *Дилка* у *Fortnightly Review* нарочито среско за март и април ове године.

^{**)} Оно су комплименти као надуци из поштане: „*окувај*“ не баш од *војних* врштина.

¹⁾ Г. г. *Мелетовић* и *Каленов*, који су закључили *букурешки* мир, требали бе да *откажу* „*психологију*“ *сливничког* *победног* у *букурешку* му *огледају*.

^{*)} Види *висту* *Таландија*, „*Србија у деветнајесто*“ *аску*“

ница, која је за Србију postala Славницом тек онда, кад јој је „пријатељ“ Кевенхил^а дао разумети: „ако се мир не потпише, ви један се више не пушта“^а — једном речју — она Славница за коју у ствари, и последњој изјавици, имају далеко више заслуга *јевропски Пилати* него ли све сабље бугарских кнезова — та Славница, мисли ли *озбиља* г. Диак, да је то победа Бугарске а пораз Србије у *једном врло озбиљном рату*?^а Ако мисли, онда нека му овај *мали одговор* („little reply“) послужи као доказ да — и *побеђени умеју историју да пишу!*... Јест, ми смо узели ово перо у руке да, као никада до сада, преговоримо с незваним судијама гордог Албањца, да им право у брз, да им у светлости њихова робе а братска оружја, покажемо, шта је и *колика* је та Славница; колико права „победна“ метала има у тој бугарској сабљи батенбершкој, што се сауда и свакога часа, као кеба за појасом, вади да посече српски Цивљеват — да уједини Бугаре а обори Србе у очнава света *необавештена!* Узев пак, тај задатак на се, ми ћемо се држати најпростија рачуна: пустићемо да говоре цнуре и исцртају, и то ове и оне, да какве се г. Диак узео постарати кад је требало доказивати да Инглез могу тући Русе у Азији, и отети им чак и Владивосток, али не и кад треба са математичком неумитношћу и стварном логицом оцениати размеге и резултате српско-бугарског рата.

Дакле, понављамо, сматрате ли, сви ви добри људи у Инглеској, да је Србија, разумемо као државу, као морална и материјална чиница и целина, на Славници Славницу имава? Ако, аргумента или и уверења ради, речете да је, то, да ли и такав неуспех може бити довољан основ да се Србима оспори и ово име и оно место које се ни у најнеуспешнијим ратвима не губи? Или и оно право, које се и самим поразима тече? Прво и прво, са каквим образом можете ви и самој Славници одрећи Велику Србију, ви, којима је и једна *Гривница*, деветог у реду, довољна да стече Велику Румунију? Зар је веће јунаштво показао Влах, кад је, из страха да му Турци, са Русом, у кућу не дође — из страха који се хтеде, али немогаде, да сакрије ни у ратној прокламацији *немачка* му кнеза — *незам* — вар је веће јунаштво показало он, који у два века (од кад се исток ослободио) првстаде да издржи један ворг на Шлеви, него ли Србин који и без Руса и пре Руса, са јединим споменом на дела својих старих, рат турској царевини оглашавује, и сам се

самцрт четири месеца са Османлима и Сулејманлима њеним бије!? О Грцима и Бугарима и да не говорим, где су онда били та *потомци римских легијона*?^а Што се тада, с мачем у руци, не јавише за прво место у оном „*Источном Савезу*“ који има доћи на рушевинама турског царства у Јевропи, и које им (место) ви Инглез тако радо дајете. Првенство на политичком кмаду тече се првенством на јуначком међдану — бар ми Срби немома другаче — а Влакма је у толико лакше било такве заслуге стећи што су они и данас много већи од нас а онда их је било и четири пута више. Управо, што и за што да „*потомци римских легијона*“, кол толике „жнлавости и чврстоће народна им карактера, чекају на Козачки прелаз преко Дунава, да тек уз Русе, пред и иза Руса, доказују котику су мушки? кад им је и бројна и економска снага и првага падавала да предјече свима на и Србима на истоку. Та, не да су Србима предначили него, да су само према броју и положају свом сразмеру жртву поднели, слободно се може рећи, да се источно питање не би ни до данас истргло на руку источних народа. Оно би се решавало, на без сумње и решило, њиховом рођеном снагом и заслугом, и она *чужена конфедерација источна* била би данас можда *жнла* тековина у место што је паприна мрва са стола — *јевропских Пилата*. Е, али „*потомци римских легијона*“ од силне куражи, достојне бис сумње оних других, све великих, потомака — Леонидиних и Милијадилових — не смедохе пропустити Србима ни једну лићу оловних цени, а-ћ се као зечени занукоше у познату јазбину „*међународне неутралности*“... Ну, било с тим како му драго, рећи ћете, да није сада реч о српско-турском већ о српско-бугарском рату. *Примамо и ту рувину*, и право као у снн гледамо кад кнеже: да је веће доде, да је (јајнији војнички оглед и та српска Славница, и та наша „пораза“, него што је разумска Гривница, та влашка „победа.“ Мало даље ћемо вам ово и опширије поснедоцити. За сада примате оловко на име калар: на *Гривници* и на целој Плевни брашно *са један од доорце*“ на Славници (цара ће показати) *равно се доде од једнога!*“ Славница је рава, — ал јунака најтежих међдана; Гривница је „победна“ *намена*, ал *намена* (читајте Езона) на коју царина узеле кад се суром оруа за крело прикаче... Баш, нишите како год хоћете, и ружите нас и кинко вам драго — једно-стоји као

^а) Турци од Руса и Влаха

^а) Бугарија и и њом Румунија, од једног иста Србидија изаде.

^а) Види планшете слободне о оном, штампане у *златним* *намена* *„Blue Books“* *братанског министарства спољних послова*.

увак што је: *мо тежа је ова наша школа — гласнија је наша хајдучина!*...

На послетку, аргумента разговора ради, да рече-мо, да предпоставимо и оно што није: да је Србија, као Србија, као народна свата и целина, на Славиници Славиницу имала, — опет — зар и такав неуспех може бити довољан повод, да се на обалама Темзе једнако виче: „*раслици за раслици*“! Британски Пилоти пису такве пресуде паризали на над себе достојнијим грешницама — пису рекли то ни Пруској на Јени, ни Италији на Позару, ни Аустрији на Садови, ни Француској на Седану. У отима њихових најумнијих државника и најхрабријих војника, Пруска је, и после парадног уласка Наполеоновог у Берлин, остала главна свата и нада Велике Немачке, Сардинија и после Новаре Пјемонт апенинског полуотока, Аустрија и после Садове велика војничка сила, а Француска и после Ватерлоа и после Садана страшило свају својих побеђивалаца... Мало даље, ви ћете видети и кодика је *разлика* између тих тамо наших великих Садова и Кустоца, Аустријата и Садана и ових овимо наших малих „Славиница“ и „Парота“. За овај пар, на дневном је реду наша *логика* као политичких судија једног народа на основу војничких му дела. Ваистину, Славиница не само да није Садова и Новара једне Србије него није Садова ни Новара једног доброг *корауца* њеног, п-т или шест од којих је ова, још као кнежевном одмицају и ч-тврт душа, кадра била да изведе, и изведе, у први јој бој са Турцима године 1876. Јест, тек *Бунис* српски има ту тужну част да лечи — али не на ваше „јевропске“ бруке и срамоте на ваше старе Аустријке, нове Кенигрее — већ, ако и на шта а оно, на часви и горди Севастопољ руски, на ту тужну даку и прилику словенског Колеса; јер је он, у минијатури само, лик овако неравне борбе каква се подила око кримских обала, а завршила над развалинама тврда Малајкова! Јест, Славиница; ми Срби знамо шта је Славиница — ми Срби најбоље знамо, јер најбоље осећамо, сву тежину моралног удара који се, са мало више обаврности не само избећи већ и у бугарски *Велбужд* претворити дао, али ви маршалаши Иглице, ви, које су колико јуче тужли голи и боси двалци Зулуланда; ви, чији су и најбољи генерати, не изузе-

1) Разлика између нас између Севастопоља и Буниса говори само у корист малених Срба, јер се Русији тако утакмала била у крвоти на три пута већем нивоу, а Србија (као Мазер рачунамо — по што је и он и нас једна континентална сила) са тридесет пута више Србија је природно рачуна и подизао, али и тај рачун као ухватно остаје линијом разлика у пољу верности.

ни победница од Телла-Кебира, у место да освете бесмртна Гордова у Картуму, побегли испред башбазучне гомиле једнога Мадје; ви, чији је војнички углед („prestige“) у Азији тако високо пао, да се и та бруква доживела, да вам један лажни пророк из Судана, један Арап из пустиње, поручује „да примате веру Мухамедову, или да му на међдан дођете“ — да абиле — коме се ви ругате? у чајем ли то оку *крини* глумите? Да а у српском — *соловом*?

(Наставиће се)

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(парижом „Солеј“-у)

Петроград 16/28 априла 1887.

Шнеблеова афера произвела је у нашим политичким круговима најгори упечаток. Добро обавештени људи, или бар они којима је запат да то буду, сматрају француско-немачки рат као неизбежан и близак. С друге стране, уверавају ме, да се у непосредној околини царској не држи да ће доћи до прекида, и — са осномом. Сама узбујаност, коју до сада изазваше вести из Париза и Лонда, остала је површина. Велика маса народа није се могла узбујити догађајем који не разуме, и чији домаћај она није кадра да измери. Тога је било у послатцима, у страним колонији, коруги-ма књижевницима, аристократским, и у опште политичарским. Полузванична штампа, видно се покоревајући добивену магу, прелази преко догађаја без коментар, и доноси релативно незнатне белешке о целој ствари. Једано, славенофилски листови, и у престојници и унутрашности, што се отворено изјашњују за Француску,

Док нам ово писмо стигне, Шнеблеово ће се питање на сву прилику решити у једном или другом смислу; али још сад се даје опасити држање Русије у случају рата. У случају рата између Француске и Немачке, Русија ће се држати *неутрално*. — Ја знам да се у Француској рачуна на моћну и непобедиву потпору руске војске, која је у исто време и највећа и најдисциплинована војска на свету. Ја не забрављам да би француско-руски савез био користан по јевропску равнотежу, и требан за Француску и добро виђен у Русији или бар код славенофила јој. Али озбиљни разлози стоје на путу скором закључку његовом.

Прво и прво, ту је по среди јака воља царева. Извесно је да садашњи цар не воли много Немце,

али и то стоји, да његове симпатије нису веће за Французе као што нису за туђинце у опште. При том, пар је за мир. Он је то објавио одмах првог дана своје владе у овом чувеном манифесту свом на народ; а доказао је, дозволив да му не важјеено пркосе јучерашњи Бугари, које би му лако било оборити и прегазити. Нити ће овај пар икада водети рата у Јевропи у целих каква завојењања; па против, на двору се мисли да је Русија и сувишне проширила своје границе на западу. Ако се још држи Пољска то је на проста честољубља, док ћете од многога званичнога преставника Русије чути, да Русија има више штете по ваје од западних јој крајева.

Други узрок истој политици паћи ће се у крајој невољи државне касе. Овој постаје готово немогуће да се и у редовно време и сасиоме скрашеном буџету одужује. А гди би се наша средства за поћење рата, без сумње дугог и крвавог, противу Немачке коју би јавно подупирала Аустрија а тајно можда Нилзека са својим поцем.

У трећем реду, војска руска још није баш тако готова да би се могла својска унети у рат с Немцима. При свим извршним реформама Јевеља Миаутова и Виновог још руска војска стоји испод немачке у организацији, опреми и наоружању. Земљанска резерва, тако звано „околичење“, које одговара немачком ландверу и француским територијалним пост-ја у већини губернија још једино на хартији. — У стању у коме је данас ово (околичење) даје се упоредити са француском мобилном гардом пред рат 1870 год. — Осим тога, немамо тешке пешадије артилерије, а, врати се не треба, да би рат између Руси и Немца био у почетку свом градом рат. Граница немачка, према руској Пољској, тако је исто покривена беденима и утврђењима као год и граница према Француској. Али, ако нам је јесте пољска артилерија изразила, све смо остали без опеканих топа, већихкох потребних за тако тврда места као што су: *Торн, Познан, Кенигсберг и Данциг*. — Најзад, и руска руска, која је пре последње измене стајала испод немачке, сад је постала савршено недовољна за се мери са новим репертирима. —

Додајемо, на посетку и то, да, баш да би Русија и биле, као што није, спремна за борбу, она и ма околних интереса да ју прими колико се држи. Руско-француска победа (над Немцима) била би неоспорно лепи срећа за Француску, али би користила мало или нимало Русији. Ово, на што се овде

напани — често сам вам говорио — то су она два постојећа која владају, један Азијом а други Јевропом, — Индија и Цариград. Сад, држите ли ви, да би Русија могла марити да присаједини немачку Шлезивију или литванску Пруску? То би значило стаћи себи на боку још једну или још две Пољске, код толике мук и са овом свдањом. Понављам, општа (руско-француска) победа исправила би Француској границу на Рајни; али шта би донела Русији? Финансијску пропаст, и можда, у сваженој Француској, једног противника више. — Дакле, верујте ми мени, те, ако од данас за неколико недеља будете морали с оружјем у руци бранити равнице Шампање од Монтесквих улана — не удајте се ни у кога већ у себе саме. Од своје стране, Русија не само да неће, ништа учинити противу Француске, него ће јој и желати свака добра. Али то је све. Ви, Французи, не би требали ни да желите интервенцију руску, јер Русија, ако се уметла, то ће бити у последњем тренутку, да избије какав комад плачке из руку победне Немачке — да, уприто, у натов Визмарку, очува нешто од Француске. Ну, и обратно је тако исто могуће — разумем — да се Русија тако исто уметла да спасе Немачку у случају ако би француска војска, прешав Рајну, пошла на Магдебург или Берлин.

На крајке, Русија је данас марљубива по пужди колико год по систему. Погледом управљеним на Исток, нарочито на Азију, она жели да се што више оцрости јевропских питања. За сада нема је политика, политика равнотеже; и она је датеко од тога да потрагле мач из каквих кавалерских побуда. Рат који је 1840 водео цар Никола за љубав Аустрије, и рат који је 1877 водео покојни Александар II у корист Бугара, њу су намета научили. Ова је ту скоро одбила немога поведице предлоге за савез које јој је нудио кнез Визмарк; па немојте веровати да ће се пограбити за врло несигурну руку г. Флурана. — Мени је дабогме врло тешко, што морам разјавити лепо сав франко-руског савеза али дужност је штаме да изнеси истину на јавност; а истина — ето како гласи!..

Кад полазе жељезнички возови

Из Београда за Ниш путнички воз у 12 сати и 50 мин. по подне.

Из Београда за Ниш мешовити воз у 5 сати и 40 мин. изјутра.

Из Ниша за Београд путнички воз у 12 сати и 50 мин. по подне.

Из Ниша за Београд мешовити воз у 5 сати и 40 мин. из јутра.

На страну

Оријент експрес полази из Београда у суботу у 2 сата и 40 мин. поћу.

Брзи воз полази из Београда у 5 сати и 35 мин. из јутра.

Путнички воз полази из Београда у 7 сати и 30 мин. из јутра.

Мешовити воз полази из Београда у 12 сати и 20 мин. по подне.

Ред пловидбе дуж српске обале

Из Београда за Шабац понед. средом и петком у 6 сати и 15 мин. изјутра; уторником и суботом у 7 сати из јутра.

Из Шабаца за Београд средом и недељом у 7 сати из јутра, уторником, четвртком и суботом по дојаску пароброда из Саска.

Из Београда за Градиште понед. четврт. петком, суботом и недељом у 6 сати из јутра.

Из Градишта за Београд сваки дан, осим средом у 6 сати из јутра.

Из Београда за Дубравцу сваки дан у 7 сати из јутра у уторник у 6 сати изјутра.

Из Дубравце за Београд сваки дан у 9 сати и 30 мин. пре подне а средом у 11 сати и 30 м. из јутра.

Из Београда за Оршаву уторником у 6 сати из јутра.

Из Оршаве за Београд средом у 9 сати из јутра.

Пловидба поштанских бродова

Из Београда за Пешту понедељником и суботом у 5 сати 45 мин. из јутра.

Из Пеште за Београд уторником, четвртком и суботом у 11 сати у вече.

Из Београда за Оршаву четвртком, суботом и понедељником у 2 сата из јутра.

Из Оршаве за Београд недељом средом и петком у 8 сати пре подне.

Месног брода између Земуна, Београда и Панчева

Из Београда за Земун пре подне 7¹/₂, 9, 10, 11¹/₂ сати, после подне 1¹/₂, 2¹/₂, 4¹/₂, 6, 6¹/₂ сати.

Из Земуна за Београд пре подне 6¹/₂, 7, 8, 10, 11 сати, после подне 1, 3, 4, 5, 6 сати.

Из Земуна за Београд, Панчевг пре подне у 6¹/₂ и 11 сати, после подне 3 и 7 сати.

Из Панчева, Београда и Земуна пре подне у 4¹/₂ и 8¹/₂ сати, после подне у 1 и 5 сати.

Француска лађа „полази.“

Из Београда за Смедереву, Дубравцу и Базјаш недељом у 7¹/₂ сати пре подне.

Из Базјаша за Дубравцу, Смедереву, Београд понедељником у 6¹/₂ сати из јутра.

Из Београда за Смедереву, Дубравцу, Базјаш и Градиште сваког уторника у 7 сати пре подне.

Из Градишта за Базјаш, Дубравцу, Смедереву и Београд, средом у 7¹/₂ сати из јутра у свези са vlakом.

Из Београда за Смедереву, Дубравцу, Базјаш и Градиште сваког четвртка у 8¹/₂ сати пре подне.

Из Базјаша за Дубравцу, Смедереву и Београд у 7¹/₂ сати из јутра (у свези са vlakом).

У Београду постоје фижакерске станице

1. На великој пијаци.
2. „ пијаци зеленог веза.
3. „ маревој пијаци.
4. „ пијаци светлом тргу.
5. „ жељезничкој станици.
6. „ савском стоваришту.
7. „ теразијама код Париза.

Цена вожењу

Свака возња по вароши и до станице паробродске и жељезничке и обратно од $\frac{1}{4}$ сата, плаћа се на фижакерима са 2 коша 1 динар. За сваки $\frac{1}{4}$ сата дуже вожење плаћа се по пола динара.

У Топчидер и патраг са 2 коша 6 дина.

Засебно вожење на ново гробље плаћа се од $\frac{1}{4}$ сата са 2 коша 1 динар. За сваки $\frac{1}{4}$ сата дуже вожење плаћа се по пола динара.

Ноћно вожење по вароши и до станице плаћа се за сваки сат по 3 динара. За Топчидер 4 дина.

Ноћно се време рачуна од 1 Маја до 1 Октомбра од 8 сати у вече до 4 сата у јутру, а од Октомбра до 1 Маја од 7 сати у вече на до ујутру 6 сати 1.

ОПШТИНСКИ ОГЛАСИ

НА ЗНАЊЕ

По § 128-ом закона о судском поступку, парничари, којима је рочиште одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сата.

Но, како се, противно овиме законскоме наређењу, догађа, да парничари код суда општине вар. Београда закипљају на рочишта, чиме се у сваком случају отежава рад судца, а и она штете, то се овим јавља грађанству, а нарочито оном делу који чешће има посла код овоопштинског суда: да ће се у будуће редовно подвргавати казни по горевоме закону чак и за судском поступку сви они парничари који на рочиште закасни а изостапак не оправдају по § 130-ом истога закона.

На седнице суда општине вар. Београда 28 марта 1887. Бр. 2940.

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању пољског имања општински је Одбор одредио, следеће казне за погрешне, и то:

а) код стрмих жита и амбара за погажени један квадратни метар 0-10 дин.

б) код кукуруза за један струк 0-01 дин.

в) код винограда за један употребљени чокот 0-40 динара.

г) код багве квадратни метар 0-20 дин.

д) код коњака, ишмака и брањика, од квадратног метра 0-10 дин.

Ово се јавља грађанству ради знања.

Од стране општине вароши Београда 10 априла 1887 год. АБр. 225.

ОГЛАС

Порески одбор за варош Београд свршио је распорђивање пореза за 1887 годину, и распореди пореза изложени су у играли општинског суда за 15 дана од данас, на разматрање грађанству с погледом на чл. 78 закона о погреш. порезу.

Ово се јавља грађанству вар. Београда, ради знања, ако би се ко хтео уверити: колико је пореза на и. распоређено.

Ич канцеларије Управе вар. Београда 27 априла 1887 год. Л. 2329.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

ВУКОВА ДЈЕЛА

ПРВА КЊИГА

НАРОДНЕ ПЈЕСМЕ

Цена само 2 дин. или 1 Фр. а. вр.

ДОВИТИ СЕ МОЖЕ / СВИМА СРПСКИМ КЊИЖАРИЦАМА

Штампа и издање крај. српске државне штампарије у Београду 1887. године.

Изнаша је је из штампе књига:

ЕНГЛЕСКО СТОЧАРСТВО

I. СВИНЧЕ

историја његових раса; његове особине; гајење и чување у здравом и болесном стању

СА НЕМАЧКОГ ПРЕРАДИО

а додатак

О „ШТРОЈЕЊУ КРМАЧА“

ПРЕРАДИО

КОСТА ЦРНОГОРАЦ

ПРОЛОГ

ПЕЧА: 1-50 ДИНА.

Дале.

СПОЉАШЊИ ОДНОСИЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГ ВРЕМЕНА

прва књига

1848--1860

НАПИСАО

J. РЕСТИЋ

у Београду, штампарија краљевине Србије 1887

30. ТАБАКА У 8-ми.

Цена 3 динара!

Нова књига изашла је из штампе и може се добити:

У КЊИЖАРИ ВЕЛИКИРА ВАЛОЖИТА У БЕОГРАДУ

ДРУШАА ВАЛОЖИТА У НИШУ

И СВИМА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

(Крајерђе и Милош)

написао Соп Рене Таландије

Превео Н. Јовановић -- „Американац“

Од устанка на дахије 1804 до једренског мира 1830

На 12-ти 286 стр. XVIII Цена 2 динара; на 5 књига 1 бесплатно

Ова књига која обухвата историју Србије од устанка на дахије 1804 до једренског мира 1830, највећи је споменик који је ичије перо икала јунаштву и мучеништву српском изречало.

Писац је књиге чувени научник француски Соп Рене Таландије човек, који се истина после славног Ранкеа за Србију заинтересовао а пре њега у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност мањим благом обарио.

Надати се да ће српски свет примити српски превод овог драгоценог дела са овом топозом са којом је ова од вреког аутора „патима, напорима, победама и надама српског народа“ посвећена.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЛЕЖАЈУТ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРЕДЊУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
НА ПОЛА ГОДИНУ 3 „
ЗА СТРАЖ БИНАК НА ГОДИНУ 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ИЗДАЈУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласила 6 дин. изнад од прете.

Преплату има сваког издвојеног из општинског суда о себи одговарајуће на уреднику.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

Неважљива писма не примају се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске држави 27 априла 1887 године

(по стенографичким белешкама)

(састања створен у 6 сат)

Присутни

На састанку 27-ог априла о. г. била: Председник општине Свет. Николајевић, одборници и заменици Алексеа Богатинчевић, Вучко Д. Стојаневић, Милан А. Павловић, Др. М. Т. Лео, Никола Д. Казн, Мајајко Степановић, Дамитрије Науменвић, Илија Антонијевић, Марко Степановић, Милан Вељковић, Св. Јанковић, Стеван Јосифовић, Самуил Пијада, Стево Добровијевић, Фердинанд Розхт и Никола Ђорђевић.

Г. Председник. Да почнемо господо.

Изложите саслушати протокол прошлог састања.

(Догодња чита)

Има ли ко да примети штагод на овај протокол? (Нема).

Онда ћемо прећи на друге мање ствари, које су више пута биле на дневном реду, али које нису могле доспети на решење.

Прво је молба Дамитрија Ђорђевића бив. св. трговца, који моли општину београдску, да му опрости из вестан интерес по јамству за М. С. Начића.

Изложите чути његову молбу. (Прочитана)

Нека господа изволе казати, шта мисле по овој ствари.

Г. Пијада. Мислим гос. одо, да треба опростити овоме човеку тај интерес.

Он је био добар грађанин ове општине, па је тако оспоришамо, да је са свим прошао, и сад служи. Ја сам био у Нишу, и тамо сам га видео, и уверио се потпуно, да је сасвим сириома, па с тога држим, да би праведно од наше стране било, да му тај интерес опростимо.

Г. Стеван Добровијевић. Ја господа знам врло добро молиона Дамитрија. Он је био одличан грађанин ове општине, и био је врло доброг стања. Сад, кад је са онаког положаја дошао до тога, да моли општину, да му као скромну тај интерес опрости, онда му га треба и опростити с тим, да се онда позове његов брат Ђока, те да респ. главноци положе.

Г. Председник. Има ли још ко да говори? (Нема)

Пристаје ли одбор, да се Дамитрију овај интерес опрости? (Пристаје).

Сад изволте чути молбу Младена Матећа оvd. за казанско право. (Чита). Хоће ли му се дати ово право?

Г. Стеван Добровијевић. Не треба му дати. Шта је то, сваки сокаччи хоће да има казану?

Г. Марко Степановић. Кад је, господо, тај молион Младен убеђен, да може да ради на том месту казанску радњу, држим да неће бити од штете ако му се дозволи.

Не треба ми да му сметам, кад човек хоће да ради. Општину и државу је у интересу да један мен члан има рада, а после тога, за то се право плаћа 600 динара па и с тога треба му ту радњу казанску одобрити: а он, ако имале рада, он ће радити, а ако нема, и сам ће је изтворити, и онда бар неће жалити на општину.

Г. Стеван Добровијевић. Ако би ми успели тај принцип, да дајемо месно казанско право и на таквим местима, као што је то садме молиончево, где нема свега ни 15 кућа, онда би сваки који год има какву зграду имао право, да тражи да му се дозволи казанско право.

Дакле, ја из самог принципа ни сам зато, да му се на том месту даје казанско право.

Да ли му то треба дати јавним и од тога, ако је у том крају потреба за казану, и по што ја држим да те потребе нема, то сам мислио, да му се не дозволи.

Г. Марко Степановић. Ја би се сагласио са Г. Стевом што се тиче самог учешћног давања и откупарања казана. Али пошто је мени то месно познато, и заиста знам, да у близини нема казана, за овај случај био би мислио, да се молионцу дозволи. И, на почетку, кад се даје другоме, нека се да и њему, кад општина у томе ништа не губи; јер иначе учинили би човеку глупу неправду.

Г. Стеван Добровијевић. Ја опет кажем да не треба дати, јер казане нису никакве јуриске установе, него су шта наше штете. — Глас год је у таквом сокаччиу казана, ту се и деца деморализују. Тамо долазе свакојаки људи и од најнижег је а, ту се чује покоса и свашта, и деца, која то чују казаро се. Може бити да би та казанца за молионца била корисна, али за околину била би штетна и за то сам да му се не дозволи. — Тај молион је истина мој лични пријатељ, али ипак не могу да му дозволим из начета (Чује се: „Нек се стави на гласање“).

Г. Председник. Онда, ко је за то, да се молионцу дозволи казанско право, нека устане, а ко је против нека седи? (Велика седа).

Дакле решено је, да му се не дозволи. —

Е сад има једна ствар, која није изнесена на дневни ред, али је хитна и морамо је одмах решити. Ви знате господо, да је изабрана комисија, која ће прегледајати

саставу уговора са г. Финшвом из Београда о подизању школа у Београду.

Ствар је остала на томе, да г. Финш поднесе детаљан план, па онда да комисија на основу тога приђе саставу уговора. Рок је онемо био 16-тог овог месеца. Он то до сад није учинио, али је поднео једно писмо у коме моли, да му се тај рок продужи. Истину он није казао у писму, до ког дана да му се рок продужи. Но, ако ето вољни, да му рок продужимо, онда мислим, да то можемо ми сами учинити.

Пристајете ли да му дамо још шест недеља?

Г. Марко Лeko. Кад споменути зирма није до сад поднео детаљне планове, као што је то уговорено, мишљења сам да се не одобри тражено продужење рока. Као што је познато, цело ово предузеће једна доста мана и уверен сам, да ће бити само у интересу општине, ако се овим приликом користимо и куртажишемо беде.

Питање о подизању основних школа тако је важно, да ту не би требало оклевати и нушко би било да с одређеним рукама што пре приступимо озбиљнијем изучавању истог питања, како би што скорије дошли до бољих школских зграда.

Дакле, ја сам за то, да се споменутој зирми одговорим, да јој се тражено продужење рока не може никакво одобрити и да су тиме сваки даљи преговори прекинути.

Г. Председник. Ја сам, господо, хтео само то да кажем, да је збрла шест недеља врло мали рок за извршење детаљног плана толиких грађевина. Ако би било каквих мана, као што напомену г. Марко Лeko, то би се оне у самом току тога времена могао исправити. Да преиспитамо сасвим са њим, држим, да то не би било лако од нас.

Његова ће радови доћи пред комисију, и, ако нису добри, како ћемо због тога и њих прекинути, а не због овога, што смо му ми одредили краatak рок, па сад не ћемо да му продужимо, и ако знамо, да је рок доста мали.

Ја мислим, да му треба продужити рок још на једно шест недеља; и ако би ми, који нисмо онда били задвојача са његовим радом, сада се хтели помоћи, можемо му у писму, којим му за продужење рока јављамо, напоменути, да обрати пажњу у томе раду још и на то.

Г. Стеван Добровић. Ја се потпуно слажем са г. председником. Ово, што је г. Марко казао, да треба покварити, то је и стварно. То не стоји.

Онда, кад је одбор ово ствар решио, он је то једногласно решио, да се што пре ово предузеће изврши и и прихватио га је са највећом радошћу. Кад је онда то предузеће за школе једна дочекало, како се сад може та ствар кварили?

Други разлог је на ово и тај, што њам тај цео рад неће бити од штете, јер ћемо се из њега уверити, шта нам је добро, а шта треба да се поправа.

Као што рече и г. председник, треба да сачекамо да нам се поднесе план и прекрчати, и кад то све проштудирамо, ако нам се не допадне, дамо, да ми га покваримо; и онда ћемо бар знати, како ћемо с другим преговарати.

То, што каже г. Лeko, ми може постати и доцније, ако нам се случајно план непадне.

Г. Милан А. Павловић. Ја сам хтео да питам г. председника, је ли тај досадашњи рок од предузимача понуђен, или га је сам одбор одредио?

Г. Председник. По његовом писму види се, да га је општина одредила.

Г. Милан А. Павловић. Ја нисам био у седници, кад се решавало то питање о школама, нити знам како стоји са тим роком; али, ако је он сам понуђен рок од шест недеља, за извршење тих предходних радова, па сад излази на сред, и каже, да му је мало, и тражи продужење тога рока, онда ја не знам шта се може мислити у вези са тим предходним радовима, да ће доиста те поглове одпочети. — Кад он овако ради у почетку, а да шта ће бити доцније?

С тога бих ја био мишљена, да се са њим сасвим прекине, у толико пре, што он може нас непрестано тако еортати и продужавати рокове, то нам тиме само сметати.

Г. Никола Ђорђевић. Кака је ова ствар о школама решена, ја сам био на путу, и доиста ми је непознат цео посао, — но у којима сам доцније известио, од господ одборника, што сам, да је ова ствар ишта врло брзо; како да каквом, тако рећи, не проштудира.

Ако је дакле општина пређе била непажљива, а сад мисли да са њеном пажњом ову ствар проштудира, онда би оно знало била годна прилика, као што рече г. Марко Лeko, да се та ствар са тим предузимачем прекисне, па да се нека на ново проштудира; јер, како сам још онда чуо, многи одборници из њених јављали су се, што су у овај посао ушли. С друге стране опет чуо сам да је са тим предузимачем погодба савршена, премда ја држим, да са њим ништа друго није савршено, него само то, да пре уговора направила план и поднесе рачун о извршењу послова; па ће се тек онда с њим преговарати. Но, пре него што бих могао дати своје мишљење, ја би могао председника, да ми каже, да ли је општина закључила са њим таваз посао, или чека само на план?

Г. Председник. Општина је закључила с тим предузимачем само толико, да се само са њим погађа, а с другим да тај посао за то време не закључује. Дефинитивно решење овога посла доћи ће опет пред одбор, и, ако одбор нађе, да је план добар и да можемо применити, онда од тога, као и од одобрења г. министра зависи да ли се уговор закључи или неће?

Г. Никола Ђорђевић. Председништво је могло досад сазнати, какви су то људи, који се туде и ако се можемо основити на солидност њихову, да ће посао извршити, онда да продужимо тражени рок, а ако се суђи и најмање, онда је било још сад да прекинемо.

Г. Председник. Ова је ствар господо, као што рече г. Добровић, кад је у одбор изашена једногласно примљена.

Ја нисам био у одбору, кад се о томе у начелу решавало, али сам био у једној прилици, кад се препира о школама подиза, и видео сам, да је велика већина одборника прилици тој ствари, да се прве привлаче уговора са њим.

Сад у овој седници, која није толико заступљена, уржати и решити да се с њим раскине било би по мом мишљу неоправдано; управо, ако би сад већина била за то расположена, да се раскине, ја бих ову ствар морао вртнути са дневног реда и навести доцније пред седницу, која би потпунија била.

Г. Марко Стопановић. Ја колико се сећам, знам, да је већина била да се с њим погодба закључи, и чак је одржана и једна комисија, да са њим направи припремни уговор, који ће да важи за шест недеља. Сад госпо, пошто он тражи продужење рока, а она се, да је тај рок донета малим за извршење тихих планова, држим, да би право било да му се рок продужи. Све оне мане које се сад од појединачних одрека не могу се сад узимати у припрему, нити ми можемо овде извршити оно, што је раније решено и усвојено. То би било понижење на саму општину, да се оваквим средствима служим, — па с тога сам, да му се продужи рок још за шест недеља.

Г. Степан Добровојевић. Ја мислим, да г. председник не би требало да траже овај акт, који је изнео на решење.

Ствар је у томе, хоћемо ли дати продужење рока или нећемо? дакле, једна маленост; па треба да је решимо. То, што сада наводи г. Лекс и г. Ђорђевић претресамо овде, кад нам човек буде поднео планове, а лако ћемо казати, ако нам се не допадне, да не пристајемо. Опет велим треба дати молбу још један рок од шест недеља или два месеца; па, кад нам планове и предрачу поднесе, лако ће мо се ш њим поглађати.

Решавају сад, да се с њим прекине догата би била по општину једну хрђаву сенику, што ја не бих никад дозволио. (Чује се: право добро!)

Г. Марко Лекс. Познато је, како је то питање о подизању основних школа и изградње пијаци, неправилно и површно решавано.

Извесна страна фирме понудила је нашој општини да за скупе новце (од 125000 ± ц.) подигне у Београду шест основних школа с учитељским становама и изградње пијаци и одбор је на жалост провизиорно такву понуду прихватио, а не с одушевљењем, као што вели г. Степан Добровојевић. Истину у специјалној комисији, која је имала да пручи понуду фирме Филипс и Валдер-Стратена, само сам ја био противник, доказујући, како ми не треба ову понуду да прихватим, пре но што се изучавају напихи прилика неумерио, како би се на најкрасије начин могао тај посао извршити. Но у одбору осим г. г. чланова комисије, који су по нужности морали да бране своје мишљење, остала господин одборници, која су усвојили понуду, ма да је међу њима било и стручњаци, ниједан није говором мекало своје одобравање или чак одушевљење и повуда споменуте фирме прихватила је од наше стране ђућени, дакле без одушевљења са 15 противу 7 гласова.

Далје напомену г. Добровојевић, да нећемо имати никакве штете, ако сачекамо планове. Ја мислим напироти да ћемо имати и штете, једно што су нам незане руке и неможемо на сада на овом важном питању ништа даље да радимо, а друго, што ће општина за те планове морати да плати знатну суму новца, ато иста, што је право лако могуће у главноме одговорити провизиорно закљученом уговору, а међу тим их ипак не будемо могли примити

Из свају тих обира ја сам дакле зато, да се строго придржавамо постојећег уговора и користећи се овом првом приликом, да са споменутом понуђачем, на леп начин, прекинемо сваки даљи преговор. —

Г. Председник. На смо ми ништа обавезани да примимо ако нам негде у интересе.

Међутим, као што рече г. Добровојевић, раније цела дебата пољена је у главном око распореда локалитета школских. Ми би том понуђачу могли писати и обратити пажњу још и на то, те да све има у виду при повлачењу планова.

Морам господине приметити, да ми је као, што се сада критикује радња, која је раније у одбору свршена. То не би требало у одбору да се догађа, и да се у овом јавној седници чује. Одбор је тако онда нашао, и ми сад треба ту ствар да продужимо; а, ако продужимат неогворни задаци, ми ћемо ипак знати, шта ћемо радити, као што ћемо имати прилику о томе говорити. (Чује се: тако је!)

Г. Степан Добровојевић. Г. председник је скоро све казало, што сам ја хтео казати; само ја имам да учиним једну допуну. Говор г. Лекс иде на то, да се покштити оно, што је једанпут одбор решио, а у колико се на то однеси и говор г. Ђорђевића и Милана Пановића и они такође иду на то исто. Ја држим, да је сасвим неправилно и некоректно критикувати оно, што је раније одбор решио. Овде је само сада у питању, хоће ли се продужити рок или неће, и о томе се само има говорити. Да ли ће он моћи извршити посао или не ће, то сад није у питању.

Ми треба да ми дамо времена, а кад добијемо планове, моћи ћемо према истима казати, хоће мо ли примити или нећемо; док, ако решимо сада да се рок не продужује, онда опет, остаје ствар неосвршена. Биће делатније од онеште, да му рок продужим, него, да се на овај начин оваквим средствима служим, а може бити, да је и он сам мислио, да ће општина уштедети, да се не може за овако кратко време цео план извршити, и да се је на то основно, да ће му се и рок продужити.

Г. Никола Ђорђевић. Не стоји то господине, да одборници сада иду на то, да одбору радњу ранијег одбора. Овде је само у питању: хоће ли се продужавати рок. И кад сама господин која хоће продужење рока, наводи да, тај продужава не може у остављеном року да доврши планове, онда ова сама тим доказују, да се не можемо основати на даљи његов рад. По томе, кад сада одборници неће да се више на њега ослањају, и хоће да прекину ш њим сваки даљи рад, то није критикување рада пређашњег одбора.

Кад он не може ни план да изврши, онда како можемо да се ш њим за извршење целог посла даље поглађамо? Ја сам за то да се рок не продужује. (Чује се: да се гласа!)

Г. Председник. Нико се више није јавио за реч, о тога ћу ставити ствар на гласање.

Далје, ко је за то, да се овај рок продужи, још за 6. недеља тај ће казати „да“, а ко је да се не продужи, тај ће казати „против“. — (Настаје гласање.)

— после гласања. —

„За“ је гласало 10, а „против“ 7.

Дакле, остаје на томе да се рок продужи још за 6 месеци.

Три ба господо сад да изберемо за контролни одбор у праву вођова, једног члана и једног заменика.

То ће мо учинити у конесервацији. (После конесервације)

Г. Председник. Дакле, одбор се сасложи да на члана буде изабран г. Никола Радојевић трговац, а за заменика г. Јоца Пачаћ (Тако је).

Г. Председник. На реду је, сад господо да прочита правила о плаћу стоке, која је комисија извршила, али, дозволите ми, да пре тога изнесем другу ствар, која за тим долази.

Г. Милан Павловић. Чини ми се г. председниче, да има да се реши и једно питање о странодерцима. Требао би и то да се реши. (Чује се: други пут).

Г. Председник. Ви знате господо, да општина има право наплаћивања таксе на обзаришну, и да је то и, као давато ликвидацион појединцима.

Последња пут то право уступљено је Милану Јаносевићу извршнику општинског суда.

Нему је уступљено то право 1886 године, и уговор је с њим закључен.

Он је од плаћања таксе по уговору одустао, и живи се на општини, да му је закупито земљиште, где је подигнута пумпа, и даље земљиште око обале на пенушу и тл. И тако, он је остао дужан општини од првог дец 1886 год. до првог марта 1887 год. 336.80 динара.

Сад ћемо да прочитамо извештај нашег општинског адвоката, који нам је о томе поднео.

Доктор Јанко Јовановић чита.

„Г. Милан Јаносевић извршник суда, узео је од 1. марта пр. год. на за три године за своје синове Малеутина и Драгутина под закуп општинског обалу дуж Саву и Дунава, с правом, да наплаћује пропису таксу од оних који на тим обалама истоварају и држе песак, дрва, грађу и друге производе.“

Он сад одустаје од уговора из разлога, што је општина дане наплаћивала понаму на дунавском полу а није имала право на траву, јер је, вели, и трава полова, па је требао он и да наплаћује понаму; и што је на обали савској наместила ширка за завањате воде, и тиме обалу, која је по уговору његова, заузела.

Разлогу Јаносевића, што се таче понаше, нема места, јер њему право на понаму није ни дато, не право на наплаћивање таксе на предмете, који се на обалама истоварају и држе.

Да је обала на Сави на једном месту закупена ширком за воду, и да о томе са закупцем није претходно никакв споразум учинен, то стоји. Али етоји и то, да и он у време постављања ширка и заузимања обале, није никаква протеста противу тога поступка општинског давао.

Он усмено, важе, да зато плаће у време време постављања ширка на обали протестовао, што је држао да ће то за неко кратко време трајати. Али пошто види, да ће мир стајати на обали још дуже време а међа и стално тамо остати, — то и не може да плаћа општини аренду, а да не узима оно на шта аренду плаћа.

Међу тим, вази он, да тиме што није одмах протестовао против заузимања обале, није изгубио право, које има на сву обалу, нити је опет општина тиме заобала право да се са обалом може служити, јер он може своје право да употреба наг год хоће.

Мислила сам, да се општина, ако може, споразуме са закупцем. А ако се то не могаше учинити, онда да се уговор по смислу његове тачке 7-ме раскине и обала другом под закуп изађе, јер ширк мора остати где је сад за дуже време.

Председник. Тачна 7-ма уговора гласи овако:

„Закупац обале неће имати никакв прага на накнаду од општине у случају да вода својим изливом обале поплави, нити ће моћи раскинути уговора тражити, а исто тако неће моћи закупцу накнаду тражити од општине ни онда ако би општина земљиште на обалама затражило па би га од закупца одузела на из кој упрора, јер у томе случају и општина уговор сматра се за раскинут без повреде, закупца плаћа аренду до дана од када и уговор напушта.“

Држава и друштво земљопоседа имају бесплатно право и за пренос и држање својих производа на обалама.“

Као што рекох он је тај уговор напустио, и сад нам нико ништа плаћа, нити ко што од Јаносевића наплаћује.

Ја сам ону ствар затекао као председник има скоро већ 2 месеца. Она је много пута на дневном реду била, али није могла изићи на већање.

Мислила сам, да би требао свакојак са њим уговор овај раскинути, већ и зато што сам рад на јуџој и предној седници изнети предлог о уређењу и наплати таксе на обали.

О томе сад нећу говорити, не само љу нам напоменути да сам намерао, да се то плаћање обзаришне рашпори и на ове, који до сад, поред јасног закона, нису ништа плаћали — и пр. на страве лађе ит.д. Дакле ради тога морашмо предузети неки уређење, које ће нам сигурно довести веће користи него досад, на то сам и мислила, да треба овај уговор раскинути.

Али би општина пристаја на ово, онда би изнео питање, шта ћемо радити са Јаносевићем на суму што нам до сад дугује, као и шта ћемо и радити са оним, што треба да плати, док не ступи у живот ново уређење обзаришне у нашој регији.

Ја сматрам да се овај уговор није могао раскинути док у одбору то не буде решено.

Сад је јављено то питање, и ако има каквх поздрављања, биће закључи одговоран.

Стеван Добрица Јакић. Ако је општина употребила за себе обалу, онда се сматра да је уговор раскинут.

Никола Борковић. Ако му је дато право на обалу, неће му дозвољено и то, да на једном случају не дозволи занатске воде. Нему је дато толико места на обали, колико му је потребно. Тако се то има разумети.

А што се таче питања, он је одговоран да дава новог саопштења, да је уговор раскинут; а од овог дана одговоран је општински чиновник који је позван на оно да плаћа на је тако што пропушта.

Ово није прав пут да се тако ради, где се изнесио

приво општинског напусти, па се тек после неколико месеци јавља да је прекинуто.

Председник. Кака је општински суд пунућу подигао, то је знао закупца, и није ништа против тога протествовао, и сад држим да ни то нема права.

Никола Ђорђевић. Ја сам за то, да се уговор раскине а што се тиче таксе, да нам се реорзирше, ко је за то крив, па он и да плати; а то да изврше три одборника који ми изберемо.

Марко Степановић. Мислите ли господо одборници, да извршите тога извршиоца још у општинској служби? (Чује се: он је отишао).

Ја мислим, да су они криви који су пренебригли да наплате, па треба они и да одговарају за сву аренду.

Сем ове аренде има и друге ненаплаћене аренде и то касацие и т.м. подобне, па би све то требало извидити.

Председник. Дакле пристајете ли да се раскине уговор (пристајемо). Нека господо предложе да се изберу чланови, који ће извидети, ко ће одговорити за ову аренду од обазарине.

Молим нека изнесу свој предлог о томе.

Никола Ђорђевић. Предлог је у томе: да се изберу 3. члана, која ће нам реорзиршати, ко је крив, што тај приход није наплаћен.

Г. Председник. Онда молим да господо предложе личности за тај одбор.

Г. Милан Ђељковић. Ја би предложио г.г. Ст. Добривојевића, Ник. Ђорђевића и Марка Степановића.

Г. Ник. Ђорђевић. Ма смо господо предлагати за то, држим да би требало у тај одбор да добу друге, па прилаву г. Милан Павловић....

Г. Милан А. Павловић. Не, не, добро је јавио г. Вељковић да у тај одбор уђу г.г. Добривојевић, Марко Степановић и Ник. Ђорђевић, па да тај предмет пруче и да нам донесу резерват о ствари и кажу ко је одговоран за штету.

Г. Председник. Дакле усвајате ли, господо, имена која је предложио г. Вељковић и која ће саставити комисију за реорзиршање по овој ствари.

(Усваја се)

— Сад имамо на дневном реду правила за слободно клање стого. Комисија, која је изабрала у општин. одбору 17. јануара т. г. саставила је правила за слободно клање стого, и сад излаже чути та правила.

Г. Милан А. Павловић. Ово је важна ствар а пошто је сада већ 7¹/₂ сах. чини ми се да ће бити доцкам да сада узмемо у претрес и решавање ова правила; и бојам да господо одборници неће имати струљења за дука захрцавања. За то мислим да би требало да имамо нарочиту седницу за ову ствар.

Г. Председник. Мени се чини да по што је комисија одборска радила на овој ствари то да можемо чути како је она ту ствар регулисала, и ако је могуће и да решимо. Иначе ако остане, инакше се други пут — но свакојак о ствари је хитна и давнашња. — Изложите дакле ослушати (Давиош да чита такчу по такчу правила о слободном клању стого).

Г. Ст. Добривојевић. Молим да објасним зашто смо

проислази да такса од Вел. Петка буде 4 динара. — То је с тога да би се млада стока колико толико отуђавала, а даље смо прописали таксе од Вел. Петка до 1. августа 2 динара а од 1. августа до краја године 1 динар. — Али што се тиче овога, ја сам се разговарао с ђудима, који се разумевају у овим стварима, и, како ми оно кажу, било би боље да се од Вел. Петка до краја године прописне једна такса и да буде 1 и по динар по комаду.

Г. Д. Пауновић. Много је и 1 и по динар — но треба да буде 1 динар. (Чује се: није много, није).

Г. М. Богатићкић. И ја држим да је много, јер треба имати у виду да наши касаци насу сви газде, а напла водити рачуна и о потрошачима, који ће те таксе да своје.

Г. Марко Степановић. Држим да треба да се наплаћује 1 и по динар од В. Петка до краја године, а до В. Петка 4 динара иако што је комисија предложила а то зато што ми једнако тражимо изворе за што нећу приход а ово је један такав извор и то врло добар.

Г. Ник. Ђорђевић. Комисија кад је предложила овакву таксу: до Вел. Петка 4 динара од јануарија, а затим од В. Петка до 1. августа 2 динара и од 1. августа до краја године 1 и по динар имала је у виду то што сиротинија стазе до Ускреса и не једе јангетину, а затим у јуну и јулу месецу кад су то нећу наплаћад од 10—12 има, ова такса неће бити теретна; само и ја пристајем на то, да се уједначи да буде по 1 и по динар од В. Петка па до краја године.

Г. Саша Пејађе. Не мојте заборавити да је и. пр. ово године од месеца фебруара кад се јангетини почињу класти па до В. Петка имало 2 месеца, а касад има и више, и кад се за сво то време наплаћује такса од 4 динара по комаду, то је много, и нико неће моћи да плати и да које јангетине у то време (чује се: и не треба) како не треба?! Ја то не разумем да општина може да каже да не треба, и ко хоће да једе треба да плати 4 динара само за таксу. Онда сиротинија не може никад у то време да отузи јангетина?

Г. Ник. Ђорђевић. Права сиротинија и не једе млади јангетин; — управо она и не једе јангетин месец пре Ђурђева дана — (Чује се: „стајите на гласање.“)

Г. Председник. Молим вас господо, ја не могу да авам како је управо распосложење г.г. одборника. Једна су говорили само против таксе од 4 динара која важи до В. Петка. Други су и против количине ове таксе која ће да важи од В. Петка до краја године. — Дакле ставању прво ово питање: ко је за таксу од 4 динара до В. Петка, нека каже за, а ко није нека каже против. (Чује се: устајући и седећи да решимо). Добро ко је за ову таксу нека седи, ко је против нека устаје (ал. већина седи). Исто тако: ко је за таксу 1 и по динар што ће важити од В. Петка до краја године нека седи, ко је против те таксе нека устаје (онет вел. већина се и.).

Дакле усвојене су ове тачке.

Г. Мил. Вељковић. — Само ћемо имати мање прихода од ове велике таксе, — унаместо то. Веће кријумарчења, биће злоупотреба, биће свашта ала приход ће бити (чује се: Неће, неће „кријумчари се и овако“).

Г. Председник. Усвојила смо односно јангетина. Сад долазе таксе за остале врсте стого. (Чита чл. 2.) Усваја

ли се ова такса (услуга). Тако је усвојен 2 чл. у коме се гонори о таксама за кладање стоке.

Чита даље чл. 3. 4. 5. 6. 7. 8 и 9. које одбор усвоји без дебате.

Код чл. 10.

Г. Др. Ј. Пачу. Ја молим за једно мало објашњење. Овде, ако сам добро чуо стоји пропис да марињски лекар може прегледати и после кладања (Чује се: јесте). То не треба да стоји тако него треба да стоји мора да прегледа и после кладања јер неке болести на стоци могу да се тачно констатују тек кад се стока закоље. С тога ако остане овако неће излазити из здравља, а сем тога неће нико моћи да контролише марињског лекара као што треба. У осталом преглед стоке свуда где год се прима мора да се врши и пре и после кладања, јер неке по здрављу врло опасне болести не виде се лако на живог стоци, и пр. код свиња бовине. „Бовичина месо“ често се не примети пре кладања, а јесте бовичина месо врло је шкољиво, јер се од њега добија пастетичар. Кад ми не би наредили да се стока мора прегледати и после кладања онда би дозволили извозити бовичина месо на кладање.

Г. Ник. Ђорђевић. Комисија је доизменила на ову мисао коју изказа сад г. Пачу — али чинило нам се да може бити разних злоупотреба; бољим смо се дане буде на примку оваквих случајева: седам дотера два вола, лекар каже здрави су могу се заколати, али кад се напољу, он онда каже болесни су да се не бие. Дакле ту може да буде злоупотреба и да се здуи штете, па с тога смо и ставили онде да може прегледати и после кладања у случајима кад при првом прегледу посумња да ли је стока баш најиста здравна и добра.

Г. Председник. Ја мислим баш кад би се усвојио овако како стоји у правилима комисије да може а не мора прегледати и после кладања, онда ће моћи да буде више злоупотреба. (Чује се: заиста, тако је) — с тога држим да треба усвојити ово што је г. Пачу предложио (услуга се). — Онда ће овај чл. 10 сада гласити овако (чита).

Г. Др. Ј. Пачу. Молићу господо још за једну реч и онда ће редакција овог члана бити потпунија и јаснија. Марињски лекар кад прегледа живу стоку може наћи да је здрава, а кад се она закоље може наћи да је сво месо нездраво или да су само поједини делови нездрав и остао месо здраво. Може бити и, пр. само цигерина меткала, коју треба бацити, а остали делови су добри. С тога треба остатни марињског лекара и то право да може поједино делове искључити од продаје које као нездраве може а остале пустити на пијацу као здраве; и то треба да се стави онде у чл. 10 ових правила. (Чује се: да се стави).

Г. Председник. Онда треба овај члан 10 са свих поправити, и ја молим комисију да са њим напред. Лекарском удесу редакцију овог члана овако како треба према ономе што је се овде чуло и примило, т. ј. да се прописе и то да марињски лекар прегледа стоку и пре и после кладања и да може наредити да се униште само поједини делови закљане стоке, или све — хоћемо ли тако? (Тако).

Сад да премоћемо даље.

Чита члан 11. 12. 13 и 14 које одбор усвоји без измене.

Код чл. 15.

Г. Др. Ј. Пачу. Молим за реч. Код овог члана имамо да учиним неколико примедба. Не да почнем. Ја незнам шта је руководио комисију да бовичина месо нарочито издвоји. Ово је законом дозвољено и ако је иначе здраво и добро, оно је као и говедина. У осталом ово је споредна ствар. Главна је оно што се тиче дућана где се месо продаје; онде је о пр. давалима сувише у опште речено: „треба да су дућани чисти“. Ми знамо сви како стојимо са нашим касаницама где месо купујемо, а сваки од нас који је путовао зна како је по другим местима у страни, страну, и извесни прописи морају се ту одржавати ако хоћемо да нам здравље не трпи и отуда штету. Код нас се у том погледу није до сад ништа урадило. Треба да одемо на варош-панају, у савамали, тамо код пивара и, где хоћете, па ћемо видети готово свуда да то месо дућани у којима би смело месо да се продаје, него да су то локални гори од шупа и да у њима месо изгуби за два три салата сву свезину, усуми се, поцрпа и управо јадно изгледа — али по закону кривичном ми за то не можемо да кажњемо dotyчнoг продавца. Закон каже да се казни само овај ко продаје месо труно и смрдљиво! Дакле ја би желео да се сад овде прецизира једном и то питање о касаницама о условима рад одржавања чистоте у касаницама, јер ако не прописемо какве треба да су касанице где се продаје месо на кога напн крв (као на јагњанаца) ми никад нећемо имати чисте касанице нити чистог, доброг меса. Касан не може бити чист где оно место у коме се месан налази није чисто. Ми знамо да наши касани бешају месо које продају у прост дувар. Знамо да обично ове место где стоји месо обешено боје преном бојом. Зашто то раде? Да се невиди крв но да се од данас и сутра ту лепи и гомила слој по слој. У касаницама има и смрдљивог меса — и шта раде наши касани? Они имају иза тога један басмак који је шунал, а тврдо закопан и тај је за то да и ту басм смрдљиво месо када се овази контрола. Треба дакле и дућан и тезга да стоје тако да се не може никал ништа скрвати. Под треба да је од бешаја крв не може да се унија у земљу и да се. Затим дувар где месо стоји треба да је такан да може да се пере па било да је израђен од мрамора или другог материјала подесног за ту цел. Ова тезга треба да је таква да се може узет чиста држати; она треба да је од мрамора сва изузев само напн из сечење. Така тезга не кошта више од 30—60 динара.

Дакле ја сам за то да се овде све прецизира какан највише треба да има једна касаница и у каквој зграда долазу, све касаница бити смештена — од какве грађе. Ово је питање у неколико у свези са грађевинско — полицијским прописима грађевинског закона. Ми немамо грађевински закон али кад хоћемо да имамо чисте касанице ми треба да се постарамо и за такве услове, да замота морају бити чисте. Ја сам, дакле, за то да је ова тачна измена према овоме што сам напоменуо. Јер, доко у нашим касаницама имамо место чистог патоса, или даско, такве, да се скоро потопе крваву, до год је тамо дувар

који се не може прати, до год је тешка од давне масне и напомене прилау — докле не може бити чисто оно масо које нам се на таквих касаница продаје. — Треба се постарати за казан дупар облашћем граморином плочама или иначе тако да се може прати, треба се уредити тако, како ће се чисто месо на касаници моћи да продаје. И зашта кад могу гађе куће давати дуване под прилау за 12 и 15 кул. месечно, могу и све ово учинити што се предлаже те да локал и одговара за цел, на коју је намењен.

Г. Ст. Добризовић. У колико ми је мило што је г. др. Пачу изнео вечерас овај предлог о касаницама, који заиста треба прихвати, у толико ми је жао што ми који смо као комисија израђивали ова правила нисмо имали међу саом једнога доктора који би нас о тој ствари обавештавао. Ја сам за то да се потпуно усвоји овај предлог г. Пачу и још сам за то да и овај и онај при члан о коме је г. Пачу учинио примедбу, оставимо г. Пачу-у да их он регулира.

Г. Председник. Све је тако како је г. Пачу казао, и ја само могу да му будем благодаран што је изнео овај предлог; али, мислим господо да би овај предлог могли и додати засебно изнети пред одбор и претрести каква ће нам касанице бити давне мислим да за то прописано обавиши правила а не да то уметнемо у овај предлог којим је доста учињено за чистоту, јер ми тражимо овде чистоту одева и сврава у којима се месо у овом на касаници; а ако ту уметнемо и прописе какве треба да буду ситраћене саме касанице, бојим се да нам то не смета цео овај предлог о клању стоке, пошто знате да овај има да одобри полицијска ашна аласт наша а она може да нађе каквих разлога да наведе што би могло отежати или задржати извршење овог нашег предлога.

Г. Ник. Ђорђевић. И ја би желео довести да се једанпут дефинитно реши какве касанице треба да буду. Г. Пачу говорио је о томе и рече између осталог и о бетону. То је једна ствар имати такве касанице где ће се бити чисто, али ми знамо да такав добар дуван не може да се прави и с тога што је цела града где је касаница само четрца; а ако би ми сад све усвојили то би значило да натазори више од половине и тако ризи готово све наше данашње касанице. Сад, ту би се могла улетица јавити на квати да ми немемо права да ми немемо права да тако урадимо без нарочитог закона. С тога, по мом мишљењу био би једини пут да општина узме на се подизање касаница и овда би могло да се учини све што треба да имамо чисте и уредне касанице. Дакле мислим да би за сад био непрактичан овај пут који г. Пачу предлаже и да се ни требало то да уђе у ова правила, него да се о овој ствари нарочито размисли како да се једанпут дође до бољих касаница.

Г. Ст. Добризовић. Истина ја сам мало час изјавио да усвајам предлог г. др. Пачу, и, остале о томе само се размислила сам с њим у томе, што о томе предлогу по мом мишљењу као што је казао и г. Н. Ђорђевић можемо да прописано засебно правила и тамо у та правила да то уђе што г. др. Пачу предлаже, јер заиста мо-

гле би да стану због тога тешкоће и за ова правила о клању.

Г. Председник. Предлог г. Пачу имао је у главноме на то, да изнесе једну ствар, која је врло важна за здравље и чистоту; али тај предлог не би се могао увести овде у ова правила цео онакав каква је намет без штете за сама ова правила. Г. Пачу сећање се и сам како је било са овим правилима у нашим односима с полицијом где би имали да изгубимо прилично времена у преплици и дописивањима. Овде би свакојоко зашло. Но ипак ја мислим да би овај члан могли остати сад не решен, па да размислимо, за припомоћ нашег маршеног лекара, би ли се могло овде увести још што у интересу одржања чистоте — али не то да се узлази у реориму самих грађевина месарских продајница.

Г. др. Л. Пачу. Ја видим да су нека господа говорили о реориму грађевина у којима ће бити касаница. Ја сам говорио само о унутрашњем намештају касанице. Међу тим ја пристајем да се каже сад у овим правилима да се примењује ово и ово а допунје ће се приступити и реориму самих касаница. Само би можда да се то иштање један пут отпочне решавати и то што првирши, јер имамо сличан налог и о лебарницама нашим, па и данас још имамо лебарнице у престовица горе него оне шупе где се прави ћерич. (Чује се: врло добро. Тако и да учинимо).

Г. Председник. Дакле усваја ли се овај члан овако (Усваја се).

Сад да пређемо даље.

Чл. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22 23 и 24 усвојени су без дебате.

Код чл. 25.

Г. др. Л. Пачу. Не знам да ли је комисија имала при руци законске прописе којим су одређене таксе маршених лекарама за ове ствари, јер би требало да се упореди, да не стоје ове таксе у противности са прописаним таксима у распису министров, па би требало да ова ствар иде сагласно са наређењем надлежног министра.

Г. Ник. Ђорђевић. Ми нисмо имали ништа при руци, нити смо тражили закон ли распис, јер смо сматрали да општина има права да прописе таксе за рад свога општинског лекара, кога ова плаћа, онакве какве она нађе за довољне. Нико не мора ову таксу да плати, али кад ко хоће код куће да закоље вола, или илито кад хоће да купи вола, крава, свинце и т. д. — на зове лекара општинског да прегледа и да му каже је ли стока што хоће да купи здрава, онда смо ми казали овде да општински лекар мора прегледати и да за тај преглед не сме наплатити више таксе него што је овде прописано. Ко ћеће да плати, неће му се ни прегледати, нити ће лекара знати.

Г. др. Л. Пачу. Још смо однемо ове таксе. Свакако таксе за лекарске услуге у опште па и за маршено-лекарске услуге министарство је прописало на основу закона или попула права а разлога што је то тако уређено. То су услуге, као што знамо, узет по нужди. Нико не зове од беса на лекара за себа и своју породицу, нити маршеног лекара да му прегледа стоку. А баш је корисно и у интересу општег здравља потребно, да се прегледа стока

и при продаji, а нарочито свиње. Кад човек купи и, пр. свињу да је препродаје или да подмира своју потребу, добро је и нужно је, да има кога који ће на позив тога човека морати да дође да је прегледа, је ли здрава те да се човек не опште. Али мислим, да би било праведно и у корист оних који стоку купују, да ја такве услуге нашег мариновог лекара одредимо ову исту таксу, коју је за такве услуге одредио и министарство на основу закона. Јер, ако те таксе не буду подједнаке, него буде она законски одређена мања а она иша већа — онда се могу појављивати жалбе, може се казати да маринов лекар неће да учини услугу ма да му се плаћа такса коју је закон прописао, а не ова коју ми одредили будемо — или обротно. Дакле свакојако нужно је да се те таксе које ми хоћемо да уведемо у ова правила упореде са законитим и да буду једнаке.

Г. Ст. Добросељски. Онда нека остане то да се види како су таксе од државе усаглашене са ове прегледе, и ради тога може да се ово преход општинском правобраниоцу да изврше закон, и тај распис, што помену г. Пату. (Усваја се тако).

Г. Председник. Остаје дакле на томе да ове таксе изједначимо са онима у закону. (Јесте). Добро — да видимо даде.

Г. Ст. Јанковић. Ја не видим овде никаквa прописа за продајце који суво месо, — шастриу, кобасице, шунке и т. д. доносе са стране те овде продају. Они по овоме не плаћају ништа.

Г. Др. Ј. Пату. Оно што је покрову г. Јанковић заиста је врло важна ствар, а важна је баш са санитарског гледишта. Преглед стоке утањавља се о тога да не једном болесно месо. Ако не би томе прегледу подвргли и ово месо што је г. Јанковић приметио, онда би чак и наши грађани могли где на страни, изван ове општине да прерађују месо *би прегледа* на да њим га овде доносе и продају. За то пуно смисла би имало да забрањимо унос сваког меса са стране, јер може и. п. некемо у округу ужином, или коме другом, доћи живачне дописивања, па ће му пасти на ум, да га прекође, месо меуши или другачије преради, и онда донесе овде на продају. Ево пре неки дан био је један човек овде на пијаци познату лебар, који се дао на тај посао, да је имао скоро по свима крајина Србије, куповао тако прерађено месо и доноси на пијалу пуве сандуке кобасица, шунка, сува меса. — То је све било тако да је смрдјело на десет коракачи, али свет је ипак куповао на то што је то било по 60 пара кило. Разуме се, чим се то приметило, та је роба узета и бачена. Да се дакле овакви случајеви избегну, и да се сачува здравље наших грађана, ја бих био за то, да се прописе, да се ништа са стране од меса не сме увести. — Сви знамо да се сваког дана доноси на нашу пијалу телетина из Земуна. Ја вам могу доказати да су се готово епидемије, које су произведене једном неоздравом меса свагда проузроковале баш месом од тога кога су имала болесну и отровану прв т. ј. која су била септичима. То је месо и кад се живичне закоже гешко познати као болесно и нездрав, и код тих епидемија што су долазиле од таквог меса било је наше служења, да је теле прегледано, па и месо да је прегледано

од стране мариновог лекара. Сви људи који су такво месо јели на добили болест по свитомима сасвим назик на колеру, говоре и знае се да је месо било укусно, да није наударало нити каква год особити мирис имало, у опште да је изгледало врло добро и здраво. Разуме се да је у таквим случајима било често немарности при самом прегледу мариновог лекаром. Ми би се и са те бест т. ј. тих тако рећи епидемијских изара, сачували у велико, кад би било наређено да се извазало месо свесне са стране не доноси свима. — Саг разуме се односно уноса салама и других артикала од меса, које нам долазе из страних земаља, ту су од претежне важности трговачки уговори и — не знам да ли би се могли помоћи; али за сарово месо мислим да можемо наредити забрану или одосно довозити увој али и прописати строг контролу.

Г. Председник. Државна власт има дужност да контролише мало и стоку што се ове које, и продаје или прерађује. Ја мислим да би могла забранити нашим људима да са стране и. п. из друге општине или другог округа доносе овде сирово или прерађено месо, које није издржало контролу лекарску, али не би могли те забранити онима који нас највише штете у том погледу, а то су странци. Кад би могла општина забранити доношење меса, салама и т. д. из Аустрије, из Угарске, из Италије и т. д. разуме се то да би било корисно и за здравље и за наше људе који се тим баво под нас. Али овако би ограничили само наше људе, не би смели доносити наши ученици а пилараци доносило би колико хоћете — и само би њима учинили вајду. С тога да оставимо ми то полицији, само са жељом, да се овакви уноси што јаче контролишу и што бољи надзор води. (Чује се: тако је).

Г. Др. Ј. Пату. Оним онога што сам већ навео, овде има и један епидемијски разлог да се помисли. За телетину која се овде које наши људи морају по овим правилима да плаће таксе 8 динара од комада, док они што доносе са стране телетину не плаћају никакву таксу.

Г. Н. Ђорђевић. Што се тога тиче, ја мислим да и по самом трговачком уговору с Аустро Угарском, можемо да наплаћимо ове ове таксе од оних што нам уносе робу са стране, које су таксе и наши грађани дужни да носе. Нема ту никакве бојазни да на странце не смемо сву таксу наплаћивати. Што смемо наши грађани у овом погледу то су дужни и они да носе који са стране долазе са истом робом те конкуришу нашим грађанима. Друго би било кад би од пиларина које нам доноси телетину из Земуна наплаћивали 16 динара а од наших само 8 динара; то не можемо, али можемо а на њих исту таксу ударити. (Тако је — можемо). У осталом овде има једна такса у којој је казано: месо које није овде закљано забранено је увести и продавати.

Г. Др. Ј. Пату. Молим за једно објасњење. Замета тешкоће би било — као што ми је сад објаснио г. Вучко — да тако исто урадио са сувим месом, јер то је предмет трговине. Данас сутра можемо и ми овде подићи једну пиларину где ће се прерађивати и сушити месо и онда би и стране државе учиниле према нама што смо ми према њима. Но ништа нам одиша не смета да забранимо преношење сировог меса, које није код нас мариновог лекара и пре и после њима прегледано.

Г. Ст. Добровољски. Не можемо забранити, али можемо таксирати.

Г. Председник. Дакле на говора које смо чули остаје још једно да учинимо па да она правна буду потпуна. То је, да се пропише такса са спрово месо које се са стране доноси. И ту ствар да оставимо комисији да на погодном месту учини добавља. (Усваја се).

Г. С. Јанковић. Само нека се стави и то да се та такса наплаћује на ђумруку. Али писмо ништа казало за сусво месо, шунке и т. д. Требао би и за то бар да се плати такса.

Г. Н. Ђорђевић. То је комисија ставила она прва иза то што општина ове таксе наплаћује, што се месо које на општинској кланици овде, а ако је ко вкао у пожарску Смедеру итд. где нема таксе, или има али је она општина наплаћује, ми не можемо овде да му наплаћујемо таксу.

Г. Сам. Пједа. Ја би само учинио примедбу да би требало да се на општинској кланици постави нарочита контрола од грађана који ће да контролишу рад на кланици, као што је то пређе и било.

Г. Председник. Оставимо то за други пут, када ћемо можда такав предлог изнети. Сада да само још нешто свршимо. Овде у Београду има лица, која су се јавили за калдрисање парова. Ја сам им казао да је одбор успео да се лиценцијом имају да добију предузимачи за ту ствар, али они су тумарали и тамо има, као што предузимачи у опште раде, и доноси су ми једно писмо те сам им најзад обећао да ћу навести пред одбор... (чује се: оставите то други пут).

Г. Н. Ђекић. Ја сам имао да кажем још нешто о плаћу а то је ово: лекар над прегледа човеку вола па нађе да је болестан и намери да се прода, онда не треба да му се наплати такса за клање него да му се врати, и то онда над лекар каже да је не здрав и човек га закоље па после се нађе да је болестан право је да му се врати такса. (чује се: врло добро. То је право).

Г. Председник. Дакле, господе да примимо овој предлог; да се врати такса ономе ко доведе стоку па, док је жива, нађе да је здрав и над се такса неће се да је болестан и да се мора месо бацити (Прима се). — Разум се над је цео организам болестан да се мора бацити, а не само цигерца или један део. (Тако)

Сад смо то свршили.

Изволте још само неколико усмерања дати о плаћању лица која су онтужена.

Догођа. (чита: по прочитању). Одбор изјављује да по позиви Седница је ова завршена 8¹/₂ часова по подне.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Извештај председника — општинском одбору
за 1886 годину.

(Напомена)

Сматрајући да је врло потребно да сваки представник општине, члан одбора, познате тачно општинске финансије, ја сам вам уш пројекат за овогодишњи буџет оп-

штински резерватом, који вам је у засебним књижицама предао, дао преглед свих редовних извора општине и показало утрошке по свима позцијама буџета у прошлој рачунској години.

Од 1. јануара 1886 до 1. јануара ове год., дакле за време грађанске године, општинска је (благајна) изнала:

На плате персонала	50.801-14
" " званичнике опшће	43.187-26
" " писара и извршиоца	19.225-93
" " практиканата	9.138-13
" " служилаца	31.369-00
" " ноћни стражара	72.000-00
" " пожарне чете	25.045-00
" набавку пожарних сорава	2.788-32
" храну и нов стоке	5.931-85
" лекаре и бабице	18.456—
" лекове сиротини	3.571-66
" набавачну депу	9.179-16
" свротину београдску	46.323-88
" интересе јавних фондова	26.136-93
" оправке добара општинских	6.582-29
" канале и ћурије	779-60
" друмове општинске	15.894-68
" грађане калдрма	5.330-43
" чесме и водоводе	1.945-74
" набавку гаса	11.192-71
" оправку фењера	3.283-62
" наплату учитеља	46.463-75
" плате службова школских	13.725-00
" огрев школски	6.016-45
" кирију на школе	20.818-34
" разне школске потребе	10.000-00
" помоћ сиротних ученика	3.000-00
" на књижицу школску	2.000-00
" на плату домова школ. одбора	250-00
" светковине	997-30
" огрев судски	4.117-15
" канцелариске потребе	7.484-73
" чистење пијаца	6.215-34
" утимањивање паса	507-20
" потребе за кланицу	1.176-14
" кантаре	884-21
" државни порез	3.893-41
" царкове	156-98
" општинске новине	1.867-72
" непредвиђене потребе	176.367-64

Свега динара 712.003-69

А за исто време општинској је каси плазо:

Од непокретних добара	23.039-85
" аренде гомеђе	249.345-91
" " пубока	20.306-86
" " саванске	1.025-48
" аренде обале Савске	1.870-68
" свињарски месарица	14.550-50
" димњака	3.008-50
" записи	29.900-00
" аренде за употр. ђубрета	183-50
" кантарије	64.378-28

» опјачине таксе	24.357-85
» подоноша	390-65
» кантарије	70.151-81
» каменних мајана	3.798-00
» месна грађевина плацева	3.743-90
» траве у сепјаку	242-50
» траве у гробљу	107-27
» чинарије сена у сепјаку	1.046-20
» балона	2.144-00
» пошате	3.259-00
» кола мртвачких	2.001-00
» новчана накнада	1.616-91
» интереса	1.598-11
» канцеларијске таксе	6.552-80
» приреза сиротињског	1.690-10
» » народног	148.429-61
» » добровољног	2.027-10
» општинских новина	1.800-00
» неопредељени прихода	77.746-98

Свега динара 760.442-08

Кад се од све цiare прихода одбије сума расхода добијемо 48.438-39 динара, колико се на концу прошле године налазило готовине у општинској каси.

Општински рачуни за прошлу рачунску годину нису још експлицирани да би се могло потпуно тачно рећи колико је прошле године по буџетним позицијама било наше прихода, уштеда или прекорачења. По прорачуну приликом склапања овогодинашњег буџета, показало се да је у прошлој рачуној години добијено више прихода но што је било предвиђено: од

а.) аренде на из. круне стоке (220.000)	више 29.586-60
б.) » » свиња (13.700)	» 1.700—
в.) кантарије	(47.000) » 10.839-58
г.) ипјарине	(18.000) » 3.700—
д.) од каменних мајана	(4.000) » 66—
ђ.) месна грађевина плацева	(4.000) » 244—
ж.) траве у сепјаку	(242) » 42—
з.) траве у гробљу	(100) » 7—
и.) пошате	(3.000) » 229—
ј.) интереса на разне плате (1.000)	» 690—
к.) приреза на сиротину	(1.000) » 690—
л.) приреза народног	(117.000) » 8.653—
м.) претплате од новина	(700) » 700—
н.) неопредељена прихода (12.000)	» 68.000—

Свега динара » 125.147—

Уштеда је била на:

а.) набавки пожарних справа (3.600)	уштеђено 941—
б.) лечењу сиротиње	(3.000) » 396—
в.) калдрми	(60.000) » 53.779—
г.) плати служ. силовних (15.492)	» 1.899—
д.) оправаци канала и ђуприја (2.000)	» 666—
ђ.) » подвода и чесма (4000)	» 1.927—
ж.) освет. и оправаци чесара (16.000)	» 3.009—
з.) огреву школом	(10.300) » 4.979—
и.) кирији за основне школе (26.248)	» 5.598—
ј.) светковинама	(2000) » 1.003—
к.) оправаци кантара	(1300) » 603—
л.) потребу за хланицу	(1350) » 408—

д.) одржању паркова	(3000) » 2.916—
м.) издржавању набр. деце (10.000)	» 672—

Свега динара » 78.796—

Мање је било прихода на:

а.) калдрми	(63.000) мање 610—
б.) приходу од забави	(2.400) » 356—
в.) мртвачких колама	(4.000) » 1.909—
г.) казнама	(6000) » 3.697—
д.) канцелар. таксама	(7.500) » 1.331—
ђ.) добр. прил. на сиротињу (3.000)	» 1.462—

Свега динара » 9.365—

Преворачене су позиције:

а.) на изг. и отплати упр. фонд (25.177)	више утр. 822—
б.) храна општинске стоке	(2.400) » 2.077-60
в.) издржању сиротиње	(38.000) » 7.000—
г.) оправаци општ. добара	(6.000) » 600—
д.) » друштва	(6.000) » 5.849—
ђ.) додатку учит. за стан и огрев (42.000)	» 3.123—
ж.) огреву канцеларијском	(1.400) » 691—
з.) канцеларијским потребама	(4.000) » 2.123—
и.) утискивању паса	(500) » 7—
ј.) пореза државној	(3.234) » 659—

свега динара 22.851—

До ститица испуњени рачуни, изаћи ће пред одбор чим се по прошлу рачуну прошле године експлицира. Из овога пак што се горе даје изречујати, дакле према прекорачењима појединих позиција и уштедама код других, уштеђено је у прошлој години 45.945 динара.

Више прихода је било 115.782 али пошто овде узиме и 55.000 зајма за Халачеја, онда је добијено више прихода — 90.781 динара.

Да се задржи мало на неким од буџетних позиција.

*

И ако од 47 парцели општинског имања добијемо годишње од 20—25.000 динара, ипак питање је не-прецизније и нама ће ваљати да одоцимо у овој години: је ли корисније да општина задржи у своје руке ово имање и даље, или ће боље бити да га распрода. Што се мене тиче, држим да небу погрешити ако речем, да би било по савиштно задржати и даље у својину бар оне делове који не могу скоро никакву корист. У такве спада један плац у општинској улици, једно парче земље код општинског семака, један плац у жељезничкој улици (до крстеве перлонике) једно парче земље иза вијо-рете паваре, плац преко од старог здања (ако га неби хтели употребити ускоро да на њ подигнемо каплу грађ-анину и. пр. школу), један плац иза народне болнице („диганчица“, башта) итд. Бара невољна, без сумње, пред-става драгоценоу вредност — разуме се неку, кад се наспе. И онда кад од не оставимо за малу, трговинску пијаву потребан простор, и кад осим тога оставимо довољно земљишта за нову жељезницу са Савом — ипак остаје у бари толико пространих парцела да ће општина поделом на плаце и разумном продајом извући огромна новчана користа поред тога што ће се подићи тамо ја-дан од најлепших крајева варошких.

*

Преход од таксе на месо расте Претпрошле године добијено је 215.313-95 (од говедина) и 12.831-50 дин. (од свињетине) свакодне смо прошле године добила 264.386-60, дакле 36.912 динара више; а ево шта је закључано од 1 јануара до 31 децембра:

Волова	6.061
Бивола	2
Крава	1.715
Те зди	1.286
Јагњаци	20.293
Јаради	101
Јарчена	—
Копа	87
Овнова	5.785
Оваца	877
Свиња маторих	11.340
Прасади	5.420

Било би на прошлу годину више прихода да из општинских руку није испуштано контролне мерење, којим се појачала и контрола клада. У прошлој години обрађали смо врло строгу напалу на органе који контролу клане стоке у вароши. Ненадовољајући се обичном контролом, ја сам наређивао готово редовно и над-контролу од органа, којима то не беше дужност, па се и томе има прописати у свех повећање прихода од аренде. Од ове године, приход ће овај расти још осетније, пошто је на последњој сесји народне и општинске нашег иницијативног избора и доношењем закон о клану одредбом да у будуће и механици, кувари, гостињичари, и сви они што месом шпекулишу, плаћају општинску аренду на стоку коју кољу. — У прошлој години, отпустили смо на прожарање злоупотребе у дужности контрола г. Тасу Јанковића.

Аренда за чипћење димњака на неколико је динара ове године мања. Прошле године имали су тај посао Алексић и Клаузачек. Почетком нове рачунске године право на закупину је Јонаш Ђорђевић, али како се одмах првих дана показало да стари закупци (нарочито Клаузачек) покушавају и без прана да посав тај управљају, морасмо одма предузети неке мере које под-полицејске власти да она вршење овог јавног посла грађанима која на њ немају право, нити могу бити одговорне за исправност посла. Да би пак грађанство знало који су прави концесионари јавних послова, наредом сам те су свима издате оверне исправе у којима је урвћена и такса, да би се грађанство уверавало плаћају ли му само прописана такса.

Општински кантари донели су прошле године 57.839-58 динара, док је претпрошле пао до 40.000 динара. Ово увећање тог, нарочитим законом општина осигуравао прихода, дошло је отуда што смо исправили много годишње грешке, по коме је на штету општине наплаћивано на много предмета мање кантарије по што закон допушта. Да би се у овоме правцу у будуће свама правично поступао, морали смо тражити од г. министра привреде да нам према данашњем односу трговачких редова, протумачи одредбу законске, које прои-

сале пре толико година, постале су н. јасне од продаваца једних истих предмета могла по двојном разумњању наплаћивати различита такса. Г. Министар се одважно нашој молби и тражењем протумачењем учинио да се у будуће од магација и оних трговаца који са метим артиклама раде на пазитум, може наплаћивати појединака кантарија. Изморео је на општинским кантарима у прошлој години:

Шенице	кг. 6.626.407	прос. цена 14-03
Кукуруза	" 854.427	" " 10-05
Јечам	" 1.178.456	" " 9-83
Овса	" 1.501.412	" " 9-93
Сувих шљива	" 8.075.984	" " ^{прос. 15-83} 22-10
Вршно лебно	" 2.378.407	" " 18-90
" " фино	" 440.479	" " —
" " кукуруза	" 169.956	" " 12-37
Ражи	" 65.676	" " 10-18
Крива	" 30.033	" " —
Мекшца	" 314.306	" " 8-58
Пасуља	" 205.203	" " 14-90
Ораја	" 74.850	" " 26-56
Шемарака	" —	" " —
Коре брезове	" 30.922	" " 11-09
Катрана	" 30.847	" " 19-55
Лука црна	" 51.646	" " 13-75
Арпаџина	" 171.781	" " 45-93
Сена	" 4.495.455	" " 6-66
Креч	" 6.622.908	" " 3-97
Дуван српски	" —	" " —
Свиње	" 662.523	" " 63-90
Маста	" 486	" " 87-50
Лоја	" 31.163	" " —
Шљивовице	" 1.306.402	" " 21-81
Комозице	" 81.140	" " 36-65
Вина црна	" 2.148.963	" " 26-80
" бела	" 658.200	" " 28-78

Камени мајдани дају годишње по 4.000 динара. Изјављивања су ми мишљена да би могла користити било да оба имена мајдана и овај звани „ташмајдан“ и други иза вајерствовања дамо под годишњи закуп. Мени се је учинило да би такви корак био сувише од штете по од користи, јер би закупци могли потрошаче да екенплатише, уздењу, кад би само он имао прана на плаћење камени. Овако данас плаћа се од сваког квата квадратног по 4 динара, дакле на оно што се знало.

Мртвачка кола нису нам прошле године дала онолико прихода, колико је се рачунало; али општина није ни узела та кола тога ради да њима људи, већ да сузбаја приватне имаоце кола, који су почели бити свет да глобе. Ако би успели да добијемо концесију на сарању умрлих, могли би узети још једна кола. Онда би се не само рентирана обоја но би било и прихода на баш да прописано најмању таксу. У осталој ја би — опростите — желео да се општина у прорачунавању циере прихода од мртвачких кола укл. нара, јер би тада бивало и мање умирања.

На коцну протиромне године имали смо вересје:

- а.) старе порезе 168.886 динара
 б.) таксе за извозну ђуб. у 1774 год. 11.483 „
 в.) надрније и др.
 Од ове суме наплаћено је:
 а.) старе порезе 30.000 ден.
 б.) таксе од ђубрета 6.742 „
 в.) надрније и др.

Као што видите и преко свега журња да се што пре оконча наплата старих пореза и приреза, није се могло више од горње суме наплатити, махом што је дугују сиротни редови; те дакле остаје да се наплати још на 98.000 динара. По цела ова сума, као што сам и раније саопштио одбору, неће се моћи наплатити, јер у већем делу ову порезу дугују осам сиротни редова, а нисам могао дозволити да се и онако бедна имовина — покућанство — вноси и продаје. Но како међу дужника ове порезе има преличан број оазара, ја сам одобрљао те су ова отплаћивали, а отплаћују и данас ови дуг радом на општинским пословима тако, да ам се половина зараде издаје а половина задржава; а другима осет, који нису могли све од једном, да измире, одобрљао сам да отплаћују у ратама. На једном од првих саставања у овој години, ја ћу бити слободан замолити вас да се задржимо мало ниже на оцена шта нам још остаје да уплатимо те да од заостале порезе наплатимо што је могуће већи део, а том приликом изнеше кад ће се завршити радња ове старе порезе и преника која се и данас редовно води сасма окончаће.

Наплата таксе за ђубре давала нам је и сувише тежкоба. Суд је општински морао довести решење да се егзекутивним путем извршује наплата суда, гдје је веће драговољно аспирало да плати. Не поред свега тога, теško да ћемо моћи наплатити целу суму, која је на дугу престојала. Не могу а да не поменем да су имућнији редови били баш ти који нису општани хтели на време да измире такоу. По ово је осет долазило оту, а што се таме није почела наплаћивати једновремено са извозом и већ доцније, кад је писмо предат нарочитом процу и мачу, те је то дало повода бојанки да се на један миси писмо не траже две таксе(?). Отплати 4740.10 динара.

Још да поменемо овде издржање сиротиња, наводичи и деце без родитеља. На коцну 1885 те уживало је седмично издржање 318 лица а употребено је прошле године на издржање 38.616.70 динара.

Кад се узме у обзир колико општинско годишње кошта издржање сиротиње, намеће се питање: зар не би мудрије било да се покурамо уредити нарочити сиротњачки завод у коме би и лавла уложити у старости и немощи паромша сиротиња? С погледом на то, да по таквим заводима на западу с главе на славу на кошта годишње издржање једног лица ни по 150 динара да је се лако увидити да нам не би немогуће било уселити у онемо. Онда би општ на трошак само на своју сиротињу и ја би имала потпуноће неге, док се данас не може рећи да се и једна сиротина издржава, по што се вољни не даје више не по 150 динара недељно. Данас има на издржавање 807 лица.

(Напомена се)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ЈЕВРОПСКИ ПИЛАТИ

НАД

Србијом и њеним делима.

(A little reply to the big author of "The present position of European politics" in the "Fortnightly Review")

(напомена)

Али да пређемо на појединасти те наше предање — предање — која је од догађаја јој постала у Јевропи прва и последња белешка сувремене Србије; која је једина база, основаца, дијалогској логици; јер, доиста, не може се нико па ни г. Дикх заклети, да Бугарска данас, и после „победе“, чвршће стоји од Србије и после „пораза.“

Дакле, прво и прво, јесте ли на чисто сви ви стручни људи у Инглеској са самом терминологијом ратном? — кад тим крупним именом („ратом“) зовете прекљашки сукоб Срба с Бугарима. И ми у Србији то зовемо „ратом“, али од прихвате са оном језичком тачношћу са којом говоримо и о „рату“ с Маџарима 1848—49, када је целу општању Србију представљао и за њу се, на обалама Тисе и Мориша, борио један њен син из села Кнића, на челу десетак или дванаест хиљада својих „добровољних“ земљака. — Још боље ћете нас, држим, разумети ако кажемо, да ми у Србији вртимо „ратом“ овај последњи случај с Бугарима са онолико исто разлога, или боље рећи неразлога, са којима и Американци називају цеоопски им поход на Мексику 1847 „ратом са Мексиком“ („the war with Mexico“); и што немају другу крупнију реч ни кад говоре о Вашингтонској, великанској им борби за независност од Инглеске Ђорџа IV. који они зову просто „рат за независност“ („the war of Independence“) — означавајући, без сумње, прадед „братоубица“ старијој им браћи у Јевропи, да га употребе кад се побјегу Срби с Бугари (при словенског а друга татарског порекла). Најзад, у прилог исте тачке буди речено, никакав други термин не знамо да је до сада стекао и овај страховити покољ између самих Американаца, тих прекоморских Инглеза, када се оно север и југ Савезних им Држава поделише у два крвава табора, неке четири године (од 1861 до 1865) бише и ватраше, те ваљда и минију гробова између себе ископаше. И та, они зову „ратом“ разликујући га терминолошки од оне, управо, девије игре, у Мексику са једним придевом „civil“ грађанским. („The Mexican war“ and Civil war“).....

Господине Дјаче! ако хоћемо право да говоримо, ако хоћемо стварати по строгој логици да оцењујемо, ми име „рата“ не смомо дати чак ни *друме* рату Србаје с Турцима вођеном у Русију 1877-78; јер (и ако много већа по у бугарском шпак) ни у њему није била цела снага Србаје заложена, јер ни тај рат, и то при свим сјајним успесима српског оружја на Пироту, Нишу и Врању, не даје мерило праве убојне предности оне земље. Као што једном нагласисмо, то мерило тек ако се нађе у војничком напору Србије 1876-те — о коме ћемо даље и потање говорити — и који једини заслужује да ту горду и горостасну титулу понесе.

Да бих нас, пак, о овоме што наведосмо одмах и уверити могли, ономенимо на првом месту сам страшни и јрвани фат: да је Србија у томе „првоме“ рату с Турцима имала више мртвих и рањених, него што је у рату са Бугарима имала на Сливници бораца!!! Наравно, да нам ви на то можете одговорити: „па ко нам је крив што сте са тако мало војске на Бугаре пошл?“ Ми знамо да нам нико није крив; или, управо рећи, ми добро знамо ко нам је крив, али пред нама као страним људима, пријамом на себе одговорност и велимо: *сами смо криви!* Довата, нико боље од нас и не може уићи, по што нико од од нас не може живље осећати, колика је то погрешка пећи са једном шаком војске на две *ујединене* земље (Бугарску и Румелију) али овде и није главна реч о погрешкама српскога штаба ил' српске команде — ма колике да су оне — већ о војничкоме равњу или тегу Србије. Јер, ако ћете ви нас по погрешкама, и *само по погрешкама*, нашим да судите, онда треба да знате, да је тајав метод веома дугачак бич у историји света, и да он, као и свани бич, *има два краја!* Останете ли ви и даље при таквој оцени и таквом методу, онда ћемо и ми нас да питамо: а што ви тачни и систематични, Инглези почињете још веће погрешке, и претрпете још веће срамоте, на истом међдану? За што на пример, ви и ваши војени математичари (youг „War Office“) не погодите одмах колико војске треба за један *Трансвал*? (For the Boers of Transvaal)? него пошлете само једну дивизију те снаге љуто пострада од једне колоније холандских сељака и изгуби у боју и самога *главног* команданта (вог, *генерала* *Колџа*, (General Colley). — Знамо да сте ви, после, тај рачун исправили, позвав *африканска* вам јунака, *генерала* *Робертса* из Индије, и ставили му неке три нелике дивизије на расположење, да с њима сперетрансвалеску дагу с британског оружја. И ми (Срби) смо после сличних

догађаја умели бити тако исто паметни! И ми смо позвали нашега Буру Хрватовића из Русије и ставили му на расположење три или четири пута већу снагу од оне што замисли кавгу; али *што би* — *бз!* Некоме не даду стари „непријатељи“ (Инди) другове, онет, не даду *насам* „пријатељи“ (Аустријанци), тек главно је: да *много* *Сливница* *може* да *остане* *неопрана* и *непокајана!*

Има, у осталом, неке разлике и у непосредним политичким резултатима, као што, на част српског оружја буди речено, има *војничке* разлике између *трансвалског* и *сливничког* неуспеха — а на име: Овде је мада (чак и од Бугарске без Румелије мања) Србија, и то још под *силоним* притиском *целе* *Јевропе* подвизавала, и *словог* *индигитирала*, *своме* „победиоцу“ *бугарески* мир; и тамо је Велика Британија без *није* *сполне* *пресије* и *навале* *истискала* *један* *мир* од *кога* *једино* *ако* је *онај* *кнезлачки* *мир* *Аустрије* *са* *Босезија* *1869* *године* *сигидији* и *сражњи!*....

Али, да се вратимо обећаним појединостама, не „рата“ Србије са Бугарском већ онога што ви Инглези новете „експедицијом“ („expedition“) — овога што је *иксап* „Историје српског војног санитета“ врло згодно и карактеристично назвао „*краваом* *рекогносцировком!*“ али које се на српском језику даје *даже* *пре* *гаранти* *терминима* *као* *што* *су*: *упад* (incursion) *војнички* *испад* *или* *излет* („military excursion“) *а* *у* *крају* *у* *руку* *и* *погол*.

По што нам није до шале, то нећемо ни са овим малим походом („campaign“) српским на Бугаре шалу збијати, али, зарад прецизнијег појимања самот догађаја, не можемо а да не споменемо у овој вези и један *придев* који је исти (поход) у Србији стекао. Ми смо га, Срби, сами називали „*сватовским*“ што, кад се на војно-научни језик преведе, значи: да се тај рат не само није — као што г. Дјак хоће да каже — „врло озбиљно“ узимао, него се *није* *ни* *мало* *озбиљно* *узимао*. Тај је важан и *преважан* *елемент* *успеха*, *врло* *паметно*, *унесен* *у* *рат* *са* *бугарске* *стране*, *која* *је* *одма*, *све* *своје* *силе* *на* *прегза* *и* *у* *борбу* *увела*. Са *наше*, *са* *српске*, *стране* *гледао* *се* *на* *Бугарију* *као* *на* *учераваг* *рајстину* *и* *баштована* *туреког*, *а* *никако* *као* *на* *ђака* *и* *питомца* *руске* *војне* *школе* *и* *дресуре*. Погрешка је то (подцењивати непријатеља), на сваки начин, *љута* *и* *крвава*, *као* *што* *је* *од* *свају* *погрешана* *у* *ратовима*

1) Искључив оних редова изалаз, да је др. Владан у предговору му „Историје српског војног санитета“ зао да *сва* *наболу*, *јер* *нај* *окажати* *опису* *војничког* *и* *политичког* *значаја* *последњег* *српског* — *бугарског* *грата*.

најскупија; али ми вама овде и не кријемо да смо се у рачуну преварили, него само хоћемо да покажемо, са колико смо силне — и то оне која се у цифрама не да изразити, али која у боју врло много чини и значи — са колико смо моралне силе на Бугаре пошли.²⁾ Даље цифре и подаци показује вам, са колико смо материјалне спреме у исту ватру ушли. —

Указом од 9-ог септембра 1885 год. наређена је мобилизација и првог и другог позива краљевине Србије; но, како је ова мобилизација остала на хартији, то ћемо говорити само о оној која је у дело преведена. На делу, у истини, не само да нису мобилисавали оба позива (што значи више од 120.000 људи) него није мобилисан ни цео први позив. Оно, јест, да је било речи о неким „пет дивизија“, али свих тих „пет дивизија“ нису преко границе извазиле више од 40.000 бораца — ако и толико — У часу кад је рат Бугарској објављен.³⁾ Сад, ако одузмемо од ових 40.000 „тимочку војску“ (или просечно 10.000, десет хиљада људи) онда смо цео рачун упростили, и онда имамо приход у коме прелазим границу и мишира на непријатељску престолину једна тријестина (30.000) хиљада војске. Ово, Бугари би могли и из ове цифре извући праву белешку за своје „победе“ а г. Дилк попу панегрику за своје изјевате, али — *још ми нисмо с рачуном готови*. Та војска од 30.000 ушла је у борбу са количином мушкетје која се у богатој Инглеској тропи на глајве једне војске у нишан; а при том са старом артиљеријом која је два пута већ доиде ратовања, и која је могла и сад дејствовати и излагати се, али не и успехе према новој Крупој изијевати. — Оно, јест, да су све ово чудне ствари и неверице: ухвати у рат без вишка и топова. Ми знамо да ви, наметни Инглези, не би никада тако непаметни били, али ми се овде и не хваљемо вама са нашим *Ле-белма*.⁴⁾ него вам дајемо грађу за бугарску војену историју, показујемо, колику су снагу Бугари „победили“, над нама и над чиме је Батемберг са

уједињеном Бугаријом и Румелијом јунаштво разливло. Овим мерилом можете, с руком на срцу, измерити: колико је *тешка* та среска, односно бугарске, Славница. А сад — хајдемо даље...

Дакле, јесте ли чули колико је Срба на Бугаре пошло? Унамите добро укушну цифру од 40.000 односно, 50.000 бораца; а не заборављајте да ова војска, од дана објаве рата и прелика границе ни до обуставе непријатељства није (осим тимочке на Видину која је три или четири дана пред примирје добила 6 баталјона друга позива) није добила ни чету поткрепљена⁵⁾ — Сад, питајте *Бугаре*: са коликоју су снаге они овој војци српској на сусрет ишли? Питајте их нека право кажу, нека, ако могу, потврде оно што ми господаре Давче, на милостима терасијама мерећи, најбоље да је прва „подлегла слабијој снази“ (to the inferior force). На посетку, пословаца је ту: „*ако кова лаже — рат не лаже*“. Ако Бугари, или њихови адютанти у Лондону, изјављују интереса да омањују свет, не могу они да то побити и један непобити и факт, а на њега да су се они (Бугари) спремали — или боље рећи да су их *Руси* спремали и спремили — за рат, и то не са неспремном Србијом већ са сином Турском; да су они све што су имали моралне и материјалне силе, после изолационог преврата, мобилисали и послали били у Румелију да се тамо, ако Турци нападну, са њима бију; као и најзад, да се све то после обрнуло и савијало на *ову шаку српске војске*! Најекромније бројање бугарске војне силе обухватало је целу активну и редовну војску северне Бугарске на ратној пози, а то је: 56.000 људи; на тим целу *румелијску* снагу која износи 36.000 људи; за тим, целу милицију, сво „*ошловченију*“ западне Бугарске (ј.р је немоћно остало рех да одржи); и допије тек кад су и Турци прихватили ствар Бугарске као опској се граница кретало) ополченије, које је само с ову страну реке Исвара и око Видина дало неочекивану масу од близу 20.000 људи, а које је из Софијског, као већег краја, морало даћи већу цифру, нех и с тога, што је ту, у *м* ишају централне власти, дизано и сином терано напред све што је пушку носити могло, не изузев чак ни стране поданице и раднике на дотичним железницама. Најзад, (last but not least) ту је дошла и једна маса разних „добровољца“ која није могла бити мања од десет (10.000) хиљада, а која је на сваки начин предизивала ту цифру, јер је то снага

²⁾ Овим хоћемо да кажемо да другу страну ваљда човек да и изрод и државо, али своје непријатељске репутације и могућност његова успеха претпоставља; а други, и најзад, и свака војска, кад долази на уверење да може противника, као од иша, једва издржи на почетку борбе.

³⁾ По најзваничнијим рачунима штаб доказа у рату и нашта. Историје српског војног санитета“ целокупна мобилизација је дала 43.364 бораца; али, ко што је Београдски гарнизон (24.364 љ.) остао у Београду, пожељне у Пожару (860 људи) и рудници у горњем Милановцу (860 људи) онда је бугарску границу на дан отварања рата прешло свега 28.670 док не изнуми 40.000.

⁴⁾ Лебел је био ми француски војени министар 1870 год. на дан објаве рата Немачкој и која каже да је цар Наполеон III узвикло „*како стојимо са војничком спремом?*“ — одговорио „*Безнајачно*“ и *копца на униформи војничкој не осим*.

⁵⁾ Пред дан Покрета отишао је из Београда два баталјона а тако исто кренула су у зајо док и она два из Пожаре и Милановца, али све то није отишло на врло да у борбу је.

koju su Bugari spremili bili za jedan veliki u-
pad u Maqedoniju, ako se "Turska njihovom „со-
единенију“ обилазно одупре⁶⁾.

Пристајемо да чујемо све непристрасне све-
сведоче сви стварне доказе и податке који могу
наш збор умањити; али, док се такви сведоци и
докази не јаве, ми овако знамо: да су противу
српских 40.000, Бугари, прво наметну у оста-
вак дигли и употребили свих својих 140.000 раз-
них родова оружја. Не видимо (боже нас сачувај
сваке мистичке пије) да су Бугари сву ту масу од-
мах првога дана у ризи имали. То не у почетку
било је, по свима знацима, бројне неједнакости о
обе стране. На пример, на Видуни било је одмах
у почетку два пута више Бугара по Срба⁷⁾ Сна-
жако, српска тимочка војска је тамо у отвореном
пољу 4-ог новембра потукла до поге дотајачу и
бројно претежнију, главну снагу бугарску, сатерав
поражене јој остатке у Видину и тесно опколив тај
град. Али изгледа, по свему, да је на главном бо-
јишту око Сливнице, прва два или три дана рата
српска страна била у неком (по Хунтербидеру ду-
птом) бројном надмоћнију. Вземис, бројном (надмачу)
јер се то не може рећи ако узмемо у рачун и у-
тврђења која су Бугари — хвала "уду славној "Је-
вропа" и њеним ставбоским конзервацијама, а нај-
више "мудрим саветима" "моћне" нам "пријате-
лјима и комшиница" — имали времена да подигну
и на Трну и на Враци, и на *царибродском* ула-
ску и на *сливничком* изласку драгоманског клана. —
Дакле, у почетку борбе било је на главном боји-
шту неке бројне превате на српској страни — али
и само такве. Сваки друга елемент борбе и ус-
пеха био је на бугарској страни, као на пример:
добра артиљерија, и добра утврђења кадра да приме
и одбију напад, не само мало већег већ, и два и
три пута, бројео јачег непријатеља; и, најзад,
онај моћни морални фактор који се јавља и код
војнички најслабијих народа кад им пазне у део
да бране своју кућу и домовину од олошке напад-
ети. Међу тим, шта видимо? Видимо, да прих да из
борбе — од 2-ог па све до 7-ог Новембра — Срби
узимају на јурш све утврђене положаје бугарске до
Сливнице, па чак и део бок самог сливничког по-
ложаја (владимировачки вис) Више и од тога

једна забавно оперишућа дивизија, (моравска) по-
што је истерала непријатеља из Трна и Врезника,
и отела му батерију и злочних топова, примиче се на
три часа марша од саме Софије. Управо, и после
али снажако и све, док је год трајала нека изве-
ства неједнакост бројних сила у корист Срба, Бу-
гари су у главном, и само, умела да губе утврђене
положаје, да беже, и у бегству остављају пушке и
топове, као и да се претижу у мањим или већим
гумилама. Нати се она низа пореза прекодала и по-
сле кат је, и изнатој наредби Ватемберговој у Плов-
диву, — да се сва бугарско-румељска војска у И-
стоочној Румелији пребаци на западну на српску гра-
ницу земље — и стизала истој форсираним мар-
шевима, и када је, не свакога дана већ, сваког часа
ра да и јачала. Бугари су се, на част им буди
ревно, тако брзо концентрисали да су још 5-ог но-
вембра после подне, јавке трећи дан по отласу
рата, и бројну превату над Србима имали! При
свим том, њихов је положај по *мишлом ратном*
признању и делану, био најкритичнији. Он је о-
стао крјачава чак и после неких *Бендеревских*
успеха у мгли (на десном му крилу) 7-ог и 6-ог
Новембра — и то тако — да је, јунак од Слив-
нице кнез Ватемберг⁸⁾ (сматрајући можда смотреност
као бољи део куража) оставио војску у Сливници
и по сведоцима самих Бугара очевидаца побегао у
Софију! Став је, донети, и то при свим знатним под-
крпењима из Румелије са 7-ог по Бугаре тако
да су се и касе и банке и архиве и архиве и
ве од вредности и важности из Софије у Пловдин
седиле. Не само цар у Стамбулу већ и сва Је-
вропа чула је како млава улашана Бугарија на зви-
нична кнежевине — *министарска* јој уста пон-
вљала класични вапај: "Hannibal ante portas!" а ако би г.
Дилк помислио да се онде ми грешимо о историју
и њену истину, онда га молимо да се увери о ствари
из текста оне значајне депеше бугарског Царова
у којој (*као да је латинског преведено*) од речи до
речи стоји: "непријатељ је на вратима Софије!"
Non n' insistons pas. Токав је рат и његова срећа
Ми хоћемо само да покажемо г. Дилку, или боље
рећи његовим Инглесима колико је право имао онај
анти-српски пијез у "Fortnightly Review." као и до-
кле је српска војска "подлегала слабијој бугарској
снази" (to an inferior force.) А сад хајдемо даље.

(Наставиће се)

⁶⁾ Види на сав ове кворе („Областич“ извес) Говечевеу
а-мгу, Bulgarian and Ott. Kamban" а у српском изводу цитате у
„Отаборици“ Др. Вукчака.

⁷⁾ Ма да не одмах у рачун бугарске ризицијне „Слив-
ничко“ било кине и од три пута, јер је тај амет така тврдо да „И-
маческа војска“ додеже неспорној цифри од 40.000. У борби савлава
вије толико било, ма да се зна да је оштећено највише одмах Бу-
гари и на тој страни био напред!

⁸⁾ Видимо до 7-ог а још до би се могло рећи и до 10-ог до подне
јер се, по познатој наредби одлучивања делова дивизија 3-ог по
вока Сливнице зрпска и 10-ог на Трину и на најтачку брзку
дана.

ОПШТИНСКИ ОГЛАСИ

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању пољског имања општински је Одбор одредио, следеће казне за потрице, и то;

а) код стрмина жита и ливада за погажени један квадратни метар 0-10 дина.

б) код кукуруза за један струк 0-01 дина.

в) код винограда за један упронашћени чокот 0-40 денара.

г) код баште квадратни метар 0-20 дина.

д. код вољока, пашака и браника, од квадратног метра 0-10 дина.

Ово се јавља грађанству ради знања
Од стране општине вароши Београда 10 априла
1887 год. АБр 229.

ОГЛАС

Порески одбор за варош Београд савршно је распоредио порезе за 1887 годину, и распореди пореза изложени су у згради општинског суда за 15 дана од данас, на разматрање грађанству с погледом на чл. 78 закона о непосред. порезу

Ово се доставља грађанству вар. Београда, ради знања, ако би се ко хтео уверити: колико је порезе на њ' распоређено.

Из канцеларије Управе вар. Београда 27 априла
1887 год. М. 2329.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Нова књига изашла и може се добити:

У КЊИЖАРИ ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА У БЕОГРАДУ
ДУШАНА ВАЛОЖИЋА У НИШУ
И СВЕГ МА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ
(КАРАЂОРЂЕ И МИЛОШ)

НАПИСАО

СЕН РЕНЕ-ТАЉАНДИЈЕ

ПРЕВЕО

Н. С. ЈОВАНОВИЋ — „АМЕРИКАНАЦ“

Од устанка на дахије 1804 до једренског мира 1830. На 12-ни 288 страна ХУИИ. Цена 2 динара; или 1. фор. а. вред. а на 5 књига 1 бесалатно

Ова књига обухвата историју Србије од устанка на дахије 1804, до једренског мира 1830, и јесте најлепши споменик који је ичије перо икада јунаштву и мучеништву Србиновом изразело.

Писац је књиге чувени научник француски Сен-Рене Таљандије, човек, који се, истина после славног Ранкеа за Србију заинтересовао, а пре њега у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност мањим благом обдарио.

Надати се, донета да ће наш свет примити српски превод овог драгоценог дела са оном топлотом са којом је она од врсног аутора, „патњама непогода, победама и надама српског народа“ посвећена.

лице и т. д. плаће се постоје 24. сахата од над. их лекар огласи на добру и здраву.

Тачна 28 гласи овако:

„Сироме месо са стране дозвољено је довозити у Београд пада је оно из самог сироме свеже нех оно мора имати и жит. дотичног мариненог лекара којим се потврђује да је дотично мариново нађено мариненом лекарским прегледом као здраво. За такво месо мора се платити нека такса коју плаћају и квати у рејону општине београдске ипаче ће се такво месо сматрати као кријучицарено“

Усваја ли одбор ове две тачке? (Усваја)

И тако правила су ова у целисти усвојена.

Г. Дутић. Да ли се ова правила односе и на оно месо, које се доноси из Земува и Панчева и у опште са стране?

Г. Председник. Баш се на то и мислио, и правила ће ваљати за све у опште.

Сад остаје, да се ова правила пошаљу полици. власти; на за тим да се штампају.

Г. Стеван Добровијевић. Мени се чини да би требало имати мало гаранције и за то, да не би лекар згреио месо какао да је кварио.

Ако би се догодило, да лекар каже, да је месо кварио, а сопственик немог да није кварио, онда би требало да има једна комисија која би то одмах извидела и ствар решила.

Г. Др. Мила Пату. Нема места овој бојазни г. Добровијевић, јер у том случају квал. има право на сугер. ревизију и због тога лекар неће никад да води циљну; а ако би то учинио, зна се шта би га за то постигло.

Г. Председник. Молим господо, да продужимо дневни ред.

На молбу многих грађана — одборника, — који нису овде дошли што имају посла и дужност у банци, ја сам скинуо читање о трамвају са дневног реда. За то на тајно одређују једну напредну седницу ако могуће буде у петак. (Одобрење).

Сад долази на ред требовање пожарне чете.

На молбу команданта наше пожарне чете суд општинески одредио је једну комисију, која је испитала и изишла констатовала да је нужно, да се извесне ствари за чету набави.

Од свију ствари најскупије ће изнети кола. Укупну цену шта ће све поштати ја нисам могао начинати, али држам да ће коштати неколико хиљада динара.

У овој комисији били су: Јанковић, Јанаћ, Каленић, Јерковић, Тома Поповић, Мила Петровић инжењер и Визуа.

Г. Стеван Добровијевић. Ту ни један од њих није стручњак. Треба одредити стручне људе, да виде, да ли су знасти те ствари тако покарено, да се не могу употребити.

Г. Марко Степановић. Та назада нису те ствари баш тако истружале, да се не могу употребити. То значи да та кола треба бацити.

Г. Председник. Свакако, ја господо, потребно да се

та наша пожарна чета снабде са потребним стварима. О томе не треба ни говорити.

На послетку не би био противан и да се одреди једна стручна комисија на преглед тога, али то може бити доцна.

Г. Коста Петровић. Господо, сваки од нас зна, колико је у извесним приликама та наша пожарна чета чинила услуге у појединим несретним случајевима и изљевинама.

Мени је сам командант те чете лично генерно пре неколико дана, да он са оваким стварима, које има апсолутно не може вршити службу као што треба.

Једна само несрећа да се догоди била би довољна, да овај предлог, који нам се од стране председника доноси — се миста усвојамо.

Ако се бојите тога да се не би што бацало што наза, можемо одредити једну стручну комисију, да то боље прегледа. Али, кад командант, који се то највише тиче, каже, да не може више с овим стварима да врши нужне послове; да је тај прибор у неупотребљивом стању, и да треба други ваљанити, онда ја би био мишљена, да општина одмах приступи откупарењу свога предлога, а председнику би нарочито ставио у дужност, да и сам настане, да се те ствари набави што је могуће, ситније, само да се сама ствар не изгуби. Одређивати сада комисију да испитује ваљавост ствари не треба да чинимо. То је што сам имао да кажем.

Г. Марко Степановић. Нисам противан томе хоће ли се набавити кола или неће; само би рад био да се то не чине ако није таква потреба, и е тога би рад био да се одреди таква комисија која ће бити састављена из стручних људи по свакој занату на нека та комисија час пре извиди, је су ли те ствари догата потребне и у колико нају да треба да се набави ствари учини то нека се и набави.

То је што желим, а нисам за то, да се та чета оне способности па да не може да ради.

Г. Председник. Као што сам мало пре рекао ја господо нећу бити противан да се избере стручна комисија, ако то господо одборници хоће, али мислим да је ова ствар тако јасна и лака да се дије одмах опенити и ту не треба бог зна какав особине стручности, па да човек може опенити, је су ли кола лоша, јесу ли точкови трули и т. д.

Г. Стеван Добровијевић. Ја одустајем од мога предлога да треба барати стручну комисију.

Одустајем е тога, што је председник преставио ову ствар као хитну и само би могао г. председника да при овој набавци буде и сам присутан, јер сам чуо и раније да су биле неке злоупотребе.

Г. Марко Степановић. Предлог је тај истина хитан али опет за то, ја би био за то, да се одреди одмах нека комисија да нека сутра то прегледа и изнетији поднесе; јер и набавка тих ствари не може се баш сутра одмах извршити.

Ја дакле предлажем стручну комисију.

Г. Председник. По што о томе има разних мишљена ти ћу ставити на гласање овако питање.

Ко је за то, да се према извештају ове комисије набави ствари тај нека седи, а ко је протакла нека устале. (Сви седе — сасм Марка Степановића и Дучића).

Узвучено је дане мештине комисијено, да се ствари набави.

Разуме се господо, да ћу ја учествовати у набавци тих ствари а нарочито кола. Ја ћу сам одредити једну стручну комисију и са њом ћу се саветовати каква кола да се узму и онда ћу реферисати то и одбору. (Одобраваше)

Ја сам овде, господо, узнео на дневни ред и неке молибе концесционара — а износиће ђубрета.

Ово сам узнео с тога, што сам неке напело још онда кад сам на и следника дошао. Једна од тих молаба је у томе, да се изгради друм, која води поред краљеве штале за на Дунав.

Држим господо, да о томе не би могли данас још ништа решавати, док се прелодно не начини предрачуи и техничка страна тога пута не изиште.

Тај би пут коштао до 60 хиљада динара, а партија у буџету износи само 9 хиљада и она је потрошена.

По, свакојак, ја ћу дати општинским инжењерима, да то питање извиде па ако се нађе могућност извршења тога, ја ћу извести пред одбор на решење.

Г. Степан Добровијевић. Ти предузимачи за изношење ђубрета не врше тачно своју дужност, као што треба.

Они се наплаћују од грађина као кад изнесу ђубре три пут месечно, а у ствари они изнесу само један пут или највише два пута.

Такав је случај био код мене, и морао сам их позвати тужити и сад ја то одговарају.

Што се тиче њиховог тражења то се завити не може јер су нам потребне шаре за друге много нужније ствари.

Да ли би се могао пронаћи какав други лакша пут за на Дунав и друго место где ће се ђубре бацати, комисија то нека прегледа и извиди како би се у томе по могло, а да не шкоди здрављу становника.

На посетку ја држим да ће тај пут за лето бити добар само зими како чујем доста је тежак; па зато нека се претресе и мало поправи. Г. Дучић ће знати и же ли то да буде?

Г. Председник. Има доста жалоба против тих концесционара у том смислу као што каже г. Добровијевић.

Ја сам их звао и питао а они кажу да је хрвац пут и не могу са оним колима што имају да јајанину.

Са саветатеког гледишта, господо ја држим, да се ђубро не може ближе бацати, сем ако би се дозвољено други начин да се ђубре сналазе. Они сами то вису тели примати на себе, што то кошта, него желе ако би то зтеда општина да прими на себе.

Г. Дучић. Што се тиче господо тога пута они имају доста и узрока што се жале. Држим да у целом београдском округу нема горег пута него што је овај и то од краљеве штале на даље. Тај је пут тако испропаљиван, ту су рупе свегаке, да се проба не може. Треба г. председнику да изађе на ње и се сам уверети.

Г. Милоје Кротић инжењер. — Свакојак, г. председника кад мисли да даде инжењерима те да направе пред-

рачуи, онда нека ти инжењери и са техничке стране изађу начина да пут кошта што мање.

Г. Ђоста Петровић. О самом том путу имам да кажем неколико речи.

Ја сам господо био присутан једном райгонуру пализулаца, и она су говорили, да су водили неки преговор са обласним селацима из Вишњице и других која тим путем пролазе и да су се сагласили били да заједнички направе тај пут. Један од тих пализулаца дознао је овде и молио да се издејствује један збор код позикцијне власти, и да се наложи кмету пализулацком а и људима из околиних села, да се на истом збору сауне и тзв додусу одлазу да се тај пут направи, јер како они вели увећавају пут тај неба много ни коштао. —

Комисија, која би на томе путу радила могло би се ставити у дужност, да она са кметом пализулацким поради и на томе да се ово оствари, што ће помоћи и сами циглари, којима је тај пут преко потребан а разуме се све уз припомић и општине. (Чује се: то је врло добро).

Г. Степан Добровијевић. Ја се опоминем, да је то питање у том смислу изнато и да о томе стоје нека акта. Само је мисао била таква, да се код капетана варацког поради да позове селаци, а овде онет да се позову пализулаца на једном месту и тако да се договор учини.

Г. Др. Ш. Пату. Ја сам био два три пут у комисији на тај пут, и доста тај је пут врло потребан, јер нема где да се прође те да се ђубре баца.

Г. Ђоста је лепо напоменуо, да је о томе реч била поведена и да има циглара и селаци који ће помоћи грађане тога пута.

Питање о томе друму траје више од 5 година и свака пут кад год се покрене, увек се каже, да се прво направе предрачуи, предрачуи је велики и на томе и остине. Мићу там је пут тако хрва, да не може гори бити.

Требао би нешто радити да се пут тај оправди. Нек се позову пализулаца, циглара и околини селаци на нека се договоре, да се један пут зна шта ће се радити, јер то посто пут је потребан и концесционарима за изношење ђубрике нечистоте.

Г. Степан Добровијевић. Ако нађе одбор, да треба преко јакети срез варацког да се тај збор састави, ја сам знам за то да изађе ова комисија, коју председник предлаже, те да она прелодно извиди шта ће требати да се уради и шта ће све то коштати, па све то да се томе збору изнесе. Дакле ја сам за то, да се комисија одреди пре збора а председник да унесе да се тај збор састави.

Г. Председник. Ја ме мислим овде кажу другу комисију, него да одреди инжењере да то извиде.

А што се тиче историје тога пута, ја о томе нисам ништа знао. Сад први пут чујем, да је било некога договарања.

Пронаћи ћу ја господо та акта и онда ћу продужити по томе рад, те да се споразумемо са околиним општинама. —

Г. Ст. Добровијевић. Ја ћу онет да се вратим на тај су за изношење ђубрета.

Становници когају на колико треба платити, ни колико пута треба ђубро да изнесу.

За то би молио председника, да се правила о томе штампају и свима раздају.

Г. Марко Степановић. Ја се слажем у томе са г. Добровољевећем, да се правила штампају и сваком раздају. А то само за то, што се је то једанпут или два пут објавило у новинама, па људи и незнају, а друштво је имало правила и тада ће знати колико пута треба у месецу да изнесу ћубре и колико треба за то да му се плати.

Г. Председник. Има још једне молбе њихове, коју мишам да изнесем овде, а о којој ми сад на ову прилику неможемо решење донети.

Они моле да им се некако олакша наплаћивање таксе појединца, јер су принуђени због неплаћања њих да се туже. Они мисле, да би одбор могао пронаћи неки начин, да се у томе осигурају. Ја сам се о томе разговарао у управној општинској седници и ми смо нашла, да заиста треба да се та питања тако осигура, а и да се ни грађани не глуме. Требао би изабрати нову комисију, која би споразумно са полицијском влашћу израдила правила, да се правим путем до те тачке дође и, кад би полиција та правила одобрила, они би били задовољни и не би се морали непрестано тужити.

Г. Ст. Добровољевећ. Ја држим да сад не треба ни узимати у рачун то питање, него да се уради најпре оно што сам ја казао, а то је, да се штампају правила, и кад људи знају колико пута мора да изнесе ћубре врло ће свак платити, јер је то за сваког корисно.

Г. Димитрије Наумовић. Баш је јуче био такав случај. Полиција је дошла и хоће да каже што ћубре није изнело, а они ниће да га изнесу. Ћубре није за читав месец изнело, па немају ни право што се жалбе да им се не плаћа.

Г. Др. Лаза Пачу. Ја би прихватио предлог г. председника, да се то питање о изношењу ћубрета једанпут уреди, јер оно доиста није уређено, кад сваки час пред нас овде излази, и кад се непрестано тужбе изнесу.

Питање о изношењу ћубрета врло је важно на и кад решимо питање о канализацији опет кућено и са улица ћубре мора да се изнесе као и сада.

Ја бих молио, да се одреди једна комисија, која ће та правила израдити и носачу тако уредити, да не би остао овако, те да почнемо тек онда мислити о томе како да га уредимо када нас опет снађе нека кохера.

Ако се та правила ураде како треба, држим, да би се увек нашао човек, који би се износиома ћубрета прихватио а разумо се кад би се и пут направио.

Г. Председник. Господа одборници свакојако гледају на интересе грађана, а ја опет морам да гледам и на интересе грађана и предузимача.

За то сам мислила, да изберемо једну комисију, и ја би била састављена из правника и од људи из саопштења, из општине и од људи од државне власти, који би израдили правила, која би после и полиција потврдила.

Ова садашња правила полиција није потврдила, и то их је само примала напуно.

Што се тиче предлога г. Добровољевећа да се правила штампају, о томе нема да сад нарочито решења. Ја ћу наредити да се штампају и људима раздају.

Г. К. Петровић. Ово је питање било неколико пута предметом одборског саветовања. Оно се потиче већ три године. У први мах општина је сама радила овај посао и коштао је њу ово изношење ћубрета неких 10.000 динара. Кад се то издешо предложено је да се овај посао у туђи предузмиач. Примљено је овај предузмиач и прописана су нека правила о самоме послу. Од тих правила одустао је предузмиач и тражио неке измене и одбор је правила изradio. Ту је било пружања и што је било у интересу општине и грађанства то је углавном. Ја дакле не би био за то да се комисија одређује на изразу других правила, јер кад се зна да некаква комисија ради на томе, то ће побудити предузмиача да не ради као што треба и он неће износити ћубре што ће мислити да он неће ниште тај посао радити. Дакле ја би био сасвим за предлог г. Добровољевећа да се ова правила штампају у нарочите изјавице и раздају грађанству. Међутим, што је казао г. председник да ова правила нису одобрена него да их је полиција примила само на знање, то не стоји, него је г. министар унутр. дела одобрио да општина на основу закона, — чина ми се § 326 арх. зак. — може издати та правила. — Дакле, ја би био за то да се сад ограничимо на то да штампамо ова правила на ако би предузмиач био несавестан у испуњавању дужности онда извршно потражиће се дека — јер там правилима противењено је и то и прописано у закону за такве случајеве. Дакле ја нисам за то да се поново одређује комисија него само за то да се штампа ово што је досад наређено за асту свир.

Г. Ст. Добровољевећ. Ми имамо ово предлог г. председника да се извршно правила и пронађе начин како да се изнесу ћубре из вароши, и тај предлог треба усвојити, без обзира на молбу предузмиача. Ми ова не наређујемо у потпуности данашњег предузмиача него у опште за сва времена, а као што рекох имамо доста доказа да данашњи предузмиач не врши добро и савесно своју дужност те нам је врло потребно да томе дека нишемо. У колико ја знам кад је општина сама својим трошков износила ћубре било је много боље, само нами извршатељи, као и обично, нису били тачни у наплаћивању, те је отуда аризонска нека штета, које изгаци не би могло изнети да буде.

Г. К. Петровић. Ја опет морам да кажем да нисам за то да се прописују нова правила, а нисам за то и с тога разлога што се овде не изнесу никакве мале та правила, што ни један још не рече у чему су та правила непотпуна. Међутим кад се зна да се толико времена радио на тим правилима, и да се одбор с њима већ дуго и много занимао, сила ми се чени да би био сасвим сувишан посао да се сад поново тиме бављава. За то што су предузмиачи неуредни, као што се износи од стране неке господо, за то имају правила прописана, која треба да се изврше. Не видим дакле узрока да је нужно одређивати нову комисију над стојећим правилима која су била и пред комисијом и пред одбором.

Г. Председник. Један од главних разлога што сам предложио да се нова правила прописују је што би та правила, кад би се прописала у споразуму са држ. влашћу имала нешто ауторитета, а осам тога, што би се на

овака начин ревизијом тих правила нишом нешто што би требало изменити и бољим савременијом наредбом заменили.

Г. Др. Ј. Пачу. Уколико се види из жалбе грађанства, а и ове жалбе предузимача, главна је мана код наплаћивања. Он наплаћује месечно своју зараду и над је не наплати мора на 3-4 дана да се наплати. То треба некико да се измени и да се поправи тако, како ће се ово наплаћивање олакшати и сигурити а кад имамо тако правила, да сваки предузимач може лако да наплати своју зараду, онда ћемо моћи сваки пут лако наћи и предузимача иза кога што рече и г. Добровојенић, онда би и општина могла да врши овај посао са извесном наплатом. Не знам, по чини ми се да би било боље да би се наплата за износ ђубрета узимала сваког дана наплаћују и сачувају свој рад: сваки пут над изнесе ђубре да и тако наплати. То би било боље него једанпут за цео месец што се наплаћује, на цео се долази до спорова, да ли је извесно довољно или онолико пута и т. д. Мени се чини да на овај начин који сам поменуо не би могло бити лажарева, а и интерес је предузимача, кад му је та плата сигурна, да буде тачан и уредан у изношу ђубрета.

Г. Ст. Добровојенић. Има разлике између сачува и предузимача за ђубре. Разлика је у томе што је ређе чистише овака него чистише алија. Не знам није могуће наћи начина да буду тачно издати радили и једног и другог. Само предузимача за чистише алија не врши свој посао као што треба на с тога треба да се нађе начин да се томе доскочи. Међу тим г. Пачу својим говором иде на то да се саставио да се подмаре они предузимачи у свом праву, а да ли они чисте уредно о томе г. Пачу није ништа споменуо.

Г. М. Степановић. Зар се не би ту могло каквим другим путем помоћи те да не буде неправда ни с једним ни с другим грађанином. Ја држим да би се могло уредити тако да се не плаћа наплаћује за износ ђубрета. Он има да изнесе да пут однесе а над ђубе субота мена због да наплати.

Г. Др. Ј. Пачу. Само ради објашњења да кажем је дну реи. Накако немојте мислити само на то да заштитимо предузимача већ да се осигура уредност овог посла и тиме да се заштите неки важни и прелепни саветнички интереси. Г. Добровојенић је још сам казано да треба узети у обзир и другу страну. Предузимач треба да је тачан — а мира да буде тачан али треба да се осигура и наплата његова. У правилима треба ићи начина и на једно и на друго. Ако је предузимач неуредан, казанићемо га један пут два — без напред уговорене казне и немојте уједињене контроле — па и разликати уговор. Ставио казну велику: први пут 100 други пут 200 па и 300 динара, а трећи пут — раскинути уговор.

Г. Ст. Добровојенић. За то је баш и нужно одредити поменкују да прописује правила: Ово што је поменуо г. Петровић да ће предузимач олакшати у извршавању свог посла кад чује да се извршују правила — то стоји, али и сама није тачна, то знамо сви и томе треба што пре ставити крај.

Г. Председник. Држим господо, да можемо решити

ову ствар (да се гласа) Има ли који да је противан избору комисије за израду нових правила о чистишењу? (Нема) Хоћете ли дозволити да кандидатим ту комисију? (Дозвољавамо) — Ја предлажем да ту комисију образују г. г. Др. Стејић, Коста Петровић, Др. Дамитријевић, Др Пачу, и М. М. Милошевић. (Прима се.)

Сад да пређемо на другу ствару стар.

Мени је господо дошао више жалба противу концесионара који износи нечистоћу из протока и попијара. Ја сам у вези с тим жалбама које сам ја добио, прегледао и мислих раније жалбе о истој, и видео сам да су кад управо концесионар чисти варош од тога времена не престаје са те жалбе гомилају. Истину ред би био да сам ја је позвао да на сваку жалбу да одговара и објашњења. Али су жалбе противу њега и раније пред одбором претресане и одбор је раније донео једно решење у коме је казано: изобуде и у будуће тачна жалба да ће се раскинути а њиме уговор. Сад сам донео овак пред нас једну жалбу, на којој је потписано од 50 грађана из једне алије, жалбе се жале да он не износи нечистоћу на оним колима као што се обавеза, ко у обичним бурадама; да тим бурадама највећена мера: да наплаћује веће тачне итд. Дакле у тој ствари и на основу ове жалбе требало би нешто да се предузме. Може би вас да сагласите да прочитамо, једну жалбу грађана (чита).

Као што видите из ове жалбе, и као што знамо, овај је човек изоста потазио уговор и своју дужност шта намо биће нам познато да он и не просио нечистоћу као што је уговорено. Ја сам се изненадио кад сам видео пре неколико дана да он просио нечистоћу тамо у ботаничку башту, и не само то, него било је жалбе да перадо изобуде нечистоћу и из општинских путника и других локала. У опште дакле да је неуре аз (Мисли: тако је изоста)

Г. Ст. Добровојенић. У том питању што је изоста сад на решаване лежи и сам доказ да треба с места раскинути уговор између тога предузимача и општине на штету његову. Не како раскинуће уговора може да доведе какву штету или терет и за општину, држим да не би требало ово питање одмах сад решити, него да се да општинскоме правозаступнику да донесе резолуцију о ствари и у првој одборској седницима бази и напредује, да се то питање расправља. А ради боље сигурности може позвати и наше правнике или правозаступника, да му поједина питања објасне, али би било нужно.

Г. Марко Степановић. Ја имам сад да посведочим жалбу ових грађана, зато, што сам једне ноћи сам мојим очима видео да се тера нечистота у обичним бурадама, и да смрди тако да се просто поред капије нека Методомом увидом и свима готово уздама у околини највећ могло проћи од смрада. Треба раскинути с њим.

Г. Председник. И ја нисам за то, да се сад одмах донесе коначно решење; али свакојко треба да о њима и грађанима које се жале на њ и то што год је могуће пре. Дакле, усвајајте да господо да ову ствар предамо нашем правозаступнику да донесе резолуцију о овим изостима предузимача (усваја се)

Г. Др. Ј. Пачу. Могао би г. правозаступник општински уједно да расправи и ово питање: које овог кси секционара власнио да наплаћује порез на псе? Он то фактички ради, и ако му то општина није дозволила што је сама могла такво одобрење да издаде за себе. Сви знамо да овај човек има неке латаре, има неке марне за псе које кже преко годину дана, а на годињу дана плаћа се по 3 динара. У колико се сећам по уговору он има ошланића на овај порез, а валда му није на полицији довозила, али га нико не узима на одговор (Чује се: и то да се реши).

Г. Председник. Добро што је г. Пачу и ово напоменуо, а и ја сам сам мислио на то, јер ово не само да је самитетски важна ствар, него има питања од грађанства којима се тража одговора од општинскога председништва на основу чега овај човек наплаћује так у на псе?

Г. Ст. Добровољски. И ово дакле питање треба да узме у оцену општински правозаступник и да испита све људе којима је наплаћена ова такса, јер то је један начин прегледа и треба да се поднесе и кривична тужба полицији, (чује се: тако је).

Г. Председник. Даље, оетеје на томе да се узме у вид и овај предлог о таксираним псима? (Јесте).

Сад господе имамо једну молбу или управу жалбу закупца за чистиће димњана у вароши. Молим да прочитам (чита.)

Г. Ст. Добровољски. Да бз се прекратало ово питање и неби дебатовало, мислим, да овде општинска управа треба да ресерише о личностима против који су докани поднети полицији а да у исто време известе закупца да се од сада обраће полицији па ће она кавити по крив. закону онога који упражњава радњу на коју нема права.

М. Степановић. Имамо у прилог тог закупца да кажем да сам и сам са више страна слушао да они закупци димњана немају никаквих заштита на баш и што се тиче полиције неће их ни даће заштити, јер и они што нису закупци имају свакојку дозволу да раде тај зваат. Да дакле не би дозволио да се раскине уговор, али би био за то да се закупца на општински служитеља или патролца, који ће ићи са њима и бити му на услузи, јер онда неће моћи други да чисти омаке. Да има људи, који против интереса закупца раде ове ствари, ја то и као одборник могу да посведочим. Треба дакле да се набрани сва он другом да чисти омаке који нема са собом општинског послужитеља. Онда би свака грађанин био уверен, да је закупца који тако са служитељем дође, на посто.

Г. Ст. Добровољски. И ако је после много говора изјавио овде да има случајева да полиција неће да заштити закупца, онек, општина која је дала овај рад под закуп има права да захтева од полиције да ту заштиту по закону даје, и она мора по закону да поступи. Ту ме предни ништа тај радни што се каже да ова што чисте бз дозволе имају своја свакојка писма, и е тим да се не смеју д рати. Тај радније врећи ништа. Имају се свакојка писма и касани, али кад смо касаније дали под аренту, онда арентатор има права да не дозволи другима да ради. С тог: кажем да општински суд треба да више

полицији да изази свакога који ово ради без одобрења закупца, и закупца треба унутити да се од сада нешосредно обраћа полицији са жалбама. (чује се тако је).

Г. Председник. Даље усаја ли општински одбор да се на овај начин да заштита и упућење овом закупцу? (Усаја се).

Господе, ми смо решили на једном састанку одборском да се ово мало издрме поред академије војне поправа и начини као што треба; и ја сам, услед тога решења дрго једну лизтацију која је остала на предузимача Ђорђу Берковићу с ценом за 865 динара испод предрица: Хоћете одобрита то?

Г. В. Дулић. Колико има кв. метара да се начини?

Г. Председник. То је оправка старе калдрме.

Г. М. Кретић. Ако је велика површина онда то неће бити скупо (Чује се: врло је јефтино).

Г. Председник. Ја сам расчитао и дознао сам да је јефтиније и пала ова лизтација него што се очекивало. (Чује се: врло добро). Одобрава ли се дакле? (Одобрава се).

Сад имамо једну молбу од друштва за старање о напуштеној деци које тражи да му општина бесплатно уступи воду на пумпа као и камен из свога мајдана за грађење друштвене куће.

Г. Ст. Добровољски. Да ли то друштво само подиже ту аграду или преко предузимача. Можда је оно нагодило са предузимачем цему грађевину, па сад овај хоће оном повлашћеном а се користи. То је нужно да се дозита.

Г. М. Кретић. Чам се обраћа с овом молбом само друштво јасно је да оно то у своју корист рада и да је е предузимач тако уговорило издржи се на ценом општинску, која треба и да му се да; јер је предузимач на рачун тога дао и цону за грађењем. Да ову повлашћу треба дами друштву мислим да не треба ни говорити. Али што се тиче контролесања ја сам хтео да напоменем да би био дуг пут да се врши контролесање овако како се предлаже. Био би краће и удесније да се начини артијце штатнаве по са потписом онога налара грађевинског па те артије да се предају сакријама који носе воду на грађевину кад год побу по воду, а они да их предају општинском контролору, који је на води и који ће затим те артије доносити и предавати општини. (Врло добро).

Г. Председник. Главна је господе да одбор реши оће да се дати (што се тражи (Оће, оће). Даље усајајте (бу молбу? (Усајамо). А шта мислите о предлогу г. Добровољски да се види је ли са предузимачем уговор начинен?

Г. М. Степановић. Ја мислим да је г. М. Кретић уисно напоменуо да је друштво имало у виду ову свластиду и тако уговорило са предузимачем.

Г. Председник. А што се тиче овога што је г. Кретић напоменуо ја ћу од моје стране умолити г. Кретића да ми докаже како да удесам најлакши начин за контролесање.

Г. Ст. Добровољски. То је врло добро што је г. Кретић предложио, и без тога ја не би узавио ову молбу.

Г. Председник. Сад имамо једно питање градеке команде односно парна казиметданског, уравао о чистићу

тога парка, инајошница која важи за робијаше који то раде, и о инвалиди за фонд инвалидских за траву од оне парчета које је употребили за расаднику општинску. (По прочитану дотичног акта)

Сад о тој ствари — што се тиче давања напојнице робијашима решаће како хоће, али снажњано било би прво да се инвалидима пошто нешто даде над је он имао 200 динара прихода од онога асфалта који смо узели за општину расаднику.

Г. Ст. Добровић. Онда да им дамо толико и ми, над градска управа важе да је с тога фонд инвалидских губао 200 динара годишњег прихода, али да се то даје од прихода који добијамо за траву са калимислата (Прод. То је градско). Е онда од куда ћемо да дамо.

Г. Председник. Има ћемо мисли у будућ једну партију за овакве случајеве. — Дакле како остаје с овим првим питањем о робијашкој награди?

Г. Ј. Д. Стевановић. Нима не треба да се да, јер то су осуђеници, то су злочинци који имају да издржавају тежак затвор, и за њих је благовоља над се употребе на рад у металну калимислату.

Г. Председник. Ја бих из хуманитарних обзира био за то да се да, али на њима је да решито, и чудно је да то команда тражи.

Г. К. Петровић. Ја мислим да би било умесно и и тражи да им се што да, јер, ма да је то за њих благовоља што се баве тим пословима у парку, иако немамо права да тражимо да раде без никакве награде у парку, којим се пола паром слажу. Овом наградом неће се ови доморављати, а ако се бојимо да тај новци не оде где на другу страну, не ћемо за дати њиховом заводу. Што се тиче фонда инвалидског, држим да не сам слагаси да треба да дамо што се тражи а напојницу ако држимо да неће био толики приход можемо дати 150 динара. (Чује се: доста је 150)

Г. Председник. Као што изгледа господа су сагласна да се ниш. фонду да накнада, само је питање о суми да ли 200 динара или мање. (Вичу: 150 доста је). Данас усвајате ли се да 150 динара (узлазимо) А за робијаше?

Г. Д. З. Милошевић. Ја сам противан томе да се да робијашима из разлога и ји је г. Стевановић врло лепо напоменуо. Али ако се хоће да се да што и њима онда сам противан оној мисли г. Петровића да се даје преко управе њиховог завода, јер то била била врста неповерена према команди градској која ову тражи.

Г. К. Петровић. Ни најмање. Нисам ја хтео ни у колико да кажем то, а држим да нисам могао ни казати да се изјављује немо неповереном град команди, него уседо о тога што рече г. председник да је чудно што се за ове робијаше команда брине, кажео сам да им се може дати новац преко њиховог завода.

о. Ј. Д. Стевановић. Ја сам мало пре казао да сам овоме противан. То сам казао зато што ову ствар овако сматрам: робијаш то је злочинац, он је осуђен да лежи у затвору и да ради тежко послове. То је наш закон каже. Та дакле што се чује да раде у парку, само тим добијају неки над помилувања, јер место затвора и тежког рада он се пусти у парк да реца нибила, да нешто попутанца у ладу, да слуша славује, да узиме чист ваз

дух. То је за њ њавста једно благовољање. Иначе, да није ту он би морао да буде на тежком раду, морао би да рађају камен, или да седи у казамату. За то нисам био мишљења да им дајемо какву напојницу.

Али кад се хоће — као што видим — да се да овда се слажем са г. Петровићем, а не слажем са г. Милошевићем, у томе: да им се не даје преко команде него неки се шаље у касу каменог завода — а то е тога што постоји правило у самом заводу, да од сваке заслуге робијашке половина иде у касу државну на повећање фонда за подизање робијашке аграде а половина даје се робијашима. — Што се тиче инвалидског фонда, доволан да се да 200 динара колико се тражи. —

Г. Председник. За фонд инвалидских решили смо. Сад је питање хоће ли дати што за робијаше. И да би скратили дебату ја ћу ставити питање: хоће ли то да им се у општо што даде нека каже за, а ко је противан давању нека каже против. (Настаје гласање)

Са дванаест противних што гласова решено је да се да ова награда и робијашима који раде у парку.

Сад колико мисле да им дамо за ову годину? (Чује се: 60 динара. Немојте доста је 30)

Ко је мишљења да им се да 60 динара нека седи, а ко је мишљења да им се да 30 динара нека устане (двојича устају)

Решено је да им се да 60 динара за ову годину. Изводе дати још и колико уверена што се траже.

Г. Секретар чита. Акта којима се траже уверена за за припис, одбор изјављује да су: Радислав Наумовић, и Јосиф Стојановић добродошлица и кимовог стања, Ђорђе Краљивић и Мија Стојановић добродошлица а средњег и омиог стања, Коста Пантовић добродошлица а сиротњог кимовог стања, и Богдан Марковић, Владимир Милошевић и Живо Никшић непознати.

Састанак је завршен у 8 и по часона по подне.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Извештај председника — општинском одбору
за 1888-ту годину.

(Наставак)

Коцем претароше године било је на издржању	
наибрачне деце	39
сирочади	19
	свега 58

У току године дано је приватнина под своје 2 а умрло 16; најбрачних је приновљено 8 а отпала су са издржавана два, као одрасла; сирочади је примљено 4 а умрло 3. Данас има наодочали 38 а без родит ља 14. Издато је у прошлој години на издржање најбрачне деце 8.362-24 а сиротини (с удовицама 6 чиновника и наземогљих лица) 5.738-98 динара.

При склањању буџета минуле године мислило се да нам у тој неће бити могућно упуштати се у веће грађанске радове; најбољот кидресење; а тога је им буџета отпало место другога општењског свеза: тра које је оставком г. Ваншера, постало било управљено.

Теме мишљењу и тежи, да нам на прошлу годину није требало предузимати веће радове грађевинаске струке, одбор је био упућен околишћу, што се није могло нијата хоћемо ли ускоро и лако наћи изора да измиримо предузимања топографског снимања и нивелација и да једно времене и сплатимо и поручене пројекте за велике реформе а да опет на темела не пореметимо буџетску равнотежу.

Но као што вам је познато, питање о исплати топографских планова, као и пројазата канализације, водовода осветљена (за које сте при крају године решали да их и не откупљујемо, кад је трошарина пала), расправљали смо путем изборског и највишег одобрења: да за пет година прибавимо 8% више ватрошког прихода. Кад смо овако одговорили брату са бјазни да не дођемо у немогућност измирења уговорено обавезе према једноме странцу, и кад смо после тога примили све планове и радове г. Халачија по уговору, и исплатили му уговорену суму од 84.000 динара, — могли смо размислити и договарати се шта нам остаје по грађевинској струци да радимо. На састанку 6. маја изабрала смо комисију да процени шта треба учинити да се одреди и према радозима Халачијевином израда ставља нивелман за целу варош, пошто су планови Халачијеви више рађени за познавање ситуације при саву паву пројеката канализације, водовода и осветљена, те јису садржавали и десетинитивни нивелмани свих улица варошских; а једновремено решили сте да ове оригиналне планове копирамо, на којима да се технички бире служе, а оригинал да чувамо у ватрошном ватроу (до краја године копирамо је 73 сепција).

Одмах за тим добила смо понуду за израду планова нивелације од г. Љочића општинског и г. И. Козића управног инжењера, коју сте на основу предлога Абр. 470 усвојили. Али како је према молби нашој г. министар грађевине одобрио да поред г. Козића суделује на нивелацији и други инжењер државне службе и тога ради одреди инжењера г. Стеву Чађевића, општинског инжењера г. Љочић одвојио се. Требао је да г. Козић и Чађевић при ступе послу, но г. Козић је тада изјавио да он буде лику сучреч, одустане од понуде, те је тако остао г. Чађевић сам и примио раду са двојицом других доцније добивених помагача — инжењера. Ви сте испрва ватирали предлог од 4000 динара на награду инжењера а потребе — материјал — да се набављају одвојено; но на састанку 17 Октобра, према речерату г. Чађевића (Абр. 1684) уасили смо се да за награду од 4000 динара тава један посао не може да се сврши и на то сте ватирали да се на израду планова десетинитивне нивелације оже утростити до 12.000 динара. Како је послу приступљено и колико је напредовало, нијето нам је 9. Октобра изнетијем г. Чађевића, у коме је констатовано да је свршио *материјал* постојећу у улицама: Класа Мизајиловој, Краљ Милановој, Крагујевачкој Оборовај, Клас Милошевој, Споменичкој Сјеничкој, Пријездовској, Писарској, Орловићиној, Сарајевској, Фрушкогорској, Мостарској, Чардаклиној, Колубарској, Жигићовој, Витерградској, Суводолској, Соловеној и Ибарској. Од тада до јесена Декембра, дакле до пре нешто дана, пролазили су и свршени рад у улицама: Глувањској, Бузлар, Љубичићој, Добљачиној, војничкој, Јевремовој, Симићој, г. Јовановој, д. Јовановој, Обилићевом ватру

два Јабљина, два Годуба, Скопљанској, Кововској, Халачијској, Малешиној, Болничкој, Ватарској, Тимочкој и Поштанској. Ценима по ономе што је до сада урађено, неће нам за довршење посла требати ни два месеца још а уговоре поје до Петрова дана ове године.

С питањем о изради нивелмана, у вези је одкопаваше улица ових крајева варошских у којима је то потребно и мора се раније на познатије учинати. Ви сте у Абриду изабрали били ватрошну комисију са задатком да проучи све улице ватрошаре које ће се морати откопавати. Комисија је свршила свој посао и слаборат веза остављен је да причека планове нивелмана на да се изради предричу. По једновремено са овим, имали сте на решење и молбу становника з. ватроша да им општава награди по улицама ватрошаре од прете нивелмане, с ватрошним приговаром: да одмах сами посао исплате. Ви сте молбу усвојили с тим да се сачека прио нивелман тога краја. Кад се према свршеним плановима могла дати нивелацијона линија расписива је лиценција и по откопавашу и одобрењу нивелационог плана тих улица од г. Министра започета напрема ватрошаре у сеничкој и писарској улица. На коцу декембра добила смо мишљење комисије да је нужно откопати и средину тих улица (што сте јуче одобрили да се уради), јер би иначе постао саобраћај немогућ према откопавашу које је учествовао на ватрошарима пре нивелмане. Сем улица на ватрошаре које се морају нивелманити откопавашем, има их и крај Калимегдане, испод реалко. Од таквих једна је и Јабрана. На многе и збо најинтересованијег становника да се улица ткова и тиме откопани штета са имана, изјавио смо према добијеном нивелману и комисијском изијању морали ватрошари откопавашу у најужитој мери. — Некогда је и оне да што су становници подигаи куће пре немо им се могла дати десетинитивна нивелација. Отуда је пак дошло то, да су једна заоматала за откопавашем докле та друга вису допунити, пошто би једнима остале одкопаше а другима би се затрале куће. Разуме се свега овога не би било, да регулациони фонд није распродавао плацове пре нивелмане тога краја или бар да се грађеву кућа могло на пут стави.

Наслањајући се на одборску одлуку из раније године: да се не прави у главним улицама варош нова каздрма по десетинитивном начину, који нас је посао увек скупо коштао а никада каздрма нисмо имали — ви сте одобрили да се понови каздрма клас Милошеве улице од дежиске чесме па до „русског цара“ у колико је најужито, а у исто време да се расписи лиценција за ватрошају коцка, доменог вамена и шатунка; па да се прва половина исте улице каздрмане коцкама. Последња овертала лиценција за ватрошаре материјали наједно са изградом каздрме, као што знате, остала је на тајизају Ф. Тониту и позанимаи. Комисија зналаца нашла је да је риваљски замак прио добар за коцке, то хало је Тонитова понуда била за пет динара по квадратном метру каздрме јестинаја од цене других понуђача, ви сте одобрили то смо с њиме вазали уговор, да каздрмино овај

део кв. Михаилове улице рачунају да за тим продужимо даље.

С овим послом изашли смо на неочекиване сметње, и као да баш за то, што смо изградом то улице журнаш, нисмо имали срећу да је савршено лако и на време. То није, човек од јаната али слабог капитала, није могао да издржи конкуренцију неких од наших предузимача, који се руководе начелом: *моло оам са добрим процентом ради; не труди се а много заради*, успели су се били да му рад спрече, врбујући раднике, који је Тонито доводио, на своје послове по много већу цену. Тонито је најзад морао посао превести на Ђурија и компанију, која је иети продужила. Но и преко свих сметњи на које је Тонито наишао, он би с послом морао бити у уговореном року готов, да маи је дирекција железнице одмах одобрила да на ресничкој али товарној камен. Она се тражиу предузимача и нашег могао одлати тек после два месеца на и то кад је предузимач пристао да плати годишње по 2000 динара, поред трошкова станичних и возних. За цело смо били доведени у неспријачу са овим продужењем у овои времену, кад се коцке нису могле ни Ресника да прекуку, и кад је улица баш у најнегодније доба остала била без кадра. До краја Децембра израђено је виак 1200 кв. метара а при исплати издржана је поред науције и резервна сума ко осигурава да предузимач по праву кадриу и пожеје поцпе бољаша замени, у колако пре због мочарног времена а журне радње (да би се саобраћај отворио) није посао добрз извршен.

Каменем, које смо имали од старе кадрие кв. Михаилове улице, изградњом смо ефикасеру станицу пожеје појаче и виак некадримисави део до турине варошке, у простору 1835-05, што нас је коштало по 40 динара од кв. метра.

Још две проште године одобрили да се кадрину: *пријелоска, сарајевска, уршова улица са цинтним тргом, део добричина, горњх јуанова, лубовјезка, светогорска, тиска и преко улича* — у којима до сада није било никаквог кадра, а нисте уважили могле за кадриу становања *крушке улице, пилуловске кулаче и железничке улице* (ове за оправку).

Порд кадриз горњх улица, одобрили сте те смо продужили *перлу манапла од савоске улице*, која такође добија кадриу до „Српске Круке“ збо и оправили топчидерске нисин од малог тунела до нисте Бијановог млина, где бисте сасма неварен.

Неоспорна је ствар да ефикасност београдског трам, много трпе, са оскуице у води. Кад би се оскуица ова осећала нисте за то што нема воде за подизање улица, гашење пожара и за домаћу потребу, сем пића, можда би се питање о новим водоводима могло за коју годину још и одложити. Али код еанта да је после сваког та и најмање нисте вода на данашњим чесмама спроз била, и да је нема довољно ни за пиће и то не само леги не чак и зими, нисте је мо преко потребно да се одлана на дневни ред поставено питање о новим водоводима је дном привде крају ма на која начи. С овог гледишта и позвања, морали смо после трошарног неуспеха за-

бринути се како да продужимо рад у овои правцу, да би варом што пре снабдела новим водоводима и довољном количином здраве воде. Како смо били добијали попуте да водоводе путем концесије, ни сте добијали 6. Јуна јарочиту комисију да повуде проучи и мишљење поднесе. Она је то учинила извештем, које је предано јавности у 28-ом броју нашег општинског листа. На састанку одбора 1-ог и повесернији 3-ег јула закључено је да се по мишљењу г. Хомиана рударског ежаствера бшншени бунара у доли каи војног сенала а ближиши вистечког млина, ниста: има ли довољно и добре подкисне воде, која би се могла употребити за нове водоводе, а на ово истраживање вотиран је предат до 12.000 динара. До данас комисија није могла бити готова с послом. Рад нисте изашао из на много више отежана по што се мислало. Предузимач, који је био уговорно бушење бунара, морао се посла одрећи у половини а комисија га је у сопственој рекаји продужила. И ако се бушењем дошло до 26-ог метра, ипак се не може ни данас знати хоће ли на 28-ом метру бити ове жице, на коју је госи. Хомиан рачунао; али баш да се таква и ваје, имаће се тек онда испитати је ли та вода добра за пиће и осталу потребу. Како нам је председник комисије и изадорни ежаствер изјавио, рад ће се сарпати за виао кратко време. Резултат са извештем г. Жајковидија нисте се онда одбору у засебној седници, те бимо видети шта нам остаје даље да чинимо.

Рад на данашњим водоводима за годину о којој говоримо, еводи се на редован извор општинског водовође. Количина воде коју смо добијали, увек је распоредивана размерно по свима чесмама а чим се престанла воде на гда појављивао, углавном су сметње омак и увек кад су ове долазиле отуда што су се појединачи парчал или и делови хитраната кварили те их је ваљало обнављати. Тако је преко године замењено на 350 метара водоводних цеви. Два пут, с пролећа и у Августу, због опасности од епидемије, морали смо чистити цев и обрађати јачу пажњу за одвођење кишница, да би вода после нисте била што мање мутна.

Пошли смо најстрожију брагу и да се водоводи не злоупотребују ни од кога, нарочито нан вароши, на смо тога ради морали изредити да кољачичувар пољсат до бара непосредно стоји на помоћ водовођа и да неспрестаче обилази водоводе.

Имали смо и две могле за нистање чесама: *складарске и стојачкостове*. За ову последњу решено је да остале на месту гд је али спречи изливаше воде, а на прву није донета ефикасностиа одлука што она стоји у води са уступањем земљишта које акадуку науцама, а то нисте могла са суседима регулисати.

Кад је јесено запретила опасност од козере, најбоље смо могли да се утримо колико смо ми Београђани немарни за своје сопствено здравље и живот. Канализација вароши потребна нам је као овеком сувице, ако смо ради да се свакомо од опасности, која нам сваког часа прети са овог места из баре венеције, где се изливају данашњи канали. И најмања појава епидемије у нашој сре-

дани изшла би тамо велику олупку да се развије у највећој мери и напрети помором варошког становништва. Ако се је до сада могло и смело одлагати извршење тога истинског огромног предузећа, данас то више не сме да буде пошто се становништво све то више мижи а коlera као да се у нашем појасу одматане. Не баш и да нам не прети опасност од заразних болести, ипак питање о канализацији вароши не губи ништа од свог великог значаја по здравље наше, нарочито кад се узме у обзир околност: да се са чистоћом ми у коме погледу не можемо изолити.

Данас извођење нужничке и помијарске нечистоће стаје сваког домаћина знатних ако не и великих жртава, а у колико би и у томе погледу имали користи од канализације није тешко оценити. У једној од првих седница ове године, поздравивши се питањем на који начин да канализишемо варош т. ј. којим се изворима можемо послужити па да без оштећења чинимо оно чему нас дужност позива а што и интерес сваког појединог становника захтева.

Одвојено од тога стоји питање: шта нам треба још овог издрже пролећа учинити да пре толики дана откоњемо ми и са скупим жртвама ону велику опасност у бари венеције, и којој мало час помислих. Јесена се епидемија појавила прво у граду па онда у саванали. Питање је да ли је ова из града прешла у варош или се је у Саванали једновремено јавила.

Становници оних имања у саванали, код којих се канализска нечистоћа изливала и задржала, могли су и могли до сада по толико пута да помисли. Ако смо их до данас одбили и упућивали да се стрпе „*for as male*“ то у будуће више не смеже чинити.

Ја сам дао да се изради пројект како да се од велике пинаре продужи данашњи канал до споменачке улице па протокромом ж. насеља, која граничи приватних имањима, спроведе на ширини код најразвијеног сајгуба, одакле оштер испод Ђурије намет новог насеља дубоким шанцем да се канализација изврши до Саве. Наш инжењер г. Љотећ од великога посла није могао стићи да нам изради пројект за продужење овог канала који данас долази до споменачке улице. Чим пројект буде готов, мораћемо — бар ја мислим — одобрити да се послу приступи како би канал извела до Саве пре првих толиких дана. Колико смо дужни учинити ово из безјази да се с пролећа не појави опет коlera, толико и више и да би откоњени беху од имања оних становника, код којих се данас канализација изливала и који имају право да траже да се заплате и грозне спасу.

У току године одобрена је иста приватних са општ. канализација по вароши и торници молилаца и сваки је платио по 60 динара тавсе на то одобрење.

*

Све што смо на осветљењу вароши могли учинити јесте знатно повећање броја варошких осветла. Крајем претпрошле године било је 411. општинских осветла поред 280. међавијских, који се сви укупно пале сваког вечера. Добијали смо многе и многе молбе за осветле али и без тога увећали би њихов број да се нитом морали вратити у границама буџета. Ипак за то могли смо додати 42 осветла. Баш ово слабо повећање броја светил-

них доказује нам да ни са осветљењем не треба општевати, ако нисмо ради да нам се једог дана народи да јавно сигурности ради сваки сопствени имања редовно пали осветла ноћу.

*

Мисао о регулацији баре венеције покренута је јаче претпрошле године, употреба на општинском јесу ли и у колико сопственица имања, која граниче баром, заузела општинске утврде. На јавност, на ово позвање има много основаних закључака па чак и доказа; али пошто је ствар колико деликатна толико и замашна, јер је треба свестрано испитати а то је: скопчаво са тешкоћама — није комисија, која се поме бави још готова са својим пошлом. За регулацију у бари венеције добила смо близу паребу од г. министра грађевине по којој смо имали у плану регулацију, издржав од стране министарства, да у цртамо лавију за отварање сваке улице аспира станице, почев од споменачке, парависно са жељезничком изградња Дунавског монопола. Комисија одборна, која је имала на лицу места да одви упртају у план лавију за ову нову улицу, једновременно продужила је студију за свеколику регулацију данашње баре. Ист је нам извештај изнн на решење у једној од првих седница. Овае да поменем толико, да је она истакла два главна аспекта односно измештања мало нијаци. По једном ова би се налазила на простору између новог насеља, парависног хама и позавде стране саваналских имања. Заузела, би разуми се, општински земљишта: колико би за та времена требало осигурати остало би се парависно канализационог расподела. По другом, нијациа би требало измештати на простору између станице, Савс и лавица, а земљиште, које је првобитно обухватило, парависало би се, улицама просеком и расподало цело. Без сумње, нала ће нам свистрати и ценити које гледнице да увејимо с погледом на трговинску потребу као и развитак саобраћаја и свега жељезнице са Савом. Са овим питањем, које није од малог значаја по економско трговинску страну наших варошких реформара, не треба остављати не решено и друго још много наше важније питање о регулацији обале грађевине реја. На протег, одложимо ли ово и даље, учинићемо граду штету пошто ће нам за релативно кратко време водња струга, изловити обалу до аспира сваке жељезничке изградње. Разуме се грађевина која огромно је предузеће; али је ово скопчаво и са изворима за исплату, па нам је у толико лакше неоповенати на сопственој штети. Пре неколико година, општина је у колико ми је познато, имала прилично нововојних пошуда за тај посао. Јесу ли или не оне биле и озбиљне, не знам; али што знам — јесте: да би у свако доба могла наћи практичних и корисних путева за ову већ изодана потребну реформу. Што се тиче насипања баре венеције, које је у нераздвојној виси са регулацијом, може се само жалити што смо прошле године извустили из руку прилику да се брзо и ефикасно и ово изврши. С приватне стране дознали смо да ће нам се пошуде подићи и по овом предмету. Хоће ли и какав оне бити видећемо. На случај да их без наше иницијативе баш и не буде, није са нас скинута дужност да нађемо ускоро начина како да напнемо бару.

*

Комисија, којој сте поверили да ишаће начин како да се регулишу магистина и пешачишке улице да општина не чини других сем жртана у земљишту, свршила је свој задатак и узете су изјаве становника. Тако ће се моћи ускоро довести одлуку за регулацију тих улица. Међутим треба нам имати на уму неспасну питање: зар је оправдано да се општина упушта још даље у регулацију једне незнатне улице на самом крају вароши, кад је други низ година ч у самој средини, где је највећи и најживљи саобраћај морати трпети улице узне преко сваке мере. Кад је „регулација у ширину“ неопштена из општинских руку, то се вршила и врши најмање по њеном нахођењу, не треба нам одрицати се права на учешће у решавању регулације преко шанца. Истина је и да и ређује и да одобрава издешава је г. министар грађевина; али ако општина не буде имала представу, која захтева свака да и најмања исправка улице личи, не може се регулација ни наредити. С тога гледати, не би требало у погледу регулације нас шанца ништа да предузимамо пре, него се утврди план на регулацију целе вароши и ред којим би се регулација вршила.

У току целе прошле године грађевински одзак протеро 260 је приватних планова за изградњу ових који су то тражили. Суд није могао узети тачије само г. Накола Х Поповићу пре него се сврли парница, коју је г. Х. Поповић тозео био са општинском још претпоставке године, кад и њему као и Браћи Крављанац, њасмо могли дозволити да издешава издеша од њих, у непосредној близини новега гроба, распродате и подиже куће по јасном пропису санитарског закона, која то забрањује. Но и највиши суд нашао је да се тачије не могу украјивати њасмо. Према овоме, би сте одобрили 10 новембра да се тачије г. Поповићу потврде али у потврђују узесе поред обичне формуле и то, да се потврде чини на основу ранијих тачија од целог имања и на основу пресуде одобрене свима судовима, а у потврђују да се издешава да општаски суз потађујући тачије не прима на себе издешава одговорност, нарочито ако би ова потекла из санитарског закона, који забрањује грађеве кућа на мањој близини гроба од 1000 метара.

(Наставиће)

НЕ СЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(паркижом „Сокој“ у)

Петроград 12 маја 1887.

Равдраженост, која од ово неколико недеља беше духове узбуркала стишала се мало по мало. Овогодишње пролеће беше нам донело, колико јако толико, и разноврсне потресе. Тако, и прво, имали смо манифестацију плеомства руског, која хтеде, да нам у сред Петрограда, приреди, истина благо али

тек, извесно издање чувене „аугустовске ноћи“ 1789. За тим дође атестат на гару, или боље рећи за вера откривена на само један час раније од преласка на дело. Још се свет не беше повратио од овог удара — кад — ето та закона о насосима и читана буна у страниј колонији овде. Напоследку, у мало што нас не запази Шведска варница са Павиј Мозела... Али, као што рекох, од ово осам дана духови се стишављу. У званичним круговима, нарочито, говори се само о предстојећем путу царевом на Дон и Крим. Цел самог пута је битно политичка — да се Козацима представи њихов командават, мали царевич, који сада напредује војничко му пуколетство. Даље, хоће се да држи смистра над њомом флотом Црноморском, не дано успреком из гроба севастопољска. На спомен овог догађаја, из Ростова, који је до сада зависно од владке у Тагазрогу, постаће столица губерније и ући ће у огромну покрајину донску.

Све општине на црномору спремају се за достојан дочек цара, који, већ више година показује да не мари за ону, ону му тако омилеву, Лаводију. При том свакоме је овде познато да бављење на Криму не годи парци која претпоставља његовом лепом небу магловиту околину Петерхофа и Гачине. Него, цар је, као и сви патријоти руски, владз пигањом Козацима. И он је у своје време био њихов „атаман“, а увек се бринуо како ће да одржи код њих оне особине које су то племе прославиле. Данас, кад им представља свога сина, он је сретан што тиме још јаче привезује „ратоборни народ за династију Романова. Нити је он мање веран блажену спомену деде му Николе и славне преткиње Катарине II-ге кад тако радо прихвата прилику да се покаже мртварима Црнога мора као наставник њихова дела прави и господар Истока

Што се полузваничне штампе таче, ова видно по наредби поступа кад, као заливена брзина предстојећем путовању царском. Као што се зна, последњи атентати показали су да и у Одеси и на Кавказу постоје неколико тајних друштва припадјућа најстрашнијој грани партије терориста, а према којима су психицисте — још и псеће. Наравно да полиција сада врши позорничку јој дужност и у Ростову, и у Тагазрогу и у Јалти, Севастопољу и Одеси. Пра то, све трупе размештене по средњој Русији добиле су налог да пошлу одреде који ће стражарити над целом жељезничком пругом до маста. На свакој посаови врсте биће запаљене ватре које ће ноћу осветљавати пролаз царскога

воза. Једном речју, све се чини противу свакога случаја, са уверењем да ће се успети.

Ако се сећате, ја сам вам / последњим писмима писао о нашој беди финансијској, о трговачкој и индустријској кризи. Да би се томе помогло, министарство као да хоће да прибегне једном јуначкоме делу — а на име: да уложи посао на јавним грађевинама. Ви знате већ, колика живост влада у аргументима Петрограда, Кронштата, Севастопоља и Николајева. Али сви ти послови ништа нису према двама великим предузећима на која се сво одлучи руска влада. Ствар се тиче, прво, једног великог дообраћајног канала између оних две велике реке — Каспије и Азова — Волге и Дона. О овом капитализмом предузећу сањао је још Петар Велики, али се оно нешто одлагало до вечного надања у погрешно схваћену „економiju.“ Отварање тога канала има дати постоја трговини целог Југа, а обогатити нарочито Ростов, Астрахан и Царчин. Данас, кад европеја наједна вади источне проле из веко не им усамљености и о орезе китије, Црном мору као да је сушево га, бар колико и суецки канал, послужи за коначу између Европе и Азије У истом реду мисли црски Сепат дошао на је један други још грандиознији пројекат на име: да се предузме грађење једне огромне железнице која има изаћи Петроград са П. кином, а, ако је могуће и са Шангајем. Ево, дакле, једним потезом надмашено дело не само транскаспијске већ и америчке трансконтиненталне железнице. Вити у стању или железницом из Пекина у Кадакс — зар то није сан?! Каква се ту тамо књига упечатлика и успомена отвара, за кратко време, туристима двадесетог века! Али овде, наравно и није толико реч о туристима. Главна су ту два задатка: 1. о, да Русија обезбеди себи превласт над Китајем, како би у случају потребе могла без муке и дангубе водити своју војску под зајидне његове; и 2. го, да наврне на Сибир, Урал и европску Русију велику трговачку струју која потиже Падчанку, а коју Французи узаман покушавају да сроведу на Тонкин и Инглези на Бирману. Имајте, у осталом, на уму, да Сибир заливљу огромне реке, које су све бродопловне, и по којима већ ради читава флота паробродска. Сад између ових река (које су отворене 200 дана у години) хоће се да направе праве партије ове неизмерне пруге. А можете погодити са каквим је узбуђењем примљена сама вест од достигнуг становањашта! Отворила се права борба и утакмица у понудама и обећањима између појединих вароши које све хоће да добију железницу

за срећу и славу домовине им. Што се трошкова око грађења тиче они ће, докога, мањк бити по што се маса на Западу. Прво и прво ту неће бити откупљивања земљишта. Земља је у Русији и онако јевтина, а сад ју нуде бесплатно све општине на целој пројектованој линији Сабарској. Односно нади не, она је у Русији таква малекошт, ја се у многим крају општине нуде да ју саме плате. Долајмо таме још и хиљаде руских робљама који се на ово огромно предузеће дају употребити, као што се слободни заточеници или и Китајски иселеници дају за богатељу добити. Најзад, ако се ономисмо, да је Сибирја пуна гвоздених руда, и да је њено земљиште у опште узев као длап равно, онда ћемо паћи да је дело кога се руска влада подухваћа колико огромно толико и економно.

ЈЕВРОПСКИ ФИЛАТИ

НАД

Орбијом и њеним делима.

(A little reply to the big author of „The present position of European politics“ in the „Fortnightly Review“)

Давно је речено: *зде је среће ту је и несреће...* Још су Срби нападали на надмоћна непријатеља у утврђеним му положајима, и још се њихови славни ратна срећа смешала. Успехом, нарочито за десноме крилу, 7.ог нов., када је шумадијска дивизија отела од Бугара важни алдуморвачки вис над Савињом, потриван је сав бугарски успех на левом крилу (5.ог и 6.ог нов.) јер су Бугари тога дана, сматрајући се без сумње угрожена на своје левоме боку, напустили сав стечени положај на десноме. Али, гди је опет несрећа ту је над над и срећа. Овога нута стиже Румелија са својим конвентом, стаде на дрхћуће терације славничке, и притеже простом силом свога тегла! Са дозаском румелијске војске почиње, али не успех Бугара већ, неуспех Срба — *јер то није све једно.* Видев пред собом утврђену Савишину и у њему противника који је неочекивано појачања добио, и једнако добија — а изгубив (по Гончелићу) драгоцену време да непријатеља, док је још релативно слаб био, прегали и, по што по то, у Совају уђе — српској је војсци, управо после 10.ог (јер су и после 7.ог Бугари још врло зло стојали) остајало двоје: или да ризикuje да буде од све јачег непријатеља омак завапа и опкољена у драгоманском клану, и ту сагата помоћ из Србије, или да се повуче ка тачци гди се у крај-

нем случају може дати и опколити и опседати док помоћ стигне. — Да је било при руци, ни на мети, доволно хране и муниције, сва је прилика да би се српска стравна и после 10-ог решила на оно прво — ризикувала да буде и церирана у Драгоману — али, по што је условне за такву борбу могао пружити само један Ниш, са својим опконима и магацинима, то је и наређено одступање томе граду, као што је наређена потпуна мобилизација и *друга* позива и смију војничких резерва Србије.

Донекле и са првом наредбом између 7-ог и 8-ог нов. али свакако *другом* од 10-ог нов. престала је *офанзивна* а настала *дефанзивна* улога војске, која је, по објави рата, бугарску границу прешла.

„Дакле, тако благим термином, као што је *дефанзива*, зовете ви, Срби, ваше бежање од Сливнице и победу Бугара који су вас гонили“? рећи ћете и рекли сте на Инглевси, толико пута у вашим новинама и часописима.

Одговарамо: *таким и само таквим!* а то чинимо већ и за то, што, знајући географију, знамо: да, од Сливнице до парочите границе (*где су Срби стали и дефанзивни фронт направили*) нема за добре воге ни зимски дан бежања — за *комичке извештаје Картума* ни толико — а „побеђеним“ Србима, „које Бугари гоне“ требала је *чitava астрономска* недеља (од 7-ог до 14-ог)! Војска је српска одступала и одступила по наредбама које су могле бити и биле су (прва свакако од 7-ог) *погрешне* — јер је непријатељ много горе стајао, него што се знало и требало да зна — али које (наредбе) нам ипак кажу да ствари њиховим правим именима назовемо.* У осталом, какве је пужде и имали српска војска да „бежи“, кад љу нико није јурно? Сво државу Бугара после приватних успеха до 7-ог, па и после дојављивања румелијске војске до 10-ог, лично је на ону српску наредбу: „*кад биде — убага ти кираја*“.... Дакле, ако ми Срба можемо рећи да смо били *изненађени* а *били смо изненађени*, отпором јучерашњих Бугара, још су наше Бугари морали бити *изненађени* нашим одступањем од Сливнице. Они, уједно, нису својим очима веровати, сматрали су

у почетку у тај корак у напад српске војске као неку општину алузију, или као једну по себи веома опасну маневру. Нијболи, пак, доказ за овакав решење Бугара и после неуспешних напада српских на главни селински положај, *имамо* у самој ојасту: да они нису смели прићи ни заузети под жаје које су им Срби по првој наредби између 7—8 оставили били, као и то, да, кад су се Срби по *новој* наредби 9-ог нов. *врћили* напуштеним положајима пред Сливницом, они су их нашли *празне*, од Бугара несаузете и могли из истих 10-ог своје *напоре* на непријатеља обновити. *Тек*, 10-ти новембар (када је *напад* дринске дивизије одбијен) може се рећи да је српској *офанзива* крај учинио, и погрешну, првању наредбу *офанзивно*. Али и тада, и после, одступање је *извршено* у најпотпунијем реду, — у реду — која нису оставио непријатељу, не ни један убојни трајеј исто, ни једна коморџијска кола. Војска је српска одступила тужно и невестело, ако хоћете, и са обременом главом — јер ју је неважљивим неуспех до срца таштао — али смо да даде нове доказе, *како нем неуспех није то што и непријатељски успех!* Јест, тешко сваком непријатељу који уобрази да је српски војник *побеђен* само за то што је окренуо леђа. Кога добро зна тај се неће понети за лажним му погледом, а још мање сањати оно што Бугари усматре 10-ог! Оно и стари познаници наши на истом мегдану, Турци Огманови казали су у исто заблуду. У последњем рату нарочито, 1876 године, њихове су наше *непрестано* јављале, а јевропске новине на сва уста трубиле: како су Срби *овде* „*забављени*“, тамо „*са-трвени*“, „*о нама* до поге *побијени* — како „*беже* на све стране“ — једном ређу — како су „*про-пави*“ и „*побеђени*“, а Срби се све до Буинса, од носе до четири месеца *таквог* јављања, држе у главноме на истом положају; па и на Буинсу нису, батебернским једним изразом да се послужимо, „*унишчени*“ већ, највише, из једног ратног *страте-ијског* положаја *избачени*. Јест, многи је *непријатељ* Србинов на ове часе крвавог искуства морао пити па се то десило и „*сливничком — победиоцу*“ на *Пироту*! По свему се види да је и Батеберг уобразио био да је Србе (оно што г. Дилк каже) на Сливници „*победио*“ („*conquered*“) и да му само остаје; да нареди *бавља* „*Шуни Марица*“, гад се у триумфалном маршу бере лаворике све до Ниша ил. и Београда. Показало, *тако* је *морало* бити *несого* и *несогон* Бугара уобразиње, јер се *наше* не да објаснити *оно* *страховита* *тактичка* *погрешка* *наша* *која* *прегиза* *већ* и *у тактичку* *лудост* на *Пироту*, где се у *отвореном* *пољу*, у *равници* *на-редно* *излаже* *једна* *густа* *маса* *од* *50.000* *људи* *да*

*) Доказана погрешност саме и прве наредбе потекла је из не-достатка сваког резерва у последњим борбама војске, а када је *добитак* и *једном* *Пироту* са *нападом* *батеберга* *наше* *били* *хула* *привати* *Нишавој* *саме* *и* *на* *бугарске* *демонстрације* (на *Радика* *под* *Пирота*) *уједна* *се* *био* *по* *једној* *наредби* (7-ог) *из* *одступање*; *али* *да* *је* *проти* *наредба* *за* *повласто* *наступање* *Саванца* *напуштена*. *Бугари* *су* *добили* *драгоцену* *кривку* *а* *још* *рећи* *потврђивања* *из* *Румелије*, *тако* *да* *су* *већ* *и* *војском* *још* *били*. *Дакле*, *дакле*, *војли* *се* *и* *са* *овом* *маленом* *војском* *да* *издржава* *7-ог* *на* *можда* *још* *и* *чак* *по-кљино* *се* *као* *оштра* *непошћивост* *10-ог* *када* *је* *непријатељ* *ипак* *само* *ојачао*.

srpske vojničke tačke gledišta, na Pirotu nije trebalo bitke ni davati ni primati. Prava odstupnica, a prava pribirna tačka srpske vojske imao je biti *Ниш*; i kad je, posle prihvata neunesenih napada na Славину, наређено да се одступа, наређено је у исто време, да се утврђује околина *Ниша* (Плоча и Црвена Река) камо су имале похитати све резерве и концентрисати се све убојне снаге краљевине Србије. Пирот је, према томе, остао неутврђен, а батка је примењена на војничка разлога, *само у толико*, у колико је требало, задржати најући непријатеља, дати што више времена *друге* позиву да у Ниш стигне. *Главни*, пак, разлог за отпор на Пироту био је *политички* -- што се знало, да предстоји *прикључење*, односно, мешање „Јевропе“ или неког трећег, јачег од обојице.

Русија је већ громко naglasila bila, да не може више да трпи, ни очима да гледа „*братоуби ствски рат*“; па, по што је и она као и цела Јевропа предпостављала српски успех, то је, и пре српског неуспеха, Аустрија као бојишту најближем члану *тројанског савеза* било поверено, да укине крај проливања крви. Ми ћемо се на овој прилици свој тајни рата особено задржати, кад будемо дошли да кажемо своју о оној чувеној „*тајни тројки Кевенхилера*“! За овај нар главно нам је да истакнемо го факт: да су и Срби и Бугари знали, да предстоји спољна интервенција, *мешање треће*, на су се и једни и други упућали: да их обустави непријатељстава у што повољније стању заточе. Другим још речма, Срби су гледали да, ако икако могу, не даду да приморје застане Бугаре на њиховом земљишту; Бугари су, онет, тако исто гледали да добију *залогу противу Видина*, где су им Срби отели били цео крај до Ломе. Отуда — битка на Пироту! *Ево*, ако хоћете да знате, *да што* су се Срби на једној пограничној и нестратигејској тачни, упутили слободно се може рећи, у најнеравнију борбу, те том жртвом и несвесно пружили свакоме коме је стало до привичне оцне српско-бугарског рата *најбоље мерило и најверније огледало*! Јер, кад су Срби према Софији наступали, они су свуда наишли на шаваче и редуге а на Савиници и на малу Плевну. Обратно пак, кад су Бугари у напад прешли, они су имали да отму је дну управо *отворну варош* пограничну. На Савиници Срби обављају своје нападе али увек са једном и истом, односно све мањом, и слабијом војском јер никада не прекршења не добијају. Бугари, онет, не само да се на утврђена бране него се бране и са *све велик* и свежијим снагама, јер и

сваког дана, па и часа, *мога снага* из Румелије стиже, и Србе простом бројном преватом одбија. Али врхунац неравне борбе достиже се на Пироту, кад је два (или са обомелошћу и три) пута десеткованим Србима требало примати батку, пре него су и један батаљон поткресљења добили. Наистину једина грана или сламка за коју се борац српски на Пироту могао ухватити пред поплавом бугарских „дружина“ била је тогда вера и нада: да стиже и други позив, са *другим* и *сретнијим* пушкама и довољно мунџије, *к'о* и да се за њим сва Србеја диже и у помоћ му иде! Понављамо, *тј* упрво морални чинилац био је, а према околностима и могао бити и *ш*, једини паслов српскоме јунаку на несретном пиротском мегдану! Све је друго било протав њега — *све* — почев од густих сурих маса бугарских, које беху прекривиле пиротско поље и на њ се као талаз кретале, па до празне горбе и јон празније вишеклије *)... При свем том, ова шака некушане, измучене и изрешетане војске српске имаде не само смелости, јунаштва, већ и *мудре* снаге : да два дана, страшна и крвава, пркоси неумитном закону јачега. За цело ! Бугари имају право што не славе „*Пирот*“ тај властити успех, већ славе „*Смењичу*“ тај српски неуспех. На Пироту, Бугари су добили *варош*, добили су и залогу противу Видина, али, ако знају разлику између привидне и стварне победе, они су изгубили много више: *давши* *општем* *докака* *у* *једној* *отвореној* *дводестој* *битци*, *шта* *никова* *(о* *три* *брама* *да* *се* *не* *свабодом* *највећа*, *максимална*, *снага* *може* *да* *постигне* *над* *једном* *и* *најмилост*, *минималном* *војском* *српском*. А да не би г. Дили, или његови Инглези, опет како помислили: да се ми овде грешимо о историју и њену истину, својемо му о горњему последочити са **бугарским** депешама у рупи :

Тако на пример, *софијска* депеша од 14. у вече
ово вели о боју истог дана:

„Deko prišlo bugarsko nastupalo je u gustim kolonama, batalion za batalonom. Sam pripror biao je za oko dinjak. Knez se poneo bio sa svojim штабом на један везо од великог друга, од прдине нег километара од Пирота, а са њим се наје прве уђе у вароши. Knez је од нас позвао да су се Срби реини да бране Пирет, јер многи баталјони бежу гужвама пред њим кулама бео.

⁷⁴⁾ Као и *истеру* нико не башговремено не сати, да у Нокви
има Још немо изиђу зашета да иау у пуште, што, да је и
преме стига, Бугари ба Перет Још зауладе платана, што га на не
можа нинало на добан Овако, атали пузови морали су само
загурати на поштиа поволајна, да бе и испријате поге
дате и ланинати „да у Срба има Још војне не вале“; а у *истеру*
борице су са се дивиле даволот и дринот, са још немо бота
можила не оне друге див у којих бе Још на срећу нивоа измела.

реши. Осим тога, три батерије беху постављене иза по дванаест пушкара.

У четири часа, као какав знак, један топ пуцне са српске стране, а одмах за тим ватрен појас опасао ову српску линију и лево и десно око висока над Пиротом, док са крајње десног крила српског поче артиљерија живо дејствовати противу нашег левог бика. Срби су поглавито гледали нас на коме се кнез налазио, и у једном тренутку беху прилично забуне¹⁾.

Грамате српске почете туђи коњу и резерву артиљерију нашу у равници и мислили су да удари назад. У след овога свежа пешадија буде на врат на нос по слана у помоћ левом крилу, а и центар се онда развије у лавцу састављајући убојну линију од нека три километра дужине.

Покрет се изврши и снажно и брзо; на целој линији жестоко се бој замечне, јер су се Срби са највећом енергијом („avec une extrême énergie“) бринули. По што у даљем току мене моје батерије изложене испречу, пешадија српска навали са висока на наше (бугарско) лево крило и почне добивати мимички на тој страни. У исто време Срби изненадно и жестоко нападу на наш центар, али ту ми успемо да се одржимо. Ужасан дим и ноћ прекрати борбу, када око шест часова бојно поље осветле разне пламе вине. Вечерас је још било и једне страховите експлозије уарок које нам је непознат. Још више могуће казати колики су губитци које данас претрпелимо. Али борба ће се и сутра наставити ако т. ј. Срби не ударе на нас из Пирота²⁾.

Бугари који су ову допешу, и верују из Софије или управо из Цариграда „Јеврови“ послали, нису се у рачуну препирали. Одбилиши првога (14-ог нов) напада, вихорна похвала око Пирота (јер су нашој у вече напустили били) Срби сутрадан 15-ог прелазе у напад и, слободно се може рећи, простим јуришем и голим бајонетом попраћају варош од Бугара.³⁾ Пукови српски (седми нарочито) који су ово чудо извршили — Пирот од Бугара 15-ог по пратили — имали су свега, и то последња четири вишека од војника. Наредба је гласила: „да се само два метка смеју у напад употребити јер друга два имају остати за одбрану, — ако дође

до одступања.“ У самој ствари и истина, ови су се батаљони српски, са много јачим непријатељем по улицама Пирота вине гушати, по пушкарама, као што су га најзад из вароши мурдачки истерали! *Ахај!* ако је за попраћај једниг Пирота довозило било и мушко срце српскога војника за одржање његовог тражила се маса, требао је већ да стигне, други позив. Али његова авангарда, и ако је на врат на нос у кочијама јурила, тек је могла до Паланке доћи. Ово судбосноно закахићење, од неколико часова пред мрак, даде времена Бугарима да Пирот који нemoаху отети — *обућу*. Немајући већег разлога да се даду околицу у Пироту по у Драгоману, Срби учинише још један али и последњи корак назад — *јер помоћ већ беше ту* — и примирије затече Бугаре у Пироту... Тако је то било Господине Дилче! А сад — хајдемо даље...

(Наставак се)

ОПШТИНСКИ ОГЛАСИ

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању пољског имања општински је Одбор одредко, следеће казне за потрце, и то:

- а) код стених жита и ливада за потажени један квадратни метар 0.10 дина.
- б) код кукуруза за један струк 0.01 дина.
- в) код винограда за један употребљени чокот 0.40 динара.
- г) код баште квадратни метар 0.20 дина.
- д. код војника, пашака и брањика, од квадратног метра 0.10 дина.

Ово се јавља грађанству ради знања

Од стране општине вароши Београда 10 априла 1887 год. АБР. 229.

ЈАВНО КАПМЉЕЊЕ ДЕЦЕ

Ставља се до знања грађанству вароши Београда да је јавно капмљење деце краљем богњама отпочело и врши се сваке недеље по подне у 3 сазита у здању општинског суда у великој сали. Позива се грађанство да дену уредио доноси на капмљење, иначе ће се применити најстрожије законске мере.

Из седнице суда општине вароши Београда С.М. 4990 16 маја 1887 год. у Београд.

¹⁾ Да не буде то оној „тресути“ када је, по речима Вендербера (види његово отворено писмо „Journal de St-Petersbourg“ од деа. 1886), „кнез Батенберг положио своје државно тме: што је победио с борби вола (пешаке) у највећој групи тако тачан стрел у коњу, да су читави батаљони и батерије за мах мале бегови“. Нап се тај мизер девао извешаком победама другог дана (15-ог) кад оно у Пироту фиредео иштења „Шука Маршала“.

²⁾ Види допешу „Агенсе Нави“ — ове од 14-ог нов. у коме из бугарског гласног стаја у Цариграду.

³⁾ Кад ову весту српскојош шаку оријентацио на позабављани својој улогу легендарно артиљерије српске која је оном јуришу акцијски спречила, предходници бајонетисање бугарског резерву у Пирот — тако, — да, кад је одбегло колони бугарске на Сарајево (по цариградским депешама „лино од петнаест батаљона“) Јави нагла у Пирот напред настунајућих Срба, она је ту нашла, у месту, потпоре и напона, наредбама нису која јој је, козико већ није удара гошема застра, друштва у бежању иранала.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАТЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКОСТ НА ТАБЕЛУ

ЦИНА ЗА СРБИЈУ:

ЗА ГОДИШЊУ	3 ДИНА
ЗА ПОЛУ ГОДИШЊУ	2
ЗА ОДЛУКЕ ЗАКАЗНЕ НА ГОДИШЊУ	5 ДИНА

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА.

Цена је огласна 6 дина, пара од врсте.

Преплату која садржи годишњу или више година, се плаћа унапред.

УПУТСТВО НА ПРАКАТУ СЕ.

Неплаћена новина не примају се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ВАНРЕДНА СЕДНИЦА

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(О ПОВЕЉАВАЊИМ КОНЦЕСИЈАМ)

8. Маја 1887. ГОДИНЕ У 5½ САТ. ПО ПОДНЕ

Били: Председник општине, г. Састомар Николајевић; члан суда, г. Јанчић М. Јанковић, саборници и замењени: г.г. Васа Дучећ, Серафим Станковић, Коста Петровић, Коста Протогорић, Д. Ђ. Милановић, Милутин Ј. Марковић Марко Степановић, М. Д. Касије, Дим. Пауновић Милић А. Павловић, Др. Ђ. Димитријевић Стеван Јосифовић, Јов. Д. Сисајковић, А. Ђ. Кумануди Јов. Дабар Фердинат Ровети, Павле Мачић, Др. М. Т. Ђоко, Јанчић Х. Флај, Миљко Павловић, Милија Антонијевић, Н. Ђоко Др. М. В. Вујић, М. Кретић, Ст. Допр. Стојановић, Никола Д. Касије, Св. Ј. Јанковић, Никола Ђорђевић, В. Д. Стојановић, Јован Петковић.

Г. Председник. Говорио, време је да почнемо.

Одбор је господе, у својој седници од 16. Октобра прошле године напустио понуду, које су пред њим биле и грађевну трамваја, пројекат од 6 одреда, усвојио као најповољнију понуду г. Павловића и конзорције и изабрао једну комисију од стручних техничара, и прихватио правниша захтев, и је ће на основу те понуде саставити уговор са конзорцијом.

Ја сам ту комисију, пошто је конзорција поднела детаљан план, савлада и она је, и деља рачуна о приметбама, што их је учинио г. Министар Грађевине, саставила уговор, и тај уговор са својим извештајем предала ми је.

Према важности предмета, ја сам за решење тога савео ванредну седницу, и молим вас, да изволите чути, како тај извештај тако и уговор.

Деловода чита.

Извештај комисије

Одрешено да састави пројекат уговора са концесионаром за грађење и пловања трамваја у окренима Београду.

1.) Комисија је представила планове, које је концесионар примао члану П. услова концесије поднео на одобрење, и стручњацима трасу трамвајску на лицу места, изаша је следеће:

Од гостињане код „Српског краља“ т. ј. од тачке 2978,9, да иде линија по алеји, и то, да та алеја буде

оде колосети трамвајског. Сагласио се да буде од тр. 31 па до краја гостињане код „Српског краља“ као што је у ситуационом плану жутом бојом означено. Одавде да иде линија сиво по жутом бојом означеној траси до 3281,43 од које да се иста линија у луку са полузвучником од 35m од „Олазнице“, која је у плану са жутом бојом означена учинила је о тога, што би се грађењем трамваја по плану линија измислила без нужде искривања, а по прасењу линији мостовице улица сувише стеснила а не стимале узлед потребног стисања због пада искривања.

2.) У концесији, која је предузету маћу дата, нема ни где говор о преносу робе лати се из ње излази, да му је то право дато: међу тим концесионар намерава да сагради и линију дуж савете обале и пр. по робе. Ова линија положена је као локомотивна железница а не као трамвајска, о тога што пресеца дрваре са полузвучником од 150m За тај случај ако му општина ову линију за пренос робе одобрим, ми смо у плану жутом бојом упртати трасу, која би ту трамвајску линију провела пресецајући како се леби морале дрваре пресецајући.

3.) У случају, ако би се и обале линија одобрим, имао би код тачке 270 (тачка 6.7) излазак мост од 4m чисто ширине, како би се осигурила комуникација до савске обале.

4.) Код 5947.81 да се полузвучник смањи на 25,0 метара, те да се државни план не сече.

5.) Код Рестаурације у Топчигери (тачка 48,46 и 48,76) да се линија повисе на 12 метара од старе линије.

6.) Површина земљишта на маринском тргу, коју је предузимач за реизве тражио сушење је велика по нашем мислу и требало би је на 9000 □ м. свести.

Осим тога и само мисло није подесно изабрати, пошто се у срединам вароши налази; усред тога би требало предузимачу дати друго какво мање спупночено место ван града, као и, вр. на трамвајску или на сами ван државу, јер је место, које је предузимач за реизве тражио, пре свега од велике потребе и користи по општину, а после се и због хигијенских обзира не би могло дозволити, да конушнице на 120 м иште кова буду у срединам вароши.

7.) члан XX. требало би поштити и то овим: ако концесионар не би плаћао уредно порезе означене казне општина ће имати право наплаћивања се ималојем поаретном и неопрећетном трамвајском у Београду а пошто се тим начином не буде могла наплаћивати, да тада предузимач изгуби коначно концесију.

8.) Члан XII. треба поунати овим: На варошкој линији треба свазак 15. минута по један путнички воз да саобраћава. Ред возова за Топчидер и ново гробље утврђујуће концесionar у споразуму са општином.

9.) За тим је комисија приступила склапању пројекта за уговор са концесionarом, и после свестраног обавештења дошла је до споразума са концесionarом по ком би уговор овај требало по пројекту, који се у прилогу општине подноси, закључити.

У члану VI опшних услова уговора обавезује се општина, да ће радити на томе код Краљевског Владе, да се предузима ослободи од непосредних пореза, и ма да постоји решење госп. министра народне привреде по ком се он не може ослободити од пореза; по то што предузимач није никако хтео на то пристати, да се овај члан изостави, јер се нада да ће му се можда доћије та олакшица учинити; стога смо овај члан у уговору задржали.

4. Маја 1887 год.

у Београду

чланови комисије:

М. Марковић, с. р. Влада Марковић, с. р. Светозар Зорин, с. р. Милан М. Павловић Ст. Добровољскић с. р.

Г. Дам. Миловановић. Пре него што се почео читати уговор, ја имам да учиним један предлог.

Сви ћете господу признати, да је ова ствар, о којој имам да већам, веома важна. Баш та важност мена, налаже мени као престаницима ове општине, да строго пажљиво на све могуће правике и на поједине ситуације да не дође општина у негодан положај. С тога ја предлажем, да се како извештај, тако и уговор штампа, и сваком одборнику по један екземпляр преда, те да све такве у чему изложено изјављује проштудирамо како нам се не би што поткрило и да се не би доћије кајали. (Чује се врло добро).

Г. Милојко Павловић. У колико је мени познат концесionar, који хоће ово да изврши не тражи од општине никакве гаранције. Ми сад имамо ш њим да се договоримо, којим линијама треба да иде трамвај и једино о чему може бити говора, то је што се у говору тражи да га општина ослободи од плаћања пореза. То можемо сад одмах решавати и решити, а није нам нужно да уговор штампамо, и да нам због тога пролази време у напуд.

Што се тиче тражње његовог, да се ослободи од плаћања пореза, то држим да општина не може примити, на себе, а није ни право, нига ће то држава одобрети.

Р. Милојко Павловић. Ради објаснења те тачке одвојено пореза, ја би молио да се прочита уговор, па ће се онда видети колико се он обавезује; а шта тражи. Цео уговор је направљен на основу услова, који су предузимачу дати.

Дакле молим да се прво прочита уговор, па ће се уверити, да не треба да се штампа.

Г. Председник. Ја мислим да ће и господи, која мисле, да треба да се штампа, кад се уговор прочита, видети, или бар са већим убеђењем говорити, да ли ће требати да се штампа или не треба.

Г. Јован Дилбер. Молим Одауд да трамвај претвори на парног у коњског? (Жагор.)

Г. Председник. Молим вас да прочитамо уговор (чита) Кто, то је господе уговор. Сад извеште.

Г. Димитрије Миловановић. Шта је за мјам предлогом. Није нужно да хтимо. Ствар је за објасњење штудирање.

Г. Милојко Кљиди. Ја у колико сам сад чуо тај уговор, ми сад немамо шта да приметимо. Једино само ако би хтели по предлогу г. Миловановића да штампањем и е тога различито ствар.

Ово што се у уговору помиње, да га ослободимо од плаћања пореза, не разуми се, да га ми ослободимо, јер он зна, да то у нашој руци не стоји, него он каже да поразимо код владе, ја се од плаћања пореза. ослободим. Све што се имало приметити на уговор, то је (што се не одређује у исти дан, кад ће тај носач огласити али то је ствар таква, да се овде без штампања, можемо решити.

Г. Јов. Дилбер. Да ли ми имамо права да одобрамо линију око сазаре о том треба да се добро размислимо. На једино ово а нигде би се још о чему промислити за то треба да се уговор штампа и да се што боље проштудира.

Г. Милојко Павловић. Као што сам мало пре напоменуо, тако и сада напомињем, да нико од стране општине не сме да се обвезе, или да узме на себе да пореди, да се ослободи тај предузимач од прирета и пореза.

То је нешто, што захтеује овај уговор, јер не зна се, како ће то држава схватити. Ово је једино спекулативно предузеће, којим се иде, да се нешто заради, па према томе а држим, да ће га тежиће бити да га држава од плаћања пореза ослободи, јер би се тим створила ширмање врата, да и друге варошине нека предузећа чине, и да траже да се од пореза ослободи. Ово није предузеће индустријално, него спекулативно, и по мом мишљењу, није ни право да се ослободи од пореза.

Општина га може ослободити само од својих прирета, а иначе, од пореза то не треба ни покушавати.

Односно уговора не би имао много шта да приметим до само што би приметео о неким неправдама, које се нису изнеле у наду при одређивању линије. На пр. каже се: од железничке станице ала ће се овим новим путем поред Саве. Тај пут је отворен за општу комуникацију. Овакве ће ала и та линија.

Ја држим, да и држава сама треба да се постара да пружи један железнички крак до на сваку обалу. На жалост то она није учинила и то шкоди много нашој трговини. Ја сам разумео, да један вагон жита док се превуче до сваке обале кошта 6 динара, а општина наша, ако води рачуна о себи, мора тражити од државе, да она спроведе један крак, или ако држава то неће, општина ће морати сама то учинити.

Дакле у треба само видети, да ли се пролазом трамваја неби стеснио пут и да ли може остата довољно простора за сауживост.

Г. Председник. Молим вас господи не би желео, да ате предам у реч, али држим, да је практичније да решимо прво онај предлог г. Миловановића о штам,

пазу. То што сте хтели да се говорите задржите сад на после јавите кад буде говора о уговору.

Г. Мјајла Павловић. Онда ћу ја продужити што се тиче овог уговора у еписто. Ја нећам шта се има још тако много да штудира тај говор. У колико сам разумео уговор је начинен тако добро, да је концесionar добро везан, а општина се нема бојати да ће бити оштећена.

Од моје стране ја би овај уговор препоручио да се прими узимајући само неке мале сатнице, које се могу поправити, и које не треба да нас одведу да и даље разлажемо ову ствар.

Г. Никола Ворџевић. Ја држим господо, да овај уговор не би требали штампати се тога, што је врло кратка и у неколико тачака може се читањем тачка по тачку прочитати. Друга је ствар, кад би се морало проучавањем и уношењем пенита и решавати, као што је то код понуда на стање водозода. Мени се чини, да баш ова господо, која су прогласила штампању понуда, сад су противно мишљења, и предлажу да се штампа. Како то изгледа? —

Г. Мјајло Ђустић. Узимајући у обзир све све примедбе, које иду у корист да се уговор штампа, ја имам с моје стране да приметим, и да вам обратим пажњу и на ту околност, што ће се трамај везати са станицом железничком и обалом савском. То је питање које асесци и у интересе државне и у интересе општинске, те с тога је и нужио да се штампа, а на то време, да се општина обрати министру грађевине, и да блиско дође с њим у споразум односно то неге, јер министар може о томе са свим дружице мишљење имати. Општина не може да каже ми ћемо да вежемо железницу са обалом. То није у њеној власти.

Што се тиче самог уговора, он је по себи врло добар и због тога, што ће се штампати, не мора се за то дуго отезати. Ми се се можемо омет на ова три дана одје састати, а на то време и уговор ћемо проштудирати и видети, како се овој вели мисли влада, на ћемо лакше уговор усвојити.

Г. Председник. Господо, ако се не варам баш у понуди је био говор о линији, која ће повезивати железничку станицу са савском обалом и та је ствар ишла код владе и она нам није ништа пристигла.

Сем тога ми омет с тим, што ћемо примити уговор не решавано десетинамисно ствар, него ће она омет њи влади на оделу и одобрење. Не треба дакле председништво да иде влади и да се споразумева, кад ће то после решења одборног њи.

Г. Кошта Пригорац. После извештаја комисије, после прочитаног уговора, ја господо имам да захвалим члановима комисије у колико су вредни били, да нам јавносу укрлато све важне поједности, које нам дају свако, да можемо јуначки да приступимо решењу. Али господо не мојте ми замерити што ћу изјавити, да ми не треба да приступимо решењу једнога оваког важнога акта, и да не дамо исти јавности, да те види и остали свет који се на ову ствар интересује.

Ја сматрам ову ствар као врло важну, па и само ово питање, хоће ли се штампати или неће. Ми не треба да приступимо раду и да примамо у тако малим прама

поднелимо уговор, пре него цети не изнесемо на јавност у нашим општинским новинама које ће први дан доћи на ред, па да тако имамо исти штампан у нашим новинама, ако га нећемо иначе штампати, и у истој да имамо прилике, да тај уговор проштудирамо да не сегамо ни једна тачка неопштудирама. За ову ствар свет се веома интересује. Ја нам то могу гарантовати.

Ја господо укрлато говорим њихом. Ја нећам крвати да придем у детаљну ствар и дам свој глас пре, но што би првшао мисли господо, која кажу, да ствар изнесемо на јавност и ја приступам уз мишење господо председорника, да се уговор штампа.

Г. Мјајло Бујић. Господо, кад је ова концордија још први пут поднела понуду, ми смо имали све главне услове, још онда, који су сад у уговору изнели. Ту је питање о мрежи, коју је општина дозволила и друго питање о тарифи. Ми смо оба питања примили.

Друго, ми смо изабрали једну стручну комисију, да и она каже своје мишење, и она нам је казала своје мишљење и о мрежи и о свему осталом, и треће, што ме руководи, да није потребно да се штампа, то је да ево подухвте по мом убеђењу није на близу као што су друга општинска подухвте: као водозод, канализација итд.

Ја сматрам, да је ево подухвте релативно само на предузетача, а не и на општину. А ми све што имамо да видимо, то је на пену, и линију куда ће ићи.

Што се тиче другог узлова, да се ослободи од излаза пореза, ту треба општина да му помогне и да поради код државе, па ако држава не одобрџ, то је нова ствар.

Далје не налазим на потребно, да се ево штампима, и ето сам да се пређе на претрес тачке по тачки.

Г. Милак А. Павловић. Онда се господо изнесо мишљење од неке господо одборника, да се уговор штампима аа то, што ми по говору г. Кошта Пригорца изгледа, да је ова ствар нова, која не треба на брзо да се реши. (Кошта Пригорац. Ни сам казаш: нова ствар)

Изјавите, може бити писам разумео. Али сам знате да је ова ствар била пред одбором, па је дата комисија на штудирање, и она је дала извештај и усвојела све садање услове, па је на основу ових прављен уговор по одобрењу и решењу одбора, и тада су постављене неке обавезе, да кад се поднесе влади, да се на четрнаест дана и прими.

На сваки начин у уговору стоји једна тачка, да ће општина да ради на ослобођење концесionarа од излаза пореза. То може бити да ће бити изјавио, али баш та тачка стајала је и раније.

На нама не стоји никакна обавеза да те, предузетач тражи, да ми само порадимо на томе, а не стоји нам обавеза и да мочамо израдити и да без тога уговор неће да се изврши. Ми ћемо порадити и ако израдим добро ако не израдим ништа није ни било, ми смо наше испунили. Кад сад у овом уговору немамо ништа новог, и није ништа непознато, ни толико, онда, на што да се цети штампима.

Што се тиче ове обавезе линије г. председника рече, да је то раније условима комисије одобрено. То није одобрено. Њима је одобрена савска линија а не обална. Ми смо тражили, имајући у виду, да је зграда тесна, и да

je izložena velikoj komunikaciji — da on podigne znanje pored obične savske duž obale, ali odgovoreno je, da to ne može biti, što bi to koštao prao ukuć i trebalo bi mnogo novca utrošiti za utvrđivanje obale, na oštoga je komisionar uzeo na sebo samo laniju savsku — kroz ušace.

Sad na jedan put komisionar izlazi na krah: Savska lanija ostaje samo za polovine obale, a ova obala svu laniju otklada na vucenju ribe.

Ovim preduzimač čini trgovачkom svetu uslugu, jer znate da ne šta košta rešenje robe, koja dolazi podom, i mi treba da mu budemo obavezni na ovu uslugu.

Mi smo narочito tražili od vlade da se vese dižeja od željezničko stanišce do savske, jer poštoje od željezničko stanišce i istoimenoje kopita prao mnogo.

Ma gospodo ne maemo se čini bojati, niti nam treba ugovor štampati, dakle je sve kod vas anise puta bilo, jer sve što mi ovdje uradili budimo opet mora biti na odobrenje kod g. ministra.

Meni čudno izgleda, zašto to sad gospodo neka traže da se štampaju? Ja hu nam obratiti pažnju na jednu tačku, kojom se je opština obavezala, da mora za 14. dana stvar rešiti i usvojiti od dana, kad joj ugovor potpiše, i ako sad mi počnemo čini izlazišim štampanjem rešenja odugovlačiti, onda rok ho ovaj obaveze priti i i ko ho nositi za posledice odgovarati.

Predsednik. Ta tačka u konvencije nam od danas, a ne kad je komisionar došao i isti mi ugovor predao.

G. Gosta Petrović. Gospodo, najvažnije sve stvari, koja koja nam je izložena na rešenje, pogleda se u ovom tom aktu, što je rok tražaju istog ugovora 90. god. Da nama nima drugo nego samo taj drugi rok, na koji ugovor ima da traje na bi bio dovoljan razlog da se usvoji predlog g. Mate Milovanovića, a i da ne navodim više primera koje sami neka govornici navodimo, dajući svoje mišljenje da se ugovor sad usvoji.

Ali pored toga ima još jedan razlog. Gospodo koja su govornici protiv predloga Milovanovića, juče su rešila u jednom takođe važnom pitanju, da se štampaju povode ovih ljudi, koja su iste učinili o stalnim vodovodu, kanalizaciji i osvetljaju. To je učinjeno na predlog komisije određene za proučavanje tih povoda, koja nije poslednja instancija, kao što je odbor. I kad je to učinjeno tako, a za ovo se nebe, onda ja neznam čime se to može pravdati.

Ko što malo pre reko, gospodo, koja su da se ugovor odmah primi, navodim u takođe po neku primedbu. Na pr. g. Mesta Vujač kaže, da primamo samo na ovo i na ovo na da sad odma ugovor rešimo. To gospodo ne ide tako bar da mene kao za pravilna kaže ako, a čini mi se da ho nama biti i teško.

Isto tako, i na tu sortu primetio je i g. Kaniš. On je rekao ne nima se kad preduzimač treba da počne to traženje kad bi ugovor dublje proširivao, možda bi rekao, da nima još nešto. Dakle te bati primedbio i zamere koje je učinio u nekoliko i g. Majajac Nalodivih pokazuje nam da sve što nam je sad pročitano, ne treba usvojiti savski ovako bati, kao što se predlaže.

Po uzalud dublje u samu stvar, i zbog toga, što ne vidim nikakvu opasnost, za opštinu, ako bi se štampi-

vanje ugovora u neki bolji študirača rešenje ovih pitanja i naknadno nekoliko dana — ja sasvim usvajam predlog g. Milovanovića i držim, da se to tako ne treba anise niko protiv i ja da govorim.

D. Nikola Torbica. Gospodo koja traže da se štampaju ugovor, bati uhapiti na jednu tačku, o kojoj ne treba velikog razloga, a mnogo malo je nužno da se ugovor štampaju. A ta je tačka o roku koji traje 60 godina.

Ali je i reči to uslov zbog koga treba da se štampaju, o da mi možemo sa ugovorom isprati ovde sad prao bati na da kažemo, rok je dugi, ne možemo da primamo.

Što se kaže onoga, što navodimo g. Krstić, šta ho da radi ovaj od nas vese stanišce željezničko sa savskom obalom — ja držim da je g. Nalodivih vrlo dobro objasnio. Ho na slučaju da vada to mesto ne odobri, onda ho ugovor doći u nekogu obit te vese.

G. St. Dobrićević. Ja sam uzeo reč od g. predsednika da govorim o ugovoru koja je u večeršnjem sednici na rešenje, — ali pošto je sve razlog moje utvrditi poštovanja predgovorika g. Milana A. Nalodivih, to sad ne mogu ovi govoriti, što sam mislio, jer bi značilo, da postoranim smo što, što je g. Milan rekao.

Ja hu sad ovi da govorim o autoritetu predsedništva opštinskog.

Gospodo, ova je stvar provalila kroz nekoliko opštinskih sednica. Ova je poznata svima, i ako nije, to bi se moglo lakogo zamisliti.

Ko što je rekao g. Vujač, ova je bila u odbor svoj sednici još u 1886. godine i rešeno je u nacelu, da se ovo predloženo primi i usvoji i na samo to, nego je odobrio i sve ove tačke, koje se sad opse u govoru navode. Jer o ta ponudila imala takvu sadržinu, da je ova i služ da za poverenje otoga ugovora.

Ta i verzija štampanih je bila u ponudama, i odobrenje su svele i u odboru imala gdi da čitaju. Dakle navodim ugovor, koji se oslanja na konvencijama, koje su bile i u odboru, i o kojima je i u pojednostavnim rešenjima, držim da je svakome poznat, a kad je poznat, onda ne treba na najviše misliti o tome: da li treba i da li možemo u četiri rešavati o važnosti ugovora ili ne.

Ako mi istera ne rešimo ovo pitanje, nego ga ostavimo na jednu sednicu, onda ho to pasti u oči i preduzimač i ostalim stranicima, i iznenađeno, da mi: ali iz smo u staju da je svatko, ali nebe da je svatko — i za to, radi ugleda predstavništva opštinskog, ja bati bio mišljenje, da se sad reši.

U isto vreme imam da primetim, da je odbor izabrao jednu komisiju i rešio, da ova u saglasnosti sa preduzimačem napravi ovaj ugovor; i to je sve urađeno, i nima je sad podnesen na potpis. Ako se sad ovaj ugovor ne bi u vojio, onda on ne bi bio obaveza za preduzimača ako bi se što došlo i tada bi se morala određivati još jedna komisija, da ponovo pregleda ugovor i tako bi moglo da se produkuje u beskonačnost. To nam ne bi služilo na ugled, a najviše ne bi ni pravo bilo. Za to sam mišljenje, da se još nečujno reši, a ne da se odlaže.

G. St. Čafo. Ne opšti. Gospodo, ja kao neodbornik, ali kao opštinski član, najam sam od gosp. predsednika. (Čuje se: Ne možete govoriti).

Г. Коста Петровић. Пре свега господине председниче, ја мислим да г. Чађевић нема права да говори. Он о овом предлогу не може да говори, а молим вас да му не дозволите говор.

Г. Председник. Ја мислим г. Чађевића да неговори, да се не би унудили и о томе у даљи говор.

Г. Милан А. Павловић. Ја се у тиме слажем са г. Петровићем, да не може да говори г. Чађевић о предлогу г. Мате Милановића. Но о овоме уговору после, он као општинеки инжењер, може да да објашњења.

Г. Милан Павловић. Госпоно, јасна је ствар пред нама. Ово је било пред одбором. Одбор је изабрао комисију. Комисија је донела свој закључак дефинитивно. Комисија је потекла од одбора. Ако сад не би ову ствар решеним, значило би одбору овом или комисији изрећи неоправданост.

Ова је ствар како се види штампана у општинеким новинама још 20-ог децембра прошле године, и одбор је то усвојио чак и како је.

Једино само, што би се могло о овом уговору говорити, то је прегрешке тачке по тачке, а онда, где би се јавило, да би се општинеки инжењери првљани, могао би се повраћати, да не би општина дошла у обавезе, које не може извршити.

Не стоји ово, што каже г. Коста Петровић односно дозвољено осветљених и т. д. То, што је било пред одбором није је одбор о томе разговарао, него је дао штампана неких комисија за преглед покуда, и што је она захтевала тако јој је. У осталом оно је друга ствар, она зависи у милионе, а ово неће општину ништа да кошта.

Ја се потпуно слажем са онима, који су да се нештампа, већ да се вечерас реше.

Г. Милан Бујић. Госпоно, ми који смо противни штампању уговора, не мислимо ни мало, као што неке рекосе, да ми мирно после да применимо све, него само ми хаћемо онда, да претресемо тачку по тачку.

Г. Коста Петровић. Напомиње какав би опасност била ако не печатамо. Нема госпоно опасности. Питање је, хоћемо ли да се штампа уговор или нећемо т. ј. има ли потребе да се штампа или нема; а ја мислим да нема.

Све је то било пред нама још пут; и ми смо све то тачку по тачку прешли и усвојили. Онда може само речи бити о целеходности или потребности два пута радити једну и исту ствар. У осталом, ако је одбор тога месеца ја писам у начелу противна.

Г. Мил. Крстић. Молим вас госпоно, овај мој предлог што сам ја учинио у првом говору није имао на то да се та ствар одговара, него на против да се то што предоче до краја. Ми нећемо онда да говоримо о томе, хоћемо ли трајати или не. Та је ствар савршена, по сад је питање о уговору, питање о томе може ли се овакав уговор закључити. О тога сам ја предложио био да се г. председник вратим путем споразуме са г. министром грађевина о свим условима овог уговора, а то је да што се бојим да ако усвојимо овако и погледа се све оно не одбри онда ћемо да ствар одужимо.

Г. К. Петровић. Имам само да приметим не говор г. Добриновића о то: он намера, а као што ми се чини пребицује, највише као да се ми чинимо невини онга што

је раније решено. Ми сви знамо врло добро да је ова ствар била пред одбором, да је по тој донесена одлука и да се општинеки суд усуде да одузе обратом дотадином министру за одобрење. Али баш у том акту а у тач. 15 ово шта стоји (Читај) Ова тачка, госпоно, казује да у одбору та ствар није коначно савршена. То докажује и тај овалт, што је по овој ствари одређена комисија. По овоме пак што је казано г. Добриновићем, изгледа као да ова ствар не би требала бити на да долази пред одбор, него да комисија сама саврша све што се по овоме има да саврши са предузетачима. По то не стоји тако. Одбор има овај уговор да прочуи и да га одобри или не одобри. А да одбор ову дужност изврши као што треба, нужно је да има за то више времена; и за то је предлог г. Милановића само од користи по ствар.

Г. Милан А. Павловић. Ја не знам госпоно да ли би имало смисла да се овај пројект уговора даје још један пут у штампу и за то, што се цела ова ствар и цео овај уговор осења на овоме што је од стране одбора једном усвојено, јер не може се сада говорити да ли су они услови били пред одбором и одбор о њима донео своје решење. Ово је све било једини пут штампано, био је пред одбором и кад су сви ти услови причитани донета је одлука кад предузетачи поднесу план да комисија са њима састави пројект уговора, и да се тај уговор поднесе одбору за потпис. Предузетачи ове ствари добијају свој концесију, и одређен им је рок од седам месеци да поднесу план о целом том послу, и они су та поднели за неколико месеци. Сад кад би се све то још једини пут штампало и враћало одбору, па ако би одбор онот вратио ствар комисији и затим кад му поново дође уговор, опет тражио да се штампа и т. д. онда шта би све то значило. То би могло тако да иде у безначајност и ми би дали о себи рђавог мишљења; могло би зми се рећи да незнамо шта хоћемо и шта радимо. Међу тим ја писам изгледа био за то да се овакав ствар олак саврши. Али што рече г. Петровић ми смо овом ствари довољно проживали; она је била пред одбором, била је пред комисијом, изнета је на јавност и примљена је и одобрена како од одбора тако и министарства и може се рећи од целог грађанства. Дакле, као што реко, госпоно овај није више питање о концесији на 60 година. То је већ примљено. Ово што је г. К. Петровић напоменуо за чл. 15. то је госпоно само о односима а не то је предвиђено уговором, јер је у једној тачки стањено да ће се предложити правила за возњу, и предлог поднети одбору на решење и одобрење. (Чује се са се реше. Доста је говорено)

Г. Председник. Дозволите ми госпоно само једну при међу. Ја писам био у општини кад је ствар донета о овој понуди, нита сам био кад је она предата комисији. Али залазим у актима о овој ствари и поднети услови једну тачку, којом се налаже одбору обавеза да пошто му се од стране предузетача поднесу планови за 14 дана мора донети одлуку. Дакле ја би напоменуо госпоно која ће сад гласати да имају у виду ту тачку у концесији, и ако би имало какве одговорности ако се та тачка не буде одржала у важности, онда да о томе размислимо. —

Дакле сад ћу ставити на гласање ко је ајто да се сад без штампања, чита уговор и о њему реши, тај ће назвати на; а ко је за предлог да се штампа, он ће назвати против. (настаје именито гласање).

Дакле, госпоно, решено је са 17 против 14 гласова да се овај уговор штампа. Ја мислим да се хоће да се штампа у примерцима и да се разда свима одборницима? (Јесте) Мислите ли госпоно да се штампа и овај извештај комисијски? (Јесте) Добро. —

Сад, госпоно, ставио сам на дневни ред једну понуду коју сам добио од Кљаја и хензорције а та је: понуда о привременом снабдевању вароши водом. Ја сам ју прочитао и нашао да ако би се усвојила, не би ни најмање прејудикovala око решења о понудама за водове које имамо пред комисијом. Изволте саслушати ту понуду (Чита).

Славном председништву Општине вароши Београда

Потписати усуђује се молати од славне општине да му дозволи, да сме недалеко од овога места, где је општина дала ископати бунар за потраживање и опит воде, — ископати о свом трошку један од 4 метра у пречнику широк бунар, и да направи на једном узвишеном месту из Енгеловца резервоар за воду, те да о свом трошку узведе кроз 15 сантиметара широке цеви воду у варош и то предходно у следеће улице: од резервоара из Енгеловца кроз Београдску, Крагујевачку, Краљ Милошеву, Цариградску улицу, за тим, кроз позоришну трг и Васиљу улицу, преко великог трга до у Мирној улици.

Потписани ће по потреби самоуправништва и општине вароши Београда о свом трошку поставити јавне чесме или бунаре, а општина да му дозволи продају воде без сваке обавезе општине, под следећим условима:

1. Потписани моли за дозволу продавања воде без сваке гаранције и обавезе општине, а за време док општина не добије или не сагради у вароши Београду велики водовод;

2. Потписани се обавезује од све воде, коју је славна општина као циту у здраву провинцију на означеним јавним бунарима продавати самоуправништву вароши Београда уз цену од десет — 10 — пара динареца за један хектолитар;

3. Ако би и славна општина за своје целих потребу воду хтела узети од потписаног, то се обавезује дати општини потребну воду за цену од шест — 6 — дина. пара хектолитар;

4. Ако би се појавио пожар, то се потписани обавезује да код својих бунара ладе пожарницима варошним потребну воду за гашење ватре бесплатно.

За саграђење овога привременог водовода моли потписани да му општина потребно земљиште за саграђење бунара, за кућу у којој ће се машине сместити за резервоар и за полагање цеву у улицама, бесплатно даде, а потписани се обавезује да ће све ове грађевине овога часа, кад општина отвори пројектирајућим десинитиним водоводом, о свом трошку порушити, и добијено земљиште у припадном стању опет општини предати.

Каждру у улицама у којима ће се подожети цеву оправити потписани о свом трошку опет као што је и била, а исто тако кад буде прави водовод готов, ковадити ће

потписани све предходно положене цеве, испунити ископане јаме и узводити каждру опет у првобитно стање.

Потписани се уједно обавезује да ће, на захтев Београдских кућевазних, узети овај привремени водовод и у куће те дати им воде уз цене и услове како се од случаја до случаја међусобно погode.

Потписани ће полагати цеву у улицама на овој страни и на оном месту, где му то општина одреди.

Корист која се овим популом општине пружа доста је јасна, а састоји се нарочито у том: што ће општина, односно Београдско самоуправништво, без икакве обавезе, и без икаквога трошка добити једину, здраву и циту воду у довољној количини: што ће се општина моћи осведочити о квалитету и количини воде преленом на покусном бунару, и што неће морати пренаплаћивати прављење десинитиног водовода, све докле, док се питање о канализацији и водоводу савестрано не проучи и реши.

Сакајиде, који данас носе воду из Саве по вароши, и ову воду уз цену продају грађанству, узимаће воду на чесмама овога привременог водовода уз означену једину цену и по што неће морати доносити воду чак из Саве, баве у цеву да ову згину изворску воду по вароши разнесе а уз јединицу цену, што што је сада продају.

Овим свега тога моћи ће општина лакше и јединије подизати улице а потписани је припремао да са општиним и ради подизања улица у погодбу ступи.

Подноси ову мољу, потписани се нала, да ће славна општина, уињајући велику корист која из оваквога привременог водовода по варош и њено самоуправништво произилази, без да јој икакве терете или обавезе налаже — узакити је и издати замољбу дозволу што пре да се овај по цеву варош Београд нуждан и користан ако прем и привремен водовод још овога лета може извршити.

6 Маја 1887 год. Београд.

Д. В. Кљаја с. р.
и хензорција

Г. Коста Петровић Господо у колико се на први мах да видети, понуда је ова добра и може бити да би била корисна по варош и по општину циту. Али ми сав знате да смо ми решили да нитом концесије освајемо у нашој вароши водове, канализацију и осветљења. Ми знамо да смо на то расписали конкурсе и да су се услед нашег позвања многа лица одавнала нашој тражњи својим понудама. Ми сви знамо да су те понуде упућене једној нарочитој стручној комисији, и да та комисија ради на тим понудама, али да још није довела никакве одлуке. Обзиром на ово што сам навео, мени се бар чини, да најобичнија разумност преци и недозвољена нам да о овој сади изнетиј понуди што ромашмо пре, него што комисија, одређена за проучавање поневутих понуда, не доведе одлуку о истим понудама, и док ми по тим понудама не донесемо коначно решење. Зато бих ја с моје стране предложио: да са решењем о овој понуди ставимо до год се не изире суд о већ поделим понудама за негу спар. Тада пак, и ако би се нашло да ниједна од оних понуда, коју су услед конкурса поднели, не конвенира општини да је прими тада да се приступи решењу ове садање понуде.

Г. Председник Ја сам изнео ову понуду за то што, по моме уињању, ова нема никакво велико несе са

овим понудами и сталним водоводом. Онда се тражи одобрење да се доведе у варош вода за време док варош не добије своје сталне водозагоде а кад то буде он престаје са својим радом. Ја сам ово изнео сада пред одбор за то што сам и сам лично, и по жељи грађанства мислио о начину како ћу још овога лета донети савку воду на овај грес без београда; на кад се овај понуђач јавио и место саопштење даје нам извору, подземну, воду онда сам мислио да је одшта криво и потребно да ову понуду што пре изнесем пред вас на решење. Осим тога понуда ова корисна ће бити и за то што би се продужило копање бунара и испитивање даље учинака у томе правцу; јер, као што видите овај предузимач жели да даје вода у истом правцу где је општина копала и да то ради на свој трошак и ризик. Ја дакле не видим овде никакве опасности за општину нити какве неправилности. Не видим да би ова понуда могла нешто утицати на решење оних ранијих понуда, које и поред ове могу бити примљене ако су само корисне и добре за општину.

На овај начин ми ћемо добити воду што пре, а имаћемо и ту корист што ћемо видети да ли има довољно воде онде где се тражи већ 2 године дава и на шта је општина већ досега волаца употребила.

Г. Мил. Павловић. Питања је да је одређена комисија која ће да штудира поднете нам понуде да водозагоде капале и осветљење вароши. Но ја, гледајући како ми разио то ствари општинске а не личне потребе и животног на нашу варош и киме одрава, гледајући, како се ова разилаже од године на годину, од месеца на месец и како то иде тако у бесконачност, ја мислим да ову понуду о' места треба усвојити. За донац овога што сам напоменуо како ми радило довољно је и ова ствар утврдилају о којој је мало пре били речи. Она је била и пред одбором и пред комисијом, па и опет нам још није јасна нити хоћемо да се наовош питања и т. д. Мени се чини да то изгледа само једно разилажење или немогуће изражаи да ствар сарнамо или тек ономо тако да се титрамо само речима, без смисла. Кад овако иду ствари код нас, извесно је да ће и штудирање које има да се учини уштављува водозагоде на канализацију и т. д. да се разлику годинама; и напоследку можда ће ова та ствар и проћи на штудирању и решању. Ја дакле налазим да ова понуда која нам је учешена за привремено испитивање водом на утиче на најмање на решење и штудирање питања о сталним водоводима не видим из ове понуде никакве обавезе за општину него видим само једну корист за општину јер ће у кратком времену добити довољно воде. Овај човек тражи концесију да нам даје воду само догас док се не изврши оно што је главно, т. ј. док не извршимо стални водовод. Он за овај посао не тражи од општине никакве гаранције; он хоће да ради о'вом трошку. Зар то све не говори јасно да је ова понуда таква да је неизбежно треба примити. Господо, помишлите какопа нам је вода динас! Ја мислим да не треба о овоме даље говорити, но да комотно бис давати размишљања ову понуду усвојимо у начелу, и само ако би имао још што да се тачније окрели и проштудира то да не буде никакве сметње за донаше главног предузећа водовода, то да ствар предамо једној комисији да то провлади

Иначе ја би са потпуном савесношћу као свој глас да се ова понуда прими и да се још овога лета ово изврши да један пут и ми добијемо лепу чисту воду за пиће а осим тога и за поливање вароше што је за здравље грађанства од најпречије потребе. (Одобравање).

Г. Мил. Ђорђевић. Ја сам на то да се ова понуда прими. Понуђач сам признаје да овим не утиче на најмање на канализацију и водозагоде. Његова понуда како баш изриче: ако општина треба воде док се не изврши канализација и неуреди стални водовод, ја нудим општину довољну количину воде. Овога дана кад општина уреди и отвори своје водозагоде, он како ја дижем своје чујем, носим своје цени, поздравим калдрму и све доводим у привојно стање. То је једна ствар која ову понуду препоручује.

Друго, општина као што знамо има један бунар на који је досега волаца употребила за проналазак и испитивање воде. Сви остали понуђачи, који су нам поднели понуде за воду кажу: „ми дајемо савеску воду, а ако општина сама нађе изворску воду у довољној количини, ми ћемо и њу давати.“ На против овај човек хоће да нам да воду са општинског бунара и да на овоме с'м свим трошцима предузме и изврши даље копање и нађе довољно изворске воде. То је очигледно корист за општину, а никаква штета; па то ову понуду треба одмах и да примимо.

Г. М. Вујић. Као што рече г. Петровић ми сви знамо да смо за намере ове потребе општине отворили или стечај и да сад стоје пред одбором и комисијом понуде извесних понуђача за ту ствар. Али господо ми сви знамо и то да једна или две што од тих понуда бити. У колико сам ја изгледао у оне и нуде, баш и кад би се примале, опет у свима се важе ја ће у року од две године моћи да сврше ствар и доведу воду у варош. Ми сви знамо да и данас немамо довољно воде и управо да немамо воде за пиће, немамо воде за поливање, немамо воде за пошар. Па пошто се ово знамо, а саслушаши смо ову понуду којом нам се сад доводи воде за све потребе до год стални водозагоде не добијемо ја држим, кад би сада ову понуду или одбили, или бар одложили, да би цело грађанство наше имало пуно права да протестује и да нас окриви јер ово што нам се нуди, то је просто и једино у најпречем интересу грађанства.

Г. Сто. Ђелбр. Баш зато господо што тај г. Клаји има право да формалну концесију тражи и да учини понуду као што се и други, баш зато ја не би био да му се сада на овај начин даје привилегија. Кад он хоће да нам да довољно и добре воде, зашто не чека до год пропадне друге понуде; или што се није са својом понудом јавио на време, па да му онда дамо овај посао у извршење? о тога држим да треба са овом ствари причекати бар 8—10 дана док се не реше ствар о поднетим понудама највише.

Г. Милан А. Павловић. Господо не учинтајући се у оцену питања за главне водозагоде, претпостављајући, да ће изабрати комисија, која сад ради на том питању најиста нешто извести и да ћемо у року од бар две године дана добити стални водозагоде, — али пак ми треба да смо на чисто са питањем да ли нам до тога времена треба воде или нам не треба? (Треба) Ако нам треба, онда очигледно нужно је да прихватимо ову понуду, јер иначе се не

тражи господ никаква обвеза од општине него у самој ствари овде нам се нуди једна велика сакадија, да нам даје довољно воде дотле док не добијемо сталне водоводе. Ја дакле љамм само то да кажем, да ћемо само бити у до-
биту ако ово усвојимо. Продаја воде на овај начин биће од велике користи грађанству и ти продаја на најмање не изгубиће сталан водовод, и ми се нећемо огрешити ни о оне понуђаче чаје су понуде пред комисијом, нити ћемо овом понудом што утицати на комисију која има да реши питање о сталном водоводу са стручног гледишта; него за против огрешнимо се само о наше грађанство и његове најпрече потребе ако не прихватим ову понуду. (Чује се: тако је).

Г. Мита Т. Миловојковић. Господе, и ја делим мишљење да је ова понуда врло добра — бар изгледа тако — и готово сам и сам убеђен да од ових ранијих понуда мучно ће шта бити! Али господе, као што рече и г. Петровић, неуљудност захтева да будемо мало обавиљни. Бар нисмо ми прево страних држава и посланастава расписали позове, и људи су нам поднели своје позове и бар сад наједнаку, овако оријенталски да те понуде осетимо и пре него што о њима решимо да примимо другог понуђача, која се на расписаним отечјој није о оваквом понудом јавно? Ту ствар треба да пише да усвојимо, али за сад мислим да треба умолити ову стручну помоћју пред којом су раније позове да ствар преанне и што пре реши.

Г. Председник. Ја држим господо да се морам огрдити од ове речи „неуљудност“ што се од двојице предговорника пребаци.

Г. Мита Т. Миловојковић. Неуљудност би била од стране одбора а не од нас...

Председник. Ја ћу је пре примити и на се не да кажем да је општински одбор учинио овде какву год неуљудност. Ако није прека потреба да општина има што пре довољно воде, онда не знам шта је томе приче. За то сам ову понуду и изнео одмах на решење. У исто време каже сам, да се овим не прекада решавање о ранијим понудама за сталне водоводе, а и сама ова понуда јасно кажује да грађевину сталних водовода ни најмање не спречава.

Г. Др. Бор. Димитријевић. Господе, и ја смагнам ову понуду као врло корисну и умесну и могао би је и са здравственога гледишта препоручити да се одмах прими. И ја дакле усвајам мишљење господе која су за то да се ова понуда одмах прими у начелу, јер одиста овим се не прејудује главно прелазење него се каже да ће се дати чим се главни водовод отвори.

Г. М. Кидиш. Ја држим да би се јавно огрешинак кад не би усвојили овај предлог. Огрешинак би се с тога што знамо какву воду давао нијемо. Одбити ову понуду шта значи? Значи не примити оно што је потребно и корисно. Што нека господин општина у неуљудност, то не стоји. Ми овим на објектима оне раније понуђача за главни водовод.

Г. Др. П. Пату. Господе, ова је ствар са здравственог гледишта доста важна, јер доста ми немома данас доводно воде која је за здравље прва потреба. Нама је потребна вода у првој линији на позивање улица. Прашина јоко

шоди здрављу, а ми сви знамо како Београд летњи погледа у том погледу. Понуда ова, или управо ја ју не би ни назвали понуда за калу коначију, но одобрена за на-
бавку воде — понуда ова и не утиче на решење питања о водоводима. Она се да чини ода чисте свести за то, што је рекао г. Милан Павловић, да нам даде једнога до-
даслатог сакадију. Њоме се доводи на гробем београдски вода за 10. дна, пара сака, која се данас продаје по 2 и 3 гроша. Међутим како се питање о водоводима реши и водоводи подигну, овај ће прелазимах да дже свој вод и д. Кад би се ми ограничили да не смома набавити воду с друге стране до год не добијемо сталне водоводе, онда, ако се питање о доживљивим водоводима протегне за 3—4 године, толико ће и цео дик се водоводи подигну, то би зна и о да смо сами себе осудили да за толико времена останемо без потребне воде. Како је читао учитеље нам с пуде знаше за водоводе да наједан понуђач није се обавезао да ће за годину дана ми и почети с изградње а камо ли и пршити. Дотле, дакле, досега водоводе не саграде општина мора да доводи воду у парни био у сопственој рјечи је брзотом часага предузимама. Нама се сад нуди један такав прелазимах, услови његове по-уке врло су повољни; али који да се во би то прелазење, можемо набавити неколико људи да те услове дубав прелазе. Миса је и, пр. дошло на умат да се овим понудом не даје обвеза на набавку воде по јединицу цени за грађевину, а по мом мишљењу и ту би требало дати неки неке олакшице. У основи, ја не видим каква штете за општину и само ће бити од користи да се добије што више и што јединице воде за потребу грађанства. Само мисао ми да се још жели да ли ће вода на бунари који је општина коначи би добри за пиће, јер у том погледу чини ми се да још није ствар коначно решена, а да је и само и за копање другог бунара од стране предузимачеве корисно и потребно у целим дамав застрашвања вода, и о томе не може бити сумње; те и о тога ову понуду ваљда примати.

Г. Ст. Добровиљевић. Господе разлику оне г.г., одборника који су да објави ове позове. (Чује се: за то није неко) или бар, који су за то да се оне. Четврташа понуда одлаже, и развоји имали би места кад би ове позове ставили у вези са главним предузећем за подизање водовода, тако да би се овим понудом условававало решење о овом главном предузећу. Али то није случај и пошто ова понуда не смета на најмање главног прелазењу, ја држим да не треба даље ништа ни дебатovati, него сам мишљење само да ову понуду треба дати једној комисији која ће је блаже разгледати да да се у најбржој судбини познине на одобрење, да може човек одмах прелазити рад.

Г. Мил. Павловић. Заједно је ова ствар и суваши једна и ако је не би примили ми би се само огрешили о наше грађанство и о нашу власт. (Чује се: да се рече).

Г. К. Црнојевић. Милан господе да и ја кажем коју. (Вичу: да се рече). Ја сам добио реч, и ја нећу да се решим. Миса ми нас да кажем своја разлога. Бићу врло кратак. Ако се господе ово прими онда, онда значи да је одбор свим предлогом усвојао у начелу и то да се у Београду није ова вода бунарска; а и лично кажем да од

ОВОЈ БРОЈУ СЕДИЈЕ ДОДАТАК

бор још у начелу није решио коју воду да узме за пиће: да ли сасуку, која би се експлоатирала, да ли изворску или бунарску. Међутим, ако усвојимо ову понуду, онда значи да ће предузимач, ма који био, узети воду бунарску. Ја за то никакво висам и ја ударам против такве одлуке да се бунарска вода употреби за пиће. Такве воде зову се тврде воде. Такве воде доносе много неприлика организму човечијем. Такве воде које садрже у себи више од 2 и 3 процената калцијума, дају kamen у бешици. Господо који не зна то он је грешник у овом вечерашњем раду. Ко не зна разлику не може ни разумети довољно јасно употребити бунарске воде у којој има калцијума, магнезије, карбоната и т. д. Ја ћу вам изнети све добре стране изворске воде а тако исто и сасуку и бунарску у првој прилици кад о томе реч поведемо. Сада пак знајте господо ако се ова понуда оваквја као што је прима значи одобравамо да се из овога бунара доведе вода за парови.

Г. Председник. Ја би на говор г. Пригорца имао само то да приметим да је комисија која је изабрала да испита воду која је вањена у микротунелу потоку где је општина бунар конала нашла то, да је та вода добра и да је по анализи коју је извршио наш хемичар г. Др. Лео слична овој води у попутујачу. И усвајајући ову понуду ми ипак можемо у комисији дебатovati хоћемо ли ту воду за пиће употребити или коју другу. У осталом нама треба воде и за подизање, за прање, за пошаре и т. д.

Г. Др. В. Димитријевић. Ја сам тога мишљења кажао се ова понуда прими у начелу и да се одреди једна комисија која ће да испита понуду са својом гледишта. Што се тиче воде ми се морамо основати на анализи, која је од г. Др. Леа учињена. По тој анализи оваква није шеконлива за пиће. Што г. Пригорац рече да се од воде која има калцијума добија kamen, то мени као доктору није познато. У осталом нама је потребна вода не само за пиће него и за друге потребе као што је г. председник напоменуо, и ми можемо доћије да говоримо и о томе хоће ли ова вода бити за пиће добра или ћемо другу тражити за сталне водоводе.

Г. Коста Петровић. Како сам предложио да се са прешлем одбора по овој понуди сачека на решење комисије о ранијим понудама за сталне водоводе, мене је руководио ово двоје. Прво: што мислим да је комисија меке кроз 15—20 дана бити готова с тим послом. Друго што је општина копајући бунар утрошила у тај посао десет месеца времена, колико ће времена нема оумене требати и овом предузимачу, пошто ће и он на неком месту где је општина воду тржила, бунар да копа. И њему дакле треба да ако не више а ово бар још некило месеца времена да одпоче варши водом снабдевати. И по овој дакле понуди варши вода не добија одмах воду. Господо вода су на то да се ова сад извесна понуда одмах прими, показују у одбору свога захтева чак и ставља са мутном водом коју сад пијемо, мислећи, да ће мо одмах добити добру и чисту воду ако ово вечерашњу понуду примимо. Међу тим на то ће се почети бар још десет месеца баш да се одмах и усвоји понуда и по истој рад отпоче.

Дакле ово двоје мене је руководило и на то сам тражио да одлука по овој понуди сачека, док комисија не буде готова са својим радом. Мени се чини да би се ми били огрешили о поверење над би сад одмах о овој вечерашњој понуди решавали; а да се нећемо ни уколико замерити и на о што огрешити, ако будемо овако радили као што ја предлагам. Јер: ја показивам, над смо узалици у овој посао, над смо тим послом интересирали толико људе, кад су нам поднели уверте; и кад по тим понудама одбор није донео још свој закључак; онда водимо о томе рачуна мислим да је сасвим на свом месту да сачекамо још 10—15 дана на решење по тим местима. Данас ако тако радимо нећемо се огрешити нити дати повода грађанству да против нас више што овакву корисну понуду одмах с места нисмо примали — као што то неко од господо рече — него да ћемо и грађанству а и сваком другом дати повода да са осовом нашу радњу осујете, ако би друшћје радили. Завста у колико се на први мах може видети и ја би рекао да је ова понуда врло добра, али само ред је да пречекамо те да се доведе одлука о ранијим понудама; нарочито што и по овој понуди ми не добијамо одмах воду. У исто време имам да напоменем још и ово: г. председник рече како је он мислио и сам да прави неке пробе односно подизања узлаца савеном водом; али да сад о тога одустаје што се је овај јавио. Ја бих био мишља уприв молим г. председника да ту своју мисао пројуги и даље јер и по овој понуди, као што сам напред казао, ми не добијамо одмах воду. А међу тим крајње је већ време да увиде наше буду чишћење.

Г. Др. М. Лео. Што се тиче времена и да ће предузимач требати бар 9 месеца само за копање бунара, као што то мисли г. К. Петровић, држим да је у том питању надлежнији сам предузимач, који у својој понуди изјавио нели да још овога лета може довести воду у варши.

Ја сам на сваки начин за то, да се понуда Клајнова још вечерас извесно прими и да се преда извесној комисији, ради детаљнијег проучавања и прављења нормалнога уговора. Ми не треба да изгубимо из вида и ту околност, што би грађењем ове понуде, било продужење и истраживање воде у околини Београда и то у нехвалочетом правцу коме је за истраживање воде у околини Београда, која је нашла као што је познато, да у микротунелу додичи има зајиста много воде по да ли је количина нађене воде довољна, да се само тим водом све потребе подмре, или ћемо бити приморани да заше изворске воде комбинацијом с вањеном водом, то је питање остало још нерешено а потребно је да се реши пре но што се отпоче доизградња водовод.

Г. Др. Димитријевић као стручан објаснио је да тврђење г. К. Пригорца о епизоолошком дејству извесних водасасива не основано. Вајертово је пино снабдењено тајном водом и мени није познато, да се од њега добија камену бешици. — (Вичу: да се реши)

Г. Председник. Господо да приступимо гласању. Ко је за то да се ова понуда Клајнова усвоји тај ће казати за; а ко је против казаће против. (Настаје гласање).

Дакле господа са 18 против 13 гласова усвојено је у начелу понуда Клајнова на привремено снабдевање вапорином водом.

Сад треба да изберемо једну комисију која ће ову ствар проширујати и начинати уговор.

Г. Мил. Павловић. Та комисија треба да има на уму и то: над предузимач хоће о свом трошку да копа бунар, онда да се ваје добре и довољно воде, јер ја знам да тамо код чубуре има доста живе воде.

Г. Др. Димитријевић. На сваки начин комисија ће му одредити правца где да копа.

Г. Председник. Пристајете ли господа да узмемо у комисију г. г. Михаила Павловића, Ст. Добровољенића, Др. Пачу, Др. Борфа Димитријевића Др. Марка Леока, и општинског инжењера? (Прима се)

Овој комисији биће дакле задатак да ову ствар испита детаљније и са техничке и са хигијенске стране и да начини услове за уговор (Чује се: и цене да одреди).

Имамо још једну молбу једног ободолог човечиња општинског, који тражи одустанак (Чита) Одобрава се? (Одобрава се.)

Састанак је завршен у 8 часова по подне.

ОПШТИНСКИ ПИСМОВИ

Извештај председника — општинском одбору за 1898-ту годину.

(Наставак)

Правила за службу на новом гробљу одобрена су нам од стране г. министра унутрашњих дела претписом од 20 Маја пр. г. Одмах на тим гробљу смо отворили ново гробље али како предузимачи подељених гробљанских послова још нису били општини испразно предати радове, морали смо решити да се и пре пријема натах гробље отвори, пошто је био истекао и последњи рок остављен нам од г. министра (15-ти август) а уједно забрањено даље сарађивање у старом, препуштањем гробљу. Тако смо морали одлучити: да се гробље отвори 16-ог августа пошто смо пре тога изабрали управу, контролни одбор (састављен од г. г. Милоша Симоновића, Светозара Јавковића и Павла Матића одборника, кмет. помоћника Г. Т. А. Поповића и шефа нашег савета г. Др. Ј. Пачу) надзорника г. Миту Јовановића и остало особље.

Одмах са овим морали смо поред књига за администрацију гробља и уписивање умрлих, набавити сав најкучије прибор за надзорничку канцеларију и рад чувара; за тим смо споразумно са духовном влашћу регулисали церемонијал спровода — потреба и тако утврдили да до редовне узнице иду сви смештеници са спроводом а одатле на кољима да иде само парох и то за погреб сиротних да општина даје кола.

Сем овога, опет споразумно с духовном влашћу, решили смо да сваке суботе изађу по један свештеник на гробље ради верских обреда, који се на гробљанима врше.

Кад смо пак добили извештај комисије која је имала да оцени радове новог гробља, ви сте на састанку 15

августа одлучили да тражимо вештачки извештај радова на новом гробљу, одвојено од тога што сте оставили да одбору поднесе што детаљнији резерват комисија стручњака о пословима новог гробља. На састанку 6. октобра имали сте и овај комисијски извештај, на којим се морало мало подуже чекати и по саслушању решили сте да се од општинског инжењера узме одмах протоколарио изјаснеме а један број г. г. одборника изазове да је општ. инжењер одговара на општу општине наредовима новог гробља, тражио је да се он одмах из службе одусти. Протоколарио саслушање. г. Јочића по свима тачкама извештаја, кинето је седница одмах другог дана и одбор је онда закључио да се то саслушање г. Јочића преда истој комисији дао на исједи и кривце општинских органа ако их и у колико има и да она са своје стране уради све оно што општински интереси буду захтевали.

Мени је веома непријатно што морам коменту да комисија који су чланови баш тражили да се саслушање г. Јочића пој врати, није ни до последњег дана задатак свој довршила и ако је одлуком решено: „у најкраћем року.“ Комисија је сазивана на дан у дан за сво досадашње преме, али рад није ни близу краја, пошто су на саставке долазила само по два по три члана. Међу тим сваки дан даљег одлагања општина се есенцијално изазове вишој штети а та постизала а оно предузимаче који су од главних вршила поједине послове и добро их извршили. И данас када ове редове пишем, знала је комисија, па се није састала, те ми не остаје ништа друго но да у првој седници ствар одбору резервирем.

Пре пак, ко што је поверуно и тање о неправилностима гробљанских предузећа, одобрива сте те смо за нове гробље докупили још 12.382-85. кв. м. што нас кошта 3433. динара.

Еврејско гробље остало је још за неко време на старом месту. Међу тим оно ће се намести на централном — новом — чим се регулише на који начин да уступимо еврейима земљиште за њихово гробље. И то ће моћи решити тек када примимо радове гробља. Вреди још да напоменем онда да сте решили да се за дечије гробове католичке и протестанске вероисповести спутује цена на шест динара као што је и на православну вероисповест, и да сте друштво вјерних роденика ослободили од таксе на гробове сиротних чланова. На оваке дозволе другим сличним друштвима нећемо моћи дати, а текмо да и ову нећемо морати суспендовати, пошто друштво има и чланова приличних стања па је тешко пајати да ли се од таксе не ослобађају и они који су у стању да је плате; а међутим и самим „правницима“ и гробље сиротина је ослобођена таксе.

Чим комисија једном окопча са испитивањем радова и гробља и са предузимачима раскретино, мораћемо одмах приступити и грађењу правца на остављеним месту и гробља као и подизању arkada.

Као што вам је познато и копање гробова и изање гробница и потпуно уређивање гробља, по правилима, у релки је саме општине. Према томе, морали смо да се старам да се зидање гробница и великих и малих врши тако, како би их изг имало бар по неколико резервних.

Мени је чињен предлог да издаше гробница уступомо лиценцијом (предузимањима; али е погледом на правила и на то, да би гробнице коштале приватне окупље кад их предузимач гради а назада не би бале солидно саграђене, пошто он гледа да га што јејстинује коштају — нисам могао дозволити грађење гробница другаче но по правилима. Међу тим чувари издери давани су редовно на помоћ и по два надинчара, кад сам се уверио да би иначе било немогуће стићи са послом. Материјал набављаћемо увек лиценцијом, као и до сада.

Пожарна је чета имала да укине помоћ у 22. случаја, од којих је само један остао на убуни а на свима другим ташена је ватра. Од оних пожара изгвањени били су: на адану енглеског посланства, на имању Краљевом, масе Терзибашеи, Христодуза, Браће Вохи; на великој касарни у г. граду; на француској лази (бр. 4); на имању браће Јавровића код Дунава, и на кући г. Моше Калдерона у дубровачкој улици. Сем тога у две прилике било је једне исте ноћи по два пожара, први пут у таловској и окарарској улици (имања г. Младеновића и Жабарца) а други пут у касарној и господској улици (имања Панђеле и г.ђе Германе).

На свима овим пожарима пожарници су се одликовали а нарочито на пожару француске лаје, куће енглеског посланства, у граду на касарни, и имању М. Калдерона. Енглески посланик, поред похвале, објавио их је са 300. динара, г. министар војни јавно заблагодарно командиру г. Хранивљевића а друштво „асигурациони земороци“ поклонило 100. динара.

(Напомена се)

ОПШТИНСКИ ОГЛАСИ

Спискови војника из сва три позива Седме пуковске команде сада су при Суду општине београдске, и предаће се јавности са идућом недеље.

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању пољског имања општински је Одбор одредио, следеће казне за погрце, и то;

а) код стричија жита и мивада за погажени један квадратни метар 0-10 дин.

б) код кукуруза за један струк 0.01 дин.
в) код винограда за један упронашћени чокот 0-40 динара.

г.) код баште квадратни метар 0-20 дин.
д. код војника, пашака и браника, од квадратног метра 0-10 дин.

Ово се јавља грађанству ради знања
Од стране општине вароши Београда 10 априла 1887 год. А.Бр. 229.

ЈАВНО КАЛЕМЉЕЊЕ ДЕЦЕ

Ставља се до знања грађанству вароши Београда да је јавно калемљење деце краљним богвама отпочело и врши се сваке недеље по подне у 3 сахата у адану општинског суда у великој сали. Позива се грађанство да децу уредно доноси на калемљење, иначе ће се применити најстрожије законске мере.

Из седнице суда општине вароши Београда С.М. 4990 16 маја 1887 год. у Београд.

НА ЗНАЊЕ

По § 128-ом закона о судском поступку, парничари, којима је рочиште одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сати.

Но, како се, противно овоме законском наређењу, догађа, да парничари код суда општине вар. Београда закључавају на рочишта, чиме се у сваком случају отежава рад судети, а и они штете, то се овим јавља грађанству, а нарочито оном делу који чешће има посла код овоопштинског суда: да ће се у будуће редовно подвргавати казни по горепомеутом члану зах. о судском поступку сви они парничари који на рочиште закључавају а изостанак не оправдају по § 130-ом истог закона.

Из седнице суда општине вар. Београда 28 марта 1887. Бр. 2940.

НАРОДНА ПРИВРЕДА

(пчеларство)

Подпором општине вароши Београда подига сам на доњем градском пољу (вали-медану) тамо где је општинска стаклена башта: „Уљаник“ (конављук).

У истом сваке недеље и и сваког празничног дана, од 2 до 6 часова по подне у случају лепог времена, држати предавање теоричних и практичних о пчеларењу.

П. г. професори и учитељи са својим ђацима нека изводе доћи у речене дане на уљаник а тако пчелари из унутрашњости имају у овом zgodу прилику да се упознају са регионалним пчеларством.

Уљаник је у свако доба отворен и приступ је сваком слободан.

Петар Периновић

писар управе вар. Београда и пчелар
(Умољавају се сва уредништва српских листова, да овај оглас одштапају).

ЗВОГ нагомиланог службеног материјала морао је изостати цео неслужбени део из овог броја

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Нова књига изашла и може се добити :

У КЊИЖАРИ ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА У БЕОГРАДУ

ДУШАНА ВАЛОЖИЋА У НИШУ

И СВИМА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

(КАРАБОРЂЕ И МИЛОШ)

НАПИСАО

СЕН РЕНЕ ТАЉАНДИЈЕ

ПРЕВЕО

Н. С. ЈОВАНОВИЋ — „АМЕРИКАНАЦ“

Од устанка на дахије 1084 до једренског мира 1830. На 12 ил 288 страна ХУП. Цена 2 динара; или 1. фор. а. ред. а на 5 књига 1 бесалатно

Ова књига обухвата историју Србије од устанка на дахије 1804, до једренског мира 1830, и јесте најлепши споменик који је ичије перо икада јунаштву и мучеништву Србиновом изрезало.

Писац је књиге чувени научник француски Сен Рене Таљандије, човек, који се, истина после славног Ранкеа за Србију заинтересовао, а пре њега у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност мањим благом обдарио.

Надати се, дојста да ће наш свет примити ерпски превод овог драгоценог дела са оном топлотом са којом је она од вреног аугора, „патљама напојима, победама и падама српског народа“ посвећена.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЦЕНА НЕДЕЉНО ЈЕДНАУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
НА ПОЛУ ГОДИНУ 3
ЗА СТРАНЕ ЦЕНА НА ГОДИНУ . . . 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласила 6 дана. нара од првог.
Претплату која садржи дуплици на општински суд а са огласишћем на уредницима.
УРЕДНИШТВО НЕ ПРАЊАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНА СЕДНИЦА ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(по стенографским белешкама)

16. Маја 1887. године. у БЕОГРАДУ

Почетак у 6 час. по подне

Присутни:

Председник општине г. Светозир Николајевић; члан суда г. Јамњ М. Јанковић, одборници и заменици: г. г. Коста Петровић, Д. Ђ. Милозановић, Јован Дизбор, Ст. Добровољски, Никола Ђорђевић, Васа Дучић, Др. М. Ђ. Вујић, М. Ђ. Квијас, Др. Марко Т. Лео, Марко Степановић, Илија Антоновић, Самуел Пајде, Н. М. Воли, Милан А. Павловић, Павле Матић, Никола Д. Николић, Фердинанд Роселт, А. Ђ. Кумануди, Мил. Вељковић, М. Крстић, Јанаћ Константиновић, Јов. Д. Степановић, Никола З. Поповић, Мих. Панковић.

Председник. Молим вас господа да починемо.

Извонте чула протокол прошлог састанка. (Секретар чита).

Има ли по шта да примети на протокол?

Марко Степановић. Кад је у прошлог седница било говора о овом закупнику Јаносевићу, ја сам питао г. председника да ми одговори, хоће ли се и даље држати у служби тај човек, па ми је одговорено, да је он отпуштен.

Председник. Молим вас од кога сте добили одговор да је отпуштен. Кољак се сећам, ја то нисам вам казао, нити сам вам могао тако казати.

По ово питање сад није на реду. Има те ли ви што на протокол да приметите.

Марко Степановић. Ја имам то да примети, да се исправља протокол и да се каже да је тај отпуштен, или није?

Васа Дучић. Ја имам да примети то: да је одбор решио, да се лицитацијом набави ствари за пожарну чету

Председник. Тако није решено, да се лицитацијом набави, него да се ствари председник са једном стручном комисијом, оцени Нема сумње да љу их ја морати набавити само ми је још не могуће наћи стручне људе за то који се у овому разуму.

Има ли ко још да примети на протокол? (Нема).

Питање: „је ли г. Јаносевић извршио?“ сад долази на реду.

На исто имам да одговорим, да је Јаносевић и сад извршио.

Коста Петровић. Од кратког времена на овамо уведена је у одбору пракса да општински чиновници имају учешћа у одборским дебатама и саветовању.

По закону само одборници и чланови општине суда имају права саветовања и решавања у седницама одборским; а нико више.

Ма да овај од спора уведени обичај може бити од користи по одбору одборске, ја ипак сматрам, да би требало у сваком поједином случају, кад се хоће да дозволи коме чиновнику општинском да учествује у дебата, тражити, одобрење одбора; и за то, молио бих председника да у будуће не буде по овоме овако, као што се почело.

Председник. Ве накото од кратког времена, да је то уведено. Ја сам дуго време био одборник и знам — ало и г. Коста замалиша општинског инжињера и лекара — да су увек ради објашњења у одбору позивани и давали објашњења, и одбор их је радо слушао.

Ало пак г. Коста не мисли на лекара и инжињера него на друге чиновнике општинске на пр. метове, онда и за ово нема моста јер они по самом закону могу учествовати (г. Коста. Не мислим на друге).

Лекари и инжињери учествују само као стручњаци и мислим да су њихова објашњења само корисна, и да не би требало против тога ништа говорити.

Манојло Кладић. Пређе је говорио и г. секретар у општинској седници и објашњавао неке ствари.

Коста Петровић. Ја сам господе скоро осам година одборник и не знам да је био и један случај овакав какав г. председник наводи. Ја бих молио г. председника да покаже тај случај, кад су они општински чиновници, којима закон није право учешћа дао, учествовали у саветовањима одборским, без одобрења одбора.

Ја знам да је у одбору овака пракса била. Ало је које лице, које најве одборник, желео да има учешћа у дебатама одборским; онда се је том лицу давало то само по одлуци одбора. По овоме, и ја сам као председник комисије за школе у одборској седници у којој је био и г. председник као одборник, молио одбор: да се дозволи учешће у дебата члановима комисије, који нису одборници.

Ја сам тако сматрао ово питање, а при томе остајем и сада.

И ја десим мишљење г. председника, да може мишљење општинских чиновника да буде од користи; али сам рад да не радим противзакон, јер закон каже, да само од-

борници имају право гласа и решавања у одборским седницама.

Стеван Добровијевић. Господо, ово је врло важно питање, које је управно г. Марко Степановић на г. председника општина:

Ово је важно за то, што је тај Јаносевић учини злоупотребу још пре два месеца.

Да се он прами у службу општинску за њ је јачио г. Мијајко Кретић члан општинског суда и сад се он само се тога држи у служби, да би се исплатила штета коју је Јаносевић учинио општини.

Чудновата је ствар. Дознала је крађа, и он се опет држи у служби. На овога изаила то, да се може отуђити из службе (нај), који ме поара касу, и који поара. да не може.

Председник Ја. господо, сад прав пут чујем да је он поара касу. Чујам се, да то одборници знаду и да ни један од сад то не изнесе председништву те да исти буде истерај из службе.

Он је био општински чиновник онда, кад сам ја за председника општине дошао и остао је и даље у служби с тога што ми то није познато било. За време моје од кад сам председник, ја сам сбраћао пажњу на све радове општинских чиновника и код тога Јаносевића приметно сам једну малу погрешку и знао сам га за позу месечном платом.

Стеван Добровијевић. Ја молим г. председника да ме извини, што сам се мало негодним речима и ошро изразио, али у ствари је тако и због тога нисам ја крај.

Марко Степановић. Ја сам имао само толико да кажем да не би био зато, да се у будуће држи људи, који су учинили злоупотребу, и то на онемо буџету кога су тако рећи похарили.

И ја сам се сетина у овој ствари општрије изражава али нех ме извини г. председник. Мени је исправно, да се такав човек држи у општинској служби, а нама опет да људи по вароши преблажују ово и оно.

Председник. Као што сам и мало час рекао, ја сам једну ствар приметио био и казико га платом.

За ово ако је стана, немојте сумњати да ћу ствар изнети, и ако нађем да је крив отуђићу га.

Мијајко Павловић. Ја сам имао да приметим на ово што је казико г. Коста Петровић. Мени се чини да није оправдана замеска коју је учинио председништву односно изјављивања и лекара. Они немају гласа ни у решавању ни у одлукама општинским, него само да, у општини обавештења сваки по својој струци, кад је одборницима нејасно које питање одборници чувају њихово мишљење са већом пажњом и прелије своје одлуке донос.

Пошто овакво њихово обавештење није противно изједном закону, но чиме корист општина, то држим да има има места да то и даље чине, кад их председник у седницу позове.

Председник. Ја мислим да они то право имају по са мом законом и то по члану 68 где се каже „да имају места у одбору“ а кад имају места имају и право. Они господину су ни досад решавали, него само давали обавештења по извесним стручним предметима.

Др. Мијајко Бујат. Ја не разумем за што је опозика осетљивост у овоме питању. Као што је напомену и г. Мијајко Павловић, ми од тога само имамо користи и никакве штете и пр. у питању трамваја кад нам један стручњак да своје мишљење, ми дошта отуда имамо кривоту, на зашто да га не чујемо. Ја се доста чудим осетљивости г. Косте Петровића, који се боји, што ова лица онде присуствују и обавештења дају. Ми ћутим и ја констатујем, да је био овде скоро један секретар, који се толико мешао у одборске послове да је неким неким одборницима чинио примедбе и исправке па се овда нико није нашао да устане и да протестује.

Коста Петровић. Мене господо није никакна претерана осетљивост повремена да учиним сво питање. Мене је повремена једино га мисао, што сматрам да по закону чиновници општински, сем чланова општ. суда, немају права дебатовања у одборским седницама. Дакле што сам рад да се радња у одбору креће строго у границама закона.

Г. Председник је поменуо члан 68 општин. закона, желим ми оправдати овај уведенни обичај. По тај закони прелазе г. пори о сазиву другом питању; никак се пак не може овде применити.

Мена дакле, као што поменух, креће једино то, што сматрам да радимо против закона кад се без наше воље долазља извесним општинским чиновницима учешће у дебатама одборским.

И сам сам, господо, казико, да то њихово учешће може бити од жерства општини и ради тога и сам ћу то тражити у извесним приликама; али и тада као и сад тражићу да то одбор предходно одобри. Јер, ако дозвољимо да лекар и инжењер општински могу без дозволе одбора имати учешћа у општинском одбору; онда по тој логици то се може распорестити и на остале општинске службенике.

Закон је казико јасно, који има право гласа у одбору. Ја сам тражио, да општински чиновници који по закону имају право учешћа у одбору не говоре без дозволе одбора у седницама одборским. Ја сам то тражио и на основу закона, а не са какве осетљивости; другим речма: првим дужност и право које ми закон даје.

Што се тиче примедбе коју извесни господи напоменуше као да је се баша секретар унутао у дебате одборске, имам да кажем: да мени то није познато, а можда је тако било. Али ја то нисам приметио; а да сам приметио, ја би чинио тако исто, као што сам сад учинио.

Председник. Ја господо називам по закону да имам права и дужност да доводим лекара и инжењера у одборске седнице и да они имају права давати свој саветовни глас. По чл. 68 они имају право да се налазе у одбору, а кад имају право да се налазе имају право и да говоре. Ја тако разумем, а ни ако мислите друге онда изволте наћи други закон, који противно овоме говори.

Никола Ђорђевић. Ако г. Коста Петровић држи, да лекар и инжењери општински немају право гласа у решавању онда се слажем с њим; а ако држи, да немају право давати обавештења одбору, које се од њих по њиховој струци припремају, онда се ја неслажем с њим.

Коста Петровић. Ја тражим ово, да ниједан општински чиновник без одобрења одбора, нема права учествовати у саветовању.

Никола Ђорђевић. Ја напротив мислим да они могу учествовати у дебати и без одобрења одбора и то у стручним питањима.

Др. Мил. Вујић. О праву гласа општинских чиновника у одлукама одборским, не може ни бити говора. Они то право по закону имају.

Друго је питање које г. Коста овде износи, а то је да општински чиновници могу без одобрења учествовати у седницама одборским и ја мислим да могу и да је њихово присуство корисно и то наравно са правом говора у питањима њихове струке.

Коста Петровић. Не у седницама, него да нема учешћа у саветовању.

Ево у вечерњој седници ја ћу и. пр. предложити да г. Чајчић може учествовати у саветовању питања о варошкој железници, која ће бити вечерас предмет одборског саветовања.

Марко Степановић. У седницама одборским има право присуствовати сваки српски грађанин, али нема право да говори али да решава.

И чиновници општински, који по стручности својој долазе у одборске седнице, имају права да објашњавају али немају право на решење и гласање.

Председник. Дакле ствар је у овоме ако сам добро разумео. Г. Коста не одриче да је корисно ако и овај учествује у саветовању одборским, али г. Коста тражи да председник не може дати одобрење за ово учешће него да то најпре одобри одбор.

Ја сам господе прочитао закон и разумео сам да ја као председник имам то право и не примам тај предлог на већу да га ставим на дискусију.

Ко мисли противно нека се обрати на надлежну власт.

Коста Петровић. Ја сам урадио оно, што сам сматрао да треба да урадим. А тако ћу и даље радити. Нема места ушесту на надлежну власт.

Председник. Молим господе о свршеној ствари немојте реч.

Сад господе долази на ред питање о трамвају.

По решењу одборном од 8. овог месеца, ја сам изврдио те штампан уговор и изнети. Штампан сам донео пред вас, уверен да ће те ви тој ствари показати озбиљну пажњу. Уверен да не ћете изгубити на виду, да је концесија дати Плавинашћу одбором одобрена а и г. министром привреде; да нећете изгубити на виду и то да ми по једној тачки, коју смо дали концесионару и коју ја не би раније ни у сну примио, — има још само 6. дана да дамо одговора, усањамо ли овај уговор или не, а после рока од овога дана кад се одбору општинском поднесе план да се на 14 дана мора решити усањамо ли или не и ако не решимо, онда, да се сматра да је пут усвојен.

Да би наша дебата била уредна и да би се господе сећала овога, што је одбор концесионару дао, ја ћу молићи господе да вам прочитам услове, који су одобрени.

Изволте г. деловођа читати те услове. (Деловођа чита во прочитаву:

Та је комисија господе одобрена од одбора и у комисији, су били М. Мачковић, Св. З. раћ, Влада Марковић.

На основу мишљења те комисије изабрана је друга једна комисија која ће направити уговор и сад ће се тај

уговор овде још једном прочитати. (Чује се: Није нужно. Сваки је читао штампан уговор).

Милоје Кљасић. У начелу се мора усвојити по што је пријемљив. (Чује се: То је друга ствар).

Председник. Ја мислим господе, да је овде изјаснавање питање сад о томе, слаже ли се са уговором са концесијом и после је су ли оне тачке које у концесији ни су биле одобрене такође да их одбор усвојити може? О тим тачкама и може бити дебате и ја ограничујући тако терен дебата мислим, да смо у тешком положају што тај концесионар није овде, и друго што нам је време врло кратко остало до решења.

Ја сам господе, ту ствар затока на столу председничком кад сам за председника дошао. И ја право да вам кажем, нисам сматрао, да је то тако велика потреба, што ћемо имати трамвај Али кад смо нама ствар у току сматрао сам за дужност да ју продужим.

Од решења важег сад зависи хоће ли се усвојити или неће? и друго: хоће ли се у овом уговору моћи што изменити или неће. Само треба знати да за 6. дана морамо бити на чето.

Молим да се о овему поменутом добро размислите и да решите онако, како ће у интересу општине бити.

Никола Ђорђевић. Ја мислим да треба да читаме тачку по тачку, и да видимо је ли уговор на основу датих концесија или има што више у сему.

Председник. Да прочитамо ако хоћете најпре изнетиј конисије. (Чује се: Није нужно).

Јован Ђилбор. Ја насам чуо стј. ли у концесији да он тражи возење и еспана. (Чује се: Нема).

Председник. Изволте дакле чути тачку по тачку.

Деловођа чита члан I, који гласи:

Чл. I.

На основу решења одбора општине вароши Београда од 16. Октобра 1886. год. Абр. 1713. а по овом уговору даје општина вар. Београда А. В. Клајву и конзорцији из Осека концесију за грађење и експлоатацију првог трамваја на тесек (60) година, рачунајући од дана кад се овај уговор надлежно потпише.

Председник. Има реч г. Коста Петровић.

Коста Петровић. Господе, у члану 28 овога уговора усвојено је, да ће овај уговор изјавити тек онда, кад га влада одбрани.

Ја мислим, да би требало овај члан изнети ондако да после речи „60. година“ дође ово рачунајући од дана кад овај уговор потпишени обема странама, влада одобри (члан 28).

Стеван Доброводић. Ова реч у тој тачки „надтекло“ мислим да обезује обе уговарајуће стране. Али, да би било јасније, може се учинити ова исправка.

Председник. Усања ли се ова прва тачка са овом изменом предложењем од г. Косте? (Усања).

Деловођа чита чл. II, који гласи:

„Ова предузеће носиће епру „Београдска варошка железница“, коју ће концесионар водити и протоколирати код Београдског трговачког суда.

Милан Крстај. Ја би само то приметио, да је боље да се реч „Београдска железница“, замени са речи: београдски трамвај, или ма како другачије.

Молим госпеду, да о овој ствари размисли.

Ставан Добризовић. О томе је било доста речи у комисији па је вишемо, да је овај израз најбоља.

Председник. Усваја ли се овај члан као што је? (Усваја).
Деловођа: чита члан III-и.

„Концесионар је обавезан да сагради парни трамвај (парошку железницу) по најбољим системима локомотива које ће се дожити кожом и које морају бити снабдеване са кондензаторима“.

Коста Петровић. Ја мислим да израз „по најбољим системима локомотива“ треба објаснити, или сходнијем изразом замислити. Мени се чини, да би боље било, да се систем локомотиве још сад одреди, или, ако то не може да буде, онда треба да се одреди суд који ће казати, који је систем најбољи.

Ми смо раније усвојили Раванов систем. За што се од тога одступило, не знам.

Ставан Добризовић. Ја сам чинио примедбе ту баш као што је то учинио и г. Коста; али стручњаци су казали, да је тако најбоље да се каже, и с тога молио бих да г. Чађевић то објасни.

Ставан Чађевић. По што је Београд теренски тако повољан те има равне скокове улица, а Раванов систем употребљава блажије испод 5 од сто скокова, то ће предузимач нећини са Равановим системом да вози онде гди су скокови испод 5 од сто. Тамо гди постоје око 5 од сто или већи скокови, ту мора да употреби тежке локомотиве. Тако исто и оном линијом поред савске обале због већих терета. Због овога је ова стилизација у уговору врло погодна. Онде ће бити управо три системе локомотива. Раванов систем, то је парна машина која се управо улази у вагон која носи путнике, док се кожом нема дима и она не може да вуче са 5 процента. Од богословије до ђумура мораће употребити тежку локомотиву.

Ето за што је у уговору казано тако округло. А сем тога локомотиве се и саме по себи мењају и, као што је данас најбољи систем Раванов, тако сутра може бити најбољи неки нови систем, и према овакој стилизацији општина би се користила најбољим системом.

Никола Ђорђевић. Молим да се прочитају услове.

Коста Петровић. Ево како је (чита) То је концесија и баш у тој стоји тај Раванов систем.

За што се од овога одступило не знам. Но кад, се одступило од тога, онда би требало оставити општину правно, да она каже, који је систем локомотиве најбољи.

Милан Павловић. Ја мислим да је ово доведено објаснио г. Чађевић, да се према положају Београда не може само један система локомотиве употребити, него ће се употребити, три система. И ово баш што смо ставили у уговору, да се употреба најбоља система то је добит за општину јер општина после године дана може тражити најбољи систем, а иначе би се довела ограничила на један.

Г. Коста Петровић. Онда да овомо чл. III нем дохато ово: „Избор системе локомотиве одређује и утичује општински одбор (одобравање)“

Г. Председник. Усваја ли се и овај трећи члан са овим додатком? (Усваја)

Деловођа чита члан IV-и који гласи:

„Концесионар је обавезан да горе означени парни трамвај сагради и експлоатира о свом трошку“.

Г. Председник. Усваја ли се овај члан? (Усваја)

Деловођа П. Јовановић чита чл. V-и гласи:

„Оне за грађење трамваја и његове принадакности потребно земљиште даје општина концесионару бесплатно које ће му ома а најдуже за месец дана дужна бити дати. Но земљиште потребно за копање земље зарад насипање пруге одређавање сама општина, а не тако да исто буде што могуће ближе трамвајској линији“.

Г. К. Петровић. Ове речи господо „његове принадакности“ сувише су растегљиве.

Ведеш рачуна, овомо и чл. 15 концесије, у коме је чл. казано: да ће се уговором између концесионара и општине детаљније одредити односи између уговарајућих страна, — Крећућа се дакле у границама дате концесије држим да би требало цео овај члан објаснити.

По мом мишљењу требало би овај члан овако замислити. (Чита).

„Потребно земљиште за пругу трамваја, као и у земљиште за подизање зграда искључно потребних за експлоатацију трамваја, даје општина концесионару бесплатно. На коме се месту и колико земљишта општински концесионар, ради ове цели дати, то одређује општински одбор и са том одредбом и одлуком одбора концесионар се мора задовољити. Исто тако одбор општински одређује и земљиште за копање земље за рад насипање пруге. И једно и друго од познатих земљишта и за зграде и насипање пруге биће што је могуће ближе трамвајској линији. Земљиште за линију и грађење у оном члану казано, општина је дужна дати концесионару за месец дана кад се концесионар као потпуно спреман за грађење трамваја, односно потребних трамваја припадајућих зграда обратити општинском суду.“

Г. Председник. Усваја ли одбор по предлогу г. Костинком овај члан? (Усваја) Онда ћемо молати г. Косту да нам дозволи да можемо измислити члан прописати.

Деловођа чита чл. VI-и који гласи:

„Општина се обавезује да изради код владе концесионарима увоз ствари и покретних материјала слободан од ђумручине и осталих уредних такса; исто тако, радиће код краљевске владе на томе да се ослободи од непосредног пореза, а општина га ослободила од општинских прирека“.

Г. Манојло Кладис. Код тога члана треба у место речи „исто тако“ казати „осим тога.“

Г. Никола Ђорђевић. Да ли ми већемо на себе изговорити какву обавезу тиме, што кажемо да се обавезујемо да порадимо да се ослободи влада од пореза ђумручине итд. Ја би желео да се каже још ово: али општина за све то не јамчи.

Г. Коста Петровић. Хоће ли влада ослободити концесионара од владиних такса и осталог што се у члану VI овог уговора налаже, то је условно као што је условљен одобрењем владиним а цео овај уговор. Ако влада одобри уговор онда га је ослободила од ђумручине и прирека. (Одобравање.)

Г. Председник. Усваја ли одбор овај члан шестог с

додајом у место речи: „исто тако“ да дођу речи „осим тога“? (Усваја)

Деловоћа чита даље

В.

Парцели уложки

Члан I.

„Варошња железница обухвата ове линије и то:

Линију од паробродске станице савског улицом поред савских магацина уз дрварска стоваришта на новом путу до железничке станице и одатуд кроз споменачку до Енгелсвова на сипање са линијом теразијском.

Г. Председник. Усвајали се ова тачка? (Усваја)

Деловоћа чита:

2. Од Енгелсвова Крад. Милановом улицом преко поришмог трга и Васком улицом на велику пијачу и одавде поред реалке и Калемегдана Богојанљенском улицом на Сави-напију и Савском улицом до моста са линијом под 1. наплатеном.“

Г. Председник. Ја би имао да приметим. Цела ова тачка такође налази се у концесији. Но ја сам дошао да се не би радио гласило да линија та прелази кроз крад. Миланову улицу и да пролази поред двора. Но то и лије потребно и могло би отићи другом линијом али на несрећу није овде тај концесовар. Обраћао сам се на петогог адвоката и он ми је одговорио, да нема никакве овлашћеница.

Г. Никола Ђорђевић. Ја мислим да оставимо ову тачку као што је, а знала, ако хоће она ће чинити своје прилике: (одобравање)

Г. Председник. Дакле усвајали се ова тачка да овако остане? (Усваја)

Деловоћа чита:

3) Својва линија од Крад. Миланове улице преко марине пијаче кроз електријску улицу до аркадишта и новим друму до ново гробља.

Г. Председник. Усваја ли се? (Усваја се).

Деловоћа чита:

4) Топчидерска линија: од Прасероине Јосеменичке и мез Милош на улице, овом улицом и топчидерским друмом у Топчидер,

Г. Председник. Усвајали се и ова тачка? (Усваја се)

Деловоћа чита:

5.) Од гостионице „Српског Краља“ градским подем обухватајући у округу градско земљиште до Душанове улице а за тим кроз Душанову улицу поред велике болнице на наплатиош трг и одатуд ратарском улицом до тргашишта.

Г. К. Петровић. Овде је комисија учинила примедбу. Ево шта она каже: (Чита) „Од гостионице Српског Краља“ т. ј. од тачке 2978.9 да иде линија по алеји и то да алеја буде оца колосека трамвајскога. Скретање да буде од бр. 31. на 30. на линија гостионице код српске круне као што је у ситуационом плану жутом бојом означено. Одавде да иде линија све до жутом бојом означеној траси до 3281-43 од које да се иста положи у луку са полуиричним од 35 900 m. — Ова измена која је у плану жутом бојом означена, учињена је с тога што би се грађевини трамваја по плану линији калемегдан без нужде

искварио и по преној линији местимичке улице сувише стеснило, а местимичке због потребно окрепљивања због пада испарила“

Дакле мислим да треба да усвојимо ово мишљење комисије, и да ова линија иде овако као што је комисија означила. (Усваја се тако, разумо се).

Г. Председник. Дакле јесте ли сви за то господе да ова линија иде онуда куда је комисија рекла (Јесмо) Изволте чути даље.

Деловоћа чита.

6) Обална линија: Ова линија одваја се од оне под тач. 1. у европској улици па иде савском обалом кроз паробродску станицу и поред соларе до града.

Г. Председник. Извештај комисије о овој линији намо ово: (Чита)

У концесији која је предузимачу дата, нема нигде говора о преносу робе, јати се из оне види да му је то право дато; међутим концесовар намерава да сагради и линију дуж савске обале за пренос робе. Ова линија положена је као локомотивна железница а не као трамвајска. С тога што процена дрваре са полуиричним од 150 m. за тај случај ако ми општава ову линију за пренос робе одобрим, ми смо у плану жутом бојом уцртани трасу куда би ту трамвајску линију требало спровести како се не би морале дрваре просецати.

У случају, ако би се и обалска линија одобрила, имао би се код тачке 270 (тач. 6 7) начинити мост од 4^м m. чисте ширине како би се осигурала комуникација до савске обале.

Г. Коста Петровић. Господе, ово је нова линија у којој нема никакве помена у концесији. Међу тим, ова линија по мом мишљењу може да буде на сметњи и ђурику и појединим становницима кад утоварају или исте варају своју робу. У осталом кад имамо савску линију, она нам обалска линија изгледа јипте као лизсузна. За то кад ћемо осталим линијама трамваја лишити колајаше рабајаци зараде коју имају преразачеће еспале, не треба поред тога да оном линијом будемо на сметњи и од штете појединим нашим становницима и ђурику. Ову линију дакле треба искористи изговором.

Г. Н. Ђорђевић. Ја нисам мишљеница да ова обалска линија уђе у овај уговор, но не из тих разлога које је навео г. Петровић као да нам је ова неопотребна и лизсузна. Не, она не само није лизсузна и неопотребна него нам је урвало најпотребнија линија, на коју и сам предузимач највише рачуна; па баш зато што нам је најпотребнија о којој се можемо за себе и да потајмо са предузимачем. Ова линија не само да неће бити на каквој сметњи него ће напротив довести велике користи и вароши, и промету, и трговини нашој итд. Дакле, подвоод од станице железничке до савске обале кошта тако много да јако отежава нашу извозну трговину воденим путем који је јевтинија и угоднија за многе наше производе. Општања би дакле учинила једну велику усауту трговини извозу нашом кад би ову линију саградила. То је веома важна линија али ипак поред свега тога ја нисам за то да се овим уговором она прими, а то с тога, што за њу најје дата концесија и над нисмо дали концесију за њу

не треба ни да стоји у овом уговору него се можемо засебно шпалати.

Г. Ст. **Тодовић** Дозволите господо ради објашњења да кажем само ово: предузимач г. Клајн изразио се јасно и нише пута, да он имају да иду да са овим трампајем иду у робу а не само осебе. Она на то много полажу, јер ту им је највећи приход и на томе у главном они оснивају и изаду трампај у Београду. Но ако му ову линију не би одобрила онда треба да изостане и она тачка којом се предузимач ослобађа општавског приреза, јер би тиме општина имала да осети пралично штете. Али о свој ствари треба предузимача свакојако сагласити. Линија ова тече паралелно са савском линијом и предузимач има намеру да поме воли сопане.....

Г. Н. **Ђорђевић** Како је намере имао предузимач то је друга ствар. Главно је да он није добио концесију за ту линију, и да ми не треба да одступам од концесије ни за данак.

Г. Милан А. **Павловић** Ја бих хтео да противорим неколико речи као члан комисије за склапање овога уговора. Оне објасне линије изнета нема у концесији. Али господо још прва концесија која је била одређена да испита могу ли се примити устори ове концесије, и која је за тим прилика изу ствар као по две корисну, још она најкапа се и питања се да ли да се трамвајска линија пропустити савском узлицом, за то, што је она доста тесна а саобраћај ће због премоца испана бити у њој врло жива. С тога смо намери да би добро било да предузимач проведе трамвај поред савске обале; али онда нисмо тамамо услове ставили зато што као што знате поред Саве немате утврђено обале. Међутим, још је предузимач сам предложио да ради линију поред Саве овим оне у савској узлици. Ма смо намери да је доведе поред нас па смо усвојили тај предлог. Што се тиче питања да ли је ова линија корисна и употребна, мислим да о томе неће бити међу нама спора и да ћемо се сви сложити у томе да нам је линија савска линија потребна и корисна, јер цело оно предузеће, примано трамваја у начелу учињено је у цели тој да се подигне и олакша саобраћај. Према томе ако хоћемо да олакшамо саобраћај, ако хоћемо да гласимо на трговину нашу и по неке важности интересе, онда треба да примемо и ову линију. Орде се нисмо то да концесионар има намеру да превози робу и заиста, ова линија је само у тој намери и поуздана и ја би се само ради доводио кад би се заиста та линија што пре подигла. Наравно ми дајући ову концесију и одобравајући ову линију, не можемо предузимачу ништа друго дати него оно што као општина можемо и имамо прва у региону паршица нам да дозволимо. Да ли ће концесионар наш добити од владе и од наше државне железнице негу, то је друго питање. Али кад би га ми овом концесијом за грађење те друге објекта, онда би он могао да ради код владе да постигне све што ми треба. — Само ју још ово да напоменем: ова пруга била би нам од врло велике користи. За то је врло важан разлог и овај што многи наши продајци кад дођу с робом до железничке станице морају да иду и даље хоће неће железницом, ма да би им било много корисној и заиста да иду водом. Зашто? Зато што не може да превуче своју робу од жем. ста-

нице до паробродске, без великог трошка. Због тога го тово сва наша производа земљски иду на страну тим скупљим путем — железницом. О овоме смо ми одавно уверени и ја се сећам да смо једног дана ишли код владе и молили да она ту своју пругу имену железничку и паробродске ставице савида. али наравно онда се то није могло да изади него ипак влада је позвала пољу и расоложење да би радио ту пругу изади.

Г. М. **Крстић** Господо ја сам и у првој седници кад се о овој ствари повела реч казао о истој своје мишљење. Ова пруга која је пројектирала дуж савске обале од једне до друге станице, заиста је врло важна не само по београдски него по цело земљски саобраћај и промет. Ова би велика водени пут са железницом. Но господо да ми то дозволимо немамо власти. То апсолутно није општавско није општина може дати дозволу за то грађење. С тога сам ја мислила да се из овог уговора са свим изрише ова тачка места. Ако општина буде хтела имати ту концесију, она се мора обратити изади и од нас тражи одобрење. Ништа на ову ствар не може утицати да ли је општина дала свог одобрења за грађење ове линије ако та влада не би одобрила. Општина поимајући, потребу и важност те пруге може само изјавити жељу да је влада што скорије одобри и подигне. — а ништа више

Г. М. **Ђујић** Господо, ја потпуно делим мишљење г. Милана Павловића и комисије, која је предложила да се ова линија дуж обале савске прими. Но мене позвавају руководи разлог највише што га је већ навео сам г. Ни кола Ђорђевића а то је што је и он констатовао не могућност извоза наших производа путем воденим као железничким и у деснијим, на то, што наш трговац колико плати подова на своју робу од Јагодине (и. пр.) до железничке станице овде у Београду толико мора да плати за претоварање и превоз робе, од ове станице па до савске обале. То је тако јак разлог који говори у корист наше извозне трговине да би с места требало да се усвоји ово што се предлаже. Што је напоменуто г. Крстић, да је ово право држање хоће ли или неће дозволити везу станице са савском обалом ја мислим да то не треба на најмање да нас помете да ми ову ствар као корисну и потребну не усвојимо од наше стране; а разуме се све што ми овде усвојимо, ако не одобри влада неће ни предати. Кад нам се нуди да се подигне ова пруга и да се неке железница са обалом савском, и кад она знамо да је то заиста права потреба и корист не само Београда но и цел земље, зашто не би то тражили влада после неса обале или не одобри. То је мени. Ми тако исто имамо потребу да имамо домаћу пијацу за наше производе у земљи па је немамо, имамо потребу да подигнемо стоваришта у земљи па немамо а имамо срећа кад би наша општина и у овим подухвезима могла узети иницијативу, те да не оскудемо све од владе.

Господо го год ама у каквим је невољним приликама наша извозна трговина не може бити противна он ме. Ми као општина престављача треба да олакшамо извоз наших производа. Треба да дамо сваку могућност и сваку олакшицу да роба наша на јестивији начин оде из земље и тако доведе већу корист и произвођачу и продајцу. Ако влада има шта против тога да гласи — ова ће рећи

она ће ставити своје пето и ми нећемо против тога ни моћи ништа да чинимо.

Г. М. Степановић. Ја само имам да приметим то: ако би се дала концесионарна ова линија дуж Саве, онда хоће ли он бити јужни да утврди савску обалу и подигне кеј?

Г. Мит. Павловић. Господе, нема сумње добро је разложио г. Милан Павловић а поткопао га г. М. Бујић, да је у интересу земаљске трговине и саме вароши да се та линија одобрим. Вели г. Крстић да влада има да наже хоће ли то одобрити или неће. Ја знам да је од владе тражено да у интересу земаљске трговине пружи један крат од железничког станице да се негде са савском обалом. А у интересу је вароши а.т.о. да роба овим путем пролази, јер ми видимо да сваки дан се гомлају на нас разни извози. Треба да подигнемо ово, треба ово. Понавља немамо. Трговину земаљску треба да привлачимо и нама да лакше наше терете спосио. Што се вели да ће предузимач имати велику хасну превозна ову робу. То је одшта да ће имати, и за то она тачка где се говори о ослобођавању предузимача од општинских прилога, требао би да се ухули тако, да предузимач плаћа ако не баш сам припрема ово бар половином јер извесно је да ће имати користи привлачењем робе. Кад би влада звала мисама да сама неке железничкој станици са савском обалом у најскоријем времену, онда би могли да одбацимо овај предлог; али нид знамо да то влада не може да поштедне онда ако би она оборила ово, а ја држим да не сме одбацити јер би ишла и против интереса земаљске трговине и против интереса вароши Београда — али знам ако би нас онда одбацила, ми би бар од своје стране испунили своју дужност и не би били одговорни. Ми треба да покажемо господу увек па и у овој прилици да подмијачуна о олакшању наше извозне трговине и приходима вароши Београда. У то име ја и гласам за овај предлог као што је учињен.

Г. Ник. Ђорђевић. Ако се усвоји ова тачка онда се ми не можемо с њима засиби поглађати односно прарека. С тога сам ја јанк мислела да се ова тачка ништава. Он ту линију пузио треба, и моје је убеђење да он због не неће можда цео уговор прихвати. И баш зато, што он на ту линију позива не треба му једна бајина. По уговору општина се обавезује да му да земљиште за ту линију. Она га нема. Нећемо ли онда потрешити и због тога. Дакле за то што те линије нема у концесије, којима је није могла ни да је увеси у уговор. Зато, што ми тамо где ће се ова линија дати немамо довољно слободна земљишта треба да размислимо нише о овој ствари. Зато би ја и молио да се о овој ствари више и не говори него да се ова тачка сада напусти и набрине из оговора.

Г. М. Крстић. Сва господа која су после мене и пре мене говорила ударају на то како је ова линија врло важна. И ја сам завао господа да је та линија од огромне важности како по престоницу — Београд, тако и за земаљски промет. Али баш на то што је то тако важно питање и што је то спеза воденог пута са железницом, баш за то то не може бити у власти општине да о томе решава. Зато наводим да и не може да буде речи о овој,

ствари овде у општини. То је оно што сам хтео да кажем ради објашњења г. Бујићу и другима, с којима се односно саме важности ове пруге потпуно сажем. Само не припада та веза општини и она је не сме давати ни одлучити. То је протекло државном интересу, јер држава има права да о томе питању решава и није други. То је присто државни, царски друм.

Г. М. Кандић. Ја не само да несам противан томе да ова тачка остане, него би баш желео да остане и то е тога што би то било од врло велике користи за трговину. Ми видимо да се суседна варош, Земун, подиже и ако ми не би ово усвојили, позива наших производа земаљских са разних страна на унутрашњости ниги (би право у Зему и тамо се стоварили и даље проносили водом као јединицим путем. А ва што ми то да дозволамо? С тога је ово преко нужно да усвојимо, јер то је у корист самом Београду и целој земљи.

Г. М. Бујић. Сав разлог г. Крстића своди се на то што је то државно право и ми не можемо да говоримо о томе. Но ја разумем тако да ће ова цела ствар у крајној линији зависити од одобрења владе. Али кад смо сам сагласни у томе да је ово корисна ствар и шта важе да је ствар преко потребна за нашу домаћу привреду и цело нашу трговину, онда нима је дужност да ми учинимо од своје стране све што можемо, да ми као општина решимо да се та пруга подигне. Најзад, ако хоћемо можемо и изврешно овде казати да ће то вредети ако влада пристане и одобрим — премда се то и по себи разуме. Говорим о томе кажио је корисно по нашу извозну трговину ако се ова веза оствари — држам да је изаистине, само ћу напоменути то да би на овај начин, ако би ову везу остварили, свакојко имали више изгледа да ћемо пре добити и стоваришта у околини ове пруге. Наш економски интерес напакне нам да ову везу наше железнице са јединственим водним саобраћајем на Сави и Дунаву добијемо. — Што рече г. Ђорђевић да за сад задржимо ту тачку да би се могли доцније са предузимачем о њој поглађати — ја на неколико хиљада динара што би општина Београдска добила од предузимача за ову повластину никада не би жртвовао стотине хиљада и хиљаде које данас цела земља губи са неударности пута и скупог подвоза на своју извозну трговину.

Г. Ст. Добриновић. Господе ја мислим да је ово питање већ довољно испрчилено, јер су многа с.г. одборници већ говорили. Сви који су говорили они су тврдили најјаче да је ова пруга корисна за земаљски извоз. Али има нешто чега се боје. У том правцу и ја ћу да кажем нешто што ће сви на то да не смејемо одобрити ову пругу. Ми овде кажемо да смо дужни да дамо предузимачу земљиште за трампај, а моћу там ту да где ће та линија ићи ми немамо земљишта. Тамо има приватних својина. Предузимач доћи ће на први намените ове куће одваде, даје ми земљиште, и ми ћемо морати да му одговоримо. Због тога ја мислим да не смејемо ову тачку прихватити. Други разлог за то, који је омет навео и г. Ђорђевић тај је што је ова линија зависна врло важна и за концесионара. Кад је та линија тако важна а пре није предложена нити у концесију ушла, ја држим да би ми дау сасвим јавно

могли сад изоставити на поље да се погађамо с њима. Ми можемо то свршити и после месец или два дана.

Што се тиче овога разлога г. Крстићевог да треба влада то да дозволи, то је казао и г. Вујић да од владе за ово не морамо тражити нарочитог одобрења, јер влада ће имати о целом овом уговору да каже одобрава ли га или не одобрава и шта одобрава а шта не одобрава.

Г. М. А. Павловић. Господо, што се тиче земљишта ја би имао да кажем да смо са комисијом и концесионаром промисли поред савског обале а комисија је кад је ово радила имала у виду земљиште које можемо уступити концесионару. Због тога је нарочито и стављено како ће он да изгради тај посао. Комисија му је одобрила да дигне ту пругу на овом земљишту које тамо постоји, а утврђено обале то је његова ствар и он ће имати то да изврши и да подигне неке сподоне ради утврђивања пута. Па и то је господо једна важна околност: што ће обалу утврдити, — да ову ствар прихватимо. Дакле ми смо имали у виду земљиште и оно које тамо имамо то му и дајемо. — С тога савштом отпада и бојазан да ће му морати одговарати за земљиште. У осталим то ће инжињери, који су на овој ствари разлици боље објаснити.

Дакле ће се пак овим остварити оно што хоћемо, т. ј. да се неке паробродске станица са железничком станицом то је господо још у питању па то наравно што све ово има и влада да одобри. Али господо као што сви признајемо интересе је општина савршено тај да ону линију имамо па с тога треба и да је призмемо. То треба ми да учинимо и за то, што остварљата све влада, значи одржати се а оне иницијативе што је ми као општина треба да имамо, водећи обзиром рачуна о интересима и напредку саме општине. Кад општина да свој глас за овако једно предузеће, то је већ један корак напред па београдску и за целу земљалску трговину учини. За нас је ово најиста важна ствар. Али по мом бар мишљењу не стоји то да је ово прво важна ствар и за самог предузимача што ће овом линијом да вози робу. Јер, њему неће ништа сметати да вози робу и савском узином. Једина је добит ако одобримо ову линију обалу онда ће савска бити комотијна, јер ће њом возити само лица и прутаге. Дакле он има иначе пругу којом ће да вози робу и кад он то одлучи немојте мислити да га после можемо учинијати. Не. Он ће да вози савском узином. (Чује се; да се гласа)

Г. Мил. Павловић. Поред свих разлога који су досад изнети да је ова пруга потребна, ја и понављам још једном најиста је потребна и не наглавам баш никако да ће се државни интереси кривити, јер под државном разумем српску државу српски народ. Зато што би српска државна железница дошла до обале савске, ја не наглавам да би био окривен и да најмање српски државни интерес, него би се напротив српски државни интерес помогао, српска трговина јаче развила, и свима нама веће користи било С тога ја и не мислим да би овде српска влада имала разлога да ставе на пут овом остварењу.

Добро је казао г. Милан Павловић, и ово је добит за општину што ће нам се утврдити савска обала. Само би још нарочито у уговор требало ставити да он подиже обалу дуж целе линије о овом трошку; да сам спре-

ми све што му треба; да сам набави земљиште у колико га на том месту општина нема и т. д. па да ову ствар оберуче прихватимо.

Г. М. Крстић. Ја молим само за једно објашњење...

Г. К. Петровић. Ја потпуно делим обзирност разлога г. Н. Ђорђевића и сасвим се слажем са мишљу г. Добривојевића, да је примаме ове обале личије по општинску обласно, јер тамо немамо земљишта. И по томе на основу овога двога ја бих замолио г. Милана Павловића, г. Вујића, г. Миљана Павловића и г. Кадиса да они у интересу општине одустану од својих назора по овој ствари и да тако сачувају општину од парнице са предузимачем због земљишта које му не можемо дати. Не треба се заустављати и обзирати ни на то што је важност овога уговора условљена одобрењем владе; не треба предпостављати да влада неће уговор одобрити, ако на обалу линију нема довољно земљишта. Јер: ма да је уговором казано да ће он предати од дана кад га влада одобри, опет то нас не заштеђава од парнице. Влада може наћи разлога и уговор одобрити; али општина неће моћи да изврши са своје стране уговор и примаму обласу; и онда је ту парница. Зато треба да се изврши ова таква ни уговора.

Г. М. Крстић. Ја ћу само две речи да кажем. Све што је навео г. Мил. Павловић као да предузимач подиже обалу, да набави земљиште и т. д. Све то кад би он тражио опет треба да се има у виду то да је он ишпекулнт, а ишпекулнт као сваки ишпекулнт гледа у првом реду своју орсет. И ја опет кажем да је и државни и општински интерес да се та веза начини; али пошто је то државни друм, а не општински, опет о томе има да да реч сами држава, која ће при том имати да изнесе све своје комбинације, о тарифама, о манипулацијама и т. д. Ми можемо и решити; ја успајамо ову везу али у колико сам ја железничар, опет понављам да то неће вредети, и да општина никако није у власти да ма што решава о томе дирекном друму.

Г. Ст. Чајчић. Молим вас да у овим обавештењама и ја кажем још неколико речи. Нико влада не може спорити, нити ће спорити, па и мене није намера да спорим важност ове обале линије. Али овде је најглавније то, куда ће да утиче добитак од те линије ако се она примени. О томе треба размислити: или ће да најда држава, или општина или сам предузимач? Ако се њему дозволи да он превлачи робу онда сам ја за то да се овде дода још један члан којим ће се условити да и општина има вајду. Ја звам, а мене ће у томе помоћи и г. Крстић, да све железнице поглавито рачунају на превоз робе и ту је њима главна добит за то у тој добити треба и општина да учествује. Ако би се у принципу условио да предузимач може и робу превлачити онда бих могао да прочитам једну такву коју сам ителизовао за тај случај, на који би највише могла општина имати успеха у добити.

Г. Мил. Павловић. Ја би имао само две три речи да још кажем. Пошто ова линија не стоји у концесији то нисмо обавезани да ми је уступимо, и пошто смо сви сагласни у томе да нам је ова потребна како за извоз тако и за општинску корист ја држим да треба сад да је одо-

бримо, но да би избегли сваку бојазан од парнице и т. д. да изврше условима да он има ту линију сам да сагради и засута, а земљишта у колико има, а у колико нема нека та сам створи.

Г. М. Калдас. За ово што рече г. Махавио и ја сам потпуније и то треба да се стави у уговор да је предузимач дужан набавити земљиште у колико му недостаје.

Г. Ст. Добризовић. Мало пре сам изнео бојазан да може доћи до одговорности због тога што немамо довољно земљишта. Но није само то по нама још једна ствар, а та је: што поред ове има приватне својине. Она људи који тамо имају куће неће третирају туђа земљишту. Ове рећи ја хоћу да гледам у воду, нећу да ми свуда живиши и шивташ (Чује се: Па то ће бити по улицама).

Г. Председник. Господе, мислим да је довољно говоримо. (Довољно).

Ја ћу сад ставити ствар на гласање.

Ко је за то да се ова тачка о балској линији по предлогу комисије усвоји, нека каже ако је против нека каже против. (Настаје гласање)

Гласало је против предлога 20 одборника а за предлог само 7. Према томе ова ће се тачка изоставити из уговора.

Сад да идемо даље.

Г. Доловоја. Н. С. Јосановић чита:

Чл. II

„Концесионар је обавезан да све линије које су под 1. до 4. и 6 у I. чл. извршних услова наведено, сагради и у саобраћај прела накладе за две године дана, од дана кад се овај уговор потпише; а ону под тачком 5. наведених за годину дана пошто се изврши извешајница и кадрирање или поштирање дотичних улица на ширину од 4,0 метра.“

Г. Ст. Добризовић. Она улица под 5. то је она на Дорћолу — Душанова и она се неће кадрирати још та дуго. С тога би ову реч „кадрирање“ требало изабаци пошто да се каже: од кад се изврши извешајница и регулација. —

Г. В. Дучић. Ја не знам из ког је разлога комисија тражила да се улица извешаје и кадрирање на онда тен да је предузимач дужан да диже трамвај. То неће овај крај скоро дочекаати...

Г. Ст. Чаџевић. Овде би требало рашчистити то питање шта значи регулација, ако се усвоји оно што предлаже г. Добризовић. Јер ако то значи док се не иза улица не регулише — онда ће дуго да се чека на трамвај. За то ваља ту реч „регулација“ извршити и оставити се само, да општања буде дужна да у оном правцу којим ће тећи трамвај показује или поштира улицу на 4 метра ширине као што је даје то и комисија рече.

Г. Милан А. Павловић. Ради објаснења овога члана имам да потврдим оно што је г. Чаџевић казао. Ми знамо како Душанова улица данас постоји; и ако се појми важност трамваја као саобраћајног средства, онда је врло потребно и упути да овај члан остане овако као што је. Међу тим, што се тиче обавеза концесионара за кадрирање, он је обавезан да одржава и поправља само кадрирање у околској трамвајској. Дакле ако хоћемо да Душанова улица која се извесно неће моћи ускоро сва кадрирати,

што скорије постане што живља, онда ће бити најбоље и најпогодније да се прими ова регулација по којој се кадрирање или поштирање (извешајење) има да изврши само на четири метра. Душанова је улица као што знамо врло широка а и дугачка, те стога се и не надамо да ће ускоро моћи да се сва кадрира.

Г. Председник. Дакле можемо ли усвојити овако као што је од стране комисије предложено овај члан? (Усваја се)

Г. М. Крстић. Само овде се изгледа не каже кад је предузимач дужан да потпуно рад.

Г. Ст. Добризовић. Има има и то.

Г. В. Дучић. Ја сам противан овоме да му општина кадрирање по 4. метра — и молим да се то запише.

Г. Председник. Господе, свакојак се већ доцне и мораћемо прекинути ову седницу па да наставимо у понедељак.

Смо још нешто да свршимо.

Комесар управе нар. Београда, који је одређен да прегледа касу општинску, усмено ми је саопштио, да је потребно да се одреди једно лице које ће привремено прегледати приход општине и остали новац који долази, пошто је општина касна заповрше. И сам држим, да је то потребно и да треба одредити једнога од општинских чланова. (Чује се: одредити саму)

Ја мислим да одредим г. Тому Поповића (Прима се).

Сад само још неколико уверења да дамо.

Доловоја. Чита; ага о уверења после којих одбор извешајује: да су

Јаков Димановић владар; добри и става добри; Ахим Угљешин неопознат; Нодаско Вуловић владар; добри а става сиротни; Ђорђе Симић неопознат, Марко Марко „Страгарац“ неопознат, Мијако Гајић владар; добри а става сиротни, Петар Чајевић неопознат, Анта и Петар Браћа Алексић владар; добри а става средњи; Николка Алексић син Петра Алексића неопознат.

Оставан је закључак у 8 и по часова по подне.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Извештај председника — општинскоме одбору
за 1896-ту годину.

(Наставка)

Кад сразимо број пожара са бројем зграда у Београду, види се да пожарна чета има прилично посла и да нам је не само немо одржавати него и унапређивати врло потребно. Чим сам се био упустио у оцену пожарних „рекламација“, уверио сам се да команда не располаже ни већином напунујућих потреба за рад чете. То са оскудином воде чини, да нам пожарна чета није у стању указивати давао ни половину оних услуга, које би нам указивала при средњим околностима које су од пређућег значаја и не само рад. Међу тим се погодном на велики број лако запаливих кућа и на другу околност, да код нас није још подухвато увелико држати само у најмањој мери запаљиве артикле по продавницама — у Београду пожарна чета има нарочити, јер већи значај.

Разумијем да за водоводима нећемо још дуго чекати сматрао сам за дужност да вам сарнем пажњу и на по-

жарну чету, како би za danas učinili bar ono što je moguće. Ali o nabavci čitavog spiska potrebnih sprava, na koje je komanda s puno prava izjavila da su „nižu živu“ i to je moglo biti ni reči, jer smo se bojali da li ćemo s poštadoš, na celokupan budet i prekoračena pojedinačnim pozicijama moći održati balne u prihodima i raschodima. Ta bojanka učinila je te smo na kraju prošle računice godine imali 1000 dinara ušteđe na požarnim spravama, a kako smo za ovu godinu budetom predviđali 5000 dinara na nabavku požarnih sprava morali smo sada pristupiti nabavci onoga što je najpotrebnije.

U mesecu Avgustu dogodilo se je jedan nared među požarnicima kome sam morao stati odmah na put. Ručno vođeni se gledaštem da je požarnoj četi pravo potrebna najstrožija disciplina, nismo mogli dozvoliti da krivice ostaju i dale u službi, kad sam se narednim kolebanjem uverio da je nared izlazio bezuvratno i po svima znacima težnjom nesklonosti malih da zauzmu mesta starijih drugova potpomognutu natragarskim uzlavlom sa strane. Inače mogu da se pozivam da su se požarnici u svima poslovnima pokazivali vredni i izdržljivi čega radi predložio sam vam te ste im novim budetom platu malo povećali. Naravno mogu da poменем komandira Хранишављевића, kome smo pored redne дужности давали и друге а као сталну у руководе са надзором над свима козима и свом стоком општинском.

Комисију коју сте по другу пут изабрали да проучи како би се могло извести преуређење пожарне чете и постигла хармонија између наше и добровољне савезно сам два пут али се није састала. Међу тим ја сам нећ по одану предлажу кучке кораке да на други начин организујемо пожарну варошну чету У том случају имали би са мање жртава много већу пожарну чету, а онда би и данашњи чланови добровољне друштве били оскобљени једне истине хумане али и напредне ако не и са опасномћу живота скопчане службе друштвене. Нена ми је допуштено за данас прећутати тај пут и начин, што остварење не зависи само од наше воље и материјалне моћи општине, а да поменем да сам говорио са неволицом г.г. одборника и мајка њихово одобравање.

Упоредо са преуређењем пожарне чете, морали смо да се побринумо да данашњу своју нижику сигнализацију заменимо уреднијом: и са материјалном њеном моћи испити на здану велико школе дуго још, јер је нешто тако невољ погодно тражило. Да ја, којем срећом при грађењу пожарне куће употребљава се цигла, општина би данас и за дуга времена имала не само уредну вјеру за стизањем жарника са просторијама за шите и депо него уједно и „дуку материјалу“

Да пређемо сада послове одборних састања и издучана на њима.

Као што сам напоменуо, једна од првих брига у почетку прошлогодишњег рада била нам је: како да исплатимо „поштарског списице и извешаје вароши“ и изреду свих поручених пројеката за велике санитарне послове канализацију, водоводе и осветљење. Предлажач првог и највећег посла, са појединим партијама послова био је на

време готов и још мало требало је те да исплату затражи судским путем.

Истина напредне и ратне прилике само су узрок што се са исплатом није на време савршило. Али нам је е тога нужније било да предузимача без одговарајуће измирења, јак је он по уговору према општини одржао своју обавезу Овога ради, ви сте на саставу 23 марта већаша којим изворима кад је трошарица пала, да се послужимо на сто одлучили да сазовемо збор и изиштем одобрење за:

а) припремено издужење код једног од крај. новчаних завода до суми од 176.000 динара; и

б) да се тај изјам исплати из прихода који да се са 8^{ог} новембра од дана одобрења па до две године.

Први збор имајасмо 30.ог марта али не дође довољно број гласача, те за то сазисмо и други збор 30.ог априла, који нам је предлог усвојио. Одмах после овога тражили смо највише одобрење и добијали га (претисне г. м. ф. Абр. 1786 88) а за тим сте 8.маја решени да г. г. Манојло Кљасић и Др. М. Вујаћ регулишу општински изјам код управног одбора приватизоване банке, на коју ова пристане да кредитира општину до 176.000 динара, (са почасним отплативањем), онда да моните у име општине потписују г. г. председник општине и по један одборник изиштемљују од г. г. Др. М. Вујаћа Ђ. Милићевића и М. Кљасића. На случај да управни одбор приватизоване банке не пристане на то, онда да се издужење са истим потписима учини код кредитног завода са утврђеним интересом код њега 8^{ог} у алату. Народна је банка одобрља изјам, те смо тако одмах код ње учинили позајмицу. Данас имамо дуга код банке 30.000 дина.

Ресто одобреног дуга употребљамо на исплату пројеката над земљним, санитарским пословима приступио; међутим ви сте на саставицима 1.ог јуна и 11.ог новембра одлучили да одкупи поручених пројеката, одгодио за доцније.

*

У мају поверили смо нарочитој комисији да проучи којим би линијом најлакше поставати грађевинске границе вароши, како би се једном могло стати на пут подизању кућа на читаве километре од вароши а тиме положио основ на могућност да се Београд, раширени готово преко сваке мере, почео једном да попуњава. Комисија је поделила мишљеница. Већина је предлажала да се селиште (више се доводи) и један део пашкулде, оцели од варошког рејона и остану као предграђа, а мањина је противила била томе и хтела да се све што је изграђено у времену када није било забрањено градњи ту с где се хоће — да се све призна у варош, али даље ширење спреча до потребе, кад се тава у будућности покаже. Ви сте усвојили гледиште већине — нема сумње — али основне побуде да би се прва варош могла што пре подићи и да би се санитарне резерве могле извести лакше и брже (види ова мишљеница у извешају комисије 27.ми бр. оп. Новина 86-те). Спровели смо захулач одборник г. г. министру унутрашњих дела и грађевина с молбом, да се предложене границе утврде; али нам је г. министар узму-

грашних дела повратио предлог да предложеном другу линију, не слажући се са поменутом, на њега тако морати у једној од идućих седмица задржати се и на томе поново.

Законом о чувању пољског имања (од 22-ог априла 1885. год.) остављено је општинском одбору да прописује казне за штете, које се по закону казне. Њих је требало одмах прописати али се то сигурно било превидело, те смо тако ми у претходној години утврдили ове казне:

в.) код стирних жита и ливада за поганови један кв. метар — — — — — 0-15.

б.) код винограда за један упронашњен чокот 0-20.

в.) код баште кв. метар — — — — — 0-20.

г.) код воћњака, напашаца и брањави од кв. метра 0-10.

Сем тога решили смо да општина држи тројицу чувара пољског имања, једног коњаника и два пешака и одредили сте првоме 80 а другима по 60 дина. месечне плате. Како по закону чувари морају полагати заклетве и носити оружје, назвали смо при њиховом постављању. Али пошто су дотадања двојица (пољаци) већ имали услове, који се по закону траже, то смо само једног — коњаника — узели новог. Свој тројици набили смо прописано оружје из убојног арсенала и униформисали смо их на најпростјаи начин. И ако општинској каси не пада скоро никакв приход од казни, ипак ћемо морати узети у службу још једног чувара, јер су пољски агити тако често да тројица досадањих не доспевају на све стране. Међутим коњанику ставили смо у дужност да свакодневно обилази и водоводе.

Често и нама су долазиле жалбе, нарочито странаца, на неправилности епикариста варошких, а тако исто и можда за умножавање станица, на којима се епикари могу добити. Поред тога још и епикаристе плаћајући општина по 4. дина, месечно таксе за место на коме стоје, негедолаху што се на поједине и боље станице не расподељују наизменично, већ једни остају увек на поштом а други на болним местима. Све ово побудило нас је то смо варошкој управи адресовали молбу за умножење епикариских станица, и за неизменично распоређивање епикариста по станицама. Управи се испрва учинило непотребно да одступа од дотадање наредбе и предлог је одбио; али ускоро за тим изменила је наредбу и послала нама на мишљење. У истој је било предвиђено и оно што смо ми тражили, те смо се тако с наредбом сагласили и најпре је у општинским поштинама и до тог и у засебне књижице наштампали. Тако је данас такса епикариста врло умерено прописана и за обичну војњу и за све друге прилике а и ипак радња епикариста — сасиена у граници нужне правилности, боље но икада претого.

Седмично издржање до месеца августа издавало се на обичаи платни списак. Но, пошто сви они који примљу од општине издржавање — махом стари људи — не морају бити писмени, нама се је чинило да би издржавање требало издавати на неки простјаи начин, вако

би сваки онај ко не уме да чита увек знао да ли му се даје онолико колико му припада. За то смо узели да се издржање даје на књижице поред осталог и за то, да би се једном стало на пут оној дотле често изостављаној сумњи. Чим се ко од стране сталног подбора на милостину узрети у ред оних којима се даје издржање, добија он оверену књижицу, коју чува код себе и коју може да покаже свакоме ради уверења једна му уписано оно лако колико му је издано. Сем тога овај начин издавања издржања, користан је што се увек може да контролише да ли издржање прима онај коме припада.

* 6

Према наређењу санитарне полиције, опанчари су се морали са својим радионицама за штавање кожа изместити једном из вароши. Тражили су те смо им одредити два места: једно код општинске кљанице, друго код најовертове пиваре. Вашом одлуком земљиште им је уступљено за 10. година с тим да сваке године плаћају кирје по 300 динара.

Оградили смо се од одговорности, ако санитар. власт нареди да се радионице преместе на друга места, са поменутих, где их је еснав подигао.

* 2

Полиција је наредила да се у интересу здравља и телашнице изместе ван вароши, сав на једном крају. Ми смо управу предлагали два места, једно на Дунаву (код ботаничке баште), где има стариј агради за дућане и друго на селштву, иза Енгелсвоца где би се дућани морали градити. Управа није могла пристати на ова места а еснав телашки донесе је писменим приставом управу молбу многих дорћолаца да се тамо изместе телашнице. На сте решили да управније мишљење препоручимо санитар. власти ипак дорћоли крај али је ова изабрала крај од епштегиревог улазе тркалните, продужак рок до 1. маја. Управа је препоручила општини да сама сагради телашнице дућане, ако нађе начин и могућности. Према томе изнесу нам кроз који дан да решите шта да чинимо.

* 8

По издавању динао се је и даже глас против казацисања по тротоарима, и у место да је оно из године у годину опадало, ширило се све то већма на штету јавног саобраћаја и слободног кретања. И ако се некаш ничим правдати, могао би се оно још и допустити по ширим улицама или испред клавна по пијацима иако то само пољу; али у улицама где наменити асфалти по тротоарима накрчују прено сваке мере пешачке пролазе, не би то требало допустити ни по коју меру. Руковођени овим гледиштем молбили смо варошку полицију (на основу одлуке 25-ог априла): да предузме строге корак да се наменшта асфалти испред гостионица и клавна ако не сама спречи и забрана оно бар да се допусти само на оним шириницама гдј ли најмање не сметају пролази и кретању. Мора бити да полиција то није могла учинити, над се није одважала нашој молби ни до данас.

(Настављање се)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ЈЕВРОПСКИ ПИЛАТИ

RAJ

Србијом и њеним делима.

(A little reply to the big author of "The present position of European politics" in the "Fortnightly Review")

三

Према хронолошком развиту догађаја, на реду је сада да кажемо своју о постигнутоме „примирију“, или, боље рећи, о значају мисаје грофа Кевенхилера.

„Све то (можете рећи) може бити и лепо и криво, — признајемо, ако хоћете, и да се српска војска храбро борила, и да Славници наје Садова — као што Пирот није Седан краљевине Србије — али, опет, да није било једног Кевенхилера да каже кнезу Александру „стој“, Бугари би дошли у Ниш ако не и у Београд Дакле, баш и да Србија није била на Славници и Пироту побеђена, то би ју свашта, да се није, туђом заслугом рат предивнуо.“ Оно што јест — јест. И ми смо готови да признамо, да би свашта од нас било — да нас **некако није било!** па, логично, да би и Бугари могли од Србије учинити што би год хтели, да **само те Србије за срећу њихову, како нема.** Али, по што те **Србије, има; по што је она остала здрава и читава и после Славнице и после Пирота; по што је она и окрла 15-ог новембра у вече и освојала 18-ог новембра у јутру,** то ћемо да проговоримо коју са г. Дяком, пре него пустимо гроза Кевенхилера, да, на дипломатску му коњу прођу кроз српске линије у бугарски логор.

Прво и прво молимо, нека се добро зна и памти, да ни са овом шаком српске војске, која је, одступив од Славнице дала битку на Пироту, а, изгубив Пирот одступила Нишу, да ми са *самом* мом још нису Вугари све рачуне сјаконили. Дотле, они су њу само са свога земљишта потисли и на противно тек једном ногом стаји; они нису ту војску (српску) ни сатри, ни заробили, ни разбили па чак ни растројали. После Пирота — из кога је она као и од Славнице у таквом реду одступила да је разат могла изнети *осам тоновских јој трофеја*, а пред собом терати нека три или четири табора *заробљених Вугара* — од којих једна стигла и из саме пиротске битке — велимо — *после* Пирота тој је војци имала да стигне и стизала већ поред резервне у земљи још *нручена муниција* на страни; и тек кад би и тах нових метала *нестало* а *бајо-*

вети и кундаца à la Pigot položili, mogli bi Bugari taj faktor na svoj račun izbrisati. Ovakvo, i on je bio tu, i to tako bio tu, da ga nikakav sozizam na svetu ne bi mogao obići, ni za života mu pod glavom „п бедно“ трње вршати. Ну, *аргумента ради*, рецимо да је она савиначка војска српска *била и била* овесно обљена за даље ратовање — рецимо *противно* стварноме јој ставу ондашњему — да, не само да не би могла одолевати него, ни упуштати се у даље борбе, *она би тиме само предала своју улогу у руке резервне Србије!* Познатио, ма какве несреће да су (као што насупроставља ту, војску српску ма какве успехе да је непријатељ над њоме постигао, **народ Србије стајао је иза свегатога**, а он се, као један ч век, већ и дигао био да све савиначке погрешке на своја широка леђа понесе! — он је, — и не питајући, више ко је за *Сливишћу* крив, — главом пошао, га врата Вугарињу жао за срамоту. „Е али народ је народ, а за Бугаре је требала *војска*.“ Одговарамо: делите се, ако хоћете, ги, тамо у Пилгеској, у лордоне и фукару; у *Србији*: **народ је војска и војска је народ** — *мален по србији али велики у несрећи!* Са често *стручне*, строго вјиничке, стране увек, тај „народ“ представљао би на бојиште пољу, *осим друге снаге*, најмање сто хиљада ветерана, из првога и другог рата с Турцима — у похвалном смислу и ва млађе буди речено — *људи а не „деца“* — ма да су и та „деца“ чудеса чинила — јест — *људи, борим који су и многим и силним коруцима Султановим спорили четири месеца једно село, један Александар, а отели му за четири недеље један град, један Ним!* Вангину, ако је какву порицу Србија у овоме рату претрпела, ова није војничка, ** већ политичка; није савиначка већ — *кесен-силерска!* ..

*. Možda li neka niko od ovih čitalaša, na sebi konstatirajući svoje sive i kožnane erisane poroda — smisli i esplanadu u neprobu — ne naude, da se u našoj vojsci treba trčati starom starom narodu kraljevići. Na protiv, na što za trčadima, dakle duha, rat službe i na broje početak se znao kadra do zvere, na ma kojeko ona naveda, koja bi svakog, u glavom snak t, sposobnog Srbina kroz kasnu prošlost. Svak u osnovu i u vojsci u miru smatrali su se smatrano uvek kao najslavniju spremu za rat. Niti se narodu naša borba jednakog buđenja volje, ako se slika to kredit pametno utrošim — kao na primer ako kojekda se stoji potrebu u zemalj naibavl i u vojsci (osim u ono što se sa strane aspirozati kod kupca) u zemalj osi. Nas na domaćine okupacije držanje od ovog puta serfizam ne bi, jer u ono danu bala uzdružen i regulisati, a posle, šta ja da se sag 6-ju pod teritorij stranog duha — onaj ta poneti mogu; jer n o du ne niko ni ponovno ovog šta ga Grčki ima, a Grčki ima i Jesu bala trčadim i Jesu bala duha i od nas. Dakle, dakle od toga da se buđenje očekujemo ma na protiv treba da se s vojsci početak!

**.) Није ни могла бити — кад главне снаге њене ису у боју ушло.

Не узмимо (jer neћemo ni prema Austriji nepravilno da budemo) da grof Kvenkhiler i његова Austrija ne bi, da su hteli i iskreni bili, mogli Srbiji u ovoj prilici od koristi biti: Ne uzмимо da nema prividne i trenutne sličnosti između bugarske vojničke situacije 7. oktobra — kada je ono, pre dolaska rumelijske vojske, Batenbergovu prisustvo duha, u strahu ostavio vojsku i Slatinu i, po Čanovski, pred suzdanom i stranim konsulima u Sofiji zavapio: „*u pomoć — evo Srba!*“ i trenutnog položaja sličnih vojske srpske pred Pirotom — udarimo glasom — *pred Pirotom i pred mobilizaciju drugog poziva. Ali, pirotska bitka i njen po Bugare za malčice ni ruski исход изменила je i непосредno i posredno celo stanje stvari: непосредno, pokazav Bugarima po što je prodiranje na srpskom zemljištu i posle Slatinice i pre dobivenih potkrepljenja; posredno, dajući dragocena dva ili upravo četiri dana (jer u takvim prilikama i pošto treba u dan računati) Srbiji i њеним резерvama da stignu na prvo bojišno polje za Pirotom.* —

Дакле, хоћемо да кажемо, ако је Кевенхилерова Austrija htela Srbiji kakvu uslugu da učini, она је то могла и требала пре губитка Пирота, пре него је Пирот самим својим јуначким напором дао времена другом позиву да (у лицу авангарде му свакако) стигне не само у Ниш већ и Ак-Паланку, а целој осталој Србији да скочи и под заставу се стави! На послетку, grof Kvenkhiler је могао требати Србији, или боље рећи *званичној* Србији, али и њој *опет* пре Пирота, то јест, онда и док се она могла бојати да српски народ* под болним успоменама грађанског рата, а по злу примеру Француза 1871. не употреби једну спољну прилику, односно неприлику, државе му, на решавање *умутарних* питања. Али, кад се српски народ, на част му и славу буди речево, несвесније позиву одазвао, кад је пошао да најкриваије освети погрешку, *чак и оне владе* против које је, две године раније, с оружјем у руци устајао, — кад су све на и ове у крви огрезале странке, пред светим олтаром отаџбине један фронт према Бугарину направиле — једном речју — кад су све главе Србије једно наумиле а срца једнако — закуцала — а све је то било и пре и после Пирота онда је grof Kvenkhiler „*спасио*“ некога који је већ сам спасен био ако се, у оште може рећи, да се у каквој опасности и налазио. Не знамо, да ли са пре-

думишљајем или не (ма да је од Austrije, чии Kvenkhileri у Београду једно говоре а у Sofiji њени Бателебени са свим друго раде све 'могуће') узмимо, да не знамо да ли је Austrija баш htela, али је свакако у једном успела: да удари печат формалног пријатељства на један плод најстварнијег непријатељства!... „Е, али ако је та интервенција дошла по вашој жељи и захтеву“? — Одговарамо: ако grof Kvenkhiler или grof Kalvoki имају и право на бело нека га покажу — већ нећемо ништа да се крије, све ако ће окрилати Швабе — али ми, овако неважички, и у дипломатске тајни непосебени, са најистајом савешћу тврдимо: да нисмо чули, и да не знамо да је нико чуо, из уста српских Цанова онај вапај који се беше разлегao по целој Јевропи из грла бугарских — и то ма да је мука њихова, после Slatinice а пре сјајна одзива другог позива морала бити, у најмању руку, овозника колика и Батенбергова пре доласка rumelijske vojske. Све што смо видели и видимо, то је: да се Austrija, као овлашћеница тројцарског савеза (jer је одласку Kvenkhilera у Пирот претходило споразум посланика у Београду) са очевиним, по нашем мишљењу веома погрешним, пристанком *званично* Србије, ставила између ратујуће Србије и Бугарске.

Што се оне друге тврдње, или боље рећи хвале тиче, као да је grof Kvenkhiler, „*претећи* с аустриском војском задржао Бугаре на Пироту,“ о њој ћемо даље и потање говорити. На овом месту сматрамо за вредно само толико да кажемо: да је кавалерскоме грофу, у најмању руку, врло лако било задржати непријатеља, који је, као Бугари после пиротских њих напора и губитака, већ сам стао био, а за даље наступање времена и нове снаге и свежење потребовао; док, што се саме жештине оне претње тиче, она је и суштина била. Ревносни grof је могао слободно оставити војску своје царевине на миру, по што је за успех дипломатске му мисије довољно било да пријатељски бигелбенски ва пример увери „*сливничког победоносца*“ колико му војске у госте било само резервна Србија, и то од оне војске која је исти Пирот од Турака, дакле мало бољих јунака, отела.

Ну, баш да опет аргумента ради, речево што није, да, са гледишта Србије дамо најбољу могућу бехекику мислију grofa Kvenkhilera, опет ни таква оцена, не може накнадити штету коју је Austrija, *изналажући* се за стамболску конференцију, нанела Србији пре објаве рата, а у вези са уласком у

*) Види *Дотични говор г. Гарашиновића у скупштини.*

рат. Позната је ствар, да је Србија, одмах по извршеном акту уједињења Бугарске са Румелијом, била у положају да онако исто брзо и јестиво створи вршен чин у Србији, као што га је Батенберг створио у Пловдину, да једним прекид, можда и безкрвним, ударом парализише и Бугарску и Румелију, стечав залогу за балканску равнотежу. И Србија је хтела и пошла да то чини путем предања непријатељске престолнице, брзим заузећем стратегијског кљавца, Ихтимана на југу као и града Видина на северу — оба краја у правним границама етнографске Србије — али је Аустрија, у лицу истог Кевенхилера, дошла и казала: „стој“ и са тиме „стој“ дала времена Бугарима да направе фронт према Србији и да ју, спреман и прибрали, дочекају у добрим и утврђеним положајима. Дакле, хоћемо да кажемо, ако у политици велики имају и дужности, а оне само равна, према малима, моћна Аустрија (задржав Србију да употреби тренутак који је њој био погодан да у Бугарску упадне и свој посао сврши) Аустрија је одговарајућу накнаду била дужна Србији. Другим, још речма, а на претпоставци да је у данашње часу славничка војска српска и потребовала неју потпору пре добитка праве јој потпоре, пре савију српских резерва. Аустрија је била дужна Србији „примирје“, али не примирје из кога ће изаћи мир, већ примирје из кога ће изаћи рат!

Овако, ствар је (са гледишта пријатељства свакоко) испала наопачко! Бугарима је, задржавањем мобилисане Србије неких шест недеља на граници, дата прилика да спреме и Србима приреди Славину, а Србима — по што је за „примирје“ силном натурен мир — није дата да ју оперу. Бугарима је, као навалице, као по плану, створена могућност да се бране и држе до доласка целокупне им снаге из Румелије; а кад је дошло време да и Србија уведе и огледа своје главне масе и силе резервне, онда јој се из Веча дало на знање: „ако мир не потпишеш ми један финиш не пуштам.“*)

Оно, доиста, давно је речено, (што се у Аустрији најбоље зна и практикује) да у политици нема морала, као што ни, ма братства и пријатељства; и да сваком ваља добро очи отворити ако није рад да буде жртва лукавства и бездушна рачуна; али, како ми не говоримо овде са г. Дилком као дипломати, већ као патриоти који не крију, и не боје се да

признаду погрешке своје земље, као излагачи правога стања ствари историјскога тока догађаја, онда имамо и то највишег права имамо, да му на ово његово „conquered“ „побеђени“, одговоримо: јест! побеђени смо! али само од кога? од непријатеља пред собом или „пријатеља“ за собом? Да а! од Бугара који, и уједињени и одушевљени, и у огромним масама на Пироту концентрисани, не бише ваљда да за два јувачка дана сврше са једном шаком славничке, да пута десетковне, гладне и жедне, голе и босе војске српске? или она сила чије се „пријатељство“ у последњој анализи (у оно што Руси вове у крај конпољ) своди на „veto“, на забрану Србији да са целом јој снагом покуша и изхвати оно што је једном погрешном оценом непријатеља изгубила, да новим и свесним напором постигне оно, што нико, на посетку нема права да тражи од једног и првог удара.

Нека мисли како ко хоће, нека пише г. Дилк како, добро или зло схваћени интереси његове Игласке у Бугарској захтевају, ми смо са правим значајем овог рата на чисто, и — понављамо; да, ако је Србија какову поразу у њему претрпела, она није војничка већ политичка није славничка већ — кевенхилерска!..

(НАСТАВЛЈЕ ОН.)

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Сокој“-у)

Петроград 16/31 маја 1907.

Донста, ми нисмо погрешили кад смо оно јавили да се нихилизам брзо шири у полу-азијским покрајинама Русије. Та страшна вера, која се први пут претвори у активну партију у Дагестану, на обалама Каспије, изгледа да се опет окреће својој постојбини. Азијска по духу — Азији се и враћа. Мрка и крвава, као оно негдашња секта „старогораца“ од којих дрхташе хришћански краљеви у време крстовосница; кадра да, по примеру ниђијских или сарских евангелиста, зада страха и трепета својим задним самопретоврењем, ова легендарна шака смртоносних пивелаша морала је јединог дана морално подејствовати на заносне народе Истока.

За дуго, „геоминисте“ партије, као што се овде зове, било је у Москви, по том у Петрограду, заступљен у мрачноме евангелику Жељабову и учеством и примамљивоме доктору Вајмару. Из овог инспираторског центра ширила се после на далеко, као у западним губернијама, ова револуционарна радња.

*) Јер у крајњој и савезној области живе Срба а не Бугари
у Види да ове речи допешу г. Видена својој глади у писаним
сликим сликама од прошле године.

За ову пенићену крму били су у крзима (као 1863) везани и „првешаца“ Варшаве и „белобојца“ Литваније. Данао, услед обрта коме су узроци још тако мном завијени, главни вапор нихилизма као да је управљен на Југ. Он је готово свемоћан у Харкову, раг excellence бунтовничку граду, и великом будућности сваког омладинског врећа и универзитетског кретања. Исто тако у Одеси, тој либералској вароши; где господари партија „аутономиста“, или ако смем рећи и *сепаратиста*, и где је у моди гледати са приличке висине на петроградску владу. Јест, нихилизам је жив и у Таганрогу, где су трговачке недаће за последњих година распалиле многи гњев, а сво га и на прибрежју Фаспије, на два корака од Азије, а у оном једна руском граду, у јерменско-персијско-татарском Астрахану.

Прошле године, генерал-мајор Цеамери, губератор Астрахана (балтички Немац, и према томе, веома мрзак старима Русима) пошао је као у банку да настоји при сагоревању старих банкнота. Но тек што се почео уз степенце, а из једне побочне собе истрча некаква *Гаврилов*, пратиканг из рачуноводног одељка, и оваки на ђенерала гађајући га у главу. Погођен у врату, ђенерал се сурва низ степенце и сав у линиу оскати. На домлаву његова пада до трчи језан послужитељ подићи га и вину на даде. Него на дивно чудо! Венерал није могао да објасни себи свој пад, и тек кад се приметило да крва из потиљка крв, дошло се на мисао да је неко атентат морао извршити. Јест, али ко је убио човека? Венерал није жив, а нико виновника није видео. Да је хтео, убица је могао десет пута да утече. Али — овде нам се јавља нихилизам у правоме духу свом. Баш у часу кад се чиновница из банке гурају до оне свешћена човека, и увршћашћено питаху „ко га уби“ Гаврилов се појави и гротомом им се насмеја: „Та, шта извази тражити ко је? Ево ја сам га убио и дичим се што сам то учинио!“ а за доказ показат испашени штито!

Тај Гаврилов је млад човек од својих деветнаест година, и не давно пре тога ступио је за крешничка у дотичну Банку. По фамилији је варшавин, и нико на свету неби на њ посумњао. По спреми кажу да је учен, а по нарави скроман и пријатан. Кад га је, једном повраћено ђенерал, ухватио: „на шта сам ти ја учинио? — кад те по аду у животу видео писам?“ „Ништа ми ниси учинио, и ја писам вудео на тебе већ на губератора оне провинције. Као ми је само што те писам на месту убио“. Ово је, за цело, нихилизам, коме не треба никаква коментара. За самог г. Цеамерна кажу, да је у опа-

сности, јер је куршум ушао дубоко у вратни потаљак и вије се могао до сада извадити. Лекар се боје запаљена мозга; а, што се Гаврилова тиче, он више неће пашта да прослови.

Можете мислити да овај случај, пред других појединости које би овде било и сувише дуго излагати, није могао остати без дејства на пут царев по јужним провинцијама. У ствари, путнички програм парски је и измењен, тако да цар неће сада ићи ни у Јазту ни у Севастопољ, ни у Одесу; него ће се по прокламовању младог царевина за *атамана* дозских Козака вратити право у Петроград.

А шта ли треба да вам кажем о самом овом тр-јумфалном путу? о свечаностима, поздравима и усклицима народа и војске на целој прузи? Не заборавајте да су они дочеци у Русији искрени, јер је маса руског народа дубоко и побожно одава своје цару. Нити ту има такве „треће партије“ као код нас на Западу. Кад Рус неје тешки завереник, он је верни поданик, готов у свако време да за цара погине. Тако исто у политици. Овде нема оних делатних нијанса омиљених у парламентарним државама. Цео је свет *симплициста*; и колико сам пута и сам чуо од Руса овако питање: „ама шта аз то у Француској зовете „десни центар“ и „леви центар“? Ухватио сам се да им објасним, али, морам признати, без велика успеха. У француској политици Рус разуме само три система: монархички легитимет, царску диктатуру и револуционарну комуни. Сваки други је облик за њега ребус и бесмислица.

Дакле, нећу се упуштати у опис свечана улака царев у Новоочеркаск где су П. В. дочекали депутације чиновника, ђенерала, Козака, ветерана, грађана и ђака; где се морало пролазити кроз небројене капије овећ не заставама и испуњене натписима; „боже царја храни, на славу царства на страх врагам; или „добро нам дошо царс, оче наш;“ где се и народна химна, и свештеничка молитва, и дечији усклици и радосно јепаше старих војника, који на колена падаху, губило у грмљави топова и општем урнебесу! — све док није реч добио архиепископ Кијевски митрополит Платон.... „Дозаци дошци! узвикају је овај приквени веледостojник — чујте ме! Ми имамо срећу да у овојој средини видимо владоца који је, по сведоцима људи који га најбоље познају, срца као кристаљ чиста, пријатеља поштења а непријатеља сваког непоштења. За одо кратко време своје владавине, он је дво доказа и чврстоће карактера, и јаке воље и свају оних пријавина које доликују првој глави једног великог на-

рода. Више свега, он је добар хришћанин и патријот, као што је божији мир поштованик!... Они који га не би слушали били би слуге нечастивог, оруђа сатане одметника од цара небеснога... Избегавајте, за то, о ви благочестиви Козаци Дона, избегивајте, ове непријатеље власти која од Бога долази"!...!

Па какви ли су збиља ти Козаци Дона које дајасе слави цела Русија и којима Александар III-и поверава свој престо и свога сина? Име „Козак“ будиће у души француској два тужна спомена: *пропаост* 1812 год. и *напаост* 1814 год. На против, Рус оно подсећа на прошлост пуну славне борбе. Нека нам је дакле дозвољено да бацимо један кратак поглед на тај лист историје:

Порекао довоских Козака (које не треба побркати са Козацима Дњепра или тако званом *Запорожца*) доводи се из последњих година *петнајестог* века. У оно време на целом истоку било је много недовољника и пустохова, побуњених робова, умалих мужика, побеглих војника, гусара и помаза, хајдука и јунака. Све је то тражило уточишта око обала реке Дона, — које су овда биле још спорне границе између словенског света и земља Немама — и све је то примано под једним условом: да пригрли веру православну. Није прошло дуго, и двадесет разних народности ту нађе места, а из њих поиче безброј разноликих типова, јеропских и азијских имена, — у модерних Козака — страшна мешавина Калмука, Персијанаца, Букарапа, Немаца, Грка и Турака, међу којима превлађује руски, или управо, малоруски живаљ.

У шеснајестом веку почиње велика војна противу агиријанаца, Турчина и Татарица на Криму и Кавказу. Велики број *старосебца*, прогнан из Велике Русије верском нетолерантношћу цара Алексеја Михајловића, дође да поткрепи козачки живаљ и загреје проселитску му ревност. Тако у 1637 год. град Азов би опет од Турака и проглашен за хришћанску варош, на велику радост цара Михајла Теодоровића који обасу поклоница дотичне главаре. Но, занети овим успехом, Козаци се дохватише њихових им љуба, и усудише прокрити бурама Црнога мора. Они запаалише Синоп и Требизонт и обновише у седамнајестом веку баснословне подвиге старих норманских гусара. Најзад, Турци се реше да баце у Азов ове страшне непријатеље Ислама; али, по што у тромесечној борби (1641) изгубе неких 60.000 људи, унесеју само толико! да Козаци нагнају на одступање из града који су од врха до дна разорили.

Међу тим исељавање Велико-Руса према Дону продужавало се тако да у 1672 год. већ је било већих 48 паланка козачких Петар Велики умедо задобити за се ове ратачке чете, и посла их и на Турке, и на Пољаке и на Шведе и на Персијанце. Донски Козаци, нарочито, одушевљени православним фанатизмом показаше се као најоданији војници Цар-метијева и Менчикова. Царица Јеленавета, кћи цара Петра, употребљавала их је противу Турке; а Павле I-ви поверио био Суворову у чувеном походу по Италији. То је оно време, када, изгубљени у глечарима Швајцарске, а тоњиши дан и ноћ од победног Масене, они сагоревашу своја копла да огреју свога старог ђенерала.

Улога Козака у великим наполеонским ратовима позната је свакоме. Они су били и на Аустерлицу и на Бородину; а при одступању велике армије из Русије, под предводништвом чувенога *Платова*, отели 15 застава и 364 тона, а заробили 40.000 непријатељске војске, у којој 10 ђенерала са хиљаду официра. Најзад, од плачке коју добише у Француској 1814 год. они се побожно поревенише и подарише Казанској катедрали у Петрограду је дан стуб од масивна сребра; а, у спомен свију тих подвига, цар Никола уведе 1827 обичај: да се престолонаследник проглашује за *атамана* свију трупа козачких.

Такава је, у кратко, историја оних *донских* Козака који данас у Русији уживају праву популарност. Светковина у Новочеркаску била је, више свега, војничка. У повратку са исте, цар је обичао арсенал у Тули и све њене пушкарнице и топовнице; а први акт по доласку му у Петроград био је нов дар војсци. Сви стари војници одликовани крстом свет. Ђорђа (као најважнијим ордемом у руској војсци) добили су радосну вест: да им цар пензију за четвртину повишава. У премину крајње економије у којој живимо, сматрам за вредно, да нарочито споменем ову праведну и похвалну издашност према заслужним борцима отаџбине.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАТЗ ПЕДЕЉНО ЈЕДНАНУТ НА ТАБ.КУ

ЦЕНА ЗА СРЕБНУ:

ЗА ГОДИНУ 6 ДИ.
 ЗА ПОЛА ГОДИНЕ 3
 ЗА СТРАНЕ ЦЕНА НА ГОДИНУ . . . 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. пара од прсте.
 Преплату мора салти дуготомом по општини.
 Сви су о. е. е. корреспонденти на предмети.
 Редовници не враћају се.
 Непоштом писма не примљују се

Сви они младићи, који су овде 1867 године рођени и на којима лежи обавеза служења у сталноме кадру позивају се, да неизоставно предстану суду општинском ради уписа у списак Б за предетојећу рекрутацију сталнога кадра

Сваки онај, који би се крио с намером да избегне служење у сталном кадру, нека сам себи препише последице члана 12 закона о устројству војске.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдског држав 19 маја 1897 године

(по егзекуторским белешкама)

(састанак отворен у 6 час)

Били: Председник Свет. Николијевић, члан суда Јанаш М. Јанковић, одборници: Коста Петровић, М. Бљасис, Јона Милановић, Дим. Ђ. Милошковић, А. Ђ. Кукунуди, Сергије Станковић, Марко Степановић, Васа Лучић, Др. Меша Вујаћ, Милош Влаковић, Илија Антоновић, Милан Вељковић, Ник. Ђорђевић, Јов. Дизабер, Милош Симоновић, Милан А. Павловић, Др. М. Т. Лео, Сп. Јанковић, Мих. Павловић, Ник. З. Поповић, Фер. Росехт, Никола Кики, Јанах Х. Фичо, Јов. Д. Степановић, Стева Добровојевић.

Г. Председник. Госпоно, молим вас да почнемо.

Управа вароши Београда захтева од општинског суда, да одредимо два одборника, који ће бити од помоћи комесару управном што истражује злоупотребе у општини.

Ја би молио да се изберу два одборника. Хоћете ли дозволити да кандидујем? (Хоћемо)

Госпоноу који ја кандидујем, претходно молим, да се не изјављују, него да се приме. Ставар се госпоно личе части и угледа општине, и дужност је ова једна од најделкатнијих у општини. С тога би ја предложио г. г. Николу Ђорђевића и Милана Павловића.

Г. Никола Ђорђевић. Госпоно, Мени је апсолутно не могуће да се ове дужности примим.

Господа одборници знају у каквим се приликама ја налазим. У фамилији ми је болест. Ортан ми је болестан, и сад ћу морати да отуђем у Наш због катих послова.

За то би молио госпоноу да мене извине.

Г. Председник. Улажавате ли извинене г. Ђорђевића? (Улажавамо).

Успавате ли кандидацију г. Милана Павловића? (Успавашмо)

Г. Коста Петровић. Нисам противан овој кандидацији г. Милановој; али за ову комисију треба изабрати стручна лица: једног правника и једно рачунско лице. За то бих ја предложио г. г. Стелу Добровојевића и Милана Вељковића. А у случају ако се прими да остане г. Милан Павловић; онда нека дође само још г. Милан Вељковић.

Г. Милан Вељковић. Моја је редовна дужност госпоно таква, да ову не могу никога примити. Моје редовни посло тако велики, да га морамо делом и правником радећи да оставим редовну дужност, па да идем на ову дужност претходно би морао тражити дозволу од г. министра.

За то би вас молио да изберете другога у место мене.

Г. Председник. Успаваш ли се кандидација г. Милана Вељковића? (Успаваш)

Сад имамо други акт управни.

Ја сам на основу једног усменог захтева комесара управног тражио од одбора, да одреди једно лице од општинских званичника, који ће примати приходе општине и одбор је желео по мом предлогу, да то лице буде г. Тома Поповић, — али он се из разних узрока није хтео никак да прими.

Ја сам онда одредио члана г. Јерковића мислећи да ће ово да траје један или највише 2—3 дана.

Међутим госпоно дошло је акт од управе, којим се тражи, да се одреди једно лице, који ће насом општинском управљати.

Сад ако госпоно одборници не би изабрали на ово место г. Јерковића, који свакога има и друге дужности, онда би оно што сам ја наредио престао. Можемо се прво споразумети приватно (после обавештења)

Госпоно, ја предлажем да се г. Мих. Јерковићу општер општински налог. Успавате ли? (Успавашмо)

Сад је на реду да продужимо дебату о Клајновим трамвајима.

Изволте чути члан III Он гласи овако:

Ча. III.

„Ча. 3. Линије означене под 1. до 4. у члану I. нарочитих услова извршиће се по подизањима и одобреним плановима који су потписани од обе уговарајуће стране.

Оригинални планови чуваће су у каси општинској а копире послужуће се којима.“

Има ли ко да примети? (Нема) Чујте члан IV-ти, који гласи овако:!

Ча. IV

„У улицама ужим од 8-5м између тротоара сме се подизати само један колосек, а улицама ширим од 8-5м између тротоара могу се и два колосека постројити.“

Има ли ко да примети што?

Г. Манојло Калдо. Г. Миловановић ми је обратио пажњу на овај члан односно ове цитер између тротоара.

То је доист. врло важно. Ова цитера од 8м метара врло је мала и значајно би на 9 метра, да се поставе 2. колосека. Ја држим да треба да буде најмање 10. метара, и толико да одредимо. (Чује се: нека то г. Чађевић објасни).

Г. Стеван Чађевић. Овде се имало у виду то што су улице: Кнез Мијајкова и Васина врло уске и може бити, да ће се по времену појавити потреба да и у њима треба два колосека подићи. Ова цитера од 8-5 то је минимум и рачунато је овако: 2 $\frac{1}{2}$ метра један колосек, а 2 $\frac{1}{2}$ метра други колосек. То је 5. мет. Два метра су обична кола, и претпоставља се, да буде по 30 сантиметра између кола, и са крајева изашло би 8-20 а дато је 8-5 шестостотина од најужине мере за сваку сигурност. То је минимална цитера која ће се наравно у крајње невоља толерирати.

Према овој цитери претпоставља се, да над два колосека поју, између њих могу обична кола проћи.

Г. Мита Миловановић. Ако хоћете да овојте сад одмах, да се мете бар 12. метара, онда би ја предложио на крају овога члана да се дода: ако одбор општински то одобри, јер 8 $\frac{1}{2}$ мет. мало је.

Г. Стеван Чађевић. Кад би се предпоставило, да иду кола са сеном, онда је доста мало за која се узима ширина 3-20 м. јер п. п. Кнез Мијајкова улица од једног олука до другог има свега 9 метра. Али ваљда у будуће неће пролазити кола са сеном Ки. Митановом из Васиним уликом и то баш у овом случају кад се двоја трамвајска кола укрштају.

Г. Мило Миловановић. Ма да ће сам концесионар издржавати два колосека онет треба да се осигурамо с те стране.

У комисија која је на овоме радила била су три техничара и два инжењера и они су била мишља, да буде 7 мет. па је погле на предлог г. Чађевића изменено на 8 $\frac{1}{2}$ метара.

Ја сам баш тада питао господу да ли у другим странним местима има случајева да у овакој успим улицама где пролази трамвај, има по два колосека, и нека су господи објаснили да је у Берлину улица „Јаков штресе“ много ужа од наше сваке улице, па ипак има два колосека. То сам хтео да објасним

Г. Никол Тодоровић. Ја би господе био мишља да се овако каже: до 10 м. ширине, да буде један колосек, а преко 10 м. да буду два колосека. Овако треба да буде, јер се лако трези случај да се срећну двоја кола, па је боље што је већа ширина.

Г. Стеван Чађевић. Фактички ово полина је ширина између једних и других трамвајских кола, кад она на понову барабар стоје:

Кад се од 8-5 мет. одузме сумарна ширина двају трамвај. кола онда 3-20 метра има од платна једног вагона до платна другог вагона. Ширина је ова дакле толика да по невоља и кола са сеном наговарена могу да прођу.

Г. Председник Свакојако најбоље је да узмемо неку меру.

Г. Мило Миловановић. На добро, онда да узложимо 10 метара.

Г. Марко Степановић. У целом свету, где постоје кола трамвајска, никад не иду кола са сеном уликом, него ту пролазе само екипери. То ће стање доћи и код нас саом установом трамваја и изабраћемо се пролаз кола са сеном главним улицама.

Г. Председник. Предлог је један, да се ова тачна измени овако, да место 8 $\frac{1}{2}$ мет. буде 10. метара. Усваја или се овај предлог? (Усваја)

Изволте чути члан V-ти који гласи:

Ча. V

„Кадрму по улицама кроз које пролази железница“ и то ону која се налази између трамвајских шина, одржаваће концесионар овом тролну.

Ако би услед регулације или из каквог узрока било потребно премештање колосека трамвајског, дужан је то концесионар да изврши без какве накнаде. Ако би општина у улицама извршила какве друге радове те би услед тога проистекли трошкови за одржавање колосека трамвајског, то концесионар не припада никакна накнада.

Концесионар мога ће на одобрењу општинског одбора и ипак дати градити или већ саграђене премештати.“

Г. Коста Петровић. У члану 7-ом стоји ово: (чита).

Кад је комисија поднела влади на одобрење, онда у овом члану није било какаво то, да се трамвајска кола могу возити и коњима; него једино паром, и онда није се могло мислити, да ће кадрму око шина оправдати концесионар.

Сад кад се њему даје право да може возити и коњима; онда треба овде у овим 5-ом члану додати, да он одржава кадрму за један метар с обе стране шина.

Г. Никол Тодоровић. Кога кад чуку они иду преко шина и по томе није нуждан овај додатни који предлаже г. Коста.

Но ја би овде дошао на крају прве тачке овога члана још ово: унети у добром стању. — остало је све добро.

Г. Мило Миловановић. Ја сам хтео да сјернем пажњу г. Косте Петровића на оно што је казао, да ова концесија кад је поднела влади на одобрење, да онда није било да концесионар може и коњима вући трамвајска кола.

Ову тачку седму од речи до речи издигнете у концесију. Дакле предложено је и то. Она земери садања не знам шта значи, и ако хоћете још штогод онда то значи, да нећемо трамвај.

Ево како стоји у условима, (чита). Сад и преко овога још нешто тражити ја не разумем. То ни е нигде било да концесионар још један метар лан шана оправља надзирну, па изада нећемо ни ми тражити нешто особено.

Г. Коста Петровић. Када тако стоји у концесији, онда ја тржем предлог нитраг.

Г. Председник. Ја мислим, да би се овај члан могао примити са приметком г. Николе Ђорђевића, да у првој тачки на крају дође још и ово: у добром стању. Усваја ли се овај члан? (Усваја)

Из ове четири члана VI, који гласи:

Чл. VI

„Концесионар је дужан да оправља одуке, водове, гасоводе и све остале јавне грађевине, које би се у склад његових послова у чему код експлоатације.“

Усваја ли се овај члан? (Усваја)

Чујте члан VII, који гласи:

Чл. VII

„Концесионар има право да трамвајска кола на неким стима где општински одбор одобри или у извесно време може и коњима возити.“

Г. Васа Дучић. Ја мислим да овде кажемо: у место да „има права“, моћи ће по одобрењу општинског одбора на неким местима и у извесно време и коњима возити.

Г. Милан А. Павловић. Ја сам за то да овај члан остане као што је. За нас је довољно гаранције кад се каже: „ако општина усвоји.“

Г. Стеван Чајевић. Треба реч „или“ поправити са „али“ јер он ће да употреби коње само на неко време.

Г. Председник. Сауди у концесији стоји реч „или“ и ако би требало изазати реч „али“ то би била онда нека чудновата погрешка.

Г. Никола Ђорђевић. Ако остане реч „или“ то би значило, да он може коњима возити догод траје, уговора. А ако се узме реч „али“, као што је казано г. Чајевић онда би значило само за извесно време.

Г. Коста Петровић. Овде се важе у ове члану: „концесионар има право“, а не каже се, да ли има и дужност. Често може и одбор сам наћи да се трамвајска кола коњима возе. За то ја предлажем да се одмах до речи „право“ дода „и дужност“.

Г. Милан А. Павловић. Баш о тој самој речи „али“ или „или“ ми смо се у комисији објашњавали, и остало је при томе, да треба да остане реч „или“

Возња паром то је много јевтинија, али према терену као што је београдски он ће морати возити и коњима ако ће му то и купље бити.

Треба дакле да остане овако, као што је.

Г. Председник. Ја мислим да можемо усвојити овај члан са овим допуном г. Косте Петровића да има и дужност и кад концесионар дође са његовим пристанком да се у томе попусти.

Г. Клејко Павловић. Треба да остане овај члан као што је. Може општина да нађе ћеа на неистрано да тражи да се вози са коњима мир, у време мобилизације те да има готових кола. — И концесионар на то неће пристасти.

Г. Председник. Сав је овај члан примисан из конде-

сије. Он се не може мењати. За то да га оставимо као што је.

Г. Стеван Чајевић. У интересу је саме вароши, да се коњи из вароши за учење вагона истисну, јер они праве смрад, то је био измисли главних подстана и уосталом свијету те се коњи паром из електриком замењују.

Г. Коста Петровић. Ја тржем мој предлог нитраг.

Г. Председник. Када г. Коста трже свој предлог нитраг, онда усваја ли одбор овај члан? или као што је? (Усваја)

Чујте даље чл. 8, који гласи:

Чл. VIII.

„Чл. VIII При грађењу трамваја, има предузимач на то да нази, да се јавном саобраћају што мање смете чини.“

Разлиштва треба да су ноћу осветљена и по потреби чуварима надзиранима.

Усваја ли се овај члан? (Усваја)

Изволте чути чл. IX, који гласи:

Чл. IX.

„Пруга се сме тек онда пуштити у саобраћај, пошто је надлежна власт прегледа и за то дозволи изда.“

Општина има право да у свако доба контролне својим органима рад и промет трамвајског предузећа.“

Г. Коста Петровић. Овоме чл. 9. требало би додати и чл. 10. јер они о једном истом говоре.

Могао би се додати првом одељку на крају ово:

„Ово исто важи и на поједине именоване линије, које би концесионар хтео да пусти у саобраћај“

А другом одељку члана 9 тог требало би додати још ово — (чита).

Г. Председник. Усваја ли се овај члан по предлогу г. Петровића, (Усваја)

И тако члан 9 и 10 састављају се у један и то 9-ти са додатцима.

Чујте члан XI (који је сада X-ти члан) који гласи:

Чл. X.

„Ако би концесионар противио овом уговору и одобреним плановима употреби ложиља материјала или израду, дужан ће то по примедбама општине одмах повратити, по ано предузимач на ову примедбу не пристаје решаће министар грађевине, који ће решење бити обавезно за обадве стране.“

Г. Коста Петровић. Овај члан треба заменити овако.

Усваја ли се овај члан по предлогу г. Костином? (Усваја)

Чл. XI (пређе XII) гласи овако:

Концесионар ће извршити службена правила и возни ред, који су нужни за саобраћај трамвајски, и која ће важити кад их одбор општински одобри.

Г. Коста Петровић. Ја би ове члану у последњем одељку после речи „Писменошћ“ додао „и разносачи те деграда“ — (Чује се: врло добро)

Г. Председник. Усваја ли се овај члан са додатком по предлогу г. Костином? (Усваја се).

Члан XIII (пређе XIV) гласи овако:

„Концесионар се обавезује, да свима ђацима на где они становали и на свима линијама трамвајским даје возњу

четири пута на дан за пену од 3. (три) динара на месец, и то у свако доба године.

Г. Председник: Усваја ли се овај члан? (Усваја).

Члан XIV (пређе XV) гласи овако:

„Концесионар се обавезује, да набави једна пристојно украсена мртачка кола за пренос мртаца са тачке на трамвајској линији у еншепшијској улици до новог гробља и то по овој цени:

За једна мртачка кола и возна кола 40 дина.

За свака возна кола, у која најмање 40 особа имају места, 25 динара. Ако добије општина неслучајно право проношења мртаца овда би се такса спустила 30,00 јевтиније.

Ону спротиву која општина не плаћа укон. концесионар је дужан бесплатно пренести од одређеног места до новог гробља.“

Г. Коста Петровић: Овоме члану могао би се додати још и ово: да набави једна пристојна мртачка кола по образцу, који му општина одобри.

Г. Васа Дучић: Молим вас, хоће ли бити слободно грађанин и друга кола од приватних да узме, или ће се морати сваки служити сам овим колима.

Г. Председник: Не мора.

Једно само не разумем оно, гласило у овом члану у трећем одељку друга тачна „ако добије општина искључно право преносања мртаца, онда ће се спустити такса.“

Г. Коста Петровић: У овоме делу, којим је спроведена ова концесија важи на одобрење, тражено је да се да општини потпуноста: да она само може преносити мртаце; па за то је то тако наведено у уговору т. ј. да ће пренос мртаца бити јевтинији, ако општина позвано право од владе добија и место право њему уступи.

Г. Јован Диштер: Требао би овде ставити и приметбу о томе, да не би концесионар направно нека мртачка кола, која не одговарају нашој православној вери.

Г. Марко Степановић: Баш сам то исто хтео и ја да напоменем. Треба да се зна, као што г. Диштер напомену, овако кола ни мора набавити, јер врло лако може бити да он набави нека кола која не одговарају нашој вери и да ним тим изврни наше православне обичаје. За то се и ја излажем са предлогом г. Косте Петровића, да општина образложи тим колима одобри.

Г. Председник: Усваја ли господа овај члан са додатном вији је г. Коста предлозио? (Усвајамо).

Члан XV (пређе XVI) гласи овако:

„Концесионар не може тражити никакву накнаду у овим случајевима:

а.) Ако би обична кола наквараила кољосен.

б.) Кад се саобраћај обустави на неко време по наређењу полицијске власти због одржавања јавног реда или због завршења каких радова или оправања у улици.

Надлежна власт има право, да попремено обустави саобраћај на појединим линијама или њиховим деловима привредним приликама, као при јавним светковинама и литевијама, или ако услед завршења наких радова у улици пролазак трамваја постане тескобином и опасним.

За спз у овоме члану побројана прекидања, концесионар не припада никаква награда.“

Г. Коста Петровић: Да се не би погрешно тумачила ова тачка под а, мислим да је боље да усвојимо оваку редакцију. Ако би се саобраћајем (било колима на вожику било за пренос робе) искварио трамвајски кољосен.

Г. Председник: Ја мислим господо, да је ова тачка а, јасна (Јесте).

Г. Коста Петровић: Овом члану треба додати још једну тачку, која би гласила овако:

а. Ако би концесионар било при самом грађењу железничке пруге, било доцније морао по дефинитивном плану Београда улазити у сталан живи улазе.

Г. Милан Павловић: Ја мислим да би тај додатан био са свим излазним према ранијем једном члану, где се каже „услед завршења каких радова у улици и т. д. (одобрава се).“

Г. Коста Петровић: Ако је ова моја примедба, која потиче зарад веће јасноће уговора, сувишна, па је не усвајајте. Ја при овој доцнији остајем и наставим, да би требало да уђе у уговор, јер ништа не смета што је уговор јаснији.

Г. Председник: Дакле јесте ли за то, да овај члан остане овако као што је штампан? (Јесте).

Члан XVI (пређе XVII) гласи овако:

Кауција од 15.000 (петнајест хиљада) динара, коју је концесионар положио у српским државним дозовима вратиће се концесионару чим сви радови буду готови и све друге пруге предасте саобраћају.

Г. Председник: Дакле јесте ли за то да овај члан остане као што је штампан? (Остаје).

Сад долази чл. 16: (Чита) „Кауција од 15.000 динара коју је концесионар положио у српским државним дозовима вратиће се концесионару чим сви радови буду готови и све друге пруге предасте саобраћају.“ (Усваја се)

Чл 17 гласи овако (чита) „Концесију може концесионар евентуално пренети с одобрењем општинског одбора и на другу особу или акцијско друштво, које ће примати сва права и све дужности ове концесије.“

Г. К. Петровић: Овде треба казати место речи „ове концесије“ „овог уговора“ (Усваја се)

Г. Председник: Сад долази чл. 18 (чита) „По истеку овога рока од 60 година прелазни саобраћајница са свима својим непокретним постројењима као и возним материјалом у својину општинеку а све у добром стању, без да општина има за то да плаћа накнаду накнаду концесионару или ком другом.“

Г. М. Павловић: Ја би упитао само то да ли ће и коња доћи у својину општине после 60 година, пошто он може и попили да ради? (Разуме се).

Г. Милан А. Павловић: Да оставимо то питање онима који доћу после 60 година. У стаљом тада се неће извесно с колима ни радити. (Тако је).

Г. Коста Петровић: Овај чл. 18 јесте најважнији члан у овоме уговору. О њему треба да се добро проразмислимо: треба добро да отворимо очи шта ћемо уговорити. Ја сам мислио и смислио да овај тај члан редигујемо (чита) „По истеку овога рока од 60 година прелазни сва железница са свима својим непокретним постројењима као и са целим возним материјалом и то без никаквог тегрета и обавезе концесионара према трећима у својину оп-

штинеку. Тада т. ј. по истеку рока одређеног у концесији, концесионар ће бити дужан да прода општини у добром и употребљаван стању како сву другу тако и сав возна материјал заједно са свима осталим трамвају припадајућим атрадима. А да ово право општинске својине не би било изузорно предузеће се ово не може за сво време трајања концесије задужити ни заложити као ни оптеретити никаквим обавезама или теретима, које би обавезе или терети доводили у питање право својине општине. За ову својину трамваја општина није дужна да даје никакве накнаде ни концесионару ни коме другоме." (Врло добро)

Г. Председник. У свајате ли ову измену? (Усваја се)

Онда да пређемо даље (чита). "Чл. 19. Ако би концесионар својом кривицом пропустио да у року одређеном у чл. П под Б. парочитих услова овог уговора сврши грађење трамваја имаће да плаћа општини у име казне за прво тромесечје по сто динара, за друго по двеста за треће по пет стотина за четврто по 1000 динара од сваког недокривеног километра недокривене линије и да уједно изгуби концесију.

Ове казне дужан ће бити концесионар плаћати општини без икаквог даљег паричења. Ове казне неће применити у случајима више силе (force majeure).

Г. П. Ђорђевић. Овде под речи "недокривене" треба додати и "саобраћају не прелате линије" јер он може довршити линију али нема возног материјала па је не предаје саобраћају — дакле и у таквом случају треба да плати казну. (Усваја се)

Г. Ст. Ђаковић. Молим да ради објашњења напоменем само неколико речи. По мом мишљењу било би логично не право кад би концесионар после овозначене казне још изгубио и кауцију (чује се: концесију — а не кауцију) — То је онда још прве и горе...

Г. М. А. Павловић. Молим да се види како пише у оригиналном уговору, јер мени се чини да ће овде бити потребно штампано да концесионар губи концесију место што би требало да стоји "кауцију."

Г. Председник (чита уговор). Завета господу у оригиналу као што видите стоји да после четврте казне губи "кауцију". Ја би рекао да треба узети овако као што је у оригиналу (Чује се: не не — него концесију да изгуби)

Г. П. Ђорђевић. Он је обавезан за две године да доврши трамвај. Ако не доврши онда му се дозвољава под овим казнама још једина рок од године дана. Па кад је тако, онда оставити да не изгуби концесију и после тога времена значај оставити му на вољу кад хоће да изгради.

Г. Ст. Ђаковић. Онда би то била страшна казна; ако сврши н. пр. 24 километра а не сврши само један, — да зато изгуби т. 1800 дина. пенала и 15.00 дина. кауције и концесију то би била беспримерна казна. Колико нама настати да се интереси општински потпуно заштите толико нама гледати да се изврше овога по општини врло корисног предузећа неоправдано пренеће стварију.

Г. Н. Ђорђевић. Откуда ова бојазан г. инжињера са свим. Ми неможе никога да глобимо али обемо да осигурамо извршење овог предузећа на уговореним рок. Он тражи две године да направи трамвај. Ми му дајемо још годину дана али под казнама. Сад госп. инжињер каже да

су то страшне. Јесу страшне, али то су казне преко рока који је сам тражио. Ако су му казне страшне нека изврши предузеће у року па неће бити никакве казне. (Тако је).

Г. М. А. Павловић. Ја би хтео само да објасним то, какви су разлози руковођама чланове комисије кад је одредила ове казне. Ова је ствар на сваки начин и рачунска; и кад ове казне пронајемо треба имати у виду да ли ће предузимац овај имати рачуна да их плаћа па да ипак посао изврши. Ми њему дајемо рок од две године да трамвај подигне. Не он по истеку тога рока не изврши посао. Чим то наступи, доказе му ове казне. Сад треба видети да ли ће он имати рачуна да их плаћа. Нисамо. Рецимо да у Дунавској улици не доврши грађење на време — шта ће да буде. Тамо има на прилику 4—5 километара и он би плаћао казне неких 16—20000 динара ако тамо не начини трамвај. Заиста, он не би имао рачуна да то учини, нити би оставио ту улицу без трамваја, јер зна да кад тај трамвај начини он ће имати каква таква приход али кад је не начини онда ће имати да плати извесну казну, имаће да даје сваке године по 20.000 динара. С тога смо одредили ове казне да он не може напустити грађење. — Но што се тиче тога да изгуби концесију ако не сагради после ове казне коју би имао да плуће за годину дана — ја за то не би био, него господо. кад помислимо на потребу коју имамо за ово предузеће да се заиста оствари што пре, онда и ја сам саслазан са господом која су већ изјавила да треба да изгуби концесију а не само кауцију — јер каква је то концесија за једно овакво предузеће кад је предузимац не би могао за три године да изврши?!

Г. Ст. Ђорђевић. Ја мислим да је редакција овог чл. на јасан сном дошлук г. Н. Ђорђевића врло добра и да је треба усвојити; али још имам да приметим да овде треба да дође још нешто што ми је као члану комисије измакло из вида. То је ово: кад би предузимац изградио повољну пругу или и трећину на каквим год случајем престо или одустао од даљег грађења, шта ће онда да буде са израђеним материјалом?

Г. М. Знедио. Има о томе један члан који каже ако је на каквим узроком прекинуто грађење и ствар напуштена, онда општина има права сама да експлоатире ово предузеће.

Г. П. Ђорђевић. Кад дође такав случај што је поменуто г. Степа онда предузимац пронађа концесију и све што је дотле изградио прелазу у својину општине. То треба да се овде дода. (Жагоу)

Г. Председник. Молим вас господо пошто се сви предлози који су код овога члана учињени, покуше онда би изашла оваква редакција овог члана. (Чита). "Ако би концесионар својом кривицом пропустио да у року одређеном у чл. 2 под Б. парочитих услова овог уговора сврши грађење трамваја, имаће да плаћа општини у име казне за прво тромесечје по сто динара, за друго тромесечје по двеста динара, за треће тромесечје по пет стотина динара, за четврто тромесечје по хиљаду динара од сваког километра не довршене и саобраћају не прелате линије. Осам тога концесионар после четврте казне изгубиће и право концесије. Ако концесионар не би

платно одређене горе казне општина имаће право наплате имовином поврнетом и неповрнетом трамваја, и пошто се тим начином не буде могла наплатити предузимач ће изгубити коначно концесију и сав [дотадашњи извршени део пута] припада у својину општини. Ове казне дужан ће бити концесионар платити општини без икаквог парничства. Ове казне неће се применити у случајевима наше силе (force majeure)"

(Чује се: врло добро)

Дакле господе усвајате ли овај члан овако (Усваја се)

Сад имамо на реду чл. 20. (Чита)

"Све особље концесионара које долази у додир с публиком биће ериске народности. Персонал тај имаће униформу, чији ће модел бити одобрен од стране општинског одбора." (Усваја се)

"Чл. 22. Ако концесионар у року од 15 дана по довршењу пута не би саобраћај отпочео, или, ако саобраћај има на којој линији за два дана његовом кривацом прекине, општина има право да продужи саобраћај на рачун концесионара без икаквог изгуба." (Усваја се)

"Чл. 23. На захтев концесионара општина ће дужна бити у року од 6 дана да одреди концесију која ће имати да прегледа и да прими довршене линије; иначе, ако општина у овом року не би учинила, сматраће се да је линија примљена." (Чује се: пратат је рок 6 треба бар 10 дана.)

Да изменимо дакле да буде 10 дана место 6. (Прима се) Изволте чути даље (Чита)

"Чл. 24. Оно предузеће има ће своје седиште у Београду и оно подлежи свима законима и одредбама Краљевине Србије" (Прима се)

"Чл. 25. Све спорове између општине и концесионара судиће изабрани судици"

"На случај спора спала ће страна бирати по два судије и по једног заменика. Председника ће бирати судије."

Ако се парничари не сложе у бирању председника онда ће избор учинити позицијска власт."

Г. М. А. Павловић. Ја би ове речи "позицијска власт" заменио са "судска власт" или "председник варошког суда" или ако хоћете трговачког суда — само не полиц. власт.

Г. В. Дуцаћ. Ја би условно да судије морају бити ериски грађани, и да се не могу бирати странци.

Г. Ст. Добровић. То није могуће. Морамо остати на чему смо пољу да бира кога хоће као што ћемо и ми бирати.

Г. М. Стојановић. И ја предлажем да се бирају само ериски грађани. То је важна ствар. Не треба допустити да он може да бира јевреје из Беча (Чује се: то је његово право.)

Г. Председник. Сигурна је ствар да општина неће бирати јевреје или кога из Беча него своје грађани; а што се тиче концесионара кога мислим да не можемо ограничити у избору судија — (Тако је)

Дакле усваја ли се овај члан 25. (Усваја се)

Г. М. А. Павловић. Ја сам за то да се у случају

неслагања на избор председника, обраћа суду и не позицији.

Г. Председник. Да читамо даље (Чита) чл. 26. Трошкове овог уговора и све таксе сносиће концесионар и општина по пола."

Г. К. Петровић. Требао би овај члан јасније редигирати. Боље је казати: све таксе и трошкове за потврђивање овог уговора сносиће концесионар и општина по пола (Врло добро)

Г. Председник. Дакле, усваја се тако чл. 26 (Усваја се) Чл. 27 гласи (чита): "Уговор овај потписан од обе стране важиће тек пошто га влада одобри." (Усваја се.)

Сад господе имамо да чујемо примаће концесије која је у свом извештају изнела и које треба да примимо или одбацамо. Нарочито од важности је питање где ће се дата предузимачу земљиште за ремизе (Види: доцне је сад. Остатке то за други пут.)

Г. М. А. Павловић. Свакојоме о томе треба да решимо где ће бити ремизе: Ја ли на Сави код дрваре, да ли на батаљамнији, или на триазишту или где на другом месту. Ово је важна ствар. Он је у своје плану истицу ремизе тамо где су дрваре на Сави..... (Вичу: други пут; доста је)

Г. Председник. Јесте ли вољни да оставимо ово за сутра (Јесмо)

Дакле имаћемо, господе, сутра навредни састанак за продужење ове дебате. Изволте доћи.

Састанак овај трајао је до 8 и по часова по подне.

НАВРЕДНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске, држан 19 Маја 1897 год.

(по стенографском излагању)

Састанак отворен у 5^{1/2} час. по подне.

Били: Председник Свет. Николајевећ члан суда Јаваћ М. Јанковић, одборници и заменици: Коста Петровић, Јован Дизбер, Д. В. Милоновковић, Милан А. Павловић, Са Јанковић, М. П. Кандић, А. Ђ. Кумануки, Сергеје Станковић, Марко Стефановић, Фердинанд Розет, Васо Дуцаћ, Никола Д. Кики, Милан Стефановић, Коста Црногорац, Милош Валожић, Илија Антоновић, Никола Ђорђевић, Хр. М. Лено, Савуца Пијаде, Мил. Вељковић, Вучко Стојановић, Милош Симоновић, Михаило Павловић.

Г. Председник. Да почнемо, господе.

На прошла два састанка ми смо претресали тачку по тачку овога концисијом предложеног уговора.

Све су тачке претресане и све су усвојене са више мање измена.

Сад питамо господу, да ли желе да се којој тачки уговора још штогод дода, јер смо смо закључили да се дебата о овоме и данас продужи.

Г. Димитрије Милосављевић. У члану XXII казано је о року за који треба концесионар да отпочне рад. (Чита).

Али није казано, докле има да траје тај рок. Он може да остаје, те да општина врши сама саобраћај и годинама. Њему може бити некога у интересу да не ради и да остави општини да врши сама саобраћај. О тога је

уживо да се овде мете један члан, који ће то време обележити.

Ја би предложио овај додатак овоме члану (чита).
„А ако концесионар овај прекид остави, да траје више од године дана, онда губи право на ову концесију.“

Коста Петровић. То би се могло додати члану 22-гом (чује се: да се дода).

Г. Председник. Овде стоји ако за „три хана“ преписе саобраћај на једној линији.

Неће ли бити то велика казна да толику штету због тога претрпим.

Г. Димитрије Милозавонић. Ја предлагам да оставимо рок од године дана, а ако хоћете и од шест месеци. (чује се: шест месеци.)

Г. Председник. Усвајате ли, да се члану 22. дода ово: „Ако концесионар по овом члану не би заоставао ни рок саобраћаја одпочео, или ако би саобраћај на ма којој линији пренинуо, и то би трајао више од шест месеци, онда он губи право на ову концесију.“ (усвајамо).

Самуило Пјаде Господо, ја мислим да треба у уговору да се стави и то: у колико сати је дужан концесионар пре подне почети важиу а у колико да задржи. То има свуда у свету. И, пр. зими почиње пре подне у овде и престаје у околици. Тако исто и лети, а и над је пакла светковина треба да се зна време возње. (чује се: то стоји у чл. XI.)

Манојло Кљидо. У члану II-гом казано је над треба концесионар да доврши све линије, а нигде не стоји, над треба да одпочиње.

Ја би био за то, да се том члану дода, да је дужан отпочети за три месеца од дана одобрења овог уговора од стране владе.

Г. Председник. Усваја ли се тај предлог? (усваја.)

Сад имамо неколико примедба, које је учинила комисија која је прегледала конвенцију и склпала уговор. Неке су од тих примедба ушле у уговор, а неке су постале још у извештају, које би требало свакојано да прођу кроз одбор, и да их одбор усвоји као додатак уговору, јер по њима треба на неким местима изменити правац линије и коловоза.

Тако је једна примедба о земљишту, које ће се уступити за ренизе и шупе предузимача.

Држим да је ова примедба комисије врло важна. Предузимач је навео, да би му требало уступити земљиште доде на Сави. Комисија је нашла да је то место изванредно за варош, затим је предлог био, да се место одреди на мареном тргу, па комисија и то није примила, него је предложила, да се предузимачу одреди место изван вароши или на тркалишту или на Сави ван дрвара.

О овоме се говори у извештају комисије у тачки 6. Изложите је чути.

Тачка 6-та извештаја гласи овако:

Поприница земљишта на мареном тргу, коју је предузимач за ренизе тражио сувише је велика по нашем мњењу и требало би је на 9000 м. свести. Осим тога и само место није подесно изабрано, по што се у средини вароши налази. Узгед тога би требало предузимачу дати друго навпо мање експозисно место — ван вароши, — и о

и, пр. на тркалишту или на Сави ван дрвара, јер је место које предузимач за ренизу тражио, пре свега од велике потребе и користи по општину, а после се и због хигијенских обзира не би могло дозволити, да колушнице за 120 и више кола буду у средини вароши. —

Мислите ли господо да усвојите овај предлог који еје, или би хтели предложити друго земљиште.

Г. Јован Дилбер. Има једно згодније земљиште, а то је у овој долинѣ испод Вајферта, одакле је земља изваљена за насипање баре. Тамо има довољно и воде, што је потребно предузимачу за толике копе.

Г. Председник. Сад ли господо размислите може ли тамо бити, јер предузимач тражи велики простор, а комисија му је смањила и свела на 9 хељара метара.

Г. Јован Дилбер. Има тамо и сувише простора (одобравају).

Г. Манојло Кљидо. Да решимо овако: Ако код Вајферта не би било места подесног, онда да му се да друго згодније, које одбор одредио буде.

Г. Председник. Питање је овде које је место важније за будућност вароши? тркалиште? или ово, из Вајферта.

Г. Сергеје Ставковић. Ја држим да је тркалиште извесно важније за будућност Београда, него оно из Вајферта, па с тога се слажем са предлогом г. Дилбера.

Г. Председник. Како мислите господо? Усвајате ли предлог г. Дилбера? (усвајамо).

Онда мислите ли да то дође као додатак уговору, јер у уговору о томе ништа се не каже.

Г. Милош А. Павловић. Истина о томе у уговору није ништа говорено; али ја мислим да то није ни нужно. Довољно је да имамо само одборску одлуку, и над наступил потреба зато, да се не би само због тога свизавао.

Г. Председник. Има још неке тачке у извештају где се мења правац линије, и о томе треба да решимо.

То се говори у тачки првој и другој извештаја. (чита).

Г. Коста Петровић. Односно извештаја комисије имам да кажем, да је ова тачка под 1 ушла у члан под Б члана I овог уговора. Тачка 2 и 3 овога извештаја отпаде је за то што је обална линија отпаала.

О тачки под 4 извештаја није досад било говора; и за то бих питао, где је тај државни плац, који би се имао свет. Ово нам је потребно да знамо, јер смо уговором назвали да ће се линије тражија подизати по поднашем плану.

Сем тога, и о месту код рестоурације — тачка 5. извештаја — у Тонцидору тр ба сад решити, јер је и ту плац намењен.

Г. Председник. Тачку 4 и 5 извештаја треба усвојити, јер су о томе у комисији размислили.

Г. Коста Петровић. Што се таче тачке шесте и земљишта на које се та тачка комисијског извештаја односи, имам а приметим: да, према усвојеном члану 5 уговора, општински одбор има то доцније решити, да бих насада био за то, да одбор донесе одлуку: да ће се предузимачу на мету, које је г. Дилбер предложио, дати и то онолико позивно се на умесно и потребно није; по све ово да буде тек онда, кад да то предузимач буде дао своју изјаву. Тачка о овоме земљишту као и томе колико про-

стора да се предузимачу да, не треба сад да решавамо; него допише, кад предузимач изјави поднесе.

Тачка 7 извештаја ушла је у чл. XX, а тачка 8 извештаја (чл. XII уговора) ући ће у правила, која ће концесионар дужан бити да изради,

И тако овим је савршено сав и по примедбама, које је концесија у свом извештају изложила.

Г. Председник. Усваја ли одбор, тачку 4 и 5. извештаја? (Усваја.) Добро. Онда је сав савршено. Ја ћу у уговор додати и овај закључак одборске, односно земљишта и ових тачака, и према свему овоме сад је о томе да окусија савршена.

Све ће се ово сад дати предузимачу на његову примедбу, па ако има примедба, онда ће се ове ошете изнети у одбору на договор и кад се у свему сагласије постигне између предузимача и одбора, послаће могади на одобрење.

Господине, по једном закључку одборском усвојено је, ако би се нашла дозвола понуда да извршење дутрије пријавила, да се у начелу приими и да се о њој може говорити.

Једну сам таку понуду добио, изложите чути како она гласи: (чита).

Хамбург 5 маја 1887.

Високопочасном

Општинском председништву

Београд

У цели увођења предложене једне класне дутрије у Београду, по систему немачких дутрија, част ми је овим поднети вам, један од мене израђени план, на основу 20.200 лозова, од којих се 10.000 са згодитица изналачу.

Користи које вароши из ове концесије истају јесу непосредне и посредне.

Непосредни приходи варошки састоје се из 50% чисте оставше добити.

Зарада саставља се по овде изложеном рачуну из следећег:

писарина 105000 лозова свију класа	дин.	105000
провиизиј згодит. 15% од дин. 1.019820	„	157000
„ „ 20% „ „ 88180	„	176036
	дин.	438509

од којих одбија се за таксе козенторе
цела писарина

дин. 105.000

провиизиј згодитика

15% од дин. 1049820 дин. 52491

8% „ „ 88180 „ 70414 „ 122805 „ 227905

дин. 210604

уређење, набавка потребних штампаних списа, штампаних лозова и т. д. дин. 10004.

трошкови персонала, плата

уравнику и т. д. „ 20000 „ 30604

по овоме остаје чисте зараде

дин. 180.000

У једној години изграђе две такве дутрије са укупном зарадом од 1. 360000 у којој ће општина са уделом од 50% суделовати:

дин. 180000

Друга општинска корист састоји се из посредних прихода:

Општински принос за приход учинских згодитика

до које висине не могу одредити пошто ми ближе тамошње околности нису познате.

Овим приликом користим се напомињајући, да ће се држави овом дутријом створити таква корист и ја се да нас оцениати неможе.

Да би се продаја лозова омогућила, изналажење се годишње сто хиљада црквуара, који ће се у земљу и ван земље изјавити, а поштарина заиста биће у доста знатном износу.

Сво уређење дутрије и опште руковођаство биће по перену једном искусном генералном управнику, који ће са ставом бити у Београду. Над овим стоји друштво које је дутрију од општине под аренду узео, и потребно је да један општинског чиновника предузме контролу у купењу и општем извођењу дутрије у смислу одређеног издатог плана. Све остало даје се лако надети из одређеног која су на пољсцима овде приложеног плана штампана.

Дали су услови следећи:

- трајање концесије 30. година
- Број лозова одређења сваког друштва
- Слобода пореза лозова за сав трајање концесије.
- Право општине Београдеке за узајамна нива.

д) Располажења имају се од једног одређеног помирателног суда поравнати, за која како општина тако и концесионари по 2 члана именују. Исти могу себи у случају једнакости гласова и једног старешину придржати. Избор старешине оставља се помирателним судијама.

б) Израчунање и исплаћивање зараде општини, бива свакад на две недеље по закључку дотичне дутрије.

е) Насме се у Србији никако друге класне дутрије дозволити. Стране дутрије у Србији имају се забрањити, а играње на кетима високом позачном називом казнити.

ж) Општина предузима гаранцију за исплаћивање згодитика.

а) Укупни износ исто згодитика целокупне дутрије има се депоновати и то на 14 дана пре почетка сваке нове дутрије.

и) на основу предстојећих услова могло би се у изгледу истејем конзорцијум саставити.

На последњу молим да у вид узимати изволите, да пошто класна дутрија још у Србији уведена није, иста у свези са предходним губитком многог времена, и великим материјалним жртама стоји, те с тога узимањем лозова на свој рачун, на себе извучемо ризик који је оценивати неможе.

Дале појединости и питања по овој ствари готов сам и сам преговарати и претресати; међутим, узимам себи слободу своју особиту вољу у овоме изјавити.

Са високом поштовањем

Симунд Ваје, с. р.

Г. Коста Петровић. Ја мислим да ову понуду упућујемо комисији, коју ћемо изабрати, па ако комисија нађе да је понуда повољна; онда она може издржати и процент уговора у договору са предузимачем и нама га поднети; а ако комисија нађе да је понуда неповољна, нека то одбору представи, па ће је одбор одбацити.

У комисију за ову ствар ја би предложио г. г. На-

коду Ђорђевића, Мијајла Павловића, Манојла Кандиса, Мету Миловановића а поред њих и Милана Ђорђевића па нека он ту ствар испитају.

Манојло Кандис. По прочитану ове понуде видим, да је ова да одбацивање одмах и да не треба комисију ради не изабирати. Он не наводи никакву гаранцију. Тражи 30 година повластице а напред броја околности које општина не може никако да прими.

Ја ни сам дакле зато да се ова понуда даје комисији, већ да се одмах одбаци.

Г. Никола Ђорђевић. И ја не би био за то, да се на-де комисији, јер се на првом кораку види, да има тешких услова. Тражи да не плаћи порез, да се забрани продаја странах лозова.

Г. Јован Дабар. Ја тако ту ствар не разумем

Г. Коста Петровић. Ево, господе, своја једна одаула одборца, кад смо раније решили да се општина^{ме}мене увуштају у преговоре са капиталистима, која јој се пријави са на-ком понудом; онда додећи рачун о тој, одлука сасвим је у реду; да се та понуда оцени. На ако буде добра, нека се прими; ако неваља нека се одбаци. Што понуђач ставља јавне услове, то ништа не чини. Ми ћемо при оне-на те услове ублажити према нашим интересима, па ако пристаје пристаје добро, а ако не пристаје; онда је сарисна ствар. (одобравање).

Г. Мијајло Павловић. Мени се чини кад смо један-пут решили и оставили председнику, да он утачају то-вор са понуђачем, а ко му се ко са повољним условима јави, — да сад не треба више ми да омет о томе говоримо.

Написавши нећете ли тако онда, нека се избере је-дна комисија, па нека се извиди и оцени, јер у овој по-нуди на први мах види се, да има доста мала, које општи-на не може примити.

Г. Председник. И ја мислим господе да би ред био да прође кроз комисију. Не треба одбацивати овако на-пречац. (Одобравање).

Да изберемо једну малу комисију.

Г. Мијајло Павловић. Г. Коста Петровић предложио и мене у ту комисију.

Ја се у ту дутријелу ствари не разумем и у место мене предлажем г. Антуу или г. Мијајла Вујића.

Г. Председник. Хоћете ли дозволити да ја напреду-јем ова на ову комисију?

Г. Манојло Кандис. Комисија је једна радила на томе по-слу, па нека се и сад њој и ова понуда повера.

Г. Председник. Ја на то не би могао пристати за то, што ми је мишљење већине чланова из те комисије познато, јер су они у начелу противни.

Ја би желео да ову понуду дамо комисији из мањег броја људи, за које не знамо како мисле и како су распо-ложени у овом питању. (Чује се: кандидирајте ли)

Ја би предложио ова лица: г. Косту Петровића г. Дабара, г. Мијајла Вујића, г. Перу Манојловића и г. Пучка Стојановића. (Чује се: И Милана Ђорђевића.)

В. Милана Ђорђевића може комисија само знати ради објасњења.

Прима ли се ова кандидација? (прима).

Г. Никола Ђорђевић. Једно би само обротно напреду-ојој комисији, да не лове тога понуђача пре, него извиди,

може ли се примити или не, јер ће иначе он онда ли тра-жи трошак. (чује се: Неће то добити.)

Г. Председник. Сад господе имамо општински рачун да кантирамо.

Петар Јовановић и друг бивши запунци свињарски, дуговали су општини више хиљада динара. Петрово је имање распродао и из масе његово добио је општина 183-90 динара, а друг му је платиран и нема нигде ништа. За ресто треба да се расходује. Усвајате ли? (Усвајамо).

После господо, неке су буџетске позиције прекора-чене и сад треба да одредите њихови предет по тим по-зицијама.

Ја ћу вам прочитати реверат општинског суда на-ће те видети, које су те позиције.

Г. Секретар Н. Јовановић чита

Г. Манојло Кандис. Колика је ценира била у буџету за непредвиђене потребе.

Г. Васа Дучић. Ланске године кад смо набављали та дрва за школу казано је, да ће бити довољно дрва и за ову годину, а сад се омет тражи неки кредит.

Г. Председник. Кредит на дрва тражи се за то да се дрва сакупљају од краје и да се астржу и пренесу где треба.

Г. Коста Петровић. Ја би био мишљења да изберемо једну комисију, да испита уместност овога предлога.

Г. Председник. Мислим нас ја ћу вам објаснити. Не-мојте комисија да испитује мој предлог, која ја могу тр-гнути своји час.

Г. Коста Петровић. То је истина наш предлог, али кад се каже, да ће дрва бити и за јулу годину, а ми сад омет тражите кредит за дрва; онда ја не разумем, за што да се то неизвиди пре одлуке одборене.

Г. Председник. Па ја вам кажем за што се тај кре-дит тражи. Ова је потреба, да се чувају дрва и да се секу и пренесу.

По кад то код вас толико записе, ја сам и сам ми-слио да вам учиним предлог како да се ово постигне, прем-да мислим, кад нам то сад предлаже, да треба да му ве-рујете.

Никола Ђорђевић. Хоћемо најпре да се уверимо да ли постоје у истина та дрва, па онда ћемо одобрити.

Г. Председник. Нема сумње господе да је ова дрва комисија кад су примана, прегледала.

Г. Манојло Кандис. Будит је за то, да се у грани-цама његовим преглема, а не овако, да се за 5 година уна-пред дрва набављају.

Г. Председник. Па онда господе не остаје ништа, него да вам подишем презентај о тим дрвима.

Г. Коста Петровић. Да вам господе објасним ту ма-лу забуну. Ја кад сам био у комисији, која је имала да ревидира пројект буџета, — то је било у месецу фебру-ару, — онда је казано овако: да су задолбили са набав-ком дрва и пошто је и нама била блага, те се мало тро-шило, држало се да ће дрва бити и сувише и да ће имати и за јулу годину.

Не треба господе, да се буните ово тога.

Г. Мијајло Павловић. Онда је јасна ствар. Дрва су набављена и она су ту. Каковало се више о тога, што су била јединија.

Сад за набућу годину дрва несмеду фигурирати у буџету, на врхунца ствар.

Г. Председник. Неможе бити сувише господо о томе, да ли су дрва набављена. То стоји, дрва су набављена и о њима се води брига да се исплати. Сада остаје да видимо, да ли је то правично, или није, што је дрва више набављено. Ја ћу вам о томе поднети извештај.

Г. Јован Ђабер. Ја мислим да је о овоме доста говорено, и да треба да одобримо.

Г. Никола Ђорђевић. Ово је једна начелна ствар. Овде није имама била јача, па да се морало дрва набављати више, него се тражи неки наиван предит за дрва. Међутим дрва има и сувише. За што је то тако?

Г. Председник. Ја мислим да је доволно говорено о овоме, и да треба одобрити ове вредите а дајем вам реч, да ћу извести да ли је то правично било или није — па ћу ствар изнети пред вас да решите.

Г. В. Дука. Ја би молио председника да извиди и то у које су доба набављена дрва?

Г. Председник. Давало да ставим на гласање ову прву цифру: одобрава ли се ових 20100 динара на оправку друмова? (Одобрава се).

Сад што се тиче дрва. Одобрава ли се тражена из датка (Одобрава се.)

Г. Никола Ђорђевић. Ја пре него што се поднесе о томе извештај, не могу да гласам.

Г. В. Дука. Ја сам противан.

Г. М. А. Павловић. И ја сам противан. Давало већина усваја да се одобри тражена сума.

Сад долази трећа позиција за непредвиђене потребе.
Г. М. Калдић. Из буџета види се да је на ове потребе одређено 47000 динара; а сад се тражи још 43000 д. Кад је буџет израђен онда су предвиђене све ове потребе. Предвиђено је за бунар. Предвиђено је за шардну бавну итд. Ако није предвиђено онда је кривица до одбора општинског што је такав буџет градио, и што је тако малу цифру за те потребе одређио. За то би молио да ми се каже начисто за што је издато више 43000 динара?

Г. Председник. То се може видети из рачуна.

Г. М. Калдић. За то би требало да то комисија прегледа.

Г. М. Ђорђевић. Кад се код једне позиције тражи тако велики кредит, онда је ред да се поднесе тачан рачун за што се тражи. (Тако је).

Г. Председник. Онда господо дозволите да захтевам да се начини и поднесе детаљан извештај о овоме.

Г. К. Петровић. Боље би било да се за ову ствар избере једна стручна комисија.

Г. Председник. Ја ћу наредити дотичним чиновницима општинским да ми поднесу детаљан извештај и онда кад тај извештај изнесем пред вас, можете решити како вамте да не бити вијбоље. Ја у остатку не би био противан на компетенцију.

Г. Мех. Павловић. Вечно се тако практиковало: онај који води општинске рачуне, кад се приступило решавању тих накнадних кредита, он је био овде у седници и имао детаљан рачун па је давао одбору нужни објасњења. Тако и сада нека се уради. То је дужност онага који води рачуне да нам напомене за што ово тражи, да нам изнесе све податке, као што је и досад било и онда ћемо видети куда

је и зашто је шта отишло и је ли за сваки издатка следовало купити одобрење.

Г. Председник. Ја ћу дакле позвати тога чиновника да дође са детаљним извештајем и свима рачунима па ако би се на том нашло да треба одредити неку комисију за изишај онда нека буде и то. (Врло добро.)

Г. М. А. Павловић. Само би још молио г. председника да се додесу и сва документа да буду при руци те да се зна по којем је наређењу учинен који издатак, како се после неби морало одређивати компетенцију за изишај и ствар одговарачица. Јер ако данашња изгледа мало мало чудновато: одредили смо на непредвиђене издатке 47 хиљада за целу годину, а сад у половини те исте године тражи се још 43 хиљаде за ту партију буџета.

Г. Председник. Остаје дакле на томе да се поднесе детаљан рачун.

Сад имамо опет једну суму да урасходујемо. Тринеи Ђорђевић поспар имао је да плати општини за један по-други мерије у 107 динара. Он није употребио тај по-други и то је констатовано комисијом. За то се сад тражи да се ових 107 динара не наплаћује већ да се урасходује. (Ћује се чајом кривица о?) Наје до закључка кривице био. (Усваја се). Давало усваја се ово? (Јесте).

Господо има ли смо један спор са Хаџи Томом ово неке извештаје. Ту су изаилале разне комисије на лице места, које је полиција одређивала. Комисије су донеле закључак на шесту општину. Међутим, ми наплаћујемо из општине у праву а не Хаџи Тома. Зато би вас молио да о тој ствари саслушате резерат општ. правозаступника.

Г. Соар. Н. Јовановић. Чита резерат општ. правозаступника.

„Још од почетка 1882 год. води се спор код полицијске власти са Хаџи-Томом, који је изнео негову циглану и Дувају, узнео општинско земљиште Испитивани су сведоци и Хаџи. Томови и општински. Сведоци општински сведоци су у корист општинску, а Хаџи Томови у корист негову. И на посету по мом захтеву наређено је, да Хаџи Тома поднесе тачију од своје циглане те да се прмером сачи: да ли је шта од општинске земље узнео или није. Он је поднео тачију и по њој има негов циглана 307¹/₂ хвати дужине и 130 хвати ширине. Вештаци су на лице места изаили и мерили, али не како треба. Узимајући да је дужина од сокачета и дунава, а лице да је ширина, она су мерили само ову једну страну а дунава, и нашли да од пута водећег дунава има до обале дунава око 307¹/₂ хвати и тако да је оспорена земља Хаџи-Томина а не општинска.

Да су измерили простор циглане од сокачета издуби карабурми и вишица, уверили би се, да ту има 307¹/₂ хвати, а по томе да је то дужина циглане, а оно што су мерили, да је ширина, и ма да сам у мојим примдабама на тај пример казано, да је пример нетачан и погрешан, и тражио да вештаци наово на лице места изаду и прмере простор од сокачета издуби карабурми и вишица, изарт наплаћуски није хтео то ни да чује, него је на основу извешта вештака упутио општину на грађанску партицу, а Хаџи Тому од казне за самовлашће ослободио. То решење изарта, по мојој жалби, разматрахе је и управа вароши Београда, па га и она ослободила.

Прилажују овде и акта, у којима се налази и талија Хаџи Томина, и план његове циглане молим да се реши ове ли се парница водити.

Ја би мишљена био да се парница води Хаџи Тома нема никаквих других доказа, до једино талију. Бар он веје нишаве друге до сада познавао. Та његова талија је у него време и општински доша. Он не може допавати да је његовој циглани ово дужина што иде од савачета Дунаву, а оно што ите карабурни и вишњаци, да је ширина, јер би он на тај начин имао по 3 1/2 хвати и с једне и с друге стране а то по талији не стоја, његова циглана има по талији 307 1/2 хвати у дужину, а 130 хв. у ширину, и по томе ово је дужина, где је 307 1/2 хвати, а толико је хвати од савачета на карабурни и вишњаци, а следствено томе ширина му је од савачета и дужину, и пошто у ширину по талији има само 130 хвати то је и сав простор преко 130 хвати општински а не његов.

Г. Председник. Овде имамо и план тога земљишта. На плану господо најбоље ће те видети да су земљани абила право погрешно мерили и погрешно довели извештај о стању ствари. Овде није говор о једном малом земљишту, према и то не би требало упуштати, него овде је питање о 5—6 хиљада метара. (Показује план.)

Г. К. Петровић. Кад је у резерву општ. правозаступника ствар овако представљена, онда не видим озбиљна разлога да његово мишљење не усвојимо, т. ј. да парницу поведемо. За то да се усвои и предлог правозаступника. (Усваја се.)

Г. Председник. Дакле усваја се да се парницом тражи повраћај овога земљишта. (Усваја се.)

Г. Ј. Даблер. Да ли би могла овим приликом две три речи проговорити, о тим општинским земљама. (Шовте). Ми смо тражили још пре 3 године да се ова општинска земљишта премеје. Шта је у тим било? Такав спор био је о земљишту на Карабурни и код матачина на Сави. Акта о томе мислим да ћете наћи у суду.

Г. Председник. Та је ствар свршена. Акта су већ на моме столу, и ја ћу ту ствар изнети пред одбор у једној од првих седница.

Ја господо морам да вам изјавим да имамо доста молба за милостиње и помоћ да се иде у бане. Општина је до сада давала такве помоћи или одбијала — не знам; али према данашњим финансијским приликама ове општине, држим да се не би могло ово давати (Чује се: тако је.)

Г. Н. Ђорђевић. Само у извешајним случајевима да се даје; иначе једном да свагда да решимо да се не може давати. Општина кад даје својој сиротињи безплатне лекаре и све лекове, чини доста и не може им у овом погледу ништа више чинити. (Врао добро.)

Г. Председник. Данас, усвајање то да се не може давати оваква помоћ. (Усвајамо.)

Г. Ј. Даблер. Свето горена још лаво дата је предузимачу да је кадрирање на још до данас није ни почео да кадрираше. Сада имамо два општинска инжењера и налада нећемо рамати у тим пословима као пређе.

Г. Председник. Истина је да имамо два инжењера и да због њих ствар не би равала. Но план за ову улицу још је код г. министра на одобрењу. Али и да је већ одобрен план тај, онет толико је већ општина погодила из-

дрмисања да јој за то није довољан буџет од три године. Цео се Врачар кадрираше и тако нешто има и других улица, које чекају да се кадрирају. Врачарци па и друга којима се начини издрма нећина ће да је плати, али општина мора напред по погоди да исплати предузимачу, на додације да плаћајује од својих грађана, треба дакле плаћа. С тога нажем и да је готов и одобрен план за ту улицу, онет не знам начина како би то кадрирање сада извршити могло.

Г. Ј. Даблер. Нисам знао урока. Сада сам задовољан.

Г. Председник. Општина господо прихватије да се сваке године дају добрим ученицима књиге од пене стране, добрим ученицима о психоским нештима. Разуме се, кад се књиге набављају од стране општине нијаре се пита г. министар просвете обеди одобрити набавку, ове или оне књиге за ту цел. Ја сам с тога данас разговарао са министром о неким књигама и он их је одобрио усмено. Разуме се још писан акт поднео ни добио писменог одобрења. — Дакле ту ствар износим пред одбор, а сад ако је одбор вољан да на ту цел издамо до 400 динара онда би ја казао које књиге мислим да набавимо. (Примамо. То треба учинити.)

Онда ја предлажем да купимо 100 комада Вукових дела кн. I. (Врао добро). Осим тога 150 комада Гринце; 50 комада Лутине Богдана. — То је спис г. Малорада Шпанчина и један од најбољих његових списова. — Затим мисли да купимо до 100 динара Ботанике г. К. Пригорца. (Усваја се.)

Ја немам баш тачно прорачуњену цену књигања за ову набавку, али рекао бих да неће измети баш 400 динара, него ће бити нешто мање. Дакле усваја ли се ово? (Усваја се.)

Онда смо и то свршили.

Позиција тражи и по други пут да јој се пошље спис грађана који се одређују у комисију за преглед алија и становица у цар. квартиру у цели одржавања чистоће.

Г. Мат Павловић. Да одредимо. Петра Арамбаша, Николу Радојевића, Антонија Миливојевића, Милана Антонијевића, Младена Стојчевића и Димитрија Субашића. (Чује се: врао добро.)

Г. Председник. Примате ли ова лица? (Примамо, примамо.)

Сада се тражи да одредимо два лица за изврт врачарски да присуствују јеситина. (Чује се: г. Филип Ковачевић и Филип Редић.)

Према те ли на овај посао г. г. Ф. Ковачевић и Филипа Редића — пензионера. (Примамо.)

Тражи се два лица за санитарски преглед у квартиру павилуцион. (Чује се: Јоца Ристић и Коста Ђорђевић баруџије.)

Примате ли Јоцу Ристића и Косту Ђорђевића баруџије? (Примамо.)

Имамо да дано уверење о владану и стању адм. Ведемира Јовановића. (Решено: доброг владана средњег стања.)

Тражи се и уверење о владану Бранислава Ђ. Нушића, Јака — (Решено: доброг владана.)

Сада имамо једну молбу. (Чита молбу Јоце Петровића да му се исплати кирија за две године унапред за умету

израду а он за то уступа општини кирију за три месеца у 500 динара, као добит.)

Г. М. А. Павловић. То значи да тражи 4000 динара, а уступа 500 јер кад је 500 динара тромесечна кирија онда годишња износи 2000 динара.

Г. М. Павловић. Ја не видим разлога и великог рачуна да се ова молба одобри. Он тражи двогодишњу кирију најред. Годишња му је кирија 2000; и кад се рачуна 6 на сто излази за 2 године 400 динара интереса а он даје 100 динара више. (Вичу: да се одбије.)

Г. Председник. Дакле одбијате ову молбу. (Одбијамо.)

Г. М. Павловић. Ја сам приметио већ два пута излазећи на пијаци велику да жандарми терају сељаци са онога места где су до сад стојали са својим производама, па оно место рашићивају за еџикере, а овима не дозвољавају да стоје на оном месту где су досад стојали и где им је одређено. Да ли је вама г. председниче о томе што познато и можете ли нам казати зашто се тако чини?

Г. Председник. Познато ми је, и сушине познато, јер честе репутације еџикериста имао сам да правим због те ствари од оно невољно дана. Могу казати да им се завета чини велика неправда. Ја сам говорио о томе са управником вароши и он је вољан да им учини да буду задовољни. Главна је питање да ли могу остати ту на вели кој пијаци где су, и близи, или ће отићи где на другу страну. Ја сам заиста желео и радио да еџикериста, који су више по сви други редови грађана за време прошлог рата поднели, не буду изложени никаквој штети, и сад је код управника остало за томе: да се за њих нађе удеоно место. Да овде где су до свира стајали не могу остати, наредбе је сигурно с тога, што су били базу кућа на донади због сираца коњског, њиховог разговора и т. д. али да не могу остати ни онде где их ово два три дана наређују или разлога већ и у томе, што је пијаца и иначе степена парком. Ја сам о томе разговарао са управником и остало је на томе да се још који пут састанемо и нађемо где ћемо их сместити. Што се тиче сељака њима ће бити учинена правда, али еџикеристима још није учинена. Ја сам уместо казао г. управнику да ћу му дати и акт од стране општине, којим ћу заступити интерес еџикериста у колико то правда захтева. (Чује се: врло добро.)

Г. Мил. Павловић. Ја сам сад ово питање покренуо имао сам на уму да заштитимо сељаци да се не гоне са пијаце, јер је у интересу само вароши а у интересу је и сељака да изнесе своје производе широм публици на продају. Али у исто време имао сам у виду и интересе еџикериста да се и они не прогоне, јер они плаћају годишње мислим 48 динара на еџикер. Ја не знам шта је сметало да буду онде где су стајали до пре неколико дана. Ја сам ижео и по другим варошима да еџикери стоје поред кућа. Ако држе нешто оно место те не треба допустити. Ова је улица довољно широка, и они не смеју никоме. Напоследку требало је то имати на уму кад се парк подизао, и ако се налази да је улица тесна, премда ја не знам, онда да се парк сузи. Ја не знам докле ће тако општина да попустила у својим властитим правима, да јој заповеда ико ко коће, по ћезу Петра, Јанка и Павла. — Ја би могао да се поради да се то отклони што пре.

Г. Председник. Дакле и ви сте мишљали с. Миљаво, које и сам заступа, да треба захтевати да се еџикеристе врате на своје старо место (јесте).

Г. Н. Ђорђевић. Ја могу да захвалим г. председнику што се заузео за еџикеристе и замолио би га да се и у будуће заступа га све грађане којима се штете интереси и праве сметње раду. Не стоји ово што неко помени да су ти ауди пренети оданде због њихове зарме и разговора. Зар нама спава, које смо онде у комшилуку не смета много и много више зарма у кафану „код ујединења“, где је еџекција заузео пола улице, начинио на општ. земљишту стални перде, поставио астаје, и ту се скрпа, а зарма до 12 сати ноћу! Полиција то не види. А зашто, ја нећу онде сад да кажем. Међутим, види еџикеристе, где се мање и зарме чује и мање скандалозни речи просне него што то сваке ноћи база пред кафаном. Ево ја молим еџикеристе изићи и види да ли се код павне киша може проћи тротларом поред кафане — не, већ морате ићи у близу. Ја сам и пређашњег председника општине молио и сад понављам, да се обзиром по ради на томе, да се забрани једанпут за свагда ти навошење астаја на поље на улицу.

Г. Председник. Господе, управа се мора старати и поклањати њихово потребама своју грађана и свакојој има и било је жажаба против еџикериста због нечистоће коју чине и т. п. и свакојој те су жалбе у мноштве биле и оправдане, кад је управник учинио жоран да их задовољена грађанима који су се жалили. Ја ћу дакле говорити му инак да не чини асиме сметње еџикеристима и да води рачуна о њима као грађанима; и ако буде потребно да општина ради одржања чистоте направити и каква патос на оном месту где еџикери буду стајали, онда се надам да нећу код нас наћи на отпор, ако о тиме изнесем предлог у предрачују.

Ко је дозволио ову шатру пред кафаном „ујединења“? — ја не знам. Ви знате како иде с тим дозволама и с навошењем остала пред кафане. О томе је невољно пута ретовано у одбору, у којима се сећам. Што се месечиче ја држим да се ту не може ништа стално решити за све случајеве. На неким местима не би било право не дозволити на с тога кад је у разним временима навошење ово питање разио је и решавано. Један пут се одобравало; други пут забрањивало. Како сад с там стоји, ја управо не знам.

Г. М. Кандић. Истину је да треба заштитавати све грађане — али је питање кога треба у овом случају пре да заштитимо: да ли еџекцију, који заузима својим остацима и шатром улицу, или грађанство — публику, која мора да обилази тротоар и да гиза по блату док прође поред кафане пред коју су постављени астаје.

Г. Председник. Ја не знам да ли имамо право да то забрањимо.

Г. Ник. Ђорђевић. Имамо права да не дамо да заузима општине земљиште. Она је улица општине.

Г. Председник. Напоследку ја ћу да размислим о тој ствари па ћу учинити шта се може.

Г. В. Дућак. Ја предлажем да се не само овоме, него да се сваком еџекцији који навоше астаје на тротоар, па и другима што изнесе сепале налажује на то један приред.

Г. П. Врховић. Сваки је притежаоц куће дужан да плати трошар на кад је оцао иза себе наведених за своју потребу, а публици се или не може да суди, онда или непа уклаони своје астрале или нека направе други трошар за публику која онуда пролази.

Г. Председник. Као што смо разликоваћу о тој ствари, видећу да ли се то не коси са нашим наредбама. Седница је ова свршена у 7. сах. по подне.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Извештај о одошцима — општинском одбору за 1898-ту годину.

(Наставак)

С погледом на општ. закон, одлучено је 8. фебруара 85-те године да се ипак одбору на решит поред осталих предмета и питање: може ли се друштву за нас платити и неговањ сиротиње и глумиште деце уступити за друштвено аграду поред општинске утрине, које лежи на запад аграду, између комшија: Гајдара, Брајера, Стојана Ђорђевића, Милосавца Протића и аградарског поља. Пошто смо ради наикијаш питања морали у два три пута да повеземо одбор, ово је са осталима сазнало за мако деценије. Т. ј. жељи да што пре приступи деценији аграде, и понуди да чека на одбору одлуку, друштво је молило за прво службености на 50 година. В. се смогли одобрити само 20 год. те је онг остало да бор донесе одлуку. Међу тим, кад је управа друштва приступила оградити истог плаца, г. Ђорђе Илић трг. изјавио се о протестом, наводећи да је то земљиште по чинији од 53-ће године његова сопственост. Иако општинског имања доказује противно, а ми сте дали комисија да испита стање ствари, а кад је она поднела резерват осталих ствари при томе да је то земљиште општинско. Г. Илић изјавио је да ће поднети тужбу, та ће тако суд имати да пресуди ко је у праву. Друштво биће тиме у неколико месеци, а ми морамо причекати на савршену правну ако се ова развије, па тек онда да тражимо од одбора решење о преносу плаца у својину друштва. Разуме се што ћемо платити да одбор уважа наше изјављено: разлог је и у томе што ће општина моћи да удеси да нају уложити у том заводу за сиротињу и напуштеног деце и она сирочад која су, као што сам раније помињао, и данас на терету општине а и преко свих жртава што их општина данас чини не чувају се и не засиштају тако лако би то било у ваводу за исте жртве.

Од одлука, које се тичу општинске благостање, као сасма наврдела издати, да нас подсетим да стег:

а.) на време бавше сазове одобравају помоћ сиротини децима, која су поим сила доказе да ам је купити у универзитетима годинама једнако елас — нашта смо издали 670 динара;

б.) одредили 500 динара учествовању у друштву као правном приликом овогодишње учествовању;

в.) одобрили да се г. Матеји Бану може повратити 1421-91 динара прарада, који му је изашао од 1-ог позлога 76-те до краја 1884 године одао а он је био члан жарковачко општине и тамо поред плаћао;

г.) одобрили 300 динара на сарању бив. члана суда г. Драгољуба О. Поповића и потом решили да његова сирочад и удовица уживају на општинске класе редовну помоћ од 60 динара месечно;

д.) уступили у својину Милошу Милошевићу (за 3988-5 ден) ово прво општинског плаца које лежи између његовог имања и апелације и крајем уступили му еспроприацијом, па коме је раније подигао кућу;

ђ.) регулисали колико маса А. Христодула има да плати за надзирну у Јовановој улици;

ж.) решени да читаоница од првог маја не може више да ужива бесплатан стан од општине;

з.) одбили молбу Санке удове Љубе Родовића на повећање издржавања;

и.) изјавили да општина није дужна да плати Стави Милошевићу 250 дук. накнаде за експроприацију земљиште регулација; и

к.) потврдили 3000 ден. те смо приредили скроман али срдачан дочет међународној комисији научара, која посетујући рече а јавно на Јерини почастоваше дводесетом посетом и Београд.

• 3

На тражење г. министра војног одобрили смо да се на утрину — бавишном брду — могу подићи бараче за логоронање војске. — На тражишћу саграђени су о крилатом тропу наплаћени на еспроприацију разбављено од еспроприације бавишном у којој мери. Друштво првенствено тражило је да му дозволимо да на тој деценији деценији награди плаћено за припремано еспроприације разбављено и бавишном, кад се жељеним транспортирају; али ми нисте могли на ту цел уступити то земљиште, што ће оно бити потребно општини за деценију. Са управом дунавског монополиста нисмо још савршили споразум, о уступу овог првенствено општинске земље, које је ушло под подлогу аграду друштва али ће нам управа или платити вредност у готову или дати накнаду о друге стране од културног земљишта Краљеве својине које претиче.

Или се тиче закупа земљишта од стране припадних, па то је обрнуто редовну плату надзорних добара, те смо сваки случај достављали одма деценијској издати која је у корак општине чинила своје. Но баш у томе погледу, да се једном за свагда и свакоме стању на пут да може пренети општине својину, нужно нам је чим добијемо извештај о деценији о државним и општинском имању, да одмах добијемо и еспроприацију поштом на оно што је својина општине. После овога пак гледаћемо како употребу да чини и од утрине да би и са ње могли користити ако не већу оно бар равну суму коју плаћамо на име пореза.

• 4

Било је подстицања, истина, махом од стране еспроприације који су неспоредно заинтересовани, али ипак на тај начин нисмо могли да изведемо из нашег годишњег извештаја о деценији о државним и општинском имању, да одмах добијемо и еспроприацију поштом на оно што је својина општине. После овога пак гледаћемо како употребу да чини и од утрине да би и са ње могли користити ако не већу оно бар равну суму коју плаћамо на име пореза.

зуме се, приступајући решењу питања у опште, нећемо се смести руководити никаквим личним обзирама. Напротив, мораћемо централну пијацу за животне, свакодневне намирнице утврдити на једном месту за свагда а по другим крајевима вароши уредити омање, за сутнјије потребе, поред тога што ћемо марзеву и двареву пијацу морати преместити прву у близини клинаце и обора а другу на пазисулову тргу.

Очевидно, општина ће се штетати да године у годину, ако будемо одлагали са распоредом пијаца. Ево да нас постоје на приватном имању (зеленом венцу) пијаца мал' не равна „*зеленој*“, која доноси прихода сопственику, по доста поузданом рачуну на 12000 динара, а општина би извесно купила већу корист да је тај пијацни филијал на општинском земљишту, који дежи неупотребљено. На још нешто, нека сутра затраже и који други крај, као што је врачар, оделиту пијацу, готово ћемо је морати одобрити да се, као што нам и врачари пребакују, не би „*одгаврала уста улово*“ која и на „зеленом венцу“. Међу тим, одели ваше пијаце, ако се жели створити конкуренција и јести нова, може се дозволити само у границама продаје најужњих намирница а не и онах које се купују на ваше дава и које треба да се продају само на централној. — Панта Живковић абација и другови, купили су општину за три године 10 000 дин. преде за право да на „Зеленом венцу“ подигну 5. месарских продавница али и налари, који су на приватноме плацу, да се пуче поред њих. Разуме се, ни ете преко те понуде прешли на дневни ред, а ја нас опомињем овога тек колико да се осетимо да би нам и савиш оделат пијацни доносила прилику прихода, кад би пијацни питање привели крају екоро. У осетом нама је то у толико лакше што смо већ добили 2—3 понуде за централну гвоздену и покривену пијацу. Кад би тако подигли једну и главну, а поред отплате са умереним интересом не би плаћали нише но што нам данас редовно придолази пијацарина (дакле сва би остала приход од много знатније танес продаваца утицао у општину касу) — могли би једновремено изделити и уредити и све остале пијаце, пошто на њих нећемо имати да чинимо никакве жртве. Ако дакле уредимо централну пијацу овако, како је то по свима неким варошима учињено можемо се надати већем приходу и отуда, што ће се онда моћи ванплативати пијацарина тачно по броју заузимах дућана, докле данас по броју продавца може и да се прети.

Рибареке продаванице нисмо саградили на вех. пијаца ма да ете одобрити то на молбу еталеа, што овај и овог пута није остао при ономе што је тражио. Но сада би било различно и градити нарочите продаванице с погледом на могућност скорог подизања гвоздене пијаце, која ће и санитарске захтеве потпунице задовољити.

*

Напред, код прегледа буџетских партија, изнело сам колико је утврђено на кирију за зграде у којима су смештене основне школе, колико на накнаде учитељима за стан и огрев, и колико најзад за јачње и друге школске потребе. Остаје, да нас потсетим још на то да је отворена и приправна школа на Јадици, за коју смо морали заку-

пати потребни докази, и да смо за време одмора школског иза сваке и минуле године, морали извршити на свима школским зградама све оправке које је комисија оценила за потребне. Сем овога и редовних издатака на школе, одобрили ете да се даје накнада става и огрева и двема заступницима учитеља. Сав остали годишњи посао општине око школа своди се на редован рад школских подбора по квартовима, састајање главног школског одбора и редовне администрације његове, која свуда у дужност председника, а у главноме је: прениска са пододборима и властима, уписивање и исписивање ђака, размештање њихово по школама, наплаћивање нештатних такса и т. д. — чега је укупно било преко 250 предмета.

Као што видите, господо, ни прошле године не можемо се похвалити да смо што осетнога учинили за основне школе. Међутим ако не за што друго, ово општина је обавезна најпре да се стара за честите школске зграде и учини: а наша општина, као престолнина, требала би да има такве школске зграде које би послужиле за углед мањим варошима и варошцама наше крајевине.

Суме које се данас издију годишње на кирију за закупљене зграде, таман су толике да могу издржити нити рес и отплату, на капитал који би се узложио за подизање школа. На над се помисли онда, како су еве зграде, које се држе под закуп у многоме и многоме непотребне за потребу којој служе — не треба много доказивати да је нужно што пре преступити грађевну школу. Ако најзад једна селена општина нема могућности да награди пољесне зграде за школе, општина београдска не би се могла тиме правдати баш и да јој не стоје на располагању за школе ове знатне суме, које сваке године издије за кирију закупљених доказа приватне својине, поред осталог и за то, што су њој добре школе више на другим потребе због правдица и кулне атмосфере вароши, у којој се плућима не може да надовнади оно што седење у школи немишља, никак случај по мањим варошима и селма већ није. Познатећи се овог гласништа а у оскудним данашњих извора ја сам сматрио за једну од првих дужности да појера од многобројних естраваца, који ми у току године на дана у дан долазише пушећи општина капиталом на ресорме, — склоним да узме у напуну потребу општине за школске зграде. Брао ми је пријатно што сам у етану известили нас да ћемо већ проз који дан добити жућену у есталим и према приликама нашим скроз ценовицу понуду. Буде ли се мишл преко тога олако преша, наши мања вараштаја знаће цупо прана да се на предке своје жале што су из школе у свет ушли за све само не за живот способности.

* 6

Од свих добављених понуда за варошку железницу — трамвај (е паром) ни ете успелих Павлићина и компаније на Осека. Одлуку одбору, ја сам одмах с молбом за концесију упутио влади Његовога Величанства и добио обећање да за немо нећемо дуго морати чекати. Биде ли нам влада одобрила трампо право на концесиирање трамваја, онда ћемо одмах моћи приступити евану уговора а предузимач је најавио готовост и пристао на то да трамвај прехе саобраћају најдаље на 7. месеци од подписа уговора.

Нема сумње трамвај ће послужити колико интереса предузимача, толико и интереса нас свију, па тиме и интересу општине. Што се мене лично тиче, ја држам да ће концесионар веома брзо наћи свога рачуна, у првом томе што се многи наши „колицарски осет“ позакриве да предузимаче сачувају од пропаста износима да је општина трамвају сварила немогућ, јер нема, меде, потребе пошто саобраћај становништва нишо вариши, која још није толика да јој и трмаца треба, није велика. Мени се чини да ће нарочито топчадерина и гробалница пруга у брзо повести цити протина; а трговачке експедиције ка кавице мораци, ако и за робу буде било отворених кола иштински да предузимачи брже осете да им се подухеће рентири. У осталом Београд је досрало за трамвај и по својој раширености својој.

Ви се сећате, господе, да смо концем месеца јула поспрели питање: да ли је право да гостишничари вароши не плаћају општини тасу на стоку коју сама козу да истропишу. Сматрајући да је наше по правично у изношењу терета изједначити све редове који са нитим предметима раде, ви ете одобрили да на надлежном месту по радимо да се укине 4-та тачка уредбе о касацинама. Мени је веома пријатно што могу и онде рећи да се влада Његовога Величанства безбожевања одавала нашем праведном закону, те је изједначавање код народне скупштине одмах прае осејје да се поменута тачка уредбе укине, учинила да општинској каси од сада пада много већа сума прихода од тасе на клане стоке а да опет гостишничари не позу стоку под ланним условима од осталих редова који тасе са месом раде, као што су класи, печевари и т. д.

Одмах чим је закон ступио у извот наредбом од стране суда понављају су на пријављивање стоке на клане сви онд, који подлеже плаћању тасе (СР. 13155 — 26-те).

Али, онемо порука да сви класи стоке за продају меса по својим радњама без разлике плаћају законом предвиђену тасу, ми смо се руководили не само тиме, да општина осигурамо већи приход и све продајне меса подвигнемо једнакој таси, него и по готову више з тога да једном починемо енергичније стајати на ауг класу стоке и употреби меса, за које лекарским прегледом није констатирано: јед од здравог маријачета, дакле за јело. Са нитетним законом тражи да се лекарски прегледа једна и крупна и ситна стока, која се за парану становништва коље; а ми преко свих препорука од стране санитетске полиције могли смо да прегледамо само оној број гради, који се коље на општинској кланици, а остали клане. Па и онде није ишло по закону. Преглед треба да се учини: *мод жован* и по клану (на 24 сата од првог прегледа) над *казином* сточни. Да би се ово могло чинити, требало је имати оборе за стоку која се за клане доводи; у недостатку *казином*, није се могло нарочито од оних што козу по једно — два града *казином*, тражити да е краја на крај Београда 2 пут доводи и одводи стоку, — за то им је довозилавно клане и после само једног прегледа.

Предметнаплаћајући да се онемо мора стати на пут што пре, ја сам, као што знате, народно маршевном лекару да кланујући нова правила за клане предводи и унесе у

проект све хигијенске и законске услове поред осталих односа, који траже интереси саме службе. За који дан нама ће та правала бити изнесени на одобрење заједно са кланичним редом и поступком за контролоре. Али чим свршимо са правилима, нама ће требати да се побринемо за кланикуопштинску. Нама и да није управа тражила да се што пре данавања кланица измества даље од вароши, морали би се ми сами с тиме позакривити, пошто она онаква кланица је саграђена, није ни приближно погодна за цел и потребу којој служи.

Једна од највећих сметњи да се Београд, као варош снажно развија, била је па је и данас још *одезност грађе* опшечоме вама; јер да варошне узлице буду правилне, то што је могуће више одговарају цели својој и да се подижу грађевине, које ће задовољавати а здравствене и естетске интересе становништва, једино је могуће ако се подизање кућа, регулација улица, грађење тротоара и све остало осигура нарочитим законом. На против без закона који регулише односе појединаца према целини, општини и власти, аскутоно нам говори да се интереса појединаца хоће често да зауставе на онемо нити *виша* годн. Због тога дакле ни узлице на грађевине није често пута онакве какве би требало да су а због тога је и наш *нонија* Београд страшно *интересан* у погледу регулације, да неће проћи још дуго а општина ће требати да сатире граде суме да регулише поново оно што је тако рећи јуче једном регулисано. Разуме се свега тога не би било да је као грађевинарски закон за варош Београд бар *де* *несет*, а и онда се осећала потреба за њ. Рачунаше да сваки дан дођу *чељина* за грађевинарски закон *чуче* за собом све то већу штету по нашу општину и варош, ја сам био слободан да тројица стручњака посперим *пројектовање* закона. Они су се, као што знате, својски одавали мојој и пројект изградњи, који сте ви усвојили за основ своје моље и решили на састанку 23-ег Октобра: да *намолимо* владу Његовога Величанства да *пореди* те *наредни* *скупштински*, која се *тогда* *било* *биса* *осетјала*, *оштора* *грађевинарски* *закон* *за* *варош* *Београд*. На жалост на промалу скупштинској сесији били смо *одојаци*; али ја сам добио обећање да ће та потреба наше општине бити *издуче* сесије скупштинске на дневном реду.

Ви ете господе одборници, сви до једног били вољни да учините што и за побољшање положаја чиновника наше општине, па за то сам ја и био слободан предложити вам да молимо владу за уређење пензионих *фондова*, једног за чиновника наше општине кад савесно одслужи *известан* низ година и изнемогу, а други за породице им после њихове смрти. Усвојене од наше стране *пројекте* послали смо *кљад*, а до данас ја нисам у стању рећи нам хоће ли се влада моћи одавати *нашој* мољи. Али пошто ми и без *фонда* *никада* од сада нисте допунтали да она *људ*а који поштено вршећи општинску службу у кој изнемогу, *склапају* од *глад*; нити сте после смрти *такових* органа општинских *наших* породице *остањали* без *леба* — био сам слободан да вам *пројектом* *бюџет* *им* *на* *опу*, *насталу*, *нову* *годину* *предложим* да из суме на *издржање* *сиротиње* *издвојимо* *одезност* *поштини* *на* *издржање* *породица* *умр-*

них чиновника, е претпостављено да ће то бити један једини знак више да се ова општински чиновници, који поштом и истрајно служе, уверијау да им се не треба плашати па се у старости нити за породицу после смрти њихове.

Истина побољшање положаја чиновника не зависи само од непознатог фонда. Напротив, много је важније поштарати се за нужне мере те да стаљност положаја сваког општинског чиновника не зависи од свега пре само из од савесности и способноста. Разуме се ово би се могло постићи само законом, који би регулисао и положај општинских чиновника: с дужностима и одговорност за с овом и правима. Мени ће бити једна од најпримљивијих дужности да и за ово порадим на најближем месту; не успевам ли, значи да ћемо се и у будуће морати задовољити и примати у службу кандидате слабије способности и да ћемо губити редовно из ње све ове спремије чиновника, који се општинске службе примају али брзо бегају у другу.

Што се тиче непознатог фонда, мени се чини да би нам га требало по што по то уредити, јер ма колико да је заслужила ова потпора коју ми данас указујемо сирочади умрлих чиновника нашег општинског надлежства, ипак она је увек бивала па је и данас само добровољна милост, која може да се урачунаје кад год општинске финансије то затраже. Међутим фонд тешко да би тражио да и ми чинимо какве жртве — дакле давао би издржање онима, који нам имају права само од онога што је општински приход.

Треба, господо, да се сетимо само како се врло често дешавају злоупотребе од општинских органа махом из користољубља, па се уверија да нам је баш дужност настати да се положај наших општинских чиновника регулише. Јер ја сам споро више по уверењу да је међу нас употребљивањем положаја бивало и таквих који су проневере вршили више с прорачуном, знајући да ће их општина пре оставити у служби на им по четврт или пола плате задржавати по на ње отсуштају. Дакле на тај начин ништа друго ни су осигуравали себе да остану у служби. — Да би пак и данас колико толико далазла предвид положај наших чиновника, и да би с правом од њих иако добро плаћених органа општинских, могли тражити испуну, савесну и енергичну службу, па сто господо, на предлог мој, зато само и дали оногодинашњим буџетом поименице свима оним за које смо се сагласили да унапређење заслужују. По то се је и могло учинити познатије о тога, што смо прошлогодинашњим буџетом не само показали знатних уштеда него и добили много више прихода, но што смо били предрачунали.

Знајући да ћемо за подпунијим или оделитим законом самим устројством за нашу општину и њену службу морати још подуже чекати, сматрао сам једино од најпречих дужности да вам скренем пажњу те да породица да се данашњи закон допуни и измени у којој је то најужније. Тога ради, на састанку 2-ог. Јула представно сам вам ошарно да у данашњем устројству општине и општинских власти наше градине, има невољно одредаба нарочито, које су се у примени показале неспособне по правилно претиче и развијање београдских општ. послова; а да онет за по неке баш најважније дужности наше општинске службе,

и не постоје никаква законска одређења, која би проширивала испуну узлогу општине с једне и обавезност сваког становника у делову (подношењу) терета с друге стране. Према тој одлуци којом сте усвојила да молимо владу за измену и допуна општинског закона у смислу мога ресерата (види пралог бр. III) ја сам одмах то и учинио прено г. министра унутрашњих дела; али на жалост нисмо срећни успети да нам се молба без одлагања уважи, те ћемо морати чекати, по датом ми обавезу, докле се ове године скупштина не састаје.

У прегледу нашег рада и послова општинских за прошлу годину, ја сам се дотикао само крупнијих предмета. Прелазећи преко свих осталих мање важних, а који су такође редовно јавности предавани, налаз ми још подсетити нас да смо редовно и на време савишавали и све послове пренесеног делокруга општинског, међу које рачунам послатоје: одобривање цене хлеба; давање одела о владању, имовном и надружном стању прилица, уверења о сиромаштвима ђаци средњих и велике школе, ради државне помоћи; брине: чланова трговачког суда, поресног одбора, поротника, призовних тудора, проценцаца за регулирање, поже набавке, бјурот и др. завлазне предмете, судоловање у раду регрутне комисије, попису војова, итд. Одборених мо седница имали 44. Код државних судова имали смо за ову годину осам парница, од којих су вршене пет (добиласме три а две изгубиласме: једна са Маријом Лазаревићком око својине земље и другу са Ник. Х. Поповићем за издавање танаја).

Понто смо иако неспречни преглед радова за прошлу годину, молим нас дозвустите ма још да будим један пратики поглед на нашу општину, и њену администрацију.

Делокруг наше општине, као власти, и ако се Београд у многим чему разликује од осталих општина крајевина, подлежи општем устројству општина и општинских власти од 24-ог марта 1866. које је добијало периодичне измене од 11 Јула 1884. год. а за варош Београд садржи неколико специјалних одредаба. По томе устројству далаз и наше општине надлежност је двојака: с једне стране она има да се брине и штита својомо интересе општине, а с друге је испунила орган државе за све оне јавне послове, које државне власти на њ преносе. Разлика пак надлежности наше од осталих општина лежи у томе што су послови месне полиције подељени на: управу варошску и општинску суд, те дакле оное припада дужност, варошкој управи припада и морално право. Тако општинеке прегледне по продавањима органских производа, према прописима савиетског закона, врше општински лекари и органи, а издржавање за неуредноће пронађење њима, припада државној власти — нар. управи.

(Наставиће)

Због нагомиланог службеног материјала морао је изостати из овог броја цео неслужбени део листа.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИ.
НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3 " "
ЗА СТРАНЕ НЕДЕЉНО НА ГОДИНУ 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је отаџина 6 дина, пира од врте.
Премају сваки који доплати на свима
сви су а сви користељници на предмети.
ПРЕДНОСТИ НЕ ПРАЉАЈ СЕ.
Неплаћена писма не примеју се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНА СЕДНИЦА

одбора општине београдске 3 ие јуна 1887 године

Били: Председника Свет. Николајевић, члан суда Јаваћ М. Јанковић, одборници и записници г. г. М. Д. Кандић, Нек. Ђорђевић, Милиа А. Павловић, Нин. З. Поповић, Милиа Вековић, Павле Матић, Јов. Далбер, Ферд. Росеат, Димитрије Наумовић, Састозар Јанковић, Јован Милановић, Милош Симоновић, Марко Степановић, Васа Лучић, Дем. Ђ. Милошковић, Јован Д. Степановић, Никола Д. Кики, Самуил Пајада, Мијајло Степановић, Михаило Павловић, Јанаћ Х. Фичо и др. Марко Т. Лено.

Г. Председник. Господо ја мислим да би пре свега неке молбе могли решити.

Ви сте се један пут споразумели у одбору да је један мишљења да не треба никакве помоћи чинити онима болесницима сиротина стипа који требају бање. Ја сам према томе обично одбијао молбе које су долазиле у томе смислу. Али има једно 2—3 молбе, које сам ипак имао нуно ратова да изнесем пред вас, јер сам уверен да свако прихвати има својих изузетака. Тако обратите нам се један дечко од 16 година — који нагледа да је од 7-8 година — сав је у ранама. Општина му је прошле године дала 50—60 динара помоћи те је имао у Смирдан Бару. Он и сад моли да се одбор смикује на њ (Чује се: да му се да) Ја мислим да би му требало дати 60 динара. (Одобрава се)

Друга је молба једног дечка опет од 16 година који је сакат у једну ногу, који нема наде никог такође, и кога је општина напне помогла. Један се зове Марко Вучићевић а други Мијајло Марковић — (Чује се: да се да а њему)

Мил. Павловић. Ја мислим да не би требало износити пред одбор молбе за овакве мале суме, него да оставимо г. председнику, на где он нађе да је нужно и умесно он нека да. То ће бити најбоље, јер овако нека годна је ствар за одбор да једина даје а друге одбаја.

Г. М. Кандић. Ја мислим да би одбор могао једну извесну суму на ту цео одобрити, на г. председник време потреби нека ту суму изда.

Г. Председник. Ова су нека сиротна деца коју општина и иначе поможе, јер наги никог немају. (Чује се: да им се да а сад)

Одобрава дакле одбор да им дамо по 60 динара? (Одобрава)

Сад имамо једну трећу такву ствар, коју изнесам пред одбор за то што се већ два три пут човека обраћа за помоћ. Живка Илијаћ пољна стражар ама жену слену. Саушио је нешто новца и одвео је у Пешту на лечење. Али сад нема пира да је врати, на моли да му се да помоћ. (Чује се: да му се да 50 динара)

Одобрава те ли да му дамо 50 динара? (Одобрава се)

Сад да прочитамо протоколе прошлих седница.

Г. Секр. Н. С. Јовановић чита протоколе од четири пр. седница)

Г. Председник. Има ли ко да учини какву примедбу?

Г. В. Душић. На последњи протокол ја бих приметно да треба записати да је г. Јерковић пр. време одређен за заступника благајника општинског, Кретића (Разуме се)

Г. Председник. То се може променити.

Г. Милојко Хандић. Ја би имао да упитам: да ли је комисија свршила са предлогом Клајновић на водоводе? и ако је: зашто се та ствар не износи пред одбор?

Г. Председник. Та комисија није још савиши готова. Подисла је извештај но ја мислим да је довољно да свој извештај мало боље прецизира. У осталом треба да сачекамо и решење о осталим понудама које су за водоводе раније учињене.

Г. Јован Далбер. А је ли готова она комисија за сталне водоводе?

Г. Председник. Чујем да ће бити кроз неколико дана готова

Молим вас, господо, да ренимо једну другу ствар. Ми смо у расадници општинској емије града копали један бунар који је потребан за заливање цвећа и расади. То је било позлавно, по нужно је било те је набављена једна пумпа. Одређени су чланови суда који су купили једну за 240 динара. Ја вас мислим да одобрите да се исплати из партије непредвиђених трошкова. То сам изнео пред одбор за то што би требало да се та сума исплати из прихода који ће се имати од продаје расада цвећа — по ја ћу вам једном приликом поднети извештај о приходу и расходу тога расадника? Сада могу изаћи да се у каси код нашег кметовског помоћника Х. Живковића налаза бавиу 2600 динара од продаје из тога расадника. Али ја мислим да можемо решити да се та сума врати каси, а сада ово да се исплати из партије непредвиђених трошкова.

Г. Ј. Далбер. Али нешто се цвеће би те расаднице општинске продаје вратио сакуп, а миша је цео. Била да из ње добијамо што јединије расаде. Би требало нешто да се учини у том погледу.

Г. Председник, ја држим да ће требати једна комисија да одреди цене. Одобравате ли онај издатка који сам изнео? (Одобрава се)

Сад имамо на реду питање о грађењу трамваја.

Ми смо решили сваки члан уговора о трамвају по себаце, али писмо у цело прочитах све. С тога молим вас да сад саслушате како би гласно цео уговор. (Секр. Јовановић чита)

Овај уговор одбор је усвојио и ја сам него саопштио г. концесионару Клајну на ремере 26 пр. мес. и питао сам га да ли пристаје да таваз уговор потпише. Г. Клајн је одговорио написмено да га не може и написати без извесних измена, и изјавио је жељу да његов заступник г. Марко Стојановић адв. одв. или сам он, присуствују седници одборској и објасне у чему би и за што била учинена извесна измена у уговору. Ја ћу вам прочитати цело његово писмо о томе (Чита)

Мислим господо да је свакојано у реду да примимо овај његов захтев и пристанемо да него или његовог заступника саслушамо одв. Рауле се он би у цели споразума изнели своје разлоге и примедбе, а сад одбор има да реши пристаје ли или не пристаје. Но да би могли свестрајше претрести све примедбе који нам г. концесионар има да учини, ја мислим, да би било добро да седницу одборску претворимо у конференцију на да у конференцији цео уговор пређемо и решимо о свима пригодама, и онда ствар изнесемо пред одбор на коначно решење. (Усваја се)

Према томе сад настаје конференција.

ВАЖНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске, држани 4 Јуна 1937 од.

(оу стенографским записима)

Састајак отворен у 8 час. по подне.

Били: Председник општине: Свет. Николајевић, члан суда: Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици: Јов. Дабар, Никола Ђорђевић, Др. Миловоновић, Милан А. Павловић, М. Ђ. Кумануда, Павле Матић, Ст. Добриновић, Стеван Јосифовић, Фердинанд Розет, Васа Дулић, Милан Алтон-Јашић, Никола Д. Јашић, Милан Валожић, К. Црногорац, Др. М. Т. Лекс, Самуел Пијаде М. Степановић, М. П. Кандић, Сп. Јанковић, М. Крстић, Дим. Науковић.

Г. Председник. Господо да продужимо синоћну конференцију.

Господа стенографи то не ће писати. (Настаје конференција).

(после конференције)

Пре него што пређемо на дневни ред имамо да решимо једно питање.

Општинске новине штампају се у задружкој штампарији, и дате су на основу листације.

Г. уредник се жали на неуредност штампарије у издавању листа на време, и држи, да треба из задружне штампарије да се пренесе у државну штампарију, гди се послови врло тачно и брзо израђују.

Он је поднео о томе општинском суду а и неки реферат и ја сматрајући тај његов захтев као оправдан износио га пред нас на решење. (Вичу: То је ствар општинског суда а не одбора).

Дакле господо одбор мисли да је то судска ствар. (Јесте)

Добро, онда ја позваћам ствар ову на траг.

Г. Марко Степановић. Ја би имао господо да учиним одбору један предлог.

Познато вам је да ми имамо овде у Београду одбор и ипак пододбора школских.

Одборници који су у исто време и пододборници говорили су ми, да учиним предлог општинском одбору, и да замолим, да се и њима шаље општински лист ако је могуће бесплатно.

О којој стране ја мислим да би им требало лист слати бесплатно, и молио би одбор да овај мој предлог усвоји. (Чује се: пододборници добијају лист)

Јесте, али се одборници и пододборници не састају сваки дан, и чин могу ради читања новина да иду у одборе. (Чује се: Некоко се то дозвољати)

Г. Председник. Дакле не усваја се ова молба г. Маркова (Неуваја).

Сад господо да пређемо на дневни ред.

На дневном реду је питање о подизању тезалиница.

Ви знате господо, да је управа вар. Београда издала наредбу суду општинском, да овај катаже тезалима, да се израђу бесплатно изван вароша.

Ево поводом тога акта управиног почела се реч у одбору, да се са исцртавањем тих тезала веже и нека услуга од стране одбора са њима, која би се састојала у томе, да општина подигне сама дућане за тезалинице на извесном месту и тамо да их носи, а она да плаћају општини на те дућане кирију.

После тога разговора у одбору водила се често реч између претставника општинских и тезала о томе, и они су — тезали — изјавили да не ће да се носе. Најпознате је управа онет наредила да се носе и она се сад морају иселити. Рок селена био је до првог маја, и на моја усмена обавештења са управником, остало је до првог јуна.

Ја сам наредно општинском изјавио, да је направно предочију и план за тезалинице гди ће се подизати, и то износило пред одбор.

Но најпре питам, остаје ли одбор ипак пре томе, да подже сама општине те тезалинице од којих ће кирију наплаћивати; и ако остаје, онда да пређемо на даљу ствар.

Г. Павле Ђорђевић. У колико се оповишем, ми у одбору ни смо решили да се подижу тезалинице од стране општине, него смо само одредили место, гди ће те тезалинице бити.

Било је говора хоће ли општина да прави те зграде и да их даје тезалима под кирију и т. д. Не знам како је ствар доцније суршена, али ја сам у опште противан да општина те зграде подже. Општина може само да одреди место а не сама то да ради, јер она нема ни времена да се око тога бави, а ни радне снаге да то израђује како ваља.

Г. Председник. Има решење одборно од 8 јануара ове године да се поднесе предрачуи. Но ви можете сада без обзира на преташње решење и радњу решити хоће ли подизати општина сама дућане или неће.

Г. Мијајко Бретај. Из многих обзира ја сам за то, да општина и одреди плац и начин изградње и учне кирију. Најбоље то само шпендулаија општеносна што ће сама правити зграде и вући кирију. Зграде коју би општина направила то би била дашчара једна новелика, која би се у дућане подизала и тезалима под кирију давала, а они би тезали — били обвезани да само на том месту држе тезалинице.

Са подизањем обзира ово је добро е тога, што ће полицајци имати лакши преглед свију тих тезалиница и ако би по што украио нпр. од старих хаљина или иначе од ствари, тај би се могао лакше ухватити јер би он добио те крадесне ствари на том месту да прода, а власт која већ за крађу ова могао лакше напати и кад се лош појави да га ухвати.

Са санитарског гледишта веома је добро имати све тезалинице у једном реду и на једном месту. Доктор оде тада на том месту и прегледа све ствари како се држе и ако примети какву нечистоћу одмах наређује шта треба.

Сирма човек кад хоће да купи какву хаљину од т-х у лица, он зна да су на извесном месту сви тезали и чувајући што му треба, он обаје онде све плац, и види радњу уцени и гдѣ најјестивије ту купи.

Овим тезалиницама би се многима помогло а и општина би имала леп приход; — С тога ја не могу довести мишљење г. председника која је противан да општина све дућане подигне.

Општина би за мало пара, које би уложила у те зграде, имала веома велики приход. За то сам ја општина тезалинице сама подигне.

Г. С. Гајдо. Колико је мени познато поједан т. тал неће отићи тамо изван вароши где би општина дућане направила, и онда би општина грдно општењена била.

Жалосно би било, ако би општина на ово и једну вару потрошила; и с тога сам ја противан да општина ово сама ради.

Г. Стеван Добровољан. Разлики, које је г. Бретај поменуо, иста су они која су и санитарску позицију препуну, да се тезалинице из вароши носе, ја се слажем са г. Бретајем потпуно да треба општина да подигне зграде где ће те тезалинице бити.

Поред овога имам господо да приметим и то, да је одбор прошле године довео једну одлуку да општина о свом трошку подигне те дућане за тезалинице.

Ја сам онда ударио гласом из то, да се направи предрачуи, на ако не кошта много, онда да направимо сами, а ако кошта много, онда да то не чинимо.

С тога би молио г. председника да нам прочита предрачуи ако је извршен, па да видимо; колико ће коштати и онда према томе да решимо.

Г. Председник. Нема сумње господо да је боље да су све тезалинице на једном месту. Тако је тада и обог десетинакстаје истих. Но како би било, као што каже г. Пијаде да ни један тезал не би отишао у дућане које би општина подизала, (Чује се: То не стоји). И ја мислим да

то не ће бити кад се сам носе. Друга би ствар била кад би само се неки носили а неки остали.

Г. Никола Ђорђевић. Ја не одрачем да то стоји. Али никако ни сам за то, да општина прави те куће. Ни сам за то, што се општина увек узеше у те ствари грађевине и издаје по 30—40 хиљада динара годишње. Ако се хоће да се то све постави, то се све може поставити без да општина што потроши.

Општина може да учини услугу тим људима, ако им ван вароши одреди место, на нека поједиња тезала, који хоће да раде, подижу сами себи аграду за своју сопствену корист.

У ове ствари, које не спадају у круг и дужност општине не би општина никад узматео не за то, што кошта 5—6 хиљада динара, него е тога што то није општинеки посао на да кошта 5—6 стотина пара. Не би ни то потрошио.

Ја не знам за што да општина дуна главу и да мора да подигне зграде. Има санитарске полиције. Она је позвана да бране о нечистоћи и чистоћи, а не општина. Општина може само да чини олакшице.

Моје је мишљење да се одреди место и да се тезалима да без кирије, а они нева сами подижу дућане, а ни сам за то да општина и дућане подигне.

Г. Председник. Оваким решењем господо помогао би се тим сиротним продавцима, јер ако би се оставило, да она праве, то би незгодно било. Они немају наплати да подизање дућана, а кад се из вароши истерију негодно је затворити им и терет да сами зграде праве.

Г. Марко Стапановић. Наги сам за то, да им се одреди плац, шта сам за то, да им општина дућане прави.

Ја сам зато, да им се одреди једна улица у коју се они морају концентрисати, па лекари и позиција лека врше своје прегледе над њиховим радњама и води надзор о чистоћи и да се крађе не чине.

Ја сам господо и у самом Бечу за време мога бављења видео те тезалинице. Тако исто у Пешти, Берлину, Хамбургу итд. па за што да и код нас тако не буде. На што да ми ми подижемо зграде. Ко ће јамчити, да се то не упали.

Нема ми се одреди улица, а општина да се не узнеће у подизање зграда. То је моје мишљење.

Стеван Добровољан. Не стоји она себица, коју ја назива г. Пијаде, да тезали неће моћи изван вароши ићи и дућане држати. Ја знам од како сам ђак још, да су све тезалинице стајале дозе на дорћолу, где су биле све саме чатрље. Ту су седећи Турци и остали становници нижег стања. И кад год је који сирма хтео иста да купи он је, ма да седе чак код три кључа, тамо на дорћол ишао и купио шта му треба. Кад су могли онда ићи, могу и сад. Дале нема сумње да неће бити никога да пазари. Кома треба што заиста ће он тамо отићи.

Што се тиче друге стране тога питања: да ли општина да узме подизање дућана у своје руке?

Ја сам држим да је то у интересу саме општине, да ове дућане подигне. Она ће потрошити познату суму, а имће велики приход од 20%. То није мала ствар за општину, а она је позвана да брани своје интересе, и да стави себи један приход 20%. То је моје мишљење, које је једино има у виду интерес општине.

С. Пајаде Ја ако нехтедне тамо како да седи, шта ће онда бити?

Г. С. Добриновић Ако нестане тезалиница, нестане донова, јатака и нештоће, па онет је општина у добату.

Г. Мјајако Крстаћ Ја хоћу да одговорим госп. пред говорници Марку Степановићу, који хоће да се одреди једна улица за тезалинице.

Рецимо, да тако учинимо. Та улица неће одговарати савитетским облицима. Тезали ће српати есепе по соблама и подрумима и неће бити провејани, а сем тога и самим тезалима учинили би једну несрећу. У тој би улици накупале кирије, па шта би онда било. Учинили би горе, него што желимо.

Сем тога те би тезалинице биле у тој улици растржане, једна на једном друта на другом крају, док овако кад би општина направила не би много коштазо, а имали би поред тога, што би задовољао све облике, још и знатну корист и то можда не 20 него и 50 од сто и онет би за продање јестинаја и корисније било, него над би приватника кирију плаћали.

Па не само оно него и оно што рече г. Свеза Добриновић не би било јатака и донова, а поред тога господи ни за саме наше трговце није добро ако би тезали опало у вароши остала, јер овако, како изгледа да поред једне трговине дође једна тезал штд.

Моје је мишљење да општина подигне сама аграде и да их под кирију даје.

Г. С. Пајаде Нико не забегана да тамо буду тезали; само не треба општина да подигне дућане за њих.

Г. Д. Наумовић Што се каже да за њих подигне општину дућане на тркалнику, ја за то нисам. То значи да се излази пароси створи једно гласило поповско где ће ланови протурати крадене ствари.

Г. М. Стопановић И ја сам имао то да кажем. Особито било би опасно да се дук дућани на тркалнику, тамо, где су леђа окренута гробау. Држим да је далеко већи сигурност за јавну безбедност и за контролisanje тих продајница, ако се оне смеете у коју улицу у вароши; било на доњој, Јазији или Крагујевачком друму.

Г. П. Вуковић Оно што је казао г. Крстаћ да ће општина имати 30 и по 50 од сто прихода то не стоји, нити треба да нас то привуче за решење да општина гради каике дућане за тезале. Општина има тако много својих интереса да отула и нека те не упронајљује а ово оставимо појединим грађанима. Ми знамо како иде и са другим општинским приходима и губимо онде где би општина требала да има много више интереса.

Г. М. Кљедис Ја мислим да се о изменама или не изменама тезала изази вароши, сада нема пита да говори. То је питање решено и решено се за тркалникте. На жалбу тезала питање је било, могу ли се они изместити на поје друго место и позиција то вије одобрила. Сада је онде главно питање које имамо да решимо само то: хоћемо ли да општину подигне дућане за тезалинице или не? Што се тога тиче, разложи г. Крстаћ врло су уместни и ја их потпуно усвајам тим пре, што ако се остави приватника да подижу те дућане, она ће онда бити растржани по целим тркалнику а неће бити груписана на једном месту, да би се контрола могла тачно и лако од-

жавати како у погледу на чистоћу која се тамо мора одржавати тако и на све остало.

Г. предодних Занета сада је сво питање у томе хоће ли општина да подигне дућане за тезалинице. Оне се морају изместити из вароши на ранијем решењу. То је јасна ствар. Сада, ако би се решило питање у томе смислу да општина узме на се подизање тих дућана, ја би вам извео предхрнут који је општ. издвојер спремно, и који износи преко 20.000 динара. (Вачу: нећемо — нећемо).

Дакле, ко је за то да општина подигне ове дућане нека каже за, а ко је против тога он нека каже против. (Извршено гласање).

По извршеном гласању већина је решила да се општина не упушта у грађење дућана за тезалинице.

Господо, концесионар за грађење трамваја као што знате учинио је извесне примедбе на уговор. Ми смо о тим примедбама донели решење и сад да прочитамо сас, да се забележе.

Прво је приметио код чл. 3. у првом одељку под А да дође место последње три врсте ово: "систем локомотивне одређује одбор општински споразумно са концесионаром?" (Усваја се).

Код чл. 4. да се дода: да сагради о свиме тринку и експлоатише у своју корист. (Прима се).

У чл. 5 да дође око средине: "на коме ће се месту одредити земљиште за подизање ових аграда решана одбор а пољно ће се земљиште дати за ту цел одређује општ. одбор споразумно са концесионаром." (Прима се).

У чл. 1 под В. онде где стоји: "варошна железница обухвата ове линије" треба да дође реч "и са њом".

Код чл. 1. под В. да се избришу речи: "по узимама кроз које пролази железница и то ову" па да стоји "клардру, која се налази између трамвајских шина" и т. д. (Усваја се).

Код чл. 11 и то у 3-ој линији овог места рече "и која ће и т. д. да дође овако: споразумно са општинским одбором, а ако се не би општине одбор и концесионар у овом питању споразумели, онда ће министар унутр дела решити ствар. (Усваја се).

Код чл. 12 да дође где се говори о цена и стоји реч "продавачем" још и речи "на другу линију" (Прима се).

Код чл. 18 да изостави она реченица "А да ово." и т. д. да реченица "Прво својине општине" и т. д. (Усваја се).

Код чл. 19 да дође место "а пошто се и тим начином" и т. д. овако "а ако би наступило случај да се клана не би могла наплатити" онда ће и т. д. као што стоји у тексту. Заборавио сам казати на пред код чл. 13 где се говори о умањеним ценама за ђаке да се каже да за њих вреди она такса од 3 дина, месечно само над нау у школу и из школе. То ће се дакле тако и стилизовати.

Код чл. 23. место речи одред концесију да дође извесне концесију (Прима се).

Затим још има да се тач. 9 и тач 20 из концесије унесе у уговор (Прима се).

Дакле господо усвајају ли све ове примедбе као што сам израдио? (Усвајамо).

Онда ће ми ове све примедбе унети у уговор и онда ће имати да се потпише уговор од стране концесионара и општине. Молим вас да решите ко ће од стране општине

потписати уговор? (Чује се: председник. Могу потписати још и четири одборника; али комисија за трампајући уговор).

Дакле одобравате ли да председник потпише? (Одобрава се).

Господе, ваш писар Мрновић тражи одсуство због болести на месец дана. Он тражи и тромесечну своју плату унапред! (Чује се: да му се да).

Имам само још да вам јавим да је кондесинар, и с тога сам писао Управу и молио ју да она изреди да сами грађани износе ђубре како анду док се не нађе начин како ће се на даље ова ствар уредити.

Састанок је завршен у 8 часова на подне.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Извештај председника — општинскоме одбору
за 1898-ту годину.

(Пастањак)

Контролисаше мерења по широким месаришницама дужност је општинских органа, док при том казњивање за пронађено злоупотребе протумаченом правичног одбора било је одузето од општинског суда и предато управу парохије. Извесне саопштење прегледа у аверши врши само општина; док се друге еродне и сличне послове свитачителне позиције морају да извршују општински лекари. Од општинског се одбора често тражи да оцени и донесе закључак: може ли се нешто некое докозити, на пр. дати извесном лицу мезанско право на мосту, па поме га тражи, али не; небу тим надзору власт, која одбору одцу и тражи, ништа не леже да не мишљење добијено мишљење. — Претпоставља се да општинска власт, — одбор једног места најбоље познаје потребе грађанства, а тога се и тражи његово мишљење — над се то чина, за што онда одступати од његовог мишљења?

Због овог и оваког двојства у дужностима и правима, због поделе једног посла на две власти, општинску и државну, не трип само формална, дакле административна, већ и сама материјална страна службе, а главна се целавица, која ради те службе и постоји, омиа; као што се ни тежина за унапређењем саме службе не постиже; нити се најзад до жељеног упростијења администрације долази. — Ако је начелник задатак власти да у кругу свога одређења буде од сапомоћи и користи којих и чега су ради организационе, потребни је удељивати такве организације, да међусобно потпуно хармонирају а у сваком оделити функције да не теку по произвољном, субјективном нахођењу, него што ближе самим прописима, које потреба изискује и ствара.

Што се тиче администрације и вршења дужности органа у нашем општинском надлежству још, првих месеца дао ми се примети, да целукупна служба није регулисана и правилност њена ни ни близа уједињена нужним саужбеним прописима и прописима, и како на законима није предвиђено и заступљено много односа појединаца према

појединацима — баш тим самим створен је извор за све оно што се, у хрталу општинских послова и одношењу њиховом на п јединце опажао као неправилно и осуђа вало; Међу тим, уда и честа неспробност органа, којој се на пут не би могло стати, нити би то и требало понушавати, пре него се еришину нужна правила свију грава службе и не уреди подложја органа, којима се посао и један често врло важан положај поверава.

Већ јавља наше општинско надлежство није више онај „општински суд“ у коме је један општински писар⁴ довољан да буде и представник свега персонала и врши лац свију послова. Данас већ и по разностраничности и по мношкени послова, општина наша, у колико сам могао проценити, једно је од највећих надлежстава краљевине. И ако се онда обилно желело и жело да се и служба негована изије из зануштеног и примитивног става и савршено унапреди, мора се тежити за извођењем свега онога што се у уређивању струка и надлежстава показало порисно.

По као што се и самим законским устројством надлежност општинског надлежства — „суда“ — не одређује до нужних граница; као што и на службу не постоје нужни прописи — асто тако и у унутрашњој радњи надлежства до пре пратког времена, није било скоро никакве на на начелне поделе рада. Тако су у једном општинском редовно био у самој ствари два; а то отуда што судица (у којој поред једног члана суда судицају у суђењу и два судије ки помоћника — редовно) не суди само напачицима, него су се у њој доносила наредбе и решења за све мање важније предмете, па је на тај начин решење гројине ки помоћника било тако пуноважно као и решење председника и два члана суда. Тако се само могло догађати, да судица донесе наредбу или какву одлуку и без знања и одобрења председника; тако се само могло дешавати да се нешто реши и одбори што се после морало да опозове, као што је прошле године био случај са Браћом Ђурђевићима, која су са три помоћника потпуно добити били дозволу да засаде пред кућом дрвље, а кад је председник дознао за такву одлуку противу општинском интересу и о њој одлучи несистемо, онда је оно решење судско, као административно, устисневао. Кад већ у надлежству има два „члана суда“ поред председника и осам тога нест кимета помоћника, који врше дужност судија, суђење се даје од осталог посла издвојити. Давено, скупи са забранама, пресудама, различитим уверењима и осталим судским одлукама — наша општинска судница донесе 25—30 решења, за која је нужно саветовање, а оно суђења често и подуже претресавше. Осим тога, из дана у дан, јављају се спешни послови, као што су: примери имања, комисије, послови школских подбора, и њих вршили су и врше ки помоћници.

Због овога и нарочито хитних предмета готово редовно бива одлагање унутарних послова суђења за друго време — ради спешних и тиме извршавања хитних на рачун мање хитних. Међу тим редовним послова, месечави декуретном кметских помоћи на тако да су једног месеца у судници двојица, а друга двојица да врше све спешне послове, на другом месеца опет обротно, — да је

се ухесити да се сви послови уредно и на време и завршују и да сукијама ниси преостане које час и на не предлижемо по-слове. Тако би делопруг судоног оделана био чисто судске и спорне природе, у чему би најстарији кметски помоћник био председника суђења и шеф оделана; докато би овет други члан суда прешао за шефа администрације, и прешао дужност подпредседника примао на се ситније послове његове а нарочито подно редовна плата и рад кретањем свију послова персонала, те би тако председнику остало ванше времена за све и унутрашње и спољне интересе општине.

Одмах чим сам ступио у дужност председника хитао сам да се упознам са том ало оглашеном општинском архивом. Не би било места да се овдје говара о његовом стању над би то била једна обична архива. Али на против. Суђења и извршавање судских решења и забрана стоји у тесној вези са пословима архиве, да толика многобројна лица која се код нашег суда париче у нестрпелу да им се предмет доврши, сву архиву принају хаосу општинске архиве. Судски по овоме што сам још едана имао прилике да чујем, и по многим жалбама, које сам морао да примим, морао би у општинској архиви бити много већи хаос но што је у самој ствари. У колико сам објашњавањем дотичних органа могао да одемим, архива та носи на себи тип једне многогодишње занемарене радње, због чега је нужно но дужо енергичног прегледа на да се доведе у ред она и општо: кидије је нужно и могуће. Архива броји своје потпуно протоколе и ексцикле од 1869. године па на више. Све што је раније то је још у жалоснијем стању, да доводи дивану администрацију према упалиој потреби у везу са ранијом од поменуто године, и рачувати на траг и везу, значи изгнати се мекости и неиниости крајњег случаја. Сви докуменати и књига нема. Они, којих има, нештопуне су. Неке су пропаликом једног пожара пореде; у неким књигама нема послии број листова. И ако се спурско одана могао знати шта значи то архива у којој се налазе и предмети са документима било општине или било појединачна, ипак се на њено очување слабо пазило, те је тако на најчудовотнији начин један део у своје време срећне архиве поразбацил и упропаштао тако да се свједан акт није очувао. Ја сам тражио те ми је други делови поднео детаљан извештај о стању целокупне архиве и у ретарују описало све она што је нужно урадити па да се онај део старије архиве, који је очуван, и све до 70 те године на овамо у ред доведе. — Иако је оцењити да је врло ваљко и нужно имати уређену архиву, ако се узме у обзир опалност да до тајног и брзог отиравања њених чланов и правац и ток остава послова по једноме предмету; она је дакле ваљка за цео механизам и основ за све даље послове.

Наказења се дакле у врло жалосном стању архива је била предмет око којег је уређења надано доста речи на се по што год и предузимало, али у ствари није ништа постигнуто. Тако је 83-ке године отпунтеа је стара а на његово место био доведен други архивар, у жељи да се отпочне уређивање архиве. Али њена пријла зауптеиет вије имала за упрок само личну немарност, не

способност или несавесност шефа архиве но много више друге узроке. Један од тих и главни био је тај, што се у архиви нису вршили само архивски него и друге врсте послова, те и архивар није али је врло мало могао да се бави правом дужношћу својом. Нику је у дужност етапдево еслушивање оних лица која траже уверења и ирађивање тих уверења. Тиме се учинило толико година не само то да архивар не може да ради своје главне послове него је онемогућеа био рад његовим помоћницима, што је непрестанце бивала пуна канцеларија разноврсног и многог света која долази за уверења, те су место анга развођени њихова говора у архивске књиге. Од архивара не треба тражити бантајничке дужности (јер он је и тако напизивавао), а архива природно треба да је остављена на миру од ових која у њ ју посла немају.

(Серије а 6)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Соколу“ у

Петроград 4/14 јуна 1887.

У броју од 12 Маја (по старом) „Руски Ни-
валд“ довесе једну белешку која у целој Русији
направи читуву узбуњу. Не што је то чекаван ра-
спротрапшен лист — тај стари журиал — који је
пре тридесет година један предстаљао готово цеоу
штампу руску. Ниш што је лист који се данас много
пазиви и у самим војничким круговима. Недавна
преднастиви његови скоро су та сва осталии, и
држе на место петр градско, „Новое Время“ или
„Московске Вједомости.“ Али стари негда цару Ни-
коли тако омиљени, „Ивалд Руски“ још издаци
и савесно доноси сва наименовања официрска и сва
гона гриница о наоружању, администрацији и уни-
форми војске. Ова стара читуља, коју по каз кад
разгали каква згодна прича војничка, још је у ду-
бини Русије дубинче по кој седог неинишприни-
мајора. Међутим, као што рекос, велика кубина са
је одавна заборава предала. Па од куда, пре десет
дана, толика узбуна око овог древног споменника
пичеаде своје? — Отуда што је „Ивалд Руски“
арив довео онај чувени указ о коме сам на м
прошлом писму говорио, и који позива под заставе, за
прве дане Августа, све резерве руске. — Према по-
јеном закону од децембра 1874 свици резервиста
море најмање два пута у десет година, бити позиван
па шестонедељно учење. Међу тим биће општог трина-
десет година, како се онај закон никако не приш. Нај-
више ако је један пут, и то у току оног великог
рата с Турцима 1877 неки део на већбање излазио,

Дакле, свет је уобразио био, да је тај закон постао иртно слово, или да је и сасвим укинут. И сад можете изнети какво је дјелство произишлаго појави новог указа. Поред неважог потреса на обичне носаче и друштвени живот, који доноси теочењавно сазивање на збориште овако велике масе људи — пет је видео у самој мери чини мобилизацију војске и неоспорног прелазу опште јевропског рата. Нити је тај политички упечатик ишчекао у часу кад нам ове редове пишем. Само, ала ним похватаи да кажемо: да оно сазивање резервиста нема у ствари тако доследан карактер. Ту нити треба тражити непосредна одговора прекоме, ном оружјау Аустрије, нити какве претње према царству немачком, и то, ма да су њихови односи са Петроградом прилично злети. Ако руске резервисте до сада биле сазивање на приписи им небаће узроке налазати у озбиљном току ствари. Док Александар II ни био је мирољубац, који је више свега гдедго да уштеди свом народу муке и невоље нераздвојне од неправда које општа ситуација Јевропе не би правдала. Његов син а садашњи цар Александар III ни овет, ступио на престо са тврдом одлуком да, по сваку цену uvede економију скуда, али нарочито у војном министарству. Наравно, да су онда отпала сазивања од четири до пет стотине хиљада људи, и за само шест недеља дана. Дођамо, најзад, да су они стари војници руски који су служили по осам година у касарни, били довољно спреми за сваку борбу са турским *редифама* и *мизамима*, или баш и самим немачким војником који не служе више од три године под заставом. Али данас, кад је рок службе у теорији сведен на пет, а у пракси на четири, године периодично позивање резервиста постаје једном преком потребом. Ефективне у мирно доба онде су, као и у Француској до зла боје слабе. Тако, на пример, један немачки чук, који у рату, има да даде нормалну цифру од 4000 људи, данас достиже 1100. И шта би било да нешто напусти општа мобилизација? Колика би била *права* вредност оних 2600 резервиста који би тако од једанут били гурнути у своје кадрове? То је, збоља, питање које овде људи с неком брагом стављају. Русија још располаже доста малим бројем железница и телеграфских линија, и онда — како ће и за колико време она бити кадра да превезе у део свој указ за мобилизацију? Као што рекох, и овде је као год у самој Француској мобилизација дивно удешена — на хартији; али да не буде многог изненађења при самом извршењу? То ће нам најбоље показати овај предстојећи опит.

У осталом, генерал Вановски је врло мудро на-

изјавио, да се сазивање резерве изведе у време које искључује сваку агресивну појаву. Она ће, дакле, бити за северне корпусе 15. 27. ок. септембра, и за јужне 10. ок. октобра. Рачуна се, да ће у то време године у целој царевини летина бити срећена. Али на жалост, јачи резервисти имаће да се вежбају баш у најмилостивије време, по киши и блату, и када се пела јевропска Русија претвори у једну бескрајну бару. Са политичке и пољско-привредне тачке гледишта, време је донета добро изабрано; али са хигијенске врло зло. Него, ко ће у један исти пар задовољити и дипломате и сељаци и докторе? — Што се здравственог стања наших провинција тиче, оно је и иначе у овом тренутку врло жалосно. После оне страшне *чуме* астаханске која у марту, пре неке године, не опустоши целу царевину; после оне дечије епидемије која у Малој Русији покоси стотине хиљада нејачи, и после познатог тифуса петроградског — ево нам ове грозне и невазачене — заразе *малтусије*, тог и кадашњег страшила средње вековних колена. Далеко од тога да непусти, овај бич заразе све више беси. Он је освојио све три провинције Балтика, од Нарве на до Митаве. И узаман влада апелује на медицинску науку, а новине на јавно учешће. Сваким месецом број заражених расте — на грозну и страхоту народа који бежи од њихових лица. Одагнаши од свих њих крата, и у опасности да падну од застрашених сељака, ови се мученици потупију по шумама естонским. Ту о њима једвине јаве граде себи земљане колебе, а у госте добијају и саме курјасе. У тим пустим збеговима они живе, или боље рећи умиру, остављени од цеога света. Тек по који пут ако им његови рођаци или пријатељи донесу и што год хране али и то да ју положе на њипи шуме и побегну чим их угледају. Кажу, да овдје живи ко-стурци људски живе у најтемеријем стању, кад кад и по двадесет година, и да многи од њих свршавају најзад, *самоубиство*.

Један куражни члан „естонског ученог друштва“ г. Хелат ово дана је изнео на јавност у свом извештају све страхоте ове грозне редје. Благодарећи заузимању владе, неколико благаца већ је отворено за пријем болесних, у главним варошима Ливоније, у Дорпату нарочито, и то при свом и љутом отпору масе народа која се те заразе, као ни једне, боји. Саме слике болесника које нам г. Хелат, у реченом извештају, износи јесу донета најжалосније, и по грозни и ругбои надмашују све подобне приче и басне старог доба.

Оно пак што само још опаснијом чини ово и овако

опасно стање, јесте недостатак лекарске помоћи. Један добар део наших доктора долази у категорију тако званих „улих волака“ немачких универзитета које су наше место у Русији само за то што болех нема. Јест, *стомилијона* Русија не броји наше од петнајест хиљада лекара. И док, рецимо, у Француској долази по један на 1400 душа, и у Инглеској по један на 1350, у Русији једна велика по један на 6800. Сад додајте и ту околност: да је већина њих настањена у великим варошима, а да их по селима и ма готово никаквих. Последња статистика Екстариославске губерније сведочи да тамо као у средњу руку долази по један лекар на 47.000 душа. Најзад, не треба заборавити да руски сељак има неку инстинктивну одиратност према лекарима; и он ће се увек пре обратити за помоћ својим бабама, врчарама и бајалицама, а после њих тек женским докторима. Кадко сам приликом, могу рећи, и сам видео где у а-ли-а на-лицима Украјине мужак презире савете лекара и иде да тражи лека од жене или ћерке каквог богатог снахије у које он једино пове, свја-ма. Управо, то нам и објашњава зашто се толико рускиње и одају научављу медицине. Оне су само следеју инстинкту своје расе за који се и не зна тамо на западу, али који је овде векован.

Унутарње стање, остаје дакле, у многом погледу доста озбиљно. На грешу он годишња нам детина много обећава. Протеће нас је дано послужило а житарски трговци већ аконтују предстојећу пачар с нама тамо, које као да је година оманула. Са извозом хрча већ боље иде, а изгледу су, као што рекох да ће бити и боље.

ОБЈАВА

Према акту Б.М. 56. општини се све водоноше који воду по вароши продају, да сваког првог дана у месецу своје сакне даду очистити одређеном начару од стране општинског суда. Ово чишћење извршиће се у бари Венецији гдје је пумпа, а знања ради јавља се свима оним лицима којих се тиче, да се по овоме управљају.

А.М. 56.

На седнице суда општине вароши Београда 28 Маја 1887 год. Београд.

ОБЈАВА

На основу решења одбора општинског од 3 Априла Г.М. 240 и Г.М. 533 тек. г. држаће се у јан целарнији нижњегорског одељења Суда ово општинског

на дан 27 тек. мца. од 3. до 6. часова поже под е јавни усмена лиценција за претрес калдрме у улицима „Краљевина Мар а“ „Мај алексија“ а „Си слој.“

Када ц-ја поже се при лиценцији а у 500 д нара

Ближи услови, план и предмјер, могу се видети у поменутјој лиценцији сваког радног дана у време лиценцијског.

После свршене лиценције, неће се примати никакве понуде.

Из седнице Суда општ. Београдеке Г.М. 533. 17 јуна 1887 г.д. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

БРАТСТВО.

3-ћа књига „Друштва Светог Сави“ изашла са овом садржином:

1. *Маргита девојка и Рајко војвода*, ерпска народна pjesма.
2. *Отаубина*, причаца, од М. Ђ. Милићевића.
3. *Велес* (и Демир Каница), с две слике, од Љуб. Ковачевића.
4. *Први ерпски весници*; две три прте за пичову карактеристику, од Ст. Новаконића.
5. *Присла*, са сликом, од Љуб. Ковачевића.
6. *Сила Неуманов*, од П. Срећковића.
7. *Борба за народност*, с нарочитим погледом на прошлост полабских Словена, Словинаца, Чеха и Срба од М. В. Радоњића.
8. *Свети Саво*, ерпска народна pjesма.
9. *Јужно границе Душановог царства*, од Димитрија С. Јовановића.
10. *„Дур делаји иже Пантелија“*, причаца из рата за слободу од М. Ђ. Милићевића.
11. *Оград*, с 2 слике, од Љ. К.
12. *Галина Трајак*, књижевина ерпска, слика на прошлости, од Ђ. М. Бугарског.
13. *Солунски мир*, од П. Срећковића.
14. *Скадар*, са сликом од Љ. К.
15. *Ко крсно име слави ономе и помаже*, ерпска народна pjesма.
16. *Географско-егрографски прглед Македоније и Старе Србије*, с картом, од М. С. Веселиновића.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАТЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКО НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
 НА ПОЛА ГОДИНУ 3
 ЗА СТРАНЕ НЕМАЈУ НА ГОДИНУ 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дина. пара од врсте.
 Друштву сва сагаи упућује на списак
 сви суд а се корисајуће на уредници.
 УКУПНИС ИК ВРАЋАЈУ СЕ.
 Неважне писма не примију се

СПИСАК

Не пронађених младића који подлеже служењу у сталном кадру а рођени су 1867 год.

Број	Име младића	ИМЕ ОЦА И МАТЕРЕ	Занимање	ИМЕ КУМА
Црква Сабора.				
13	Светозар	Димитрије Вуковића рибар мати Марија	рибар	Миљанко сина почив. Василија Симића занчара
19	Тодор	Јован Павловић мати Босиљка	надничар	Јелена супруга Јована Бачванина трг.
21	Љубомир	Данјан Јанковић мати Марија	кројач	Риста Симаћ кројач одашњи.
22	Никола	Јелица Милошевић, мати Стана	терзија	Угрин Живковић терзија.
25	Ђорђе	Димитрије Радосављевић, мати Јелена	надничар	Сочија супруга Ђорђа Николића савар.
30	Адам	Младен Николић мати Јелена	дуљер	Марија Манојловић бабапа.
32	Александар	Велко Божић мати Јосифавета	механиција	Александра сун. Николе Панајотолића
34	Василије	Радосав Влашки мати Јелисавета	надничар	Ана кћи Димитрија Французовића над.
40	Драгутин	Ђорђе Савић мати-Савна	стражар	Милица Саве Милетића.
41	Михаило	Вашбратио дете мати Ана	—	Ана супруга Јована Јанковића.
44	Светозар	Н. вашбратио дете мати Катарина	—	Катарина супруга поч. Дам. Чолазовића
47	Ђорђе	Риста Јовановић мати Астасија	рибар	Лазар сина Ђорђа Трифуновића качара
54	Александар	Н. вашбратио дете мати Катарина	—	Јелисавета бив. супруга Петра Радосављевића
71	Милутин	Отац Н. Мати Н.	—	Радосав А Петровић трговац.
72	Павле	Јован Равковић мати Ана	надничар	Катарина супруга Мише Миловановића.
85	Михаил	Данило Илић мати Босиљка	кувар	Јанка Михаиловић, крчмар.
96	Драгољуб	Димитрије Милековић мати Катарина	—	чован Живковић поручник пешачки.
98	Танасије	Ђорђе Милетић мати Јелена	п. цнур	Јелена супруга Танасија Димитријевића.
91	Милан	Антонија Николића мати Параскева	баштован	Јован Милић крчмар.
94 ¹	Петар	Алекса Николић мати Марија	шпајдер	Тодор Јовановић шпајдер.
97	Константин	Трандасиљ Константиновић М. Јелена	крчмар	Димитрије Михаиловић крчмар
100	Димитрије	Младен Гавриловић мати Марија	молер	Степан Томљ шпајдер.
104	Михаило	Лазар Јовановић мати Петка	баштован	Гача кћи Николе Боди.
105	Светислав	Вашбратио дете Стевке кћи Ј. Попов.	—	Марко Лазаровић служитељ цркве.
		из Шапца		
108	Урош	Борто Стојановић молер мати Јелисавета	молер	Стојан Јовановић терзија.
109	Андреја	Танасије Стојић мати Злата	амалин	Матија жена Петра Михајловића бакал.
112	Добрило	Лазар Гацановић мати Стевка	—	Миљанко Богдановић војник.
113	Винола	Отац Н. мати Н.	—	Јудијана жена Константина Ђорђевића.
Црква вознесенска.				
4	Ђорђе	Танасије Стојковић	столар	Ана жена Милије Живковића кавец.
5	Нестор	Никола Тодоровић	надничар	Живка жена Тимотија Михајловића.
13	Алекса	Александар Павловић	земљоделин	Ђорђе Стојковић земљоделин.
14	Константин	Вашбратио сина Владимира Н.	практикант	Миљанко Радивојевић столар.
17	Младен	Живко Васић	виноградар	Ракица жена Живка Петровића виног.
21	Милан	Димитрије Васић	—	Јевтимије Бркић виноградица.
24	Бранислав	Димитрије Спасеновић	земљоделин	Милош Ј. Јовановић одаш.

Број	Име младића	И М Е О Ц А	Занимање	И М Е К У М А
28	Ђорђе	Јаков Закарић	општинчар	Јаков Радојевићев бакалин.
32	Константин	Петар Јовановић	надничар	Јован Сотировић ткач.
33	Љубислав	Јован Константиновић	свијар	Димитрије Степановић јак
37	Богодуб	Илија Вукановић	надничар	Софија жена Вукосава Војевића абаџ.
44	Живојин	Димитрије Спасанов	земљопосад	Милош син г. Јована Х. Динића кмет.
61	Јован	Марко Лазаревић	катедрја	Александра жена Л. Димитријевића
80	Михаил	Августине Степановић	пилар	Стојан Кочић терзија.
89	Никола	Вазбр. дете Мараје Ж. почив. Ђорђе	тишлер	Марија Ж. Јована Филиповића.
91	Никола	Василије Н.	служитељ	Лука Ђондара надничар
93	Никола	Милош Јовановић	биртлаш	Дрзгустин Андрејевић вајза.
97	Владимир	Вазбр. дете Катарине Куручовића	—	Катарина жена Петра Ђурковића опш.
98	Владимир	Ђорђе Стојковић	надничар	Милош Шиловић почивај.
101	Љубомир	Ђорђе Поповић	земљопосад	Јован Врховић надничар.
Црква православна				
15	Петар	Јован Радојичић	земљопосад	Владимир син Димитрија Беховског.
21	Константин	Настас Константиновић	прчмар	Спасенија или Тодора Филиповића.
37	Константин	Андреја Опановић	служитељ	Коста син Миљалца Радојевића.
39	Љубомир	Ђорђе Вељковић	вајар	Стојан Симић катедра.
56	Петар	Јосиф Фарман	циглар	Јелена Петрић.
58	Петар	Константин Ђорђевић	земљопосад	Савка супруга Живка Петришића
62	Драгодуб	Арсеније Купић	ван. козул.	Степан Стојковић лекарија.
80	Петар	Глигорије Вељковић	дућер	Јован Растић дућер.
84	Светислав	Родителј непознати	—	Ђорђе Михајловић катедра.
89	Љубомир	Отац непознат а мати Савета Дихан	—	Јелена жена Јованка Павловића
91	Степан	Настас Цветковић	бакалин	Миљалко Петровић ткач.
100	Владимир	Богдан Анђелковић	—	Јелена жена Марка Томића крч.
105	Михаило	Павле Илић	бикал	Љубомир Тодоровић рачуновод.
108	Јован	Илија Стојановић	гадничар	Никола Петровић трговац.
117	Милош	Стојан Поповић	писар трг.	Матија Ђорђевић трговац.
119	Радојко	Матије Ђорђевић	трговац	Јованка пискулат.
123	Груица	Тодор Јовановић	земљопосад	Димитрије Терзић писар.
125	Никола	Петар Ружич	катедрја	Гаја Аврамовић служитељ.
126	Лазар	Никола Петковић	—	Лепосава жена Станка Јовановића војска.
166	Никола	Илија Милојевић	тежак	Петар Митровић ученик.
173	Војислав	Коста Ванатовић	трговац	Коста Петровић послужитељ.

Сви они младићи који су овде 1867 године рођени и на којима лежи обавеза служења у сталноме кадру, позивају се, да неизоставно предстану суду општинском ради уписа у списак Б за предстојећу рекрутацију сталнога кадра.

Сваки онај, који би се крио с намером да избегне служење у сталном кадру, века сам себи препише послидице члана 12-ог закона о устројству војске.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Извештај и одређени — општинском одбору
за 1866-гу годину.

Скопје

Ја сам направиле други распоред локала, по коме би се из архиве саслушавање дало изаући. Онда би само требало издати извесну суму за награду, па да једно тројици особних лица поверимо да за неколико месеци уреде досадашњу архиву. Тако би једном учинили оно што је нужно, спасли општинско надлежност злоупотребе и многооуштене архиве, пребрала и очували она акта и документа, која је нужно очувати

Теже од свега иде у општинског надлежству са извршним пословима. Општински извршници, употребљају се: једни за извршење забрана и пресуда, осмивање меса, прибављање оспата за уверења, која полиција тражи, савештавање стравних књига и т. д. и други; за вршење разних наплата општинској каси. Но од свега овог најважније је вршење забрана и пресуда. Радња извршилаца етји под непосредним надзором парничког кметског помоћника. Имену најпре поклажу они рачун свога рада и паре од извршења. Према томе контролор има своју књигу у коју заводи све предмете које од суда прима на извршење и којим доказује то и правилност радње. Дужност своју извршници отпиралају више по својим личним способностима а мање под строгостију унутрашњих и прописа. Таква радња ма колико правилна да буде, мора имати и својих недостатака који би се svelи на најмању меру само детаљним прописима извршилацне дужности. За постпитује овога нушло би било пречити у службу само она лица, која за њу покажу потребну способност ма микар то било податком невог малог асистата из овога што би једна стручни комисија утврдила да један извршилац општински из администрације и закона — поступка — треба да зна. Две се користи од овога нуде. Једна: *брже вршење дужности*, и друга: што би се избегло несправности и отуда и неспријичности те службе. — Ошта извршилац, док коме у кућу и захтевати од нега ма какво прилично измирење неке обавезе — негодни је. Ибошћи она оно што је од штете по дужност и овога коме се долази или по је врши, нућу је само врло тачним и обавезним радом. Далеко пак не може се рећи да је радња њихова увек правилна и учестане, свакодневне, жалбе, наговиле су же да нас и овим задирки. У остало извршни посао више општине, врло је важан по намајући евоице: и ако се жели да се не гомила број неизвршених предмета, нарочито пресуда, онда је потребно ту службу унапредити, да би онда и брже текла.

Пребирање општинских прихода, нарочито плаћања археде од меса, кантара, пијаци и т. д. служба је по све неуређена. На свима местима гди се наплата врши чини се она на један, врло прост начин, а на неправност и тачност радње, за целокупно прибављање подложна нема се никаквих јемстава. Међу тим овде није у питању еоразнава по материјална страна општинске службе и интереса, и ако игде то пак је одне дужност и брига саставата се за све мере нушке да се интереса општински са на које стране не врше и не изигравају. Тота ради нушко је завети што јачу и поузданију контролу, ноје се јавља одсуство на сваком поразу осећа. За кратко време проценујући у колико је правилна и савесна радња данашњих органа на тој грани општинског посла ушли смо у траг прошле године двома изишма злоупотреба а отпуштањем бив. контролора за касанску пренду, одбор је констатовао и трећу

Упоинав се на ово време са главним деловима склопа општинског механизма, ја сам ценно сво учесне ситуије недостатке и неправилности, и према њима удешавао наредбе да би се пошло толико унапредило и избегло

све оно што наноси штете вршењу послова и администрације унапредити.

Међу тим и као што сам у почетку овог реферата рекао ма да се организација службе наше општине, дели по природи специјалних послова објегу власти суда и одбора на неколико специјалних грана имае сви послови општинског надлежства тежи су до године 1874. у једно те је дотле постојала једна, општа архива за све гране службе и један општи персонал за целокупну администрацију. Године те, оделена је пореска грана а астаго и даље остало заједно. Принципи уређења државних надлежства а оддели послова и архиве, образовањем оделена за сваку струку а шћом јуј на целу, усвојен је претпозитне године од мота поштованог претходника, те је из опште подложна *канцеларија* и *грађанска*, а ја сам ову поделу означио наредбом: да се од судске одвоји и одборско — административна архива —

Подела послова на стручне одеље, нема сумње врло је практична, а мени се чини да она пружа један од првих услова да се целокупна машина општинске креће лако и брзо, послова да не трпе ни најмањег уштрба ниш акашањања, и најзад да се по еродетву група послова дође и до веће контроле појединих радова а тиме и до одговорности од највиших до најнижих органа.

Ках се загледа у аналог, боље општинско архиву, даје се на први поглед приметити да се у општини нашој већ десетак година нествара питање о унапређењу општине, нарочито остварењу најважнијих задатака и потреба. Ала се на жалост мора признати да је за сва тај иза година релативно мало постигнуто од свега оног што је од преисудног значаја по развистак Београда, на чак до данас није решено ни једно од ових административних питања, за којима се тако често чује навишући глас ако не из пустиње оно са улазе, из куће, из титане.

Судећи по енергичном преговору мота поштованог предходника заједно са представничтвом из прошле две године, могло се је више но икада веровати е ће кроз најкраће време бар најважнији послови: санитетско реформе бити приврешне крају. Али и тадања поуздана нада трошаринским неуспехом разбиа се, као татало о стени, и ми стајасмо на истој тачки нерешених и двоумље којим пак етазам виља поћи да би донекле доспела. — Ово толико-годишње неуверенаје и поред периодичног напрезања да се што постигне, мора нас обавиљо зајригнути и називати да једном пречастито питање: *може ли се, шта, како и к да постигне у нашој општини или не, те да из године у годину не унадамо само у узалудно пошумљивање, ноје на крају остаје, само добра жеља, и као таква пропадаје да се усвора онег на тапет дневнога реда појави а после поновног начетија рада опет прђе старим путем.*

Не треба много мислити на увидати чему се у вршницу мора приписати ово неуверенаје на пољу не само врло важних него и хитних послова, који су из одавна већ постали правом потребом.

Да се дође до савршеног општег сагласности: којим путем зала и треба пак поћи, голаго је више но немогуће, а за најбоље уверење томе, нека посаужи она велика и за сваку осуду достојна општа апатаја, којом се је у

кући и на јавности гледало на развој општинских послова у претпрошлој и прошлој години, за које је време толико морала и закључила општинског одбора, од огромног значаја и по сваког појединца прелазило било тако рећи и без једне речи и оцене, и ако је сва рђава општинског представништва пуштана на јавност и преко општинског листа, а преко званичних новина, на чак и посредством општањских књига. Па се само то, него за доказа да слабо ко мари шта ће за њ неко други учинити, може нам послужити и скорашњи пример кад смо сви путеписаца на и нарочитим позивима под кувертом позвали знатан део одличнијег грађанства да се са одбором посавезује: како да се варом снабде најјектиније и најкорисније подом, — па од свих позваних дошло свега десетак лица.

Нема сумње много би се сигурније приступило једно ме правцу кад се за њ тако рећи сви изјасне, али кад је тешко извући ако не свачије оно што више јаких мишљења и добити прилике да се на многих и разноликих и забере новајкорисније, — не остаје друго него свестрано поразислити онде гдје се мора (даске у одбору), на се решити и утврђивши програмом прегнути једном правцу. Иначе би морали од свега даћу руке. У осталом ваља најобилније проценити околности и не гледати на отварање омаве какве би желели да су него омаве павае у самој ствари јесу. Ономе што је пуцао и чему се мора приступити, мора, али то не значи да не треба проценити који је пут најјектинији и најсигурнији за постигнуће онога што се жели.

На вама, господе одборници, етоји, да процените све кораке раније одборне радње, да оцените положај у коме се данас налазимо и коме правцу ваља да тежимо, па да тек на основу тога размисљамо: шта нам у будуће треба чинити, ако нам је напредак наше општине и вароша, био и драг.

Завршујући данашњи разговор и овај годишњи реферат, сматрам, господе одборници, још за дужност поменити на овом месту, да сам за ову прву годину председничке службе стекао уверење: да је узрок честог досадањег неуспеха у пословима општинским лежао и у томе, што није било не само утврђеног него и каквог програма општинских потреба, те се толико пута приступало пословима, које или према приликама у опште или према тадашњим средствима, није било могуће извести; а на против, пренијале су и заостављене толике друге потребе и предузећа — у равној мери нужна, за које је било довољно и моћи и извора.

Због овога, и ако желимо успешније кретање, лакши рад у будућности, морамо створити неку основу, по којој би нам целокупан низ и велики и малих, и хитнијих и мање хитних потреба општинских увек био на догледу; и по којој би приступали пословима утврђеним редом, дакле хитнијим а од таквих општа, за које се напред увида могућности извршења.

Овога ради ја сам слободно предложио вам да се одбор подели на пододборе: административно-храни, финансијски,

грађански (тежнички) и здравствени (санитетски).

Примедба. После овога сви прехмети који излазе одборској седници на решење, прелазили би прво кроз пододбор пододборској седници, у којој би били обавештени па по том општој седници долазила увек са рефератом и зналачким мишљењем. Овим би се учинило: прво, да послова теку брже и решају правилије а у одборним седницама спријечио дагубљење, задржавањем на питањима, пошто би се после зналачког мишљења, увек водила дебата мање-више начелно; а друго, претало би се једном са бирањем комисија зарад проучења често и епитних а много пута и ових послова, за које доцрта треба стручније оцене али која као хитна не могу да чекају за решењем до комисијског реферата и поновног изласка пред одбор. Пододбори би држали седнице недељно по једном (сваки за се), а цео одбор састајао би се петна једног дневног пазте. Сваки пододбор добио би за реферата или шесат додичног одељка општ. надлежности или којег од других чиновника одељка, а разуме се, добро обавештених. Нови пословни одборени садржавали би принасе и пододборских и одборних дужности и радова, као и одговарајућег надлежности и њихових органа. Поред горепомених секција одбора, комисије за милостину (која би ушла у финансијски пододбор), одбора за управу новог гробља (који би остао), школског одбора (који је законом оловљен од општинског) још би требао пододбор за пожарну чету од 2—3 лица. На пољу г. г. одборника етајало би да их ће у један или више као и ко у који пододбор да се унесе.

После ове поделе одбора, нужно би било да према ономе, што је до сада рађено, омаве што је тражило и подацима, који стоје на расположењу, околности један програм послова који чекају за извршењем, те би се у будуће утврђеним редом надно и извршавао један посао за другим, као што би се уписивале у-и и наве тачке.

Овим кораком поглавног би се постигла та важна корист, што би у будуће сваки нови одбор знао радњу својих претходника, па и принципе развијања рада, докле је до сада то било немогуће, што сведочи на пр. одлука одбора 81. те за осветљење тисом и поред разјаје на електрику.

Рад наш у овој настанујућој 87-мој години делиће се на: довршетак започетих послова, бригу за предузећа њима ових који су на реду и рад на унапређењу службе нашег општинског надлежства (усправавање и упроставање администрације).

Међу започете послове који прелазе у ову годину, најпре долазе: водоводи, канализација, осветљење, казирнице, уређивање паркова, одржавање чистоте итд.

Од послова који су на реду, јесу поважнији: уређење пијаца, грађење нове и потпуне клице (с обирма) грађење школа, убавићање општине на изање и пречишћење питања: коју парчад свога непокретног имања треба да задржи општина у својину, и како да употреби утрину; регулација बारे; уређење сиротињског завода; грађење кеа и измештање мале пиваре у бару, грађење лица

за сиротињу (тражење од управе), грађење зграде за паролни суд (решено прошле године) оправка општинске куће (или решење да се гради друга, а ова иза под закуп итд.

У последице за унапређење нашег општ. надлежста и његове службе, рачунам најпре потребе: измену закона о устројству општина и општинских власти у колико се он на нашу општину односи, и бар у колико смо тражили од владе (измену) прошле године; грађевински закон, неважне фондове за наше чиновнике и њихове породице; предлог за уређење њиховог положаја и увођење катастрофне књиге. итд.

Шта се тиче усавршавања унутрашње радње, администрације надлежста, и за то ћемо моћи што више учинити, али пошто оправно општинску кућу и спремили неке доказе према потреби; јер као што сам помомо, један од узрока што се архива урелити на и много што шта друго учинити није могло беше оскудица локала. Оправку локала, на основу наше начелне одлуке за изградњу предлажу, предлажују вам на једном од првих састанака; а по подели одбора с административно — правним одсеком — саветовању се шта је све нужно предузети са унапређење и усавршење службе, и тога ради изнеку своје под тве и томе, за основу даљег рада.

Мијајло М. Боглићкић

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ЈЕВРОПСКИ ПИЛАТИ

НАД

Србијом и њеним делима.

(A little reply to the big author of "The present position of European politics" in the "Fortnightly Review")

(НАСТАВКА)

* * *

Али да при-тупимо и с друге стране чини, коме би суђено да целој кривајој драми српско-бугарској удари, по спољни свет тако варљив, а по Србе тако нестрепљив, нечист: да једном неуспешном походу војном — какве сваки час виђамо по разним Авганистанима, Туркестанима, Тонкинима и Масовама — даде о'лик и значај формалнога „рата“, и учини, да једна епизода као што је Сливница постане, и по данас остаје, последња реч борбе између два ривална глемена. Тај чин, или боље рећи та коб — која управо и направи од Сливнице Сливину, и без које она никад не би била оно што је у очима света и његовог Дијала — већим та коб — то је: *пиротска улога грофа Кевенхилера!* Ми смо се до сада ње два пута дотicali; али, због важности која јој се тенденцијозно придаје у необавештењу мињку јевропску — јер ју нема у *правој ствари* и не

грба да има у *правој историји* — ми ћемо ју још једној анализи подврћи.

Дакле, и овом приликом буди наглашено да је цела дипломатска игра са тим Кевенхилером чудном неком тајном завршена. Ми у Србији и дани још, управо, не знамо: да ли је он био звани или незвани судија између нас и Бугара? Познате аустријске књиге дипломатске нису, у колико знамо, нике довеле до свешу у којој би, рецимо, савишничка Србија анексирала на бечког ћесара као што је 1876 год ђуписка Србија анексирала на рускога цара; а штампа, као штампа, сваки час другаче говори. Тако, на пример, кад год је потреба да се, из ма каквих рачуна, Аустрија представи Јевропи као некаква „покровитељка“ и „добротворка“ Србије, онда се на првом месту истиче Кевенхилерова „претла с аустријском војском“ Батенбергу у Пироту, која је „задржала“ Бугаре и „снасла“ Србе! а кад се опет пађе каква Русија да потражи изјашњења од тако опасног интересовања за судбину једне независне државе — од претензије која личи на протекторат — онда су, опет, на мети бечки опшцијози да позаве: „како је гроф Кевенхилер у Пироту прекорачио даје му инструкције (што значи да није смео никакве „претин“ бити кога „снасавати“) и како је он зупорка дипломатска личност“*...

Ми мислимо да ће најбоље бити, да чуем — бар пре него даље одемо — самог грофа изасланика. Од њега лично, до душе, немамо при руди никакве својеручне версије, али имамо једну депешу београдског му козеге, г. Далковог земљака, представника званичне Пилтеске, овог истог садашњег и живог г. *Хуа Вилдена*. Ево, на пример, шта он својој влади јавља да је о пиротској мисији из уста самога грофа (Кеванхилера) чуо по повратку му из бугарског стана:

Хуа Вилден лорду Солсберју (Авг 560. „Платинијана Свеска I за 1883)

Београд 20 новембра (2 дек.) 1885

Милорде,

У свези са мојим телеграмом од 28. пр. мес. имам част јавити ваљем лордству, да се гроф Кевенхилер вратио јуче из главног стана бугарске и српске војске. Он ми данас рече, да није држао никакву преговн заговр *кнгу* Александру, већ да је само обратио пажњу Њег. Височанства на опасности од *вешног* рата ако би он једнако напустио. Кнез Александар као да није био склон да стане, и наводио је, како би Силе лине пристале на уједињење Бугарске и Румелије ако би он претходно могао узети

* Влада разна измисла „напоштенка“ — у у бечкој „Fremdenblatt“ или „Fremde“ а а и т. д. по повратку Кевенхилером из Пирота.

Ниш. На око гроф Кевенхилер рекао је Њег. Висоцанстау да, ако он намерава водити рат освајања, онда он то може чинити само по цену огромних жртава у људима, па је додао: да би у таквом случају и аустријска војска ушла у Србију — што би био знак за улазак Руси у Бугарску — дакле, нешто што би га ст. до његова престола. За овим Његово Висоцанство пристаде да обустана непријатељства...

Гроф Кевенхилер одлази сутра у Беч. Он је бирао зграде кад ми је давао своје мишљење о стању српске војске, али рече: да је јска није сасвим потучена, и озмогује да је нешто деморалисана.

Wyndham

Докта, овој денеши не треба велика, што икаква, коментара. Сумње нема да је нигде посланик, да је г. Виндем, верно извештавао своју владу, да је, што је могао буквалније, саопштио лорду Солзберију речи грофа Кевенхилера; а, кад је тако, онда само остаје да се види, да ли горња верзија заслужује место и част историјског податка? Ми мислимо да заслужује; а разлога налазимо у томе: што нам се чини да она приличи слици политичку, па понеке и војничку, ситуацију онога тренутка. Оно, пак, што видимо, и чему се највише дивимо, то нисе стварна (јер не нема) већ привидна послуга грофа Кевенхилера. Разумео, изгледа оно што пише; изгледа, да је Аустрија у лицу свога изасланика, задржала Бугаре од и каквог, наступаша¹, а у истини — па и из речи самога грофа Кевенхилера — види се да: није. Он сам каже да „није држао никаквог претехи говор књазу Александру“ — што значи, да његова претња, као таква, није могла бити узрок заставку Бугара — већ, вели да је „само обраћао пажњу Њ. г. вој. Висоцанства на опасност“¹ и т. д. ако би да ратна срећа а даље служила. Другим речма, он није као свој Пигват-ј-н 1876 год. подизаоку дотичоме: „стој!“ или — *кидал*,² него му је, како се види, и лепим тоном и лепим начином *савезовао*: да „не води рат освајања.“ Јер прво то „оромно кошта“ — што значи — Срби ти веће, без разбијених глава, дати ни један Ниш, и што можеш и од њих свих злопроћи — и: што они још имају војске, а и ова „није са свим потучена већ само нешто деморалисана.“ Али, баш и да их сретно победим, ми смо иза њих, и ту ћемо ти победу уз руку отети.“ „Е али зар није то све једно? — рек о овако или рекао онако

— илази на исто.“ Није све једно — па жикар и изашло на исто. Није све једно изаћи пред, речико, хајдука и рећи му: „стој!“ — или *ауцама*³; или: „чујеш пријатељу! немој назнати ту кућу; гавда је код куће (ти си му само „децу“ тукао) и, после и ја сам му к-мшија... знаш... за тебе нелим боље је да сташеш и дајега се оканеш“..... Да је, пак, Аустрија, у лицу свога Кевенхилера код Батенберга у Пироту овај други, пријатељски, а не овај први, непријатељски, корак учинила, посведочиће (по г. Виндему) не само гроф Кевенхилер него (по лорду Солзберију) и барон Хенгелмилер. Јер, ево шта је садашњи пр. дотавник Аустрије у Србији, онда у Лондону, рекао о кључу пезе источне радије државне му, бркат-виском министру спољних послова, пре рата — ударамо гласом на факт — пре рата — у октобру 1885 год.

Бр. 155. (Св. I „Плавих књига“ 1886)

Лондон 23 новембра 1885.

— Солзбери Педег⁴ — (Extract) —

Аусто-Угарски отпратиши послонца дође данас неми и даде ми формална одговора на питање које сам му ставио 30. г. р. м. а на име: да ли би његова влада била вољна да употреби силу да изврши Србију од *уласка у рат*? Г. Хенгелмилер (аустријски отпратиши послонца) рече ми, да г. Калони није спреман да тако што, мислећи, да би употреба силе од ма које-ид Великих Сила била почетак рата између њих самих. Ако би, пак, мањк државне дошае у сукоб, Аустрија резервише себи употребу силе да доцније, вада јој може бити потребно да заштити сопствене интересе. Г. Хенгелмилер позитивно је већ дато уверење: да ће његова влада подржавати књеза Александра, по што она сматра његово одржање као најбољу гаранцију по интересе Аустрије и Европе на балканском позутоку.

Salisbury

Дакле, хоћемо да кажемо, да право тежиште, прави кључ биротне мисије грофа Кевенхилера не лежи у голоме исходу већ у правоме извору добивена примирја. Подударане, (coincidence) једновременост, два догађаја и је то што и узрочна им веза. Није, и не може бити све једно у даноме случају зборити и теорити позитивно, и зборити и творити негативно, па макар се на језу ветри резултат показало. Позната је ствар да људи могу нешто учинити из сопствене побуде и рачуна, а изгледати и пранити се да их је други на то нагнао. Лађа, кад пристаје уз голу обалу, не застаје за то, што ће јој ко саобале викнути: „макне“ него за то што се *сама* пруда боји. У случају који овде ачашлишем разлика је основна, питање је начелно:

¹ Јер и „претња са војском“, и уласку војске у борбу претходе извесне дипломатске ноте и утакити, прејиди дипломатских односа већинашленије, концентризације и најзад формалне одаз рата, а за који би се тек могла, па јшма аустријска војска срети негде са бугарском. Но голим претњама Кевенхилер-овим Батенбе, т је могао слободно пробати да у Ниш дође.

² Нигдеом посланику у Бесу

kojoj Turska ima braniti Bugarsku kao sastavni deo svoje царевине од сваке и од сваке и од српске напасте. Да, збиља, шта знати оно васалско надање на козена, пред босор-ким сувереном? оно бежање Бугара под скут Османове силе и орање? оно куповање турске, политичке и војничке заштите чак и и по цену територијалних уступака у Родону и Крдаклијама? — кад је Бугарска победила Србију! и кад је тог „прекорачених инструкција“ грофа Кевицхлера, а не јек и одјек нове мобилизације и концентрације Срба, учинио да победивац одуговаче од триумфална му марша и одрече се низаких плодова савиљачке победе. За цело! ствар је по себи тако јасна да ми остављамо самом читаоцу да јој име даде. Од своје стране, ми ћемо се, аналитичке потпуности ради, још једном вратити српском гледишту нестог догађаја.....

ОБЈАВА

Према акту Б.М. 56. опомину се све подовише који воду по вароши продају, да сваког првог дана у месецу своје саке даду очистити одређеном начару од стране општинског суда. Ово чишћење извршиће се у бари Венеција где је пуноа, а знања ради јавља се свима оним лицима којих се тиче, да се по овоме управљају.

А.М. 56.

На седнице суда општине вароши Београда 28 Маја 1887 год. Београд.

ОБЈАВА

На основу решења одбора општинског од 3 Априла Г.М. 240 и Г.М. 533 тек. г. држаће се у канцеларији нижињерског одељења Суда ово општинског на дан 27 тек. мја. од 3. до 6. часова после подне јавни усмена лицитација за претрес кахрме у улици „Краљева Мар-а“ „Мајанској“ и „Савској“.

Кауција позакже се при лицитацији у 500 д. нара-ближи услови, план и предмјер, могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана у време канцелариско.

После свршене лицитације, неће се примати никакве понуде.

На седнице Суда општ. Београдске Г.М. 533. 17 јуна 1887 год. у Београду.

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању гољског имана општински је Одбор одредио, следеће казне за потрапе, и то:

1) код стрмича жита и ливада за погажење један квадратни метар 0-10 дин.

2) код кукуруза за један струк 0-20.

3) код винограда за један уро-мишени чокот 0-40 дин.

4) код близе квадратни метар 0-20 дин.

5) код воћника, пашњака и браника, од квадратног метра 0-10 дин.

Ово се јавља грађанст у ради знања

Од стране општине вар ши Београда 10 априла 1887 год. АБр. 229.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

БРАТСТВО.

3-ћа књига „Друштва Светог Саве“ изашла са овом садржином:

1. *Маргита девојка и Рајко војвода*, српска на родна пјесма.
2. *Отаџбина*, причина, од М. Ђ. Милићевића.
3. *Велес* (и Демир Канија), с две слике, од Љуб. Ковачевића.
4. *Први српски песник*; две три прте са ихову карактеристику, од Ст. Новаковића.
5. *Прилог*, са сликом, од Љуб. Ковачевића.
6. *Сила Нуманов*, од П. Срећковића.
7. *Борба за народност*, с нарочитим погледом на прошлост полабских Словена, Словинаца, Чеха и Срба од М. В. Радоша.
8. *Свети Сава*, српска народна пјесма.
9. *Јужни храниче Душанова царства*, од Димитрија С. Јовановића.
10. *„Дур девица иле Пантемуз“*, причина из рата за слободу од М. Ђ. Милићевића.
11. *Озрид*, с 2 слике, од Љ. К.
12. *Галица Трлајић*, књижевник српски, слика из прошлости, од Ђ. М. Бугарског.
13. *Силушки мир*, од П. Срећковића.
14. *Сколар*, са сликом од Љ. К.
15. *Ко крсно име слави онома и помаже*, српска народна песма.
16. *Географско етнографски преглед Македоније и Старе Србије*, с картом, од М. С. Веселиновића.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЕЧАТ НЕДЕЉНО ИЗДАВАЊЕ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИШУ 6 ДЕН.
НА ПОДА ГОДИШЕ 8
НА СТРАНИ БЕКАЈА НА ГОДИШ . . . 9 ДЕН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је оглашава 6 дан. напред од врсте.
Пратећу сваку плату издати су на листи
сви су и сви корисници наредних
узношних не обраћају се.
Неплаћена плата не примају се

СПИСАК

Непронађених младића који подсеже служењу у сталном кадру а рођени су 1867 год.

Број	Име младића	ИМЕ ОЦА И МАТЕРЕ	Занимање	ИМЕ КУМА
Црква Саборна.				
13	Светозар	Димитрије Вукотића рибар мати Марија	рибар	Мејанго сја почив. Василија Симића ловчара
19	Тодор	Јован Павловић мати Босиљка	надничар	Јелена супруга Јована Бачванани трг.
21	Љубомир	Дамјан Јанковић мати Марија	пројач	Риста Симић пројач овдашњи.
22	Никола	Јевота Милошевић, мати Стана	терија	Угрии Живковић терија.
25	Ђорђе	Димитрије Радосављевић, мати Јелена	надничар	Софија супруга Ђорђа Николића савар.
30	Адам	Младен Николић мати Јелена	дућер	Марија Манојловић бабича.
32	Александар	Васко Вољак мати Јеленасвета	механија	Александра сун. Николе Поповић-ића
34	Василије	Радосав Влашки мати Јеленасвета	надничар	Ана кћи Димитрија Францускића над.
40	Драгутић	Ђорђе Симић мати Савка	стрижар	Милица Саве Милетића.
41	Михаило	Ваворичко дете мати Ана	—	Ана супруга Јована Јасковића.
44	Светозар	Н. ванбрачно дете мати Катарина	—	Катарина супруга поч. Дам. Чољасовића
47	Ђорђе	Риста Јовановић мати Летица	рибар	Лазар сун Ђорђа Трибуновића кичара
51	Александар	Н. ванбрачно дете мати Катарина	—	Јеленасвета бив. супруга Петра Радосављевића
71	Милутић	Отац Н. Мати Н.	—	Радосав А Петровић трговац.
72	Павле	Јован Раковић мати Ана	надничар	Катарина супруга Мише Миловановића.
85	Михаил	Данило Илић мати Босиљка	кувар	Јана Михаиловић, крмјар.
96	Драгољуб	Димитрије Милосковић мати Катарина	—	чован Живовић поручик немачки.
97	Танасије	Ђорђе Милетић мати Јелена	и ндур	Јелена супруга Настаса Димитријевића.
99	Мила	Антонија Николић мати Параскева	баштован	Јован Милић крмјар.
100	Петар	Александар Николић мати Марија	пшадер	Тодор Јовановић пшадер.
101	Константин	Транданијо Константиновић М. Јелена	крмјар	Димитрије Михаиловић крмјар
102	Димитрије	Младен Гавриловић мати Марија	мозер	Стеван Томаш пшадер.
104	Михаило	Лазар Јовановић мати Петкана	баштован	Гаца кћи Невозе Бода.
105	Светислав	Ваворичко дете Стевне кћи Ј. Поповић и Шанца	—	Марко Лазаровић служитељ цркве.
108	Урош	Богта Стојановић мозер мати Јеленасвета	мозер	Стојан Јовановић терија.
109	Андреја	Танасије Стојић мати Злата	амалин	Матија жена Петра Михајловића бакал.
112	Добрило	Лазар Гацановић мати Стевка	—	Мајанго Богдановић војник.
113	Никола	Отац Н. мати Н.	—	Јулијана жена Константина Ђорђевића.
Црква војисењска.				
4	Ђорђе	Танасије Стојковић	столар	Ана жена Милије Живановића пласец.
5	Нестор	Никола Тодоровић	надничар	Живка жена Тимотија Михајловића.
13	Александар	Асентије Павловић	землоделцац	Ђорђе Стојковић землоделцац.
14	Константин	Ваворички сун Владимира Н.	практикант	Мајанго Радосављевић столар.
17	Младен	Живко Васић	веноградер	Радика жена Живка Петровића пшадер.
21	Мила	Димитрије Влашкић	—	Лектирије Брајкић виноградија.
24	Бранислав	Димитрије Спасеновић	землоделцац	Милош Ј. Јовановић овдани.

Број	Име млађиња	И М Е О Ц А	Занимање	И М Е К У М А
28	Ђорђе	Јаков Закарић	опанчар	Јаков Радоњићевић бакалин.
32	Константин	Петар Јовановић	надничар	Јован Сотировић ткач.
33	Љубислав	Јован Константиновић	спирач	Димитрије Стевановић ђак
37	Богољуб	Игњат Вукашиновић	надничар	Софија жена Вукослава Бојевића абаџ.
44	Живојин	Димитрије Спасанов.	земљоделец	Милош син г. Јована Х. Динића капет.
61	Јован	Марко Лазаревић	класиџија	Александра жена А. Димитријевића.
80	Михаил	Аксентије Стевановић	ливар	Стојан Коџић терџија.
89	Никола	Важбр. дете Марије Ж. почив. Ђорђа	типшлер	Марија Ж. Јована Филиповића.
91	Никола	Василије Н.	служитељ	Лука Ђонџара надничар.
93	Никола	Милош Јовановић	барташ	Другутин Андрејевић каџаџ.
97	Владимир	Ванб. дете Катарине Куручовића	—	Катарина кћи Петра Турковића опан.
98	Велимир	Ђорђе Стојковић	надничар	Милош Шикловић кожичар.
101	Љубомир	Ђорђе Поповић	земљоделец	Јован Врховић надничар.
Црква палилулка				
15	Петар	Јован Радојичић	земљоделец	Владимир син Димитрија Беховског.
21	Константин	Настас Константиновић	крчмар	Спасенија кћи Тодора Филиповића.
37	Константин	Анђерија Огњановић	служит.	Коста син Мијанца Радавојевића.
39	Љубомир	Ђорђе Вељковић	задар	Стојан Симић касеџија.
56	Петар	Јозео Фаризан	циглар	Јелена Негрић.
58	Петар	Константин Ђорђевић	земљод.	Савка супруга Живка Перичића
62	Драгољуб	Арсеније Кунџић	вап. козул.	Стеван Стојковић дилерџија.
80	Петар	Глигорје Вељковић	дуџер	Јован Ристић дуџер.
84	Светислав	Родителска непозната	—	Ђорђе Михајловић каџаџ.
89	Љубомир	Отац непознат а мати Савета Дихан	—	Јелена жена Јанаџка Павловића
91	Стеван	Настас Цветковић	бакалин	Мијанко Штерџић ткач.
100	Владимир	Богдан Анђелковић	—	Јеласвета жена Марка Томића крч.
105	Михаило	Павле Нивић	бакал.	Љубомир Тодоровић рачуновод.
108	Јован	Илија Стојковић	надничар	Никола Петровић трговац.
117	Милош	Стојан Поповић	писар трг.	Матија Ђорђевић трговац.
119	Радојкоје	Матаје Ђорђевић	трговац	Живко шпекулзат.
123	Груица	Тодор Јовановић	земљоделец	Димитрије Терџић писар.
125	Никола	Петар Руџић	класиџија	Гаја Ахимовић служитељ.
126	Лазар	Никола Петровић	—	Деносава кћи Станка Јовановића воснар.
166	Никола	Илија Милосављевић	тежак	Петар Матровић ученик.
173	Војислав	Коста Вавановић	трговац	Коста Петровић послужитељ.

Сви они млађићи који су овде 1867 године рођени и на којима лежи обавеза служења у сталноме кадру, појављују се, да неизоставно предстану суду општинском ради уписа у еписак Б за предстојећу рекрутацију сталнога кадра.

Сваки онај, који би се крио с намером да избегне служење у сталном кадру, нека сам себи преишче последице члана 12-ог закона о устројству војске.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

XL. САСТАНАК

Одбора општине београдске, држан 10 Јуна 1867 год.

(по уставотоме величанства)

Састанак отворен у 6 час. по подне.

Присутни: Председник, Свет. Николајевић, члан суда: Јанаџ Јанковић. Одборници и заменици: г. г. Костр Петровић, Јован Дуџер, Ферд. Розетт, Димитрије Ђ. Милошковић, Васо Дуџе, Атанасије Ђ. Кумануди, др. Марко Т. Леко, Марко Степановић, Павле Матић, Димитрије Пауновић, Савула Пејаде, Стево Добриловић, Милош Симоновић, и Јован Д. Стевановић.

Председник. Да почнемо редом!

Изводите чути протокол прошлог састанка.

(Секретар чита).

Има ли ко да примети што на протокол? (Нема).

Г. Министар народне привреде тражи да општина одреди друго лице за члана контролног одбора управе фонда на место Николе Радојковића, који се није могао примити због слабости. (Чује се: да буде Стеван Радојковић).

Усваја ли одбор канџидацију Стеванову? (Усваја).

Петар Поповић извршио општинског суда моли, да му општина одобри осећање од дужности за месец дана на основу лекарске сведошбе. (Одобрава се).

Има једна жалба грађана против нехација због употребе тротоара. г. секретар ће нам прочитати.

(Секретар чита).

О овој ствари треба господе, да преговоримо. Ју. Ствар је врло важна и треба у томе изаћи правду.

Стеван Добровојевић. То је питање господе, заиста врло важно. Оданово је уведено у праксу да се асфалт из носе пред гостињанцу, и што се то да данас практиковао а и сад практикује, то није без користи, јер ми немамо нигде у близини банште да би грађани могли носе свога рада изаћи, одморити се и попити чашу пива, него су та места кафане. Лети у кафану да оде и да седне за асфалт неспута је врућина и онда мора да се изнесе асфалт пред кафану.

Дакле ти асфалт што стоје у вече пред кафаном на тротоару нису од штете већ служе грађанству на задовољство.

С тога, што употреба тротоара пред гостињанца служи на задовољство грађана, држим да треба наклањати то питање да решимо. Моје је мишљење, да се не неким местима забрани а на неким да се одобри, а то, да се забрани онде где смета пролазу публике. Да би се то знало гди смета а гди не смета, ја сам мишљења, да се одреди једна комисија, па да она све прегледа и каже: ово су та места, гди треба да се забрани, а опет ово су гди не треба. Опет потврђујем, да сва места нису од штете грађанима а да ту, где је за грађане корисно треба одобрити употребу тротоара. А што се тиче спирања и певања на саваку то треба свуде забранити. Певање и спирање може бити по кафанам или у банштама, али не на савак нигде, и то се мора забранити. (Чује се: право добро).

Марко Степановић. Пошто сви грађани имају подједнако право у вароши а тако исто и кавације, ја сам мишљења, да се забрана свима. Забранити једнима, а другима дозволити, то би било неправдо, и општина би онда била једнима мајка а другима мајка; а тога нисам за то, да се због тога одређује комисија. Кад се забрани не се забрани свима, па не има баншту нисам држи госте у баншти, а ко нема, нема држи у кафану.

Врло је негодно метати по улици асфале. То смета пролазећој публици. Често сам видео гди пролазе људи из женама и ћеркама и, кад је благо, морају да обилазе те зауставе тротоаре, па да тазе по благу.

Моје је дакле мишљење: или да се забрани свима или да се дозволи свима, и то је што сам имао да приметим на говор г. Стеве Добровојевића.

Стеван Добровојевић. Не стоји овај разлог г. Марка Степановића, што каже, да би једнима била мајка а другима мајка, и што каже да нема онде равноправности. Оде

одбор има да реши, која су места од штете, а која нису, и да забрани онима само, гди се смете чине. Осталима треба дозволити, јер треба знати, да ти грађани плаћају велике терете држави, па је и општина дужна колико толико уклањати им помоћ, да могу имати прихода, одакле ће моћи и терете сносити. Нема онде једнакости. Оде су узроци различни па шта се шта мора дозволити, а за што се опет шта не може дозволити. Па с тога опет остајем при томе, да се комисија одреди која ће констатовати, где треба забранити, а где не треба, па по томе и решити, и тако ћемо овим путем и малено задовољити.

Мита Наумовић. Ја сам мишљења, да се свима забрани а особито онде гди су и дућани.

Узмимо на пример Златни крст. Он је уквашно с једне стране три дућана и с друге три, и људи морају поред Крета да обилазе а тим и дућане људима да обилазе и тако ти се људи упропашћују због загузетих тротоара.

Зар је то право? То није право. Ако коме треба баншта нека направи у својој алији, а не на саваку, те да тим смета људима да не могу пролазити. Кавације звуку добру кирију на нека праве банште у алији а не на саваку где се спашта може видети и гди се и наши мајки због тога могу пролазити.

Марко Степановић. Разводи г. Добровојевића нису ни у вољно оборили моје мишљење. Нема смисла неким забранити а неким дозволити, него треба свима без разлике забранити и тек оним ћемо учинити корист, јер ће тада сваки кавација који нема баншту, разнети своју алију и уредити је за госте и тиме ће се постићи чистота у вароши, а неће алије бити до крајности нечисте. Ако хоћете да дозволите неким онда не се дозволи и трговцима да на тротоаре изнесу саваке и друге ствари, па не свима узима подједнако право. Погледајте онде код централне поште, како су кафане заузеле тротоар, па се не може проћи. Је ли то право? Није. — Дакле, свима треба забранити и то је право.

Стеван Добровојевић. Ја држим да је већ ствар ова изрешена.

Г. Наумовић нели, да се чини зарма по сокацима. Ја мислим да нема нигде веће зарме него код кафане Азбаније, гди је г. Наумовић стирало. Ја баш зато и тражим да се одреди једна комисија, па нека она оцени гди је ја сметан и ту нека се изнеше асфале по тротоару забрани, а гди не смета нека одобри да и даље остане.

Васа Душић. Ја сам, господе, за то да се свима без разлике забрани држање асфала по тротоарима куда свет пролази. Они тиме на своју корист чине другима штете, а то није право. Ако пак мислите да се неким одобри а неким забрани ја сам и томе противан.

Кад се дје једном, правда захтева да се дозволи и другом, и ја сам у том случају за то, да се дозволи свима, али тако да се предходно одреди једна комисија, која ће таксирати тако право, па нека сваки плати.

Пол Милеш Симеовић. Господе, ја мислим да је свима познато, да ми имамо и сувине кафана. Кафана и кафански живот штетан је по друштво и здравље.

Пројате узамом: свада кафана и свада света. Ја држим да то не би требало помагати, једно због пролаза, друго због штете и треће што се свет тамо саблажњана,

и место да ради, он седи тамо и безосланич. Ми смо на следали од Турака неко укидање, али индимо, како су због тога они прошли, па, ако ми њиховим путем пожемо прећи ћемо и горе. Ја сам за то, да се асисти уклоне са улице а тротоари у саме кулаве, а никако писам да се улице заузимају.

Ако дамо кавезијама онда треба да дамо и трговцима и свима признатим људима да по нешто од улице заузму, и кад би то учинили, онда би морали преко астаза и сандуна прескакати. Ово се питање од више година покреће у општини, и немима је за љубав учињено и дозвољено, а други то виде, па и они хоће и тако се чини неправда. Треба дакле забранити свима, на ко има башту нек му тамо гости долазе и нек му свира музика, а ко нема баште да несме то чинити на улици.

Председник. Нема сумње, господо, да су све оне жалбе од грађана против гостионицара умесне.

Али не треба ни то сметати с ума, да једно пагло решење одбора, које би се одмах имало да оствари, учинило би смртан удар многим нашим кавезијама, који немају баште. Ако мислите донети решење, којим би се забранило изношење астаза на тротоаре, онда би требало оставити један ред, у коме би се оно имало извршити, н. пр. после 6 месеца или идућег лета.

Иначе, господо, ако би донели решење, да се исто сад одмах изврши, тиме би учинили добро само онима који су богати и сретни на имају баште, а они, који су сиромашни беди би овалом одлуком општинском сатрвени, а то мислам да ни један од вас не ће, нити би то требало општина према својим становницима да учини.

Ствар је ова господо, врло важна и с тога би ја пре био за предлог г. Стево Добровојска, да се одреди једна комисија, на нека она размисли. Може бити, да би она нашла нека правила у погледу на кафане или би нашла да се нека такса наплаћује, само не да се ова ствар овако брзо реши; јер, господо, овим ни не ударимо само на кафане него и на куће остале у тој улици убијајући им вредност. Моје је мишљење, да не би требало сада у еред лета да доносимо такво решење, којим се забрањује употреба тротоара кавезијама. (Чује се: врло добро).

Марко Степановић. Ја сам занета зато, да се тим грађанима не учини неправда. Само не треба да се прави разлика, него, или да се дозволи свима или ником. А кад смо могли прити до сада да тримо још овога лета, Међу тим да спремимо решење на идуће године да се свама забрани.

Димитрије Наумовић. Тим ћемо учинити велику неправду овим људима, који су потрошили 200—300 дуката да украсили баште. То је неправдо довести право да се тротоари по сокацима држе. Ако се одреди комисија они ће направити само једну абриу. (Чује се: Неће).

Председник. За то треба одредити време мало дуже.

Димитрије Наумовић. Господар од куће није дао право заступцу, да он неће астазе на сокаку и по тротоару, него они то сами чине.

Председник. Ја мислим да онај који држи кафану код „русског пара“ или онај код „уједињеног“, да је при узимању кафане рачунао и на оно кестење а и на тротоар за астазе.

Г. Јанаћ 'аи овај. Ја сам као одборник још прече-тири године био за то, да се астази укину.

И сад држим кафану. Не стоји оно што каже Наумовић, да закупца кафане непогађа и за сокаи. Сваки кавезија кад узима под закуп кафану он гледа како је место и може ли се напоље да изнесе астази. Па с тога, господо, сада не би право било уздети људима употребу тротоара, него би ја био за то да се донесе решење и спреми се што треба на идуће године да им се забрани и тада ће се сваки кавезија споразумети с газдом те ћему газда морати башту направити. Иначе, ако би сад забранили убила би око 400 људи, који се овом радњом занимају и терете општинске и државне спове.

Г. Марко Степановић. Ја ипак мислим да се забрани свима. А ако то неможе, онда да се учини овако, као што је г. председник казао т. ј. да се решење донесе да мехавице у року од 6 месеци све астазе са тротоара измосте.

Г. Васа Дучаћ. Ја јесам за то да се рок одреди али с тим, да се наплаћује такса.

Г. Јован Дилбер. Свора је већ лето на половини. Мислим да би добро било да око питање за сад одложимо.

Г. Димитрије Наумовић. Кад би то било пред вашом кућом, ви не би тако говорили.

Г. Председник. Ми можемо донети решење, али би се то решење донело у једној седници која није пуно заступањена.

Г. Димитрије Милосавић. Немојте сад да се то питање реши. Оставите га за другу седницу.

Г. Председник. Јесте ли вољни да га одложимо? (Јесмо).

Питање је од велике важности, за то га одлажем.

Сад прелазимо на другу ствар.

Ја сам у једној прошлој седници реверсно вам, да је концесионар који износи љубре на вароши одустао од уговора.

Ја сам умовно писмено управу вар. Београда, да нареди да грађани сами изнесу љубре. То је тако и свршено, док се даље напредује пита треба.

Сад имамо резерват општинског правозаступника о жалбама грађана противу концесионара за чишћење путника и помјара.

На састанку од 6. прошлог месеца ја сам изнео жалбе одбору и је су поднете и одбор је желео да правозаступник општински поднесе резерват, па онда да се донесе решење овој ствари. То је сад извршено и секретар је вам резерват прочитао. (Секретар чита).

То су само најжалније жалбе, а има их читав шток против њега. Њему је дата концесија само за то, да износи нечиштоу сирацима, а он то не чини тако, него износи са њим бурдица која нису житосана, те људи ни су могли довољну контролу држати и тако се може перовати свугде да је варан био од тога предузимача.

Г. Стев и Добровојска. Што се тиче законске стране тога питања, то је са свим јасна ствар. Према резерату општинског правозаступника треба с места уговор раскинути. Ја сам и пре био мишљена да се још онда уговор раскине и да

се да једном предузимачу под аренду по право. Један предузимач јавно се био да даје општини аренде 6000 динара годишње и онег уредице уговор да врши, а одбор је то пропустио те толики приход општински пронао. По што је досадашњи предузимач повратио уговор, ја сам сада за то, да се уговор раскине једно за то, а друго и због тога, што то општински интереси захтевају, пошто други предузимач даје шест хиљада динара општини прихода за то право и онег ће бити сигурнији него овај. Дакле нека се уговор раскине и другом лицу путем лиценције по право под аренду даде. Више немамо шта овде да већамо.

Г. Председник. Он изводи за извешаје то, што је друм повраћен; али ја мислим да он на то нема права, јер је он знао још пре уговора какав је друм а општина му није никакво обећање дала да тој друм мора правити.

Г. Васа Дучић. Ја сам хтео то питати, да ли је у уговору стављен и услов да му се и пут направи?

Г. Председник. Има једно раније решење одборено, да се уговор раскине ако не испуњава тачно уговоре.

Да прочитамо уговор ако желите. (Чује се: не треба уговор, него његову последњу изјаву).

Та његова последња изјава није ми сад овде. Остала је код општинског адвоката.

И ову ствар одложимо до идуче седнице. (Одобравање).

Г. Стеван Добривојевић. Само г. адвокат општински нека свој резерват допуни и односно тога друма, са којим се концесионар брани, да ли он има права или нема. (Одобравање).

Г. Председник. Изложите чути једну молбу која је на одбор упућена од удове Мариа Смића бив. званично код општинског суда, којом она тражи од општине помоћ на општинске сиротинске класе. (Секретар чита молбу).

Г. Васа Дучић. Ја мислим да јој се одреди нешто, по што је бедна и жена у годинама.

Г. Марко Степановић. И ја сам да јој се нека цвара одреди на име издржања. Она то неће дуго уживати, јер је већ тако обремена и изнемогла да је нећ ту и да ће ускоро умрети.

Г. Коста Петровић. Ја сам да јој се одреди до 30 динара месечно на име издржања. (Чује се: Много је. Доста је 16. Мало је.)

Г. Председник. Непи предлажу 30 дан; други 16 дан а ја велим да јој дамо 20 динара, на доста. (Одобравање).

Пристаје ли одбор на 20 дан месечно? (Пристаје) Господи ја сам принуђен био да одредим једну комисију, која ће примати ову наплату и копање земља на Врачару. Чланови те комисије нису се састали и ја сам одредио још неколико чланова итине допунио комисију, да би се лако могло приступити раду. Лица која сам одредио ово су: Мирко Јосифовић чиновник, Илија Јаковљевић бакалин, Стеван Родовић трговац и Алексеа Степановић са Врачара. Та комисија назапаила је један пут да прегледа шта је урађено, али се није сав скупила.

Одобравате ли ту комисију? (Одобравање).

Г. Мита Ђ. Милошевић. Ја би имао да учиним једно питање.

Молим г. председника да ми каже на чему стоји ствар што се тиче питања о каадрисању узлице Светогорске?

Г. Председник. Господи је познато да је решено да се каадрисање узлице светогорске, која је тамо иза Ташмајдана, поред моста г. Мите, и изама чак на Трпашнице. Пошто је то решено давно и погодба је давно закључена по погодба је учинена пре него што су израђени планови на нивелацију те узлице и пре него што је министар одобрио то. По моје мишљењу, погрешно је било и поглађати каадрисање једне узлице за коју се не зна каква ће бити ни која ће бити висина, која дужина и т. д. По, она је поглађана и предузимачи су тамо направили камен; само нису могли радити нити још могу радити док план не добију. Тај је план пре 10 дана од инжењера г. Чајевића, који ради на нивелацији дошао у мој биро, и ја сам требао да препоручим тај план г. министру да га одобри. Али, прво да вам кажем, ја писам смео то да учиним док се протекло не посветујем са одбором о тој ствари а то прво за то што у тој узлици према израђеном плану има да се одвојава на појединим местима по 6 метара земље. То је читав брег. Друга, што у тој узлици нема три четири куће признате и ако је она врло дугачка већ је дуж ите некином општинске земља — Ташмајдан. По прибављеном рачуну имада би општина да плати преко 30 хиљада динара на ту узлицу у којој има три куће! Ако је откопавање које каадрисање те узлице изише свега трошак од 50.000 динара, ако не и више. Ја сам излазио у ту узлицу и самим је био и г. Мита, и Дучић и још неколико људи. По ветину нам каже: ја немам куражи да ову ствар препоручим г. министру. Овом се општина ангажује да утроши једну суму новца за узлицу за коју одиста не вреди толико новца утврђеног сада. Држим да је прече утрошити тај новац онаме где је неки саобраћај и нека потреба. За сад мислио сам овако да радим: да не послужим само мишљење г. Чајевића, него да дам ствар на оцену и мишљење и другом инжењеру општинском који би имао да каже је ли баш нужно да се у тој узлици толико много откопава, на онда да изнесем ствар пред одбор. — Управо онда сам ја у негодном положају, јер инжењер, који је израдио нивелацију он је једно и општински инжењер који о тој ствари даје мишљење председништву и буду. С тога сам и сам мислио да поведем у одбор реч у опште о нивелацији Београда. Али кад се сад повела реч о нивелацији те једне узлице, ја би молио да решите охте ли да изнесем пред одбор ту једну узлицу и план њене нивелације на одређите како знате и ако ваљете да је оно што се предлаже планом добро, и да се може препоручити г. министру на одобрење, онда ћу то и учинити (Жагор).

Г. Мита Ђ. Милошевић. Доста ће каадрисање те узлице много да кошта ако се одма сав буде каадрисала. Али овде је главно у питању оно раскрсће где се сучељавају три узлице, и ту има три школе. Сам предузимач пристаје да за сада остави израду целе узлице и да се узима у посед оно где има због нивелације да се много откопава, на да изради само оно прече где су школе и где је најнужније и где нема шта да се отко-

шава. Што се тиче тога дела, где има много да се откопавало, он би пристао и да се раскине с њим уговор.

Г. Председник. Ја сам говорио и са њим прегледима и питао га да ли пристаје да надгробник само онај део до Првца улице? То је један мази део који се може изградити али тај део стоји такође у вези са свима осталим деловима те улице и са делом изнад којим њеном, те се тога, и он зависи од одобрења г. министарства.

Г. В. Дучић. Ја мислим да не може бити речи о томе, пошто је ствар погубљена; лиценција је извршена по правили и човек је потписао уговор и положио кауцију за надгробнике целе те улице. А лиценција је потребна да се надгробници та улица. Онда не стоје само три куће као што рече г. председник него има много више...

Г. Председник. Колико у Светогорској улици има кућа то сам ја добро видео и може сваки од нас да се увери. Г. Дучић ме не разуму — он сигурно мисли на оне куће које су дале тамо на крају и у споредним улицама. Ја вам опет кажем врло јасно: министарство треба да одобри план те улице, а ја га не могу послати министарству без ваше препоруке, јер ја сам не могу да препоручим. И ја ћу ту ствар изнети пред вас. Што се тиче онога дела улице на самоме раскрсју, он се може одмах надгробници, али треба знати да је план припремљен за целу улицу; и, ако ви наложите да се може одвојити и трагички одобрење за тај део улице, онда изволте рећи да можемо одмах сутра наредити даље шта треба. Додељујте данас ствар пред одбор на решите како знате.

Г. Милош Симончић. Ја имам да учиним једну приједбу односно старог гроба. И до сад је стари гробље одржавано неуредно; али сад, од како је забрањено уклањање у исто, тамо је као у некој шуми. Тамо има коза, тамо има свакојаке стокe, тамо се краду гробнице и крстова и т. д. Значи као да никога нема да се брине и стара о томе месту. Ја сам некад видео тамо неколико кобила и кобради и кова. Газе по гробовима и доње крстова. То је верујте врло непријатна ствар за једну општину да не води рачуна о томе. Ја бих молио председништву општинско да учини шта је нужно да се тамо чува поставе. Оно место треба ставити под надзор нарочитог чувара; али да какав гробор о томе под надзор.

Г. В. Дучић. Прва напредна има толико својих прихода да она треба и да одржава гробље у реду.

Г. М. Симончић. Ја мислим да је то општинско и она треба да плати чувара за своје гробље; а прва нека чува своју порту.

Г. М. Степановић. Ја држим да је врло умесно ово што је г. пош Милош о гробљу изнео; али по мом мишљењу то је искључиво право и дужност прве да води надзор о гробљу и својој порти. Ја мислим да није није узео од прве кошнице траве него ова отуда има прихода и има и нека три приватна своја, има осим тога тутор, па нека чувају. Ако су они занемарили па не воде надзор као што треба, као што га заиста и не воде, онда треба од стране власти да се натерају да врше дужност своју. А заиста је нужно да се то гробље чува. Држим да ће мало кога бити који тамо нема свога гроба, и заиста сви знамо, да је оно гробље данас постало права дивљина. Зашто мало дубље у гробље па ће те наћи и на стону на животине

двоножне и четвороножне и свакојаку неуредност и нечистоћу. То треба отклонити с места.

Г. Ст. Добрицајевић. Ја само имам да благодари г. пош што је изнео ову ствар пред одбор. Заиста је за општину стидно што допушта да се на њеном гробљу може да нађе стока да врши крстова, газе гробове и погуби оно свето место. То није могуће да гробар и приватна чува и надгледа. Приватна има да чува крсту, да знали, да надгледа ватру, да дочека попу. То је његово. Гробар опет има свој посао. Не стоји оно што кажу да прва треба да се стара о овоме надзору. То је општинско, да се она стара и општина треба тамо да постави кога да то надгледа. Прва нека плаћа, али општина треба да плаћа човека и да контролу води над њим, да он општини одговара а не врши своју дужност. Што се тиче плаћања, то питање могла би комисија да општинском да расплаћу и, заиста, колико гробље по обавезама и парова нашег народа сматра се за нево свето место, то узми чак и у религију, и за то треба прва да се о њему стара али општина је дужна да води надзор о чистоти, реду и т. д. на гробљу а прва да плаћа надзорника.

Г. Председник. Ја не знам како ће то бити да општина поставља и води надзор, а прва да плаћа. Него над ће прва да плаћа гробље она и да поставља. (Вичу: не, не, општина да поставља).

Дакле остајете ли при томе да треба поставити тамо, једног стражара, и да не треба општина да га плаћа (Тако је).

Видећи господу не можемо радити јер немамо довољног броја чланова да претресаме и решавамо нових ствари.

Само имамо да видимо нека уверења.

По прочитаву акта којима се тражи уверења за баке и кривце, одбор је

НАЈАВНО:

да не позваје Милана и Тодора Петровића надничаре, Илију Секулића бив. кафеарију и Николу Савића калуку обуварског; а да су доброт владана и сиротинског имања Милан и Таса Николић дагани; и Јефрем С. Катаћ скупитељ да је сиротинског стања (Зачео).

Овим је завршена ова седница у 7 часова по подне.

РЕДОВНИ СЕСТАНЦИ

Одбора општине београдске

(по етнографским величинама)

15. Јуна 1887 године. У Београду

Почетак у 6 час. по подне.

Били: Председник општине, Свет. Николајевић, члан суда: Јанак М. Јанковић, одборници и заменици: г. г. Коста Петровић, Стево Добрицајевић, Дим. Ђ. Милоканић, Атанасије Ђ. Куманузи, Марко Степановић, Васо Дучић, Никола М. Боји, Јован Дишар, Димитрије Наумовић, Светозар Јанковић, Милан Антоновић, Јанак Константиновић, др. Марко Т. Лео, Никола Д. Кеки, Милан Велиновић, Јован Д. Степановић, Самуил Илијаде, Милутин Ј. Марковић.

Г. Председник. Да почнемо господо.

Изволте чути протокол прошлог састанка. (Секретар чита).

Има ли ко да примети што? (Нема)

Има један акт од управе аар, Београда (чита).

Дакле, треба господу да одредимо два одборника, који ће присуствовати тамо на саборишту у те одређене дане.

Г. Јован Дилбер. Треба да одредимо оне одборнике, који најмање долазе у одборне седнице (Чује се: Никола Поповић и Јовица Барљовић)

Ја ова лица предлажем.

Г. Председник. Усвајајте ли предлог - Дилбера? (Усвајајмо)

Дакле одређени су: Никола Поповић и Јовица Барљовић.

Комисија, која је одређена да проучи покуду Сигмунда Вајса о извођењу варошке дутрије, савршила је свој посао, и поднела извештај.

Изволте чути извештај Он гласи:

„По одлуци, одбора, ми смо проучили пошту г. Сигмунда Вајса из Хамбурга о успостављању општинске дутрије у Београду.

Ми налазимо да би се ова пошта могла примити, само ако је г. Вајс измени у следећем:

1. Он тражи да рок његовог права на извођење поклање дутрије траје 30 година; а ми смо мишљени да се тај рок смањи на 20 година.

2. Он тражи да предузеће дутрије буде слободно од пореза за све време трајања комисије, а ми не делимо мишљења у томе; јер, ми да и сами налазимо да би томе ослобођењу од пореза у самоме почетку предузећа могло и имати места, ипак, по што је то ствар владе, могли би општини препоручити само толико: да она да г. Вајсу обећање, да ће се под владе заузети да предузеће дутрије буде прих 4-6 година слободно од непосредних данака; али да не јамчи ни у којој за успех у овом свом обећању.

3. Г. Вајс тражи да прорачунавање и исплата општинског издрде бива тек после две недеље, по закључку дотичне дутрије. А ми предлажемо: да г. Вајс, при самом приему дозвола, положи у званичној новцу како припадајући проценат општини, тако и сву суму потребну за исплату издрдата свију њ. класа једне дутрије. И

4. Г. Вајс тражи да се у Србији не дозволи више никаква друга класа дутрија и да се играње страних дутрија забрани и строгој казни подвргне. На ово градењем би препоручили следеће: како је добрим разлогом и напредном ове општине условом намерење једне велике потребе (канализације); како је и једна класа дутрија једна бити као што влада, дакле, како би дозвољавање више овзвиз дутрија у земљи могло бити само од штете а од никакве хазене и општине београдској а и осталим општинама у Србији, које би овакву дутрију хтеле зауставити, — то, руководиоци се овим обаврима и разлозима, општина би могла примити не се обећање, да се њој да искључиво право на уставној класе дутрије у Београду за целу Краљевину Србију, на време од 20 година. А што се тиче забране играња страних дозвола да се г. Вајсу каже: да је то ван власти општине

општине, и по томе, да му она у томе не може дати никаквих обећања.

Ако би г. Вајс пристао на ове измене, ми мислимо, да би на овој основи општина могла с њиме ово предузеће извести, јер би тако општина само за то, што ће ова дутрија њено име носити, дошла тако рећи бадина до једног значајног прихода који би нијере за канализацију а доносила за другу своју потребу могла употребити.“

Г. Стеван Добровић. По што у извештају није обухваћена и понуда, те би требало да се претходно и понуда прочита.

Г. Председник. На извештају потписани су чланови комисије г. г. Вучко Стојановић, Коста Петровић и Јован Дилбер, а остали нису.

Изволте чути понуду. (Секретар чита)

Г. Ваја Дуцај. Ја би предложио, да се тај извештај и понуда штампа те да би могла неколико дана читати и проштурити ствар, по што је то замашна ствар.

Г. Председник. Има ли ко да потпомаже овај предлог г. Дуцаја?

Од ове стране и ја мислим пошто је важна ствар, а тако смо и раније радили, да би корисно било да се штампа.

Г. Јован Дилбер Нема се штампа. За што не.

Г. Стеван Добровић. Нека изведе господу која су своје мишљење о овој ствари у овом извештају дали.

Немам намеру писати да измера, по току само да говорим о стручности тих лица.

Г. Вучко и г. Коста Петровић, на на Јован Дилбер нису стручњаци за овако важну ствар; за то би предложио, да се тај извештај и понуда штампа, па овда да по тражио савета од стручних лица

Г. Председник. Како мислите да се стручни људи употребе? (Чује се: Нека се узме и г. Милан Ђорђевић)

Господин и пре све напомињали, да се узме г. Милан, али ја мислим да свега треба да позове комисија те да јој да савета и ствар објасни.

Што се тиче извештаја и понуде то ће се штампати у општинским новинама и издаће се свима, па нека сваки о овој ствари размишља.

Г. Марко Степановић. Држим да ће штампање у општ. новинама дуго трајати на због тога да је боље да се засебно штампа.

Г. Председник. Неће. То се може за један дан извршити.

Сид ћу господу ја да формулишем предлог г. Стеве Добровићу на један члан.

Мислите ли да на овој извештају одређену комисију треба понудити са стручним лицима, па дати тој комисији да прогнудира и по тој да се све у једно штампа.

Г. Димитрије Милошевић. Ја мислим да не треба. Ствар је проста. Главни је да видимо, да ли општина рескрип м. у којој са овим што гарантује.

Г. Самуило Пајице. Ја овет чујем да он овде размишља. Хоће да пробави да ради годину две, и ако не може да постигне, да ће ствар напустити. По ми овет нећемо ништа изгубити.

Г. Стеван Добровић. Ина онде он тражи, да се забрани продаја страних дозвола.

Г. Самујило Пијале. За шест месеца може општина да изгради једну лепу циглу без икакве своје штете.

Г. Коста Петровић. Господо, ствар је решена да се штампа, и ја немам ништа против тога. Ствар је обзирна и треба да се штампа. Само имају да, говорим, односно онога што је казао г. Добривојевић, као да су оно не стручна лица казала своје мишљење у извештају и да треба ту комисију попуњити са стручним лицима.

Ви се сећате, да је онда, кад је она прва понуда о дутрији била, одређена била једна велика комисија од стручњака. Та комисија у којој сам и ја члан био, препоручила је председнику општинском, да ако јој се јави каква евентуална zgodna понуда, да је може примати. Она је сама усвојила ово (чита).

Дакле, шта би ми могли више да радимо? Да правимо још једну комисију, држим, да није нужно. Најбоље и ја пристајем да се чланови комисије умноже, јер наравно, више очи више виде.

Ја не делим мишљење већине овде, по ја би био мишљења, да општина сама у својој режији изведе ово предузеће.

За ово сам за то, што је мене уверио најстручнији човек за ова предузећа, а то је г. Милан Ђорђевић и што има ту тавних неопоривних разлога, да општина нема ништа да ради. Али одбор није хтео, а тако и комисија, да усвоји ово и да узме у своје руке, него је донела закључак да се евентуална понуда, ако буде добра прими.

Г. Ђујић саопштио члан владе, који је био члан те велике комисије, мотивисао је поглавиту тавну потребу дутрије и казао да се таква понуда прими, ако се појави. Ова ствар може бити, да ће и прок спунитију проћи, јер влада може бити неће то примати на своја леђа и кад све то стоји: да је велика комисија дала своје мишљење и да ће ићи и влада на одобрење онда, ја не знам за што би отезали ствар и за што би одлагали један извесан приход за који општина ништа не разликује. Свако протезање је штетно, нарочито што ми не можемо приступити ни једном кораку канализације ако ово не усвојимо.

Дакле, ако би одбор био мишљења, да се ова комисија попуни, онда би ја молио, да се попуни са г. Миланом Ђорђевићем како сам ја и раније предлагао а и са другим стручним лицима, која иду интересна другим пословима и која ће хтећи да долазе.

Председник. Како би било господо, кад се нећ извештај и понуда штампа да не састављамо особено комисију, него да позвоимо неколико стручних људи овде у седници, па да се са њима посаветујемо, и тако да се ствар неодговарајуће (чује се: врло добро).

Коста Петровић. Ја баш из тога разлога не би штампао извештај и понуду.

Јован Дабар. Поред тога да се позове и г. Меворак пуномоћник предузетач који ће моћи дати и каква обавештења, ако би потребно било.

Председник. Ја мислим да би томе било места само онда, кад би се у начелу усвојила ова понуда, па би хтели да правимо уговор онда — би требало знати пуномоћника а иначе не. (Тачно је). Дакле, усвајајте ли мишљење да се позвоу неколико стручних људи и да им се пошаље штампа она понуда и извештај? (Усвајамо).

Сад је господо на дневном реду предлог општинског суда, да се узму сталне општине кадриције.

Ја сам се разговарао са господом судијама општинским о томе, како би се мање штета поплаћом од наше учине, дакле извршине и већа штета отпишала; и савласно сам се у томе, да предложим одбору, и онај да одбори да узмемо у службу 3—4 кадриције, којима би се плаћало месечно, па да се они употребе за покривање кадриме, јер свака киша и невоља које су раније беле, донеле су нам по неколико стотина дуката штете, а ако се одма не поправе, оне се толико рашире, да док још и кроз одбор прођу, да се дозволи оправка и док дође и лангитација, начини се много већа штета. Мени су главни, да је општина и раније имала своје људе, а сада извесном предлог пред вас да одобрите ако за корисно назанте, и онда ћу набавити неколико кадриција и задара.

Јован Дабар. Ми смо се неколико година за то борили док смо постигли, и сад нејам ко је то упропаштено и за што су људи пуштени. Ја сам потпуно за то, да се одмах приступи томе предлогу.

Васа Дукић. И ја сам за то, али да општински надзорници те раднице надгледају. То је њихова дужност и ако они не контролишу неће се ништа постати; да неспинају два дана, а један да раде.

Председник. Та ће се контрола над њима најбоље вршити више ако се пазе на њихов рад.

Марко Стопановић. Ја би био за то, да се узму таква лица, али да се не употребљују на друге послове. Ја сам да се узму четири задара. На то и није нужно. Ми измамо ново гробље и извесан број људи за рад тамо, па шта они раде? Они нити зидају нити што раде, па би требало да се они употребе.

Г. Дем. Т. Милошевић. Ја сам противан мишљењу г. Марка Стопановића, који је казао да не треба узети те кадриције. Мени се чини ако би имали своје кадриције да би уштедела општина годишње 50 хиљада динара на кадрицима. Све оне мале оправке кад би се одмах извршиле, таме би се спречало да општина не мора сваку узину после 3—4 године претресати, а на тај начин општина ће много више уштедати по што ће издати на кадриције и материјал који им требало буде.

Г. М. Стопановић. Ја нисам противан да се ти људи узму, али сам мојим очима гледао кад је општина на свој тротарк заносила љубре на парони; они што су плаћали за то сваке се на плаздују вод школског плаца али где у крају. — Треба дакле имати јаку контролу и за ове људе да не седе по ладан и само клучицају а ништа не врше.

Г. Председник. Најбоље мерило њиховог радњава биће сам њихов рад што га ураде; а чим се примети да је ко леш и тешак на раду — лако га је отуђити.

Г. Ст. Добривојевић. Не стоји то да би ми уштедели и добили кад би узели сталне задаре маи кадриције. То не стоји. Они би вули најмање 20 дук. месечно плате. Каже се кад нанесе олуја внар кадрија да они одма оправе. То треба да се одма оправе. Али зато не морамо плаћати месечно него кад год треба нека се одмах нају мајстори, њих има доста у Београду, на нека оправе што је покварено. За то су општ. надзорници, да пазе и да

одма јављају где има шта да се поправи и сваку уљину ти надзорници треба да обилу дишу на дан а да не седе бајала или да иду да раде своје напограде. Зато би ја био мишља да се прошину правила општ. надзорницима како да врше своју дужност. Ја сам дакле зато мишља да не треба узети месечне задара него да треба прошекетати строга правила за општин. надзорнике и где год је што одбо да се поправља још при оузе и киша, а зато увек можемо наћи и погодити мајсторе нах нам год затребају да не морамо узавуд плаћати месечно задарима и кад не раде ништа.

Г. Мар-о Дале. Ја држам да би било корисно кад би општина имала своје кадриције јер кадрија је код нас заиста таква да би они увек имали посла. Само би прописано и то, да се сваког месеца подноси одбору извештај шта су израдили, да би одбор могао контролисати њихов рад.

Г. Председник. Изгледа неопходно да се отплати недовољно општински који кошта много више него је месечно извештаје о својој раду, а да то раде кадриције. У осталом, ја нисам задовољан у овој предлог, али толико знам казати, да не четири него 20 и више од 20 кадриција да узамемо они би сви да целу годину на дана у дан имају посла. Што се тиче уштеде коју би на овај начин извесно имали, ја ћу вам навести један пример: кутија која вода гробља попарена је била веома мало и да је се одмах наредила и извршила оправка не би се на то утршило по 5—6 или у крајем случају рачуна 50 дуката; али како то није одма учинио него се чекао на предлог инжењера на предрачу, па одобрење итд. — што се све знало да направи — догае је квареж постојао све већи и сада ће по предрачу требати за оправку до 1000 дук. Сада ја остављам вама да о овој ствари размислите и да имате у виду, дали би једном задару требало платити најмање 63 динара мес.

Г. М. Стојановић. Ми имамо и знате скупине чиновника у општини и јесу као и кадриције уверствено у персонал који општина плаћа, онда ће бити пола Београда овде на плати. Инжењер и надзорници општински треба да пазе где шта чини, па да се одмах оправља, а не тако да запуститају ствар док се не поруши сасвим па да се носе плаћа много више. За то није крив ни председник суди ни одбор ни нико други осим општинског надзорника и инжењера. Њих за то треба назвати. Ми плаћамо 8000 динара на два инжењера и ја их не видим и не знам кад изађа да виде, где што има искварено у општинском имању и путевима.

Г. Ст. Добровићев. Зарнети је бајала што ћемо узети те дуке ако надзорници општинске нису као што треба да су.

Г. Председник. Ми имамо да извршимо велике оправке. Имамо и пр. један велики простор друма што води у Т-пчидер где ће требати да се напне неколико хиљада квадратних метара. Имамо тако исто Брагујевачка друм да оправљамо, који је ископан заната страшно. За та два краја ако линитирамо за оправку жонгаће нас неколико хиљада динара; док оба та пута по нашем лајчком уверењу могу општинске кадриције да оправе са мало трошка општинског.

Г. Ј. Дилбор. Ја мислим да је ова ствар тако јасна да можемо присуствити гласању. Ја прелажем да се што пре погоде они људи и, верује, некема се кајата.

Г. В. Дучић. Ако би одбор успео овој предлог ја би имао да додам, да, поред надзорника и одборници општински у сваком кварту надзирају и контролишу да ли они људи раде као што треба или не.

Г. М. Вељковић. Како би било да ми на други начин погодимо израду ових оправака и да не узимамо кадриције ствари којима би се плаћало месечно радила не радила, него да ми се плаћа само за рад. Пошто ће бити доста посла за свих, ја би позвао да се пријави ко хоће да ради на метар и то што ће — па по се прими да му се плати оно што изради. (Не може — општ је то дуг пут).

Г. Председник. Дакле да ставим ову ствар на гласање. Ко је ва то да општина погоди четири мајстора кадриције, он ће казати да; а ко је против тога нека каже против. (Није нико противан).

Има ли не против? (Нема) Што се тиче цене — ја ћу наредити да се позове више ових мајстора и шта буде најмања цена извешу општ пред одбор. Наравно, ово би се плаћало из партије буџета на оправке друмова.

Сада имамо поднет за исплату један рачун о откопавану Ибарске улице.

Кад је откопавана ибарска улица, онда је у току дужег времена срушено неколико мера — нема их, и сада се не може тачно да зна колико је откопано. С тога сам наредио инжењеру да то сауди мерењем и он је поднео такан извештај

Он је поднео план и предрачу, по коме изајзи, да је више откопано 140 куб. метара. Предузимач је поднео општ један рачун по коме је још 50 метара више откопано. Ја му тај рачун насам могао да узмен у призрење. Дакле, имамо би се да плати предузимачу још 210-6 динара више по што је плаћено.

Г. Ст. Добровићев. Ако он пристаје на тај рачун нека се плати; али више што он тражи да му се нека.

Г. В. Дучић. Не знам како можемо решити да се исплати кад инжењер ту нешто на памет изајзи и као од прилике каже толико ће бити. Он је позвао као инжењер коме се плаћа 5000 динара да тачно одмери колики је тај вишак и не да погуба од прилике.

Г. Председник. Није ово пагањено. Јасна је ова ствар да је овај предузимач више израдио него што је погодио и што му је исплаћено. Инжењер је као стручњак овде радио и то радио је сасвим заиста, и треба мише изабрати посло да се плати овако како је он нашао? (Вичу: да се плати)

Г. В. Дучић. Ја сам противан томе.

Г. Председник. Пристајете ли гласно да се плати колико је инжењер нашао (Пристају сви осим г. Дучића.)

Сада гласно имамо још једну ствар.

Ви знате да општина води радњу сарањивања мртваца носећи ове на својим колима до гробља. Отуда општина има извесан приход који није за преравање. По поред општине има још и други неко који се 2—3 кола ту радњу ради. Општина је рада и предузела је порак да сву ту радњу узме у своје руке. Била је ствар пред министром и он је одобрло да може општина узети у своје руке ту радњу, али да обештети онога који сада поред општине ту радњу води. Одрешена је била и коми-

сија, која је о тој ствари размислила и поднела је свиј извештај.

По моме мишљењу, кад је општина саградила гробље и на то гробље потрошила грдан новац, она је могла за- бранити сваком другом да у њено гробље закопе мртваца на својим козима. То је право општине на које није тре- бало да тражи одобрења. Али, кад је ствар свим путем пошла, ја мислим да општина завета треба да узме у своје руке и да на измирење са приватним узме средом пут т. ј. да овоме човеку који сад ту радњу ради не за- брани ову не нека је ради али само докле док му трају садања кола која има (Чује се: кола му се одреди рок).

Г. В. Дучић. Ја би рад био да знам колико је оп- штински приход од тих кола и да га исплатимо јер ово му оставимо да ради он може да оправља кола па да ради још 15 година. (Вичу: да му се забрани).

Г. М. Степановић. Ја знам да то да му се забрани радња а ево из мог разлога. Прво за то што је он имао кола и радио ову радњу још пре општине. Друго, било би грешно да се једна грађански општења која је војник, која је издржао 3—4 рата и подноси све терете грађан- ске. То би било бездушно. Него би били и праведно и узашло да му се исплате кола по цени коју је комисија одредила.

Г. Председник. Ја мислим, сем разлога што је гроб- ље општинско и што нас слуша стаје, те из тога разлога имамо и права да забранимо приватнима допашење мр- тваца у гробље општинско, још ево да ту забрану то- вари и тај разлог, што је само сахрањивање мртваца ствар великог пијетета и треба да је у рукама општине а не по- јединца, да се они могу погађати са фамилијом умрлог како је њина воља. То је једна света ствар и треба да је у рукама општине. Осим тога, још овај човек, који сад то ради, није се не занату за ту радњу спремио. Он је као што се потпије мољер по занату, и то му је њего- ва главна и права радња, а ову мртвачку треба му за- бранити.

Г. Стоја Добровољнић. Ја држим, добро би било да се он понуди да му дамо 100 дук., за кола, а ако неди онда да му се одреди рок од године дана да још може радити, а више никако.

Г. М. Степановић. За 100 дук. он неће дати кола, то ја знам. Кола његова вреде 200 дук. Ако му се доз- воли да ради он ће она кола да ширва и баће много боља. Кола су лепа, Основне здраве, све је добро изра- ђено. Дакле, ја опет кажем праведно би било да му се да по цени комисије 150 дук., а да се забрани да нико и ше не може радити ту радњу осам општине или коме она да право.

Г. К. Петровић. Господе, кад смо решавали питање о трамвају ми смо резервисали право општина да она ис- клучиво превози мртваци до гробља, и тада ради општи- на се обратила министру за ту концесију. Мислио се и онда да се од овога човека, који сада ту радњу ради, откупе његова кола. На јер свега треба задобити општи- на право искључиво за ту радњу. За то ја не би био миш- љења да се отуђују сад ова кола до год ми не добије- мо за општину концесију, јер онда сутра може доћи још когод који ће отпочети ту радњу и коме ће такође важа-

ти да откупимо кола, преко сутра ће доћи трећи и т. д. Јер закона нема којим би та разлика била другоме сваком осам општине забранила. Да год се дало такав закон не додесе не би требало о овоме решавају.

Г. Председник. Мислим нас господе ова је ствар била за то и мислила што је министар актом изјавио да он пристаје на то да се ова општина призна и да право конце- сије за ову радњу — само да општина буде дужна да ис- плати овоме човеку што је потрошио за исту радњу. Ево тога акта (чита).

Дакле ја би о тој ствари још једном дошао у спо- раљом са г. министром унутр. дела да би ствар била јас- нија.

Сада је главно да решимо хоћемо ли да откупимо кола овог човека (Вичу: да откупимо, да откупимо).

Има ли који против тога? (Нема).

Сада, што се тиче цена, комисија је нашла да му тре- ба дати за кола 150 дук., јер ће требати да се и на оправку неких устроја још до 50 дук. не.

Г. Васи Дучић. Он је тражио 220 дук. а ми смо спу- стили на 150 дук. цес, (Чује се: хоће да пристаје).

Г. Председник. Он је био и код мене и ја сам му казао да има начина да му се забрани радња, и на што је то чуо он се аргументи и тражио је, да му бар откупимо кола. (Да се откупи, да се откупи).

Г. Ј. Давид. Пре кратког времена на сус г. пред- седника интервјуисао била од г. Павловића односно ви- јаверства. Шта је е нама?

Г. Председник. Ја сам онег био код управника; са- општио сам му целу ствар, казао сам му да ће од стране општине и акт о томе доћи — по он ми је дао уверава- ња да ће се у тој ствари учинити све да се ти људи сме- сте где би било угодно и да ће се дати задовољење у по- лицие све год може. На томе стоји ствар.

Г. Д. Наумовић. Шта је с питањем о тротоарима и асфалту?

Г. Председник. То ћемо оставити за наредну седницу. Саслушајте сада неколико тражења на усварања.

Г. Секр. чита:

По првоналазном одбору изјављује да поштомаче Заравља Ра- зивољко ића слугу, Димитрија Петровића, Милана Матерића, Владимира Србешковића слуге, Ђорђа Мајанковића, калезе, Стевана Михајловића бакала, Котку Урошевића б калезу бакал, Мијаљка Марковића б калезе бакал и Ђорђа Димит- ријевића менаџију, а да је Ђовица кћи и Јосифа жена Антоније Махиљковића езузлом владања доброг а стања сиротног.

Састајак је свршен у 7 сах. по подне.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ЈЕВРОПСКИ ПИЛАТИ

НАД

Србијом и њеним делницама.

(A little reply to the big author of „The present position of European politics“ in the „Fortnightly Review“)

(наставља)

На једном ранијем месту у овом одговору г. Динку, ми смо отворено изјавили: да не говоримо, и не одговарамо му, као дипломате већ као патри- јоте који не крију и не боје се да признају по- грешке своје земље. Управо и све, што смо овог

себи у задатак ставили, то је: да, према моћи коју нам наслон на историју правду узима, не дамо да се те погрешке мере на кантару „Јевропских Најта“, да се, по њу примеру Сер Чарлза Дилка, *тенденцијозно* међу на услађавајућу склад, а најмање, да се по њима, и само по њима, изриче суд над животом и карактером једног читавог народа.

Браћајући се, пак, предмету око кога се сав овај разговор повео и води, ми ћемо и опет поћи са тачке до које нас је, елемо рећи, најстрожија анализа и најјача логика српске бугарских догађаја довела, и тврдени нам закључак наметнула, а на име: да *праву поразу Србије не треба тражити — бар с „јевропским“ историцима не — у савишничкој кривници војске, већ у поротској игри трубе данашњице*.

Сумње нема, да је од српске стране погрешка, и то велика погрешка, била: поћи са онако мало војске и мушници на један млад, за своју ствар олушењен, парод; али, у такве погрешке надале су и пад ће и меће и ђенајзације главе и команде по што беху ваше на Савиници. Ако се као ланци не варамо, и у поједној паузи, али нарочито у поједној *протини*, ваљда је био и биће најтежи издатак: израчунати, или управо *полагати* напред, *којом* је навазда: снаге потребне, да се тако неопредељив један отпор као што је *народ у одбрани* евојине, победи? Ми видимо да су колико јуче, Руси у рату им с Турцима, а Аустројанци у војној им окупацији Босне и Херцеговине, исте проблеме најлесавије решавали. Од још поновијих примера, таквих војно-математичких отибица, показивали смо претом на разне Картуне, Траевнале, Лангоне и т. д. који нису ништа друго до нагласе и француске Савинице, у толико ближе овој нештој (српској) што су, као и она, до дана остале неоспехене.

Што се особено аустројанцих нам еспазија тиче, они су са својим Савиницима у Босни само у толико сретнији (или, како узмете, несретнији) од нас Срба у Бугарској, што нису као ми имали у делу по каквог „избавитеља“; јер, да је решмо њима *никог* комшија и пријатеља из Берлина послао каквог „вог“, „поштењог мајстера“ каквог свог Кевенхилера, у босанску Тузалу; да тамо „прекорали своје инструкторије“, „претећа“ дотичним Хаџа Лојма и он „немачком војском“ — онда би се ратах могао данас доказивати: да би Бишпаџи, како су почели, терали Саварија до Беча, или бар Загреб, а свикало осавану једног лепог дана, иза каквог „хрватског“ Пирота!^{*)}

Онако, та теорија може се применити само на нашу браћу Русе. Пихона Савиница у Турској имао је, али не као она наша у Бугарској, прете дипломатске, већ много озбиљније *војничке*, „избавиоце.“ Јер, не тврди ли цели „Јевропа“ сво већ десетак година

како: да није било „потомака римских легијона“ да на Плевни у помоћ прскоче, и Осман својим јуначким присуством ухвати, Руси би (баш као ово Срби да им не беше Кевенхилера) били до ноге побеђени. Дакле, нисам знао, а, и данас знам: да је Влаха, да је то био руски „Кевенхилер“ — Карло I од Румуније, Собјеска мислоскопског бегара! *За цео!* овај малим али zgodан пример најбоље може илустрирати: да каквог апсурда може довести ова логика *савишних* која, протачки да се изразимо сме и уме да од „комарца направи м... ца.“ и од једне Савинице читаве Јене и Седане.

Разуме се, да никакав разуман човек, коме је до истине а не до тенденције, до разлога а не до ефекта стадо, неће у, ов пример, руском пријему Влаха под Плевном видети што друго, до једну огромну *погрешку* руску — верује — многу већу и тежу од оне наше са Кевенхилером; јер, на посветку, ми, ако смо на Пароту и примали чију помоћ, или нешто што значи на помоћ (јер мож бити као што је и била, *однош*) а оно смо ју примили бар од *боље* од себе! док су Руси у равну им искушењу на Плевни примали, не каку сумњиву, идеалну и дипломатску, већ праву материјалну, *војничку*, помоћ од *горе* од себе.

„Е, али да нису те Влахе примили, ко зна да их не би Осман преко Дунава пребацио?“

На *нека их пребаци* — маја би то била војничка срамота, као што би била *маја* политичка штета, да Русију. Пре свега, најје на мало сигурно да би Турци Русе *баш* тако потуцали. Неуспех *једне* стране није, самим тим, и успех *друге* у истој војни. Неуспех прилог великог напанда руског на Плевну под Криденером није значајно, ни могао одмах значити, то што и успех Османов ако би он, од своје стране, из одбрае у нападу вршао. Али, баш да се и то десило, — баш да је Осман учинио оно што није, појурно одбијање и забујење Русе, он би та *е* разбио *једну* војску руску а никак о победи и саму Русе ју. Други би, репимо, предали (наравно, како би најбоље могли на умећи) преко Дунава и устали би, ако би морали, и тамо ред удруженим Османом и Сулејманом, све док им не би помоћ из Русеје стигла. Али, кад би та помоћ из Русеје стигла, — а стигла би брже но када — *закоз* *јачега* *учинио* би *своје*! Русија би и *земљишту* Влашке, или баш и на свом рођеном (јер су Турци у Анли и на руско земљиште пр-лазил) тако исто победила Турке и тако исто дошли под Цариград. Овако, мења је *команда* навукала једну и другу *своју* на сјајно *своје* руско, а за сва времена оптеретила политичку душу Русија једним *теши*м *бременом* моралним. Јест, у светлости, и сам у светлости, те *погрешке* *ретроспекција* Бесарабије, на к ју Русија има и ослободилачка и осветничка права, — јер је *она*, а не Влашка, *ау* од Турака ослободила, и тек у *примској* *несрећи* од *другог* ју а не од Влаха *изгубила* — *ваљмо* — само у тој и такој *светлости*, историј-

*) Факт је да су Бишпаџи после успеха из изд Саваријем провалили на аустројанској страни само *једну* од аустројанских Шаха и тако као Турци у Пароту плаћали и ранили.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАШЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКОВИТ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИ.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3
НА СТРАНЕ ИЛИ НА ГОДИНУ . . . 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је одређена 6 дин. вара од врто.

Примљено сваког дана узгласних на отаџин
саи суд и све кореспонденције на уредници
узгласних не враћају се.

Неплаћена писма не третирају се

СПИСАК

Непронађених младића који подсеко служењу у стази и каару а рођени су 1867 год.

Број	Име младића	ИМЕ ОЦА И МАТЕРЕ	Занимање	ИМЕ КУМА
Црква Сабора.				
13	Светозар	Димитрије Вуковића рибар мати Марија	рибар	Мијанко син почас Васиља Савића дончара
19	Тодор	Јован Павловић мати Василија	надничар	Јелена супруга Јована Павловића трг.
21	Љубомир	Данијел Јанковић мати Марија	кријач	Риста Савић кријач одважних.
22	Никола	Јована Милошевић мати Стана	терзија	Угрии Јанковић терзија.
26	Ђорђе	Димитрије Радојевић мати Јелена	надничар	Софија супруга Ђорђа Павловића сажар.
30	Адам	Младен Николић мати Јелена	дућвер	Марија Милошевић бакал.
32	Александар	Васко Вукотић мати Јелениста	механиџија	Александар сун. Николе Поповића или
34	Василије	Радојевић Влашки мати Јелениста	надничар	Ана или Димитрија Францускића над.
40	Другутин	Ђорђе Савић мати Савка	стражар	Милица Саве Милетића.
41	Михаило	Ванбрачно дете мати Ана	—	Ана супруга Јована Јанковића.
44	Светозар	Н. ванбрачно дете мати Катарина	—	Катарина супруга поч. Дим. Чолаковића
47	Ђорђе	Риста Јовановић мати Астасеја	рибар	Јазир син Ђорђа Трифуновића калчара
54	Алексеј	Н. ванбрачно дете мати Катарина	—	Јелениста бив. супруга Петра Радо-
				вановића
71	Милутин	Отац Н. Мати Н.	—	Радован А Петровић тргован.
72	Никола	Јован Раковић мати Ана	надничар	Катарина супруга Мише Милошевића.
85	Михаел	Давидо Илић мати Василија	кулар	Јана Михаиловић, кримар.
86	Добродо	Димитрије Милошевић мати Катарина	—	Јован Јанковић поручик пешаке.
90	Танасије	Ђорђе Милетић мати Јелена	и одур	Јелена супруга Настаса Димитријевића.
91	Мила	Антонија Николића мати Параскева	банџован	Јован Милић кримар.
91*	Петар	Алекса Николић мати Марија	швајцер	Тодор Јовановић швајцер.
97	Константин	Традиљко Константиновић М. Јелена	кримар	Димитрије Михаиловић кримар
100	Димитрије	Младен Гавриловић мати Марија	мозер	Степан Томић швајцер.
104	Михаило	Јазир Јовановић мати Петкана	банџован	Гача или Николе Боли
105	Светислав	Ванбрачно дете Стевке или Ј. Поп и.	—	Марко Давидовић саужатељ цркве.
		из Шана		
108	Урош	Коста Стојановић мозер мати Јелена	мозер	Стојан Јовановић терзија.
		вста		
109	Андреја	Танасије Стошин мати Злата	амалија	Матија жена Петра Михаиловића бакал.
112	Добродо	Јазир Гавриловић мати Стевка	—	Мијанко Богдановић војник.
113	Никола	Отац Н. мати Н.	—	Јулијана жена Константина Ђорђевића.
Црква вознесенија.				
4	Ђорђе	Танасије Стојановић	стогар	Ана жена Милије Живановића кресер.
5	Нестор	Никола Тодоровић	надничар	Јанка жена Тимотија Михаиловића.
13	Алекса	Алексије Павловић	земљопосад	Ђорђе Стојановић земљопосад.
14	Константин	Ванбрачни син Владимира Н.	практикант	Мијанко Радивојевић стогар.
17	Младен	Јилано Павић	виноградар	Ракица жена Живка Петровића виногр.
21	Мила	Димитрије Влашкић	—	Јелениста Брозин виноградија.
24	Браниван	Димитрије Спасеновић	земљопосад	Михаил Ј. Јовановић овдеш.

Број	Име младића	И М Е О Ц А	Занимање	И М Е К У М А
24	Ђорђе	Јаков Запарџић	опанчар	Јаков Радовановић баказин.
32	Константин	Петар Јовановић	надничар	Јован Стојић ткач.
33	Љубислав	Јован Константиновић	спирар	Димитрије Стевановић бака.
37	Вогодуб	Игњат Вукановић	надничар	Софија жена Вукосава Бојевића абац.
44	Живкојин	Димитрије Спасанов.	земљоделца	Милош син г. Јована Х. Данића капет.
61	Јован	Марко Лазаревић	класерија	Александра жена Л. Димитријевића.
80	Михаил	Аксентије Стевановић	пивар	Стојан Коцић терзија.
89	Никола	Васил, дете Марије Ж. почин. Ђорђа	типшар	Марија Ж. Јована Филиповића.
91	Никола	Василије Н.	служатељ	Лука Ђончара надничар
96	Никола	Милош Јовановић	бирташ	Драгутин Андрејевић пазар.
97	Владимир	Ванб. дете Катарине Куручовића	—	Катерина жена Петра Ђурковића опан.
98	Велимир	Ђорђе Стојковић	надничар	Милош Шикловић кочијаш.
101	Љубомир	Ђорђе Поповић	земљоделца	Јован Врховић надничар.
Црква православа				
15	Петар	Јован Радојчић	земљоделца	Владимир син Димитрија Беховског.
21	Константин	Настасе Костандиновић	крмнар	Спасевија жена Тодора Филиповића.
37	Константин	Андреја Огњановић	служит.	Коста син Мијанца Радавојевића.
39	Љубомир	Ђорђе Великовић	адар	Стојан Симић класерија.
56	Петар	Јосиф Фарнаш	цитар	Јелена Петрић
58	Петар	Константин Ђорђевић	земљод.	Савка супруга Јанка Церишића
62	Драгодуб	Арсеније Кукић	ван. козу.	Стеван Стојковић ланкерџија.
80	Петар	Глигорије Великовић	дућер	Јован Ристић дућер.
84	Светислав	Радислав непознати	—	Ђорђе Михајловић казак.
89	Љубомир	Отац непознат а мати Савета Духан	—	Јелена жена Јанка Павловића
91	Стеван	Настасе Цретиновић	баказин	Мијанца Штерић ткач.
100	Владимир	Богдан Анђелковић	—	Јелена жена Марка Томића врч.
105	Михаило	Павле Нинић	банал.	Љубомир Тодоровић рачунокоп.
108	Јован	Илија Стојановић	надничар	Никола Петровић трговац.
117	Милош	Стојан Поповић	висар трг.	Матија Ђорђевић трговац.
119	Радивоје	Матија Ђорђевић	трговац	Живко шекунит.
123	Груица	Тодор Јовановић	земљоделца	Димитрије Терзић писар.
125	Никола	Петар Руговић	класерија	Гаја Акимовић служитељ.
126	Лазар	Никола Петковић	—	Јелена жена Станка Јовановића поскар.
166	Никола	Илија Милошевић	токач	Петар Митровић ученик.
173	Војислав	Коста Банатовић	трговац	Коста Петровић послужатељ.

Сви ови младићи који су овде 1867 године рођени и на којима лежи обавеза служења у сталноме кадру, позивају се, да неизоставно предстану суду општинском ради уписа у списак Б за предстојећу рекрутацију сталнога кадра.

Сваки онај, који би се крио с намером да избегне служење у сталном кадру, нека сам себи препише погледнице члана 12-ог закона о устројству војске.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

XXI. САСТАНАК

Одбора општине београдске, држан 23 Јуна 1867 год.

(по општинском већешању)

САСТАНАК ОТВОРЕН У 6 ЧАС. ПО ПОДНЕ.

Били: Председник општине Свет. Николајевић, члан суди, Јанак М. Јанковић. Одборници и заменаци: г. г. Јован Дичбер, Коста Црногорац, Др. Марко Т. Леко, Васа Дукаћ, Коста Петровић, Вучко Д. Стојановић, Никола Ђорђевић, Димитрије В. Милошевић, Др. Ђожа Димитријевић, Павле Матић, Фердинанд Розет, Марко Стевановић, Самуил Бијале, Илија Антоновић, Милан Вељковић, Јован Милановић, Димитрије Пауновић и Јован Д. Стојановић.

Председник. Пре него би отворio седnicu имао би да нам изнесем две ствари, које мислим да решимо у конференцији, па, ако се сагласимо, можемо та решења увести у редовну седницу — (пастаје конференција).

(После конференције)

Сад предлажам на редовну седницу.

Можемо забележити да је плабран г. др. Пачу као шеф општинских лекара, да иде на лекарски конгрес који ће бити у Бечу и да му је за пут одређено 500 динара.

Тако исто нека се забележи да је одобрено да пре седница са судом општинским може утрошити суму од 600 динара на помагање болесника, који иду у бану.

Сад има да нам саопштим, да је г. Финше најавио, да неможе улазити у грађење школа општинских, због политичких прилика, које су се по његовом нахођењу измениле.

Марко Лето. Држим да не треба да узмемо, да је с овим та ствар свршена, па оно што је урађено да пронађемо. Мислим да општина може и сама предузети грађење тих школа.

Председник. Ја вишем да је само са Финшем свршено, а друга је ствар шта ће општина радити.

Марко Лето. Ја мислим да треба да изберемо један одбор, који ће ту ствар даље да проучава.

Председник. Ја мислим да ову ствар оставимо за другу седницу.

Ми имамо једну комисију за ову ствар, а ако хоћете пој да опет ствар пратимо и да јој саопшито, да даље ствар проучава, онда ја пристајем, а ако хоћете другу комисију, онда нека остане за другу седницу.

Басо Душић. Ја сам за то да то питање остане да се реши друга седница седница.

Председник. Усвајајте ли да остане за другу седницу? (Усвајајмо).

Да пређемо на другу ствар.

Риста Кретић најзад није погодни је да изради више узлица, али како израда зависи од нивелације, која још није одобрена, и како је у погодни одређен и рок за који има тај посао да сврши, — то је он поднео једну изјаву.

Коста Петровић. Предузимањ треба на чисто да да изјаву, да он, одмахнувши се тражења сваке накнаде од општине, остаје и даље при уговору, који ће уговор он са своје стране испуњити кад му буде општина дала министровство одобрено нивелационе линије.

Председник. Добро, сагласујемо га с тим, да роп по уговору има почети од дана кад добије планове.

Усваја ли одбор? (Усваја)

Г. министар грађевина знао ме и тражио извештај о томе, како се нивелације вароши врши и да ли се ти планови предају прво прегледу, пре него што се њему на потврду препоруче.

Ми смо се о томе разговарали и споразумели, да треба поднети једну изјаву, која налази у томе да постоји. Требао би имати једну комисију, која ће од стране одбора оценити те планове, па онда да председништво на основу те оцене план препоручи министру на потврду. Министар се са тим сложио. О тога нас молим да

изберете једну комисију од 2—3 одборника стручњака која ће те планове да прегледају и оцене. Она ће имати да оцени, да ли се коме штета чини, да ли се може избећи да се штета појединим не учини и т. д. Ја сам претресом сва акта о нивелацији и нашао сам, да је била једна комисија од 3 одборника, па је после замењена једном неом комисијом, и кад је дошао г. Чађенић и са њим уговор закључен остао је на томе да г. Чађенић сам шаље планове министру. Дакле, у ствари нема посредника између општине и министра и сад би требало да изберемо једну такву комисију. До сад је врло мало узлица одобрено, а њихова је остављена да прође кроз ту комисију.

Битоз Ђурђевић. Ја мислим да министар треба од својих стручних чиновника да одреди комисију и да планове испита. . . . (Жагор).

Председник. И ја сам мислио тако, али види се да није тако. У једној половини тако је, а у другој није. Министар има да одобри само техничку страну и, пр. је су да нагаји добри, и је ли техничка страна добро израђена, а шта се не тиче хоће ли се која узлица насити 5—6 метара или толико окривајати. То остаје да општина испита како стоји узлица и да се споразуме са појединим спостављенима те узлице. Дакле, пре него се препоручи узлица на нивелацију треба најпре да комисија од стране општине план дозволи.

Јован Дилбер. Ја сам хтео да учиним нажалост г. председника да ли се те нивелације прве по погодби; да ли је извршено онолико, колико је већ плаћено? Јер, како ја знам ми немамо одобрено план за све узлице а понављам је толико изузет, да нећемо моћи свршити целу нивелацију са ресто новца.

Председник. Ствар је у овоме. Планови још нису у свему израђени. Својим су радом готови а инжењер г. Чађенић у извештају његовом каже биће готови кроз 15 дана.

Јован Дилбер. Ја сумњам у то, па би био мишљена да једна комисија прегледа све шта је израђено и још колико има да се изради. Могао би да се замисли два стручњака, да цео рад прегледа и да нам каже, колико је урађено и колико предла то што је урађено и колико има још да се уради а шта вреди то што није израђено?

Председник. Држим да је наш инжењер човек коме се може веровати, и кад он каже, да је све својом радом свршио и да ће бити готов кроз 15 дана, онда му се може веровати.

В. Душић. По уговору нивелациони план треба да буде готов до Петровића, а он тражи још 15 дана, а то је посла Петровића. —

Председник. Најбоље, може се одредити једна комисија. Пре су за то били одређени г. г. Мијајко Бретић и Велимир Антаћ, па су они с тим дошле престали и одређивали су само, колико се може акотно дати, па је и то престало. Ја мислим да уколико ова два господина да они оду у биро инжењерон и прегледају стале ствари (бује се и г. Зарић). Добро. Усвајајте ли ова три лица? — (Усвајајмо).

А за први мој предлог, који сам изнео за комисију ради прегледања планова. Усвајајте ли? (Усвајајмо).

Сад да изберемо чланове. Ја предлажем г. професора Андонића и г. Машу Марковића. Пристајете ли? (Пристаје). И од грађана г. г. Розета, Мариа Степановића Д. Наумовића и Дучића. (Прима се).

Никола Ђоџић. Хоће ли ова комисија прегледати и оне планове по којима су већ поткопале неке улице. Ако се упушта и у те, онда ће се општина извући на граде штеде. (Чује се: неће).

Председник. Она ће комисија прегледати само оне планове, који нису одобрени и по којима се још није ништа радил. Нпр. Терзијска улица, светогрегд и т. д.

Госп д. по решењу одборском, ја сам наредно, те је шт мпана и пошуда г. Вајса о установљењу варошке лутрије ил минисне комисије. Позвао сам по жељи одбора неколико наших грађана, који ће нам својом памету и искусством помоћи. Та су лица: г. г. Мијајко Мијајковић начелник министарства грађевине, г. Алекса Стојковић и г. Милан Ђорђевић а сав њих и г. Банковић и г. Пера Манојловић. г. Пера је болестан а г. Банковић није дошо.

Има ли сте предлога да проучите и пошуду и извештај и мислим да се са: можемо упуштати у дискусију. Желите ли да се прочита још једанпут пошуда а и извештај — (Желимо).

Дело, онда извође чита. (Секретар чита).

Има ли ко да говори од господи на извештај комисије. **Г. Михајло П. Михаиловић** начелник министарства нар. привреде. Ми смо овде позвати да дамо наше мишљење о овој пошуди за лутрију, и о тога у реду је да ми и изложимо, пошто се ми у дискусију општинског одбора нећемо мешати осим ако би што од онога што сада решено било нејасно.

(По што је одбор прихватио овај начин Михаиловић произлази):

Ми истина писмо овде познати да начелно објашњујемо да ли треба или не изводити ову лутрију. Али ја ћу ипак узети слободу да напоменем да се задовољен или не ове лутрије неће ни узети умањити воља за таквим играма код нас и да по што су други приходи и ово средство још одавна санкционисали за подмирење извесних потреба да и општина безбедаска мора да пређе преко овога у интересу намирња једне од својих најважнијих социјетских потреба: канализације.

У целом овом послу има две велике ствари које одбор не треба да из вада изгуби а то су: осигурање што неће могуће користити општини и уношење у уговор свију свих услова и мера предосторожности који су нужни те да се одклоне све штеде и опасности за општинске финансије. На једном ил другом од ових услова најје потпуно и како треба одговорно попуњав.

Бад општина за сваку једну ствар наплати крајњом пошудом истина уступа своје име, дикла највише што она даи може онда је економ природно и логично да она онда за то у замену треба да тражи што је могуће неће користити. Кад се она реши да неј једном уђе у овакав посао онда она не треба да плаши са гледишта, да је добро за шта добила, по да добије што више може, и што би право и практично могуће, и за узет преузима безбедасно биз.

Моје је тврдо уверење да овај врл услов није испуњити пошудом и да предузимач није близу овој цвари

коју ја он према приликама општини као корист дати могао. Прост рачун увериће нас о томе. По предрачуна предузимачевом добит целокупна од лутрије ил једну лутрију од 6 вучеца била би 438.000 динара; од ове суме одбија он: за провизион колектерима за продају лозова по 1 динар од злата т. ј.

За провизион колектерима на издодити	105.000
и то: на оне до 200 динара по 5 ^и	52.491
на оно од 200 навише по 8 ^и	70.14
Свега провизиона колектерима	227.905

Ка овоме трошкове око шт. мпана списа, лозова и т. д.

Трошкове око персонална плата управ- ника и т. д.	10.604
Свега одбија	258.509

Кад се ово одбије од целокупне д-
бити дакле кад се од
одбије

Онда остаје	180.000 д.
-------------	------------

Као чиста добит која се има поделити по пола између оп-
штине и предузимача. На овога се види да од добити чисте
те иде на провизион колектора

за продају лозова близу	24 ^и
за премјеу близу	28 ^и
или од целокупне добити само на провизион колектерима	53 ^и

кад се на овоме дода део који од добити припада
предузимау по његовом предрачуна

и на трошкове друге	20 ^и
	74 ^и
Свега	80^и

онда општини остаје само 30^и. Дакле лутрија којој оп-
штину даје своје име а предузимач свој капитал и ризик
дала би колектерима лећи део добити, што кад се у ди-
наре преведе значи: од добити лутријске отишло би за
толику злата на две серије вучеца.

1. На колектора	455.810 дин.
2. На штампање списа, лозо- ва и т. д.	21.208 "
3. На плату персонална	40.000 "
4. На добит предузимача по ње- говом рачуна	180.000 "
Свега	697.018 дин.

Дакле 697.018 динара од целе добити иде на добит тре-
ћих лица и на трошкове. Од целе суме добити годишње у
877.018 дин општина има само 180.000 динара. Ова је
толина несоразмерна да она свакоме лајну јасно по-
казује да општини удао у добити вије достига онај могући
максимум шта би предузимач могао дати а да ух ех пре-
дузећа не компромитира. Несоразмерна сва долази отуда,
што је предузимач један део своје добити наплатио ансојом
и преко обичајним провизионом кога је колектерима било
у добро ставио.

И ако је класна лотерија сама по себи једна од нај-
простејих и најпримитивнијих операција не могу дрехи да
она поред тога треба неки апарат колектора ланитере
сова и што неће промет на да може да успе. Осим тога
треба нешто потрошити и на рекламе. По све ово неможе

и не треба у једном наметном послу да буде тако удешено да већину добити апсорбира и прогута. Ако би предузимач и могао допустити да општина на своје име добије тако мало, неби изаила био толико рђав рачуница да за свој труд и разни рачуна тако мало а све остао да да колекторима и директорима. Напротив он је добро своју добит одмерио, само што је ради оправдања овако мале користе, коју општина даје приликом дано своје добити метку као процент колекторима и као плате персоналу, јер је јаво овај процент несправљено велики и необичан, тако и плате персонала.

С тога би моје мишљење било да ако предузимач нехтеде да увећа добит општинску бар са 20—30% онда и кад би остао уопштински добити требало би одбор водећи рачун о интересима општинским да ову понуду одбаје јер би овим неспећањем неби ни уколико помоу успех ове операције ако предузимач све друге услове има за корисно повође овога посла.

Да пређем на други главни услов. Кад општина даје своје име овоме предузимачу она онда треба да га окружи свима гаранцијама не само да га не оваља но да поред тога осигура се од сваке материјалне штете. Предложеним пројектом предузимач није се постарио да овај услов испуни. Он вази у тачки 10. да општина предузима гаранцију за исплаћивање издатака уместо да ово по момо каквом одредбом свако само на просту форму он вази у тачки 3. да ће се уккупни износ нешто издатица целокупне дутрије депозитовати само 14 дана пре почетка саме дутрије. По моме мишљу и ако општина мора ради успеха саме операције и да јој прибави поверења гарантовати издатоку, она мора, да би ова гаранција била по уопштинску, тражити да предузимач пре но што му се дозволи предати, подноси целокупну суму премија по плану свију изучења било општини било народној банци. Онда би гаранција општинска постојала само по форми, а не како продаја дозвола испала исплата премија за сва изучења била би осигураних без штете за обрад и касу општинску. И кад би се одбор решио на какву олакшицу, то би максимум његова концесија и то за какву јакну и сигурну жуку могао да буде да се бар за три изучења новца у напред познате, што би опет и обзиром на то да је последње изучење најтеже за предузимача, био доста различан поседо за општину и тешио одговоран за оне који га је примио. Из свега овога изаила да би ово питање регулисано овако како то у пројекту стоји била једна опасност по општину.

Онда је место да се дода још и ово. Општина у уговору мора тачно преципити у каквој ће мери да се исплаћују издатоци и оће да бити предузимач обавезан да положи суму потребну за премију у напред уговареном новцу или у артијама и каквим. Врло је вероватно да ће предузимач тражити да познате у облигацијама. Ако општина оће да буде колико толико сигурна да усагласи финансијске кризе или изванредних догађаја у Европи не буде општења она треба да тражи да ти папирни буду заштити ренте оних држава којима даје на издајима европским предат добро стоји и то од стране државе по нешто. Напре жељезнице приватних друштава, изајне и т. д. треба изолучити. По себи се разуме да ће се приватна напир учлаунати са 10 на сто одбито од курсне вредности и

да ће се предузимач обавезати да сву разлику динију усагласи издања курса доунавља наво би се узел она еризира од 10 на сто испод курса одржава.

У пројекту није тачно означено како ће се исплаћивати корист општински. По тачки 3, она ће се добити прорачунавати и исплаћивати сваког две недеље по закључку 4. тачне дутрије. Изгледа даље да ће се добит општински прорачунавати према броју продатих дозвола и да ће општина на тај начин имати удела у добити и штети или да ће бар нека добит бити т. м. малу што се мање дозвола прода од предвиђених 20.000 комада. Блзу је снажнијо наметн да се не треба приметити и да општина треба у напред да зна своју корист и да је исплати у исто време кад и сува за премије дакле пре пр доје или на сами дан продаје дозвола предузимачу. Овај услов да се општинска корист у напред наумиано одреди треба да је жељан од главних и непроменљивих услова које ће општина положити предузимачу.

Не једини општински чиновник треба да контролише изучење како то предузимач хоће, но општина ако хоће да своје име и част чува, треба не само да изучење узме у своје руке у учешће предузимача, но ова треба да има неку иво право исплате издатока. Ово држи да није потребно правити ни објаснавања. Шта важе општина мора до најмањих ситуација да створи гаранције, да јој се ма шта неспријати да неће ништа десити што би на у коме правцу неј и њеном кредиту и имену шкочити могао. — Сваки је лоз један уговор између општине и публике и вреди све докле докле неистеће поседати рои за исплату последње изаше. Тенет овога уговора т. ј. дозвола као и свију његових спољних прилога, као што су проценки изајних изучења и премија и т. д. треба све пре но што се пусти у свет да буде одобрено од општине. Да ово није тако ситна ствар види се из плана и прилажника дутрије које је предузимач приложио. На чему тога ставља је он да ову дутрију гарантује држава. Трајање рока концесије од 30 година дугачко је. По ако општина осигура себи унапред учешће у добити од увећаног броја лова на мого би се та држави рок од 20 година који је комисија предложила. Ово право на учешће у добити од увећаног броја дозвола треба на сваки начин задржати; јер ако дутрија успе, природно ће последња бити, да ће се број дозвола увећавати. Што већи број дозвола већа и добит, те би се према томе општина јаво општења кад би остала на оној добити коју према садашњем броју дозвола од 20.000 дан. уговори. По себи се разуме да и ова добит треба да се утврди пунолино т. ј. десетом е, сразмерно првој уговореној добити и повећаном броју дозвола унамајући у корист општинску и ту околност што ће онда кад нави дозвола постану једна курсница и омиљ на рога код публике трошкови око њиховог растурања бити сразмерно мањи а тиме целокупна д. б. т. дутрије већа. С тога се тачка б, која вази број дозвола одређиће свака дутрија⁴ може примити само под горњим условом доходају јаш томе сваку, да ће број дозвола бити одређен узел у договору са општином.

О особаљену друштва од пореза не може бити ни говора јер општина нема то право.

Ово је у главном ово, што сам на моме плану и схватању имао да кажем у објаснава овога пројекта, и

оснивајући се на све што сам рекао, мислим да могу саветовати општину, да овај пројекат онако како је поднесен не може и не треба да прими ако понуђач непристатан да повећа суму користи општинске и даде нужне гаранције које сам овде побројао. Општина дајући оно што она има најдрагоценијег својом предузећу, своје име, дужна је да то тражи.

Г. Милан Ж. Ђорђевић. Ја, господе, с моје стране, проучио сам такође ову ствар; и то тек данас сам добио времена да сам то могао учинити. Сазнао сам у овој ствари врло много са г. Машом; али, има једна ствар где се мишљем, и ја излазим да су заиста ове провизије које је надржао понуђач за себе врло велике у сразмери према ономе што општини нуди. Али кад се узме у рачун да је то једно ново предузеће, које има да се бори у конкуренцијој сао са Хамбургом, Браушвијом, нарочито још и Лајпцигом, где овакве дутрије одавна постоје, онда признати се мора, да је овом предузимачу једна од најважнијих потреба та: да има што више колектера и да они имају што већи проценат; јер мање руке морају се задобити да растурају наше ериске дозове више по Хамбуршине и др. а задобити се неће другаче него ако се колектерима и растурачима тих наших дозова да већи проценат него што га имају за продају и растурање других дозова; ваља ми дати већу корист. Из искустава знам да стране дутрије дају обично 3% процента колекторима. Овај предузимач даје 5% даје и 8% провизије. То је добро и потребно, јер сваки који растура дозове хоће да има што веће користи, и, кад му је провазијон већи, трудје се на све начине да више и прода. И мој предлог био је тај да се колико је могуће већи проценат даде колектерима, онда, кад се говорило да наша општина узме овај посао издати дутрије у своје име и у своје руке. Јасно је, да се на првом месту морају задобити и осигурати продајци дозова. Друго, гледи се, потреба је јак, да се овим људима уступи овакав проценат с тога, што ти људи узиме заиста у велики ризик. Они морају да нам гарантују целу суму која је пушка за исплату дозова и тиме да осигурају општину да не упадне ни у какву штету: а ако буде наредне год штете то ће предузимач да сноси. Нас се не тиче хоће ли он ових 20.000 комада дозова свагда продати, хоће ли продати 10.000 или неће баш и ни један продати. Ми морамо да јамчимо да ће се исплатити сваки аглодент, а та јамчевица мора да буде таква, ако се цела сума за исплату од стране предузимача најпре положи. Дакле ја сам за то, да се цела сума аглодента мора положити пре плаћања. Истина је да ће предузимач по овом пројекту и самом имати сразмерно врло велике провизије, јер од целе зараде он нама уступа од једне дутрије 30.000 а за себе надржава 348.509 са свима трошковима. Али кад се узму у рачун сви они трошкови које из ове суме од 348.509 има да подмири, онда не излази много пути ће он моћи да заради више но што нама даје. Тако, све овде имамо једну велику позицију о пасарици. Ко није познат тачно с овом ствари текмо ће разумети; — али то је, — господе, довољно да употребим један прост израз, — шпидлерски начин, који се мора употребити при дутрији. То је да се плаћају 1 или 2 ден. више од играча али

предузимац нема користи од тога него то има да уступи оним малим предузимачима који распордију дозове.

Треће — имам и то да приметим: ови дозови нису намењени за ериску цублаву. Од свају тих дозова ја излазим да се неће пласирати у Србији више од 2000. За 2000 дозова који се у Србији продају да плати општини 90.000 ден. ја излазим да је прилично велика добит и сума, коју општина може да прими. Он прича овде у својој представи, какве ће користи општини да има осим ове добити. Он каже да ће општина имати још посредних прихода од прарена на приход аглодента. Разуме се да замисла онде то кад Петар, Павле, Марко и т. д. учини аглодент какав ће му се порес на то устати. Дакле каже, да ће се и држави овом дутријом створити корист велика. Ја то не излазим да једино ако га објектимо да све што му је нужно за ову ствар штамау у Србији. И — из ових 100.000 циркулара што спомиње, и остао што је напред извезе и ставио цигру од 10.604 ден. на штампале еписе, дозова и т.д. остали би овде. Но ја бих прешао преко тога, јер на посету могао би да штампам и где хоће. Не ово што даље каже. Сво уређење дутрије, и опште руководство дутрије биће поверено једном искусном генералном управнику, који ће са станов бити у Београду. Над овим стоји друштво које је дутрију од општине под аренду узело а потребно је да један општински чиновник предузме контролу у учењу и општем плаћењу дутрије у смислу одређења издатог плана — ово није за мене никаква гаранција. Овај ће управник да ради овде у име предузимаца, али општина треба у овој ствари да узме такву контролу у своје руке, да се потпуно заштити од сваку могућих шпидлерја. Општина за све послове треба да постави своју контролу, састављену из људи који су досади за то.

Дакле су услови: „да концесија траје 30 година.“ То је сувише дуго. За мене је много и 20 година, као што је концесија предложена, него би требало да се сведе ово трајање концесије на што краћи рок. У осталом то је стар погодба са општином.

„Број дозова одредиће свакако друштво.“ То управно мора се оставити друштву, јер друштво у сопственом интересу не издије никада више дозова него онолико колико његови колектери захтевају. Предузимач прими посао; али он не сме да раскира и да узми у сам посао на своју руку него његови главни колектери поднесу му своје тражбе, они се њему обавезују колико да узму и свака која узме мора да му да гарантју. Главни колектери предају дозове малим препродајцима и тако постепено прелазе од једног на другог и све један другоме, разуме се, гарантује, сваки има свој провизијон, а сам предузимач задвојана се са малим добити. Али свакако број дозова издије се у овоме само колико колектери поруче. То не треба никакво аглодент из вида. Што се тиче тога, колико се број дозовити може, ја бих имао само то да приметим, да ту ваља одредити максимум, — једну цигру коју не сме прећи. И да не помињем знаћете да код сваку дутрију постоји тај закон да се не сме прећи извесни број дозова. Хамбуршка, Браушвијска, Лајпцишка дутрија тако је уређена да не сме прећи број од 100.000 дозова. Кад то државо налазе за нужно да то ограниче

овда, држим, да је изишло доназивати да и ми то треба да урадим. Данас Лајпциг био би у стању да плаћа својих дозвола и за 200.000. Али држава не да. Зато треба и ми да одредимо цијеру докле могу да терају. Јер ако то не буде, па се нађе некогине публице у свету која ће да троши 120 или 150 хиљада и предузимач наје рачуна да толики број дозвола издје — шта ће да буде следство? Биће то, да, над шире рок концесија, општина неће моћи да продају дутрију у сопственој релацији, на свој рачун. Дакле, зато сам да се каже овде да им се може дозволити да могу у најбољем случају продати 50.000 дозвола.

„Слобода пореза дозвола за сво време концесије“. О овоме што је рекла комисија ја сам сагласан са њом. И ја се слажем са тим што је казала комисија да се порези подижу да се ослободи порезе за првих 4—5 година док не уђе у посао.

Далје, међу услове предузимач ставља и то да „општина има право на ушњај њиха“. Не само на ушњај него најстрожији контролу; не само над књижама, него да му контрола општинске присуствује и при отпштампању и при нумерисању дозвола, нарочито за сваку поједину класу. Он је рекао казав да има 20.000 дозвола: отпштампа 20.000. Прва класа има се на поље. Друга класа не сме да се изда на поље док се не иставе из друге класе сви плучени бројеви из прве класе. То је једна најужнија мера предострожности.

Што се тиче расправа спорова која би се појавила предузимач сам пристаје на изабраве судове — и ту немам шта да кажем.

„Израчунавање и исплаћивање зараде општини, бива сванод на две недеље по закључку дотичне дутрије.“ На ово се не може пристати. Нас се не тиче по што ће и колико дозвола он продати. Нема продајна може и по што може. Ми само морамо условити да у Србији не сме продавати експле него што је овде одређено. Али општина не треба да чека на експлицитног рачуна, него јој зарада мора бити одма исплаћена.

„Не смеју се у Србији никакве друге класне дутрије дозволити“. Разуме се то сам посао не дозвољава.

„Стране дутрије ирати у Србији има се забранити и играње на играма високом почетном изном казнити.“ — Ово је са свим коректно захтевање и ако можемо да унесмо у овоме ми ћемо да осигурамо општину нећа прихода.

„Општина предузима гаранцију за исплаћивање зго дитака“ — то је г. Миша објаснио и ја се слажем са њим.

„Укупни износ нето издотика целокупној дутрије има се депоновати и то на 14 дана пре почетка сваке нове дутрије.“ Ово не ваља. Целу суму издотика он мора да депоњује, т. ј. околико колико експлицитно према плану мора да исплати; али ништа на 14 дана пре, по одма чим добије нове дозволе за продају. Не пристајем ни на оно што је казао г. Миша да депоњује бар за две класе унапред. Не на две по за све класе. Јер, последња класа то је најужнија, и он мора да депоњује целу суму. Иначе би ми ваници на ризик. Ако он у другој класи не прода, онда би општина из своје класе морала да плати издотик. Дакле, да не буде те опасности, треба тражити целокупну суму унапред да положи за свих шест класа.

Што се тиче гаранције даје што је г. Миша напоменуо, ја немам ништа више да приметим. Само имам да кажем нешто на извештај комисије, што она вели на експлицитну: „Ако би г. Ваје пристао на ове измене ми мислимо да би општина на овој основи могла с њиме ове предузеће извести, јер би тако општина само за то, што ће сва дутрија њему им носити, дошла тако рећи бајала до једног знатног прихода, који би најпре за јавнаизацију а доцније за другу своју потребу могла употребити“. Дакле, општина ипак нешто залаже. Она залаже своје име.

Што се тиче његовог пројекта, он каже у њему, да држава гарантује. То је погрешно. Он је то узео из текста хамбуршких дутрија. Хамбург је једна варош, која је и држава за себе образовала. За то је Хамбург гарантовао и као држава и општина. Код нас може бити само то да гарантује општина београдска. Код општине има у својим рукама новац која има да се изда за целу дутрију она може гарантовати, јер гарантује са фондом који ће предузимач уложити а не својим новцем.

Још и ово: у плану стоји и тач. 14 где се каже код се губи право на добитак. Он је узео време које је за то уобичајено код свију оваких дутрија. Свакад се исплаћује за два месеца; негде се узима и три месеца. Ја мислим и он ће пристасти да буде три месеца, а тек последне три месеца да заставља право на добитак. Али, ако он баш јаша на овоме да буде два месеца, нека остане и тако. Али главно је шта бива с тим добитцима, који се не траже и не исплате у тој року па им исплати застари? То није казано овде. Ту је једна прилика, а то је предвиђено у свима дутријама. Овде где општина даје концесију за дутрију, сам они застарили добитке треба да их у корист општине београдске — на сротину. А такви добитаци има доста. Има случајева да се заборави да тражи исплати или се лутури до; има уприсаћених дозвола, изгубљених, изгорелих и т. д.

Ја е тим завршујем мој говор. Више немам шта да кажем по што је већ казао г. Миша. У главном потпомажем га, а у овом правцу како сам казао могу ову ствар да препоручим.

Г. Ал. Стојковић. Према говорима које сте господо чули од г. г. предговорника, ја немам ништо шта да кажем, по што је ствар испрљена; и, над би наново говорно о тој у свима детаљима, ја би морао повторавати оно што је већ казано. Ја мислим да је на општину врло корисна ова операција новчана; али из сваки начин и на првом месту треба да се учини све нужно те да се општина сачува од сваке одговорности, било материјалне или моралне. Слажући се са предговорницима ја сам још и за то, да се зарад сигурности општинске тражи и још нешто више и да се пре свега раснати и види која су то дуда што предузимају овај посао, и могу ли својим капиталом да даду довољно гаранције да ће ствар извршити? Јер, над ступа општина у овакав посао на сваки начин треба да зна имена људи е којима хоће да ради и њихову измуност материјалног рада своје безбедности.

Г. Мил. Ж. Ђорђевић. Што се тиче имена, ја не бих много на то гледао. Нека то буде и при царанин само нека нам он да гаранцију а, верује, да тај име неће играти никакву улогу него сама ствар. Тај који буде руко-

водно ствар има да положе добитку унапред за исплату и општина ће гарантовати да ће се добити на време исплатити. Ту не може бити бојазни.

Г. А. Стојковић. Али уам, те тај случај: ради се 2 до 3 године на да једвацут престане. То не би било хено.

Г. Мил. Ж. Ђорђевић. Онда нека општина тражи једну ханџу за одржање уговора.

Г. Мил. П. Михаиловић. Ја хоћу да доцуним што сам заборавао мало пре казати. Код ове тачке где се каже да се не смеју никакве стране дутрије дозволити у Србији, имам оно да приметим: у свима пословима тавне природе влада улази и нешто. Ако ми забранимо стране дутрије, не дозвољамо код нас продају њихових лозова, онда ће и све те стране дутрије забранити код њих продају њихових лозова, — и онда пропада цела ствар. Дакле, ово можемо да примимо само тако: да се забране оне стране дутрије, које нису не примаме. А пошто г. Ђорђевић, који се у дутријама сматра као ипацитет, који се бави тим стварима поодивно, држи да ових лозова наше дутрије из би могли продати у Србији више од 200 комада, онда очекивамо од неке оне ствари не би било ништа. Да се страна класе дутрије забране у Србији за ово време трајања ове концесије, ја држим да је сасвим немогуће. Тако нешто немогуће би било забранити у Србији и друге класе дутрије сем ове једине. Општина београдска нема сама не издано право на овакве концесије. Као г. што општина београдска има права да избере ово средство тако исто и све друге општине у Србији имају право да то учине. Само би још то једино могла учинити: да се издестује код владе да се за годину или две дана друге општине у Србији не могу овим правом послужити док се за то време дутрија београдске општине не би одмилала или учинила у сталном свету. Али забранити свима општинама у Србији да се тим правом могу користати за 20 и 30 година, то не може бити и не треба да буде.

Што се тиче питања, ја је је покренуо г. Стојковић: да би требало мало изближе расчитати за фирму и име онога који ће овај посао радити, — и ја би то препоручио, кад би било општености да се неће дешифрирати општини сви добитци, то не би било дозвољено гаранције за исплату. Али немојте забораити да цела ова ствар потиче из тежице општинске да себи створи један приход који јој је потребан на неке најпрече потребе.

Ако би фирма која узима ствар била слаба својим повчаним средствима или својим везама на том пољу специјализације, или ако не би могла прегатити да депоује ова пред добитке на гаранцију исплате, онда заиста могла би да упривисти цеоу ову ствар за увек, и после таког случаја, немојте ни да изведете никога једну овакву ствар, неће те наћи успеха на макар узети и Ротшилда. С тога је добро ипак мало расчитати по боље о томе. (М. Ђорђевић: С тога гласинга слажем се с нама).

Сад што се тиче произвојона овога, и ако признајем г. Ђорђевићу компетентност у овој ствари, опет држим да је претеран или не се да и на добит и писарина...

Г. М. Ђорђевић. Ја је тако енула. Та писарина је која и осим тога ја сам добијао 14 процента — ја узламам то од главног позентера овај узима од самог предузетача...

Г. Мил. П. Михаиловић. Добро. Ви сте имали 10/10 глав, конктер 20/10 то су 30/10 — али да имају 80/10 то је много. Кад би се од онога процента један део ставио на премију, могао би се примити. Али кад се 6 или 8 десетина добити даје на конктере, а општина остаје само две десетине те добити, то је немермерно, и то општина не би требало да прими.

Г. Ал. Стојковић. Ја сам потпуно за то да треба друштву дати концесију за оних 20 година и на сваки начин треба да се тражи од владе да ова концесија буде приватизована за општину београдску а друге општине бир за то време да не могу овакве концесије дати, јер она је општина престолнице која има много и много шта да уради и којој су нужни изоста познана средства. Држим дакле да би општина требала да прими на себе ту обавезу да ће тражити од владе ту повластицу за престолницу. — Да се да концесија на краће време, то би било негодно.

Г. Председник. Господа, ви сте чули мишљење људи који су познани да нам у овој ствари помогну као стручњаци својим саветом. Једна је да сад уђемо у дискусију саме ствари или да се то одложи до другог састава по што сад немамо довољног броја одборника да би могли да донесемо изава закључак.

Г. С. Петровић. По што је ова ствар већ била пред одбором држам да можемо о њој дебатовати и решавати и са овим бројем одборника.

Г. Председник. Ова ствар истина била је на дневном реду али није се ушло у само дебатовати о њој него се решило да се итимаки и протичи. Сад је овог дана на дневни ред да се о њој дебатује — али немамо пуне седнице. У осталим часовима решати о томе.

Г. П. Ђорђевић. Макар да је била ова ствар пред одбором она је врло важна, и ја би био мишљења да се одложи решавање на јунују седницу.

Г. С. Пригрозак. Мени је главна брџа господо, да нас замоли да ова ствар, која стоји самма нама на срцу и души, буде занета озбиљно прехваћена и тако урешена да не пропадне. Пред нама стоји концесија предузетача а пред нама је и компетентни извештај. Разуме се и право је да ишцисепири сваки бид разлике над што предузетача да ради на корист нашу, тражи и за себе добити. Али ја ћу да се придржавам извештаја. У извештају нашао сам да би имало много шта ипак корисно да се прими, а много шта не би било корисно нати се препоручује.

Господа која су ову ствар проучила дали су нам своја објашњења шта би требало да се прими а шта не би. Ја на оваком састанку благодарим господо који су нам дали тако лепо своја објашњења. Мени се чини да су ти господо који смо позвали да ову ст пр, уграбили и отели од нас оно што смо ми дужни били да размислимо и да урадио. Ови су нам прецизно, тачно по тачку, извели своје мишљење и свему што овде има тако стручно да упрвао стручност већу не треба ни тражити. Ја ћу с моје стране честитати жароми и престолници ако буде могла да добије ову урешену и са нама да стече по 180.000 динара од сваке овакве дутрије. Па чини ми се да и ова тражња 50 и 8 на сто неће бити страшна за нас, те да ја с тога ову ствар одбацимо аш њоме сигурну добит за општину.

Ту ме је помогло и окуражио стручњак г. Ђорђевић кад је казао, како те ствари иду и у другом састу и да не може бити друштво бар у почетку. Ако има других сметњи ми ћемо у идучим седницама поправити како ће бити добро и угодно. Као ми пр. паже се да је ова сума од 4.8500 дина параде предузимачене велика и да општина у тој парадџ нема удела. Господо, на и није општина ортак са свим. Овде се нуди општина један бар. Ако то будемо сматрали као ствар озбиљну, нема сумње, да је ова корисна за општински приход. Ово што се каже овде на једном месту да треба забранити свима другима дозволити улаз у Србију — држам да би било некорисно и занета било би оно што је назвао г. Маша Мијаиловић: ако ми забранимо другима, забранимо и други намама.

Има и других детаља које оставањем другозима да их изнесу, а ја ћу вас само молати, да ова ствар не пронађе, као што су друге овако пронале а међу тим су нам много труда задале. Молим вас да ово озбиљно пропратамо и решимо на корист наше општине.

Г. Председник. По што немамо довољно чланова у одбору да би ствар могли решити, оставићемо ју за други састањак.

Г. К. Прво срац Ја не знам колико има овде г. г. одборници.

Г. Председник. Има их свега 18 овде на састањку. Оставањемо ствар за идучу седницу, а онда ће свагда бити потпунија.

Сад имамо да дамо неколико уверења.

(Секретар чита)

По прочитању одбор је

најавио:

да посетице: Милутина Браковића надничара, Милутина Крупиновића писмошито, Владислава Кретића казну брањеног и Јасена Шесера покућара, а Алексе Максимовић раденик тројачна да је хрђаваг владана и стина евротног.

Састањак је завршен у 7½ час. по подне.

РЕДОВНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске

(По статистичкој величини)

27 Јуна 1881 год. у 6. час. по подне

присутни:

Председник општине г. Смет. Николајевић, члан суда г. Јанак М. Јанковић, одборници и заменици: г. г. Коста Петровић, Никола Ђорђевић, Јов. Дабар, Фердинанд Розет, Сергеје Станковић, Самуил Мијаде, Св. Јанковић. В. Душић, Ј. Д. Стефановић, А. Ђ. Куманузи, Милја Антоновић, Милош Влаковић и Коста Црногорац.

Председник. Да почнемо господо.

Молим чујте протокол прошлог састањак. (секретар чита)

Има ли ко шта да примети? (Нема).

На дневном реду је на првом месту понуда Вајсова о установљену парошне лутраје. Саслушали сте понуду

саслушали сте извештај одборске комисије, а чули сте и мишљење тројце стручњака. Исто тако чули сте да се у главном сазнају и они стручњаци са мишљењем комисије, с додатком: да се још извесне користе и веће гаранције зајачава од предузимача. Јесте ли волни опет сад да прочитам извештај комисије и говор тројце г. г. стручњака па онда да уђемо у дискусију али да отпочнемо и без читавог пошта нам је све познато.

Сергије Станковић. Ја мислим да није нужно сад да читам све. Извештај смо а и понуду сви читали, само би се могло прочитати мишљење тројце г. г. стручњака.

Коста Петровић. У главном и господо: Мијаиловић, Стојковић и Ђорђевић сазнали су се са мишљењем комисије, са још поким додатком, да се траже веће гаранције за општину. Све нам је познато и, према томе, држам да је извесно да сад понова читам понуду, извештај и гласоре г. г. стручњака. На реду је сада да прочитам оно што је предложено и да позовемо предузимача да се најбоље прима да изнесе, које су учинене, па ако пристаје да се тражи од владе одобрење и уговор закључи.

Васа Дучић. Ја сам за то да се понавља чита све.

Председник. Свакојако ред је да се прво прочита. По овде је главно питање: Хоће ли одбор усвојити мишљење комисије са допунама које су предложене од стручних лица?

Никола Ђорђевић. Ја мислим да усвојимо. По ја би био мишљена да се опет позову чланови комисије те да према примедбама стручњака нов извештај направе. Дакле, да они саставе пројект, па ако га одбор усвоји да се преда предузимачу те да на исти даде свој пристањак.

Председник. То значи, да та господин, као господом члановима комисије саставе једну комисију, која ће саставити пројект концесије. Погледа овога, мислите ли на да је потребно да тај нов пројект опет изиђе пред одбор пре него што се са предузимачем ступи у споразум?

Никола Ђорђевић. Јесте, а то значи, да општина сама пројектује услове и да их изнесе предузимач, а овај да се изасни усваја да такве услове, и ако усвоји да тању понуду поднесе. То је најлакши пут.

Председник. Ја би молио, да знам прво, усваја ли се у данашњој седници да се концесија може дати г. Вајсу под условима, које су комисија и стручни људи изнели? Ово је нужно да се зна, како би се другом приликом решавало само о облику уговора.

Никола Ђорђевић. Ја насам за то, да се сад о томе решење донесе, а држам да се и не може сада ни решити кад у одбору нема нас више од 12 одборника. (Чује се: Ова је ствар већ уређа пут пред одбором и може се решити).

Коста Петровић. Ствар је у овоме питање о лутраји општинској било је већ неколико пута пред одбором. У свакој ранијој седници као што знате читана је и понуда г. Вајса и извештај одбором изабране комисије. Према томе, мени се чини, да сад не би требало поново опет да то читам. По моме мишљењу требало би ово питање о лутраји одбор сад да упути: или већ одређеној комисији а раније позватим стручњацима, или каквој сасам повој комисији с тим: да ова комисија обаврђује се како на извештај одборске комисије тако и на мишљење г. г. Маше Михаиловића, Милана Ђ. Ђорђевића и Алексе Стојковића, начини

пројект концесије о аутогаци; па ако с. Ваје изагрене на овај пројект, онда да се по тој општини, пошто и одбије овај пројект одобрѣ, обрати пазни: да јој даде такну концесију за аутогаци. Овај пут мени се чини био би најпрактичнији за извођење овога питања аутогаци, о коме је ни тада досад и у одбору и у комисијама било доста говора. Овај пут ако усвојите, биће по мом мишљењу не само практична него ће бити и најсигурнији пут, по коме издоби општина може добити без икакве опасности и ризика до једног зеног прихода.

Према свему овоме што сам казао било би сувишно да сад још дебатujemo, него решимо: да се понуда упућује комисији да начини пројект концесије на која, ако и Ваје пристаје, онда да се ствар изнесе пред одбор ради дефинитивне одлуке.

Никола Ђорђевић. Ја држим да је ова ствар за одбор нова. Ма колико комисија било то није, на општину хрљено по на против добро. Сав досадашњи рад комисије и стручних људи сматра се свемо као материјал на ову ствар. С тога, нека комисија према овоме материјалу направи пројект и поднесе Вајцу, па ако он на исти не пристаје, онда није ништа ни било, а ако пристаје он нека је потпише и као своју понуду општини поднесе.

Председник. Имећу говора г. Косте и Николе нема велике разлике. Ствар свакојакно мора доћи пред одбор.

Одбор дакле усваја, да се Вајцова понуда у вачулу прима и да се с њом о аутогаци преговара. Комисија имаће да води рачуна и од мишљења стручних људи и начиниће пројект концесије, који ће се изнети одбору и даље ствар решити. У комисији су овај изај: г. г. Коста Петровић, Јован Дилбер и Вучко Стојановић и у место Пере Манојловића који је болестан ући ће г. Никола Ђорђевић. (Прима се).

Сад да пређемо на другу ствар. Одбор је, господо једном приликом изабрао једну комисију, која ће према захтевима закона од 14 Јуна 1882 год. преглемати сва општинска имања и новући гравицу између општинског, државног и приватног имања. Та се комисија састала и свој посао савршила и поднела извештај. У комисији је било и претставника државне и општинске власти. Она је код многих општинских добара одредила јасно гравицу, али има неколико имањева код којих држава тропи право својине општине и то се мора нарочитим путем да расправља и т. даље. Молим вас да чујете извештај (Секретар чита). У главном комисија предлаже да се час пр расправља спорна питања са државном влашћу па да се зна, шта је општинско, те да на оно, што није њено општина исплати порез. То је једно, а друго да се од општинске земље направи плац.

Никола Ђорђевић. Ја мислим да би најбоље било да г. председник општине расправи та питања са г. министром па ако се неспоразуми и г. министар буде спорно општину њено имање онда паричним путем да се лође, јер ја држим да овај чиновник што је оспорио то земљиште за државу, није познавао право стање ствари, па зато је тако и казао.

Г. Председник. Има једно парче гд се железница савија па до Чукарице. То је општинско земљиште и општина пут напела, а држава заузела исто парче и спори

право општине. Да је општинско то земљиште најбоље је доказао што општина направи пут и одржава исто земљиште. Оставимо дакле господо суду и председништву да ову ствар најпре са г. министром финансије расправља с тим, да ми не уступимо ништа од нашег земљишта. Оно што је јасно и што се општина не спори наредићу, да општински инжењер свима.

Г. Никола Ђорђевић. Ја би молио председника да једном приликом у једној седници изнесе то питање на срећу, те да једном те ствари расправља.

Г. Јован Дилбер. Ми имамо одобрење г. министра финансије да се извесни плацеви предају, и ми смо били у комисији и ова је имала то гледиште да се маза плаца пренести онамо између железнице и онда би се све то расправљало.

Г. Председник. Ја сам добављаво тапје снју општеника почевши од три плуца до савског плаце, па није могло остати ништа друго, него да инжењер иде од плаца до плаца и све да премеа. Очевидно изгледа, да су општинско земљиште заузели и неправљано неки и тапје добили. Неки од њих имају тапје од пре 7—8 год. како су до истих дошаи ја не знам.

Г. Никола Ђорђевић. Ја сам јуче видео, да су многи плацеви који се са општинско границе заграђени. Који је има изао те тапје. То је морао неки општински чиновник учинити. Таке тапје гди год се нају општине треба о њима да размисли како је то могло да буде.

Г. Јован Дилбер. Треба сваки да поднесе скицу од свога плаца, па инжењер да прегледа.

Г. Председник. Односно оних тапјаи које су доцније и оних што немају заха је ствар; али шта ћемо са онима, који су добили раније тапје и заузели општинску земљу. Излаз онга плаца био је измешо на општинском земљишту, а сад је иста остао наше заузети приватних имања.

Г. Никола Ђорђевић. Ја мислим да би се могло нешто учинити против тих капиарских тапјаи. Они се могу судски оборити.

Г. Председник. Ти су плацеви господо скупи а заузети бадава. Тапје су издате а било је људи који су се на истима на прету моћу потписивали и невадећи плац.

Ја мислим да позовем једну јаку комисију од правника па да им све изнесем и умолим да даду општину савета што се може учинити и како да се земља неправљено заузета може вратити.

Сад да се вратимо на прво питање односно земље коју нам држава спори.

Остаје ли одбор на томе да се председник са општинском споразуме са г. министром финансије? (Остајемо) А што се тиче другог питања саставићемо једну јаку правничку комисију, да нам ова да савета (Добро).

Варсавија удова пок. г. Павла Вексдор моли општину да јој се одреди издржање. Чујте. (Секретар чита)

Господе, г. Венецији је био један од најстаријих представника у Србији, који је толике генерације васпитао. Општина свакојакно употреба да заборави његову фамилију.

Она има нешто мислотиње, мислим 2 дук. од министарства просвете, али опет мислим да и општина треба штогод да јој да.

Колико мислите, да јој треба дати. Каквите ви г. Дилберу.

Г. Јован Дилбер. Ја мислим да је праведно да јој дамо 4 дук. месечно.

Г. Сергеје Станковић. Ја мислим да јој се да и од стране општине по 2 дук. месечно.

Г. Никола Ђорђевић. Господине, он ваје био само грађанин општина, него и учитељ, па треба имати привређа према његовој фамилији. Ја би био мишљена да јој се да 36 динара.

Г. Председник. Усваја ли одбор? (Усваја).

Одбор је господине јединицу решао да се претресе калдрма у савској улици. Начиниен је предрачуи у одређене лиценције и даго предузимачу Стојану Настанасијевићу. Изволте чути предрачуи и услове (Секретар чита).

Г. Никола Ђорђевић. Ја би увек био за то да се одреди комисија од људи из овог краја, који ће моћи контролисати грађење. Нама да се дадо предрачуи и услови, кини би контролисалие тачно вршили.

На Сави има људи, који су одборници и то: Кумицули, Милја Антоновић, Арса Дунаћ, Доброслав Марковић и Паја Цветковић, па нека они и буду контрола за ову калдрму.

Г. Председник. Усваја ли одбор ову лиценцију? (Усваја)

Потребно је да се начини наени узидо што води од Бајана. Ја сам наредио да инжењер направил предрачуи те да се тај крај изнесе. О томе сам добио и наредбу од пољни власти, да се исти наени што брже направил. Ја сам прибавио потребан материјал и наручио да се на месту донесе и то шљунка по 20 кубних метара по 3½ динара. Сад што се тиче самога рада хоћете ли да се навидицом ради или лиценцијом? (Лиценцијом) Данас извршиће се лиценцијом.

Г. Сергеје Станковић. Ја предлажем да се та оправка почне од Авакемије, јер је пут тако искварен, да се не може ићи нигде. Молио би вас да се то сад решл, да не би људи дошли киди.

Г. Председник. То би касијало много. Останите за сад то. Наредићу инжењеру да прегледа шта ће компати, па ћемо видети шта ћемо урадити.

Има да се повраи и онај мост који води новом гробљу. Ја сам послао инжењера и он ми је поднео извештај о томе. Изволте чути. (Секретар чита).

Г. Јован Дилбер. Да би се избегли већа штета нека се изврши.

Г. Председник. Усвајате ли ово? (Усвајамо)

Г. Јован Дилбер. Ова улица што је начинена од четвртасог камена на многим је местима угнут и сад треба да се претресе. Она пролази у тојој улици још нису калдрисали на четвртасим или обичним каменом. Све треба да се благовремено оправил.

Г. Председник. Ја сам знао овога предузимача да претресе ту калдрму. Инжењерева оделан учинио је један предлог да се још мало пречека. Но ја сам опет знао и казано му да претресе одпочице. Што се тиче пролаза, ја

сам писао управи вар. Београда да она нареди да грађана сами изврше те крајеве и сад је остало на томе, да се претресе калдрме изврши и пролази калдрину.

Кад је већ питање о калдрми, ја смо решио, да се калдрмира и онај комад код „Грче Краљеве“. Господи нека тада казали, да има нево обећање од становника одашњих да ће помоћи у грађењу. Ја сам тражио то обећање, али га нисам нашао; а говорио сам са њима из те улице, на су одговорили да неће да помогну. Сад треба да се одреди лиценција.

Никола Ђорђевић. Кад неће да помогну онда нека се направил калдрма обичним каменом, и за то нека се лиценција одреди.

Председник. Усваја ли се? (Усваја).

Сад имам да вам предложим, исправку једног рачуна.

Ви знате да имамо наш раседни и један узалик који ће бити бористан и за љаве. Тај узалик је општина узела па себе у лицу свога председника и начинила га је. Исти кошта 609 дин. Ова сума има да се исплати из прихода од добивених за дрна из Тара. Ја сам вас и пре мило, да тај приход увесемо у општинску касу, а међу тим да се ово исплати из партије одређене на непредађене трошкове. Молио би да ми то дозволите.

Никола Ђорђевић. Ја сам томе противан. Држава ако хоће да учи љаве, нека сама и прави шта јој треба а не општина. Ми би овим примали неке ствари, које нам не снајдују у дужност.

Коста Петровић. Ствар је врло добра и општина неће компати ни 10 пара, јер ова може те издати да подмири са сумом коју ће добити од шуне.

Председник. Ја не тражим од вас одобрење рачуна, Ја га морам платити.

Никола Ђорђевић. Кад није одобрен од општине тај посао, не може нико без одобрења ништа радати.

Коста Пригорац. Кад погод хоће да пребаци одбору за шта је ово овако урадио, он мора да изнесе јавно разлоге и мора да води рачун о свему кад износи оваке опоре речи. Ја већим, да нико неседе да напада безразложно на одборску радњу. Ја неразумим њер Николи како може да каже, да то не вреди, и то за једну установу, која је у целом састу одлична као корисна установа. Ви најмање можете завити шта је то узалик. Ја вам јамчим да, само може чинити част ономе, који је први дао ту мисао. да се заведе узалик на општинском добру. (Жагор) Ја честитам ономе који износи да се негују ичезе. Ја видим само њер Николу, да он у овој ствари оноира, (Жагор) Ово је тавно једно дело да само може заслуживати хвалу а никакво прекор.

Председник. Господине, ви сте осуђујући г. Николу само употребили врло опоре речи.

Оако је питање хоће ли се платити једна ствар, која није одбором решена, него од стране општинског суда.

Никола Ђорђевић. Г. Пригорац каже, како је ова установа корисна. Ја то не одричем, него кажем да одбор одговара за оно што реши. Г. Коста Пригорац нека закон прочита.

Председник. Молим одбор да одбери да могу овај рачун исплатити из партије одређене за непредађене

трошкове у место на оне суме, које се добијају од дрва из Таре. (Сви одобравају, сем Николе Ђорђевића и Васа Дуљана).

Давље усвојено је:

Господе, многи значајнији општински јављају ми се за осуетно да могу јћи у бану. Имам ли власт да им та осуетна дозволим? (Имаге).

Ко та Црнотрава. Молио би г. председника да понесе на решење идуче седнице питање о путу од сакацањнице до Сужа мезане.

Председник. Дао сам инжењеру да направи предричућ. Иволе чути неколико уверења.

Секретар чита.

По прочитану одбор је

изјавио:

да су му познати: Катарина Гринг Тодоровић овад шваља и Лука Миливојевић вража одл. фабрика дувана, Жинко Кузмановић капао берберски, Јован Витман каз. берберски, Мило Прибиша каз. берб. Јово Апрамовић каз. берберски, Мило Лича каз. кловерски, Мило Мађановић капао кловерски, Милутин Ђорђевић каз. лекадерски, Арстон Јовановић каз. тинзерски, Даница Кирл овад саужанка Јула Младеновић овад саужанка.

Саставак је овај трајао до 8½ саката по подне.

КАРАКТЕР

(по Сент-Белу)

VIII.

Дружба и пример

Држ' од доброг друштва, на њеи и сам доб р бети.
Држ' Хо, бе г

Ја нећам да саучиним о пензиониста лудача

Кажи ми кога и-иш, на љу ти казати ко си. Сент-Бел

Ко тежи да буде добар мишленски тај ће уга
гравити да ради по најбољим смислима. Так
и онај ко добе да му је длет живота светло, гле
даће да су му и приноси које се држа најбољи
и веће он да опашати бис да их не достигни
каж и не претече. Ова Фелан.

(Наставак)

Енергија карактера увек је кадра да пробуди енергије и у другима. Она дејствује средством симпатје, као најмоћнијег покретача лудског. Жив, енергичан, човек и несвесно учије за собом своје ближње. Пример је његов прилепчив и ези љаво подржавање. Он развија неку врсту електрицитета која електрише сваки живицу у човеку, прелива се у околу средину и креће по ње пламене варнице. Животонисац Доктора Арнолда, говоречи о сили овак-г утицаја на ом ливну, вели: да то није било немо ватрено обожаване Арнолда ђенија, или знања и златоушња, које млада срца распаљује, већ она самитачна струја која долази из душе озбиља, чувством джностности испуњена, рад

ника, на делу часном, иштеном и богом благословеном."

Таква сила својина је ђенијалних људи, — и она даје куража, одушевљења и истрајности.

То је оно ватрено обожаване појединца које је у свима временима рађају јупаке и мученике. На тај се начин осећа она надмоћност карактера, која дејствује инспирацијом, оживљајући и ставаљајући у покрет природу којих се дотиче. Довста, велики умиш не само да светле зраком свога ђенија, већ назда ра полажу великом покретачком, да чак и творачком, снагом. Тако, на п. пример, Данте је праб. дво и за с бом повукао читаву војску великих духова, као што су Петрарк, Бокачио, Тако и многи други. Од њега је наш Милтон научио да сноси жаоке злих језика, и беду прилих дана. Много година, после Милтола и Бајрон је размишљајући о Дантеу под језика Равене, побуђен био, да превесе своју музу у узвишеније више регијоне по што је икада доде и покушава.

Данте је духом својим задахнуо и највише вештаке Италије — као што је Ђото, Орелла, Микеланджело и Рафаело. — Исто тако су се и узјамно инспирисали Ариосто и Татијан, и један другом славу тежи.

Као што рекосмо, велики и добри људи, вуку за собом и друге, и бде у роду лудском немо самоникло дивљење. А ово, упросто, обожаване племенитог карактера не само да уздиже наш дух, него т. жи да нас ослободи од тако р-ћа властитог ропства, тог највишег камена спотичања у моралном васпитању. И сама успомена на велике људе, на њихове велике замисли и подвиге, чисто ствара око нас чистију атмосферу, и чини да и сами несвесно осећамо: да су нам тежње и мете узвишеније. „Кажи ми кога уважаваш“ — вели Сент Бел — на љу ти казати ко си. Ако уважаваш подле људе — и сди си подлан. Ако надах у правину пред богатшима — за правину п јес. Ако су ти идеали носеони титула — ти си удворница, и чинкош.... На против, је су ли предмет твога поштовања људи од л-ктера, честите и јупачке душе, онда и у теби бије мушко и поштено срце."

Позната је ствар да се у младим, годинама када се карактер образује, да је у тим годинама и вагон обожаване најјачи; док, што више старимо све се више и у напавке пристаивајемо, и оно "Nil admirari" (необожаване ничега) често и пречесто постаје правило. Дакле, добро је узивати пошту према сваким карактерима док је још млада приро-

да изаистича и учестачима приступи. Млад свет мора имати некоег свог јунака и, ако му не изастане добро, он ће се угледати на такве примере. Др. Арнолд највише је уживао кад је могао чути и видети да се његови ђаци одушевљају на овог или оног доброделица, или баш и кад дају израза својој дивљењу лепоти природе. „По мом нахођењу — говорио је он — „Nil admirari“ је ђаволова омилена лозинка. Ја сам увек гледао и гледам на противнике поезије и лепих идеала као на људе који су изгубили највећу вредност своје природе и најбољи штит од сваке нискости и глаупости.“ У личном карактеру некојег принца Алберта, најлепша страна била је та: што је он вавида био готов да изрази топло дивљење према сваком и свакијем добром делу. „Он је највише уживао — вели један од његових животописаца — у причању онога што су други наметнога рекли и урадили, на био тај неки какав велики државник или и најмање дете. Њему је радости чинило свако добро дело људско, ма од куда и како долазило.“ „Никаква људска особина — вели Др. Чансис — не може стећи себи више пријатеља по што је вредна искреног уважавања туђих заслуга. Ту се и јбоље огледа и благородство душе, и топлота и величина срца.“

(Наставиће се)

ПОДЛИСТАК СРБИЈА

у

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПИСАО

Сен-Рене Такандије

ПЕТИ ДЕО

Пад кнеза Милоша.

III.

Осудушка 14. фебруара 1835. — Вишемо београд. — Патријархалне функције. — Чинио седамнаест. — Део радности. — Невлада и општински ратова. — Служба општинског у Србији. — Савлада општинског. — Прогреси Турина, Турина и Аустрије кротког Милана. — Руска и српска дипломатија. — Милан и општински ратова. —

(Наставља)

По, да се не би народ потројао на савице, ја сам предложио једни једна данак од три талира на пона године, а да му се ништа више не тражи на рачун десетданах дана, као што беху: *харач, чобур,** од *димарика, сводбарина, мектрини, пашинерина, жироина, десетак* у кукургу, *шеници, ражи, меду и вапу*. Најзад, народ неће

нише бити дужан да изулучи чиновницима, и ели ће на издуж само кад га власт позове на грађевине и предузема од опште користи. Шта више, државна ће влада те кудове, свакако, онима који раде по цео дан. Што се грађевина сеоских путева и мостова тиче, дотичаће ће општине ту договорити радати. Дакле, сеоске школе и утрине имају се сматрати као опште добро. По што цео народ плаћа порез за њих, то је и право да које сви плаћају својина свију Давла, од сада гора неће бити начега — ни државни, ни иметовни, ни чиновнички, ни трговачки ни сељачки. Њу неће нико смети заграђивати, ни приступу забрањивати, на макар у градину не било ни десет грмова, и макар ју потребовали људи из других села и округа.

Сад, ако народ буде имао на уму, да ова три полугодишња талира замењују сва стара давња, рачунајући ту и свештени бар, да ће од сада задржавати себи све што му је било, да не бојећи се никакве десетке; да ће се слободно моћи изулучати и шумама и утрини; да се сва култура чиновницима укидају, а оне које влада нареди да ће плаћати — ако вели, буде узео у рачун ове разне користи — то ће надам се сваки пријати, да је три талира полугодишњег давња, с главе на главу, изумеренаја пореза која је вавида плаћана у Јевропи. Оно, ми ћемо видети да ли можемо са овим порезом све трошкове покривати. То је проба коју чинимо. На попу г дине, биће дужност управника финансија да покаже и мени, и совету и скупштини тачан рачун свају прихода и расхода.

Да би се, пак, и ова малена сума од три талира на по године разредила што је могуће праведније, на задолжително свију, и сиротиња и богаташа, своју љам под ниту књигу деветнаест и нежељених људи заједно са њиховим измљем. У осталим, сваки кмет ана пољко је сваки од његових општинара имао десетак да плаћа. Порез ће се, дакле, разредивати према овим књигама, али само разредивање неће вршити моја влада већ ће то бити посао старешина у свакој општини. Кметови ће се уопштати са овим књигама, упоредиће их са свачијом десетак, па ће у договору са канцеларима и судијама; наредити свакоме брату према стању љу, — а све — како не би сиротиња имала места да се тузи на неправду и долазила да ми досиђује са својим тужбама.

Ево нам, дакле, браћо и сестро, свију тих поједности, а сад хоћу да чујем шта ви мислите. По што полжити дагесту на ове законе ви ћете изабрати између себе најнеискусније, и дилете им пуномоћнија као нашим представницима, то да могу заједно са мном и државним савјетом учинити даље што треба... Оваква једна година света не може се састајати свако године без великих трошкова, али скупштинири кметови ја ја предлажем постоје у свима парламентарним државама и они су нам нужни*....

Са овим београд кнежевом, а посред одушевљених уопштина, заврши се ова седница скупштинска. Сутра дан било је нешто рада и одмора. Милош, окружен својом породицом, вишим свештенством, и државним великодостојаницима, председавао је овој скупштини Срба на сред једне огромне пољане. Тај је дан био одређен на читање уговора, а, кад је устав прочитан, изговорено је укупно си формулом закључења коју сви имају положити. Милош се задуле

* Харач је лична пореза коју у Турина плаћа сваки мушка какав од осам до осамдесет година; а чобур је такса од пошине која се плаћа од брака.

прва, понављајући од речи до речи дотичау формулу, а за тим је исто чинила пела скупштину, на један глас изговарајући: „у име свете Троице крстимо се“ и т. д.

Нето, ова је седница била обележена и једном значајном појавом. Неколико кнезова, који беху остали верни Милошу кроз последњу заверу, и допринели његову одржању, гласили су се, што Симићи и Петроновићи остају и даље у нашим позвајима. „На што је бити веран — говорили су они — кад се издајници награђују? А кад још видеше Стојана Симића у ложи кнежевој, у њима гледе ускипе. Они се скупе, позову главније кметове на својих округа, заузму место према Милошу, и стању вребати прилику да га ослове. Група је ова била бројно велика и држање јој је било претеће. Сведок један који нам овај приказ описује (кнежев лекар, доктор Куниберт) прича: како он у први мах није знао у чему је ствар, и почео се бојати какве несреће. Али брзо увиде шта се све то таче: Симић беше блед као смрт. И само да је кнез пустио да кнезину тужбу дигну, знао народни био је тако силан, расположење за устава тако једнодушно, да никаква снага човечија не би могла снасти непријатеља Милошева од светске овете. На срећу, чим до Милоша допреше праве речи: „о, господару издајници ти седе уз колено“ — он скочи и својим грмком гласом пресеке све. Људи покушаваше да дођу реч, али — узаша. Господар угути протест својих пријатеља, да би могао снасти најнеодрживијег од непријатеља му.

Једна друга епизода, која се не сме овде заборавити беше: предаја Милошу позлата које је ранија скупштина аутирала била. На предлог архиепископа, народна скупштина од 1834 год. акламацијом реши, да се господару поднесе на дар, једна златна сабља у дијамантима, а тако исто и један златан пехар! Оба ова предмета била су са ретком вештошћу израђена у Бечу. На корници од сабље биле су, у драгом камену, изрезане ове речи: „Својем милом Милошу Обреновићу, благодарна Србија!“ На дан 16-ог фебруара, или по прогласу устава, чим је Милош заузео место у ложи наше гомиле, њему приступе архиепископ, судије, и међу њима и Мисла Радојевић, најумеренији међу последње завере, и предаду му на кадишном јастучету, речену сабљу, пун пехар вина и леба и соли. Један савршено потчињени поздрав пратио је у беспраним хиперболама ову дубав Срба и давао изразе дотичним символикама: „Милости Господару (казало се ту) ми доносимо Вашој Светлости четири дара која одговарају нашим: со и леб, сабљу и пехар — со и леб за наше откупљено робље, које си ти хранио, сабљу за оружје које си ти посветио одбрани наше земље, а пехар за путир среће и спасења које си нам јуче подарио... Нека би Бог дао да аграда коју си Ти подигао буде трајна, као што је трајао драги камен ове сабље и пехара, и толико исто боји руке дуксе и зуба времена. Ми смо, господару, дубављу везани као што су со и леб једно с другим везани; па као год што се кал од наше овога вина не да раставити, тако се ни ми никада нећемо растајати с Тобом, ни с Твојом племенитом лозом, а тако исто ни Ти ни Твоја лоза од нас.“

Од своје стране Милош се захваљујући са истом топлином и завршује свој одговор овим речима: „ми можемо браћо, сви грешити, а ја сам грешко и још ћу грешити,

али смем рећи, да су намере моје ваља биле чисте и на добро земље управљене, а оне ће те увек и бити. Да бог да се овај леб који јадем и вино које јадем у отров претворило ако би се ја никад са знањем огрешио о дужности које имам. Ја желим само да се ми сви душом и срцем тако слажемо као што се слажу капи вина у овом пехару, а који ја и јајем у здравље народа и његове среће и напретка.“

(Наставиће се)

НАРОДНА БАНКА

Првакнеговина Народна Банка Краљевине Србије исплаћује, почевши од 1-ог Јула 1887-е, други и шести каматни купон са својих акција, свани купон са по динара 3.75.

Суме од 10 динара на више исплаћује златом.

Купони се подносе на исплату банчином одељењу за зајмове на залоге и оставе са списком, у који се по реду излажу и који подносилац потписује:

Списак издаје речено одељење бесплатно.

23. Јула 1887 год.

У Београду.

Управа народне банке.

ТРГОВИНА

Ставо пајада

Београд 2 Јула 1887 год:

Прешло је преко општинског кантара:	
Пшенице	6401 кила
Пшеничног брашна (збног) 14.971	"
Јечма	5282 "
Пасуља	1407 "
Коре брезова	644 "
Креча	11.780 "
Сена	6405 "
Ракије мене	7200 "
Свиње	1554 "
Кајсија	1458 "
Кромпира	181 "
Луна црна	106 "
Сира	201 "

Пшеница је плаћена по: 15.50 дина, пшенично брашно (збног) по 20.50 дина, јечма по 8 дина, пасуља — коре брезова по 9 дина, креча по 3.50 дина, сена по 3.75 дина, ракије мене по 20 дина, свиње по 85 дина, кајсије по 20 дина, кромпира по 5 дина, луна црна по 5 дина, сира по 50 дина.

ОБЈАВА

На дан 9 тек. мја. од 3 до 6 сати после подне, држаће се у канцеларији инжењерског одељења суда ово општинског јавна усмена диспутација за

оправку топицдерског друма код Бајлоновог парног млина, и израде једног пројекта испод истога.

Кауција за овај рад, полаже се при лиценцији у 110 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближа условија могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана у време канцеларско и при лиценцији.

Из седнице Суза општине београдске № 417.
3. Јула 1887 год. у Београду.

ОБЈАВА

На дан 10. тек. мес. од 3 до 6 сати после подне, држаће се у канцеларији инжењерског одељења суда ово општинског јавна усмена лиценција за оправку ћурице и друма водеће к новоме гробљу.

Кауција за овај рад, полаже се при лиценцији у 160 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближа условија могу се видети при поменутој канцеларији сваког радног дана у време канцеларско и при лиценцији.

Из седнице Суза општине Београдске № 543
3 Јула 1887 год. у Београду.

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању гољског имања општински је Одбор одредио, следеће казне за потраце, и то :

а) код страних жита и ливада за погажењ један квадратни метар 0-10 дина.

б) код кукуруза за један струк 0-20.

в) код винограда за један упроташени чокот 0-40 дина.

г) код блате квадратни метар 0-20 дина.

д) код вољика, пашњака и браника, од квадратног метра 0-10 дина.

Ово се јавља грађанству ради знања

Од стране општине вароши Београда 10 априла 1887 год. АБр. 229.

Због штампарских тегоба нису могли сви војнички спискови I, II и III позива на време изаћи Међу тим заостали табаци истих прилажу се овом броју наших новина.

Нашем непрежаљеном

ВАСИ А. ПОПОВИЋУ

бде. чин. главне кон-фоде.

давањено годишњи парастос у суботу 11 Јула т. год. у 9 часова пре подне у цркви Саборној.

Молимо сроднике и пријатеље да буду присутни овом тужном спомену.

ОЖАЛОШТЕНИ :

Мати: Персида А. Поповић

Брат: Јован А. Поповић

Сестра: Јелисав Т. Јевтић.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

БРАТСТВО.

3-ћа књига „Друштва Светога Саве“ изашла са овом садржином :

1. *Маркета девојка и Рајко војвода*, српска народна песма.
2. *Отаџбина*, прича, од М. Ђ. Милићевића.
3. *Велес* (и Демир Каница), е две слике, од Љуб. Ковачевића.
4. *Први српски песници*; две три црте за пихову карактеристику, од Ст. Новаковића.
5. *Прелеп*, са сликом, од Љуб. Ковачевића.
6. *Сима Пудманов*, од П. Срећковића.
7. *Борба за народност*, е нарочитим погледом на прошлост полабских Словена, Словинаца, Чеха и Срба од М. В. Радоњића.
8. *Свети Саво*, српска народна песма.
9. *Јужне границе Душанова царства*, од Димитрија С. Јовановића.
10. *„Дур делја и де Пантелија“*, прича из рата за слободу од М. Ђ. Милићевића.
11. *Охрид*, е 2 слике од Љ. К.
12. *Глиша Трлајуб*, књижевник српски, слика из прошлости, од Ђ. М. Бугарског.
13. *Солунски мир*, од П. Срећковића.
14. *Скадар*, са сликом од Љ. К.
15. *Ко крсно име слави ономе и понаже*, српска народна песма.
16. *Географско етнографско поглед Македоније и Старе Србије*, е картом, од М. С. Веселиновића.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Изашла је из штампе књига:

СПОЉАШЊИ ОДНОШАЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГА ВРЕМЕНА

ДРУГА КЊИГА

1860—1868

НАПИСАО

ЈОВ. РИСТИЋ.

У Београду у штампарији браће Шеније 1887.

Књига износи 58 штампаних таблица у 8 кн. Цена је износи три и по динари.

Садржина: I. Ново доба 1800—1862. II. Бомбардовање Београда 1862. III. Конференција у Калитици IV. Србија и Porta после бомбардовања Београда 1862—1864. V. Извршење капitulационог преговора. VI. Мали Зворник. VII. Србија и Румунија. VIII. Србија усамљена. IX. Прили дипломатски погледом Србије, да ослободи градове. X. Утицај аустро-пруског рата на балканско полуострво. XI. Србија и Грчка. XII. Србија захтева градове. XIII. Преговори између Русије и Француске о судбини балканског полуострва. XIV. Предаја градова.

Књига се ова може добити у књижарици Петра Турчића.

Нова књига и може се добити:

У КЊИЖАРИ ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА У БЕОГРАДУ

ДУШАНА ВАЛОЖИЋА У НИШУ

И СВИМА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

(КАРАЂОРЂЕ И МИЛОШ)

НАПИСАО

СЕН РЕНЕ-ТАЉАНДИЈЕ

ПРЕВЕО

Н. С. ЈОВАНОВИЋ — „АМЕРИКАНАЦ“

Од устанка на дахије 1804 до једренског мира 1830. На 12 кн 288 страна XVIII. Цена 2 динара; или 1. фбр. а. ред. а на 5 књига 1 бесилатно

Ова књига обухвата историју Србије од устанка на дахије 1804, до једренског мира 1830, и јесте најлепши споменик који је ичије перо икада јунаштву и мучеништву Србиновом изрезало.

Писац је књиге чувени научник француски Сен Рене Таљандије, човек, који се, истина после славног Ранкеа за Србију заинтересовао, а пре њега у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност мањим благом обдарио.

Надати се, доиста, да ће наш свет примити српски превод овог драгоценог дела са оном топлотом са којом је она од вреног аутора, „патљима непорима, победама и надама српског народа“ посвећена.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАТО ПИТАЊО ЈЕДНАНУ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРЕДНУ:

НА ГЛАВУ 6 ДИ.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3
НА СТРАНИ БИЛЕ НА ГОДИНУ . . . 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У БИЈУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. нара на време.
Преплату плаћају узгледом на издати
или су а се морате платити на предплаћу.
УЗГЛАВНИ И ПЛАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примљују се

ОБЈАВА

Према наређењу Г. команданта УП. пуковске команде окружне имају се рекрутовати сви младићи, који су у 1867 год. рођени.

Регрутна комисија почеће свој рад почетком августа ове године, и зато се позивају сви младићи како они, који су поменуте године рођени, тако и они који су досада нађени, да су привремено неспособни.

Комисији могу доћи и неспособни задругари регрутови, како би се њихова неспособност из рок службе рекрутове применила, те да се избегну жалбе на рад комисије.

Од суда општине београдске БЖ 2345-10 Јула 1887 год. у Београду.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Р А Д

Велика комисија на проучавање понуде и одговора
штампане београдске одговор, комисија
и сви делови — државне Б. Маја 1887 г.
у 5 часова са одгов. (по стеногра. белеш).

Писменим чланови комисије.

Председник комисије г. К. Алексић. Господо, држам да је време да почнемо. Нас има на окупу довољно, а ко дође доцније он ће продужити рад с нама.

По усвојењу општем обичају, прво је да нам г. делови прочита протокол прошлог састанка.

Делови: Главни. Ја ћу вам господе, прочитати само извод из записника прошлог састанка, а иначе има је на-
значат део рад, јер је штампан у годинама. (Чита протокол).

Председник г. Алексић. Има ли по шта да примети на овај протокол? (Нема).

Ја мислим господо, да овај протокол треба да оне-
рим ја и г. делови са својим потписима.

Хоче ли тако, или да га потпишу сви чланови
(Чује се: Оверите га).

Према одлуци господо, која је дошле, иако што
видите и из протокола прошлог састанка, све су понуде
штампане да шта имамо да благодаримо особито г. пред-
седнику општине за брзи рад у томе.

Штампане понуде, у којима сам ја навео, сви су
чланови комисије добила на Ђурђев дан, и од тог дана до
дanas мислим да је било довољно времена, да се са њима
упознамо и да већ можемо прећи на рад, те с тога сам
нас данас и позвао.

Међутим господо, ја држам, да је пуноко ишета да се
споразумемо о задатку, који нам је поставио и поверио.
Треба да прочитам још један пут ово писмо г. предсе-
дника општине, који нам је предао приликом обраћања ко-
мисије. Ту је обележен наш задатак и то у две тачке.

Прва је тачка да одговоримо, која је од поднетих
понука изабрала? — а друга је, да ли је и та изабрала по-
нула таква да ју наша општина са користи може примати
Ја нас господо, и сада молим, да се и ми према овоме
споразумемо, на који начин да приступимо раду, па да тај
задатак сарнимо.

Ово питање ја насам могло да ставим раније при
одређивању седнице на дневни ред, него имам на исто
сад да о тој говорим.

Молио би господо, ако има по шта о томе да говори
нека се јави за реч. Иначе ја би изишао са својим изнешењем.
Мијало Мијаловић. Ја би предложио, да се поделимо
у секције: у једну техничку, једну финансијску и једну
правну.

Чланови овог секције, нека се свога гледишта саопштају
проуче све понуде, и кад буду готови, нека свака секција
поднесе главном скупу свој изнешење и о томе на скупу
да се дебатује. т. ј. само о главној ствари. (Чује се:
врат добри).

П. председник комисије г. Алексић. Господо ја изнео
свој предлог. Ако би још не имало да изнесем такав пред-
лог, ја би та молио нека изнесе, а иначо да приступимо
оцењивању овога предлога.

Др. Лаз. Паву. Иначе, господо, да је изнешење са
овим састанком.

Ми смо сви добила штампане понуде, али иако од
нас нема никаква упоредна дата, на основу којих би могло
то понуде штудирати.

Ми имамо две понуде за осветљење гасом. Оне се знатно разликују једна од друге у цени. Кад би могли поднети немене понуде, да упоредимо са већ створеним установима других вароши, онда би могли видети, како треба да се и код нас уради.

Поско ће на овакав начин врло тешко ићи.

Кад обратимо пажњу на питања, која вам је председник понудио изнео, видимо да је питање у томе: да договоримо, која је од поднетих понуда најбоља.

Ми би сад могли да решимо, која је најбоља од поднетих понуда, па онда само на тој најбољој да се зауставимо и да њу провучемо и кажемо: да ли може да се усвоји или не може.

Питање би ово, господине, као што рекох ишло много брже и боље кад би имали упоредна дата, те да би колико толико могли упоредити цене, које нам се нуде, са ценама које постоје у другим местима и да ли су скупље или јефтиније према овоме ми можемо казати, је ли понуда тавна, да је можемо усвојити или не можемо; па ако упоређивањем, да је и та најбоља гора од оних, што су у сличним приликама у другим варошима усвојене, онда не смо примити.

Ми свакојак морамо мотивисати зашто примамо једну понуду или ако је не примамо за што је одбацујемо; а кад би могли имати, или та предходна упоређења, ми би онда казали; на основу плаћа она је цена велика и не може се примити и даље, на основу томе, што друге вароши имају овакве и овакве услове, а она поднети услови много су гори итд, не може се примити или обратно.

Делати се сада у секције, па да свака секција све понуде са свога гледишта штудира, држим да би радила у зајед.

Опет велим, да је најбоље да сад решимо, која је од поднетих понуда најбоља, па на којој да се зауставимо мало више и пошто је свестручно испитано, да решимо може ли се примити или не може.

Доласка г. Глазнички. Поводом овога предлога г. Пачуа, ја би вам изложио неке податке о коштању кубног метра воде, које сам ја покупио.

Податке за гасно осветљење нисам могао тачно да прикупи.

Међутим, оно што сам прикупио о водоводима и пазалима, мислим да ће вам бити довољно да се можете у тим питањима оријентисати. Дакле, да вам прво прочитам податке о водоводима, па онда о осветљењу; а о канализацији нисам могао још ништа прикупити.

По што се продаје 1 кубни метар воде у другим варошима, можете видети из ових десет примера:

Берлин троши много воде, али та ова кошта скупо. Он плаћа по 23.75 динар пара, дакле бавиу 24 п. дин. кубни метар. Берлинска вода није најбоља, а скупа је и е тога што је једно енгелско друштво имало концесију, па је после морала општина да одкупи водоводов на скупе новце; Еберсвуд има 80 хиљада становника, дакле колико ће Беттрад после 40 година имати. Он плаћа по 21 $\frac{1}{4}$ пару дин. 1 кл. воде.

Штутгарт има 119 хиљада становника и плаћа по 18.75 п. дин. кубни метар; Ахона има 104.155 становника и плаћа 1-си воде по 14.80 п. дин. а годишње има бруто

приход 300.700 динара; Минхен плаћа кубни метар по 6.25 п. дин. Дисендорф има 80.000 становника и плаћа кубни метар по 10 п. дин. — Брауншвајг има 66000 становника и плаћа кубни метар по 6.25 п. дин. а годишњи бруто приход износи 163.900 динара; — Хале на Сали има 60.400 становника, а плаћа 6 п. дин. кубни метар воде и има годишње бруто прихода 95000 дин. Касел има 50000 становника, плаћа по 21.10 п. дин. а годишњи бруто приход износи 157770 дин, и Дармштат има 108179 становника, плаћа један кубни метар по 23 дин пар. а годишње бруто приход износи 135000 д.

Каква је цена по овим варошима и колика су бруто приходи видели сте из наведеног а г. Јасенин тражи да му се гарантује годишњи бруто приход од 150 хиљада динара. Он нуди воду по 58 дин. пара. — Остала два поднута нуде кубни метар воде по скупљу цену. То је за водоводе.

За осветљење просејна је цена од кубног метра 20—25 динарских пара, а код нас траже 30 и 35 п. динарских.

Др. Ј. Пачу. У прилог овога: можемо у неколико и сад решити у начелу о понудама, па тек онда да приступимо проучавању.

Има један врло важан финансијски разлог код савју ових понуда, а то је гаранција.

Ка нисам и може бити да сам на погрешном путу, јер нисам стручан, али бар то могу да разумем, да оваква радња која подирује животне намирнице, извесно може и мора да донесе просвета, и онда не могу да разумем тражење гаранција од општине за ту ствар; јер та гаранција може да нанесе општини гране штете.

Посебне има и друге невоље код те гаранције. Понудач нам тражи гаранцију за приход од 150000 динара годишње, а то значи, ако он прими у радњи 90000 да би ми морали доплатити томе предузимачу ресто до 150000 дин. а да би се ово могло измирити ми би у том случају морали имати изворе, којима би толику цену осигурали.

Ја мислим кад ми осигурамо 150000 дин. прихода, онда шта ће нам концесија? Ја концесију могу да разумем само без разлике општег-ског, а под иначе повољним условима за општину. А кад ћемо ми да осигурамо, онда можемо и сами да изградимо. Кад ми имамо 150.000 динара да покрије трошкова за воду, нама је лако све то и сами да изградимо.

По томе ја мислим, да би финансијска страна била најбоље мерљива које су понуде најбоље. Један тражи гаранцију је 150300 дин. годишње, други ето хиљада, трећи 30000. Ако усвојимо начелом да сматрамо као најбољу ону, код које је гаранција најмања, онда је најбоља она, која тражи најмању гаранцију; а ако усвојимо да не дамо гаранцију, онда не можемо примити ни једну.

Питање оно о гаранцији врло је важно и ја не знам да ли га је општина проучила и са чим мисли да гарантује тај приход. Ја би могао г. председника општине да ми одговорим.

Г. Председник општине. Ја мислим господине, да је све да питање г. председника коменје најбољи одговор да г. Мијајло П. Мијајловић. Г. председник је ставио питање, на какав би се начин штудирали ове понуде и т.

Мијајковић је одговорио и предложио, на сесије; и сад може бити питање о томе, да ли да се штудира у секцији или у пленуму.

То треба прво да расправимо, а ако нађемо, да се у секцији штудира, онда да видимо да колико ћемо секција имати да ли на финансијску, правну, техничку и санитетску.

А што се тиче овога, што г. Др. Пачу напомену, да би се могле свестрано ове понуде изучити, треба да знамо да ли, да их можемо сравнити са радњама извршеним по другим европским варошима; — таквих дана ми имамо доста имати из Тенишара, Павчела и т. д. или из француске и других земаља и стоје нам на услузи. Кад г. председник затражи ја ћу му их дати.

Г. Мијајко П. Мијајковић. То исто ја сам хтео да кажем. Што се тиче питања о гаранцији, оно зависи, да се доцније расправља.

Сад има да се расправља прво питање: на који начин, да се изврши штудирања ових понуда, а после ће се прећи на друга питања.

Г. Ђоца Ђорђевић. Предлог г. Мише Мијајковића врло је поделан. Не можемо ми сад решавати, која је понуда најбоља, јер за то сада немамо основице према којој би то ценили.

Оно што је г. Глазанаћ прочитао већ би могло нешто користити, а г. г. финансијете би нам назвали за колико година то треба да се ради и плаћа и према томе би тек могли да о свима понудама решавимо, кад би се исте у секцијама консултирали по предлогу г. Мијајковића.

Г. Мијајко Вујић. Поводом предлога г. Мијајковића и г. Пачуа могу да кажем, да се ми не можемо усудити у претрес овога. Што се мене тиче, мени се чини, да финансијско питање није за сад најпречићеније је техничка страна, и држим да се финансијско испитивање не може одвојити од техничког.

Ми морамо имати прво података о потрошњи воде, на тек онда долази питање о гаранцији. Без тих података не може се ништа ни решавати и за то би ја био да се не делимо у секције, него да радимо сви заједно овако у пленуму.

Г. Др. Љаз Пачу. Ја ћу бити кратак. Остајем опет при томе, да је финансијска страна највижнија. Нема сумње, да је техничка и техничка страна, али тек на другом месту, јер кад хоћу да направим кућу, онда долази прво оно, што је главно: „*Condicio sine qua non*“ — *неопходно*.

Немојте господо забораваити, да ми апсолутно никаквих података не можемо имати, о томе, колико ће се воде трошити. Ово што дају екације данас, то не вреди ништа, јер не може да неже никада да бар мора из сграђеног подвода воду узимати.

Требао би да постоје законска наређења да сваки мора да веже своју кућу са водоводом. Кад то буде, онда ћемо знати, која ће се количина воде уносити у вароши и знаћи би колико би те воде приходило кроз канале; знаћи би и количину нечистоће, која неминовно мора да се произведе и кроз канале да се спроведе. Кад би таква законски утврђена наређења имали, онда би имали података за ову велику ствар; а иначе, ако ово не буде, онда нам је сам рачун узалудан.

Ја не видим на који начин ћемо ми да гарантујемо зградама 150.000 дина годишње; а кад би имали о томе нарочито законско наређење које би свакога обавезало да своју воду неже са водоводом, онда би у самој тој обавези имали гаранције, и не би нико тражио какву другу гаранцију.

Дакле ја би био мишљења да ми предходно у пленуму радимо, и држам, да је то одговор на питање г. председника комисије.

Г. Мијајковић предлаже да се поделимо у секције, а ја предлажем да прво радимо у пленуму, па ћемо после видети, да ли ће нам нужно бити то делене или неће.

Г. Мијајко П. Мијајковић. Ја ћу господа да објасним мој предлог, а да одговорам оној госпођи, која каже да нам не требају секције.

Мојим предлогом да се поделимо у секције, ја писам искључиво решавање у пленуму, не на против њим се иде на то, да се све спреми што треба у секцијама за што брже решавање у пленуму. Секције ће скупити све податке за воду и све нужне ствари и подиће их пленуму и тада ће сваки човек био он стручан или прост грађанин моћи да реши ово питање са далеко већом свешћу на ма та питања била и техничка.

Дакле са овога узрока ја мислим и остајем при томе да се поделимо у секције, само то делене да не буде суштинско.

Сад да одговорим г. Пачуу на оно, што каже, да финансијско питање долази на прво место и да техничка питања немају велика утицаја. Он сам даје материјала да се противно мисли.

Он нам каже да треба знати количину воде и т. д. дакле све оно што зависи од техничке стране, јер пре него се реши хоће ли да платимо толико воде и толику суму, треба прво да знамо: колико ће требати воде на онда да ли треба толико да платимо, — дакле баш из тога истог разлога преча је техничка страна од финансијске и ја са свим уићам да је говор г. Мише Вујића као човека од заната сасвим коректан у томе, да финансијско питање није на првом месту.

Г. Председник општине. Из говора г. Пачуа излази ако се не варах, да би ове понуде требало оцењивати по гаранцијама, које су оне тражиле и разуме се то би била најлакша страна за оцену, јер се да скоро општини и види се јасно, шта једна, а шта друга тражи; — и даље г. Пачу позива и е тога убеђења, да општина није у стању дати гаранције, дакле да се према томе не може примити ни једна понуда, која тражи гаранције.

Ако је заиста збела то мишљење г. Пачуа, ја би у име општине казао, да општина, кад је прописала овај начин концесије за подмирење својих потреба није сметала са уна да се може тражити и гаранција општинска и држим да не би требало говорити да општина није у стању дати гаранције.

Општина је главно да те потребе подмири, па ако буде потребно и жртва за подмирење остали она ће их платити и припућена ће бити да их тражи док их није.

Дакле држим да не би требало оцењивати понуде по

гаранцијама, него по свестраним условима који се траже т. ј. и по техничким, економским правилима и т. д.

Г. Председник комисије. Мени је госпођо намера била са овим предлогом, да се споразумемо о што бољем начину како би постигли најбољи резултат нашег рада; а по што је питање, које је пред нама, тешко то на сам избор начина није лак.

У осталим ја држим, да само има два питања, која нам треба решити.

Г. Мијајловић мисли, да би требало ова питања предходно да дођу пред стручни одбор, а г. Пачу мисли да треба да решимо све у пленуму. Међу тим, и сам г. Пачу који заступа ово мишљење казао је да није требало и пленум да решава оно што решавају и секције.

И ја заиста одобрявам и држим мишљење г. Пачуа, да ми не можемо решавати ово питање по ономе, што је у понуду само, него са погледом још и на много што шта.

Ми овде немамо ни теоретара ни практичара а немамо ни канала ни водовода, на који би нам било познато шта треба да радимо. Ми госпођо морамо признати, да немамо инструмената за тај задатак, на нам због тога треба и инвентарија са стране. Треба нам да читаво усвојимо и остала дата, по којима су се остале вароши управљале које су ове послове свршили. Мени је то пало на ум и ја сам се пре неколико дана разговарао са бившим председником г. Владаном и он ми је казао, да има у општинској библиотеци свога. Ја сам казао г. Владану, да све то знајеш али због краткотрајности преписа то се није могао изписати.

Према наведеном, и према томе, што је ово питање од врло велике важности, ја држим да не треба да хитамо. Треба најпре да се упознамо и да проучим, јавно су други радилци у овим стварима и да као стручни људи добро познамо како ћемо свој суд по овоме дати општини, како је не би наводили на штету.

У тој целин бољег штудирања држим и од своје стране да би требало да усвојимо предлог госп. Мијајловића, да се поделимо у секције да оне пикује сва дата и да нам поднесу опширан реферат, на основу кога ће се моћи базирати наше даље мишљење и онда ћемо опет све то у пленуму промудурати и решити. Оно, што они кажу у том реферату не ће бити обавезно за нас да морамо и усвојити, али на сваки начин биће боље ако се ова питања у секције промудурају јер 5—6 људи боље ће промудурати сваку поједину ствар, него сви овано у пленуму.

Моје је дакле мишљење да усвојимо предлог г. Мијајловића с тим, да секције имају задатак да нам о свакој понуди писмено поднесу мишљење своје о опшности чему се размишљамо. (Тако је).

Г. Делегата Гласнич. Ове су понуде госпођо штампане и сваке која их је упоређивао мотам је од прилике видети шта нам која дје. Ја сам сразнио ове три понуде о водоводима и на основу свога што сам нашао, могао би казати, која је најбоља. Но да би се ово питање још темељитије решило и ја сам да се поделимо у секције и усвојим мишљење г. Мијајловића.

Г. Мх. Вујић. Како сам ја схватио предлог г. Пачуа ја сам разумео, да је он ишао на то, да ми сада одмах

решимо која је од ових понуда, најбоља, на нашој да се зау- ставимо. Али према чему можемо то да оценимо и да решимо која је најбоља? Да ли према цени, или према гаранцији? Или како? Ја држим да то не можемо сад решити без тачнијег испитивања, и то ме је руководило да кажем да је просто немогуће да се прими предлог његов. —

Г. Др. Д. Пачу. Ради објаснења само још једну реч. Г. Световић је казао као напомену као да сам се ја изразило да општина није кадра дати гаранције. Може бити да сам се случајно тако изразило, али није ми намера била да тако кажем. Шта више ја не знам да ли има који год прече питање наша општина на решењу по што је питање о водоводима и о канализацији. То је Београду прено потребно, јер Београд има врло негодне услове за одражање што је један део вароши подведен, где се легу болестивне: што су нам водоводи такви, да се свагда туку на чесмама рад воде; што се они јавни канали што их имамо издвајају пред саму варош и то се пузничном нечистоћом и т. д. Дакле, и ја сматрам да су ова питања преко потребна и сваки човек, и никако не мислим да нисмо кадри дати гаранцију за та предузећа јер би то било исто што и признати, да нисмо кадри — финансијски — решити ова прена питања. По питање је само да ли у овим да дамо гаранцију или какву гаранцију да дамо и је ли мудро да дајемо гаранцију овакву или овакву? О томе треба размислити добро. У осталим, о томе нећу више да говорим, но и ако ће надо спорјаје или овај хитан посао, и ја усвајам предлог г. Мише Михајловића да се поделимо на секције, и ако мислим да сваки од нас који је читао ове понуде, које су нам штампане предите, може и сада казати која од њих збога и која неваља и на којој се можемо зауставити. Јер, ја на пример не могу никак примати са свога санитетског гледишта понуду која каже: „доводим у варош воду филтрирану, но не гарантујем за то, да ће бити филтрирана тако, да ће бити чиста и здрава.“ Такву понуду ми не можемо ни у оцену да узмемо. — У осталим, да прекратим даља говор слажем се и ја са предлогом г. Михајловића. Нека ствар, дуже тече, нека се свестраније испита, да ниједан понуђач не може казати да смо његову понуду, на каква била прекратили преко колоса.

Г. Мх. П. Михајловић. Г. Гласнич је учинио једну велику услугу целој комисији што је почео да сразњује ове понуде са ованим условима и предузећима у другим европским варошима. Из таквог срањања може да се ухвати, како површно посматрање у ованим ваљким стварима може да доведе до погрешних закључака. Он је и. п. споменуо понуду г. Јасинског и казао како је његова понуда најбоља. На први поглед тако је, али треба видети мрежу водовода његових. Његова је мрежа распрострањена на 6—7 главних улица и он хоће 6—7 улица да снабде водоводом а остале да остану на чесмама које имамо. Ето то је најбољи пример како може човек да се превари кад дубље ствар не проучи. Дакле, кад су сви говорници пристали на мој предлог, мислим да не би требало више говорити о овој ствари, него да гласимо. (Чује се: Не треба гласити. Сви смо за секције).

Г. Председник. Примате да госпођо, предлог за секције (Примамо). Онда кад смо то у начелу примили онда треба да решимо колико секција да буде и која ћемо лица

уести (Чује се: да). Ја мислим да изберемо једну техничку и једну финансијску секцију (Прима се). Ако хоћете и једну санитарску, која би била спојена са техничком. (Прима се).

Г. М. Кретић. Према свему овоме што је дебатовано до сада и пошто се постига споразум да се поделимо на секције, моје је мишљење да је главно да техничка секција сарни свој посао најпре и што брже, а после а финансијској и санитарској страни оне ствари можемо и овде у плануу говорити. Јер ако се сад одма поделимо на техничку, финансијску, и санитарску па и правничку секцију свака би та секција могла да ради за себе нешто што се не би слагало са осталим. Стога мислим кад нам техничка секција поднесе свој извештај онда ћемо моћи заједнички у плануу да решимо и ова остала питања. (Чује се: то је решено).

Г. Председник. Молим вас да се не враћамо на ствар која је решена. Пристајим смо на две секције: техничку у којој ће и саветити бити заступљен, и финансијску. Ове две секције стојаће снажн јавно у свези једна с другом и треба ће да раде у једно време и свака се свог стручног гледишта да нам поднесе своје мишљење о ствари.

Г. Др. Џаза Пачу. Оно што је рекао г. Председник мислио сам и ја да изјавим. Разуме се да ће комисије оне, или као што смо их назвали секције, бити у додиру и радити заједнички, па ће свој рад довести у плануу пред нас и у којој се не би тамо постига споразум, решење се ствар овде у плануу. Иначе не би се имало у плануу шта ни да ради. Мислим да је тачан предлог г. Мијановића и био, који је усвојен.

Г. Ник. Ђорђевић. Ја мислим не само да би било добро, него је јавно у интересу саме ствари, да свака од ових секција засебно ствар провучу и нешта са свога стручног гледишта. То је јесте задатак сваке секције. Кад свака секција тако ствар проучи и поднесе извештај онда ће се заједнички разматрати о целом питању са својим гледишта. Секције не морају бити сагласне у оцена појединих, понуда. Једна секција може и, пр. поднети извештај да је понуда г. Јасиског практична и најбоља са техничке стране али друга секција може казати да та понуда није повољна са стране финансијске. Свака секција има са свога гледишта да поднесе извештај о свакој понуди. То је моје мишљење (Чује се: Тако је).

Г. М. П. Милановић. Та то је јасна ствар и не треба да се дебатује о томе. Разуме се да ће секције комуницирати једна с другом и свака по својој струци дати мишљења о понудама. Нена се лабуре секције, а оне ће наћи пута а начини како ће тој свој посао извршити.

Г. В. Марковић. Ја бих хтео да приметим само ово: по што се поделимо у секције, а знамо сви да су оне врло хитне ствари, то, да се не би дуже задржавали, држим да би се знатно олакшило посао кад би се знало у којим границама треба да се крећемо, и како желимо да извршимо сваки посао. Јер ако и, пр. хоћемо да употребимо сваку воду онда би могли да узмемо понуду о набавци те воде, а ако нећемо ту воду онда не би требало ни да се задржавамо на таквој понуди. Тиме би се посао убрзао и убрзао.

Г. С. Јосифић. Ја мислим да је то немогуће да се овде пронаше како ће секције радити. Ова је ствар

толико важна, да свака секција са свога гледишта има да каже шта треба да буде, без обзира на коштање. И кад то будемо утврдили онда ћемо видети шта нам се нуди и како ће она што се нуди да раде. Дакле, у техничком одсеку углавном, шта има да се ради и како да се уради па онда ћемо разговарати како и на који начин да се изврши, а о томе ће имати да каже своју реч одсек финансијски, где ће бити и правнаша.

Г. М. Кретић. Молим господо, још један пут да поворим оно што сам напред казао. Ја сам потпуно уверен да је подлога целом овом нашем раду техничка страна самог питања. С тога, опет кажем, да треба пре свега техничка секција да нам да све оне податке који су нам потребни па после у плануу да решимо све друго. Овде се не тиче финансијске организације наше, него се тиче цене коштања наше воде, и т. д. Онда кад утврдимо све што нам треба да урадимо и како ће то да урадимо, лако ће мо финансијску организацију извести. Ја се даље потпуно слажем са г. Јосифићем и другима који су у том смислу говорили.

Г. Ник. Ђорђевић. И ја бих се сложио с тим, кад би цео ове комисије била те да она прописује техничке услове и на основу тих услова да има да се створи конкуренција за понуђаче. Али није о томе питање. Ова комисија има задатак тај да да реч о неким поднетим понудама. Техничка секција ове комисије имаће да посматра те поднете понуде с техничке стране јесу ли добре и корисне а финансијска са финансијске стране. По говору г. Јосифића изгледа као да ће ова комисија имати да реши о условима и да каже на пр. ми хоћемо овозможити обим канала и т. д. Не. Она то неми да решавати; него има да каже само: то је су то оне понуде које су нам поднете добре и која је од њих најбоља и та је та тавла да се може усвојити са користишћу за општину? То се тржили да нас.

Г. М. Бујац. И ја мислим занаси да је овде техничка страна најважнија, као што је и г. Кретић поменуо. Г. Пачу рече кад правимо кућу прво питамо па цену. И то је без сумње важна ствар — али кад човек прави кућу он пре свега начина или како да је прави. Општања за ова предузећа своја која су сада пред нама на оцени, није напред начинања извесан план и прописала услове него је расписала стечај да се понуди па ова предузећа под условима како ми хоће. С тога мислим да је овде сада техничка страна у овим предузећима општинским најважнија и најпреча ствар, која треба стручно и свестрано да се оцени, и да се види може ли се општина на основу оваквих понуда, наше имамо, извршити у погодбе и у саме грађевине.

Г. С. Јосифић. Г. Никола Ђорђевић рече, да ми не можемо овде ништа друго да решимо него да кажемо само јесу ли оне понуде добре или неју? Ако је само то наш задатак, онда ми можемо с места казати: да се ове понуде одбаце. Сам онај узрок што га је поменуо г. Пачу што се каже у понуди ја ћу вам изнотрати воду но ако није добра да не одговарам, довољан је и одвише да такву понуду с места одбадишмо. Зато ја држим да неће бити наш задатак да просто прегледамо понуде него и да дамо мишљење о целој ствари онако како нама наметне засеца и како ми налажимо да ће бити добро и најкорисније за општину и све нас.

Г. Мих. П. Михайлов. Ја бих предложио једну ствар г. председнице, а то је оно: да оставимо секцијама да оне раде како нију за добро. Сва је она дисциплина узавуђа и јавна. Дакле предлажем да ставите ствар на гласине.

Г. Председник. Ја видим да има мало неспоразума између нас. Сви смо за секције, само је питање да ли најпре техничка да ради на онда финансијска? Ја мислим да је најбоље да оне раде у исто време. Ако је нужно да једна другу сачека — она ће и то урадити, а ми ћемо свакојако чекати док обе не сврше свој задатак. За то држим да о томе не би требало даље говорити. (Не треба).

Онда сад је на реду да изберемо чланове секција.

Г. Др. Ђаза Пачу. Молим за реч. Тиче се рада са свих секција. Г. Дозанаћ је покренуо једно питање од велике хигијенске важности. Он је покренуо питање о квалитету воде и истражао мишљење, да треба стручна секција и о томе да већа. На жалост то тако не стоји према расписаном конкурс, где није условљен квалитет воде и према стављеном питању председничтва односно ових понуда. То је врло жалосно по ове наше предузеће и ја би молио ако о томе можемо добити обавештениа.

Г. Председник. Господе, ја немам је ли сад zgodno да пре него што свршимо избор чланова за обе секције, да кажемо, али свакојако држим да треба и једној и другој секцији да дамо упуштања шта очекујемо од њих; да ли ће се она кретати само у овом кругу питања која се у понудама налазе или ће да ваку са свог стручног гледишта и то назву ћемо и, пр. воду да имамо. Ја држим да то може да каже и комисија њена секција. Ми имамо о понудама да дамо реч. Имамо понуду за воду, и имамо дужност да кажемо је ли понуда добра и ако је добра је ли корисна да се може примити. Ако нађемо да је добра изађемо разлог; ако ниђемо да није онда морамо казати зашто, и наравно разлог може бити и тај што је понуђена вода савска а не изворела... али свакојако о томе можемо дати своје мишљење са свога гледишта.

Г. Пред. општине Св. Николајевић. Што се тиче самога питања о квалитету воде која би била боља и која би била примљена — у тој ствари г. доктор Пачу нередила није од мене. Он је дужи у општини него ја. Кад сам ја дошао у општину, добио ове понуде питао сам се од мах да ли је одбор дошао до закључка хоће ли воду савску или изворску. Питао сам и тражио акта о томе и нисам могао наћи никакво дефинитивно закључка. Господа из одбора која су овде нека не погреша ако грешим. Нашао сам само да је расписан конкурс и остављено понуђачима да се у својим понудама држе ове или оне воде. Изгледа по неким индикацијама да је већина одборена и ако није дошла до дефинитивног решења у један мах била расположена за то да се може употребити савска вода или изворска. То ми изгледа једно студа што сам разговарао са неким од одборника, који су то потврђивали, а друго што су неки од понуђача у неколико сам могао разгледати понуде заместа и понудили највишу савску воду. Дакле мислим да се и господа из комисије и секције могу упуштати у та питања о квалитету воде а свакојако постављено питање на које ова комисија има да одговори тако

је широко да у њ може стати и тај одговор са стручног гледишта важеће. Понуђачи пак и сами кажу ако Београд хоће савску воду онда по то и по то, а ако ће изворску онда по то и по то. С тога и комисија може о обема водама да говори и у опште да каже шта је боље и прорачунаје. (Чује се: Тако је. Да бирамо секције).

Г. Мих. Ђорђевић. Ако ће се доцније говорити о томе шта комисија жели и на што специјална треба да обраћа пажњу, онда ја би имао да говорим о томе како одбор гледа на изворску а како на савску воду (Чује се: о томе ћемо говорити доцније).

Г. Председник. Ја мислим да изберемо најпре чланове за секције а после да кажемо шта би секције имале да раде. (Усваја се)

Хоћете предложити чланове или да питамо списак (Чује се: кандидатирате по списку)

Мислим да бирамо најпре чланове за техничку комисију. (Прима се)

Г. Мих. П. Михайлов. Ја држим да у ту комисију треба да уђе један лекар, један хемичар, један механичар, један грађевинар и један електричар. (Чује се: може и по два).

Г. Председник. Давље примате то? (Прима се) Онда да узмемо за ту секцију г. г. Дозанаћа, Керића, Дим. Стојановића, К. Алковића, Др Пачу, К. Главићу, Милу Марковића, Влад. Марковића, Милу П. Мијалковића. — То је девет. (Прима се)

За секцију финансијску да узмемо г. г. М. Бујића, Ђор. Ж. Ђорђевића, Ник. Ђорђевића, Косту Петровића, Ј. Антуду, Ј. Крашковића, Мелана Павловића и Мих. Кретића. Свега осам. (Прима се)

Сад господа ако држите да је нужно да поред онога што смо већ говорили да дамо секцијама још какво нарочито наређење односно њиховог рада. (Чује се: није нужно).

Г. Ђ. Ж. Ђорђевић. Зајиста ја држим да то није нужно него да треба оставити секцијама да саме раде како на најбоље нају, јер, господа, прописивати о чему да се ради и како да се ради то је техничка ствар. (Чује се: Не треба — само што брже нек раде)

Г. Председник. Г. председник општине предао ми је данас оријенталне понуде са документима и ја ћу их ставити секцији на расположење. Осим тога молим г. секретара општинског да изађе у библиотеку општинској све ствари које стоје у вези са овим питањима.

С овим смо данашња састања свршила. —

Закључен светаниј у 8 часова по подне.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Седница општ. одбора, која је била заказана за среду 8-ог а. м., није се могла држати због недовољног броја одборника.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ЈЕВРОПСКИ ПИЛАТИ

НАД

Србијом и њеним делима.

(A little reply to the big author of „The present position of European politics“ in the „Fortnightly Review“)

(ПОШТИЊЕ)

Једном на чисто са неприданим дипломатским копијама прижиригелом исхода српског војног похода на Бугаре, — са, управо, *Кевенхилерском* тајнама *самоничке* нам судбине — време би било да се, бар на овој хартији, растанемо са тако приом и болном успоменом. И ми би то драге воље одмах учинили — учинили би (вероватно) из властитих и највише роднијих побуда — али, над смо, изававши *дипломатским* писањем у *Инглеској*, горку чашу устима пренили, и ред и образ иште, да ју *српски* „до два непијемо!“

Дакле, пре него би извели спо прав, у почетку још обећало, мерило и огледало суверенне Србије, и дотакли се оних мучних и пробних момента у коме се ово исто *данашње* колесо њено јавља као перла, јер *потапна*, слика и целина, ми се могло одужити и закључном чини и јиновје *бугарске* му епизоде. Тај последњи, по нашем тврдом успелу и најмеродавнији, лист и за општу али нарочито за пресудну, оцену српско-бугарског рата, то је: баш *сам* српско-бугарски мир потпиан у Букарешту 19-ог Фебруара (3-ег марта) 1886 год.

Да! *букарешки мир*! да заа ли срећа јавна и њему у део паде! Горостасни значај законска му члана, који, у свега две или три прете, констатова *status quo ante bellum* у најбуквалнијем смислу те формуле — стипулисана најстужији повратак стања рату предходећег, стања, чак и *зачетих односа* — по што Србија није, по жељи Турске и Бугарске, хтела претјати ни га овај *прав* мар који садржи у себи обичну пријатељских односа — велим — тај законски глас мира, и прави му значај, пагуби се, као и много шта, у овој светској бури и олуји која се беше дигла на Србију услед саме објаве рата, па која је (ољу) на) бесила и *после* по што је она (Србија) сила дипломатског притиска целе Јевропе, нарочито пак, претњама суседне јој Аустрије, у Букарешту подлегла.

Него, ако века нема, као надгробна плоча ладичи и тења, стена још једвако покрива закључни акт српско-бугарске трагедије, није за то и на њој из-

резани патине „једини и јединствени члан“ („article seul et unique“) мање красноречив сведок историји! Свакако, *прво* питање које пред сваког озбиљног, од јевропских новина заведеног, читаоца српско-бугарских догађаја искочити мора, то је: *од куда овакав, бугарски, исход мира, после онаког, савничког, исхода ратног?* Зна се, да, од како је и света и века, да је *победилац* диктирао *побеђеноме* оно своје вечно „*va victis*“ — „*тешко побеђенима*“ — али овде, не само да од свега тога ни трага нема, него, баш на против, видимо улоге изврнуте. Рањена у најнежнију јој перлу народну, у образу и српском повоју, у ономе од векова *имени јуначком*, Србија је у Букарешту говорила с руком на балчаку, као што је својим супримама и напорима новим одговарала: *va victori!* — „*тешко победнику!*“ Она је, допста, а не Бугарска, диктирала букарешки мир!

Ну, збиља, како је то било, и могло да буде? Да ли није каква *већа* сила ту узела ствар Србије у своје руке, те, рецимо, у Букарешту иза ћећа „побеђене стране“, „победнику“ неспину показивала? Не, допста, и на против; ако се коме на рачун мира претило, ако се коме у току букарешких преговора *песница* показивала, то се није могло тидати Бугарске, те највеће мазе деветнајстог века, већ оне исте несретне Србије којој, на међдану, „саванници“ и „пријатељи“ искривају као *целати*, а на дивану јој суде као Пилати. Ово *правил* нарочито вреди за ону силу јевропску за коју је цео свет држао, да стоји *иза* Србије; и да, не само да јој не да провадне, и последњи *сливничког* неуспеха искуси, него, да јој у интимној тајности пружа и моралних и материјалних средстава за обнову рата, за што *скорији* „*реваниш*“, за што крвавију освету Савинице. Наравно, да би така политика једне велике силе, кад би се допста на делу оснивала, могла па и морала имати застрашавајуће дејство на тако новоскопаног а непрекаћеног „јунака“ једног као што је *сливнички*, па и нагонити га, зар, да потпише и најсрамнији мир; али, да се не би довека у заблудама живело, треба да *пзађе* једном дело на *видео*, да се у јасној и несумњивој светлости *покаже* како је Аустрија, — и то не она Аустрија која у лицу свога Биселаена над Сливничом *ликује* и „јунака“ њеног, Батенберга, у Совији триумфално дочекује, већ — она Аустрија за коју се држи да у лицу свога Кевенхилера војни неуспех Србије дипломатском акцијом потири, и „побеђену“ страну из „победних“ чељусти изабавља? Велимо, крајње је време, да се види: *нако* је *баш* та „ак-претек-

вица? Е, то је мало по теже питање, али се и на њ одговорити мора. Први је узрок томе неочекиваном појаву *српског* порека, а на име, тај: што је Србија, осећајући *целокупну* *моралну* *воју* *спату* на поглед,*) а с правом бојећи се да Славиница не остане последња реч у њеном рачуну с Бугарима, природно шла на обнову рата, и, евидентно, побегава заључак сваког мира. Не могав пак утећи од силног, у алу и свом питању најбоље осведоченог, „пријатељства“ Аустроје — оснажене још сложним притиском оне Јевропе која после оде на мобилизацију *Грчку*, без и шке покори разоружа и пући отера њену војску — велимо — руковођен — талим побудама, Србија је сасвим природно тражила сваку могућу заштиту противу заључнога мира. Немајући, пак, нигде стварна ослонаца — ни мајући га чак више ни у првоу клану Кен изазеру — да се колико толико Јевропи — дупре, она се хватала и за сламке формалности. Так, на примр, она је изјављала: да не може да непосредно прег вара о миру са самом Бугарском, и то не само да то, што та конвенција није свој госа већ султаним насил, него и зато, што је *Турска погрешно*, али и не изјављива, у *рату учествовала*. Источна Румелија је по још постојећем уговору берлинском, *турска* провинција; њена војска, по истом уговору је турска царска војска, а та је војска дежила и претегла на Славиницу а вему дозвољу цара у *Стамбулу*. То је *прв. српско*, али паравио то није *главно*, узрок искренућу Мадидици у Бугарешту — појави Турчина ази леба Бугарина.

Прави узрок томе факту, то је, ни мапе ни нине него, *страх* Бугара од новог војничког огледа, од обнове рата, са прибраном, мало боље по на Славиници заступљеном Србијом — *страх* — који они и више нису умели савити**), али који су најочитије обележавали потражив и формалне заштите у Турска.

Ту заштити они су формално и добила, у виду већ поменути *војне компензије*, а коју су они платили не само моралним, политичким, повишењем већ и материјалним, *територијалним*, уступцима у Родону и Крдазлијама. Одговарајући награда, али боље рећи наплата за оване жртве, имала је бити Бугарима гола вера и нада: да би Србија, ако би полова на њих завојштола, изала рачувати и са Турцима и њиховом

сплом. Ово, до душе, та конвенција и не би, зар, такву једну пробу издржала. Бар ми, Срби, нисмо онда мислили, нити данас мислимо, да би Турци, у слушају обнове рата изашао из лење му узлоге гледања и *смерка* како се „*Баури*“ бију; али нама и није овде главно да покажемо што би Турци радили, и да ли би они онако исто похитали са извршењем *дужности* тачка конвенције као што похиташе са *правним* заужењем Родона и Крдазија, него да на најсигурнијем могућем кантару, у овом случају на букурешком кантару мира, измерно и по-беђиона и побешеног!

Дакле, *од куда* то за у Бугарешту, главну *дистрибуцију*, реч води „побеђена“ Србија а не „победитеља“ Бугарска? Одговор је, да нас у Србији бар, брао проет, и он гласи: *отуда*, и за то, што *ми* (Срби) *као* *земља* и *народ*, *ниси* *смо* *били* *побеђени*, *ниси* *се* *сматрало* *за* *побеђене* *у* *овоме* *рату* *с* *Бугарија*. Ако ишта, ми смо онда мислили, и и сада мислимо, да је наша Србија, и ако за милијун мања од уједињене Бугарске са Румелијом, *војнички* *јача* од њих обадвоје, и да је колико јуче била, а колико данас кадра, да се за Славиницу Велбауждом одужи. Признајемо, дојста, да смо код јучерање раје турске у Бугарској напали на много већи отпор но што смо се надали; признајемо, да су они при покушај и напад наш на Софију, лакоумно предузет са само тридесет хиљада војске, односно са *истеком* *праве* *убојне* *ефективне* *ове* *земље*, на Славиници одбили; признајемо, на послетку, да су Бугари својим ниротским успехом не сјајно али тек, потради сјајне успехе тимочке нам војске на Видину; — али, да су нас Бугари у овоме рату, оно што г. Дил каже „победили“ („conquered“), то не само да није истина него је *најжрдунија* *лаж* која је икада у свет протрла и за готове се паре продата!

Јест, и далеко од тога да се у Бугарешту потврди оно што се цезоме свету на Славиници учинило — да је, на име, тамо Србија пала а не само једна мала војска њена без успеха прошла — већмо, далеко од тога, букурешки мир излази и као достојан одјек самог ратног јека, као верни печат ратне историје онолике колико је било. Јер, ваља знати, да и у ситним а не само у крупним пртама овај рат спада међу најчудноватије ратове у историји света. *То је рат* *у* *коме* *је* *„побеђени“* *и* *урадио* *више* *земљишта* *и* *отео* *више* *трофеја* *и* *зарибио* *више* *непријатеља* *но* *победилац*! — Шта би, на пример рекли суверени Французи, да су каквом срећом њихови борци 1870-те у место Седана имали Славиницу? да је главна вој-

*) Јер је докда, као што смо видели, само једну шаку своје војске у борбу посла.

**) Види одређене бугарске списе: али управо тужбо и изложбама: што Србија неће мира, него само трожи аракција да се *било* *спречи*! Дале, овај јавни претстава Бугарске на руски предлог „разоружању“, предлог, који је Србија одмах одбацила. И, најзад, *својом* *и* *политичко* *дошло* *буксула* „*Дабаренски* *Нејер*“ у *ка* *лика* *се* *слика* *у* *поборност* *„олимпијски* *јулака“* *вред* *огледаком* *новог* *рата*.

ска њихова, у место што се на белгијској граници дава онколити и на предају нагнати, да је у потпуном реду одступила Ренеу из Вердену, и не могућству задржавајући непријатеља, вукла на се сваке остале Фравлуске? Или, да ли би њихов Жил-Фавр и помишљао да иде у Бизмарков дозор, решимо у часу, кад би се у рукама немачког победиоца налазио само један француски Пирот — један решимо Штрасбург — док би се у рукама каквог француског Лешјанна налазио читав округ преко Рајне? Дале, да ли би и сам Бизмарк као паметан човек сматрао себе за победиоца у рату у коме би његов непријатељ бројао два па и три пута више заробљеника но он, и у коме би он, као Ватенберг у Пироту, пред Међународном Војном Комисијом, морао признати: „да нема да покаже ни једног јединог убојног трофеја,“ док се, међу тим, у рукама противника налазе, осим неких хиљада пушјака и осам његових и то баш Крупових, топова? Не дошта — на против. Ми видимо да и после Седана, и после ове страхотне катастрфе значајне наполеонове силе и армије, један Жил-Фавр високо главу држи и у име народне Фравлуске гордо објављује: „да нема ни једну стопу своје земље ни један камен немих градова.“

Дакле, хоћемо да кажемо, кад се један народ не да и за побеђена не признаје и после такве пропасти једне као што је седанска — гди нестаје са позорнице, тако рећи читаве једне силе и државе, гди полазе оруђе једна огромна војска са целим апаратом и материјалом убојним, са толиким ђеверезима, маршалима и, најзад, са самим царем и цету. Више и од тога, кад се иста земља настављајући рат и после такве једве несреће, и месецима га водеће, не признаје за побеђену пре и што јој је источни бедем Меп пао, Шанан па Лоран пропао, Бурбаки у Швајцарску пребегли и најзад сам Париз клоуно и капитулирао — јест — кад се једна земља све докле за побеђену не признаје — та зар да се да у слабост један народ који је само (његовим изразом да се послужимо) „депу“ своју из касарне у бој послао; а и да ли „депу“ ипсу му била на Славници побијена него само, потрешом команданата, одбијена, и која су се још окићена трофејима какве непријатељ ни на Пироту није и мао стећи, тачни поткрепљења у потпуном реду новачица.....

Василину, букарешки мир само у толико није верни одјек ратног јака у колико, од Јевропе приписује Србија није могла ставити још који услов своје примирењу; јер, да је Србија, не кажемо као Бугарска, имала каквог Мадрида поред себе него

само да није имала каквог Кевенхилера иза себе, Бугари би, према уступима г. Мијатовића потписали: и трговачки уговор и неодољиву везу железничку, и попраћај Брегова, на чак и повраћај оног јединог трофеја ах плачкашког *туземног злата широтског*, које су они, на срамоту лека и човештва, а на поругу свога православа, скинули са једне немоћне светиве. Овако, Србија је морала свести своју букарешку реч на један једини члан мира. Она се морала задовољити са том, привидно малеом али у истини великом, улогом: што је она тај члан „сливничкоме јунаку“ диктирала, и што јој је он примио оваку какву ју је она (Србија) изконценговала, стилисала и ултиматски му позагала, а не онако како г. Дзяк о рату говори.

Ну, сад још да се упитамо: од куда толика кураж, па чак и *држот*, у Србије на зелену стопу букарешку? Зар није то она иста Србија — која је пристала на примирје пре бугарске страве и тиме виртуално признала надмоћ противника? Зар није то иста Србија која, ако није тражила а ово није одбила, Кевенхилерову „помоћ“ и, истина се протеестом али тек, пристала да, према одлуци „Међународне Војне Комисије“ и „рачуну који је она водила о бугарским победама,“ *прва* понуче своју — војску са непријатељског земљишта? — питаћете, зар то није та иста Србија? *Ндије!* нит је могла бити. Једну су Србију имали Бугари пред собом на Сливници, и све до примирја, а *другу* су имали пред собом у Букарешту, и то ма да се има баш ништа у позитиву њеној променило није. Војнички узета, Сливница је доиста Сливница — ни мање ни више по неуспех одавсина. Од те исте Сливнице сваки Србин и данас превени; али само та румен не долази од страха из осведочења: е је Бугарин бољи јунак од њега, већ од проста стиди: *што ја је рачун излао у рату са горим од себе!* Наравно, ствар се објашњава оном старом постојиним српском: „и два лоша доста за Милоша“ — тачно: што се тај неуспех десно не Србији већ, *једном*, сватонски предвиђеном, корпусу њеном, а у дуелу са удруженом Бугаријом и Румелијом. Онога дана пак, када је Србија устала и па Бугаре пошла, када је њена престолнина по примеру, али не модрна Беча већ, класична Рима свога војводу дочекала — када је, у место да подлегне страху националном, зауставља бесарске каруце и од пара „Frieden, Frieden“ (мира мира) тражи,⁹⁹ кад у ме-

⁹⁹ Јер тако је некако гласило кохенски преговор.

¹⁰⁰ Види поштанске Белгија 1866 год. војско Садоне а пре новиса мира.

ето тога она високо заставу држи, и као и цела земља, све синове на војску опрема — јест — кад је Србија, напрегнув све своје снаге, само у долини *Нишаве* саставила *пат пута* већу силу од савишних — сачу — и по квалитету и по квантитету равну оној која се у првој рату 1876 с Турцима мерила — велим — кад је Србија све то учинила, те околна кољика је у *ствар* стала на меџану, онда зар може бити чудо што је *онаку* реч водила на дивану?

Ако питате, дакле, ко је закључно букарешки мир? — ко је и учинио да тај мир буде, и носи име „букарешки“ а не „софијски“, као што су Бугари у савишничку њихову успију били, па ни „чариградски“ као што су Турци предлагали — одговор гласи: *Србија*, допета, али не савишничка већ *целокупна* *нагодна* *Србија*!.. Букарешки мир садржи само један јединствени члан — *article seul et uni-que* — али питање није колико је зачак у једном уговору мира, већ *ко* је и макар једну једину ставио на папир? Ту једну букарешку тачку није, допета, могло издиктирати тридесет хиљада српске савишничке војске али су ју — *факт* стоји висок као брег, а тврђ као кремен — издиктирали: *сто и педесет хиљада, осветнички наоружаних на Софију напавених, бајснети српских!!!*

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

париском „Солоју“

Петроград 11 јула и. п. 1887.

Политички хоризонт почео се овде невадно облачити. Независна штампана баца дрвље и камење на Немачку и Инглезску. „Новоје Време“ води формалан рат противу шпијуна кнеза Визмарка; док „Московске Вједомости“ отворено прете „да ће потражити Инглеze тамо негде у Ниџију.“ У исто време објављује се у званичним сразмама, да је Немачка могла имати прета и у прекој смрти херојског Скобелџина, као и у болести која у маа што не умори г. Каткова. Милијун војника које Русија може, у случају рата, победно противуставити немачком Берлину, броје се овде са јавном демонстративношћу. На целој западној граници отворила се племенска борба — жена по исада. Страсти и мржње за које се држало до се у се угасиле ево се понова распаљују. Рус, Пољаци и Јевреји гледају се душмански, и чекају само час кидања, па да један другог поједа. У остаоим, као да је на реду и неко ново груписање између оних крвнич-

ких племена. Тако на пример, Пољаци, који су до јуче били најжешћи непријатељи руски и највернији савезници немачки, ево их где пред *племенским* интересима савишности угушују властите политичке страсти и приближују се својој браћи Русима. На тај начин Немач постаје прави и општа нишан намирених Руса и Пољака. Што се Јевреја тиче, они, пре свом заостављању у Немачкој нагњу Пруској, налазећи зар, да их тамо ипак мање бију по у Русији, као што их мање мрзе по у Пољској.

У Петрограду, за овај парочити тренутак, два озбиљна питања зашљају политичке и војничке кругове, а та су питања: *бугарско* и *мисирско*.

Мисир изгледа на први поглед да се тиче само Француске и Инглеzске; али не треба дуго штудирати па се уверити: да и Русија има највишег интереса да одржи неутралност суецког канала. То којим цар Александар II-ги, онако заћат великим унутарним реформама, изгубио је из вида овај стовни интерес и пустио Инглеzе да пре дванаест година, путем откупа каналских акција добију првагу у Мисир у скину с престола његова кедива. Сад се Александар III-ћи унео да поправи ту погрешку. Он је већ и *по порави*, противан Инглеzској али јој неће дати да се докона суецца канала, и за то, што би искључива власт Инглеzа над тим воденим путем затворила пролаз руским лађама чиме би се нанео смртни удар посеобинама руским у Тихом Океану. П-зната је ствар, да је сам садашњег цара Александра III-ег, *напор* и *ширење* Русије у Азији а не као паранце Катарине; освајања у Јевропи. Преко Туркестана Русија већ држи у својим рукама пут за Ниџију, као што преко Кавказа има пут у Персију. Исто тако она, у долини Кулџе и на горњем басену Амура, прози Катају — и може врло лако доћи до њенога Пекина. Најзад, преко притежбина јој на Пацифику она влада над Јапаном и може отуда пружити руку великој јој савезници прекоморској, *америчкој* *републици*.

Међу тим, једини пут којим наше лађе могу општити са Владивостоком, Петровлавовским и Николајеним, као и са обалама Амура и Сазалина, то је: *Суецки канал*. Од слободна пролаза овим каналом, и онет велимо, зависи цела будућност Русије на Истоку. А колико је сама Одеса вајде видела од великог дела Лесенсоног, довољно је на карту погледати на се и уверити: да је та корист већа по и једне вароши у свету.

Дакле, даје се појмити за што се Русија тако упорио охуштре инглеzском присвајању Мисира. Али,

ако мислѣмо питање и може да олакојеђује наше дипломате, *бугарско* питање из из које истерује! Вама је познато како су Бугари, пркосећи претњама и забранама Русије, једногласно прогласили новог кнеза. Нити ту треба бити велики пророк на погодити: да се та ствар неће тако свршити. Ни Јевропа неће тај избор лако одобрити, а Русија га неће одобрити никако.

Ма каквим се особинама одликовао млади принц саксонски, кога изабраше у Тринову, он ће, у очима Александра III, имати три мане: 1 во, што је Немца од порекла; 2 го, што је угодан Инглиској, и 3-ће, што су га прогласили људи које, с правом или не, тек, Русија сматра као одметнике. И ту сад може настати један од два случаја: или ће изабрани кнез примити круну, и онда његов дознак у Софију изазива оружано мешање Русије на Балкану; или ће се мудро одрећи тако омање почасти, и онда имамо грађански рат у Бугарској, што опет значај, дознак Руса у Софију. Дакле, хоћу да кажем, спољна ситуација је веома озбиљна....

Унутра, — на дневниме је реду реакција противу скоро свим политичких и јероталонских уступака покојнога и либералнога Александра III-ег. Више нема ни старе слободе у штампани, ни самоуправе у администрацији ни толеранције у религији. Поштом се сваки час каже, азију, при свој смотрености уредника им, права земљот се, као ота у Ресову и Таганрогу, сузбијају, а све што није православно сузбија. Тако, на пример, Јермени једна се трије на где, а они који су имали права трговине и настављања у горе поменуто две вароши Ростову и Таганрогу сада ће то право изгубити и из истих бити протерани. Исто тако Јермени се киве на сваком кораку док је, међутим, прави рат глашан протестантима и расколницима. У Ливонији нарочито жесток се бој бије. Један експрешни указ наређује да се суду предаду сви аутерански попови који су вршили протестантску пропаганду. Питање је међу тим, да ли има и једнога од њих који се за тако п-што не би могао онугужити на п осудити. Ствар се таче непосредно и оних попова који су печтавали православне са протестантима, или само и пуштали у своје цркве лаца православне вере. И сад само ваља помислити, да смо можда и на прагу каквог великог рата са Немачком....

ТРГОВИНА

Стање пазара

Београд, 11 Јула 1887 год:

Прешло је преко општинског кавтара:

Шенице	6461	кнаа
Шеничног брашна (дебелог)	14971	"
Јечма	5282	"
Пасуља	1407	"
Коре брезове	644	"
Креча	11780	"
Сева	6405	"
Ракије меле	7200	"
Свиње	153	"
Кајсија	1458	"
Кромпира	181	"
Лува прва	105	"
Сира	201	"

Шеница је плаћена по: 15-50 ден., шенично браш. (дебелог) по 20-50 ден., јечма по 6 ден., пасуља — коре брезове по 9 ден., преча по 3-53 ден., сева по 3-75 ден., ракије меле по 20 ден., свиње по 85 ден., кајсије по 20 ден., кромпира по 5 ден., лува прва по 5 ден., сира по 50 ден.

ОГЛАС

Тражи се једна кућа под кирјују за женску терацијску школу, одмах или од пдућег Митровадана. А, узимама: Кесријотовај, Цариградској, Краља Милана до двора, Скопњанској, Два јаблана, Косовској, Ковданој и улици на Мариневој п-јаци.

Кућа треба да има: четир дозодно простране, високе и светле, собе за ученице. Једну са кавирију једну или две за саучатеље и азију доста програту.

Ко би имао такону кућу за издавање и на наше гошћина нека се пријави пододбору школском у терацијској школи.

Из седнице пододбора терацијске опш. школе 8. Јула 1887 год. Бр. 24. Београд.

ОБЈАВА

Према члаву 5-ом закона о чувању пољског имања општинско је Одбор одредио, следеће казне за погнине, и то:

а) код стрмиче жита и ливаца за погажени један квадратни метар 0-10 ден.

б) код кукуруза за један струг 0-20.

в) код винограда за један упроташени чокот 0-40 ден.

г) код блате квадратни метар 0-20 ден.

д) код вољака, пашака и браника, од квадратног метра 0-10 ден.

Ово се јавља грађанству ради знања

Од стране општине вароши Београда 10 априла 1887 год. АБр. 229.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ВРЕДНОСТ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКОУ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРЕДЊИ:

НА ГОДШТУ 6 ДИ.
НА ПОЛУ ГОДШТУ 3
ОД СТРАНЕ НЕКАЈ НА ГОДШТУ . . . 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласила 6 дин. нара од прсте.

Претплату која слази уреднишћу на оваквој
око 50% а он користи уреднишћу на 10%.

УРЕДНИШЋУ НЕ ВРАЋАЈ СЕ

Неплаћена писма не примају се

ОБЈАВА

Према наређењу Г. команданта VII. пуковске команде окружне имају се рекрутовати сви младићи, који су у 1887 год. рођени.

Регрутна комисија почеће свој рад почетком августа ове године, и зато се позивају сви младићи како они, који су поменуто године рођени, тако и они који су до сада нађени, да су привремено неспособни.

Комисији могу доћи и неспособни задругари регрутови, како би се њихова неспособност на рок службе рекрутове применила, те да се избегну жалбе на рад комисије.

Од суда општине београдске БМ 2345 10 Јула 1887 год. у Београду.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ

Веласке комисије на основу општинских београдских стечајних поднесених понуда за редовног начелника и советничког варашко.

Председништво београдске општине, писмом својим од 10. Априла тек год. умозило је поднесу комисију, коју је општински одбор у својој седници од 11. Марта тек. год. изабрао, за оцену поднесених понуда за водоводе, осветљење и изградњу, да даде своје комитетне одговоре на следећа два питања:

1.) Која је од приложених понуда најбоља? и

2.) Да ли је и та најбоља понуда тавна, да ју наша општина с користишћу примати може?

Огромна важност саме ствари због које је ова комисија и изабрала, налагала јој је, да потражи најповољнији начин, којим би могла свој задатак најбоље испунити; с тога је на својој првој седници одржано 10. Априла тек. год., одмах прешла претресу питања: на који начин да се приступи проучавању и оцењивању поднесених понуда? и, после дуже дебате, решила је, једногласно: да се ради поднијеж и бржег проучавања, предходно све понуде као манускриптни штампани, и то, само у довољно примерана, колико је потребно за укупан број чланова комисије и општинског одбора. Штампана да се изврши под надзором општинског председништва а слог за тим ухвати.

Пошто су понуде одштампане и члановима комисије разасlane, састала се комисија по други пут 5. Маја тек. године. На овој другој седници, комисија је после дуже дебатована решила: да се из њене средине, ради бржег вршења повереног задатка, изберу две секције: једна техничко-лекарска и друга финансијско-правничка, и изабрала је у прву секцију: Г. Г. 1.) Косту Алексића професора вел. школе, 2.) Симу Лозанића професора вел. школе, 3.) Љубомира Клапића професора вел. школе, 4.) Дим. Стојановића глав. инспектора, 5.) Милу П. Михајловића начелника минист. народне привреде, 6.) Др Л. Пачу шефа општ. декарта, 7.) М. Мариновића инжењера, 8.) Владу Марковића инжењера, и 9.) Косту Главића професора велике школе, — а у другу: Г. Г. 1.) Ђоку Ђорђевића професора вел. школе, 2.) Др М. Вујића проф. вел. школе, 3.) Косту Петровића члана апелације, 4.) М. Кретића ин-спектора минист. грађевина, 5.) Јону Кремановића трговца 6.) Н. Ђорђевића трговца, 7.) М. А. Павловића трговца, 8.) Јована Антулу трговца, станајим у задатак: да проуче и оцене поднесене понуде, једна са техничко-хигијенског, а друга са финансијско-правничког гледишта, и да јој по савршеном послу поднесу реферат на основу којег би ова одговорила на постављена јој питања од стране председништва београдске општине.

Поменутој секцији, онет, да би извршиле поверени им посао што потпуније, морале су да састављају табеларне упоредне прегледе савију поднесених понуда, да прибављају податке потребне за њихово тачно оцењивање, као и о цени воде, гаса и т. д. у другим варошима, које су у Београду најважније, и на послетку, да проучавају комисије и све услове под којима су слична предузећа грађена у осталој земљи. Онај је посао захтевао много времена и труда (јер нужан податак нису били спремени, по свих секција морале прибављати из разних разглед-

них дела и списа), и, кад је свршен, приступило се проучавању поднесених понуда, при чему се увидело: да ће бити најбоље да се у одговарању на постављена питања дати реда који је одређен бројем понуда поднесених за поједине радове. Према томе, одговориле комисија прво односно водовода — јер су за њега поднеле три понуде — за тим односно осветљена — за које су поднеле две понуде — и на последњу односно канализације. Дакле

2.

О ВОДОВОДИМА.

Да би се на два горња питања одговорило односно понуда за водове, онако, како су она од стране општ. председништва постављена, требало је да су понуђачи поднели техничке основе, то јест: план са детаљним описом и тачним техничким условима, по чему би се могле понуде потпуно оцењивати и између себе срачунавати. Али, како се у свима трима понудама за водове говори о техничкој страни само у опште и то, тако мало и неодређено, да се то није могло ни употребити за оцењивање, била је комисија приморана да оцени поднесене понуде углавном са погледом на њихову хигијенску и економичну страну.

Да се у понудама говори о техничкој страни водова врло мало и неодређено, може се свима лако уверити из опис чланова у појединим понудама, који се на то односе и које ћемо ми овде навести:

Тако, г. Фине и другоз из Брисла, у својој понуди веде:

У чл. 2. „Друштво ће снабдевати варош Бечном водом, било из Саве или Дунава, било из ма ког другог извора који би се признао да даје воду добре врсте по вољи друштва, али с одобреном вароши.“

У чл. 3. „Цриљене воде ће се подићи у текућој води тако, да се у крију устајања вода неће моћи признати. Ако се вода буде уздигла у реци, овда ће се филтрирати.“

У чл. 4. „Вода ће се уцрпавати из резервоара на потребишаву, што ће се вршити помоћу парних шмркова.“

У чл. 5. „Резервоари ће бити издани или метални, према избору закупца. Резервоари ће се поставити тако да вода буде могла достигати до кровова кућа, који су на највишим тачкама вароши, по што се високи прогута упили на десет (10) метара изнад земље.“

У чл. 6. „Друштво ће изградити канализацију које је потребно за доношење воде у варош и за растурање.“

Варошки водоводи ће се изградити испод јавних путева. Мрежа водова ће се изградити одмах у главним водоводима, према приложеном плану.

Ја то је друштво инак дужно, да изгради водовод и тако, испод јавних путева, гди то није предвиђено у поменутом плану онда кад добије поруку било од стране вароши, било од приватних лица која би му осигурава дневну потрошњу од најмање једног кубног метра на десет (50) метара дужине нових водова, који се имају изградити.“

У чл. 10. „Водоводи ће бити од ливеног гвожђа; систем снајања ће се подиети варош на одобрење.“

Водоводи ће се опробати диноструким притиском од оног који се обично употребљава.

Њихов ће пречник бити тачнији, како би био довољан за потрошњу воде јавних и приватних претплата.“

У чл. 11. „Све изсталације, машине, резервоари, водоводи и разгранца изградити ће се према вештачким правилима.“

У чл. 12. „Друштво ће морати располагати свјим инст. лазијама тако, да може снабдевати како за разне јавне потребе, тако и за приватне станове најмање педесет (50) литара воде дневно на сваког становника, с тим, да је ова количина воде од почетка па на даље утврђена најмање две хиљае (2000) кубних метара дневно.“

Генерал Јасински из Брисла у својој понуди веде:

„Наша приватна водоводна мрежа, састављена је из два из једног главног водоводног канала и више секундарних и терцијерних канала, тако, да са два у почетку износи укупно нешто више од двадесет километара. Ова приватна мрежа у целини својој уздигнута је тако, да се може увећати и гранати према потребама, које будућност вароши Београда изискивала буде.“

Наве машина, наши филтратори и наши резервоари јесу од најсавршеније системе, и биће тако стабилни, да ће бити у стању да даду у времену од 24 сата једну количину воде од шест хиљада кубних метара (6.000 м³) и то са врло малим измешањем, која је количина воде свакојкога значајна према екстензивности водоводне мреже.“

Тачна организација овога предузећа почива на најновијим и најсавршенијим системима ове врсте, опслужба водом, биће дакле, онако исто савршена, као год и ова вароши Београда која се слободно може поносити својим водоводима.

„Ради преговора са општинском вароши Београда на основу горњих правилина, ја стављам на располагање:“

„Потпуно план за снабдевање водом, који се има да изврши.“

„Један пројект уговора, у коме су међусобне обавезе *cablés des charges*“ и т. д. — дакле — он нуди техничке услове тек онда, кад му се прили финансијска основа.

Г. Мале из Париза у својој понуди веде:

У чл. 2. „Вода ће се узети из Саве понаше жеље и биће филтрирана. Поверљива што филтрира у филтровима баче 0-25 мет. на кубни метар воде извучен за 24 сата.“

„По што тај услов буде попуњен, концесинари неће више одговарати на какву воду.“

„Варош се извесно обавезује да предузме све нужне мере да се изгубити чистоћа воде.“

„Ако би Београд доцније пронашао изворе са довољно воде да снабдевају варош, ова ће моћи да их спроведе по свој вољи било до резервоара, било до шмркова (шпринг) концесинари ће тада бити обавезани да замене цове са своју воду.“

У чл. 4. „Концесинари се обавезују да на земљишту које им варош уступа подићу о свој третику и на свој ризик:“

14. Ширвовање усисивање (aspirations).

24. Фалтрове према овом што је речено у чл. 2.

34. Шпринове.

44. Подретачке машине.

54. Водене убациваче (ref-lements).

64. резервоаре и то најмање два довољно велика да у њих стане бар један пут и по толико воде, колико варош дневно троши.

74. Сироводне цеви од ливеног гвожђа (en fonte) по свима главнијим правцима вароши и од прилике на двадесет пет километара дужине." И

У чл. 10. „Они ће бити дужни да одржавају филтрове у добром стању, али не примају на се обавезу да јачају да ће сва вода узета из реке бити добро филтрирана. У том случају они ће одговорити само за наменштање филтрова под условима предвиђеним овим уговором.

„Концесионари ће чинити све што им је могуће да вода буде што чистија и што свежија.“

Као што сваки може врло лако увидети, све је ово речено тако нејасно и неопређено да би општина веома тешко могла спорити са концесионарима због разних тумачења постојећих чланака концесије; ако би се ма која погрешка примала,

Пра оцењивању и међусобним савњавању понуди за водовод, с погледом на хигијену и економску страну, имала смо у виду:

I. Какоћу воде, а хигијенског гледишта;

II. Цену воде са хигијенског гледишта;

III. Величину водоводне мреже са хигијенског и економског гледишта; и

IV. Финансијски поглед на гаранцију.

I.

Што се тиче најбоље воде имамо да кажемо ово: при решавању питања, која ће се вода употребити за један модеран водовод, највише се обазре на услове који треба да су испуњени, па да вода буде добра за пиће. Ово питање решено је науком и практиком у корист изворне и подземне воде.

Ма се овде нећемо упуштати у доказивање онога што напоменуемо о квалитету воде, али сматрамо за своју дужност да наведемо неколико факта из којих ће се моћи уверити о томе и нестручњаци. Тако:

Један од најважнијих услова које мора да испуни вода па да буде добра вода за пиће, јесте: да јој температура није изложена великим променама и да не прелази 15°C.

Изворне и дубоке подземне воде, јесу редовно добре пијаће воде, оне великом одговарају свима условима и служе најчешће као пијаће воде. Оне су највише употребљене за варошке водоводе, као што ћемо мало ниже показати.

Да је питање о томе која је вода боља за пиће и у пракси решено у корист изворне и подземне воде, може се и сваки лако уверити из следећег:

1.) Што су Римљани као врли искусни у овој ствари, доводили изворну воду из даљине од 80 и више километара и ако Рим лежи на обалима реке Тибера;

2.) Што су Римљани и Турци доводили у Београд изворну воду и ако овај лежи на обалама Дунава и Саве;

3.) Што су велике вароши: Беч, Минхен, Франкфурт на Мајни и још многе друге њима сличне, доводили изворну воду из врло велике даљине, са огромним жртвама, и ако леже све поред великих река, и ако су многе од њих имале већ водоводе са речном водом;

4.) Што у Немачкој од преко 621. вароши од којих, свака има више од 5000 становника — употребљују речну воду само њих 26, а све остале на броју 595, изворну или подземну, и ако највећи број овак вароши лежи крај већих и мањих река, међу којима има исто тако чистих као што је и наша Сава;

5.) Што од 52. велике вароши у Немачкој, Аустрији, и Швајцарској — од којих, свака има више од 12 хиљада становника — које су саградиле велике водоводе, употребљују филтрирану речну воду само њих 12, а 40 изворну или подземну. И ове су вароши прибегле речној води тек, пошто су им остали неуспешни сви покушаји да дођу до добре изворне или подземне воде.

Што су Римљани доводили изворну воду из врло великих даљина — преко 80 километара! — што модерне вароши такође доводе изворну воду из даљине од сто и неколико километара (као што је то Беч учинио) или употребљују подземну воду; што од 621 немачке вароши, њих 591 употребљују изворну и подземну а само 26. речну воду, и што од 52. велике немачке, аустријске и швајцарске вароши, које имају велике водоводе, употребљују само њих 12 филтрирану речну а 40 изворну и подземну воду, јесте само за то; што и најбоље пречишћена речна вода не може никад бити стаљно оно што је изворна или дубока подземна вода, које једино могу имати све услове добре воде за пиће.

Према свему овоме мора бити свакоме јасно: да савска вода не може бити никад оно исто што је изворна и дубока подземна, па да она заузима треће а изворна прво место.

II.

Што се тиче цене воде са хигијенског гледишта имамо да кажемо ово:

Грађевини „модерних“ водовода, иде се нарочито на то, да се што више воде троши, јер је она једино од најпотребнијих средстава за живот и одржање чистоте а тиме и здравља. По што је пак увек најмање честоће, а тиме и највише болести, баш тамо где има најмање богатства треба више из тим, да се сиротињи даде сва потребна вода бесплатно а осталим грађанима, по што нижијој цени. Ниска цена и могућност да се вода може наплатити у свако доба прилику су још за већу употребу водовода, а тиме и за поштовање свега онога што се са хигијенског гледишта највише очекује од сваког модерног водовода без разлике.

Има вароши у којима се троши од 100 до 200 литара воде на душу у 24 сата, а са хигијенског је гледишта све боље, што је већа потрошња. Ово се пак — као што смо већ напоменули — може постићи само онда кад је вода јефтина.

III.

Што се тиче дужине водоводне мреже са хигијенског и економског гледишта, имамо да кажемо ово:

Горе смо већ напоменули да се грађевини модерних водовода иде на то: да се што више воде троши.

Да би пак потрошња воде била што је могуће већа, треба имати осим јединице воде још и довољно велику водоводну мрежу, или би сваки грађанин једне вароши дошао у згодан положај, да што више воде потроши, — да су довољно водоводне цеве пружене кроз што више улица. — Потрошња утиче и на цену воде и то тако, да је цена све мања, што је потрошња већа, и обратно. Пошто потрошња стоји у управној размери са дужином водоводне мреже а у обрнутој са ценом воде, то из овог излази да и цена воде, под иначе једнаким условима, зависи од дужине водоводних цеву. (Наравно ово важи само за насељене улице).

Што се тиче финансијског погледа на гаранцију имамо да важимо ово:

Тражити искључиво право за продавање воде, дакле, за продавање једног животног средства, без кога неможе бити ни једна кућа, и тражити од општине да гарантује на таквом предузећу ма и једну шару прихода, не да се по нашем мишљењу исплати, јер највећа гаранција и велика добит, лежи већ у самом датом, искључивом праву продавања једног овихог средства за живот. Ово је исто тако, као кад би београдски хлебари тражили од општине гаранцију да ће продавати сваки дан по 20 или 30 хиљада хлебова. — На наши хлебари не само да то од општине не траже, но пристају да им она такмира хлебач, само да би сачували своје сопствену искључиво право продавања тог средства за живот.

Пошто смо, са обзиром на све ово што смо горе под I, II, III, и IV изнели подробно проучали сваки поједини члан понуда за водоводе, које су поднели: г. г. Фини и другова из Брисла, Јасеники из Брисла и П. Мале и другова из Париза, дошли смо до тврдог уверења: да су све три понуде, без разлике, врло рђаве, и да би београдска општина извршила нуд собом право самоубијство и у хигијеском и у финансијском погледу, ако би ма коју од њих прихватила. Ми неможемо дакле, ни једну од њих препоручити, но предлажемо, да све три, без сваког даљег преговарања одбаци, а све зашто:

А.) Што нам сва три понуђача нуде на првом месту савску воду, којој би морали прибави теи онда, кад би се потпуно доказало, да у околини Београда нема довољно изворне и подземне воде; па и тада опет, само за јавне потребе а не и за пиће. А шта мисли о савској води и сам г. Мале један од понуђача, види се најбоље из чл. 2. пројекта његове концесије који гласи:

„Вода ће се узети из Саве површне жељезнице и биће филтрирана. Потрошња што филтрира у филтравима биће 0.25 мет. на кубни метар воде извучен за 24 сата“

Пошто тај услов буде изнуђен, концесионари не ће више одговарати на каквоју воду.

Варом се изречно објављује да предузме све нужне мере да се заштити чистоћа воде.“

Петина г. Мале вели у „овоме члану на завршетку и ово:

„Ако би Београд доцније пронашао изворе са довољно воде да снабдевају варош, она ће моћи да их испроведе

по својој вољи, било до резервоара, било до ширмова (реш-рес); концесионари ће тада бити обавезни да замене њоме савску воду.“

Ово је пак врло важно и значајно, преведено на прост језик: да београдска општина мора утрошити коју стотину хиљада динара на хлањање и довођење изворне или подземне воде, ако би била рада, да је г. Мале уотребри место савске. Од прилике то исто мисли и г. Јасеники јер и он у својој завршетној 8. члану вели ово:

„Ако би општина, услед радова и истраживања, које би она предузела или наредила да се предузму под њеном одговорношћу и на њен трошак, — пронашла какав други извор воде, који би био довољан, да се варијантним водом снабде, а вода би била чиста и питка. — Концесионар се објављује да уотребри уз доду у толико, у колико неби пронашао за њега нужност да подиже нове и скупе инсталације мимо ових, које су предвиђене у понуди.“

Осим суме за хватање изворне и подземне воде, морала би општина трошити сваке године по неколико десетина хиљада динара на довођење те воде у г. Малеве резервоаре.

Међу тим г. Мале не води никакву рачуна о томе што би та вода тада стајала мање, будући је неби морао из Саве дивати и филтровати, јер не говори нигде о смањивању цене, кад би такав случај наступио.

Из овога излази са свим јасно: да би београдска општина морала поднети врло велике жртве, ако би хтеда да јој се доцније вода савска замени изворном, односно подземном, или у кратко речено, београђани би били приморани да троше савску воду за сво време концесије.

У члану 10. вели г. Мале између осталог и ово:

„Они ће бити дужни да одржавају филтрове у добром стању, али не примају на се обавезу да јамче, да ће сва вода узета из реке бити добро филтрирана.“

У том погледу она ће одговарати само за намештање филтрова под условима предвиђеним овим уговором.

Концесионари ће чинити све што ни је могуће да вода буде што чистија и што свежија.“

О филтравима рекао је толико, колико и ништа, а и ово би могло изазвати напад спорова ако би се његова понуда прихватила.

Члан 10 морамо да обележимо као нешто, што ваљада изјавио у свету није нуђено у сличним приликама.

В.) Што је просечна цена 1^м воде за приватне — а и за општину и државу — код сва три понуђача врло велика.

Да је просечна цена 1^м воде за приватне врло велика, моћиће се сваки најбоље уверити кад срвнија цени наших понуђача, са ценама једног кубног метра воде у 11 различитимемачић, плајадарских и француских вароши које су по броју становништва најближе Београду — а неке од њих имају и мање становника од њега.

Ради лакшег савиљивања састављен је под М. уопредни табеларији преглед.

Из 11. примера који су у овој табелици изложени, добијамо 12,15 д. п. као просечну цену 1^м воде за приватне. Општине али имају воду бесплатно или по врло ниској цени, јер плаћају 1^м просечно по 7,20 д. п.

ТАБЛИЦА М

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД

о цена 1-сѣм воде у II. немачких, швајцарских и француских вароши.

НАЗИВ ВАРОШИ	кољико има становника ?	годишња потрошња воде у сѣм	дневна потрошња у сѣм	шта се плаћа за 1 сѣм воде	ПРИМЕЏБА
1. Нордхаузен	24000	340000	до 1000	17 д. п.	
2. Либек	31000	555773	1592	15-6. д. п.	
3. Басел	50000	1400000	3900	8-75. д. п.	
4. Есен	55450	2137700	8990	10. д. п.	
5. Хазе *	60419	1980000	8230	10. д. п.	
6. Брауншвајг	65938	2272309	6229	6-28 д. п.	
7. Цирих	(са одливом хестека) 75956	2810762	до 8000	7-4 д. п.	пробити ток тарифом било јтарифом 10. д. п. за 1-сѣм.
8. Диселдорф	80000	1497000	до 7350	10. д. п.	општена рачуна за јавне потребе 1 сѣм. по 5 д. п.
9. Давицк	98179	3485051	8—10000	12-5 д. п.	сва вода за јавне потребе бесплатно
10. (Франк) Ешинг	11000	—	—	15. д. п. на износ	
11. (Франк) Ла Рошел	19506	—	—	10. д. п.	
(по г. Диксу) Београд	36—40000	отприлике 730000	2000	25. д. п.	на општину и државу 1-сѣм. по 50 ден. пар.
(по г. Јасковски) Београд	36—40000	отприлике 257158	око 700	80. д. п.	на општину и државу 1 сѣм. по 25 ден. пар.
(по г. Милоу) Београд	36—40000	отприлике 547500	1500	75. д. п.	на општину и државу 1-сѣм. по 15 ден. пар.
				70. д. п.	на пожару 1-сѣм. по 5 п. д.

(НАСТАВЉА СЕ)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

КАРАКТЕР

(по Симонову)

VIII.

Дружба и пример.

Драг се доброг друштва, на њем и е и доб р бити.
 Цори Хи, 66. ч
 Ја волим да слушам о племенитим људима Шекспир
 Када ми кога цениш, на њу ти познати ко он.
 Сент-Бен

Ко тек да буде добар животњак тај ће увек
 тражити да ради по најбољим савесима. Такав
 онда не хоће да му је свет живота светла, сави-
 даће да су му и примери који се због најбољих
 и теже се на ослонци сав да их не достиза-
 ми и не претече. Ова Фелан.

(Наставак)

Млади људи племените душе готово увек имају своје јунаке. Тако Аген Конингхам, као шегрт заварски у Индедеу, пешачио је чак до Единбурга само да би могао видети Сер Валтера Скота кад улицом прође. Д. н. т. а, хтели не хтели, морамо се дивити одушевљењу овог младог срца и поштовати побуду која га је на пут кретала — а то — у толико више, што ситни и пакосни људи не могу да имају ту благородну страну. На велику несрећу своју ови људи (ситњаци) пишу надрици да узврате, а камо ли да цене, велике људе и велика дела. Ниска природа ниско ће се и клањати. Чапсуински идеал лепоте увек ће бити: сопствени чакчулува. . .

У једној од својих цртежа Рошфуко вели: „да има печега што нам годи и у несрећ и најбољих пријатеља.“ По нашем мишљењу ово може да вреди само за горе поменуће, ситне и пакосне душе, које су на жалост, тако створене да се не могу туђем добру радовати. У остваром, најгора врста људи то је врста пакосна подомевача. То су они што и у најблаго-детнијем делу туђих руку налазе личне увреде. То су они што не могу да трпе да се други хвали, најмање, ако је то човек њихове струке, заната или еснаха. Такви ће људи и опростити некоме његове неуспехе, али не могу да дозволе, да други боље што уради од њих. И баш онда су они и најнепо-досрднији кад гледа да некоме иде од руке оно у чему су они пропали. Не вели ли касни критичар о својим ривалу?

„Када га је Бог онако обдарно — зар немам ја права да га мрзим: „

Јест, мале душе век ће проведи у жаједању, исмевању и мисавању; оне су вечно готове да плућу на све, осим гадна насртаја и успешна порека. Највеће утехе таквих људи, то су: недостатни људи

од карактера. „Да паметни не греше — вели Цори Херберт — тешко би се нашло на крају будалама.“ На ипак, и ма да муке главе могу, видети погрешке будала, избећи их — и у толико користити се њиховим искуством — ретко ће се будала угледати на паметна човека. Један немачки писац вели: „жа-лосне су то нарави које живот посвете напласку пега на лицу великог карактера на великих врлина.“ Таквима је најбоље одзивати се штедрим речма Боллингброковим који кад су му причали о слабостима војводе Марзбора, само је рекао: „о, богме, он је био тако велики човек да ја писам ни праметно на њему ту ману.“

Поштовање великих људи, на били они живи или мртви, доноси собом и угледање на њих. Тако, док је још био дева, *Телестокло* се одушевљавао за велика дела својих савременика, и једва је чекао прилику да се покаже у служби своје отаџбине. После битке и победе на Маратону он падне у неко меланхолично стање, а кад су га пријатељи питали: *шта му је?* он је одговорио: „слава Минасијдова не да ми да спавам.“ И доиста, неко цео година на тим ми га видимо па челу атенске војске, која на Артемисиу и Саламису разбија Персисову флоту, као и да отаџбина благодарно пријане свој дуг спасена његовој мудрости и јунашћу.

Прича востеја за слави *т Тукидида*, да је као дете оплакао слушајући Херодота где чита своју историју, а упечатан који је на њ учинило ово дело дао је и првац његовој каријери. Тако и *Демостен* био је у једној прилици тако диван Калкстратови красноречници, да је одмах страшно пожељно да буде оратор. Међу тим, Демостен је био с аба гласа и састана, а ратно од заштитвања и тешког изговарања — све недостатни, које је он тек највећим трудом и недоливом одуком савлађивао. Сличне примере каријера у подржавању карактера и саобраћавању њихову, духу, стилу и тову великих људи, налазимо у целој историји. Ратници, државници, беседници, родољуби, писници и нештаци — све се то, мање више, хранило и напљало животом и делима других људи који су им за пример служили.

Велики људи и у најскромнијим положајима узивали су решености и најсилнијима. Франциско Медичи никада није под капом говорнио са Микавлом Анделом; а папа Јулије III посвађивао га је поред себе и онда, кад је по туце кардинала пред њиме стајао. Карло V, криво је пута живописцу Титијау. Једнога дана испусти велики вештак своју кичицу, а Карло ће се са ња и дохватити ју рекав: „ви заслужујете

да вас и цареви служе.“! Папа Лав III. претио је са неслаучењем свакоме ко би штампао из' продавао песме Ариостове без дозволе писаче. Петри папа лебдио је над смртном постељом Равазиевом као год Францис I. над Леонардо да Винчијем.

Као што смо већ поведоци, мали људи могу бити завидљиви према својим сесављацима или прави великани се узвијано траже и дубе. Тако, славни музичар Хајдн не само да се клањао дару својих великих предходника, него је одавао пошту и својим млађим савременицима, као Моцарту и Бетховену. Од своје стране и Моцарт се толико одазивао за душама Хајдновим. „Господине“ — рећи ће он једном критичару у једној прилици — и ви и ја да се претостихмо на не би укупно дали колико треба метала да се салије један Хајдн.“ А кад је и ти (Моцарт) прилику чуо Бетховена, он је узвикнуо: слушајте то и младог човека, и да знате да ће он велико име стећи у свету.“

Бавон је с великошћу поштовао над свима другим ендо-оцима и обожавао га тако ватрено, да је увек имао пред-а се његову слику кад је рад отпочињао. Исто тако се и Шилер угледао на Шекспира, изучавао га респектно и п. божко годинама, све док не и сам није успео да уђе у тајне природе, а тада је његово обожавање Шекспира било још јаче.

Кашигов учитељ и јунак био је Пит, коме је он следовао са ретким љубављу и преданошћу. „Ако има човека — говорио је он — коме сам ја био одан и душом и срцем, то је био Пит. Од кад њега нема, ја не прилижем никаког војводи, и моје позитичко поданство лези савијено у његову гробу.“

Једнога дана (у Паризу) чувени француски ендо-ог г. Ру, држао је предавање својим ђацима — кад ето то и краћи Сер Чарлс Бела, чија су проглашења у науци била, зар, боде и познати и очењени на страву по ва дому. Чим познаде свога госта професор пресеће предавање речима: „посло! за данас нека је доска — што сте видели Сер Чарлс Бела.“!

Прво познанство са таквим великим производом вештачким бивало је по који пут и познана тачка у животу многога вештца. Тако Јоречкио кад је први пут блеснуо у Рафаиелу „Сент Свистајн“ — се-тво је у себи сличну живописачку снагу, и уличну јед и ја могу тако. Прво познанство Коштебала са Клаудом сликом „Хелар“ учинило је е-оку у животу му; а Сер Џорџ Бомон такође се исти слични дивно да ју је и носио ова се каз год се на пут кретао.

Примери великих и добрих људи не само да не умиру него живе и гласно говоре свима потоњим коленима. У томе и јесте велики наук биографије, што вас она упознаје са човеком какав може да буде, и шта може да најбоље учини. Она приказује пример који свакоме може да узме и вере и снаге — е и нај-беднија сип рода људског може пред највећим да ста-ње, и да дивећи му се, за себе наде и куражи пошпе. Вавистину, ова велика браћа наша по крви и пореклу, говоре нам и из самих гробова својих. Зраци који из тих тајних жилишта њихових до нас допиру то су примери који нам праве путове осветљају, по-њима нас воде и мети доводе. Паменистост ка-рактера то је оно вечно благо и наследство које прелази с колена на колено и до века тежи да себи равне одгаји. Повијањемо, златне речи које добри људи изуште, и примере које они дају живе за сва вре-мева. Они прелазе у душу и срце потомства, служе му двојако: као потпора у животу и као утега на смртну часу. „И најжал-снија и најболнија смрт — вели Хенри Мартин Кромвеловац што у тага ци душу испусти — и таква смрт није ништа пр-ема усмелени часно проведена живота. И само су они прави великани који су стекли пуно славе право да свој наук пример и потомству оставе.“

(Наставља се)

ПОДЛИСТАК СРБИЈА

У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

КАРИКАТУРА

Сек-Рене Таландије

ПЕТИ ДЕО

Пад кнеза Милоша.

III.

Седница 14. фебруара 1835. — Кнежевска бесџа. — Патријарх-малош бискупски, — Часови јавног акта. — Доњи јавни, — По-стоје и постојећи устави — Савице политичког и Србије, — Савице општинске, — Прогласи Турки, Русије и Аустрије против Милоше-вих устави, — Руски и аустријски дипломати. — Милош и политички нара-дници, —

(Наставља)

Огромна гомиза света беше притисла поље екуштин-ско, и посела околине тачке и углове. Осим четири хиљаде народних представника љубопитна маса беше дошла са свију крајева Србије. Чан и из Турске беше их која се потрудила да виде Милоша, тог страшног Милоша, како даје устава својој земљи. Срби, који су и онако својски узивали у својој победи, имадоше сад рачуна да даду на-рда и великој им вери у будућност. Дикла, кад Милош сврши свој говор, народ га громко поздравља, дигне и-пуке

и однесе у тријумфу до понаха по сред најодушевљенијих
услика.

Ну, како је могло бити да ово тродневно заседање на трајатеко показује тако жалосне резултате? Како да сам устан, који би дочекао са сликим заносом, одје тако скоро у комаде? Довољно је бити добар поглед на сам прехмет, на појмити и преки му обрт. Устан који је импово возао један Давидовић, био је заједна проишод од један претресен у средину још напу — парпареку. Малош је рекао: „Србија има националне јој особине које треба доводити у склад са цивилизацијом Јевропе.“ И то је баш оно што је српски заједнаонач заборањо. Он је скрповао цеоу администрацију по једном кадуцу, а без сваке везе са потребама земље. На онда, какве несугласности и противности! Овако је један државни савет који располаже са тако завредним пуновољем да може у даној прилици постати и гредити какве олитархије. Тако су, омет, несе савишено преране демократске установе; иако, још више, анегате на не знам какав комунизам патријархалиа, а на пога би невољно морао потећи и аминизам *револуцјонери*. У место да се доведе у ред старо устројство аемалско, и из старих обичаја изваде сви елементи реда и плободе, у место тога, створине се „министри“ „саветници“, који ће надувати новим титулама, на својој дозорници одиравати парламентарне комаде Запада. Ми смо се до мало ча: налазили у добу јуначког, али сви дан поти јуначки постају дјавијаци. Силови села, узакисни борци за независност народну, претварају се у аугларна накарала. Они се играју барида. На како су испрекојени у овим новим хаљинама! Рекло би човек: — види маскаралу. Нарочито су ту Срби из Маџарске, ти приредници последњег тренута, — дакле страни преко света, — који хоће да дају цивилизаторне лекције Србији Карлајорфа и Малоша. За то — абогом српска старина! Збогом стари обичаји и старо руно српско! Бор и из овог великог доба не могу да позивају више своје младе. На место беле и зелене долазе, чоханих докољеница и шерна појаса, на место чиста веза и лака ошаниа — све које тако лепо извањаше вито стаа младаго Србина, и даваше му овако оригиналан изглед — адула уведоше зелене муџуре, црне панталоне, црнекоје чакете, и чизме маџарске, — — — све — што сметаће маршу српскога војника и не даваше му да издржи далеке путове

Ali sve to ne bi ništa znatilo, a istorija ne bi se oke toga zadržala, da i italija poštoje ovde nesaju nese sa samim duhom novog ustava, kao i pretenzija togog da obnovi sećala sve pre nego je zemalnjite spremljeno unutarim preobražajem zemlje. Predstavljite sebi zapljnu birokraciji jednim potezom preneseu u gore šumadijske, i ova biste pojmati celu stvar.

Али, док је фебруарски устав 1835. урађао у пасо-
ним груповима државним тако сенимним резултатима, у
простој народу је он посејао семе немира и безакоња. И
шуме и пољане планинама, које нов устав сад направи
општој својаном, бисе су пре тога прене из руке ста-
рих им господара, турских знахија, у руке српских дома-
на. Јуџи, који су шатали за своје татље. Дакле, ту је већ

било стесних права. Оно, до душе, да је било — било је — и чисти неуредности у самом пресеку имања, и потребе да неправу многих неправдиности, и крајње преме да се пресеку многе злоупотребе — сас то стоји — а да дивити једном удиром пера све правде и да праве сопствене, нушта нишрод да, у име неког братског и патријархалног «мунета», дугме ограду са приватна добра, то је пољско и дата знаа за грађански рат. И била, на много нешта светла удари и на најпривице стечена имања. Саси се завадате оно атара, тако, да чу се селаци једног села морали с оружјем брањати од селаци из комшијског села. Доста, да је поља устали, у место шта је на јурни довели у једној месеци седици, био подвргнут пажљивом ишту, чему би се нашла многа мана. Овако то се тајдамо младо доде.

Кнез Милош брзо осети методе које му ствараше нов закон. Али је да партизаном гласицу, ишао на ограничење сопствене власти — дамо ба властоупце лично спаваног изговором да вођења мреже опозиције — он је ту тако и ступаше поступно Јер, ових мешајест државних саветника беху у власним стварима милијни и од самог владаоца. Једном наизмевовани, они заживљују само од скупштине; а, како се та скупштина састаје свага два пут у година, и једна остaje на окупу некогано дана, то и власност од ње није могла бити врло осетна. То је било неке врсте мистички „*совет десторорце*“ који контролирао дужда да је власт саведна на њему. Аристократија овог, демократија онда, а у среди један позлажен владаоца — таква је у спору имала бити слика државе, да је вако за устав било премена да понесе своје владе.

Onda, na vidjelo takvo nepovoljno ustrojstvo, bilo je lako doći do samog Davidovića, koji se, pri svojoj odanosti Mladomu, bilo desetogodišnjem mu kćevu i vodio da obezbjeđuje njima savjetnicima državnim nepopravljeno položaja. Nu — reći biste — kako je to moglo biti da Mladom potpuno tako jedan ant? Kako da onaj duhovi i preprede političari ne primeti zamku koja mu se plete? Za to ima samo jedno objašnjenje, — a to je: zabava. Mi smo vidjeli u rasu kad se zakon proglašavao. Mi smo vidjeli kako je on bio izgubio glavu na glas da čezn Srbija ide na Kragujevac. Tada je valjalo činiti ustupke, dati ustupke, koji bi povratili autoritet vladavice. Davidović u korist slabosti gospodarevu, i poljazi da na nekoliko dana izradi jedan osnovni zakon, on se preveo na postigati za svoju dušu. U ostalim, kaana i stigne despotu u tomi što je ga jednog dana izdati baš oni koji su ga najviše savjetovali.

(Haeraphe ce)

Свима уписницима нашим из унутрашњости, који се са претизагом до јавног вису хтели одазвати, пријатељи смо да обуставимо лист, а наплату веровије припишемо преко dotyаких општина.

*.) Види за ово књигу г. Дрв Куниберта: „Kurz historische.“ итд.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИМАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКОВИ НА ТАБЕЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 4 ДИН.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 —
ЗА СТРАНЕ СЕЖАН НА ГОДИНУ 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласина 6 дин. нара од врсте!

Примлазу чила саати устичи на огласи
ош суд а сее керопакоуице на уредниш.
ТУЖОШНИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Недељна писма не примају се

ОБЈАВА

Према наређењу Г. команданта УП. пуковске команде окружне имају се рекрутовати сви младићи, који су у 1867 год. рођени.

Регрутна комисија почеће свој рад почетком августа ове године, и зато се позивају сви младићи како они, који су поменуто године рођени, тако и они који су до сада нађени, да су привремено неспособни.

Комисија могу доћи и неспособни задругари регрутови, како би се њихова неспособност на рок службе рекрутове применила, те да се избегну жалбе на рад комисије.

Од суда општине београдске Б. № 2345 10 Јула 1887 год. у Београду.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ

Велике комисије за оцену општинских београдској стечајно поднесених понуда за водоводе канале и осветлење варшико.

Цене изложене у поменутом прегледу, јесу на ранијих година и данас су још мање. Више пароши плаћају воду још јефтиније као што се најбоље види из тога, што се у Минхену плаћа за 1^м воде 6.25 д. п.

И ако изгледа да нам понуђачи нуде 1^м воде много јефтиније, но што данас плаћамо, мора сваки који оцењује, поднесте понуде имати на уму: „да вода, која се буде довала у Београд модерним водоводом, — па био овај са грађев путем концесије или општинском трошну, савсам је све једно — мора бити бар сразмерно онолико исто јефтина као и у другим парошима који су са Београдом

најјачијије, па да се постигас све оно, што се са најјачији правом тражи и очекује од новог водовода.

А. г. Мале нуди средњој класи београдских грађана 1^м воде по 2 д. као што она и данас плаћа, с том само разликом, што он тражи да мута средња класа плаћа толико за 1^м савске воде — за коју и он сам не јачи да ће бити сва добро експлоативана — коју би морала употребљавати и за пиће, јер се данашњих чесама (изворника); које дају дневно просечно 400^м дакле на сваког становника по 10 литара на 24 сата, давао би он воду бесплатно, а у одређено време, само пукој сиротињи, али под теретним условима (тражећи да му сваки сиромашан донесе од општине уверење о сиромаштини) и то, опет само по 10 литара на душу за 24 сата. Свеу осталу воду са данашњих чесама (изворника) тражи да му се уступи бесплатно на да је он по скупе новце продаје. Према томе сиротиња већ никад нискога спорашње воде. Оно што смо споменули за г. Малца, траже у главнио и остала два понуђача, што се најбоље види из одговарајућих чланова њихових понуда. Тако г. Финс и др. у чл. 31. вели: „Општина ће им исто тако уступити већ постојеће њелине инсталације с тим, да их они одржавају и оправдају ако хоће да се њима служе.

Они ће почети узивати ове инсталације онда кад ридна нових одлучи.“ — А

Г. Јасински под б вели:

„За све време, докле се год јавне чесме, које сада постоје, буду одржавале, лица, која буду дошла, да на њима воду захватају, могу то чинити само са судовима, која хватају највише до десет литара, и, у сваком случају, општина ће формално забранити сваку продају воде, што се из ових чесама добија да буде.

Ако се општина једнога дана реши, да изтвори горње чесме (ко е сада постоје) концесионар ће бити дужан да даје са својих чесама бесплатно воду сиротињи.

Ово давање воде прилике се у време одређених дневних часова, али тако, да количина воде што се бесплатно даје, не може прећи преко десет литара дневно, рачунајући на једно лице. Сиротиња, која дође да тражи бесплатно воду, мора показати потврду од општине.“

Да будући водовод са оваким скупом водом и оваким давањем воде сиротињи, не може донети оне благодети, које се од њега очекују, може сваки увидети из онога што смо рекли о цени воде са хигијенског гледишта. Међу тим, треба добро имати на уму: да се концесије траже на 60 и 50 год; да будући водовод, са хигијенског гледишта, мора подмирити потребе свог београдског гра-

ђанства а не само једног извесног дела, а на послетку да сва три понуђача траже ове велике цене за сво време концесије делце, да би Београд за време од 50 год. био лишен главних благодети једног модерног водовода.

С.) Што се свима трима понудима нуди водоводна мрежа која обухвата само један део Београда а под тешким условима за проширавање.

Да нам се нуди мала водоводна мрежа најбоље се види из тога: што нам г. Мале нуди око 25, а г. Јасински око 20 километара водоводних цеву, док међу тим дужица улица у данашњем Београду без Енгелсвоца износи преко 60. километара.

Истина, сва се три понуђача обвезују да прошире водоводну мрежу, али под тако тешким условима, да је то, с обзиром на скупоћу воде, свор немогуће, јер би се ово проширавање имало извршити у оним крајевима вароши, у којима живе средња и сиротна класа, па би општина морала доплаћивати из своје благбаје овај мањак од гарантоване суме за тај случај, а ону воду, коју би сиротиња у тим крајевима бесплатно трошила. Ово што рекомо, најбоље се види из овога што ћемо исписати из поднесених понуда:

У члану 7. г. Малеове понуде стоји ово:

„Концесиионари ће сем тога бити обавезани да канализирају све улице у вароши, које нису одне предвиђене, али вод условом да им буде осигурана потрошња 250 м³ на годину, за сво време концесије, на сваки сто метара нових канализација. Но вишак потрошње на једном делу канализације неће моћи бити пренет на друге делове да се на тај начин добије обавезана количина.

Обавеза да се изврши нова канализација и да се увећала моћ радиоништина, важи само за првих тридесет година концесије.“

У члану 6. г. Финсене понуде стоји ово:

„За то је друштво ипак дужно, да изврши водовод и тамо, изнад јавних путева, гдје то није предвиђено у поменутом плану, онда, кад добије поруку било од стр не вароши било од приватних лица која би му осигурава дневну потрошњу од најмање једног кубног метра на десет (50) метара дужине нових водовода, које се имају показати, а то је на сваки километар 7300 м³ или 3840 л. годишњег прихода.“

Г. Јасински говори, да ће водовод бити удешен тако, да се може по води проширивати, а не говори ништа о условима под којима би пристао на такво проширавање. Оно тога би се пак могли увек рађати спорови између општине и њега.

Колико је важна величина водоводне мреже са хигијенског а и са финансијског гледишта, јасно је из следећег према ономе што је напред о томе речено: јер, какву би науду имали од тога, што би један део београђана добио више воде, а више од две трећине, триде би поред тог водовода већу оскудицу у води по што је данас трпе, по што концесиионари и са наших данашњих цесара (царовина) хоће да дају воду бесплатно само пукој сиротињи, а то само по 10 литара на душу за 24 сакхата — као што смо то мало више показали — а сви би је остали морали куповати.

В.) Што ће треба давати апсолутно никакву гаранцију, према ономе шта смо о томе рекли у финансијском погледу на тражену гаранцију: а оном тога и за то: што дужина водоводне мреже и висока цена, по којој нам понуђачи нуде воду, искључују могућност да се достигне она годишња потрошња. односно бруто приход — која понуђачи траже.

Ако се испита: за што понуђачи траже да им се гарантује извесан годишњи бруто приход, видеће се: како су и они сами уверени да се због мале водоводне мреже, и високе цене, неће моћи трошити онолика количина воде колику они траже. Међу тим, они дају воду једној трећини Београда и траже да та трећина троши онолико, колико би требало да троши цео Београд. Према овакој скупој цени, обвезују тим гаранцијом и ове две трећине грађана то „наплаћују“ — „корпољу“ и другим крајевима, који неће ни добити воду из новог водовода, да доплате из својих кеса сву ону воду из под гарантоване количине, коју не би потрошили сна једна трећина, што је била водом снабдевана.

Дали би могла и требала Београдска општина да гарантује онолика годишњи бруто приход, за колика се од ње тражи гаранција и да ли је право, да београђани плаће онолику суму годишње за воду коју не би ни трошили, (јер као што смо показали, због мале водоводне мреже, водом би се могла ваљити служити само једна трећина грађана) видеће се најбоље, ако се срани годишњи бруто приход који би се морао понуђачима гарантовати, са стварним годишњим бруто приходом у неколико, једном већ поменутих вароши, и то, на неколико година после отварања њихових водовода.

Ради лакшег сравњавања, изнећемо прво годишње бруто приходе које траже г. г. понуђачи, па ћемо онда изложити колика су стварни годишњи бруто приходи у другим варошима.

Тако:

Г. Финс и другови у 35. члану њихове понуде велу: „Варош ујомљана друштвоу дјелују продају од најмање од осам стотина (800) кубних метара приватним лицима, т. ј. за потрошњу предвиђену у чл. 21.“ а то значи: да му гарантује, да ће приватни потрошници воде годишње (без оне воде, коју ће сиротиња и остали трошити из басена а коју мора општина плаћати по 50 д. и 1-м³) најмање за 233.600 динара.

Г. Јасински тражи да му се гарантује годишње бруто приход од 150.000 динара, и тек, по што му се овај услов прими, пристаје да ступи у даље преговарање. Да он пак без ове гаранције неможе водоводни градити, излази отуда што већ и по други пут нуди Београдској општини воду под једним и истим горљивим условом.

Г. Мале у свом 12 члану, између осталог вели и ово: „Минимум суме коју ће варош имати да плаћа концесиионарима за воду на мреже од 25 километара одређеној чл. 4. биће: 37.500. динара на годину за све време концесије.“

Оно пак, по нашем тумачењу значи: г. Мале тражи да му општина, за сво време концесије мора трошити годишње на подизање улица и испирање канала, воде, најмање за 37.500 динара, дакле, тражи да му општина плаћа сваке године за воду која јој је потребна за подизање улица

и исправља канала, više od 3.000 dukata, или за цело време концесије, до два милиона динара, а то је много више no што ће га цео водовод коштати.

У чл. 27 иста г. Мале:

„Кад величина воде продане приватника пређе цеоу од 250.000 (двеста педесет хиљада) кубних метара на годину, онда ће општина имати права на четвртину вишка са прихода на воду, а то значи: кад бруто приход од приватне потрошње пређе суму 175.000 динара, онда даје општина $\frac{1}{4}$ вишка преко ове суме. Другим речима г. Мале тражи годишњи бруто приход 212.500 динара на тек онда да добије и општина неки удео у добити.

Колики је годишњи бруто приход од водовода неколико вароши; које су по броју становништва најближе Београду, види се из ове таблице под II.

Из ових седам у табели изложених примера, излази да годишње плаћа, у 7 поброяваних вароши, једна душа за воду, просечно 1, 5, динара; а с обзиром на то, што нам понуђачи нуде еластички, водовод само за $\frac{1}{2}$ Београда, којим ће се саужати, дакле само $\frac{1}{2}$ београдског становништва, тражи; г. Јасински да му у Београду свака душа плати годишње за воду најмање: 11, 25 дин. г. Мале тражи од сваке београдске душе, да му плати за воду годишње просечно: 15, 93 дин. а г. Фине тражи 18 дин годишње од сваке душе. Какава грдна разлика између овога што се од нас тражи и онога што је у осталом свету.

Мислимо да је довољно и ово неколико примера — а да и не изнесемо и друге веће вароши, код којих су годишњи бруто приходи од водовода сразмерно мали и од ових већ поброяваних, па да сваки буде на чисто с' тим: да да се може тражити од београђана, да плаћају за воду много више no што плаћају становници поброяванх вароши.

Мислимо да нам се рећи: па београђани плаћају воду данас још скупље, no што нам је понуђачи нуде. Па то би имали да напоменемо и на овом месту: Да се цена воде која се доноси у савана или путуњима, нити може нити сме употребити за сарањивање са ценама које нам се понудила нуде, јер се општина водовода нарочито за то и граде да има доста и врло јефтине воде. У исто време, треба имати на уму: да данас живе од помена воде око 200 сикавица који плаћају джамбије и држави и општини, а сутра кад би се саградио водовод, изгубили би сви ти људи зараду, држави и општини извештај приход; а сва три понуђача траже да се ослободе државних и општинских джамбија.

Истина г. г. Мале и Јасински дају општини удела у добити али тек, пошто њихов годишњи бруто приход пређе суму која се ни за 10—15 год. неће достигнути (према малој мрежи и високој цени); јер, кад у Халу а/8 који има 60.419 становника, тек после 8 година достиже годишњи бруто приход суму од 36.000 дин код годишње потрошње воде од скоро 2.000.000 м³, колико ће требати времена да се у Београду достигне минимални бруто приход од: 150.000 динара? Гди год се рационално ради и гди се налази главне услове модерног водовода, ту се гледа да се бруто приход повећа само њеном потрошњом, а она да се излаже што вижом ценом воде. Код нас је онде противан случај јер се нисавом ценом тражи да створи претеран годишњи бруто приход, који је, због неколико нута већ поброяваних узрока и мале водоводне мреже немогућ.

ТАБЛИЦА Н.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД

годишњег бруто прихода од водовода у неколико вароши које су по броју становника Београду најближије.

НАЗИВ ВАРОШИ	Број ста- новника	годишњи потрошња вода у сав.	од бруто прихода у динар.	ПРИМЕД. К
1. Нордхаузен	21000	34'000	у држави потрошња 38125	
2. Лебек	31000	55'573	у држави потрошња 58000	
3. Бесен	55150	218'700	у држави потрошња 62580	у десетој години, по- сле отварања водо- вода био је годишњи бруто приход 15528 динара
4. Хале а/с	60419	1080000	у држави потрошња 35000	
5. Граунау	65988	327'305	у држави потрошња 81200	
6. Дисендорф	80000	149'003	у држави потрошња 150000	
7. Данциг	98179	348'501	у држави потрошња 13500	
(по г. Малеу, Београд	36-10000	отприлике 230000	отприлике 352000	ови се годишњи при- ходи траже од нас одмах у првој години
(по г. Јасин- ском, Београд	56-10000	отприлике 257'158	отприлике 150000	г. Мале тражи годи- шњи бруто приход од 212500 дин да да и општина $\frac{1}{4}$ од вишка преко ове суме
(по г. Малу Београд	36-10000	отприлике 517500	у држави потрошња 147827	

Е.) Што понуђачи траже да се ослободе и од државних джамбија и царине, и

Ф.) Што ни један од понуђача не даје општини право да одкупи водовод за време трајања концесије.

Па и ако је за нас довољно и ово што наведосмо па да се сваки најочигледније увери, како су рђаве све три понуде за водоводе, и како би врло штетно било за Београд, кад би се усвојила ма која од њих, опет ћемо, ради веће потпуности, да изнесемо још јасније на видик по неке чланове појединих понуда. Тако: г. г. Фине и други, траже у 31. члану „да им општина уступи постојеће чесме (изворнике) с' тим, да их они одржавају и оправљају, ако хоће да се њима служи“. То јест и поред тога, што имамо на данашњим чесмама (изворницима) изворске воде колико је за њих потребно, они би нас терали да савесном водом подирујемо свој потребе, јер је недају ни сиротиња бесцелито, no траже да воду за сиротињу општина плати и то још по 50 х пара кубна метар.

Најинтереснији члан ове понуде, биће на сваки начин 26. која гласи:

„У случају губитка права, настојаће се ово наставаљати и око довршавања радова, као и око испуњења

обавеза уговорених и усвојених од стране друштва, за то ће се извршити путем јавне лиценцијације отворене на вредност извршених радова како на канализацију тако и на остале инсталације, рачунајући уједно и набављени материјал.

Лиценцијант ће спосити све обавезе, и укључити све кошта прикљачење на овог акта.*

Овим чланом концесионар прописује општини шта треба она да уради са његовом лиценцијом, за случај кад би он изгубио концесију!

Овај г. понуђач, и ако тражи да му се гарантује најмањи годишњи бруто приход од 233,600 динара, не даје општини никаквог удела у добити. У опшће, она је понуда такве природе, да је не би требало на помињати.

Г. Јасенин поред тога што тражи да му се гарантује најмањи годишњи бруто приход од 150,000 динара, што је већ само по себи довољно на да се његова понуда не прима, даје најекстремну воду баш оној класи наших грађана, — средњој — која ће с' тога, што је најмногобројнија, сразмерно најмање воде и трошити; јер, он нуди 100 литара за 10. д. пара, или 1-м³ за 1 дин; онима, који неће трошити више од 100. литара на дан. Међу — тим, онај, који буде трошио само 50 литара, мораће такође платити 10 дин. пара, као да је узео и 100 литара, пошто нема ниже цене, а из овога пак излази: да ће онај, који не троши више од 50 литара дневно, у ствари плаћати 1-м³ воде по 2. д. као што то и данас чини. Овај је исти случај и код г. Малеа, као што смо раније навели.

Осим свега тога, сви су чланови г. Јасенинове понуде неодређени.

А да је и г. Малеова понуда исто тако рђава, као и прве две, тврде, поред досад казалих, најјасније чланови: 2, 6, 10, 12, 13, 14, 16, 20, 22, 23, 25, 26 и 27.

Јер, у чл. 2, понуђач вели да не прима одговорност за квалитет воде, дакле, не гарантује за испуњавање једног од главних услова, а то је толико исто, или још мање, но немати водовод.

У чл. 6, условљава време грађења водовода концесијом за осветљење и обратно;

У чл. 10, вели да не прима на себе обавезу да јамчи да ће сва вода узета из реке бити добро филтрирана; а у случају кризе, поплаве или велике суше, и осталих случајева, може мајорне,* не ће да прима на себе никакву одговорност ако не буде у стању да подмири све јавне и приватне потребе у води, и да одржи у цевима довољан притисак.

По што се код нас дешавају скоро сваке године ирвези, поплаве и суше, нагледа, да ће подмиривање народним водом трима често прекрде и тиме и сама корист од водовода дошла у питање.

У чл. 12, тражи да му плаћа општина, за време целе концесије, за ону воду која се мора трошити на јавне потребе сваке године најмање, суму од 37,500 динара.

Оволико не плаћа ни једна Београду слична варош, за воду употребљену на јавне потребе.

У чл. 13, тражи да му се плати вода и за гашење пожара.

У чл. 14, тражи да донесе од општине уверење о сиромаштини сваким онај, који би хтео да носи бесплатно воду са данашњих — већ постојећих — чесама (изворника); другим речима, тражи да се натерају сви грађани, да употребљају воду из новог водовода.

У чл. 16, тражи да се сваки који би хтео увести воду у кућу, мора обавезати најмање на две године. Ово је пак велики рок.

У чл. 20, тражи да му средња класа, која неће трошити дневно више од $\frac{1}{4}$ ектолитра, плаћа сваки кубни метар по 2 динара, као и данас. Да је то заиста тако, види се најбоље из овог става поменутог члана: „за приватне особе биће следеће цене: „Најмање 36 динара годишње што одговара 100 литара дневно.“ и т. д. а то значи: онај који потроши 100 литара дневно или 36-м³ годишње плаћаће 1-м³ по 1 динар; онај пак, који троши 50 литара дневно или 18 м³ годишње, мора такође платити 36 динара или 1-м³ по 2 д. Међу тим, она ће вода поштати и скупеће јер абонент мора да плати све цене од главне водоводне цеве до куће и по кући, као и све радове оно намештања тих цеву; осим тога мора плаћати кирију за водомере итд.

(Наставиће се)

ПРЕДЛОЖЕЊА

за камене мајдана општине вароши Београда

Члан 1.

Општина допушта свакоме да из њених мајдана за своју потребу може водити камен на основу ових правила, која се прописују да би се осигурали интереси општине и у којима је нужно ујемчити правилност рада.

Члан 2.

Ко хоће из општинских мајдана да води камен, пријављује се претходно општинском суду, ради од брeна.

Члан 3.

Са судским одобрењем обраћа се надзорнику мајдана да му определи место, одакле камен да води.

Члан 4.

Кад се камен у довољној количини разбије, он се мора да слаже у егуре од 10—15 кубних метара (висина је метар).

Члан 5.

Чам се егуре сложје и премер затражи, надзорник мајдана јавља то одмах суду, који одређује по једног кмета, одборника или другог поверљивика да премеру присуствује.

Члан 6.

По извршеном премеру такса за камен полаже се одмах надзорнику мајдана, који на положене суме издаје признанице из приходне књиге — Такса је од кубног метра 1 динар.

Члан 7.

За песак важе ова иста правила. — Он се мери метарским сандуцима од једног (2 метра дужине, 1 ширине и $\frac{1}{2}$ висине) или од четири (2 метра дужине, 2 ширине 1. висине) кубна метра. За први сандук (од једног) такса је 1, а за други (од четири куб. метра) 4 динара.

Члан 8.

Сваки, коме се одобри вађење камена, сматра се као закупца мајдана и за то је дужан придржавати се ових правила и наредба, које потреба јавне безбедности буде изискивала. У противном случају се одобрење за рад, а на случај какве кривине, бива закупца одговоран.

Члан 9.

Закупци су дужни водити нарочиту књигу, из којој би суду у свако доба могли показати: коме је и колико камена или песка препродато; а тако исто обавезани су и свакоме купцу издавати укупнице, на количине, које им продају.

Члан 10.

Надзорник мајдана има да је у мајдану хети од 5 из јутра па до 8 у вече; а иначе дужан је придржавати се свих наредба, које му се буду издавале од стране председништва општине и суда, као и увек навити да се ни у којем не крпе општински интереси. Књигу мора да води уредно а признанице наплаћене таксе увек да потписује.

Од стране општине вароши Београда — из уравне седнице општинског суда, 20. Јула 1887. год. АВр. 523.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(парижском „Солеж“, у)

Петроград 21 Јула и. п. 1887.

Руска дипломатија има да забележи данас двојак и стварни успех. Већ сигурно је, да Султан неће потврдити мисирску погодбу; а више је

ио вероватно, да кнез Кобург неће примити понуђену круну од Бугарске. Наравно, да противном гласу Русије вала приписати овај дупли пораз Инглеске; а можете и сами мислити колико је услед тога ликовање у званичним круговима нашим. Него, ако ова два успеха и јесу ласкана за самољубље руске владе, пит њ је, до које су јој мере и од виђе? Мисирска је: погодба, донета, пропала, али Инглеска опет остаје да влада у Мисиру. Она остаје то праву јачага или, ако волете више, по праву: „ко пре девојци — он и девојка!“ Нека се Русија и Француска лауте колико хоће на првену униформу (британску) под зидинама Пирамида, али нарочито на балама канала Суеца, Инглеси слабо за то маре. „Beati possidentis“ — „блажени у рукама имајућих“ — рекао је кнез Бизмарк. У теорији, ни Аустрија није у Босни и Херцеговини; у ствари, међу тим, она их држи и у њима господарски влада. А ко те пита и ко ти тражи, што више? Исто ће тако бити са Мисиром. Инглеска ће у њему остати и без јеврејског пуномоћја, снаг, исто као што је остала у Индији; Канади и Аустралији. Русија би, разуме се, једна чекала да ју одатае истера, али, по што у овом тренутку нема могућности, то се ограничава на протесте, и на задржавање себи права да ступи на позорницу кад њен час купце.

Исти случај у Бугарској. Цар неће да чује за трновско сабрање и његов избор, нити хоће да дозволи кнезу саксонском да прими понуђени и опасна поклои. Међу тим, која вајда од свега тога? Врло мала, донета, ако паква. Оно, Бугарска не мож: доиска остати у власти регента које цар руски не признаје и за незаконите оглашује. Али како ће народ бугарски изаћи из овог теснаца? Русија тражи да падне регентство, а стаје на пут сваком другом могућем решењу. Ако Сабрање изабере кнеза, Русија оглашује избор за неважећи, па, следствено, неће да призна изабраног. Ако опет Бугари нагну да врате кнеза Батенбурга, Русија прети да ће им с војском доћи. Па на шта ће све то да изађе? На мир за цело не. Како чујем, Бугари у очајању долазе на мисао, да прогласе ренублику; али сва је прилика да ће код њих у скоро букинути грађански рат с обе стране Балкана, што значи, крв између придрженика Русије и Аустрије. У таквом случају, биће на реду најжалоснији догађаји....

Дакле, у часу у коме вам ово пишем, положај је доста мутан. Нама грозни тројак опасности; и

то, *прво*, од завере к'је се вичито даве и вичито извиру; *друго*, од банкротства, које се влада унела из петних жижа да отаџони. Стањ? наших финанција доста је сваки даном горе, јер пореза се врло тешко купи, а радње нема никакве. При том, берзе бичке и берлинске огласиле су нам рат, и го такав, да се сумња да кнез Бизмарк није наумио да нас упропасти економски, пре но што би то икада могао војнички. *Трће*, најзад, сам крвни рат, опет је у изгледу. Немачка штампа, која је обично пуна обзира према нама, ево сад као по команди удара на нас. У главном штабу петроградском почињу већ и да се узнемирују због гласова који стижу из Немачке. Тврди се на све стране да та сила удаја своје гарнизоне по градовима Шлезеје, као и да подиже велика утврђења око Торна, Познања и Кенигсберга. Да ли је то баш тако у ствари — не знам; али знам, да су ти гласови направили велику узбуњу у нашим војним круговима. Него, и Русија, од своје стране, не стоји скривених руку. Утврђење за утврђење диже се дуж Висле, а, у другој линији, и између Немена и Двине. Чује се да ће две нове дивизије лаке коњице отићи на пољску границу да се нађу тамо за сваки случај. У исто време, једнако се хансе немачки шијуни, али бар, људи на које се сумња да су. Најзад, протерује се непрестано гласица за гомилом странаца из знадних провинција царства. Цар је већ, актом од 16 Јула јавно честитао ђенералу Гурку уметност и енергију коју је овај показао у овоме предговору ратом.

У веза са овим предметом, сетимо се и г. *Каткова*! Тридесет година има како тај славни новинар енергично тражи све горње мере. Оне су вичито одбијане биче под покојним Александром II-им. Али ево данас, кад им време дође да се у дело преведу, да се словенство и германство у коштак ухвате, чувени покретач такве политике, (г. Катков) лежи можда на самртној постељи. (већ је умро. Ур.) и испушта из руку перо којим је тако дуго и тако куражно у корист велике ствари словенске извајао. Г. Катков је, донеста, био у Русији сила са којом је влада рачунала морала. Он је био тај који је у 1863 години, а за време буле у Пољској, дигао јавно миљење Русије противу Јеропе, чији је дух вејао проз оне чувене окружнице кнеза Горчакова, и који је водистицао ђенерала Муравјева да врши терор по Вилини. По природи ватрен и страстан, а по логички задан и фанатичан, Катков је одавна стекао и у Москви и у целој

Русији ону популарност која обезоружава и немогућим чини сваки напад. За старије официре, и војнике, за домаћине, чиновне и попове, Катков је био оваплоћење мудрости, диктационе, — живи глас словенства. А кад је тако, онда, може ли бити чудно, што чудна болест којој он подлеже буди толику неверицу и лаје повода најразнијим оценама? По што је јако злобно био за последњих неколико дана, 14-ог ов. м. нађе изненада на њ нека прста *парализа* којој лекари не могу крсне вмена да даду. Доктор Вертенсон и професори Елзински и Новоцики били позвани на врат на нос, у помоћ болноме, али само да га нађу парализован у језику и руци а — *при потпуној свести*. На основу овог чудног факта они налажу један извештај, који, при свом законству му, направил читаву узбуњу и изазва оцне и нагађања која ће те лако погодити. Тај извештај од речи до речи гласи: „потписани лекари јесу мијењ, да парализа језика и руке није непосредно дошла од болести од које пати наш чувени књижевник.“ Па од куда је онда дошла та несрећа? Сваки се живи то пата, и хоће да види, неки претосвете, о каквом знате да је било говора поводом смрти славна Скобелева. И ва двору царском велика је узбуђеност услед вести које стижу о болести Катковској. Цар је наредио да му се два пут на дан јавља: како је Каткову.....

Од других новости имамо то: да цара врло немало дирају догађаји у Бугарској. Дале, да кнез Бизмарк има намеру да пошаље неку ноту петроградском кабинету, у којој ће бити приговора о протривању Немца на земље. Буде ли то, као што не верујем, збиља покушано, да мате да ће Русија најјачије и најодручије одбити сваки приговор са те стране.

Мало пре вам рекох, да са финансијом врло зло стојимо, али, при свем том живи се ради и троши ва преустројство и војске и флоте наше. Један величанствени брод убојни, по имену *Александар II-и* оклопница првог реда, биће пуштена на море идуће недеље. Црном река флота већ је готова; балтичка ће ускоро стићи немачку по броју оклопница, јер ју далеко надмаша по снази торпедница. Нити је то све. Адмирал Читащен, шеф генералштаба флоте, отпутовао је у Тавријску губернију да тамо устроји нову ескадру, са управним центром у Николајево, као што је средиште оној првој у Севастопољу. Николајево је глава и нема варош, казала змија, прашљива лети, али, са војничког гледишта, има ту добру страну, да је много боље заклоњена од бом-

бардања непријатељске флоте на Севастопољ. Положен на 16 километара унутрашњости земље, испред села Варваровке, Николајева и докове, и магацине и бараке и арсенале и озбиљна утврђења. Ко хоће да продре кроз улаз Буга тај треба најпре да издржи унакрсну ватру батерија Оцакова и Книбурна. Ако се оствари пројект адмирала Чичикова, Русија ће у скоро имати на Црном мору два Севастопоља у месту једног.

Нити се ту заборавља на сувоzemну војску. Генерал Вановски развија напредну живост. Вама је познато, да ће резервисте активне војске, чији број износи неколико стотина хиљада, бити први пут позвани под заставе ове јесени. То је нека прста пробе са мобилизацијом која личи на вапе у Француској, одређене за исто време. Само сазивање резерва извршиће се овде једно за другим по корпусима. Осам тога, најновијим указом, диже се контингент регрута за ову годину на огромну цифру од 237.500 људи. Одавна, доиста, Русија није чинила толике напоре. Упоредо са свима овим спремама чине се и неки оригинални опити у логору код Красног села, на вратима Петрограда. Пре петнаест дана чињена је једна интересна проба на маленом рукаву Неве између острва Крестовског и Владајеве. Ту се имало видети како ради један нов систем сипалова на бурадима. По казивању стручњака опит је савршено успео. Један ескадрон коњиче и једна полу-батерија чекали су знак на обали; а за четрдесет минута, и сипалови су били готови, и прелаз на њима извршен. Сваки сипав носио је на себи 25 војника, док је четворица њих било до водног за везање. Од своје стране коњича је два пут препливала тај широки и дубоки рукав. И, ма да је вода још врло ладна, људи су на коњима у Неву скакали и прелаз сјајно изводили.

На завршетку, да вам достане и овог устројства које министар војни тек што издаде о управи и одбрани утврђених места. То се устројство дели у четири класе. Команданти градова *првог* реда равни су командантима корпусним; команданти градова *другог и трећег* реда дивизијарима, а они од малих тврђава *четвртог* реда, пуковничима.

Сваке године, 1-ог фебруара, сваки командант града дужан је поднети опширан извештај о стању свога града. Командант града не сме никада ни у ком случају пропустити ноћ ван града. Он једини сме пуштати страна лица у град, али и то на своју личну одговорност. Сваки град мора се постојано одржавати на ратној пози; и сваке године има

градски ратни савет, под председањинством команданта, у тајности израдити план местне одбране.

У време рата, командант има пуно право да путем реквизици је узме новца не само од сваке јавне касе у његовом рејону, него, по потреби, и св новца који пије код приватних лица.

Чим се прогласи опсадно стање, командант истерује из града све фамилије официра, војника и органа војне администрације. Он мора позвати да се никакве новине не унесу у град без његове дозволе; а тако исто избегавати сваки разговор са непријатељем. Ако предаја града постане апсолутно неизбежна, командант је дужан одлагати ју до последњег часа, а за парламентарара изабрати најхрабријег и најпоузданијег официра.

Командант града који је предао град има се у сваком случају предати војеном суду.

Дакле, ово је у главним цртама ново устројство градог генерала Вановског. Што се војске руске тиче, ни за тренут не треба сумњати, да ће се она тамо одређених закона најстрожије држати.

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПИСАО

Сен-Тене Толакије

ПЕТИ ДЕО

Пад княза Милоша.

III.

Скупштина 14 фебруара 1838. — Косовско Бесело. — Патријархалис јунација — Титове уставног акта. — Доња радост. — Неподобљивост јунаца. — Силе недовољности у Србији. — Силе епископа. — Прогласи Турске, Русије и Аустрије прогласи Милошевог устава. — Руска и руска дојављивања. — Милош и извођење цара руског. —

(Напомена)

Како му драго, брзо је дошао до тога да цео свет у Србији, изузев можда оних шеснаест саветника, буде незадовољан са устаном. Милош је, дабоже, имао начина да изаиди и други: — е не изгледа да му је заклетва много сметала. Али ствар се није могла одмах преломити. Није се могло одма узети оно што је онако свечано дато. Кнез се без сумње надао да ће сам народ тражити ревијацију устава — кад га' неколико један нов догађај да успећа његову забуно. Аустрија, у зазору од тљалог једног смелости устаног на своме брату, и у страху да идеје либерализма и демократије, ако би узела миха у Србији не узхвати корени и код Срба и Савена свестивна јој царства, велим, Аустрија изрази тим поводом званично негодовање кнезу Милошу. Она чак изозори и Петроград и

Цариграда на ниту опасност. За тили часак и свога ти свестри велике царице, Русија, Аустрија и Турска, где протестују противу уставна закона нове Србије.

Русија кабинет која је тражила пута и начина да по нову предузме управу ерских полотно, и да сврне Милоша, једна је доцна пражуку коју му даде кнез Метерних. Није је то довољно рећи — пошто Русија уђе у утвар и са неком жестином. Један од њених дипломата по имени Бунман, карактер надузев и заповеднички, који је био накинут, да савија Влахо под руку своје владе, беше дошао у Србију као неки вице-цар, да по каже њеним простацима вољу цареву. Кнез Милош излаже пред њим до Пожареваца и, као представнику једне силе покровитељске ерских народа, укаже му највећу почит. Али барон са презреним приликом знаке накла и одмах подарише саветнике Милошевих охолом испиту.

Први који имаде да издржи патру његову беше секретар Милошев Живановић. Г Бунман је тражио понавља објашњења о јануарским догађајима, о прогласавању устава, а Живановић је одговарао и тачно и тактично. Кад је Рус узео реч, он је обасуо Србе читавом кином увода и препора. „Како сте смели ви помињати да сте независан народ? — кад сте ви само рече турца којој је Русија извојевала нека права. Како сте се смели ви уређивати као слободан народ, без питања ове Русије бек које ви ништа нисте и ништа не можете бити. Али, више свега, како сте могли бити тако дрски да проглашувате она револуционарна начела која су Аустрија и Русија увек сузбијале, и којих никанан нација првог реда не сме да се прихвати без њихова пристанка?“ Г. посланик је за тим спорно Милошу татувао ижез ерских, и напао на чини, који прима *жигиерибу* од 1830, утирђује наследено наследство Србији у доли Обреноваца. По њему, Милош је био само један намесник Махиудов, коме је поверени да управља земљом ерских у име Махиудово, и то само докле, док тачно врши своје дужности. А његова фамилија не може присвајати себи право које уживају, тек, владалачке фамилије независних држава. За то, шта ће, ова крупа на застави ерској? и како је то министарство војно и спољних послова које тај устав установљавала? Против које силе мисли Србија да војује? Какав су то уговор који она хоће да закључи? Али она хоће да се бави за слободу света на страни оне Француске чија је начела усвојила? ... — Очеидно, руски посланик хтео је оном жестином својих речи да одмах у почетку улије естраза Србима, али он је прелазно из увода и у провију. Тако на пример он је подрљиво патао: „а када ћу ја моћи бити представљен њеним екселенцијама — министима?“ Живановић је као паметан човек одговарао ладно и одмерено: никаква критика не збуни га и никаква сарказам не сврну га с правца пута. Браћени Милоша, он је непрестано износио благодарност Срба Русији. Ова умереност буде узета као страх, и дипломати руски закључи из истог да може терати даље, истим тоном. И он допетла и продужи тако са другим министрима, са Давидовићем и са самим Милошем. С Давидовићем је поступио као с бунтовником и агентом јеврејске револуције у Србији, а претио му гневом царским. Милоша је осопио као неког јадног шета раје, као човека који не

разуме свој задатак и кога треба опоменути на ред. У исто време он подрже најзвонитој критици његово политичко владање и приватни живот. Најзад се усуди да устрежи од њега да укљони Давидовића, као а да одржи у њеним толожајима круспалачке заверенике. Ни прескори, ни савети, ни претња ништа не би, дакле, уштеђено овоме поглавару Ерских раје.

Милош је све то мирно саслушао, а узео је реч као човек тврдо решен да се уздржи. Он пре свега призваде неке од својих погрешана, а у одбрану позва се на своје неспкуство и тешкоће самога задатка. „Па ја сам прост човек — одговарао је са смешењем — а желио бих водити на мом месту ове многе славне личности, високоумне политичаре, и веште управнике, који презиру ово што сам ја урадио. Желио бих их водити у једној наредној земљи, где налазе све ствари у сред рата спољног и радора домаћег.“ За тим племени докладе: нано је он без ичијег тражења опростио завереницима круспалачима; али само тај се опростио односи на прошлост и веће их штити за будућност ако би се понова бунили. „Ја сам њима опростио — рећи ће Милош — али не видим да су та господи и ипак опростила што сам изнаоде њихове покорио. Него, ја ћу их ипак оставити на садашњим положајима, и све докле год противно не заслуже.“ И то Милош, који у почетку беше благ и кротак, не стајаше сас јачи. Из сељака проговори владар. „Ја се не разумем у многим стварима управним, и примаму са свим ерцем савете људи који искрено Србији добра желе; али, ако барон Бунман хоће да ми своје изворе натура као зајави, онда их ја као главу овог народа и чувар његових права одоудно одбајам.“

Руски посланик на последњу се усери с ким посла има. При свим ианама својим, овај седам беше — бенефе. Он у истица беше глава народа, и то глава, која зна и шта хоће и шта може. Док Милош влада Србијом нека се нико не нада да ће се он потчинити политизи руској. Ту није остајао друго до да се дигну незадовољници противу њега. Елементи успеха били су већ на мети — ватра је тањала под целом. Дакле, ипак, устав Давидовић садржавао је неке изворе тачке са руског гледшта. Требајо је само изабрати револуционарна начела, а издржати све што иде у правог олигархије, обезбеђује пријатељима царским неповољне положаје и узевује руне диктатору — како би се могло обрвати.

(Настаћу се)

ПОЗИВ

Општини Београд којој потребно је неколико мајстора — односно камен — кадриција, ради криљена кадарје у извесним улицама

Позивају се сви они који желе да се криљена кадарје под надницом праме да се општинском Суду одмах пријаве.

Из седнице Суда општине Београдске 22 Јула 1887 год. У Београду.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКУТ НА ТАБЛЕТУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 дин.
НА ПОДА ГОДИНА 3 "
КА СТРАНЕ РЕГИОНА НА ГОДИНУ 6 дин.

УРЕДИНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. вара од прете.

Преплату ваља слањом директно на издате
или код и код кореспонденциј на уредника.

УКУПНИС НЕ ПЛАЋАЈУ СЕ

Неплаћена писма не примају се

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

или десет?

Други август, дан рођења Његовога Височанства Краљевића Престолонаследника Александра, као сваке године биће прослављен уобичајеним свечаностима: благодарењем после службе Божије (у саборној цркви), украшењем домова народним тробојкама, а у вече и осветлењем.

Представништво вароши врши само пријатну дужност, кад на ово обраћа пажњу грађанства.

Из седнице суда општинског 31 Јула 1887. АБр. 559 Београд.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ

Велике комисије за спору општина београдској стечајно подвезових посуда за водоводе канале и осветлење вароши.

(Само стај)

У чл. 23. тражи да му кауција носи 7%; а то значи да би општина морала давати овај новац приватнима на зајам, јер ни један завод у Београду не плаћа толики интерес.

У чл. 23. тражи да спорове решавају двојица наборних судија, а све остало што је требало о овоме рећи крај је неодређено.

У чл. 25. тражи да му се вода плаћа у злату (и општ. и приватни) и то значи, тражити право да може наплаћивати аквију.

У чл. 26. тражи да се ослободи општ. тропарине, царине на сав потребни материјал на и на угљ. за гориво; што општина нити може нити би смела да учини — јер није за то власна

У чл. 27. даје општини учешће у добити тек овда кад му годишњи бруто приход од приватних пређе суму од 175 000 динара или укупни приход 212 500 дин. и више. А ово значи, да би општина морала чепати једно десетак и више година на да и пој припадне нити год од водовода.

Истита у чл. 21. каже се, да ће водовод по истеку концесије припасти општини, али се не вели како, да ли бесплатно или путем откупа? Нек нам се дозволи на заирштету овог дела нашег извештаја, да још један пут у најкритичким потезима изложимо све оно; што се мора тражити од једног модерног водовода на да се постигне цел ради воје се и гради.

Дакле, тражи се од свихог водовода без разлике у главном оно:

1.) да даје стално добру воду за пиће;

2.) да даје у свако доба дана доста воде у „свим деловима вароши.“ и

3.) да даје што јефинију воду;

Када би се пак примила на која од трију поднесених понуда за водове, било би фактичко стање ово: само једна трећина Београда добила би воду — која није добра вода за пиће — и то по врло скупу цену; остале две трећине не само да не би добиле воду, него би још биле обавезане да из својих кеса доплате овај непотрошени и гарантовани извенту вод и да остану без данашње количине добре воде за пиће, (коју сад бесплатно добијају) јер би морали код концесионара и на већ постојећим цесмама (изворницама воду куповати.

И над би сви остали услови у понудама били добри не може се ни једна примити само с тога: што нам ни једна понуђач у ствари, не нуди водовод, но само један његов део од 20 до 25. км. — (волака је мрежа и данашњег нашег водовода) који није у стању да подири све потребе, јавне што у оном најдлакљивијем и основном делу конкуренца, који је врло важан за Београд, ни један од понуђача није пристао да подири потребу у води целог Београда, нити је одговорио најлакљивијој конкуренци, који је био расписан за цео Београд а не само за један његов део.

Иа свега то сад казаној могло је спаки најјасније увидети: да ове не може ни бити говора о редативно најбољој понуди, а још мање о томе: да ли би и једна од њих била корисна за београдску општину.

Ми смо данас, на основу дужег озбиљног и подрог изг. пручавања, дошли до тврдог уверења: да вежжемо београд. општину препоручити на једну од поднесених понуда за водове јер би спаки од њих била на њу веома штетна и по њено финансијско стање без икакве нужде врло озвеша.

Податке и цени воде, о годишњој потрошњи и то дишњем бруто приходу водовода, у варошима које су у овом извештају поменути, као и о томе: колико вароши употребљају изворну и подземну а колико речну фатрошну воду, узели смо из ових дела:

1. Die Stadtliche Wasserversorgung von E. Grahn i Band Statistik — München 1878.

2. Die Art der Wasserversorgung der Städte des Deutschen Reiches mit mehr als 50 0. Einwohner, von E. Grahn. München und Leipzig — 1884.

3. Auszug aus den Regulativen und den Praxistexten für die Wasserversorgung von 51. Städten Deutschlands, Österreichs und Schweiz, zusammengestellt von Stadt. Baumeist. München, — 1885.

4. из диктоса: Deutsche Bauzeitung, Zeitschrift des Vereines deutscher Ingenieure, Wochenschrift des Vereines deutscher Ingenieure, Centralblatt d. Bauverwaltung — јавних година и

5. из концесија извесних француских вароши.

II.

О понудама за осветљење

Пручавањем понуда које су поднели за осветљење вар. Београда светлешћом гасом г. Мале из Париза и „Vereinigte Gaswerke“ из Аугсбурга, комисија је дошла до уверења: да су ове понуде такве природе, да се ни једна од њих не може примити оваква каква је: а ово зашто:

1.) Што се обема понудама тражи концесија на 50 година, а онај је рон велики, јер због ревизије уговора и могуће измене осветљења, у принципну, не треба давати концесију на дуже време и то тим пре, што се данас води борба између гасне и електричне светлости, а осим тога и за то: што је фабрикација светлешћег гаса сваким даном све јефинија;

2.) Што г. Мале не даје општини право да може гасу инсталацију од њега откупити, а „Vereinigte Gaswerke“ ставља такве услове за откуп, да се онај може извршити само са великим жртвама;

3.) Што се обема понудама тражи велика потрошња: да им живци (горачи) за јавно осветљење, много гаса сагоревају, узелх чега би општински буџет био јако оптерећен;

4.) Што обојица нуде малу мрежу цела за провођење гаса, узелх чега би била осветљена свет. гасом само половина вароши а другу би половино осветљавали петролеум; и

5.) Што оба понуђача траже да их општина ослободи свих општинских и државних дужбина на и царине, јавке, што траже и оно што општава најје власна да учини.

Да је 50 год. на козико се тражи концесија дугачак, рон може спаки лако извести из тога: што је Загреб која је Београду у многоме којесему најсличнија, дао концесију на осветљење само на 35. год. При томе треба имати на уму, да је Загреб дао концесију још 1860. године, јавке у многом горем времену за фабрикацију гаса но што је данашње.

Осим тога, француске вароши Vesoul, Epinal, Remiremont mire-ont и друге (које су по броју становника мање од Београда) чије смо концесије имали у рукама, дале су гасно осветљење у концесију за време од 30. до 35. година.

Да је велика махна обоју понуда и у томе: што се у једној од њих — г. Малесовој — нашта и не говори о праву општине да може целу инсталацију откупити после извесног времена, а у другој се даје општини то право под врло тешким условима за њен буџет, може се најбоље закључити из тога: што све вароши које су у козико доба дошле до гасног осветљења путем концесије, осигуравају себи право откупа, и труде се свим могућим саиана да инсталације откупе, будући ове доносе увек сигуран а аватан приход, који се може врло корисно употребити за покривање разних општинских издатака.

Да се обема понудама тражи велика потрошња гаса, моћи ће се спаки уверети ако сравни потрошњу коју понуђачи захтевају са потрошњом у другим варошима.

Тако г. Мале из Париза у својој понуди у чл. 2 вели под 2: „да ће саградити инсталацију од дневног гасовља у таквом стању, да ће моћи сабавити све главније делове вароши: а под 3. у истој члаву, тражи да дође по једна лантерна на 40 м. гасних цела.“ Ако се пак узме у обзир оно што г. Мале вели у својој понуди за водове у чл. 4. под 7. о аме: „да ће спроводити цела за воду

наместити по свима главнијим деловима вароши и од прилике на 25 км. дужине,² и ако се са овим сразна оно што смо горе навели из његове понуде да осветлење, изаплаћа, да ће и његова приватна мрежа гасоводних цеви издати ово 25 км.

У чл. 11 он тражи г. Мале да сваки жижак (горач) испореди за један сахат горела најмање 180 литара, а у члану 12. тражи онет х. свака лантерна мора горети за годину дана најмање 2000 саготи.

Из свега наведеног излази:

а.) Ако мрежа гасоводних цеви буде дугачка 25 км. онда се мора по условима г. Малевим употребити најмање 625. лантерни. Све им је природно да би се овим оним лантерн и морали употребљавати и фењери (ланterne) се петролеумом, у улицама кроз које не би продавала га оловне цеви. Изгледа пак, да би се сама општина морала принудити о овом осветлењу;

б.) Тражи да се само за осветлење 25. км. дужине улица утврди годишње најмање 225.000 м³ гаса — без осветлења опш. зграда — (625. лантер. $\times$ 2000 сах. $\times$ 180 литара = 225.000.000 литара или 225.000 м³) и да му се за то плати 56250 д. годишње по чл. 16. концесије која гласи: „цена општинског осветлења биће утврђена по премету у утврђеној количини на сат за један фењер. Цена ће бити 0-25 д. кубни метар“; (ка овој суми требало би додати још и ону коју би општ. издавала на осветлење: помоћу петролеја);

в.) Ако би хтели да нам г. Мале положи 40 км. гасоводних цев, морали би наместити најмање 1000 лантерни и тада би имали да плаћамо само за гасно улично осветлење сваке године по 90000 дин. без петролејског осветлења; и

г.) Ако би хтели да нам г. Мале положи гасоводне цеви кроз све данашње 6. градове улице — без Енгле-ланди — морали би употребити најмање 1500 лантерни, и имали би да плаћамо за улично гасно осветлење целог данашњег Београда преко 135.000 динара годишње.

„Vereinigte Gaswerke“ из Аугсбурга, у своје спроводно писму од 17. марта тек год. по моме, не да ће положити око 30 км. гасоводних цев и да ће наместити најмање 600. лантерни, дакле на сваких 50 м. гасоводних цев по једну лантерну, овим тога још и 150 фењера (лантерни) см. петролејском светлошћу за осветлење овога дела вароши, у коме се неће полагати гасоводне цеви.

У §. 8. Њихове понуде траже да свака лантерна горе годишње просечно најмање 1650 саготи и да сатореза на сахат најмање 180 литара гаса.

Из овога што наведеномо излази, да „Vereinigte Gaswerke“ траже да им се за осветлење 30 км. улица светлим гасом, потроши годишње најмање 138600 м. гаса, (600. лантер. 1650. сах. $\times$ 180 лит.) и да им се по §. 8. плати за то најмање 39600 динара; овоме треба додати још 7478 динара што би имали да плаћамо по изноме париграфу за петролејско осветлење помоћу оних 150 фењера (лантерни) које нуде, па ћемо добити 47078 динара, као ону суму, коју би морала општина плаћати годишње „Vereinigte Gaswerke-у“ за улично осветлење.

Овај понуђач тражи у §. 7. да му општина уступи за употребу све данашње општинске фењере, бесплатно.

Како стоји потрошња гаса коју понуђачи траже и цене по којима нам гас нуде са потрошњом и ценама у другим местима, може се најбоље видети из ове - О, у поредне таблице. Ка овој табелич имамо да додамо још и ово: Уличне ланterne у Минхену сагоревају на сахат јаво у У Загребу 127.4. литара а у Бечу 141. У Бечу се плаћа на општинске и државне зграде 1 м.³ по 18 до 20 дин. а за приватну потребу по 20 д. н.

Г. Мале у 27. чл. своје понуде асли он:

„Цена гаса за приватне особе неће прећи преко 35 д. кубни метар. Друштво ће моћи, ако хтедне, продавати јединице

Ако после десет година потрошња приватних особа достигне до 600.000 кубних метара на годину, цена ће за приватне особе бити спуштена са 10% а то значи да за цело време концесије остаје иста цена гасу који ће се трошити за јавно осветлење, па ма колика била потрошња, а приватницима ће спуштати цену за 3. дин. паре од 1. м.³ дакле на 31. дин. н. у најбољем случају тек после 10 и више год. и то, ако годишња потрошња достигне за Београд гдину количину од 600.000 см. То јест, кад Београђани плати за то време за приватно осветлење најмање 1.050.000 динара и за улично најмање 562.500 динара, дакле укупно, кад изаиду за тих десет година најмање 1.612.500 динара.

„Vereinigte Gaswerke“ по §. 8. њихове понуде спуштају цену гасу за јавно осветлење са $\frac{1}{3}$ дин. н. на сахат горела, кад укупна годишња потрошња (за јавно и приватно осветлење) пређе количину од 600.000 м.³, или кад Београд плати годишње за гас најмање 224.160 динара. Ово спуштене цене са $\frac{1}{3}$ паре иде поступно док се не сведе на 3 дин. н. за 1 сахат горела што бива тек онда, кад укупна годишња потрошња пређе количину од 2.200.000 м.³ или у најмању руку 600.000 динара.

За државне и општинске зграде основна је цена 36 дин. н. 1 м.³, а за приватне 40 дин. н. и та цена остаје све д. т. е. док целокупна годишња потрошња не дође до 600.000 м.³; преко овога постепено се спушта цена док не падне за јавне зграде на 26 дин. н. а за приватне на 30 дин. н. што би било тек онда, кад целокупна годишња потрошња пређе 2.400.000 см. или преко 700.000 динара.

Да се у Београду до ове потрошње неће доћи скоро и да београђани не би добили јединији гас за цело време концесије, видиће се најбоље из овога што ћемо навести:

„Vereinigte Gaswerke“ снабдевали су гасом, концесијом 1886. год. девет разн. х. вароши, које су све укупно, утврдили цене 18. 6. год. 302.955 м.³ гаса на улично осветлење и 967.790 м.³ за приватне потребе, свега дакле за јавно и приватно осветлење 1.270.645 м.³ Ово је дакле укупна годишња потрошња у 9 разних вароши. Од нас пак, тражи г. Мале да потрошимо још у почетку за улично осветлење: 225.000 см. а „Vereinigte Gaswerke“ 138.600 м.³ годишње.

Како стоји ово што се од нас тражи, према ономе што смо добили: Загреб и Панчево (код којих су такови услови, да гас мора бити скупљи по код нас) види се најбоље из овога: У Загребу је основна цена за јавно

У П О Р Е Д Н И П Р Е Г Л Е Д

ИСПОЛ СВЕТИМСКА ЈУ НЕ ОДНО НАРОДИ КЈЕ СУ ПР БРОЈУ СТИЗНАНИМА ОД БЕОГРАДА МАЈЕ ИЛИ СУ СЕ ИМЕ ПРОДЛИЖНО ЈОДНАТЕ

НАМЕН НАРОДИ	БРОЈ СТАВОВИНА	ДУЛИНА КОС. ИЛИ ИЛИ	НА КОЈИМЕ МЕТАРА ДУЛИНА И ДАТЕРИ	ВУМАН БРОЈ ДАТЕРИ	ВУМАН НА ПОДМУ МОРАДУ ДАТЕРИ ГОРЕ	КОЈИМЕ ГАСА МОРА САСИВАТЕ НА И САСИВА ДУЛИНА ДАТЕРИ	И Е Н Е				Примедбе	
							3А ЈДНО	ОБЕШЕЊЕ	НА ПРАВИ НА ПРАВИ	НА ОБЕШЕЊЕ		
1 Весел франц	35	Г. Д.	—	—	—	135	—	3. Д. Д. Д.	26. Д. Д.	32. Д. Д.	37. Д. Д.	Има под I, има на поју по- д II.
2 Ернал	11000	32	50m	—	1800	150	—	3. Д. Д. Д.	30. Д. Д.	32. Д. Д.	33. Д. Д.	Има су под I, има на поју по- д II.
3 Remizemont	6510	30	—	130	—	120	—	3. Д. Д. Д.	27. Д. Д.	39. Д. Д.	48. Д. Д.	Има под II, има на поју по- д III.
4 Mirecourt	5480	30	—	100	—	125	—	4. Д. Д. Д.	32. Д. Д.	40. Д. Д.	50. Д. Д.	Има под II, има на поју по- д III.
5 Zarpet	20637	35	—	300	300	127	—	5. Д. Д. Д.	28. Д. Д.	34. Д. Д.	38. Д. Д.	Има под I, има на поју по- д III.
6 Haverno	13748	50	—	250	1500	141	—	6. Д. Д. Д.	29. Д. Д.	30. Д. Д.	30. Д. Д.	Има под I, има на поју по- д III.
7 Xatz sa	40000	50	40m	625	2000	180	—	7. Д. Д. Д.	25. Д. Д.	30. Д. Д.	35. Д. Д.	Има под I, има на поју по- д III.
8 Vercin, Gasterzka	30-40000	50	50m	600	1650	140	—	8. Д. Д. Д.	28. Д. Д.	35. Д. Д.	40. Д. Д.	Има под I, има на поју по- д III.

осветљење 3, 6 дин. и на сахат горња, која остаје док целокупна потрошња за јавно и приватно осветљење не дође до 141.550 м³, или 46 9/11 дин. а одакле поступно онада док на посетку не остане на 2 дин. и. а то била онда, кад целокупна годишња потрошња дође до 254.799 м³, или 68.790 дин. (вештача напредање латерне сагоревају 127,4 латера гаса на сахат). У Панчеву је основна цена за јавно осветљење 3,6 дин. и. на сахат горња. Латерне сагоревају 141,5 латар гаса, дакле 1,5 латар више по што тражи „Vereingigte Gaswerke“ да ипак сагоревају. Ова цена остаје само дотле док укупна потрошња гаса за јавно и приватно осветљење не порасте до 250.000 м³, или 76.800 дин. а од тада поступно опада док не дође на 3 дин. и што била онда, кад укупна потрошња порасте до 450.000 м³, или 126.720 латара.

Приватнима даје за већу потрошњу rabat од 2,5 до 10%.

Из овога може се сваки врло лако уверити да ће суседно Панчево добити гасно осветљење од истог другог, под много и много бољим условима него што оно има нуду, и поред тога што ће се у Панчеву наместити само 250 латерни. Њих ће да остаје годишње један пламен у почетку 54 дин. а одакле само 45 дин. Од нас пак тражи г. Мале за један пламен, годишње, за време цезе концесије: 80 дин. а „Vereingigte Gaswerke“ у почетку 65, а после недогледног преноса: 49,5 динара.

Да ће г. сом бити осветљена само једна пазована Београда, изазила отуда, што нам се нуду 30 км. гаса подних цени а Београд има преко 60 км. улица. А да није бити довољно 110 петролејских фелера (латерни) за осветљавање оне друге пазовне, може сваки увидети.

Да београдска општина не може добити концесионаре од државна и царине, свакоме је познато.

У остале детаље нисмо се упуштали што су и поменутог тачно довољно јаке да се по њима понуде оцене.

Напоменуто додајемо: да и овде не може бити го вора о резултату бољој понуди а још мање о томе, да ли се једна од њих може корисно примити, јер су обе ржаве и биле би овакве какве су, врло опасне и убитачне за општинске финансије.

Оде и у таблаци изложене полатке, прикупили смо из уговора које су дотичне вароши закључиле са њиховим предузимачима и из разних техничких листова.

III.

О понуди за канализацију

Проучавањем понуде коју је поднело за канализацију Београд г. Мале из Париза, комисија је дошла до уверења: да би се примивши ове понде канализала једна трећина Београда а терет овог издвајања тог поглед морао би поднети цео Београд.

Г. Мале нам нуди око 20 км. уличних канала, и троди да се донесе закон, по коме би Београђани били обавезани да плате за име канализације око 3.000.000 дин. у три рате (то јест за три године).

Да је заједно овако најбоље ће се видети из овога што ћемо навести из г. Малеве понуде. Тако он вели:

„Општина ће исплативати радове на два начина:

1. Газде кућа биће законом обавезани да плате 600 динара од куће. Та ће се сума исплатити у три намета, то јест у три године.

Прво исплаћивање почиње одма по промугацији закон.“

Из овога излази само двоје: или ће бити обавезан сваки онај које има кућу иза кућера да плати 600 динара на име канализације, или ће јавна општина платити само она, чије су куће у улицама које ће се канализирати. Како у Београду има на 5000 кућа и кућерти (види општ. послови књ. I.) платити би у првом случају све кућне газде равни 3.000.000 динара, а ако би био онај други случај, платило би највише 1666 сопственица кућа, оних три милиона или сваки просечно, најмање 1650 динара. Осим тога, изгледа по г. Малеву понуди, да није ово све што би газде кућа имале плаћати, јер у понуди стоји и оно:

„Кућеник канализи у свези са јавним канализацијама, смећеће се под надзором управе за варошку канализацију. Ове ће канале газде кућа платити.“

Оваквих канала има 42 км. а г. Мале нам нуду свега канала 60 км. дакле, остаје још врло знатна сума коју би морали сопственици кућа платити.

Како је канализација са хигијенског гледишта скоро важнија и од водопаса, јер је доказано да само добра вода не смањује заразе, ако нема поред тог и добре канализације — неможе бити ни говора о примању једне понуде за канализацију Београда, којом се иде на то: да се канализација само један део вароши, будући се уакм може појавити по каква зараза у оним крајевима који нису канализирани.

И поред свега што наводисмо и поред тога, што нема апсолутно никаквих техничких услова, и што о је много што није јасно, не може се г. Малеву понуду примити нарочито ни за то, што јој је финансијска основа за Београд по све рђава.

С обзиром на све ово што смо овде рекли, не можемо никакво препоручити ни г. Малеву понуду за канализацију, но предлажемо да се и она одбije.

Као што се из оделана овог извештаја и д. I. II и III, види, комисија није нашла да је и једна од својих поднесених понуда добра. Према тако одложеној ни апсолутној вредности, отуда је и могућност: да се међусобним упоређењем одреди, која је од њих најбоља, јер да се као таква најбољој општини препоручи. Услед тога, опет, комисија није могла ни натапа општ. председничина онако од верети, како су она била постављена, јер није нашла ни једну понуду као резултатно најбољу, пошто су све рђаве.

Подносећи пак овај свој извештај оваквог каква је, комисија је сматрала за своју дужност да се упушта у мало пространије разматрање појединих питања која је претходно требало пречистити па да комисија може са пуним уверењем дати своје објективно мишљење о свима понудама. И као год што је у течају овога свога извештаја пеналазила са највећом објективношћу своје мишљење о

Члан IX.

Форму штењила и знака на олову прописивање пред-
седника општине и наређивања мењање истих.

Члан X.

Да би се клада добра стока и месо било добро и
здрав, постављен је стални марешни лекар на општинској
кљаници, који ће изгледати стоку која се доводи на кљаницу
и одобрити ако је добра и здрава а ако није одбацити.

Но и после кљанице марешни лекар мора извршити на-
поно преглед заклане стоке, а том приликом уништиће или
поједине делове, који су нездрави и који се према томе
не смеју употребити за храну, а искључиће од продаје и
уништити и читаву мањину у случају, када се болест
дотичног марешника могла тек после кљанице констатovati.
У случају када се на потпуно штету кљанице читаво мар-
ешничко уништи вратиће се дотичноме кљачу тависа положена
за кљанице дотичног комада стоке.

Да је стока здрава или месо здраво лекар ће ударити
свој жиг.

Лекар је дужан изаказати се на кљаницу за све време
оно у коме се стока дотерује на кљаницу и кола.

Ситна стока кљаче се одма чим је лекар огласио за
добру и здраву; а крупна: половина, јавне, биволце, биволице
и т. д. кљаче се после 24 сахата од кад их лекар огласио
за добру и здраву.

Члан XI.

Бруна стока кљаче се од 1. Априла до 1. Октобра
од 5 сахата до 8 по подне а од 1. Октабра до 1. Априла
од 2. до 6. сахата после подне.

Ситна стока кљаче се зети од 1. Априла до 1. Октобра
изјутра од 4 до 8 сахата; тако ће се клати и свиње од 4
до 8 сахата изјутра, а од 1. Октобра до 1. Априла кљаче
се и ситна стока и свиње после подне од 2 до 4 сахата.

Члан XII.

На сваком стражином черену од ситне стоке оставиће
се парче с' чуном те да се види дали је месо јитљиво или
јареће, овце или козије.

Члан XIII.

Сваки овај који без пријаве и надписне упутнице за-
води на коју прету стого, а тако исто кад би заклан ван
општинске кљанице на манар то било и с унутршном, да се
сматра за кривичара и као такав да плати четвородулу
таксу општинској каси. А исто тако платиће четвородулу
таксу ако се нађе у дућану месо без прописних знакова
или цубок, по што се овај сме продавати само у цубонанима.

Члан XIV.

Приватни за своју потребу могу заклати без аренде
само јављад, јарад и прасад стару до три месеца, по број
овах не може прећи више од 3 комада, иначе подлежи
аренди.

0 дужностима кљача:

Члан XV.

Сви кљачи у опште подлеже овим дужностима:
а) Сваки мора имати стално место на коме продаје
месо, било: сирово, или зготовљено у јелу или прерађено
јер се узимања месне носити и продавати.

б) Сваки мора на својој продајници метнути фирму
с именом и презименом онога чија је продајница.

в) Сваки мора ова правила општинских метнути у рам
над столном и изложити их на улогу: тако да их може сваки
читати.

г) у продајницама мора бити највећа чистота, а нај-
тавни, дуварова, натов тако и сви астази, те радиће а на-
рочито морају бити обучени у чисто одело и са
белом кепама.

Добор општински прописиће доносиће нарочите услове
зарад одржавања чистоте за све локале, који служе за
продају меса и свију прерађивања од меса

д) за доношење меса на кљаницу у продајницу сваки
мора имати нарочито за то начињена кола, на којима ће
бити јавно израђени тишлерски саидук, који изнутра треба
да је реидеан и гладан, на истом удеиен кљан обложен
с мушном тако да се не може месо видети ни најмање
а сам саидук мора бити споља затворен црвеном фарбом
обојадисан. Саидук се мора изнутра сваки дан пружом водом
опрати и с споља не сме бити не чист; из с плука и с једне
и друге стране мора бити записана фирма чија су кола.
Кад се терме месо донесе у дућан мора се изнети одма
на куке и очистити од пратине ако је буде било.

е) Сваки је дужан да целу месну валине на је ну
табу и обеси је на јавно место пред дућаном како може
свак видети цену; а тако исто глај се цина м'на писоће
се на угад, а јавиће се и општ. суду

ж) Месо мора бити добро, свине и добело а тако
исто мери мора бити подпуна.

з) сваки мора имати у својој продајници контродне
мере са потребним тежицима, утарене печатом општин-
ског суда и те морају бити тако наменствене да су свакоме
приступне да кунуће месо прегледа и контролне
меру

и) сваки је дужан дати меса грађанима; онодику ко-
лико овај затражи да купи.

ј) Начинска кола за пренос меса са кљанице мерију
се заједно са стоком дотерати на кљаницу, како би лекар
могао да и честога кола контролине. На овим колима не
се сме ништа друго носити до само чисте месо.

к) советници радиће дужности месо одвојено метути
за продавање и на истом прилазити артију и на којој на-
писати да је баволено месо, како би се разликовало од
говешт.

Члан XVI.

За тачно вршење ових правила постоје општински
контролори, који воде непосредан надзор, а као виша
контролна власт постоји општински суд, који је одго-
воран за свако небрижљиво контролорство и за сваку штету,
коју би општинска каса претрпела због неправилног
надзора.

Овим није искључено и право грађана да могу до-
ставити суду неправилно вршење ових правила и у том
погледу било, коју ће достаау суд дужан извидети и ре-
шити.

Члан XVII.

За сваку повреду горњих дужности сматраће се дело
засебно и тако колико је дужности повремено толико је
дела извршено и за свако то дело општински суд осудиће
сопственика фирме — радње — по 20. дина, на име из-
држава општинске контроле, на накар та дела и не из-
вршио сам лично сопственик фирме већ и његови млађи или
ма ко други у његовој радњи.

Решење којим општински суд осуђује сопственика
фирме — радње — на горњу казну одма је извршено
према самом закону.

Питања о овој казни суд ће свакад решавати за
свако дело посебно.

Овај се члан не односи на кривичаре пошто за то
постоји особено наређење.

Члан XVIII.

Кад грађанин достави крајумчарук и крајумчар се осуду на казну, погодног и накнаде принашће томе грађанину — достављачу — а ако то достави који од општинских контролора и крајумчар се осуду на казну онда ће томе контролору припасти 25% од доуобе накнаде.

Ова награда исплаћиваће се достављачима онда кад буде суд исплатио од крајумчара.

Члан XIX.

Сви кљачи и у опште сви продајци меса било сировог или у једну готову ствар или иначе прерађеног, дужни су пристићио примати општинског контролора, кад би овај посетио у какву неправомерно и хтео ући у радницу да се увери о тој неуредности и који би се позвао условом тем општинским контролору тај ће поднети год казну одређену привичним законом.

И исто тако и општински контролори дужни су према кљачима и свима грађанима, познати се узгудно без казних више и дарме, тако да га нико и не чује кад своју дужност врши изузимајуће кад пиће на одмор на мора вкати на помоћ.

О кљачина за војску, официре и остале државне заводе.

Члан XXI.

И ова кљача за војску и остале државне заводе дужни су кљачи стоку на општинској кљачини, и на то што ће ту кљачи дужни су сав цубок уступити општини у смислу члана III њег ових правила.

Да би се знало колико је и какве стокe заклато за државне заводе, а отуда опет да би се знало колико је и каквог кубика прихвати општина, дужан је општински контролор над кљачинцом записати у књигу нарочито поју ће сваког дана подписивати и он и кљач.

Члан XXII.

Кљачи за државне заводе подлеже још и овим дужностима.

а.) дужни су да повожу стоку и однесу месо пре него што се почне кљачи стока на варош.

б.) месо за официрске касацине по требовану измириће се и наплатити од дилеранта по 10 пара ден. на свако кило; то ће се месо маркирати особеним знацима и оарбом за разваљу од меса које се за варош продје.

в.) Ако би остало месо у парчетима требовало то ће се премеати и наплатити по 15. пара ден. и исто маркирати као и остало месо за варош. Ако би престојали читави череди и колико предњи толико и стражњи онда ће се наплатити обична такса, по ако би било више стражњи него предњи онда да се наплати обична такса још по 2. ден. Овај ће вишак општ. контролор на кљачини записати у ону књигу у коју је записао стоку заклату за државне заводе и цубок.

г.) Ако би се код ових државних дилераната нашло у дућану немаркирана месо, то ће се сматрати као у крајумчарско и осудити се на четвородунду таксу.

д.) И сви државни кљачи дужни су да плате општину за осветљење и чипћење кљачине ону таксу поју и остали кљачи.

Члан XXIII.

Доношење меса са стране и продавање у вароши забрањено је.

Члан XXIV.

Закљета живина и одрава дивљак не сме се продавати на на пазари не по совјетима, и који то преступи подносиће под казну.

Члан XXV.

Кад се год најде месо у продајницима било сирово или прерађено које не би одговарало оној кљачини која је нужна за здравље т. ј. ако не би било свеже, добро и дебело, али ће се одузети од продајца и општината а продајца осудити на казнуу прописану у члану XVII.

Члан XXVI.

Сва жила стокa, која се дотерје у Београд ради продаје продаваће се на оној месту где буде одређено општински суд. Ово је нужно на то да би општински марвени лекар могао прегледати здравље стокe и изговорити је као здраву, ако кунца или продајца узимали лекарски преглед пре продаје и куповине стокe и на нај лекарски преглед плаћаће онај који преглед тражио буде следећу таксу.

За једнога волоа или праву или бивоца или бивоцу 40 п. д. за једног тете или свињу 10 п. д. за једну овцу или козу или јагне или јаре — 05 п. д.

У тези контролорска онага когаз штатна ће се књига која ће се дати лекару и он ће у исту заводити број и кљачу прегледане стокe и прилажу таксу и у исту књигу записаће своје име и презиме онај чија је стокa прегледана и такса наплаћена, ако она писати, а ако не зна поднесеће га други али онај онда ставити да га је он подписао и на то се подисати.

Форму оне књиге прописале општ. суд.

Члан XXVII.

Она су правила обавезни за сваката стокa, која воде стоку на рејону београдске општине, у цела препредаје било као сирово или готовоу ствар у једну или вишу и т. д. и за то ће их све позвати општ. суд да се на ова правила подишну о на нарочитом протоколу да пријаве своје радње и покажу како ће да раде, да ли као касацин или као прерађивач меса или као навођаја, механица и т. д. Суд ће свакоме издати уверење свих се пријаве, како би могао доказати општ. контролору да је се подисао на правила и радњу пријавио.

За сваке прописале одбор ивр. чита правила.

Члан XXVIII.

Сирово месо са стране дозвољено је доносити у Београд када је био на само проз сваке већ оно мора имати и жиг дотичног марженог лекара, којим се потврђује да је дотично маринче нађено марженом лекарским прегледом као здраву. За такво месо мора се платити иста такса коју плаћају и кљачи у рејону општине београдске, иначе ће се такво месо сматрати као крајумчарено.

Члан XXIX.

Право надзора да се сва правила тачно врше има и општинска и државна полицијна власт, и преступници тих правила на свако кругу узимати на одговор и осуђивати.

Иа седнице суда општине вар. Београда АБр. 111. од 27. Јуна ове 1887. год.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

КОНАРЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКУ НА ТАБЛЕТУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИИ.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 „
НА СТРАНИ НЕКАД НА ГОДИНУ 9 ДИИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
ЈЕ У ЗДАЊУ
ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласника 6 дин. пара од прете.
Преплату мора слаћи уплатицом на име
око суд а не корисницима на уредника.
УЗЛОЖНОС НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не пријиму се

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

ДЕСЕТИ АВГУСТ је дан рођења нашег милог влада-

оца. Његова престоница прославиће тај народни празник
онако како га је увек прослављала.

Благодарење ће бити у Саборној цркви после слу-
жбе божије, куће ће се заставама окитити а у вече биће
осветлење.

Из суда општине вароши Београда 8 Августа 1887
године АБр. 582.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

С А С Т А Н А К

одбора општине београдске 26 ог јула 1887 године

(по стенографским белешкама)

почетак у 8 часова по подне.

Присутни: Председник општине: Свет. Николајевић,
члан суда: Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици г.
г. Васа Дучић, Мијаило Крстић, Ферд. Розелт, Коста Пет-
ровић, Павле Матић, Алекса Богатинчевић, Самуил Пи-
јаде, Марко Степановић, Свештовар Јанковић, Илија Анто-
новић, Стево Добриновић, Михаило Павловић, Јован Ми-
ловић и Атанасије Ђ. Кумануди.

Г. Председник. Да почнемо господо.

Изложите пути протокол прошлог састанка. (секретар
чита)

Има ли ко да примети што на протокол? (Нема).

За пређемо на дневни ред.

Да вам саопштим акт г. министра народне привреде
е потврди уговора општинског и грађеву трамваја. Ја
сам уговоре послао г. министру привреде на одобрење и
он ми је исти вратио са овим писмом. (Чита прочитан).

Уговорач г. Клаја није у Београду него је у Пешти.
Неколико пута питао је телеграмом, да ли је г. министар
уговор одобрио и ја сам му одговорио, да влада није
уговоре потврдила у наведеној тачки. Сад сам незнам
шта ћемо. Он ми је упутио једно писмо у коме напомиње

и неке учишане трошкове око уговарања и миследа како би хтео да тражи неку накнаду штете. Иавасте чути писмо. (Чути)

Ово је писмо он упутио на председништво пре него што је г. министар уговора пратио.

Као што видите уговор није одобрен само у овој тачки и према томе предузимач г. Кајић треба да дође у споразум или у прелиску са општинама, да се види, хоће ли пристајати да се та тачка из уговора изабаци. Што се тиче нас противе предузимачево односно неке штете, ова је неоснована и нема места да ће на то имати права никаквa према општинама.

Г. Марко Степановић. Ја видим на целог писма г. министра, привреде да он није одобрио трамвај, него се само у неколико места даје уговором. На сваки начин требало би по мишљењу г. председника да се предузимач споразуме са општинама. Треба да дође овде и да се споразуме с нама, јер му доста на срцу лежи да трамвај права, премда у неколико на прочитаног писмама види се да он једва чека да се да овога посла писмо.

Г. Васа Дучић. Да ли има још што да се у уговору не одобрава?

Г. Председник. Из писма се види у чему г. министар чини примедбу и сигурно кад у овоме неодобрава уговор, да га неодобрава и у осталом.

Г. Мијајко Кротић. Пре него би одговорно предузимачу шта г. министар неодобрава, држим да би требало позвати се обратити г. министру и упитати, шта све влада не може одбити у уговору у трамвају и под којим би условима трамвај одобрила и кад то све сазнамо да у једно одговорно предузимају.

Г. Мијајко Паласовић. Треба довести додирити земљиште код г. министра финансије и односно ослобођења од плаћања пореза, па тек онда једно одговорити предузимају.

Г. Ђоста Петровић. Све што треба сад да се уради према саопштењем нам акту г. министра народне привреде, јесте, вако ми се чини, то да се овај акт г. министра саопшти предузимачу трамваја па ако он на то пристаје, онда да се уговор прати влади на одобрење и задовољем, да је предузимач и без ослобођења плаћања царине на увоз материјала потребног му за трамвај вољан да гради трамвај. А ако предузимач не би на то пристао, онда је тиме ствар свршена, т. ј. нема уговора и све ово што је рађено треба предати општинској архиви.

Тражити пак сад и ослобођење и од државних пореза и општинских приреза, држим да би било извишно, јер на што ће то, ако предузимач не би пристао на примедбу, коју чини на уговор министра народне привреде. То је што ми имамо да кажемо односно позивањем акта г. министра народне привреде.

Г. Васа Дучић. Ја опет кажемо, да треба да видимо у којим тачкама још министар уговор не одобрава. Не треба предузимача знати и издати са уговором, док се влада у свему непазена, шта не одобрава у уговору, па онда све и да се предузимају јави.

Г. Стево Добровољски. Ја држим да треба и друге услове, који зависе од господина министра финансије најпре прегледати, па онда позвати предузимача. Знати га

сад на му саопштити само овај акт г. министра, па онда знати г. министра финансије и на остале тачке односно порезе и приреза и ако неодобри министар, онда га знати те му и то саопштити и тако би се ствар врло неспречно. То не би било добро и с тога сам да се предходно све сврши под влада, па онда уједно да му се одговори да влада неће да га ослободи ни од плаћања царине ни пореза ни приреза, па онда како он хоће.

Г. Председник. И ја сам мислио, да ова ствар под влада неће ниш тешко, али кад сам почео радати на то сам да има неке тешкоће. Ја сам држао, да ће министар издати уговор пред владу у министарској седници и да ће том приликом сваки члан владе изнети своје мишљење, па уједно све што се има приметити казати и ми би сада знали у чему влада уговор неодобрава.

Кад није тако учињено сад би морали писати г. министру финансије, да нам јави одобрава ли ослобођење од пореза, г. министру привреде, одобрава ли рок уговору, г. министру унутрашњих дела, пристаје ли да води владу на друштвама и т. д. и тако од свакога добити по одговор одговоре. По ни један неће нам одговорити пре, док се ово питање не размисли.

Г. Најбољи би било да присламо из додатак г. предузимача Кајића и да видимо његово мишљење да ли пристаје да се ова тачка односно царине па уговора изабаци, јер ова тачка највећина и он не би требало да тражи познатице и да му.

Г. Марко Степановић. Дошта је требало министар ову ствар да изнесе пред владу и да се све реши у министарској седници, па да се на чисто види, шта влада одобрава и шта не. Овако се само ствар замршавује. На сам за то да се одмах зове предузимач због ове једне примедбе министрове, већ нема се све сврши под влада нити има да се сврши, па уједно саопшти предузимачу. Да се са предузимачем воде преговори ни сам не то што би му ми с наше стране могли дати и прибавити доказ па партиципајом он према свом писму извеснома прети. Данас неж се сврши све, па нека буде или овако или онако.

Г. Стево Добровољски. Предузимач се луту што му општина није дала извештај хоће ли извршити уговор или неће, и неку претњу изјављује. Ја држим да би га могли извести, треба свршити све у целости па тек онда казати му: или се уговор одобрава или не одобрава. А да се тако може предузимачу одговорити, треба претходно да влада одговори одобрава ли сви његова тражења по уговору или неодобрава. Овако да га извештамо о једном на постоје другом, он опет остаје у неизвесности.

Г. Мијајко Паласовић. Зар не би могло вако, овако, да председништво напише један акт излази и умоли, да влада прогнудира цело уговор и у свему да своје примедбе у чему одобрава а у чему не. А у исто време, да се излази напомене и то, да предузимач прети са нападком штете и да би општина избегла могуће хрбане по председнику нека влада учини у целости своје примедбе, вако би се могло одговорити предузимачу па чему ствар стоји.

Г. Председник. Што се тиче тата да влада уговор одобри у којој сам ја јасно дознао, могао, влади ову

ствар, неће као влада да одобри. Она сматра ову ствар као ствар општине и појединих министара. Најпосле ми би могли то покушати, али ја мислим да би онет боље било да нишемо појединим надлежним министрима и кад добијемо од њиху одговор, о свему да предузмемо апстрактно. Пристајте ли одбор на то? (Пристаје)

Изволте чути још један акт од г. министра привреде односно сече дрва у планини Тари.

Једна кољачка тит дрва је дошла и продата је: за ресто г. министар је нашао неке разлоге да одустави сечу. Ја сам та можда, да дозволи и даље, пошто је услед тога учињен и неки издатак и он ми је на то послао овај акт. (чита: прочитан)

По закључку дрва која се из државних шума дају општинама морају се употребити само на ову цел, за што се дају и тако ми сад овај рест несемено продати него га употребити на грађење Ђурија, кунатала и т. д. Та ће грађа доћи, али у свему са овим актом долази једна друга ствар. Ми смо задумали насе рачунајући на ову грађу, и сад како је несемено продат, треба дознати, да се та сума подири из других позиција. (Чује се неки дрва доду; па ћемо гледати шта ћемо).

Дело, онда ову ствар за сад да примимо само и знају. Пристајете ли на то? (Пристајемо)

Неки од господ одборника доказали су суду и јављају, да су цене брашну и житу снисе и да би требало и цену лебу смањити. Међутим ја сам добио и један акт од управе цар. Београда којим се тражи да се поднесе извештај о цени жита и брашна. Ја сам покушао извештај (чита: прочитан)

Ети то су цене и према њима излази да би требало спустити цену лебу на 20. п. дан. (Чује се: на 20 п. дану) Дакле одбор је решио да се цена лебу одреди на 20 п. динареких.

Сад на реду извештај велике комисије за канализацију и водоводе, по то ћемо за сад оставити до пунице седнице.

Господе, Главни одбор школски решио је, да се школске зграде као и обично шта се чине сваке године, учине и ове године. За ово решење главни је одбор до закону једино и надлежни наређао је канцеларију а она је егзирисала. Изволте чути (чита протокол канцеларије).

Г. Миланко Крстај. Је ли предрачуни опширније и какви су услови?

Г. Председник. Изволте чути услове (чита). Ако се изврши све што је у условима предвиђено, онда сума није велика.

Г. Јован Милановић. Пре него би одобрили овај издатак, треба најпре да видимо шта је најужније и да видимо, имамо ли пара за ту исправу; јер има нешто што је излишно. По мом мишљењу за сад треба само окречити школе, наметати зидове и остале ствари, а за остало да остану до следеће године (Чује се: па то се сад и тражи)

Г. Стеван Добровић. Школски одбор има право да нареди шта треба да се исправи. Ми у то не смејемо утицати. Одбора се школског не тиче издатак пара или нема, а важе је право и дужност само да решимо издатак за

извршење предложених оправки. Навод г. Милановића да не морамо све оправити, неумесан је.

Г. Председник. Господе, штоде су нам и онако хрљали, па још и да се не оправљају као би било. Овде је наведено, да се исправи оно, што је најужније. Бутонска цера за оправке има још 7 хиљада динара, дакле има новца. Но и да нема, опет би се морала оправка извршити, па ма то било и из других позиција. (Чује се: Нема се оправке изврше). Дакле примате и ово и знају? (Примамо).

Ми смо господе једном решили да се оправка друм који води гробљу а и Ђурија на томе друму. Ви сте предлажући одобрили и ликвидација је савршена. Чујте ликвидацију и услове. (прочитано)

Одобравате ли ту ликвидацију? (Одобравамо).

Сад господе морам да кажем још једну ствар. То је молба грађана да се водовод од скардене узине укљони са узине и да се нека спусти у земљу како би се могла регуларно извршити. То је било у одборској седници и решено је било да изађе нека комисија да извиди, шта ће то изнети, и да одне, да ли довољно пуде господи, која то траже. Но одбор је решио, да се начини нека предрачуни и да изађе комисија. Предрачуни је извешис. Наш чесмеџија г. Козањски поднео је овај предрачуни. (чита: прочитан) Сад дакле комисија има само да одне да ли је довољна она цера, коју дају Христодузо и Илија за извршење овог.

Г. Стеван Добровић. За тај посао требало би одредити једну стручну комисију, а не само чесмеџију. У осталом нека се прво саврши ствар односно обећања попућене суме новца, па за остало је лако.

Г. Васа Дућан. Ја сам прво зато, да се одреди комисија која ће одредити колико би требало да плате за извршење тога за тим да се позову и саветују доде ли дати суму коју комисија одреди или неће, па на основу тога да се даље ствар саврши.

Г. Миланко Крстај. Ја се сећам да је о томе решено пре две три године. Услови чега је извршење задржано ја не знам, по чему ми се да је задржано због тога да се пресеке улица, те да се зна где ће се та вода спровести, пошто се никакво неможе спровести на приватним плацама. У главном слажем се са г. Добровићевим.

Г. Стеван Добровић. А ја се слажем са г. Дућаном.

Г. Председник. Добро онда да одредимо комисију. Чиниој комисије нека буду г. г. Дућан, Стеван Добровић и Миланко Крстај и они ћемо одне земљиште и колико треба да плате, па онда да поднесу одбору резолути. Пристајете ли? (Пристајемо)

Нама је господи наређено да на тунелу близу Фајферта начинимо гелендере, да се не би иети стропоштаи и људи осекати и кола поломити. Ја сам мишљела да се предлаже начини предрачуни и стога ћу ово изнети другим путем на решење.

Сад имамо две молбе г. Чајеваца. Једну као предузимача извешисања Београда, а другу као општинског инжењера. Прва је молба да му се продужи рок до 1 августа за подношење извешисања плана.

Г. Васа Дучић. Г. Чађевић је примио 5 хиљада динара и требао је да сврши посао. Кад је он државни инжињер није требао да се прими кад неможе да сврши. Ја сам противан продужењу рога.

(Свршише се)

ПРАВИЛА

за камење мајдана општине вароши Београда

Члан 1.

Општина допушта свакоме да из њених мајдана за своју потребу може наћи камен на основу ових правила, која се прописују да би се осигурали интереси општине и у колико је нужно ујемчила правичност рада.

Члан 2.

Ко хоће из општинских мајдана да вади камен, пријављује се претходно општинском суду, ради од бреша.

Члан 3.

Са судском одобрењем обраћа се надзорнику мајдана да му одреди место, одакле камен да вади.

Члан 4.

Кад се камен у довољној количини разбије, он се мора да слаже у фигури од 10—15 кубних метара (висина је метар).

Члан 5.

Чим се фигури сложе и премер затражи, надзорник мајдана јавља то одмах суду, који одређује по једног кмета, одборника или другог повереника да премеру присуствује.

Члан 6.

По извршеном премеру такса за камен полаже се одмах надзорнику мајдана, који на позложене суме издаје признанице из приходне књиге — Тајса је од кубног метра 1 динар.

Члан 7.

За песак важе ова иста правила. — Он се мери метарским сандуцима од једног (2 метра дужине, 1 ширине и 1 висине) или од четири (2 метра дужине, 2 ширине 1 висине) кубна метра. За први сандук (од једног) такса је 1, а за други (од четири куб. метра) 4 динара.

Члан 8.

Сваки, коме се одобри вађење камена, сматра се као закупац мајдана и за то је дужан придржавати се ових правила и наредба, које потреба јавне безбедности буде изискивала. У противном случају одузима се одобрење за рад; а на случај какве правнице, бива закупац одговоран.

Члан 9.

Закупци су дужни водити нарочиту књигу, из којој би суду у свако доба могли показати: коме је и колико камена или песка препродато; а тако исто обавезани су и свакоме купцу издавати упутнице, на количине, које им продају.

Члан 10.

Надзорник мајдана има да је у мајдану лети од 5 из јутра па до 8 у вече; а иначе дужан је придржавати се свих наредба, које му се буду издавале од стране председничтва општине и суда, као и увек пазити да се ни у колико не крше општински интереси. Књигу мора да води уредно а признанице наплаћене таксе увек да потписује.

Од стране општине врлоши Београда — из ујавне седнице општинског суда, 20. Јула 1887. год. АБр. 523.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париским „Селеј“ у)

Петроград 21 Јула и. п. 1887.

Цео Петроград је данас под угиском тужне новости која нам стигне из Москве пре 24 часа. Катков је, дакле, подлегао љутој болести која га нека два месеца мучаше. Издавао је у четири часа и двадесет минута после подне на своме добру. Знам менско, које је 28 врата од Москве удаљено. —

Русија губи у њему највећег од својих јавних бораца — човека — кога су једини поштовали а други мразили, али чије је име продрло од најмање колебе селачке у најдаљим крајевима царства. Пре две године изгубисмо Аксакова, за чијим исројем и ватреним патријотством сва Русија заплакла. А да како ли ће се примити глас о смрти онога Каткова: чије је име било за масу народа то што и реч отаџбина.

Сам кобин исход дао се још пре осам дана предвидети; и овост има овде много људи који то

neće da veruju. Ovo dolazi otuda što je Rus pun sujeverice kad je reč o njegovim velikanima. On obavlja svoje polu-bogove tolikom маштом да их, пајзад, представи себи као бесмртне. Према за ово имало у *седамнаестом* веку у оном нечитом гскршавању „*лажних Димитрија*“, тих првих идола неке врсте политичког божества. Исти појав видимо у *осамнаестом* веку где се један Козак *Тулачев* користи, и чудеса чини, са басном о лажном Петру III нем. Знате лићи да је било у Русији врло много света који није хтео да верује у смрт Александра I-ог па ни цара Николаја; док се пре четири године кад оно умре јунак од Балкана и од Туркестана, непобедни Скобелев, дао чути у многом селу руском, где, стари војници делећи општу тугу, утешно веле: „*али ако нас Немац нападне он ће нам доћи!*“

Па ко је тај „Немац“ о коме се овде говори? Име, као име, требало би да се односи на *Швабу*, али прост народ даје му много шири значај. Реч „Немац“ има корена у призиву „нем“, што значи човек који вам не одговара кад му говорите — бар не кад му говорите словенски који он не разуме — дакле значи странац, туђин. Међу тим, против тог „Немца“ против тог мрског странца и душманин словенског, појевали су и Скобелев и Катков, при као јунак од мегдана а овај други као јунак на перу. Ту, збоља, и лежи тајна њихова велика гласа и спомена у народу.

Михаило Катков родио се у Москви године 1818 и дичио се московским му пореклом. — јер треба знати да Москowlани сматрају себе (и ако погрешно) као *првака* Руса, и говоре с најдубљим презрењем о становницима космополитског и либералног Петрограда. Кад се Катков родио, његова Москва једва ако је устала из пепела: хиљаде рушевина још су потсећале на пролазак велике армије Наполеонове. Неочекивани успеси од 1813 год. дивљали су до заноса петроградско одушевљење. Сви писци руски надметали су се у проповедању мржње према туђинцу, Французу, као и љубави према цару изванредно Александру I-вом. У овако распаљеној средини растао је и васпитавао се и будући уредник „*Московских Вједомости*“. Још као детету умре му отац, Нићифор Катков, сведок и незнани учесник у драми наполеонској; али удовица, као побожна православна мати, наста око школовања свога сина, те га још мало млада даде у мреображенски завод.

Ето како се на првом кораку у још детињој души Катковој усаде два осећања која су га до гроба морално покретали, а на име: *вера* и *родољубље*! Као ватрен поклоник, Катков је подједнако мрзео

све друге вере, па био то католицизам, протестантизам или ислам. Као жесток и ганесен патриот он је изазвао да само у Руси или боље рећи у Москва има здрава разума и поштења. Овај је човек дубоко своју Русију као год стари Катон свој Рим. Он је обожавао чак и њене погретке, њена насиља, сујеверства па и сама првобитна јој варварства. Пред њим се није смело ушати говорити о једном Владимиру Мономаку или Ивану Калити. Највише ако се дао нагнати а признање: да се Русија мало и искварила од кад Петар Велики би тако несмотрен да отвори врата њена мрском и поганом туђину.....

Прешав бразо за прву гимназију у Москви, а затим и у *Павловски завод*, Катков ступи са шеснаестом му годином 1834 и на московски универзитет и упише се ту у филозошки му факултет. Један стари професор који га је још онда познавао причао ми је, да се већ и у тим годинама Катковљевим дава приметити заједљива оштрина, његова стила и страсност полемичара. Једном речју, Катков је био *фанатик* — припадао дакле оној сорти људи који су, зар, једини кадри да распаље страсти народне ако не и увек да њоме владају.

Четири године по ступању на универзитет Катков га (1838) и сврши са најсјајнијим успехом. Друге године за тим он изава своју диплому *магистра науке*, и оде у Германију која се тада сматрала као мајка сваког научног образовања.

Па какве је плодове побрао Катков од четири годишњег му бављења у Германији? Изгледа да је он он отуда донео двојак, неједнако трајан утисак. У омладни немачкој владала је тада (1830 — 1843) струја либерална. Она понесе сабом и Каткова али јој не би сузево да преживи и његове године младости. На против, Катков се сећао како није био код куће у Германији. Његови другови швански сматрали су га као варварина, дирали га, чикали, пецкали, и подсмевали су му се, тако, да је он и племе њихово на мртво име омрзео био. Катков је сам доцније причао, како је увек био несрећан у Немачкој, и како је дахнуо душом кад је границу њену (1843) у повратку прешао.

Једном омет у Русији, Катков се настани у Петрограду, и ускоро преда јавности једно своје дело филозошко под насловом: „*Елементи и облици словенско-руског језика*.“ Та је књига била за Русију од велике оно што за Француску Луја XIII појава Вожелове граматике. Поред све супротности предмета књига почини чудеса. Руски језик доби с њоме књижевну слободу. То беше и доба кад чувени Шафарик у Прагу изусту реч: *насловизам*. Баш као

немачки јаци од 1813 и руски од 1845 почеше се одушевљавати споменом својих старих. Настаде угазмица, ко ће пре у моду увести старе обичаје, пошње и практике. Пријам и славље у свима словено-филским круговима, млади Катков брзо освоји једну од првих катедара петроградског универзитета, катедру *филозофије*.

Избор међу тим, није био најверетији. Претерано ослепљив и нервозан а подложан кривостима и оптимизма и песимизма, Катков није никада у себи имао штога за филозофа. Рођен да воли или да мрзи, он није могао бити нигде лабан и непристрасан. Као жесток полемичар и ненадмашан чланков писац, он није могао резоновати већ само адоптирати. Али омладина се баш и лени за тако нем рое природе. Благодарени њеном одзиву Катков постаде читав *Мишле* правосјадни и царске Русије, и као такав упуши самодржаца Николау, који није марио за такве савезнике. Године 1850 изађе указ којим се у целој царевини укидају катедре филозофије и замењују прециметима теолошким које ће и кључно предавати православни свештеници.

Кажиен онако неправедно Катков се врати у своју Москву и ту остаје до смрти. Он најпре покуша (1813) са издањем једне „*Студије најстаријег периода јелинске филозофије*“, али с тим много не успи. Природа је њега створила била за новинара. Исте године буде му поверено уредништво једног бедног листа без интереса и преплатника: „*Московљанска Вједомости*.“ И то беше његов спас. Три године доцније (1856) добије и уредништво „*Руској Вјесника*.“ Час славе Катковљеве беше дакле купцу.

По целој Јевропи, Русију једно изузев, револуција од 1848 год. прошла је као бура. Она је била већ свуда и побеђена и угушена. Али Катков, раскинув за свагда са либерализмом своје младости, узе у руке перо заједљиве вронције, сарказма на чак и денуцијације, да с њоме напастује оно мало руских либерала што још саваше о уставу. Инглеска као прва која је увела тај систем владавине у Јевропи била је, дабогме, крива свему злу. Нити је Катков, у апсолутистичкој му ревности прегзао да удари и на саме страдањивке политичке, на своје другове по таленту као на једног Достојевског, Верншевског, Херцена. Него, некрочећи и нове опасности за стару Русију, његова идола. Војске јевропске ударише на Севастопол, и то баш у часу, кад се у земљи дизаше протест протаву гвоздене руке Наполеона. Катков се оцајно борио и противу западне штампе и противу домаћих реформатора. Али — узаман. Севастопол паде, и с њиме стара Русија,

а слобода би дата мужицима 1855 — 1862. Дотле (до 1863 године) Катков није знао за популарност. Та година (1863) донесе му је. Полска беше устала на глас Лангвјенића. Русија Александра II-ог и Горчакова, бојећи се оштите побуне и нове коалиције, окленаше. Тада Катков са нечуеном смелостоју стави се на чело *руског* народна покрета. Надмашајући у жестини и најжешће органе гласање штампе, он позиваше владу да чини своју дужност, узбуђају јавно мишљење раздража масу, пркосећи и ругајући се министрима што се боје од Јевропе. Сначо дело вешања бунтовника од стране таког аналог, целета Муравијева, који терором Вилну покри, Катков је хвалио и слављо. Он је гласно тражио нова вешала, стрељања и протонства. И донета, овај бесни ветар узбурка цео народ, и тера из пера Горчаковљева оне оштре окружности и разби оклене Александра II-ог. Од то доба Катков је био најомираженији човек у Јевропи, али и најпопуларнији човек у Русији. Последње године његова живота изишито је готово и спомињати — тако су оне познате. Ко није чуо на прилику, за оне красноречиве апеле његове у корист „јужне браће, Црногораца, Србијанаца и Бугара, а који најпосле изађоше на рат од 1877. Је ли потребно говорити о отварању у Москви, оног класичног завода „царевљеве глицеја“, коме он из ради програм. данас предмет подражавања у свима гимназијама царевине, и где стара класична настава замени модерну и професионалну. Катков је полазио са такче: да науке воде атеизму у религији и либерализму у политици. Он је, дакле, имао да их замени учењем мртвих језика, руској омладини воме мреких. Па да ли је успео? У праву смо сумњати, јер никада никилизам није био распрострањенији по универзитетима руским по што је од увођења програма Катковљева.

На послетку, остаје вам да кажемо коју о Катковљеву војни противу Немачке, војни, којој смисла ваља добро ухватити, и којој се сушине значаја придаје тамо на Зинаду.

Цела је логика да је од 1880 год. Катков толико цута корео г. Гирса, као раније и кнеза Грчакова, за његове претаране учтив сти, према Немцима, у словенску му оносу. Каткв се се бунно протаву успеха једног суседног и неодољиво суварничког царства. Још у 1863 год. он је длази свој глас у којист Данаца. А у 1870 брало је поражу Француску, али не из пријатељства према њој већ из суверениности према победиоцу. Не треба међу тим, заборавити да му си и наступни галопијетства нису метали да одобири 1873 године *третијар*

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Изашла је из штампе књига :

СПОЉАШЊИ ОДНОШАЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГА ВРЕМЕНА

ДРУГА КЊИГА

1860—1868

НАПИСАО

ЈОВ. РИСТИЋ.

У Београду у штампарији краљевине Србије 1887.

Књига износи 38 штампаних табака у 8 ни. Цена је књизи три и по динара.

Садржина: I. Ново доба 1860—1862. II. Бомбардање Београда 1862. III. Консервација у Канлици. IV. Србија и Porta после бомбардиња Београда 1862—1864. V. Извршене канлишких протокола. VI. Мали Зворник. VII. Србија и Румунија. VIII. Србија усамљена. IX. Први дипломатски покушај Србије, да ослободи градове X. Утицај аустро-пруског рата на балканско полуострво. XI. Србија и Грчка. XII. Србија захтева градове. XIII. Преговори између Русије и Француске о судбини балканског полуострва. XIV. Предаја градова.

Књига се ова може добити у књижарници Петра Турчића.

Нова књига и може се добити :

У КЊИЖАРИ ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА У БЕОГРАДУ

ДУШАНА ВАЛОЖИЋА У НИШУ

И СВИМА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

(КАРАЂОРЂЕ И МИЛОШ)

НАПИСАО

СЕН РЕНЕ-ТАЉАНДИЈЕ

ПРЕВЕО

Н. С. ЈОВАНОВИЋ — „АМЕРИКАНАЦ“

Од устанка на дахије 1804 до једренског мира 1830. На 12 ил 288 страна XVIII. Цена 2 динара; или 1. фор. а. еред. а на 5 књига 1 бесплатно

Ова књига обухвата историју Србије од устанка на дахије 1804, до једренског мира 1830, и јесте најлепши споменик који је ичије перо икада јунаштву и мучевиштву Србиновом изревало.

Писац је књиге чувени научник француски Сен Рене Таљандије, човек, који се, истини после славног Ранкеа за Србију заинтересовао, а пре њега у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност мањим благом обдарио.

Надати се, доиста, да ће наш свет примити српски превод овог драгоценог дела са оном топлотом са којом је она од вреног чутора, „патњама, напирима, победама и падама српског народа“ посвећена

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПОДАШЕ ПЛАЊЕНО ЈЕДНАКУСТ НА ТАБЕЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

ЗА ГОДИШ 6 ДИН.
ЗА ПОЛУ ГОДИНЕ 3
ЗА СТРАНИ НЕМАЈ НА ГОДИШ . . . 9 ДИН.

УРЕДИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласила 6 дин. пара од врсте.
Преплату мора слати директно на општински суд и он нормализује по уредници.
Република не враћају са.
Неплаћена писма не примају се.

ОБЈАВА.

Комисија за регрутовање сталног кадра почела је свој рад у здању овоопштинског суда на дан 11 августа т. г. С тога се позивају сви младићи, који су 1867. год. рођени, или овде или на страни, да горњег дана непремјено пре подне у 8. часова престану.

Даље, имају доћи и сви неспособни задругари појединих регрута чија неспособност даје регруту право на скраћени рок службе, а могу доћи и други из задруге ради објаснења задружног имања, како после неби било молби и жалби за скраћивање рока.

Горњег дана имају се јавити комисији и сви привремено неспособни младићи од прошлих година, који ће собом понети комисијска уверења.

Ко се горњег дана не пријави регрутної комисији, сматраће се, да је службу у сталном кадру избегао, и према закону о устројству војске, кад се ухвати служиће три године, а поред тога платиће и војнику.

Ово се јавља грађанству ради знања.

Од суда општине Београдске 30. Јула 1887 год. СМ 7696. у Београду.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

С А С Т А Н А К

одбора општине београдске 25 ог Јула 1887 године

(по етнографским белешкама)

почетак у 6 часова по подне.

(Сарајево)

Г. Председник. Нека само добро изврши, па ако му се и продужи овај мали рок. (Чује се: да му се продужи)

Одобрава ли одбор овај рок? (Одобрава)

Сад изложите другу молбу, којом тражи да му се придодају још 3. момка и један пртач (прочитава).

Г. Ст. Добривојевић. Нека се претрне до другог буџета.

Г. Михајло Крстић. Да је потребно тим инжењерима да имају и једног пртача, и веште момке то је истина, јер не могу премеравати са напичицима. Не са својим се рад сам у томе, да ми ти људи понесу лавин и мотке; они треба да лажу да прочитају напиче, да то забележе и запишу, и таквим начином може се посао брзо вршити.

Дакле, њима требају људи учени, али као што чујем, како каже г. Добривојевић да нема пара, онда нитка се претрне до новог буџета.

Г. Марко Степиновић. Инжењери заиста имају један велики и трдан посао. Они се баве по пољима, по шума, по сунцу, по киши; дакле, ако немају таквих људи какве траже, онда морају да буду и хелиери и квалитије. Или треба да им се да што траже, или не треба да тражимо од њих никакве обавезе, да изврше свој посао. То им се мора дати, и ако не хопете ову ствар до другог буџета да одложете, то не значи ништа друго него то, да ће општина претрнети већи губитак. Ви знате, да се почито лагузима општинско земљиште, и ако ми не дозволимо да ежери радо и да имају рукопомоћ, онда знајте, да ће општина више изгубити него што ће платити те њихове ентуранте.

Ја сам, господе, за то да им се одобри што траже, па макар се то платило из друге партије, иначе ми ћемо, господе више штетовати, него што ћемо платити за оно што траже.

Г. Ст. Добривојевић. Ми не одбацујемо него тражимо да се одложи до другог буџета.

Г. Председник. Ја бих желео да знам да ли усвајате ово, да се одложи до новог буџета, и да се као усвојено у буџет стави? — (Усваја се).

Г. Марко Степановић. Свака радња, свака корпорација, господо, не може за подину дана у напред да предвиди све, шта ће се појавити, и све што се појави, то је корпорација дужна да изврши. Па тако и ово ја мислим треба да се примени. (Чује се: шта ћемо кад нема новца).

Г. Председник. Дакле, господо, решено је, да се одложи до новог буџета и у буџет да се стави.

Сад, господо, имамо још неке важне ствари.

Г. министар војни тражи од општине, да му се уступи оно земљиште између Смутковца и Вајерта за стрелиште, одакле је копана земља за напашање барс Донста нема да то удељитијег места, и ја мислим да треба то земљиште држави да поцајимо.

Г. Мик. Крстић. Ја предлажем, да се не уступи са свим, него само да се да на службу. (Чује се: ми га не можемо сасвим уступити).

Г. Мик. Павловић. Да се уступи на послугу — на службу. Онда треба приметити за дрва, јер држави сад тражи неку услугу од нас. Па лепо, и ми дајемо, али и ми смо дрва носили, на треба да нам одобре, да их можемо продати. (Смех).

Г. Мик. Крстић. Још једном да вам кажем, да се не уступи са свим, него само да на послугу.

Г. Ст. Добризовић. Па разуме се да се да на послугу — право службеници за стрелиште — али кад општина употреба, да може одузети. (Одобравање).

Г. Председник. Дакле, господо, усвајају одбор да се да ово земљиште г. министру војном на службу. (Усваја).

Господо, у једној седница одборској од јануара ове године била је доста жива дебата о томе, да ли ће општина на основу талија, које имају људи ово Лаудоновог шлана, издавати нове талије.

Ја сам прочитао рад те одборске седнице и видим да су сви правници били за то, да им се морају издати талије, и да се не може противу тих талија војевати, али је одбор ипак решио, да та ствар остане, док она комисија, која је имала да извиди границу између државног имања и општинског, не сврши свој посао. Општина се надала да ће тиме доби то тачног резултата. Комисија је свршила свој посао и констатовала, да нема никаквих места, где би општина долазла у додир са државним добрима. Међу тим људи долазе непрестано, и траже од суда, да им се нове талије издају.

Г. Ст. Добризовић. Сваки тај, који тражи да му се изда талија на земљишту, нека се обрати суду, па суд нека пошаље два одборника, да се извиди, има ли општинске земље или не, јер они ваишу на општинску земљу и присвоје је себа, кад виде да нико не зна.

За то тражим, да се на ову ствар одреде два одборника, који ће водити контролу о овоме.

Г. Председник. Дакле ви тражите, да се талије овере од стране одборника.

Г. Власт Дуцај. Ја се потпуно слажем са г. Добризовићем да два одборника буду као једна комисија. Они

који имају старе талије, па траже нове, они то чине за то да заузму земљиште. С тога то издавање талија треба да се врши у присуству одборника, и онда ће се на тај начин видети, да ли је то њихова земља.

Г. Марко Степановић. Ово је питање једанпут решено у једној седници одборској. Ја сам у овом питању био највећи противник, да се талије издају онима, који их немају. Постоји и речерат општинског правобраниоца, који је одсудно тражио право општине на те земљиште, и морао да поменем мога колегу г. Косту Петровића, који је одсудно тражио мишљење правобраниоца. Ја сам био противан, да се издају талије онима, који их немају; а онима који су стекли право и који имају неке општинске плаћене и новца, и који би их радо присвојили, да им се уступа та земљишта, пошто плате и војско, колико процене одборска комисија (Чује се: то је друга ствар). Оним давањем и понављањем старих талија дао би се новца, да и они који немају талија траже талије.

Г. Председник. Свакојакмо требало је, да је општина била пажљивија, кад су се оне талије издавале, јер пређе се дешавало, да дођу двојица и кичу за свога комисију да је то и то његова земља, и на основу тога издавате су им талије. Одбор ће од сад више pazити и неће тако бити. Они имају талије на велики простор земљишта, и кад продају једно парче, онда траже они, који су ау-визли, да им се издаду на оно парче земље.

Г. Марко Степановић. Кад је тако, онда нека се у овој оној, што је г. Степа Добризовић напоменуо, да се одреде 3 одборника, који ће увек на лице места изаћи и видети шта дају, и ту дужност нека врше заједно са општинским евиденсером. Ја држим, да треба да буде стално 3 одборника одређени за овај посао.

Г. Председник. Ако хоћете да од стране одбора присуствују одређени одборници при овом примеру земљишта, онда оставате нека суд набере још два одборника. (Чује се: боље одбор сам да одреди).

Онда ја предлажем да изберемо г. П. Матића, г. В. Дуцаја и г. М. Степановића, и нека увек иду двојица. (Усваја се).

Г. Ст. Добризовић. Знала, што се тиче питања о дијурни, како ћемо то да решимо? то је врло важно питање, јер кад год се тај пример врши, мора се ићи на колима, а то кошта много. Ко ће то да плати? (Чује се: овај нека и плати).

Г. Мик. Павловић. Ја мислим, господо, да то не може, да буде, а ево зашто. По тој аналогiji, морало би се сваки платити својој комисији да присуствује, а друго то не може да буде и за то што је то рејон наше општине.

Г. Председник. По закону као што знате, господо, суд издаје талије, и за то се плаћа извесна такса. Закон не одређује никакву наплату ни дијурну и ја сумњам да би одбор имао право, да прошире дијурну.

Г. Ст. Добризовић. Одбор је највиша надзорна власт, и кад је он то, онда он има и право да бира средства. Пошто је била злоупотреба при плаћењу талија, у интересу своје заштите општина има право да бира средства и има право да наређује, како ће се та контрола вршити. Кад општина има право да одреди одборнике, онда треба

да им одреди и дијурну, коју ће платити онај, који та циљу изаде, и то није противно ниједном закону.

Г. Председник. Ми не смомо отежтавати људима, да дођу до свога права; а с друге стране да одборници по ред своје дужности врше и овај посао бесплатно, и то није право, јер ово је за њих нова служба, нова дужност. Ја не бих био противан, али неће се моћи извршити.

Г. К. Петровић. Господо, дужности се намећу или силом или законом; никакав други извор дужностима не може да буде. Ако сопственица пристаје да плати, онда ће та њихова воља створити дужност; али да ми стваримо закон, да ми кога наморамо и силом неке власти натерано сопственице, да плаћају неку дијурну одборницима, кад те нема у закону — ми би радили против закона. И за то сам мишљења да се ово не усвоји, и да остане по старом.

Г. Марко Степановић. Ја остајем при томе, као што је хваљо Г. Степа ко неће да плати дијурну одборницима, да му се не изада талија. Како се, господо, једном евиденцију изађе да изађе на лице места, тако исто и одборницима треба да се плати. Ако се буду издавале талије без контроле одборне, да свакима одговорити са себе а ми решите како хоћете. И кад се без контроле одборне не могу издавати талије, онда ја мислим треба да плати одборницима дијурну онај, који талију траже.

Г. Ст. Добриновић. Кад хоће неки да задужи своје имање, он зове 5—6 проценција, који му имање процењују. Они траже да им се за тај посао плати, и неће да дођу, ако им се не плати. Тако је исто и ово. (Чује се: то је добра воља). Што кажу да неће платити дијурну овим одборницима, то не стоји; сваки ће да плати, јер тај који изди талију, тај има имања, има и новца. Овако се, господо, гледи сто пута више. Сопственици дође и можда да му се премери земљиште, а онај који ексенер и писар изговарају се да немају кад него сутра, па тако то буде и даље, и посао не буде свршен. Али кад му сопственици каже па ево ти, господице, дукат, онда ексенер каже могу, и тако се сврши посао. А овако нека позове одборнике и нека им плати 5 динара дијурне, и одмах ће бити посао свршен, и онда не тиче га се учина писара и ексенера.

Г. Коста Петровић. Баш и кад би стојало да се проценција плаћа, — мени се чини да не стоји, то је ствар добре воље — ипак општина сама хће ту сигурност; она се боји да се не заузима њено земљиште, и за што она — по ком праву општина ради огрунчавати својих интереса може некое наметати неку дужност, натеривати некога да плаћа одборницима дијурну.

Ја остајем при мом говору ранијем, и мишљења сам да се ово не усвоји.

Г. Председник. Дакле, господо, усвојено је, да при премењивању земљишта од стране општине присуствују два одборника, али је сад питање о томе, усвајате ли предлог Г. Добриновића да одборници имају дијурну. Ја ћу да ставим на гласање.

Ко је за дијурну, нека каже, „за“; а ко је против нека каже „против“.

(Настаје гласање).

Дакле, остаје да г. г. одборници иду без дијурне.

Молим вас, господо, имамо једну врло важну ствар.

Имамо господо, изазв једнога канала код железничке станице. Он прати еврад и плави имања и просто ствара једну бару. Дужност је општине да се то уклони. Полиција је наредила, да се то уклони, и општина мора учинити нешто, да се то излечи. Прави се један пропуст, и тај су забранили, кроз чију је имања ишао. Другога лека нема, него да општина продужи тај канал до канала железничког и да тако спасе људе и вирош од загушљивог ваздуха.

Ја сам дао да се начини предрачу, пошто сам претходно добио одобрење од г. министра грађевине, да можемо увести овај канал у железнички. Предрачу је начињен и сума износа доста велику циену — 7333 дина. Свакојаво ја мислим, да под тога канала мора бити јако бетон-чиш. Може бити да ће имаћи и јединице.

Г. Мил. Крстић. Ко се служи с тим каналом?

Г. Председник. Ту има неке приватних канала, али то је општински канал од Теразија. У тај главни канал општински спроведени су нужици и помијаре, и г. м. мистар грађевине одобрио је да можемо спровести овај канал у железнички под тим условом, ако забранимо спровођење помијара и нужици у овај главни канал општине, и могао је да се изда распис да се то забрани.

Г. Марко Степановић. То се не може забранити.

Г. Председник. Ту другога лека нема, јер тај канал прати еврад и прати баруштину.

Г. Коста Петровић. Колико је мени о овој ствари познато, становници око тога места изјавили су жељу, да би дали прилога за подизање тога канала. За то ја мислим да би од њих требало узети изјаву колико дају, јер ако дају знатан приход, тиме би стекли право, да се могу служити тим каналом.

Г. Председник. Јест истина, они су обећали, али то су само обећања, а кад дође да се испуни, онда од тога не буде ништа.

Г. Васа Дучић. Ја сам мишљења, да се рачисати прво питање, хоће ли управа вирош Београда да забрани спровођење нужици и помијара у овај главни канал општине, а не да општина сагради канал, а тринити да спроведе у њега нужици и помијаре, па да канал затварају.

Г. Мил. Крстић. Не могу се служити приватни са овим главним каналом општинским, који је одређен само кишници да спроводи. И ако би ми допустили спровођење приватних канала, суд би то спровео? У овај железнички канал не би влада одобрила да се спроведе приватни канали, а да се спроведе овај канал у Саву код ишце, то општина и кад би хтела не сме да ради докле, док се питање о канализацији не би решило.

Дакле, на сваки начин најумесније је, да полиција забрани приватнима спровођење нужици и помијара у овај главни канал општине, па као што се и други људи муче, нека се тако служи и они, а општина нека направи свој канал и нека га спроведе у железнички.

Г. Мил. Павловић. И становници, који се служе тим главним каналом општинским, ја мислим, господо, ипак ништа радила самоваљено, јер сви су добили одобрење, да које се нека таква плаћа. Општина је дужна да спроведе

ове ове приватне занале, нарочито кад је таква плаћена.

С овим становицима могло би се овако свршити. Пошто полиција хоће у интересу чистоте да затвори канал становницима, онда треба их позвати и питати, хоће ли они дати драгоцелно не по нешто, него пристати, да сама она о свом трошку направе канал — на што мислим да ће пристати — који ће да се спроведе у железнички канал.

Г. Мил. Крстић. Неће га примити г. министар грађевина по полицији.

Г. Председник. Он је просто канал за воду. Железнички канал, то је пратан канал који иде у бару.

Г. Мил. Павловић. Онда је са овим немогуће. Ја сам мислио да иде у Саву.

Г. Председник. Што се тиче овога испушта пужника и помијара у тој главној канал иштиски, ја кољико сам се известио и расчитао, дознао сам, да су многи спровели пужнике али ниједан нема одобрење од општинског суда, и још од пре годину дана постоји распис да се забрани то спровођење пужника у тој главној канал општински.

Г. Ст. Добријевић. Главно је да општина пише полицијској власти, да се мора овај главни канал општински да оправља, а општина не може предузети оправку, док не затворе канале онима, који су их спровели у овај главни канал општински, и кад извести полиција општину, и пошто се општина увери, да је то извршено, онда треба да предузме општина да оправља канал.

Г. Председник. По том говору изгледа, да хоћете ову ствар да одложите, а ја мислим да можемо о овој ствари решити, па да се приступи раду онда кад полиција изда забрану. Ма некемо радијати, него само да уђемо у посло. Одобрава ли одбор? (Одобрава).

Г. Стеван Добријевић. И то не треба, док полиција не забрани све, иначе ниједан неће затворити свој канал. Полиција треба да издржи надзор на каналима, који су спроведени. Јесу ли затворени, јер један ће отићи минастру па мокарати да његов канал не затворе; тако ће радијати други и трећи, а крајње је време, да се ово уреди, само треба прво чекати док полиција не изврши свој посао.

Г. Председник. Дакле, господо, усвојено је, да ову ствар остављамо; док не добијемо од полиције одговор, да је издала забрану да приватне затворе испуште пужнике у главни општински канал.

Сад, господо, имамо још једну молбу:

Ове године 2. августа састаће се учитељски скупштина, и учитељи се обрађују општини за помоћ. Знам им је дато 500 дина.

Г. Миђило Павловић. Ма можемо само врло малу суму да решимо за помоћ. Треба би да свака појединая општина да за путне трошкове и помоћ своје учитељу колико му треба. Сама варош Београд код својих рђавих финансија не може много дати. Ја не би био противан да им се да 100 000 дина, али шта ћемо кад се нема.

Г. Стеван Добријевић. Да ћу да говорим као г. Мил. Вујић, који је над министар овансије. Ја сам и дане, кад је то питање било решавано, био да им се да помоћ, па су не напали. Господо у свима земљама, где има учи-

тељских зборана, ту се свуда даје помоћ. Дакле, кад свуда дају, треба и ми да дамо, јер донета она се скупљају овде ради просветне цели, ради оште користи, и срамота би било да ми ншта не дамо.

Г. Васа Дучић. Што г. Добријевић примета да је био нападнут, имам ово да одговорим. И ја сам за то да им се да помоћ, али да сваки општина да своје учитељу оно што бија и у другим државама.

Г. Марко Стојишић. Ја бих заиста био противан да им се да помоћ, ала како изведе г. Стеван Добријевић да се они скупљају овде ради неке просветне цели, а пошто се скупљају овде, они ће оставити не 500 по неколико 1000 динара, и за то смо мишљења да им се да, као што им је и дане дато — 500 дина.

Г. Председник. Ко је за то, да им се да 500 дина, као што је и дане дато, нека каже „за“; а ко је против, нека каже против. (Настаје гласање).

Дакле, господо, решено је да им се да као и дане 500 дина.

Сад имамо још неколико уверења да дамо. (прочитана)

ПРОТОКОЛ

редовног састанка општ. одбора 18. дец. 1890

Били: председник г. М. М. Богичевић, члан суда Ј. М. Јанковић, одборника и заменици: г. г. М. Крстић, Ст. Јосифовић, С. Станковић, В. Дучић, К. Пригорац, Ђ. Петковић, М. Степановић, А. Ђ. Кумануди, А. Ђ. Маловановић, Јов. Далбер, Н. Д. Квић, Павле Матаћ, М. Степановић, Ст. Добријевић, В. Д. Стојановић, Д. Наумовић, Ј. Баровић, Милош Валожић, С. Пијаде, К. Петровић, Мил. Вељковић, Др. М. Т. Лео, Н. Антоновић, Н. Ђорђевић, А. Богатичевић и Ј. Маловановић.

Бр.

Г. Председник саопштава да је на дневном реду избор поротника за наредну годину, који је требао да се изврши још новембра месеца.

По извршеној кандидацији од појединих г. г. одборника

изабрани:

за квартал варошка: Вељко Николић трг., Ник. Содеић трг., Илија Милишић трг., Сава Џевић трг., Ђурија; за квартал дорћолски: Тазе Стевановић кав., Владислав Ђорђевић банал, Нестор Гистаћ лебар и Јаков Алкај трговац; за квартал терезијски: Васа Мијатовић кав., Урош Стевановић банал, Тома Савић кав. и Михаило Михаиловић бан.; за квартал палилацки: Тодор Чупић земл., Дамјан Ђорђевић општег. јл, Алекса Стојановић б. змет; за квартал савалски: Драгомир Здравковић трг., Коста Теодосијевић трг., Коста Струе димар, Ђока П. Ђорђевић трг., Алекса Кумануди трг., Светозар Х. Тома трг.; за квартал варошка: Коста Михаиловић бан. и Милан Врхућ трг.

Бр.

Г. Председник. Сад нам зала да изаберемо нове турске за цркве, па молим г. г. одборнике да их изадују.

По извршеној кандидацији

изабрани:

на саворну приву: главни Милија Карастој; помоћни Јован Тадић, Ђоста Ризаћ, Јован Петровић и Пера Јохановић; за наплату: главни Илија Ђорђевић, помоћни К. Шумениновић, Сава Краваљинац, Милош Трпковић и Алекса Стојановић; за извесноску: главни Пера Лазаревић, помоћни Вучко Илић, Милорад Јаниновић и Милић Тодоровић; за писку: главни Никола Трумаћ, помоћни Ђорђе Виснајевић и Тодор Милашић бап.

Бр.

Г. Председник, На данешњем реду имамо го-по-до-бу-чет за ову наставу позу рачунаку годину. Ошп-т-вени суд је скарпои пројект и мени је част да вам га изнесем и предам са опширним резерватом у објасњење енане партије и позиваје. Молим да будете добра прегасадити га онако, тако казивао ошп-т-веним закон.

Наплатски да би били немогуће оцењивати у општој скарпои партију по партију, одбор

решава:

да нарочита комисија проучи пројект и резерват суда о пену и према томе да даде мишљење одбору. У комисију изабрали: г. г. Ј. Ј. Милановић, Др. М. Вујић, Вуч. Стојановић, Ст. Добриновић, К. Петровић, Милић Вељковић, Ђоста Црногорац, Михаило Кретић, Атанас Кумануди.

Бр.

Г. Председник, Једно беладиско друштво подвело ми је ту скоро понуду да нам сагради 4 аграде за основне школе онако како прописују педагошка и хигијенска правила дакле са свима потребним знаањима на и са становишта за учитеље.

Ја немам потребе да понамам од новине би греше по нашу општину био успех да добијамо удешне школске аграде, и за то, што знам како сте и на сви највиши уверењем да су школске аграде једна од најбржих потреба наше општине, ја вас молим да пручите ову понуду, која је у осталој поднети у врло општим цртама за сада.

Допустите ми да одмах овде додам још то, да општину није немогуће прустити овице понуду, пошто се већ данас на вараје закупљених школских аграда и етанове учитеља издаје годишње својо толико козно ће засећи изнети канитала који се уздаци. Главни би онда било само да добијемо језитине понуде и саградимо па-лаве аграде.

Г. К. Црногорац, Ја, као настааник, нарочито сам позван да о овоме питању узем рет; во резервирати се да додвиге, над се упознамо са понудом, дадем своју шару и опредељивају рет, не могу а да овог пута не заблагодари г. председнику што је и узео и хтео већ данас сврнути нашу пажњу на ово доиста премно питање општине наше а пре тога заштитио оне предумице, који са стране амо долазе да уложу капитал, заинтересовано их на овакав и велики и бангларан посао, у који рачи-повино узложен капитал осигурава извесне пористи а и овом друштву служи за част, које се тавног врсног посла зати. Доста нагде неће лешне бити уложен капитал да доведе користи, сонетеницима, по у оваком јед-ном подухвату.

Што се нас самих тиче, не могу да прећутам: ми смо ји увек сувише немарни и за најосетливије потребе своје. Храмове за нас још и дижемо, још их и одржавамо, али школе за децу, куће у којима највеће време и нај-дешње доба проводе — тих кућа, тих домова немамо, нити за њих зајемо, на граду штету нашу и нашег подмазга.

Ни пред киме не можемо данас да се ми, који пове-рењем грађани седимо овде да посломима наше заједнице руководимо, на пред нами кадим не можемо да се прав-ламо за градн нехат, за небригу нашу. На нама свима лежи огроман прекор!

Ја сам за то да најоубавије прихатимо а проуч-чино ову ствар.

Г. г. В. Ђорђевић и Ст. Добриновић слажу се са г. Црногорцем и предлажу да се понуда упути одмах струч-ној комисији.

Г. К. Петровић, Ствар, која нам данас занима наж-љу, врло је крупна а гласније г. Црногорац гласните је нас свију — бар ја тако мислим. Али баш зато што нам треба озбиљно и свесрдно прихатити саму ту ствар, гра-ђење кућа за подесне основне школе, баш за то ја бих био за нешто више од престој упућавања понуде комисији.

Ствар је честа. Нама школе требају а ми их пла-ћамо већ данас. Главни је да се само погодимо повољно и да плаћенома осигурамо све оне услове, које хигијен-ски и педагошки обзари, као и материјални интереси оп-штине, изискују.

Према томе, кад дакле апсолутно немамо разлога да оваку једну понуду одбијемо, ја сам за то да је начелно приамо и онда тек комисија упутимо. — То ће бити најоштрја сведоба да је нама озбиљно стадо до посла; а при том ми чам не занујемо себи руке, пошто ће до свих ових многих детаљних услова зависити хоћемо ли и дефинитивно ову пону у примати или настати да их још више а међу тавина и бољих добијемо.

Г. Ник. Ђорђевић хтео би се до резерата коми-сије обиди израз „начелно усваја“

Г. Ст. Добриновић на против, мисли да са тога не треба имати никакве бојазни.

После међусобног договора г. г. одборника — једно-гласно

ушено:

да се начелно усваја предлог за неодложним грађењем аграда на основне београдске школе, а добивена понуда (браће Финсее-а из Београ) упућује се на резерат коми-сији, у коју су изабрани: г. г. Др. М. Вујић, Ђ. Козарак, К. Црногорац, Мина Михаиловић (пр-а), Мих. Кретић инсентер, Др. Марко Лено, Др. Лаза Пану, Др. Ђоша Ди-митријевић, Благоје Недаћ уч, Ђоста Петровић учт-а. Ник. Стојановић уч, Јован Илић овжешер, Мик. Ђорђе-вић, Димитрије Миловиновић, Јов. Антула, Александер Бу-гарски и Микола Вацтровић.

Против начелног усвајања били: Ј. Милановић, А. Богатиновић, Димитр. Миловиновић, Јов. Барловић и Н. Ђорђевић

Бр.

Г. Председник, Извешај канцеларског материјала, г. Марко Марковић, с киме општина има уговор, нити да

му се накнадно призна порез на обрт, у колико би окда општина плаћала и сваки артинал скупаје: личне топе вели, да одступе од обавезе.

На предлог г. К. Петровића

решено:

да се дозволи позове да се придржава уговора, а ако то није позан, уговор да се раскине само на његову штету; у коме случају, одмах расписати лиценцију, а од г. Марковића тражити штету гди треба.

Бр.

Г. Председник износи молбу г. Милорада Стефановића да се у плаћању кантарије на рану, уједначи са осталим магацијама, пошто и он ради на квантум.

Пошто су личним знањем неколицина г.г. одборника оглашавали наводе молбоца

одлучено:

да се од Милорада Стефановића заплаћује кантарија као и од осталих магација, на артикле који се у магацију рачунају.

Против: Г. Милановић и Милош Валожаћ, што мисле да молбоца није магација.

Бр.

Саопштена акта, којима се траже уверења о изла дању и имовном стању за банке и приватне и одбор је

дао:

своје оцене.

ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 1. Септембра т. год. од 3 до 6 сати после подне држаће се у канцеларији нижњег одељења суда овоопштинског јавна и усмена лиценција за набавку 1000 до 1500 кубни метара туцадног топчидерског шљунка потребног за оправку крагујевачког друма.

Лиценција ови држаће се од кубног метра туцадног шљунка заједно са подвозом до на лице места поменутог друма.

Ко жели да се ове набавке прими, нека горњег дана у означено време дође на лиценцију и лиценцира и положи 300 динара у готову, или у Српским државним папирима од вредности.

Из седнице Суда општинског. Г.М 677.

7 Августа 1887

у Београду

На дан 27 теж. мес. од 3 до 6 сати по подне, држаће се у канцеларији нижњег одељења Суда ово општинског јавна усмена лиценција за доизградње IV разреда нове основне терацијске школе.

Кауција полаже се у 540 динара у готовом новцу или у државним папирима

План, предмер и услови могу се видети у поменутој канцеларији и при лиценцији.

После савршене лиценције неће се привати никакве покуде

Из седнице Суда општине Београдске Г.М 648 14. Августа 1887 год. у Београду.

ТРГОВИНА

Стање пазара

Београд 12 Августа 1887 год.

(од 1 до 12 августа)

Прешло је преко општинског кантара:		
348.6 2	кила Пшенице	по 10.50 ден.
140.644	" Пшени, браш (дебног)	" 16 40 "
2435	" Кукуруза	по 10.50 "
45.319	" Јечма	" 7 "
156.222	" Овса	" 7.50 "
4215	" Ражи	" 7.50 "
5280	" Меница	" 8.50 "
1026	" Пасула	" 20 "
1530	" Корв брезове	" 10 "
467	" Катрана	" 18 "
121.494	" Креча	" 3.50 "
271.260	" Сена	" 4.25 "
10.400	" Сламе	" 2.50 "
8695	" Лука црна	" 6 "
482	" Вуне праве	" 1.20 "
1 82	" Масти	" 1.30 "
11.200	лит. Раније меке	" 20 "
9400	" Вина црна	" 22 "
1600	" " бела	" 24 "
31.666	" Савије	" 75 "
6254	" Кромпира	" 6 "
2365	" Грожђа	" 40 "
1387	" Крушка	" 10 "
138	" Јабука	" 10 "
1436	" Сира	" 60 "

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСКЕ

11.900	кила	Браница	" "
220	"	Пасула	" "
4000	"	Меница	" "
3020	"	Шпиритуса	" "

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

46.554	кила	Суви шљива	" "
2129	"	Вуне	" "
10.176	"	Шпадиума	" "
621	ком	Комада кожа овчија	" "
44.041	"	"	" "

О Г Л А С

Према одлуци општинског суда од давањег извршиће се арендирати разни општински имања и разна права, ових дана и овим редом.

I. Општинско имање :

1. Башта општинска у фишкевској улици, на дан 17. августа тек. г.д.

2. Плац општински у железничкој улици супрам Бадукаћа на дан 18. августа, тек. год.

3. Плацеви општински у бари „Венеција“ који се употребљају за дрварнице и то :

Они под бројем : 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. на дан 21. августа, т. г. и они под бројем 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. и 16. на дан 22 августа, т. г.

4. Салавске плацеве за употребу салавске руде за ово јесење време на дан 20 августа, т. год. даље

II. Општинска разна права.

5. Салавско право општине на дан 19 августа тек. год.

6. Акције механички за точење пшља, на дан 24 августа т. г.

7. Цубок од говеђих месарница на дан 25 августа, тек. год. и ;

8. Давање под закуп обалу савску и дунавску на дан 7. септембра, т. год.

Сем тога држаће лиценцију још и за сједеће набавке општинске и школске и то :

9. За набавку гаса за осветљење вароши и суда, као и за набавку машине и платна за брицања фењера на дан 27 августа т. г.

10. За набавку дрва потребни за огрев општински и школски на дан 28 августа, т. г.

11. За набавку попи и оправку стари фењера где долази и набавка фитила и стакала за лампе на дан 31 августа, т. год.

12. За ков коња чете пожарне на дан 1. септембра т. год.

13. За чишћење пијала и други општински места на дан 2. септембра, тек. год.

14. За оправку возова општински на дан 3. септембра, т. год.

14. За набавку олова за маркирање меса на 4 септембра т. г. и пајад

16. Држаће лиценцију за набавку канцеларијског и школског материјала, на дан 5. септембра, т. год.

Од напред поменутих имања и права општински као и за разне набавке држаће се лиценција и то :

За оно под бројем 1. огласа пред кафаном „Алексином“ за оно под бројем 2. пред кафаном Живка Димитријевића, за плацеве у венецији пред кафаном Косте Димитријевића у венецији а ту ће се држати лиценција и за давање обала савске и дунавске под закуп, даље

За салавско право пред кафаном Балканом на терацијама, а на истом месту држаће се лиценције и за : салавске плацеве, за акције механички, за цубок од говеђих месарница, и закуп права за чишћење пијала и друга места општинска.

Остале лиценције као за, набавку гаса машине и платна, за набавку дрва за огрев, за ков коња чете пожарне, за набавку попи и оправку стари фењера, за оправку возова, за набавку олова за маркирање меса и набавку канцеларијског и школског материјала, држаће се у општинском суду.

У гме кауција полаже се у готову новцу или државним српским папирима од вредности : за салавско право 120, за акције механички 2400, за цубок од говеђих месарница 3000 дина, за обалу савску и дунавску 200 дина, за сваки салавски плац по 60. дина, за набавку гаса 470 дина, за набавку машине и платна 90 дина, за набавку дрва за огрев 600 д. за набавку попи и оправку стари фењера 330 д. за ков коња чете пожарне 60 дина, за чишћење пијала 1200 дина, за оправку возова 200 дина, за набавку олова за маркирање меса 100 и за набавку канцеларијског и школског материјала 600 дина.

Предајући јавности ове лиценције суд општински позива све оне кои би што од поменутих имања, права и остали набавачи хтели узети доћу на лиценцију и лиценцирају од 8 до 12 пре и од 3 до 6 сати по подне, када ће се лиценције закључити.

За разгледање услова наља се обраћати рачуноводству општ. суда, а и на самом дану лиценције могу се видети.

Из седнице суда општине Београда С.М. 7812 13. Августа 1887 год. у Београду.

Због заосталога а нагомиланог службеног материјала изостајаће неко време неслужбени део листа.

БЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Изаšla је из штампе књига :

СПОЉАШЊИ ОДНОШАЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГА ВРЕМЕНА

ДРУГА КЊИГА

1860—1868

HAPPY AG

JOB. PISTIA.

У Београду у штампарији краљевске Србије 1887.

Књига износи 38 штампаних табака у 8 на. Цена је нижи три и по динара.

Садржина: I. Ново doba 1800—1862. II. Bombardiraue Beograda 1862. III. Konepcija y u Kasilici. IV. Srbija u Porta posle Bombardiraue Beograda 1862—1864. V. Izvirenje kavaljskoga protokola. VI. Mali Zbornik. VII. Srbija u Rumunija. VIII. Srbija u susedima. IX. Prva diplomatska poptuga Srbije, da oslobodi gradove. X. Uticaji austro-pruskog rata na balkansko poluostrvo. XI. Srbija u Grcka. XII. Srbija zahvata gradove. XIII. Pregovori izmehu Rusije i Francije o sudbini balkanskoga poluostrva. XIV. Svezaja gradova.

Књига се ова може добити у књижарици Петра Ђурђића.

Нова књига и може се добити :

У КЊИЖАРИ ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА У БЕОГРАДУ

ДУШАНА ВАЛОЖИЋКА У НИШУ

И СВИМА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТАНАЈЕСТОМ ВЕКУ

(КАРАБОУТЕ И МИЛОШ)

НАПИСАНО

СЕН РЕНЕ-ТАЉАНДИЈЕ

HYPERO

Н. С. ЈОВАНОВИЋ — „АМЕРИКАНАЦ“

Од устанка на дохије 1804 до једренског мира 1830. На 12 ил 288 страна XVIII. Цена 2 динара; или 1 флор. а. вред. а на 5 књига 1 бесplatно

Ова гњига (бухвата историју Србије од устанка на дахије 1804, до једренскога мира 1830, и јесте најлепши споменик који је ичије перо икада јунаштву и мучеништву Србинувом изрезало.

Писац је књиге чувени научник француски Сеп Репе Таландаје, човек, који се, истина после славног Ранкеа за Србију заинтересовао, а пре њега у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност мањим благом обдарио.

Надати се, доиста, да ће наш свет примети српски превод овог драгоценог дела са оном топлоћом са којом је она од вреног татора, „пљачкама и пирима, победама и надзема српског народа“ посвећена.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СТАРА НЕДЕЉНО ЈЕДНАКУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИ.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 "
ЗА СТРАНЕ ДЕЈЕЛА НА ГОДИНУ . . . 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласила 6 дин. пара од прсте.
Претплату која садржи упућеном на општински
суд и на општинску администрацију на уредника.
УРЕДНИШТИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се

Грађанству Вароши Београда

Указом Његовога Величанства Краља Србије Милана Првог, од 13-ог овог месеца, наређени су избори народних посланика. Према томе, а с погледом на 25-ти члан изборног скупштинског закона, Суд општине београдске позива грађане вар. Београда да 17. Септембра ове године дођу у општинску кућу на

ИЗБОРНУ СКУПШТИНУ

ради избора

Два посланика за варош Београд

за трогодишњу (1887, 1888, 1889 годину) скупштинску периоду.

Изборна скупштина отвориће се у 8 часова из јутра тачно, као што наређује 27. члан изборног закона.

На изборној скупштини за избор посланика, има право гласа сваки српски грађанин, који је пунолетан и плаћа држави грађански данак на имање, рад или приход. — Грађански данак сматра се да плаћа онај, који по закону о непосредном порезу да је преко 15 динара на годину (чл. 46 устава, чл. 17 изборног скупштинског закона и чл. 95 зак. о непосредном порезу). — Они који су ослобођени од плаћања порезе, нису лишени права на бирање, ако им оно иначе припада.

По гласу чл. 18-ог изборног закона скупштинског не могу да бирају посланике:

а.) Скитајући се цигани

б.) Они, који стоје код других у служби под платом или издржањем, а по закону о непосредном порезу плаћају мање од 15 динара порезе годишње;

в.) који су осуђени због злочинства, за време докле се не поврате у права;

г.) који су осуђени због преступа, на овај доноси губитак грађанске части, за време док траје губитак права;

д.) који се налазе у затвору или притвору судскоме, због злочинства или преступа поменутог у тачци в.) и г.);

ђ.) они, који су судском пресудом осуђени да су злоупотребом своје власти, претњом, поклоном или обећањем поклона за себе или другог радили да за посланике или поверенике изабрани буду, или они, о којима се докаже да су свој глас продали — за време докле је пресуда одредила

ж.) они, над којима је станица отворена, до свршетка;

з.) они, који су под старатељством, и најзад

ј.) они, којима последња тачка 48. члана устава бирање забрањује.

Сваки бирач може бити изабран за народнога посланика ако поред главних има још и ове услове:

а.) да је навршио 30 година;

б.) да плаћа годишње преко 30 динара у име **непосредних** пореза и

в.) да не енада у изузете 48-им чланом устава земаљског.

Гласање ће почети, чим се отвори изборна скупштина, дакле у 8 часова из јутра и трајати непрекидно до заласка сунца; а тада ће бирачки одбор, ма да сви бирачи нису дошли и гласали, по чл. 33-ем изборнога закона скупштинеког, решити и огласити: **да је изборна скупштина свршена.**

Сваки бирач може само лично дати свој глас. — Азбучни спискови бирача изложени су на углед у канцеларијама пореског књиговодства општинског надлежства, где се могу разгледати преко целог дана.

По одлуци управне седнице суда општине вар. Београда од 16. Августа 1887 год. АБр. 637

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

СВЕТОМИР НИКОЛАЈЕВИЋ

ДЕЛОВОЂ

Спасо Хаџи-Ристић

СЛУЖБЕНИ ДЕО

С А С Т А В И К

одбора општине београдско 11 августа 1887 године

(по топографским белешкама)

почетак у 6 часова по подне.

Били: Председник општине г. Свет. Николајевић, члан суда г. Јанаћ М. Јанковић, одборници и делегати г. М. Симоновић, К. Петровић, Мих. Павловић, М. Степановић, Д. Ђ. Милошевић, Др. М. Т. Лео, Н. З. Поповић, Ст. Добравојевић, В. Душић, Јок. Длабер, Ј. Милошевић, П. Мачић, Јанаћ Константиновић, Ф. Розент, Н. М. Бода, И. Антоновић.

Г. Председник. Да почнемо господо Извољте чути протокол прошлог састанка. (Секретар чита)

Има ли ко да примети што на протоколу? (Нема).

На прошлом нашем састанку суштину сиз цену хлеба на 20 пар. дин. Онда је просечна цена брашна била 17-80. Ја сам покушао лонено ценовнике одговарајућих ода. брашна и налазим да је сад просечна цена жита и брашна по извештајима Бајанова, Тоболари Беловића и друг, 16-40 д. Према тој, садашњој цени жита и брашна може се суштину оити а цена хлеба: и ако налазите да треба задржати ону примеру цени која је на прошлом састанку усвојена, онда би смо сад могли таксирати хлеб 17 1/2 дин. пар. или. Морам вам напоменути, да има мишљења у нашој општини, да би цену хлеба, данас требало ставити на 15 пар. дин. У том смислу имам и једну молбу грађана коју ћу вам прочитати. (Чита)

Кад је сада била цена хита и у брашну на 17. дин. ми смо смањили цену хлеба на 20 п. дин. а сад кад је цена снага на 15 дин. можемо и цену хлеба суштину са испознати пара куње. Шта ви мислите? (чује се: са 2 1/2, и ниже). Да држим, да би могли суштину на 17 1/2, пара динарска. Одобрите ли овако? (Одобравамо).

Г. Милош Симоновић. Ја мислим ако би било могуће, да би то било, да подолемо цену хлеба по брашну, на бела добит да се продаје по 17 1/2 п. дин. а лебац од обичног брашна по 15 п. дин. Тим би се одлашница учинила економичном свету, а и у опште би добро и праведно било.

Г. Председник. На другим местима у страном свету, обично цена је хлеба нижа од цене брашна са испознати пара. Код нас је често докљачено, да цена хлеба треба да је иста, која у брашну. Тако тражи и ова молба грађана, и с тога и своде цену на 15 п. динарска. На нашем рачуну онак економична бијау добити по 3 1/2.

Г. Ђоста Петровић. Можемо суштину на 35 п. чар. или. Кад је жито стотина 10-40 д. онда може да се смањи на 32 п. пар. јер се рачуна процент на поду око 20 1/2. — Данас може бити јединице.

Г. Председник. Према данашњој цени брашна да суштину цену хлеба на 17 1/2 п. д. Пристајете ли? (Пристаје).

Мolim вас господо, ја сам раније у једној седници изнео решење главног ценовничког о бора, да се дозла још једну слушатица у територијској школи. Могу вам казати, да је г. министар подео тај разред, али на молбу моју г. министар неће постављати учитеља док се не по брижмо за смештање тих ђака. Данас ми можда или да дозла једну собу, или да узмемо онде негде у близини једна собу под ирију. По предлазну четврти разред постоји да се дозла 5347 дин.

Г. Милош Павловић. Кад ће то дозлавање да буде готово? Сад је д. члан.

Г. Марко Стопановић. Хоће ли се у том разреду учити ђаци? (Председник. Хоће) Онда ће то бити алажно. У садање време почети дознај је, и не може се лако осуштити. Ту ће бити испарена од зноја и биће врло шкољаво на децу Ја сам да се за зиме узме једна соба под ирију, а после да се усвоје време направити.

Г. Димитреје Милошевић. Ми треба да дозламо шта се тражи а комисии сад наје да је сула и да могу у тој деци учити, онда нека се у њу и уђе.

Г. Марко Стопановић. Штага је велика да та деца дагубе. Међутим никак неваља децу суштину у нову зграду, јер ако то ученици сва ће деца бити болесна.

Г. Председник. Ствар је таква и у томе. Ако се не може поћи, онда треба узети кућу под ирију.

Г. Марко Стопановић. Ако не може да се наје кућа удесна у околности, ја би био мишљена, пре, да се направити једна формална барана по новом садањем начину са дућаним дућанима, него да се зада нова соба и у тој деци смештају.

Пон Милош Симоновић. Кад ју дане у једној соби смештена била сва деца у једној соби нека се претрне и сада у истој соби, док се нова не сазида.

Г. Марко Лео. Ја сам против тога да се зида. Мишљења сам да се узме за сад под ирију.

За што би ми сада издавали паре на дозлавање, кад се у општини мисли, да се озбиљније граде све школе. Сем тога у дозлавајој соби не могу се ђаци ни уселити, јер је то опасно по здравље деце.

Г. Марко Стопановић. Може бити да смо намерни да подложимо све школе, но ипак требао би дозлати нешто. Остајем ипак при том, да се направити једна барана, која би се дозлаје могла на нешто друго одредити и употребити. Таква барана не би коштада више од 50—60 дука.

Г. Милош Павловић. Ствар о којој ми овде говоримо природо је таква да не треба много говорити, него је треба одмах решити. Ми како видим много се удаљавамо и о једној ствари по нека говори више пута једно исто. Ми нисмо дошли онде да изасијмо на видик своју краспоречност, него да решавамо а радимо општинске послове. Ми немомо овде други излаз, него или узети кућу под ирију, или дозлати, а на што сто пута повторавати један исти говор, и у томе изашним говору губити врем е То је досадно нећ и саушати.

Што се тиче тога, да ће се приступити озбиљнијем грађењу школа, за то имам да приметим, да се много што шта решава, пак се ипак не израђује.

Сад треба у овој ствари да се помогнемо. Ако може бити та барана тако јестина, како се нека 50—60 дук. а да деца не трпе зиму, онда нека се направити, а ако не може, нека се дозла једна соба и донесе ђузу и добро осушити, а деца дотле нека се претрне.

Г. Председник. Данас као што видим два су мишљења за ову ствар. Једна миса, да се узме једна соја под ирију, а други да се дозла. Ко је за дозлавање нека каже па, а ко је против нека каже против, (чује се: нећина је да се дозла. Је ли тако? (Јеро) Данас дозлавамо се.

Господо, за која пожарне чете треба да се набави по нека подложна сева, јечма и сламе. За ову набавку на-

редно сам лиценцију и по мишљењу људи, који се овим набавкама баве, лиценција је изашла добро, јер је цена јестина. Молим да се ова лиценција одобри. (Чита протокол лиценције)

Г. Никола Поповић. Хоће ли лиценцијент сено и јечам предати одмах или на рокове?

Г. Председник. Одмах. Изволте чути услове? (Чита).

Г. Никола Поповић. А има ли општина места где ће тај јечам сместити. За сено знам да има општински сенаи, али за зоб незнам где ће се сместити. (Чује се: има где) Онда добро.

Г. Мијајко Павловић. Је ли та набавка за идућу годину?

Г. Председник. За ова три месеца и за идућу годину (Чита) прочитан.

Г. Стеван Добричијевић. Потребно за ова три месеца јер је на њих одобрен буџет лане, него треба да буде за идућу годину.

Г. Председник. Лиценција је држана за идућу годину од 1 новембра 1887 год.

Г. Коста Петровић. Ја би имао да примити само то, да при примању сена слане и соли буде и једна комисија коју ће одбор одредити.

Г. Стеван Добричијевић. Да наберемо сад и комисију (Чује се: Јавићко Кинстативовић и Павле Матић).

Г. Председник. Пристајете ли на предложеног господу? (Пристајемо)

Молим вас господо. По одлици је начињен макази у улици вањској гостионице под „Круне“ и „Национала“ Изволте изабрати једну комисију, која ће десетинитивно примити тај макази, како би се пречистили и рачули са онима, који су радили. Молио би да се тој комисији да овлашћење, да она одреди шта који од приватних лица те улице треба да плати за тај макази, и да ли је добро начинио. Ја мислим да одредимо г. г. Мијајко Павловића и Николу Поповића и општинског инжењера.

Г. Никола Поповић. Нека буде поред општинског и полицијски инжењер г. Колаић. (Чује се: врло добро).

Г. Председник. Дакле поменута госнода саставиће ту комисију (одобравање)

Сад да савршимо нешто и по молби нашег г. Поповића. Он је молио, да му се дозволи да направи пулзометар на Сави за варно купатило. Одредена је и комисија за овај посао и она је исти савршила.

Г. Мијајко Павловић. Ма смо госнодо са Николом Ђорђевићем ишли и одредили место за пулзометар оваме, где савршило узимају воду само мало више, наравно да не смета ништа ако би кућнику правило. Одатле вода иде право ливаји и савским се може доловити, јер неће бити никакве штете. Његово ће само цела ићи кроз општинску улицу.

Г. Председник. Инжењер је и план направио, и ја би само учинио поздравни одбор на једну ствар, да таме што г. Захарије Поповић добија ову покластину не може довести ако би то земљинице требало општински платити иако право на дату му дозволи и право на спровођење цени.

Г. Мијајко Павловић. Тако је свуда ограничење стављено, на тако је и овде. То се разуме.

Тако исто треба дати и ономе другом молнику Димитријевићу.

Г. Председник. Одобрава ли одбор и једним и другом? (Одобрава).

Г. Мијајко Павловић. Ако би тај доле и правно кућнику, разуме се да мора да дигне, кад општина то земљинице затреба. Тако је дато и Брабцу и он за то нешто и плаћа. Сад хоће ли се и од ових људи нешто наплаћивати.

Г. Никола Поповић. Ако направио пулзометар онда треба нешто и да платимо општини, а иначе немамо за шта плаћати. (Чује се: Тако је).

Г. Председник. Изгледа госнодо да сте сложни у томе, да се плаћа онда, ако се подигну пулзометри а иако не плаћати има да одреди одбор. Сад остаје друга ствар, хоће ли се наплаћивати и за само спровођење цени.

Г. Васо Дучић. Разуме се.

Г. Коста Петровић. Ја не би био за то, јер те цени, иду дубоко испод земље, дакле неће бити ником на сметњу.

Г. Мијајко Павловић. И ја тако мислим.

Г. Васо Дучић. Хоће ли општина онда свакоме тако бесплатно давати? Треба да се плати.

Г. Марко Степановић. Ја би вас молио г. председ, није, да ако је инако могуће одржане ред у седници, јер мало пре тог, Мијајко Павловић пребадује, као да се овде не ради, него се само неко краспорезивост употребаје. Ја држим, да ми писмо овде за то дошао да пребадујемо један другоме, него да савршавамо општинске послове. Ја би вас молио да будете тако добра, да одржавате ред, на ње дакле бити и стенографија да безбес.

Што се тиче права за земљинице и ја немам ништа против тога. Добро би било обратити пажњу на говор г. Дучића, иако се не би правило сметње ако би и други то право тражили.

Г. Мијајко Павловић. Ја одбијам од себе напомену Маркову, Ја писам никога лично напомену, него сам само напомену, да се његовори о једној ствари сто пута. А сад могу да вам кажем, да о једној истој ствари по 10 пута говорите све једно те једно, а мени је досадно да слушах 10 пута једно те исто.

Г. Председник. Хоће ли дакле општина наплаћивати и за само спровођење цени без кућаца или неће. Двојица су мислили да треба да се наплати. Има ли још кога.

Поп Милош Симоновић. Ја мислим да би требало нешто да се плати, само не много.

Г. Јован Далић. И ако би се плаћало, треба да буде што мање, али ипак треба нешто наплатити јер на том земљиници, где су цени мора се на сваки начин нешто прикупити да се награди и т. д.

Г. Председник. Види се да су госнодо у нећини, да треба нешто да се плати, само незнам колико.

Г. Коста Петровић. Ја мислим да плати половину што би платили кад би кућнику направили, а то је 200 динара. Ако буде пулзометри онда да плати као и Брабцу.

Г. Ст. Добричијевић. Ја мислим да Брабцу треба подићи цену нарочито и стога, што је он заузео и неку натаду. Кад је он могао да изгради од Димитријевића амбара 20 динара дневно, онда он треба нешто више да плати.

Г. Никола Поповић. Он је то узео човику, што је овај био у нужди и није имао одакле да сирове воде, а сад нише неће му плаћати.

Г. Председник. Можемо се договорити колико да пошлешмо, али треба одредити и цену за пумаометар. Ту се треба обратити на коликину метра заузетог простора и ако је половину мање узнео него што је Браец, хоћемо ли њему смањити.

Г. Мијајло Павловић. Треба дати свима подједнако да плаћају.

Г. Јован Далбор. Браец је узнео и неко општинско земљиште на коме треба и да плати.

Г. Председник. Он је то узео под аренду. Колико да се плати? Шта мислите (чује се: Сви смо да буде мања цвара).

Г. Коста Петровић. Нека плаће 600 динара.

Г. Ст. Добрицкић. 300 динара. (Чује се: доста је).

Г. Председник. Пристаје те ли на 300 динара? (Пристајемо)

Као што знате господо, ми смо дали под закуп чинишће димњак Јовану Ђорђевићу од 1 нов. 186 до 1. нов. 1880 год. Он се обавезао да плаћа општини свака 3 месеца, али до сад није платио ништа. Општина је ставила забрану, ну изгледа да се нећемо моћи потпуно од њега наплатити. Међутим је он довео у суд општински Димитрија Лазаревића, и на њега жели да пренесе уговор, који о томе са општином има. Овај Димитрије prima на себе све обавезе по уговору, као и то да плати сву ову аренду, што Јован није платио. Одобрава ли одбор да се уговор овај пренесе на Димитрија Лазаревића? (Одобрава)

Сад имамо једну молбу Ђорђа Пашеља, што му акар жарвена много цигерница на плаваца одбацује и тражи да се то у будуће не чини. Сем тога тражи, да печњара цубок њему уступе. Пређе они нису плази на планини а сад и она тамо кољу, па на то он тражи да су и они дужни буду давати му цубок. По уговору закупник цубока г. Пашеља има права само на цубоке касана а не и печњара. Ја мислим, да га могу одбити, по он прети парницом, те с тога сам пред одбор изнео. Што се тиче захтева, да му вели акар невини цигернице, то је ствар закона и декара, и одговорено му је да се жали власти.

Г. Јован Далбор. Истина, над невааа цигерница, онда етоји у питању ваалаи и месо.

Г. Председник. То је ствар санитарског закона и по томе наредено је, да се морају цигернице уништавати, па не смо чак ни свиње с њима да хране. Цигерница има метализама и тд., док месо може да буде савсем добро.

Имеку саких печњара има их, који се разликују. Неки су само печњари, а неки су и печњари и касани. Ове ја тешко контролисати, за то, све што су и касани треба сматрати као касане и тражити да цубоке предају.

Поп Милан Симосовић. Од печњара не смо се цубок одузимати, а од касана по уговору може, те с тога не би се могли изложити да се једнама узима цубок, а другима не узима.

Г. Председник. Они су уједно исто време и печњари и касани.

Г. Никола Поповић. Нема ни једног касана, који продаје цубок.

Г. Председник. Дакле остајете ли на томе: од саких печњара да се не узима цубок, а од оних који су и печњари и продају месо, од њих да се узима? (Одобравамо).

Петар Јовановић тражи да му општина уступи оно место иза Вајерста одакле је копан асфалт за железницу, да направи килгану.

То је место по решењу одбора дато у службеном за еврејините.

Сад имамо једну молбу Тријуна Ђурића о једном плацу, на обали савској који нуди општини на продају или у закуп.

Г. Ст. Добрицкић. Мени је врло добро познат тај плац и он ће над тад требати општини.

Г. Мијајло Павловић. Шта ће општини тај плац поред обале.

Г. Председник. Треба то општини, да по закону о водама осигура земљиште поред обале и пролаз лађарима.

Г. Јован Далбор. Ако нам употреба доцније, онда ћемо га узети по закону о експропријацији, и сигурно ће бити јевтиније тада, него сада.

Г. Председник. Ја мислим да одређено језну комисију, која ће видети то место.

Г. Димитрије Милозавскић. То је ствар нова, не можемо сад о тој решавати, пошто није довољно пуна седница.

Г. Председник. Ако хоћете, комисију можемо изабрати. Г. Јован Далбор. Овом приликом долази ми на намет да овде приметим како би требало да се те тачице од таквих земљишта издају (чује се: То је решено на прошлом састанку).

Г. Председник. Хоћете ли да изберемо једну комисију ради прегледа горњег плаца? (Нећемо). Дакле решено је, да општина неће да улази у ову ствар. (Одобравамо).

Сад да пређемо на другу ствар. На новом гробу има један бунар, у коме има доста воде па би требало да купимо једну пумпу.

Одобравају ли, да се купи пумпа? (Одобравамо)

Као што сам је познато, у улицама запад. зрочара су прављени тротоари, а средина у неколико улица није одкопана. То су улице Фрушкогорска, Сарајевска и још једна. Грађани су се обратили с молбом, да се дигне земља са средине, пошто се тим срећна комуникација а може се и каква несрећа догодити. Одобрајате ли да се одреди лицајатоја за извошење ове земље? (Одобравамо).

Г. Мијајло Павловић. Истина над ће се ово парче евршати што иде поред грчке кравнице до казимеџана а над поправити остала надрија у кв. Мијајловој улици.

Г. Председник. Ствар је у овоме. Има да се саставе одређена комисија, да прими квалитет у плаз Мих. улици. Нека господа одборници учинили су примедбу да комуникација треба и намен пре претреса те казире да извршава. По уговору комисија је требала још унишрит да и ње, над је камен дошесен и да га прегледа и одобр. Она је тада изашла, и нашла да је намен добар. Држим

да би овет комисија могла чинити и сада неке приметбе у том погледу и да ће их предузимач морати усвојити.

Г. Мијајло Павловић. Нека се знаше, али гдје је комисија тај камен примила, те да видимо, како је пазала комисија, да је камен добар, а негутим није.

Г. Мата Милошевић. Кад је реч о тој улици кнез Мијајловој, молим нас кажите ми, шта се чека са дигнућем чесме.

Г. Председник. Што се тиче чесме, то стоји у неки са прављењем калдрме. Уговорено је било са неким предузимачем који је правео калдрму до чесме, да и даље прави улицом кнез Мијајла и онда да се дигне чесма. Он сад невристаје да гради калдрму и даље, на амет тога и чесма досад није дигнута.

А што се тиче овога парчета, између дубровачке улице и калмисава наредено је инжењеру да предрачуна начини. Кад се оно сврши и то ће се начинити.

Г. Мијајло Павловић. Ја сам нас пре питао, шта је са оним понудама за водоводе и остало.

Г. Председник. Велика комисија, којој је ова ствар поверена поднела је извештај, којим одбија ове понуде. Ја сам ту ствар ставио на дневни ред и пошто нас нема довољно на окупу то ће за сад износити и одредити нарочиту седницу за ову ствар у приједносни.

Г. Мијајло Павловић. Ја говорим о водоводима пројављеним. Одбор је решио да комисија оку ствар прегледа и донесе пред одбор. Ја држим да је ово једини пут којим ћемо ми доћи што пре до воде. Ја би молио, да у првој седници г. председник донесе тај извештај, па да видимо, шта ће бити.

Г. Председник. Тај би се посао одвањо свршио, али се чекало да се донесе решење по извештају велике комисије.

Г. Ђоста Петровић. О другим понудама може бити говора тек, пошто се довесе дефинитивна одборна одлука о поднетим понудама за водоводе, неветчење и канализацију.

Г. Мијајло Павловић. Брука је господине на једну велику општину, што још на воде у нашој неми. Кад прођете поред чесме, и видите толику деце, гдје по чапави дан чекају за воду, страх човека да ухвати.

Г. Јован Далбер. Ја баш говорим о водоводима о којима је велика комисија свој извештај поднела. Ја би молио, да се овај извештај неважно само пред одбором, него да се у једној одборској седници позову бар 100. грађана, па да чујемо и њихово мишљење и онда да се ствар сврши.

Г. Председник. Ја мислим да ће боље бити, да преко новина објавимо дан седнице за ову ствар, него да нарочито зовемо овога или онога (одобравање).

Управа монопола дужна тражи дозволу, да воду што се у време кише слива на општинско земљиште уз грађевину монопола једним каналом спроведе на Саву. Она даје обавезу, да ће тај канал бити, на услузи и општини ако овој буде потребно.

Г. Ђоста Петровић. Да се дозволи под условом, ако би општина додигла било потребно то земљиште, онда да се канал ди не.

Сад изакоје чути нека уверења (чита) прочитана. Састанак је трајао до 8 сата у вече.

ВАЖНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске

14 Август 1884 год. у 6. час. по подне

(По савоградским вестима)

Били: Председник општине г. Свет. Николасјевић, члан суда Јанаш М. Јанковић, одборници и заменици г. г. Јов. Далбер, Јов. Милановић, Ст. Добриновић, Н. З. Поповић, Др. М. Т. Лео, Св. Јанковић, М. Степановић, Мил. Велжовић, В. Дунај, П. Матић, Јов. Петковић, Самуил Пејаде, Н. Д. Квиј и Дим. Наумовић.

Г. Председник. Господине да почнемо. Изваго чути протока прошлог састанка (Деловоћа чита) прочитан.

Г. Јован Далбер. Молим нас погрешно је занасало да Никола Поповић плаћа за воду 350 дина. Ми смо се сложили да буде 500 дина. (Чује се: тако је).

Г. Председник. Давале, јесте ли за то да се стави 300 дина? (Јесмо).

Има ли ко још шта да примени на овај протокол? (Нема).

Од ствари које су биле на дневном реду, имамо једну молбу Станислава Станковића

(Деловоћа чита молбу, у којој он моли да му се одреди место за ладно купатиште.)

Овде је и план тога купатила.

Г. Ђоста Дунај. Што се тиче давања, прво треба одбор општине да одреди једну комисију, која ће да извиди, да ли неће бити штетно, ако се узме то земљиште, и ако има неке користи за купатиште, онда да се одреди једна цена. Ја не знам да ли плаћају кирију на обалу која имају купатила? (Чује се: не плаћају ништа).

Г. Председник. Ја свакојаким мислим господине што се тиче смешити купатила, да треба, да се одреди једна комисија, а што се тиче плаћања кирије мишљено сам да и он и сви који имају купатила уз општинске обале плаћају кирију општини. Не би требало из наплате оставити да се низ служи добрим општинским махмализе кирије. Колика ће се пак кирија за смештање купатила плаћати, то би се имало да одреди.

Г. Марко Степановић. Мисли ли он да подигне стаљно или повремено купатило? (Чује се: стаљно).

Г. Николас Поповић. Није, он хоће да подигне полу-стаљно купатило.

Г. Марко Степановић. Он подноси нацрт и ја мислим да хоће да подигне стаљно купатило. (Чује се: разумје се на постоњима).

Г. Ђоста Дунај. Овде се разумје стаљно, кад он у молби каже, да ће после 2—3 године поднети купатило за сврхоту. Он има право и јама да држи купатило, ако не хоће да се куна, дакле он иприто каже да хоће стаљно купатило да подигне, и ја сам за то да му се одреди место, реч и цена.

Г. *Јован Дилбер*. Ја мислим да би требало најпре да видимо, да ли има потребе, да имамо још једно купатило, кад већ имамо три купатила на Сани и Дунају, ипаче ћемо нашим грађанима створити конкуренцију, да не може ниједан да остане. Ја мислим да треба да водимо рачуна и о томе.

Г. *Председник*. Да ли има потребе, то ће свакојак о то најбоље знати. Да не рачуна на публика он заиста неће преузимају ову ствар. Ми имамо неколико купатила, а ово изгледа да ће бити најбоље ако би се остварило овако.

Г. *Марко Степановић*. Што се тиче купатила — хоће ли се унискити или не — ми не треба на то да се обазремо, то је нама право. Пошто постоји конкуренција у овим рудњама, то може да постоји и овде и ја држим да ниједан од ових који сад држе купатило немају конкуренцију. Само овде стоји у питању то: хоће ли он да водити купатило на води или на суву? Он може и тамо неке бањене, а бањени се праве на суву, а никад на води (Чује се: није, није, јасно је да ће бити на води). Онда је друга ствар: дакле он тражи само да се служи обавезом. Ја држим, кад општина буде тргубало то савице земље, да је општина може купити. Ја сам за то, да заузме земљиште и не би било праведно да му се не дозволи.

Г. *Ст. Добривојевић*. Ја држим да би требало да направимо ново купатило, јер купатила су врло пушка за здравље грађана, и што више има купатила боље је за грађане, јер ја сам видео случај да се ljudi враћају, и да имамо 2 купатила, люди немогу да добију место, да се купају, јер има много грађана.

Онај разлог да ћемо подизањем овога купатила створити конкуренцију грађанима није добар, јер и други грађани имају конкуренцију, и ко удеи боље купатило, тај ће боље и плаћати, и ми треба да му допустимо да подигне купатило, на он сам предлаже да има потребе.

А што се тиче земљишта, он не тражи на земљишту да направимо старо купатило, него само изградити, где може бити узатак: диле не да држи сам плац, и тај пролаз нека комисија одреди.

Ја држим да треба у начелу да одобромо да може правити купатило, а где да га прави на коме месту, то комисија нека одреди.

Г. *Јован Дилбер*. Ја сам мислио да над се створи конкуренција, кад се дозволи више купатила, да онда тиме не учинимо то, да добијемо више купатила, али рђавих.

Г. *Ст. Добривојевић*. Конкуренција баш даће боља и лепша купатила.

Г. *Председник*. Завста и ја тако држим, а мислим да би најбоље било, да ово усвојимо у вису, да ће му се дати, али да оставимо комисији, која ће казати, где би му се могло дати земљиште.

Г. *Никола Влаки*. Ја сам имао само то да додам, да у земље доба, кад њему место не треба онда да ово не буде слободно, да има право на ње лотје, док му купатило ради.

Г. *Марко Степановић*. Ја држим да ће он то удеи тако, да ту аину употребљавати и зми,

Г. *Председник*. Завста он тражи стално за целу годину. Желели г. г. одборници да му то ограниче? (Чује се: нећемо).

Г. *Никола Поповић*. Господо, ја мислим, то би требало без диле т-тора одобрити, јер је корисно за здравље.

Г. *Васа Дучић*. Молим вас, је ли он означио колико ће митара поред обала заузети. (Чује се: то ћемо оставити комисији). А они други што имају ипаче, јесу ли тражили они плаћу дозволу?

Г. *Председник*. На сваки начин морали су тражити, кад на обали имају купатила.

Г. *Ст. Добривојевић*. Ја држим да сад о цени не треба ни говорити ништа; треба одредити једну комисију, која ће извидети место и сама казати колико треба да плаћа, на онда да решимо колико ће да плати.

Г. *Председник*. Дајте, усађајте ли госнода да он подигне купатило? (Усађајмо).

Друго, хоће ли се комисија изабрати, која ће му одредити место? (Усађај се).

Кога желите да уђе у ту комисију, која ће да одреди место, где ће бити купатило. (Чује се: Никола Поповић, Марко Лекс, Стева Добривојевић, Јован Дилбер и општински инжењер). Усађајте ли да именована госнода од појединих одборника буду чланови те комисије? (Усађајмо).

До сад као што рекох није плаћањивао ништа на разних обора. До сад је било теже унети с таквим предузећем, било је мање купатила, и општина је имала обзира према њима; али сад, кад се више њих јавља и плаћају људи интереса у предузећу, ја мислим да општина треба да одреди неку такву, и да је плаћајује од свају, јер кад би плаћањивали од једнога а од другог не, онда би једнога помагали а другог (барали). Ја сам рад сад да предложим, да се образује једна комисија, која ће имати у опште да прегледа начин за управљање обавезом и која ће одредити шта ће се за поју службеност на обали морати плаћати општини. Та комисија, одредиће и то колико ће сопственица купатила изданих плаћати годишње за заузето место на води и обали.

(Сармале се)

ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 1. Септембра т. год. од 3 до 6 сати после подне држаће се у канцеларији инжењерског одељена суда овоопштинског јавна и усмена лицитација на набавку 1000 до 1500 кубних метара тузаног топчидерског шљунка потребног за оправку врагујевањког друма.

Лицитација ова држаће се од кубног метра тузаног шљунка заједно са дозволом до на лице места наменутог друма.

Ко жели да се ове набавке прими, нека горњег дана у означено време дође на лицитацију и лицитира и положи 300. динара у готову, али у Српским државним папирима од вредности.

Из седнице Суда општинског, Г.М 677.

7 Августа 1887

у Београду

На дан 27. тек. мес. од 3 до 6. сати по подне, држаће се у канцеларији техничког одељења Суда ово општинског јавна усмена лиценција за дозбињање IV разреда мушне основне теразијске школе.

Кауција полаже се у 540 динара у готовом новцу или у државним папирима.

План, предмер и услови могу се видети у поменутој канцеларији и при лиценцији.

После савршене лиценције неће се примати ливанне понуде.

Из седнице Суда општине Београдске Г.Л. 648, 14. Августа 1887 год. у Београду.

О Г Л А С

Према одлуци општинског суда од данашњег извршеће се аредирање разни општински имања и разни права, ових дана и овим редом.

I. Општинско имање:

1. Башта општинска у вешешкој улици, на дан 17. августа тек. год.

2. Плат општински у железничкој улици супрам Бадукића на дан 18. августа, тек. год.

3. Платови општински у бара „Венеција“ који се употребљују за дрварнице и то:

Они под бројем: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. на дан 21. августа, т. г. и они под бројем 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15 и 16. на дан 22 августа, т. г.

4. Салавске плацеви за употребу салавске радње за ово јесенје време на дан 20 августа, т. год. даље

II. Општинска разна права.

5. Салавско право општине на дан 19 августа тек. год.

6. Акције механике за чочење пића, на дан 24 августа т. г.

7. Цубок од говеђих месарница на дан 25 августа, тек. год. и

8. Давање под закуп обалу савску и дунавску на дан 7. септембра, т. год.

Сем тога држаће лиценцију још и за следеће набавке општинске и школске и то:

9. За набавку гаса за осветљење вароши и суда, као и за набавку машине и платна за брисања сењера на дан 27 августа т. г.

10. За набавку дрва потребни за огрев општински и школски на дан 28 августа, т. г.

11. За набавку нових и оправку стари сењера где долази и набавка ентита и стакала за лампе на дан 31 августа, т. год.

12. За ков коња чете пожарне на дан 1. септембра т. год.

13. За чишћење пијаца и други општински места на дан 2. септембра, тек. год.

14. За оправку возова општински на дан 3. септембра, т. год.

15. За набавку олова за маркирање меса на 4 септембра т. г. и најзад

16. Држаће лиценцију за набавку канцеларијског и школског материјала, на дан 5. септембра, т. год.

Од напред поменутих имања и права општински као и за разне набавке држаће се лиценција и то:

За оно под бројем 1. огласа пред кафином „Алексином“ за оно под бројем 2. пред кафином Жавка Димитријевића, за плацеви у венецији пред кафином Косте Димитријевића у венецији а ту ће се држати лиценција и за давање обала савске и дунавске под закуп, даље

За салавско право пред кафином Балканом на теравијама, а на истом месту држаће се лиценције и за: салавске плацеви, за акције механике, за цубок од говеђих месарница, и закуп права за чишћење пијаца и друга места општинска.

Остале лиценције као за, набавку гаса машине и платна, за набавку дрва за огрев, за ков коња чете пожарне, за набавку нових и оправку стари сењера, за оправку возова, за набавку олова за маркирање меса и набавку канцеларијског и школског материјала, држаће се у општинском суду.

У име кауције полаже се у готову новцу или државним среским папирима од вредности: за салавско право 120, за акције механике 2400, за цубок од говеђих месарница 3000 динара за обалу савску и дунавску 200 динара за сваки салавски плац по 60, динара за набавку гаса 470 динара за набавку машине и платна 90 динара за набавку дрва за огрев 600 динара за набавку нових и оправку стари сењера 500 динара за ков коња чете пожарне 60 динара за чишћење пијаца 1200 динара за оправку возова 200 динара за набавку олова за маркирање меса 100 и за набавку канцеларијског и школског материјала 600 динара.

Предлажући јавности ове лиценције суд општински позива све оне кои би што од поменутих имања, права и осталих набавка хтели узети добу на лиценцију и лицентирају од 8 до 12 пре и од 3 до 6 сати по подне, када ће се лиценције закључити.

За разгледање услова ваља се обраћати рачуноводству општ. суда, а и на самом дану лиценције могу се видети.

Из седнице суда општине Београда С.Л. 7812 13. Августа 1887 год. у Београду.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРЕМЉУ:

НА ГОДИНУ 6 ДЕН.
 НА ПОДА ГОДИНЕ 8 " "
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 ДЕН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 ден. шира од прсте.
 Прислажу свага рода уредница на овом
 свм суд а све кореспонденције на уредника.
 Редовници не враћају св.
 Непоштом писма не примају се

Грађанству Вароши Београда

Указом Његовога Величанства Краља Србије Милана Првог, од 13-ог овог месеца, наређени су избори народних посланика. Према томе, са погледом на 25-ти члан изборнога скупштинеког закона, Суд општине београдске позива грађане вар. Београда да 17. Септембра ове године дођу у општинеку кућу на

ИЗБОРНУ СКУПШТИНУ

ради избора

Два посланика за варош Београд

за трогодишњу (1887, 1888, 1889 годину) скупштинеку периоду.

Изборна скупштина отвориће се у 8 часова из јутра тачно, као што наређује 27. члан изборног закона.

На изборној скупштини за избор посланика, има право гласа сваки српски грађанин, који је пунолетан и плаћа држави грађански данак на имање, рад или приход. — Грађански данак сматра се да плаћа онај, који по закону о непосредном порезу да је преко 15 динара на годину (чл. 46 устава, чл. 17 изборног скупштинеког закона и чл. 95 зак. о непосредном порезу). — Они који су ослобођени од плаћања порезе, нису лишени права на бирање, ако им оно иначе припада.

По гласу чл. 18-ог изборног закона скупштинеког не могу да бирају посланике:

а.) Скитајући се цигани

б.) Они, који стоје код других у служби под платом или издржањем, а по закону о непосредном порезу плаћају мање од 15 динара порезе годишње;

в.) који су осуђени због злочинства, за време докле се не поврате у права;

г.) који су осуђени због преступа, на овај доноси губитак грађанске части, за време док траје губитак права;

д.) који се налазе у затвору или притвору судскоме, због злочинства или преступа поменутог у тачци в.) и г.);

ђ.) они, који су судском пресудом осуђени да су злоупотребом своје власти, претњом, поклоном или обећањем поклона за себе или другога радили да за посланике или поверенике изабрани буду, или они, о којима се докаже да су свој глас продали — за време докле је пресуда одредила

ж.) они, над којима је етециште отворено, до свршетка;

з.) они, који су под старатељством, и најзад

ј.) они, којима последња тачка 48. члана устава бирање забрањује.

Сваки бирач може бити изабран за народнога посланика ако поред главних има још и ове услове:

а.) да је извршио 30 година;

б.) да плаћа годишње преко 30 динара у име непосредних пореза и

в.) да не спада у изузете 48-им чланом устава земаљског.

Гласање ће почети, чим се отвори изборна скупштина, дакле у 8 часова из јутра и трајати непрекидно до заласка сунца; а тада ће бирачки одбор, ма да сви бирачи нису дошли и гласали, по чл. 33-ем изборнога закона скупштинског, решити и огласити: да је изборна скупштина свршена.

Сваки бирач може само лично дати свој глас. — Азбучни спискови бирача изложени су на углед у канцеларијама пореског књиговодства општинског надлежства, где се могу разгледати преко целог дана.

По одлуци управне седнице суда општине вар. Београда од 16 Августа 1887 год. АБр. 637

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

СВЕТОМИР НИКОЛАЈЕВИЋ

ДЕЛОВОЋ

Спасо Хаџи-Ристић

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске

14. Августа 1887 год. у 6. часе. по подне

(По стенографичком беломоку)

(Секретар)

Г. Ст. Добривојевић. Ја држим да то питање — колико ће да плати за подизање купатила — пређе у општинско обавезање, и кад се оно буде решило, онда ћемо и ову ствар решити, а не да сад посебно о њему размишљамо, а за то ће бити потребна нарочита комисија, која ће то питање решити (Чује се: врло добро).

Г. Васа Дукић. Ова комисија, ја мислим треба да види, колико сад куче тај плац, што ће он сад да заузме а колико ће после да плаћа, ако се усвоји ова молба. То је сад само у начелу размислио, да се њему да, да види комисија може ли се дати, на после да дође пред одбор (Чује се: тако је). Ако је тако, онда добро, иначе да говорим још.

Г. Пресадник. Дакле, колико ће се платити кирије за купатила; остаје да одреди комисија која ће провештати таксе за опште службености на обали. (Усваја се).

Господе, ми сваке године у ово доба дијемо општинска имања под закуп, и држимо лиценције за набавку потреба општинских, и то што се даје под закуп и што се набавља, обавља се на основу извесних услова, који се прешину и ти услови за лиценцију долазе пред одбор. Али је обичај, да се јави одбору шта се има да да под закуп или да се набави. Ја сам овде спремио један извештај.

Тако имамо бану у електричкој улици, један плац у железничкој улици, треће плацеве општинске у бари Венецији.

Што се тиче оних плацева, пређе су давани лиценцијом, па је изашла мала цена, и после је давано погодбом, пошто је на тај начин добијена боља цена. Сад ове године да пробамо опет лиценцијом, изгледа да ће лиценција ове године бити пробитачнија.

После имемо акције механиски, публичне механиске, механичко право, сајачско право. После лиценцију за набавку гаса, за набавку дрва за школе и надлежности. Ми смо набавили дрва доста, и у извесним школама има дрва за две године, а у другим нема никакво. Ја сам расписано да се поднесе извештај о томе колико има дрва, и кад стигну ти извештаји, онда ћемо видети колико треба за ову годину да се набави.

Г. Васа Дукић. Зна ли се колико трошимо на то?

Г. Пресадник. То се зна, јер о томе има буџет, а прошле године утрошено је већа сума за то, што је купљено већа количина дрва по јевтинију цену, и она је служила за промену зиме, а хоће ли моћи она подићи потребу и за целу ову зиму, то не знам.

После имамо да држимо лиценцију за набавку и оправку фемера, за потребе — за пожарну чету, за воз кола, за чистиње ипјанга, за оправку возова општинских, за набавку олова за маркирање месла, за набавку ваљачког материјала, за набавку шкољског материја и

потреба. И после свега тога да дамо под закуп обалу савског и дунавског.

Сад што се тиче свију сав обала — о обали да поведемо реч засебно — пристајете ли на то да се лиценција обала (пристајемо), а за сваку лиценцију да се најпре расписује услови и на основу тих услова држаће се лиценција.

Ти ће се услови израдити у рачуноводству али ја мислим да и ти услови за лиценције треба да буду израђени под контролом ког одборника ког ћете изабрати.

Неколико година услови за лиценције нису мењали, а добро је да их разгледамо, јер при лиценцијама главни су услови.

Дакле, кога желите да изаберемо за ту ствар.

Г. Никола Поповић. Ту би требало један адвокат. (Чује се: г. Стева Добривојевић).

Г. Пресадник. Успојате ли да буде с г. Добривојевићем и општински адвокат? (Усваја се).

Сад да премо на другу ствар. Као што знате општина издаје под аренду плаћату оних такса које има права да плаћају од сваког који се служи обалом Савског и дунавског у ширини 10 хвати (осем пута поред река) за истоваривање разних материјала она издаје под аренду бару Венецију и просторе своје поред Дунава. Ја сам мишљао, и ја ћете без сумње усвојити да Венецију и просторе поред Дунава и ове године издамо под закуп као што смо то до сад чинили. Али што се тиче саме обале желео би да се договоримо хоћемо ли и ли давати под аренду или ћемо решити, да сама општина плаћају таксе од оних који се њом служе. Ја бих био на ово друго, а све зашто. Ми треба једном да почнемо наплаћивати и таксе казукарине од лађа које пристају уз наше обале. Те таксе наплаћују се у свима земљама. Оне се наплаћују и у Аустро-Угарској у варошима које леже на Дунаву и Сави. И ми имамо право на те таксе. То је право осмештено и законом од 1860 год. а није потрешено нити уговорима међународним нити каквим додацим законским одредбама. Ја сам још у августу ове године доставио до знања владу Нем. Величанства да ће општина отпочети наплаћивање казукарине. Министар привреде није имао основа да буде другачије мишљења, 'поје тражио да општина пре но што почне наплаћивање казукарине прошле таксе и исте њему на увећај понашае. Разуми се таксе те треба ће да нису врло различите од такса које се наплаћују у прабржним варошима наше сусетке, Аустро-Угарске монархије. Што до ствар нисам до сад изнео пред одбор узрок је тај што сам прибирао дата о тој нашој и колика се казукарина наплаћује на другим месима да би смо на основу тих дата могли сами тарпаче принести. Посао сам тај свршио сад; при руци су ми тарпаче казукарине из неколико вароши Аустро-Угарске, и можемо сад приступити да и ми провишемо тарпаче. За пропис тих такса требаће да изберете једну комисију. Како мислим да наплаћивање казука не можемо, бар ове прошле године, издавати под аренду због неавезности прихода који ће нам те таксе донети, и због тога што је цела ствар нова за нашу општину, то држим да ће боље бити да ове године која је пред нама општина сама наплаћује све таксе обавезањима и оне које је до

сад изјављала под аренду и ове које сад хоћемо да уведемо. После годину дана имаћемо већ довољно искуства на основу кога мићи ћемо решити хоћемо ли и даље сами тај посао задржати у својим рукама или га дати под закуп. Ако би се година одборници у овоме слагали са мном, онда би могли оној комисији, која буде изабрана да прописује таксе за наплаћивање казучарине, поверити и то, да ова прописије једна општа правила за минцијасање обалама у овој вароши, па да она прописије и то коликоће платити за службен-ст притежаоца куштама о чему мало час водисмо говор.

Г. *Васа Дучић*. Ја сам против тога да општина сама наплаћује, јер општина је доказала, да не уме да руководи сама послом. Ја сам за то да дамо под аренду и обалу и плаву.

Г. *Ст. Добровојевић*. Ја мислим да треба својста оба та права; и право на наплаћивање казуна и на обалу. Али што се тиче питања: да ли сама општина да управља или да даје под аренду, ја сам мишљења да прве године сама општина управља, да види колико ће бити прихода, на према томе да после даје под аренду, јер ми не можемо то на памет, унапред знати.

Г. *Председник*. Ја мислим да би требала општтина сама да управља и због другог нечега. Ово је ствар са свим нова, и нема сушине, јасно је наше право, али знам, могу се том нашом праву изјаве смећење чинити; о' које било стране те смећење моу из почетка ту ствар задржати, и над би то дала под аренду, онда би имали неопријатне са арендатором. Дакле мишљења сам да за годину дана сама општина врши тај посао. (Чује се: врло добро).

Г. *Јован Дабар*. Само о тога што ствар није регулисана и што би могла са арендатором имати неспријатно, и ја се слажем с тим, али би хтео да знам, што се тиче лађа страних, да ли оне подлежу плаћању. (Вичу: разуме се).

Г. *Никола Поповић*. Ја би хтео да знам: хоће ли се и за наше лађе платити. (Вичу: хоће).

Г. *Председник*. Наше лађе и данас под добу уа аустриску обалу, плаћа се за њих.

Г. *Марко Степановић*. Г. Поповић поведе реч о нашим лађама. Разумеју ли се ту и дове лађе. (Чује се: свак).

Г. *Председник*. Дакле пристајете ли, господе, да се питање о обаларини, које смо до сад наплаћивали, са питањем о наплаћивању казуна споји у једно? (Усваја се). Пристајете ли и на то, да општина прве године сама наплаћује све обаларинске таксе? (Усваја се).

Сад млим вас, господе, да се одреди такса која ће се поднети министру на увидај: да се регулише задржаност лађе на обали, и да се регулише питање о обаларини. Ја сам мишљења да се избере једна комисија.

Г. *Васа Дучић*. Ја омет остајем при томе, да се у интересу општинске благотине да под аренду.

Г. *Марко Степановић*. И ја мислим да је врло добро да оставимо за годину дана да општина сама то ради, док она не увиди правилин тог те радње и после може давати под аренду.

Г. *Јован Дабар*. За то сам се и ја сложио с тим

мишљењем да се не даје под аренду, што нисмо на чисто правно би ту право дали.

Г. *Председник*. Сад млим вас, господе, да изберемо комисију. Добро би било да у тој комисији буде један или два правника, и та би комисија имала прво да одреди таксу за плаву на основу такса које се у суседним варошима наплаћују, и друго да регулише питање о наплаћивању обаларинске таксе.

И треба да изаради правила како да се прибара и контролише тај приход, и у опште како ће се манипулисати обалом (Одобрава се).

Да кандидујемо лица. (Чује се: г. Коста Петровић, г. Ст. Добровојевић, г. Никола Поповић, г. Мих. Павловић, г. Никола Ђорђевић, г. Доброслав Марковић). Усваја ли одбор кандидовану господу? (Усваја).

Можемо узети и г. Арменузића, (прима се), г. Вучка Стојановића, (прима се) и г. Милановића (прима се).

Кад је прављена копкаста надхруа у мез Михазловој улици изабрана је једна комисија да рад и материјал контролише. Та комисија треба сад да даде своје мишљење о начину како ће се та уста калдрма претрести.

Ја сам неколико пута звао ту комисију и никад не могу да се саставе више од двојице, а ова двојица неће да раде сами. Г. Кандије је на путу, а тако исто и г. Курмавузи, дакле би требало да се попуна та комисија.

Г. *Дим. Најдовски*. За што и ће да долазе, нека се каже.

Г. *Председник*. Ја мислим да и беремо још двојицу.

Г. *Васа Дучић*. Ја сам томе противан. Ја сам у њ комисији и радим, а она неће, немо скрете лице, на читају новине у кафани.

Г. *Марко Степановић*. Има одборника, који не долазе цело године. Има одборника који хоће да други одборници дође ња њга.

Г. *Симјуло Паула*. Млим вас, господе, да не двогубимо. Г. Дабар и г. Никола Поповић комисије су, па могу и они да сврше тај посао.

Г. *Председник*. Млим вас, господе, то они нису чинили из нехитности. Од садашњих чланова те комисије један је на путу, а други је болестан, дакле не могу двојица да дођу, а друга двојица не могу сами да раде, а нужно је да се ради. За то ја мислим да убу у ту комисију г. Дабар и г. Никола Поповић (усваја се).

Млим вас, господе, тошчидерена друм или управо за васа Милосицу улицу по захтеву грађана треба је попунити са шездесет на много места и ја сам зарекао да се држи лиценцијација за набавку шлуника: 500 кубних метара треба за ту улицу од изакемије до краја вароши. Хоћете ли одобрити ову лиценцијацију. Лиценцијација је испала 3.35 дна. кубни метар.

Г. *Васа Дучић*. А хоће ли се толико кубних метара површити.

Г. *Председник*. Површило би се још толико, но ово је што је најнужније.

Г. *Марко Степановић*. Хоћете ли да изберемо у једну комисију, која ће контролисати.

Г. *Председник*. Дакле, примали се лиценцијација 500 метара шлуника (прима се) и да ту набавку прими једна

комисија од два одборника и општинског секретара? (Прија се).

Г. Јован Далбер. Ја сам на свету видео, како се ти путаке посегују. На овај начин, како ми радило, нис тај пут врло много кошта. Ја бих предложио да се одреди човек с месечном платом, који ће да чува овај шљунак, и тога човека биће дужност, да чим најмању рупицу види, да нађе општинска кола, донесе шљунак и да је понови, а на тај начин ми би могли бити задовољни. Рекарау би држали у резервним кованицама, и кад би тако радили, не би нас све то коштало 400—800 дина годишње, а онако нас кошта 1400 дина сад на један пут. Наши народи не врше никакву дужност. Они треба да знају где ће се каменица да кваре, и кад је пре неколико дана била бујица, ниједан није дошао да јави, где је коварена каменца, и она стоји каменца по 20 дана коварена. Ја бих био мишљена, да се ова сума на извоз рачун стине.

Г. Марко Степановић. Ја бих молио председништво да обрати неки надзор над надзорнике.

Г. Председник. Они имају пуно посла: Београд је велики, улице су протрпале, поволази су разнострани: у осталом пут технички нема воде, да се повила, па и да поставите надзорника нарочити, он не може савладати ову прамину и пут дражи у реду.

Г. Васо Дучић. Да је он приватан надзорник, да видите како би радио.

Г. Ст. Добровољски. Ја сам слушао, кад је оправдано министарство финансије, да је у томе времену био пуно насин, од академике до Техничара науцвен техничарским шљунком, па кад су предузели поменуто грађевине коначуки умекх истој намени ва приватну земљу, па су сва општинска шљунка са насина селили и засули ту проваду, да ли у споразуму с општин. надзорником или не, не знам.

Г. Марко Степановић. Што се тиче наших општинских надзорника, они кад 'доћу у службу преставају се са велику господу. Надзорника друмова у другом свету не само да су надзорника, него и чувају друмове. Ма сад да узмемо једнога човека, он ће сурати да се начини господин. Где их видите? Видите их на кривцама, а одборници врше дужност нешто.

Г. Председник. Не можете тражити од њих да иду 4—5 пута негде с једног краја Београда на други, а с тога смо ми набили једне таклаге.

Сад молим нас што, се тиче г. Далберовог мишљена, зашто треба да има каквих надзорника друмова.

Ми смо имали два надзорника у најдану, који су имали и овај посао да врше — да поправљају друмове. Они нису хтели тај посао вршити и отпустили су, а узет је један, који је пристао и на тај посао. Али од тог надзорника или од њих двојице ако још једног поставимо не може се тражити да врше какве веће оправке на друмовима. Њихово би било да само одржавају друмове у реду попуњавају мање рупе.

Г. Димитрије Наумовић. Колико има друмова (вучу: 2 или 3). Најбоље би било да ми дамо оправку тих друмова под аренду сваке године, што ми ту да водимо саламбоу. Ада аренду ако дамо, биће све чисто и добро.

Г. Председник. Одобрава ли се ова личнација? (Одобрава).

Сад је потребна већа сума, за оправку друма крагујевачког. Тај друм од Београда до Степановића механе повикан је у такој мери, да ако га допона мразовита зима, треба ће глина суме потрошати за његову оправку. По предрачуна секретара требаће оно 1500 кубних метара шљунка. Личнација за тај шљунак није држала, Свакојаво цена ће бити нешто већа, него што је испала за шљунка за технички друм јер се даје шљунка има да носи.

Г. Ј. и Далбер. Ја сам хтео да питам да ли сте примили тим крагујевачким друмом. (Председник: јесам). Јесте ли видели да овај резервни шљунка пропада, и ја предлажем, да се општу к шљунка за резервни шљунка.

Г. Пре. седник. То ћемо решити како ће се тај шљунка чуваати.

Г. Ст. Добровољски. Да се купи шљунка, кад је најјетанјина, и да се метне у те ковнице. (Одобравање).

Г. Председник. Можемо, господе, да одредимо једну комисију, која ће примити шљунка и за један и за други друм. (Вучу: г. Светозар Јанковић, г. Матић, г. Сергије Степановић и г. Димитрије Наумовић). Уснаја ли одбор? (Уснаја).

Молим нас, господе, имамо једну молбу. (Чита молбу Јована Ђуковића да може подћи ковару на свом имању).

Г. Ст. Добровољски. Ту треба одредити комисију да види.

Г. Марко Степановић. Немам ништа против тога да види комисија и ако је мена земљиште и инато. Јакоста је удаљено од вароши. У Новом Селашту су коваре у вароши, а његова би била изван вароша.

Г. Председник. И ако г. Марко зна да је то земљиште удаљено, онет нека комисија то место види и да ли је у интересу општинском да му се дозволи, што тражи. Дакле још ћемо да одредимо у ту комисију (Чује се: г. Марко Степановић, г. Милаш Вељковић, г. Никола Кики и доктор општински г. Никодић).

Уснаја ли одбор кандидовану господу? (Уснаја).

Ова комисија видиће, да ли је то место довољно по прописима удаљено од вароши, и да ли ће то бити у корист интереса општинских.

Има још једна молба. Тадија Марковић тражи да му се прода једно парче земљишта. (Чује се: не може да се прода).

Дакле не може да се прода? (Тако је).

Сад имамо правила о љубрету. (Чује се: доцкан је).

Г. Јован Далбер. Ја бих хтео једно питање да ставим. Имамо плацева, који су подељени, и од министра одобрена да их можемо продати, а то је онде код наше Поштане и друма савесно. Има 12—14 плацева, а по што је општина оскудна новцу, било би корисно да их прода.

Г. Никола Кики. Није то још савршено.

Г. Председник. То збор има да реши.

Г. Марко Степановић. Да ли је нама г. председниче познато што о надзорнику гробља. На њега се тужу многи. Ја сам слушао да је он чинио неке злоупотребе. Он тамо

ограђује неке гробове и наплаћује, и ја не знам да ли то иде у општинску касу. Ја држим да он не сме никакву инспекцију са општинским материјалом да копа. Ја нисам баш жалбу г-ђе Агнје Печеновајке; ова је платила 24 дин. за неко ограђивање, и после има тужба да су менаџери кривни на гробу.

Г. Председник. Ја нисам слушао за то, да је наплаћивао више него што треба. Он има да наплаћује неке таксе за оно што сади цвеће, а што се тиче издавања гробница то плаћа општина.

Што споменуше о менаџеру гробова, мени је познато ово. Неки Димитрије издар подносио је жалбу суду општинском, да му је гроб на гробу његовог детета променен, и да је он дуго време мислио, да је други гроб, гроб његовог детета. Ја чам сам то чуо наредно сам да се то мениша, и збоља увидео се да је кретања била променена, што је у иста мах даје сарањено и у хитни гробари су гробове променили. Ја сам казано тога наредника за ту неуредност.

Међу там тј Димитрије долазко је мени још неколико пута, и поднео је жалбу, у којој тражи, да отпустим тога надзорника. Ја сам чувара казано и то је мислим довољно. Поред тога он тражи, да му општина плати све оно, што је плаћао попу на парастосе на туђем гробу. Ја не знам како би схватили правично то питање, али ја мислим да то не можемо одобрити. Гробље је свето место и парастосе ма на ком крају тог места држави не губе у својој светињи. Он је тражио да изнесем ту ствар пред одбор, и ја је нисам зато изнети. (Чује се: и није то одборско) јер то није ствар одбора.

Г. Марко Степановић. Ја држим кад је наше гробље модерно, треба и надзорника да буду модерни, и да се од надзорника захтева уставност. Он никоме не сме да каже: хоћу да узмем мотку и да ти избијем зуб и да копа гурла.

Г. Председник. Наравно то не сме да буде; ја молим да ми се обрате, и ко год се жали, мораће се извидети.

Прошле седнице изнега је можда грађани са Зеленог Вена за пијацу, али остали су смо је на пунију седницу, а и ова није пуна. Је ли уноважна ова седница вечерас, има ли довољан број. (Чује се: има довољан број, нема довољан број). Сад смо добили још једно писмено од Памте Живковића.

Није, господе, ово је ствар врло важна треба да је седница пунија.

Г. Јован Далбер. Ја не знам да је то одборска ствар; збор ће решити да ли ће се допустити издавање пијаце.

Г. Марко Степановић. На збор је требао да реши и за четврту пијацу.

Г. Председник. Молим вас, господе, ја ову ствар остављам за пунију седницу.

Г. Марко Степановић. И ја тако мислим јер да се реши у њихову штету онда би казали, није била пуна седница, и за то треба да радимо са основицом.

Г. Председник. Молим вас, знамо сва један рачун штампанице да платимо, и то за разне извештаје, и списове војника. Рачун износи на 837.50 дин. (Одобрава се).

Имамо још неколико уверења да дамо. (прочитано)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(паркином „Солѣ“ у)

Петроград 12 августа 1897.

Ситуација била све тежа и сваки предвиђа да смо на прагу великих догађаја. Неможе се одржати: Печено се питање понова отвара, и грози заплету целог западног света. Последњи догађаји у Бугарској просто су залудили јавно мишљење. Касна је раснаженост у двору таква и у народу, и чиниоцима свету и вишим круговима. Палазак на позоришту принца Кобуршког то је кап воде која се преко чинка прелива. Никад за ово десет година нисам видео толику огорченост против једног чиника и против једног народа. Руски војник који је до јуче мислио само да зобље Турке данас говори само да зобље Бугаре.

Неможем изрећи име овога народа и његовог кнеза и да му се непријатељу најпогоднија имена и називи. У томе погледу јавно је мишљење једнодушно.

Ми то гледамо од првога часа и ова ће се сцена хрљиво свршити.

Људи нашега доба знаду, од двадесет и пет година овамо и за друга тешка питања која су да нас заборављена: румунско питање, венецијанско питање, питање шпанских холантајна. На први поглед сваки би мислио да је бугарско питање мање распаљиво, али ће се разрешити на трагичнији начин и својим последицама осетиће га цео европски свет.

Дипломатски протест.

На прву вест да је кнез Фердинанд ступио у Бугарску, руска је влада одпочела дипломатско дејство. Званичне новине Гирсове јављају да је 1-га августа посланик руски у Цариграду ставио султани од стране цара два протеста: 1-ви против избора Кобуршког кнеза од собрања коме Русија никад није признала законитост; 2-ги кнежев долазак на бугарско земљиште.

Претекти чланак.

„Немогуће је додају званичне новине прегледати последици изговор, коме је кнез Фердинанд Кобуршки у последици своје циркулару прибегло објављујући свој одлазак у Бугарску. Врло је јасно, да од дана кад се кнезу прохтемо да савете бугарских изасланика претпоставља саветима сила постоје, одговором за његове авантуре у које се баца и за очигледно нарушење права сила и порте.

Што ваља поновити и непагубити из вада, то је да Кобургово предузеће, не само што неоправда ни на какву праву, већ је са сваке тачке гледишта, смисао атентат на европско право, на права сила и на берлински уговор.“

Гирсово држање.

Ајде што се озбиљне Гирсове новине издржавају, против свог обичаја, тоном отворено претећим, ала би требало да је царева одлука или уздржаност или одлучаја.

Исто тако и званична штампа нимало нештеди кнеза Фердинанда. Она чак осуђује и његов будући рад: „Кнез каже, преса не може спречити министра да продужи рад „освете и мржње“. И даље одривајући праву мисао руске владе, додаје ове значајне редове: „Шта више регенти ћеће одарати свога кандидата да неинте у Риму благослов од наше, онда кад се овај спрема да влада право-славним народом.“

Полузванична штампа.

И полуваничне новине из дана у дан све више прету и опорје вишу. У своје броју од 6 га августа Гирсов лист говори о кнезу бугарском: „Говорећи јуче о догађајима у Бугарској реклисмо да прва погрешка производи друге. Кнез Фердинанд није оклевао да ово искуство потврди. И по што је у свом путу на своју руку јуто валао на права кнезске порте и сизај управно је на народ прокламацију која се може сматрати као чисти позив на међдан.“ А мало даље озбиљни орган позива све силе „да перед и авантуријал дух не заступи у Бугарској место реда и закона.“ И пошто је навео са задовољством наклоност Немачке уз непомирљиву политику Русије према Бугарима додаје:

„Што се тиче кнеза Кобуршког, он мисли, да је са полаганем рачуна, што је повредио јавно право, већ свршено, и срла нагло, слепо даље на путу авантура.“

Вероватна експедиција

А сад шта ће проићи иза ове гро не збрке? Иако је предвидети. Измирење царско са кнезом Кобуршким сад није могуће, а најмање непосредним одступањем које прати унижење. Са друге стране, расањеност у двору и публици достигла је врхунац да најмање што скорије решење. Оће ли сама, оће ли против Европе, Русија ће умарширати. Већ су многобројне трупе скупили на Крајну, у Бесарабији и Херцеговској области. Поновна припрема флота, појачавањем торпедницама, овога

часа шаљу се брзим возом на југ, очекује само заповест да се крене. Без сумње један ће се корпус ускоро искрцати код Варне и окупација Бугарске извршити се за недељу дана. Независност Бугара која је ујемчена уговором 1878 неће трајати ни десет година.

Француска и Немачка

Петроградски кабинет куражи на овај план освајања, формална наклоност главних европских сила. Овде се потврђује да је цар уверен у потпору Немачке и Француске. Истина је да против нас имамо Енглеску, Италију и Аустрију. Али ове три земље сједињене нису у стању да се боре против заједнице трију других сила.

Наклоност је Француске извесна: Немачка била је сумњива. Али се Бизмарк данас понаша као најравносијне ову рећи најлакшавији пријатељ Русије. Он се показује у Бугарској већи руског самг руси. Он има већи интерес да осигура савез русима, или бар њихову благонаклоност неутралност на случај европског заплета.

Шта ће чинити цар

Цар је данас господар целе Европе у његовим је плановима светски мир или свеопшти рат. Кома буде наклоност Француској или Немачкој она ће имати Елзас и Лотарингију и понова би се видео да немачка војска бомбарда Париз. Сваки у Петрограду о ситуацији свако мисли, и истинско владање царско над европским годи рускоме поносу.

Ама коме ће се приклонити цар? Тешко је предвидети. Московске новине, које представљају мишлење масе, саветују глави држав: да се незадрже те да одржава равнотежу између два ривалишућа народа који се препиру око Рајне и Мозела. Међутим Немачка упиња се свом снагом да задовоље слободно деобање као што сам већ рекао, према Холандији и Белгији. И као што ме уверавају ради се на томе, не да се Ниаземек брутално absorbing већ посредно да уђе у јединство Германије, да се принуди кућа Оранжиста да буде вазална царству, овако исто као што су учинили краљеви Саксонске, Баварске и Виртембершке. Ово би било притворно присаједињење, отварајући Немачкој велика врата која потребује, т. ј. Амстердам, Ротердам и Сунда архипелаг који је врло богат острвима. Онда се говори да би Бизмарк хтео к'томе још присаједити Антверпен и део Фламандије белгијске, каже да би се Француској у накнаду дали неки комади белгијске Валоније.

Луксенбург се жртвује

Кабинет петроградски изгледа да је попустио односно луксенбуршког питања. Петроградске новине, уретице су у своје редове чланак о напостављању насавског војводе Алфонза за великога војводу. „И данас постоји споразум међу силама да после смрти Вилхелма III насавски војвода, кога се права сматрају 'као' неоспорима треба да се прокламује за великог луксембуршког војводу и да се понае на престо као представник лозе насавске од Касове.“

Ви видите знаци су озбиљни. Француска једнако позната и дан-дани, погрешку коју је учинила на берлинском конгресу подупирући свесрдно против Русије оворе захтеве лор'а Биконсфилда. За скором интервенцијом Русије у послове бугарске, следовале у кратко интервенције немачке у послове запада. *Saveant consules!* (Отворте очи управљачи)! Нека француска дипломатија отвори очи на претеће догађаје који се приближују.

Унутрашња Политика

Важност источног запета, принудила ми је за данас те сам ставио у други ред догађаје наше унутрашње политике. Они се свode: на затварање школа, на истерирање Јаца, на драконске мере против универзитетске младежи и на саме скромне Јаке на гимназија; у Естонији, у Ливонији и у Курландији на насилно преобраћање у православну веру и на свакидање све живље говење, протестаната, лутерана и јереја. Видите ватрени катковљев дух, до стигнућа насликап по новинама ових дана да одушевљава нашу владу. Званична Русија нити је француска нити немачка: она се гвума једвако целе Европе, германске или латинске протестанске или католичке и има само једну циљ (која је некад била цара Николе): само државачку пренамет у Русији, руски народ у Европи и победа православља над верама романском и реформаторском

ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 3 септембра текућег год. од 3 до 5, сахати после подне, држаће се у канцеларији инжењерског одељења суда овог општинског јавна усмена лицитација за изградњу камене од постојате камена у делу Кнез Михаилове улице, почев од раскрсћа Кнез Михаилове и Дубровачке улице поред гостионице „Грине Кралице“ адуни каменемдану.

Лицитација ова држаће се од квадратног метра. Кауција за овај рад полаже се у 1400 динара у готовом новцу или у државним ципирима.

Бавжа услови и предмjer могу се видети у поменутој канцеларији и при лицитацији.

После свршене лицитације неће се примати никакво повуче.

Из седнице Суда општине Београдске Г.Л. 552 и 533. 19. Августа 1887 год. у Београду.

О Г Л А С

Према одлуци општинског суда од данашњег извршиће се лицитација разни општински потреба ових дана и овим редом.

1. За набавку нови и оправку стари фењера где долази и набавка фитиља и стакала за лампе на дан 31 августа, т. год.
2. За ков копа чете пожарне на дан 1. септембра т. год.
3. За чишћење пијана и други општински места на дан 2. септембра, тек. год.
4. За оправку возова општински на дан 3. септембра, т. год.
5. За набавку олова за маркирање меса на 4 септембра т. г. и најзад
6. Држаће лицитацију за набавку канцеларијског и школског материјала, на дан 5. септембра, т. год.

За ове набавке држаће се лицитација и то:

Лицитација за чишћење пијана држаће се пред кафаном Балканом на терасијама, а све остале лицитације као за ков копа чете пожарне, за набавку нови и оправку стари фењера, за оправку возова, за набавку олова за маркирање меса и набавку канцеларијског и школског материјала, држаће се у општинском суду.

У име кауције полаже се у готову новцу или државним ципирима напиримаод вредности: за набавку нови и оправку стари фењера 300 д. за ков копа чете пожарне 60 дин. за чишћење пијана 1200 дин. за оправку возова 200 дин. за набавку олова за маркирање меса 100 и за набавку канцеларијског и школског материјала 600 дин.

Предајући јавности ове лицитације суд општински позива све оне ко би што од поменутих набавка хтели узети да дођу на лицитацију и лицитирају од 8 до 12 пре и од 3 до 6 сата по подне, када ће се лицитације закључати.

За разгледање услова нала се обраћати рачуноводству општ. суда, а и на самом дану лицитације могу се видети.

Из седнице суда општине Београда С.Л. 7812 13. Августа 1887 год. у Београду.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИМАЈЕ НЕДЕЉНО ИЗДАЊЕ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

ЗА ГОДИНУ 0 ДИР.
 ЗА ПОЛА ГОДИНЕ 2 „
 ЗА ОДНАН МЕСЕЦ НА ГОДИНУ 3 ДИР.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дина. нара од прсто.

Преплату ваља слаћи узгласом по отпачи
 или срд о све кореспонденције на уредника.

УГЛОНИС ИХ ПРАЋАЈТ СЕ.

Неплаћена писма не примају се

Грађанству Вароши Београда

Указом Његовога Величанства Краља Србије Милана Првог, од 13-ог овог месеца, наређени су избори народних посланика. Према томе, са погледом на 25-ти члан изборнога скупштинеког закона, Суд општине београдске позива грађане вар. Београда да 17. Септембра ове године дођу у општинеку кућу на

ИЗБОРНУ СКУПШТИНУ

ради избора

Два посланика за варош Београд

за трогодишњу (1887, 1888, 1889 годину) скупштинеку периоду.

Изборна скупштина отвориће се у 8 часова из јутра тачно, као што наређује 27. члан изборног закона.

На изборној скупштини за избор посланика, има право гласа сваки српски грађанин, који је пунолетан и плаћа држави грађански данак на имање, рад или приход. — Грађански данак сматра се да плаћа онај, који по закону о непосредном порезу да је преко 15 динара на годину (чл. 46 устава, чл. 17 изборног скупштинеког закона и чл. 95 зак. о непосредном порезу). — Они који су ослобођени од плаћања порезе, нису лишени права на бирање, ако им оно иначе припада.

По гласу чл. 18-ог изборног закона скупштинеког не могу да бирају посланике:

а.) Скитајући се цигани

б.) Они, који стоје код других у служби под платом или издржањем, а по закону о непосредном порезу плаћају мање од 15 динара порезе годишње;

в.) који су осуђени због злочинства, за време докле се не поврате у права;

г.) који су осуђени због преступа, па овај доноси губитак грађанске части, за време док траје губитак права;

д.) који се налазе у затвору или притвору судскоме, због злочинства или преступа поменутог у тачци в.) и г.);

ђ.) они, који су судском пресудом осуђени да су злоупотребом своје власти, претњом, поклоном или обећањем поклона за себе или другог радили да за посланике или поверенике изабрани буду, или они, о којима се докаже да су свој глас продали — за време докле је пресуда одредила

ж.) они, над којима је етедиште отворено, до евршетка;

з.) они, који су под старатељством, и најзад

ј.) они, којима последња тачка 48. члана устава бирање забрањује.

Сваки бирач може бити изабран за народнога посланика ако поред главних има још и ове услове:

а.) да је навршио 30 година;

б.) да плаћа годишње преко 30 динара у име **непосредних** пореза и

в.) да не спада у изузете 48-им чланом устава земаљског.

Гласање ће почети, чим се отвори изборна скупштина, дакле у 8 часова изјутра и трајати непрекидно до заласка сунца; а тада ће бирачки одбор, ма да сви бирачи нису дошли и гласали, по чл. 33-ем изборнога закона скупштинеког, решити и огласити: **да је изборна скупштина свршена.**

Сваки бирач може само лично дати свој глас. — Азбучни спискови бирача изложени су на углед у канцеларијама пореског књиговодства општинског надлежства, где се могу разгледати преко целог дана.

По одлуци управне седнице суда општине вар. Београда од 16 Августа 1887 год. АБр. 637

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Светомир Николајевић

ДЕЛОВОЋ

Спасо Хаџи-Ристић

СЛУЖБЕНИ ДЕО

С И С Т Е М И К

одбора спатине београдске 22 августа 1887 године

(по стенографским белешкама)
почетак у 6 часова по подне.

Били: Председник општине: г. Свет. Николајевић, члан суда: г. Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици г. Стево Добривојевић, В. Дућин, М. Вазовић, Н. З. Поповић, К. Петровић, Ј. Далбер, Н. М. Боли, Сам. Пајде, Св. Јанковић, Ф. Розетт, П. Матић, Д. Наумовић, А. Богатинчевић, Д. Ђ. Миловаковић, Ј. Констаниновић, С. Јосифовић, М. Вељковић, Н. Д. Кики, М. Степановић, М. Ј. Марковић, М. Степановић, др. М. Т. Лео, К. Црногорац и Ј. Миловаковић.

Г. Председник! Господо, једва после дугог времена има сада довољан број одборника, да можемо радити.

На дневном је реду извештај велике комисије изабране још 11 марта ове године, да пручи понуде за водове осветљење и канализацију. Она је тај посао свршила и свој извештај поднела. Желите ли да прочитамо вечерас цео извештај на да доведемо своје решење о целом, или да читамо поједине одломке из извештаја, нар. прво о водоводима, после о канализацији и после о осветљењу и то сада о водоводима а у другој седници о канализацији и т. д. (Чује се: читајте само о водоводима). Ако би престали да читамо само о водоводима, онда би вечерас могли посвршавати још неке послове (чује се: Сем овога већемо више ништа).

Ја ћу да ставим на гласање.

Г. Коста Петровић! Као што сте господо, из комисијеког извештаја изгледа, ја сам као члан комисије одвојно своје мишљење. Ја имам да дам реч на цео комисијски извештај, и за то бих желео да се извештај прочита у целини. Ово би желео још и зато, што мој говор носио један нов предлог, по коме мислим, да ће се моћи ствар регулисати.

Г. Марко Степановић! Ја би био за то, да се извештај прочита у целини. Истина да ће нам задати доста времена, али опет нужно је да се чита у целини, па да о свему решавамо, нарочити и за то што има и о војено мишљење које целу ствар обухвата. Иначе не знам, како можемо једно без друго читати и решавати.

Г. Стеван Добривојевић! Ја држим да не би требало читати у целини за то, што је и сама комисија извештај свој у одломке поделила. Канализацију за себе, осветљење за себе, а водове за себе, и кад је она тако учинила, за што не би на одломке читали, па онда говорили само о томе, а не у једанпут за све. На што у целини читати, а после говорити о појединости. Ја држим да је корисније да се чита свани одломка за себе, па за то тако и предлагам (Чује се: врло добро).

Г. Димитрије Миловаковић! Ја сам за то, да се сада чита извештај у целини, па да о свему решавамо. Цео извештај сад читати боље је и с тога, што се види, да се врло тежко у овомком броју састајемо у одборне седнице. На што остављати на другу седницу, па онда да

се за осветљење и канализацију продужава по месец и два, кад се све то може и сад решити.

Г. Председник! Ја ћу ово ставити на гласање.

Ко је за то, да се чита цео извештај, тиј нека каже „за“ а ко је против, нека каже „против“ (настаје гласање)

После 12 сати.

Гласало је 10. одборника за, а 12 против, и тако је већином гласова решено, да се и евентуј чита погубице. Изволте чути извештај о водоводима. (деловоћа чита) Прочитамо.

Сад сте чули извештај комисије о водоводима. Један члан те комисије г. Коста Петровић одвојно је мишљење. Држим да треба да чујемо и његово мишљење. (Чује се: да чујемо)

Г. К. Петровић! Господо! Чуласте извештај комисије, и ланг вас да чујете и мојих неколико речи, којима сам рад објаснити: зашто сам се, као члан комисије одвојно од већине, за што сам на извештају написао да се не слажем са извештајем, који вам је сад прочитан.

На првом месту ваља ми споменути: да се ја не одвајам од већине комисијске с тога што налазим да су добијене понуде апсолутно добре, и да их с тога не треба одбијати, као што то одбору предлагале комисија. Не, други је разлог, други су објери, који су ме руководили и руководиће се са мишљењем већине комисијске не могу да сложемо.

Ма да и сам налазим да се ни једна од добијених понуда не би могла у целини с коришћу пријети: ма да дакле и тим у неколико држим мишљење већине комисијске — при свем том ја висам опет за то, да се понуде овако напрецак одбадују.

Ја ћу покушати да вам изнесем разлоге, по којима мислим да понуде не треба зссад, не треба овако напрецак одбијати; а вање је пошло да процените и пресудите: да ли су разлики моји умесни и јаки, да ли је мишљење моје исправно. Само вас једно, господо молим проценујте и судите овцј мој говор пажљиво и хладно, јер то од вас тражи колико озбиљност и важност самога питања, толико и још више то од вас тражи и углед општине наше.

Ја прећем на ствар. Као што знате, општински је одбор предајући изабраној комисији добијене понуде за водове, осветљење и канализацију, замолио комисију да му она одговори: 1, која је од поднесених понуда најбоља, и 2, да ли је и та најбоља понуда таква да је испитија е' и риншу може пријати.

У колико је мени бар п знато, општински одбор, упућујући комисију добијене понуде, био је таме намеран: да, користећи се мишљењем својих стручњака, приђе већ једном сасвим одлучу и 'оубиљно и' оставењу ових великих послова општ. неких. Доносеша ову одлучу своју, одбор је наме тежио да од својих стручњака добије мишљење и суд о путу, којим му ваља поћи, о основи, на којој му ваља са предузнимачима по општину користе преговоре водити. Упућујући добијене понуде комисији, одбор је очекивао од комисије да ће му она, проценија која је од добијених понуда релативно најбоља, изагати услове, под којима би се најбољем од пријављених понуђача могли ови послови у коначесу уступити, — разуме се ако би

овај најбоља понуђач на те комисијске услове пристаје. Предајући понуде комисија, општински одбор дакле није имао намеру да тим кораком поништи али ни у чему није поништио одлуке своје, па име: одбор је општински и у овој прилици остао при ранијој радњима и сматрањима својим по овим стварима, т. ј. при томе: да је и циљ једина ствар, којом се доводи, осветљење и капа- лажација могу по општини корисно извршити. На кратко: општински одбор, отресајући се само празних речи и разговора, хтео је показаном одлуком својом поћи већ једи- ним путем, који ће општини нанети најповољније и што пре довести до од речи буду дела, која ће, дела, корисно подмарили оне већ давно зјах не преке потребе варошке. А бринути се овако у првом реду о заштити општин- ских интереса и о што бржем покрету варошских по- треба — општински је одбор, доносећи одлуку своју, по којој су комисији добијене понуде упућене, имао та- кође на уму још и то: да ће исприма само прегледи са јављеним лицама одужити општини од дуга, која она мо- рално дугује грађанима, која јој се на расписани конкурс одаваше.

По, комисија неузната нашла са побројаним па- зорима и објављивањем одбора, који су, избори и објави, конкурс и понуде а за тим и комисију изабрала — није, као што сте из прочитаног извештаја видели, дала одбору никакво ми- шљење, како је овај од нас тражио. И дошта, није могуће да би комисија, знајући да све оно што сам досад казао, могла још у самоме почетку свога извештаја предлагати одбору: да се све понуде без сваког даље прегледања одба- де. Јер: ма да ни једна од поднесених понуда није била мање, ма да се ни једна од њих, као што сам и на- пред рекао, не би могла са коришћу примити у целину, т. ј. у свему онако како су поднесене, — ипак све то, мени се бар чини, не даје довољно разлога и оправдања да се понуде овако на пречац одбаде, као што то коми- сија одбору предлаже. И дошта ако општина озбиљно мисли да већ једном подири ове велике потребе своје, и ако су јављена лица озбиљна и савесна предузимачи, — онда то двоје у стању је начинити тачну споразуму из међу општине и предузимача. Дакле и ако понуде нису у свему овакве, као што би желели, општа само разлика не искључује могућност остварења ових послова баш и преко ових јављених понуђача.

Ја вас молим, господине, упоредите одлуку одбору са извештајем комисије, па ћете на први мах опазити: да комисија није у свему испунила своју задату, да ко мислија није одбору дала овакав одговор, какав је од нас тражио. Залуду ћете по извештају комисијском тражити: која је од поднесених понуда релативно најбоља, како би се по том са тим најбољим понуђачем могло ступити у детаљније и ближе преговоре. Тога мишљења у комисиј- ском извештају нема, као што у извештају нема ни ос- нове и услова, под којима би општина могла оне послове испуњити најбољем од јављених понуђача. А то и једно и друго одбор је општински од комисије о чему, то и једно и друго била је позната тачна оне одлуке одборске кад је комисија изабрана, и по којој су, одлучи, понуде комисији упућене.

Дакле комисија је извештај испунила, и према томе комисија треба да та испуни. За те сам ја мишљења: да одбор врати комисији поново понуде с' можда: да му комисија у наведеном смислу да своје мишљење.

Радећи овако, господине, мени се чини, да ћемо бити и изгубити и саветовати ранијем раду напред: садејдући овај цуг створићемо један новим изгубити и јак доша: да смо са пуно збљене и пакле и приступили и довршили овај посао са јављеним предузимачима. Иначе ако ура- димо, као што нам комисија предлаже, т. ј. ако добијене понуде овако напрецац одбадимо, ми ћемо се тиме огреш- нати и о наш ранији рад и о најобичнију узданицу, коју смо, ако ни са чега другог, а оно бар због учинених радних и путних трошкова, дужни јављеним понуђачима. И напоследку што је још најважније и најпакљеније, ра- дећи овако као што нам комисија предлаже, ми ћемо се- тавити да још дуги и дуги, на штету своју нас, остану оне преке варошке потребе у овом жалосном и очајном стању, у коме су сад. —

Дакле, господине, предлажати: да се понуде напре- цац одбаде; али ће бити тешко и претешко, ако се до- цније ипак узмемо праћи конкурс у концесију. Ја вас молим задржите се мало но ипак на тој могућој савет- ланости: уштајте се: ко ће нам се у будуће јавити, ако овако сад напрецац ове понуде одбадимо, а доцније ипак узмемо праћи нове конкурсе? Зар није корисније, зар није разложније, зар није напоследку и достојанствен- ије и неопходније да се од добијених понуда избере релативно најбоља; па онда да се, изабави и из те нај- боље понуде она на што општина не може пристасти, при- ступи прегледу и уговору, која ће бити повољна и по општину и по сваког обављача и савесног предузимача? Зар овакав исцрпан рад по добијеним понудама не тражи од нас како, што спорно није није потреба варошских, тако и пакла коју смо, по најобичнијој уздани- сти, дужни јављеним понуђачима? Зар није напоследку боље и узгодније коректни и правилим путем изабрати и мање ствари но што је она, која нам је дала са са- ветовањем и решавањем извесна?

Руководић овим изборима и радњима ја сам миш- љења и предлажем одбору: да се добијене понуде по- врате изабраној комисији с' можда: да се комисија из- јасни, која је од тих понуда релативно најбоља; и да, осим тога, комисија пронађе услов, под којима би се са тим најбољим понуђачем могло преговарати и уговарати. То би, по мом мишљењу, био исприма рад по добијеним понудама; то би био рад узгодан и по нас и по општину; то би, напоследку, био рад, после кога би тек могли са пуно разлога одбацити понуде, ако се не би ерел и у свему споразумели са најједним од јављених понуђача. — Тако само радећи, могли би с' образом и други пут приступити конкурс и оценити да ће нам се обављачи и савесни предузимачи јавити. — То је што сам имао да кажем. У овоме предходном ставу, то је мој предлог, који мога да се стави на гласање. —

Г. Председник. Чудан сте господин извештај комисије а чудан сте и мишљење г. Косте Петровића.

По извештају, који нам је прочитан, ми видите, да су главни разлози са којих се поднете понуде о недо-

дима одбацују ти, што су прво, понуде најјасне и неодређене под смену понуђача; друго, што сви нуде речну воду; треће, што нуде воду по скупу цену, по скупцу, по што се то продаје и где и у којој парони; и четврто, што понуђачи траже гаранцију за потрошњу воде; гаранцију, која се нигде не даје колико је познато. Шта више у многим паронима у Европи извезанти воде осигуравају општину извесан, већи или мањи приход. И по мишљењу г. Косте Петровића све те понуде имају своје мане, али он држи, да би општина могла ипак ступити у преговоре са којим од њих и да би могла по споразуму коју и усвојити. Ја имам да одбијем нешто на говору г. Костиног.

Г. Коста тврди да је одбор поверио тој великој комисији, и то да она проинисе и услове, под којима би се општина могла погађати са понуђачима. Ја мислим да је одбор решио престо и јасно само то, да се све понуде уште стручној комисији, те да их она преличи све и да прими или одбије. Ја сам уз то тако решење одборско донето и моћу, да комисија каже: која је понуда релативно најбоља, и да ли се та најбоља понуда може усвојити без штете за општину; а то сам тражио не зато, да би као прилике одбору, да се после може с тим понуђачем погађати, него зато, да би се у одбору после јавна дискусија водила о једној понуди, а не о неколико понуда. Дакле то је главни разлог за што је и то ипак комисији упућено. Комисија није одговорила која је понуда релативно најбоља, јер су по њеном мишљењу све тако некорисне за нашу општину да није нашла за мудро или није умела одлучити ниједну између њих. Ја сам се велим повештајем задовољан и одбор цео треба да јој је благодаран. Комисија није позвана одборским решењем да она проинисе услове, како да се погађамо. Сад ако одбор реши, да се избере друга комисија, која ће и са те стране ствар проштудирати, то је друга ствар.

Дакле чујте и мишљење комисије и г. Костино. Ја би желео да се о томе дебатује. Дајем реч г. Кости Црногорцу.

Г. Коста Црногорац. И ја сам господине био срећан те сам почастио да уђем у ту велику комисију, али не сам био срећан да будем позван у ту комисију, кад је она још посао радила. Са чега не знам да кажем. Кад је онај извештај савршен, поднесен ми је на поштом да ја нисам могао прочитати а био сам оптерећен испитима и осталим пословима.

Прелазећи на ствар у колико је мени још у одбору познато ове су понуде нама јасне и разговестне. Ми смо тражили, да се понуде комисији дају. Данас читамо решење те комисије и налазимо такве изразе, да је комисија дала једну општу притику на те понуде без икакве иницијативе одбора.

Ја се стављам на гледиште г. Косте Петровића који каже да одбор заиста има право да пита комисију, кад она одбија да у исто време каже, како би боља било. Према оној изреци: ко каже за што не ваља, треба да каже и шта би боље било. Овако и ми би могли још онда час кинати да неваљају понуде и да их одбајемо, али то нисмо на тај начин хтели чинити, док нам стручњаци не кажу како је боље да се уради.

Истина је цела за оно мишљење комисије, које види, да је наука осветлила да је вода изворна најбоља. И ми видимо извештај извора из којих тече парена вода као што је Авала на која би нам Париз и Беч могли честитати.

Према наложеном понесеним овим, кад би имали стављене услове, под којима општина пристаје, може бити да би на исте пристали; — с тога би добро било да све понуде упутимо онет истој комисији и да је умолимо, да нам каже под којим би условима ми могли да се упутимо у закључење уговора са предузимачима. Било би зло да комисија за дубав своје општине не би пожалила труда и напаша, под којим условима и којим путем треба да прође општина те да може примати коју од поднетих понуда. Да господо кажемо да су нам због наше немарности пропале школе и ако би нам сад и ово пропало, онда је на нама грех и знајте да нисмо јунаци од рада. (Чује се: врло добро. Тако је).

Г. Стеван Добровић. Господине док се читао извештај велике комисије ја сам у себи скицирао шта да из носем одбору какав предлог да усвојим и како да се реши и био сам се сам забринуо хоћу ли моћи успети. Али сам срећан у томе био, јер су ми мишљења г. Косте Петровића и г. Косте Црногораца ствар расветлила. Они су извели да понуде треба повратити комисији и умолила је да исте понуде употреби као материјал а да засебно она на основу тих понуда донесе своје мишљење, свој предлог и услове по којима би општина могла предузети извршење предузећа. Кад је одбор изабрао комисију за ову ствар ја сам онда то био и ми смо имали такву намеру да комисија цени све поднете понуде, да избере која је најбоља на да по њој донесе своје засебно мишљење у чему је која најбоља у чему неваља и зашто, па после да каже под којим би се условима могло преговарати са предузимачима; уприм она треба да предлог донесе засебно општини да ваља овако и овако да уради, а не престо да каже: не ваља ни једна. Овако она остане као што је извештај значајно би да нисмо ништа радили и тиме би се осуетила свих решења која су до данас донесена по том предмету у више одборних седница.

Грађани се ту же што нема воде и вичу на нас и ми смо пожељни труд да једном ствар приведемо у дело. Сад комисија каже одбијам понуде а с тим каже да пристају и сва одборска закључења. Према томе и ми као нестручници требали би да кажемо одбијам и онда значај да одбијам сва одборска закључења да се до воде дође што је најнужније и било.

Ја имам господо само да вам кажем то, да одмах усвојимо предлог г. Косте Петровића и то у том смислу да се поврати поштом великој комисији, да комисија од своје стране узме те понуде као неки шаблон и донесе свој предлог како може варош Београд што пре доби до своје воде; и онда ћемо даље ми решити шта ће бити. Усвојимо овако. Ако тако не усвојимо, знајте да се унаштавају сва решења одборска. Ја сам дакле за то, да се све ове понуде врате тој великој стручној комисији и да се она умоли да донесе свој предлог, како мисли да варош Београд дође под повољним условима до воде. (Чује се: Тако је).

Г. Председник. Ја омет морам узети у заштиту код мисије. Ви знате, да је комисија изабрана и састављена уз првих стручњака наших и оних људи, који уоправ највише знају о тој ствари и говоре и мисли и предлажути. У тој комисији било је и 10. наших одборника и сва су они били претинци овим понудама сав г. Косте Петровића. Та је комисија добро сватила оно, што је њој упућено и она је свесним јасно одговорила, како треба да се одговори. Сад господо ни хоћете да се омет упути тој комисији и да се она замоли да изради пројект и услове, које је општина требала да изради пре, по што је расписала конкурс на понуде на што је сама одговорила, што је овако радила без основа и по праву. Ако би се хтело да се замоли иста комисија да напише услове за објаву новог конкурса на подношење, може бити да би се она могла и хтела пријети да учини и ту услугу општини; али ако мислите да јој вратите понуде на да она на основу које од њих прописи услове за погодбу, мислим, да би то било уредно, коју одбор не треба да донесе толикој комисији и тако одлучно састављају као што је ова била.

Што г. г. Петровић, Пригорац и Добровољца на поменуше, да је та комисија требала да избере једну општинску понуду као најбољу на да се општина на основу те понуде погађа са неким остваривом, ја мислим, да то не само комисија није била обавезна према одбору, него да ни одбор није могао у том смислу упути комисији решене понуде. Закон је прописан начин како општине могу ступити у погодбе за подизање својих грађевина и подизање својих потреба. Тај начин јесте начин јавног и купца. Погађање *tête à tête* (у двоје) јесте се са тим законом и начином. Ја би желио да знам на основу кога пакла да предлажете ово, и који би тај био, који би се погађао.

Г. Стеван Добровољца. Господо, сав договор господ председника циља на то да не би ова стручна комисија уређена била. Ми на то нећемо. Ја држим у оваквим важним питањима не треба се обазирати, хоће ли комисија, бити уређена или неће. Нама је овде главна ствар да се уложи комисија, да она од оних понуда избере једну, која ће најкориснија бити и да донесе своје мишљење а и услове како би могли доћи до тога да се изврши саобле водом. А оно што каже г. председник како ћемо се погађати, ми заиста морамо се апштацијом путем погађати. Прво дакле да изведемо услове под којим се може погађати, на онда долази апштација ако се баш морамо париграфи држати. Дакле господо сав је ствар у овоме и за општину ће најкорисније бити да овако урадио да се уложи велика комисија да од понуда избере која је најкориснија и да нам каже како треба да радимо да што пре до воде дођемо а да за општину корисно буде (Чује се: Тако је).

Г. Коста Петровић. Г. председник врло је добро погодио дух и смисао одборског решења. Ако заиста не стоји у одборском решењу, да се понуде упућују комисији е тим, да се ова изјасни: која је од понуда релативно најбоља, г. председник је за свој рачун, сам радије погодито тежињу и смисао решења одборског.

Не би имало смисла упућивати комисија понуде а

не казати јој да одбор од ње очекује чути: која је од поднесених понуда релативно најбоља.

Свађућа се с г. Добровољца, да је извештај комисије само критична понуда, а не и основа и упућено, по коме би општина ову ствар што пре и са поришћу могла извести — ја анаа остајем при томе да комисија треба да допуни свој извештај, — баш и ако стоји то да одлучи одборском није од ње тражено да каже: која је од поднесених понуда релативно најбоља. Ако се је раније погрешило, не треба и сад грешити. По није се ни раније погрешило, нити ће мо се и сад ма о што огрешити, ако замолимо комисију за допуна немога извештаја. Иначе ако примимо извештај комисије, т. ј. ако поднесене понуде сад одбацамо, баће ни више ни мање до то: да ствар овако преку и веома потребу оставимо нерешену још неколико месеци, а можда и неколико година.

Јер, господо извесно је ваљда да општина у својој ревији није кајда да изврши овај посао; дакле да је остаје концесија једини пут. Водећи дакле о томе рачуна и предпостављајући при том да општина умора омет прили новине конкурсу, питама нас, господо, ко ће се јавити од понуђача да с општином преговара, кад се са овима, с којима су толико вођени преговори, тако на пречак свршава.

Дакле, имам да одговорим г. председнику на оно што рече: по коме би закључи могли преговарати са овим понуђачима и ко ће да преговара с њима. Одбор ће и даљи посао са јављеним предузимачима водити и радити, по оном истом закону, по коме је комисија изабрана; по оном истом закону по коме и вечерас о овој ствари разговарам. А преко кога ће се преговори водити и то је такође законом наредено.

Морам напоменути да ми, будући дакле од сваке уведе, нити пређамо комисију, нити багателешемо испраз, кад је молимо да свој извештај допуни; кад се ане дуђући на патристизам чланова комисије, на наше стручњаке, обрићемо мозгом: да нам кажу под којим условима да примимо понуду, те да Београд један пут дође до срећног остварења и подмирења ових данашњих првих потреба. Ја вам, господо, као правник кажем, да се нећемо огрешити ни о какав закон, ако комисија на ново упутимо ствар и ако под условима, које нам буде комисија прописала, ступимо у преговоре с извесним предузимачима.

Ја остајем при томе, да се ова ствар врати комисији и да се комисија најучитије замоли, да нам да мишљење, која је понуда релативно најбоља, да нам прописи услове, под којима би могли примити понуду, — наравно ако понуђач пристаје. Не пристаје ли нам понуђач, и не можемо ли закључити с њиме уговор; онда не остаје ништа друго него расписати нов конкурс на свој основу и са овим условима, које нам комисија прописала буде.

Г. председник споменуто је да је се приликом расписивања конкурса радило у магли. Ми смо имали 17 понуда из саме Француске; ми смо знали шта треба да проистекне и могли смо то учинити. Али смо овако урадили по предлогу г. Мих. Вујића савиш министра оцава сије, јер смо рачунали да ћемо на овај начин добити по-

волање понуде, него кад би промислили ми сами услове; дакле не стоји то да смо у магли радили.¹

Г. Марко Степановић. Ја ћу само неколико речи да кажем. Честитајући господи говорницима која говоре о овој ствари, хоћу само то да кажем, да су позвали и остали грађани да нас помогну својим мишљењем у овој тешкој ствари, и ја мислим да се могу присутни грађани овде изјаснити и дати своје мишљење, у колико се ко осећа и има шта да примети: да ли је чије мишљење коректно; а и г. председник је позвао грађане, и у прикључном разговору казао, да ће довозити и осталим грађанима да о овоме предмету говоре, и присутни грађани треб да даду своје мишљење, јер можда ће нешто мишљење бити боље.

Г. Председник. Присутни грађани имају право говора; нека се обрете за реч, и добиће је.

Обраћајући ваљку г. г. одборницима, да пре него што би решали да се ова ствар по ново упути комисији или не, да би требало бити на чисто и испитањем јавног вођу хоћемо. Понуђачи сви нуде, да снабдевају парон, са савесном водом, а одбор је на неколико седница пуних једногласно решено, да се само изворна вода употребити и кад сам казао да је рађено у израду, — израза је потезак и ако не желим да кога вређам — казао сам за то, што одбор није промисао никакве услове техничке, и што се они који су расписали стечај за водоводе нису обавезали на решања одбора и жељу грађана него су расписали стечај за снабдевање паронима савесном водом. Дакле, господе, ако решите да се понуде врате комисији, дужност нам ће бити да кажемо ваљку вођу желимо да се паронима даде. Ако то не кажемо, комисија не може ни радити. Комисија је казала да треба изворску вођу да употребимо, и ми треба да одговоримо, ако мислимо дружице; а ако мислимо као и они, да им кажемо, да им изворску вођу која би се могла у парон довести.

Г. Марко Лео. Ја нисам мишљења, да се ова ствар на повојној комисији. Комисија је спасено свршила свој посао и потпуно одговорила на сва питања. Дакле, по ново ј ј дивати ствар на проучавање нема смисла, а не можемо тражити од комисије, да нам она изради и планове, и пројекте и др. т. ј. све оно, што је требала сама општина да спреми пре по што је стечај расписан. Дакле, мислим да не можемо натоварити и мисију, и тај посао. Комисија је извршила свој задатак и ја сам мишљења, да одбор усвоји закључај комисије, који смо мало чак чули.

Г. Коста Петровић. Имам да одговорим г. М. Леку, што вели да ми не можемо оптерећивати комисију и наметати јој нове дужности. Па и ми смо овде имали својих послова и своје дужности и проводимо време у општинском раду; па и чланови комисије, као грађани ово вароши, имају у неку руку дужност према општини да јој се на молбу одговорно. Ово тим пре, што ми а не тражимо да нам комисија изради планове.

Г. Председник. Свакојак, господе, лавија је посао бити одборник и дати мишљење о такво великом предузећу. За израду тих планова, треба времена од наше месец, и ако би их радили чланови те комисије, они би морали да напусте своје редовне послове, којима се баве.

Ја мислим да такву израду планова треба хонорисати и да не можемо тражити, да нам израде планове бесплатно чланови комисије из патриотизма. Ви знате да се је општина погађала с неким странцима и обећала им велику суму — 40—50.000 динара да праве штудије пре него што се приђе израђивању плана. Упутити комисију да изради планове, ја мислим, да би то значило, натоварити јој терете, које не би била у стању да изврши, а не би било ни оправдано.

Г. Ст. Добравојевић. Морам да одговорим г. Марку. Г. Марко Лео каже да нема смисла враћати ову ствар комисији и да би била уредна и тражити од ње, да допнесе нове услове, него општина треба да изради планове. Да општина уме, да су одборници стручњаци да направе планове, онда не би тражила комисију, и за то се обраћају стручним људима, које је општина школовала да нам даду помоћ, и ако одборце и неће бадава да раде, онда да им платимо. Ми морамо ово да радимо, и ако хоће да им се плати, онда да платимо. Дакле мишљења сам: ми да узмемо комисију да изиђе пут, како да се дође до воде, и ако неће бадава да ради — ако је склоњено с новцем, с дајућима — онда ће се општинско представништво старати, да и плати; јер кад чланови и другим предузимачима, онда морамо да платимо и за ове планове и пројекте.

Г. Младоун Марковић. Ја имам да кажем две-три речи. Главно је питање по моме мишљењу, да ли је комисија одговорила на оно, што је од ње захтевано. Ја мислим да је одговорила више него потпуно; она је од потпуно да краја цитирала сваку појалу па што не вреди и каже би последице биле, кад би општина те понуде прихватила. Ја мислим да је комисија потпуно одговорила својој задаци, која је одбором постављена.

Г. Коста Петровић. Мисли је сад своје напоре. Ја не знам шта је светало г. Кости Петровићу, кад је он члан те комисије да не покаже своје напоре тој великој комисији, те да их и она зна, него их сад износи одбору. По што је он тако урадио, то је била његова волја, и ја се нећу на њих да обзирем, него имам само то да кажем, да мишљење г. Косте Петровића стоји уколико пријатности са савијом одлуком одбором у овом питању. По досадашњим одлукама решавано је увек већином гласа у једној прилици, кад је одбор најпотпуније био заступљен, сви су били за то, — сви г. К. Петровића, који је био за савеску вођу — да се парон снабде изворном водом, дакле тако рећи читав парон је за изворску вођу, а сад г. Коста тражи и препоручује: да се настави рад на истим понудама и захтева да се с овим понуђачима преговара, који нуде савеску вођу. Ако би се ово усвојило, то би значило да констатирамо раније одлуке одборке, да се парон снабде са изворском водом. Па чак и да је одбор решио да је то изнуђено, да се парон снабде са савеском водом, према мишљењу тако стручне комисије — да се парон снабде са изворском водом — ми не треба са ованим понуђачима да настављамо преговоре већ са онима, који нам нуде изворску вођу, а посебно у овом случају, кад је и одбор решио да се снабде изворском водом. Дакле усвојити сад да се парон снабде

савском водом, значило би да понизити оно што смо раније урадили, а каже су понуде, комисија је казала, она је казала да не вреди и да нам нису такве понуде потребне.

И ја сам мишљења да у овом случају нема смисла ни разлога да се овај рад комисији повери и да се наставља рад са овим понуђачима, а друго је питање што износи г. К. Петровић, а које су приставила г. г. Ст. Добриковић и К. Пригорац — кад не казали ове понуде, шта сад треба да радимо? — У колико се сећам, на одбornoј седници, у тој прилици казано је да пробамо овако: да ми тражимо, какве ће услове понуђачи ставити, па према томе да ми промишлемо услове. Данде оно што смо мислили, кад смо размишљали, сад је изишло, и сад нам не смета ништа да донесемо одлуку, и ми можемо да умодимо комисију да нам да своје мишљење, па ако важе да требају планови, онда да се изrade; и кад би било прецизно то питање, да нам каже на каквим основима морамо извршити то предузеће, а то би нам казали испитаци. После тога морали би да расписуемо конкурс, или да општина нађе на какав други начин или могућност да изврши то предузеће.

Дакле то је питање сâ свим друго, и ово питање нема везе са понудама, које су у основи противне оним наводима које је одбор усвојио, а то је да се изврши снабдевање водом, и ја мислим да би било врло рђаво, да ми настављамо рад с тим понуђачима, и да с њима општина на какве преговоре води. За то сам мишљења, да се ове понуде одбаце и да се преко предлога г. К. Петровића пређе на дневна ред.

(Смешко се)

ТРГОВИНА

Стање пшеница

Београд 1 Септембра 1887 год.

(за месец август)

Прешао је преко општинског кантара:

1,457,748	кила	Пшенице	по 10.57	длг.
199,372	"	Пшек, брашн (лебнот)	16.44	"
41,250	"	"	"	"
6266	"	Кукуруза	по 10.21	"
255,701	"	Јечма	7.14	"
555,125	"	Овса	7.62	"
20,259	"	Ражи	7.52	"
35,930	"	Меклија	6.50	"
1275	"	Криза	"	"
2752	"	Пасуља	21	"
2621	"	Коре брезове	10	"
467	"	Катрапи	18	"
311,784	"	Креча	3.50	"
608,904	"	Сена	3.96	"
158,420	"	Сламе	2.57	"
27,975	"	Лупа црна	6.50	"
482	"	Вуне пране	1.20	"
2527	"	Маста	1.26	"

63,400	лит.	Ракије меке	21	"
25,300	"	Вина црна	28	"
5800	"	" бела	26	"
89,580	"	Свиње	75	"
27,107	"	Кромтира	6	"
75,695	"	Грожђа	21	"
1387	"	Крушак	10	"
2,461	"	Јабuka	12	"
4474	"	Сира	55	"

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСKE

66,170	кила	Брашна	"	"
4433	"	Пасуља	"	"
24,000	"	Меклија	"	"
3020	"	Шпиритуса	"	"

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

126,865	кила	Суви пшеница	"	"
10,345	"	Пекмеза	"	"
24,880	"	Шашарне	"	"
10,176	"	Шоодикума	"	"
2129	"	Вуне овчије	"	"
4066	ком	Комада крпа овчиј	"	"
90,497	"	" јарећи	"	"
58,473	"	" јарећи	"	"
1154	"	Ковала	"	"
19	"	Лисаја	"	"
2	"	Видре	"	"
2	"	Курјака	"	"

О Г Л А С

Одбор општински у сесници својој од 2-ог т. мес. из законских узрока, није одобрио лиценцију за набавку 1000 до 1500 кубних метара шљунка потребног за оправку крагујевачког друма. С тога ће се понова на дан 21. т. мес. од 3 до 6 сата после подне држати јавна усмена лиценцијација у целијарији најмијерског одељења суда ово општинског за набавку горње количине шљунка. Лиценција држаће се од кубног метра заједно са подвојом до на лице места поменутог друма. Ко жели да се ове набавке прими нека горњег дана у овначево време на лиценцију дође и положи 300 динара кауције у готовом или у српским државним папирима од вредности.

Из седнице суда општине нашои Београда Г.Л. 725 у Београду 5 Септембра 1887 год.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПОКЛОН НЕДЕЉНО ЈЕДНАКОВИ НА ЗАДАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
 НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3 "
 НА СТРАНИ ЦЕЛЕНА НА ГОДИНУ . . . 9 ДИН.

УРЕДИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗАДАКУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је отиснута 6 дин. пара од врсте.
 Преплату плаћају укупно на општин
 ски суд и сав поресовласници на предмети.
 УКУПНОСКИ НЕ ПЛАЋАЈУ СЕ.
 Непоплаћена имена се премећу се

Грађанству Вароши Београда

Указом Његовога Величанства Краља Србије Милана Првог, од 13-ог овог месеца, наређени су избори народних посланика. Према томе, са погледом на 25-ти члан изборнога скупштинског закона, Суд општине београдске позива грађане вар. Београда да 17. Септембра ове године дођу у општинску кућу на

ИЗБОРНУ СКУПШТИНУ

ради избора

Два посланика за варош Београд

за трогодишњу (1887, 1888, 1889 годину) скупштинску периоду.

Изборна скупштина отвориће се у 8 часова из јутра тачно, као што наређује 27. члан изборног закона.

На изборној скупштини за избор посланика, има право гласа сваки српски грађанин, који је пунолетан и плаћа држави грађански данак на имање, рад или приход. — Грађански данак сматра се да плаћа онај, који по закону о непосредном порезу да је преко 15 динара на годину (чл. 46 устава, чл. 47 изборног скупштинског закона и чл. 95 зак. о непосредном порезу). — Они који су ослобођени од плаћања порезе, нису лишени права на бирање, ако им оно иначе припада.

По гласу чл. 18-ог изборног закона скупштинског не могу да бирају посланике:

а.) Скитајући се дигани

б.) Они, који стоје код других у служби под платом или издржањем, а по закону о непосредном порезу плаћају мање од 15 динара порезе годишње;

в.) који су осуђени због злочинства, за време докле се не поврате у права;

г.) који су осуђени због преступа, па овај доноси губитак грађанске части, за време док траје губитак права;

д.) који се налазе у затвору или притвору судскоме, због злочинства или преступа поменутог у тачци в.) и г.);

ђ.) они, који су судском пресудом осуђени да су злоупотребом своје власти, претњом, поклоном или обећањем поклона за себе или другог радили да за посланике или поверенике изабрани буду, или они, о којима се докаже да су свој глас продали — за време докле је пресуда одредила

ж.) они, над којима је стетиште отворено, до свршетка;

з.) они, који су под старатељством, и најзад

ј.) они, којима последња тачка 48. члана устава бирање забрањује.

Сваки бирач може бити изабран за народнога посланика ако поред главних има још и ове услове:

а.) да је навршио 30 година;

б.) да плаћа годишње преко 30 динара у име **непосредних** пореза и

в.) да не епада у изузете 48-им чланом устава земаљског.

Гласање ће почети, чим се отвори изборна скупштина, дакле у 8 часова из јутра и трајати непрекидно до залазка сунца; а тада ће бирачки одбор, ма да сви бирачи нису дошли и гласали, по чл. 33-ем изборнога закона скупштинског, решити и огласити: да је **изборна скупштина свршена**.

Сваки бирач може само лично дати свој глас. — Азбучни спискови бирача изложени су на углед у канцеларијама пореског књиговодства општинског надлежства, где се могу разгледати преко целог дана.

По одлуци управне седнице суда општине вар. Београда од 8. Септембра 1887 год. АБр. 637

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Живко Карабиберовић

ДЕЛОВОЂ

Спасо Хаџи-Ристић

Београд 8 септембра.

Указом Његовога Величанства Краља од 31. пр. мес. постављен је досадашњи председник, г. *Светозир Николајевић*, за професора велике школе а за председника општине наименован г. *Живо Краљбић*, који је 6. окт. мес. уведен у дужност. Ради полагања заклетве, позван је био у седницу општински одбор, који се по саслушању указа Његовога Величанства о наименовању г. Краљбића за председника општине, једногласно одазвао се: „Живео Краљ!“ „Живео Краљ!“ „Живео Краљ!“

По позложеној за тим клетви, нови председник је поздрављао одбор од прилике оваког реча:

„После ове свечане клетве к ју сам, господо представници, био сретан да положим пред вама и — како закон налаже — пред Судом, сматрам да ми је најпреча дужност изјавити дубоку благодарност најпре Његовом Величанству Краљу на поклоњеном ми и овог пута владаачком благоволењу, а за тим да изјавим своју захвалност Његовој Влади, која ме је и предложила Његовом Величанству за ово место пуно части и одговорности.“

„Но и ако дозате у вашу средину поверењем Његовога Величанства и поверењем владе, мени је јако стало и до поверења грађанства, поверења, које сам — ласкам себи — и раније у лепој мери био срећан да уживам, и које по ново да заслужим, увећам и оправдам, биће поглавита брига моје части а данас и — старости.“

Од овога времена, кад сам са председничке столице сишао, ја до сада нисам јавне послове ни радио, ни ми то дружа Јемство да старо поверење грађана нисам ни изгубио; и баш е тога јаче, ја ћу тежи и да у вароши, у којој сам живео и радио, у којој сам дане своје свате провео, да у њој и у овим годинама стечем у награду ново поверење и да то поверење сачувам до последњег часа свога.

„Но да ту награду, изнад којеј нема веће на граде, постигнем, моћићу само тако, ако код вас, господо одборници и пријатељи, нађем оне потпоре, коју ви, задихнути љубављу према општини и љепоме болитку, нисте украћивали ни мојим поштовањим предходницима и коју, потпору, ја вас молим да не укратите ни мени. Са њоме дакле, ја, и ако данас старачки, надам се да ћу моћи да послужим нашој општини корисно; надам се да ћу, као што рекох, оправдати поверење, што у осталом грађанство има права и да очекује, кад ме и материјално награђује; — надам се томе у толико

пре, што пратећи за ово време рад представништва, знам да данас имамо на расположење прилично спремног материјала, драгоцене грађе, па ћемо се њоме користити: што не издржи пробу чекића, одбацати, а што буде добро усвојити, за даљи основ нашег рада. За ово време, ми смо се бавили општинским пословима више у основу, докле ћемо да-ас моћи приступати и њиховоме практичном остварењу, нарочито, што имамо данас куд и тамо погодније прилике; јер и. пр. онда нам је кредитни завод био једини који би нам и то недовољних услуга могао указати у повчаним потребама општине, докле сада народна банка, завод народни и много јачи, без сумње ће моћи да потпомогне успешно наше операције.“

„Не треба даље овог часа да говорим ништа; допустите ми само поменути још једном, да ће моје највеће старање бити уложено на то, да заједно искупимо нашу част, узимајући је у послове општинске, и да вароши нашој остваримо коју од њених стварних и општитних потреба. — С благодарношћу, господо одборници, ваш ће председник примати све наше предлоге, извршивати све наше одлуке, тврдо уверен да ће тиме послужити Краљу, отаџбини и вароши својој!“

За овим је узео реч одборник г. *Коста Црногорац* од прилике овако:

„Господине Председниче! Добра воља, моја и мојих другова, удружена вашом готовошћу: да по словима и интересима општине покљенимо све силе, јачме ми да ће рад наш тећи путем жељеног успеха, ма да се не могасмо у последње време похвалити изгледом брзог успевања. Ја молим госпоњу другове да ме овласте изјавити: (чује се: „довлашћујемо“) да ћемо вас помагати у раду оном праведном готовошћу, која је потребна, ако нам у истини напредак наше општине и вароши на срцу лежи. Добра воља, коју ви мало ч с најавите, нека би онда била ортогн нашег рада, а овај — сви да желимо — показао се стваран, дакле не — само *слаквентан*. Ми смо увек спреми за стварни рад; и гледајући у вама старог грађанина, имамо у толико јачу веру да ћемо се општински радом заједно испети на плесну, која ће оправдати поверење, поверење, средством којег ми и селимо овде, да се бринемо о нашој општини.“

Реч г. Црногорца поздрављали су г. г. одборници са *живео председник!*, после чега се одбор

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

Одбора општине београдске 22 августа 1967 године

(по сеснографским белешкама)

почетак у 6 часова по подне.

(Списак)

размислио. — На састанку су били ова г. г. одборници: Павле Матић, Ф. Росст, Јов. Дизбер, Димитрије Ђ. Миловацковић, Н. З. Поповић, Милош Власкић, Милан Вељковић, Атанас Кумануди, Сергије Станковић, Н. Боди, Н. Кица, Јанаћ Константовић, Светозар Јанковић, Коста Црпорић, Стеван Јосифовић, Илија Антоновић, Васа Дукић и Н. Ђорђевић.

Мало доцније г. председник је наредно да се у општинску дворану изкупи сав чиновнички персонал, коме је од прилике изговорно ово:

„Као што вам је свима познато, господе, ја сам дошао да заузимем место председника општине, по поверењем Његовога Величанства Краља, веројем владе и надам се биће поверењем и грађана. Ја сам се закleo да ћу дужност своју испуњавати искрено интересе општине бранити савесно а на то — више од заклетва — дао сам и своју поштену реч задовољно част своју!

Да могнем учинити ово, да могнем испунити задату своју, зависећи од валигетног рада; од њега ће зависити кондуита моја код владе; од њега кондуита и код грађанства. Ако рад наш буде испри-трасан а потрајаи, моћићу ја — а тиме и ви — без зазора погледати у очима оних, који имају права тражити од општинских органа и савесност и правичност у свакоме послу и поступку. Ја сам се дакле поверео вама, на вас као човек молим а као статешина опомишем: да се у свакоме послу руководите само обзирима потпуне правичности и правичности; да се према грађанству у званичној радњи односите улажношћу и благошћу; да позите — нарочито органи спољне службе — на употребу само законских права, потребно строгошћу али и без вређања; да се сем дужности не мешате ни у шта више, а моје је да се брижем за положај ваш, на ако треба и да вас представљам, чега — вадам се — нећете се постидети. Општина и неки органи најпре треба да показују обзирност и благошћу! — Ја вас на ово све данас само потешам; а буде ли се нашао ко да противи ономе што рекох постоји, ја се нећу устезати да таквога од службе разрешим и тиме пред грађанством скинем са себе одговорност, која би иначе на мени лежала.“

*

Перс нал је изјавио своју захвалност на овој речи и опомену свога новог старешине.

Г. Марко Лео. На неоса вана некако г. Ст. Добри-в јенића, нећу ништа да одговорим, то остављам да пре-суде и мистетирају, који познају чланове стручне ко-мисије. Ради објашњења имам да кажем још неколико речи.

Они, који неусвајају комисијски извештај и који хоће комисији да врате понуде о грађењу водовода, да их комисија не постави предледа, као да некако, да су ко-мисије у опште само саветодавне чинилице наше општине. Према томе и ова стручна комисија, као саветодавна фак-тор, изазала је у своме извештају све, што је по овом важ-ном питању могла да каже.

Шта треба нас, да се даље ради, то је друго пи-тање, и о томе можемо већати, не пре свега треба да усвојимо извештај комисије.

У осталом, у колико ми је познато, комисија је у своје саопштење писму, које је више приватно приредио, укљученом на г. председника општине, и о томе, шта би требало даље радити, изазала своје мишљење.

Комисија је дакле дала савета и о томе питању, но од нас се неможе тражити, да она то и изврши. Сви чла-нови стручне комисије, интересовају се својим редовним пословима тако, да кад би се од њих захтевало, да и све претходне радове за грађење водовода изврше, морала би свесним напустити своју дужност. Ти радови такве су природе, да кад се обављају врше, они изборбу сво време радеће снаге. За тај посао, морају се ангажовати наро-чито стручњаци, који би се могли дати у помоћ струч-ном особљу наше општине.

Мишљења сам дакле, да усвојимо извештај комисије и да решимо, да је нужно, да се изврши сви претходни радови, потребни за грађење водовода, на тек онда, да се претплати извршење овога важнога посла.

Г. Ст. Добрићковић. Г. председник и г. М. Марко-вић тврде да је одбор решио да се изврши само изворном водом снабде. То не стоји у решењу одборском. Ја сам био у седници и знам да је најпре решено да се тражи изворска вода, и ако се нађе, онда да се она употреби, а није решено у начелу, да се изворском водом снабдемо. Стоји јасно да се тражи изворска вода и одређена је сума за истраживање, и комисија је требала донети извештај, да ли је нађена изворска вода; али ни до данас није нађена, а ипак је комисија дала мишљење о томе, да ли је нађена изворска вода.

Г. М. Марковић је казано да ове понуде одбадишмо, на онда да тражимо мишљење од комисије шта да радимо. За што да их одбадишмо? Баш ове понуде ја мислим могу нам служити као материјал за понуде, на за тим да ра-димо онако, као што је предложио г. К. Петровић.

Г. Марко Лео рече да су чланови комисије чинов-ници и да их не можемо теретити послом. Ја мислим не-треба их штетити, јер и мени није лако као одборнику, а

они су као и ми. Признајем да је тежак посао, да треба доста времена, али ми ћемо да их молимо, па ако неће да приме, паши синови, онда ћемо тражити стране људе.

Г. Председник. Споменисте комисију, која је испитивала, да ли има изворне воде у околини Београда. Одбор је доиста довео решење, да се варош само изворском воде снабде, али се најве изворска вода, а на несрећу над се не би нашао, онда би — разуме се морала узети санску или дунавску воду. Одбор је одредио у једну комисију, да испита има ли изворске воде, и комисија је испитала и поднела извештај, који сам прочитао у одбору. Она је нашла да у околини Београда има изворне воде довољно да се варош снабде. Сад је остало на општини, да про ужи даље испитивање и да спреми изворе из којих ће се доводити вода. Кад то општина учини онда ће се истом моћи прати спремању плана и услова на основу којих ће се — онако како закон прописује — моћи ступити у преговоре за грађевне подводе. Не стоји оно што нека рече да изворне воде нема у блиској околини наше вароши.

Г. Марко Степановић. Ја хоћу да кажем коју о тој комисији, која је истраживала изворну воду у околини Београда. Ја не знам да ли је та комисија тачно испитала и где има изворне воде. Ја се сћам да сам слушао у једној од седница одборских од г. Косте Прњегорца, над је навео, да се од прилике у околини Београда — рејону Авале — налази толико воде, да се варош може снабдевати, да има још три пут више становника, колико сад. Сад, госпоно, комисије су изазвале, понови су бунари, на које је утрешено на хладе дивара, и још нико не може да каже, нико не може да изађе на лице места, па да каже: ево, извори су овде, онде нешто комисије, па онет ништа. Утрешили смо толике паре, пако је толико рети ово овог јадног нашег водовода, па онет хоћемо да га одоимо. Позвао смо поштовано грађанство, али види се да се нико не јавља за реч Ја држим, госпоно, да би требало једанпут одлучи да се каже, и најбоље би било, да лично сам г. председник изађе и испита помоћу општинског инжењера и један пут за свагда прецизно да се зна, како стоји ова ствар.

Г. Милутин Марковић. Хоћу само још ово да кажем. Ја онет тврдим, да је решено, да се варош снабде са изворском водом, а доцније је по том решењу и одређена комисија и потрошено је на истраживање изворне воде. И онда ја мислим, да не може нико да каже, да није решено, а после тога тражити, да се продужи рад са овим понуђачима; ја мислим да је то напачке, и то знача, да се намерно иде на то, да не дођемо до подвода.

Г. Председник. Нико се више не јавља за реч.

Поред изазвања комисијом, имамо госпоно, овде једно мишљење г. К. Петровића и г. Ст. Добривојевића, који су говорили у томе смислу да треба ове понуде направити натраг комисији и умолити је да она избере, која је од њих најбоља, па да на основу те најбоље напише услове, по којима ће се одбор даље погађати.

Молим вас, госпоно, ја ћу ставити на гласање најпре извештај комисије.

Ко усваја мишљење комисије, тај ће назвати „за“, а које противан, тај ће назвати „против“. (Настаје гласање.)

(После гласања)

Г. Председник. Госпоно, од 24 одборника 14 су гласали да се не усвоји мишљење комисије, дакле већина је противна мишљењу комисије. Остаје сад предлог г. Косте Петровића а још неколицине који гласи: да одбор умоли комисију, која је понуде проучавала, те да на поз: узме у оцену и да избере, која је од њих релативно најбоља, те да на основу те најбоље пропише услове, под којима би се општина с тим предузимачем погађала.

Госпоно, ја онет кажем да се такав предлог по моме мишљењу са законом који прописује начине како се општине могу прилазити подизању својих грађевина. Јавни конкурсе искључује погађање са једним. Ја вас молим да поднесете предлог у облику у каквом га могу изнети на гласање.

Г. К. Петровић. На основу закона расписали је конкурсе, и на основу закона ми можемо ступити у преговоре и закључити уговор с најбољим понуђачем наравно по условима, које нам комисија буде прописала. Дозволите ми, госпоно, да поново кажем: да се немоно одреши о закон ако будете мој предлог усвојили. Још нешто на првом је месту предлог мој, која је потпомогнут, и ако буде предлог незаконит, надзорна власт, која спа наша решења контролисше, уништиће одлуку нашу. Дакле немамо се и са тога обзира бојати да ћемо угавати у какву против законитост.

Г. Председник. Ја налазим да је незаконито, и не морам да примим (Жагор).

Г. Ст. Добривојевић. Предлог је овакав: да комисија избере понуду, која је најбоља, и да на основу те прописне услове, по којима би се општина могла погађати са свима, која су се јавила, дакле онет да буде јавно, а не тајно.

Г. Председник. Предлог г. Добривојевића има више законских услова да се о њему може гласати. Ја ћу њега ставити на гласање. Ко је за то да одбор умоли комисију, која је понуде проучавала, да избере, која је понуда за подводе релативно најбоља и прена истој пропише услове, под којима би се условима општина могла погађати за подизање те потребе, т. ј. подвода? Усваја се).

Госпоно, молим вас да пређете даље; можемо још нешто решити. (Чује се: доцније је). Онда само неколико уверења да дамо (чује се: доцније је, неможемо). Али само уверења госпоно (чује се: ни то, доцније је).

Сјетанак је трајао до 8½ часова по подне.

САСТАНАК

Одбора општине београдске

27 Август 1881 год. у 6. час. по подне

(По стенографичком велепису)

Присутни: Председник општине г. Св. Николајевић, члан суда г. Јанаћ М. Јанковић, одборници и замесници г. г. В. Дућак, Др. М. Т. Леко, Дим. Наумовић, Илија Антонић, Јов. Милановић; Д. Б. Милановић, Павле Матић, Ферд. Ровези, Јов. Петровић, Самуил Пајаде, Н. М. Боди, Стево Добривојевић, Јов. Диљер и Милош Симеонвић.

Г. Председник. Да почнемо господе, Имамо велику количину молаба за уверења о спреманости деце. Школе већ почињу и ствар је хитна морало то свршити. Ја сам све ове моље и сам, а и са судијама општинских суда прегледао и нашла смо да треба свима пријављеним уверења издати. Но ред је да то преко одбора пређе с тога ћемо све редом читати — чујте дакле, (Прочитано и одбор изјављује да су сва лица сиротног стања)

Сад имамо да дамо неколико уверења о плаћању и имовном стању — одбор је изјавио своје оцене.

Да пређемо на неколико лиценција, које ваља одо-
брити или одбити.

Извеште чути лиценцијом протокол о савезном пла-
цевиња. Лиценција је остала на четворици лиценција за
1336 динара 484 дин. мање од прошлогодишњег закупа.

Има ли ко да каже што?

Г. Ст. Добровољенић. Ја сам да се та лиценција по-
квари па да се почне од оне цене, која се сад после ли-
ценције највише нуди. Општински чиновник држао је сам
ову лиценцију без одборника, па кад је исту савршио
авао ме да подишем, што ја нисам хтео потписати јер
ме је у мрак звао.

Г. Председник. Пристаје ли одбор да се ова лицен-
ција поквари и нова нареди? (Пристаје).

Лиценција дубока није се могла држати јер нико
није за лиценцију дошао. Доседни закупник Ђорђе Паи-
ћела на уговору еквивалент са државом за завојевање
меса за војску има право да даје обрабине и срце уз месо
па за то и није дошао на лиценцију.

Г. Сажулао Пијале. Кад му се прима право има-
то не би требало дозволити тако.

Г. Стеван Добровољенић. Ја мислим да г. председник
расправља то питање о дубоку са г. министром војном.
Џубок је досад диван општина свога што се на напој
плавизи воље и етока за војску.

Г. Јован Дилбер. Треба о своме обратити пажњу г.
министра војеног јер иначе сада један во имаће по 2—3
главе.

Г. Председник. Дакле треба гледати да тај џубок от-
падне од војске. То хоћете. (Јесте).

Г. Сажулао Пијале. Али онда општина губи. Ту ће
бити штете најмање 2—3 хиљаде динара. Нама је ствар
да ми гледамо само општинске интересе.

Г. Председник. Давље одбор је за то, да се обрати
пажња г. министру и да овај џубок припадне општини.
(Јесте).

Лиценција о савезном праву остала је на Николи То-
шићу за 890 дин. данке према прошлогодишњем закупу 250
дин. мање.

Г. Стеван Добровољенић. И та лиценција да се не
одобри. Они се договоре само да општину опште. Ова
лиценција да се одреди што раније а чиновницима оп-
штинским који лиценцију врше треба издати налог, да
одмах зову у присуство и одборнике за то одређене, а
тим одборницима треба дати дијурну за н-ваца за ван-
редне потребе, паће онда сваки рад ићи и постој саес-
није вршити и општину ће тада наредити много више.

Г. Председник. Пристаје ли одбор да се и ова ли-
ценција поквари а друга одмах нареди? (пристаје)

Изполте чути лиценцију о андизу механском који
је остао на Мијаилу Јовичићу за 33571 дин. дакле опет 829
дин. мање од прошле године.

Г. Вава Дучић. Општина треба да је благодарна и
за 26 хиљада динара нах добије. То треба усвојити.

Г. Стеван Добровољенић. Наједан нема такан рачун,
као тај Јовичић јер је то човек једини који може све да
контролише и похвата. Он иде по кафанама и све зна
шта се где кукује и продаје. И ја сам да се одобри.

Г. Јован Дилбер. И ја сам мишљења да се ова ли-
ценција одобри. (Чује се: да се одобри).

Г. Председник. Пристаје ли одбор да се одобри?
(Пристаје).

Лиценција за општ. плацове у бари „Венеција“
остала је на њих више закупаца али за много мању цену
од прошлогодишњег закупа.

Г. Стеван Добровољенић. Да се та лиценција поквари.

Г. Председник. Они се за Сави договоре, па онда
удешавају да узму пошто зашто. Нама неостаје ништа
друго, него да се ти плацови од стране општинске так-
сиреју, па ко хоће нех држи, а ко неће он непа се креће
са плаца (Чује се: То је најбоље). Ако пристајете за то,
онда ко ће ту тасеу да одреди. (Чује се: Суд, одборници
2—3) Нека господе мисле да оставимо суду а нека да
буде и суд и одборница. Хоћете ли да узамем три одбор-
ника? (Хоћемо). А хоћете ли ми знати да ја кандидатим
(чује се: ви). Добро Ја кандидатим Добровољенића, Ду-
чића и Антоновића.

Г. Стеван Добровољенић. Данас смо изишли са г. Ле-
ком и видели смо где држи грађу Милош Димитријевић.
Он каже да плаћа свега 10 дин. годишње а за криво је цео
плац од истог је нешто дао и под кирију и узима 3 дин.
месечно. То све општински суд не види и неводи рачуна
а то му је у дужности. За то сам ја да се и то прибе-
дежи, па и чему да се одреди тасеа.

В. Председник. Усваја ли одбор да се и ово прибе-
дежи и таксера? (Усваја).

Г. Стеван Добровољенић. Ја сам онде од 25—6 го-
дина и видио да су на бари многе куће подигнуте. Пи-
тао сам становнике, чје су те куће, а они кажу припад-
а. Ја би можда г. председника да захтеж општинском адво-
кату да изабави тапине од свију плацева и да се одреди
једна комисија, која ће све те тапине прегледати, те да
се види на кој су времена те тапине и да ли вреде.

Г. Председник. Ја знам да сви имају тапине и то ве-
ћином нове.

Г. Стеван Добровољенић. Непа се те тапине привуке,
ја ћу их прегледати и водићу за општину паричну бајана.

Г. Председник. Ја мислим да нико неће користити неба
утивно општину до онај који би могао те тапине пошти-
тити. Ја мислим да ће се чак и у општинској архиви
наћи доказа, да су ти плацови били некад општински
Сад је питање могу ли се те тапине поштити.

Г. Стеван Добровољенић — Може

Г. Председник. Ако то може онда ћемо ту ствар јед-
ног дана извести у седница.

Г. Јован Дилбер. Ми смо пређе били оскудни у ви-
жићерима да би имање општинско снимали. Сад имамо

два инжењера на треба да им се стави у дужност да она имања премере те да знамо шта је наше.

Г. Председник. Више пута смо говорили о томе да одредимо извештача да премере сва плацеове приватне и општине. То ће се змусу предузети на ње се и таније сравнати. Сви знате да су тамо та места била пушта под баром. Сад људи се приближила са својим плацевима до самог железничког вагона. Њих њећина имају таније. Но и код нових танија, кад би се прегледали плацеви видело би се да су границе прекорачене. Дакле змусу ћемо све преглемати.

Г. Св. Добривојевић. Био и на асеном гонцу код онога — ора — дула — кжу то је заградио Тесла Милековић с обзеном да одмах дигне, а сад говори да је његов плац. Шта то значи дозвољавати да се заграђује општинеко имање на постој кад дође до спора сведоцима општине не може да докаже.

Г. Председник. Видају ја то. Држим да он то није могао ни заградити.

Сад изводите чути протокол лиценцијације о давању баните у енвекдијској улици (чита) прочитан.

Ма смо одказали бившем зануцу с тога, што је надигло неке аграде на том плацу. Сад је он опет дошао и нуди исту цену али да му општине не смета да може дами шине.

Г. Св. Добривојевић. Ја сам да се ова лиценција покар.

Г. Председник. Пристајете ли да се поквари? (Пристаје.) А при новој лиценцији хоћете ли доказати да се подижу на том плацу привремене шине.

Г. Васа Дучић. Па и сама црква спедулине и над она то чини за што не би општине.

Г. Св. Добривојевић. Ако уопште овај предлог г. Дучића онда треба наредити инжењеру најпре да изиђе и направити план и да се означае какве аграде смеју подићи.

Г. Председник. Имате ли уверења ако би поделили на плацево да би више добила? (Имамо)

Дакле одбор остаје на томе да се ова лиценција поквари; да се нова објави; — да се на плацеове подели и да се могу дозволити привремене грађевине с тим, да те грађевине не смеју служити за штење, смештине сева и других занавних ствари — (остаје) Добро, онда ћу ја наредити инжењеру, да изиђе и обезбеди на колико се парцела плац може поделити, па ћемо после видети на који начин и под којим условима ћемо их издати под закуп.

Изводите чути лиценцијацију о плацу у железничкој улици. (чита)

Г. Св. Добривојевић. Боље је да оставимо празан плац вето да се тако уступ.

Г. Павле Матић. Треба би доказати да се на томе плацу направе бараке и онда ће се извесно више добити.

Г. Председник. При лиценцији био је и неки Живко па наже да би дво 100 динара, ако би дозволила општине да прави аграду. Мени се чини да на би изгледало добро према нашим грађанима који онде у околини имају куће и дућане. Ми би им чинили конкуренцију са нашим пла-

цевима и дућанима ако би се дозволило да се на тим плацевима дижу.

Г. Васа Дучић. Па зато и онј који има у околини дућане нека сам занути плац на нека подигне грађевину. (Чује се нескотане онако као са племом у енвекдијској улици). Пристајете ли тако? (пристаје).

Г. Председник. Молим нас господе, ми смо решили једно питање о издавању танија на плацевима око лаудановог шанаца. У развијој седници одборској од 25 јануара ове године решено да се таније издају само онима, који имају старе таније; али има људи, који немају таније ну држе имање и сад долазе и траже да ми се та није издају.

Г. Васа Дучић. О томе има извештај комисије.

Г. Председник. Има. (Чита извештај).

Ви показате од једне претпоставке, која није на чисто доказана, а та је да је лауданов шанац општинеко имање, и граница атача београдског. Лауданов шанац не може се узети као међа општинеког имања.

Г. Васа Дучић. Ко је наследник тога земљишта лаудановог шанаца?

Г. Председник. Чим ви можете доказати да то није приватно имање. Ја не могу да се сетим али сам читао негде кад је то питање претресано овде, па се није могло распривити. А кад би се узело да је Лауданов шанац општинеко имање, ми би имали хиљаду грађана којима би требало спорити право притезања.

Г. Марко Лаво. Мени се чини да је онда остало на томе, какав ће план изаћи од г. инжењера Зараћа.

Г. Св. Добривојевић. Комисија је изрекла шта је општинеко а шта државно имање. Ја сам био у тој комисији. Тај извештај није изнесен овде у одбору.

Г. Председник. Тај извештај читан је и на седници тога извештаја решено је, да се издају таније онима, који имају старе таније. Ну тај извештај не даје никакав основан за решење овог питања. Збола ми не можемо доказати да је Лауданов шанац граница општинеког имања а кад то не можемо доказати, ми можемо лако губити у парница са овим људима. Ово је питање лако пређе пред одбором и г. Добривојевић, г. К. Петровић и сви правници па и сам адвокат општинеки били су мислећи, да се таније издају и онима, који имају своје таније и онима који немају. Само знам да је г. Пригорац био противан.

Г. Св. Добривојевић. Ово питање, које је изнео г. Дучић, веома је важно, јер од обезбеђења атача општине београдске, зависи и потврда таније, јер ако је земљиште атача београдског, потврда таније снада у надлежност друге општине. Ми не можемо издавати таније онима, који нису у нашем атиру.

Г. Васа Дучић. Ја опет остајем при томе, да се расправља питање, коме припада Лауданов шанац, и за ту цез ја мислим треба да се одреди једна комисија од стручних људи, у којој нека буде и један инжењер. Ти стручњаци ће нам према науци казати, колики је био грудобран у оно време, и онда се може решити питање, коме припада Лауданов шанац.

(Смешко се)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Азбучни спискови за изборну скупштину 17-ог ов. мес. готови су одавно, и као што је у позиву, који доносимо на челу листа, јављено, они су изложени грађанству на увид и контролу.

Добро би било да бирачи који имају право гласа и мисле на скупштину дођи, да до дана ове (скупштине) у општинску кућу сарте и виде под којим су бројем у свак уведени, како би узев себе тај број могли на скупштини лакше и брже гласати, јер се онда неће морати задржавати док им се имена у списку нађу.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом онога огромног и жара 16-ог пр. мес. у „скупшанској улици“ — бив. згради стожарске задруге — г. Мијалко М. Богачевић, у остацих мањегар грађевина, подарио је 100 динара у награду члановима пожарне општинске чете а 50. да се подесе оним водоношача, који су воду вукли.

Извршив жељу даровача, општинско Суд сматра за пријатну дужност да изјави у толико већу благодарност, што се овог пута тако лако сегоно и пожарника и водоношац баш онај од сопственика, који је најмању штету од пожара претрпео.

Од стране општинског Суда 1. Септембра 1887. Абр. 810. Београд.

ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 18. тек. мес. од 2 до 5 часова по подне држаће се у канцеларији књижевског одељења суда ово општинског, јавна усмена лицитација за израду следећих потреба за овдашње основне школе и то:

1. Један двокрзани орман
2. „ једнокрзани „
3. „ астал за канцеларију.
4. два астала за ученице,
5. две катедре
6. две табле са насловом, и
7. 78. скамја и то: 8. комада затворених

— предњих — а ресто 70. комада отворених са по 2. или 3. седишта

Личитација ова држаће се од комада.

Кауција полаже се при лицитацији у 300 динара у готовом новцу или у државним папирама од вредности.

Ближа условија могу се видети при лицитацији.

Из седнице суда општине Београдске С.М. 9095. 9 Септембра 1887. год. у Београду.

ОБЈАВА

Суд општински овим јавља грађанству ради знања, да берба винограда и кукуруза почиње 14 овог месеца, с тим, да ће берба кукуруза трајати до 26. октобра и да се до тог времена не сме тока у поглед на пошашу пуштати.

Из седнице суда општинског С.М. 8878. 2-ог Септембра 1887 у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

ДОБРО-БОСАНСКИ ИСТОЧНИК

Лист за привредно-просветне потребе српско-православног свештенства у Босни и Херцеговини. Излази једномпут месечно.

Цена 2 форинта годишње.

Претплату ваља слати Конхисторији у Сарајеву.

О Г Л А С

Одбор општински у седници својој од 2-ог т. мес. из зачонских узрока, није одобрио лицитацију за набавку 1000 до 1500 кубних метара шљунка потребног за справку крагујевачког друма. С тога ће се понова на дан 21. т. мес. од 3 до 6 сати после подне држати јавна усмена лицитација у канцеларији књижевског одељења суда ово општинског за набавку горње количине шљунка. Лицитација држаће се од кубног метра заједно са подвозом до на лице места поменутог друма. Ко жели да се ове набавке прими нека горњег дана у означено време на лицитацију дође и положи 300 динара кауције у готовом новцу или у државним папирама од вредности.

Из седнице суда општине града Београда Г.М. 725 у Београду 5 Септембра 1887 год.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИМАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКОСТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРЕЊИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 ДЕН.
 НА ПОЛУ ГОДИНЕ 3
 ЗА СТРАНЕ ИМАЈЕ НА ГОДИНУ . . . 9 ДЕН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ
 ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласина 6 дина. пара од врсти.
 Преплату ваља слаћи зауставом на општински
 скар од савезне цензуре, а не директно,
 уредништва или братају св.
 Наплаћена писма не примију се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

С А С Т А В

одбора општине београдске 22 августа 1887 године

(по топографским белешкама)

почетак у 6 часова по подне.

(Сарајево)

Г. Ј. Дилбер. За тако малу ствар ја мислим да не треба толико посла.

Г. Председник. Ја разумем ово што рече г. Добризовић: да треба да се зна, докле траје атар општине. Али не увиђам да с тим питањем о граници атара има неке питање о Лаудоновом шпанцу. Лауданов шпанец није граница и не може се доказати да је он граница атара.

Г. Васа Дучић. Ја опет неким, да се расправиш питање, мије је то земљиште.

Пон Милом Симоновић. Атар београдски хапта више него шпанец, а био је у турским рукама. Прошао је неко и предложио шпанец, и сад нема права на њ не држава, ни снај који га је прокопао, но опет имају права на њ становници, који имају своју земљу с једне и с друге стране од њега. Ја мислим да треба савршено поделити тај шпанец између становника, ако имају тачије на земљишту с једне и с друге стране шпанца. Може неки да прокопа шпанец преко Бањичког брда, и зар онда може неки то земљиште да узме. То није бозна навао земљиште, но по потреби заузето: дошао непријатељ, са стране, и прокопао шпанец ради своје потребе, и кад је свршио свој посао, онда је напустио шпанец. Дакле, ја мислим, па не може бити разлог: да за то што је прокопао Лаудан шпанец, да припадне држави, и да полаже право на њ, по да опет треба да остане људима на околини.

Г. Председник. Ја мислим да оно што није заузето, треба да чувамо; а она земљишта што су заузета и за која приватни људи доказују да га уживају, ми морамо издавати тачије нека основа да се можемо с људима припадници Цела се ствар следи на ово: хоће ли општина пристати, да се с овим људима приватнички, јер сигурно ће се туђити, ако им не дамо тачије.

Г. Ст. Добризовић. Ја мислим да би најпогоднија био начин, да се у томе питању изађе на чисто, кад би одређили једног или двојицу од одборника, који би са члановима суда изашли на лице места и распитали људе у томе крају; и ако је стара тачија потврђена судом, онда је атар београдски, и према тим тачијама знаћемо и наш атар докле је, јер сама та факта обележавају и наш атар.

Ако су тачије потврђене у општинском суду и у варошком, онда је то доказ да је атар наш.

Г. Председник. Историја нам, господе, у овом питању не може много доказати.

Г. Васа Дучић. Г. Симоновић рече: да ако људи имају с обе стране шпанца, имања, да им се шпанец подели. Ја мислим да и ако људи имају тачије с једне и друге стране, да опет није шпанец њихов, и ја не бих био за то, да им се шпанец подели.

Г. Председник. Дакле, молим вас, господе, хоћете се људима издавати тачије или не.

Г. Дилбер. Ако докажу, да су уживали извесно земљиште 24 године, онда је њихово и треба им издати тачије.

Г. Дучић. Ја мислим, да се не издају, док не изађе рад Г. Зарића, те да видимо шта је он за општину урадио. (Чује се: он је све општинско земљиште снимио).

Г. Ј. Петковић. Ја сам био с њим, и ми смо то расправили.

Г. Пон Милом. Ја сам с г. Дучићем био на месту и прегледали смо велики део тога Лаудоновог шпанца и ту смо налазили да има у целости Лаудоновог шпанца; има 7—8 хаката, где је затрето, заравњено земљиште, и људи признају да је то општинско земљиште: има један део и да немају тачије. Из овога смо закључили, да не можемо дати грађанима тачије, за то што у извесним деловима има шпанца, а у извесним нема, дакле нисмо могли закључити, докле је Лауданов шпанец.

И ја сам мислила, да општина не напусти своје право и свакојаким требало би, да једна стручна комисија изађе на лице места: која ће ону ствар извидити, и онда да се издају тачије. (Чује се: врло добро). Нема Тодор чео плац у шпанцу има, тачије нема; извесно да је то општинско земљиште. На једном месту од 1884 год. нени цигани има земљу; његова кућа дошла је на средину шпанца, а од шпанца направљена је улица. Занета то је питање тако, који комисија није могла да реши, дакле једно тужаљиво питање, и не остаје ништа друго него али да општина напусти Лауданов шпанец или да се одреди једна стручна комисија, која ће ово питање расправити.

Г. Председник. По закону ја мислим, да суд општине мора да издаје тачије. Сад можемо ли ми неким од борених решењем поништити то, што закон тражи за издавање тачија? Ја мислим да не можемо, и кад не можемо онда ће приватни имати права да се туже.

Г. Ст. Добризовић. Као год што може апелациони суд да не верује сведоку ни у каквом питању, онда можемо и ми да им не верујемо. Ми треба да видимо и

онда по томе да ценимо, хоћемо ли сматрати, да је негово земљиште ли не.

Г. Миса Миловојевић. У закону је прописано како се надо тавије, и кад неко испуни форму, онда му се не може спречити да добије тавију. Ако одбор реши да му се не изда, он ће повести парницу и он ће је добити.

Г. Павле Матић. Нека господа одборници неће: да сваки треба да докаже с тавијом да је његово земљиште. Ја вас питам, господо, с чим би општина могла допознати да је неки шпанец. Ја мислим да опет то земљиште припада оним грађанима, који имају земље с једне и с друге стране шпанца, јер непријатељ је дошао и прокопао шпанца ради своје потребе.

Г. Ст. Добривојевић. Није намера одбору да отима од приватних имања, и ја не бих био прав да то, али план ја мислим да одбор има право да тражи то земљиште, он има право да испита доказе и да људе од реда доведе, који ће му казати, отаџа неко има имање, и према томе ће се издавати тавије. Ти подаци морају се ценити, а не да неко преведо само двојицу од комисија, и само на основу тога да заузме земљиште. С тога сами ти сведоци треба да потпишу под оцену одборника и судија, која су надлежни у овој ствари.

На оно што каже Г. Матић: да то земљиште припада грађанима, који имају земље с једне и с друге стране шпанца имају ово да одговорим. Има ова логика у праву: Свако земљиште или је општеноправно или државно или општинско, и сад приватни према општоме треба да докажу да је њихово земљиште.

Г. Председник. Мамо сумње да треба бити обаврза кад се тавије издају и да треба да се оцене сведоци као што каже Г. Добривојевић. И ја мислим да може од стране суда и одборника да се уђе у то испитивање способости сведока и да се дозна како је имање доказано од руке до руке, па ако одборници у судије пађу, да приватни држе имање од другог низа година, онда да им се пада тавија; а ако пађу да су сумњива сведочанства, онда да им се не издају тавије.

Г. Дилбер. Ја мислим да оно што није узузето треба да се премери и да остане општинско.

Г. Председник. Дакле молим вас, господо, ми имамо три могле Ја мислим да их узутимо суду, па да он у споразуму са члановима комисије, које будемо одредили нареду тавије, ако пађу основа, да им се могу дати тавије. (Чује се: да се одреда и један правник)

Г. Ст. Добривојевић. Ја предлажем да уђе у комисију г. Михајло Стевановић судија.

Г. Председник. Пристајете ли? (Привстајемо).

Сад је на реду питање о кадрисању једног дела Светогорске улице и једног дела школске улице у Панаџули. Погођено је кадрисање још одavno, материјал је сменен итд., али није се могла кадрма радити, што није био план готов. Сад је план готов и тај план треба да прегледа комисија, која има да прегледа нивелацијоне планове. Та је комисија прегледала и одобрила, да се изврши кадрма и сад треба одбор да одобри, па да пошаље министру на одобрење. (Чује се: то је одобрено). Г. Дучић ће изнети да ли се чини извак штета правити има овом нивелацијом.

Г. Дучић. Има само једна врло мала кућица, нема три хата, а иначе никоме не права се сметња.

Г. Председник. Ако приватни не би на то пристао, онда би се могао оставити један простор поред куће, да му се подиза.

Господо, две су ствари овде: прво је кадрисање и за то се не тражи одобрење, јер је то одобрено, а друго је ствар питање нивелације. Ствар је прошла кроз комисију, која прегледа нивелацијоне планове, и још има министар да одобри, и одмах ћемо правити кадрму.

Дакле имамо на реду, извештај комисије, која је прегледала нивелацијоне планове, и још има министар да одобри, и одмах ћемо правити кадрму.

Дакле имамо на реду, извештај комисије, која је прегледала кадрму у Клеа Мухајовој улици: (чита).

Мени је знатно да предузимач пристаје на ово што комисија каже, и ако потпише, овај извештај онда ја мислим да му дамо да ради. (Усваја се).

Молим вас, господо, сад имамо извештај г. Чађевића о извршању рада на нивелацију. По уговору с г. Чађевићем најје одређена низакна комисија, која би инале да прегледа тај рад, па да га одобри или примени, по ма смо прошле седнице изабрали једну комисију, која ће прегледати само нивелету, која се има поући, а оцењивати планове не можемо, јер је то Чађевићу дато на веру.

Г. Дилбер. Ја мислим, треба да се види, да ли је по погоду извршено бир да ли тачно које су на хартији одговарају тачкама у натури; то треба све да се види.

Г. Дучић. Ако је по уговору, мора се примити.

Г. Чађевић. Ја не избегавам комисију само ствар да се сврши један пут.

Г. Председник. Као што рекох, има једна комисија, која има да оцени, колико је Чађевић свршио и можемо тој комисији дати, да прегледа, да ли има што да није извршено, али никако по томе уговору, општина нема права да критикује тај његов рад, те да би се могао рад Чађевићем примити или одбити.

Г. Ј. Дилбер. О тачности рада је говор, а не о форми плана.

Г. Председник. Г. Чађевић је се погодно с општинском да повуче нивелету узлица. Ту нивелету он најје повукао, а није за то, што је комисија изабрала, која има да оцени нивелацију, па г. Чађевић мисли да ће уштедети у време јер само нивелете буде полагати у споразуму с' том комисијом.

Г. Чађевић. Повлачење нивелете, господо лака је ствар на чисто пазишеном плану; то је мала ствар, само 2—3 часа рада, кад имамо у статуту као и оснине и пуштање итд., и кад би ја сад повукао нивелету, може се десити, да би моја била обједна једном бојом, а комисија на другом, а вод министра трекло. Дакле боље је то да иде споразумно са инжењером, који то ради.

Г. Председник. Да оставимо то за нареду седницу, Састапа је трајао до 8¼ часова у вече.

РЕДОВНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске

2 Септембра 1887 год. у 6¹/₂ час. по подне
(По стенографском белешкама)

Били: Председник општине: г. Свет. Николајевић, члан суда: Јаван М. Јанковић, одборници и заменици: г.г. Јован Милановић, Васо Дучић, Милутин Ј. Марковић; Димитрије Наумовић, Илија Антоновић, Стево Добриловић, Милојко Ј. Кандић, Павле Матаћ, Светозар Јанковић, Ферд. Гозет, Никола Д. Киш и Самуил Пијаде.

Г. Председник. Молим вас господа да почнемо.

Прво да пређемо на неколико лиценција државних од стране општине.

Тако имамо лиценцију држану за дозидак четвртог разреда мушке основне школе на Теразијама: (Чита).

Предрачун је излазио као што вам је познато преко 5000 динара, а на лиценцији је изашло 3625 динара. Према томе, ја мислим да је добро изашла цена на лиценцији. Решено је да се тај додаток направи; услове смо пре прочитали. (Чује се: да се одобри).

Далје, господа, одбавља ли се та лиценција? (Одобрава).

Сад имамо лиценцију држану за набавку дрва за суд општински и основне школе: (Чита цене разних врста дрва.)

Г. В. Дучић. Сва су скупа.

Г. Председник. Од овах цена да се држи лиценција на ново. Ја држим да је ово врло скупо; ми у сред цене набављамо дрва јевтиније. (Чује се: да се држи нова лиценција.)

Г. Милутин Марковић. Ја мислим да треба да се што пре држи нова лиценција. Ја сам куповао у сред цене јасенова дрва по 24 динара, а ови сад траже 27 динара; брестова су дрва 16 динара, а они траже 21-80 динара.

Г. Ст. Добриловић. Врло је битно питање о давању општинских плацева под закуп, па су се они договорили и општине на лиценцији није добила ни процену цену. Као што су се договорили у тој ствари, тако су се исто договорили и у овој лиценцији за дрва. С тога ја сам мешања, да се и не држи лиценција, него да г. Председник купи сам 6—7 хаата дрва. Узети приближну цену дрва по пијаци и према тој цени погодити се с продајцем дрва, и на тај начин радећи добићемо дрва много јевтиније или можемо тражити са стране диверзана. (Чује се: према закону то не може бити). Ако је корисније за општину, може да буде. (Чује се: ако се докаже онда може). Па овај нам је случај доказ.

Г. В. Дучић. Ја предлажем да се овласти г. Председник да сам купи колико треба.

Г. Председник. Заста, господа, чудновато је, да су цене дрва на лиценцији изашле овако скупе. За то ја мислим да се опет држи нова лиценција. (Чује се: тако је, да се одреди у најбржем року.)

Далје, уважајући ли, господа, да се одреди друга лиценција од најнижих цена, које су понуђене? (Усвајамо.)

Сад имамо лиценцију држану за набавку гаса: (Чита. Чује се: скупо је; није скупо.)

Г. В. Дучић. Ко прима тај гас?

Г. Председник. Прима га надзорник добара.

Г. В. Дучић. Може се одобрити, али да се прима под контролом.

Г. Милојко Кандић. И дане је било говора о томе али ни један од одборника није хтео да се прима.

Г. Никола Киш. Мени су познате цене гаса и ја немам питања односно тога да приметим.

Г. В. Дучић. Ја мислим да треба да се одреди једна комисија, која ће примати гас.

Г. Самуило Пијаде. Зар за једну панту гаса треба нам комисија.

Г. Председник. Молим вас господа, обично се увима гаса колико треба за извесно време. Ево чујте услове, по којима је лиценција држана. (Чита.)

Г. В. Дучић. Ја не знам за што се он обавезује, да доноси амерички гас, кад се зна да се не доноси. (Чује се: то је његова ствар.)

Г. Председник. Дакле, господа, хоћете одобрити ову лиценцију. (Одобравамо.)

За тим имамо, господа, лиценцију држану за набавку и оправку есепера. (Чита.)

Г. Ст. Добриловић. Колико је било лиценцита?

Г. Председник. Било их је 10.

Одобрава ли далје лиценцију за набавку и оправку есепера? (Одобравамо.)

Г. Самуило Пијаде. Зар немамо цене о дрвима, какве су биле ланене године? Те цене од ланске треба да сравнамо с ценама ове године. (Чује се: то је решено, него може доћи за идућу седмицу, па да прегледамо те цене, и сравнићемо их са овогодњињим. (Чује се: ланске године биле су дрва скупља.)

Г. Председник. Да иђемо даље:

Као што знате ми смо изабрали комисију, која ће прегледати планове, које је израдио г. Чађевић пре него што се пошљу г. министру на одобрење. У тој комисији су г. Антоновић и г. Миша Марковић. Од њих двојице један је махом на путу или у комисијама. Г. Чађевић би желео да узмемо још двојицу, који ће допунити ту комисију. Ја мислим да је ово добро, и да ће рад брже ићи. (Чује се: знаста треба: да наберемо још двојицу.)

Г. Чађевић предлаже ову двојицу: г. Милоша Дамњановића и г. Хранкача, у осталом то је ствар одбора.

Г. Милојко Кандић. Некако изгледа чудновато да нам г. Чађевић предлаже. (Одобравање.)

Г. Председник. Па ето ја предлажем ову двојицу. Дакле хоћете ли г. Милоша Дамњановића.

Г. Стеван Добриловић. Незгодно је да га узмемо за то, што га је први г. Чађевић означао. Да узмемо г. Ј. Јовановића.

Г. Милутин Марковић. Ми треба да знамо какве је прсте свесер. (Чује се: да узмемо г. Дамњановића и г. Ј. Јовановића.)

Г. В. Дучић. Како би било да узмемо г. Вуру Ђочића?

Г. Чађевић. Он је био противан моме раду и једнако је бушио против мене и он ће да тражи дану у јавету

а над је тражи, он ће је увек и наћи. За то молим вас по мојте пошти бирати

Г. *Председник*. Господе, ја мислим, да не треба стриктовати; то су дуги стручњаци, а поред г. Мише Марковића и г. Андонијевића ми бирамо још двојицу као допуњу (Чује се: да узмемо г. Дамјановића.)

Далје пристајете ли, господа, да узмемо г. Милоша Дамјановића? (Пристајете?)

Кога мислите још другог?

Г. *Стева Добривојевић*. Ја мислим да узмемо г. Јоку Јовановића, који је одличан инжењер наш.

Г. *Председник*. Пристајете ли, господа, да умолимо и г. Јоку Јовановића да уђе у ову комисију? (Пристајете.)

У спези с овим решењем, ја бих изнео један предлог, и желим да чујем вашу оцену.

Ја мислим да тим стручњацима, члановима комисије, треба да одредимо неку дијурну, над имају рад (Чује се: нема сумње.) У тој комисији имамо и 4 одборника. Ја мислим да г.г. одборници треба да раде то бесплатно по својој дужности, а уверен сам да ти одборници, као нестручни људи неће имати толиког посла колико стручњаци у овој комисији. Посао стручњака ће бити: да позову извеште, да објављују разна писма и т. д.

Г. *Васа Дучић*. Ја сам за то, да се да свима члановима. Кад и одборници с њима заједно врше дужност онда треба и њима дати, а не да они иду као наплату.

Г. *Председник*. Господа одборници као нестручни људи у овоме раду неће имати толиког посла као стручњаци. Сем тога било би чудовално да у једној комисији одређујемо награду одборницима, а стручњацима у овој комисији, немају дужности да нам помогну, и могу се одвојити од одборника у тој комисији. Ако би се одредили дијурна тим одборницима, који су у тој комисији, онда би требало у свакој комисији одређивати дијурну где су одборници изложени великом послу, као на пр. члановима комисије за издавање тапција, и кад њима висио дази награду, не треба ни онде.

Г. *В. Дучић*. Ако има одборника инжењера, онда да одредимо њих и да не плаћамо дијурну, на пр. да узмемо г. Мих. Кретића. (Чује се: он не може да се прими због свог великог посла.)

Г. *Председник*. Господе, ја мислим да ће сваки састав тих стручњака бити плодан, и да ће они заслужити награду, коју ми бисмо одредили; они ће бити окупирани са више саката рада, мораће истражити, док они други чланови — одборници само ће своје мишљење дати.

Г. *Димитрије Наумовић*. Треба им одсекмо дати.

Г. *Председник*. То не може да буде. Г. Чађевић није покушао извеште. Комисија ће имати да повуче и извеште. Сад ми имамо позлачене извеште у појединим случајима. Тај ће посао комисије трајати може бити више година јер комисија не може сад одмах то завршити.

Г. *Димитрије Наумовић*. Молим вас господа, је ли по уговору обавезан госн. Чађевић да повуче извеште.

Г. *Председник*. То је дужност његова, али како ће та комисија издати да оцена извеште, то је г. Чађевић мишљење, да би посао био краћи ако би се он најпре с' ко-

мисијом споразумео о извеште на је посла — по свој разуму — пошљачио. Ја држим да његово мишљење има право.

Да се вратимо сад на питање награде стручњим члановима комисије. Ја држим, да треба да им се да.

Г. *Стева Добривојевић*. И ја сам за то.

Г. *В. Дучић*. Па јесте ли ви тачно с тим, које ли сви чланови комисије добију награду.

Кад ли кажете да су нестручњаци, онда на што ће тамо.

Г. *Председник*. Молим вас г. Дучићу не мојте увести за прекор; они су инжењери, разумеју ту ствар боље оценили с техничке стране, но што ће бити напир и један од нас.

Г. *Васа Дучић*. Онда ја мислим да саму инжењери раде.

Г. *Председник*. Одборници су потребни да оцене другу страну, страну опште, која би се чинила појединцима извештејима.

Г. *В. Дучић*. Пошто ће то долазити пред одбор. тамо би само дангубили.

Г. *Председник*. То је питање решено, а ову ствар стављам на гласање. Мисли ли господа, да наградимо стручњацима, која ће прегледати планове. (Чује се: нема нас довољно на броју за решавање те ствари.)

Заста, господа, како нас нема довољан број, то да је изнесем за пунају седницу. (Тако је.) А избор комисије остаје? (Остаје.)

Молим вас, хоћете ли да прегледамо правила за љубре. Она су кратка, била су толико пута на дневном реду, ни никакво не може да дође до резултата. (Чује се: не можемо, кад нема довољан број.) Ако ћете обекати да ћете доћи у суботу, онда да оставимо. (Доћи ћемо. Заста, то спешно, по обиму су правила мала, али уверен сам да ће то питање изазвати велику дебату, пошто је комисија из неке неке погледу, што се тиче начина, како ће се осушати комисионару, наплата, и за то да оставимо ову ствар за идућу седницу.)

Сад имамо, господа, један предлог од нашег контролора на кантару.

Наш контролор на кантарима г. Јован Поповић предлаже да за ову сезону, кад је велики промет са шљавина и храном на малој пјачица ваљано општина невољно амала, која ће шљавице и брашно превозити, за које ће општина исплаћивати извесну малу так. у при мерењу шљавина, брашна и т. д. Да вам прочитам његов предлог: (Чита.)

Далје плаћаће се амалима 2 п. див. од прака.

Овима ће се учинати велики олакшања при самом мерењу.

Г. *Ј. Милошевић*. Како је то сад било без њих. (Чује се: општина нема никакве користи, а чини се олакшања трговцима; општина ће исплаћивати те две праке за амале.) На добро, смисли ли ми то да исплаћујемо? (Чује се: смисли.)

Г. *Милутин Марковић*. Овде се амали узимају за улогу, а не за мерење, а услуга се свагда мора исплаћивати.

Г. *Мајор Јанков*. Далје, за пет дака плаћаће се 10

пара, а то није много, а друго ово ће бити кориено за селаве и неће га моћи глобити (Одобравање.)

Г. Председник. Дакле, одобравате ли госпо. о, овај предлог? (Одобравање.)

Сад имамо једну другу ствар.

Прошле године чињен је пример имања пон. Радичевића, и тада је нађено, да је заузето и нешто општинског имања. Погледавши општинског изиђаја одузето му је што је било општинско. Међу тим, кад се образовала маса, онет је пример чињен, и наш имен напизао је, да се не слаже с тајним простор Радичевићевог имања и напиза, да је заузето и општинско имање. Скоро није заузето, а кад је заузето, то се не може одредити, али допозно је то, да имање пон. Радичевића иде до јарка, докле је и пре нађено да се пружа.

Сад, госпо. да се не би узгаило у спор, — тешко је доказати, колико је заузето и с које стране — мишљења је наш адвокат а и ја, да ми не узгаило у парницу, него нека буде онако, као што је и пређе нађено.

Г. Ст. Добривојевић. Па колико је заузето општинског имања?

Г. Председник. Само 12 квадратних хвати. (Чује се: то није много.) Ја мислим да не треба да тражимо и за то, што се то имање продаје у корист општине. Дакле нека остане по старом мерењу и споразуму. Усађајте ли? (Усађајмо.)

Г. Васа Дучић. Ја сам противан да се да и 1 с. м. земљишта, него само онолико, на колико гласи тапја.

Г. Стеван Добривојевић. Ми не дијелимо ништа.

Г. Г. Председник. Дакле, само је г. Дучић противан.

Ви знате госпо. да смо одредили једну комисију која ће да изађе и да види оно место, на коме је тражио Јован Ђуковић да подигне козару. Комисија је поднела свој извештај: (Чита.)

Комисија је дакле мишљења, да може Ђуковић подићи козару.

Г. Васа Дучић. Ја сам противан, што је близу тога места пијаћа вода, и вода би била оуужена, али дозвољено подизање ове козаре:

Г. Манојло Кичић. Ако је замета близу вода, као што каже г. Дучић, онда ће бити окружена, и не треба да одобримо то подизање козаре.

Г. Никола Нико. Место је више од 500 хвати узгадено.

Г. Ст. Добривојевић. Знате ли ви као члан комисије ове белге. (Кика: не знам.) Према тим белгама треба ту ствар решити. Он не треба подизањем козаре да прави штету овим становницима.

Г. Председник. Усађајте ли госпо. мишљење комисије, које гласи да се одобрим?

Г. В. Дучић. Што се мене тиче, ја сам противан из разлога, што је то место близу кућа и близу воде, на ње грађани остати без чисте воде. Мени је врло добро познато то место: ту је вода чубура, којом се служи велика велика парожа. (Чује се: да се одбаца.)

Г. Председник. Дакле, госпо. одобравате ли мишљење комисије? (Не одобравамо.)

Свештество напизушке цркве предлаже одбору извесна лица за турске цркве с. Марка за једну годину: (Чита.) Чује се: оставите за једну седницу.)

Г. Стеван Добривојевић. Не треба они да нам кандидују турске, по ми да их кандидујемо.

Г. Председник. Сад имамо једну жалбу еснафа пенарског, што је цена лебу спутана: (Чита.)

Ја мислим, да су они унели ову жалбу за то, што су се бојали да још и даље не смањимо цену лебу. Можемо прено ове жалбе прећи на дневни ред, јер је бранско је-стинује, него што смо узели за мерило при оцењивању таксе лебарне.

Пристајете ли дакле, да пређемо на дневни ред? (Пристајемо.)

Хћете ли да нам прочитам извештај г. Чељенића. (Чује се: нећемо.) Истина је нешто мало дужи, али ми га морамо прочитати. (Чује се: оставите га за пунију седницу.)

И ја мислим да оставимо за пунију седницу: нас нема више на окупу него 10. Дакле остављам ову ствар за једну седницу, на којој ћу изнети још и жалбу г. Тудановића и правила о ђубрету.

Молим вас госпо. да смо држали лицитацију за набавку шлука за крагујевачки друм. По мом мишљењу та лицитација лицитација изашла је врло скуна — 680 дина. Истина, шлунак се има да превлачи мало даље, али ипак ја држим да је несправно скупљ прена ономе који смо добили на клез Милошеву улицу. (Чује се: зајаста скупо.)

Г. Стеван Добривојевић. Колико је било лицитаната?

Г. Председник. Био је само четри. Ја бих рекао, да је ово све једна компанија. (Чује се: то је скупо пре-скупо.)

Г. Н. Ђики. Кад је реч о шлуку, имам две-три речи да кажем. Ја сам пролазио једнога дана кнез Милошем узлицом, на сам видео да у шлуку, који је тамо стоварен, скоро половину земље има. Не знам да ли вам је јављено.

Г. Председник. Ја сам га учинио напизивим и казао му да ће комисија прегледати тај шлунак и да га не ћемо прихватити, ако није по условима.

Дакле, молим вас, хоћете ли да држимо на ново лицитацију? (Одобравамо.)

Молим вас, госпо. да чујете још неколико уверења о владају и имовној стању за крпине, и уверења која имамо да дамо сиротним ђацима за благодејање. (Одбор је дао своје оцене.)

Састанак је трајао до 7¹/₂ часова у вече.

ПРОТОКОЛ

запредног састанка 20 децембра 1886 год.

Били: председник М. М. Богачевић; члан суда Ј. М. Јанковић; одборници и заменици: г. г. Ј. Дабар, Н. Д. Кики, В. Д. Стојановић, М. Степановић, М. Степановић, К. Привограц, С. Станковић, Ст. Јосифовић; Ст. Добривојевић, А. Ђ. Кумануди, К. Петровић, Миз. Вељко-

аћ, Д. Ђ. Миловаковић, В. Дукић, Дим. Наумовић и А. Богатићевић.

Бр. 224.

Г. Председник Милан Стојановић, који је био значајнији и у рату убојеним се на југу вид, моли да му се узме нова помоћ бар докле се не излечи.

После међусобног споразума г. г. одборника —

решено:

да му се даје недељно по 4 динара (16 месечно) до месеца маја 1887.

Бр. 225.

Г. Председник износи молбу Савке Радовићке за повећање издржава, преко које је одбор

претпао:

на дневни ред.

Бр. 226.

Г. Председник саопштава да је г. министар војни одобрио реализацију молбе овога, на молбу општине по одлуци одборној; узглед чега

одлучено:

да председништво позове цео одбор 22-ог окт. мес. те да се изврши никада још једна реализација написаних молба према добијеном одобрењу.

Против ове реализације били г. Сергеје Станковић, В. Дукић и М. Степановић из разлога што налазе да се један исти посао не може и не треба и по други пут да ради ако је први пут свршен у озбиљност, коју је тражио.

Бр. 227.

Г. Председник Галина санитарска комисија извешава са 4-ог састаја чини општинама најбољом да се она мора да састара да сиротиња добије начина да се боље и јестинаје издржава а у исто време и да се постара да она редовно ради и сиротиња у опште, који насе у стању да држе и плаћају стајан став, налази склоништа у јавним кућама, за њима се осећа потреба у велику и које су потребне поред осталога и за то да би ти редовни становиштва боравили у домовима у којима би се одржавала што већа чистоћа.

Г. Власт Дукић окреће пажњу одбора на то да општина нема средстава и начина да за ове потребе узима иницијативу. Сиротиња, која борави у Београду, мора да буде бржа и државна; а докле ова бар не потпомогне општини, докле се ништа неће моћи учинити.

Г. К. Петровић позива да одбор зем. потребе да доноси дефинитивно решење данас, пошто ствар тражи да се обави претстудира. Али како се може у напред тврдити да домета недостају општини средства за остварење ових потреба још данас када их нема ни за друге много важније и пречије потребе, потребе од знања не само по поједине редове него и по целокупно становништво — био би мишљена да се ресерват комисије прими и знању и остварењу предлога приступити чим се добије могућност.

Усвајајући једногласно ово гледиште г. Петровића одбор

прима

и знању ресерват комисије и упућује га председништву да га има у виду и у ме у поступак над се узме могућност остварења.

Бр. 228.

Г. Председник износи молбу г. Станка Станојевића општинскога рачунара, да му се одобри одсуство од дужности 30 дана ради лечења, и на ту цео из општине касе поплаћу 120 динара тако да их исплати месечним ратама од 30 динара.

После дужег договарања г. г. одборника о томе: би ли се могло помоћи могућу и учинити позитивна ради изражене потребе — би наложено да би се зајам из општине касе, као и сваки други издатак, могао учинити само после одобрења више власти; на према томе

одлучено:

да се г. Станку Станојевићу рачуноводственом зајам наво га тражи али само тако ако претходно то и г. министар финансије одобри.

Бр. 229.

Г. Председник Комисија, коју сте изабрали прошлог састаја да проучи пројекат будуће општине за наступацију 1887, који је пројекат суд поднео и објаснио са опшним ресерватом — свршила је свој задатак и својим извештајем:

Комисија којој је одлуком одбора од 18. тек. мес. СБР. 13.550 поверено да изврши преглед буџетског пројекта, свршила је свој посао на састају 19-ог овог мес. и има част поднети овај извештај:

Пројект будуће предат је комисији опшним ресерватом општ. суда који се овде прилаже, и у коме је у сравњењу са буџетом прошле године наведено садржање пројекта овогodiшњег, заједно са побудима и разлозима из којих се будуће опшнице унапреду или повећавају.

Устврста се по проучењу ресервата у процену буџетског пројекта, комисија се дало учини да је за прошлу годину добијено 82.00 динара прихода по што је било предвиђено буџетом; а наво резултат буџета измичуће служи за базис буџета наступације године, овогodiшњи буџет уравнишен је са 82.00 динара, која је сумма распоређена сразмерно на повећање позиција буџета расхода.

Комисија је у главном усвојила пројект буџета за ову 1887. год. Одступање је само на ове четири места.

а) *У трошкове калдрме*, у партоји на свакојкој грађевине општине, предлажено је пројектом 60.000 динара а комисија је додала 10.000 динара више, тим пре, што је на тој позицији прошле године уштеђено 54.000 јер је од добрих 60.000 утрошено свега 6000 динара.

б) *Партоји за одржање и унапређење паркова*: додато 2000 динара, више а у пројекту је суд био ставио 3000. Комисија није смела изгубити из вида дужност одбора у овоме погледу те је са друге стране откинула 2000 динара и том сумом повећала предат, која је и поред тога недоплати да се може што више учинити за развитак парковских паркова и адрално становништва.

в) *Друге ствари*, који се има поставити, наведено да прва плата не може да буде мања од 3000 динара.

се жели да добије ваљан пандат, па је за то место 2000 судом предвиђених узето 3000 динара.

г.) Руководиоци се побудом да се заслужним органима општинске службе којим вије подавана повишавана плата, који су слабије зарађени и који ревностни и савесним радом награду заслужују, општински је суд предложио један број персонала за унапређење.

Да би могла са своје стране оценити у колико је овај корак нуждан, комисија је изразила мишљење председништва о персоналу општинске службе, па је према познатој ревности и заслужности неке пољнице одобрила, као што су предложене а друге умањила, изоставила или увећала према нахођењу.

За унапређење слабије зарађених органа дво је могућност само поводом резултат прошлогодишњег буџета.

Но при регулисању пољнице комисија вије изгубила из вида то је унапређење персонал извела у размери целокупног буџета.

Овим пак познатија је готовост општинске управе да се ревностна служба призна а бољом наградом оими, која су је заслужила, даде прилика да то признање остане. У сталом општинском служби треба увек да је боље плаћена од оних у којима су са положајем сковаца и извесна права са другим користима.

Сврши овако посао, комисија је нашла да се пројект буџета по изменама, које су препоручене општинском суду, може прихватити, па за то предлаже општинском одбору да прегледа пројект прими за буџет ове год. Но на завршетку комисија сматра за дужност констатирати да је по ресерату општинског суда и будућу прошле године не само добијено више прихода за 81.000 што је поменуто, већ су уштеђене знатне суме по партијама расхода.

Сума тих уштеда као и виших прихода, послужаће за покривање издатака о оими одукама општинског одбора, за прошле године, за које је решено да надну на терет целокупног буџета, у колико би поједине партије биле испричане.

Но о рачунима прошле године изаше се одбору засебан преглед ради приписаног одобрења, па ће се онда видети детаљније шта се ствари.

Буџет ће важити од 1. новембра 1886 год.

20. Децембра 1886 год.

Београд

чланови комисије

К. Црногорац

Ст. Добровић

В. Д. Стојановић

А. В. Кумуча

К. Петровић

Г. *Акогг Црногорац*. Буџет, изготавио другова, израз је снаге, мерило моћи, којим општина располаже. То је економска истина, економски закон! Која општина зна и уме: да поједине силе, — што сумарно чине израз снаге — разреди тако, да те поједине силе својом величином стоје у приближној рачуничкој размери — онда је та општина срећна и праведна, а благодарност јој је ре-

ауатат поверења свију сталежа, свију појединих сила, које ту општини чине.

Ја писам овога момента у положају да знам на памет прошлогодишњи буџет преставио, али пратећи рад представништва онда када у њему као члан писам седео, знам да су нам старији другови оставили у аманет много богате и плодне пројекте, да их ми завршимо. А ми један посао наш није могуће остварити, без жртава, без новчаних средстава изричито. Па с тога само и ја у уверењу сам, и сва ви то надзирате да нам је нужно рационално распоређивати приходе општинске на остваривање њених великих а немоглих послова и потреба. Око тих великих задатака, којима треба енергично, савесно и на задовољство свакога члана општине претупати — ваља нам се најпачење да алузимо — али опет увек мудро предлажујући да сави општинске пара коју узасмо донесе оне правдне плаћове, које има права да отенује сваки од нас — сви чланови општине.

С овог гледишта комисија за одену будућег пројекта и приступила је послу а тим та начелом и свршила. Нема сумње а поред тога, могло би се рећи да буџет можда и није толико и тако уређен, како би требало; али ми ћемо, као и до сада одобравати сваки издатак општинске благачне по свакој партији: буџета, па ће нам увек бити могуће да контролишемо буџет а старамо се да се он употребљује на истинске потребе.

Комисија у ресерату који сте изводили саслушати обележила је укратко своје гледиште; а ја сматрам да потребно да поменем још то да сам тражио да ми се објасни како а начин а оправдава да буџет персонал општерено јаче од наших преходника; и г. председник био је тако добар да комисију упозна разлозима која су га руководили да предложи повишице плата оим органима за које је нашао да их заслужују. Делећи те његове разлоге, ми смо и нашли за потребно да пројект суда и у томе погледу одобримо носе незнатних измена код појединих органа.

Да завршим.

Воља да персоналу, кји награде заслужује, по могуће колико се може, побољшањем плате — ми смо могли учинити тек пошто па је фангички показано да је буџет не само унапређен већим приходима а она тва број хиљада динара, него је по многим партијама а у знатним размерама за прошлу годину а уштеђено; а међутим повишице ове изведене су размерно.

Толико сам изложио за потребно да данас о буџету речем!

Г. *Јован Дилбер* слаже се са гледиштем комисије и њенога члана Г. Црногораца и усађајући то за одлуку одборку, предлаже да се ресерат суда и комисије о буџету, са овим заједно, предаду јавности.

Г. *Димит. Миловановић* држи да није за одлуку довољан број чланова за решавање, јер нема 21 члан.

Г. *К. Петровић* не слаже се са г. Миловановићем с тога што је на дневном реду предмет, који је већ једном излазио пред одбор, када је и комисија изабрала и а да по томе то није нов предмет, за чије ба решење требало 21, него само 11, као што одређује чл. 71. општ. закона.

Г. Дим. Миловиновић остаје при својој мишљењу да је данас буџет фактички први пут изашао пред одбор и да по томе треба 21 члан да дође па да се он пуноважно реши; јер први пут само је изабрана комисија да га протудира а није ни једна више реч пала о самом предмету.

Г. Стеван Добровијевић на страни је г. Петропања, дакле да је буџет данас по други пут изнешен, и по што је два пута долазио на дневни ред, наводи да се може приступити решењу, па зато предлаже да се најпре на часно одлучи то питање, о коме се води реч.

Срп. Станковић одобрила потпуно и реферат а пројекат буџета и како се не слаже са г. Миловиновићем да је на дневном реду нов предмет, није да се одмах приступи одлуци: усађали се предлози буџет или не.

Г. Председник изјављује да не може доустити да се гласа о томе може ли се буџет у данашњој седници и без 21 члана решити, јер на случај негативно одлуке, морала би настати сва досадња рађања одборског извешаја у којима није било на окупу по 21 члан. Међу тим обраћа пажњу одбора на то да и пословник и закон јасно опредељују шта је стари предмет кад више: онaj предмет, који је био већ једном раније на дневном реду, може да се пуноважно реши и са уређајном одборника. Дакле члан и онда није нужан већи број пада је предмет само био на данашњем реду, (ушесан у двесте старе седнице), па макар у тој седници не била ни реч о њему.

Г. Васа Дучић пристаје да се решење буџета одложи за пунају седницу.

По њему сем г. г. Миловиновића и Дучића нико од г. г. одборника није био мишљен да се буџет не може данас да реши и ако је био једном на дневном реду — г. председник је ставио на гласачко питање; одобрала ли одбор, по реферату комисије, поднесени пројекат за буџет општине 1886/7 године, и како се нико није јавио као противан, огласио је да је одбор једногласно

ОДОБРИО:

поднесени му пројекат за буџет општине ове 1887 године, рачунају његову важност од 1-ог новембра ове 1886 те године.

Насуу гласали: г. Д. Миловиновић (отисао раније) и г. В. Дучић

Сем ове одлуке, одбор је изјавио жељу, да г. председник и-ради на томе да се што пре оконча рађања по решеној одлуци и тај персонал или редуцира или употреби на друге послове, пошто је пореза прешла у државне руке, те општина нема потребе да и даље задржи исти персонал; даље, да се са свих одборникама шаље бесplatно општински лист; и најзад да се нова места: чувари путева одмах поуне и уздег што је нужно како би та чувари почели водити нужан надзор над насипима, спрема ваги њихово изварање, као и оправдавати све стипије штеће ле које није пуно тржити нарочито предузимача.

Бр. 230.

Своштинена акта, којима се траже уверења о издавању, имовном и задружном стању *Никола Војновића и Павла Заравковића*, и одбор је по саслушању акта

ИЗЈАВЉО:

да не познаје ни једно од ових два лица.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(паркином „Солѣ“) у)

Петроград 27 августа 1887 год.

Источна крига

Као што сам вам у последњем писму наведено, да ће се заплет руско-бугарски изменути, он се протеже и отежава. У овоме часу, није више борба између цара и Кобурга; она је између цара и султана. (Колина Гирсова показује се врло дута на Турску, која би могла добро платити за свога бунтовног вазала. Потврђује се да је руска дипломатија у Цариграду уверена што се султан немеша у бугарске ствари. Исто тако извезана машта која је Гирсу дуго мила била да падима послушно извршује само руске жеље. Верна својој традиционалној лешости Турска оклева. Глава према претњама као и према молбама оставља Буг-реку својој судбини. „Восеорски бол-сник“ жељи да па миру умре. О овоме потпуно источном фатализму не води рачуна Гире. Нашим дипломатама и нашим министрима који сматрају испод достојанства да се мери са овим малим, народом без прошлости. без законаког бића било би право да их Султан прогута као њихов буквални владалац. Они су већ покушавали има томе две године да га укроте интервенцијом Срба; али су Срби били потучени и одбављени са губитком. Затим су Турску молили да на медан изађе. Ова одбија ову опасну почео, и и можда врло наметно одриче се позива да брани јавно европско право.

Претње Турској.

Решење источног питања још један пут излази на дневни ред. Дипломатски рад петроградског кабинета, одпочет са дреком наслој је. Хтеза нехтеза Русија мора да приступи војеној окупацији полуострва. Јер неверујте да ће Русија одступити. Овде никад нису силније ирали Бугаре и Кобурга као данас. Али место вазалу окрећу се султату. И публика и новине кору Турску што се везала Евглеске. Полуслужбене петроградске новине, ни кад се нису тако отворено изјасниле да чвор бугарског питања не лежи у Софији већ у Цариграду и да се одговорност за перед нерабоши Кобургу већ Султату. Бугари већ Гирсов лист, лукавији од свога гесе коме су се предали умићују да ће његово владање бити краткога века, и с тога им негоди да изађу опасности себе и своју будућ-

Овове броју сљедује додатак

ност... Али Турска извесно учинила би хрљиво да се само позива на права коју по уговорима има и да остави кнеза Фердинанда на миру да влада који нема никаквог законског ослонца, пошто му је јавила да га непријатеље за бугарског кнеза. Иницијатива (првенствено право) припада порти да предузме мере и да учини крај овоме стању. На њој је да реши или ће да узме на се одговорност за последице или ће да их се одрекне.

Вански рат.

Овоме ко познаје обично примерени, мудри и лукави језик руске званичне штампе, овај чланак значи праву објаву рата. Истина је да до тога још није дошао. Али се може од данас тврдити да је питање бугарско постало питање турско руско. Одлучно се или не Кобуршки кнез на скоро одступање, као што од јуче кружи невероватна вест, ипак будите уверени да је близу ново цепање Турске. Визмарку је у највишем интересу да руску војску баци из Цариграда а он ће ју пре бацили него ли што то мисле у Паризу.

Руска неутралност.

Данас поможеш наговорити Французима да се варају о руском савезу, као што су се дуго варали о енглеском. На случај скорога запета са Немачком перачунајте на потпору Русије. Истина да Русија има грдну силу али је ова неће употребити на вашу службу. Русија се још једанпут била узхватила у источној клоци. У њој се омет, зачас може паћи нека буде истинскога савеза између Аустрије, Енглеске, Турске и Бугарске. Ове су силе сасвим довољне не да победе али да обезбаве Русију.

Непријатељство према Француској.

У осталом Визмарк је предузео добре мере. Ма шта било, он може рачунати на благонаклону неутралност Русије, рашта му се сви државници на успеху даје. Француско-руски савез био је дуго могућ, доглед је живео цар Александар II и кнез Горчаков. Ма сад су се времена изменила. Место симпатије према Француској, заступило је неповољно решење и непријатељство. Новине једнако подсећају, на пута сећања, на пожар Москве и бомбардање Севастопоља. Званична Русија презриво прима француске љубазности. Мисле да су непобедни; неосећају никакву потребу да ступе у савез са Француском, и то јој сурово показују.

Оригинални погледи сави.

Видите, за доказ, утешу само једну сензацију у

брошуру дело кнеза Никола Галициана, који је ове недеље изашла у Петрограду и коју ћете виђети по свима изложима наших књижара. Ова брошура које је писац члан најпознатије петроградске аристократије, изводи врло јасно право мишљење руских конзервативаца т. ј. партије двора, о француској и французима.

Писац је имао чудну намеру да даде својој брошури вид писма „Фигаро“ као одговор на чланак: „Катковљева теорија“.

Овај је чланак само пријатан, молим вас да у то верујете. Њега је писао сумњив Француз, који се разбацивао пушљим фразама и често са врло грубим ортографичким погрешкама. Ми се нећемо дотакли ових трица, да писац некорично горко французе, што не познају руски језик, а то је до душе истина. — Али и ако је облик жалостан, и ако је стил надувен ипак писац сваком приликом показује лопе услављане да се покаже духовит. И ако простачки изрази кинте и доказују јаку наклоност за необрађени и послонички парезки језик, ипак је садржава овога прогласа врло поучна. Она нам јасно одјерва осећаје мрзости које гаји дворска партија према Француској.

Галицини и „Фигаро“.

Кнез Галицини почиње из основа да напада француску пресу, коју у његовим очима једино заступа „Фигаро“. Чланак посвећен Каткову у овим новинама задахнут је вели осећајем српбе и распадљивости.

Овај чланак по кнезу садржи гомилу глупости, хрпу граматичких погрешака, најпросторија сокак-лакрдија, добар за бузевареке протуве.

Као што видите да кнез нештеди противника, и кад нема адраних разлога он се размеће бомбастичким речима. Али одкуд потиче ова српба? Ево откуд:

„Ови људи“.

Француски новинар, рекао би рад је да докаже да је Катков некад постојало поносито према великој аристократској руској господи и рекао би говоречи о њима „ови људи“. — Поступак сасвим уместан, али се кнезу Галицину то недопада.

„То је сушта лаж“ виче простодушно, и то у два миха; „то је само претерана лакрија“ мало даље вели. То је цело његово опроругавање. Ми излазимо да она мало доказује.

Искрено признание.

Али писац одмах почиње да претреса питање мало мање детињасто. Фигаро је писао да је Кат-

кон симпатисао за време њених несрећа т. ј. 1870. „Ето дадна, то је... Ето једне! викне кнез Галицији. Пишете ли ви за слепо и глуво? За глунаке и звекане? Не господо, добу грозних дана перо Катковљено није никад било пријатељ Француске. У то доба пре су наше симпатије биле за Немачку, ми смо антипатисали царству. Ми нисмо имали снаг за пораз на Седану, нити смо очајавали при предаји Меца, нити смо уздицали при осоди Париза.“ А од куд то непријатељство? Писац за то наводи ове разлоге: „Севастопољски пораз, француске симпатије за за тако зване полске мученике“ (историјска усмена на коју ни један руски историк не би требао да подсећа); за тим француске сипетке од 1863 и најзад мало часан мир који је Француска 1871 потписала.

При свем том, сад Руси мало мање презиру Француску вели кнез, Али за што? „Зато, што се француска подигла (sic), зато, што је радила на обнављању своје снаге пред светом... Има две године како се Руси и Французи тако стезу за руке, да им кости пуцају... (sic) Новинарски догађаји и околности спојили су нас против заједничког непријатеља...“ Ви познате тога гвозденог човека са три даке на глави што седи у Берлину... Ту комбинацију и побуде диктирало је Каткову само његово патриотичко и куражно расположење а никако његове симпатије и нежност према Француској, које се у осталом не би ни примило код нас на нивелу месту.

Писац остаје једнако на томе, и то нам четири или пет пута понавља да нема места питању о народној или личној симпатији Руса и Француза и да су Катковљеве симпатије према Француској биле увек у истом јавоту са симпатијама руске публике т. ј. никакве.

Тужбе на Француску.

Е сад до кога је кривица што су се те симпатије оладиле? Наравно до Француза вели кнез Галицији.

„Наша су вам врата увек била отворена, више него икаквом другом народу. Французи су примали са раширеним рукама свукуд, брижљиво чувани, заштићени, омиљени са највећом слободом (?) и с' погледом на веру и с' погледом на јавни живот. Ваш је језик био привилегованог руског друштва. Ми смо много чинили за Французе, и време је посведочило да смо чинили и сувише...“

Није лепо од француза, долазали су код нас без кршене паре, само с' добром порцијом лажи, а

вратили су се у Француску, пошто су провели доста срећних благих дана, као богати пензионери, и ни чући на неправде Руса и Русије!... Ни један од тих Француза не научи на речи од нашега језика. И свима ваша азбука чини вам се тежа од Кинеске... Истом од јуче почели сте да уважавате дела Достојевског и Толстоја: па и то чините тоном благодатних протекција!..“

Могло би се кнезу овако одговорити: што Француска тек од скора цени талент Достојевског то је стога што га је и сама Русија мало ценила и што је њена влада бацала даровитог романтичара више година на дно сибирских рудокopa. А што се тиче Толстоја, сложите те се са нама да би га било тешко читати пре но што је преводен, а преводен је тек јуче.

Ко нема право.

Велика је погрешка у непризнателности Француза вели кнез Галицији. „То је камење ах! које сте нам за наш хлеб бацали; јер је Рус добар, добар као леб кога пружа.“ Овде кнез има право. Русији је хлеб изредан. „Срдчаност и наклоност слаба; то се датира од 1855.“ Не мој кнеже! то се датира од 1870, јер побеђени увек су криви; а Француска је била побеђена.

По томе кнежевски писац пребације Француску за њене грешке, за њене револуције и њену неморал. Зар Русија није грешела? Бугарска нека нам одговори. Што се револуције тиче, прекор је уместан; ма зар је Русија заборавила, да је за ових десет година права отаџбина царевилациа? Најзад што се неморалности тиче, било би лако одговорити. Али, недирати то деликатно питање.

Закључак.

На кратко, гласне демонстрације Француске у поглед покојном Каткову, нису могле тронути кнеза Галицију.

Закључак овога дела своди се у кратко на ове четири тачке:

1. „Симпатични односи између Русије и Француске знатино су онали за тридесет година.“
2. „Идеја савеза са Француском није никад основана на узајним симпатијама.“
3. „Катков је дело мишљење доброћудне Русије о садашњој Француској.“
4. „Ово мишљење није ни мало повољно.“

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

— Од 1 септембра дају се из Београда за Земун и обратно на крај. уг. државним железницама карте за одлазак и повратак, које важе два дана, за II и III класу под следећим ценама:

II класа 56 крајдара, III класа 38 крајдара (II кл. не пуни 1½ дна, III кл. не пуни 1 дна).

Ивања је из штампе књига :

СПОЉАШЊИ ОДНОШАЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГА ВРЕМЕНА

ДРУГА КЊИГА

1860—1868

НАПИСАО

ЈОВ. РИСТИЋ.

У БЕОГРАДУ У ШТАМПУЈЕЊИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ 1867.

Књига износи 38 штампаних таблица у 8-ци. Цена је књизи три и по динара.

Садржина: I. Ново доба 1860—1862. II. Бомбардање Београда 1862. III. Конференција у Кампању. IV. Србија и
Порта после бомбардања Београда 1862—1864. V. Извршење канлишког протокола. VI. Мали Зворњак. VII. Србија и
Румунија. VIII. Србија усамљена. IX. Први дипломатски покушај Србије, да ослободи градове. X. Утицај аустро-пру-
ског рата на балканско полуострво. XI. Србија и Грци. XII. Србија захтева градове. XIII. Преговори између Русије
и Француске о судбини балканског полуострва. XIV. Предаја градова.

Књига се ова може добити у књижарници Петра Ђурића.

Нова књига и може се добити :

У КЊИЖАРИ ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА У БЕОГРАДУ

ДУШАНА ВАЛОЖИЋА У НИШУ

И СВИМА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

(КАРАЂОРЂЕ И МИЛОШ)

НАПИСАО

СЕН РЕНЕ-ТАЉАНДИЈЕ

ПРЕВЕО

Н. С. ЈОВАНОВИЋ — „АМЕРИКАНАЦ“

Од устанка на дахије 1804 до једренског мира 1830. На 12 ил 288 страна XVIII. Цена 2
динара; или 1. фор. а. ард. а на 5 књига 1 бесплатно

Ова књига обухвата исцрпнују Србију од устанка на дахије 1804, од
једренског мира 1830, и јесте рајлепши споменик који је ичије перо икада
јунаштву и мучеништву Орбином изрезало.

Писац је књиге чувени неучини француски Сен Рене Таљандије, човек,
који се, истина после славног Рајкеа за Србију заинтересовао, а пре њега
у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност
мањим благом обдарио.

Надати се, донета, да ће наш свет примити српски превод овог дра-
гоценог дела са оном топлотом са којом је она од вредног аутора „патљана
напорима, победама и падама српског народа“ посвећена.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАТЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАУТ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:
 1. дим. 6 дин.
 2. дим. 3
 3. дим. 0 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ДАЊУ
 ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. пара од врсте.
 Премаћу која садржи ругањем на општин
 ени суд и од корисног издација на уредници.
 УКУПНИ НЕ ПРАТАЈУ СЕ.
 Непоштом писма не примају се

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

Одбор општине београдске

12 Септембра 1887 год. у 6½ час. по подне

Визи: Председник општине г. Живко Карадиберовић, члан суда г. М. Кр. Петровић, одборници и заменици: г. г. Јов. Дизбер, Ник. Ђорђевић, Ст. Добровољски, Дим. Ђ. Милошевић, Панче Матић, Дим. Пауновић, В. Лукић, Ферд. Голубић, Милеја Антиновић, Ник. Ђ. Кики, К. Црногорац, Н. М. Води, Милош Симеовић и Свет. Јанковић.

По што је отворен састаanak, прочитано су најпре одлуке одбора из седница од 14. и 21. Аугуста и 2. Септембра, које је одбор усвојио, и за тим се прешло на дневни ред.

Г. Председник. На првом месту дневног реда, имамо питање о калдрми у згради Милошевој улазице. — Премаљујући ми дужност, мој поштовани предходник био је добар да изнесе и неке ствари, које он није био доспео да их одбору предложити, а међу које долази и ово питање дневног реда.

Ви ћете сви одобрити, господо, да је оправка теразије калдрме, више по обичају потреба, у толико преча, што је то главна улазица, којом се и то скоро сваког дана сви служимо. Главна би онда било решити: кога и како да се оправка. Да градимо сада од коцкама нову, недостају средства а није ни време. Да је оставимо даље, каква је, и то је немогуће. Било би онда без сумње најпогодније покривати је са вреће, од коцкама; али се на жалост то негда учинити што би требало мешати скоро сваки камен. Једино онда остаје да прерадим ову обичну, давашину калдру, на том приликом и да спустимо непунце средине, које немогућава пролази дајући кога а да једна не оду у оду.

Не би можда требало сада у јесен вршити овај посао, ма колико да је он прешао; али ја ћу вам у поверљивости показати који ме повод највећма упућује да са њиме не одлажем, на њу вас за то молим за одобрење: да могу (почев од Лондона) одмах наредити поправку ове калдрме на начин које с општинским инжењерима ваљем да најбољи и најјевтинији: (Постала поверљива). После поверљивости одбор једногласно одобрио предлог г. председника.

Г. Председник. Прва лијцитацја за закуп сазанских плацева држана је 20. авг. и од 8 плацева на 6 добивено 1336 дин. После лијцитацје г. П. Манојловић нудио је 1830 20 дин., колико и прошле године. Онда су понуђени лијцитацти шест плацева, да онда дају колико Манојловић Нису пристаја и на све наредили другу лијцитацју. На тој, 3. Септембра, за 3 плаца понуђено 295 дин. и други нису ни лијцитурали. Оваким резултатом одбор је био упућен да олакши председништво да оно учини како за најбоље није, то да се општин. интерес не окрне. Према томе ја сам најпре позвао Манојловића и понудио му да се прими закупна, како га је био узео, но он ми је рекао да не може с тога, што је стана, која се на сазанцама које, понуђува, те ће бити мање рада. За овим сам позвао лијцитање оних трију плацева и погодили се да за њих плате 500 динара, даље дупло више а један плац уступили са 170 динара К. Гиниљу. На тај начин добио смо 670 дин али имамо још 5 плацева на расположењу, да их дамо онама, који се ошче енергични јаве. (Одбор је једногласно одобрио и овај поступак председништва).

Сазанско право први пут, 19. Аугуста, плаћало је само 620 а прошле године добила 1153 динара; после лијцитацје је иста Манојловић понудио 720, Н. Тошић 800 а један други димор само више. Ви сте и лијцитацју и понуде одбацили. На другој лијцитацји добијено свега 700 дин. те сте и по томе предмети овластили председника да поступи како за најбоље није. Како ми је Манојловић показивао да се годишње сазанских коца прода од 8000 до 16 000 комада, понудио сам њему да нам осигура 800 динара, а колико буде више да нам доплати по броју коца плати. Он је на то пристао, те тако смо осигуран за нузду и ову, колико толико од лијцитацјоне суме већу, задржали то право у своје руке; а колико ће нам још прихода настати, то ћемо доплате видети. (Једногласно је одбор одобрио и овај поступак председништва, према својим ранијем овлашћењу).

Г. Председник. Прву лијцитацју за набавку дрва вије одбор усвојио. На другој лијцитацји нису хтели да лијцитурају што нисмо пристаја да дрва узмате на њиховим плацевима а ми да их после пренуцемо. Ја разумем њихов рачун, али нас се тичу општински интереси само. Врло је негодно да ми принамо дрва на њиховим плацевима, па да их сами прелазимо, јер ништа не смета да

се догоде злоупотреба, пошто поједина кола могу врло лако да залутају и до чије друге куће. Но пошто нама треба сагата 300 хвати ове године, можда ће по најбоље бити да сами, кад вода прене, купимо лиху — две (300 хвати) да истоваримо на нашем плацу, а одакле под контролом нарочитах спроводника, да их равесемо по школама и другим општинским локалитима. (Одбор је усвојио једногласно да се овако поступи с тим, да драг набави г. председник са двојцом г. г. одборника).

Г. Председник. Кад је државна прва лиценција за закуп права на цубок, није дошао био нико да лиценцира, тако исто ни на другој али је Јудин Хам понудио 12.000 дина свата. Трудно сам се да се уверим за што овај приход наплаћен на такву тешкоћу ове године, и један од лиценциранца рекао ми да узорак лежи у томе што се лекарским прегледом велики део цубока оглашава за неупотребљиве, неадекват, те се тиме запуца цубока питети. Узев објашњење од нашег маршенос лекара, ја сам удесио да он у будуће, при уништавању неупотребљивих делова штедљиво приступи, те кад се и пр само врхуни дисерција не би смели пустити, да не попиштава и целу дисерцију већ архове одсеца. Ако је у своме доиста делом разлог, са којег запуца није хтео лиценцирати, на трећој (лиценцији) већ ја мислим ваљда ће рачуна да понуде озбиљне цфере. У противном ми знате што ће нам остати да чинимо, те да обезбедимо ако не нећу оно бар цфтуру оног годишњег прихода. (Одбор је према гледишту г. председника одлучио да се причека за који дан на расписне трећа лиценција за закуп цубока

Г. Председник. Лиценција за лиферирање пазидривца и платна за брисање, држана је 27. августа. Платно остало на Петру Маџићу за 0.33 дина од јарде, а машини (туце за 0.47 дина) на синовица Шт. Воји. (Одбор одобрио ову лиценцију етим да вршећу првоступаје и по који одборник).

Г. Председник. Исправка возова на првој лиценцији остала на Јуришићу и Делићу за 2000 динара, а промате било 1200. По ова разлика изаћи отуд што је број возова повећан и увршћени и исправка степенца алата појарне чете, амао итд. Влада Миленковић после лиценције понудио 1900. Државна измећу њега и лиценцијата ужа лиценција и остала на председника на 1845. Сад нам износим ту лиценцију, да оцените можемо ли је усвојити или не. (Наша према броју возова да цена није велика, одбор је одобрио ову лиценцију).

Г. Председник. За чишћење пијаца и уговорених ширина, ове смо године плаћали 12.297 дина. Лиценција за идућу годину остала за (9463 дина) на Лазу Стањковићу

и Савли Табаковићима. Но како је после лиценције понудио г. М. Јовичић за 200 дина, нижу цфтуру, наређена ужа лиценција и остала на Јовичићу за 8829 дина. (Одбор је одобрио ову лиценцију једногласно)

Г. Председник. Ков коња остао на Влади Миленковићу за 138.75 дина годишње (Одбор одобрава и ову лиценцију).

Г. Председник. Још од годишњих лиценција за он потребе имамо лиценцију за лиферирање канцеларијских материјала. Остали су ратни артили надељени на наше левераната а уговорена предаја по мјесту.

(По саслушању протокола лиценције, одбор је једногласно одобрио лиценцију за набавку канцеларијског материјала, с тим да пријем поред им, помоћника, који буђе одређено, иште и два одборника. Председнику оставио, да иштеме те да се четне у којој скупије плаћене у толико бољег квалитета добијају.)

Г. Председник. Сад имамо на реду извештај о лиценцији за направицу калдрме на овом делу улице од „Дубровачке“ улице до „Круно“, према вањој одлуци. — г. Чижевљ је тражио да се направи коцкаста шестострана калдрма, а што се у целом свету прави; хтео је да подлога буде најпре крупаљ шљунак, па онда да дође ситнији шљунак и поједини слојеви да се набивају ваљком; начинио је претрчућ, и по његовом претрчућу коштао би квадратни метар 16½ динара. Предузимачи кад су чули за услове, дошли су наплаћно у општински суд, а на самој лиценцији није нико ништа дао, рекли су да не могу пристати за ту цену. Један је се понудио да прави за 20-50 дина квадратни метар. Ја мислим, господо, да ово не треба да одобромо, а нећу тим сад није ни време, да правимо такву калдрму; ми би могли да нијемо људе, који имају готовог тесног камена, и ако жељите да направимо привремену калдрму, он ј ја нисам противан, али нисам за то, да сад платимо по 20-50 дина квадрат метар.

Г. Никола Борбовац. За ову калдрму решено је тако, да ако имамо кућа у тој улици с неким делом притеку у помоћ општина — а обећали су да ће дати — онда ће се правити калдрма од коцкастог камена; а ако не притеку у помоћ, онда да се прави обична калдрма. Замиса је нужно да се што сворије у тој улици направи обична калдрма, и по мом мишљењу ту је преце направити калдрму по на Терзијама. С тога сам мишљења да г. председник нареди, да се најбржиим путем направи обична калдрма у тој улици.

Г. Председник. Ако и новоме имамо, да нам притеку у помоћ, кад будемо правили коцкасту калдрму, ми онет морамо правити сад обичну калдрму, а кад дође време да правимо коцкасту калдрму, онда ћемо платити да

треба и наши грађани у тој улици да нас помогну, а у ствари они и треба да плате, јер они нису ни имали калдрме, и морали би по 3 хаата калдрме да направе пред својим грађанима, јер је то њихова улица.

Дакле, господе, усвајате ли да правимо сад привремено обичну калдрию, а допиједе коначну? (Усвајамо).

Молим вас господе, сад имамо још један хитан предлог.

Ми сте решили да се код терализјске мушине школе доида једна соба и предлоба. Државна је лиценција, која је одобрена и лицентант је предузео посао. Но сад при коначу темела изађаше се на неке насипе, па не може даље да се иде. Инженер г. Смедеровац каже, да би био велики трошак, ако би даље продужао, и он предлаже, да се други темел прави. Пошто је хитан ствар, ја сам му казано, да одмах узме одборника г. Ровелта као стручњака и да с њим на лицу места извиди ствар. Г. Ровелт је био и данас је напред и прорачун, шта ће коштати додатак за коначне земљиште и шта ће коштати бањани, који ће се метнути онде, где је слабо земљиште, и на тим бањанима продужиће се зидање. Он је направљено рачун, да ће то све коштати 640 дина. Ја се надам, да ћу неколико динара м. ња одбити, па да дам да се одмах ради.

Ја вам молим да одобрите ову суму и да ме овластите да могу изредити да се даље ради. (Овлашћу једно пас).

Молим вас изволте чути још неколико уверења. (Одбор је дао своје мишљење о њима).

Саставак је трајао до 7¼ часова по подне.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солој“)

Петроград 15 Септембра 1877 год.

Политичко стање се од ово неколико дана ни то изабистило. Руска дипломатија, подупрта кнезом Бисмарком, проговорила је изосудним тоном у Петриграду. Изгледа да је припрењено Портти, да ће у скоро доби флота у походе — њеном Восточу и Дарданелима; и, овако заповедничком разлогу, она је брзо и попустила. Пристала је да, на свој рачун, наведе предаге руске, а на име: да абаши кнеза Кобурга и пошље у Совјету једног ње и рала руског са провизорним пуномоћјем, а неограниченом влашћу. — Од своје стране, Русија тврди да је овај предлог строго саобразан уговору берлинском. И доиста, члан шестог уговора од 1878 буквално гласи: „*Припрељена управа Бугарске, до завршења органског уређења, биће посерена једном*

нарочитом комесару руском. Један царско-отомански комесар, као и консули од нос осталих сила потписница, имаће да врше контролу над функционисањем ове привремене владе“.

Дакле, руски дипломати тумаче горњу тачку овако: стање у коме се данас наводи кнежевина Бугарска јесте савршено провизорно. Регенство, постављено од Ватемберга, било је незаконито и берлинском уговору противно. Сви чиновни регената према томе су незаконити, па следствено: и избор кнеза Кобурга од Собранија. Бугарска је, по истој логици, пала у оно стање анархије у каквено је била „до завршења органског уређења“. Отуда и потреба за *једним нарочитом комесаром руском* — као год у години 1868. Оно, истина, да члан седми истог уговора савршено обеснажила ово гледиште петроградских државника, јер вели: „да се горе-означена влада провизорна не може протегнути више од девет месеца, после измене ратификација потписана уговора“. Међу тим, девет година је протекло од то доба... Друга једна, или управо *трећа*, алијеја седмог члана гласи: „Кнеза бугарског бираће слободно бугарски народ, а потврђиваће га Блистателна Порта са пристанком осталих сила потписница“. За случај да се кнежевски престо управни, избор новог кнеза извршиће се под истим условима и по истом реду.“

Очевидно, ова последња реченица односи се на претходећу, односно, на избор кнеза народним собранијем и потврду истог од сузерене Порта. Али руски кабинет не схваћа тако ту ствар. На против, он истиче, да се та несретна реченица не оди-си на седми већ на шестог члан уговора, — на онај што говори о „*нарочитом комесару руском*“. Дакле, ево нам два разна тумачења једног истог уговора, на коме су колико јуче радили први дипломати Јевропе. Да ли је, донета, и вредно било сакупити за један стот толико политичких велачина да се дође до овако нејасне редакције? Што се Аустрије, Инглеске, Италије, па и саме Турске, тиче, лако је појмити осећања која буди у њима овако, у најмању руку, спорно тумачење уговора. Турска попушта — претпама; по хоће ли поустити и Инглеска? Без сумње, не. И онда, на шта ће изаћи сва она дипломатска тразавица? На пулу. Паки ћемо се сутра на оном истом месту на коме смо били јуче. Доиста, Русија треба једном да се реши: да се поклони савршеноме чину — што она у осталом учинити неће — или да потраже мача без каквава олашћења Јевропе. Него, ко зна да ли

дочека неће у самој Бугарској букнути каква буна, пролиће се крв, а ларинаца која тамо сејне, допролећа запаљити и цео Исток? Мир је за неколико месеца бар осигуран, а за данашње време то није мала корист. Она је, управо, у толико већа, што је, као што сам вам још пре месец дана јавио, *савез руско немачки* савршена ограда. Цар Александар III, који за сада болује у Коненхатену, на сву прилику отићи ће на сусрет староме цару Вилхелму у Данинг или Кенигсберг. Дворови су, дакле, при свим противњим изгледима, сложенији но игда: док се овдашњи званични кругови строго држе примера које им двор даје. За сада су јако противни Француској, али сутра могу бити још противнији Немачкој. Овај ми се последњи обрт чини не само вероватан него и близак. Па откуда то? Отуда, што иза званичне Русије стоји *народ* који је далеко од тога да дели мисли и осећаје из а жене у књижици једног Галицијца. Похвале, ако мало и претеране, које је штампана француска просула на гроб Каткова, јако су поднаследе широј публици руској, под којом ми разумемо, писмену масу: књижевника, професора, новинара, лекара, мањих чиновника, официра и попова — једном речју — све оно што ви у Француској зовете „просвећеном класом“, а што се овде зове: „интелигенцијом“!...

Прошла недеља била је доста сиромашна у законодавним реформама, али сам у стању да вам јавим за неколико важних указа, који ће сеју скоро поднети цару на потпис. Ти се укази тичу финансијских реформа или, правније рећи, нових намета. Похожај финансијски постао је тако критичан, кубура на државним благајнама тако дута, да се на ову меру одавна гледало као на неизбежност. Међу тим, неће ови нови намети за то бити свету и мање непријатни.....

Друга једна мера тиче се скорог сазивања резервиста од 1877 и 1882 на вербање у свима крајевима царства. До сада није чинила проба у овако огромним размерима. То ће бити нека прста полумобилизације, која ће и у јевропској и у азијској Русији откинути од дневних послова на стотине хиљада људи. Ја ћу се у своје време вратити на овај занимљиви покушај. За сада нека ми је слободно изнети само један од првих му последица. Већина позваних резервиста у великим варошима састављена је из занатлија, послужитеља, и најамника кацеларијских. Многи од њих, који имају да проведу три недеље под заставом, могли би да изгубе

своје место и ш њиме парче леба. Да би се, пак, откопчила ова она пошт за тамне дуде, петроградски градоначелник издао је наредбу која је учинила најбољи утисак. „По што је — вели се у акту — савиш резервиста опште народна, као што је државна ствар и потреба, то се упућује становништво престонице да помогне својим резервистама у вршењу ове грађанске им дужности“. Од своје стране, градоначелник заповеда „чиновницима квартова, да пазе да људи који се буду одавали војноме послузу не буду усљед тога лишени свога занимања, већ да му се и по повратку са вежбањима слободно вратити могу.

КАРАКТЕР

(по Омељасу)

IX.

Дружба у браку.

Доброта, а не лепота, женска освајаће срце моје.

Шекспир.

Мушк пристоји кудрот, а жени нежност.

Цорн Херберт.

Да је бог хтео да жена буде госп човеку он би ју оспорио на његове глуме; да је хтео да му она буде роб, он би ју сагнубо од његових ногу; али по што је он хтео да она буде њему роком друге то ју је он ликује на роба, на недро, немога!

Свети Августин.

(Наставак)

У свима менама живота, карактер људи и жена тече се међусобном дружном. Ми смо већ имали прилике да говоримо о утицају мајке на карактер своје деце. Видели смо, како је она творац оне моралне атмосфере у којој она (деца) живе, којим њихова душа и срце дише, онако, као што се њихово тело физички ваздухом напуња. Нити је жена само природна гајила нејачи, учитељка детињства; она је и вођа и саветница и друга зрелости, — а све — у разним јој својствима мајке, сестре, дубавице и сунруге. На кратко, жена утиче, — кад мисли кад више, кад добро кад зло — али увек стило утиче на цеду судбу човечију.

Што се односи на друштвени, улога и дужности људи и жена тиче, оне су самом природом јасно обележене. Ту вреди спо: „Бог је рекао човеку ово, а жени он“, али свакоме св је. Нита је ту жена за посао и шки, ни човек за посао женски. Него, а то и женско и мушко жива свако за свој рачун, остат их је природа нераздвојно не-зала, и остатак човештва и прогрес његов под-

једнако их потребује. Ако речи може бити о каквој разлици међу њима она се не сме тражити у другарској равноправности психолој већ у неједнакости физичке им мере и снаге. Мушко је јаче, чвршће, жилавије; женско је нежније, осетљивије, мекше. Код човека глава је претежнија, код жене срце; па ако глава и управља, срце влада у животу. Оно, истина, да има и женских људи као што има мушких жена, али то су изузетне појаве које само потврђују горње правило.

Дакле, ако мушке особине и потичу више из главе, а женске из срца, опет, за то није мање потребно да се мушкој страни пружи душевно а женској умно обрзовање. Везујући човек не треба да има места у просвећеном друштву, као год што не треба да га има глупа и перазборита жена. Развијање целе моралне и интелектуалне природе потребно је и мушком и женском подједнако, ако се хоће т. ј. да добије здрав и честит карактер. Човек који не воле никог и не мари ни за шта, то је жалосно, гнусно, јер себично, створење; док је и најљепша жена, без развијене свести, једва што више од такве украшене лутке. Било је време кад се на слабост и зависност женску гледало као на главни усов њене вредности. „Ако хоћемо да ств римо себи слику достојанства мушког — вели Ричард Стил — ми ју морамо представити себи као одичеу мудрост и храброст. Исто тако и код женске стране мора се представити нежност, пажљивост и све оне пртекојима се она разликује од другог пола, са неком и тачношћу, која ју још чини људском“. Према томе, оно што треба код женских развијати то је пре слабост него снага, пре глупост него ли мудрост. Она има бити нежно, плаћиво, улек на сузе готово, безбојно, слабо створење, које ће имати тајан дозвоља свести за своје меке жеље да се печато адресује „вишем“ полу. Другим речима, она се има васпитава да буде мушки налит, а не жена, мати, друг и пријатељ.

У једном од својих „Моралних Овада“ поета Поп вели: „да већина жена нема пикавца карактера,“ али ће бити да се ова поетска сатира одпоса на жену која је над њиме тиранисала, или и на госпођу Вортли Монтају пред којом је он у љубавноме заносу падао па козела па био с презревем одбијен. У осталим Поп није био праведан судија жена као што није био разборит, на њих толерантан судија људи. У напне време, као што смо већ нагласили, ушао је и сувише у обичај развијати слабе уместо јаких страна женских, — осетљивост на штету телесног и душевног јој здравља

Хоће се да жена живи, креће се и зависи од туђе љубави — док ваљда не оствари ону пословицу талијанску која гласи: „тако је добра да већ од добра и не ваља.“

С друге стране, у васпитању младих људи греш се и сувише на прти себичности. Јер, док се дечаку узда да се у животу поглавито узда у своју намет и свату, девојка се скоро са свим обротно васпитава. Он се и сувише упућује на самог себе, а она се и сувише упућује на њега. У првом случају глава се развија о трошку срца, а у другом срце се развија о трошку главе.

Нема сумње да се највећа својства жене обележавају у њеним односима са својим ближњим, а свагом моралне јој природе. Она је мајка и гајила рода људског. Њ-ј је поверено да одоји, одхрањи и одгаји нашу нејач и наше потомство. Она је душа нашег огњишта — творац оне блажене атмосфере у којој се рађа и развија карактер у најбољу му облику. Она је самом конституцијом својом позвана за најблагородније улоге, да зрак њена ока растурје мрак око нас, да топлота њене руке озебле загрева, а нежност и учешће срца јој бол и тугу баци. Жена је прозвана „анђелом хранитељем“ бедних. И доиста, нико није тако готов да пружи руку нејакме, да дигне налог, и утеши пострадаога, као женска страна. Карактеристично је по њену природу и то што уздаси беднога и болнога вечно прзивају женску помоћ.... Кад је чувени амерички цитик, *Мунго Парк*, залутао у једно првичко село и седиште од људи истеран био да, гладан, жедан, и изнемогао проведе ноћ у шуми код дивљих зверова, њега је среза и на њ се сажалила једна првица која се о рада у мрак дома враћала, одвела га у своју колебу и ту га склонила, нахранила и навојила. Него, ако највише особине женске јесу моралне душевне природе, опет је, и то за њено рођење добро и срећу пужни, да се самосталности научи, да свој карактер истеше и ојача, сопственим напорима. Не би било жетети, баш и кад би било могућности, да се затворе сви путеви љубавне силе; нати самосталност, као та ва искључује позив људског срца. Али срећа женска, као год и мушка, зависи у великој мери од личног савршенства у карактеру. Самосталност је снага која извире из обраде умних и душевних дарова, а као таква, она наравно, само може да послужу, допринесе, свестраном успеху у животу, жени колико год човеку. Ну, да би се одржао високи ниво чистоте у друштву, васпитање оба

polja mora teži složeno i uporedno. Čednost žen-
sku mora pratiti čednost muška. Isti moralni zakon
mora važiti za obadnoje podjednako. Jer sami
osnovni dobrodetelji zahtijevali bi se kad bi se muš-
kome moglo dopustiti ono što je ženskomu zabr-
njeno... Mi se ovde dotičemo predmeta vrlo tuga-
lne prirode. I ako je od sveopšteg i najdubljeg
interesera po čoveštvu, naša moralista izbegava,
učiteš od sebe odijala, a roditelji bućom prelazi.
Đubav polja sestra se kao nešto o čemu se ne
sme pred mlađima prosudivati, i naša se deca o-
stavljaју da potpuno svoje znanje o ovom "prirodnom
zakonu iz kojekakvih romana i prirodoznanaka. I mi
sama priroda tu voјuje protivu snage formal-
nosti i stega, inak je moguće uzeti omladina takve
pojmove o karakteru da ona, bar, bude kadra raz-
likovati pravu đubav od đakne. Ne valjalo da je
moguće naučiti mlad svet da, kad se zalubi, da se
pametno zalubi, ali je moguće naučiti ga da se
bрани od ovih opasnih strasti koje leno nme "đu-
bavi" pose. Đubav, koje se danas ta reč razume
i zaslužuje ime koje joj je oдавно dato — nme
"булаваштине": ali đubav у својој чедности, не-
крпности и узвишености, није само плод већ и до-
каз моралне нам предности. То је победа несе-
бичне, благородне над себичном, над самозаљуб-
ном, природом našом!

(Пастернак, 1901.)

(Наставниче се.)

ПОДЛИСТАВ

СРБИЈА

5

ДЕВЯТАЯ СТОЛЕТЬЕ ВЕКА

HAMECAO

Сем. Рубе Таландине

CLASTONE

ПЕТИ ДЕО

Под кнеза Милоша.

IV.

Дзе Манаховы ў Цармырзе. — Шляхам адным са старога Мана-
хадана — Вялікай дачынае. — Паракраце ў Сябру. — Ён дасягае
— Устае ад 1836, і на гэтым уздымае, узяўшы і даўшы амеры-
канцаў Амерыка ў Грэцыю. — Паўстанак Амерыка, куды яны іх дэста-
навалі публікацыя. — Французскі ў Вялікай Вялікай протэст, якім
рукамі ў Сябру. — Колькі рукамі ў Грэцыю, амерыка публікацыя ў
амерыка протэст; і ў Вялікай Вялікай на кожнай у Грэцыю. — Манах
Дамонах на Манахов Амерыка. — Хоць да гэтага ў Манахов
гэтаго кожна да ўласна публікацыя, якім іх публікацыя. — Тэра
публікацыя Манахов на амерыка. — Дамонах іх у Цармырзе. — Гэ-
таго публікацыя. — Манах публікацыя.

он је питао скупштину о беззаслужности свога пута у Цариград? Султан Мехмед изјавио је жељу, да га види на свом двору, па, треба ли он да се одмаже томе позivu? „Не ниш, господару“, — одговараше му скупштина: „Пошаи, ако мора бити, кога од твоје браће ма' синова, али с'ам не маши главу у торбу. Ти нам трабаш. Не ниш.“ Мехмед се нађе у великом чуду; јер и савјетници оио нешта говорашу му исто, и ако на раних побуда. Једна су се бојали турских насела; а други, као Давидовић, и без прилике на Мехмеду измишљали умислила, стра ни су да усаглед српског поглавара не прерипи таке капи уштриба. Она су се плашили: како ја ће се наћи њихов излаз-сезаи на једном господском двору, а у блеску турског отицања? Давидовић је још збога да Милош, при свој отицаи и заштитиности ују, у преговорима, не напакне своју слабост у поведз за њима који умеју да му подишу, те да се тако не нади и отприје Турцима првио материјално стање Србје. Крагујевачки влада једнако се бри нузи како ће да излупи државну касу; али се и за спајојких разлога стирала, да Турци то лако не осете. Међу тим, влада, у патријархату му заповео може би изде- тити и недовољни за шта би се носеде најло.

Под притиском својих пријатеља, Милош је одговорио: али та непријатељство руског кабинета предстоји. Он увиде нужност ове посете султану. Ова, асиметрично, осећа, да му ваља осигурати благонравност суверена, како би лакше одолео напалу својих некротича. На онда, колико ту ми ствари са којима се он на овом путу можда упознава! Само то што ће видети лично султана Мехмеда, што ће бити примљен тамо са кнежевским почастима и добити нове потврде на руку овог падиша под којим се Истан преobraћа — колико је у тој поисици морао бити покушења за једнога Милоша Обреновића! И политика, и радничанство, и известав прло оправдани циљов — све та је то укључавало на Шарград.

Давид, Милош уреди своје ствари, постави намес-
ништво, а за главни му чланове свога брата Једрема и Ми-
лута Радојковића — једног од оних завереника која се
он наизао задобити неваљоућим пошавињем — и оде на
пут 10 Јула 1885 године. Пошто се решио да иде у Цар-
иград Дунавом и Црним морем, то се укрца у лађу код
Видина на турском земљишту. Његова народња, јарда, а
велики број кнезова и кметова пратили су га до границе.
Слуза на путу, — кроз Неготин, Вадин и сна дунавска
места где лађа стаје — дочекао је најзакљавје. Слав-
на њена његова плењила је источничка убојеница. Паше су
му указивале кметовске почасти; а Хришћани су изла-
мили да га виде човека који је изгубио султана да призна
независност Срба. У Видину Хусејин-паша, страховити
истребилац Јаничара, и један од највиђенијих званика на
двору Махмудову, гостуао га је негодном дана најбогатаје.
Тај је човек, пао и Милош, био на највињим сло-
јеца народа, на је показивао како кневоу чети, кнеза Ср-
бије, у Варин, и пре него што ће се се отлегути на
море, Милош оде у трику црнеу. Ту га на прагу призе-
ном дочека владика суружен свештеном и огром-
ном масом хришћана народа, поднесе му јеванђеље и свети-
коње који он побожно целива, и за тим га уведе у храм
у којем негалама посвећених дочеку аждахаца.

Отпав у сам Цариград, Милош би примио велико-
лешно. Један од папа, који су га још на путу частни-
били, сад му стави на расположење један богат летњи-
кован свој на обалама Босфора. Ту кнез и одседа. Осим
послуге пашине, која је сва била из погане, Порте, од
своје стране, примају му два јерменска банкера који су се
имали блијучи о еванџелијама свог гостопримца, за сво
преме бављена пискева у Цариграду. И велики кнез и
виђиша достојанственица царства похиташе да пожеле
добродошлицу, док прва аудијенција код султана би зава-
зала за 16-ти Август, у летњем дворцу. Махмуд, седећи
на дивану, имао је на себи царева биљни, велики кор-
дон вешама и пероушицама везе.

После убичајеног позива, Милош, стојећи право
између зета Султанака Халил-паше и Серафим-паше из-
говорив на руском језику поздрав који Аврам Петрович
преведе на грчки, а са грчког на турски изаз од Самоса
Богосиди, драгоман Портан. Тај поздрав гласи:

„Велељени царо! Воља Свевишњег доуносила ми је
неочекивану срећу, да пред ваше лице могу изјави као
представника свога народа. Моје је срце препуно радости,
што ми је дозвољено да могу изразити Вамис Величан-
ству, моме пресветлом цару, осећаје приваљала о којима
сам, заједно с мојим народом, задовољан прима вашна до-
брољичствима. Зрак мудрости и правде са којим вас је
Свемагући обдарио, растерао је мрачне спорове који су
раздвојили наше народе, и засновано успоставио којима се
доче сви царски и сви просвећени народи. Ваше име ни
веће и славиће се у историји као име цара реформатора.
Као глава српског народа, који узима високо поверење и
наклоност Вашег Величанства, ја сам дошао да вас мо-
лим да примите назив нашег синољег приваљала.“

Султан је са достојанством и топлошћу одговорно на
овај поздрав:

„Добро ми дошао кнеже Милоша! Ја се радујем да
из твојих уста чујем о таквим осећајима. Срба, и диле
код та будиш трајао на путу твојих дужности, ви моћеш
стало рачунати на моје отишко расположење, и царско
старане — овако високо суверени и дугују својим васла-
вима и поданицима које им је Бог поверао.“

Милош је, по источичком обичају, дочекао био Мах-
муду богате приказе, и то такве — да је овај хвалећи
галантног српског кнежа рекао: — Он су пољком негда
достојни јер су, као и он, људи!“ За овај је дошао
наше свечан пријем, на нарочита разговар између султана
и његова госта, и разбо у којима је Махмуд учествовао
са стране, но као каван поредина подзорина — јер се
анало за његово присуство — него као раднички сведок,
као посматрач, који воли да се упозна са светом око себе.
По што закон мусулмански, који су узиме тако строго чу-
вале, није допуштао глави православних да седе на истим
столам са својом рајом, Махмуд је знало што му се из-
мени тајна прилика да стече суд о кнезу Милошу. Он га
је, међу тим, и гледао и слушао, и, ако су наши извори
тачни, стекао о њему високо мишљење. Он га је оцењивао
човека достојна да схвати његове реформе и да се за њих

заинтересује. Он не хтеде, чак, пустити друге да му по-
лизу; разне заводе које је стварао, као арсенал, војне ра-
дионице итд. — У радионици за опрему војничку, он иза-
бере себи један цар чинама, на их пољном кнезу; из
арсенала позивао му шест топова разних калибра, за-
једно са запирком и целим прибором. Сви ови знаци пак-
не, чак и најпростији, имали су свој значај и своју вред-
ност — а долазе од главе православних и адресују се
глави српске раје, ономе, који је прилажљиво на се погледа
свију хришћана на северу царилане.

Милош је отишао на Цариград као елијен. Шта он
сад мари што га Русија поткопава? Махмуд одобрила
његову политику — о томе он није могао више сумњати.
И чим се вратио у Крагујевац он са новом енергијом пре-
дизима утврђу пашева. Турени му је остварила готово
са свим одрешене руке у унутрашњем уређењу земље, и
само је усмљавала да он буде веран васал султана.
На тај начин он је могао, како је год хтео, држати на
мишати утврђ од 1835. Са променом устава могао би се он
донета опростити неважно негодних му тачака, ала тиј
којан био акт записности прена Русија и Аустрија,
које су и онако горко осуђивале дотична револуционарна
начела. Дакле, он се реши да га одржи, привремено бар,
и док сама земља не затражи његово упућиве. Доде,
пак, он предузме да погради његове две стране, тумачећи
га по својој вољи и без свика обзира. Управо, и земско
кометитику државном који би пробао да одбрани буг-
вални списак устава, те тиме право смеће управни ди-
татора! земско и сваноме заверенику од 1835 који би и ап-
тренил заборавио дуг свој према кнезу! Свако његово
дело прена и нама изгледало је као ово: „Ја сам вам опро-
стао, и вратио вас на високе положаје, које сте противу
мене употребали; ви сте ми за све дужни. Имајте на уму!“

Стара деспотизам беше, дакле, површен; па, како
се овај деспотизам без муне слагао са револуционарним
мерма, које годје осељачи маси, то, опозиција буде спр-
шено обезоружана. Како што знамо та је опозиција била
једна олигархијска екација, која је врло мало учешћа на-
служивала — по што је жртвовала српску ствар руској
опозицији — а која је после, дошаа једном на власт, по-
чинила нуд и камо веће греке од Милоша. Како му
дрго, несрећа је била за Милоша, несрећа је била и за
Србију, што њен кнез не узмеде узаконити властодубе
редовним, законитим, путем, и без споро непривидног гажења
устава. Ми то казимо, јер кнез, тако радећи, пружање
оружје противу себе својим непријатељима у Петрограду.

У страху од неограничено воље Милошеве два стара
завереника реше се да се сесе из асеме. У замислу ону
заузимају положаје, оглашавне за повокретас; они су добро
осећали да с користићу могу радити на својој освети споља
а не унутра. Стојан Симић и Ђорђе Протић оду из нем-
ле и настапе се у Буваренту, под руског консула и на
вреду шпелетика које спремаћу над наследнога кнеза
Србаје.

(Наставиће се)

ГЛАСНИК

(Нова банкнота од 10 динара)

По одобрењу господина министра нар. дне привреде од 11-ог овог месеца Пбр. 1874. Привилегована Народна Банка Краљевине Србије почеће 21-ог овог месеца да пушта у тецај сталне банкноте од 10 динара.

Поред ове сталне банкноте остаће у тецају и досадашња привремена банкнота од 10 динара до даље објаве банкноте.

У главном ове је опис сталне банкноте:

Стална банкнота од 10 динара штампана је плавом бојом на жућкастој хартији у величини од 14—9.5 сантиметара. У хартији има и водотиска (фалигран), на средњим при дну, који представља женску главу грчког типа. Даље, лиму банкноте овако је:

На левој страни, између два архитектонска стуба, стоји женска слика, која представља Србију. Слика је са круном на глави, заогрнута краљевском плаштом, у десној руци држи штит а у левој мач. Како је окренута поменути стуба у водотиску.

На десној страни, такође између два архитектонска стуба, стоји најпре одоза троје деце са алатима, што представља радност, земљоделство и риболов, а над њима четврто дете у делу што представља трговину. Мада тога вида се манастир Студеница.

На средини, између тога што је лево и десно и више водотиска, стоји штампана овај текст с потписима: *Привилегована Народна Банка Краљевине Србије алаба допоскоу десет динара у сребру. Београд 14. јануара 1887. Губернер Ф. Христић. Члан управе Јово Кривошевић.*

Лево, испод оличене Краљевине Србије стоји штампано: *Вом од 23. септембра 1885.* а десно испод

депо: *„§. 145. кр. зак.“* *„Фалсификовање банкнота кривично се робијом.“*

А на четири места банку углава стоје унапредно једнаки бројеви и бројеви са слицима напред а на средњим између редова наведеног текста речју: *„Краљевине Србије“* и *„палаа допоскоу“*, стоји контролни број.

Паломје банкноте овако је:

И с леве и с десне стране, између архитектонских стубова, стоји по један српски двоглави орао, са краљевском круном на глави и штитом у средини.

Испод орлова стоји број 10.

У средини, између овога, стоји овај француски текст: *„Banque Nationale Privilegiée du Royaume de Serbie Dix Francs.“* а око горње половине уокрупањено водотиска стоји штампано: *Payables en argent — a — presentation.*

Горе, у архитектонским шарма у средини, налази се знак трговине (Меркуриј штан) и у овим шарма с обе стране овога знака стоји онет број 10.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

ДОБРО-БОСАНСКИ ИСТОЧНИК

Лист за црквено-просветне потребе епископско-православног свештенства у Босни и Херцеговини.

Издава једнапут месечно.

Цена 2 форинта годишње.

Претплату ваља слати *Конзисторији у Сарајеву.*

36-г непредвиђених текоба овај број листа није могао на време изаћи.

НАРОДНА БАНКА

	Проглед стања из дан 22 септембра 1887. г. дина		српски по на промен елемента	
	И	О	Д	У
Гланина			20,000.00	—
Акције			10,000.00	—
Привремене акције			—	—
Лице-пази			—	—
Банкноте у тецају у валу	динара 218,600	—	—	—
„ „ „ „ сребру	8,000.230	—	—	—
Валутеца у вичеши-вочу у валу	„ 872.815	—	—	—
„ „ „ „ сребру	„ 583.802	22	—	—
Стране предности и саада страних харфе.	„ 184.170	00	—	—
Ласина у валу	„ 1,490.000	38	—	—
Ласина у сребру	„ 2,012.360	30	—	—
Валутеца на државно обезбеђење у валу	„ 2,061.051	—	—	—
Валутеца на државно обезбеђење у сребру	„ 281.123	—	—	—
Теоука р чува у Београду			457.719	78
Мешли на валуту			11,200	94
Каупаје			103,875	—
Поласича клаурија			—	—
Остале просте			70.0	—
Остале простих остата			—	1000
Остале по текућим разумима			834,230	00
Остале по текућим разумима			—	834,230
Резерва фонд			—	5,230
Вредности резервног фонда			—	—
Половини акције српске Народне Банке			—	—
Поласича акција			—	—
Разни разуми			—	—
	29,843,215	—	29,244,230	—

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

КАКВА НЕДЕЉНО ЈЕДНАНУТ НА ТАБЛУ

ЦЕНА ЗА СРЕЊИЦУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИ.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3
НА СТАРИ БЕЛАН НА ГОДИНУ 6 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. вара од врте.

Преплату члава сагити ругуаца на општин
ош суд а се иредовидица на уредника.

УПОШНИК НЕ ПРАЉАЛУ СЕ.

Неваљана писма не примеју се.

По што неке жалбе и примедбе на општинску радњу и уиђау долазе општинској власти до знања тек путем штампане, то се зарад правилног поступка, као и у интересу саме јавности, умолава свако кога се тиче: да своје жалбе, захтеве или примедбе на општинску адресује предходно надлежнима. Штампана би остала и даље, оно што треба да је: јавна контрола и анелата за све, на давање, и за оне случајеве, где општинска управа, представништво или поједини органи не би чинили своју дужност.

Председништво општине.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдске 3 октобра 1887 године

(по стенографичним белешкама)

почетак у 1/2 часова по подне.

Били: Председник општине г. Ж. Карабирировић, члан суда г. Јанић М. Јанковић, одборници и заменици г. г. В. Дучић, Св. Јанковић, М. Степановић, Др. М. Т. Леко, Милја Антоновић, Јов. Далбер, Ф. Розетт, Мил. Ј. Марковић, М. Д. Кандич, Ст. Добровољенић, Јанић Х. Фичо и Н. Ђорђевић.

Г. Председник. Да почнемо господо.

На реду је питање о цубоку. По нашем решењу ја сам одредио нову лиценцијацију, али на ту нову лиценцијацију није ниједан лиценцант дошао. Да би случајем интересе општине ја вас молим да нажете, како мислите у овој ствари да поступимо? (Чује се: „неч сама општина узме у своје руке“.)

Устајате ли да буде овако:

Пошто нико није дошао на лиценцијацију, то општина решава да сама рукеј продицајем цубока; но на случај ако би се по јавно на понуду поновољу циеру онда се председништву али суду оставала, да оно покуди и кога другог испод руке на оно што постигне да изнесе одбору на њих решење; а ако не постигне ништа онда да остане цубок у општинск. и рукама. (Чује се: врно добро. Устаја се.)

Сад је господо на дневном реду једно врно пажно питање. То је односно нивелацијоних планова које је г.

Чађевић израдио. Ствар је врно хитна и не трпи одлагања. Планови су ту и за њих је толико већ позваца издато. Грађани који су у овим улицама гди се што има одкопавати, не знају шта да раде. Сад је јесења и кишно време, на треба што пре дати људима нивелацију како би према истој могли своје улице одкопати или допунити. Жалост је видети, нпр. на дорћолу, кад падне киша, како ти људи страдају и штету трпе само због тога. Из акта по овоме делу, ја сам видео, да је г. Чађевић тражио да му се даду још два стручна лица поред оних што их има и као што сам видео и закључак остало је се на томе: да се одреди дијурна за те људе. И пошто та дијурна није одређена, није ни ствар свршена. О томе треба сад довести закључак. Сад ако би ви то одлучили, ја би најпре наредио, да се покривавају оне улице, гди је највиша опасност за наше грађане нпр. на дорћолу савамали и ачару; на носе — даље редом.

Г. Јован Далбер. Ја би хтео прво да г. председник изнесе овде погодбу г. Чађевића са општином, па да предходно видимо, шта је он дужан био да изврши и је ли извршио?

Г. Председник. Ја мислим господо, кад овде није и г. Чађевић, да ту ствар засад одвојимо.

Г. Никола Ђорђевић. Мени је питање г. председника врно нејасно. Одбор кад је ту ствар решавао, и кад је предао г. Чађевићу да изврши нивелацију Београда он је с' њим утврдио погодбу. После тога г. Чађевић је тражио неку помоћ и дати му је. Сад поново г. председник износи ствар и тражи два инжењера да му се даду у помоћ; међутим ми не знамо, шта је било са првом погодбом. Ја мислим, кад се већ тражи нешто ново, онда треба да нам се изнесе тајан извештај шта је г. Чађевић урадио и колико му је издато аконто рада као и како је ствар израдио? Мислим да би требало пре но што се и једна пара из кас изди поднети тачан рачун о његовој ствари, јер иначе ће нас компати трипут више него што г. обв.

Г. Милош Кандич. Г. Чађевићу је, колико је мени познато зато, да изради потпуно нивелационе вароши. Тајна нивелација шаље се г. министру на одобрење и па томе се ствар савршава. Ово што се сад тражи, ја мислим да је то, да компенија проучи његове планове и да види, да ли су добри или нису? Ако се сад тражи наово да се нивелише, онда сам томе противан.

Г. Председник. Тражи се да поуче нивелзето. Ствар је ова била пред нама пре мота додаска и позната нам је. Ја сад само знам да треба да одредити дијурну.

Г. *Монтоја Кандес*. Ја разумеам да је нивелација и нивелета једна исто. Ситуациони план је свршен од Халачија и Чаљевих сад ми само да понуке нивелете.

Г. *Стеван Добровољевић*. Мени се чини, да је потребно сватане ова ствар. Г. Чаљевих није тражио два стручна лица да му помогну, него је тражио, да прегледа његов рад на да му се плати. Ми смо одредили два стручна лица, да са Чаљевим прегледа рад Чаљевих, оцене ниси и да му помогну понути нивелете. За то је он и тражио да тој приликом, кад он повлачи нивелете иде и та комисија с њим заједно и оцени његов рад на ако је добро израђено, да поднесе одбору нивелетој може ли му се шта платити.

Г. *Васа Дучић*. То се разуме овако. Кад је он извршио нивелацију онда треба да се одреди комисија да прими његов рад а да одговара уговору, и кад то буде онда тен долази ова комисија у коју сам и ја одређен која ће видети, колико где треба да се дигне или спусти. Ми још нисмо примили ову нивелацију, и док се прво његов рад не прегледа и не констатира да је по уговору извршен не може ни бити речи да је он по уговору на сво извршио, и да ли се што даље може радити.

Г. *Никола Терзевски*. Ја не мислим као што г. Стеван Добровољевић каже. Мени се чини да г. Чаљевих тражи помоћ за извршење плана по уговору. За то би могао г. председник, да изврши преходно сва акта о оме пред мету и по што их евоистрано прегледа да ствар пред одбор на решење изнесе.

Г. *Председник*. Ја сам ствар овако сватао. Г. Чаљевих тражи оно, што каже г. Дучић да се што пре прегледа план па да му се плати. Што ја тражим то тражи и грађани, а то је да се прегледа његов план и план поше г. министру грађевине па одобрење. Дакле кад би одредили господи дијурни онда ја би могао г. министру да и он одреди своје инжењере: па да заједно раде а ствар сврши. Иначе ја његову ствар не би ни пустио. Ово се тиче грађана, а грађани траже нивелацију поред својих кућа. Дакле ја овако ту ствар сматрам а она би комисија била овака, као што каже г. Стеван Добровољевић. Ја бих могао да ме одврате па да се ево уједно почне радити како би се једна нивелета у једно нешто време извршила, а не овако, да свака на себе повлачи нивелету, те да се не може ствар како треба да изврши. И грађани су у име општине одређени при нивелацији и они ће платити да се штета велика не учини грађанима одјављивањем и наснивањем. За мене је то главно, да оно што сам затекао продужим, па тако и радим.

Г. *Марко Стевановић*. Ја бих могао г. председника да наредити што пре, да се прво ти планови који су већ готови и онда разуме се да умозно г. министру те да и он одреди комисију, која ће такђе прегледати и контролисати рад г. Чаљевих вако не би трнели штету грађани, а ни улазе да не буду осклаћене. Ја држам, да је ова ствар већ испрљена па за то нека се реши,

Г. *Председник*. Ево пузије протоколе раније одборске радје по овој ствари (секу, чити). Као што видите то је предмет који ја само продужавам. Та награда није одређена, да би се посао могао одпочети. Мени се свију

страна дозвола грађанима нарочито они са дорбола и траже нивелацију, а ја не могу нинити да им помогнем и ако је доста пуних да се тиме немогу улазио нивелацију, јер вода граду штету чини стеновањима њеним. Дакле, питање је онде само о награди.

Г. *Васа Дучић*. Ја опет остајем при томе, да комисија прво прегледа да ли је г. Чаљевих по уговору извршио нивелациони план, па онда да се ниси прво и даље ради. Што се тиче дијурне ја држим да ову не треба одређивати, јер свијим ова земља треба на своја своје општине да јој помогну бесплатно. Како ми радимо овде општинеке послове бесплатно?

Г. *Председник*. Ја би могао, господе, да о овоме не говоримо много. Ми не можемо натерати никога да нам овако огромни посао ради бесплатно, јер то није посао на кратко време, већ треба време дава — по цео деа да се иде од улазе до улазе и да се нивелета поналази.

Г. *Никола Ђорђевић*. Нисмо се нико натерати да ради овакави посао бесплатно. Ту има 180 улаза, па ми општине не може тако нити захтевати, а није ни право.

Г. *Председник*. То је господо теретила доса и требало би одредити више одборника, па да се измење раде. Ја мислим највише пах шесторицу.

Г. *Марко Стевановић*. Ја би могао г. председника да ми одговори хоће ли и општинека инжењери добити дијурну за овој посао? А што се тиче инжењера из министарства грађевине овака морају платити.

Г. *Председник*. Овде ја говор о инжењерима који су државни чиновници не долазе код нас да раде. Они тамо седе у канцеларијама на ртју, а код нас морају ићи по улазе, па ми ни морамо нешто платити, али поће да раде па чак. Могао нас да одредити колику дијурну.

Г. *Јован Дијабар*. Г. председниче, ја сам још у почетку тек да говорим, па је предузео г. Никола Ђорђевић. Ја ћу одојати мишље. Хоћу најпре да се знади: је ли по уговору извршен план, па онда да се даље ради.

Г. *Васа Дучић*. Ја се слажем са г. Дијабаром. А што се тиче дијурне ја сам и осет овој противан и велим: да е дозвола г. министар да одређеним инжењерима да оустан док у платили раде.

Г. *Стеван Добровољевић*. Не стоји разлог г. г. Дијабера и Дучића да треба комисију прво да прими рад Чаљевих. Ја држам да ће се пади оценили на лицу места, јер ће ова комисија одлучити план са нивелацијом и онда ће се тек моћи евалуацио ставио оценили. Ја држам да најје нужно да прво комисија прими план, па после да иде на лицу места и да оценије нивелету.

Г. *Јован Дијабар*. Онда би зналамо, да опет знаћемо да онј посао, који смо већ платили. Ја нисам за то да ми се нивело плаћа.

Г. *Васа Дучић*. Ми нисмо примили планове. Једна комисија мора да план прво, да ли је по уговору израђено или није?

Г. *Јован Марковић*. Ја мислим да се сад говори о овоме што није на дисаион реду. Пре су изабрали две комисије и онд ишају да прегледа, ја ћу да та радона извршени вако треба. Сад је онде главно овим комисијама да се одреди дијурна и питање је, да ли треба да им се одреда дијурна? Ја се не слажем са г. Дучићем, да се

дијурна пензија. Кад ми тражио од њих засебан рад, али походе дужности, онда не можемо тражити да раде бавља, него треба да им се плати; и баш сад би могао изградити да нем бавава раде, онет ми то не би требало да дозволимо, јер у таквом случају рад би био дуг и не сигуран. Што се тиче пољазних дијурна, ја предлажем 10 динара дневно. А што се тиче врасина, г. председник нека уложи г. министра да се ти људи онште од изашиног рада. Како ће он то учинити, то је његова ствар као што ће он сам одредити и даље шта треба за што брже извршети.

Г. Јован Дублер. Г. Чађевић сам признаје да није свршио посао т. ј. да није покренуо иницијативу и ми ћемо давајући дијурну поново иницијативу.

Г. Председник. Ја не сматрам тако ту ствар.

Г. Јован Дублер. Ја би само тако признао да се ова дијурна плаћа али има још његових позива и из тих позива да се плаћа, иначе никакво не усуђам поднети предлог.

Г. Председник. Ја не сматрам то тако. Ако би ми неки терали да покуче иницијативу, на онда да ми предлажемо и тек за тим да дође комисија одређена од г. министра, онда би се ствар јавно одлучивала, док ми овај начин не све бити брже свршено.

Г. Ј. Дублер. Ја би сада предложио да се од његова повода плати ова дијурна али му није већ све познато; јер у уговору стоји да сврши планове иницијативе, а не их још није свршио.

Г. Председник. Ви сте видели господо, да је комисија која ће да прими планове, одређена још маја месеца. Сад ја стављам на решење она да се једном сврши ствар, јер је остављено да се дијурна одреди дошњим. Свако јак ова комисија која је одређена да прегледа планове и да их прими, она ће издати шта јој и ако има што техничка неурађена у плановима, то ће разуми се морати да се изврши. Сад једино у интересу грађанства које тражи да се једном сврши иницијатива, а и у интересу нашем да се та ствар сврши што брже и одједном — ја и посим ово питање о дијурни пред нас, како би за тим питањем одмах изградити да се ствар узме у посматрање.

Г. Ј. Дублер. Све је то лепо и врасно; завета је потребно да се иницијатива што пре доврши, — али само што ми да плаћамо дијурно над имамо погодбу са г. Чађевићем да он изврши цео план иницијативе, а он га није свршио.

Г. М. Киче. Он је завета обавезан да изврши иницијативу цео план и он је ису у неколико планирао ми вије ово што треба урадити. За то би ја предлажао да он преда комисији планове који су свршени, а оне који још нису потпуно свршени, да не сврши, на тес онда да их преда комисији. Ја сам дакле зато да се комисији одреди дијурна, и да она узме у преглед довршене планове и онега их је су ли добри, а што није свршено да сам предузимач г. Чађевић одмах сврши на преда комисији.

Г. Н. Ђорђевић. Мени се чини да предлог овај иде на то да се неспрасни посао преда комисији и да се овај се јави сврши. То општине неће да плаћа. Ако хо-

ћете да задовољите грађане, то овај посао верујте неће бити свршен на за пет година. Постоји закон о томе: пак општ. иницијатива да иницијативу једној ушца, и кад иницијатива одобрена ту иницијативу, онда престаје свака даља говор. Ако ви хоћете да онако буде по вољи, онда неће ништа бити од иницијативе. Ми се хранимо тако уговору, ми хоћемо да се изврши потпуно сви планови и да се и плаћу министру на одобрење на како буде. Г. Чађевић хоће да оно што он није свршио, сврши та комисија. Ми то нећемо; ми одобравамо да се комисија да награда за преглед свршених планова, а за неспршене нећемо да плаћамо ни пет пара.

Г. Председник. Ми морамо одредити комисији дијурну, јер то је у начелу већ решено.

Г. Н. Ђорђевић. Јесте, али само иницијатива, која ће прегледати свршене планове.

Г. Председник. Па то је и тражи. Одредите колико да буду те дијурне, а ја ћу изградити г. Чађевићу да на основу уговора сврши сва што треба, на онда да свршене планове преда комисији да ради. Главно је питање у томе: морате ли ми да ће та комисија да ради дабо? (Не, не) онда одредите плаћу.

Г. Н. Ђорђевић. Ја би био иницијатива, да г. Чађевић поднесе свој посао општини са свим дописима и изградити, на њему онда о томе говорити. Мени се чини да г. Чађевић не све сам да изврши те планове и да пресеца ту ствар, што хоће неку државну контролу и неког комисијеку. Ја мислим над се он обавеза онда треба и да нам поднесе свршене планове, јер ако дозволимо да комисија е његов рад и одређени колико ће се поја ушца емити али давати, онда ће то да нас кошта још 5—6 на може бити у нуних 10.000 динара.

Г. М. Стојић. Ја овако ту ствар схватам. Планове које је г. Чађевић израдио треба предати комисији да он прегледа, а та комисија не може се састати на општини рад, док се не одржи дијурна.

Г. Председник. Тако је — а ја је у седници од 2. Септембра о. г. решено о тој дијурни, рад би био отио-чет и ја не би морао ово питање сад да износим пред нас.

Г. Н. Ђорђевић. Ја овет сматрам овако. Г. Чађевић требао је нам издати да дође, али писмено да резервире он да каже: ја сам иницијативу направио и оно нам планова готових, или, ако нису готови, да знамо шта још има да се уради.

Г. С. Ђорђевић. Ја не знам за што г. г. одборници свог својо говоре. Изгледа као да ова ствар до сада није била пред одбором, а није тако. Има резерват г. Чађевић и он је онде протитан одложено и у томе је резерват казано да је посао свршен и да г. Чађевић тражи да му се плати уговорена награда; а сад да ли то треба да му платимо или не треба, не можемо знати докле комисија на прегледа његов рад. Комисија та треба да каже је ли г. Чађевић свршио уговорени посао, колико га је свршио, и како га је свршио на према томе издати комисији дошњемо даље наше одлуке. За сада пак да би комисија предузела посао — треба да решимо о њеној дијурни. У томе је сва ствар.

Г. Н. Ђорђевић. Ако се одређује комисија да прегледа свршене планове, онда сам за то да јој се одреди

и дијурна, али иначе не аво ће она с њим довршавати планове.

Г. С. Добривојевић. Комисија ако хоће да контролише његове радове и планове разуме се она мора да пуче панталку — другачије не може бити; и кад, они тако сврше посао, онда ће се послати министру грађевине и тражити одобрење.

Г. Мил. Марковић. Онда доиста стоји нека зебња. Али ја мислим да овде треба да се знае да комисија прегледа само оне послове које је г. Чађевић свршио и предао као свршене, а у те свршене послове да се разуме оно што је г. Чађевић свршио и у природи и на хартији. (Чује се: тако је).

Г. Председник. Добро, ја примам то потпуно.

Г. Мил. Марковић. Што се тиче дијурне, ја сам предложио да им се плати дневно 10 динара кад раде, а мислим да је то довољно.

Г. Ј. Димбер. Ја мислим да им платимо по 6 динара на дан; то је доста.

Г. Председник. Треба господе имати на уму то да им не узимамо за овај посао нижињере [који су почетници, и за то ја се слажем с предлогом г. Милутиња Марковића односно величине дијурне, с тим само додатком, аво раде само пре подне или само после подне, онда да им се да по 5 динара за пола дана, а не цела дневница. (Чује се: врло добро)].

Г. В. Дучић. Ја насам за то и ја не знам шта се разуме у раду те комисије — да ли контролisanje или и да се чини исправке у плану?

Г. Председник. Да контролише је ли г. Чађевић посао добро урадио или није. Нама је то потребно, а разуме се комисија ће правити прибелешке, излагати на лице места, и т. х. — У осталом господе што се тиче дијурне, мислим да о томе неби требало више на речи потрошити.

Г. В. Дучић. Али не зна се шта је свршено и за шта ће се платити.

Г. Председник. И онда је ово исто стање било, које и сада. Радови су ту, даће се на преглед комисији; ако је човек све израдио све ће се и платити; ако је обавезан да повуче нивелете свуда, он ће их морати повући, а ако му их други нивелира, он ће му сигурно и платити. Ви сте за то да се контрола ових радова његових мора извршити и ја пристајем да нештапим тој контроли оно што би ова урадила а дужан је био сам предузимач да уради. (Одобравање). Сад само односно цијене да се споразумемо и да ствар решимо. Инак је предлог да одредимо 10 динара на дан — и ја сам изао да може бити и 5 динара кад раде само пола дана. (Чује се: врло добро). Дакле јесте ли господе за то: кад раде цео дан онда да платимо одређеним везињерима по 10 динара, а кад раде пола дана онда по 5 динара? (Добро). Прима ли се то? (прима се). Још и ово: ја сам разумео ваш закључак тако: да све што је г. Чађевић израдио има контролисати комисија да ли је добро или није; а што није израдио да му се врати да изради и онда да дође и то пред комисију да контролише; а комисија да се плати 10 динара на дан или 5 динара за пола дана њеног рада. (Тако је). Прима ли се тако? (Прима се) —

Добро онда смо и то свршили. Но молим вас да допустимо још нешто. Кад г. Чађевић изради све по уговору и то се од комисије прими, онда примате ли да ја могу од г. министра грађевина тражити да и он одреди од своје стране анжињере, који ће одмах са комисијом радити и учинити од своје стране примедбе — ако их буде. (Прима се) онда ће бити боља и контрола кад више људи стручних на томе послу буду радили. Дакле усвајате то да се ради у једно време? (Усвајамо).

Г. В. Дучић. Молим вас који су у тој комисији што ће вршити то контролisanje планова?

Г. Секретар чита: комисија која ће прегледати који су планови свршени и који треба да се сврше (Чује се: прва је комисија отпала).

Г. Председник. Молим вас да чујемо која су лица у овој комисији, што смо им одредили дијурну.

Г. Секретар чита: Милан Андоновић, Мана Марковић, Милош Дамјановић и Јоца Јовановић.

Г. Председник. Ја овде видим четири техничара, али мислим, да само по двојица за дан имају да платим а не више. (Чује се: двојица су заменици).

Г. Васа Дучић. Г. Мина је одборник а док је одборник не треба ништа да му се плаћа.

Г. Председник. Аво буде радио док је одборник да му не плаћамо, а осим тога ја имам да зовем двојицу од њих — на њу звати кога треба.

Сад је ова ствар свршена.

(Свршало се)

ПРОТОКОЛ

редовног савјетња савјет: одбора 6. новембра 1936.

Били: Председник г. М. М. Богаћевић, одборници и заменици: г. Димбер, К. Петровић, С. Станковић, М. Ј. Марковић, В. Дучић, Ем. Штајнхелмер, Ф. Рољет, А. Ђ. Кумалуди, Јан. Костанјиновић, Јан. М. Јанковић, Јов. Петковић, Свет. Јанковић, Ил. Антоновић, Пан Матић, Н. М. Бодн.

Бр. 231.

Г. Председник. На првоме месту данашњег дневног реда, имамо господе акт лиценцијата дрва г. Герарда, којим својштинама неписарстван свој да дрва разнесе по локалима, већ хоће да их ухвати на једно место. Поред тога и г. Паја Цветковић једним актом тражи да му се врати закупца и ако је одустао од лиценције дрва.

По спелушању оба акта, одбор је

одлучио:

да одређена раније комисија споразумно са лиценцијатом регулише натање о пријему и преносу дрва; а прено акт г. Цветковића прешло се на дневни ред и тиме остало при ранијој одлуци. — Противни били г. г. Петровић и Мил. Ј. Марковић.

Бр. 232.

Г. Председник својштина да раније изабрана коми-

сеја налази да се може одобрити г. Вељу Николићу да поред свога винограда отвори нова, а затвори данашњи пут.

По прочитану извешта одбор

РЕШЕЊЕ:

да се г. Вељу Николићу трг. одобрено што тражи актом Г.М. 730/99, ако сав комисије изјаве да немају ништа против тога.

Бр. 233.

Г. Председник саопштава да је Н. Х. Поповић пензионар изјавио (А.М. 1988) да не може да пристане на одлуку одбора о убањивању његовог на имању у близини гроба.

Г. Ем. Штрајмелтер. Ја сам се из прегледа уверио да би се гробар број палидуца општено, кад би се морало остати при томе да за 1000 метара бдух најближе куће удаљене од нов. гроба. По том законском нагону, морала би се половина палидуца скоро раселити. Није стапновника палидуцаких грешака, што гробље лежи у мањој даљини. Куће су пре грађене, те је за то са гробљем требало ићи даље. Овај ко је допустио, да гробље ближе буде, тај је и одговоран.

Не мислим да је погрешно што закон тражи удаљење кућа за 1000 метара, али је требало на то настати на времена. Кад је одобрено гробље противно законској наредби, научили би на се грхну одговорност, кад би сметали људима узлазене њиховог имања.

Г. Мил. Ј. Марковић. Као члан комисије, која је дала мишљење одбору, имам да кажем ово. Ми смо наше гледиште изнели на основу ошата, која постоје. Није овде реч о сретчавању г. Поповића у бањивању. Само грађине једног позитивног закона, који се нас, дакле општине тиче, нисмо могли произвољно прећи и посавестовати ово што се очигледно носи са санитарским законом, који каже колико гробље мора бити од последњих кућа удаљено. Као ми тако ни одбор није могао превладати интересе општине и донети решење на одобрење г. Поповића (иако што тражи, пошто се зна да би на случај експропријације, кад би г. Поповић од њих издесио плацове и на њима подигао куће, коју ли на основу сав. закона држ. власт наредила, општина била дужна да плаћа накнаду.

Г. Поповић не би требало да се обраћа општини, већ надлежнима ако жели да покништи закон.

Ми дакле не кривимо, донесеном одлуком његово, него штитимо наше право.

Г. Ем. Штрајмелтер. Ја се намерно мало час писам детаљно комисијског рада, што налазим и сам да је лепо гледиште основано по санитарском закону. Погрешна је учињена у основу одобрењем да се гробље може подећи у мањој од законом предвиђене даљине. — Свет се населио у велико и данас нико није у стању раселити га само за то да би се био задовољен један законски и санитарски захтев. — Треба да пречистимо прво ово питање са г. министром полиције, јер нам сутра могу појурити силне жалбе.

Г. К. Петровић. Ако би у опште одбор био вољан да мена своју ранију одлуку, требало би то оставити пу-

ниој седници. — Што се тиче самог питања, мени се чини да је погрешка и код комисије и одбора а и г. Н. Х. Поповића.

Он тражи да њиху издеси на плацове и на ово да извади талије. То му се не може бранити, и баш суд је рекао да не стоји ништа на путу да се талије извади. Друго је питање има ли г. Поповић право по санитарском закону да диже на тим плацевима куће. Погрешно г. Поповић мисли да га општина убањива, она само потврђује талије а тиме не прима на се никакву одговорност. А и комисија је — чини ми се — разумела да га општина убањивања. По у осталом одговорности се може у смислу сав. закона оградити баш и на самоме потврђивању. Према гледишту г. Петровића, одбор

РЕШЕЊЕ:

да се изјава г. Поповића остави за пуцају седницу.

Противан г. г. В. Дучић и Ј. Петковић, који су били за то да се усвоји тражба г. Поповића.

Бр. 234.

Г. Председник саопштава лицитацију за калдрисање: *љубовијске, савојорске, школске, прве, добричине и корије јованове улице*. Ово је друга лицитација, пошто сте прву одбили.

Г. Н. Воробеев. Ми смо одбили били прву лицитацију. Рекли смо: „а проласе“. За што је држана опет лицитација?

Г. К. Петровић. Ја сам приликом оцењивања прве лицитације рекао: да је калдрисање решено и да га не треба одлагати. Ова друга лицитација, како сам сазнао у Сузу, одређена ко обично ради јектинске цене, без обзира: кад да се калдрма гради. За то сам да се лицитација прими, ако је повољна.

По саслушању протокола лицитације и услова (Г.М. 796) одбор

ОДЛУЧЕЊЕ:

да се усвоје лицитација за грађење калдрме у напред поменути улицама с тим да се грађење не одлаже.

Противан да се сада, већ на проласе калдрма гради, г. Н. Воробеев и Н. Бод.

Бр. 235.

По саслушању аката, којима се траже уверења за кривце и баке, одбор

ИЗЈАВНО:

да су Мијат Албахари спекулант, Мита Аврамовић уређивач „Муње“, Милан Стаменковић уредник „Одјека“ добродошладна а сиротног става, Никола Мијајловић добродошладна а сиротног става, а Марко Опјућин врло добродошладна а средњег имовног става а да непознати: Димитрија Мијајловића касацију; Мијајла Катина душера, Алексе Илића надничара, Јована Лазаревића, Лазара Илића надничара, Борја Микића, Мијајла Мусеулина и Давида Кусића слугу, а *баци* Милан Јовановић, Милутин Јовановић, Милорад Ристић, Лазар Савић, Драгољуб и Милиној Момчиловић, Цветко И. Арсеновић, Милевој М. Јовановић, Панка Радосављевић, Анђелија Вукић и Владета Милевој сиротног става.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солѳу“)

Петроград 28 Октобра 1887 год.

Од ово неколико месеца стање у Русији порогрива се. У земљи дације као ниша, а реформи г. Толстоја непонударне као и сам што је. Споља, државне наших министара — Једва да је срећније. Г. Гире, напуштајући велике традиције непрежалења Горчакова, увео је један политички систем која усамљује ову паревину, ако ју јаш и у засе-нак не бана. Русија, која једнако прет а ништа не ради, прокоре Вугари, праве сметње Англаси а запонедају Немци.... Оне, истина, да се сваки час чује, да ће г. Гире брзо пасти у немилост код цара. И ове недеље глас се прошео да ће бити смењен првих дана у новембру; али ја, бид, у то ни у колико не верујем. Александар III има савршено поверење у свог првог министра; док се систем, који као да је г. Гире од турске дипломатије позајмио, састоји у вечитом ондез љу и дуговачењу. Покојни кнез Горчаков говорио је мало, али је радио добро и брзо. Код г. Гиреа је обротно: он ради мало или нимало, док му се зна-нична штатна прелива тужбама, критикама и прот-њама противу ситежи као што су Вугари и јафе-њем тамњана сивизма као што су Немци. Лично г. Гире је у свакој прелити изјављивао, како му кнез Визмарк служи за узор; али, денста, кнез Визмарк никад онако не дипломатише. Он је то колико јуче показао према петим Вугарима. Један хист у Руси-чуку донео је некакав прежајући чланак противу немачког консула. Кнез Визмарк одговори на то претњом: да ће позвати три оклопнице кроз Дар-данелс и бомбардати Варшу; и — Вугари се одмах покорише. Питамо, гди ту има сличности са држа-њем руског државника који изгледа осуђује кнеза Кобурга, али се добро пазн да се са реча на депо не пређе.

У Француској свет је у опште убеђен, да је са-вез уговор, ако не потписан а оно бар м-рално, закључен између г. Гиреа и г. Фулрама. На жалост, обавештења која из поузданог извора добијам, гове ме да ибијем ту некако распротрну вест у Паризу, и да опет опозовим: да ће Француска ост-ати сама, ако до рата са Немачком дође. Ја идем-чак и даље — па макар ме песимистом називају — и тврдим: да ће симпатије *западних* Русије бати за Немачку, нарочито ако Француска буде

тучена. Мене тишти, божи, што онако морам да го-ворим, још и у часу, кад се муче без решења она жалосна афера на Раон-сир-Пизену, али биће да сам дужан истину свету познати. Што се самог и по-вог сукоба франко-немачког на граници таче, он је у Русији произвео читаву сензацију. Свако се одма-упитао: „да ли то није почетак оне праве велике касације“? Биде ли рата — у што бар је не-верујем — очекивао је, да ће *народна* симпатије у Русији бити за Француску. Али, није довољно изаћи за себе једно јавно мишљење. У Русији она не распознаје ни чукама из топована ни икак-вом појеном снагом. И шта, би ту могла помоћи голе симпатије народаа странне, или и саме вој-ничко класе, ако је противан г. Гире, и ако је он још данас падар да се отворено изјави за немачки савез? — У осталом, да пустимо нећа да сам о-томе своју каже; јер сво шта донес изападних му орган: „Вите по издав изгледа да ће она *суверена* *равност* која се *присуђује* немачком војнику попући за собом и г-ре познатице од: једног мртвог и једног раненог. Лико се даје предвидети, да ће Русијеров сабишет изаћи да подржи бар онако исте напаве класе и немачка асимилација. Тако коће партиске страсти. Него, влада су већ свикле на ова изазиве и тријотнама, нем-налог са добром дозом халацијозности на и мало *пошван*! Ништа за то није ништа лоше.“

Дакле, нава спољна и дитика даје се данас свести на ово: *Савез немачки, алатичке прилике Вилхелм, и, најка, систем немачког савла*. Два бит а р-лога *спредизнала* су руску владу да из-бере онај правац познатица, вите унутан по с-а-вал. На првом је м-сту, слобост наших финансија, која искључује сваки већо извор појачања преко границе. А друго је, сам споразум са Немачком, која је пристаја по неку наших уступака, да мирно порусимо три балтичке провинције. Ја сам вам већ толико пута јављало, да се од ово годину дана жее-тока борба води између Руса и Немца у опоме крају, у Естонији, Ливонији и Курланду. Али, при-сво строгости руских власти и свенгетства пра-вославног, кнез Визмарк није ни једну рет прого-ворно у корист својих несретних сувереника. То је за то, што балтичке провинције, ако смен рећи, *залезу* за француски Езас и Лорен. Јер, онга дана кад би Нем-лика потражила рачуна од Русије да оно што се ради у Ригазу, Дерпату и Митаву, Русија би имала права да Немачку уопште: шта се рада у Штразебургу, Митаву и Мелу? Са самим

21.807	кил.	Кукуруза	стари	по 11	нови	9-50
9291	"	Кукурузног брашна	по 12-50	кил.		
291.332	"	Јечма	"	"	7-25	"
227.366	"	Овса	"	"	7-42	"
14.339	"	Ражи	"	"	7-50	"
18.900	"	Мекиња	"	"	6-50	"
2250	"	Крнза	А сел. 33-20	В. врх. 30-20	В. сел. 31	
8887	"	Пасуља	"	"	22	"
3.181.576	"	Сунч. шљива	"	"	20-65	"
693	"	Катрана	"	"	19	"
275.339	"	Креча	"	"	3-50	"
506.840	"	Сена	"	"	3-03	"
29.950	"	Сквме	"	"	2-25	"
2493	"	Бајмана	"	"	105	"
25.815	"	Лука црна	"	"	8-50	"
482	"	Вуше пране	"	"	1-20	"
353	"	Масти	"	"	1-10	"
75.600	лит.	Ракије мезо	"	"	22	"
4100	"	"	дуге	"	55	"
37.100	"	Вина црна стар.	"	"	27	ново 15
7800	"	"	бела	"	28	"
71.462	"	Свиње	"	"	75	"
46.119	"	Бромшира	"	"	5-50	"
188.939	"	Грожда	"	"	15	"
4134	"	Сира	"	"	50	"

УГОВ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

60.730	кила	Брашна	"	"	"
2959	"	Пасуља	"	"	"
17.600	"	Мекиња	"	"	"
—	"	Шпиритуса	"	"	"

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

1.983.390	кила	Суви шљива	"	"	"
958.111	"	Пемеза	"	"	"
3845	"	Вуне	"	"	"
356	"	Шпирит	"	"	"
10.128	"	Шпидума	"	"	"
6060	ком	Комади крва овчије	"	"	"
63.880	"	"	јачићи	"	"
16.340	"	"	јарећи	"	"
2552	"	"	ковлака	"	"
138	"	"	коза	"	"

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Нова књига:

О БАНКАМА

Њиховим операцијама и њиховој политици

ИЗДАЊО

Александер С. Борисављевић

СЕР. КНИ. СПОЛНА ПОСЛАВА

Цена: 2 дина. и по.

НАРОДНА БАНКА

	Преглед стања на дан 30 септембра 1897		Родови		сравњено са	
	И М О Н И А		Д У Г		претходни стањем	
Гледишта						
Акције			20,000.000	—		
Приватне акције					10,000.000	
Акционари						
Банкоте у касају у плату	д.чара	250.360	7,500.260	—	8,891.560	—
" " " " сребру	"	8,641.800		—	—	—
" " " " сребру	"	1,314.073		—	—	—
Валута у каси	"	2,291.301	4,071.445	72	—	—
" " " " сребру	"	401.190		—	—	—
Стране вредности и валута страних банке	"	1,427.180	4,123.649	34	—	—
Лисеница у плату	"	9,606.489		—	—	—
Лисеница у сребру	"	2,560.876	2,593.096	—	—	—
Валуте на државне облигације у плату	"	288.129		—	—	—
Валуте на државне облигације у сребру						
Текући рачуни у Београду			201.215	37	—	—
Менице за наплату			13.279	76	—	—
Каупије			103.875	—	—	—
Позајмице каупије			1000	—	—	—
Остале просте					1000	—
Остатак простих остата						—
Остале по текућим рачунима			862.902	08	—	—
Остатак по текућим рачунима					862.902	08
Резервни фонд			5.280	56	—	—
Вредности резервног фонда			3.941	75	—	—
Позајмице акције државе Народне Банке					—	1496 78
Позајмице акција " " "						
Рачуни			87.869	63		
			39,663.967	61	39,663.967	61

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕКАНУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

КА ГОДИНУ 6 ДИ.
КА ПОДА ГОДИНЕ 3 "
КА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласнија 6 дни. нара од прсте.

Примљиву колико слика ругањом на овимга
ома суд и ома корисностама на државно.

УКУПНОСТИ НЕ ПРАВАЈУ СЕ

Немањама немо не примеју се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општинских београдских 3 октобра 1887 године

(на стенографском белешкама)

почетак у 1/4 часова по подне.

(Секретар)

Председник. Молим вас сад да чујете извештај комисије која је прегледала коцкасту калдру у улици кнеза Михаила.
Г. Секретар чита извештај.

Председнику општине београдске
Комисијско извештаје.

Према наредби господ. председника Г.М. 815. од 22. 1887 год. потписати чланови комисије платили смо данас на лице места у Београду Михаиловој улици где се претреса коцкаста калдра и са принаменом (мустром) угледном којом одредили смо коцке које се показују у калдру и наплатили смо:

Да коцка потпуно по мустри нема. Овој прибавили смо; процентуално стање тачно нека се одредити. Могао би се рећи да ће их бити око 50-60%. Остале коцке, и ако би биле по облику прибавиле оне одступају по мери.

Хрпане коцке избацују се и замењују бољима. По прочитању акта и саопштању предузимачевог, као да је на представке бив. гошп. председника Богдановића био прикушен да пошто по то по најхрпанејем времену, у зимско доба, коцке у најхрамем року спреми и калдру положи. Имајући те околности и друге, комисија назива, да се предузимачу ова коцкаста калдра плати (не по погодби 12-50 динар) по 10 динара квадратни метар, што чини да му се одбije 20% од потицелне цене. Зато што коцке не одговарају апсолутно угледној мустри по погодби на којој су два почетка општинска и предузимачка.

Потписати су мишљења да треба ову ствар изнети пред одбор те да он дефинитивно одлуку донесе.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Мил. Павловић

М. Д. Кладис

Слажем се са разликама комисије потпуно и они су оправдани. И ја сам мишљења да коцке не одговарају мустри, и да је по све право да се ове не плате предузимачу по уговореној цени. Али мислим да би овај одбављати требало однети само на коцке а не на песак и ка-

дрмисање. Суму од 12-50 динар. ваља одлучити у три вод. цене, на цену песка, цену песака и израду калдрме. Коцке неваљају и не треба их платити по погодби; али пошто је предузимач немачки свој знамо добали положио него што је био по уговору дужан и пошто је по нова претреса калдру и ову показе доста добро, држам, да ове последње две суме није право хрпане.

За то мислим да је право да се (20%) двадесет од сто однесе и одбije само од цене коцка.

Ове по коме мишљењу изнесе на квадратни метар око осам динара (8 динара).

23. Септембра 1886 г.

у Београду

Г. општ. књижев

Стеван Чабовић

Коцка по мустри нема, али по што је калдра готова мњења сам да се предузимачу плати по 10 динара један метар, кад се ова ствар пред одбор изнесе и ако неги одбори.

Никола З. Поповић

Г. Председник. То је мишљење комисије. После тога сам добио и једну молбу од тога предузимача и молим вас да ју чујете.

Г. Секретар чита молбу;

Одбору општине београдске

Како ме је известлио Г-ни књижевник општински г. Чабовић, чланови комисије испослате по наредби господина председника, реизајли су, да ми се плата само 10 динара од квадратног метра калдрме, коју сам ја израдио у Кнеза Михаиловој улици

На ово решење, изречено пре свега од позивне наменовани чланова у ту комисију, нека ми је дозвољено поднети одбору неке моје примедбе.

Израда калдрме у питању изазноткована је неким Тонато, који се је обвезао, да је спреми до краја месеца октобра, док до тога рока није био ни отпочео, а општина наплатила се са повременом старом калдрмом, са неотпочетом новом, и без предузимача који би предузео неотпочети посао. Мене узеше на око, ласпајући ми е' једне стране, док сам е' друге стране био преварен, и узех на себе посао и одговорност, и поред свега што сам одмах у почетку увидео да ћу имати граду штету и да би боље било да губим кауцију и % депозита, ипак због задате речи бившег председнику Богдановићу ја сам свршио рад.

Neću da nabrajam tom odboru sve brige i neprilike, kao i troškove, koje sam morao snositi: reći ću samo da sam bio prinuđen raditi zimi, raditi sa svom mogućom žurбом, i ma da me je rad u ono vreme toliko koštao dušo, ipak sam sve učinio. Mogu tvrditi da malo ko bi se našao koji bi učinio ono što sam ja učinio. Po što rad nije vršen kad treba, obezbeđujući me da ga kad po novo sprišavam, dajući mi drugu navelotu, komisija me materuje da škartiram košice, i da izrađujem po novo druge, da postavljam košice po jednakoј величини u ливije, траже се од мене ригори, што по уговору нисам обвезан, ја се свему томе покоравам, стављам 20—30 саптиметара неса, док по уговору обвезан сам само де сат, издржавим четири човека за оправку коцана, шкартирам, израђујем риголе и то све да би додвојило општину и општински одбор. Рад је под надзором општинског надзорника, и све иде добро! али, као на пример, износи се сада нека коцка *мустра* коју је поднео Тошковић и коју мислим да је апсолутно немогуће имитирати у пракси, и уперскујући ту коцку комисја је нашла да добро да ми се сада одбије динара 2.50 по квадратном метру, као да није довољан огромни губитак, који већ на том раду имам.

Али против ове коцке *мустре* ја мислим да имам довољно добрих радних. Пре свега велики део поцка, у по четку рада, примала је комисја, и за остале одбор општине треба да зна да је бивши председник Богаћевић принудно да о мом трошку издржаван и плаћан једнога општинског чиновника, кога је он наменеовао, у мајдану, и кога је дужност била, да надгледа рад и шкартира што не ваља и да сваке вечери рапортује г. Богаћевићу; даље, кад сам коцку довозио на лице места, по наређби, општ. чинов. Јоца Вожић надзорник општинских добара, дозволио је на лице места и шкартирао коцке материјалу ме да шкартине одмах одозви и да исплати оне луде које би он поставио да шкартирају. За то, сада мени приписивати кривицу да коцке нису по пропису, мислим да је неопростиви грех, да се не може то узети у призраче на по обичном схватању као ни по смислу закона, и за то се надам да ће славни одбор хтећи од мене уздизати сваку одговорност и свако одбијање од цене коју сам са општином утврдио, а то дин. 12.50 од кв. метра.

При свршетку молим, да ми се одмах по свршетом претресу кадарме изамене комисја, која ће примити и признати свршени рад.

25. Септембра 1887 г.

Београд

НАПОКОРНИЦИ

Фр. Виршио и други.

Г. В. Дучић. Ја сам потпуно за мишљење г. Чађевића да му се одбије 20% само на камењу.

Г. Ј. Далбер. После тога треба узети у обзир да камење овакво које је товарено и пошемо у козица и стокарнало и бацило не може никак изгледати овакво каква је мустра. Осим тога треба знати да овако јединствено предузимачи никад више добити нећемо и да ће он

извесно штетовати на овом предузећу. Дакле треба да се ограничимо на најмању меру одбита.

Г. Председник. Сах колико одбита треба да буде то је наше господо да решите, али начело да му се ништа не одбија ја за то нисам, јер знаста камен и-јам је овадао кадарму не одговара мустри. Он се првака и наводи овде у својој молби много којешта и именећу осталога важе да није знао за камен који као мустра стоји овде. То може бити да није знао — али пошто стоји та мустра, која је дужност била да ту мустру извесим и да наредим да комисја види: је ли уговор потпуно и по мустри намењена извршена.

Г. Н. Ђорђевић. Ја нисам да је у пракси знаста немогуће уредити да сваки такав камен одговара потпуно својој мустри. Мора се десити да нека коцка буде мања нека већа. Међу тим кад одбор ова ствар решава ја мислим да треба да узме у оцену то: је ли општину преплати ту кадарму и може ли давати за ту цену да направи такву кадарму какву нам је овај предузимач наудио? С тога ја мислим да није право да му се одбије и на неку и на камену. Кад не одговара мустри, можемо му нешто одбити али не по 20% јер то је много и није право.

Г. М. Киндић. Ја сам био члан те комисје и знам да смо се у комисји много домањали кољко да му се одбије — јер господо не један или два, на 20 или 50 тн камен, него има баш на један у овој кадарми неће те наћи која ће потпуно одговарати утврђеној мустри. И није само то него има града део каменова који нису ни отесани и кад би се строго мотрало на уговор требало би 50 на сто да му се одбијемо. Но ми смо смањили из обзира баш тога што је јасније погођена ова израда кадарме. Најпосле општину му може учинити и неку излост пошто је човек упало и што ће извесно штетовати — али комисја имала је да цени уговор и мустру, и према томе нашла је не 20%, што је рђаво ушло у извештај, него 2 1/2 динара по метру од камена да му се одбије и мање плати по што је погођено, по што камен нишао не одговара мустри.

Г. Марко Ступановић. Ја би казао што се тиче одбијања то да имам на уму пошто се плаћа кв. метар тесаног камена? Ја знам да се не може добити ништа јефтиније од 12 динара на кавак да је, а плаћа се и 14. Зато држим да ће бити много ако се одбије овоме човеку 20% — то је знаста много, јер ја је тамо метуо више неса.

Г. Ст. Добривојевић. Ја знам баш кад је тај предузимач ступио у погодбу, он је рачунао да се том ценом, коју је за ову улицу утврдио као највишу узаме грађење целе кадарме у свом Београду, и онда је њам постављао некакве услове. Сах он је сигурно рачунао на то, што ће радити у нећем размеру на ће зарадити. Али видимо да му се то измало, рачун му није испало и он ће извесно да штетује. Ја га незнам лично, али сам мишљао да томе човеку на овој изради кадарме треба одбити по мишљењу г. Чађевића од вредности самог камена 20% — а од другог не.

Г. В. Дучић. Рече један одборник да је овај предузимач метуо више неса на за то да му не треба одбити

ових 20% — па баш то и јесте зато метнуо, што му је камен тањи и мањи па је морао више песа да домете...

Г. Марко Степановић. То не стоји, он је могао да метне земље па тек онда два три цола песа и опет би добио ону вишњу која му треба. То треба да се узме у рачун.

Г. Председник. Ја не знам, господо, оће ли тај предузимач бити задовољан са нашоом одлуком. Ви знате, ако једна комисија даде мишљење о раду једног предузимача, он то мишљење немора одмах примити по може тражити другу комисију. Но ја мислим када би у овој ствари била умерена, онда са овим човеком мога да свршином ствар без отезања. И ја држим да је одбитак по мишењу већине комисије кетина не претеран али ипак велики, кад се узме у вид само то да је овај предузимач по 12 $\frac{1}{4}$ динара од кв. метра изградио ону нацртну. То је доста јестито и јако срећа да не хоће по ту цену да му дамо део Београда да нам нацртине. Комисија прешла савесно своју дужност добро је мишљење довела — али кад се узме у вид све неволе предузимаче које он у својој жалби и излаже. као и ова његова ниска цена. онда мислим да би довољно било кад би му одбили само 10%...

Г. Ј. Динар. Има још околности, који у прилог његов иду н. пр. да је камен примљен овакав каква је домет без примедбе. Наш надзорник добара г. Божић примио је сав тај камен. И за то кад би му одбили само по 1 динар на камену, пошто није по метри, ја мислим да би то довољно било. Ја држим да ћемо се у томе сложити. (Чује се: мало је).

Г. Председник. Ја мислим 10% да му одбијемо од цене изградње, јер и ово имам да нам кажем. Ми треба да чувамо такве људе који би били ваља конкуренти у тим предузећима. (Тако је).

Г. В. Дукић. Не знам како то изгледа кад једна комисија каже овако, ни сад да другачије то решимо. То је уредна комисија. С тога ја остајем при извешћу комисије и гласају на мишљење г. Чајевића.

Г. Председник. Господо, сад шта да ставим на гласање. (Чује се: 10% да се одбије). — Што се тиче упреле, ја молим г. комесаре да се не паћу увређени. (Чује се: а не, не) за то господо то долази пред одбор да он коначно реши. Ја мислим да је доста кад му одбијемо 10 на сто зараде. (Усваја се). — Дакле, усвајате ли то да му одбијемо 10% зараде. (Усваја се).

Г. В. Дукић. Ја одлајам мишље. Ја не сам за то) ?

Г. Милутин Марковић. Ја сам за комисијско мишљење но за комисијско сам мишљење само односно камена — као што је г. Чајевић казао.

Г. Н. Воробњик. Ја бих молио господо који се одвајају да имају на уму да је ово најпота јединица израђен посто. За 12 динара кв. метар ево нека сад изврши ма ко онкав посао.

Г. Председник. Дакле, господо остаје ли ова ствар на томе да му се одбије 10% зараде? (Остаје, остаје) онда смо то свршили.

Сад мислим нас имамо да решимо о неким лиценцијацијама, које не трпе одлагања. Оно о извешћу љубега, оставају за другу седницу, пошто је сад већ доцне. Из- олте чути извешће о лиценцијама.

Лиценција плаца у жељезничкој улици остала је на тројици лиценцијата за 208-10 дан. Плац овај био је цео прошле године 60 дан. но сада је подељен на три плаца са правом да закупи смеу на истом плацу и дућане за шпекулације подићи.

Г. В. Дукић. За колико је година издато имање? („За пет“) Ако је за пет онда да се одобри.

Г. Марко Степановић. Ја сам потпуно за то да буде за пет година, како би људи који узимале плацове могли тамо да се боље намеће.

Г. Ст. Добриловић. Много је за 5 година него за 2 године да буде.

Г. В. Дукић. Напослетку нека буде и за три године, само 5 много је. (Чује се: за три, за три).

Г. Председник. Усвајате ли за три године ову лиценцију, а ако лиценцијане не престану, онда да држимо другу лиценцију на три године. (Усваја се).

Сад имамо и неке плацове у ошескнјској царшјаи, који су дати под аренду.

Р. Чучовић чита: Извешће чути.

И ова лиценција остала је на тројици лиценцијата за 390-45 дан. Промле године била цена целога плаца 190 дан. али се није ни за шта друго сем за обделовање смео унотребити.

Ове године подељен је тај плац на три и добила смо 800 дан. више него ли прошле године.

(Чује се: да се одобри).

Г. Председник. Одобрава ли се за пет година? (Одобрава се).

Сад имамо лиценцију плацева у бари Венецији.

Лиценција плацева у бари „Венецији“ остала је на осморици лиценцијата за 10,328 дан. дакле ове године добила смо 1068 дан. више.

Г. Председник. Одобрава ли се ова лиценција? (Одобрава се).

Сад имамо набавку неких ствари за школу.

Р. Чучовић чита: Но испод руке добијене су цене као најниже.

Г. Председник. Усвајате ли ове најниже цене које су овако после лиценцијне испуке добијене? (Усвајамо).

Сад имамо лиценцију за израду скампија и другог намештаја школског.

Г. Секретар чита: Јуче на држаној лиценцији за израду скампија остало је на Паји Радосављевићу за 2069. дан.

Г. Председник. Молим вас господо, ја ћу ову ствар усмено да објасним. После држане лиценције дозвољно је јени Андрија Багиста а јудно јединицу цену.

Ја не би сам требао по праву да га примим али пошто је и-пачио 5% јединице примио сам га и наредио да дође и Паја Радосављевић на коме је остала била она набавка на држаној лиценцији. Кад је Паја дошао њему је наравно било неправо што се тако ради али напослетку казао је „да даје 150 динара на спротињу у колико онај јединице јуди“. Пошто сам ја казао за тим, да то не може да буде, да даје на спротињу, него ако хоће нека каже хоће ли каже од излаштирање цене да прими израду овога посла, он нве је послушао и данас дошао и

казао да даје 200 дин. диже од првобитне лиценциране цене, што значи 100 дин. јевтиније од Бантисте. Дакле, знаоште господо рећи хоћемо ли нову лиценцирају држати или одмах ову ствар решити?

Г. Марко Степановић. Ја сам господине, етолар и мени су сви моји другови на закључку врло добро познати; и ја бих пре дао свој посао у израду Паји баш да он није попустиво наједне паре од лиценцирање. Јер позвајући и једног и другог, могу рећи овде да онај други нема у својој радионици где да се окрене са две тегае. Ја сам правно те ствари; знам добро како те ствари иду, и за то сам да се Паји одобри набавка без иједне речи. (Вичу: Одобрава се, одобрава се).

Г. Председник. Дакле усађате ли да ову набавку изврши Паја по најнижој цени коју је дао? (Усвајају се).

Молим вас још једну ствар. Ја сам опонах, немајући довољан број одборника на окупу, резервао у конвенцији одборској једну ствар, а сад ћу је извести пред одбор. Та је о козари коју је наш трајавић Вуковић отворио на моме имању више тридесетина. Комисија, која је први пут прегледала то место нашла је да се може дозволити козари на истоме месту. Кад је та ствар дошла пред одбор општински, одбор је донео о луку да не може тако бити козари. Полицја, којој се Вуковић жалео, праћа акта натраг и пита како је то могуће да комисија каже да може, а одбор да каже не може! Услед тога ја сам одредио још једну комисију и то из тих лица која су била у први и дошао сам још 2—3 одборника и ова комисија донела је извештај да тамо не може бити козари пошто тамо није тога ништа, или кроз само знање, теже изворна вода која би се пошварала и т. д. Због тога је Вуковић и забрањено да тамо козари држи. Но ја сад морао би да изнесем тај извештај комисијски и пред нас, јер пети Вуковић дао је услед овога протест у ком каже како се не придржавамо правила, како није потписан лекар на извештају и т. д. Међутим он је погрешно. У првој комисији био је лекар општински г. Хирш, и ја га ни за другу комисију нисам променуо, него нани општински лекари замењују један другог и место г. Хирша дошао је у комисију г. Попе. Ја дакле овде нисам ни у којем погрешно. У осталом за ову ствар ја дајем разлога овако: баш и да није у санитарском погледу нимало штетно да на томе месту буде козари, опет ипак је то не интересе саме општине. Ко општинске интересе а да би се могла вршити контрола свакојаким пузио је да све козаре буду на јавним друмовима. С тога мислим кад је и комисија то нашла да тамо не можемо дозволити козари, и кад је то и одбор један пут решио — онда о овој ствари не треба много говорити. (Чује се: да се одбаје).

Г. Мар. Степановић. Место где је та плавица тако је да се заиста неће штетити никаким интереси, јер то је тако далеко, да ко пође тамо треба да понесе оруђа и рупач. С тога мислим кад он тамо храни и по што комада свина, да може и козари држати.

Г. Председник. Ви сте господине чули разлоге комисије, а знате ли којих је уроча и први пут одбор одбио ову молбу. Јесте ли да то да се пренима првакно решење о овој ствари; (Писмо). Дакле јесте ли и остале

ли при ранијем решењу одбора да се ова козари не дозволи? (Јесмо; нико није противан томе).

По прочитују аката којима се траже разна уверења — одбор је

ИЗЈАВЉИВАЊЕ:

да су: Лазар Маодриговић, кне. доброд владана а средњег имовног стања, Станко Тошић рабар и Тодор Поповић доброд владана а сиротан имовног стања; а да немозају: Мому Мандица телала, Ђорђа Милетића калеу молерског, Доброслава Јовановића шлекузанта, Миљана Виторовића козарица, Јанко Салаја надничар, Милана Васиљковића козарица, Главсерија Станојевића крижачи, Ђоку Шаколовачког зваот „Марића“ крижачи, Давида Лева калеу кинговачког, Симу Јовановића некара, Саву Вукојасевића каледрају, Франца Бутковића, Милана Вукојасића надничаре и Јоцу Јевановића талијана оад. — Ја дакле који траже уверења о свом имовном стању одбор је најавио да су: Цветко и Милица Цветановић, Љубомир Бошковић, Тихомир Струналић, Бориљко Јанковић, Зорка Пујана, Димитрије Радиновић, Мартин Рагер, Михајло Ст. Нисовић, Ђорђе Живковић, Живорад Капунал, Велимир Степановић, Милорад Д. Поповић, Дамјан Дамјановић, Живко Ј. Валуцаћ, Андриј Шупкаловић, Сава Маринковић, Павло Ј. Поповић, Градимир, Светозар и Јасога Ђурић, Ламбра Петровић, Стеван П. Марковић, Радомир Јеротић, Милан Гроз, Милан Стојановић, Вукашија Мартиновић, сиротнага стања.

Састајање је завршено у 8 часова по подне.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Соколу“ у)

Петроград 12 Октобра 1887 год.

Два најновија догађаја спољна јако су узбудила наше јавно мњење. Прво су: *бугарски избори*, а друго и нарочито: Крисијева састанак с кнезом Бишмарком. Узаман полувластична штампа зашлеће да докаже, како пуз талијанског државника у Берлину не може имати никаква политичка значења. По свој први канцелар Немачке и први министар Италије не би имали друге цели да етегну један другом руку и да проговоре коју о одбацију јевропског мира. Али, као што сам у стању потврдити, ни на двору ни у канцеларији г. Гирса не верује се то ни уколико.

Од своје стране, публика се није у оцени преварила, и у Петрограду и у провинцијама раздражениост је велика противу Немачке, која се оптужује за издају, као и противу Италије коју су Руси увек презирли. Ако се за Французе може рећи да су у политици кратког памћења, код Руса

на против, успомене prelaze u веру. Руси не могу никакo да опросте дому Сав-јском, учешће у кримској рату, а у ствари која их се вије ни мало тупада. Нити је заборављена улога талијанских „либерала“ на обалама Черне и мосту Трактар-ском. Руски патријоти и Славенофили, — а то ће рећи руски народ — још онда су се заклели да ће се осветити Кавуру и Визтору Емануилу, а сама мржња њихова чудна је појава кад се помисли колико је непријатељство православних према римском папству. Од ово четари или пет година, англо-талијански савез заео је односе између Рима и Петрограда. Видна заштита коју је талијанска дипломатија пружила Бугарима, те је односе још заштитијим учинила; док је она жалосна масовска афера, и раскид између Италије и хришћанске Абисиније, дигла цело јавно мишљење руско против Италије. На овом месту добро је оменути се, да је већина аписивских Хришћана пре осам година јавно прешла у православну веру; као и да је прошле године једно јако оделење козачких добровољаца отишло у Абисинију, да се под заставом њенога владара бије противу талијанске војске. Ви можете, према томе, судити упечатливи који је на духове учинила вест о тројном, аустро-немачко-талијанском, савезу. И кад би ту и било какве могућности правити себи илузије о смеровима Италије и Немачке, само прочитање берлинских новина довољно би било да их разбие. Листови немачки — бар они који пама до руку долазе, — без околности тврде: да је Криспи-Визмарков савез наперен и противу Турака и Козака. Један франкфуртски дневник, иде чак дотле да сведочи: да је г. Криспи изустео неке врло чудне речи у корист Бугара, а претње на адресу Русије „која вели — хоће да претвори Средоземно море у руско језеро.“

Ну, било истине или не било у овој версији Криспијевих речи, оне су као што горепомених, иза вале ове праву озлојеђеност. Руска штампа, ма да пролази кроз уска врата цензуре, изабације криве епитхеме противу Криспија, и излаже подсмеху талијанску војску. Од своје стране, влада види где се на хоризонту понала једна огромна коалиција, али се прави као да верује да је она управљена противу француске републике а не противу руске царевине. Факт је међу тим да је Италија краља Хумберта склона да у источном питању одигра, на корист Инглиске и Аустрије, ону улогу коју је Француска Наполеона III играла у

кримској рату. Дакле, ни држање г. Криспија ни обрт у политици кнеза Визмарка нису појави из којих би г. Гире могао поцрпети много куража! а он ни до сада није бот за како светлао са својом смерошћу. Тако, он је пустио да бугарска криза узме овако озбиљне размере, а било је врло лако отклонити ју у почетку. Ту је требало: или признати свршен чин, или, уз потпору Порте, ући с појком. Но г. Гире не учини ни једно ни друго. Њему се чинио као бољи овај садашњи и нејасни правац — ова средина између либералне политике Александра II-ог и гвоздене руке Николе I-ог. Па на шта је све то изашло? На то, да Русија скоро две године пркоси један мали народић, и то баш онај који је дужан да јој буде природни савезник. Може се доиста рећи да је ова оваква политика више нашкодила угледа Русије по и каква велика војничка пораза. Никаква велика сила не може некажњено допустити, да се с њоме татра једна држава нетог рела. Такву је политику терео и г. Ферри према Китају, па, као год и то је он ш њоме прошао, боља судба не чека ни г. Гире у у Бугарској. За овај пар, на пример, полузванична штампа руска ограничала се на писање противу Бугара. Њима, пак, није за то ништа горе и они се на ово слабо и ослеру. Последњи избори њихови дали су, и опет огромну већину влади — на велику жалост овдашњих, московских и петроградских новина чија су ступица сада пуна извештаја о терору у Бугарској. Поред слика црвеног на- сиља, боја и хапшења, као и гажења народних права, неколико листова с његовом сведоче о ширењу католичке пропаганде у Бугарској, и богоређу владу да стане на пут римској шизми у једној православној земљи. Сам Свети Синод — а то ће рећи највиша прикљена власт у Русији — решио је да изда један проглас на верно православље у Бугарској, да се чува опасних витова римског свештенства.

На кратко, спољни положај ове земље није ни мало сјајан. Под увредама Бугара, претњама Талијана и стражом Инглеза, Русија данас броји у Јеврони саме непријатеље, а ни једног савезника. Зближење њено са Француском прека је потреба и једини спас. Али г. Фураш није Рихелје, као што г. Гире није Горчаков. При том, јавно мишљење ове земље стоји растројено и узамирено. Оно више нити зна шта хоће нити што влада његова спрема. Дакле, да према таквом стању ствари најжешће противности избијају на површину. Тако с једне

страпе књаз Галицији, путем брошуре непријатељски напад Француску, и књаз Мемлински говори да ће покренути један велики журнал наковен Немачкој; а с друге стране официри гарде и више губернатора провинције учествовао са здравицама Француској, и то, поред вести која се преноси, да је један члан царске фамилије изјавио, да ће се у случају рата на Рајни борити у редовима француским. Свуда је овладао, дакле, нека интелектуална анархија, док министри као да беже да увиде колико је опасено пустити јавно мишљење да залута и да се поведе.

Па, кад овако стоји у спољним питањима, то, да ли је бар унутарња политика чврста и срећнија? Не, и на против, наша влада као да ужива у помињању својих погрешака. Г. Делијанов, на пример, коме је поверено министарство просвете, и који је лично и љубазан, и крسان, и слободушан и добронамеран човек ево га где полази са чудне тачке, да су се његови Руса преучили, и да велика наука прави људе неспособним за државу! Ја већу овде улазити у питање, да ли г. министар има право или нема; али донета чудно је чути такву теорију из уста једног професора универзитета као што је он. Пре свега, знати ваља, да у Русији, у селима парочито, не долази ни један писмен човек на двадесет немислених. Али, као да је и ова јадна срачера претрпала за г. Делијанова који затвара школе где год стигне, замењује и ошито ретке наставнике православним свештеницима, удваја таксе гимназијске, истерује из њих синове простачке — под изговором да је боље од њих направити раднике по ученике — и наговори професоре универзитета да држе предавања празним клупама.

Ид своје страве, г. Толстој (министар полиције) који види свуда саме замке и завере, спрема пројект закона за искључење, из већине јавних звања, свију неплемића, е да би — по гласу из вештаја му — „дагао углед самом племиству“, по којем, уатред буди речено, није такву понастапу никада тражило. Најзад, јавља се и министар правде са једном великом реформом, а то је: укидањем пороте....

Пре неки дан јавио сам вам о изгнанствима ен шавце, о русификацији балтичких провинција, и о принудном преласку у руско поданство некине странаца који живе у Пољској. До сада се у томе највише ударило на Немце, али сад ће поглавито на Аустријанце. Што се славних Јевреја тиче њима

се не оставља ни право бирања између изгнанства и преласка у поданство, већ им се просто даје пут.... На завршетку овог писма нека ми је још слободно додати: да су се, поред већ јављених дација, министар финансије и правитељствени савет сложили на неке нове, а на име: на *личну* порезу, ма да ова већ постоји под другим именом; 2 го, на *војну* оних који су из ма каквих уарока ослобођени од војене службе; 3-ће на свеће; 4-о на паладрвца; 5-о на минералне воде; и 6-о на путничке паробродеке билете. Тешко је донета прорећи, шта могу дати сви ови нови намети. Од свију видова осветљења *старини* је још једини који до сад није подлежао никаквој такси; а она мисли се да ће донети око 850.000 рубаља или 2 милијуна динара. Паладрвца, — на која је ударено 50%, нова намета — рачуна се да ће дати милијун рубаља. Противу таксе на минералне воде устају и лекари и економичари, који једнодушно тврде, да ће ту „дара бити тежа од масла“ — трошкови око истеривања те порезе већи од ње саме. Остаје да се види шта ће још дати такса на путнике водом. Биће скоро девет година како је слична такса ударена на жељезничке билете. Резултат се показао као жалостан, и по путнички саобраћај и по трговину. Спротива се решавала на путове водом, који су истина очајно дуги али бар јестивији. Овај и њ намет биће страпан удар за пловидбу по Дњепру, Волзи и свима сибирским рекама.... Далеке, абир целе унутарње политике гласа: мало школа, много дација, морални и материјални застој. А ако је и то добар програм, онда нека нам је слободно бар одвојити мишљење.

КАРАКТЕР

(по Омајдоу)

IX.

Дружба у браку.

Доброта, а не лопот, јавља основића срца које

Шенкер

Мужу престоја мудрост, а жени нежност.

Џорџ Хорберт.

Да је бог хтео да жива буди глас мозку он би ју створио на астрале тачке; да је хтео да му она буде роб, јон би ју створио из астралне ногу; али по што је он хтео да она буде меку руку драг дога је он извадио из ребра, а не плућу, поткож!

Свети Августин.

(Наставак)

Посредством ове божијске страсти (љубави) свет се непренидно подмлађује. То је вечна песма

рода људског, која покреће младост и несени старост, која слави сувременост у светлости прошлости, а објасњава будућност зрацима напретка. Љубав, која потиче из поште и уважења, уздиже и одржава чистоту карактера. Она тежи да нас ослободи јарма рођене нам себичности, и јесте савршена невиност као што је сопствена награда. Њу прати нежност, саучешће, узајамна вера и поверење. — Права љубав развија и умне способности. Поета Браунинг вели: „да нас она прави и паметнијима“, а примера за ово имамо у томе; што су најларовитији људи увек били и најнежљивији љубавници. Велике душе зајме своју величину сваком делом осећају, оне уздижу и осветљавају сваку праву радост. Чувство љубави има и ту снагу, да пробуди и обезбодани успавање особине наше. Ово узвишује наше тежње, шири наше труди и развија умне нам снаге. Један од највећих комизмиста која је ипак женској страни узвишен, биће да је суд поете Стида адресован госпођи Јелисавети Хестинга, који гласи: „заљубити се у њу то је колико и честито се васпитати“. Посматрана у овој светлости, жена је учитељка у највишем смислу, учитељка над учитељима, јер нас она васпитава нежно и човечно.

Има једна нарека која тврди, да ни мушко ни женско не могу стећи довољно искуства у животу док не дођу у додир са светом, путем своје љубави. И као год што женско није женско док не сазна за љубав, тако исто и мушко није мушко, без то а. Обоје су потребни једно другом за сопствено савршенство. Платон (философ) је објашњавао свој закон таме вели: љубавници траже једно у другом, сопствене слике, себе саме, но што је љубав разведена половина првобитне душе људске која се са својим паром венчава.“ Али филозофија као да ће бити овде у заблуди, јер се љубав исто тако често јавља у несличним као год у сличним примерцима.

Давке, права дружба у браку мора потцати и из душе и из срца, и оснивати се на узајамном поштовању колико год на узајамном волењу. „Гди нема узајамне поште — вели славни Фихте — ту не може бити праве и трајне љубави; сваки други услов доноси кајање и јесте ведостајан сваке благородне душе људске.“ На кратко, прави брак мора почивати на особинама карактера које владају у домаћем као год у јавном животу. Али иза нешто више и од голе поште у брачној лежи. Чувство које ту влада куд и камо је дубље и нежније, и ово никак не може достићи тај степен између људи и људи, али између жена и жена.

„У области љубави“ — вели Натанијел Хотори — „постоји увек непроходна провалија између човека и човека. Они никада не могу примити један другом руку са овом топлотом срца и душе, са калвом то чини жена — у својству јој мајке, сестре ил' суруге.“

Кроз прата љубави човек улази у нов свет — среће, сацртавања и људска интереса. Тај је нов свет: његов дом, његова рођена кућа, која се савршено разликује од куће његова детињства, где му је сваки дан доносио неку нову радост и искуство. Он улази можда још и у нов свет болена и искушења, но у коме ће се још онајбоље истесати и у ред довести. „Фамилијарни живот“, — вели Сент-Бев — може да буде нуп трња и брига, али и то је трње надно, и те су брига родне. Не буде ли човек отац у своје време, прилика је да ће му кућа бити дом порока и будалаштина.“

Живот, искључиво посвећен материјалном зајимљању, и несветио ствара тесногруде карактере; јер се ту човек искључиво бави са самим собом, а брич, с једне стране, како ће користи за се да извуче, а с друге како ће од туђе утакмице и докључице да се одбрани. У таквој борби људи и нехотично постају неповерљиви и нешлемити; а најбољи лек противу тога јесте и остаје: своја кућа. Она нам помаже да се однојимо од често инекулативних маси, да се извучемо из свакодневне мувира и пажемо у светињи домаћег крова и ознора.

„Ако материјално течене“ — вели Сер-Хенри Телор — руши и истује срцу, брак брани тај град“. И ма како да је глава нува посла или амбиција — ако срце није оснијево љубављу и учешћем према неком — живот ту може споља изгледати као успех; али у ствари бити пре обртно.

Прави карактер човека ваља ће се пре огледати у његовој кући но игде. Његова практична мудрост виђеће се далеко боље на лицу са којим се он прилагођава домаћем реду него ли у много већим и јавним пословима. Сва памет његова може бити у постоу, али, ако хоће да буде срећан, мора свим срцем бити код куће. Ту он мора показати своју праву паран — своју искреност, љубав, милосрђе, правичност, мужаство — једном речју — свој карактер! У којој кући љубав не влада, ту је домаћи живот најдирви десетизам. Исто тако, у којој кући нема правде, ту нема нити може бити оне љубави, поверења и поштовања на којима се прави домаћи закон и оснијају.

(Наставиће се)

ТРГОВИНА

Стање пажња

Београд, 16 Октобра 1887 год.
(од 8 до 15 октобра)

Премло је преко општинског кантара:

272.480	квца	Пшенице	по 10-25	дн.
51.525	"	Пшен, браш.	(дебог)	15 "
35.250	"	"	финог	" "
7615	кнз.	Кукуруза	стари	по 8 нови 9-50
31.121	"	Јечма	"	7-50 "
33.575	"	Овса	"	7-50 "
14.339	"	Ражи	"	7-50 "
2256	"	Пасуза	"	22 "
1.269.614	"	Сувих шљива	од 19 до 24	" "
693	"	Катрани	"	19 "
35.550	"	Креча	"	3-50 "
51.733	"	Сена	"	4-25 "
1000	"	Сламе	"	2-50 "
1933	"	Кајмана	"	100 "
15.334	"	Лука црна	"	7-50 "
482	"	Вуне праве	"	1-20 "
—	"	Маста	"	" "
16.100	лв.	Раније меке	"	22 "
—	"	"	луге	" "
43.000	"	Вана црна	"	16 "
—	"	"	бела	" "
12.138	"	Свиње	"	70 "
11.390	"	Кромчира	"	5-50 "
45.926	"	Грожђа	"	15 "
449	"	Круш ка	"	8 "
4594	"	Јабука	"	8 "
13.760	"	Ораја	"	26 "
1169	"	Сира	"	60 "

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСKE

16.130	квца	Ерашна	"
634	"	Пасуза	"
8000	"	Мекша	"
—	"	Шинригуса	"

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

1.386.384	квца	Сува шљива	"
43.545	"	Пекмеза	"
35.554	"	Вуне	"
—	"	Шинарке	"
10.027	"	Шпотиума	"
5350	ком	Комада кожа овчији	"
10.170	"	Јагњенци	"
16.340	"	Јарећи	"
300	"	Ковлака	"
—	"	Ковчи	"

МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Датуми стање у општинској канцарији у Београду 1887 год.

Дан у месецу	З А В А О Ш Т А К О								З А В О Ј С К У							
	Волова	Крава	Телата	Овцова	Јагњс.	Волова	Крава	Телата	Овцова	Јагњс.	Волова	Крава	Телата	Овцова	Јагњс.	Волова
1	24	2	3	68	11	8	1	—	—	—	2	—	—	—	—	2
2	25	5	4	67	8	7	1	—	—	—	4	—	—	—	—	4
3	21	3	1	70	7	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	24	8	6	49	7	7	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
5	24	6	4	58	8	4	1	—	—	—	67	—	—	—	—	—
6	19	2	3	81	11	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	22	7	6	35	5	10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	20	4	4	70	11	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	6
9	22	7	4	55	6	3	1	—	—	—	68	—	—	—	—	—
10	21	1	1	54	5	7	5	1	—	—	—	—	—	—	—	2
11	23	3	4	45	4	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	25	5	4	46	8	7	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—
13	15	2	1	57	5	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	21	2	3	9	3	1	—	—	—	—	85	—	—	—	—	—
15	18	4	2	35	5	9	—	—	—	—	96	—	—	—	—	—
16	23	5	3	47	6	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
17	19	3	5	51	9	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
18	21	—	4	20	3	6	—	—	—	—	35	—	—	—	—	—
19	27	4	5	34	7	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
20	18	2	—	85	13	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	19	5	7	30	3	1	—	—	—	—	89	—	—	—	—	—
22	20	4	3	34	5	7	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—
23	18	5	5	35	4	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	5
24	19	6	2	26	5	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
25	18	6	5	31	3	1	—	—	—	—	72	—	—	—	—	—
26	19	7	4	50	3	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	19	3	1	20	3	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	18	4	3	51	2	1	—	—	—	—	53	—	—	—	—	—
29	21	2	2	32	2	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
30	21	4	4	38	5	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Свега	624	123	103	1367	177	119	29	3	614	35	—	—	—	—	—	—

ОБЈАВА

Законом је општини дато право на приход од тамиса (тупане кафе). Како то право општина ужива и данас, позивају се сви они који се у Београду баве тупањем и крмљењем тупане кафе, да се најдаље до 25. ов. мес. пријаве у рачуноноштво овога суда, како би им се одредила такса и својштина правила прописана зајед наплаћивања таксе.

Ко се до овога рока не буде пријавио по овој наредби, а ухвати се: посе да се истом рдњом бави, биће му одузето право на разњу по сили, коју закон општини даје.

Иа управне седнице суда општине Београдске, СБр. 994ч. 10 октобра 1887. год. Београд.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАВА ИДЕЈНО ЈЕДИНАСТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРЕДНУ:

ЗА ГОДИНУ 8 ДИН.
 ЗА ПОЛА ГОДИНУ 5
 ЗА СТРАНИ НЕДЕЉА НА ГОДИНУ . . . 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
 ЈЕ У ЗДАЊУ
 ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. парч од врсте.
 Преплату илаз састи упућујући на овакит
 они су а с се нерасподеије на предми.
 РУКОПИС НЕ ПРАЋАЈУ СЕ.
 Непоштом писма не пристижу об.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдске 3 септембра 1887 године

(по стенографском белешкама)

почетак у 1/2, на ова по подне.

Били: Председник г. Ж. Карабалиберовић, члан суда г. Јован М. Јанковић, одборници и чланови г. г. Стево Добривојевић, Јован Дизбер, Фердинанд Розет, Димитрије Ђ. Милошковић, Милош Симеоновић, Вако Јучић, Светозар Јанковић, Самуил Нижда, Никола Н. Кизи, Павле Матић и др. Марко Т. Лео.

Г. Председник. Молим вас, г. сподо, да почнемо; има нас довољно да можемо радити.

Изложите прво чути протокол последње седнице.

Секретар (чита).

Г. Председник. Има ли ко шта да примети?

Г. В. Јучић. Ја имам да приметим. Г. Чађевић каже да је израдио планове, али ако комисија нађе, да их није израдио по уговору, онда ко ће платити дијурну? Може комисија радити 10 дана, и ако нађе да су планови рђави, зар ми и онда да плаћамо дијурну? Ја мислим да треба да решимо, ко ће у том случају платити дијурну.

Г. Председник. Ако би наступило таков случај, ја ћу бити дужан да вам кажем: Господа која су радила на прегледу планова, и је је израдио г. Чађевић, нашла су, да су планови рђави. Изгледа по г. Јучићевом говору да није протокол коректан. Протокол је коректан, а питање, које је г. Јучић покренуо, није ни решавано, ма да знајте ово може да наступи.

Г. Дизбер. Ми смо казали, да ћемо платити само готове планове.

Г. Председник. О томе није било речи, разумем. да ако комисија нађе, да планови нису добри, да ће он платити дијурну. Али ако наступи тај случај, ја ћу вам ствар поднети на решење. Међу тим, протокол се усађа. (Усађа).

Господе, пре по што би преним на дневни ред, имам да вам дам објашњења односно давња козара под закуп. Последњи пут, кад сам вам ресерисао о том прехмету, ја сам вам казао, да сам добио за козаре 670 динара. Међу тим од тога времена ја сам и даље радио на томе приходу и добио сам: од Иванчића, који на сопственом измишљању има планину 170 дина; од Гавре Силановића онег 170 дина, од Јована Петковића 120 дина,

од Јудинга Хама 70 дина, и од Јована Ђуковића, који смо са његовог планине узимали и општинско му земљиште дали, 150 дина, што свега чини 680 дина. Кад ову цифру додамо пређашњој 670 дина, онда излази да смо добили свега 1350 дина. Дакле још само мало па да имамо колико смо имали и дане. (Чује се: врло добро; можемо бити задовољни.)

Сад је господо, на дневном реду питање о правилима за извођење ђубрета. Ви сте одредили комисију која би имала да изради основ, на коме се може ово правно уступити. Та комисија је поднела свој рад.

Ствар је, господо, такве природе да не трни одлагати. Саветует тражи, да се та служба доведе у ред, јер овако, као што је сад, не може остати.

Г. Ср. Добривојевић. Је ли та комисија која је писала та правила?

Г. Председник. Наје, по овде је секретар г. Спаса Хади-Ристић, и он ће прочитати и објаснити поједине тачке, по што је он на тој ствари већ годину дана радио.

Г. Секретар чита правила која одбор тачку по тачку прегледа, мења и допуњује.

Г. Председник. Усађајте ли, господо предложена правила са унапређењем изменама и допунама у овој седници. (Усађајте). Та ће правила, дакле, гласити:

Извођење кућног ђубрета из вароши Београда уступ се концесионару — под овим условима:

1.) Износити се мора сва кућевао ђубре, овамо стоји ђубре и отпадици из куће, ђубре са улице, из станова и апије. Овамо не спадају отпадици столарски, ковачки, браварски и грађевински у већој количини.

2.) Вубре се из сваке куће мора износити један пут недељно. Када су велике врућине, и кад услед тога прегр опасниет јавном здрављу, полицијска власт има право наредити да се ђубре износи за кратко време два пута недељно.

3.) Да би се знао ред извођења ђубрета и да би била одржана контрола дужан је концесионар — поднети општинској управи ред, по коме ће се и шта дана износити ђубре из улица у појединим кварталима. Тај распоред, као и свака његова измена, објавиће се грађанству преко новина.

4.) Свака кућа без разлике, односно сваки становник који има засебан стан, мора износити ђубре под концесионара, — који има искључно право да ђубре изводи из вароши. Изузети су само они становници Београда који имају сопствено коње, али је концесионар дужан

имати списак тих лица, навои би се похвалних могао у свако доба извршити контрола. Исто тако изнети су и механизације, које ђубре из својих авија морају сами извозити.

5.) Вубре није дозвољено износити пред кућу на улици, но концесонар дужан је износити ђубре из кућа са ђубришита.

6.) Прозаказ кола уликом дужан је концесонар објавити извозом.

7.) Да не би у извозењу ђубрета било никаквих застоја дужан је концесонар држати довољан број великих, добро укованих и затворених кола за извозење ђубрета, која ће само горе у средини имати отвор толики колико је нужно да се ђубре може убацивати. Напуне ли се кола овај ће се отвор калком затворити пасак да не би ђубре из кола петар разносио и да би мање сирдело.

8.) Да не би велике куће са многим становама реметале ред за извозење ђубрета, пошто је у њима много ђубрета, дужан је концесонар — држати једна или двоја прескбројна кола за извозење ђубрета из тих кућа.

9.) За извозење ђубрета дужан је сваки кућни газда платити по истеку месеца ове таксе.

- а.) соба и кујна или мањи дућан са собом плаћа 0.20 дина.
б.) две и три собе са кујном као и у вели дућан са магазом 0.60 „
в.) четири и више собе са кујном, каваче са кујном и гостионе (без штале) 1.00 „

10.) Онога кућнога газду који не плати по истеку месеца у року прве недеље тужиће одмах концесонар општинскоме суду, и овај ће одмах издати наредбу да се у року од месец дана без суђења наплата изврши, ако дотични не докаже кинтом да је тражио таксу платио.

11. Таксу за извозење ђубрета наплаћиваће сопственици кућа од својих кираџија уз наплату кирије а кираџије ће бити дужне да сопственику куће ову таксу уредно плаћају.

12.) Да би се ујединило редовно извозење ђубрета из вароши од стране концесонара дужан је исти положити кауције у општинску касу 600 динара. Од те кауције кављала ће се за сваку неуредност по 20 дина. у корист општ. касе. Доказ за неуредност уликом јесу грађани и неизвозење ђубре. Поред казне дужан је концесонар без реметења реда у почетку следећу недељу ђубре из дотичне улице изнети. Код се казном кауција смањи дужан је концесонар кауцију понути, у пратинном случају служи и везови као гаранција за наплату казне.

13.) Вубре је концесонар дужан извозити из вароши и бацати на место, које одреди полицијска власт на ту сврху.

14.) Из општинске куће и општинских школа дужан је концесонар износити ђубре бесплатно.

Г. Председник. Сад јесте ли господин мишљења, да пробамо може ли се добити каква аренда? (Јесмо). Да пробамо, и то на годину дана.

Г. В. Дубић. Ја мислим да оставимо г. председнику да може на 3 године издати.

Г. Председник. За што, господине, ја ћу то изнети пред нас ако се прихвати унаке. (Чује се: тако је).

Сад је на дневном реду ствар која задира дубоко у интересе и приходе општинске. Ви је сигурно знате:

то је тако звани класна дутрија. Пошто сам испитао акта која се односе на овај предмет, ја сам нашао, да је мисао добра и остварљива. Код би цил ове дутрије био да се дозволи растуратију по нашој земљи, ја је не бих могао препоручити, али по што ће се у главноме пласирати на страни мишљења сам да ју треба примити. Тиме што је то једино поље отворено, и што у свету има много људи који траже леба без мотине, можемо се и ми користити. Ми би се ту само угађали на оно велике вароши светске које тим путем долазе до града прихода. Нар. узимамо Келн, која је с дутријом подигао великогласну прву, и још и дан данас једнако се с тим дутријама служи, изводи се да на тај начин напредује; а истим се дутријама служе за школе и многе друге потребе. И код нас се овим покушњу чини, да се подмре наше санитарске потребе као канализације, подводи, итд.

Дакле мишљења сам, да треба тој ствари понизити напну и прихватити је. Комисија, која је узела ову ствар у разматрање свршила је свој посао, и поднела је пре неколико дана извештај. Сад пошто сам ја ушао у ту ствар, ја могу и моје мишљење дати, над чужете, шта је комисија казала. Ова је ствар одле, и молим г. секретара да ју прочита. Господи ће већ бити позната, а мени је позната, у колико сам акта штудирао.

Г. Секретар Н. Јовановић чита:

Уговор

Завлаучен измисли општине вароши Београда с једне и г. Сигмунда Вајса трг. из Хамбурга с' друге стране о увођењу једне класне дутрије по примеру дутрија какове постоје у Лајпцигу, Хамбургу и Брауншвајгу, а то под следећим условима:

1. Општина вароши Београда устављава једну трају — текућу класну дутрију, која ће носити назив „Београдска општинска класна дутрија“ или немачки „Beigrader Gemeinde-Klassen Loterie“ по примаму онде под. /- приложеног плаћа. Ова дутрија биће подељена за сада на 6 класа т. ј. имаће 6. класе, а сва она класе сиршавају се у року од 6. месеци тако, да ће се године наплатити по две такве дутрије.

2. Искључиву повластицу за продају ове Београдске општинске класне дутрије уступа се г. Сигмунду Вајсу трг. из Хамбурга, или ономе, на кога он ову повластицу правно пренео буде, и то под условима, који су онде потписани.

3. Општина вар. Београда устављаће једно нарочито своје дутријско одељење, под називом: „Дутријска дивензија“ коме ће на челу стајати, један самом општинско изабрани способан директор који мора бити српски држављанин. Ово одељење водиће сву бргу и надзор око штампања лозова, предаје истих концесонару, изнетица лозова и такне исплате изгодитака. Оно ће споразумно с концесонаром а у границама овог уговора свагда на 2. месеца унапред утврђивати или сваке засебно дутрије и одређивати број издавати имајућих се лозова. За прву годину дужан је концесонар примити најмање по 10.000 ком. целих лозова за сваку поједину дутрију; за другу годину дужан је примити најмање по 15.000 ком. целих

дозвола, за сваку поједину лутрију; а почевши од треће године на па даље да је обавезан примати најмање по 20.000 комада целих дозвола за сваку поједину лутрију, који се број од тада има претати за сво време трајања концесије између 20.000 до 50.000 комада целих дозвола, и која се број на у ком случају прећи не сме. Ова ће утврђивати облик дозвола. То одељење примаче од концесионара плаћа у напред, и то пре предаје дозвола за прву класу, у готовом новцу целу бруто у плану изложеног суму, коју плаћа према под ./. утврђеном плану у изгодитима кроз све класе једне лутрије играчима исплатити. Ово ће решавати спорове између играча и поједини колектера и колектера и концесионара као лутријског главног и једног колектера, пошто општина сама и једино њему уступа цео квантитет издаваних дозвола.

Ове остало, као и права и дужности играча и колектера биће обавезано на пољеним усвојеном плану за сваку лутрију, што при расправу има снагу закона.

Овај општински лутријски одељак, прилаже прорачун са концесионаром и од њега наплаћивање у готовом новцу овај део чистог прихода, који по овоме уговору на део општине припада.

Овај одељак приликом опште сваку предвиђену и не-предвиђену контролу, по целом делу ове лутрије, и само преко њега својим концесионар у додиру са Београдском општином. Најпосле дозвола ће сами на себи носити потпис тога директора општинског лутријског одељења, или овога кога свагдашњи председник општине београдске на то повластице буде, ако је директор одсутан.

4. Општина за сваку уступљено право има да вуче из ове лутрије 50% чисте преостале асе. Ова ће се рачунати овако:

I. у прилози дозволи

а. Писарина на цео број дозвола издатих за сваку поједину класу по 1. дан, по сваком целом лозу.

б. Одбитак од 15% на мање изгодити према утврђеном плану.

в. Одбитак од 20% на веће изгодити према утврђеном плану.

Од овога ће се одбити

II. расходи у који долази

као награда колектерима:

а. дела горња испиранија

б. 5% на све мање изгодити.

в. 8% на све веће изгодити, за тим:

г. за постројење трошкове, набавке апарата и осталих потреба канцеларијских, за штампање дозвола и т. д. за сада сума до 10.604 дина.

д. За награду и плату директора и осталог персонала, као и канцеларијске трошкове и т. д. за сада сума до 20.000 дина.

(Суме под г. и д. према потреби мењаће се.)

Што преко свега овога претече, јесте чиста асина, и она се дели по пола између општине и повлашћеног предузимача.

Као особити приход само општински, а у корист њеног спорног фонда, долазе све оне суме изгодитака, које се у року од 2. мес. после сваког свршеног вучења, већи

од притежаоца дозвола подигли, по би лето играчко трајало застарело.

5. Повлашћени предузимач дужан је и за свој рачун поставити једно искусно стручно лице под називом директора, које ће у целом устројству ове лутрије суделовати али исто лице мора у Београду стално становити, а у свему бити подчињено под 3. овлашћеној лутријској дирекцији као репрезентанту општине и контроли тачног извођења ове лутрије.

Ово лице стајаће у осталим односима под концесионаром, који је ову лутрију од општине под закуп и узело, и прилике у његово име његове наредбе оно продаје дозвола и администрације, самостално.

Дакле услови ови:

6. Време трајања овог уговора углављује се на (20) двадесет година.

7. Број дозвола за сваку лутрију биће према тачни 3, и у његовим границама одобравам по захтеву повлашћеног предузимача. (види чл. 2.)

8. За сво време трајања, ове повластице (чл. 6.) предузимач је ослобођен од плаћања свако општинске порезе, приреси и т. д. на против пак обавезан је плаћати држави у име своју дажбина по 3% од чистог прихода, који по свакој лутрији, на њега пао буде.

(ПЗ, ово је његов захтев а општина треба да ради на томе да то право код државе у овоме смислу издештају, но без своје обавезе за успех.)

За сво време трајања овог уговора, не може се оптеретити нити ова лутрија, нити повлашћени предузимач са никаквом новом дажином.

9. Општина има према чл. 3. и 5. право лако над контролом целе лутрије, так и на свагдашњи утицај и преглед књига предузимачених

10. На случај ма каквог неспоразума између општине и предузимача, спор ће решавати само изборни суд, за који ће свака страна изабрати по 2. лица, а ова ће себи изабрати једно пето лице за председника, по ано се они неможе у избору председника, овада ће председника именувати председник Београдског трговачког суда. Решење већине обавезно је за обе стране.

11. Овај део прихода који општина припада, по основним параграфу у тачни 4, предаће се општинској каси по свршетку лутрије, и то после свршеног извачења и последње класе те лутрије, на 14. дана, а после извршеног прорачуна када ће се и разлика ако је буде изравнавати.

12. Општина prima на се обавезу, да за сво време трајања ове лутрије, неће дозволити никоме другоме да још једну или више оваких класних лутрија у Београду уводи; а потпуније се по без своје обавезе за успех да изира и код владе те да се уложене овакве лутрије на сво време трајања ове лутрије и ни једној другој општини у Србији дозволити не може. Исто тако радиће — али без обавезе за успех — да изда доноси закон о забрани учешћа у игри у подобним класним страним лутријама, и да сваког Србина, ко овоме противно уради, са вештом носаном глобом казни.

13. Општина гарантује тачну исплату своју изгодитака, али зато,

14. Повлаštenja предузимача према одредби чл. 3. ду-
жан је општина Београдској положити у напред цену по-
требну и у плану сваке засебне дутрије изложени бруто
суму за исплату свају згодитана у готовом новцу.

15. Повлаštenja предузимача полаже за држање овог
уговора општина Београдској кауцију у 200.000 динара
која може бити положена или у новцу, или у државним
српским артијама или и српским артијама првог реда
које општина београдска примила буде и то по дневном
курсу.¹⁾

Она кауција полаже се при подпису уговора и ето-
јаће код општине или народне банке депозована за сво
време трајања уговора, и пропада предузимачу а у ко-
рмет општине само онда, ако би предузимач пре времена
овај уговор престао испуњавати или би га и једнострано
сасвим раскинуо.

16. Стан за канцеларију дутриске дирекције да је оп-
штина бесплатна, где ће и под 5. именовања директор ра-
дита и послуга и издржавање неге канцеларије пада на
терет обе стране под тачку 4.

17. Сви згодитци испуњиваће се на каси општинске
дирекције дирекције подносиоцу извучених лозова.

18. Уговор овај почиње важити од дана, кад га обе
уговорачке стране потпишу, и кад га држава као врховна
власт одобри за сигурност овог уговарајуће стране, издају
се овака два равногласна екземплара, од који ће свака
по један на себе задржати.

Извод плана

једна дутрије од 20.000 лозова по дин. 120 са 10.000 по-
доткима у износу од дин. 1.930.000. Главни издаци из
носом у највероватнијем случају дин. 200.000
(Свакој план играча са билансом).

Одредбе повољна дутрије.

При руковању овом од државе гарантованом дутри-
јом, подписана генерална дирекција варошке дутрије,
вратаће се у границама ових одредаба.

§. 1. *Уредба дутрије.* У овој дутрији издаће се 20.000
лозова и 10.000 згодитана, који ће се у 6. класе поде-
лити, и то овде на страни изложеном плану у прописаном
рону изнатира.

Издавање лозова биће у целим, половинама, четвр-
тинама и осминама. Продаја лозова вршиће се преко ко-
лектера, коме ће потписана дирекција лозове предати,
односно пробо под колектера који су од колектера при-
мљени и у односу испуњавања ових правила у свему по-
дчињени бити.

§. 2. *Облик лозова.* Сваки лоз, односно део једног
лоза биће бележн једним бројем од 1. до 20.000. Лоз
важи само онда ако на себи носи овде на обратној страни
штампаних 1, и потпис генералне дутријске дирекције.

Једина генерална дирекција је у власти да лозове
поделити може.

§. 3. *Делови лозова* имају право на сразмерна део
назначеног згодитана.

§. 4. *Улог играча.* Улог на сваку поједину класу,
назначен је у обратном стојећем плану и на лозовима од-
носно деловима лозова, у којем је — разуме се — и ис-
савена рачуњена. Од странах играча сме се јонг осим
тога и накнаду за поштарицу и листове вучења назна-
ћивати.

§. 5. *Повољене лозова.* Сваки лоз важи само за ову
класу, на коју он гласи. Играчи добајају за извучене
лозове за свако поједино издуће вучење, од оног колек-
тера односно подколектера од кога је лоз прошле класе
купљен, један нов лоз издућег вучења, са истим бројем,
уз исплату улога сходно овоме плану.

При губитку права на повољне лозова, мора ова
куповина бити, уз повратак лоза прошле класе, најдаље
ако нег дана пре почетка вучења дотично класе,

У случају да који играч по испуњавању ових про-
писан тражени новоналажући лоз од дотичног колектера од-
носно подколектера у остављеном року недобија, има се
играч, прилажући лоз прошле класе, и улог по плану,
неодложно непосредно на подпису генералну дирекцију
обратити (§. 15.) ако ова неба у стању била, прилажући
лоз играчу набавити, онда је играч у праву да за издућу
класу, бесплатна два друга лоза односно да сразмерни
делова негах или представљајући вредност ових.

Од ових одредаба удаљавајући се уговору између
играча и колектера односно подколектера, о задоцнењу
или напред плаћању улога, о достави новоналажућег лоза
и т. д. обавези су само за уговарајуће стране. Обавезу
генералне дирекције, или у случају да је лоз купљен код
подколектера, обавезу колектера неможе се у овом уго-
вору увести.

§. 6. *Купљени лозови.* За лозове који се у току дут-
рије купују, има се улог и исарину већ извучених
класа доплатити. По овоме кошта један купљени лоз.

За другу класу дин. 25.	
„ трећу „ „ 45.	укупљена и исарина
„ четврту „ „ 70.	
„ пету „ „ 95.	
„ шесту „ „ 120.	

§. 7. *Настављајући лозови.* Бројеви који се из кола
једном извуку, нише не судувају у даљем игрању. Али
составиени једног извученог лоза, може и даље игри су-
деловати ако себи набави други лоз који се у колу неиз-
вучених бројева јонг налази. За оваки настављајући лоз
(купљени лоз) има играч да плати цену по §. 6. ових
правила.

§. 8. *Вучење.* Преглед, мешање, и мењање бројева
лозова, и згодитана у кола вучења била јавно у општин-
ској сали пред двема адвокатима.

У свакој класи извучи ће се из кола — бројева то-
лико бројева колико се у противстојећем колу — згодитана
по плану играња, згодитана налазила буде. Бројеви који
се у исто време извуку, један број и једна делова зго-
дитна, имају се ради доказа узајамног припадања, за-
једно свазити и на коцу који се зајнично чува, по реду
налази. Налаза овог кола решава без даљег, коначно
питање са којим је згодитном једна нумера извучена.

§ 9. *Премии*. Онај лоз који се у учешћу шесто класе последњи изуче, добија такођер и премију од дин. 125.000 којим у најверетнијем случају сачињава динара 200.000.

§ 10. *Листови учешћа*. Извештаји, снабђени са на обратну страну истојемим грбом, који се по поређеним бројевима и цедулама изгодитака § 8. штампају, шаљу се по епископу учешћа сваке поједане класе, колектерима за играче на упијај.

§ 11. *Исплаћивање изгодитака*. Изгодити и премији исплаћују се по одбитку од 15 од сто од изгодитака до дин. 200 заједно 20 од сто од изгодитака преко динара 200. и од премије, најдаље за 14 дана по свршеном учешћу сваке поједане класе. Исплаћивање изгодитака бива преко колектера (§ 1.), који је као таква на самом лозу назначен, по повратку изученог лоза. Неизвршује се до плаћања, или ако се ниско колектера на лозу не на лозу има играч да лоз одма, а најдаље пре истека у § 15. одређеног рока подписаној генералној дирекцији шаље, која се има уверити у тачност потраживања изгодитака, у покладе се ита на основу плана долажује. Без да се у исто време лоз полаже, неможе се изузетно § 13. од дирекције исплаћивање изгодитака исплати.

§ 12. *Изгубљени лозови*. О неставању једног лоза има играч без одлагања дотичног колектера односно подколлектера обавестити, који ће даље, ако лоз доиде на исплату није поднет, случај генералној дирекцији до знања ставити. Ако је на изгубљени пријављен лоз као изгодитак, а ако се иста у одређеном времену по § 14. непојављује, онда ће се у случају да томе нису препречке нема, изгодитака ове исплатити, који је губитак пријавио.

§ 13. *Забрана на новац изгодитака* неможе се од поверљива станасти. По ако се сопственику једног добијајућег лоза, или ономе који је губитак једног таквог лоза пријавио (§ 12); законским или изузетним правом од неког другог расишава појавила, оставља се овоме, да стављање забране на новац изгодитака по исплате истог, код надлежног суда издејстаује.

§ 14. *Застарелост изгодитака*. За време од 2 месеца по свршетку учешћа једне класе морају се изгодити по пропису код колектера примијени бити (§ 11). По истеку ових 2 месеца, застарела свако право на исплаћивање изгодитака.

§ 15. *Рекламације играча*, имену се упутити подписаној дирекцији, но само ће се онда у поступак узети ако одговарају прописима ових одредаба. Чини се пак љивим нарочито на то да се, изузетно § 12, ни један изгодитак, без пријављива добијајућег лоза, ни један понављајући или бесилатни лоз, без пријављива прошле класе, од генералне дирекције неможе исплати. Ако играч код генералне дирекције на рекламацију не наводи задовољавајуће, то овоме остаје да се месном надлежном суду обрати.

§ 16. *Предавање планова*. Сваки играч може од дотичног колектера односно подколлектера један комад овог плана захтевати, те тиме о уштрбу испуњавања одредбе извођења уверити се.

Генерална дирекција нарочито лутрије.

Г. Ст. Добриновић. Господо, има ту празнина. Треба

да се каже. да се на епископском језику сва ствар води и да ће лозови бити на епископском језику, а не на страном, (Чује се: лоз не може бити само на епископском језику, јер ће се продавати и на страни).

Г. Светозар Јанковић. Ја мислим да буду на епископском и француском.

Г. Председник. Ја мислим да мора доћи епископ, а ако желимо да наше лозове купују странци, морају бити и на страном језику, јер људи над купују хоће да знају шта купују, а само ће им онда бити јасно шта купују ако буду лозови и на њиховом језику.

Г. В. Дукић. Онда се тражи, да се концесионар ове лутрије ослободи свају општегних дација, а да се забрани подизање овакве лутрије сауда у Србији. Ја мислим да то мора ићи изади на одобрење и да мора неки ићи да се споразуме с владом о томе. Ја мислим да онет иде г. председник на да се с владом преходно споразуме и да се што треба уради.

Г. Ст. Добриновић. Ја мислим да ми треба онда да кажемо одлучно: усвајамо ли овај пројекат концесије или не?

Г. Председник. Одбор има да каже усваја ли ову ствар у начелу? а што се тиче особених користи о томе ћемо се још опширније објашњавати.

Г. Ст. Добриновић. Што се тиче саме користи она нам је свима јасна, но ја бих вас молио да нам објасните да нема ту и каквих терета за општину.

Г. Председник. По овом уговору нема; главна је тачка о добити, и ово је што сам хтео да кажем: од овога дана, кад се концесионар буде обавезао да прима 20.000 лозова, општина би имала за пола године 90.000 дин. прихода, а за годину дана 180.000 дин. Ја бих вас молио, да ја на томе радим, влади би се морало казати отворено, да ће општина имати толико прихода, а она ће га употребити на анугетте, зајмове учњене за канализацију и остале санитарске потребе варши. Што стоји да се забране страни лозова, ја мислим да се та тачка избрише, јер онда ни стране државе не би наше лозове дозвољале. Што се нашег света тиче он ће бити сумње и без ове тачке радије куповати лозове своје општине по речимо хамбуршке линијеке и т. д.

Г. Мита Милојевић. Најбоље је да ову ствар оставимо г. председнику.

Г. В. Дукић. Само да се не вежемо за личност, но да оставимо целу ствар г. председнику.

Г. Председник. Усвајате ли ова господо, тај предлог, да председништво ову ствар десинитивно сврши. (Усвајамо). Хвала на поверењу, а ја ћу се старати, да га оправдам.

Господо, овом приликом ја сам хтео још један предмет да изнесем. Ствар се тиче прихода наших, и ја ћу ради исте морати сазвати наредну седницу, но за сад могу вам казати у пратко ово:

Г. Тома помоћник кметовски, који се брине за нашу велику пијалу напоио је да би општина могла имати од ње већих прихода, но што данас има. У главном он предлаже да се она места на пијали дају лиценцијом, јер се из практиске видео, да људи за извесна места плаћају

вине по за друга, а паравно да би онај, који узме место под аренду, имао да плаћа и ону другу обичну тансу општинству. Општина би на тај начин имала вине користити; а сва и једног примера: десао се један случај, да умре један нијар, који је држао једно место на нијаци; проба ради држана је ликвидација његовог места. За него је добијено 300 дин. Дакле, ја мислим, да се предлог г. Томе може и користити примити.

Г. Ст. Добриловић. Мени се чини да треба вајуре измерити плаћено.

Г. Председник. Ма би могли имати врло добар приход од многих места на нијаци, али ја сам хтео рећи да ми морамо водити рачуна и о оним грађанима нашим, који имају имања на нијаци. Тако, ми би могли привући све пасажере на ову нијаци, али општина треба да умери своје приходе како не би општељала своје грађане. Дакле, молим да примите сад ово, па да само за годину дана дајемо под аренду. (Чује се: „то ћемо у другој седници решити, — сад примамо к знању“). Добро, онда ћу вам изнети исти предмет у другој седници.

Сад изишао дах неколико уверења која се траже, па ће се оправдавање. Одбор је

ИЈАВЉЕНО:

да је Мијаило Јовичић трг. доброга владања и доброг имовног стања а да не познате: Миту Љуботића калузу београдског, Душана Вукановића бив. књижишког надзорника, Саву Костића телала и Катарину Јовановић служавку а Бастасија Милићева ученица да је спротног стања.

Састаanak је трајао до 7¼ часова по подне.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солѣ“) у)

Петроград 20 Октобра и. н. 1887 год.

Од ово неколико недеља показује се такав чудноват обрт у руском јавном мишљењу. Свет почиње онет да се страшно интересује за спољну политику. Московски славенофили, који су све до смрти Александра II-ог стајали у засенку, славо даоца одесуду победу; а то су људи који суревниво гледају на Јеврону и попреко па њен запад. Па како би, у осталом, и могао бити другаче? Та врста људи нахо и познате Јеврону — њеп запад ни мало. Руска аристократија је једина која путује по туђини, и која је имала прилике да се заљуби у талијанску вештину, инглеско богатство и дикоте Париза. Војска славенофилска, то је бедни ђак, трговац, војник и свештеник, који се никада ни куда из Русије не миче, који се целог живота, у дубини њених губернија палија духом презра-

суда према иностранству, па који се природно и јавља као његов страшни непријатељ. Управо, и одмах, првих година нове владе показа се јасно горепазљашена освета славенофила. Племићи, књижевници, и богата и слободоумна аристократија, која је са толи о заузетости пратила јевропски прогрес, паде у немалост. Дође време да се пробуде све страсти народне, и распаде све, старе мржње. Чувени ултра-германски покрет, који је обележио у Немачкој периоду 1813—1818, пађе себи равна у ултра-славенофилској Москви од 1881 до 1886. Ово је већ шеста година како штампа руска, као верни одјек руског јавног мишља, кује у звезде руски народ, а хајку диже на све што се странцем назвало. „Нису ли — вели она — то они проклетти паразити који су љутом погрешком Петра Великог пренесени на тело руског народа“ и који га у који „космополита“, „јереја“ и „католика“ плачкају? Време је дошло да се све то на земље тротера, а споља да се пусти да се Французи, Немци и Инглези и сви ти познани народи јевропски између себе покажу. „Света Русија“ нема и не треба да има ничега заједничкога с њима.“

После оваких речи пређе се и на дело. Као по команда и штампа и јавно мишље оставише на страну спољна питања Русија затвори са треском „пролог“ који јој је Петар Велики отворио на Јеврону. Она се повуче у себе саму, али не да се, по патријотску примеру Горчакова од 1855, „прибере“ већ да — оствари тенденције једног кнеза Галицина. Него, збиља, и та тенденција као да већ навизива на отпорну реакцију. Брошура г. Галицина постаје предмет неочекиване критике и најзадравије осуде и у штампи и у публици руској. Тако, „Ново Време“ највећи и најважнији лист у престоници, доседе пре неки дан један дусматљивац под ироничном титулом: „Света Русија и грешна Француска“. Квалзу Галицину ту се адресују неке најнепријатније пошле. „Ваш је ексроман квалзу Галицин — вели дотична уредник — изд већ глашнује и друго издање своје брошуре. Он је томе издању додао само шеснајест нових страна, док, слободно је могао неопунити и стотину онаким грубостима и глупостима“.

За овим „Ново Време“ износи књижевничку прошлост овог племића:

„Он је (вели) некада уређивао, „Варшавски Дневник“, и ту је обележио неке врло обичне способности уредничке... Ако су сурадници па-

руског „Фигара“ доказали да ни мало не познају Русију, кљаз Галицији је исто тако доказао, да ни у колико не познаје Француску. Истина је цела да смо ми Руси често покушавали да подражавамо Французима. Али, зар смо за то били на правом путу? Зар није цивилизација француска старија од наше, и зар је требало утићи од благодетног утицаја тако просвећене једне земље као што је Француска? Не везимо да је то подражавање увек било сретне руке. Поред поштовања чувених вештака, славних научника и великих државника Француске, ми смо показивали пажњу и кројачима и луварима на чак и свакојаким дамама париским. Али ко је за то грив? — ако не ми сами. Није ли сваки народ сам дужан да избаци ове нечисте елементе из своје средине које му доноси страна цивилизација? Што се Французи тиче, то, ако су нас они некада зло судили, или нам се и ругали, треба признати да ту има и нешто наше заслуге. Било је времена кад смо и ми сами себе презирали. Данас, пак, можемо, са истинским задовољством констатовати; да се у Француској у Русији и праведније мисли и толаје осећа. Сетимо се само изјава републиканске јој штампе на гробу нашега Каткова“....

Сматрао сам за дужност да вас упознам са овим, кољко енергичним толико и узвишеним, толико највећег листа петроградског. Чланак служи на част онеме ко га је написао, и показује и да наше расположење руског народа према Француској Ја сам вам о том расположењу одвајао сведочество. Факт је констатован и кљаз Галицији — само што је он по својски додао: „да се не треба освртати на мишљење «укаре“.

У осталом, не треба заборављати да Француска броји у Русији још по ког противника. Једна малена али богата и титулисана група нарочито се сад окомила противу Француске и Француза. Јако се сумња и на кнеза Визмарга да не издржава неколико ренџала у овој земљи. Природњаци су већ давно приметили, да се ова опасна животиња могу прилагодити и најзаднијем поднебљу.... На послетку и овде, као у свим престоницама пазице се особевааци, којих је једина цел: да светле са истицањем равних парадокса, и да ударају са свом жестином на најзаднија мишљења. У ову последњу категорију улази и кљаз Мешчерски, човек, чији карактер свако уважава, али чијим се претераностима петроградска публика има често призива да смеје. Ја сам вам ту скоро говорио о „Гражданину“

кога уређује исти г. Мешчерски. Тај лист имао је врло сироман почетак и излазио је свега два пута недељно. Са ове реткости излазак као и са малености свога формата, и сиромаштва својих информација, тај је лист одавно стао био на једину улогу „дворничког“ журнала. Али ево где га кљаз Мешчерски претвори у прави убојни орган. „Гражданин“ ће излазити од сјаја сваки дан, а програм ће му бити: да у спољној политици свима средствима сузбија утицај француски и проповеда савез немачки; унутра, тражиће укључе свију установа од ово четврт века, свију слобода, и објаву рата свима верама осим православне.

Занимљиво ће бити видети, каква ће утицај учинити на руску публику овај чудновити политичко-религиозни систем кљаз Мешчерског. Он, сам, увек је уживао кредит човека запосењака. Његови први напади — увек бесомучни — били су најпре управљени противу друштва руског. Њему је оно тада изгледало покварено, безбожно и револуционарно. И данас он једнако понавља, како је либерална струја упропастила словенски свет. Њему и најконсервативнији и најзамљивији листови изгледају окужени претратним духом. Никаква класа ни партија не налази партиона код њега. И судони, и војска, па чак и свештенство, изгубили су на њему чувствено монархијско. Што се неправославних секата тиче, он њих мрзи више и од самог незнања. Да су вртопојне војне могуће у ваше време, он би пробао да поведе једну противу протестаната, али нарочито противу католика.

Дакле, као што видите, и Русија има своје „неомирљивце“. Они не налице, до душе, на ваше у Француској, али — јесу ли они за то и практична вера? Помислите само, да су најатренији пријатељи Немачке у Петрограду, у исто време и најжешћи русификатори балтичких провинција, људи, који на сва уста траже да се Немци протерају и хитерани збришу. Измиристе, ако можете сад, овако противуречне тенденције. По мом мишљењу, државник који буде тај проблем решио, решиће и проблем квадратуре круга. Међу тим, све нам сведочи да ће ово страшно питање балтичких провинција једнога дана довести до сукоба између Петрограда и Берлина.

Недеља која нас остави обележана је, поред осталог, и једном врло значајном франкофилском манифестацијом од стране петроградске општине. Главни кмет престонице г. Љихачев, у одборској седници, захвалио се са забуђеним, на дену и

толку пријему који му је у Паризу учињен. Те легације нам је већ јавно да се одбор томе одазвао једнодушним устајањем — или како се то зове — *аккламацијом* — што понављаше у очи пада. Све партије, дакле, у нашој општини сматрале су за дужност да овој манифестацији ударе печат симпатича за Француску; а заборавити не смомо да је, колико сутра дан званичан орган г. Гирса донео говор г. Бишачева на првој страни. У земљи где и највиши догађај може да узме облик политичке демонстрације овај двоструки појав подејствовао је на све духове.

Простор ми не допушта да вам кажем коју и о великом опиту који се данас изводи у целој царевини руској — разумем — *сагледате резервиста на сеобама*. И ако тешка кубура државних финансија није дозвољила да се ова мера изведе у свом обиму свом, ипак је огромна маса од неких двеата хиљада људи данас под заставом. Такав развој сваке није се видео за ово десет година — од рата с Турцима. Министар војени, генерал Вановски, решио је да се овака вербања држе сваке године. Идућега лета ће се на сву прилику позвати и један део „опоземенија“. Што се резултата садање пробе тиче, могу вам казати да су прекрасни. Истина да су петроградске резервисте правиле првога дана нешто хуке и буке — ишли по сокацима весело певајући па чак и крмче разбијајући — али главно је да су се на вербализму као добри војници показивали. И гађање у нишан изнало је добро; али томе као и другим појединостима вратићемо се у идућем ишму.

1610	ком.	Сламе	„	„	д. 3	„
3229	„	Кајмака	„	„	105	„
12.696	„	Луна приа	„	„	750	„
—	„	Вуве пране	„	„	120	„
—	„	Масти	„	„	—	„
8000	лит.	Равије меле	„	„	21	„
—	„	„	„	„	—	„
61.000	„	Вина приа	„	„	18	„
2500	„	„	„	„	22	„
8723	„	Савије	„	„	61	„
21.390	„	Кромвира	„	„	650	„
20.842	„	Грозђа	„	„	18	„
3790	„	Крун ка	„	„	10	„
4279	„	Јабука	„	„	10	„
1938	„	Ораја	„	„	27	„
1910	„	Сира	„	„	55	„

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСКЕ

4355	кила	Брашна	„	„	„
—	„	Пасула	„	„	„
8840	„	Меница	„	„	„
1417	„	Шпиритуса	„	„	„

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

1,332,509	кила	Суви шљива	„	„	„
69,460	„	Пекмеца	„	„	„
—	„	Шпиритуса	„	„	„
20,140	„	Шнодулма	„	„	„
475	ком.	Конада полка опшци	„	„	„
3460	„	„	„	„	„
24,536	„	„	„	„	„
1965	„	„	„	„	„
205	„	„	„	„	„
114	„	„	„	„	„

ОБЈАВА

На дан 28. Октобра 1887 год у 4 часа по подне држаће се у општинскоме деловодству лицитација за штампање „Београдских Општинских Новина“.

Услови, — под којима ће се уступити штампање оној штампарији која понуди по најповољнију цену — моћи ће се видети при лицитацији.

Од стране општинског суда СБр. 11144. 22. октобра 1887 год.

ТРГОВИНА

Стене пијаца

Београд, 16 Октобра 1887 год:
(од 16 до 22 октобра)

Премло је преко општинског кантара:			
243.089	кила	Пшенице	„
30.450	„	Пшен, браш. (дебног)	15
—	„	„	„
12.521	кила	Кукуруза	„
15.767	„	Јечма	„
24.744	„	Овса	„
2062	„	Ражи	„
4061	„	Пасула	21
1,077.309	„	Сувих шљива	„
1350	„	Криза	„
30.330	„	Креча	„
111.390	„	Сена	„

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ ПИЛАРИНО ЈЕДНАКУТ НА ТАКАУ

ЦЕНА ЗА СРЕМЉУ:

НА ГОДИНУ 6 ДИН.
НА ПОДА ГОДИНЕ 3
НА СТРАНИ ЈЕДНЕ НА ГОДИНУ . . . 5 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је одређена 6 дин. пара од прете.
Преплату плаћају узгледом на ову цену
сва ода о се користишћу на предмети.
УЗГЛЕДОМ НА ПЛАЋАЊУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

одбора општине београдске 22 октобра 1937 године

(по топографском белешкама)

почетак у 6 часова по подне.

Били: Председник општине: г. Ж. Карабаберовић,
члан суда: Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици: г.
г. Ст. Добриновић, Јов. Далбер, Никола Д. Кики, Јанаћ
Х. Фичо, Павле Матић, Фердинанд Розетт, Самуел Пијаде,
К. Пригорац, Коста Петровић, Димитрије Наумовић, В.
Дучић, Јован Петковић, Јанаћ Костандиновић, М. Степа
новић, Др. М. Т. Леко, и Др. Миловановић.

Г. Председник. Седница је отворена. Назовите чути
наменици одлука последњег састанка.

Секретар прочитао одлуке.

Г. М. Леко. Да ли је одлука о дутрија депета на
основу старог, оног комисијског извештаја, које је било
једном пред одбор равније; али другог?

Г. Председник. На основу новог извештаја ко
мисије.

Г. М. Леко. А хоће ли на дефинитивно решење изаћи
још једном излаз по коме ће се дутрија имати да оствари
(чује се: „не; олашћење је председник и пред одбор не
треба више да излази, сам саопштења над се оствари“).
Председништво самостално има да ради са познате тачке
прихода од 180.000 динара, а што више то боље.“)

Г. Председник. У последњој седници ја сам био тако
слободан, да вам изнесем један предлог помоћника г. По
новића односно пијаце. Он нам предлаже да пиларека
стара места на пијацама, дајемо под закуп лиценцајом;
те да се препродајом тих измешу пилара не злоупотре
бују општински интереси. Молим вас да чујете предлог.

Г. Секретар (прочита предлог.)

Г. Председник. Има ли ко да говори о овоме предлогу.

Г. Ј. Далбер. Он каже у предлогу да се издаду сва
места; селачка места не би могли дати. (Чује се: само
пиларека).

Г. Председник. То се односи само на оне, који пла
ћају. Тако, пиларине не могу плаћати, јер оне плаћају
кад долазе у Београд, дозе на ђумруку. А то за то, што
су пиларине од пре није кроз ларош те несу плаћале

вијачне таксе. Оне дакле плаћају таксу при самом улазу
у ларош — доплате не доплате на пијацу.

Г. М. Савановић. Ја сам мислила, да, ако пилар
нице прве споју продају без такса, буду ослобођене од
ове таксе; али, ако оне продају на тезгама своје прова
воде, као и остали пилари, онда треба, да плаћају таксу,
као и они. Ја видим, да оне имају своје потпуне тезге и
продају као и остали пилари, и у т-м би случају ваљало
да плаће таксу; али ако оне, донесу по коју котрчину
јаја или које нице, тада би требало дозволити им, као и
нашим селацима да продају на пијаца не плаћајући таксе.

Г. Председник. Овде се каже за оне, који имају од
ређена места. Одредиће се такса и лиценцираће се, на по
да више. Ако и пиларине имају тезге, онда и оне треба,
да плаћају као и пилари. Оне се не могу равнати са се
лацима, но са пиларима.

Овдешњи издавашки места под закуп, има ли би већу
контролу. Они, који би узели закуп, добила би
карту да су платили таксу и не би могли преносити то
право на другог, продајући га купце и тиме штетити
општину.

Свакако, господе, имаћемо већег прихода — нико
неће моћи добити место јевтиније, по што је данас.

Г. Вац Дучић. Ја би желео знати, колико ће вре
мена трајати закуп (чује се годину дана). Имао бих још
и ово да приметим: седници не плаћају на пијаца таксе,
с тога се пилари могу помешати с њима и тако избећи
плаћање таксе.

Г. Председник. Ваљда нико од селача неће бити то
лико глуп, да уступа пилару своје место. Ако буде и
тога (што је редан случај), биће тамо контролор, који ће
познати на то. А после тога, кад су сва места нумери
сана неће се моћи кинити злоупотребе.

Г. Никола Кики. Ја сам чуо предлог г. Тома и ра
зумео сам, да ће се места дати под закуп и то ће се
лицитирати од постојеће таксе на више, а закупци не
смеју препро давати своја места и тиме спекулисати.

Ја наглавам, да је у корист општине, да изда пла
цове на 6 месеца, почем је сад зима те има мање про
давања но лета. (Врло добро.)

Г. Председник. Ја сам казao, да се од ове данашње
таксе лиценцира на више, а не да продајци плаћају поред
ове таксе још таксу и за место. Ви можете казати, да
се такса плаћају као и до сада, а поред ње још и такса
за место; само би због рачуна и рачунске године лицен
цирање држао новембра и на годину дана а не шест месеца.

Г. К. Петровск. Ја знам, да ће општина имати некег прихода оваквим издавањем; према томе, кад је општински интерес ту, ја би предложио да се овај предлог прими. Међу тим за извођење тога предлога, био би мњења и предлажем, да председник са два одборника проше унеће, под којима ће се издавати ти плацеви. А што се тиче времена нека и то они реше. (Чује се: „врло добро“.)

Г. Председник. Дакле усађајте ли да поступимо тако како г. Петровски предлаже („Усвајамо“.)

Молим вас, господе, имамо сада питање о „дубоку“ е којим смо имали толико неприлике. Но ја се радујем што сам у стању јавити вам да сам према нашем оваквешњу био ерстан усетио да добијемо не само ланску цркву по и нешто више (чује се: „врло добро“). Паићела је подигао пену до ланске: 21.100 дин. а Николић нуди 200 дин. више (чује се: „честитамо, честитамо“.)

Но ја ни с овим нисам задовољан, па вас молим да допуните да и даље самостално радим и тога ради да наредим још и ужу лиценцију из међу њих двојице, Паићеле и Николиће (чује се: „врло добро“ „Довољавамо“.)

Сад имамо једну тужалбну ствар односно наших прихода. Ви знате да, сте одобрила лиценцију за плацево у ентеркиској улици.

Један од лиценатна, који је узео 4. плаца на себе, казао ми је: Ја сам лицентирао у име тезала београдских, па казао је кама забрањено да се тамо наместо, одустајем од лиценције. Ми би имали право да тражимо пену од штеће, али лиценција није никаква узета, а човек је по сав сиротан. Међу тим ја мислим да ова лиценција која је плаћена само 331. дин. даде у пола мање, плаће. Ја сам послао еинженера, Смирехерца, да измери дужину и ширину плаца и да ми начини предрачуна, шта би стаало кад би подигао на том плацу бараке од греда и дасака. Он ми је начинио план и предрачуна, да ће коштати 4.435. дин.; и то за 10. барака.

Ја сад овако резонујем за та 4. плаца општина би добила 331. дин. за 6. година 1655. Но ми за 10. барака — у сваку рачунама собу и дућан — добила би, по 18. дин. од сваке, (чује се: „и 24. динара“) 180 дин. на месец, за годину 2160 дин. а за 6. год. 10.800 дин.; прављење барака стаје 4145. дин. приход постигнут на лиценцији 1655, свега 5800. дин. Онда би имали чисте добити 5000. дин. али и бараке би овет остале општинске.

Према томе, мислим нећу се преварати ако предложим да овако поступимо.

Г. М. Степановић. Ја гарантујем, да ћемо од сваке добити по 2. дука на месец.

Г. Ј. Дилбер. Боље је узети мању цркву а сигурну. Г. Ст. Добриновић. Пре је решено, да се тамо просеко тезала — требао би их тамо преместити.

Г. Председник. Кад је држана прва лиценција, ја сам изво добио тезала, који су давали 2000. дин.; по допуну лиценцији званичан акт: да се тезала морају селети у Душомову улици.

Ако одбор прими мој предлог престаје лиценција; али сад само настаје питање: да ли могу бараке бити на становиштве добро?

Бараке ће се тако удесити да нпр. ако неко узме две може направити једну или изаиди прогледу из средине.

Г. Дим. Пауковск. Да за ће бити охрењено, ко ће седити у баракама; да не дође какав ковач или налбантин, што на престоји описе месту, јер је онде црква, па не би било лепо, да буде око цркве она душана и љубе.

Г. М. Степановић. Што наводи г. одборник да не дођу у те бараке кољач итд. и то су наши грађани. Кад може, да буде у приватним дућанима воденица, што је много горе од кољача, онда за што, да не може да буде у нашим баракама и кољачница. Црква има своју порту. Она нас се не тиче, ми морамо гледати општинске интересе.

Ја сам мњења, да се саграде бараке на што се тиче становишта, а не се даске добро утврде и споје, биће врло добро. У баракама је у осталом готово толико по у другим зградама.

Г. Председник. Плацеви на којима би имали наградити оне барике, обележени су са 2, 4, 5 и 6 а бр. 3. остао је некеме чини. Он је пре него што је лиценција одобрена дошао ми с молбом да га киреје, пао егромаха ослободимо. Ја бих одузео и тај негов плац, па наградио преко свих барака и могли би дати онда 12. у место 10. Њему пак, ако будете вољни што учинити, могли би дати једну бараку или беслатно или по ешутену цену по е тим да вода нужан надзор над целом зградом (чује се: „врло добро“.)

Држана је друга лиценција за давање под закуп 3. општ. плаца у жељезничкој улици и добијено је 16350 д.

Ја сам мњења да се са даку на 3. год. одобравате ли, („Одобравам на 3. год.“)

Г. Ст. Добриновић. У сваки уговор да се стави: да општина може узети плацево натраг над хоће и да се не смеју издати по тим плацевима куће.

Г. Председник. Хоће неко да прави куће, па не може тако да буде, да му се узме кад општина хоће.

Г. Ст. Добриновић. Овај услов мора ући, с тим, да општина може откупити и грађу. Ако пристаје на то — добро а не да може руше општину. Општина га неће дати без нужде.

Г. Председник. Дакле одбор одобрава под тим условом („одобрава“.)

Молим вас, господе, али знате, да смо имали неприлике с извештањем Врачара. Један нас је грађански тужио суду, а други тражио да путем поравнања с општинском етар уреди. Молио сам г. г. правнице из одбора да то питање проуче и она су нам поднели своје мишљење у реферату, који ћете и волети чути.

Г. Секретар (прочита извештај).

Г. Председник. Чула сте извештај комисије. Ако хоже говорити, нека се јави. (Нико се не јавља за реч.) Усађајте ли извештај комисије с тим да се суд и општински правобранилац, по њему управља (Усвајамо).

Господин министар нпр. припреде више од нас један комад земље на Завадном Врачару код аграде друштва за наситиља и потпомагање сироте и напуштене деце, да би на њему мог. о подићи лабораториум за рударско одељење. Ја сам више по уверен да ми сад делите мишљење да је општина дужност да с готовином изаплау у есурет тражбама плаће — у овоме случају у толико пре што држави, пако г. министар у акту јавио, не стоји на расположбју ни једно парче земље државне својине, које би

се на ову цел дамо употребити. Но како нам је погодор дорђовезних школи још из раније под сео предлог да ми од државе нитоме овај плац регулационог фонда што се простире до Саваческе а једина је у томе крају, који би се за потребу школску могао употребити, ја држим да ће најбоље бити ако пристајемо дати министру привреде плац на прачуру, али тако, да нама држава у размену за њ и друга наш плац, који у јавној школи уздица регулационом цео под узакон долази, уступу речени плац под Саваческе; те овако и држава и општина да подмире своје потребе.

Г. Коста Петровић. Нема сумње да ће та замена по општину бити корисна; — али томе стоја на пут сам закон. Ви знате, да је законом општинским наређено да општина на највише четири земље не сме отуђивати без одобрења збора. Према томе ми можемо донети одлуку да г. председник поради на томе са г. министром привреде односно те промене земља, али у исто време да се усагласи да за земљу од одобрења збора, јер иначе она би овако без збора уградиле наша би се редња носила са законом.

Давла да подмиримо и законом наређење и да учинимо оно, што нам интерес општински највише ја мислим да у том акту којим будемо одговарали г. министру условимо одобрење исте промене пошто и збор одобри. Међу тим ја још у напред мислим да ће ово сасе бити само правна форма, а међутим да нико то неће спорити нита замерити већ да ће савим одобрити. А ово условљеном нужно је само за то, да нам се не би претацило да смо ствар президиали.

Г. Председник. Зар и кад учинимо промену треба да тражимо одобрење збора. Општина ту ништа не отуђује.

Г. Стеван Добровић-овић. Такав питања била су више пута пред збор и г. Коста је увек настукао тајан мишљење, а ја сам томе са свим протазвао. Ја држим да се ствар на највише не мења на стога није нужно одобрење збора јер нема овде отуђења него замене.

Г. Председник. Мени се чини да овде општина не само ништа не губи него шта више чини једну услугу држави а у исто време себи корист. Да рецијамо господо па да учинимо промену без питања збора, а ако буде по противан овоме ја ћу бити на првом месту одговоран.

Г. Марко Стевановић. Истина је ово ствар правничка, али ја би се опет придржао овога мишља што га је изнео г. Добровић-овић. Давла одобравате да господо да учинимо размену и да одговарамо г. министру да дајемо плац за плац и овај вишак на прачуру. (Одобравано.)

Сад имамо опет једну врло тужалну ствар, а то је од г. министра ошнављења. Таче се нашег заропшиг суда. Од нас се тражи не само да дамо аграду за пар. Суд него и варију што је он био у државној кући до сада. Ја знам кад сам још пређе био председник да смо ми вавда распривали ово питање лично са г. г. министрима и добијали одобрења да останемо у државној агради бесплатно докле не можемо наградити кућу за заропшиг суд а одмах смо на тим аспали за аграду, плац до варошке управе, на коме је била Текија, а који је докунје добијен. Онда су били министри г. г. Радовић и Маран-

ковић а ја мислим баш да затреба они не би тадила одобрења општини поредом као што би и сам, као кмет, пријавио свали свој ранија нестуга. Кад јазимо ово г. министру држим да нам и он неће ускратити да останемо у државној агради докле нас не подигнемо. Изволте саслушати акт. (Секретар прочита.)

Г. Коста Петровић. Ја мислим да одговорио овако: да општина није била у стању да раније приђе грађевну куће за варошки суд, но ће то према сретенима и могућности у највишем року извршити а што се тиче тражења варије за досадање време, од тога се бранати ранијим одобрењима. (Чује се: право добро.)

Г. Председник. Давла овако да се јави г. министру? (Јесте.)

Господо, наш рачуновођа г. Станко тражва је, да му општина одреди место за подигавање изице.

Одредена комисија за ову ствар дала је свој извештај. Изволте чути тај извештај. (Секретар чита.)

Г. Стеван Добровић-овић. Ја би имао да дам једну прамедбу овде у одбору. И ја сам био у тој комисији. Ми смо разгледали сву обалу савену и направи смо да је то место најпогодније најгодније и за изградњу најгодније. Што се тиче саме конструкције те изице, ја мислим да он треба да највише направи план и ми да видимо, на да се она тако намести да неће бити по изградњи штетно. Мени је причао један дајар по имену Јаков, који о овој ствари право добро разуме, како често вода носи денове и притисне, које кад дођу испод изице она се ту тако заглава да јавкад не може вода да је однесе док она у парцад неспутури. Зато треба то условити, да се изица ако постоји да ово никак не може бити.

Истина он прича да ће се тако сасе уградити, али је опет боље да га вежимо и за овај услов.

Г. Председник. Ја би господо само једно питање поставио. Да ли постоји тамо каква изица?

Г. Стеван Добровић-овић. Постоји само она Петроворова и он се сам ту настало и непања изица.

Г. Председник. Пређе је било уопас, да је комисија имала и одређивати место где ће изица бити. Да не учинимо напред трену. Ову прамедбу г. Добровић-овића држим да можемо усвојити нарочито кад стручан човек као што је тај дајар тако прича.

Успавате ли извештај комисије са овим додатком да поднесе план и да се има у виду ово што каже г. Добровић-овић? (Успавано.)

Сад господо имамо још једну прамедбу. Пошто нама престоје велики радови на тој страни у бари вененији и како се у дотичноме министарству нарочита комисија бави питањем о подизању антропо магацина, чијом раду да приступијемо, позвао сам и ја као заступник општине, — добро би било да се подије овоме плацу изицано правно, него да останемо тај услов да општина задржава право да може узети обалу увек напред, а одредити му друго место.

Г. Стеван Добровић-овић. Тај услов може се ставити.

Г. Марко Стевановић. Ја мислим да та изица неће више изицати од 20 ханти, а неће напаси штету на нашој трговини, на ма велике се трговина развила, а међутим ће изица саужити на корист грађанству за његово здравље.

Г. Председник. Ја хоћу само да оставим себи одговорно поље, а ми ћемо чинити услуге све дотле док се може чинити. Дакле начелно је усвојено да му се да по да поднесе план и кад планови буду усвојени онда ствар дефинитивно да се реши. (Јесте).

Сад имамо господо једну молбу носача при општ. кинтарима. Траже да им се повиси награда од 2 на 3 д. паре од цака. Мислим да би им требало повисити још $\frac{1}{2}$ паре од ето цика па да у будуће имају по 2½ паре.

Г. К. Петровић. Да ми дамо још по једну пару.
Г. Ст. Добровиојевић. Да ми дамо у будуће по три паре. (Чује се: да дамо).

Г. Председник. Усвајаје ли по три паре? (Усвајамо).

Сад је време да говоримо о избору одборника на место оних којима рок истиче. Како се до 10 издуже месеца као што сам извештен састаје скупштина одје у Београду, ја предлажем да збор сазовемо 5. новембра, пошто не би годно било да држимо збор за време рада скупштинског.

За то вас молим да утврдите дан на збор и изберете два одборника као и два заменика, који ће по 21. чл. закона заузети места у бирачком одбору.

Г. Коста Црногорац. Мени се чини да овде има другова старија и млађа и ако се неварам старији су бирали у месецу фебруару или марту. По закону они треба да подмире две године и потоме требали би да остану до фебруара или марта издуже године. То треба да буде, ако хоћемо да нам се не учини прекор.

Г. Васа Дучић. Оно што рече г. Коста. Црногорац, да је одбор бирао доцније то је било услед неких изврешних околности, а то је бугарског рата. Међу тим правилно се рачуна од првог новембра, и ја тако и за себе сматрам. Па за то избор треба да се у новембру изврши.

Г. Лазаро Степановић. Ја мислим да би се огрешили и о само првог одборника над би их пре времена разрешили. То што су избори учињени услед ових или оних околности, то је сасвим друга ствар, која не може да утиче на право одборника. Ја сам противан одступању одборника сад од првог новембра, него да остану до дана онор када су бирали.

Г. Мита Милошевић. Ми треба да говоримо оно, што говори закон. У члану 55 стоји да одборници служе по 2. године и сад ако су бирали у фебруару или марту онда у то време и одступају.

Г. Председник. Ја незнам да ли је јачи онај члан који говори за први новембар или онај чл. 55. Што се мене тиче ја ту немам ништа. Ако ви мислите, да треба тако да (остане до фебруара издуже године ја ћу тако и оставити, само остављам себи право да код државне власти направим ми себе одговорност.)

Г. Коста Петровић. Ви знате господо, да све наше одборне одлуке иду пред познаницу власт и записе од њеног одобрења. Ако она хоће може уопш нашу одлуку о овоме понишати. Један чиновник, кад буде премештен из једног надлежностиства у друго он ради у овом надлежностиству где је све дотле док га не разреше и све што уради то је законом. Одборници морају по закону да одслуже две године и ако они после рока ураде још штогод

до новог избора па то и власт благослови, то тако и остаје. Дакле нема места бојазни, ако одборници они остану пуне две године, а то је до фебруара месеца, када су и изабрани.

Г. Председник. Знам господо, али ја сам несрећан у томе, што мени нискозани у седнице ми половина одборника; и то ме принуђава, да се избор саврши првог новембра. Истина има и сада одборника који редовно долазе и који су ме и потпомагали искрено, да ја немам шта више и боље очекивати.

Г. Коста Црногорац. Моји другови желе да вас ублаже. Ви би желели да узмете прастину стару, па да бирање нових одборника буде првог новембра, те да дођу нови, који ће вас потпомагати. Ја кажем само ово, да тиме, што би наши стари другови остали да нас потпомажу, да неби неискрени били. Ми вас нећемо оставити, а ви ако хоћете да тражите помоћ од нових, ја вам смем казати, да из одбора случајно изступају баш они наши старији другови одборници, који нас потпомажу и који долазе у седнице. Опет позивавам да су баш они свагда на раду били а сви емо онет увек имали пред очима само интересе општине. Волео бих да остану старе колеге, којима да би започете радове посматравали. Ја признајем да вам треба већи број одборника но у којима сам ја овде познат мислим да нећете никад више имати на окупу, па макар нам они најбољешњи били.

Држим г. председниче, да сте ви у нас пашили за ово пратко време потпуно пријатељство и искрену потпору. Стари општинске неће ни мало рамати ако задовољате закон, а учиниће те нам на жао, ако не оставите наше старије другове, да нас потпомогу у пословима не срешеним, а имамо боље познатице.

Г. Председник. Ја немам узрока да се на вас жалим, а за вашу потпору, могу да будем благодаран.

Верујте [дакле да је и мена боље да радим са одборницима, којима су све ствари познате, него са новим, која не знају ствари како иду, као што сам и сам експримира па су ми много ствари још непознате.

Али не могу да се сложим са мишљењем, којим би се огрешили о практику и закон.

Пена су господо мишљена да одборници одступе месеца фебруара издуже године. Називам да је то гледиште погрешно и за то задржанам право, да унитам државну власт, једи тако или није, ако ваше решење противно моме предлогу буде; јер мислим да би се тиме за увек увуцла лоша практика да се једин бирају (новембра а други фебруара, што не би требало допустити.

Г. Стево Добровиојевић. Молим вас, ви ете ово питање изнели пред одбор да реши, и сад одбор решава да се избор одложи до фебруара месеца издуже године, када истиче рок службе старијој половини одборника.

Г. Председник. Да донесемо господо о овоме закључак. Ја ћу вам ставити питање овако: ко је за то да се нови одборници бирају од првог новембра, а стари да одступе, тај ће казати „против“ (Настаје гласање).

Са десет противу четири гласа одбор је решио, да се избор за избор одборника има да одложи до фебруара 1888 год. када им рок истиче по закону, а то је кад се намире две године.

Председник је остао при својој предлози. Сад имамо неколико уверених. Чујте.

По прочитању одбор

изјављује:

да су окривљеници: Панца Христић, фотограф, Радован Савић, опавчар доброг стања а средњег имовног стања, Јохан Цигелман, шортар, Луна Радосављевић, предузимач, Петар Барјактаровић, стотар и Коста Живковић, спекулант доброг стања а сиротног имовног стања, Др. Вуменосад, доброг стања а доброг имовног стања, а да непознате Панца Островица аутографа Милосава Кунукића, калује обућарског и Владимира Костића оца, а да је Миљанко Младеновић дијурниста министарства војног сиротног стања и да не може судије такосе плаћати.

Састањак је трајао до 7¼ часова до подас.

ПРОТОКОЛ

запредне седнице 9 октобра 1936

Били: Председник М. М. Богдановић, одборници и зајемници: Јован Дилбер, Миљанко Кретић, Стево Добриловић, Срђије Станковић, Никола Д. Кики, Милош Симеоновић, Свотар Јанковић, Емерих Штајнхелвер, Илија Антоновић, Павле Матић, Јанко М. Јанковић, Фердинанд Розент, Никола Ђорђевић, Коста Петровић, Манојло Д. Кладије.

Бр. 231.

Пре дневног реда интервенисао г. Ст. Добриловић председника: шта је са приходом ове и прошле године, који полиција прибавља од оркестра за вар, сиротињу: усљед чега

решено:

да се учини питање на варошну управу а испиту привукујуће суме; а у исто време и да се контролисање и измативање за криву меру по мостраницама иште натраг.

Бр. 232.

Г. Председник. Господин министар војни иште да одредимо део утрине за већалиште војске, По саслушању ресерата

одлучено:

да се уступи бивачко поље као и до сада, али са задржањем права слободне употребе, ако се општина унакоже потреба.

Бр. 233.

Г. Председник. Експерт г. Чађевић, који је уговорно с нама дефинитивно и допуско извештао варош, поднео нам је извештај о досада посматраним радонима а у исто време износи у њему шта још остаје да се уради. Молим вас да саслушате. (Штампан у броју од ове године.)

Г. М. Вретић. За време читања ресерата г. К. Петровић рече: „Ето шта нам вреди Халачијеви планови;“ а ја као члан контролне комисије држим за потребно по-

менути да је асоцутна неистина ако не мисли да Халачијеви планови не вреде. Са гледишта, познате тачке његовог рада, он је учинио више не што је морао. Њему није било у дужност порцеласе. Топографским снимањем, он је снимио Београд тако како је ретко која европска варош снимљена. Он је обавезу своју испунио експертно а што у уговор није ушла и парцели, детаљна нивелација, коју смо поверили напредно г. Чађевићу, то није кризна Халачијева.

Ова нивелација, готово је оделита стаар; посао врло озбиљан и опасан. Врло је тешко извештавати варош која није утрину. Ми би смели нивелацију изводити, над планови буду готови, само по одобрењу планова и од г. министра грађевина; иначе би се без сумње ушетаљали у одговорност за одмету, пошто ће се морати мењати цоклови многих кућа. Требао би претходно те пречестили и најбоље саслушати сопственике кућа појединих улица. Иначе ако се нивелација изведе присто сатехничке стране само, бојим се да не потрешимо и општину доведемо у неугодан положај. У осталом закон баш стања у дужност општини нивелацију, те по томе као што рекох, само је пуно да нам планове, линију, одобри г. министар грађевина.

Испит контролисао досадашњи рад г. Чађевића; али по испиту, који је изложен у прочитању извештаја, видим да је раду правили претупљено.

Да поменем још нешто. Мени се чини да ова нивелација у уговор са Халачијем није ушла баш са бојази да се не узмете у парцели. Нивелација, која би сатехничке стране била савршена у самој би се ствари показала изворна, кад се у пракси не би дала извести.

Г. Председник. Општина нема потребе да шта стапоники о њеном њиховом пристању. Закон налаже да се у року од 3 године планови израде а ми их морамо израдити с гледишта на науку и потребу. Планови морају али на одобрење надлежних г. министру, те на општини неће моћи дојети никакво одговорност. Но ипак за то нивелација ће се, без разговора и сумње пројектовати а обзиром на практичну страну. Могу да кажем да г. Чађевић избегава твако изазивање откопавање и затрпавање, највеће откопавање биће на врчачу и доњем каљемегдану; али ми радимо нивелацију за увек на ваља да је изведемо као што треба макар не нешто од појединаца и претрпео незнатне штете.

Г. Н. Ђорђевић. Хтео сам још рећи: не може се ни незатрпати ни неопозвати. Београд је стрмен а подигао се противом, без нивелације, линија. Једном, на ма кад мора се нивелација извести. Па за то нам је пуно да претходно имамо правне гаранције, те да се општина после урађена посла не потрпе.

Г. М. Кладије. Сажем се са г. Ђорђевићем. Не могу а да не поменем само, да је жалосно оно што о потрешама Халачијеви нивелације изводи г. Чађевић а још жаловије што је контролна комисија површно прегледала радове.

Г. Н. Ђорђевић. Кад се правили Халачијеви планови, мислила смо све је савршено. Бојим се да се и после овог посла, не покаже још што потребно. Мала је цеога одређена. Општина пре но што вотира накнадне суме, треба

да је начисто с тим шта се хоће; да ли ћемо једном инвентаријом доћи на крај. За свих 4 месеца није г. Чађевић свршио на 10-та део.

Г. Ем. Штрајхмјер. Поштовани колега г. Кретић бацио је довољно светлости на планове Халаџије. Планови његови риђени су за велике резерве; обухватају главне кисине и пазине. Овом напредном инвентаријом иде се на већу и потребну нам детаљну инвентарију.

Врти ми се глава кад ко говори нема у Халаџија инвентарије и тачности. Два професора теодена, били су с нама у комисији; инвентарија тачност и на 8. мизута свста.

Данас би нам посао био да се обзиремо на паровне свескопне падове — и кисине; али погрешна би у основу била, над би се некада нека штетња. Инвентарија треба да се живи и повлачи по науца у којима је потребно. Иначе би паре бацали у ништа. Била би погрешна а никакво детаља и дефинитивна инвентарија.

Да се једном ово у основу пречисти, добро ће бити да проширимо комисију, пошто је ствар врло важна, на претходно нека се све предајни и резерватом наслада те једном да сви дођемо до једнаког гледишта на инвентарију.

Г. Милош Симоновић. И сам сам за то да не доусти тиме крижа а да се и ствар приведи крају. Ја сам и сувише слушао о неједнакости гледишта инжењера при давању линија данас. Крајње је време да се једном за све узаци утврди дефинитивни план.

Г. К. Петровић. Одбор је хтео да има потпуно и одређену инвентарију, кад је вотирао тако огромну цифру, каква је плаћена Халаџију. Али по неспремности то није добивено, ма да су и она, која су носила уговорили, схватала да ће планови Халаџијевога снимала Београда садржавати и инвентарију, кажу померах и каква је општине потребна. Но сад је дошло да разговарамо о томе и да се вајдано што смо преплатили Халаџију посао а његом добили ово за чим смо тежили. Главна је да дођемо до пречисте инвентарије, а како поменуто ранија говорници, једном пречистимо с њоме за снага.

По нема ни мало места данас разговору хоће ли се или неће од сукоба са овим појединачним, којима промене данашњи план нова линија. Доста законом је г. министру грађевина одређена надлежност за инвентарију. Ми имамо да димо планове, он да их одобри; а Београд није може нити сме ридити планове ни та историју ни за музеј, већ за практичну потребу. За то их морамо начинити онакве какве захтева наука и како ћемо да добијемо и с техничке и практичне стране правилне кисине и пазине падове.

Данас дакле треба решити: хоћемо ли продужити посао, који је поверен г. Чађевићу. Мислим да изгласимо: *продужити*; јер нити га можемо нити смећемо прекидати, ма била нужна накнадно и замалим продати. Међу тим ја сам уверен да г. Чађевић извршило добро, по томе, што је г. министар одобрио да сада израђеног планове за инвентарију квал михановић уздце.

Г. Ст. Добриновић. Без даљег разговора, ваља продужити рад; али у колико могућно опрезности извести га, те да буде што мање дисања и суштања, те поједици да не претрпе велике штете. Нећемо, у осталом, погрешити, ако запитамо г. министра пре продужења: може ли општине да изведе посао без бојања од одговорности.

Г. Н. Ђорђевић. Противан сам да се нити министар сада. Кад након издаже инвентарију, онда да је свршило. Дужност не повлачи одговорност.

Г. М. Кретић. Ваља бити начисто пре свршетка, дакле и пре продужења посла. За што да радимо иначе узалуд. Планови који је израдио Халаџи дозвољни су за надписивање, док и за инвентарију, водоводе и осветљење, за што су нарочито и риђени. Ови Чађевићева само тако имаће предност, ако ће се по њима терет у ствари регулисати; иначе биће бачене паре, ако не буде само смела данашњи ниво узима мењати.

Слажући се с гледиштем, да се посао продужи и сврши, —

одлучено:

да се председничко општине блате споразуме са г. Чађевићем и друговима о наград за потпуно довршење посла, с обзиром на одуку по којој је започет, па у другој седници резервише

Бр. 234.

Г. Председник. Својопита инвентарију канцеларијског материјала за идну рачунску годину.

По седничком протоколу, одбор је

одобрено:

инвентарију за доверљиве канцеларијског материјала.

Бр. 235

Г. Председник. Извес инвентарију за чипчење нијаца и јав. ширева.

Не одобравајући инвентарију, одбор

одлучено

да се расписује нова инвентарија.

Бр. 236.

Г. Председник. Комисија, изабрана да простудира предлог рачуноводства на дугачку манипулацију права на „дубок“, није поднела извештеј пасивно, али се не сваке с предлогом. „Планови ће усмено резервисати.

Г. К. Петровић. Предлог је у главном: да се не одузима од клада „дубок“, него да се разреже на свако грао нека цврта, да се засапан арена доведе, па кладама допустити да уа месо и „дубок“ сами продају. Није корисно усвојити предлог, што би он служио на штету општине. За то смо били приликом одузети дубок, да се спротивиш по штети, јер су се дешавале силне злоупотребе тиме што се на мале количине меса давао неоравнотан „дубок“. Овим предлогом вратила би се опет стара негода.

Г. Н. Ђорђевић би предлог усвојио кад би се и по крају негда могао опет дубок одвојено продавати у засебним продајницама а то објавио; али да га сами клада уа месо продају — противан је.

Слажући се с мишљењем г. Петровића, као резервиста комисије — одбор

решено:

да се остане при досадашњем начину употребе права на „дубок“ и тиме овај и даље издје под заву.

Бр. 237.

Г. Председник. Држано су лицитацје за квадрили-
сање улица: *Љубовијске, Светогорске, Јаснове, Добричине,*
и оне.

Не одобравајући ово, одбор:

решава:

да се распису нове лицитацје.

Бр. 238.

Г. Председник саопштава да је концесионар на из-
пожњу кужичке и помпјарене печистоће дао изјаву, потвр-
ђену од стране полиције да на случај нових неуредности
пристаје на раскидање уговора без накнаде.

По сазвању ове, одбор

решао:

да се прими и знању и на случај потреба узме у поступак.

Бр. 239.

Саопштена акта, којима се трлази избор лица за
присуство приватним изабрањима.

По извршеној кандидацији

изабрани:

за кварт Дрвољски:

Тавасије Стевановић-Тале казација, Јован Тодоровић ра-
кизија, Стево Радичевић пензионер, Јанаћ Костантиниовић
бакалин, Тоша Јовановић памукалџија и Никола Дунка
бакалин.

за кварт Палилашки:

Милан Цветковић изабрањ, Риста Аврамовић бакалин,
Милош Триковић лебар, Саста Петровић бакалин, Азми-
вије Боган пенз. начел. Стево Николић трговац.

за кварт Варошки:

Милош Скеранћ фабрикант, Ђорђе Вукчевић трговац, Мило
Д. Мајо трг. Миљанко Милошковић трг. Риста П. Милу-
шић трг., Светислав А. Симић трг.

за кв. Теразијски:

Петра Дајмак трг. Димитрије Игњатијевић трг. Живко Куз-
мановић бакалин, Младен Милић трг. Милош Поп Јованов
берберин.

за кв. Савански:

Доброслав Марковић трг., Стеван Стевановић-Нашаћ трг.
Травун К. Ђурић трг., Растко Наранов трг. Драгомир
Здравковић трг. Димитрије Петковић трговац.

за кв. Врачарски:

Јован Печеновић пензионер, Филип Стевановић пенз. Сте-
ван Тешић пенз. Јанаћ Вукотијевић каз. Раста Алексин
каз. Јован Швартац бакалин.

Бр. 240.

Прочитана акта за уверења кривца и ђака; и одбор

дао:

своје оцове.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

На лицитацји државој 28-га пр. м. штампаче
„Београдских Општинских Новина“ остало је на
„Јединици штампарији“.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(паужком „Солој“ у)

Петроград 21 Октобра и. к. 1887 год.

Цар Александар III скоро ће се враћати у
Петроград. Но, куда ли ће ударити? Да ли на
Берлин или на Штокхолм? Ако је веровати нови-
нама које нам из Француске долазе, ово са свим
споредно питање као да занима духове у Паризу
више по што треба. У Петрограду, њему се при-
даје врло мала важност. Ма каква пут цар изабрао,
будите уверени, да се политика руска неће проме-
нити. Међу тим, сва је прилика да ће цар уда-
рити на Берлин. Пут преко Штокхолма, о коме је
пре шест недеља било велики разговора, готово је
запуштен. На против, резонијоске етикетеје на-
лажу цару Александру да се у овој прилици до-
такне Берлина. Сем тога, цар је лично велики пош-
товач цара Вилема, и ма шта се рекло, њему ће
стало бити да се још једном види са седим и гор-
дим представником двојаког принципа — Романо-
вима тако драга — принципа монархијског и вој-
ничког. Ну, као што нагласих, дошао цар овим или
оним путем, односи наши са Немачком неће за то
бити ли мало бољи.

Што се спољне политике руске тиче, она за
овај пар није ни у колико агресивна. За ово две
године Русија је имала, ваљда, двадесет неких при-
лика да неуче мая противу Бугара. Она то није
учинила и — неће учинити. Разлози за ово стичу
се у факту: што би свака спољна акција омеца
велико дело унутарњег преображаја — као што је
исправка државних финансија, русификација пога-
ничких покрајина и преобраћање аповераца, (ху-
терана, католика и мусулмана) у православу цркву.
Давашња генерација прихватила је унутарњи про-
грам кога се некада држао цар Никола. Ми смо
сведоци гласно освете коју прина стара московска
Русија над мандом јеропском Русијом Александар
II. Стари либерали од 1855, који помогне покој-
номе цару да ослободи сељак из ропства, нису у

стању да појме савремени свет, који уме да говори само о власти, прагослаљу и послушности, и који готово првену што је члан јеврејске фамилије. Довољно је узети руске новине у руке па се уверити: да су се данас пробудиле у Русији све успаване страсти шеснајестог века... Ја сам вам, пре неколико недеља још, наговестио да ће некадашњи „Гражданин“ књижа Мешчерског почети да издаје сваки дан на већем формату. То је сада факт, и нови лист не само да прави фуроре, него изгледа да ће избити из седла до сада најпопуларнији журнал „Ново Време.“ И овај је лист орган владе и славенофила али у очима публике он није то за доста, и свет је као никада навалио да чита „Гражданина“ тог новог апостола руског православља. За Французе, пак, биће од интереса да знају, куда стреме политичке симпатије овог представника једне тако велике и моћне партије. У броју 8, од ове недеље, „Гражданин“ доноси неку врсту манифеста у коме уредник критикује покојног Горчакова, и, у оште, све чинове покојнога цара, како у унутарњој тако и у спољној политици. У томе чланку — који носи наслов „Наше Слабости“ — германofil Мешчерски изненађује нас још и својим нападом на кнеза Бизмарка. Али — да цитирамо његове властите речи:

„Русија се прибира — рекао је Горчаков пре тридесет и једне године. У то време Бизмарк је био један млад, — и ако, још онда, ваљал дипломата немачки. Изговарајући ове историјске речи, књижа Горчаков није доиста помислио шта би му на то могао одговорити, извесни духовити политичари на континенту Јевропе. Бизмарк, на пример, могао му је рећи: „А! Русија се прибира! Па лепо! ево ја ћу плодове њене да побирам! И Бизмарк их је побрао; и историја је сведок његова успеха. Јест! плод нашег „прибирања“ то је велика уједињена Немачка, претворена у царевину кроз трагедије Хоштајна, Седове и Седана. Ова политика систематског прибирања била је фатална интересима Русије. У место једне скромне Пруске, чије би благостање у великој мери зависило од пријатељства Русије, ми смо дозволили да се подигне једна велика, опасна, јер суседна царевина. Наша политика прибирања учинила је да Пруска порасте у рату толико да не можемо данас од ње да се развијамо на миру. Русију је још онда требало претворити у један утврђени стап а њене финансије у рату благињу. Политика мира — па да смо бар њој умели остати верни! — него се да-

досмо узвићи у рат од 1877. Тај је рат мишловка коју нам је кнез Бизмарк спремио био да нас морално и материјално ослаби. И опет велим, шта смо добили ми са том политиком прибирања? Неколико милијада дуга, растројство у земљи и губитак светскога угледа... Па да ли можемо сад искључиво осудити људе који су ондашњу политику нашу руководили? Не можемо; јер су они добра и поштено мислили. Сав грех је њихов што су се дали од Бизмарка преварити. Дакле, ми смо криви, ми, представници цивилизоване Русије, учесници у њиховим лажима, ми, који 1877 нагнасмо нашу дипломатију да раскине са политиком прибирања и прихвати политику пустошовања... Прави, пак извор свију наших погрешака нама је јасан као дан. Наше је дубоко убеђење да сво зло лежи у грешној љубави нашој према јеврејској цивилизацији, и безбожном непоштовању закона православне цркве. Јест, ми смо испрли наше силе борећи се на земљишту које није наше, у где ћемо бити увек слабији од осталих јеврејских народа... Тако ми смо пошли да ослободимо браћу по вери и по реклу. И сложили смо турски јарам марширајући под заставима на којима су, крају наших отаца, исписане речи: „за веру, цара и отаџбину“. Али ми се постидесмо те девизе и заменисмо ју другом хотећи да покажемо како се бијемо са јеврејску цивилизацију! Плод тога је данас, тај, да је та „цивилизација“ овладава данас и у Бугарској, а наша света црква из ње протерана... Да завршимо. Онога дана кад Русија, или бар руска дипломатија, у у место да каже: „тај и тај акт није сагласан са уговором париским или берлинским“ буде смеља рећи: „тај и тај акт није саобразан претписима и интересима наше цркве,“ тада ће се народ руски вратити на прави му пут властите силе и величане“...

Сматрао сам за дужност да вам изнесем ове појаве у руској штампи, а остаћам их без свака даља коментара.

Због непредвиђених тегоба овај број нашег листа није могао на време изаћи.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

БЕЛАН НЕДЕЉНО ЈЕДНАПУТ НА ТАБАКУ

Цени се Србију:

НА ГОДИНУ	6 ДИ.
НА ПОЛА ГОДИНУ	3 ДИ.
ЗА СТРАНУ ЗЕМЉА НА ГОДИНУ	9 ДИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 ДИ. пара од врсте

Простору или слике уопштом на огласу
свој суд и од поредисавајуће по зградној
РУКОПИСИ НЕ ПРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора заштите београдске 6 септембра 1886 године

Били: *председник*, М. М. Богичевић, одборници и за-
меници: Н. З. Поповић, Јов. Далбер, М. Д. Кандић, Св.
Јанковић, Јаков Алмази, С. Станковић, В. Дукић, Н. Ан-
тошевић, Ем. Штајнхелмер, Ј. Петковић, Ник. Ђорђевић,
М. Кретић, М. А. Павловић, Ј. М. Јанковић, Никола Д.
Кичи, П. Матаћ, К. Петровић, Ј. Милаковић и Ферд. Розетт.

Г. Председник. На дневном реду имамо, господо, по-
штање пажњивог значаја: *инвестирај комисије, која је неоп-
тима, по самој одлуци, стави радова и грађевина на по-
воље централног гробља*. Извештај је врао простран и њиме
се констатира или неправилности, које би донеле големи
штете општини ако би предузимачи били по уговору.
Молим нас да саслушамо цео извештај. (Прочитан).

Г. Мил. Кандић. За мене је ово проста ствар: пре-
дати је суду и тражити накнаду штете; а како је нама
и општини на све те злоупотребе одговоран наш техни-
чки одседа, дакле *инженер* г. Јочић, он да се одмах
отпути са службе.

Г. М. Кретић. Извештај као да је тенденцијозно
написан и наперен противу Јочића, и за то је потребно
да узмемо прво од њега реч, на онда да доведемо за-
кључак.

Г. Н. Ђорђевић. Рецимо баш и да би била могућа
тенденцијозност у извештају, у толико, у колико је то ствар
форме, дакле стила. Али одвојена стоји очигледно тако не-
правилно радње. Општински је *инженер* био надзорник
свих предузећа на гробљу, као савесни орган, требало је
прве, најистиније неправилности предузимачких радова, да
речешине. Кад то није чинио, прав је. Криз је још и за
то што оже и она акта, којима је исплата приређивана;
а ми сви знамо шта то значи.

Г. Ј. Јанковић. Као члан комисије знам да смо тра-
жили дубље копање темеља, а приметио смо да се ради
циглом а не каменом. Други *инженер*, г. Миякев, подио
је, од првога дана, безмалу дневних радова. Она може да
низаде је и *инженер* вршио са своје стране до-
вољан надзор.

Г. Ј. Далбер. Без одбора, није требало да буде одо-
бравана ни једна пара исплате.

Г. Дукић. Насам техничар, али и најповршнији лајк
може, на прав поглед, да уочи крајњу несавестност кон-
троле. Осуздано сам за то да се г. Јочићу служба от-
паже, а ствар преда суду.

Г. Ем. Штајнхелмер. Планирање, које је извршено у
гробљу, у колико ми је ствар позната, оправдано је с хи-
ђенског гледишта: да не би било сипања воде. Но послови
на зградама и отграда, нагледају сушта несавесност, за
коју могу нама бити одговорни само он *инженери*. Умети
од обавице изјаснења, на онда да ценимо што да се
чини даље. Међу тим комисији техничара и правника по-
верљив на оцену: хоће ли бити успеха ако ствар преда-
мо суду.

Г. Мил. Кретић. На основу самог извешта струч-
нава и нестручана, отпустити човека из службе, непа-
метно је. Извештај гради Јеремијада. Тек после разјаш-
њења, могли би ствар даље ценити.

Што се тиче контролесава, да оно што сви ја оце-
њалимо — јамичи да је правилно извршено, за данак тако.

Г. Н. Ђорђевић. Није ту једна неправилност, већ на
све стране: и на будућ, и на кроњу, и на зградама, и на
изградњама, и на одвијању, и при исплатама — свуда.
Једино рече г. Дукић: и без комисије јасно се ваде све штете
и неправилности.

Г. М. Кандић. Слажем се са г. Ђорђевићем потпуно.
Поред вибројеног, неправилност је јасна и то, што је ме-
сто камени издано циглом.

Оно што је главно у речи г. Кретића, не стоји. Није
г. Јочић прва пут данас у служби. Његови су радови
познати. Да се отпусти из службе.

Г. Н. Ђорђевић. Има пендета које је и сам г. Јочић
одобравао. Зар је то правилно?

Г. Милан Павловић. Факт је, господо, да ће гробље
коштати 500,000 динара, а да за толико нема посла ни
вредности, ни један неће спорити. Поменимо је један го-
ворник *тенденцијозност извештаја*, ја одбијам то, као од-
борник. Изабрати смо у комисију заисте другог наше,
а и сами закљети, могли смо изабрати и стручњаке ван
одбора. Извештај њиховоме је познатим потпуно веру.
Злоупотребе постоје, и ми их не смејемо отапати не на-
зване. Велики део привиде носи *инженер*. Грех би био не
знати га отпустити још вечерас. Иначе одбор би при-
мио кривицу на се. Интересе општине морамо засту-
пити и тога ради ствар предати правницима и Суду. Ја
попишем само да кроз цео Београд бујни прича о новом

гробљу и његовоме баснословном коштању. Ми не смомо да ћутимо, ни да поштујемо.

Г. Ј. Длабор. Слажем се са г. М. Павловићем, да се г. Ђочић још нечесасе одлучити.

Г. Н. Ђорђевић. Колико се сећа, у извешћу се не каже да фазе акта овога предмета по на њих предлажући.

Г. М. Павловић. Извешће је велико. Говорите специјално, онде је не могуће. Ми не можемо да кривимо само једног — по све. Главна је да злоупотреба и кривине има у велико.

Г. К. Петровић. Ако бисмо, а без сумње извешћу комисије морамо поклонити потпуно веру — не остаје друго по предузети енергично што је нужно за заштиту општинеких интереса. У комисији је било поред одборника и нарочитих стружанака, а кадсу нам они констатовали неправилности, које, у осталом и без њих, сви видимо — мор мо потргнути на одговор кривце: на првом месту инжењера, што није вршио савесно поверењу му дужност. Али да не би ни њему нити икоме другом дали повода да се жали на пристрасност, треба да саслушамо г. Ђочића да чујемо дакле и његову реч, ма да ја у напред знам да се он не меже ни чим стараним ни бранити ни одбранити. Иначе би се огрешили и о устав и о правичност; осуђили би без саслушања. Но да се не би ствар одуговлачили, да се саслуша по свима наводима извешћа још сутра, на одмах да се држи седница.

Г. В. Дучић. Огрешили би се о комисију; значајно би, не верујемо јој, кад би доносила решење и исплати изјасњење.

Г. М. Кандис, слаже се с г. Дучићем.

Г. М. Крстић, остаје при својем тражењу да се г. Ђочић саслуша.

Г. М. Кандис. Тиме ће се само ствар отегнути, и г. Ђочић извући испод одговорности и назаво.

Г. К. Петровић. Саображавајући нашу радњу приписима и законима — поступили смо само онако како треба. Комисија је требала да узме реч и од г. Ђочића, и онда би могла још данас одлучити што треба. Кад она није то учинила, потребно је саслушати г. Ђочића.

Г. Н. Ђорђевић. Једно стоји: нисмо веровати инжењеру или комисији.

Злоупотребе не могу да се пореку, а онда нам саслушање није нужно.

Г. Јов. Длабор. Ја бих, да могу, козико морално динас сву г. г. одборнике, који су могли гласати да се г. Ђочић по други пут прими у општину службу, кад су знали како је на ње прии пут испунио.

Како се јавно више није јавно на реч, стављена су оба предлога на гласање:

а) да се инжењер Ђочић одмах отпусти, из службе, а ствар преда Суду, (*Кандис и Дучић*) и

б) да се г. Ђочић саслуша протоковарно и одмах сазово седница одборна, ради даљег закључка (*Петровић и Крстић*).

Са 14 против једног гласа (4 се уздржали) усвојен други предлог и тиме

решено:

да се издуже дана протоковарно саслуша г. Ђочић, по свима тачкама извешћа, а у вече сазове одборна седница.

Против гласа г. М. А. Павловић и уздржали се: г. г. М. Кандис, Д. Дучић, И. Антоновић, Н. Ђорђевић.

Г. Председник напоса жазбу Чучића бавара да му се исплати његов део посла на гробљу (капије) пошто му предузмица неће да плати.

По саслушању акта

одлучено:

да оп. правобранилац даде мишљење.

Г. Председник. Полиција нас пита: на коме би месту могли изметити старинарице (тезалинице).

По споразуму г. г. одборника —

решено:

да се препоруче два места: једно, иза ботаничке баште, а друго иза „енгелсовица“.

Саопштена акта, за уверења, по саслушању којих одбор је

изјаснио:

да су Стојана Гајичић, Андрија Скокчић и Милутин Ераковић, доброга владања, а свротног имовног стања; а Мита Павловић носач да је свротног стања.

ПРОТОКОЛИ

важредног састан. општин. одбора 7 октобра 1886 године

Били: *Председник:* г. М. М. Ђогићев, одборници и заменици: г. г. Никола З. Поповић, Никола Д. Ђоки, Милош Симеосовић, Светозар Јакововић, А. Ђ. Куманузи, Мијајло Крстић, Павле Матић, Јован М. Јанковић, Милутин Ј. Марковић, Никола Ђорђевић, Манојло Д. Кандис, Јован Длабор, Ем. Штајнхекер, Ђ. Ђоварић, Стево Добрављевић, Илија Антоновић, Васо Дучић, Никола М. Бодја, Милош Валоквић, Милош А. Павловић и Ђоста Петровић.

Г. Председник. Према вашј одлуци, у учесарној седници динас је протоковарно саслушан г. Ђочић а по његој одлуци, ја сам сазвао седницу да би чули то саслушање и донели одлуке шта да се даље предузме, ради заштите општинеких интереса у предузећима на г. гробљу.

Молим нас да чујете саслушање. (Прочитао).

Г. М. Крстић. Као што видите госнода, г. Ђочић се брани и вели да му треба више времена те све да објасни.

Г. Милош Павловић. Комисијским извештем констатоване су злоупотребе и тражен одговор г. Ђочића. После саслушања његовога изјасњења још јачег сам уверења да велики део кривце пада на њ. Да се одмах ствар преда правичној комисији а сви кривци ту же суду.

Г. Ст. Добрављевић. Није дело довозно испитати. Ђочић се брани да је позаво вршио по наређењима, а ко је давао одобрења, вели, не зна. Треба савесније да се ствар испита и види на коме лежи кривац.

Г. Мил. Марковић. Саслушање је врло површио и може се рећи неправилно. Давао је одговор на писат, а то не може да буде. По овомом саслушању не може нигде

у свету да се окрива, ни осуди. Морају се претходно изнети сва акта и из њих кривица исцедити. Треба дати: а) дати б) дати Ђочићу за одговор, в) изнети акта и в) комисија и акта и одговор да процука и оцени.

Г. *Стево Добриновић*. Пре ће се постићи ствар мишљењем г. Павловића: поверити ствар комисији правника.

Г. *Ј. Ђабер*. Ја једно не разумем, Ђочић каже није могао пронаћи злоупотребе а могао је као аванлично лице вршити приватан посао, водећи њихве и рачуне ламбу гробљанских предузимача. Ми смо сувише галантни према таквим људима.

Г. *Мил. Кандис*. И само сам био за то, да се ствар упути прав. комисији. Ђочић се није оправдао, он само говори у своју корист — а то не значи ништа.

Г. *Ник. Ђорђевић*. Данас немам друго гледиште. Синоћ сам био да се г. Ђочић одмах отпусти, пошто сам држао да је само он крив, што су општествени интереси зашлежени.

Даласе видим да су и други криви, а онда је нужно да се свакоје кривице исцеди, и испит учини и над свима органима, који су суделовали ми у коме послу. А што нема аката, у томе се види много злоупотребе.

Г. *Мил. Симоновић*. Овде се удара на то као да има детаљичне кривице и до сажења и до суда, а ја немислим тако. Верујем само да има неправилности и ништа друго.

Г. *Милан Павловић*. Општа има читаво техничко чланство, и били су сви одговори г. Ђочића види се да у њему на плаца никакав ред. Он вели: не зна оно, не зна оно, а то очито потврђује да је г. Ђочић и неуредан и нетачан. Он се не може да крив: треба га одустати. Нико не одриче да на гробљу има штете, а чим то стоји ми и кривице. За то сам и предложио комисију, па сви да испуне послове.

Г. *Сте. Добриновић*. Нисам за отпунтање, пре деовитног одговора, док је још у служби.

Г. *Ј. Ђабер*. Прво отпустити г. Ђочића, удалити га из службе, па онда чинити судски порак и потпути га из одговорност.

Г. *В. Дучић*. Дао сам је одговор и није се оправдао. Како сам не ниге више рака, не можемо му нудити по судски порак учинити.

Г. *Мил. Марковић*. Два мишљења изајашу: једно да се комисији крајинка помери да исцеди дело на онда Ђочић осуди, а друго да се он одмах отпусти. Ја не могу ни а г. Ђочића да јемим, али он се не потађује да је крив; а без тога, није на месту оптужбе.

Г. *К. Петровић*. У Комисији која је радове гробљанске испитивала, били су чланови и г. г. Добриновић и Мидутић Марковић. Мени се била врх над видом данас да они опет пројектују шта још има да се чини. Ми смо комисији поверили били да послом оцели и каже у њихове су ствари, а тиме и које крив да оно што је неправилно и томе урађено; а оно данас се види да за 5 месеци комисијског рада није ништа урађено; и да опет ствар треба отезати ради нове комисије. То значи да бацимо све саме кочице а чланови њени позиве састанке само да потпишују а на рад да не долазе.

Питам сме ли се сад и часа чекати а да се не тражи општа.

Нисам за нове комисије, него ствар, као незрела, да се упути право бранилоу општинекоме на поступањ, а с сажењером поступи административно по предлогу г. Мил. Кандиса. — Било би смешно да данас опет бацамо нову комисију.

Г. *Сте. Добриновић*. Комисија је била остварила сажењере: г. г. Ђочић и Марковића Ђубу, да извештај ставе. Томе техничком извештају треба да се придружи још нешто. У томе је дела ствар.

Г. *М. Кандис*. Један предговорни рече: г. Ђочић није крив. За мене — он је крив.

Г. *М. Марковић*. Чудим се г. Петровићу. Зна се колико смо морали чекати да техничари извештај склопе; али њихов елаборат без правничког није ни требао изаћи пред одбор. Комисија има да одреди, је ли, и ко крив — а то није учињено. Изашло незрело пред одбор, не правном комисије по пре председањштину.

Хоћемо праву истину. Не можемо и не ћемо сви до једн г да платимо 500.000 динара, али не можемо и не треба да хоћемо и један да без оновчања посла, дела које се суди, да наречено осуди.

Г. *Ник. Ђорђевић*. Имамо и извешће и одговор Ђочића. Судећи по извешћу — г. Ђочић је крив; по одговору — није.

Г. *Мил. Павловић*. Овде нема и не сме да буде личност расположена и не расположена. Ми треба сви да увидимо једно: нико не пориче да злоупотреба има, а кад је тако у ствари, по је вама на првом месту одговорни ако не сажењер. Да је г. Ђочић, као шеф био на своме месту, не би доуштао да се не води никакав рачун. Каже: био сам, те није доспевао за све послове; а могао је да свршава приватне.

Нама свако натура на пос злоупотребе гробљанске. И ми би носили моралну одговорност и велики грех; за то да отпустимо г. Ђочића још данас, па онда комисија да констатује штету и кривице осталих — на Суду.

Г. *К. Петровић*. Слажем се са г. Павловићем и његов предлог треба одмах да изгласамо и онда вратимо истој комисији извештај да доврши што је нужно.

Остајем при томе да је кривица комисије само, што је и после 6 месеци незрела ствар изашла пред одбор. У комисији су били и г. г. Добриновић и Марковић, па су требали они да сврше правни део, а не да сада прелажу избор нове комисије. Г. Мрковић чини неправедан пресор председништву, па нехат комисије.

Г. *Сте. Добриновић*. Не слажем се са г. Мидутићем у пребивању председништву. Доиста кривица што ствар раније није свршена, лежи до комисије само, а највише на ове, намећу нас, који ипсу хтели у седнице долазити.

Но ја никако нисам за то да се Ђочић отпусти одмах. Значи: отпуштени а не саслушан довољно. Углед општине и њене службе није да не поступимо на предци.

Г. *Ј. Ђабер*. Е баш доиста не треба да отпустимо г. Ђочића. Најбоље је да га потпути још мало, дакле човек сврши посла својим клијентима!

Г. *Еж. Штајнхелстер*. Ја у неколико правдам г. Ђочића. Ко није учествовао у техничким радовима, не зна

ПРОТОКОЛ

важредног састанка општин. одбора 9 децем. 1886 године

шта су то муке. Што акта нема — нема ни охвата. Ствар доводи до бар неаудирате.

Г. Ст. Добровиљски. Ја ћу прав гласати да се Ђочић отпусти, оправдао се иза ње, али само не могу да допретим осулу без изјаве.

Г. Д. Дучић. Стрпљиви баш у његовим деловима налазе злоупотребе. Он се слабо брани. Крај је — отпусти га.

Г. М. Павловић. Зар и после признања г. Ђочића да је хонорарно приносивао посао, водно књиге и рачуне између предузимача гробља — ваља још двоумити о отпуштању??!

Ја ништа да се изгласа прво његов отпустањ, и сјајно је био предлог да се он отпусти. Решење одложено до данашњег саслушања. Сада нема места одлагању.

Г. Мил. Марковић. Сви смо сагласни у томе да прилику не оставимо некажњену. Али је треба претходно потпунице констативати, што ће баш ако је г. Ђочић за све крив, дакле бати кад је он у служби по кад се из исте отпусти.

Г. Ј. Дилбер. Молио бих да се извештај комисије штампа. Јуче пребачена тенденциозност нека изађе на јавност па да сваки цени: је ли тенденциозан или не.

Г. Милан Павловић. Прво је предлог о отпуштању, па онда друго: да се ствар преда суду, пошто се претходно добије правично мишљење од правосудства или исте комисије. Ја разумем да је *данашиња, присуство јучерашње* одлуке и за то има да се гласа по првом предлогу најпре.

Г. К. Петровић. Нова седница, нова и предругачена мишљења. Предложи редом.

Како се више јавио је јавно за реч, постављена су ова два предлога на гласање:

а) да се комисија, која је испитивала гробљанске радове врати извештај да доседа и потпуно извади што је још нужно па да она одмах даље предузме што буде потребно ради обезбеђења општинских интереса, и

б) да се општински евиденс одмах отпусти на онда даље предузме што је потребно ради обезбеђења општинских интереса.

Са 12 против 7 гласова одбајен предлог: да се евиденс г. Ђочић одмах отпусти, одбор је са 15 противу 12 гласа

РЕШЕЊЕ:

да се комисија, која је развије одбором изабрану, преда поново она ствар да је у најкраћем року доврши; и да извадини све злоупотребе уради од сваке стране све оно, што би општински интерес захтевало.

Против првог предлога гласало: И. З. Поповић и Јов. Дилбер, а удржао се И. М. Боди и Милан А. Павловић; а за други предлог гласали: А. Кулаузи, Н. Ђорђевић, М. Кандић, Јов. Дилбер, В. Дучић, И. Боди, Мил. А. Павловић.

По саслушању моље, Абр. 1617

ИЗЈАВЉЕЊЕ:

да је сиротинога стања Данила Рајићева, ученица п. жен. школе.

Били: председник г. М. М. Босиљковић, одборници и заменици: Н. Ђорђевић, Д. М. Дучић, О. Станковић, В. Дучић, П. Матаћ, Ем. Штјепанемер, С. Јанковић, К. Петровић, Ј. Констаниновић, М. Вељковић, Н. Д. Клеп, А. Ђ. Кулаузи, И. Антоновић, А. Босиљковић, Ј. Д. Стевановић, Ј. Милановић, Ј. Дилбер.

Пре дневног реда, а пошто је отворен састанак, подносили су заклетву, по закону, ново изабрани чланови суда, кметови помоћници, одборници и заменици.

Г. Председник, поштом да су на дневном реду све нови предмети, за које нема потребан број одборника да би се решавају могли присуствовати: због чега даје реч г. Н. Ђорђевићу, по његовом тражењу.

Г. Н. Ђорђевић. Овогодинашње пописе стоке и попова, како ја изазим, више сарисне потпунице онако, како би требало да је извршен један тако озбиљан посао. Са њиме се журило, те за то није ни могла да се изведе кукла тачност и правичност.

Због тога, ја бих молио да одбор изјави жаљу а председништву општине поради на надлежном месту, те да се тај попис подризне једној одборској реализацији колико да би се ујемчала што већа правичност разреза на грађане.

Ма колико, госпоно, да се појна комисија са бројем одборника, који је разиу комисије присуствовао, без сумње старала да разрез испадне што правичније, ипак ј сам више но убеђен да има оманула. Кад би дакле пред цео одбор изазим разлику комисије на детаљну оцену, успрех сам да би то само користило ствари, а после тога не би нико нико прала да рече, е је ствар изведена у некој озбиљности, од нас коју је налагао и налаже.

Г. Јовица Барковић. Делом потпуно гледиште а Ђорђевића. Доста је нужно да и иће разлику комисије пре цео општински одбор, пошто ће он већи број а заступлен и редовима, моћи боље да оцени кукљност грађана. За то је у осталом г. министар и наредио био да одбор илца присуствују попису. Али многи од нас, због трговинских сезона, за време које је баш комисија и радла, писми могли редовно остајати од својих послова и седети у комисији. На притва у седница — две, могли би видети је ли комисија дава правичне оцене или бар надали што и у колико мењати, те о томе рећи своју.

Слажући се са гледиштем г. г. Ђорђевића и Ј. Барковића, одбор је

ОДЛУЧЕЊЕ:

да председништву општине поради код г. Министра појног да одбори да се изврши попис стоке и попова под аргумента најнапредој реализацији.

Своштенна су акта, којима се траже успреху о имовини и надзирном стању и излажу за принцип а, спрмаштву па њиме, и одбор је по саслушању акта —

ПОЈАВЉЕЊЕ:

да су сиротинога стања баца: Милутин Ватновић, Ајастас Стојановић, Владимир Цовић, Милан Десанш, Андрија

Шушнатовић, Мијаило Васић, Милорад Николић, Властимир Николић, Младенов Т. Тарки, Ђока Живковић, Косара Младеновић и Јован Ердељан; а

да су добри владари и савршени ствари: Љубомир Мартић, Таса Богдановић талигани; да су добри владари и савршене вештине ствари: Иван К. Абаџић трг., Јован Баја професор, да су добри владари и добри вештине ствари: Миле Флајшер доктор, Младен Тодоровић абаџија, Ђорђе Бркић бакалин; а да не заборавимо: Милана Десетиновића лекара, Димитр Јовановића нилара, Марка Софронијевића и њену му Берту, Јовка Јовановића калу, Антоновија Дуквчевића, Мијанка Николаћа веслача, Петра Бартасић надничара, Петра Смајандића, Марка Раваћа, Владимира Костића, Саву Шкузевића, Селмира Јовановића шетра, Јована Високовића слугу, Николу Никетића експлицу, Богдана Нарковића, Босту Јовановића, Стевана Ненадовића бив. дунавцију, Милана Петковића кројача, Петра Луна бив. ђака, Димитрија Живковића лекара и Коломаша Коломбана слугу. Сравнио обоје — једини пут за оцену правде.

НОВОСТИ

Софија, (30 окт. у вече) Хајдучка чета, која се појавила у Ески-Загри, већ је растурина. Вођа им беше бивши бугарски официр Бајанов. Ова чета изађаше политичку цел. Полиција је успела да затвори неколицину.

Кобуршки врши уредно је, у спомен свог дојаска у Бугарску, особити орден.

Париж, 30. октобра. По уверавању „Journal de Débats“: Рувије, поствивши 29. октобра у вече Гренија, нашао је, да је председник републике сизно клоучоу духом. Грени држи да против његовог зета Видеона нема никаквих, очевидно, компромитујућих доказа.

Берлин, 31. окт. По извешћу из Сеп-Рема нема никакве сумње да немачки престолонаследник бодује од рака.

„Тану“ јавља нарочити извештач из Берлина: Професор Бергман обуставио је своја предавања; он се сад налази на расположењу немачког цара и очекује да га сваки час из Минхена позову ради операције над немачким престолонаследником. Следујући традицијом Хоенцолернског дома овака операција, од које зависи живот шефа пруског двора или његовог наследника, не може се извршити без присуства једног од њих и савју пруских министара.

Цар је послао принца Вилема, да однесе у Сеп-Ремо ову његову заповест, под условом: да се операција предузме тек онда, ако сви лекари изјаве

преку потребу за њу. По изричној царској жељи операцију ће вршити Др. Бергман.

Главни дворски доглашник г. Кегел наредио је у свима црквама молитве за здравље престолонаследника.

КЊИЖЕВНОСТ

Souvenirs sur Tourguéneff, тако се зове књига Павловскога, која је недавно угадала света у Паризу, а о којој је књизи у једноме од прошлих бројева „Нов. Времена“ писао познати руски књижевник Булгаков, по коме мислимо да упознамо наше читаоце са њеном садржајом. Тургенев је у своје време обратио велику пажњу на писца ове књиге, као на младо, но веома даровито човека. Он га је увео у свој интимни круг, радо је разговарао са њиме о разним стварима, а по неки пут му је казивао и планове за своја дела. Отуда је и поизшла ова књига. Успомене ове односе се већином на последње године живота великог руског писника у Паризу. Но Павловски је вештачки саједио пово-прибави и још не нађени материјал са оним, што је већ познато о карактерним пртима личности Тургенева. Неће, дакле, бити без интереса и за наше читаоце ако им саопштиме по неко место из ове књиге.

Познати су, у главном, односи Тургеневљеви према Л. Толстоју и Достојевском, по ти односи јасније су много престављени у успоменама Павловског. Тургенев не само да је признавао Толстоја за веога писца од себе, него је и прилично био сарањив због његове оригиналности. Достојевскога је много израио и често се жалио на њега што неправедно прича о њему, као да израи Рускју и народ руски. По ово причање Достојевскога није у остало, сасвим без осења. Павловски наводи један свој разговор са Тургеневом, који у неколико то потврђује. Разговор се водио о руској народној књижевности, а затим се, сасвим нехотично, повела реч и о наравственој физиономији руског народа. Назвавши руску народну књижевност „коровом“, а руске народне песме „јаукањем“, Тургенев је о самоме народу рекао ово: „То је — роб, који никад ништа није створио, а неће ни створити, који је историјом осуђен да нешто мии позди западне Европе. Тај народ неће никада играти првајујућу розу у историји човечанства. То је народ без воље, без сазнања самога себе.“

Овакво прорицање, у устима сваког другог човека, сматрало би се као празно фразирање, које у својој категоричности и гордостима показује непознавање руске историје; али у устима Тургенева оно са свим друшћје звони. Достојевски је, дакле, имао право да осуђује такве разговоре, ма да у истинитост уверица, која се у подобним разговорама налазе, није ни сам Тургенев искрено веровао, као што се даље из књиге Павловскога јасно види.

Интересантна је и карактерна у књизи Павловскога и она глава, у којој се причају мисли Тургенева о његовим сопственим делима. Пре него што ће да напише свога Базарова, он је водио дневник о свему што је видео, о свему што је чуо и прочитао са тачке гледишта самога Базарова. Тај дневник мора да се и сада негде налази јер, по казивању Тургенева, он га је дао некоме на прочитане па га није добио назад. На другом месту књиге испривчана је историја Аси.

Разговоре о овим типовима изазивале су обично жалбе Тургенева на пристрасност критике према његовим делима. Била су му врло испривчана пребацивања да не познаје омладину руску...

Српској читалачкој публици познат је превод приповетке „Вешњих под“, која је штампана у „Побратимству“ под насловом „Лански снег.“ Павловски нише о тој приповести ово: „Госпођа Подозова, казивао ми је Тургенев, то је перна слика књижице Т-ој, коју сам добро познавао. У своје време она је градила приличне сензације у Паризу. Тамо је се још и сада сећају. Панталоне је живео код ње. Он је према њој заузимао неки средњи положај између пријатеља и прислужника. Талијанска породица узета је такође из живота. Ја сам само изменио подробности и прерадио сам све, јер не могу слено да фотографирам. Тако, на пример, књижица је била пореклом циганка, а ја сам створио од ње тит велике госпође руске, из породице плебејске. Панталонеа сам додао талијанској породици.“

Живот Тургенева, у последње време, у Паризу, био је са свим усамљен. Управо рећи он и није имао никаквих пријатеља. „Сви они који су ме по чему сматрали себе као пријатеља његовог, били су у истини, вели Павловски, туђи њему; у његовом срцу није за њих било места.“ Павловски тврди чак, да од свију његових неа пређашњих није било ни једне о којој није говорио са горчином. Он је налазио да се велики део његових пријатеља, ра-

чуна међу пријатеље само зато, што у њему налази користи за себе.

Недостатак у пријатељима а отсуство породичнога живота бавали су га често у меланхолију. Имао је много слободнога времена и дружио се радо са руском младежи, која је у Паризу живела. Готово сваки дан од 10 с до 1. сата пре подне било је код њега по петоро шесторо људи, који су му казивали своје наде или су слушали његова приповедања. Писцима почетницима он је саветовао да пазе на лепоту стила, мрзео је оне, који му подражавају, и ватрено је устајао противу свију који су тврдили да су велики песници испривчили из живота све појетске ситуете. „Сикети су — вешти, као и душа човечија, говорио је тада. Само се форма мења... Хомер је описао војну. Једи тиме што изгубио Толстојево дело „Војна и мир“? Разни писци развијају се при разним условима. Бишоп је посао да пронађе те услове и нахове резултате. Живот је бескрајно разнолик. Он свакога дава ствара нове форме. Част ономе песнику, који је у стању да их уочи.“

Великодушност Тургенева према својим младим земљацима, била је знаста, безгранична. Они су то знали и користовали су се тиме без икаквих перемонаја. Он је са својом великодушном чести и „награбукао.“ Ево јединога примера. Госпођа Э., измол од њега позва за одлазак у Русију. Али по одласку своје она му напише из Русије писмо у коме му пребације да је новопитен према њој, јер ју је извратио на Париза, да је се само откачи и тражи зато пензију за цео живот. Таквих случајева има доста. Једини су долазили Тургеневу за помоћ као човеку „демократи“, а долазили су многи украшени медаљима и орденима, тражили од њега новчине помоћи. По неки су то чинили на веома груб начин. Један такав господин, у место благодарности традио га је у својим писмима, а једанпут је чак припретио да ће „исчупати његову седу браду.“ Осим свега тога, код Тургенева налазио се увек различне, господе о чијој ће будућности он особито бринуо, којима је тражио рада и чинио све могуће услуге. Не имајући средства да свакоме помогне, он је приређивао литерарно-артистичка јутра, од којих је половицу прихода давао на помоћ руске сиротиње, а половицу на руску библиотеку у Паризу. На тим јутрима он је читао а госпођа Вијардо је певала. Поводом таквог једног јутра прича Павловски занимљиву анекдоту о Золи. Тургенев дозволе писца „L'Assomoir“ а да

учествује и он са читањем. Даме су очекивале да ће се јавити пред њима човек налик отириликe на диганина, са помршеном косом, са неотесаним кретањем и грубим говором. Но како су се изненадале кад угледаше пред собом деликатног центамена! То је био Зола. „Зола се поше на естраду... Но тада се деси један савршено не очекивани спад. Зола је бледио и руменио и неколико тренутака стајао је нем, не говорећи ни речи. Најзад покуша да чита, али, ах! сам није могао позвати свога гласа. Књига му паде из руку. Он проумта нешто, гледајући на књигу, али шта, то нико није чуо.“ Неколико година позније Зола је признао да „и сада кад ми ноћу падне на памет тај догађај мене узиме зима и ватра.“

На овим јутрима Тургењев је упознавао французе највише са Пушкином. Но популарисање великог руског песника није се ограничавало само на томе. Тургењев, у друштву са Флобером и старцем Вијардо преводили су га на француски. Флобер је ретуширао те преводе и давао им коначну округину. Неки од њих штампани су у своје време у једном од француских листова.

У Павловским „успоменама“ говори се и о политичким уверењима покојнога песника. Ма да Павловски тврди да Тургењев није имао скоро никаквих уверења, јер је у току два сата могао припадати најпротивнијим партијама, онет је глава, у којој се о томе говори доста занимљива. Тургењев је у младости живео заједно са Бакуниним у Берлину, био је пријатељ Херцена, Вејлинског, Огарева, по ови су га сви сматрали као човека закониса. Доцније се, истина, Тургењев осветио њима за такво њихово мишљење, изнени у „Рујину“ Бакунина у мало ласкавој светлости, и исејавши пријатеље Херценове у роману „Дим.“ По тврђењу Павловског Тургењев, и поред све своје несталности у политичким уверењима, опет није никако волео да га међу либерале рачунају...

Једном је Павловски био сведок једне неомачијачне сцене: у кабинет Тургењева, ује некакав млад човек и предаје му десак хартије: „ево, рече он, сад је написано друштво, управо сад стоји у хармонији са правцем самога листа.“ — Добро, прекиде га Тургењев и поклопи се. Млади оде. „Овај човек моје све“ примети Тургењев слежући раменима. — А ко је он? зашта један од приступних. — Та... некакав кореспондент... (конзервативног листа). Он ми је довео доказ како уме да пише са гледишта разних партија. Моли ме да га препоручим уредништву „Рускога Курира.“

— И ми сте му обежали?

— На шта да радим?

Сви ударише у смеј.

— А што се емејете? Завија Тургењев.

— За име бога на ово је кореспондент „Рускога Курира“, одговори неко показујући на једнога господина, који се такође ту налазио.

Наста прилична забуна код Тургењева и он отпоче да се правда тиме, да о његовим рекомандацијама слабо води ко рачуна, јер их сматрају као просту љубавност и ништа више...

В—в.

Трикупис и његови пријатељи. На прочити дописки „Revue de l'Orient“ а пише следеће из Атине: „Говори се, у политичким круговима, да је министарство садање доведено у забуну, гласом, да су се разне политичке фракције у Грчкој удружиле, створив коалицију, за напад на политику садањег кабинета, приликом бонског отварања парламента; ова новост била је предмет многобројних чланака у дневним журналима, у којима се потпуно правда постојак опозиције. Између осталог попише се у њима, да је финансијска политика Трикуписовог кабинета произвела рђав ушечатак на све вође опозиционих странака, који су дошли на мисао алијанције, са старим вођем опозиције Делијанисом. Уверевају да је то с тога, што више између њих не би, сасм Делијаниса, био у стању да води политику опозиције са угледом на успех.

Финансијско питање грчке је још једино које може да пробуди најживље интересовање парламента и јавног мњења, као што је и натерало и разне политичке фракције да се здруже у једну једину политичку странку — против Трикуписа.“

ТРГОВИНА

Стање пијаца за месец Октобар

Прешло је преко општинског кантара:

1.083.431	кила	Пшенице	по 1037	дин.
100.720	„	Пшенице, брашна (дебног)	15—	„
4.920.753	„	Сувих зрна од	18—25—	„
24.500	„	Кундурула	850	„
14.520	„	Ораја	26—	„
143.064	„	Јечма	750	„
120.742	„	Овса	750	„
26.832	„	Ражи	750	„
	„	Меница	—	„

МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Законе стоке у општинској клиници у месецу Октобру 1887 године

Број	Над је клана			З А К Л А П О														
				З а к л а п о							З а к л а п о							
	Дан	Месец	Година	Бивола	Бовола	Крава	Телад	Опнова	Јагњана	Јарска	Коп	Свиња	Прасад	Бивола	Крава	Телад	Опнова	Јагњана
	1	Октобар	1887	—	16	5	1	21	5					6	1	—	—	
	2	"	"	—	22	4	5	31	3					5	1	—	31	
	3	"	"	—	24	5	9	41	3					7	2	—	—	
	4	"	"	—	21	2	2	21	2					7	2	—	—	
	5	"	"	—	20	10	6	34	2					6	—	—	32	
	6	"	"	—	22	3	4	44	1					6	3	—	—	
	7	"	"	—	22	8	4	34	1					8	1	—	—	
	8	"	"	—	16	3	2	21	—					7	—	1	—	
	9	"	"	—	20	4	2	25	1					5	—	—	35	
	10	"	"	—	23	3	10	42	2					7	2	—	—	
	11	"	"	—	17	7	2	19	2					9	—	1	—	
	12	"	"	—	16	12	6	23	1					1	1	9	33	
	13	"	"	—	20	4	4	17	2					6	1	1	—	
	14	"	"	—	20	6	2	22	1					6	2	—	—	
	15	"	"	—	20	4	5	30	2					5	—	—	33	
	16	"	"	—	18	3	3	14	3					6	2	—	—	
	17	"	"	—	23	8	4	33	7					7	2	—	—	
	18	"	"	—	19	1	—	11	—					7	2	—	—	
	19	"	"	—	17	6	1	21	2					5	—	—	35	
	20	"	"	—	16	5	1	21	2					6	2	—	—	
	21	"	"	—	22	4	4	21	2					8	1	—	—	
	22	"	"	—	11	10	2	15	1					7	—	—	—	
	23	"	"	—	14	14	7	19	1					5	—	—	35	
	24	"	"	—	18	9	6	10	1					6	4	—	—	
	25	"	"	—	19	5	7	12	2					6	3	—	—	
	26	"	"	—	18	7	3	19	1					5	—	—	30	
	27	"	"	—	18	6	2	22	1					4	3	—	—	
	28	"	"	—	20	8	3	25	—					6	3	—	—	
	29	"	"	—	13	7	2	13	—					6	1	—	—	
	30	"	"	—	12	11	7	18	1					4	1	1	24	
	31	"	"	—	17	9	4	26	1					8	1	—	—	
Свега				—	574	183	120	725	53					187	41	13	288	

31 Октобра 1887 год.
Београд

Мар. лекар општ. Београдске
Петар Петровић

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЕЧАНИ НЕДЕЉНО ЈЕДНАНУСТ НА ТАБАКУ

Цена по Србију:

на ГОДИНУ 6 ДИН.
на ПОЛА ГОДИНЕ 3 ДИН.
на СТРАНЕ ОЖИГ НА ГОДИНУ 9 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗАДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 ден. пре од прете
Преплату овде слати, уплатом на општин-
ски суд и он користиће се на уредника
УРЛОШНИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЗАПИСНИК

редовног саставка одбора општ. београд. 5 нов. 1887 год.

(по економским безначајним).

Била: *председник*, општ. г. Ж. Карабировић, члан суд. Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици: г. г. К. Петровић, В. Дукић, Ст. Јобрановић, Д. Ђ. Милошковић, Јов. Дабар, Дим. Наумовић, Ферд. Розетт, Сам. Нијаде, К. Пригорац, Др. М. Т. Лекс и Св. Јанковић.

Г. председник. Молим вас господо, има нас довољан број, да можемо радити. Изволите чути протокол одлука последњег саставка.

Г. секретар (прочита).

Г. председник. Има ли ко, да што примети.

(Нема).

Г. председник. Допустите пре дневног реда да саопштим:

Г. Станојевић поднео је, према одборској начелној одлуци, на овај план, по коме би се подигао плаћу. Молим да изабере ког стручњака да исти проучи и ресервише.

Г. Васил Дукић. Нека се састави комисија од 2. одборника и једног експертара.

Г. председник. Да извољемо г. Ижића и одборника г. Розетта, да они учине оцену са једним од општинских експертара. („Врло добро.“)

Г. председник. Ви сте у прошлој седници усвојили предлог, који сам вам учинио и решили да економски плаћу не дајемо под закуп, по да на њ наградимо до 12 барака на ове да надјено под кирију. На то сте потврдили до 4170. динара. Но, као што сам онда изјавио, због да бараке неће бити подесне за становање њима, — на томе сам се задржао и после седнице, и дошао до уверења, да ће по општ. интересе боље бити да место динара подигнемо дућане од бондука. Тако би добили аграду која би истина коштала до 7500 ден. али би била постојанија и сваки би дућан доносио много већу кирију. Ра- чу, који сам правно са експертаром показао ми је да ће по на овај начин доћи до много вишег прихода.

Успојите ли ово, онда би грађане предузели с' про- лека, на од најда да већ-можемо дати под закуп.

Закупцу парцеле бр. 3. тога плаца, у овоме случају

могли би учинити по његовој молби за опростај кирије, да га до подизања аграде пустимо да не плаћа за упо- требу плаца ништа, а кад изградимо дућане као што сте усвојили прошле седнице, понудићемо га да води надзор над аградом на или добије дућан и стан по спуштеној цену или и бадава, јавно оденемо.

Успојате ли да овако поступимо („Усвајамо.“)

Г. Коста Петровић. Ја бих имао само то да додам, да, се предвиди у овогодишњем буџету дотична партија са 7.500 ден. више због ове потребе. („Врло добро.“)

Г. председник. Ужм лицијацијом кубичног права између Нијаде и Николине успели смо добити 2900 д. више од ланешице царе, дакле ове године добијамо 24.000-10. ден. („Врло добро“, „хвала.“)

Г. председник. Одбор је раније решио да се у неколи- ким приватним уличицама откопа у јужној мери и средина, према спуштеном нивоу у понавља трошара. Како је најва- жна некако то за Сарајевску уличу, управна седница суда одлучила је да се расписе лиценција и то тако, да се један лок носим између касарни, где треба подићи уличу, а други код новог кинтара, у бари невенци. На лицен- цији је изашла цена од кубног метара за оно прво 0-68 ден. а за друго 1-08 ден. По после лиценције добио сам понуду осам пара једнакост.

Међутим г. Розетт, као члан комисије која је над- гледала радове у врачарским уличицама, скренуо ми је па- жњу да је јужно у савачкој и орловској уличи отко- пати средину са 927. м³, те сам истог понуђача звао и спровео га да у овој мери откопа и средину овак двоју улича по 0-55 ден. од куб. метра с' допунитељно да земљу однесе гди хоће.

Одобравате ли ово? („Одобравамо.“)

Г. Дамитрије Милошковић. Ках је реч о тим ули- цама, онда би ја предлазио да се ова улича под врагу- јевачког друма спусти у дужину 5 до 6 м. и уравни с' друмом, јер је овако немогуће проћи возима онуда.

Г. председник. Господин Министар грађевина наредио је, да се та улича не дира, док се нипелација врагујевачког друма не изврши. Али, ја мислим, да би могли једно мет до мет м. уравнили и кадрирати.

Г. Марко Лекс. Требао би сврхити извесити и у овој под „Црвеног трга.“ Тако је средина спуштена и хротоари четан метар стоје више. Страшноје и проћи онуда.

Г. председник. Лиценција је држана, али се чека одобрење нипелационог плана. Ја сам за сада немогу ни- шта друго одговорити до то, да ће се нипелација извр- шити с' пролећа.

Г. Ј. Дилбер. Ако потраје Чајевићева болест подуже, шта ћемо онда?

Г. председник. Ако то буде, те се показе потребна замена, ја ћу вам реферисати.

Г. председник. Познато нам је, да имамо једног концесионара, који испракијаје нужнике а за то право неплаћа ништа.

Због појављивих неуредности, постављено је правобравноу питање: шта се прена стању ствари има да чини. Правобравнаца је поднео реферат и у њему дао мишљење да се уговор може раскинути. Међу тим ја вам ово питање износим и тога ради на дневни ред, што имамо попуту да нам се за то право плаћа годишње 5.000. дин. докле давае не добијамо ништа.

Сад би требало прочитати извештај правозаступника, да видимо може ли се уговор са концесионаром раскинути.

Концесионар је долазио и мени ради те ствари, а ја сам му одговорио: да не треба, да му буде криво, што општина гледа, да увећа своје приходе. А ако он хоће да опет остане и даље концесионар нека дође на лицитацију.

Молим нас чујте извештај г. правозаступника а пре тога да поменем да имамо од данашњег концесионара једну потврђену изјаву његовога пристанка да уговор раскинемо без суда ако се поново неуредности, по којима је последњи реферат, што ће те га сада чути, и потекло.

Г. Ст. Добривојевић. Никако неможе ња у прилог концесионару, што машини немогу радити у нашим нужицима. Кад неможе, да ради с тим машинама онда општ. треба, да да то право под аренду ономе, који ће јој за то плаћати. Он каже: да је једну машину набавио а другу неможе. Ето, људи доставаљају, да неће да долази, да ради; како је наплаћивао против таксе на чак узимао и несе марне. То су све ступиш против уговора. Ја мислим, да се уговор може раскинути. У првоме реду стоји општински интерес.

Г. Госта Црногорац. Он вели: да није имао добра транспортна средства. Замета је тако. Општина би требала, да се ствара о путовима. Ја сам видео, где се он задржи по 4—5 сати излазећи кола из овога капа и глнба. Онај би пут од краљеве пилале до кара-бурме наваљом поправити не само због њега, но и због нас, а и селана, који онуда пролазе.

О новим машинама није му могуће радити, јер се започи по какваг шенир, Јорган итд, па он може пући и 10. дана на опет да не извуче ништа. Ја би предложио, да се састави једна комисија, која би направљала предрачуи за оправку овога пута, не само због њега но и због нас, било, да он ради с' новим справама како је почео из са старим.

Г. председник. Овде је питање, да ли, да се раскине уговор или не? а то је други предмет о другом о коме ће другом приликом бити разговора. Но ја вам благодарим што сте ме поменули.

Метина оправка тог друма још докле сам пређе био председник долазила је више пута на ред, међу тим видим да је она напалост и после мене до данас остала невршениа; те ћу се трудити да постигнем могућност да тај пут издуже рачунане године направимо.

Г. К. Црногорац. Ја сам узео то главно питање за раскинуће уговора што он износи да има сметње у раду због тога што нема пута, и изазивам да је то узрок, што не може да ради са својим новим справама.

Г. председник. Али то не може бити узрок што он наплаћује више таксе, што не долази на позиве грађана, што стоје против њихове године жалбе грађана због неуредности. Кад све то стоји, и кад нам свакојако стоји пред очима један приход за општину од овога ради, а имамо толико његових криваца онда нам је добро дошло што можемо с њим да раскинемо уговор. То је главно ствар. Што се тиче пута, нема сумње да га треба оправити, јер нам је тај пут потребан — по то је ствар засебна. Ниш правозаступник на основу акта о овој ствари, каже да ми немамо никакве обавезе да му морамо начинити пут којим ће износити нечињето из вароши. —

Г. Д. Никодић. Има ли по уговору концесионар право да наплаћује таксу на пее и ставља им лантаре (?). (Нема).

Г. председник. Доћи ћемо и на то питање. Ја сам то поделио. Ово је једна савиетска мера — и оно је савиетска мера, али другог рода. По право задржаће општина у своје руке, оделити са дужином за утицавање на груп паса — чега ради и увешћемо лантарију.

Г. С. Добривојевић. Ја сам хтео то исто да кажем што је г. председник већ казао, на име: да је онде сада главно питање то да ли стоје они узроци за раскинуће који су рефератом од општинског правозаступника наменени, или не постоје; и, да ли треба веровати оним ланцима, која се каже да концесионар не ради по уговору, или не треба веровати. Ја мислим да заједно стоје сви та узроци, и кад стоје ти узроци, кад стоје жалбе против концесионара да није долазио кад је звао да је наплаћивао неће таксе, да није радио са машином као што се обавезао — онда треба без даљег разговора да му се одузме концесија, да се раскине уговор. Нарочито и са овога гледишта треба да се са нам раскине: општину кад је уступила њему то право као концесионару она је то учинила једино за то што је хтела да он ради са модерним справама; по пошто се доваљало и самим признањем концесионара, да он с тим модерним справама не врши посао, а сем тога, доказује се да се са тим справама и не може код нас још да врши такав посао, или бар он то није у стању да врши, — онда то је узрок главни за одназ концесије да се овај посао уступи онима који су и пре концесије радили са протим справама и за то плаћали општини аренду. Иначе био би гред, и на нама би стојала материјална и морална одговорност, да ми оставимо ову концесију на да он ради са протим справама док људи који такође с таквим справама хоће тај посао да раде, нуде општини 5 и 6 хиљада годишње прихода, а онај концесионар не плаћа општини ни паре. (Вичу: тако је). С тога о овоме не треба да се више говори, но станите на гласање...

Г. Сам. Пујаде. Нека се прочита његов одговор.

Г. Ст. Добривојевић. То само један тражи. Има ли још по да тражи да се одговор чита?

Г. председник. Овде је заједно главно то да сам концесионар признаје да ради са старим, обичним справама.

Чам је општина то приметила ова је требало с њим да расписује концесију („Тако је.“)

Но ја се у осталом чудим и по коме је зак.ну и основу могао одбор, суд или председништво да изда такву поделствену на неодређен низ година, кад се њоме лишава општина једног заматног прихода. Ево нам нуде пре лиценције 3000, и узимамо да се лиценцијом добије само 6000 динара, то значи право представља капитал од 120.000 динара. Откуда се онда смела општина одрећи оваког једног свог прихода и везати уговор на неодређен број година, кад се и за најмању науду надатка и за најмање отуђење имовине општинске мора по закону да тражи одобрење одбора или надл. власти. То и по томе основу не може уговор да остане.

Ако мо од господне жели да прочитамо одговор концесионаров, ја ћу и то наредити да се учини. (Чује се: нетреба.)

Г. Д. Ђ. Милошевић. Стоји ли правило да некога неспасуданог не треба осудити. Ми овде имамо сада да судимо о овој ствари. С тога би требало да се прочита његов одговор.

Г. председник. Дено немам ништа против тога. Иако не чути одговор концесионаров.

(Секретар прочита.)

Г. председник. Као што сте видели, концесионар удара у жалби и на то што му није пут направљен. Ја мислим господо кад се општина није обавезала да начини тај друм, то не треба сад с тога, што други најиста није начињен, сваке године да губи општина по неколико хиљада динара, а за остатак да се овај посао и даље ради са старим справама без икаквог прихода за општину. Него кад се ради сада са старим справама, да и ми пређемо на старо земљиште па да ту радњу лиценцијом издамо под аренду и по да више он нека и ради. (Тако је.)

Г. С. Пујаде. За колико је година овом концесионару дато то право. (Чује се: за некако времена.)

Г. председник. Докле се канали у целој вароши не начине, а како је ово врло еластично питање — могу г. г. имати право, над наку: на освета времена.

Г. Д. Ђ. Милошевић. Главна је разлог за расписује тај што концесионар не ради са модерним машинским справама. Још би држим, могли да га позовемо да сав о свом трошку справи пут због кога као што вели не може са модерним справама да ради...

Г. Ст. Добривојевић. Не, не — чим он не ради са тим справама, није извршио уговор — за то да се раскине.

Г. Д. Ђ. Милошевић. Треба имати на уму, да је он потрошио и везан новца за то справе.

Г. Ст. Добривојевић. То се нас не тиче. Он је се наплатио, уступао је то сав другоме да ради и да му плаћа.

Г. Ј. Далбер. Ја би имао да приметим да ми претресам ову ствар, а сам концесионар лично седи ту. (Чује се: ако, ако.)

Г. председник. Ја држим да то ништа не смета — у осталом, ја га нисам ни приметио овде, но држим да је наш рад јаван, и он је сјајави наш, те мислим да може овде остати. Међутим, ако желите ја ћу га удалити док његову ствар решимо. (Чује се: не треба.) Ја сам и мало пре казао да је он за оно време што је радно безплатно

изнадио свој трошак за набавку справа, а осим тога, и њему остаје право да лиценцира и да се прими обавезана те радње и за будућу.

Г. К. Црногорац. Мени се чини да тамо негде у уговору стоји да се он за три године не може расписати. (Чује се: нема тога.)

Г. Ст. Добривојевић. Нема тога рока; а не приноси ствари ништа то.

Г. председник. Дакле господо, ја вас молим за закључак. Ја предлажем да се раскине уговор ове концесије, а казао сам и зашто: прво што има његових кривица, друго што нема и што не ради са справама машинским као што се обавило; треће што је општина пре њега имала прихода од ове радње када се она као данас радила простим справама, а и сада се општина нуди 5000 динара...

Г. К. Црногорац. И четврто: што хоћемо да имамо човека који ће нам тај посао уредно и тачно радити...

Г. председник. Дакле има ли ко да је противан овом расписују? (Нема.) Усваја ли се расписује ови уговори концесије? (Усваја.) Дакле господо усвојено је да се раскине овај уговор, Сад ја предлажем да се за уступање ове радње држи лиценција почињу од попуњене суме у 5000 динара годишње, а тим да бурда морају бити омазана икаквом смислом да непунштају смрла...

Г. Ст. Добривојевић. Ту треба да се начине услови и да се вавесу при лиценцији.

Г. председник. Дакле усвајате ли тај предлог за лиценцију (Усваја се.)

Сад дозван питање о ствродереној радњи и о лантарима за пее. Што се тога тиче, ја предлажем да и то дајемо под закуп.

Г. Ст. Добривојевић. Што се тиче лантара за пее, ја држим да би то могла сама општина да прописе таксу и да тај посао врши,

Г. председник. Онда да оделимо те две ствари, па лантаре за пее да надржимо у општинским рукама, а ствродерство да дајемо као и до сада...

Г. Дем. Ђ. Милошевић. Нека се ствродерство своји са разлом за чишћење кужника и помијара, а о пеема да се начрота правила пропису.

Г. Ст. Добривојевић. Ја држим да ће за то назвати да одделимо једну комисију.

Г. председник. Јесте ли мишљена да се те две радње чишћење кужника и ствродерство своје. (Јесмо). — Молим вас треба знати да од чишћења кужника и помијара општина има прихода, а од ствродерства има задатапа.

Г. Ст. Добривојевић. Ја мислим да не би било ништа боље него да општина прописе вавесну таксу коју ће плаћати она који држе пее.

Г. К. Петровић. Држим да ће најбоље бити да се овоме која узме да чисти кужнике, предамо и овај посао ствродерства; а што се тиче таксе која би се наплаћивала од оних који пее држе, мислим, да икакве таксе до сада није могао наплаћивати нико па ни садашњи ствродер, и да ли општина нема по закону на то права, него би требало да га тек прибави.

Г. председник. Невада је било доста говора о томе, и било је доста мишљена за ову таксу. Сада мислим да би могли још боље да покренемо ту мисао, са изгледом на

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

успех те да се напашује ова таква на све псе, изуми-
јања можда само оне које јуди држе само у пазинама, где
имају потребе за њих. (Врао добро). Али докле не би
успели добити законодавно овлашћење да држање паса
оптерети редовном неком годишњом таксом, могли би
остати при томе, да стридеру, који би као и до сада
узимањем пашча, што се без гласа по узинама находе,
да њему плаћамо до данашњу таксу; а надатице датира
за пашча, која се редовно чува, да општина узме у своје
руке споразумно са полицијом. (Усваја се).

Сад имамо на дневном реду правила за казнукарину. Из-
молте чути извештај комисије. (Секретар прочита).

Г. В. Д. Милошевић. Ја сам да то да се ова пра-
вила усвоје, само да се уз реч казнукарину, макар у за-
гради стави реч: „обалкарину“ да буде разумљивија ствар.
(Чује се: то је друго — усваја се).

Г. Председник. Дакле усвајате ли списока ова правила
као што су вам сад прочитана. (Усваја се).

Г. Председник. Ја сам ставио на дневни ред и приход
од „тамиса“ — али још нисам свршио преговоре с људима
који се нуде да раде овај посао, јер знате да то теже иде
— с тога можда би нас, да за сада оставимо ону ствар на
над будем у стању да вам кажем шта нам се јуди за
овај приход онда да вазмем на размиса. (Прима се тако).

Чујте још тражбе за уверена. Секретар чита:
Одбор

појављује се:

да не познате: Павла Ђурића лађара, Стевана Обрадовића
б. буренију, Божу Павловића синицу, Милана Ј. Ђорђе-
вића кљижара, Лазара Јовановића б. дуванџију, Милана
Мариновића служитеља, Матеју Хусара, калуу кројачицу,
Тодора Николића кондуктера, Ђорђа Симића радника,
Живку Радошевићу удову, Тивадару Нешића тапаша,
Ружану Јовановић служавку, а да је Дуна Јана бавази
доброг владана и доброг имовног стања.

Саставак је трајао до 7¹/₂ часова по подне.

ТРИ СУСРЕТА

ОД И. С. ТУРГЕНЈЕВА.

Мило
Јевта Углички

*Passe quel colli e vieni allegrement,
Nee ti curar di tanta compagnia —
Vieni, pensando a me segretamente —
Chio l'accompagna per tutta la via *)*

I.

Никуда нисам тако често излазио у лов, као
у село Глино, око двадесет врти хода од мога
летњиковца. У близини тога села можда су нај-
угоднија места за дивљач у целој нашој околини.
Обишавши све кршине и поља, свирао сам вазда

*) Брада, доле пређа, хити драги мени,
Тек на љубав мисли, доуи мени се прени —
На за нга не брижи, само брзо дођи —
И, спољна срца кроз живот ће прођи.

Г. Петар Н. Јовановић трговац оид. поконио је на
сиротињу београдску три стотине динара.

На овако племенитоме дару општина београдска из-
јављује даровању, у име своје и сиротиње београдске, то-
лику захвалност.

Од стране општине београдске 10. Новембра 1887 у
Београду Абр. 1084.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Услед састанка Руског и Немачког монарха,
напустила је у Европској журналистички интересан-
тна забуна; нарочито, кад узмемо у обзир нову
комбинацију удружавања међу силама, и ону, већ
у велико развијену економску борбу између Не-
мачке и Русије. — Је ли овај царски састанак од
каквог значаја, или је то само један акт учтивости
унука према седоме деда, који историса годинама
и тешким бременом, државног управљања, а увер-
рен кобном истином, да му је син на граници по-
следњих дана, клепавућом ногом силази у „тихо
пристаниште вечного сна,⁴“ то је данас познатна
загонетка за већи део јавне штампе. И за цело, ово
питање није без интереса, нарочито, кад погледамо
на ону запету ситуацију, која нам истиче од по-
следњег доба неколико отворених питања, међу си-
лама бачених. С једне стране, отворено питање
бугарске; с друге, неутрализирање суецког канала,
питање од много значајнијег међународног интереса

пред вече на суседно, језеро, на онда, весе-
љаку старцу, његовом господару. Од језера до
Глина биће две врте; пут иђаше кроз саме кля-
суре, и тек на половини изађе се на масени бре-
жуљак. На томе брежуљку беше а тивиковац —
празан господарски двор и врт. Ретко кад а да ме
ту не затече румено залазеће сунце; и сећам се,
да сам готово увек помислио, како овај опустели
двор, са затвореним прозорима, веома наличае
слепоме старцу, који је изашао да се мало ошунча.
Кукавици старац сеђаше ту поред стаје; сунчани
зрак је већ давно за њега изгубио своју светлост;
али га он бар осеђаше на свом старом лицу, на
отрејаним образама. Давно, ка да, нико није обита-
вао у овоме двору; али у маленом крилу живео је
изнемогли, ослобођени слуга, висока раста, јавих
плећа и сед, оптрин и ладних црта на лицу. Често
је седео на клупици под једним прозором, малена
крила, гледајући замисљено, тужно у даљину, па

него што су га Сализбери, на банкету код Лорда-Мера и Флуранс у дому коморе, ма и привидно, схватили; а осим тога и ова мрачна слика Елзас-лотариншког баука, која све одређенију физиономију задобија. Нису ли дакле ова питања довољно истакнута као замке око којих се брижљиво обилази. Ако додамо томе и спорашии успех Русије у Англијском питању, крунисан оцењивањем Бохарског каната од југа и заузимањем свију излаза у средиште авганистана, услед чега се Русија знатно приближила ахиловој пети Енглеске, Херату; онда врло лако можемо схватити тежњу берлинског канцелара, да привуче у Берлин северног монарха, макар тај састанак био ради породичне учтивости. — Но ми за то несмотримо, да је ово конститирање канцеларово само форма или тек онако у ветар избачен метак, неће ради. Биће да је канцелару јак^о стало за тим, да Русија не стоји одре ених руку међу савезним силама, и ми са убеђењем очекујемо глас, да ће Бизмарк ма шта покушати, да Русију наново привуче својом тежњама, па ма то било и жртвом Аустро-Угарске у питању бугарском.

Петроград, 4. Новембра 1887. год.

Поводом говора на банкету код новог лорда — мера Лондонског, који је, у последње време, држао Маркса Солзбери, "Новое Время" спомиње једно интересантно место, које у говору остаде непримећено. Споменувши о Англо-руском споразуму, у питању Англијске границе и о Англо-Франц. споразуму новодом сујецке конвенције назово је, благородни, Маркз:

кад би ме опазио, устао, би са оном старинском важиошћу, која краси старе слуге из поколења дедова наших. Пуштао сам се с њиме у разговор; по старац не радо говораше; само сам толико сазнао од њега, да је тај летњикован својина упуке његовог старог господара; удовица је, а има млађу сестру; обе живе по варошима, негде за границом, а двору и не привирују; да жели свој живот што пре докончати, јер "гулиш и гулиш тај пусти хлеб, а тако га давно гулиш, да је већ доста." Знали су га Лукијанићем.

Једном се некако дуго задржим у пољу; дивљаци нагрнуло и сунисе, а дап не може боље бити — од раног јутра, тих, магловит, управо прожман вечерњом свежином. Био сам залутао далеко, те је не само настало вече, него је и месец већ отскочио, а поћ, како се то каже, давно *спала* на небо, кад сам стигао до познатог летњиковца. Требало ми је спунтати се низ брдо.... Око мене владале мртва тишина....

"У осталом, ја сам дужан приметити, да ни у Англијском питању ни у питању о Суецком каналу и Ново Хебридским острвима, не дајем, Бог зна, какве важности условима, које смо примили. По моме мишљењу, код ових питања најважније је што је утврди свали неспоразум између Енглеске и Русије, с једне и међу Енглеском и Франц. с друге стране, у след чега је обезбеђен мир."

У ствари, ми сумњамо у искреност овога твђења. Из три питања, о којима је напоменуто Маркз, једно — неутрализирање Суецког канала — још ни из далека није решено поред свега тога што између Лондона и Париза постоји писмен саглас.

Желан да се похвали пред доновима дипломатском победом, француски министар спољних послова, г. Флуранс, говорио је највише о преговорима, о суецкој конвенцији, добив од сен-демеовог кабинета уступака, који својом ефикасношћу, да се тако изразимо, у очи бије. Лондонски "Punch" на врло оригиналан начин представио је у карикатури изасланика Џон Була¹⁾, како предаје франц. републици конвенцију, са речма: "примите овај дарак, chère madame. Мени је врло мило да вам укажем услугу тамо, где мојим интересима не шкоди."

А у ствари и јесте тако. Обрадован уступцима Маркса Салзберија, у неким тачкама, г. Флуранс заборава, да је питање сујејко од међународног значаја и да се оно не решава простим писменим документима, без одобрења великих сила. Заборавио је или намерно игноровао, да Русија

¹⁾ Тајнишником, назива се, у шали, Енглески.

Пређем преко широке путање, пробијем се најживо кроз шипражје и насловим се на писку ограду. Предаином лежаје врт, миран, непочињав, сав обасјан и чисто блажи што је ожарен сребрним зрацима месечевим — сав миомирај и влажан; развојен по старински, састајао се из једне дугуљасте пољане. Мале стазице стицаху се на самјј средњин у округло коло зарасло *атрами*, високне лисе окружавале су га заруљеном равнином. На једном само месту раздвајала се ова равничва, и кроз тај отвор видјо се један део ониског дворца, са два, на моје велико изненађење, осветљена прозора. Млади јаблици издижаху се, где где, над пољаном; кроз њихове ретке гране сјајти кратко пољно небо и онака се дремљива месечева светлост; а пред свакиом јављаном опружила се на трви висога слабакча, шаренаста сенка. С једне стране врта зелене се жалостиво лисе, обасјане непочињавом, бледом светлошћу; с друге су стране пак

има свој нарочити поглед на услове неутрализације најкраћег морског пута у Индију и да је овај поглед, на услове неутрализације, руска влада, у своје време, већ искажала. Англо-француска конвенција о неутрализацији суседског патања биће све допде само обичан пројект, докда се не донесе како, о томе, мисли Порта и велике силе.

КЊИЖЕВНОСТ

(Дела Симе Милутиновића)

У данима највећих невоља и беда, кад читав један народ стоји на раскрсници коначне пропасти или наскресења; кад се, ванчовечним напором подиже петвеконни риб и криш окове, који га стежу за стеноу очајања те се на очима целе Европе јуначки бори, да поврати изгубљену слободу, — у тим данима појављује се редак дух, Ђеније, кога само векови подижу. Тај Ђени, српског духа, интелектуалне моћи српскога народа, био је *Симе Милутиновић, Савајлаје*, песник српски.

Величина његовога духа и овај узвишени поглед мисли најбоље се огледа у „Србијанци“, смену, који је описао ову несправљену борбу између шакве потиштенг робова и царства тираније. Читајући његове умотворе, из тога доба, нисмо у стању да пресудимо, ко је већи? или они оневани титани, који се 9 година очајнички боре да победе страховиту немачку војску, или овај

Ђеније, који нам тако живо и тако силовито представља ову величанствену борбу, уводећи нас орловским полетом у страховиту буру јуначких страсти. — *Песник слободе*, то је његово име!

Но поред оног догађаја, који је сам по себи једна величанствена појезија, поред предмета, који је Симе Милутиновић, у својој Србијанци оневао, највише нам у очи пада она узвишена, громовита лирика, којом је Сима свој спев окитио. Справом можемо рећи, да се у величина лирским, међ српским песницима, од Гундулића па до данас, не налази ни један песник који би му, ма и приближно равна био. Једини Његош има сличних, лирских момената, који нас, у неколико, подсећају на његовога учитеља Симу; али ни за њега неможемо рећи да се са Симом равна. Сима је у јуначкој лирици јединствен. Читајући његове песме, чини нам се да осећате, из далека, потмулу грмавину и вихор који се спрема да бурним полетом заопиша. Ужаси узбуђених елемената бесне око вас, а у тим ужасима видите, титане, страховите титане, који се на живот и смрт гушају; па ако кад и када овај ужасни метеж, у појезији Симиној и устане, то је само за то, да чујете кликтање орла, који се над разбојем узвија и кличе славу витешку. —

Ето, таква су њам песничка дела Симе Милутиновића, која ће за неко време угледати света. Његов сав г. Драгиша Милутиновић прего је да их целокупна штампа, и услед тога је позвао на претплату.

Ми смо убеђени, да ће позив г. Драгиши

мрачне и испробане; чудни, потмули шумор зашумори им кад што из густа лишћа. Као да позивају уморне путнике подат се, као да те маме под дебелу своју сенку. Небо ишарано звездама; тајанствено у висини прелива се њихово плавичасто, меко светлост; рекао би, као да с неким разумеванjem гледају доле на далеку земљу. Малеви, лаки облаци, налете кад када на месец, те му час по претварају његово скромно сијање у нејасну, сјајну маглицу..... Све дрема тихо, тихо..... Ваздух топао, непомичан, миран; тек кад када задрхте као што задрхте: вода кад пале на њу листак..... Какав ли се то жењца осећала у њему, каква ли несвестаца.... Нагнем се преко ограда: красан пољски мак диже се преда мном из зелене траве у своје право стабло; крупна, окугла кап пољне росе блистала се на дну отворена цвета. Све је дремало, све се разбежило у околи; све као да беше упрло свој поглед у небо, нешто чекајући, нешто жуде-

ћи..... Шта је чекала ова топла, ова неуспавана ноћ?

За звуком је жудела она, жаваг је гласа жељна ова тишина — али узамач, све ћути. Ставуји су већ давно престали певати..... а изненадни шум пролетајућег жука, или лагани плусак рибице, у мазеном рибњаку, тамо иза липа, или савијни уздици из сва преунише се птичице, из' у пољу далеки крик, тако далеко, да неможеш разабрати, је ли то крикнуо човек, звер или птица; све ово: они слабачки звуци, ово депршање, само је доприносило тајности ове пољне тишине.... Срце ми је тужило у неким нејасним слатким осећајима, слично нешто жудњи, нешто онег успоменама среће; ја се не смедох мрднути, стајао сам непомично пред овим вртом, заогрунџи овом слатком тишином, обасјаним сјајношћу месеца и поирским пољном росицом, не знајући ни сам зашто, гледао сам без престанка на она два прозора, тужно румениста у овј мекот полугами, — кад, наједанпут, разже-

наша одина, код свају оних пријатеља књижевности, који траже у поезији, не само лепу форму, него мисли дубоке, осећаје узвишене и истините. Они, које неспрени јачина духа, који се задовољавају са песмом славуја, а буни их кликтање орлово, нека га нечитају. Сима није за њих. У суморним планинама српским, потресаним громом и холодом страховите борбе, само је клик орлов прикладан.

Доносећи ову лепу вест, о прештапивању дела највећег песника српског, ми задржавамо право да се на детаљнију оцену вратимо, кад ова дела угледају света. Надамо се да ће г. Драгана употребити све што се може да форма и израда буду достојне духу, који се у песмама Симина вије.

На публици остаје сад да покаже, колико јој лежи на срцу њезин прослављени ћеније.

Д. И.

ТРГОВИНА

Стање пијаца

Београд, 13 октом. 1887 год.

(од 6 до 12 Новембра)

Премао је преко општинског напгара:

166 232	вила Шен це	по 1050	дин.
57 725	" Шен. бран. (дебелог)	" 15—	"
1 221 274	" Суних шљива од	" 17—22—	"
8 012	" Кукуруза	" 850	"
71 954	" Ораја	" 25—	"

се у дворицу акорд, — разлеже се и разли као меки таласић..... Раздражљиво звоник глас једом одјекну..... већотине уздритим.

Одмах за акордом зачу се женски глас.... Ставем жудно прислушкивати — и.... могу ли исказати своје дивно чудо?.... две године пре тога у Италији, у Соренту, слушао сам ту исту песму, слушао сам тај исти глас.... Да, од да....

Vieni pensando a me segretamente....

Да, то су они, познајем их ја, то су ти исти звуци.... А ево како је то било. Враћао сам се дома после дуге шетње по морској обали. Ишао сам брзо улицом; давно је већ настала ноћ, — ноћ дивна, дивна ноћ, јужна, не тиха и суморна, као наша, не! — сва светла, раскошна и чаробна као оно свеске девојче у цвету своје младости; месец сијаше великољепном сјајношћу; велике, сјајне звезде само су се светлудале на тамно-плавом небу;

6 535	" Јечма	" 740	"
13 274	" Овса	" 750	"
1 630	" Ражи	" 750	"
22 200	" Мекшала	" 7—	"
1 800	" Криза	" —	"
10 274	" Пасула	" 25—	"
578	" Боре брезове	" 12—	"
7 878	" Лука црна	" 750	"
1 237	" Катрана	" 20—	"
40 400	" Креча	" 360	"
86 420	" Сена	" 4—	"
1 800	" Слеме	" 250	"
"	" Бајмава	" —	"
4 737	" Лоја тодленг	" 70—	"
395	" Сира	" 70—	"
28 000	лит. Рамје меке	" 20—	"
3 800	" " зуте	" 55—	"
1 500	" " козове	" 20—	"
193 500	" Вина црна	" 10—	"
50 900	" Вина бела	" 20—	"
21 067	кала Савње	" 70—	"
23 819	" Кроинира	" 70—	"
"	" Гросџа	" —	"
7 025	" Крушава	" 15—	"
3 996	" Јабука	" 11—	"

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСKE

19 745	кала Брашна	"	"
"	" Пасула	"	"
3 790	" Мекшала	"	"
1 770	" Шпиратуса	"	"

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

715 221	вила Суних шљива	"	"
36 284	" Пеммена	"	"
37 843	" Ораја	"	"
2 260	" Лоја	"	"

оштро су се одвајале тамне сенке од осветљене земље. —

Са обе стране улице стоје зидом ограђени вртови; неравнина стабла шире своје брине гране преко зида; златни им плод, час се једва види скривен густим лишћем, час вам опет пркоси поносно висећи на сјају месеца. На многот стаблу вежњо је забелио цветак; ваздух сав дише пријатним мирисом, морећим — снажним, оштрим, готово тешким, али опет неописиво слатким.

(НАСТАВЉА СЕ)

"	Буне	
"	Школуци	
2.023	пом. Комада коза овчија	
9.412	" " јагњети	
"	" " јарећи	
"	" " волова	
1.775	" " козија	
470	" " телета	

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

БРАНИЧ

ЛИСТ ЗА ПРАВНЕ И ДРЖАВНЕ НАУКЕ

Бр. 19.

са овим садржајем:

Технички термини у законодавству од Др. В. Богшића.

Проект закона о правозаступ. у Краљевини Србији.
(наставак-серпентак).

Из суднице XXII: Писмена изјава парничара, који не дође на рочиште, мора се узети у обзир.

Рад одбора за условно одлуштање криваца. Саопштење М. Дамјановић.
Весник.

Бр. 20.

Браћа, уломак из суднице, калч. права. (Серпентак) од Ј. Ђ. Авакумовића.

Погледајмо опет мало на неке казнене заводе, од М. Дамјановића.

Међународно железничко право у време рата, од Лоренца Стојана (наставак).

Баштина и спојина или колективизам и индивидуализам код Срба, (наставак) написао Мата Радосилевић.

Гржа савести код криваца, написао Х. Ферн преносе француског М. М. III.

Нов пројекат казненог законика у Италији.

Из суднице XXIII: Недостатци на писменом тестаменту не могу се доказивати сведочењима Весник.

Одговор администрације.

Изјава.

Прилог.

Вучева меница.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 7. НОВЕМБРА 1887.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Сравњење са прошлом стањем
Главница		20,000.000—	
Акција	20,000.000—		
Привремене акције		10,000.000—	
Акционари	7,500.250—		
Банкоте у течају у злату	217.410—	9,598.190—	4.750—
" " " " сребру	7,202.470—		72.480—
" " " " сталне	2,178.310—		+ 249.070—
Благајна у звечећем новцу у злату	1,609.824.45	4,615.997.01	+ 129.745.16
" " " " сребру	2,635.927.14		+ 4.927.21
Стр. вредности и сагда стр. кореспондената	370.245.42		+ 15.325.31
Лисница у злату	1,209.308.76	4,204.596.20	+ 8.849.47
" " " " сребру	2,995.287.44		+ 26.066.64
Займови на државне обвезнице у злату	2,346.866—	2,598.936—	— 200—
" " " " сребру	252.070—		+ 5.165—
Текући рачуни у Београду		659.837.20	+ 67.433.50
Менице за исплату		23.779.01	+ 4.804.29
Кауције		117.125—	
Полагачи кауција		117.125—	
Оставе просте		1.000—	
Остављачи простих остава		1.000—	
Оставе по текућим рачунима		999.956.60	
Остављачи по " "		999.956.60	
Резервни фонд		5.230.56	
Вредности резервног фонда		3.961.75	
Положене акције српске Народне Банке			
Полагачи акција			
Разни рачуни		3.936.61	90.276.58
	40,725.438.77	40,725.438.77	

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДНАПУТ НА ТАБАНУ

Цена за Србију:
за годину 6 ден.
за пола године 3 ден.
за стране земље на годину 9 ден.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА
ЈЕ У ЗДАЊУ
ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је осталима 6 ден. више од прве
Прегледају оваа списи, упућујући на општински суд а не користећи се уредником
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћени списи не прилажу се.

СЛУЖБЕНИ ДВО

САСТАНАК

одбора општине београдске држан 14 Новембра 1887 г.

почет у 5½ час. из подне.

(по стенографским белешкама).

Присутствовали: председник општ. г. Ж. Карабиберовић, члан суда Јапан М. Јанковић, чланови одбора г. г. Ст. Добриљковић, В. Душић, Дим. Наумовић, Јапан Х. Фичо, Милош Симоновић, Алекса Благинић, Др. М. Т. Леко, Павле Матић, Ферд. Роелст, Марко Степановић, Јон. Петровић, Јов. Диалбер, и Сам. Пијаде.

Председник. Молим вас, господе, састанак је отворен; чујте протокол ваздука прошлог састанка.

Секретар (прочита).

Председник. Има ли ко шта, да примети („Нема“).

На дневном је реду избор приватних тудора. Обичај је: да црквене старешине предложу кандидате за тудоре, и сад су тако урадили; но како је то бирање ваше право, до одбора стоји кође да излогу кандидацију прихвати или је нехвати. Молим вас, чујте тај списак.

Секретар (прочита).

Одбор је по прочитању списна изабрао:

при Саборној цркви за главног тудора: Милију Карастојановића, за помоћнике: Ристу Атавацковића агента, Горчакова Миловановића писара, Јована Петровића (досадица); и Владу Ђ. Илија трговца.

при Палмудској цркви: за главног: Јована А. Живковића бавалина; за помоћнике: Косту Чупића земљодеца, Николу Ђорђевића бавалина, Мих. Х. Мачковића кафецију и Тодосеја Павловића бавалина.

при Виноградској цркви: за главног: Петра Лазаревића трг.; за помоћнике: Бучка Илија (досадица), Јону Шалдоронића трг. и Манојла Зограва бавалина на Терајмаиз.
при Дорћолској цркви: за главног: Владислава Ђорђевића бак.; за помоћнике: Нестора Ристића и Тасу Мијалковића бавалина.

Председник. Сад је на реду избор поротника. Ја сам замислио Мих. Крстића, да нам састави један повећи списак лица, која би могла да буду поротници, те тако зак-

ше да можемо избор направити. Молим вас чујте предложења лица.

Секретар (прочита).

Одбор је изабрао:

Јев. Живковића абадију, Саву Цветковића асудрију, Димитр. Милутиновића апотекара, Аврама Тирића трговца, Димитр. Субашића трговца, Димитр. Јовановића трговца, Јована С. Гинића трговца, Стевана Зорића берберина, Ванђела Тому дуванцију, Василија Дамњановића предузимача, Аропа М. Леви трговца, Живој. Стојановића сарача, Петра Велички кафецију, Стевана Павловића дошчара, Лазара Дамњановића кафецију, Дијаманд. Николић кафеција, Петра Ђурића магацију, Јеврема Марјановића земљодеца, Јована Ђурића механицију, Милоша Гођевића гвождара, Стеву Стефановића — Нишавића трговца, Периклеса Засу трговца, и Тошу Миличевића кафецију код „Наде“.

Председник. Сад треба да изберемо присутнике при кривичним испитивањима у тучидерској полицији.

Одбор је изабрао: г. г. Н. Кружевовића свештеника, Николу Миловановића гостионичара и Димитрија Петровића гостионичара и бакавина.

Председник. Лебари су ми поднели молбу којом траже понижење цене хлеба. Ја сам с тога наредно нашем конторору, да се извести о цена брашна и жита.

Молим вас, чујте његов извештај.

Секретар (п. о.чата извештаја, а пре тога молбу еснаса лебарског).

Васа Душић. Молим вас г. Председниче, је ли он било и пре на дневном реду („вије“), о онда нека остане за вдућу седницу, кад буде више одборника и док се извести о ценама брашна и жита.

Председник. Ја ћу у вдућој седници извести одбору цене жита и брашна на њеко према овоме одредити цену хлеба.

У последњој седници изнео сам вам план извештаја, који износи подлих наш рачуновођа. Комисија, за то одређен, поднела је свој извештај. Молим вас чујте га.

Секретар (прочита).

Васа Душић. Ја сам противан давању тих концесија. Овде он тражи неку концесију, да он сам може подићи вазду.

Председник. Главна је ствар овде ово; он тражи, да му се да једно стално место. На моју примедбу усвојено је, да му се да под тим условом: „док општања не затреба“. И ја мислим, да му је ово земљиште под тим условом и дато, јер нам може требати н.пр. за трговачке целин. А и то му је наглашено: да је мора тако одесати, да под њу не могу залезати ирвини и онде пужити воду.

Васа Дучић. Ја предлажем, да уђе још и услов: да он то право на пљиву не може пренети на другога.

Стеван Добриловић. Шта се то тиче општања.

Председник. Ја разумем г. Дучећа у овом смислу. Ми имамо онде 3 пливара ово ће бити 4-ти. Може доћи још један странац, коме ће пливачицу препродати своју пљиву а тим и своје право на овај део обале, где му је ивица. Сада ће свет знати: како ми употребљамо наше грађане а потпомажемо странце и бацамо кривину на нас. Ми не можемо бранити човеку, да не сме препродавати пљиву. Но ми можемо одредити друго место.

Тај пливар има у неку руку и концесију, јер док други пливари морају сваке године подићи, да им одреди место, дотле ће овај имати стално одређено место „док оно општања не употреба“.

Ако хоће, да прода своју пљиву другоме, онда купач мора доћи к нама и тражити понова одобрења за место. Дакле, молим вас, чујте, како ће гласити закључак. *Секретар* (прочиता).

Др. Марко Јеко. Да ли ће женско купатило бити одвојено?

Секретар. То се види из плана (показује план).

Васа Дучић. А да ли ће се вренути данашње пљиве са места, где су до сада постојале.

Стеван Добриловић. Шта се нас тичу ове стражаре; ми хоћемо да имамо модерну пљиву.

Председник. Ствар је решена.

Савацки Појад. Ми би требали да наглаго и данашње пливаре, да осигурају своја купатила те да се у будуће лешени и други заразни предмети не могу да подицају и тјују воду.

Председник. Надлежност је полиције да се за то стара; што ће она сада, кад се ово начело и констатовао, без сумње учинити.

Сада имамо још неколико уверења за кривце и љаке. По прочитању акта одбор је

најавио:

да испоставе: Косту Николића чољанина, Ђуру Живановића слугу, Тривоја Николића слугу, Попану Ђурића амањина, Димитрија Стојановића пилара, Илиу Курнићу служавку, Франциску Лабер служавку, Петра Христећа скитаницу, Владимира Алмодовића наа, Темелка Мијановића надничара; а да су добри аладини а сиротињ мислени етана: Спасоје Рајан кројач, Димитр и Јанко Стојановић свирачи, Андрија М. Здравковић пилар; а да су добри аладини а средњи мислени етана: Вељко и Милево Јовановић гласиоци и Мијанко Штајнхелмер предузимач; а да су сиротињ етана баци: Крета Самић и Милан М. Милановић.

Јован Дабар. Имам интерпелацију на председништво. На „аселеном пену“ купљени су неки потписи за пеноне.

рење одбору. Је ли председништво, или Суд добило таква таква акт?

Председник. Наје.

Седница је закључена.

(Трајао је до 7. сат у вече).

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

РУСИЈА И ГЕРМАНИЈА

Новинарска разлагања, у европској политици, од последњих месеца, ушли су у једну, грозничаву фазу, која нам показује, изванредну, слику барометарске осетљивости. Она ујакрива делимичност у војничким сиремама, које се, на две стране, са изванредном брзином довршују; сумњиви погледи германије на популаризацију, модерног, подубога у француској, у чјим се очима огледа скори реванш; умирујуће беселе Салисберијеве код хорда-мера и Фаурансове у дому посланичком, поводом неутралисања суецког канала; кретање руске војске према границама Немачке и Аустрије; све то даје Европском новинарству, повода, да у овом хаосу, који нас подсећа на знање напавеног куле, чује потмузу Марсову грмљавину, која нам, из далека, наговештајује бурне дане у блиској будућности. Је ли ова „блиска будућност“, у току недеља, месеца или, можда, године, то нико не зна. Негде дах се осећа: хоће ли она наступити данас или сутра, то питање никог не умирује. Под себом политичким кружи оруђишња, са раширеним крилима, сирема сваки час, да се, као стрела, на свој пазен устрени; и шта је стало, распаљеној, политичкој, голубици хоће ли орао сад или после ово учинити? Она етрени; јер зна да је постала жртвом, на коју етрени поглед орла марсовог.

Но поред оних весника будуће борбе, који често могу и да обману, имаде, у последње доба, један озбиљнији момеат, који нам даје повода да у ове фаталне предзнаке у многоме поверујемо. Економска борба, између Германије и Русије, све се већма заоштрава, умирујући на себе доста одесчар облик, тако, да ми већ видимо и неке знаке формалног и на стварног непријатељства, између двеју велесила, које, за толико година, раме уз раме, вршише свој триумфални поход кроз унакрсну ватру европске политике. Ако узмемо да се економска борба, нарочито између пријатељских сила, незапочиње, тек онако, форме ради; и да такву борбу непокрену обични и сићушни узроци, онда ову зашестоз између две суседне монархије неможемо дружије објаснити, него као први сукоб, који обично преходи нечем озбиљнијем и тежак. Петина, Меркур је заклодио, леђима, Марса, али поред свега тога, као да над главом Меркуровом дебрига Марсова перјаница.

Али како било; преставили ми да је ова економска борба неспик нечим, судбоносним, догађајима, по целу Европску ситуацију, али да ће се напослетку изравнати са уступцима, које би Русија од Немачке добила; или ти, најпосле, да ће ова економска борба приморати Русију да још, за неко време, одложи извршење свога главног плана на истоку, те да се, хтеда не хтеда, напано учује у замке Немачког савеза; или зато наше је мишљење, да је ова економска борба најозбиљнији догађај, у овом политичком зашлету; озбиљнији него што је покушај војних савеза, између Прајске, Аустроугарске и Италије; озбиљнији и од самога, отвореног, бугарског питања, које очекује најистинију варијану па да пласне. Она озбиљност и довода нас је на помисао да се мало са поме забавимо. Питање је, дакле; хоће ли у овој, започетој, борби Русија или Германија штећивати? Ко ће први малксети? Вели или прии орао? Да покушамо.

Приближно решење овога питања зависи, већином, од тога, ако знамо са каквим, економским, силама располаже Германија и Русија, једна према другој. Нису нам, у свему, познати статистички подаци, међусобног, извоза и увоза њихових за последње доба; али, ако узмемо да од 1865 год. па на овамо, није, Бог зна каква, разлика, онда имамо овакав преглед.¹⁾ Русија увози у Германију само сирови материјал. Овде не узимамо у обзир нешто прерађивине и полупрерађивине, које ни издалека, нису приближне да би могле у своје извозу какву улогу играти. 1885 године извезла је Русија у Германију сировине око 135 милијуна рубаља; а Германија је увезла у Русију 138¹/₂ мил. рубаља. Ипак, дакле, да је Русија за 1¹/₂ милијуна рубаља увела вишка у своју земљу, а толико Гер-

манија добила девицита. Но, онде треба имати на уму да Русија извози само сировину док Германија увози у Русију, осим своје сировине и полу прерађивине, још и прерађен материјал на 40 мил. руб. Значи, дакле, да Германија ако и губи, по колицини, на својој сировини она индустријално добија. И тако Русија стоји према Германији у овој економској борби, као земљорадничка сила према индустријалној; што много значи.

Сад наступа питање: може ли Русија, у овој неравној, економско-трговачкој, борби издржати без Германског увоза, ако би следовало сиречавање извозу Руске сировине у Германију?

Пр- него ли, па ово питање, дамо свој одговор, према фактима са којима располажемо, нека нам се допусти да покажемо на један пример. Германија је до пре тридесет година била много већма поплаћена артиљаријом енглеском, а данас она, у многим стварима конкурише Енглеској. Онда је Германија, према Енглеској, у погледу индустријалном, стајала много горе него ли данас Русија према Германији. И поред свега тога, Германија се ослободила од Енглеске тако, да данас она има, на своје стране, подигнуте фабрике, радионице, самосталне нијансе, које конкуришу страним; велики кредит итд. Осим тога, све германске железнице израђене су у земљи од материјала из земље узето. Напори Германије, да се од економске пренаге богатог Албиона еманципије уродили су, за прво кратко време, неочекиваним плодом. Само тим фактом Германија је већ заслужила да ступи међу првостепене силе, као сила од одлучног значаја. Овај факт дао је Германији могућност да онако брзо развије своју војничку снагу, која 1870 год. до ногу сатре сувоземног савезника нове картагене, гордога Албиона. Па кад помислимо на то,

ТРИ СУСРЕТА

ОД И. С. ТУРГЕНЈЕВА.

ПРЕКЛО
Јеста Угличин

(НАСТАВАК)

Ишао сам, и призивајем, како сам већ био свикао на ове дивоте, мислио сам само на то, како бих што раније доспео до свога стана, кад ал, па један пут с павиљона управо изада зида, поред ког пролажах, зачува женски глас. Пенао је некакву, мени непознату, несму, а у томе звуку беше нешто призивајуће; изгледаше толико прожми страсном и радосном жудбом израженом у речима неспе, да сам и нестиде застало и дисао главу. На павиљону бежу два прозора, но оба бежу затворена каицима, кроз чије је уске отворе једва струјала светлост на поље. Поновив два пута —

виен! виен!... изумре глас, зачу се лагани звук жлица, као на гитару, који је опао, зашупшти хаљина, зашкрипи под. Зрачи светлости с једнога прозора несташу..... неко је изнутра пришао к прозору и прислонио се на њ. Потеклох два корака назад. У једанпут се отворише каици; пуначка женска, бело одевена, промоли своју прекрасну главу, па кружи према мени руке, проговори: „Sei tu? Збунио се не знајући шта да кажем; но у исти мах незнања се с лажним криком трже назад, задуши каицима, светлост помере још јаче, као да је нестало из те собе. Остадох непомичан и немогах за дуго да дођем к себи. Лице ове женске, за трепутак синувше предањом, беше поражавајуће лепо. Оно је и сунуше одредити нестало испред мојих очију, да би му могао одредити сваку црту; али онити утисак остаде неписано снажан и добан..... Одмах сам осетио, да тога лица не ћу лако заборавити. Месец ударише својом зраком управо на онај

онда можемо ли рачунати на услове, који би и Русија створили могућност да се еманципује од Германије, много слабијег ривала, него што то беше појми Енглеска? Да видимо.

За своју сировину, коју Русија износи у Германију, добија од ње, у замену, прерађени и поду прерађени материјал, од кога велики део може и сама произвести; или артикал, који ни Германија сама не производи, него са њиме води комисијалну трговину, као што су то: кафа, чај и т. д. Што је Русија изложена, са ове стране, подчињености, томе је узрок што Русија није на време хтеда или могла, да развије своју индустрију и трговачку флоту. Али из тога не излази да Русија није и сада у стању да се од тога, са свим, ослободи; јер и ако је ово слаба страна Руске трговине и индустрије, у толико је слабија страна Германије према увозу сировине из Русије, пошто је она сировина нужнија Германији, него ли Русији производи и комисијални увоз из Германије. Ако би Русија сирешила увоз из Германије зацело би се у економској политици Русије осетила нека реакција; али та реакција била би слична болесничкој кризи, која окреће здравље на боље. У земљи би остало 133½ мил. рубља, а тај тако замашан остатак имао би благодотворног утицаја на развјат руских фабрика и трговине. Тај остатак створио би, међу њима, такав положај, какав данас има Германија према Енглеској. Осим тога, многа, сувишна сировина, сиречена да се у Германију увезе, била би принуђена да се у земљи преради, на би се извезла на Европске пијале по пробитачнију цену него што пред ње прерађена сировина.

Подаци, које изказасмо јасно сведоче, да се Русија нема, Бог зна чега, плашити од ово еко-

номне борбе и њезиног даљег развоја. Ма да она стоји, према Германији, као земљорадничка сила према индустријалној, ипак Русија има својих изданих тачака, са којих, у погледу економском, може, над Германију, доминирати. Да споменемо овде још један важан момент, који Русију, у овом питању, на видик износи; а то је извоз Руског шумског артикла и грађевинског материјала за Германију. Оскудица коју Германија, са ове стране, три довела би је до непријатности, да осети, велике, материјалне штете; јер би, исту сировину и поду прерађенину, морала прекупиливати из треће и четврте руке, плаћајући, за њу, куда камо, скупе него што би то чинила иначе.

Но, као год што нам она економски и трговински податци сведоче, да је Русија на доста здравом земљишту у погледу економске борбе са Германијом, тако нам с друге стране, и географски положај Русије тврди, да би Германија морала по дуже време очекивати на економској победи. Узмимо, у обзир, само то: да је Германија, са своју страну, околена већ давно развијеним индустријалним земљама. Извоз њезиних артикала и прерађенина, као и комисијалних производа имао је оче видног успеха у Русији. Ако јој тај пут буде затворен, онда, куда ће она? У Француску? Не! Индустријална француска сатрла је, у својој земљи, немачку трговину из економских и политичких разлога. У Енглеску? Ни тамо не! Визарка мора кретати по целој свету тражећи пијале производима, које је њезина индустрија нагомилала. У Аустроугарску? Ни тамо! Све оне силе рачунају се у представнике индустрије првога реда. Немачки производи не би успели тамо. Док, на против, Русија имаде, за собом, Азију; сам Авганистан довољан је да у могућој економској кризи сачува од очајања

прозор, где се она појавила, и боже мили! како дивно блиснуше у његовој сјајности велике јој тамне очи! Како густим вазом преливаху се полураспуштене јој црне власи низ округла рамена! Колико беше стидне њезности у меком повијутку њезинаг стаса, колико дражести у њезину гласу, кад је ускликуна — у овом журном, на никак збожком шапату! Стрљао сам дуго, дуго на оном месту, на онда прећем на другу страну до самог зида и станем у присенак, одакле сам журно погледао на павиљон. Слушам..... слушам напрегнутом пажљивошћу..... Као да сам чуо нечије тихо дисање иза прозора, као да сам чуо некакав шапат и слатко смејање. Затучем из далека неке кораке..... они долажу све ближе и ближе; човек мога раста указа се на крају улице, брао првије вратима крај самога павиљона, куцну један пут, на други пут, запева тихо: „Ecco ridente“..... враташца се отворе а њега без шума нестане у њима. Чисто се стре-

сем, клиннем главом, и дугито набавиши пешир на очи, одем незадовољан кући. Сутра дан сам уз залуд пролазио читава два сахата покрај павиљона..... а увече оставим Соренто, не посетивши ни Тасов дом.

На сад нека читаца престави себи то изненађење, које ме снађе, кад сам у стени, у готово пустом крају Русије, начуо онај исти глас, ону исту несму..... Била је ноћ, као и онда; и сада је, као и онда, долазео глас из осветљене непознате собице; као и онда био сам сам. Срце ми је јако ударило. „Да није то сан?“ помислио сам. И опет се разлеже последње — Vieni!... Да се неће и сада отворити прозор? Неће ли се на њему показати женака. Прозор се отвори. И на прозору се указа — женака! Познао сам је одмах, ма да сам био удаљен педесет корачаји, и ма да је даки облачак заклоњено месец. То беше она, моја незналица, она из Сорента. Но овога пута не пружи ми своје об-

белог, севернога, орла на кога се прии, Герминеки,
орао устремио да га у висини полета спречи.

9 Новембра 1887 год.

Београд.

Драг. Ј. Илић.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Чувена афера са орденима, у Француској, заузела је у последње време политички значај, који прети да републику доведе у доста неповољан положај. Ухваћена писма Вилзона, зета Гривијевог, учинила су таку узбуњу у јавном миљењу, код свију политичких партија, да се у опште та ствар може изјавити једино по цену Гривијевог одступања са столице председника републике. После уверавања самога Гривија и његових органа да он неће ни по коју цену напустити Тилерије, баш да би се и доказала приваца Вилзона, све данас, видимо да је Гриви пристао напустити председничко звање, остављајући републику милости Божијој. По Гриви не уступа за то, што он то сам тако хоће. Он је приморан, притиском партија, које га на то гоне и из којих још није у стању да састави погодан кабинет на место досадашњег. А то значи, партије су изгубиле поверење у њему и неће под његовом управом да владају.

У овоме хаосу партијских несугласица, као да се највише радују Бонапартисте, који и ако се осећају још немоћни да се против Републике от-

ворено боре ипак се наште да свуда, где им је могуће, баце камен спотицања, тримфалним колима републике. У овој борби виде они само то, да република растрзана таквим начином на посетку мора клонуту у раширена објатија каквог „плачећног пак и порабоћеног“ Наполеона. За то се из све снаге и радују наду Гривијом, па и сами пристају за извину на место његово и Буланжера, предпостављајући да им је милија и Генералска униформа него ли грађански капут. Хоће ли они из тога какве вајде добити, у то ми сумњамо.

Но што је у овоме хаосу најзначајније: Француска се република уредила са једним републиканцем више, и то републиканцем који је жешћи и напреднији и од самих најжешћих републиканца. Жером Наполеон издао манифест на народ, скида са главе круну, узвикујући: Живела република, Позива народ против непријатеља републике, против оних, који хоће да је прождеру и узвикује: „Французи, не будите слепи! у мојим је рукама осветљени меч француске републике. Пођите за мном па ће те видети како се република чува!“ Штета, што ова коцкарска политика подсећа јавно на хамскога бегунаца, те наред, место да је одушевљено за Жеромом полетно и необзире се на поштованог принца, који у недостатку истинске круне, носи на глави још и данас круну — од пшеницекала.

У *Верлину* као да је ратоборни дух почео малксавати, у след беседе гвођеног канцелара, у којој се, између осталог, каже, да је Немачка водила, до данас, успешно политику мира и спо-

нажене лепе руке, као онда: лако их је скрстила, и наслонивши се на прозор, ћутећи је гледала некуда у врт. Да, она је то, њезине су незаборављене прте то, и лепе очи, којима невидех равних. Широко бело одело и сада објива њезино тело. Изгледаше ми нешто пунија, него у Соренту. Све је на њој дисало уверењем и дахом љубави, ликом крајоте и спокојством среће. Дуго се најде ни мрдуца, затим се окрете у собу и нагло исправивши се, кличе својим јасним, зловоним гласом три пута: *Adieu!* Далеко, далеко разплинуше се прекрасни звуци, и дуго још дрхтаху, слабећи и изумирући над липама врта, и за мном у пољу, и свуда. Све се около мене, за неколико тренутака, беше испунило гласом ове жене, све зговнаше одговором њој — зговнаше њом самом. Она затвора прозор, и за мало на се погаси светлост у дому.

Чим сам мало дошао к себи — а то, признајем, не беше у брзо — одмах се унутра виз врт

двору, и дођем до једних затворених врата, пробам... затворена. На дворшту не видиш ничега необичног; у једном углу под стрејом стоје кола. Предња им половина сна упрскана сувим блатом па се бели на месечини. Кацци на дому заковани као и пре. Приговарао сам себи што пре тога дана нисам бар у недељу свратио у Галино. Више од по часа обилазио сам тако не знајући шта да радим, док најзад нисам обратио на себе пажњу старог пса, који ипак зато не задаја, него ме тек онако иронички погледа својим жирећим, сањиним очима. Разумео сам овај поглед, и удалим се. Но нисам одмакао ни по прте, кад, наједаред зачујем за собом којеки топот... после неколико тренутака копањик, на враном кољу, крућим касом промаче мимо мене окренувши ми се лицем тако, да једва спазих орловски му нос и прекрасне бркове испод натучене капе; затим окрете десно и замаче шумарком. „Дакле и он!“ — помислим и некако ми

разаума и да је у томе свој успех постигла. У колико је ово истинито можда ће нам скоро будућност показати. И поред све „те успешне политике“ ми видимо, да се на тапет износе све нова и нова отворена питања, која се само заплећу. Хоће ли их Бизмарк решити на славу мира или је његова беседа само, лоша, јагњеша, маска иза која се кезе зуби вучији, то ће мо видети. Довољно је што поред овога утешителнога збора видимо још и Русију, која шаље своју војску према Немачкој и Аустрији; Влашку која повећала коњаницу; бугарску, која се очајнички бори да исплива из хаоса који се као аркан око ње све више сипета, и Француску, која све већма распаљује шовинизам реванжа. Ко зна, можда су све ово оптичке обмане, које ће после Бизмаркове беседе умукнути и расточити се „јаво врази јего пред лицем Господа.“

ИСПРАВКА

У 43-м бр. општ. новина од 5. Нов. т. г. погрешка је једна штампарска погрешка Тако, на стр. 435 у реду 14. одо а у 1-ом етуну одмах у говору г. М. Степановића, где се завршује са речју: „што га је нашо и. Добри војска“ треба да стоји: *за овак и. Председник ушито*.

Даље на стр. 436, етуну II у реду 7. одо, изостала је читала реченица. Треба да стоји овако: *но је за то, да се нови одборници бирају од почетка Новембра, а стара да одступе, класице: „за“ и ко је за то, да се збор држи у фебруару идуће год. класице: „против“.*

чудновато узви у срцу. Учинило ми се, да сам га познао! цела његова спољашност јако ме посећаше на оног човека, који мимо мене уђе на баштенска врата у Соренту. За по часа већ сам био у Галио код свога домаћина, пробудим га, и ставем раскидвати о томе, ко ли је дошао у средњи двор. Он ми је силом одговорио да су дошли спахинице.

— Да, али какве спахинице? запитам нестрпљиво.

— Па такве — госпође, одговори он сањиво.

— Али какве госпође?

— Па као и све обичне госпође.

— Руске?

— А да какве би биле? извесно руске.

— Да нису туђинке?

— Аја!

— Јесу ли давно дошле?

— А, наравно, не давно.

ТРГОВИНА

Стање пијаца

Београд, 20 октом. 1887 год.

(од 13 до 18 Новембра)

Прешло је преко општинског пантара:

170.741	п	Пшенице	на 1050 дан.
69.390	п	Пшен. браш. (тебног)	15.—
1.263.806	п	Сухан зрна од	17—20—
11.354	п	Букуруза	8-50
23.452	п	Ораја	25—
5.562	п	Јечма	7-50
21.820	п	Овса	7-50
	п	Ражи	—
22.200	п	Меклица	7—
1.800	п	Криза	—
7.724	п	Пасуза	25—
	п	Коре бресове	—
4.791	п	Луна црна	7-50
1.237	п	Катрана	20—
31.600	п	Креча	3-50
94.890	п	Осва	4—
3.750	п	Сламе	2-50
605	п	Којмак	105—
261	п	Лоја топљена	65—
819	п	Сира	70—
20.000	лит.	Ракије мекве	20—
	п	зуте	—
2.500	п	вишње	32—
178.400	п	Вина црна	20—32—
27.500	п	Вина бела	20—32—
25.384	п	вина Савије	65—
21.543	п	Кромпира	7-50
	п	Греша	—

— Да ли су на дуже време дошле?

— Е, то се не зна.

— Јесу ли богате?

— И то се не зна. Можда су и богате.

— Није никакав господин с њима дошао?

— Господин?

— Да, господин.

Старац уздахну.

О, ох, господе! проговори он асвајући. Н... не, господин... није... господин, рекао бих да није. Наполетку, не знам! додаде на једанпут.

— А какви суседи још онуда живе?

— Какви, зна се какви — свакојаки.

— Свакојаки! А како се зову?

— Ко, спахинице? или суседи?

Опет старац уздахну.

— Како се зову? промрмља он. — А Бог их свети знао, како се зову! Старија се, чини ми се,

Поротници за варош Београд.

Према чл. 6. закона о пороти, општински је одбор у седници својој 14. ов. мес. изабрао следећа лица за поротнике вароши Београда идуће 1888 год. и то:

Јевр. Живковића абадију, Саву Цвекковића асурију, Димтр. Милутиновића апотекара, Аврама Тирића трговца, Димитр. Субашића трговца, Димитр. Јовановића трговца, Јована С. Гинића трговца, Стевана Зорића берберина, Влађеза Тому дуванију, Василика Дамјановића предузимача, А. рона М. Леви трговца, Живој. Стојановића сараџа, Петра Вељанца касецију, Степана Павловића лончара, Лазара Дашковића касецију, Дијамант. Николић касецију, Петра Ђурића магацију, Јеврема Марјановића земљеделца, Јована Ђурићу механију, Милоша Гођеца гвожђара, Глишу Јосићу гвожђара, Стелу Стевановића — Нишлића трговца, Периклеса Заку трговца, и Тому Милићеву касецију код „Наде.“

Ово се на основу чл. 8 горе поменутог закона предаје јавности.

Од стране суда општине вароши Београда 16 Новембра 1887 у Београду Абр. 1068.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Уредништво је добило на приказ ове књиге:

ПАТНИЦА

ГОМАН

од

ТАКОВА ИГНАТОВИЋА

1. књига

Добити се може само у штампарији А. Пајевића у Новоме Саду.

Цена је књиге 60 новч.

Изашао је из штампе:

ОРАО

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР
ЗА 1888 ГОДИНУ

СА ОВОМ САДРЖИНОМ:

Календарски део.

Народни добротвори. Димитар Апостасијевић — Сабор оснивач Карловачке гимназије (са сликом).

Прогласа 25 годишњице српског народног позоришта у Новом Саду.

Педесето годишњица Теселиног завода.

Пчеларске поуке.

Народна наставна.

Ратарске поуке.

Народна привреда.

Виноградарске поуке

Стољарске поуке.

Народно здравље.

Забава. Лука Грабић слика из српског живота.

Покојници у 1887 год. Др. Ђорђе Патошевић. Ниланор Грујић српског и песник српски.

Слике: Др. Јован Ристић, Антоније Хаџић, Јован Живановић, Тодор Павловић, Глиша Гершић, Јован Драгашевић, Јоаким Вујић, Јаков Игњатовић, Максим Луцајић, Ђорђе Рајновић, Слике из Босне и Херцеговине, Слике из Црне горе и Срба око певача.

Може се добити у свима српским књижарама а цена му је 1 динар.

зове Ана Федоровна, а она друга.... Е, ту не знам како зову.

— Но, породично име, бар ћеш то знати?

— Породично?

— Да, породично... презиме.

— Презиме ... Да. Е... еј... бога ми не знам.

— Јесу ли младе?

— А, јесу. То јесу.

— Како?!

— На млађој ће бити, тако ... више од четрдесет.

— Ти лажеш.

Старац заћута.

— Тхе, шта ћеш — ви ћете валда боље знати.

А ми, ето, не знамо.

— Но, баш си ми сад рекао! ви немате аловољно.

Знајући из искуства, да из руског човека, кад

већ отпочне овим начином одговарати, не можеш ни за шта што год наметно извући (при том, тек што је старац лего да спава, па се при сваком одговору по мало нагибав у напред, с дитинаским изненађењем отварајући очи, а с муком огледајући уста помазана медом првог слатког сна) — махнем руком, одбијем понуђену вечеру и одем у појату да спавам.

(НАСТАВЉА СЕ)

БРАНИЧ

ЛИСТ ЗА ПРАВНЕ И ДРЖАВНЕ НАУКЕ

Бр. 19.

са оних садржајен:

Технички термини у законодавству од Др. В. Богачића.

Проект закона о правозаступ. у Краљевини Србији.

(наставак-сержетан).

Из суднице XXII: Писмена изјава парничара, који не дође на рочиште, мора се уести у обавр.

Рад одбора за условно одуштање кривца. Саопштио М. Дамјановић.

Весник.

Бр. 20.

Крађа, уломан из сиглоск. књаз. права. (Сарантак) од Ј. Ђ. Анакумовића.

Погледајмо омет мало на неке казнене заводе, од М. Дамјановића.

Међународно земљополно право у време рата, од Лоренца Стојана (наставак).

Банкоти и својина или колективизам и индивидуализам код Срба, (наставак) написао Мата Радосављевић.

Грчка савести код кривца, написао Х. Фери превео с француског М. М. III.

Нов пројекат казног законика у Италији.

Из суднице XXIII: Недостатци на писменом тестаменту не могу се доказивати сведоцима Веспик.

Одговори администрације.

Изјава.

Прилог.

Вучена менаца.

ИЗ ЦАРСТВА ДУХОВА

од

ТВОЗОФА

Цена је 50. вр. дин. Може се добити у свима књижара и код издавача.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 14. НОВЕМБРА 1887.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Сравнење са прошлим стањем
Главница	20,000.000—	20,000.000—	
Акција		10,000.000—	
Привремене акције	7,500.250—		
Акционари		10,000.700—	1.000—
Банкоте у течају у злату	216.410—		86.160—
„ „ „ „ сребру } привремене	7,116.310—		+ 489.670—
„ „ „ „ сребру } сталне	2,667.980—		45.085.38
Благајна у звичећем новцу у злату	1,564.739.07	4,569.380.50	+ 5.876.54
„ „ „ „ сребру	2,641.803.68		7.407.67
Стр. вредности и сада стр. кореспондената	362.837.75		39.139.57
Лисница у злату	1,170.169.19	4,124.071.59	41.385.04
„ „ „ „ сребру	2,953.902.40		
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,346.866—	2,901.386—	+ 302.450—
„ „ „ „ сребру	554.520—		6.809.05
Текући рачуни у Београду	653.028.15		5.505.98
Менице за исплату	18.273.03		
Кауције	117.125—		
Полагачи кауција		1.000—	
Оставе прете		1.000—	
Остављачи простих остава	1,321.455.60		
Оставе по текућим рачунима		1,321.455.60	
Остављачи по „ „		5.230.56	
Резервни фонд	3.961.75		
Вредности резервног фонда			
Положене акције српске Народне Банке			
Полагачи акција „ „ „	235.579.54		+ 239.516.15
Разни рачуни			
	41,445.511.16	41,445.511.16	

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ВЕЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДНАКУТ НА ТАБАКУ

Цена на Србију:

НА ГОДИНУ 8 ДИН.
НА ПОЛУ ГОДИНЕ 4 ДИН.
НА СТРАНИ ОКРЕГ НА ГОДИНУ 8 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ИДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је главном 6 дин. парц од арсти

Претплату ваља слати урочишном на општински суд а се не користи за одбитак рукописа не враћају се. Неплаћена прима не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

одбора општине београдске држан 20 Новембра 1887 г.

почет у 5½, час. по подно.

(по статутарским белешкама).

Присутствовали: Председник г. Живо Карабиберовић, члан суди г. Јован М. Јанковић, чланови одбора г. г. Јов. Длабер, Ферд. Роселт, А. Ђ. Милошевић, Др. Ђ. Димитријевић, Немања Ђорђевић, Ст. Добриновић, Јанаћ Х. Фачо, А. Ђ. Кумануди, Ст. Јанковић, Сергеје Станковић, К. Чивотарац, Др. М. Т. Леко и Самуил Неаде.

Председник. Милим нас, госнодо, састанак је отворен, изводите пути претовног одлука са прошлог састанка.

Секретар, (прочита).

Председник. Има ли ко шта да примети? (Нема).

Нама је познато, за смо решили, да се право за чинићељужника и помијара одузме досадашњем концесионару и да се лиценцијом да другоме. Лиценцијом је она право узео под закуп Јона Х. Максимовић и друг за 9000 динара, те нас моли да вкисете одобравате ли лиценцију. („Одобравамо.“) Међутим ја сам добио протест од досадашњег концесионара, и сматрам за дужност да вам га овде прочитам. Изложите чути.

Секретар, (прочита).

Степа Добриновић. Ја се с гнушањем пређе на дневни ред. (Одобравање).

Председник. Пристајете ли, госнодо, да пређемо на дневни ред премо овог протеста? (Пристајемо).

Подрум под кућом општинском ми смо некада давали под кирију; после мене се престало тиме. И ако приход од нега није велики, ама ја га се нисам могао сам одрећи. С тога сам наредно, те је држана лиценција, и на лиценцију изашао је цена 312 динара. Закупац је смејство у њему алио.

Наташа Ђорђевић. Ја могу благодарити г. председнику на његовој заузимљивости за општинске интересе, али ипак ја не бих био за то, да општина и аграду свог напелештва даје под кирију; а ја ипак било би напаша; нар. закупца ће спунитати и навалити бурад а то је негодно да се приу у самој општинској агради. (Одобравање).

Председник. Тај подрум је празан и етоји бадава; за-

купац пристаје да не пере бурад овде у општинској агради, него да му само служи као депо за вино, које буде купно.

Јов. Длабер. Ја бих му дозволио само тава да кроз прозор вино пелзу вуче и ми можемо благодарити г. председнику на његовој заузимљивости за општинске интересе, но ипак и ја бих се придружио мишљењу г. Ђорђевића, јер заиста било напашабура у општинској агради, ако дозвољимо да се у том подруму смејсти вино. (Одобравање).

Председник. Ви госнодо, решите како најбоље да је боде. Ја сам сматрам за дужност само да изнесем.

Ј. Длабер. Закупац ће сигурно имати посла у том подруму сваког дана, а то би заиста било негодно за општину.

Председник. Ја сам истина подво рачуна о томе, и закупца ми важе, да ће имати посла у подруму само 5—6 пута премо године, и шта више, меће бурад прати у општинској агради. (Чује се: да се не приу; можемо имати свађе). Добро, госнодо; онда да пређемо премо тога на дневни ред. (Била).

Да изнемо даље.

Још 1885 године набављена је једна трибина у граду. Ја сам чуо, да је та трибина врло рђива; међу тим наменена је и општина се може служи пех 3 године. Набављена је из фабрике Бојхелта и комп. у Гринбергу преко Рајхмута и Брикспера. Фабрика тражи да се нареди неплата. Не би лено било по глас наше општине да ствар без вужде остављамо не расправљању, за то нам треба да свршимо са диеантом и да исплату учинимо.

Вона Димитријевић. Колика је вредност? (Чује се: 2500 динара).

Председник. Сматрајући ову ствар као хитву, и пошто је заступници фабрике изјавио да ће пен шео ових дана доћи у Београд ја бих, ако ме овластите покушао да свршим што је интересе општине нужно те да потом и исплату наредим. (Чује се: врло добро, овлашћујемо нас). Хвала вам.

Последње седнице изнео сам молбу добарског еснава. О кој висмо тада ништа решили за то, што виемо бали добијан извештај о ценама злата; сад имамо и то. Изволте чути.

(Секретар прочита извештај о ценама злата).

Ј. Длабер. Мени се чини, пад је једна иста цена сад, као што је била, кад смо ову цену леба утврђали, онда треба преко ове молбе да пређемо на дневни ред.

Председник. Ово је цена иста која је била пре 8 дана, али пре тога заиста према резерату било је жито мало спунје.

Сазналио Пијале. Онда је била цена $11\frac{1}{2}$ динара, а сад је $10-10\frac{1}{2}$ динара.

Председник. Ја нисам, господе, да не треба сад да смањујемо цену лебу, него да ја сад оставимо ову ствар. Ја знам од старина, ми смо наза довели рачуна о цени брашна па смо свагда давали већу цену лебу према цени брашна, тако да је цена лебу била 30 динара и више, давати им је $2\frac{1}{2}$ паре више; а кад је леб био 30 динара давати им само 2 паре више, а то зато што се рачунало да у овом случају вода иде сувише, те онда рачун по њих. Данас лебари могу бити задовољни кад ми оставимо да цена буде $17\frac{1}{2}$ динара, паре нису, пошто је брашно до 15 динара 100 кило. (Чује се: право добро). Пред Божић може бити мањег довоза јер путови се зими поклопа, а ако буде сувиша цена брашна, онда ћемо повисити и цену лебу. (Одобрава се).

Мене је г. Дизбер интересовао, једне седнице: колану г. Чађевић изаше од награде за ниселацију. У стању сам да вам кажем да је остало у њему још 1100 динара. Међу тим спаваша управна судска седница ренила је да се г. Чађевић удеши потребна соба; и да тако час пре доврши и уцрта дивизије у ниселационе планове, према нашој последњој одлуци. Он је био болестан неколико дана али је оздравио. (Прах се кичи.)

Имамо још неколико уверења да дамо и одбор

изјављује:

да су Светозар Антоновић, Недељко Стевановић, Милорад Николић и Тимотије Миладиновић б. патријарха до још аваша а свотниот стави; а да је Тома Радевић б. свотниот стави.

Светозар је трајао до $6\frac{1}{4}$ часова по подне.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

АУСТРИЈСКЕ ПРЕТЊЕ

„Да очуваш мир буди спреман рату!“ Ова пословица, коју је политичко искуство у Европи освештало, могла би се у кобним часовима садашње ситуације врло добро народисати. Нар. могли би рећи: „да прикријеш страх а ти прети.“ Тамаи, као што тучено дете плаши противника свога са речима: „чекај, синко мој, док ја кажем мајци, па да видиш онда!“

Овако нам од прилике изгледа Аустро-угарска у четворном савезу према Русији. Чланци, брошуре, све што иде у прилог објашњења данашње ситуације према Русији, што их Аустро-угарски политичари нину задахнути су од прилике таквим духом. Тако Крај. Цар. доводећи у везу једну аустријску брошуру, која је у Лајпцигу изашла, са извештем са руске Галичке границе, коветатује, да је ратниот материјал са обе стране толико нигомиљано као да је рат на прагу. У истој брошури вади се Аустријска армија и мера, која је предузета за одбрану од руских напада. У след тога вели, да инвазија у Русију није нише тешка као 1812 год. Вспостављање пољских железница данас је права играчка, а продирање у срце Русије сад је могуће. — Оваквиот против Русије подпомаћи ће значајно успостављање новог Пољског царства (сигурно као војводице ерпске. Ур.) Па на последку вели:

ТРИ СУСРЕТА

ОД И. С. ТУРГЕНЈЕВА.

ПРЕВО
Језеро Углички

(Пастава)

Нисам могао дуго заспати. „Па ко је она диле?“ — непрестано сам се питао. — Русиња? Ако је рускиња, што онда говори талијански?.....

Старац вели, да није млада... даже... да, он даже... Па ко ли је тек онај ербни?... Начиску не можеш да уватиш, крај... На какав чудноват случај! Да ли је могуће... на тако два пута... једно за другим... Но при свем том ја морам сазнати ко је она, и зашто је дошла овамо...“ Преврћући се по постели са онако непрекиданим узбурљивим мислима, заснем најзад и усним чудне споме...“ Причинило ми се, као бродим ја негде по пустињи, на

самом жарком полутару — и, на један пут спазим како по усипаном жућкастом песку промиче велика сенка... подигнем главу — она је, моја девојка, лети по ваздуху, сва у белом, са дугим белим крилима, па ме, као, мачи себи. Потурчам за њом: по она је летела тако лако а брзо, а ја онет нигуд даље од земље, и узалуд жуљдо пружам руке... „Addio!“ кличе ми она; летећи. — „За што немаш и ти крила...“ Addio!“ И ето на све стране разлаже се Addio: свако ми врло песка шкрицајући запањити: Addio... несвесним, онстрим писком звони ми све то, те то, и ја се, машући руком, браним од тога као од комараца... њу сам очима тражио... а ова већ постала облица, па се лако примаче сунцу; сунце задрхта, запија се, смени се, застире јој пут, својим златним дугим нитима, и, ето већ се заплиће у те нити, и нестаје је међ њима, а ја се проде-рем из свег гласа, као луд: „То није сунце, то је талијански паук; ко му је допустио пролаз за Ру-

Руси су у заблуди што мисле да ће Немачка указати све уступке само да недође са њоме у сукоб. Незнају Руси да у Немачкој од првог вође па до последњег добошара нико од Руско немачког рата неспрема ни да буду Руси и са Француском у савезу.

Нови обравбени и ополченски закон додаје Немачкој још 400.000 војника наоружаних до последњег; па кад је Прусија у борби за ослобођење могла изавести ¹⁰ народа свога сад би могла у случају доплате изавести ¹², а то је 5.000.000 бораца дораслих за борбу.¹⁴

Сирота Аустрија! Осећа да је спремна за борбу да истуче суседну силу па сад прети: „чак ако смећ!“ И ми смо, мал те убеђени, да ће се Русија од овако разложне брошуре препаст и своју војску са Аустријске границе повући. Само нам, у тој брошури није казано још и то да ли ће, поред њене инвазије у Русију бити и доста мостова на крвој Березини? Писац аустријске брошуре не би погрешно, кад би послао неколико мајстора, који би такве мостове наградил и добро притврдили, пошто зимско купање у реци није, по здравље, најпријатније.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

— У Паризу био је тајни састанак Полака, који су се договарали о томе, шта да раде Полаци, у случају могуће војне између Германије и Русије. Један изасланик из Познаня предложио је, а за

овим је једногласно решено, да се ни један Полак не бије за Германију. Али кад је, неки Петроградски Полак наговестио да, у таквом случају, треба сви Полаци под руску заставу стати, наципила се изавредна граја те се у след тога сабор разишао; други скупи одређен је у Децембру у Женеви.

— На погребу социјалисте Винтера, који је пре неки дан умро било је у Берлину између народа и полиције сукоба. Са великим напором успела је полиција заузети позиције на гробљу и метеж утишати.

Поводом најновијег навешћа о томе, како је Германија према принципу кобуршом заузела положај, који ни у чем за принципа није ласкан и како иста, божио, ради против његовог даљег останака у Бугарској „Свѣтъ“, добро обавештени журнал Петроградски, вели, да избор пријачев на бугарски престо није „Орлеанска интрига“, као што се то мисли иначе, него послао Германији. Ваш онога дана, када се кнез Николај Мингелијеки представио у Гачину Императору, као кандидат, од стране Русије, на бугарски престо, — тога истог дана дошао је из Беча у Берлин краљ кобурши и представио се Императору Вилхелму. Другог дана објавили су берлински листови, да је принц Фердинанд изашо пред остарелог цара, као будући кнез бугарски. Ова су, у своје време, сами берлински листови изнели, као што се после то и догодило. Овај факт довољан је за оног, ко хоће да објасни себи суштину посла што се у Европи догађа.

сију? еуду ћу ја пѣга: пада питам и како се краду пернице по туђим пртовима.....“ После опет сним, да идем узалом, планинском стазицом..... хитам: требао сам што пре довести некуда, очекујем као некаква превозлика срећа; кад, па један пут укаже се преда мном огромна стена. Тражим пролаза: пође десно, пође, леве — нигде пролаза! А тек кад стене захори се глас: *Passa passa quei colli*.... зове ме, мене зове тај глас — и понавља једнако свој септи призив. Мучим се у тој мојој невољи, тражим ма најмању пукотину... алај! ни од куда помоћи, стена збијена, сам једар гравит.... *Passa quei colli*, зачу се опет јечајући глас. Срце, да ми пресе у грудима; ударам према о глатки камен и у безумну станаем га грешти поштима.... Из неснада се указа преда мном таман пролаз.... умрећу од радости, помислих, и појурим напред.... „Шалиш се ти то! — викну ми неко — овуда нећеш проћи....“ Погледам: Лукијанић стоји преда мном и претећи ми,

мане рукама.... Ја брао руке у џепове: хоћу да га подоплатим; но џепови беху празни... Лукијанићу — почнем га молати — Лукијанићу, молим те припусти ме, богато ћу те наградити. — „Варате се, сепоре — одговара ми Лукијанић, а лице му добило чудноват израз, — ја писам дворски човек придворник: познајте ме дакле, ја сам Дон Кихот од Ламанча, познати витез; целога свога живота трижио сам своју Дуљчинеју — и не паћох је; не примам, дакле, да ви паћете своју.“ *Passa quei colli*.... разлеже се опет скоро плачући глас. — Склоните се, сепоре! — викнем јаросно, и већ хтедох да налетим... али ме дуго копле витеза рани по сред срца... ја обамрем и паднем, лежим тако на леђима... не могу ни да се мрднем... а ето видим — она ми прилази са светилком у руци, дражесно је подиже изнад главе, обазре се у помрчину и обазриво, прикривши се, саже се пада мном.... „Дакле ту је, та луда! — рече она, са презирућим осме-

(Различности) У својој „жалој кривки“ доноси „Нова Према“ једно занимљиво питање.

„Никада још, како нам се чини, од зачетна психијатрије, питање о границама здравља и душевних махна није толико испрепетано било као данас. У области криминалних дела ово је питање од значаја. Може ли нпр. бити признато савршено здравље оној Олеској жени, која се у току неколико година систематички занимала убиством деце, која су јој на неговоње давала? За папичну депу узимала је плату унапред; и да би, за тим избегла трошак оно њих, она их убјежаваше и закопаваше у Сарају. Случајно се ово дознало. Раденици у Сарају копајући нашла су на читаво гробље деце. Је ли могуће — вели даље — да би човек, савршено здрав — који не говори крајна мржња, само ради јачу на поштом, практиковао такво зверство?

ТРГОВИНА

Стање појаца

Београд, 29 октом. 1887 год.

(од 19 до 25 Новембра)

Превоз је преко општинског канцеларије:

397,311	вила	Пшенице	по 10-50 дин.
37,815	„	Пшениц. браш. сибирск.	15.—
2,067,541	„	Сувох. виљак од	16—25—
15,952	„	Кукуруза	8-50—
16,549	„	Ораја	25—
41,276	„	Јечма	7-50—
58,054	„	Овса	7-50—

1.140	„	Ражи	7-50—
22,200	„	Мешава	—
1.800	„	Криза	—
15,122	„	Пауза	25—
„	„	Коре брезове	—
11,397	„	Лука црна	7-50—
2,251	„	Катрана	19—
23,400	„	Крета	3-50—
137,650	„	Сена	4—
3,350	„	Сламе	2-50—
1,092	„	Кајмака	110—
730	„	Лоја топленог	65—
711	„	Сира	70—
56,800	лит.	Ракије меке	20—
1,500	„	„ луке	55—
2,500	„	„ комове	—
142,700	„	Вина црна	20—3—
30,000	„	Вина бела	32—
16,150	вила	Свиње	75—
25,717	„	Крошпира	7—0—
125	„	Масти	90—
4,300	„	Крушава	12—
30,287	„	Јабука	12—

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСKE

2,975	вила	Вршина	—
„	„	Пауза	—
13,600	„	Мешава	—
„	„	Шпириту-а	—

хом. — Он је дакле хтео сазнати ко сам ја“, а врело уседило улазе са црвене ситиљке каиље, каиље на рањено срце моје... Пенхеја! сизом се продерем и, пробудим се.

Сву драгу ноћ спавао сам рђаво, а у зору већ био на ногама. Прво се обучем, упртим оружје, и пођем управо двор.

Нестрпљене моје беше тако велико, да зора још није лудки ни еванула, кад сам ја био код познатих врата. Наокло певају шеве, из брезовине гракћу чавке; но у дому је још све спавало јутарњим, мртвим спом. И нас још у велико хрче иза оградe. С досадом очекивања, раздраженог до злобе, ходао сам по росној трави, без престанка погледајући на онески дворца како је затворена моја загонетна психина... На једаред се лако отпкришуше врата, и на прагу се указа Лукијанић у некаквој пругастој козачкој одећи. Негово смсжурано, отсгауто лице изгледаше ми туробније

но икад пре тога. Са неким особитим изразом чуђења промери ме од главе до пете, и већ је хтео онет затворити враташца...

— Драги драги мој...! никнем ја нагло. Шта тражите тако рано овде? рече он као од беде. — Молим те кажи ми... пеле, да нам је дошла госпоња?

Лукијанић похута мало.

— Дошла је.

— Сама?

— Са сетром.

— Је ли било јуче код њих гостију?

— Није.

И онет хтеде да затвори враташца.

— Причекај, причекај, љубезни мој ... учини љубав

Лукијанић се искашља и сресе се од зиме.

— Ама шта хоћете ви?

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

1,125.747	кода	Сувих шљива	.	.	.	.	.	.	.
20.262	"	Пекмеца	.	.	.	.	.	.	.
2.982	"	Ораја	.	.	.	.	.	.	.
3.785	"	Лоја	.	.	.	.	.	.	.
81.082	"	Жита	.	.	.	.	.	.	.
	"	Шнодзума	.	.	.	.	.	.	.
16.929	ком.	Комада ножа овчја	.	.	.	.	.	.	.
6.621	"	" " " јагњачи	.	.	.	.	.	.	.
96	"	" " " јарећи	.	.	.	.	.	.	.
	"	" " " коваљка	.	.	.	.	.	.	.
1.254	"	" " " козији	.	.	.	.	.	.	.
235	"	" " " телски	.	.	.	.	.	.	.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

РА

„ОТАЦВИНУ“

РА

1888 ГОДИНУ

(СВ. 70-ТУ ДО СЛЕД ЗАКЉУЧЕНО)

Поштомјући на претплату за годину 1888-му (својом 70-та — 81-ва) уредништво може објавити оцем поставља неопришних романа, да *он само* има на расположењу још и ове радове:

— Кажи ми, момче те, колико је твојој госпођи година?
 Лукијанић ме сумњиво погледа.
 — Колико је мојој госпођи година? Не знам.
 Баће преко четрдесет.
 — Преко четрдесет! а сестри?
 — Ибој испод четрдесет.
 — Није могуће! А је ли деца?
 — Ко, да ли сестра?
 — Да, сестра.
 — Тхе како се коме чини. По моме укусу, није деца.
 — За што?
 — Па тако, сувољана је, болесна. А при том ваздан мајушна.
 — Како то! А осим њих није нико дошао?
 — Нико. А ко би дошао?
 — То не може бити Ја ...
 — Е, господине мој, видим ја да се не вреди

1. Из белетристике: 1 *Славина*, роман из свогскога живота, од Јанка М. Веселиновића.

2. *За глуп рачун*, приповетка Светозара Ђ. Гагариновића.

3. *Тало-ако по Истоку*, путничке црте од Др. Милана Јовановића.

4. *Београд*, путничка црта од И. Л. Шувана.

5. „Десноспријели“ приповетка Сима Ј. Аврамовића.

6. *Историја једнога земља*, новела Осипа Шубина, превео Св. М. Јакшић.

7. *Привори у болници*, од В. А. Смајцова, превео Милан А. Алексић.

8. *Хомет*, приповетка Ј. Берке-а.

9. *Ана Каренина* роман Ј. Толстога, превео К. Н. Х.

10. *Два школама*, приповетка Св. Ђ. Гагариновића.

11. *Цар Савко*, једна песма у прози, од Младугама Илија.

II. Из науке и друштва, а) из историје и географије.

Степица, историја српско-бугарског рата, од Владана Ђорђевића. Чланак XIII. Одступање од границе до Пирота. XIV Прва два Пиротске битке. XV други два Пиротске битке. XVI Пиротска битка по бугарским изворима. XVII Тамочна војска, XVIII. Неколико извода о узроцима неочекиваног резултата у овом рату. XIX Сабирање и сума свију наших политичких и војничких погрешака у овом рату.

2. Прилики за историју српског саопштења политике 1804—1885, Чланак III. Била Младина и Русија. IV Вашингтон и Теја Радосављевић. V. Сходна политичка друге владе Ђиван Милоша и Милоша. VI. Од Топчидера до Сан-Стефана. VII. Србија на Берлинском конгресу. VIII. Од Берлина до Славнице. IX. Иза ли могућности за самосталну епоз. политику Србије?

с вама разговарати, обредну се старац. — Хладно је... а опростите. С богом.

— Стани момче те, стани ... сво ти нај ... И ја му пружим сирењена четвртан, но рука моја удари о нагло затворени праташца. Сребрњак паде на земљу, и скотрза се баш до моју ногу.

„А стара хуло — помислих ја — Дон Ки-хоте од Лампаша! теби су, каида, забранили говорити ... Али мене нећеш преварити.

(НАСТАВЉА СЕ)

3. *Путovanja kroz Srbiju 1719 и 1720-те године*, од писца „Историје Београда“.

4. *Строганик Ван*, расправа академика *Л. Бочарскога*.

б.) Из науке о природи са лекарством.

1. *Стање леука при покрету од — уи.*

2. *Шта се до сад писало о геолошким одношењима у Србији*, од проф. *Цетка Н. Петковића*.

3. *Кружење у природи*, по немачком од Свет. Тен. Гаврова.

4. *Црте из живота и праксе лекара старог д. Ја*, од др. *Радмила Јазаровића*.

5. *Антропологија и друге науке о човеку*, од Д. Ксироцеског, превео Риста Стојановић.

6. *Конституција природе* од Џона Тиндела, с илустрација према Павла Јевтић.

7. *О утицају климе на развитак разума и расарастирање билака*, од Николе Деснотовића.

8. *Јован Беклер од Феретера*, превео Живојин Н. Симић.

9. *Примене елиминације на Медицину*, од Здравка Јовановића.

10. *Хојновска жупанија о постојању посматраног живота* превео Здравко Јовановић.

11. *Напомене о бајкама*, једна црта из праксе др. *Дозе М. Духиријевића*.

12. *Генерал Келсе у пешачком саку по Ч. Даровићу и лекарици тојрији др. Е. Милосавића*, од Радована Милића.

13. *Доран и Хелга*, студија (седам чланова) професора *Доброслава Ружића*.

в.) Из правних и државних наука

1. *Другејнијанови закони и старо-грчко право*, од Мил. Р. Весника.

2. *Четири студије из дипломатије*, од А. Н. Спасића.

3. *Окупација земља* од Керија, превео др. В. Ђорђевић.

4. *Једно записно питање*, од Марка Стојановића.

г.) Из војничке струке.

1. *Подела војске, ordre de bataille*, од једног старог војника.

2. *Наша нова пушка*, одговор српском Дидану од потпуковника *Б. Миловојевића*.

3. *О употреба наше коњице на бојном пољу*, од књићног капетана *Петра Рејковића*.

4. *За што се наша коњица у последнем рату није могла употребити као коњица?* од једног вишег коњићког официра.

д.) Из просветне струке.

1. *Шта нам је на дневном реду у просвети*, расправа проф. *Ј. Милојевића*.

2. *Наше гимназије*, неколико отворена просветна питања, од проф. *М. Миловојевића*.

3. *Класикализам и природне науке*, од професора *Ранка*.

4. *О реформи наших гимназија*, од проф. *В. Карића*.

ђ.) Из Привредне и финансијске струке

1. *Привредно стање Србије*, извод из годишњег извештаја и кр. аустро-уг. конзула г. *А. фон Стефани*.

2. *Наша пореска система*, разговор уредника „Отаџбине“ са једним старим трговцем. (наставак).

Привредни положај Солуна, у години 1886 од грофа *Високића* и кр. генералног конзула у Солуну (годишње извештаје).

е.) Из философије и политике.

1. *Политички програм Илије Гарашанина* на коњу 1844 год.

2. *Увод у социјалну филозофију*, од *Б. Стојановића*.

3. *О патристичкој*, јавно предавање проф. *Ат. Вучковића*.

4. *Разлика између руских и српских словенофила*, од *Х. Х.*

5. *Српска неблагодорност према Русије*, покушај студије о односима између Срба и Русија од предњег нека до данас, од др. *Владана Ђорђевића*.

6. *Караџић*, од проф. др. *Дурђића*, превео *Сретен А. Поповић*.

III. Из шпанског.

(РАСПРАВЕ, КРИТИКЕ, РЕФЕРАТИ)

Пијаба видео, написао *М. П. Петровић* професор Реферат од *С. М. Јовановића*.

1. *Литерарни календаризам*, студија *А. А. Палина*, превео *Јосиф Ј. Поповић*.

2. *Ђорђе Брандес*, биографски одломци и Брандесови леније о Гогољу, Достојевском, Тургеневу и Толстоју.

3. *Франсо Превогери*, словенска песма од Анд. Гавриловића.

4. *Ђорђевић Миланко*, придога за реформу казних завода, реферат *Мил. Р. Весника*.

5. *В. Карић*, земљине за ниже разреде средњих школа, — критика професора *Јос. Ђ. Ђорђевића*.

6. *Miklós Franz, die Buttriche bei den Slaven* — реферат *Мил. Р. Весника*.

7. *Андреја Матаћ*, наша учитељ франц. језика — критика проф. *Јов. В. Несторовића*.

8. *Чезка библиографија у којој се тиче Срба, Хрвата и Бугара*, прибрао *Сретен А. Поповић*.

9. *Vico Mantegazza, Due mesi in Bulgaria*, реферат *Док. А. Живковића*.

10. *Јан Толстој*, човечја живот, с руског превео *Овца Глушчић*, критика др. *Милана Јовановића*.

11. *Књижевне белетике од — р.*

12. *Наша космополитска литература, оглед судије од А. М. Станојевића.*

У Београду 29 Октобра 1887.

IV. Из Позоришта.

1. Наставан студије Драгутина Ј. Паула.

2. *Једна оригинал са наше позоришне, од Симе Ј. Аврамовића.*

Осим ових радова, од којих се девет десетина налазе већ у портфељу редакције, обећали су нам још многи књижевни и научни радови, и ако нас наши претплатници поставе у стање да наше суратнице хонорисемо идуће године тако, дамо смо то чинили ове године, ми можемо гарантовати да ће садржина нашег часописа у години 1888 бити све разноврснија, одабранија и богатија.

Претплатна цена за Србију остаје иста, т. ј. 16 динара годишње, односно 8 динара за пола, а 4 динара за четврт године. Због трајно високог курса аустр. новарног новца и због тога што поштарина за иностранство износи 25 пара динарених на сваку списку, морали смо цену за иностранство подићи на 10 форината пр. вр. годишње, 5 ђ. за пола а 2 ђ. 50 вр. за четврт године.

Претплати се може или нашој уредници, дамо код свјуд дванаест скупљача, а коме је угодноје може се претплатити и на пошти.

Све поште у Србији признају претплату на „Отаџбину“.

Скупљачима претплатника дајемо 10% у књижама или у новцу, амако жељели књижарима дајемо 20% ако имају листе од 10 претплатника.

Овим нашим претплатницима, који насу одустали од држања нашег часописа, али су због бавне сезоне, због и путовања или оличних разлога, пропустили да обнове претплату у своје време, и којима смо ми е тога обуставили издавање часописа, јављемо да имамо за њих ако хоће свих свезака од 1887 године.

Тако исто за сва свима нове претплатнике имамо неколико потпуних свезака „Отаџбине“, свих 69 свезака и ону у којој је регистар прилаз 50 свезака. Цена је таквом комплексу (70 св.) за Србију 140 динара, за иностранство 70 форината без поштарине.

Појединачни, распрени свезака за комедетрање имамо од следећих: 7, 10, 15, 19, 20, 24, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 40, 53, 54, 55, 56, и 57 и могу се добити комад по динар.

Са свима новим претплатницима, који би тек почели држати наш часопис са 70-том свеском (за Јануар 1887), могу добити ове што је до сад изашло од романа „На преголну“ (а то су прве четири књиге) засебно отштампано у две списке по три динара. За ове књиге има се платити поштарина не само за Иностранство (30 пара) него и за Србију (20 пара динар)

70-та св. „Отаџбине“ (за Јануар 1888) предаће се у штампу у првој половини Децембра 1887 и штампаче се у

опозовно егземплара, колико дотле буде претплаћено. С тога молимо наше пријатеље, који хоће да и за идућу годину врше тежики и неблагодарни посао оног скупљача претплате, да нам до 1-ог Децембра ове године пошту поштом претплату. Там скромним трудбеницима српске књижевности не треба ни да изјавимо да од њиховог заузимања и друшности зависи толико исто, колико и од наших књижевних суратника, да ли ће „Отаџбина“ бити оваквас часопис каква треба да буде.

Власник и Уредник „Отаџбине“

Др. Владан Ђорђевић

Изашао је из штампе:

ОРАО

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА 1888 ГОДИНУ

СА ОВОМ САДРЖАНОМ:

Календарски део.

Народни добротвори. Димитар Анастасевић — Сабој оснивач Карловачке гимназије (са сликом).

Прослава 25-годишњице српског народног позоришта у Новом Саду.

Педесето годишњица Теслајевог завода.

Индустрије поуне.

Народна настава.

Ратарске поуне.

Народна привреда.

Виноградске поуне.

Сточарске поуне.

Народно здравље.

Забави. Лука Грабић едина из српског живота.

Познаница у 1887 год. Др. Ђорђе Патомевић. Изајор Грујић српског и српских српски.

Слике: Др. Јован Ристаћ, Антоније Хаџић, Јован Живановић, Тодор Павловић, Галина Гершић, Јован Драгашевић, Јосиф Вујић, Ј. Јован Игњатовић, Максим Јулајић, Ђорђе Рајковић, Слике из Босне и Херцеговине, Савне из Црне горе и Срби око неваж.

Може се добити у свима српским књижарима а цена му је 1 динар.

Уредничко је добило на прикад ове књиге:

ПАТНИЦА

ГОДИН

ОД

ЈАНУАРА 1888 ГОДИНЕ

И. Јован

Добити се може само у штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Цена је књиге 60 поем.

БРАНИЧ

ЛИСТ ЗА ПРАВНЕ И ДРЖАВНЕ НАУКЕ

Бр. 19.

са овим садржијем:

Грехички термини у законодавству од Др. В. Боггиша.

Пројект закона о правозаступ. у Краљевини Србији.

(постојош-свретах).

Из судије ХХП: Писмена изјава парничара, која не дође на рочиште, мора се узети у обзир.

Рад одбора за условно одуштак кривца. Саопштио М. Данијановић.

Весник.

Бр. 20.

Крађа, уломак из енглеск. прав. права. (Свретах) од Ј. Ђ. Авадумовића.

Погледајмо онет изло на п. ш. вазне заводе, од М. Данијановића.

Међународно железничко право у време рата, од Лоренца Стојана (истава).

Ваштина и својина или колективизам и индивидуализам код Срба, (истава) написао Мата Радослављевић.

Грижа савести код кривца, написао Х. Ферр пресеог с француског М. М. Ш.

Исп пројекат казненог законика у Италији.

Из судије ХХП: Недостатци на писменим тестаменту не могу се доказивати сведоцима Весник.

Одговор администрације.

Изјава.

Прилог.

Вучева менаџ.

ИЗ ЦАРСТВА ДУХОВА

од

ТВОЗОФА.

Цена је 50. вр. дин. Може се добити у свима књажара и код издавача.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 14. НОВЕМБРА 1887.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Српско-сав просиљим ставом
Главница		20,000,000—	
Акција	20,000,000—		
Припремне акције		10,000,000—	
Акционари	7,500,250—		
Банкоте у течају у злату	224,160—	10,079,800—	7,750—
" " " " сребру	6,880,560—		235,750—
" " " " сталне	2,975,080—		+ 307,100—
Благајна у звичећем пошну у злату	1,677,940.09	4,651,657.44	+ 113,201.02
" " " " сребру	2,647,653.46		5,849.78
Стр. вредности и сазда стр. кореспондената	326,063.89		36,773.86
Лисница у злату	1,053,553.44	4,146,030.06	116,615.75
" " " " сребру	3,092,476.62		+ 138,574.22
Зајмови на државне облигације у злату	2,346,866—	2,899,761—	
" " " " сребру	552,895—		1,625—
Текући рачуни у Београду		880,494.15	+ 227,466—
Менице за панлату		17,424.32	848.71
Кауције		117,125—	
Полагачи кауција		117,125—	
Остале просте		1,000—	
Остављачи простих остата		1,000—	
Остале по текућим рачунима		1,306,645.60	
Остављачи по " "		1,306,645.60	
Резервни фонд		5,230.56	
Вредности резервног фонда		3,961.75	
Положене акције српске Народне Банке			
Полагачи акција		14,548.16	
Разни рачуни			250,127.70
	41,524,349.32	41,524,349.32	

СПИСКАК

добровољних приложника за сиротињу бе-
оградску о празнику Христовог Рождества.
год. 1886

Два. пр.

Његово Величанство Краљ . 1200—

Министарство спољ. послова

Драг. Франасовић министар .	20—
М. Христић	20—
В. Стојановић	8—
Н. Н.	5—
Ж. А. Радивојевић	5—
Дан. А. Живаљевић	1—
Емил Вавасер	2—
Влад. Милојевић	1—

Министарство унутр. дела

М. Гарашанин министар	24—
Др. Степановић	4—
Бозалац	6—
М. М. Жујовић	4—
Ник. С. Матић	2—
Ст. Ђ. Бодровић	1—
Н. Н.	—50
Н. Н.	—50
Урош Савић	150
Илија Н. Јовановић	1—
Крстан Раденковић	1—
Јован Марковић	—
Марко Петаковић	—50
Др. М. Т. Леко	2—
Др. Ђ. Шаис	2—
Др. Ђ. Димитријевић	5—
Емрих Штајнлехнер	6—
Коста Сарајевић	2—

Министарство нар. привреде

Н. Н.	5—
Васа Вожић	1—
Лазар Јовановић	3—
Матриновић	2—
Густав Хабар	1—
Петар Поповић	1—
Феликс Хоџман	1—
Драгомир Брацк	1—
М. П.	4—
Н. Н.	2—
Ст. В. Поповић	2—
Нов. Марковић	2—

Министарство просвете

Милан Кујунџић министар	24—
Стева Д. Поповић начелник	5—
Милан Вељковић, рачунов.	5—
Богодуб Јовановић, статист.	5—
Иван Павловић	5—
Драгутин Јовановић	2—

Министарство финансије

Јаков Димитријевић	4—
Мијаило Барловац	3—
Јов. К. Растић	1—
Аксентије Марковић	1—
Никола Х. Поповић	4—
Љубомир Узун-Марковић	3—
Јаков Туцаковић	4—
Ђорђе Малегић	5—
Мизуџан Јовановић	5—
Венијамин Розмир	4—
Мијаило Радивојевић	10—
Живојин К. Јовановић	—90
Алимпије Богвић	30—
Др. Кликовски	10—
Петко Михајловић	150
Александар Лазаревић	1—
Божо Вождовић	1—
Петар Пантелић	1—
Ђока Петровић	1—
Гаврило Витковић	—50
Владимир Јовановић	1—
Стојадин Катич	150
Никола Јовановић	1—
Јован Поповић	150
Александар Ђурић	2—
Петар Маринковић	1—
Драгутин Јабарац	2—
Алекса М. Живановић	1—
Јован Бешдић	2—
Љуб. Срећковић	1—
Ђорђе Антић	2—
Ј. Лукић	2—
Јеврем Ђурић	220
Димитрије Јовановић	1—
Јован Богојевић	10—
Б. Боди	2—
М. С. Богдановић	1—

	Дан пр.
Димитрије Атанасковић	12—
Мато Радовић	1—
Стеван Радојчић	1-50
Петар Манојловић	1—
Н. Н.	3—
Јован Димитријевић	2—
Тасасије Симић	1—
Јован Живадиновић	3—
Благоје Јовановић	1—
Грујица Ивановић	4—
Коста Јовановић	4—
Јеврем Барлов	2—
Димитрије Растић	5—
Живко Давидовић	6—
Миливој Петровић	1—
Дамњан Стошњић	1—
Милан Јанковић	3—
Алекса Д. Ђурић	4—
Васа Поповић	4—
Милан Ковановић	5—
Станоје Илић	3—
Н. Н.	1—
Гаја Јеремић	10—
Живко Недић	2—
Др. Валента	2—
Свет. Ј. Погдић	5—
Св. Стевановић	2—
А. Петровић	1—
П. Бакић	1—
П. Т. Тодоровић	1—
М. Стевановић	4—
М. Џукић	1—
М. П. Ж.	5—
Ж. Јовановић	2—
Раста Тодоровић	2—
Милутин Стокић	1—
Никола Стојановић	1—
Илија Маргетић	10—
Чед. Милатовић	12—
Пол Сметњански	5—

Министарство правде

Димитрије Марицковић, мин.	20—
Јован Пр. Стевановић, нач.	6—

Министарство војно

Ђ. Хорватовић, министар	20—
М. Леуђанин, ђенерал	10—
Н. Н.	4—
Најдановић	4—
Н. Н.	4—
Јевр. Велимировић	5—
Шаџарик	3—
Ђ. Паутић	3—
Тодор Поповић	2—
Тодор Н. Поповић	2—
Димитрије Молеровић	1—
Јован Екер	2—

	Дан пр.
Кр. Стапиновић	1—
Сима Ђ. Поповић	1—
Н. Н.	1—
Божидар Кретић	2—
Н. Н.	1—
Марко Петровић	3—
В. Николић	2—
Алекса Машин	3—
Н. Н.	6—
Милан Срећковић	3—
Јован Ђорђевић	3—
Павле Бошковић	3—
Н. Н.	3—
Др. Пајак	2—
Н. Н.	2—
Н. Н.	2—
Ђорђе Стејан	3—
Н. Н.	4—
Јован Смуђа	4—
Н. Н.	1—
Н. Н.	1-20
Лазар С. Ђељц	5—
Н. Н.	3—
Св. М. Протић	1—
Ал. Капестановић	6—
Гаврило Поповић	3—
Коста Јанковић	6—
Тодор Весић	1—
Јован Дамњановић	1—
А. Капестановић	4—
Н. Н.	2—
М. Протић	1-10
Ст. Винички	5—
Анта Богдановић	5—
Н. Н.	3—

Државни савет

Ђорђе Д. Џевић	12—
Никола Хрстић	6—
Владислав Вујовић	6—
Станојко Петровић	12—
Коста Магациновић	6—
Антоније Васиљевић	4—
Мојсијо Гавриловић	12—
Др. Никола Кретић	10—
Др. Јосиф Паулић	10—
Александар Ђ. Грујић	3—
Привилегована народна банка	100—

Управа фондова

Милосав Миловановић	10—
Петар Њешћ	5—
А. Васојевић	4—
П. Станојевић	3—
Владимир П. Стојановић	2—
Светозик Тодоровић	1—
Н. Н.	1—
К. Новковић	1—

	Дик. пр.
Првуловић	1—
Светислав С. Мирковић	1—
Н. Н.	—50
Св. Милковић	1—
Драгутин Вукосављевић	—50
А. Станојевић	1—
Милешко Стојановић	2—

Богословија

Др. Никодим Милаш, архим.	8—
Протосинђел Фирмилијан	4—
Јашићке Поповић	5—
Јефрем Илић	3—
Јефрем Војовић	4—
Милаш Ђуричић	3—
Тома Стојадиновић, ђакон	3—
Тоша Андрејевић	2—
Јеромонах Јашићке, економ	3—

Реалка

Д. Плајек	6—
Петар Крстојевић	2—
Стеван Даниловић	2—
Стеван Тодоровић	4—
Петар Ј. Живковић	4—
Момчило Иваничић	2—
Јосиф Шмит	1—
Стеван Трифуновић	1—
Н. Н.	—50

II нижа гимназија

Милан С. Ђуричић	3—
К. Вујаћ	1—
Љубомир В. Ђорђевић	1—
Владимир Малина	3—
Антоније Циндрић	2—
Н. Н.	5—

Велика школа

Миша Вујић	4—*
Милан Анђковић	4—
Св. Николајевић	3—
Андра Ђорђевић	3—
Јов. Туроман	2—
Сима Лозанић	2—
Гргур Милоновић	3—
Др. Дим. Данић	3—
Јован Бошковић	4—
Коста Главић	2—
Панта Срећковић	2—
Јован Срећковић	3—
Стојан Жујовић	3—
Светислав Марковић	2—
Стојан Бошковић	4—
Драг. Милутиновић	2—

	Дик. пр.
Др. Лаза Докић	4—
Настас Петровић	3—
Димитрије Нешић	5—
Др. Љуба Пећих	5—
Мих. Валтровић	4—
Шара Арен	3—
Глиша Пришћ	3—
Коста Алеквић	4—
Милан Неделковић	2—
Ђорђе Ђорђевић	2—

Гимназија београдска

Ђ. Козарац	2—
Н. Н.	1—
Н. Н.	1—
Ј. Д.	1—
П. Ц. Ђ.	1—
С. С.	1—
М. Ж.	1—
Ј. Св.	1—

Касацциони суд

Димитрије Радовић	12—
Ђ. Р. Пантелић	6—
Др. Ж. Петровић	2—
Милан Бучевић	6—

Конзисторија

Његово Високопреосвештенство гсп. Митрополит	60—
Председник конзисторије	3—
Члан Јован Марковић	1—
„ Иван Јевтић	2—
„ Павле Милетић	1—
„ Новица Лазаревић	12—
„ Никола Стајенић	4—
„ Здравко Јовичић	2—
„ Алекса Милосављевић	3—
„ Василије Милић	4—
„ Н. М. Трифуновић	2—
„ Петар Милојевић	2—
„ Алекса Петровић	1—
„ Михајло Димитријевић	2—
„ Милош Симоновић	5—
„ Стеван М. Бели	2—
„ Са. Цветковић	2—

Лекари, апотекари и разна лица

Марко Стојановић	20—
Стево Добриловић	20—
А. Бранковић	8—

	Дни. пр.
Михајтан Ј. Марковић	10—
Милан Миловаковић	5—
Јов. Дизбер, апотекар	4—
Буди Мошић	4—
Браћа Д. Халеви	2—
Нисим Алондори	1—
Моша Меворах	2—
Н. Н.	2—
М. Кр. Ђорђевић	5—
Богих Стефановић	2—
Павле Маринковић	2—
Ђурић	12—
Милош Валожић	5—
Ангелина Черупић	3—
Јеша Данић	1—
Тома Марковић	8—
А. Пурић	4—
Ђорђе С. Ђорђевић	6—
Андрејенић	6—
Аврам М. Леви, сараџ	4—
Јанићије Паветелић	5—
Р. Докмановић	4—
Ванђел Тома	2—
Митровић	4—
М. Спасојевић	6—
А. Новаковић	6—
Лазар Газибараћ	5—
Марко Пајић	1—
Илија Ралимир, лекар	2—
Др. Павло Поповић	3—
Михајло С. Протић	2—
П. Спасић	2—
Милан Ст. Марковић	10—
Коста Н. Лазаревић	10—
Д. Милутиновић	2—
Никола П. Николић	5—

Активна команда

Бенерал Хорватовић	10—
Тодоровић	1—
Јов. Павловић	2—
Сава Петровић	8—
Светозар Хаџић	4—
Стева Чађенић, инжењер	4—
А. Гулић	2—
М. О. Петровић	2—
Ј. Чех	1—

Градска команда

Пуковник К. Протић, командант града	8—
Потпоручик Б. Николић	1—

Гарнизон београдски

Милован Павловић	10—
Бежидар Јанковић	8—

	Дак. пр.
Филип Марковић	5—
Лазар Петровић	5—
Бранко Васиљевић	4—
Младен Николић	4—
Јован Ковачевић	3—
Љубомир Н. Христић	3—
Живојин Милијић	3—
Мијаило Лазаревић	2—
Лазар Хелић	2—
Василије Симић	2—
Коста Стојковић	2—
Милосав Симоновић	2—
Петар Пајић	2—
Илија Чаранић	2—
Сима Ристић	2—
Јанко Вукаловић	2—
Петар Станишић	2—
Стеван Витас	2—
Јован Весарић	2—
Милан Петровић	2—
Светислав Х. Манојловић	2—
Петровије Кузмановић	2—
Светозар Костаћ	2—
Јосиф Продановић	2—
Василије Антонић	2—
Никола Лукић	2—
Коста Наумовић	2—
Милан Рајковић	2—
Стеван Ђорђевић	2—
Петар Милошевић	2—
Алекса Миленковић	2—
Жинко Савић	2—
Младен Малегић	2—
Стеван Станковић	1:70
Лазар Илић	1:50
Жинко Покорни	1—
Ђорђе Станић	1—
Коста Поповић	1—
Мијаило Христић	1—
Александер Пастриек	1—
Мијаило Жинковић	1—
Ђорђе Јовановић	1—
Ђорђе Ђорђевић	1—
Милојко Добросављевић	1—
Ђорђе Станишић	1—
Благоје Радловић	1—
Љубомир Јанић	1—
Стеван Јаковљевић	1—
Љубомир Милијић	1—
Милоје Марјановић	1—
Стеван Стојковић	1—
Петар Јевтић	1—
Ђорђе Ђорђевић	1—
Павле Пауновић	1—
Франа Нађ	—50
Марио Милосављевић	—50
С. Краков	—50
Глигорије Ковачевић	—50
Милан Стојановић	—50

	Дан. пр.
Драгомир Куновић	2-50
Милош Јовановић	2—
Ђорђе Панковић	1—
Петар Марчић	1—

Начелство среза врачарског

Јован Милутиновић начем. ср.	1—
Др. Милан Јовановић лекар	2—
Светозар Васић писар	1—
Алекса Николић писар	1—
Таса С. Милићевић писар	1—
Никола Јанковић	1—
Јован Котуровић	1—
Димитије Поповић	1—
Јозеф Канарик из Рима	1—
Ружица Фулиновић учитељка	1—
Дирекција железница	29 75

Суд општине Београдске

Мијаило М. Богичевић	50—
Мијаило Кр. Петровић	12—
Јанаћ М. Јанковић	6—
Никола С. Јовановић	6—
Др. Поповић	6—
Др. Бриз	6—
Јово Николић	6—
Алекса Стојановић	10—
Петар Х. Јањић	2—
В. С. Калинић	4—
Мијајло Ерковић	3—
Задрута шам. радника	20—
Д. С. Попе	6—
Др. Лаза Пачу	5—
В. Х. Живковић	6—
Т. А. Поповић	5—
Др. Хириш	5—
Д. Николићева	1—
Јов. А. Поповић	2—
Н. С. Поповић	2—
Ст. М. Ђурђевић	1—
А. Адамовића	—50
Д. Флеријева	1—
П. Р. Илић	1—
Мошо Пинто	1—
М. П. Антоновић	2—
Филип Р. Видаковић	2—
Петар Димић	1—
С. Којичева	2—
Д. Ј. Кузмановића	3—
Др. Топлица	—50
Соф. С. Аранђеловић	1—
Даринка Смиљанић	1—
Н. Н.	—20
Савка Радовановићка	1—
Катарина Панићева	—50
Д. С. Јовановић	1—
Милена Михајловић	—50
Сава Н. Танаковић	—50
Михаило Николић	1—

Мијаило Новаковић	—50
Ј. Митровић	1—
Андреја Николић	—50
Јован Авимовић	—50
Јован Бозарић	—30
Душан Огњановић	1—
Ђорђе Јовановић	—50
Максим М. Мркоњић	1—
Павле Х. Јестић	2—
Радован Анђелковић	2—
Светозар Павловић	1—
Живко Лазић	1—
Петар Поповић	4—
Ђорђе Пешић	2—
Лазар Верговић	1—
Стеван Димитријевић	1—
Марко Симић	1—
Рокус Вохник	2—
Н. Н.	1—
С. Радичевићева	1—
Томанија Николић	1—
Станко Станојевић	2—
Регина Елишева	2—
Злата Барухова	—40
Петар М. Никетић	1—
Катица Никетићева	—50
Милена Николићка	—50
Лепосава Николићева	1—
Станка Ђ. Глишићева	—50
Грујица Дражић	1—
Сима Зарић	—60
Атанасије А. Урошевић	1—
Димитрије Петров	2—
Ђура Јаковић	—60
Стеван Зарић	1—
Лазар Ј. Обрадовић	1—
Н. Н.	2—
Јован Живковић	1—
Ана Коларовића	1—
Једисавста Поповић	1—
Петар Ђорђевић	—50
Гавра Филипов	—50
Н. Н.	—50
Н. Н.	—50
Марија Марковић	1—
Јелена Трифуновићева	1—
Марија Радовановићева	1—
Васа Милосављевић	1—
Сп. Х. Шокорац	4—
Љубомир Којић	1—
Милош Војковић	2—
М. Гершићка	1—

Управа Беогр. казненог завода

Димитрије Кара Марковић	6—
Др. Милутић Поповић	8—
Никола Крупежескић	3—
Владимир Михаљескић	1—

	Док. пр.		Док. пр.
Димитрије Антоновић	1—	Гаврило Маринковић	1—
Миливоје Милутиновић	1—	Вучко Филиповић	—50
Сима Михајловић	—20	Драгић Петровић	—20
Владислав Кочић	—50	Вучко Пауновић	—50
Ђорђе Тодоровић	—50	Лазар Ђаковић	—20
Стојан Костић	—50	Ђорђе Николић	1—
Васа Ђорђевић	1—	Милеико Тодоровић	—20
Младен Јестић	—50	Вукановић Ивоковић	—20
Јеврем Марковић	—20	Павле Ђокић	—10
Јован Илишиновић	1—	Арсеније Пантелић	—20
Вељко Недељковић	—20	Василије Ковачевић	—50
Никола Димитријевић	—10	Филип Павловић	—50
Јован Мишанин	—20	Милија Пејчиновић	—50
Младен Петровић	—60	Јован Кушић	—20
Лазар Ђорђевић	—20	Илија Ђорђевић	—40
Гаја Милетић	—20	Сана Јовановић	—50
Радисав Ђорђевић	—20		
Недељко Војновић	—40		
Глиша Марковић	—40		
Стојан Јоцић	—20		
Петар Јовановић	120		
Сима Стојановић	—50		
Димитрије Миливојевић	—30		
Стојанко Живковић	1—		
Добросав Кушић	—40		
Радивој Ристић	—40		
Милован Бујош	—50		
Богдасав Маричић	—50		
Јован Којевић	1—		
Михаилин Ђукић	—50		
Панта Миловаковић	—40		
Васа Кутлачић	—50		
Петар Јовановић	—50		
Илија Филиповић	1—		
Василије Златић	1—		
Младен Јевремовић	1—		
Спасоје Илић	—50		
Светозар Милосављевић	1—		
Новак Радојевић	—20		
Радисав Мандић	—20		
Павле Луковић	—20		
Арсеније Гавриловић	—20		
Стеван Поповић	—20		
Паун Сокић	—40		
Новак Тутуковић	—20		
Игњат Велчевић	—50		
Игњат Велчковић	—50		
Јован Петровић	—50		
Јован Михајловић	—50		
Рајко Ђокић	—20		
Комнен Ковачевић	—20		
Стојан Перијеа	—50		
Илија Зорић	—50		
Димитрије Ристић	—40		
Исајор Николић	1—		
Иван Трифунковић	2—		
Јован Поповић	—50		
Стојан Јовановић	—30		
Светозар Радичевић	—30		

Еснаг Тлачки, Мутавџијски и Гричарски

Сретен Р. Мишић	2—
Мијанко Мијачек	2—
Е. Ј. Вибике	2—
Андреја Ђељачић	1—
Никола Вељковић	—50
Стојан Микаловић	1—
Љубомир Гавриловић	—50
Светозар Војковић	—50
Таса Штарич	2—
Милан Шећански	150
Димитрије Стојановић	2—
Тоша Павловић	1—
Глиша Стефанић	—50
Ђорђе Јовановић	1—
Никола Недељковић	1—
Сима Арђељковић	1—
Вукман Милетић	1—

Еснаг коларски

Петко Маринковић	1—
Алекса Јовановић	2—
Емерих Вашигер	2—
Васа Јежић	1—
Коста Јовановић	2—
Живко Цвековић	—50
Херман Селек	1—
Каспар Похјак	1—
Тобијас Јохан	1—
Живко Даниловић	2—
Коста Чинић	1—

Еснаг Шмитовски

Милош Обрковић	4—
Мијанко Стојановић	2—
Јоца Јуришић	2—
Ј. Јерковић	2—
Васа Марковић	2—
Владимир Радуловић	2—

	Дан.	пр.
Живко Гавриловић	1—	
Вздимир Михељевић	3—	
Кузман Суботић	2—	
Милан Анђелковић	1—	
Сава Лазаревић	2—	
Друштво кројачких раденика	15—	
Еснаф Ђурчијски	15—	
Јован Анђелковић	4—	
Панта Русковић	1:50	
Сава М. Џамајровић	2—	
Лука С. Павловић	4—	
Максим Филиповић	1—	
Јован Нешковић	4—	
Михаиловић и Костић	2—	
Стојан Милосављевић	—60	
Никола А. Лазаревић	12:50	

Еснаф Воскарски

Јован Илић	4—
Љубомир Ђорђевић	4—
Горчаков Миловановић	4—
Јован М. Стојковић	4—
Јован Томашевић	4—
Трифун Ђорђевић	6—
Светошар Тодоровић	5—
Тома Томишевић	4—
Ђока Петровић	2—
Миљанко Н. Летић	1—

Еснаф Златарски

Никола Стојановић	3—
Милан Антонијевић	3—
Коста Симоновић	1—
Васа Селаковић	1—
Новица Костић	—50
Ђорђе Илић	1:50
Василије Николић	1—
из кесе еснафске	6—

Еснаф Асурцијски

Јанко Илић	—60
Сава Цветковић	—60

Јован Стаменковић	—50
Сава Цветковић	—60
Ђорђе Николић	—40
Стеван Џалић	—40
Петар Груић	—30
Милош Јовановић	—60
Петар Јовановић	—30
Павле М. Симић	—80
Јован Раденковић	—60

Еснаф налбантаски и сикирашки

Трифун Ђорђевић	2—
Таса Ђорђевић	1—
Ђока Пауповић	1—
Милан Јаковљевић	1—
Коста Милосављевић	1—
Лазар Аксентијевић	2:40
Филип Василевић	2—
Михутић Николић	2—

Еснаф меанско кафански	60—
„ Баштованџијски	10:50
„ Опанчарски	23—
„ Берберски	31:20
Еснаф Обућарски	35:15
„ Млекаџијско-Бозаџијски	25—
„ Лебарски	50—
„ Браварско-столарски	64—
„ Болтаџијски	218:50
„ Магазаџијски	912—
„ Бакалски	254—
Севча Михајловић мин.	20—
Франц Макензије	100—
Ђура Вјерфрт	240—
Задруга задарско тесачко кал-	
дриџијских раденика	16—
Прво друштво фонда послужни-	
тељског	20—
Коста Р. Јовановић	2—
Еснаф Абацијски	24—
Еснаф Пиларски	21:10

ГЛАВНИ ИЗВОД

Примљених новца од приложеника и издатих сиротина о празнику Рођења Христовог 1886 год.

Број	П р и м а њ е	дан.	пр.	Број	И з д а в а њ е	дан.	пр.
1	Као што списак приложника гла- си примљено је добровољних при- лога за одашњу сиротињу свега	5406	20	1	Издато је на 681 лице сирот- не фамилије код суда општине Београдске свега	5406	20

Л. № 1300.

10. Новембра 1887. год.
у Београду

За

Председника општине Београдске
Б. Х. Живковић.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДНАПУТ НА ТАБЛАУ

Цена за Србију:

НА ГРАДИНУ 6 ДИН.
НА ПОДА ГОДИНЕ 12 ДИН.
НА ОСТАЛЕ ОКРАЈЕ НА ГОДИНУ 10 ДИН.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ИЗДАЈУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од прсте

Преглазу овега слава уредништва на општин-
ски суд и на неперсонификације на уредништво
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Наплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

КОНТРОЛА КЛАЊА СТОКЕ У БЕОГРАДУ

Законом је прошле године проширено право општине пар. Београда да јој месарину плаћају не само касани, него и гостионичари, механџије, куvari, печењари као и сви остали, који месом ма у коме виду инекудишу.

У след онога осетила се потреба да општина повећа контролу клања у вароши, како би се ста-
јањем на пут злоупотребавању овог права штити-
тели интереси општине.

Управна седница општинског суда решила је да се досадашња контрола клања, као неспривитична и скупа, укине и уреди боља.

Каква је нова контрола, показују ова:

П Р А В И Л А

за контролу клања стокe у Београду.

Члан 1. Да би се спречавало клање стокe ван кланице општине и без плаћања таксе, која општина по закону припада, постоји општинска контрола.

Члан 2. Контролу имају права да воде и сва приватна лица (сваки грађанин) и да чине доставе председништву општине или суду. Сви пак они, који хоће тиме на своју корист стално да се баве, добијају на то овлашћење од председништва општине, по коме овлашћењу стоје им полицијски органи на помоћ у случају потребе.

Члан 3. Овога овлашћења ради, председништво општине даје свакоме контролору општинским печатом и својим потписом утврђену (а и бројем овлашћења снабдевену) карту, по којој је сваки

кљач и продавац меса дужан допустити да се изврши контрола.

Члан 4. Сваки, ко ухвати или цело или само део закланог грла, добија од општине половину казне, која је прописана законом, а садржи четвороструку таксу којој заклано грло подлежи (види II-гу тачку правила о клању). Половина казне, која потказивачу припада, издаје се одмах чим се наплати; а аконто не даје се одмах нонак који се добије продајом ухваћеног меса, ако, не износи више од половине казне.

Члан 5. Другу награду, сем ове прописане у тачки 4-ој, општина не даје никоме.

Члан 6. Сваки контролор, који се прими да контролише клање, и на то добије карту овлашћења има да се придржава ових правила; а дужност своју врши овако:

Чим се увери да је когод заклано какво грло ван кланице и без таксе. (Па било: вола, краву, теля, овцу, овна, јагње, јаре, свану, прасе, као и бивола и биволицу и да, по томе, нема кланичног жига на месо, одузима исто и предаје одмах суду, а ако само сазна да клање хоће да се изврши или извршило али није томе потпуно уверен долази одмах контролору у општинској кући, (коме се чине пријаве и такса плаћа) и од њега се уверава: јели заклано грло пријављено и такса за њ плаћена; кад није, онда одузима исто месо и одмах пријављује општинском суду; који и у томе као и првом случају наређује неодложну продају.

Члан 7. По закону општини је дато право да таксу клања наплаћује од сваког ко које стоку ради продаје меса сировог, прерађеног или зготовљеног. По томе не брани се клање без таксе само приватнима за њихову домаћу (кућену) потребу; а плаћају таксу увек: касани, печењари, гостионичари, механџије, куvari итд.

Члан 8. Одузимају ухваћеног меса, кад по чл. 6-ом ових правила томе има места, овлашћени контролори, дужни су приступити пристојно и обзирно; а на случај крајње потребе имају право да позову и дању и ноћу полицијске органе најближе линије, да не би били спречени у извршењу своје дужности.

Кад од органа полиције, који су на линијама учинили не би могли добити помоћи, обраћају се најближем кварту а по потреби узимају поћног стражара од броја, који се налази при општинском суду. — Помоћ ова не треба да се иште и узима без потребе, нарочито дању.

Члан 9. У свако доба кад се увери да овлашћени контролор не врши дужност како треба председништво општине може му одузети карту овлашћења и разрешити га. Ко сам буде хтео напустити овај посао дужан је одмах предати своју карту председништву.

Члан 10. Сваки овлашћени контролор кривично је одговоран ако изазове и учини какав иступ или у опште казниво дело. За то му се ова правила саопштавају на потпис

Из управне седнице, 20 Новембра 1887 год.
АБр. 1115.

О Г Л А С

По допуни височајше уредбе од 26. јануара 1861. год. В.М. 199. која ником другом уредбом није допуњавана ни мењана, општина београдска има право од свију оних који туцају и продају туцању касу наплаћивати у корист своје касе таксу — *тамис* названу.

Нехтејући ово своје право под закуп издавати и тиме доводити у неприлику туцаче и продавце са закупцем овог права, општина је одлучила да овај приход сама прибира.

Наплата ове таксе подељена је у две категорије, у прву категорију долазе они који *туцају* и *продају кафу*, а у другу долазе они који *само туцају кафу* *продају* а то су бакали.

Прва категорија (тамисије) има четири а друга категорија (бакала) три класе.

I. класа тамисија плаћа по 40 динара месечно.

У ову су класу ушли:

1. Артин Глигоровић тамисија са два брата и једним дућаном; и

2. Вартен Абрахам са два брата и једним дућаном.

II. класа тамисија плаћа по 20 динара месечно; а у ову класу ушли су:

3. Вартен Абрахам са два брата и једним дућаном;

4. Радоица Радоичић са радњом у екадарској улици бр. 47.

5. Тодор Анђелковић са радњом у дунавској улици бр. 44.

6. Мијајко Крстић са браћом и радњом код „Балкана“ у призренској улици;

III. класа тамисија плаћа по 10 динара месечно и у ову класу ушли су:

7. Штерије Анастасијевић са радњом у Савамали бр. 34.

8. Филип Настасијевић са радњом на мајуру Енгелзевом, позади кафане Алексе Миловановића;

9. Арсеније Милосављевић са радњом у поперској улици;

10. Андреја Максимовић са радњом у поперској улици;

11. Васа Тодоровић са радњом код два бела голуба у кући Кечкића;

12. Јован Ристић са радњом код „старог телеграфа“ у кући бр. 16.

13. Марко Матејевић са радњом на „Бит Пару“ у кући Х. Даничић.

14. Живко Живановић са радњом у Болничкој улици савошу „Јавора“

15. Ђока Радојевић са радњом у Болничкој улици кућа Николе Х. Поповића;

16. Јанко Христић са радњом у Пазваули код „Орача“;

17. Милан Стојковић са радњом код „велике пиваре“;

18. Омер Адин са ортаком и радњом у кући Цвигиној на дорћолу;

IV. класа тамисија плаћа 5. динара месечно, а у ову класу ушло је само једно лице и то:

19. Марија Трајчевић са радњом на Зереку у кући Самуила Амара и сина Куче;

I. класа бакала плаћа 2. динара месечно, а у овој су класи:

20. Андреја Дада код кафане „Македоније“;

21. Наум Бенко и Синовци код „Империјала“;

22. Стеван Максимовић код Делијеке чесме;

23. Јован Борђевић и Милош Томић ортаци у „Дубровачкој улици“;

24. Тодор Мраовић код „Варош капије“;

25. Никола Думка и Марко Божановић ортаци,

са једном радњом плаћу у Град а другом у Глав-
ној чаршији;

26. Јаков Којен код Гушанчеве кафане;
27. Коста Крстић на варош капији;
28. Тодор Љ. Милушић на великој пијаци;
29. Лазар Лазаревић на Зеленом венцу;
30. Илија Јаковљевић на Стамбол капији;
31. Ђока Х. Николајевић у главној чаршији;
32. Браћа Дајмак на теразијама;
33. Наум Николић код Стамбол капије;
34. Мијаило Мијанковић на Теразијама;
35. Урош Стефановић на Теразијама;
36. Браћа Манаковић на Зеленом венцу;
37. Коста Петровић на Зеленом венцу;
38. Милан Обрадовић на малој пијаци;
39. Лука Пурић на малој пијаци;
40. Мијаило Пјанић на Зеленом венцу;
41. Давид Симић и компанија на Сави;
42. Ђорђе Пероћ у Краља Милана улици;
43. Францеско Ђирије талиан у Кнез Мијаила улици;

44. Илија Милишић код кафане „Империјала“;
45. Степан Радојековић код три клуча;
III. класа бакала плаћају 1. дин. месечно, у коју класу долазе.

46. Андрија Југовић у Дубровачкој улици;
47. Ђорђе Одавић сиром кафане „Пролетна“;
48. Коста Јанковић код Општ. суда;
49. Дума Н. Јање на Зереку;
50. Јован Ђорђевић на Зереку;
51. Јанка Ђорђевић сиром велике школе;
52. Јован Пребисављевић на великој пијаци;
53. Јевта Тодоровић сиром Централне поште;
54. Ваца Милковић код Споменика кнеза Ми-

хаила;

55. Ђока Мишић на великој пијаци;
56. Мијаило Младеновић код три комнице;
57. Петар Милосављевић на теразијама;
58. Стеван Радосављевић на теразијама;
59. Сава Савић магација на теразијама;
60. Димитрије Дада код старог телеграфа;
61. Коста Дада у космајској улици;
62. Гашир Чондрић у кући Угришића;
63. Браћа Зограћ на теразијама и зеленом венцу;
64. Трандиф Лазаревић код тоскине чесме;
65. Маријко Петровић на малој пијаци;
66. Милан Маринковић на Сави;
67. Коста Јовановић на Сави;
68. Алекса Стојановић код Еснафске кафане;
69. Јоца Живковић код два бела голуба;

70. Евгеније Чоловић код два Сокола;
71. Тодор Дукић код два Сокола;
72. Јова А. Живковић у кнез Мијаила улици;
73. Петар Николић код два бела голуба;
74. Никола Д. Кики на Дорћолу;
75. Јанаћ Константиновић на Дорћолу;
76. Никола Константиновић на Дорћолу;
77. Петар Милић на Дорћолу;
78. Радован Аћимовић у Јелића дућану;
79. Јеремија Миливојевић код првог пса;
80. Тоша Миличевић на Врачару;
81. Стеван Јовановић у Фисекијској улици;
82. Милош Ђурић у Фисекијској улици;
83. Стеван Јовановић у Палилули;
84. Ђорђе Атанасијевић код Илије;
85. Никола А. Михајловић у пиварској и тон-
чијској улици;
86. Самуило Јанић на теразијама; и
87. Јован Пашанаско на теразијама;

III. класа бакала плаћа 50 пр. динарски месечно у коју класу долазе:

88. Марко Рајковић сиром кафане Русије;
89. Милорад Стефановић сиром каф. уједињена;
90. Ђорђе Васиљевић у Душановој улици;
91. Никола Ђока на Зереку;
92. Риста Ђока на Стамбол-капији;
93. Мата Анђелковић на Стамбол-капији;
94. Петар Крстић на Зереку;
95. Ђока Симић на Зеленом венцу;
96. Спаса Вељковић у кући Козарчетовој на
варош капији,
97. Риста и Никола у доминој улици;
98. Мијаило Луковић у абаџијској улици;
99. Мијаило Зорић у абаџијској улици;
100. Матија Срећковић код тоскине чесме;
101. Јованча Тапасковић код тоскине чесме;
102. Антоније Ђорђевић на малој пијаци;
103. Димитрије Јовановић на Сави;
104. Благоје Анђелковић код Еснафске кафане;
105. Јован Гинић код Еснафске кафане;
106. Димитрије III. Јовановић код Еснаф. каф.
107. Младен Миријевац спрочу Козарчето. каф.
108. Петар Манојловић код два бела Голуба;
109. Јана Димитријевић код два бела Голуба;
110. Петар Јовановић код велике Школе;
111. Риста Аврамовић у Болничкој улици;
112. Мијаило Нешић код ладне янице;
113. Никола Константиновић на Дорћолу;
114. Благоје Ђуричић на Дорћолу;
115. Радоје Ђуричић на Врачару;

116. Тавасије Нацковић на Дорћолу;
117. Радоје Ђирковић на Дорћолу;
118. Јосиф Здравковић на Дорћолу;
119. Мијанло Ђорђевић на Дорћолу;
120. Тавасије Ђорђевић у Енглезовцу;
121. Дума Деда у улици Језереновој;
122. Таса Михајловић на Дорћолу;
123. Јосиф Стојановић на варош капији;
124. Коста Огњановић код Шалитрапе;
125. Стеван Марковић код Црног пса;
126. Сретен Бокин на Врачару;
127. Милош Атанасијевић;
128. Цветко Павловић;
129. Ђока Јовановић;
130. Јован Јокић у дунавској улици;
131. Сава Н. у дунавској улици;
132. Коста Н. у дунавској улици;
133. Сира Јаковљевић сирама кафанае Снужа;
134. Јаков Амар на Дорћолу;
135. Самуило Аду у Еврејској мали;
136. Моша Алмузи у Еврејској мали;
137. Моша Автолион у Еврејској мали;
138. Самуило Алму у Еврејској мали;
139. Демијан Бокор у Еврејској мали;
140. Моша Пенто — Леви у Еврејској мали;
141. Аврам код Светоглава на Дорћолу;
142. Данило Ковачевић у епископској улици;
143. Милан Аранбасић у епископској улици;
144. Лука Дукић у епископској улици;
145. Станоје Станић у епископској улици;
146. Никола Поповић у епископској улици;
147. Филип Стојановић у епископској улици;
148. Милан Анђелковић у епископској улици;
149. Дамњан Димитријевић у Болничкој улици;
150. Никола Пентикулидес у Сава-мали;
151. Јања Марковић код седам Шваба;
152. Ђорђе Радојевић код варошке болнице;
153. Јевта Милић код седам Шваба;
154. Петар Јосифовић у Хиландарској улици;
155. Живан Бугарчић на пализулској пјачи;
156. Сава Цветковић у Пализули;
157. Риста Петровић у Пализули;
158. Ваца Дучић у Пализули;
159. Никола Стојановић у Пализули;
160. Коста Здравковић у Пализули;
161. Стеван Николић у Пализули;
162. Ђорђе Протић у Пализули;
163. Лазар Димитријевић у Пализули до последњег гроша;
164. Никола Димитријевић у Пализули;

165. Јован Ж. Ђурић у Пализули;
166. Благоје Анђелковић код два беза голуба;
167. Димитрије Јовановић на Сави;
168. Тривун Ђурић на Сави;
169. Тавасије Павловић на Сави;
170. Арсеније Бржаћ на Сави;
171. Коста Карамиди код тоскине чесме;
172. Димитрије Ц. Младеновић код изице;
173. Марко Милековић код Изице;
174. Милован Јокић код изице;
175. Никола Бранковић у Сава-мала;
176. Андрија Костић Пиварска и Тошчијска ул.;
177. Живко Т. Јовановић Пиварска и Тошчијска улица;
178. Деснот Вучковић Пивар. и Тошчијска ул.;
179. Милеко Стефановић Пивар. и Тошц. ул.;
180. Јован Г. Петровић Пивар. и Тошц. улица;
181. Станоје Милојевић Пивар. и Тошц. улица;
182. Радоје Дивјаковић Пивар. и Тошц. улица;
183. Живко Јевановић Пивар. и Тошц. улица;
184. Милан С. Бркић Пиварска и Тошц. улица;
185. Марко Ковачевић Пиварска и Тошц. улица;
186. Ваца Петровић у железничкој улици;
187. Риста Петровић у железничкој улици;
188. Милија Милојановић у железничкој улици;
189. Ђорђе Стојановић у железничкој улици;
190. Ђорђе Марић у железничкој улици;
191. Сима Павловић у железничкој улици;
192. Илија Марковић у железничкој улици;
193. Рака Величковић код три кључа;
194. Петар Марић код три кључа;
195. Стеван Колаковић код три кључа;
196. Ђорђе Лазар Крагујевачка улица;
197. Павле Целебдић крагујевачка улица;
198. Павле Јанковић крагујевачка улица;
199. Јован Стајковић крагујевачка улица;
200. Лазар Микић крагујевачка улица;
201. Милија Јаковљевић крагујевачка улица;
202. Милош Атанасијевић крагујевачка улица;
203. Илија Марковић крагујевачка улица;
204. Јован Петковић крагујевачка улица;
205. Коста П. Михајловић крагујевачка улица;
206. Ђорђе Петровић крагујевачка улица;
207. Тавасије Марковић крагујевачка улица;
208. Илија Поповић на Енглезовцу;
209. Милош Д. Јанковић на Енглезовцу;
210. Алекса Милојановић на Енглезовцу;
211. Јован Ђурић на Енглезовцу;
212. Јован Ристић на Енглезовцу;
213. Тодор Борчанин на Зеленом левцу;

214. Јован Милековић на врачару;
215. Петар Ристић на врачару;
216. Димитрије Вељковић на врачару;
217. Илија Јовановић на врачару;
218. Ђира Авдасијевић на врачару;
219. Бузе Радовановић на врачару;
220. Јован Јовановић на врачару;
221. Стеван Василевић на врачару;
222. Ђорђе Димитријевић код две бузе;
223. Димитрије Ш. Јовановић спрема Пашовине клане;

224. Милаш Максимовић до задње виле;
225. Петар Недељковић до задње виле;
226. Димитрије Лекић Баруџијска улица;
227. Никола Поповић Баруџијска улица;
228. Лука Дукић Баруџијска улица;
229. Станоје Стојан Баруџијска улица;
230. Ђорђе Стокић Баруџијска улица;
231. Димитрије Михајловић Баруџијска улица;
232. Никола Стојановић Баруџијска улица;
233. Стеван Вукаловић Баруџијска улица;
234. Коста Вељковић Баруџијска улица;
235. Стеван Иковић Баруџијска улица;
236. Никола Ђорђевић Баруџијска улица;
237. Никола Димитријевић Баруџијска улица;
238. Милић Петровић на терасијама;
239. Фиди Стојановић у Палигузи;
240. Лудвик Марковић у Енгелсцову;
241. Коста Николић на терасијама;
242. Мијазо Недељковић код Болнице;
243. Душан Дилбер на врачару;
244. Петар С. Јовановић на врачару;
245. Радован Анђиовић код канела;
246. Риста Башић на цариградскоме друму;
247. Трифун Анђиовић на цариградскоме друму;
248. Милаш Тодоровић на терасијама;
249. Илија Богичевић код два Сокола; и
250. Никола Милишић на Енгелсцову.

Предајући ово јавности суд општински позива све оне који су онде именовани, да се за десет дана од данас пријаве општинском суду ради потписа прописа за издату ове таксе прописаних.

Који се од споменутих не пријаве, сматраће се као кривочини и издатиће се четворо-струком таксом према месечној и у корист касе општине.

Плаћање овештаке почиње од 1. Новембра текуће год.

Тамнице и бикали који случајно нису у у отаџу овом записани, а занимају се овом ра-

дњом, ако се не пријаве а ухапше да радњу изразе-
њавају, биће и кривично одговорни.

Из седнице суда општине Београдеке С.М
12167. 24. Новембра 1887 год. у Београду.

НОВИ ПРЕДСЕДНИК ФРАНЦ. РЕПУБЛИКЕ

О новом председнику франц. републике, Сади-
Карноу, допели су мал те не, сви листове своје ми-
шљење. Он је по јединима представљен, као човек без
никавога духа; човек који је са свим случајно до-
шао на председничку стожницу и не знајући да
ће се икада до тако високога званиа уздићи. По
другима, то је човек, који има тачно обезбеђено
начело, кога се са изванредном чврстином држи.
Умерен у свему политичком животу није се никад
истицао на ону угледну висину, на којој стоје остали
духови; а по трећима, човек доста ограничен, који
сподобном формом понашања и тактичношћу може
да нас плени, али духом никада занесе.

Шта је оваког човека истакао на узвишено
место Тјера и Гамбете, да ли страсти партијске
или сави случај, то можемо дознати, ако дубље
загледамо у данашњу ситуацију француског уну-
тарњег живота. Афера са орденима, била је само
исподивно оружје које је имало за цел да погоди
и обори главу републике. О томе данас нема спора.
Последеца пезина изашла је на своју површину у
паду Гревја. Али у садашњем стању, које се у
еврени као доста кратично огледа, Француска ре-
публика, морала је са очигледним гледати, како се
непомирљиви дух у партијама републиканаца све
више развија, претећи републици се тешким уда-
ром. Овај дух непомирљивости, потпириван Боло-
нартистичким удмурмама толико се у комерцијално
рас-
пало, да су најчистији републиканци одиочели ја-
вно сумњати на поједине вође принсиујући им не-
постојанство или нагињање монархијом Овакој
једној сумњи постао је жртва и Ферн, који има-
ђаше у комери за себе јаку већину, при бирању
председника републике. И док се све ово по ко-
мерцијално дошло; докле су они отаџбине брижко гле-
дали, како да сузбију ону струју мржње партијама,
која имађаше доста ослободила и споља; струју која
налажаше свота живота у лабавом темелу републике,
дотле је овај расцепљени дух непомирљивости нашао
маха у народу спајајући се у другу крајност, која
беше истакла као начело репавж француске према
сподобном непријатељу. Ситуација беше одесног о-

блика. Требаше се поверити или једноме, од већ истакнутих кандидата или пре врсмена оном колосу француског револуца, одличеном у елизи Буланжера. Комора није смела прићи оном другом; маса, па и партије с њоме, нису имале сувише поверљивости према истакнутима претендентима партијским на председничку столицу. И тако француској неостаде ништа друго него да у својој средини потражи једну тачку на којој би све партије, бар за дуже време примирене, могле пружити једна другој руке и припомаћи да се републици темељ што већма оспори. За овакав посао небеше ни Ферри ни ико други од истакнутих кандидата; сви они имађаху своју политичку прошлост, која мање више бејаше од партијског значаја. На столицу франц. републике требаше да дође такав човек у чију републиканску крв неће посумњати ни Катони републикански, а осим тога, кога ће све партије републиканске поштовати, као сталног и свесног републиканца. Једном речи, требало је да дође човек коме је прво начело: *поштен и независан партијски*. Бесвије француске нашао је у најодлучивијем тренутку свој електор живота. Уздигнувши високу буку позива изнад раздражених струја које претише да је угасе, он пружи свој прст на једног човека који сеђаше у комори мирно, без икаквих претензија на узвишено место председника. То беше: Мари—Франсоа—Сиди Карно. Његова породична традиција почивши од чувенога му деде Карноа познатог математичара, који у данима Робеспирове револуције, као члан комитета за општи

свак организова победничку силу републике и који се бораше против самонале и терора Робеспировога, постаде после 18 примери министар војени, није се заустављао на томе. Као чест и прави републиканца његов деда, ако и безуспешно, ипак се јуначки одупирао частодубивим тежњама Наполеона I. Угладајући се на овог старог републиканца син његов, а отац Маријев, као посланик Сен-симонијстичке школе, одликовао се у јавним пословима изванредном чврстоћом и поштељем републиканским, а уз то и непомирљивом мржњом према монархији. Изабран са Кавенаком, после прерата од 2 Децембра за посланика Париског у законодавном оделу, није могао заузети ово место само за то, што није пристао да положи заклетву на верност Цару.

Имајући пред собом оваква два угледа, који цео живот свој посветише најстрожијим републиканским начелима, а чија одлика бејаше непристрасно и не подупљиво поштење, и пошл предсидио француске републике пошао је тим путем. Марије—Франсоа—Сиди—Карно највише је, као и деда му. По свршетку школе, он је одмах почео заузимајући доста угледа места. Као старешина одбране северних граница француске, одговарао је савесно својој дужности. За време примирја борио се, као посланик, против закључка мира, против остваривања Орлеанских принципа у француској и против петиције епископске; а за Тјеровог доба и против свију оних министарстава, која нагињашу монархији. Његов републикански непоколебљиви на-

ТРИ СУСРЕТА

ОД Н. С. ТУРГЕНЈЕВА.

присно
Левта Углички
—♦♦♦—
(Наставак)

И заречем се, да по што по то расветлим ову ствар. Шетао сам горе доле готово по часа незнајући шта да радим. Најзад се решим да, прво, распитам у селу, ко је дошао у дзетњиковац и чије он, за тим да се вратим и да мотрим на све, све дотле, док, како се оно каже, не изађе дело на видео.

А изаћи ће, ваљда, незнава једном из двора, па ћу је на послетку видети дању, из близа, као живу жену, а не као привиђе. До седа ће тамап бити једна врста, и ја се још истога часа упутих тамо брзо и одважно: чудно неко раздражење владаше

мноме, кипљаше и раздеваше се по крви мојој; свежа јутарња хладовина често ме је снажила после оне немирне ноћи. У селу сам од два мужика, који се беху упутили на посао, сазнао све, у колико се т. ј. од њих сазнати може: дознао сам дакле, да се овај дзетњиковац и село, у које сам зашао, зове Михајловско, да је својина удове мајорне Ане Федоровне Шликове, да она има неудару сестру, девојку Пелагију Федоровну Бадајеву; да су обе у годинама, богате, да на своме добру, готово, и не живе, но су увек негде ван двора; себом воде само две дворкиње и куваре; а да се Ана Федоровна баш ових дана свратила из Москве само са својом сестром..... ова последња околност јако ме је збунила: невероватно је да су чак и мужицима заборавила да говоре о овој незнајци. А да претиоставим да је Ана Федоровна Шликова, удовица од четрдесет и пет година, и она млада, прекрасна женска, коју сам ја синоћ видео, једна

2.194	"	Сера	70—	"
117.900	лит.	Рапије меше	20—	"
7.200	"	" ауте	55—	"
4.600	"	" колове	32—	"
610.200	"	Вала црна	2—	"
128.400	"	Вина бела	23—	"
70.344	кила	Свиње	66—	"
91.914	"	Кројница	7—0	"
125	"	Маста	90—	"
16.977	"	Крушица	14—50	"
33.914	"	Лука црна	7—50	"
58.778	"	Јабuka	12—50	"

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСKE

15.185	кила	Брамна		
	"	Пасула		
25.283	"	Мезиња		
1.770	"	Шварцуса		

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

3.878.369	кила	Сувих шљива		
104.916	"	Пекмеза		
2.982	"	Ораја		
11.352	"	Лоја		
131.698	"	Жита		
6.076	"	Шинарара		
29.307	сим.	Комада позка очуји		
37.272	"	" " јагњеша		
712	"	" " јарећа		
	"	" " козлаца		
3.065	"	" " возији		
255	"	" " телсћа		

био би прави грех; упутим се брзо месту где је птица пала; зајав у луг дам ник Дијани и кроз неколико тренутака чујем слабо лепршање и копрцање: то беше несретна прика под шапама отрасле керуше. Узмем је, бацим у ловачку торбу, окрепнем се — ја, као прикован остадох на месту.....

(НАСТАВЉА СЕ)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Изашао је из штампе:

ОРАО

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА 1898 ГОДИНУ

СА ОВОМ САДРЖИНОМ:

Календарски део.

Народни добротвори. Димитар Анастасијевић — Сабог ошенич Карловачке гимназије (са сликом).

Преслава 25 годишњице српског народног позоришта у Новом Саду.

Педесето годишњица Текелијинг завода.

Пчедарске науке.

Народна настава.

Ратарске науке.

Народна привреда.

Винегрдарске науке.

Сточарске науке.

Народно здравље.

Забава. Лука Грабић слика из српског живота.

Покојница у 1887 год. Др. Ђорђе Навошенић. Ника пор Грујић српског и песник српски.

Сликe: Др. Јован Ристић, Антоније Хаџић, Јован Жигановић, Тодор Павловић, Главно Гершић, Јован Драгановић, Јован Вујић, Јанко Игнатовић, Максим Лукић, Ђорђе Рајковић, Сликe из Босне и Херцеговине, Сликe из Црне горе и Срби оно певача.

Може се добити у свима српским књижарама и цена му је 1 динар.

Уредништво је добило на приказ ове књиге:

ПАТНИЦА

РОМАН

од

ЈАКОВА ИГНАТОВИЋА

I. књига

Добити се може само у штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Цена је књиге 60 коп.

ИЗ ЦАРСТВА ДУХОВА

—♦♦♦—

од

ТЕОСЛОФ

Цена је 50. пр. дин. Може се добити у свима књижара и код издавача.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАСИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена са Српњу:

на годину 6 дин.
 на пола године 3 дин.
 за отпак земље на годину 6 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је слагасна 6 дин. пара од прете

Прегледу зала лежи упркосом на општин
 суд и за поредомочења не уредниш
 РУКОПИСИ НЕ ПРАЋАЈУ СЕ.
 Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ПРОТОКОЛ

редовног састанка одбора општ. београд. 10 маја 1886 год.

10 маја 1886 год.

Били: г. председник М. М. Богдановић, одборници
 и одборници: К. Петровић, С. Станковић, М. Ј. Марковић,
 М. Валожић, И. Антоновић, М. А. Павловић, Ђ. Милиће-
 вић, А. Ђ. Кумануди, Н. М. Боди, М. Кладис, В. Дучић,
 Н. З. Поповић, Сметозар Јанковић, Ем. Штајндехвер, Ј.
 Д. Стевановић, Ђ. Коваран, Ф. Розет и Ј. М. Јанковић.
 Деловоћ. Сп. Хари-Растив.

Г. Председник износи жалбу лебарског еснажа преко
 варошне управе, да се промени одлука, којом је одбор
 прош. састава спустио цену лебу на 18 дин. пара.

Г. Мил. Марковић. Мало смо се били зауставили над
 смо спустили на 18 д. пара кило. И над спуштамо не треба
 толико пошто и цена жита не допушта толико понижа-
 ње цене.

Г. Мил. Кладис. Нема никакво места да понижавамо
 цену тако брзо. Ако надзорна власт нареди да нисмо уме-
 сно поступили над смо спустили са 4 паре те одредили
 18. пара диварен кило, нека сама понесе цену у колико
 је потребно.

Г. Мил. Павловић. Право је господу одесити цену која
 ће одговарати цени жита, 18 д. пара кило мало је, нема
 сумње. За то предлажем да одредимо 20 д. пара.

Са 10 противу 7 гласова, одбор је

успео:

да цена лебу буде 20 дин. пара од кило. Да се не мења
 ранија одлука и не диже цена од 18 дин. пара Против,
 гласали: Кладис, Штајндехвер, Н. Боди, Н. З. Поповић,
 С. Станковић, Атан. Кумануди, Св. Јанковић.

Г. Председник, Ламберт Клаузачек поднео нам акт ко-
 јим тражи да право на чишћење димњак пређе само ња,
 да се дакле смрћу Алексића сматра да је остао у обвези
 по уговору само он. Међу тим Марија жена и Алексића
 изјавила је да ће она да продужи радњу свога мужа са
 мондаци и под њетом фирмом. Правобранилац наш мисли
 да немамо разлога усвајати тражење Клаузачека на штету
 Алексићево.

Г. Стева Доброволскић. Уговор је теретан — предајте
 и на наследнике. Клаузачек пак не ради сам — већ све
 преко момака.

Према овоме одбор је

изјавио:

да не пада из основа да улази у расправу међусобног не-
 споразума молитељца.

Г. Председник. Доброволскић пожарна дружина моли
 да јој општина даје помоћ, као што је и раније било.

Г. Ем. Штајндехвер. Ваше пута имао сам прилику
 да говорим како је право одредити сталну помоћ овој дру-
 жини, која врши готово редовно једну дужност општинску
 и опечацанску. Само за то што није наплаћивала ни најну-
 жније потпоре, дружина је дезорганизована. До сада све нису
 били регулисани односи између ње и општине, плаћене
 пожар. чете. За то није било ни јужне хармоније и сваки
 заједнички им рад остајао без општег успеха.

Треба потпомогати ово друштво и материјално и
 морално, јер то оно важе на јокоје друго, а с правом за-
 лудује.

На предлог председника, одбор је

изабрао:

г. Ем. Штајндехвера, М. Валожића, Мил. Павловића,
 Ф. Розета и Косту Петровића да израде пројекат
 за обе пожарне чете, како би се односи њихови довели у
 склад и сагласност, на онда учинило даље што је нужно.

Г. Председник. износи молбу г. г. Стев Јевтковића и
 Мих. Борсановића да се Ибарска улица откопа у колико
 је нужно.

По прочитању молбе, одбор

решио:

да се молбама упуте на стрпљиве до нивелације.

Г. Председник. Управа читаонице и општ. моли да
 јој се не исплаћује јарџа за стан, да се диже суспен-
 дије одлука, којом сте решили да од 1-ог Маја плаћа стан
 сама, и општина да јој га не дије бесплатно.

Г. Коста Петровић. Истина је све што управа чита-
 онице наводи; истина је да је и ова била једно општине
 науке; али то још не значи да је општина обавезана да
 на неких времена набавља читави стам, чак и онда,
 кад много вредни дужности са онда не средства не од-
 говара. Такав једна стара установа, ало се је развијала
 требало би да је до данас имала могућности да сама себи
 осигура износак: да није на изјави терету Ја већ са-

тога не бих могао гласити у корист моаб читавице што сам у опште уверен да све више такве установе и удружења као да намерно неће да стану на своју ногу, те живећи наслањеним на оне на које најмање треба, падају чим ни се то отаже.

Установе треба да ничу из себе, да живе самостално. Иначе негетују само. Редимо да општине даде читаоница још за неко време то благодјељење, па шта се тиме постигло! Ништа. После 2—3 године опет се мора да озвине. Ваља ширити број чланова, те узимама да се створи потребан извор за опстанак. Друга излаза нема. Читаоница је то у толико лажне, што је протезирају кругови који су у стану да подносе и неке жртве од редовних узлога.

Но још нешто.

Ми не можемо да мењам два пут донесену одлуку одбора.

Г. Мил. Ј. Марковић. Као и предговорник, и сам признајем корист читаонице, нарочито корист коју је доносила од првог поставља свог на до данас, па сам за то баш мишљења да се моаб одавољемо. Дојемо и законом и шаком на којеквалне ситуације а да не дамо једном провештном заводу! Све општине имају својих читаоница. Не смејемо гледати на материјални него на морални интерес!

Г. Ђура Козарац. Придружујем се гледишту предговорника. Дојам још то да се свуда у састу цина и тежи одржавај најистаријих установа. И нас треба ва тежиња да крше. После тога одржиње једног оваког завода, служи сјају нашем, угледу престонице! Треба читаоницу одржавати.

Г. К. Петровић. Давке у начелу слажемо се сви читаоницу треба одржати; само ја налазим да немо одржавне не условљава само то ако јој дајемо још за неко време бесплатни стан. На против, руковођени овим обзирима, које укрепише реч предговорника г. г. Марковића и Козарца, ваља апеловати на патриотизам оних који су најпре позвани да потпомагање и овог завода. Њему на опстанак и развитак потребује обилата потпора а та се од општине не може да ниште. Баш тиме што ћемо одузималем помоћи у стану, довести читаоницу у негоднији положај, учинићемо да се на њу показе нише заузимљивости од оних који су позвани да не допусте њему пропаст; а који, као чланови, могли би нешто чекати да општина одржава читаоницу.

Ово би најзад и могло бити, кад би наша општина била у положају осталих наше привремене, али такав случај није. У Београду су толики други слични и савремени заводи, да читаоница има само мишуљ азнач. Што се тиче сјаја и угледа, тежино да ће они који то траже, дакле странци, заварити и у читаоницу; а зато ако а без не не буду могла тога ваћи. Читао ица је вршила свој задатак и за Београд одиграла своју улогу. Ако ће се одржати, не треба то да буде ни од илаости општине. Но то тек узгред: главно је, да је одбор донео одлуку, која се не може сада потарати.

Г. Мил. Павловић. Разлажема г. г. Марковића и Козарца дојам тај да се читаоницом служи и ђаци.

Г. В. Миликовић. Као сусед, могу уверити да они ђаци долазе у читаоницу, који не посећују у друга места; такви иду у нар. библиотеку, Већи више у казине,

па читање. То сви знамо. У осталом повинне не насипају човека баш толико; и како у читаоници немо вањта, не би била штета баш и кад би ђаци изгубили могућност да тамо читају понавне.

Читаоница је за чланове само. Они треба и да је одржавају.

Пошто се вање нико није јавио за реч стављен предмет на решење и одбор са 10 против 7 гласова

р е ш е н о:

преко ово моаб на дневни ред, остав при ранијем решењу.

Против били: Н. З. Поповић, М. Марковић, М. Павловић, Ил. Антоновић, Ђ. Козарац, М. Валожић.

Г. Председник износи изјаву поглављеника за извожњу ђубрета, да му је немогуће опстати са послом, ако се не ујемчи да гледи зграда излађају тасу — у след чега

о д л у ч е н о:

да председништво учини што је нужно под полиције.

Г. Председник саопштава да се покварио насип који води а. гребљу, па је нужно измевити трасу по нахођењу општ. савешера.

Г. Ст. Добриновић налази да би за то требало да буде одговорна комисија која одобрила трасу.

Г. Ем. Штојановић наводи да томе нема смисла и да није узрок лоша траса но тежиња да се јевтиније насипи награди.

Г. Мил. Марковић сећа се да је толико на повинна што о нашем пројектовању и направити тог насипа, за то држи да би једном требало извршити све што је нужно да би се утврдио насип, како ваља.

Према овоме одбор

и з а б р а о:

г. г. М. Стојановића, Ст. Добриновића, В. Антића Ф. Ројента и Мил. Марковића да изађу на лице места и расправу шта је нужно предузети да се нагн утврди.

Г. Председник ниште да се реши ваљко да плаћа Ђура Иванишевић за место на „деземном неспу“ гди му допуштено да продаје на ситно дрва.

Г. А. Кукунду ниште а г. Петровић налази да се решење одбора не може да оновове, чему се придружује и г. Добриновић.

Према томе

р е ш е н о:

да Ђура Иванишевић плаћа 12 динара месечно, да продаје дрва на ситно до динара, и да не држи на месту више од 5—10 хаати.

Г. Председник. Износи извештај комисије ГЕр. 290 о одношавању врачар. узлице и одбор

о д л у ч у је:

да се направн предрачун.

Г. Председник своистава молбу становника пријеласе узди да им општина изврши кадрирање тротоара.

Г. К. Петровић мисли над се од општине ништа друго не тражи него да она изврши напаву да се то може учинити.

По договору г. г. одборника

решило:

да општ. ексцесер направи предлажу, па ако становници узди престану и по њему положи сва паре општине у напред, онда да се послу пристају — али и то над буде свршена и одобрена извешаја.

На молбу Социјал. Миланук, Марије Гајић и Миле Вучићевића

одлучило:

да им се нада из општине кесе по 60 дина. помоћи на лечење.

Социјетна ајта за уперена и одбор

изјавило:

да је Перседа Пивашевић узел. в. жен. шв. сиротин стања а Раста Стојановић вазел, непознау.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ХАОТИЧНА СИТУАЦИЈА

Последње десетиле XIX века, као да су спремили да крупнију свој започети рад крајем XVIII века. Искра револуције, за слободу народа, са разорених зидина Бастиље, одсвирила је последњих година, ма и у другој форми, под зидинама Стамбола. Но да ли је она божанствена искра у рукама Прометеја или се њоме твитају али дуси, који би да сруше на балкану стари руски век те да нам страније лапце донесу, то ће будућност на скоро показати. Немоћни, а распарчани народи на балканском полуострву има ли су прилике видети, како се око њих силета мрежа разноврсних политичких и економских струја са стране, да их, ако не са свим поглави а оно тотално своје упливу подчини.

Дотађаји последњих дана, који се испомише у Бугарском питању, под именом „Орлеанске интриге“, указују нам на нову политичку фазу, у коју ће без сумње цела Европска ситуација за кратко време, доћи. Бугарска је управо овај вључ, који ће отворити врата новој ситуацији с поља. Но колико ће времена проћи, докле ово питање дође у своју последњу фазу, то сумњамо да би некоји политичар од заната могао прорећи. Главно је то, да ово није последња фаза у којој се данас Бугарска налази.

Да погледамо само, ма и површно, како је Бугарска до овог питања дошла, и у колико је она била оруђе упливу са стране.

Ма смо видели, како је после берлинског конгреса, који је Сан-Стефански уговор сузио у најуже границе, стапљена једна јака контрола над продирањем велике руске струје у источном питању. У то доба изгледале да Русија стоји чврстом ногом на балкану, и нико необраћаше озбиљне пажње оној аргусовој контроли, коју је Енглеска са Визмарком, у лицу Аустро-угарске на Балкану поставила. Овај само чин био је од јаког значаја по даљи развој ствари у балканском питању. Наметнути, у бугарској кнез, у лицу једнога Батемберга, који стајаше под високим покровитељством Русије, беше у ствари само помоћник западне превласти; као што та западна струја, која иђаше у поток Руским интересима на балкану, не беше ништа друго него мост преко кога требаше да пређе уплив Аустро-угарске, коју Германија, по своје политичком и економском тежњити, мора на исток потискивати. У своје сопственом делу, ослобођеној Бугарској, била је принуђена Русија да гледа једнога фактора, који иђаше на то да јој на балкану што сталнијих препрека начини; а како јој руке беху везане она мораде трпети очекујући zgodнији час те да спречи даљи ток западним струјама, које Аустро-угарску преко окупационих земаља и преко Србије ка Бугарској потискиваше. Ослободилачка политика једнога Батемберга није се могла допасту Русији ни за то, што се у томе послу јасно огледале један покушај да се Русија што већма одстрани од свога немишљета и да Бугарска што лакше падне у сферу интереса западних сила. Међу тим, и ако јој се ова Батембершка комедија не допадале, немогаше Русија ни у колико мегу спречити, пошто у њој лежаху непосредни интереси, мал не свију западних сила, које страхују да им Русија, са јаким превагом на балкану, не би пореметила интересе од животног питања. И за цело, ова зебња, са гледшта њихових интереса није без основног разлога. Заузевши сигурне положаје на балкану, а имајући за собом грдие просторије средње азије, Русија би била у стању да ступи у одесудан положај према досадашњем разврату осталих сила, а нарочито Аустро-угарске и Енглеске. Имајући ово на уму морала је Русија мирно да гледа прокламовање једне Румелије и весело одобравање Аустро-угарске, која, у то доба, играше, међу двома суседним државницама, једну, по све, дволичну ролу. Да не беше Русија на овакав начин спречена зар би могла иначе гле-

дати и не сметати догађају, који ослобођену Бугарску, по једину цену, доведе у нову фазу отвореног непријатељства према свему рускоме; и зар би могла гледати потајно удварање западнога принца према суседној Аустро-угарској монархији? Да Русија не беше у то доба везана, са свију страна, лако би пресекала овај Гордијев чвор, који Аустро-Енглеске руке, под потајним протекторством једног Визмарка, над Бугарском сплеташу.

Али са изненадном променом фронта, коју је бугарска у овом времену учинила, десно се један случај, који на први поглед изгледаше да је постао искључиво услед унутрашњих, чисто бугарских, струја, по доцији се показа да је и то оданна смислишени план са стране. Батемберг, који, у Румелинском догађају, беше слено оруђе Аустро-угарских тежња на Балкану, и ако у ствари, замислаше да по својим симпатијама и делима пагине више средњеевропским силама, или још боље Енглеској, мораде напустити земљу и оставити на милост Европе трагикомедију ослобођења у којој он играше доста видљиву и — доста комичну улогу. Он оде из земље да уступи места још погоднијој личности, која ће руску Бугарску савршено у сферу Аустро-угарске политике бацити. У овом међувремену изгледаше нам, за неколико часова, да ће ушлив Руске политике у Бугарској на ново постављен бити. Шта више Русија створи кандидата у лицу кнеза Мингределија, који би, за цело био истински представник руске превате у Бугарској. Русија приступаше делу; а Порта облирирући се мудро око себе одобраваше, ма и правидно, овај избор очекујући, хоће ли га, својим старачким рукама, благословити савезнички владика, који у једној прилици јасно наглашаваше: да за балканско питање неће ни једног мушкетира жртвовати? И шта би? Искрени савезник Русије стаде, у последњем часу, на супрот насупостављају руске превате на Балкану, замисљајући свој положај у ситуацији, која би могла настати, кад би Русија у Бугарској црплетом ногом стада. Германија је одсудно решила да јој је већи интерес ако Русију у Бугарској веже и ако Аустро-угарска струја и овом приликом сузбије струју руску. Германија је, у овом случају, помислила да створи према Русији ново издање непријатељске контроле, као што је, према Германији, Француска, коју Русија после Париског мира, све јаче, својим симпатијама, подржава. Испуњен доказ у овоме, био је тај, што је Беч оног истог дана, кад је руски кандидат,

као будући кнез Бугарске изашао пред цара, послао свога Кобурга у Берлин и овај је примио свој благослов из руку Вилхелма и гвондеог канцелара. Је ли се падала Русија да ће је њизии савезник, поред свега пријатељства, у овако критичан положај ставити, ми незнамо; али, да је из оваког оакта могла Русија видети отворену тежњу Германије, у то не сумњамо; не сумњамо ни за то, што је, мало за тим, после свога политичког шаха Германија успела, са покушајем да створи доста могуће шансе за шах-мат своје северном савезнику, основавши тројица савез између себе, Аустрије и Италије, а подреппивши га и пристанком Енглеске на рачун чувања Турске целине. Овај, доста тежак положај, у који данас Русија ступа, као да се у многом отежава и тиме, што у овом часу помоћу Енглеске ради Германија да се Шпанија створе што већи изглед и за степен велике силе, која би, за леђа Француске, била, у сваком случају, спремна да помогне Немачкој у случају сукоба, макар и оружаном неутралношћу изнад Париских гора. Пред руским дивом лежи рукавица, коју је гвондеог канцелар бацно хоће ли је Русија подићи, то је питање скоро будућности, за коју ми следи да није баш тако далеко, јер у одговор свему као да чујемо звек мача који на Галицијске границе одјекује.

Синтизиса (с)

М И Р?

„Что ти ивъ поешь Лазаря“

..... А ја онет не знам, откуда се напуни атмосфера миомиром?

И сентенати, и кредити за нова оружја, и савеси, и јувачка граја у делегацијама, и трпа у оружјању војсака, и прикупљање пљово на границама, и на границама убиства, и енанспене и економне борбе, и врбовање нових савезника по Лондону и Мадриду, и то све за мир.

— Ала тај чича Мир, стриче, много закера.

— Закера, дабоме, као сваки болесник, свико. Сад му држе „конзилијум“, зато, толика граја.

— * —

Спорно питање између Француске и Немачке — Елизас и Лотринђија стоји још отворено, као жива рава, која се не дечи; Бугарска котрла се као златна јабука још између Русије и Аустрије,

око које се драже; Кобург се под штитом аустро-мађарским заклањава сам, противу воље свих и свога суверена, а на ругу Русије, као да је пронашао нови Елдорадо; ништа се на боље не окреће што год је постадо узроком раздора, а људи оће мир, и то је, вели, доста.

Мир, на макар све остало као што је — у нашару; и Кобург у Бугарској, и аустро-фактичко бугарско „соједињење“ са Румелијом, и Аустро-Мађарија у Босни и Херцеговини, и Немачка у Елзасу и Лотарингији. Још да су побунили Полаке и на рачун Русије створили Пољску, па мир* бог.

Ја мислим да ни један српски адвокат не би умео боље заступати овакав „мир“, по што то чине они, који га сваким даном нарушавају на ма то ко био. А ми знате већ добро: где дође адвокат, ту мора да је кавга одавно већ замешена. Главно је само, ко ће добити ах не, оде играју батине, а не право. Дакле бадава је сво глаголисање, па ма то било и мудро, јер је мир осигуран.“ Кад се лепо изгледа љуска, језгра може бити какво му драго, и мир је „дуготрајаан.“ —

Ја не знам, откуд тих тица злосудница? Откуд навештај рата, кад су сви чисте савести ко анђели? Будите уверени, да нити има тих тица, нити каквог „неблаговештенија.“ Има нешто, а то је маленкост. Деда је обично тумаче тако, да кад их зисврбе леђа, значи, да ће бити батина. Ах то је опет зато маленкост, ма се који пут и обистинило. Од прилике тако су надали мачију врски и наши добри суседи: би ће батина; рат, рат! кад овама људи нам без по муке доказаше, да је свуди опет мир, а ми да леђа сврбе „из инсекундације.“ Ви то не разумете „да сврби из спекулације“ ах зато и ни ете просвећени „Тевтонци“, већ Шумадинци; ђаво Шваба па је и то изумео.

И верујте да је тако. Што сад кога сврби, ни су то никакви рђави предзнаци. Гди је од сраба постала бура! Гди је магла могла наћ да извали!

Зато је, вид те, мир осигуран. —

Па ни Босна и Херцеговина не могу бити повод немиру. Од како су дошле у руке наше тете сусетке, добро им је.

Народ је задовољан — јер нема ком да се по тужи. По друмовима ако не тече баш мед и млеко, а оно спуњу густе аустро-мађарске патроле, да осигурају људима оно што немају — па и слободу. Казајиче се су касе пуне, дешицита нема, а то је најбољи доказ, како се народу даје и капом и шаком. Јерарсима је од, чисто Босанске и Херцего-

вачке крви, још боље, јер их нико не тера на силу бога у православље. Па куда ћете више?

Што сад Петербуршки „Херход“ о напуштању Босне и Херцеговине болује *будите уверени*, то не може бити повод рату. То се тако сдатко отаљана у миру и највећој љубави, да већ нема.

Узмите в. пр. „Пестор Лојда“ па читајте.

Поземишући са „Херлз“-ом о тој ствари, он му отворено вели, да баш и кад би Босни и Херцеговини Аустроја напустила, Русија не би помоћено било. А присаједини их већ постојећим балканским државама, а остварили нове и самосталне, све једно, не би опет никакве помоћи било. Не буди вама Србима криво, ах што јес јес, те би државице оспиле и постале би по Русију опасне, судбоносне, јер се не могу никад „панрусизмом“ помирити.

Видите господо! Одбите оно, што је у тим речима јавна депудација, што потпуно одговара и „јуначком колењу“ мађарском и величију царевине, отворте пезвицу и вама у шакама не ће остати ништа, ама ни повод рату. То је „кумет“, Шумадинци, а не мачије кашаљ. Зато и мора бити мир умирен. —

Добри пријатељи, па се ономину да се толико око Босне и Херцеговине не зајануре, јер нема вајде. „Херол“ дакле греши, што не оставља провинције те под Аустројом, јер ту Русији не само што ни су опасне, по и од најде, што не би су биле у рукама балканских државица. Србија и иначе само „кибицује“ па већ и дрема, само да оће врашки тај Херол да ћути. Најзад ућутао, не ућутао, вели, ми Босну и Херцеговину, кад смо већ ту, не дамо, и мир је с наше стране осигуран.

— * —

„Зашто и не да буде мира, кад га сви жезло тражимо“ — говорили су неки лупежи кад су се надали потери.

„Та што ћути, што не проговори већ једанпут, ма безу, ма цру, ми ћемо снаку реч прихватити оберучке и учинићемо све, што праведни захтеви Русије могу — отрпети, мисле неки искрени пријатељи мир.“

Та мир је целој Јевропи нужен, ко парче леба. Ратар се наслађава од свога труда само у миру. Трговина лети, индустрија цвета, народи благују само у миру — зато нам је нужна Бугарија но и Босна и Херцеговина.

„Шул-херер“ нека прича ђаку, а ђак привлаку, шта је то мир, тако, да мир прокине сав

варод, као дешкајуће овце; као мађија која се с ви-
сина иззива, и сви да ћуте и да мирују. Што ра-
димо, да радимо, ах други мора да буде крив. Крив
је онај, који и данас још, у XIX веку, чита моли-
тве а не лаже; ко држи у руци Требинк а не ко-
деке немачког поштења „маклерског“; крив је, што
тера лунска, кад човек лепо више: *та дој ли жиро!*

То, вид'те, ни су сасвим мали разлози. А да
нам докажемо потпуно, да је мир осигуран сасвим,
и да је то само маријеталук немачких и мађарских
државника, што вичу: рат, рат! да вичу само у
цељу да им кесе народне отворе дно, позивам се
за доказ још на једну јевропску песницу — на
Кобурга. И он се, сво, жури, да наоружа мир до
зуба, као што су то чинили и остали. И сад ре-
шите, немам ли право?

Погледајте. Мир је истурен целој Јевропи на
видик — на врх ножа.

Сироче, само да се не окривни! — веде унла-
сени народи.

Бди.

ИЗ ПОСОВИШТА

КРЕОЛКА

(драма у пет чина од А. Волза)

Божанствени Одисеје! Шта су твоје невође
према невољама данашњег поколења? Шта је твоја
плашња, пред мамећом песмом опасних сирева, пре-
ма пашој? На мору испушења, где те је судба
напезла могао си пркосити чаробним сиревама, које
те, лепотом своје песме и чаробним дражима свога
теда мамине у крило неизбежне смрти. Ах, та си
све то издржао јуначки на слану класичног посто-
јанства! запушио си ушци памуком, а руке и ноге
дао си везати за катарку, те тако ниси чуо оно
слатко, лажљиво, мамеће, а њихова драж не беше
у стању да те одвуче у повор смрти; јер те мо-
риари претеглоше јако за катарку спасења. О, ви,
обмешчани мориари! бар да вас је неколицина
овде; или да нам је звати гди расте спасоносни
Одисејев нарук, те да затиснемо ушци пред маме-
ћим звуцима модерне сиреве, која нам из мора по-
жевије помаза дражесна недра, да нас што пре у
своје ништавице баца. Како су чаробна пезина не-
дра на која ми ерљаме; али како је гнусан реп
који она дубоко скрива, чекајући да нас што згод-
није на недра своја прими и што јаче својим ре-
пом ошине!

„Е, није вајде! Безоа је чаробан писац!“ до-
шавшу ми један познаник, и упрених свој бинокл
у раскошно памештену коцкарницу, модерну, раз-
бојничу пезину, гледаше, са задовољством, како
неколицина одабраних центмена један другог на
картама плаћају и упронашћују, *на клок до то*
остају пука чисти и достојанствени; како њијан ка-
валер, кога је, од претераног уживања, благословља
подагра свима званица, нервозности, костобоље и
беле, прилази гадарици коцкарнице, девој, а *чести-*
тај. Креоци, да је — само загрли и ништа више;
а ова се мирно уклана, без ерљаме, па за то, ипак,
остаје *честита*, дражесна, госпа (или можда и го-
спојица; јер нам писац ову часну могућност није
објаснио.)

„Сиренска песма!“ — рече неко за моји леђи;
а тај узвик бежаше довољан да мојој рецензији пред-
говор даде.

И на цело, он је погоднио. Модерна француска
комедија, о којој смо ми већ толико пута говорили,
има истоветну сличност са Одисејевим сиревама.
По својој спољашности она је прекрасна. Жива и те-
чна конверзација често нас маме; али резултат света
биће подобан резултату Одисејевом, који би се до-
годно, да се ерљом није добро за катарку везао.
Дв видимо:

У Креоци нам је представљен тип једне жен-
скине, која је као робинја, тамо негде преко Оке-
ана била презирана и шибана. Ђорђе Ди Хамел,
младић, са двад сет хиљада годишњих доходака, осло-
боди је. За пезину част он се дуелира и у пркос
јавном мишњу пуне две године „шпапира“ са до-
тичном девојком, (без сумње у братским односима)
по бедиме свету. Али та креолка хоће леп живот,
друштво, пезење, каруце и т. д. па дошавши са
њиме у Хаир изјављаје му (да боме, са свим на-
јавио, као што се то приличи поштованој девојци,
која пуне две године живи са Ђорђем—као с бра-
том), да ће да се од њега одвоји и живи засебно;
овај у очајању дочепа револвер и награди јој ви-
лицу, (ово истина не беше братски; али шта му знаш,
кад немога дружити да буде), а затим буде кажњен
као злочинац са пет година робије. После издр-
жане казне он одлази са миљком у Париз, где живи
под лажним именом „Жерар.“ Ту се упозна са
Марселом, ћерком де Рипа, која се (са свих својих
четаретотине хиљада годишњег прихода) смртно за-
љуби у њега. Али Жерар, знајући своју прошлост,
избегава је и јуначки се брани од ове љубаване
паласта (разуме се и од четир стотине хиљаде при-
хода) говорећи себи, како песме упронашћавати

једно поштено девојче. Тако би се и свршило да девојчету неспрскиошме у помоћ слаби неспри те поче, час по час, у несвест падати; а Ђорђе, као по ти племенит човек, на још и залуђен, заборави на сву стојичку филозофију своју и унесе Марселу. Али Креолка дознаде да Ђорђе живи под псеудонимом и да се оженио; па ти лепо на све онежне заче и привуче Ђорђа у свој коцкарени (али за то инак центимеки) салон, са заповешћу да јој свако вече долази и ту да оспавује, иначе ће целу тајну издати његовој жени. Кукавици Ђорђе, да би само жену од удараца спасао постаје редован гост Креолкине коцкарнице и ту само за једно вече добије на картама (разуме се „часно и поштено“) 80000 франка; оглоби на тај начин, Виктора и Потена, два блесавца, који у осмогодишњем уживању код Креолке изгубише кошу, здравље и имање. Сад тек у овом чину настаје друга љубав. Креолка, која пре Ђорђа није љубила, сад га љуби и ништа друго не ради него седи на фотелји и са прикованим очима блене у Ђорђа неколико недеља. Ово би тако можда до бесконачности трајало, да Марсела, која има ту лепу врлину, да сваки час у несвест падне, не дође наизапа у коцкарницу и не покуша да још једном падне у несвест. Ђорђе јој овде објасни да он није љубавник госпође (али госпођице) Креолке и исприча јој, шта је он саврмах морао трпети, долазећи у ову јазбину. Нпр: морао је трпети да оглоби људе са 80.000 фор. на картама итд. Раздери Креолка те са вилице, показа жени приказану вилицу и јуначки оде; а Креолка у очајању екну, написе писмо позицији, да ода ко је тај Ђорђе и поведе.

Да боме! Писмо није отишло у руке префекту него Ђорђу и он се спасе. За његову тајну нашо дознао није; и сад, (ако писац нема ништа противу тога), младици су нашли тихо престаниште, где су као голупчићи савили гњездо његне љубави.

Можда ће нас упитати когод; за што смо у овако озбиљном сажету унели ток проничког излагања. Нека пам се не замери ово. На то нас руководи она неприродна романтика, која се, по где где, у оном команди понала. А сад појамо даље.

Читаоци су из овог сажета могли видети пре свега то, да је похвална тачка драме на нездравом темељу постављена. Писац је створио прао романтичку ситуацију, какав се, код људи здравих, код људи из живота копиралих, никад не налази. На основу таквога темеља покушао је сазидати зграду; покушао је извести дело до краја. И он га је извео;

али то све одговара полазној тачки. Креолка је према сажету ове драме, карактер ероз измишљен. Преставите себи само једно девојче, које робује, три хамције господара, који је злостављају. Дође млад, леп, и богат центиме; избапи је романтика, залаже за њу живот. Она са њиме поштује, две године живи у изобилју и што год јој је пола чини. Па од једном заборави све то; каже споме избавицу да га није никад водела и хоће да живи засебно. — Нека нам опрости поштовани писац; али оваког карактера сумњам да ипде имаде. Но ако га баш и има онда онада сав онај вео, којим писац обавија нагогу главне јунакиње, представљајући је пред светом, као карактер истина закономисел, али и честит. Она је онда само једна обична блудница, а све што се око ње дешава није ништа друго него маска, под којом се скрива онај опасни црв, који подгриза морал друштвени. Без сумње, писац би много добио, да је овог друштвеног црва изнео у правој светлости; да нам га је са свом истином представио. Могао нам је представити лице, код кога су појмови морала, благодарности, и т. д. на тако ниском ступњу развића или тако убијени да их она више и не разуме, те услед тога пада у онако необјашњиве погрешке, према својој избавици. Онда би ми пред собом видели живога онакав какав је и гуинали би га се. Али овде писац није то хтео. Шта више он је све то застро, леним, ружичастим, велом и приказао нам, у тако примамљивим цртама, да смо чисто уздишући, за што се и код нас овакве врлине не развијају? Али баците на страну лепу конверзацију, екините са свију ових јунака, свију ових бесносних центимекиних коцкара, романтичну копрену; загледајте им дубоко у душу и ви ћете видети једну развратну слику, болесног морала, разорних нарави; видећете људе који су, до темеља, свој дух упропастили и који неимајући више ни једног ослоња човекашког, заударају трулежом разврата. — Ужасна грдоба требала је бити обажена. Овако покривена у примамљивој одећи само нас мами и храбри, показујући нам ове лажне дражи таког живота, и прикривајући, пријатним мирисом лепе конверзације, онај несносни задах, који се са овог трулежа није. —

И овом прилом, дакле, ми смо изгубили једно вече; или боље да се изразимо, ми смо наше и онако већ доста растројене нарави, упропастили. Али за Бога! Шта се то кога тиче. Брод нашега образовања треба да плови кузи светлости, кузи свет-

ског образовања, Паризу. Све што је одовуд добро је. Наше дивљачке, оријенталне, нарави треба једном за свагда прекратити! Па зато се бацимо на недра првој сирени. Она ће нас на своја недра пригратити, дубити и мловати. У раскошном загрљају њезином успаваће нас, и ми ће мо савати најлепше спове, који се са њених груди могу уснити. А што ће нам она за то исцести све сокове живота; живота, који је прост али у чијој се простоти здравље огледа, то је само једна сићушна маленкост! То је она награда, коју ми своједолно плаћамо за полубац ма каквој моралној сирени, ма каквој Нани, коју у часу бахавалијског расположења упознамо.

Завршујући о самој делу да пређемо сада на игру глумца. Гђа *Грирова*, као Кредела, приказала је ову ролу на такав начин, како се само за мислити може. Елегантно кретање, са конверзацијом; а нарочито извођење овог душевног потреса, као и тренутни прелаз к лудилу, тако је психолошки изведен, да смо за трепутак заборавили, е је све ово само на позорници. Она нас је одвела у истински живот и по нашем мишљењу све је учинила, што је кадра учинити једна вештавица, која има реноме правог уметника. Само грдна штета што је морала да утврди толико ситуације око ничег. Њезином приказивању је подпуно хармонизовано и приказивање нашег уметника *Т. Јовановића* као и г. *Диниуловића*. Вилера (Јовановић) и Потена (Диниуловић) не би нико други боље представило. Обојица су схватили подпуно, жалосно комичну, ситуацију два карактера, који у коцкарници Кределиној изгубише здравље, новац, па и морал свој.

Г. *Гагриловић* је приказао своју ролу Ди Хамела врло романтично. То је погрешка његова, коју, у овој прилици, не смемо строго узети; пошто је сам писац Ворфа романтичним и начинио. Једина погрешка: *Гагриловића* била је у томе, што је за време првог чива ако одмах у декламирању, а тога треба да се чула. Ако и јесте он одмах, у првом чину у узбуђеном стању; ако и јесу код њега већ страсти дошле на свој врхунац ипак за то, у изражавању свога бола није смео прећи границу обичног говора и падати у декламовање; у сазнам чиновника он се од овога доста отимао, али ветар који га је одмах у почетку захватио, био је доста свежан те је до краја дотрајао.

Јошт нам остаје на проговоримо о младој глумици *Би Зорци*. Ми смо имали прилике видети у њезиној струци: сибрете и конете; ту је го-

споја Зорка изврела. И баш тога ради ми се чудимо, како се ово на ум не узима и неизбегавадати ролу једној глумици, које се *фах из темела* разликује од дотичне роле. Како смо само сажалевали г-ђу Зорку, гледајући њезине патње и труд да изведе очајане перформансе Марцезе. У најтрагичнијим моментима лице г-ђе Зорке изгледале нам пуно свежег, субретког, хумора. Па је ли она за то крива? Није. — Она се трудила да замисли г-ђу Ђуришићеву, која је у стању да тако што верно прикаже.

Нама је, до душе познато да у Позоришту не мамо довољно свата, те да би се могло давати глумцима само роле њиховог *фаха*; али, за то ипак, могла би се избиставити овако очевидна разлика рола од *фаха* глумичиног. Већ ипр. ми не замерамо што јој је дато да прикаже у *Тартифу* собарицу, и ако је карактер те собарице ванпоно ланкомислен и брбљав, а никако калперски. Ово се може опростити из гореспоменутог разлога; али дати овако сентименталну ролу оној, која има са свим други позив у приказивању, то је груба погрешка. — Надамо се, да ћемо се што екорије одужити г-ђи Зорци са достојном похвалом, чим јој се дадне прилике да се у своје *фаху* појави.

Још нам је остало места да споменемо и *позоришног шпатача*. Овај племенити човек показао је и овом приликом своју усрдну пажњу према публици. Публика није чула његовог гласа, чак ни онда, кад су по једини глумци, по својој светом обичају, огледали од њега да прочита публици она места, из њихових рола, која нису научила.

Д. Н.

НАРЕДБА

Како свињети касаци, тако и механиције, печњари, кувари и њима подобни, дужни су да закљате свиње или прасе до носе на калтар општински ради маркирања, као што је то и до сад рађено; но пошто су зими дани краћи, то се овим, до даље наредбе, налаже да сви од горе именованих доносе закљата глас ради маркирања *најдмље до шест сати по подне*; дошције који донесе неће му се маркирати и сматра се за кријучара.

Из седнице Суда општине Београдске РСМ 1583286 3 децембра 1888. год.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЊИ ИЗВЕШЊО ЈЕДАНПУТ НА ТАБЕЛУ

Цена са Србију: 6 ден.
на годину
на пола године: 3 ден.
за стране кнези на годину: 9 ден.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 ден. пара од прете

Прегледу која слава уредника на извесно
гуд и сав веродостојности на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћени писма не примају се.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ХАОТИЧНА СИТУАЦИЈА.

(Свршетак.)

Према свему овоме, дошла је Русија пред један нови факт, пред извршени покушај нових веза, којима је цел да Русију што јаче прикују на стену очајања, одакле ће она гледати, како јој сав њезин дуго годишњи труд, мало по мало, као кула од карата дозе пада. За цело, фатална судбина! У стварању Германске величине помишљала је Русија на верниот савезника против какве нове неместорско-наполеонске струге; а добила је суседа, који и ако штеди њезину осетљивост у многим ситуацијим и круцијим питањима, он ипак бодро метри на сувишно развијање велико-руске сцере на Балкану. Сам положај Германије такав је, за сада, да другачије и не може чинити. Затворена са свију страна великим силама, које своју политичко-економску превалу прше баш тамо где би то и Германија могла, мора она да тражи ми где згоднот излаза. Преко Француск: није могуће; преко Аустрије и Чешке такође. Прелаз у Азију пролази се измеђ: Сицеа и Харивде, он стоји под крпком контролом једнога Хелголанда; а преко Русије, на исток, где би јој једина одушка била, није јој прелаз, у свако доба, обезбеђен ни по томе, што је Русија у стању да сама својим животом живи, и што би, са заузећем Балкана или искључивом превагом на њему, могао бити опасности за Германију да се са свију страна тако притисћена и ограђена сама у себи угуши.

Све ове околности које се данас сплетују, доведе су Русију у један, доста критичан положај, који би јој могао на штету служити, ако она што скорије не покуша, да спречи даљи развитак оваког току ствари. Има ли Русија стварних изгледа да ће у овом, на своју корист, успети; то је питање од доста замашног значаја, које, за сада, неби смели, на пречац, решавати ни политичари,

повећени у тајне свију одметака од решавајућег значаја по велике државе. Избегавајући, за сада, од овога питања ми ће мо указати на једну важну појаву у овом, новоскоченом четворном савезу. Прајска је успела да, поред Аустро-угарске, привуче у формални савез и Италију, отварајући јој изгледе у Аерици као и на суседним обалама Адрије. Но она ничим није могла да у формалну савезничку обавезу принути једног најопаснијег ривала Руског, Енглеску; пошто је Енглеска, поред свег пристанка да овај савез одобрила, и поред свега тога, што ће покушати да Шпанију на степен велике силе подигне, ипак *задржала себи одрешене руке у питању формалног савеза*. Сам овај факт није без свога особитог значаја; нарочито кад се обазремо на средњу Азију, где су интереси Енглеске у многоне подложни продирању Русије ка Самарканд Херату. Има колико да политичари Енглеске, умирујући јавно мњење, поводом заузећа Керки и главних излаза у Авганистану, веле, како је ова земља у свему неспособна за обрађивање и како Енглеска тиме ништа није изгубила, ипак за то ми сумњам у искреност оваког тврђења; нарочито кад знамо да је, са заузећем области Берка Бохарски канат изгубио свој наслон на југ, и кад нам је познато да од овог места нема ни 10 дана хода козачког до Херата.

Предпостављајући, дакле, да Енглеска, као једна велесила, која у питањима од овако светских значаја одсудан положај заузима, пеће ништа случајно учинити, нити ће што предузети пре но што склопи рачун до велике вероватноће, ми долазимо на мишљење, да је морало бити разлога што ова у четворном савезу није везала своје руке формалним савезничким обавезама. Можда је имала на уму не дражити у Европи, до крајности, једног опаснот ривала, који јој може у Азији зајам пратити. Она не сумња да је Русија та источна сила, која у средној Азији заузима моћан овејачки и цивилизаторски положај, и да би се, у случају јачег губитка у Европи, у случају поремећених интереса на Вос-

фору, сво тежине њезиног главног рада потиснуло у Средњу Азију. На овом би се месту сукобила два велика источна дива, да се, на живот и смрт, огледају; а то би била оријанска борба, која би превагу једне или друге, у Азији, коначно срушила.

Може ли се, дакле, замислити да би Енглеска довела у питање свој животни интерес у Азији, дозволивши да се Русији у Европском источном питању руке са свим вежу? То не! За то се она по свој прилици, и резервисала у четворном савезу, као сила без савезничких обавеза, указујући тиме да ову борбу не жели до крајности водити, и да имаде многих тачака на којима би се са Русијом могла договорно зауставити, те тиме учинити услугу Русији а своје животне интересе јаче заштити. Једном речи: *Енглеска је овом приликом, моћан покретач у питању сталног споразума између Германије и Русије и од ње, у знамену, зависи хоће ли се, по што јефтинију цену интереси Русије на балкану васпоставити.*

У овако хаотичној ситуацији, кад се, ма и привидно, руше стари и стварају нови савези; кад три веселице, на међусобним границама, гонпаљу ратничку снагу; кад две суседне монархије оглашују једна другој економски рат, показујући тиме на могуће озбиљне последице у наступајућој ситуацији; у данима кад се, у политичким круговима, две суседне државе, Аустрије и Русије, огледају јасни знаци незадовољства, ми неможемо а да не обратимо наш поглед на најближу будућност. Тога ради и показасмо наше мишљење, које није без дозвољив

разлога. На задржавајући право да, згодном приликом, ово мишљење опширије разложимо, ми резултат свега тога сводимо, за сада, на ово: цео неспоразум завршиће се тиме, да се пречисте међусобни рачуни Аустро-руски, те да се види, колико је која сила, од ових двеју, на балкану више заузела и у колико ће која од њих морати да попусти.

Дакле, главно тежине нашег питања лежи у томе: *хоће ли и даље Аустро-угарска преваги у Бугарској остати; или ће, можда, изићи на повласт Кобурга да се на ново васпостави поремећени престиге Руских интереса у Бугарској?*

Драгутин Ј. Илић

ВЕСЕЛИ ИЗГЛЕДИ.

„Пушти, Ђе, јесенице петриво,
„С петривома пролетоме трохиво,
„Да рабају кузу од збожени,
„И пошере од кермо камена,
„Да ја казих ово дже жедо,
„Да да шета, ко што ј' шетало,
„Да а се веси, ко што а шетало,
„Да да игра, ко што је играо,
„Да да поје, ко што је пејало.“
(Истребви. Пјесни Турецких
Сербов.)

Мачији врисак, што вам, од некуда, из комнинуха долази, са свим нас је немило дирнуо. С почетка смо мислили, ко обично да прече деца; кад оно, показа се, да нису.

ТРИ СУСРЕТА

ОД И. С. ТУРГЕНЈЕВА.

ПРЕКЛО

Јевта Угричич

(Наставак)

Шумарак у којој зајох, беше густ и непробојан, да сам једва нашао убијену птицу; бејаш близу пута, по коме јахаху једно поред другог моја познанка и онај јахач што синоћ мимо мене промаче; познао сам га по лепим брковима. Јахали су дагано, и ћутећи се држали за руке; њихови коњи, опруживши дуге вратове, једва се мицаху, тромо дижући ногу за ногом. Просто се запрепастих кад

сам их видео; кад сам дошао мало к себи, станем их, тако рећи, гутати очима. О, како беше дивна! Како је, сред ове красне зелени, изгледао чаробно њезин лик! Перо вије у стању да опише ону бујност, онај живот, оно обилато страшно задовољство, које ти казиване свака пезина прта! Неодређени, млађани осмех — осмех потпуне радости лебђаше на њезиним уснама; изгледа, да је превелика срећа савија и лону, као што пува цвјетна круна, по катинот, прелама своје њезно стабло; рукама је пустила на вољу, те јој једна лежаше у грудима њезина друга, а друга се држаше коњу за гриву. Могло сам их дено посматрати..... И морам признати завидео сам му!... Међу тим они ме опазеше..... мој нас изненада излети на пут и залаја..... Незнавка се преву, ошину корбачем коња по врату. Коњ скочи, проице се, и полети трком.... И њезин пратилац ободо коња, те, кад сам кроз неколико минути ишао путем, видео сам их, како у даљини

Увидесмо да нису, и у толико нам за уво по-
стаде тугаланије.

Превазиђаше и Вагнера. — — —

Научили смо да нам отуд долази звекот мамуза
и сабаља, блесак светла оружја, бодљике заопи-
лених бркова, неселе и бесило, кад сад, унутра
чисто, а горе се даде неке... А ко зна шта је? тек
чујемо мачији врисак.

Ево шта је у ствари.

После мачке у „кшеет“ — ко што је познато.
Хитре и лагале, као што су, на замале далеко. А
то није багвара; то су обичне „екскурзије.“

Остине ноћу неке мрдине на потрах што
брже тамо.

Од некуд опет — враг знао како — створи
се у близо и нека доброћудна мечка. Мачке око
мрдине на греби задњим крајима кољко игда могу
и, у тим, очене мечка. Мечак се промешкоји и
прогронти, а мачке у костреш, па у врисак, па у
запевку... да бог сачува. Ако овако устраје, не
ћемо имати мира ни даљу ни ноћу.

Веле:

„У добру је прво тишина на реду,

„У добру и људи као мачке преу.“

А у злу? У злу богме оће и да завршите. Ето
нам примера у вада јуначком комшилuku.

Па нек вриште. Вило је па су нам се и сме-
јали; као што сами призивају... кад је оно Батем-
берг..... Пирот... та мал врагу. Сад нек вриште.

Док су драхтели, драхтели су; сад, кад су
отворили живу рану и натрали боњка да меће

ладне облоге: пушке, топове, сабље, бајонете и т.
а они у куку—деде; наш молиште, ко да смо им
ми криви.

Разуме се да свугди ни је до шале, а најмање
у Русији, гди су оне „неваспитане“ батине, ако
и за вазов, куд куће. То су требали само Аустро-
Мађари и људи куд и камо патији од нас да знаду,
па да треслаивост туђу не остављају на сувине
велику пробу. Оно мале боцке неће да се осете
ал кад се боду све на једно место, оће богама мало
и да заболу.

Као што је и заболело! Проврполио се ко се
проврполио, а јунаци удри у мачији врисак да нам
већ сузе на очи натераше. Ја како и неби. И
сама се Русија од муче морала насмешети; истина
горко и јетко, јер то је смеј бољни, који јој је у
невреме дошао, ал што јес, јес: морала се и сама
пошалити. Вели: кад екпанте савез за очување
мира, кад будите онај вековни сан геожђа у земљи,
па га копате, па га кујете, па се у њ облачите, па
се оружате до зуба, па се журите, па се дурите,
дај да вам у тудну послу помогнем, па и ја да
ставим свој континент мира на погана.

„То је крива проија“ — вриснуше паметне
главе ода свију страна, а свет стао на слуша, како
се врисак широм по свету разлече и губи. Хм,
лепо уживање; баће и bis и еис. За сад вичу само:
нис, нис! Можда ће се с крова и разбећи —
ко зна? На једно сам само радознао. Каз'у вам
на шта. Услед тога, што је и Русија ставила свој
континент мира (на Аустро-Немачкој граници), држе

јаше преко поља, како се у седлу пригибају једно
другом..... и одјаше далеко, далеко.....

Гледао сам за њима..... Замачоке скоро за
брежуљак. Стајао сам тако, стајао, па се онда по-
лако вратио у гај, седнем на траву и покријем очи
рукама. — Приметио сам, да, ако хоћеш у памети
да представаш чије лице, треба само заклонити очи,
што су особе познате, то је теже претставити
им лице; а свога сопственог лица ни замислити не
можеш..... Позната ти је најистинија пртица; али
целог лица не можеш да се сетиш. Па тако и сад,
седнем заклоном очи — и одмах ми изађоше у па-
мети и моја незнанка и њезин друг и њихови коњи
и све.... Колико сам тако седео, не знам; најзад се
тргох. „Но, на шта! — помислих — бар сам их
видео, и то обоје, јасно... Само им треба још имена
дознати.“ — Да им имена дознам! Каква смешна
љубонитљивост! Али не беше то, бога ми, просто
љубонитство: нисам могао никакo да дознам, ко су

ти људи, с којима сам се, као за инат, ево и по
други пут тако чудновато састао. И остало, оне
пређашње нестрпљиве разбраћености не беше више:
прометнуло се оно у неко болно, тужно осећање,
због кога сам се малко и стидео..... то је била,
канда, завист.....

Нисам више журио натраг, летниковцу. Морам
да признам, да се већ почех стидети своје љубо-
нитљивости. Па онда овај приказ, ово љубовање по
сред бела дана, пред сунчевим лупцем, нека не оче-
кивано и чудновато — не само да ме није успо-
којило, већ ме је још више раздражило. То ми је
разбило све лепе илузије, и тако ми то већ није
више изгледало напредно и чаробно, ништа слично
дином сну.

Почео сам опет да довим, најжљивије по у по-
четку; али ме то вије више одушевљавало. Потерао
сам диљач и пробавио тако још не часа. Млади
тетреби дуго се нису одивали на моје звиждање,

у Бечу перманентни ратни савет. Шта ће из њих изаћи, то обичан човек не може погодити. Изаћи ће прво г. Калноки, па после архидук Алберт, па онда плачући министар финансије, па г. Бизант-Рајт, па г. Хејерварија, обојица војени министри, и отићи ће сваки на своје седало. Ето што ни сте могли погодити.

То нас не може интересовати. Изгледали су — па напредне делегације, и ту ће њих највеселије.

Ви знате шта су „делегације.“ То је нешто нобл. То је скуп филозофских специја.

А то у тим истим делегацијама разигравао се г. Калноки до миле воље: те како не сме у Бугарску нико дарити, те ако се усуди Рус, он ће то узети као савез belli, те ово, те оно, као да није ништа друго хтео, до да неког из дојаконше му резерве изазове. Г. Калноки је говорио све о оним стварима, које се нигде ни су дали ни видети ни приметити, но које су подметачки гурали Русији у чизму. Јер Русија се у ствари није нигде и ни у ком смислу изразила, што признају као из једнога грла све, и аустро-мађарске и немачке новине; па што се је онда г. Калноки противу многих руских смерова распаљивао?

Ништа друго већ је тражио ђавола. Особито приликом отварања последњих делегација он је толико забасео, да је то дирнуло и самога дара. Види се да се на том радило с планом. Што су сад препришљиве новине, па и народи, ударили у мачији врисак, добро је дошло; бар ће се мислити да су нападнути и да им се ваља бранити. Дај зато, док

— мора бити за то, што већ више нисам звиздао довољно „објективно.“ — Сунце се већ попело врло високо (часовник показује дванајест), те се унутим у село. Ишао само споро. Указа се већ и ониски дворца на брежуљку... ерпе ми опет уздрхта. Приближим се..... и, па моје велико задовољство, опазим Лукијанића. Седио је по свом обичају непомицно на клупици пред вратом. Врата и капије беху затворени.

— Здраво, чича! Поздравим га још из далека. — Ишао си да се махо осушаш, ха?

Лукијанић ми окрете своје сухо лице и ћутећи скиде капу.

Ја му прићем.

— Здраво, чича Лукијанићу, здраво, повољих, желећи га одобровољити. — А што то, придодам опазивши га још лежи на земљи мој нови четвртак: — ниси га снужио, ваљда, шта ли?

је вруће, ратне савете, па после и делегације да даду новца.

Боже, како ће изгледати г. Калноки сад у делегацијама! Дал ће се и сад разметати против Русије, ко обично?!

Зато опет завршимо с молитвом:

„Пусти, Боже, јесенске ветрове,
„С ветровима протисне громове,
„Да разбију кулу од кремена,
„И пендере од мермер камена,
„Да ја видим оно *лудо младо*,
„Да ли шета, ко што је шетало,
„Да а' се носи, ко што се носило,
„Да ли игра, ко што је играло,
„Да ли поје, ко што је појало.“

БДИИ.

НАШИ ДОПИСИ

Један предлог.

Господине уреднице,

Пре неки дан дође ми до руку ваш позив на претплату општинских новина, у коме, између осталог, велите да ће општинске новине примати све оне дописе и протесте, који се на благостање општине односе. Врло лепо! И ја желим да се у листу општинском пише о негодима општинским, тим пре, што ће одборници ваљала радије читати кад их ко у листу њеном интерпретише него у другом коме

И ја му покажем сребрни крунаш, који се до половине безуплаће испод кратке траве.

— А не, видео сам га.

— Па за што га ниси узео?

— Е па тако; нису моји новци, па што да узимам оно што није моје.

— О, брате, какав си ти то! рекнем ја у забуди, и, дигнув четвртак, понудим му га опет: узми, узми на чај.

— Много сам вам благодаран, одговор ми Лукијанић, спокљиво осмунути се. — Није нужно; Проживићемо и онако. — Велика вам хвала.

— Али ја ћу ти радо и више дати! рекнем му збуњено.

— За што? Немојте се ви ништа узнемиравати, што би трошили — и бог зна како нам благодарим на толикој пажњи, та хлеба има код нас и сушине. И тога, молим вас, не доједеш — какво је време наступило.

Но ако сте ви тако непристрасни да примите у Општински лист какав напад, незнам да ли ће то и одбор тако олако узети? Напокако, ако какав саревњиви „Лир“, једног дана подвикне, у пред одбора: Veto, уреднику листа! Зар ми плаћамо лист да нас у њему грде! — Е онда г. Уредните, нека вам је са здрављем, нико вам помоћи не може, а камо ли бедни дописник који се преко наших леђа са одбором туче. Него ја ћу гледати да онај мој предлог неувреди никога. У најучтивлијој форми замолим одбор да га прочита, па ако нађе да је уместан нека га усвоји, не нађе ли то, ништа није ни било; ја им јемчим да нећу ни мало динамита у њихове куће бацати.

Свакоме је познато, да је законом општинским означена казна повчана на оне, који криво мере. Овом казном хтео се постићи то, да се спречи, један опасан доповлук од стране продаваца ране и осталих потреба; доповлук, који се тако у њиховој криви угњездио, да је постао не чувен. Одеће на касавицу и потражите кило меса, а он вам закине 50 грама; одете овом из овом трговцу, свуда вам се закида; и кад погледате, ви плаћате доповима и непоштенним лудима за то што вас нарају. Тако то иде дан из дан; и ако надлежни успу да увате једнога онда се он казни са неколико динара и пусти да омет још жешће закида како би пет и десет пута наплатио своју главу. Чисто вам долази да најучтивље замолим надлежне нека никога не казне за криву меру, јер онда грађани испаштају надокнађујући продавцима, поред већ уведене криве мере

и онај вишак који се за казну плати. Између власти и продаваца ми стојимо као свекрва између двеју јетрве. Јетрве се туку а свекрва леђа пуцају. По ово није све. Бива да под хрђаву меру добијемо још и бајат артикал. Ево ја сам оног месеца, по вољи касавиновој, морао дванут да жваћем месо које бејаше бајато и заудараше. Да се жалим нисам хтео; јер која вајда? касавини ће платити казну, вратиће се да он казни грађане, а мени грађанину, који часно и поштено вршим своје дужности, као приде окресаће оца и матер. На такав начин само је полиција и касавини у хару а ја и поштовано грађанство можемо и даље тупити зубе, доказујући како наша Општина неће да потражи начина да се оваковим злоупотребама стално на пут ставе.

Ако дакле, немате ништа против овога, ево ја предлажем једној јетрви, како да за навек сузбије другу те да и она буде мирна и свекрвина леђа обезбеђена. Но пре него ли изнесем мој предлог хоћу у напред да поћем мало издаље.

За што у једној општини постоји власт општинска, и за што је грађани са великим жртвима плаћају? — За то, да она нази и чува интересе свију грађана ове општине! Лепо! Ако се у општини нађе лица, која грађане снабдевају са сваконевним потребама животним, па та лица продају исте по лажној цени, лажну меру и не увек онако како то здравствени разлози захтевају, шта се са њима ради? Казне се! Да боме, казне се, али како? Да ли та казна има цел и постижава ли ту цел,

Устаде и дохвати руком врата.

— Чекни, чекни, старче; проговорим ја скоро очаравајући, — какав си то данас, већеш ви да се поразговарамо мало.... Кажи би бар на послетку, твоја госпођа — је ли већ устала?

— Устала је.

— Је ли код куће?

— Није, у двору бар није.

— Отишла је у госте, где ли?

— А не: отишла је у Москву.

— Какову Москву! Кад је још јутрос овде била?

— Овде.

— И пошла је овде?

— Да, овде је пошла.

— А није давно овамо дошла?

— Није.

— Па како то, братац?

— А ево како; сад ће бити скоро сахат, од како су изволели пратити се у Москву.

— У Москву?

Као окамењен гледно сам у Лукијанића: тога признајем нисам очекивао.....

Лукијанић ме посматраше од главе до пете.... Старачко мршави посмех лебдио је на његовим сухим уснама а њиволство му вираше из туробних очију.

— Је ли са сестром отишла? проговорим, на послетку.

— Са сестрицом.

— И тако, сада никога у двору нема?

— Никога.

„Овај ме старац лаже — сину ми у глави. — Не смисли се он тако лукаво узалуд! — Чуј ме Лукијановићу, проговорим на глас, хоћеш ли да ми учиниш једну услугу?....

— Шта желите? рече као од беде, као да је хтео да докаже како су му досадна моја питања.

— У двору, велиш, нема никога; можеш ли

да остали продавац по и дотички, који је на кривој мери узважен никад то не предумисли? Ах, то већ није! Они и даље краду.

Ето, то смо стеди знати! констатујемо да се овом изном ништа не постижева; а то значи, да су непоштени продавац онајани зликовци, који са мирним срцем плате казну на онда исту од грађана тродушло наплаћују. — Хајде, дакле, да поставимо разлику сада између модерне општине данашњег Београда и варварске општине за времена јаничара. Да боме, ја сам био очевидан; јер сам баш у то јаничарско доба примао „поштителне“ батине од мога татке, „ћар“ Ставре, који ме онда учаше мумцилуку и одучаваше од домаће неге. Еге, знате ли ви како су турци казнили за криву меру? Фурунџији једном приковали су ухо за ћепенак и он је тако стајао на погрху свету пуних 10 сахати; једном касанину који је само 4 драма меса закинуо провукли су жицу кроз носну ржавицу, одмерили четир драма меса и на жицу окачили. Ко год је прошао поред касанина тај га је плачуо. И верујте ми, поштовани господице, нити је било хрђаве мере, ни бајатог меса, ни непеченог ни преченог леба. Сваки је плазио шта ради да не доживи судбину оног фурунџије и касанина. Проклети варварски турци. Нису имали ни Бога ни душе, него сароте занације тако гадно казнили. Просвећена београдска општина то не може и не сме чинити. Наонако, шта би нам рекли цивилизовани људи из других земаља; морали би рећи: по, ово је варварска земља у којој поштен касанин, фурунџија

и т. д. не сме ни једног грама да украде од гладних грађана. И за пехо би рекли ово. Али ми, као њежини по срцу и немислимо да повраћамо старо добро време; сво, ми ће мо им оставити њихове уши нека се развијају и расту на срећу њихову, али ће мо да поднесемо други предлог. Молимо г.г. одборнике нека ово прочитају.

Ако општина није деџ да буде блага према овим љубавима, који нас јавно краду, и ако жели да за вечита времена укине ту страшну злоупотребу, која чини да већи порез плаћамо, приватним, непоштиним продаваца, него ли самој држави онда нека усвоји казну оваку.

Касанин који не продаје под меру месо или који продаје месо недовољно, као и лебар који продаје хлеб непечен или пречен, или ти пак по мањој мери, и остали продавац, за преке животне потребе прилику да се казне са сумом од 100 дина. Ако се и по други пут узмате онда са 300 дина, а кад та ни ова казна не опамети онда да му се забрани радња у општини Београдској за свагда.

Овака казна учинила би крај хрђавој навики „поштованих“ продаваца и ми би јели месо и хлеб по мери и добро, као што смо пре 50 год. у Београду јели.

Ако је општина нашој деџ да своје грађане, који плаћају појви онако велики трибут, заштити искрено, онда је само ово начин и пут; а ако пак има друге деџа да са малим казнина заштити јавне варалице, у сред престонице, онда нека јој је

ми га показати? Ја бих ти за то био особито благодаран.

— То јест, ви би тели себе да прегледате?

— Да, себе.

Лукијанић похута.

— Изволте, рече најзад. — Молим вас.

И он, нагнувши се, пређе преко кућног прага. Ја му следоваш. Прешавши преко маленог дворништа, узнесмо се по несигурним степеницима до крила. Старац гурну прата, која бежу узаном привезана, јер им ошудевање кључаница... Уђосмо у прави двор; Ту је тек било пет до шест овиских соба, а у њима, колико сам опазив на сврам слабе светлости, која је продирала кроз пукотине на казницама, беше намештај прост и стар. У једној од њих (која је гледала на врт) стајао је малин, стари гласовир..... ја га отворим, ударим један тон опор, спљени звук разлеже се и бољно изумре, као да се жали на моју дрекост. Ништа ти не казује, да

су из тих соба скоро изашли живи људи; у њима се осећао задох мртвачки, устјаи — а никако жив; тек ти по које парчеце хартије својом беланом говори да је ту скоро пало. Дигнем једну такву хартијцу: била је окрјаи некое писма; на једној страни, сигурним женским потезом беше написано „setaigre“ а на другој, „bonheur“.....

На округлом стоћићу крај прозора стајаиа је у чаши кјата поузелог псећа и лежала зеленкаста угужвана врци..... Узмем ту врциу за спомен. — Лукијанић отвори узана вратанца, излепљена извезлим тапетама.

— Ево, рече, пруживши руку, — ово је соба за спавање а иза ње још девојачки, а других више и нема....

(Наставак сл.)

на част. Јер, за цело, један газда, који има пет до шест касашница, на којима сваког дана закида публици по 50 грама mesa, има рачуна да подомогне месечно извршну власт са 20, 30 динара казне, пошто је ту казни стогоубо од грађана наплатно.

Ето г. Уреднице мога предлога. Ви га само штампајте, а ја вам јемчим да никад неће бити усвојен.

Својрва.

ИЗ ПОВОРНИКА СМРТ СТЕВАНА ДЕЧАНСКОГ

(драма у пет чинова од Ст. Поповића)

Кад прелистамо историју наше драмске књижевности од оних 50—60 година морали би са тугом исказати да је драма у нашој књижевности још на ступњу свога детињства. Покушаји да се дође до њеног савршенства остали су, готово, без успешни, благодарени незгодним материјалним приликама драмских писаца и неизрицама које им се са стране, стављају често и данас на пут. — Погледајмо само Оца драмског песникства код нас, па за тим на ону гомилу (до душе малу) писаца, који појаше за његовим стопама и ми ћемо се уверити да у нашој драми не беше, до данас, никаквога прогреса. Ниједан од писаца наших није успео да надмаши оца драмске књижевности. Смрт Стевана Дечанског и данас болег успеха задобија на бини, него ли икоје дело каквог млађег писца после Стерије. Шта је томе узрок ми не мо доцније опширније изнети; а с праром можемо казати да битни узроци ове незгоде леже у изнешеним разлозима, које некажасмо већ једном приликом у чланку: „*Књижевна Анархија*.“ Но поред тих јаких спољних узрока имаде још и других сметња. Нпр. Често писац покуша да изради дело из живота, и кад га сврши онда се оно код нашег позоришта прими и баца у архиву. За пример можемо навести „Ново доба“, оригиналну комедију, која је пре три године управи поднесена; пре три године управа је роле раздала и оставила све на страну нада да глумци што дуже дело штудирају. Разуме се да је онда писац и сам у чуду, мислећи шта да се ради? кад се са оригиналима овако поступа; боље је онда бацити перо на страну или узети на преводити из стране књижевности.

Но ми немислимо данас никога прекоревати; то ће мо оставити за други пут, захваљујући управи на томе што је дозволила да видимо Стеријану драму после две године.

Пре свега дужност им је да благодаримо поштованој управи, што је имала на уму да је ово ерски оригинал, а не расад из туђе књижевности, те је све главније роле (изузимајући роле Логотета Теофила и царице) поделила самим почетницима, избацајући из приказајућег вечерашњег репертоара Т. Јовановића и М. Цветића, а то је потпуно право имало. Јер кад узмемо да се у делима Стеријиним огледа почетак драмске ерске књижевности, онда је право да дело прикажу почетници. Још би боље било да су царицу, Теофила и Вилковића предали штатистима и онда би, без сумње, имали пред собом право дело Стеријино са приказивачима из времена „четерес вторе“ године. А тако и треба да буде. Кад се приказују Виргинијерове драме онда је нужно да сви наши прваци представљају, а овако нема смисла. Драма из Шумадијског живота у V чинова, коју је написао Стерије Шумадицац! Зар још ту треба тропити прве сваге? Па онда ко би нам, врага, представљао „Ковача“, „Монжоа“ и т. д. и т. д.

Но поред свега тога, поједине сцене биле су изведене на вео задовољавајући начин. Нарочито ова сцена у V чину, кад Јарко Светковић ухвати краља у — *Нириберну* (на листи стоји у Звечану; али то је погрешка јер ми смо видели на бини нирибершку узлицу у готском стилу), последњем месту своје кравевине, где је краљ Дечански још могао да се оклони. Наоружани Нирибершки грађани доведоше га околана и почеше да га вуку у тамницу где ће га Светковић удавити. Дечански, седи краљ, тако се животносно копрдио и одлучио погама да га неодвукну да је произвео велико сажаљење и општи смех код публике. Један болешиви гледалац викнуо је тада: „та пустите човека, што га силом вучете!“ И нама дође у овом тренутку тако тужно, тако тешко, е смо тежи пући — од смеја. Душан (г. Ђурђевић) није га могао снасти, наада за то, што је од силног викања још у другом чину тако промукао да је све краља у говору.

Логотет Теофило, био је зацело извртан. Он је са г-ђом Гргуровом приказао своју рољу као што се пристоји једном ваљаном глумцу. Нарочито му лепо дошло онај при „*ани*“ од четерес осме године. Ми никако невелимо да је то био анахронизам; на против, држимо да су после сви они на-

триоти на сабору од 48 год. копирали одело Теофилово и послали га доцније. — И тако нам жутих чизама Дечанових! ми смо тврдимо да се на српске оригинале (изузимајући „Немање“) обраћа савршена пажња да се што пре — у архиву пошљу.

Публике је било довољно и ако наша назови аристократија није по картру ложама присуствовала; али то ништа немили, она ће све то накнадити, кад се буде приказивао „Женски рај“, „Ареолка“ и т. д.

Н-а С-а.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Уредништво је добило на приказ ове књиге:

ПАТНИЦА

РОМАН

од

ЈАНКОВА ИГНАТОВИЋА

1. књига

Добити се може само у штампарији А. Пајенића у Новом Саду.

Цена је књиге 60 новч.

ИЗ ЦАРСТВА ДУХОВА

од

ТЕОЗОФА

Цена је 50. пр. дин. Може се добити у свима књижара и код издавача.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 8. ДЕЦЕМБРА 1887.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Сразбе- са прошлог стањем
Главница	20,000.000—	20,000.000—	
Акција		10,000.000—	
Привремене акције	7,500.250—		
Акционари		10,121.200—	1.880—
Банкоте у течају у злату	197.580—		114.400—
„ „ „ „ сребру	6,492.670—		+ 120.640—
„ „ „ „ привремене	3,430.950—		+ 61.326.37
„ „ „ „ сталне	1,720.873.40		— 11.014.22
Благајна у злату	2,750.403.41	4,841.808.28	— 180.478.37
„ „ „ „ сребру	370.531.47		— 9.477.11
Стр. вредности и сазда стр. кореспондената	1,052.529.02		+ 139.730.08
Лисница у злату	3,092.476.62	3,997.410.84	
„ „ „ „ сребру	2,946.666—		
Займови на државне обвезнице у злату	565.460—	2,912.126—	— 200—
„ „ „ „ сребру		858.747.10	+ 7.055—
Текући рачуни у Београду		9.855.81	— 12.336.89
Менице на исплату		137.255—	1.745.89
Кауције			
Полагачи кауција		137.255—	
Оставе просте		1.000—	
Остављачи простих остата		1.000—	
Оставе по текућим рачунима		1.232.362—	
Остављачи по „ „			1.232.362—
Резервни фонд		5.230.56	
Вредности резервног фонда	3.961.75		
Положене акције српске Народне Банке			14.548.16
Полагачи акција			
Разни рачуни			
	41,497.047.56	41,497.047.56	

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПЛАЊИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНУТ НА ТАБАКУ

Цена на Србију:

НА ГОДИНУ 6 ДИИ.

НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 ДИИ.

ЗА СТРАНИ НЕДЕЉА НА ГОДИНУ 9 ДИИ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

У Београду

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од прсте

Проглашује свако кога узурпира на општин

или да се кореспонденција на уредника

У КОПИЈИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

Недељна писма не примају се.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

Већ је на измаку шеста година како се у Београдској Општини осетила потреба, да се покрене Један лист, који ће у промену реду заступати општинске интересе и расправљати сва она питања од којих би се општина било материјално било морално помоћи могла. Успех те потребе, београдска општина покренула је лист под насловом: „Београд. Општинске Новине,“ у којима је савесно, на видик излагала цело општински рад, до данас.

Познато је да у овом предузећу имаде користи морално и за све општине, као и грађане свију општина у краљевини Србији; јер све што се у престоничкој општини, у велико врши, то се у у малом код свију општина у нашој краљевини понавља. Из овога само увидиће се, дакле, да сваки грађанин, а нарочито свака општина, у Србији треба да припомогне овом листу, да се што већма распространи, те да се на тај начин овоме листу што већи углед подигне. На овај начин, неби остала бесплодна жеља ове општине, која је, као покретач свога гласила имала на уму, да овај лист буде верно огледало рада најглавније Општине у Србији, тако рећи, старешине задруге, око које се све општинске среске, као задругари, треба да стичу.

Општинске ће новине осим својих званичних седница са расправом важнијих питања, као и политичког и књижевног прегледа, примати у виду дописа сва она питања, која се на великима осталих општина у Србији односе.

Цена је листу на годину 6 дин., на пола године 3 дин. Претплата се напред шаље.

Децембра 1887 год.

Београд

Уредништво

Београдске Општ. Новине

(у здању општинског суда)

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

одбора општине београдске држан 5. Децембра 1887 г.

почет у 8^{1/2}, час. из после.

(по етнографским болешкама).

Били: Председник г. Живко Карабиберовац, члан суда с. Јанаћ М. Јанковић, чланови одбора г. г. Никола Ђорђевић, Јов. Дзлбер, Дим. Наумовић, К. Пригорац, Сергије Стајић, К. Петровић, Јанаћ Х. Фичо, В. Дулић, Ферд., Ровез, П. М. Бодя, И. Антоловић, Мих. Павловић, Ст. Добриновић, Др. М. Т. Леко, М. Степановић и Д. Ђ. Милованић.

Председник. Молим вас, господо, састанак је отворен. Изложите чути протокол одлука последњег састанка (Прочитан).

Председник. Има ли нешта да примети? (Нема).

Председник. Молим вас, господо, ми смо предпрошле седнице изабрали лица за поротнике и тугоре црквене. Имамо два акта сада за промену избора. Једним се жали Јован Гинић да је претпрошле године био поротник па не може и ове; а другим свештеници палиласе цркве ишту да се за глав. тугора постави М. Х. Максимовић, пошто изабрали Јов. Живковић не може да се прими због болести.

Никола Ђорђевић. Има ли жалба и изабраникова или је само тај акт свештеничка?

Председник. Не; само акт свештеника.

Никола Ђорђевић. Кад нема жалбе надлежног лица, ми не можемо се упуштати у решавање. (Чује се: врло добро; са сном умесно.)

Председник. Дале тако нека остане (Бива) за једно; али друго: хоћеће ли уважити разлоге г. Гинића и изабрати за поротника другог. Он је долазио лично код мене и казави ми да је био он прошле године, и вели да није право да буде опет. (Чује се: на добро нека ми се уважи молба; можемо на његово место узети Благоја Анђелковића).

Председник. Пристајете ли, господо, да дође Благоје Анђелковић на место Јована Гинића? (Пристајемо).

Сад су на реду правила за продавање леда у корист општине наше.

Ми смо сваке године за ово право узимали неку пару. Ради овог права водила се кореспонденција две го-

диве са Управом вароши Београда. Суд је то питање расправљао у својој управној седници, те је саставио пројект правила за продавање леда, која гласе: Изволте чути (Прочитан).

Јован Дилбер. Ја бих имао приметити, да се само чист лед може захватити, јер ко ће контролу водити увотребљају да се нечет само за лађење.

Председник. Ја сам господо чуо, да се прошле године много доносио лед код нас на дерегијама а узрок је тај, што су сматрали, да се по овим аџама налази чист лед, па за то су га добро продавали а надали су и купаца. Да би добили чист лед овде, ја сам дошао на ту мисао, да у бари Венецији код наше пумпе дам начинати једну рупу — басен — на да се пумпом вуче и разлива вода и тако добија чист лед и на месту колима приступном. Онда неће имати потребе нико да захвата са других места нечет лед. (Чује се! врло добро).

Ј. Дилбер. Ми имамо основна да забранимо вађење сваког другог леда сем онога који је чист; зато би био мишљења, да се она тачка избрише која разликује чист и нечет лед.

Председник. Само немојте изгубити из вида да би наше грађане нарочито мехавије тиме нагнао да плаћају велику таксу.

Ј. Дилбер. Омет за то треба да буде чист лед, а нека се снајне такса, јер ко ће да води надзор, да ли је лед чистији или није.

Председник. Па у правилима се то прописује, а сваки мора код полиције да добије дозволу за преносење леда.

Михаило Павловић. Ја се не слажем са г. Јованом Дилбером у онемо што рече, да би боље било, да се сусети такса, а да се чист лед добија, јер и онај који вади лед за пуњење леденице за лађење није, ко ће нека да контролише, какав он лед даје друге.

Дале г. председник рече, да је ланеке године донувучено много леда са стране, за то што тамо има чистијег леда од нашег. Не, господо, нека за то, што ланеке године скоро никако није било леда, већ се тамо задржао ниво од Дунава, и ти људи су ишли и дерегијама долазачи. Кад би се ипак са стране доносио лед, треба нека такса да се наплаћује.

Председник. Ја рачунам да би наше грађане, који живе у Пализули и на Дорћулу, много оштеретили, кад бих их приморала да донесе лед из места које им је далеко, и за то би добро било, да они могу вадити лед и са Дунава.

Мих. Павловић. То је добар разлог, само треба да доведе са Дунава, а не са других разних нечистих места.

Коста Петровић. Као што сам чуо из уста прочитањих правила, општина даје себи неку концесију, резервишући право да може ту концесију и на другог пренети. Мени се чини да ће то бити некористно, јер ми није познат закон, по коме би општина сама себи могла дати такву концесију. То је једно. Друго истим правилима прописује се некаква казна против привучарева. Међу тим за то право казнивања, које је општина рада себи овим правилима да прибави, општина нема такође одговора у закону. Дакле те две ствари, што су ушле у правила, мени

се бар чини да нису требале да уђу; и за то ја бих био мишљена, да се из правила избришу. Ма да и сам делим мишљење да општина и треба а има и права, да у интересу становништва узме ствар ову у своје руке, — омет при свем том писам за то да она то своје право или како се о правилима нека ту своју концесију пренесе на другог кога, јер преносењем тога права, општина може створити себи једну велику одговорност.

Ако се мисли да ће се општина сачува од одговорности и нарине тиме, што се правилима и сама концесија а и њен пренос условљава одобрењем надлежне надзорне власти, то је, по моме мишљењу, погрешно; то само одобрење, према нашим законима, није довољно да ослободи општину од одговорности према грађанима, зато њега права, према ономе на кога је право своје пренела.

Дакле по списку овоме ја сам мишљена, да се показале две ствари из правила изоставе, а остало могло би се примити. —

Председник. Ја ћу да оправдам за што смо то унели у правила. Ја сам видео из кореспонденције, која је пре две године пошана да је неки грађанин понудио неку награду да добије ово право, и то је дало повода, да се ово унесе у правила. Међу тим и сам писам за то, да се даје то правом другом, кад сам могу више да добијем.

Ст. Добриновић. Ја сам имао да говорим са овог места гласништа, са кога је говорио г. Коста Петровић. Ја се слажем с њим потпуно, само коју да одговорим на ово питање, које је изнео г. Дилбер, а потпуног га г. Павловић, да треба и мехавије да добијају чист лед као год и они, који раде с мленом, пладоделоделом, бозом и другим наџем. Ја држим да би била врло велика штета за насеље и мехавије, да се служе чистим ледом, а нарочито би подвоз за њих скупо стао, јер они и иначе плаћају много више цене, него други становници. као нпр. трчмарину, и још кад би их оштеретили, да чист лед набављају, који им не треба ни за што више него да ладе пиће у бурадима ја држим да би то било тешко за њих. Ја мислим, да њима треба дозволити, да доноси лед с онога места, са кога им је најлакше доносити и не невати их за чист лед.

Што се тиче онога питања које је изнео г. председник да се ископа једна рупа и у њу општинском пумпом напуни воде на поље да се ту сади и одатле лед продaje, ја тврдим да је то немогуће да једна таква рупа може давати довољно леда на ма ту највећи изразови бити. Ја мислим да треба одредити место овалко само стоје у природи воде, одатле ће лед да се носи, наравно плавити, где ће место бити чистије, и где ће бити погодније онима, који секу и носе лед.

Председник. Молим нас, господо, ја ћу да објасним ову ствар. Ово што намеравам да учиним, омет сам хтео да учиним у корист наших грађана. Ја нисам баш на то нишао да стварам лед, него за то, што са пумпом можемо тај посао лако вршити, а друго за то, што би се контрола лакше подиза. Ја мислим, да ће то бити добро, а у овеми ваља ћемо и болет рачуна за нас. За целу варош ту неће бити доста леда, само ће контрола онда бити лакша. Ја знам како смо се с тиме палили; поставимо палуду на

Дунаву, и дамо му два мока да чува. Ко то онда може да контролише.

Ст. Добривојевић. Махо пре кад сам говорио, изоставио сам једно питање, а то је о преношењу леда са стране на дорезајима. То није било на тога узрока, што није било под нас леда, лед је преношен и онда, кад га је вод нас било, а преношен је за то, што се јестиније могао добити. Тамо се јестиније паћу надничара за сечење и топарене леда, па би за то требало некако спречити те да и за такве артикле не иде новац на страну, над тај новац може наша сиротиња даузме за лед.

Мил. Павловић. Ја знам да замисао године није било леда. Ја сам били питао из што се јуче. То је било по нужди, а истина је да је тамо записе задати лед по онде.

Председник. Ја не знам да ли би могли да забранимо али могли би да учинимо, да нам плате калдрмију као на сваки увоз, а иначе забранити им са свима, да донос лед, то би значило да забранимо трговину, а то не смемо (Чује се: плаћају они и ђумрук и калдрмију. Ваљало би такву да одредите сад, а што се тиче онога што вам рекох, да начиним једну руку за добијање леда, ја мислим, да ћете и то одобрити да урадио. (Одобравамо*).

Дале ја мислим, да се прекроје та правила у духу, као што је г. Коста Петровић казао.

Ст. Добривојевић. Опет насмо пречистили оно питање, да ли морају и кавијери носити част лед и оћу да се то питање пречисти.

Васа Дучић. Аво прамите, да се може лед доносити са стране, онда ко ће тамо контролисати; и спречити некога, да не узима нечист лед.

Ј. Дилбер. Треба тражити уверење о томе. Нека председништво према установљеним законима унесе правила како буде могуће; а ми да одобримо и издата за грађење базена (чује се: Одобравамо и једно и друго*).

Далке, господо, онда је ова ствар савршена. (Чује се: савршена).

Милим вас, господо, сад имамо другу ствар на дневном реду.

Ђока Кампановаћ и друг моле да им се да повластица на сеплење плаката по Ђошковица.

Ја сам сматрао да дужност извести вам њихову молбу.

Сад ја не знам да ли ми имамо право да им то можемо дати. Јер то значи да им дамо концесију, привилегију да они само раде тај посао, а други да не смеју радити. Мена се ствар допада пошто, знате, да је има у целоме свету, али питање је имамо ли права на издавање такве концесије.

Никола Ђорђевић. А милим вас, а где ће они да лене те плакате, да ли на куће?

Председник. Не, не. Они ће табле да вичине, које ће ставити на куће, а за то тражити и дозволе да наместе табле.

Ст. Добривојевић. Ја мислим да ми решимо, на ћемо онда тражити одобрење од власти.

Никола Ђорђевић. Он тражи концесију, да може лена и плакати на Ђошковица, где он нађе за потребно. Али ја питам, откуд општина може дати њему право, да

улица табуу на мојој кући, кад ја то рецимо не допуштам.

Марко Степановић. Ако би он те табле правео на неким стубићима, онда ја бих био за то, да му се одобри, јер то постоји у целом свету; иначе не знам како би се могло одобрити.

Никола Ђорђевић. То нема нигде, да општина или ко други, даје то право неги ти који раде и лене те плакате, они иду те се поглађу са тошковица, да им дозволе, да могу наместити табле на њиховим кућама, на којима ће плакати ленили. Ја сам мислио, да се преко тога пређе на дневни ред.

Мил. Павловић. Они траже, да им општина да искључиво право, да други не смеју то радити, а мислим да они не траже, да им општина да искључиво право да могу ленили на кућама, где год они хоће, јер општина им то не може дати. Но и ако би се дала њима концесија, онда они на оним местима, где хоће да лене, треба да се споразуму са газдама кућа.

Никола Ђорђевић. Са тражењем концесије, они траже двоје: прво, да им се дозволи, да лене по Ђошковица, а друго, да други немају права, да то раде. Далас они траже то искључиво право, да они једини постављају плакате, и да они једини обављају плакати по Ђошковица.

Коста Црногорац. Ја мислим да би добро било, да ми овај ант вратимо дотичној господо, па да она нама назначе места, где ће плакати да лене, и да се споразуму са газдама кућа.

Ст. Добривојевић. Ја држим да би се могло занета, помоћи, да се њима закаче, да означа та тошета и да донесу дозволе од газда кућа.

Мил. Павловић. Лено, ако они добију дозволе на та тошета, онда хоћемо ли ми њима гарантовати, да на другим местима не може нико ленили.

Марко Степановић. Општина би могла да избегне све те тешкоће, кад би му уступила тошкове у рејону улице, који припадају општини, као што је в. пр. „Руски Цар“ на Теразијама, па нека он ту подигне стубиће, на којима ће наместити табле за плакате.

Председник. То би правила смете комуникација.

Марко Лео. Добро би било да им се каже, да они боду то мотивишу, да предизвије обележе право које траже.

Никола Ђорђевић. Ако би се њима дало то право, онда би им се дало искључиво право, да они продају та места, а да други не смеју ленили. Далас ме њима предајено туђе право, а па то ми немамо права.

Коста Петровић. Мени се чини да се та ствар може извести овако.

Нема сумње, да ће и молиоци ленили извесне плакате на оним истим местима, где су се плакати и до сад лепили. Нема сумње да ће сви они становници појединих кућа, на којима се сад плакати лене радеје пристати и молиоцима дозволити да метну табле на куће, јер им се тада неће дувар кварити сваки час. А кад стоји ово двоје, онда ће, бар како ја мислим, бити најбоље да молиоци од појединих грађана добију дозволе за подизање или укупљање табле, а онда кад то буде савршено, да општина на основу § 34 општинског закона изда једну наредбу, којом би свакоме ставала у дужност, да уу неоплатно плаћање

известне тансе молишцима мора приленити плакат на месту, које су молишци означили. — Тако би се дало то извести, у интересу чистије лепшег изгледа вароши и кућа, на што општина има и право и дужност. Истина иде мало теже са интерфоланем тансе за дешавање плаката; али и то се да такође по закону извести, само пошто молишци добију дозвољене од дотичних сопственика оних кућа, на којима ће плакати лепити.

Председник. Онда да им тако одговорим.

Ст. Добрићковић. Ја мислим да имамо законског права, као што је казао г. Коста Петронић. Кад општина води бригу о чистоти и улепшавању вароши, она има право да одреди, на којима местима да се лепе плакати. Општина треба да направи списак свију ђошкова и да каже: ове ђошкове дајем, а на другим местима не дам да се лепе плакати.

Што кажу: има преко пута ђошак, може овако да се доскочи. Ја ћу и тај ђошак да заузмем и сва та јавна места општина треба да заузме.

Никола Ђорђевић. Онда је најбоље да општина у споразуму са полицијском влашћу добије то право, да заузме она места, које она означаи, и онда нека не даје овако испод руке, него нека се да лиценцијом. Дакле нека г. председник размисли о томе, и онда може се унестити у преговоре с њим.

Председник. То би био врло добар пут, и кад општина добије то право, онда га може дати коме хоће. Онда свакојко можемо одговорити овој господи, да им општина да сада не може дати тражено право. Ми дакле треба да се споразумемо са државном влашћу и да нађемо та места, па да учинимо даље што треба.

Ст. Добрићковић. Полиција нема асогг права од нас, општински одбор има право да води рачун о угледу вароши на пошто се асома квари углед оним дешавањем разних плаката по ђоштима, то треба општина да одлучи, но да би то извршила она треба да избележи места где се могу такви плакати лепити, па да после предложи полицији да се са тим местима заместо такве табле те ко ове да на те табле лепи, да плати општина одређену таксу које право може после општина дати и под закуп.

Председник. Не мислим ја, да јам она то ради, него да се плакати не смеју после лепити на другим местима. Дакле да и она нареди: плакати се могу лепити само на оним местима, где је општина поставила табле. (Чује се: тако је, тако је).

Дакле предлази се преко молбе на дневни ред, а препоручује се председнику општине да се побрине за увођење тога реда, и тај рад да општина узме у своју компетенцију. Одобравате ли господо? (Одобравамо).

Молим вас, господо, овде имамо молбу Милоша Војковића учитеља, да му општина уваже помоћ, што је заплао у негод.

Општински Суд је решио, да његову молбу препоручи нама. Међу тим како молзаци има разред са уваженим бројем ђака (због чега је решена, али због оскуде донаца није извршена подела тог разреда) он готово има права на помоћ, јер би, да је подела извршена, на време друга учитељ примао накнаду за стан и огрев. Он има 108 ђака;

но помоћ ниште, што је заплао у пражњу безу са болести и умирања одрасле деце. За шест месеци учитељу оделеног разреда плаћо би 420 дина. накнаде. (Чује се: да му се да 500 динара?).

Ст. Добрићковић. Ја бих био мишљења, да му се да 600 динара, па макар учитеља из друге стране, кад је човек допао таквих невоља, а као двогодишњи одличан наставник, заслужно је ту милост. (Чује се: доста је 500 динара).

Никола Ђорђевић. Доста је 500 динара.

Председник. Дакле пристаје те ли, да му дамо 500 динара. (Пристајемо).

Имамо сада молбу другог учитеља, Николе Мусулина, који је неизнорасан, па моли, да му се изда још (једном за свагда) годишња накнада за стан и огрев, да би могао удовољити њер.

Васа Дучић. Праведно би било, да му се нешто учини, јер заоста је сиромаш човек.

Марио Степановић. Ја знам, да је заоста сиромаш. Сем тога, третира му се приликом за удају ћери (Чује се: требало би му дати; он је пуки сиромаш, ослабио је са свим). *Председник.* Молим вас, господо, нико се не јавља за реч!

Коста Петронић. Ја тог човека врло добро познајем. Знам, да је био патриота, знам, да је много пожртвованости показвао као учитељ у Призрену. Ту је имао гдних беда. Дошао је у Србију, помагао је на одгајивању, васпитању наше деце толико година и учинио врло много као учитељ. Да не говорим дуго, ја вам помињем и његову судбину и молим за допуштење, да г. председник (и он је отац) даде своје мишљење.

Председник. Кад апелујете на мене, ја вам морам признати, да никад не могу да одречем молбе, које се тичу среће деце; па кад стоји оно, што рече г. Призоревац, мишљења сам, али да му уважимо његову молбу, али да му дамо 50 дуната.

Ј. Дабар. Ја мислим, да му дамо цеду суму.

Председник. Напосетку можемо му дати цеду суму (70 дун.), али како ту помоћ ниште по ради удомљења ћери да му се новац да онда, кад дође удомљење, а дотле да тај новац стоји на расположењу у каси. (Чује се: врло добро).

Дакле пристаје те ли, да тако урадим? (Пристајемо).

Председник. Г. Сергеје Станковић интерпеловао ме је односно онога шљунка, који се растура на друму топчидерском. Ја сам му изказао на њој, јер то није само његова интерпелација него и свију грађана, који тамо у тој улици седе и пролазе.

Извосте чути ту интерпелацију. (Прочитава).

Председник. Молим вас, господо, ово имам да кажем.

24. јуна држана је лиценција за 500 куб. метара шљунка за топчидерски друм. Та је лиценција остајала на Стојану Крстићу за 3-95 динара куб. метар. После неколико дана дошао је наш одборник г. Јосифовић и казао је, да је он био тога дана на лиценцији, он би дао јестиније са 9 пара. Онда је одређена ужа лиценција и ту се такмичили до 3-85 и шљунак је онет остао на томе Крстићу. Кад је шљунак донет, ја сам одредио комисију два одборника, а сем њих и г. Сергеју, који је јавно, да

не може доћи због својих послова. Комисија сам нагласио нарочито, да оцени кад прими: је ли шаунак по муштри, а то за то, што ми је задорника добара рересисно, да се довлачи рђав шаунак. Међу тим септембра нађен се е генералом г. Лешјанином и он ми рече: да се тамо на топчидерском друму довлачи црвен шаунак. Ја га замолим да буде добар рећи предузимачу, да то не чини, пошто му се такав шаунак неће примити. После 5—6 дана добијем писмо од генерала, којим ми јавља, да је учинио, што сам га молио. Предузимач је преко момка одговорио: „нека г. генерал гледа свога посла, јер ја знам шта радим.“ То значи другим речима ово: ја ћу знати шта треба да учиним, па да ми се и овај шаунак прими. То ме је још више наљутило, па сам тражио од комисије, да се строго дриш услова и не прими оно, што је по муштри. И заиста и т.г. одборници дади су мишљење, да довучени црвени шаунак не ваља и да се не може примити, јер ми набацујемо црвени камен и ли калдрме. Либерант се у први мах наљутио, али после дође и моли, да му се што год одбије на почистоћу и шаунак прими, да не би, вели, аваш пропао. Онда звонем г. Јанковића, г. Матића и г. сивкенера, да прегледамо опет шаунак. Тада комисија реши, да се најзад довучени шаунак прими, али ако либерант пристаје, да му платимо свега по 150 дин. куб. мет., дикле за 2 динара споро јефтиније од постојеће цене. Он ми саопшти, да је задовољан с тим решењем. Кад ето ти га после два дана, па протестује и вели, да не пристаје на ово, а то је комисија предложила. Тражио је, да се наново прегледа шаунак и од меновите комисије.

То ме је наљутило, јер ми смо му учинили више милости, решењем да се шаунак прими по 150. Ја сам за тим наредио, да му се важе, да одмах носи шаунак. После три дана опет је пристао, те му је шаунак примљен по 150 дин. куб. мет., и узето од њега 200 куб. мет.

(Наставиће се)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ЕВРОПСКИ РАТ

Чланак „Новог времена“

Чланак „Руског инвалида“ био је као што је већ познато, протумачен цесимистички у Аустрији и Германији, и изазвао је прилично велику, грају*) која се, у осталом, прилично ustalожила под утицајем тумачења „*son of St. Pétersbourg*“ и у петроградској кореспонденцији, штампане у „*jinor*“ у. По паника,

*) Недавно изашло је у Руској инвалиду чланак. Један војни се на крају вели да је Русија у стању борити се са цеоим Европом, у случају рата. Овај закретањек веде да је написан по нарочити вели цар руског.

Јр.

која је за часак била тиме умирена, обновила се по нова у Бечу и Берлину услед извештаја да је у Берлину држан војени савет под председништвом цара Вилхелма у коме се искључиво претресало питање о томе какве би мере надало предузети у случају војне између Русије и Аустро-Угарске. Тај нови настанак грознице, од које мање или више пати скоро цела Европа, прошао је, кад се дознало да у Берлину није у опште ни било никаквог војеног савета, но да је ова ствар била у томе, што је цар Вилхелм примио са рапортима фелд маршала Молтке-а, војнога министра и генерал-квартир мајстера, и то не сву тројицу заједно, него посебнице. Да се страх умали приволаго је извешће да је генералу Швајнциу при повратку његовом на пређашње место, кака Бизмарк, кога је ген. Швајнци походио, дао мирозубине инструкције; а такође и глас да се Аустро-угарске решила до пошале свога извизреднога пуномоћника у Петроград, по свој прилици Министра за Босну, Калаја.

У овом последњем страху интересантан је факт, што некоји берлински и бечки официјозни листови изражавају паду да се, у овј мах, бугарско питање може решити. Заслужују пажње, између осталог, чланак „*Schlesische Zeitung*“ а. Овај лист констатује ова факта која се барем чине да постојд: троји савез, чланови који су гарантовали један другоме територијалну власт и подожај велике државе, и отворену тежњу Русије да поново увуче Бугарску у сферу својих интереса. Пита се: како је намерена Русија да достигне ову цел? Ако се она, понета „панславистичким“ тежњама реши да иде против Аустро-Угарске и тиме разоривши Хабсбуршку монархију, да оствари себи слободан пут на Балканско полуострво, то ће понова добити савез *sans foederis* и „пре по што руске војске успеју стићи до Беча, дићи ће се противу Русије више од 10 милијона германских бијовета. Услед тога „*Schlesische Zeitung*“ даје питање: неће да претпоставити Русија ризичноме рату између себе и Аустро-угарске, своје оужном неопосредственом ступању у Бугарску? „Ако Аустро-угарска, продужује исти лист, ступи тамо у борбу са Русијом, што се једва допустити може, то *sans foederis* отпада за Германију, и у томе случају Русија би се нашаа у далеко повољнијем положају. Осим тога за војну са Аустро-угарском Русија ће бити мучно да промрти *sans belli*, дочим у питању бугарском она има *sans belli* увек у својим рукама.“ Лист овај дозвољава чак могућ-

ност и даљег умножавања наше војске на западним границама нашим, али она у томе види осигуравање бокова за могући случај којим ће Русија предузети одесудне мере у Бугарској, у чему ипак не лежи разлог да се изазове велики европски рат. Лист овај истина саветује Германију да остане и даље на стражи, али да веру у одржање мира не губи.....

Новинарске интерпелације општини београдској

У 18 бр. „Дневнога Листа“ интерпелисао је „један грађанин“ општину београдску: за што је општински плац у Фискедијској улици до гробља сав разграђен те услед нехата трпа гробље штету од сток: и губи престоница свој углед.

Редакција нашег листа, по својој дужности одговара на ово: да је општина у свако доба водила рачуна од свога имања. Рђаво је врло, да они који сматрају да су дужни водити бригу и контролисати Општину и њезин рад неће да загледају претходно у протоколе општинских седница, које се редовно у овом листу штампају, него онако на памет говоре о тобожним нехатима и неисправности.

Да је нпр. „један грађанин“ претурко 45 бр. Општ. Новина од 15 новембра т. г. он би нашао у њима, да је г. председник општине поднео предлог одбору да се на томе месту ради веће користи општинске а и ради угледа те улице подигне ред дућана од бондрука. Одбор је усвојио поменути предлог, одобрио суму за ове грађевине (у 7500 дина.) и решио да поменути дућани до маја идуче године готови буду.

Према томе нека се не брине „један грађанин“ за углед поменутих улице.

Што се пак тиче разграђеног плаца, ни ту није ишло тек онако. Општина је наредила да се исти плац разгради, кад ће се већ на њему зидати те да се неби ограда упропашћавала крађом. Но у томе је сама општина предахитрена; јер надзорник општинских добара кад је дошао да ограду дигне, већ није ни било. Сад ако би општина на ново ограду подигла могла би доћи опасност да ће је опет нестати и тако општина би могла до пролећа ограду за оградом једнако дизати на опет да ограда нема.

„Један грађанин“ неће нам по свој прилици замерити, ако кажемо да општина нема ни најмање тежње да квари углед самој себи.

Општинске вести.

На изборној скупштини трговаца и занатлија државној у недељу 13 ок. м. изабрани су за чланове трговачког суда за идучу годину г. г. Петар Арамбашкић, Никола Канара, Илија Рајковић, Милорад Стефановић трговци, Јоца Х. Максимовић касијер и Коста Н. Јовановић столар а за њихове заменике г. г. Сретен Новакоски трговац, Стојан Лукић касијер, Коста Милошевић бравар, Мијаило Штрбић кројач, Јаков Којен трговац и Коста М. Шонда трговац.

ДОМАЋЕ НОВОСТИ.

Привилегована Народна Банка Краљевине Србије исплаћиваће почев од 2. Јануара идуче 1888 год. седми купон са својих акција, сваки купон са по дина. 3-75 пара.

Суме од 10 дина., на више исплаћиваће златом.

Купони се подnose на исплату банчном одељењу за зајмове на залог и оставе са списком у који се купони по реду излажу и који подносилац потписује. Спискови издаје речено одељење бесплатно. Имаоци купона из унутрашњости могу их исплатити и код својих новчаних завода.

Ценовник.

Разног цвећа и воћака (расадница) у општинском расаднику.

комад или Саксија	Наименовање	од д.	п.	до д.	п.
Саксија	Азалеа црвени и бели	2	—	10	—
„	Абутилон хибрида разни	—	50	1	—
„	Абравтус	—	40	—	80
„	Агератум разни	—	40	—	80
„	Аурелија сиборда	1	—	2	—
„	„ јапоника	—	50	1	—
„	Аукуба	—	80	1	—
„	Акалантус умбелатус	—	60	1	20
„	Алоје разни	—	50	3	50
„	Азара микро-еила	—	50	1	—
„	Бришана	—	20	—	40
„	Вовордија	—	40	2	—
„	Букус (шмшир)	—	20	—	40
комад	Бреза	—	50	1	—
„	Бора	2	—	4	—

Саксија	Вероника	— 60 1 —	"	Ружа каламјених разни	1 50 2 —
"	Вибурниум тунус	— 40 — 60	"	Резеда одората	— 10 — 30
"	Винка	— 20 — 60	"	Садвија ефеинадис	— 20 — 40
"	Вербена разни	— 20 — 40	"	Саксифрага	— 40 — 80
комад	Веља	— 50 1 —	"	Смилакс	— 20 — 30
Саксија	Глоксиње	— 50 1 —	комад	Смрча	2 — 4 —
"	Графида	— 50 1 —	"	Саксија вељих	— 10 — 20
"	Георгине	— 40 1 —	"	" средњих	— 5 — 10
"	Датура арбореа	— 40 2 —	"	" стара	— 5 — 10
"	Дајиџа гравата	— 60 2 —	"	" мала	— 5 — 10
"	Дијантус хедвина	— 10 — 50	Саксија	Талијански бор	— 40 1 —
комад	Дијантра електарилис	— 60 1 —	"	Туја	1 — 1 50
"	Дрењина	— 40 — 60	комад	Трешња	— 10 — 20
Саксија	Ериџа разни	— 40 — 80	"	Такеус (зеленика)	— 80 1 —
"	Еволимус	— 60 1 —	Саксија	Теринија амерџија	— 30 — 60
"	Ескалонтус глобулаус	— 40 1 —	"	Туја оријенталис (семе)	— 20 — 40
"	Јустидија	— 40 1 50	"	Фикус еластикус	4 — 6 —
"	Јука	— 60 2 —	"	Фарма	— 40 — 80
комад	Јасеновине	— 40 — 80	"	Фуксија	— 30 — 60
"	Јела	2 — 4 —	"	Физалис	— 20 — 40
Саксија	Камелија	4 — 8 —	комад	Флоксерелис из леја	— 20 — 40
"	Кобеја скаденс	— 20 — 40	Саксија	Хелио тропијум	— 20 — 40
"	Купровија (Tarhonantus)	— 40 — 80	"	Ховика трикозор	— 20 — 60
"	Кана индија	— 60 1 —	"	Хобротамус	— 40 — 80
"	Кореа виридис	— 40 1 —	"	Хегијантус	— 20 — 40
"	Красула (Wachablume)	— 40 1 —	"	Ципрес	— 40 — 60
комад	Кризантеум	— 20 — 60	"	Цанерарија аргента	— 20 — 40
"	Коваларија (зимзелен)	— 5 — 10	"	"	— 20 — 40
"	Крушака каламјених	— 20 — 40	"	Цитрус (лимуи)	— 40 1 —
Саксија	Леандер	— 40 4 —	"	Цитизус	— 20 — 60
"	Лантана	— 40 — 80	"	Шебоја разниг	— 20 — 40
"	Либонија	— 20 — 40	комад	Шимшира	— 20 — 40
"	Лигуструм овалеолијум	— 60 1 —	Саксије	Ескалонија јопоника	— 40 — 80
"	Лаурус	— 40 — 60	комад	Багрена	
комад	Липа	— 60 1 —			
Саксија	Мимоза пудика	— 20 — 40			
"	Миртус	— 40 1 —			
"	Мошус мијозотис	— 20 — 40			
"	Оморика	1 — 1 50			
комад	Ораха	— 10 — 20			
Саксија	Палме	1 — 6 —			
"	Пегонија	— 40 — 80			
"	Помолајка бела и црна	— 40 — 80			
"	Пилот хогова	— 40 — 60			
"	Питоспорум	1 — 4 —			
"	Пеларгонија разноразлики	— 40 — 60			
"	" синглески	— 40 — 80			
"	Петонира	— 10 — 40			
"	Пушка гранатум	— 80 1 —			
"	Пенетемон	— 20 — 40			

ТРГОВИНА

Београдска пилјаца

од 1 до 9 Децембра 1887. год.

Прешло је преко општинског калтара:

397.150	кила	Пшенице	по	1050	дин.
92.785	"	Пшенице, брашна (доброг)	"	15.—	"
24.999	"	Кукуруза	"	850	"
18.780	"	Ораја	"	22—	"
13.770	"	Јечма	"	750	"
10.955	"	Ражи	"	750	"
18.832	"	Овса	"	750	"
434.742	"	Сувих пилјаца од 16 до	"	1750	"
6.194	"	Лука црна	"	750	"
10.309	"	Пасуља	"	25—	"

333	"	Сара	70—	"
10.400	"	Крча	3—	"
70.450	"	Сена	4—	"
2.200	"	Славе	2.50	"
96	"	Кајмана	105—	"
3.622	"	Доја топлевог	62—	"
241	"	Маста	105—	"
21.800	лит.	Ракције меке	20—	"
200	"	" зуте	—	"
73.200	"	Вина црна	26—	"
17.029	кила	Свиње	70—	"
16.593	"	Кромпира	7—0	"
7.024	"	Крупика	12—	"
7.817	"	Јабука	12—	"

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСКЕ

44.440	кила	Брашна	
12.747	"	Пасуза	
	"	Мекина	
	"	Шпиритуса	

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

1,173.669	кила	Сувих шљива	
1.740	"	Ораја	
11.004	ком.	Комада коза овчији	

ОБЈАВА.

У 48. броју општинских новина саопштен је списак свих оних који имају општини да плаћају тамис. Од њих изјавили су да неће упражњавати даље ту радњу, дакле да неће ни туцати ради продаје, ни крчити туцану каду они:

Г. Г. Тодор Л. Милишић, велика пијаца бакалин, Моша Асталиан, Еврејска мала бакалин, Петар Јовановић бакалин на Дорћолу, Коста Николић дунавска улица код Спужа, Петар А. Кретић бакалин на Зерку, Андрија Дада бакалин до поште, Василија улица, Рада Тодоровић Василија улица, Сретен Трифуновић у фишеквијској чаршији, Браћа Николајевићи Хади, дубровачка улица, Милош Д. Милошевић дубровачка улица ликерија, Коста Петровић бакалин зелени венац, Нади А. Николић париградска улица теразије, Давид Ј. Симић и кумпанија лончарска чаршија, Таса Павловић бакалин код Спужа у венецији, Мила Обрадовић магација мала пијаца, Мијалко Пјанић трговац мала пијаца, Браћа Пурић трговци мала пијаца, Тодор Ј. Ворчанин бакалин зелени венац, Карло Пероло бакалин до Ајдук Вељка, Милорад Стефановић до општинског суда, Павле Маринковић, Антоније Костић код велике пиваре, Радоје Дивјаковић топи-

ска пијаца, Миленко Стевановић топијска пијаца, Ленка Петровић удова бакалин три клуча, Јеврем Паић књаз Милошева улица бр. 46, Милија Јаковљевић крагујевачка улица, Јован Алексић крагујевачка улица број 26, Мијалко Младеновић теразије код 3 коњице, Крста Васиљевић више тркалишта Трифуз Акимовић до Лаудановог шанца, Манојло Јовановић на Јелкић имању више тркалишта, Риста Хади Аврамовић бакалин милетина улица, Никола Канара бакалин једренска улица, Драгутин А. Ђорђевић велика пијаца, Трифуз Ђурић магација лончарска чаршија.

Суд општине нар. Београда налази за потребно опоменути све оне који су изјавили и потписали престанак упражњивања речене радње, да ће сваки од њих бити одговоран ако се ухвати да исту радњу и даље води, неплаћајући законом општини одобрену таксу.

Ако таквих буде било, они ће се одмах чим се за то сазна, казнити четворорубом таксом друге класе (4 дин. месечно) за сво дотадање време радње од 1. новембра ове године, када је тамјска такса поново уведена.

У исто време суд позива и све оне, који се до сада нису пријавили а воде ову радњу, да се до конца ове године пријаве, те да им се одреди коју ће класу таксе плаћати. Не учине ли то, суд ће исту меру и према њима предузети: казнити их четворорубом таксом друге класе.

Из седнице суда општ. нар. Београда 10. Децембра 1887. год. СБр. 12.906.

ОБЈАВА.

На дан 4. Јануара идуче 1888. год. од 2 до 5 сахата после подне држаће се у канцеларији нижињерског одељења суда ово општинског јавна усмена лицитација за ограду општинских плацева — дрварница — у бари „Венецији“.

Кауција полаже се при лицитацији у 250 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближа условија могу се видети при поменутој канцеларији сваког радњег дана у време канцеларијско и при лицитацији.

После свршене лицитације неће се примати никакве понуде.

Из седнице суда општ. београдске ГВр. 1016 14. Децембра 1887. год. у Београду.

СПИСКАК

ОБВЕЗНИКА I. ПОЗИВА СВИЈУ ЈЕДИНИЦА УП. ПУКОВ. ОКРУГА ИЗ КОГА
СЕ ВИДИ ГДИ ЈЕ ОБВЕЗНИКИ У КОЈУ ЈЕДИНИЦУ УПИСАТ, А СВИ
ИЗ ВАРОШИ БЕОГРАДА.

Број списка	Чин и опис	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У коме је кварту обвезник уписат	Зачемице	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДИНИЦУ ОБВЕЗНИК УПИСАТ
А.					
5	војар	Андреја Ј. Олован	кварт варошан	трговац	даје 2 коња и кола за штаб пешачког пука I. позива и сам лично тера.
6	"	Аврам С. Меламед	"	"	даје 2 коња и кола за штаб пешачког пука I. позива
28	редов	Андреја Растаћ	Београд	"	при артиљеријском пуку од 8 батерија I. позива
58	каптар	Алекса Смић	"	практик	коњички ескадрон I. позива
78	годиннич каптар	Антоније Василевић	"	подписач	коњички ескадрон I. позива
89	врши дужност под- наредника	Антоније Марш	"	трговац	при коњачком депоу за авт. команд. I. позива
92	коновод.	Андреја Степановић	"	трг. помоћ.	при коњачком депоу за авт. команд. I. позива
134	стогар	Ахиле Луденг	кварт вар. Београд	стогар	при покретном радионишту арт. I. позива
117	једок	Алекса Тодоровић	"	немадодел.	при железничкој чети I. позива
144	нов. редов	Андреја Мешаћ	кварт пал.	коचेјаш	прекобројни I. батаљон I. позива
146	"	Андреја Ј. Мешаћ	"	"	прекобројни I. батаљон I. позива
184	подписач	Антон Јосиф Јохан	кв. врачар.	кад. ковач.	при запалатској чети I. позива
186	мессар	Алекса Тодоровић	оп. дорнод.	слуга мех.	при месарској чети I. позива
200	"	Антоније Јоковић	оп. тераз.	касацин	при месарској чети I. позива
211	војар	Андреја Матановић	кв. врачар	калеа леб.	при покарској чети I. позива
225	редов	Андреја Попић	кал. панук	кал. панук	допукаса чета I. батаљона
272	"	Антоније Смић „ера“	Београд	трговац	при резервној муниц. колони даје 2 коња са амонија
275	"	Антоније и Милановић	"	трговци	при резервној муниц. колони дају 2 коња са амонија
287	нов. редов	Алоско Николић	кварт вар. Београд	квација	при штабу I. батл. I. позива
333	"	Антоније Васиљевић	"	чиновник	даје 1 тоз р. кола са савири и табл. I. бат. I. поз.
360	каптар	Андреја Милековић	"	калеа трг.	I. чета I. батаљона I. позива
370	редов	Андреја Борђевић	кв. савези	помоћ. трг.	" " " " " "
386	"	Андреја Борђевић	врачарења	прах. и ок.	" " " " " "
435	"	Алекса Тодоровић	"	калеа трг.	" " " " " "
450	"	Антоније Растаћ	савези	слуга	" " " " " "
465	"	Алек Растаћ	"	зелкер	" " " " " "
471	"	Ант Тешаћ	"	мом. касацин	" " " " " "
481	"	Алекса Давидовић	врачарења	правани	" " " " " "
485	"	Алекса Стрпачевић	кал. пука	слуг. општ.	" " " " " "
507	"	Антоније Бранковић	савези	калеа	" " " " " "
513	"	Андреја В. Петровић	"	калеа трг.	" " " " " "

Број списака	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У коме је кварту обавезник уписат	Заступање	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДИНИЦУ ОБВЕЗНИК УПИСАТ
520	родов	Анђелко Димитријевић	кварт	стражар	I чета I. баталјона I. позива
546	"	Анстол Илић	врачарски	млекараја	" " " " " "
581	наредник комесар	Алекса С. Димитријевић	те, алијеси	кошараја	врши дужност наредника при II чети
583	поднаредник	Аврам Ј. Мезина	дорћолески	трговац	врши дужност комесара при I. бат. I. позива при штабу а са својим јаким кошем и прибором
587	поднаредник	Алоја Брајер	врачарски	ђак	врши дужност поднар. при II. чети у I. бат. I. поз.
593	каптар	Алекса Ражкић	"	пегар код	" " " " " "
599	редов	Андреја Ђорђевић	"	Тоболара	при II. чети I. баталјона I. позива
609	"	Антоније Марковић	дорћолески	врачарски	при II чети I. баталјона I. позива
632	"	Арон Којић	"	кошар	" " " " " "
641	"	Аврам Тајтадек	"	калоа трг.	" " " " " "
666	"	Аврам Азбали	"	трговца	" " " " " "
672	"	Андреја Милоковић	варошки	калоа трг.	" " " " " "
673	"	Андреја Поповић	"	момак	" " " " " "
679	"	Аврам С. Којић	"	"	" " " " " "
706	"	Арон Копчево	дорћолески	ђак	" " " " " "
720	"	Арка Димитријевић	савски	калоа	" " " " " "
727	"	Аца Угљенић	"	практик.	" " " " " "
763	"	Аврам С. Којић	варошки	кал. напуц	" " " " " "
773	"	Андреја Г. Ристић	терлаески	калоа-трг.	при II. чети I. бат. I. позива
790	"	Андреја Милош Димовић	напизулес.	медик нар	" " " " " "
848	"	Алекса Тодоровић	савски	напизулар	" " " " " "
861	"	Алекса Јевтић	напизулес.	ошкулент	при III. чети I. баталјона I. позива
917	"	Аврам Бенић	варошки	ошкулент	" " " " " "
932	"	Алекса Ристић	терлаески	калоа трг.	" " " " " "
948	"	Алекса Којић	напизулес.	" етоа	" " " " " "
986	"	Андреја Р. Ђорђевић	дорћолески	" обућ	" " " " " "
1031	"	Алекса Василевић	напизулес.	" трг.	" " " " " "
1035	"	Азам Гендер	"	кетнер	" " " " " "
1049	"	Антоније Ђурић	"	дожак у	" " " " " "
1050	"	Андреја Ораховић	"	опшара	" " " " " "
1071	"	Андреја Гавриловић	"	напизулес.	" " " " " "
1082	"	Алекса М. Богдановић	савски	диглар	" " " " " "
1124	"	Аврам Милениновић	"	к инжар	при IV. чети I. баталјона I. позива
1144	"	Андреја А. Шумицковић	"	калоа трг.	" " " " " "
1156	"	Арон Амузиано	"	квалар	" " " " " "
1157	"	Аврам Бауковић	дорћолески	калоа трг.	" " " " " "
1164	"	Андреја Рандовић	"	"	" " " " " "
1167	"	Анђелко Ђекић	врачарски	"	" " " " " "
1169	"	Арсеније П. Ђуријевић	"	сакрија	" " " " " "
1181	"	Алекса Скоковић	"	слуга крав	" " " " " "
1192	"	Александар М. Стојиковић	савски	калоа-трг.	" " " " " "
1196	"	Андреја Букатовић	врачарски	експерим.	" " " " " "
1207	"	Анђелко Миловић	"	ђак	" " " " " "
1227	"	Антоније Језерковић	дорћолески	слуга	" " " " " "
1251	"	Алекса Богдановић	"	калоа деб	" " " " " "
1260	"	Анђелко Леви	"	кетер	" " " " " "
1263	"	Аврам А. Асбахари	"	рибар	" " " " " "
1264	"	Андреја Николић	"	шпекулент	" " " " " "
1295	поднаредник за полиц.	Антоније Антонијевић	"	обућар	" " " " " "
1311	редов	Алекса Станковић	Београд	зван. елн	врши дужност подн. у допуској чети I. бат. I. поз.
1317	"	Антоније Белуха	дорћолески	калоа трг.	дизалиса штаб I. позива и са својим јаким кошем у артил. пуцу од 8 батер.
1336	"	Аца Иванић	врачарски	блвзар	даје једна конона кола са артиљерија и прибором а штаб и. чети пука
1339	"	Аксентије Марковић	"	апотекар	даје једну саку од 100 лит. воде са двоколиц-ма и једног теглаћег кола са аком и прибором за сакуп. тегуку чету од 6 водева дунавске дивизије

Број списка	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У коме је извршу обавезни уписат	Занимање	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДИНИЦУ ОБВЕЗНИК УНИСАТ
2643	редов	Андреја П. Степановић	квартир-рошки	ђак	преко броја I. батаљон I позива
2649	"	Адолф Роисвек	"	молер	" " " " " " " "
2653	"	Арсеније Гавриловић	"	чувар	" " " " " " " "
2664	"	Арањас Десловић	"	кафеџија	" " " " " " " "
2682	"	Александар Јабрица	арачарски	воденичар	" " " " " " " "
2704	"	Ан-стасје Радослављевић	"	орачар	" " " " " " " "
2710	"	Андреја Јовановић	"	сл.-олавач	" " " " " " " "
2732	"	Алекса Демич	терзијски	слуга	" " " " " " " "
2735	"	Алекса Пекић	"	козмар	" " " " " " " "
2760	"	Апостола Дамлиновић	дор.болски	надничар	" " " " " " " "
2769	"	Аврам Х. Шахов	"	калоа трг.	" " " " " " " "
2770	"	Аврам В. Јаков	"	посач	" " " " " " " "
2790	"	Атоса Млачевић	нал.-слуг.	сл.-олавач	" " " " " " " "
2823	"	Алекса В. Милоновић	Београд.	ђак	" " " " " " " "
2864	"	Арањас Петровић	савски	слуга	" " " " " " " "
2922	"	Арс Петровић	арачарски	"	" " " " " " " "
2958	"	Антоније Веселиновић	савски	оштакер.	" " " " " " " "
2976	"	Андреја Радослављевић	"	практик.	" " " " " " " "
2979	"	Аврам Ђорђевић	"	инсар аген.	" " " " " " " "
3014	"	Анта Јовановић	"	надничар	" " " " " " " "
3016	"	Алекса Илић	"	лебар	" " " " " " " "
3020	"	Алекса Јовановић	"	оштрач	" " " " " " " "
3021	"	Анђело Ђорђевић	"	сл. млекар	" " " " " " " "
3026	"	Андреја Арсенић	"	служитељ	" " " " " " " "
3031	"	Анђело Младеновић	"	стражар	" " " " " " " "
3038	"	Алекса Сеповић	Београд	експлицита	" " " " " " " "
В.					
94		Бождар Добомаревић	Београд	калоа трг.	коњачички ескадрон I. позива
95		Бождар Богојевић	"	глумац	при коњачичком депону I. позива
209	нов. редов	Бошко Каленић	кв. п. изв.	талиганин	при пешарској чети I. позива
240	"	Богдан И. Дамитрајевић	Београд.	тежак	при дивизијској музичкој колони I. позива
255	нов. каплар	Бождар Бошак	"	практик.	при дивиз. прет. кол. I. позива и са јаким пољем
291	поповодац	Босиљко Шеловић	варошки	кљиговез.	при штабу I. бат. I. позива
313		Божа Божић	Београд.	неизнотар	даје I. коња товарног са самаром и прибором за штаб I. бат. I. позива
316		Босиљко Дамјанин	"	"	даје I. коња товарног са самаром и прибором за штаб I. бат. I. позива
359	каплар	Благоје Стојковић	"	"	I. чета I. батаљона I. позива
368	редов	Богдан Дулић	наизлуд.	тежак	" " " " " " " "
371	"	Бождар Александровић	"	кало. крој.	" " " " " " " "
423	"	Богдан Драговић	"	надничар	" " " " " " " "
427	"	Божа Спасић	"	кало. ошак.	" " " " " " " "
452	"	Бождар Тадић	савски	калоа трг.	" " " " " " " "
456	"	Библа Дамитрајевић	"	бонација	" " " " " " " "
557	"	Борисав Гавриловић	арачарски	тхач	" " " " " " " "
566	"	Бошко Нејосић	"	практик.	" " " " " " " "
585	подчар.	Бождар М. Божећ	савски	"	арми ружичаст. подин. II. чете I. бат. I. позива
604	редов	Бранисав А. Поповић	Београд	Крушевљ.	при II. чети I. батаљ. I. позива
627	"	Бождар Н. Јовановић	арачарски	ђак	" " " " " " " "
633	"	Босиљко Демајо	"	пом. аген.	" " " " " " " "
656	"	Босиљко Миловић	"	дуђерија	" " " " " " " "
682	"	Борисав П. Анђелковић	"	ђак	" " " " " " " "
702	"	Бошко Николић	терзијски	калоа анд.	" " " " " " " "
789	"	Богдан Јовановић	наизлуд.	слуга	" " " " " " " "
814	полиц. ра-	Борисав Марковић	дор.болски	кафеџија	" " " " " " " "
817	наредник	Благоје М. Николић	"	"	арми дужност народ. пива III. чета I. бат. I. позива
863	редов	Благоје Ж. Милојевић	дор.болски	слуга	при III. чети I. батаљона I. позива

Број списака	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У коме је кавару обележио уписат	Занимање	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДИНИЦУ ОБВЕЗНИК УПИСАО
893	редов	Божа Брањћ		капе, абад	при III чети I батаљона I позива.
918	"	Божар Ј. Паго		" трг.	" " " " " " " "
934	"	Божидар Банковић		ђак	" " " " " " " "
959	"	Богосав Ђукић	ка, тераз	зас:	" " " " " " " "
1047	"	Благоје Недећ		учитељ	" " " " " " " "
1053	нос ранен.	Богосав Поповић	дорћолски		" " " " " " " "
1198	редов	Божидар Илић	теразијски	дом. апот.	при IV чети I батаљона I позива.
1201	"	Богдан Триковић	"	интеграција	" " " " " " " "
1261	"	Бенедик Леки	дорћолски	рад. у фабр.	" " " " " " " "
1368	"	Бошко Демовић	Београд	дуњерни	при востоничком трену за активну ком. при I позиву
1512	"	Браћа Навојарић и Х.		трговац	даје 4 коња тегла са амонима и 2 кола за депо
1543	"	Браћа Илић	"	"	дају 4 тегла коња са амонима за артиљ. депо
1549	"	Браћа Ђорђевић	"	"	дају 6 тегл. коња са амонима за артиљ. депо I позива
1561	"	Београдски кредитни завод	"	"	" " " " " " " "
1670	"	Маса Боже Пашића	"	"	даје 2 тегл. коња са амонима за артиљ. депо I позива
1685	"	Браћа Халеви	"	"	" " " " " " " "
1820	"	Богдан Поповић	"	ђак	I батаљона I позива као прекобројни
1824	"	Божа Чолић	"	"	" " " " " " " "
1837	"	Благоје Триковић	"	"	" " " " " " " "
1851	"	Б-жа Мокранић	дорћолски	леб. слуга	" " " " " " " "
1702	"	Богдан Стојановић	"	надничар	" " " " " " " "
1867	"	Божа Пантовић	"	килар	" " " " " " " "
1941	"	Божа Станојевић	"	кегнер	" " " " " " " "
1962	"	Божа Ракић	савски	момак	" " " " " " " "
2029	"	Божидар Спасић	"	над. желез.	" " " " " " " "
2128	"	Благоје Недељковић	наизаулаз.	з. дър	" " " " " " " "
2173	"	Благоје Стојановић	"	"	" " " " " " " "
2192	"	Божидар Гавриловић	савски	практик.	" " " " " " " "
2276	"	Божа Демитријевић	"	сл. позор.	" " " " " " " "
2341	"	Блажа Мандић	варошки	кал. бал.	" " " " " " " "
2354	"	Благоје Манојловић	"	слуга	" " " " " " " "
2403	"	Божа Петровић	"	"	" " " " " " " "
2419	"	Божидар Трипић	"	слуга мес.	" " " " " " " "
2431	"	Борисав Ј. Павловић	"	калоз	" " " " " " " "
2449	"	Божидар Јакшић	савски	ђак	" " " " " " " "
2484	"	Божидар Стојковић	"	ђак	" " " " " " " "
2544	"	Благоје Илић	врачарски	кал. бакар.	коњички депо I позива
2616	"	Благоје Растаћ	грачарски	слуга мес.	преп-бр јем I бат. I позива
2622	"	Божа Ракић	"	"	" " " " " " " "
2631	"	Божидар Богдановић	"	калоз	" " " " " " " "
2639	"	Бошко Бујанић	варошки	кегнер	" " " " " " " "
2641	"	Божа Мандић	"	слуга	" " " " " " " "
2714	"	Богдан Стојановић	савски	калоз трг.	" " " " " " " "
2821	"	Богољуб Мирковић	Београд	надничар	" " " " " " " "
2826	"	Благоје Н. Јовановић	"	ђак	" " " " " " " "
2828	"	Благоје Крстић	теразијски	шпекулант	" " " " " " " "
2841	"	Баба Јелковић	"	лебар	" " " " " " " "
2850	"	Богдан Јовановић	"	слуга	" " " " " " " "
2990	"	Бранко А. Романовић	савски	кегнер	" " " " " " " "
3007	"	Владимир Велановић	"	лебар	" " " " " " " "
В.					
8	пожар	Вуја П. Рапковић	кларт	каведија	даје 2 коња и кола за штаб пешач. пука I позива
27	"	Владимир Јасинић	савски	чиновник	даје 2 коња са амон. возарском пуку I позива
50	подмар.	Весимир Јовичић	Београд	"	"
51	подмар.	"	"	подмар.	артиљерском пуку од 8 батерија
59	каптар	Васа Божић	"	калоз трг.	при коњичком ескадрону I позива
59	редов	Владислав С. Јовановић	"	ђак	" " " " " " " "
67	"	Васелив П. Војводић	"	"	" " " " " " " "
83	ордоване	Велизар Ј. Маринковић	"	"	са својим јатањим кошем гр штабу пешач. пука

Број списа	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У коме је квартал обавезник уписао	Занимање	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДНИЦУ ОБВЕЗНИК УПИСАО
1114	редов	Владимир Н. Раичић	варт сав.	трговац	при IV чети I батаљ. I позива
1123	"	Никита Ђисарић	савски	штумпнар	" " " " " " " "
1141	"	Вид-је В. Абаба	"	кадета трг	" " " " " " " "
1153	"	Владимир Д. Јовановић	дорђоски	кал. памук	" " " " " " " "
1168	"	Василије Ђикић	вратарски	мон. крој	" " " " " " " "
1183	"	Василије Пушић	савски	џак	" " " " " " " "
1189	"	Влајко Ђерић	"	кал. момак	" " " " " " " "
1210	"	Ведко А. Ђурић	дорђоски	лебар	" " " " " " " "
1212	"	Васа Марковић	"	кал. обућ.	" " " " " " " "
1236	"	Буко Ратић	теразиски	бат.	" " " " " " " "
1238	"	Владимир Поповић	"	кал. кабл	" " " " " " " "
1239	"	Ведко Петровић	"	кал. абат.	" " " " " " " "
1271	"	Буко Боковић	савски	момак трг	" " " " " " " "
1281	"	Видоје Ђерић	"	слуга	" " " " " " " "
1288	пос. ранец.	Ведко Јовановић	дорђоски	рибар	" " " " " " " "
1290	"	Властко С. Поас	"	џак	" " " " " " " "
1291	"	Владимир Чортановић	савски	трговац	" " " " " " " "
1305	"	Ведко Стојковић	Београд	чиновник	даје 2 коња с амон. за д. пуш. чету I бат. I позива
1319	редов	Буко Томашевић	герацијски	кувар	при штабу артилер. пука од 8 батерија I позива
1331	"	Васа Стојковић	Београд	помоћник	даје 1 коњ. кола с амон. са преб. за штаб коњ. пука
1350	"	Васа Анђић	"	трговац	даје 1 коњ. кола са арм. и приб. за арт. депо I поз.
1396	"	Буко Костић	"	сануација	даје 1 тов. кола са самар. за артил. депо I позива
1401	"	Васа Радојевић	"	трговац	даје 1 товарног кола за артил. депо I позива
1411	"	Василко Димитровић	"	предлаз.	" " " " " " " "
1504	"	Ведко Савић	"	трговац	даје 4 коња тегл. с амон. за артиљеријски депо
1507	"	Ведко С. Николић	"	платвар	даје 2 коња тегл. с амонима за артил. депо
1538	"	Васа Милеренић	"	помоћник	" " " " " " " "
1595	"	Ворислав Марковић	"	"	" " " " " " " "
1601	"	Ванжа Тома	"	сарај	" " " " " " " "
1618	кап. ар.	Васа Петровић	варошки	џак	при допусној чети I бат. I позива
1672	редов	Василије Милановић	палзуло	кал. абат.	прекобројни I бат. I позива
1675	"	Владимир Д. Петровић	"	џак	" " " " " " " "
1706	"	Ворислав Живановић	"	"	" " " " " " " "
1713	"	Вукан Томашевић	"	кал. штаја	" " " " " " " "
1787	"	Ведко Растаћ	"	лебар	" " " " " " " "
1746	"	Владимир Павловић	"	стражар	" " " " " " " "
1748	"	Васа Стојковић	"	кал. зилар	" " " " " " " "
1776	"	Васа Штетић	"	почејаш	војар при муницијској команди I позива
1778	"	Васа Костић	"	назначар	прек бројни I бат. I позива
1801	"	Владимир Куконич	дорђоски	слуга	" " " " " " " "
1833	"	Ведко Цветановић	герацијски	кап. ле. ар	" " " " " " " "
1846	"	Васа Павловић	палзуло	зилар	" " " " " " " "
1864	"	В. јан Јовановић	"	слуга	" " " " " " " "
1873	"	Видко Ђековић	"	зилар	" " " " " " " "
1906	сво. ар.	Васа Поповић	герацијски	кал. о. о. з.	при покретном артил. ридијанту I позива
1938	редов	Вукосав Обровић	"	ватрогас.	прекобројни I позива
1914	"	Васа Станишић	савски	обућар	при II чети I бат. I позива
1940	"	Владимир Павловић	"	носач	прекобројни I бат. I позива
1949	"	Васа Цакановић	"	слуга	" " " " " " " "
1989	"	Вукан Петровић	дорђоски	кал. лебар.	" " " " " " " "
2018	"	Ведко П. Јовановић	палзуло	зилар	" " " " " " " "
2036	"	Ведко Цветковић	"	слуга	" " " " " " " "
2040	"	Васа Јовановић	"	"	" " " " " " " "
2055	"	Ведко Силиновић	"	луњерни	" " " " " " " "
2070	"	Вуја Солетић	дорђоски	слуга	" " " " " " " "
2076	"	Василко Милековић	теразиски	кал. абат.	" " " " " " " "
2077	"	Вукан Јекић	"	џак	" " " " " " " "
2081	"	Владимир Јовић	"	кал. пожар.	" " " " " " " "
2105	"	Владимир К. Глажић	"	поштар	" " " " " " " "
2119	"	Ведко Анђелијевић	вратарски	слуга млев.	" " " " " " " "
2138	"	Васа Петровић	варошки	џак	" " " " " " " "
2162	"	Васа Матић	вратарски	ст. матај.	" " " " " " " "

Број списа	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У коме је извршу обавешт уписат	Занимање	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДИНЦУ ОБВЕШНИК УПИСАТ
2222	редов	Владимир Ђурић	мв. савски	калеа трг	прекобројна I бат. I позива
2264	"	Воселав Н. Вукотић	варошки	ђак	" " " " "
2286	"	Воселав Ј. Марковић	"	"	" " " " "
2289	"	Васа Марковић	"	келнер	" " " " "
2325	"	Велимир Милановић	теразиски	калеа, ошак	при I чети I бат. I позива
2367	"	Војислав Наузовић	врачарски	ђак	и екобројна I бат. I позива
2377	"	Васа Т. Давидовић	"	"	" " " " "
2391	"	Владимир Ц. Митровић	савски	дунашки	" " " " "
2422	"	Велимир Самић	"	калеа	" " " " "
2430	"	Васа Коларовић	"	келнер	" " " " "
2477	"	Вучко Н. Павловић	врачарски	сл. лебар	" " " " "
2479	"	Војислав Смиљанић	"	ђак	" " " " "
2487	"	Васа Николић	"	калеа	" " " " "
2499	"	Велимир Субић	"	"	при III чети I бат. I позива
2555	"	Војислав Симић	варошки	келнер	прекобројна I бат. I позива
2567	"	Васа Димећ	"	кројач	" " " " "
2589	"	Велислав Т. Милошевић	врачарски	ђак	" " " " "
2622	"	Василије Растић	варошки	пилар	" " " " "
2690	"	Вуле Николић	врачарски	лебар	" " " " "
2694	"	Васа Николић	"	"	" " " " "
2707	"	Васије Стојановић	"	ташлат	војар при дивизијској муници. колони I позива
2742	"	Васа Петровић	теразиски	покућар	прекобројна I бат. I позива
2784	"	Владимир Вукчевић	палатус.	агент	" " " " "
2789	"	Васа Ст. Јазовић	"	вазо. обућ	" " " " "
2791	"	Василије Поповић	"	надничар	" " " " "
2816	"	Војислав С. Јовановић	Београд	"	" " " " "
2845	"	Видолик Килико	теразиски	вазо. обућ	" " " " "
2861	"	Владимир Радосављевић	"	"	" " " " "
2870	"	Владимир Максимовић	савски	"	" " " " "
2871	"	Војин Николић	"	келнер	" " " " "
2877	"	Василије Томашевић	"	"	" " " " "
2921	"	Владимир Протић	врачарски	калеа	" " " " "
2936	"	Владимир Филиповић	"	пешкир	" " " " "
2946	"	Вукослав С. Симић	"	надничар	" " " " "
2984	"	Василије Ковачевић	савски	чув. осућ	" " " " "
3025	"	Василије Растовић	"	пилар	" " " " "
3034	"	Велимир Луковић	Београд	жандар	" " " " "
Г.					
408	"	Глиша Веселиновић	зорлошки	лађар	при I чети I бат. I позива
644	"	Гавра М. Тодоровић	савски	службате	при II чети I бат. I позива
787	"	Гвозден Глишић	палатус.	обућ	" " " " "
1052	пос. ратни	Гвозден Николић	теразиски	келнер	при III чети I бат. I позива
1091	редов	Гаврило Глишић	"	вазо. обућ	при IV чети I бат. I позива
1116	"	Гаврило Вукосавић	савски	калеа трг	" " " " "
1248	"	Гаврило Радојевић	зорлошки	" обућ	" " " " "
1332	"	Григор Николић	Бео рад	пешкир	даје I ком. кола с амов. и п. об. за штаб ком. чука
1410	"	Глишић Бекер	"	гостини	даје I товар. кола с амов. на артиљер. депо
1521	"	Гавра Симић	"	пилар	даје 2 тегл. кола с амов. на артиљ. депо I позива
1536	"	Гаврило Јеремич	"	пешкир	" " " " "
1607	"	Гаврило Јовановић	"	б. ком. пач.	даје 2 тегл. кола с ам. и кола на д. шт. I поз.
1612	подваради	Гавра Кели	"	"	приш. дуж. подмар. при дивизи. чети I бат. I поз.
1636	редов	Герасим Димитровић	теразиски	касапин	прекобројна I бат. I позива
1679	"	Гена Алексић	палатус.	жандар	" " " " "
1936	"	Гавра Илић	савски	"	" " " " "
2057	"	Гроздан Здравковић	палатус.	жандар	" " " " "
2078	"	Глиша Благојевић	теразиски	лебар	" " " " "
2132	"	Гаврило Костантиновић	варошки	калеа	" " " " "
2185	"	Гаврило Стевановић	савски	покућар	" " " " "
2207	"	Голуб Пешаћ	"	стражар	" " " " "
2283	"	Гаврило Јовановић	варошки	ђак	" " " " "

НАСТАВАК ДОДАТКУ БРОЈУ 21-ОМ БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

БР. СЛОНЕ	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ КЛАСИФИКАЦИЈА УПИСАТ	НАЗНАЧЕЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
2288	редов	Голуб Гавриловић	варошки	сл. алмазис	прекобројни I бат. I позива
2322	"	Герасим Дилоскић	дорђолски	зидар	" " " " " "
2416	"	Гава Радаковић	савски	механик	" " " " " "
2476	"	Гага Стевановић	врачарски	сл. лебарски	" " " " " "
2486	"	Гага Милојевић	"	слуга	" " " " " "
2578	"	Герасим Јовановић	варошки	лебар	" " " " " "
2757	"	Гава Јовановић	дорђолски	рибар	" " " " " "
2830	"	Гава Павић	терзијски	кафеџија	" " " " " "
2952	"	Галина Милојевић	врачарски	лепољер	" " " " " "
2978	"	Гава Јовановић	савански	калф. дуган.	" " " " " "
3267	"	Гава Немањ	савски	новач	" " " " " "
Д					
20		Дикитрије Лазаревић	Београд.	судија	даје 2 коња са амон. и кола за штаб артилер. пука
30	поднаредн.	Душан Спасић	"	"	при артил. пуку од 8 батер.
39	редов	Делостен Хади-Николајевић	"	џак	" " " " " "
46	"	Драгољуб Шилић	"	практикант	" " " " " "
115		Друтиво Ујединена	"	"	даје 4 коња за артиљеријски депо I позива
116	редов	Драгутић Б. Анђић	"	џак	при медицинској чети I позива
122	ред. војар	Драгутић П. Стефановић	"	кал. зидар.	прекобројни I батаљ. I позива
145	"	Дикитрије С. Ристић	Београд	кочијаш	прекобројни I батаљ. I позива
154	"	Дикитрије Т. Лео	Београд	кал. писар.	при дову. свом. поштарском воду I позива
173	конач	Дикитрије Ј. Ђорђевић	дорђолски	"	при заставничкој чети I позива
174	каптар	Драгутић Цесковић	палмудски	"	" " " " " "
192	војар	Дикитрије Папка	варошки	слуга мот.	при жандармској чети I позива
193	"	Драгутић Ј. Ахтићевић	савски	хелпер	" " " " " "
221		Дикитрије Јосиф	Београд	секр. згора	даје 2 коња са амонизијом за поштарску чету I позива
239	наредник	Добровиће Катја	"	б. џак и шк.	при дивизијској профант. колони I позива
257	вој. каптар	Дикитрије П. Палковић	"	тежак	при дивизијској профант. колони I позива
258	војар редов	Драгутић П. Стевановић	"	"	" " " " " "
265	редов	Драгутић Анђелковић	"	"	при резервној мунит. колони I позива
268	војар редов	Драгутић Стевановић	"	кал. војар.	" " " " " "
282	"	Дикитрије Петровић	"	трговка	даје 2 коња са амон. и кола за рез. мунит. вод. I позива
284	"	Драгомир Зарковић	"	гвоздар	" " " " " "
302	војовод	Драгутић Ђорђевић	варошки	бакалан	при штабу I батаљона I позива
341	наредник	Драгољуб А. Николић	"	џак	предложен за врховног војног офанира
353	каптар	Душан Рајковић	савски	ливар	при I чети I батаљона I позива
380	редов	Дикитрије Н. Демитријевић	палмудски	кафеџија	" " " " " "
424	"	Дикитрије Богдановић	"	молер	" " " " " "
431	"	Драгутић К. Ђукановић	варошки	калфа	" " " " " "
442	"	Драгутић Баркуловић	"	кал. тргов.	" " " " " "
449	"	Душан С. Данчић	савски	џак	" " " " " "
466	"	Дикитрије Милић	"	сл. дрвоарски	" " " " " "
478	"	Драгутић Николај	врачарски	калфа	" " " " " "
489	"	Дикитрије Иванова	палмудски	зидар	" " " " " "
495	"	Дикитрије В. Десетовић	"	асурија	" " " " " "
518	"	Дикитрије Јанковић	"	бакалан	" " " " " "
522	"	Давидо Илић	савски	бокарџија	" " " " " "
569	"	Драгутић Поповић	"	коректор	" " " " " "
војесар					
582	поднаредн.	Дикитрије Милосављевић	дорђолски	бакал	при дужности војесара при II чети
585	поднаредн.	Драгољуб М. Саж	савски	војесар	при II чети I батаљона
611	редов	Дикитрије Ђ. Урошевић	варошки	џак	" " " " " "
628	"	Дикитрије Живановић	врачарски	кал. тргов.	" " " " " "
632	"	Давид Адама	варошки	кал. казас.	" " " " " "
638	"	Драгољуб Петровић	"	оувар	" " " " " "
670	"	Душан Ј. Николић	"	куријера	" " " " " "
675	"	Дикитрије Бакурида	"	кал. лихтер.	" " " " " "
676	"	Душан Билић	"	кал. тргов.	" " " " " "
710	"	Давид П. Којен	дорђолски	"	" " " " " "
717	"	Дикитрије Таут	савски	зидар	" " " " " "
729	"	Добровиће Влајко	"	џак	" " " " " "
739	"	Душан Ст. Марковић	"	"	" " " " " "
731	"	Драгутић М. Петровић	"	рабација	" " " " " "
737	"	Дикитрије Лазаревић	терзијски	зидар	" " " " " "
739	"	Драгутић Николић	"	тамбураш	" " " " " "
754	"	Драгутић Савић	"	општ. писар	" " " " " "
761	"	Давид М. Леви	варошки	кал. копар.	" " " " " "
764	"	Давид Ј. Бахари	"	кметов. трг.	" " " " " "

ИР. ЧИНОВА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ИЗДРУГОВАН УПИСАН	ДРУГИ НАЗНАК	У коју је јединицу обвезник уписан
760	редов	Данило У. Рахалоновић	варошки	кал.	при II чети I батаљона
770	"	Драгутин С. Стојановић	паладузски	кал. пријач.	" " " " "
780	"	Димитрије III. Црстоновић	"	бан. класов.	" " " " "
790	"	Димитрије Ђорђевић	врачирски	мелеарија	" " " " "
800	"	Димитрије Стефановић	"	бакал	" " " " "
824	подприреди.	Димитрије Митела	паладузски	бик. драхт.	при III чети I батаљона
825	"	Димитрије Станојевић	"	асурија	" " " " "
851	редов	Драгутин Е. Димитријевић	"	кал. савуца	при III чети I батаљона I војника
852	"	Драгутин Ж. Црстоновић	"	"	" " " " "
877	"	Димитрије В. Дражичевић	дорфолски	болтонски	" " " " "
881	"	Димитрије Н. Тадић	сански	џак	" " " " "
884	"	Драгутин Митровић	паладузски	пидр	" " " " "
885	"	Димитрије С. Петковић	"	тежак	" " " " "
886	"	Димитрије Ђаковић	"	кал. дукан.	" " " " "
888	"	Димитрије Митровић	терзијски	кал. тргов.	" " " " "
902	"	Драгослав Ђоковић	"	џак	" " " " "
904	"	Драгутин Е. Драгутановић	варошки	"	" " " " "
911	"	Драгутин Васић	"	кал. тргов.	" " " " "
914	"	Драгутин В. Никодић	"	џак	" " " " "
931	"	Душан Јовановић	терзијски	кал. новач.	" " " " "
937	"	Димитрије Вековић	паладузски	кал. бакал.	" " " " "
972	"	Димитрије Ђорђевић	варошки	калфа трг.	" " " " "
985	"	Димитрије Јаковљевић	терзијски	кал. бравар.	" " " " "
1114	"	Драгутин Т. Мајуровић	варошки	џак	" " " " "
1020	"	Димитрије Анђелиновић	"	Аурија	" " " " "
1027	"	Димитрије Митровић	"	кал. линер.	" " " " "
1041	"	Димитрије Анђелиновић	паладузски	дуфтер	" " " " "
1054	"	Данило Ј. Пејаде	дорфолски	палфа трг.	" " " " "
1056	"	Драгутин Рајковић	београд	винистар	даје 2 коња са амонима и једну кола за III чету I бат. I п.
1058	водопродав.	Данило Петковић	варошки	приватни	при IV чети I бат. I војника
1064	калар	Драгутин Митровић	паладузски	тидар	при IV чети I батаљона
1066	"	Данило Н. Јосиф	варошки	калфа трг.	" " " " "
1073	редов	Драгутин Павловић	сански	лијувница	" " " " "
1092	"	Драгутин Милошевић	варошки	кал. новач.	при IV чети I батаљона I војника
1102	"	Душан Јанковић	"	обушар	" " " " "
1108	"	Данило Ј. Де Лева	дорфолски	"	" " " " "
1122	"	Драгутин Вуковић	сански	пидетер	" " " " "
1125	"	Драгутин З. Јовчевић	"	џак	" " " " "
1139	"	Душан Ј. Димчевић	"	"	" " " " "
1145	"	Драгутин Коруповић	дорфолски	кал. дебар.	" " " " "
1162	"	Драгутин Васиљевић	врачирски	спирач	" " " " "
1185	"	Данило Косовић	сански	монат	" " " " "
1191	"	Димитрије Јаковљевић	"	кал. бербер.	" " " " "
1204	"	Душан Којић	терзијски	репа. и. пош.	" " " " "
1219	"	Димитрије Јовановић	дорфолски	рубар	" " " " "
1223	"	Димитрије Милић	"	сајто	" " " " "
1228	"	Драгутин А. Милошевић	"	пидетер	" " " " "
1258	"	Димитрије Коста	сански	пидетер	" " " " "
1307	водоноша	Димитрије Ракић	београд	пидетер	општински чети од 6 војова државне дивизије
1348	"	Димитрије Ђековић	"	пидетер	даје 1 кола са амонима и једну кола за III чету I бат. I војника
1352	"	Димитрије Губовић	"	пидетер	даје 1 кола са амонима и једну кола за III чету I бат. I војника
1407	"	Димитрије Марковић	"	пидетер	даје 1 кола са амонима и једну кола за III чету I бат. I војника
1438	"	Димитрије Караџић	"	пидетер	" " " " "
1453	"	Драгутин Павле	"	пидетер	" " " " "
1465	"	Димитрије Милошевић	"	пидетер	" " " " "
1468	"	Димитрије Милошевић	"	пидетер	" " " " "
1480	каса	Димитрије Карловић	"	пидетер	" " " " "
1497	"	Димитрије Суботић	"	пидетер	" " " " "
1523	"	Данило Стојковић	"	пидетер	" " " " "
1526	"	Димитрије К. Ђорђевић	"	пидетер	" " " " "
1528	"	Данило Протић	"	пидетер	" " " " "
1550	"	Драгутин Стојић	"	пидетер	" " " " "
1555	"	Димитрије Милошевић	"	пидетер	" " " " "
1568	"	Драгутин Јаковљевић	"	пидетер	" " " " "
1581	"	Димитрије Стојковић	"	пидетер	" " " " "
1617	п. вр. д. кас.	Димитрије Стојковић	паладузски	пидетер	калфа трг.
1623	редов	Димитрије Анђелиновић	терзијски	кал. дебар.	при IV чети I батаљона I војника
1634	"	Драгутин Стојковић	"	кал. дебар.	" " " " "
1642	"	Димитрије Мандушић	дорфолски	кал. дебар.	" " " " "

БР. СЛИБА	ЧИН И СТАНА	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБЛ. УПИСАТ	НАПРЕЖАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1656	редов	Драгалуб Стојан	напалушки	калфа	пресобројни I баталјона I позива
1660	"	Дојчан Ђагоровић	"	слуга, млек.	" "
1664	"	Димитрије Мокшаковић	"	џан	" "
1677	"	Друстин С. Зарић	"	б. италијан	" "
1690	"	Давид Милановић	"	н. бакалси	" "
1707	"	Друстин Стојановић	"	практ.	" "
1711	"	Димитрије Недељковић	"	надничар	" "
1719	"	Драгалуб Милосављевић	"	слугач	" "
1735	"	Димче Петровић	"	лидар	" "
1826	"	Димитрија А. Поповић	теразијски	?	" "
1837	"	Димитрије Ракић	напалушки	сл. Бајанов	" "
1839	"	Друстин Миловић	"	п. војнарски	" "
1850	"	Димитрије Берић	"	лидар	" "
1851	"	Душан Дечић	"	а. обућар	" "
1894	"	Димитрије Богдановић	дорицки	х. војнарски	" "
1910	"	Диме Ристић	савски	напалушар	" "
1922	ред. војар	Друстин Мектовић	"	аруџа	позар при мугишпојни колони I позива
1923	редов	Друстин Тивановић	"	селнер	пресобројни I баталјона I позива
1938	"	Димитрије Милановић	"	"	" "
1959	"	Димитрије Милановић	"	стражар	" "
2015	"	Друстин Трифковић	напалушки	практ.	" "
2025	"	Димитрије П. Јовановић	"	кројач	" "
2030	"	Димитрије Кукаловић	"	каларовија	" "
2046	"	Дана Модић	"	слуга	" "
2062	"	Димитрије Стојановић	"	вој. инд.	" "
2083	"	Давид Јовановић	теразијски	механ.	" "
2094	"	Душан Васић	савски	надничар	" "
2096	"	Димитрије Вучевић	"	к. тргов.	" "
2101	"	Друстин Милановић	"	џан	" "
2113	"	Душан Ђорђевић	врачарски	калфа	" "
2153	"	Друстин Тодоровић	парован	н. кројачи	" "
2154	"	Дука Петровић	врачарски	сл. лебар.	" "
2197	"	Димитрије Зарић	савски	шкену.	" "
2212	"	Димитрије Цетиновић	"	слуга	" "
2236	"	Димитрије Чавић	"	саунигел	" "
2243	"	Димитрије В. Ристић	парован	напалушка	" "
2253	"	Друстин Шукаревић	"	к. тргов.	" "
2260	"	Димитрије Данић	"	н. војнар.	" "
2274	"	Димитрије Петровић	"	кројач	" "
2286	"	Душан Милановић	"	обућар	" "
2297	"	Душан Живановић	"	н. борбар.	" "
2301	"	Димитрије Стојановић	"	надничар	" "
2306	"	Дојчан Мирковић	савски	сл. лебарски	" "
2320	"	Друстин Јовановић	теразијски	сл. кафе.	" "
2331	"	Душан Д. Николић	"	италијан	" "
2332	оштар	Друстин Ристић	"	к. сарајчи	аутлачарски пут од 8 батерија
2333	редов	Друстин Николић	"	калф. капан.	пресобројни I баталјона I позива
2342	"	Друстин Зарић	"	калф. абод.	" "
2348	"	Димитрије Ђаконић	"	калф. етол.	" "
2349	"	Друстин Јовановић	"	покућар	" "
2353	"	Димитрије Стојановић	врачарски	слуга	" "
2357	"	Димитрије Даваревић	"	калф. озан.	" "
2362	"	Друстин Цетиновић	"	калфа	" "
2368	"	Давид Јовановић	"	сл. бакал.	" "
2372	"	Друстин Ђорђевић	"	"	" "
2374	"	Добриновић Николић	"	н. бразар.	" "
2375	"	Друстин Јовановић	"	сл. калаш.	" "
2389	"	Друстин Кокчевић	савски	џан	" "
2396	"	Димитрије Амановић	"	кројач	" "
2439	"	Димитрије Ристић	"	сл. калер.	" "
2457	"	Димитрије Азраковић	"	мом. млек.	" "
2460	"	Давидослав Бошковић	врачарски	џан	" "
2462	"	Димитрије Петровић	"	тапачи	" "
2495	"	Друстин Тодоровић	"	калф. диван.	" "
2552	"	Драгомир Јовановић	савски	стражар	" "
2588	"	Дана Милановић	врачарски	слуга	" "
2600	"	Друстин Димитријевић	"	обућар	" "
2615	"	Димитрије Ђагоровић	"	наднич.	" "
2617	"	Диме Милошевић	"	сл. влокар.	" "

БР. СЛИБЕЛА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КАРТУ ОБН. УПИСАТ	НАИМЕНИЦЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
2634	редов	Димитрије Јовановић	паровиш	кметопрол.	пресвобројни I батаљона I војска
2644	"	Димитрије Пајов	"	надничар	" " "
2650	"	Душан Ђ. Урошевић	"	" ?	" " "
2654	"	Дажан Иљковић	"	ошкарџија	" " "
2691	"	Димитрије Стевановић	критичарски	баскарија	" " "
2708	"	Данко Коначенић	"	магистрат	" " "
2711	трубац	Данко Петровић	"	црт. свирач	" " "
2723	редов	Димитрије Ш. Стојановић	теранџеја	краватикант	" " "
2726	"	Драгутин Живадиновић	"	џак	" " "
2802	"	Душан Азаровић	палатјаски	војничар	" " "
2815	"	Драгутин С. Степановић	беотрад	калф. зидар	" " "
2817	"	Димитрије С. Ђорђевић	"	ср. самара	" " "
2882	"	Димитрије Олавишиновић	савски	крав. дуб.	" " "
2883	"	Драгутин Павловић	"	рас. поштом	" " "
2909	"	Димитрије Стојановић	"	касацин	" " "
2939	"	Димитрије Р. Огњановић	пратачески	пиљар	" " "
2968	"	Дажан Јовановић	савски	срџа	" " "
3023	"	Димитрије Поповић	"	слушатељ	" " "
3043	"	Доброслав Милановић	беотрад	служ. жалео	" " "
3046	"	Димитрије Попчевић	"	практикант	" " "
Б.					
45	"	Ђорђе Костић	беотрад	"	при двустекој батарија I. војска
120	вож. хаптар	Ђорђе Н. Петровић	"	баскари	при телеграфском одељку за акт. помага I. војска
134	редов вож.	Ђорђе Ђорђевић	"	"	пресвобројни I батаљона I. војска
136	вож. редов	Ђорђе Илић	"	"	пресвобројни I батаљона I. војска
150	"	Ђорђе Антонић	"	трговац	даје 4 коња са амонима за артиљеријски депо
180	обукар	Ђорђе Јовановић	палатјаски	калф. обућ.	при палатјаској чети I. војска
193	мисар	Ђорђе Трајковић	критичарски	касацин	при месаревој чети I. војска
199	"	Ђорђе Филиповић	теранџеја	ср. механ	" " "
219	мисар	Ђорђе Бошковић	палатјаски	мисар	при месаревој чети I. војска
230	редов	Ђорђе Милошевић	"	кал. бербер.	при свилет. чети од 6 подова I. војска
271	"	Ђорђе М. Илић	"	трговац	даје 2. коња са амонима и 1. кола за резер. мунит.
293	пововод	Ђорђе Д. Богдановић	паровиш	"	подов I. војска
295	"	Ђорђе Богдановић	"	"	при штабу I. батаљ. I. војска
300	"	Ђорђе Р. Одава	"	калф. тргов.	" " "
308	"	Ђорђе Раткић	"	трговац	" " "
337	"	Ђорђе Хаџи Пашона	"	кафетџија	око 3 коња и кола даје једно буре од 5 коња са
345	поднаредн.	Ђура Ђезевић	савски	калф. бас.	гвоздених обртура за под
347	"	Ђура Ђицећ	теранџеја	џак	при I. чети I. батаљона I. војска
357	р. вр. д. кап.	Ђорђе Стојковић	"	липар	" " "
373	редов	Ђорђе Димитријевић	савски	срџа	" " "
420	"	Ђорђе Вељковић	палатјаски	ср. бантов.	" " "
438	"	Ђура Малевић	паровиш	калф. тргов.	" " "
486	"	Ђорђе Јовановић	палатјаски	калф. обућ.	" " "
509	"	Ђорђе Јефтић	савски	коњак	" " "
524	"	Ђорђе Дукчић	"	калф. тргов.	" " "
527	"	Ђорђе Нанић	"	лапар	" " "
549	"	Ђорђе Симић	пратачески	палатјаски	" " "
565	"	Ђура Арсенијевић	"	тешак	" " "
564	"	Ђорђе Арсенијевић	"	"	" " "
713	"	Ђорђе Николић	савски	надничар	при II. чети I. батаљона I. војска
743	"	Ђорђе В. Ђорђевић	теранџеја	неможд.	" " "
760	"	Ђорђе Петровић	паровиш	калф. воук.	" " "
762	"	Ђорђе П. Радојевић	"	џак	" " "
780	"	Ђорђе Даничић	"	мешинџија	" " "
826	поднаредн.	Ђорђе В. Вељковић	палатјаски	асурџија	приш. дужност поднаредника при III. чети I. бат. I. војска
828	каптар	Ђорђе Педељковић	пратачески	вож. китаз.	приш. дуж. каптара при III. чети I. бат. I. војска
832	каптар	Ђорђе М. Ђицевић	палатјаски	баскари	приш. дужност каптара при III. чети I. бат. I. војска
837	редов	Ђорђе Вуковић	савски	типотграф	при III. чети I. батаљона I. војска
838	"	Ђорђе Јовановић	"	калф. тргов.	" " "
894	"	Ђорђе Славишиновић	паровиш	калф.	" " "
1000	"	Ђорђе Арсенијевић	дорџољски	калф. абад.	" " "
1055	војар	Ђура Ђорђевић	теранџеја	филанкерст	" " "
1059	коксар	Ђорђе Ј. Капаро	"	тргов.	вр. дуж. кокс. при штабу пеш. пука I. војска
1105	редов	Ђорђе Николић	паровиш	калф. тргов.	при IV. чети I. бат. I. војска
1111	"	Ђорђе Ј. Николић	теранџеја	недешинџар	" " "

БР. СЛИБКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБЛ. УРЕДАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обавезник у исат
1160	редов	Ђорђе Шуберт	врачарски	тесар	арт IV чети I батаљ. I позива
1194	"	Ђорђе Илић	"	конош	" " " "
1202	"	Ђорђе Паванотонић	терзијски	калф. апан	" " " "
1257	"	Ђорђе Д. Јеланић	дорилоски	калфа	" " " "
1268	"	Ђорђе Јонан	санск	кодер	" " " "
1274	"	Ђорђе Наван	"	трт. практ.	" " " "
1321	"	Ђорђе Малетић	Бентрад	дирек. пош.	даје 1. коп. кола са арм. и прибор. за арт. жук од 8. бат.
1329	"	Ђорђе Десотоваћ	"	тодеграф.	даје 1. кола коњска са арм. и прибор. за арт. депо I. поз.
1361	"	Ђорђе Тушић	"	дукација	даје 1. коњска кола са арм. и прибор. за арт. депо I. поз.
1446	"	Ђока Стевановић	"	чиновник	даје 1. возар кола са самаром за арт. депо I. поз.
1467	"	Ђорђе Канкович	"	доктор	даје 1. токарни кола са самаром за арт. депо I. поз.
1469	"	Ђорђе Петровић	"	вештовер	даје 1. токарни кола са самаром за арт. депо I. поз.
1477	"	Ђорђе Дука Пешица	"	поштовер	даје 1. токарни кола са самаром за арт. депо I. поз.
1529	редов	Ђорђе Пешић	"	саветник	даје 2. тегла кола са амоника за арт. депо I. поз.
1548	"	Ђорђе Бајфорт	"	намар	даје 2. тегла кола са амоника за арт. депо I. поз.
1557	"	Ђорђе Пандећ	"	касани	даје 2. тегла кола са амоника за арт. депо I. поз.
1629	"	Ђорђе Костић	терзијски	калф. крој.	прекобројни I батаљона I позива
1661	"	Ђораски Боковић	палмудски	сл. лебар.	при IV чети I батаљ. I позива
1688	"	Ђура Перичић	"	надничар	прекобројни I батаљона I позива
1754	"	Ђорђе Илић	"	дундер	" " " "
1782	"	Ђорђе Зафировић	дорилоски	калдржица	" " " "
1793	"	Ђока Анитрајевић	"	рабар	" " " "
1796	"	Ђорђе Алаћ	"	бик. мајст.	" " " "
1828	"	Ђорђе Велачковић	терзијски	кочијаш	" " " "
1845	"	Ђорђе Стојановић	палмудски	лидар	" " " "
1893	"	Ђорђе Поповић	дорилоски	пузер	" " " "
1897	"	Ђорђе Ж. Ненић	терзијски	калф. бак.	" " " "
1924	"	Ђура Марјановић	санск	келнер	" " " "
1930	"	Ђорђе Костић	"	надничар	" " " "
1965	"	Ђорђе Илић	"	лидар	" " " "
1960	"	Ђорђе Ашман	"	стражар	" " " "
1972	"	Ђорђе Вуковић	терзијски	калф. крој.	" " " "
1987	"	Ђорђе С. Јоановић	дорилоски	таљига	возар при дивизијској мучи. колони I. позива
2000	"	Ђорђе Јожевић	"	шкар	прекобројни I батаљона I позива
2002	"	Ђорђе Писаровић	палмудски	код Бајлона	" " " "
2054	"	Ђорђе М. Поповић	"	практикант	" " " "
2067	"	Ђорђе Паванотонић	"	калф. бојан	" " " "
2079	"	Ђорђе Ристовић	терзијски	калф. бак.	" " " "
2137	"	Ђока Николић	карпош	калф. обућ.	" " " "
2146	"	Ђорђе Ристић	"	максација	" " " "
2149	"	Ђорђе Јанковић	"	нож. алтар	" " " "
2150	"	Ђока Миливојевић	"	калф. крој.	при II чети I батаљона I позива
2159	"	Ђорђе Илић	врачарски	калф. лебар.	прекобројни I батаљона I позива
2189	"	Ђорђе Илић	санск	сл. лебар.	" " " "
2217	"	Ђорђе Ђукић	"	помоћ. трт.	" " " "
2224	"	Ђорђе Стојановић	"	суга	" " " "
2232	"	Ђорђе Богосевић	"	џак	" " " "
2233	"	Ђорђе Ђорђевић	"	суга	" " " "
2240	"	Ђорђе Писаровић	"	асурија	" " " "
2293	"	Ђура Перичић	парови	мокулар	" " " "
2294	"	Ђорђе М. Трибуновић	"	тамбураш	" " " "
2344	"	Ђорђе Николић	терзијски	суга	" " " "
2351	"	Ђура Триковић	врачарски	сл. лебар.	" " " "
2352	"	Ђорђе Марјановић	"	келнер	" " " "
2369	"	Ђока Живковић	"	џак	" " " "
2406	"	Ђорђе Стојановић	санск	келнер	" " " "
2414	"	Ђока Бајцкић	"	мом. лебар	" " " "
2427	"	Ђорђе Петровић	"	суга	" " " "
2433	"	Ђорђе Крстић	"	кал. отолар.	" " " "
2438	"	Ђура Букваловић	"	лебар	" " " "
2463	"	Ђорђе Стојановић	"	џак. тргон.	" " " "
2562	"	Ђорђе Серафимовић	парови	келнер	" " " "
2568	"	Ђорђе Стојановић	"	кројач	" " " "
2574	"	Ђорђе Спасијевић	"	суга	" " " "
2590	"	Ђорђе Николић	врачарски	"	" " " "
2613	"	Ђорђе Стојановић	"	калф. леб.	при војарској чети I позива
2627	"	Ђорђе Бабић	парови	кожичар	прекобројни I батаљона I позива
2673	"	Ђока Јовановић	"	таљига	возар при дивизијској мучи. колони I. позива
2720	"	Ђорђе Биджковић	санск	штампар	прекобројни I батаљона I позива

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈУ ЈЕ БЛАГОВРЕМ. УПИСАТ	НАЦИОНАЛНОСТ	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДИНИЦУ ОБВЕЗНИК УПИСАТ
2752	редов	Ђорђе Гаврановић	добротворски	калф. проф.	прекобројни I. батаљона I. позива
2753	"	Ђорђе Милановић	"	ребар	"
2758	"	Ђорђе Цветковић	"	калф. доб.	"
2760	"	Ђорђе Анђелковић	"	мон. кројач	"
2764	"	Ђорђе Пресецашић	добротворски	пилар	"
2804	"	Ђоца Милић	палатуски	калф. обућ.	"
2809	"	Ђорђе Илић	Београд	"	"
2813	"	Ђорђе Ђорђевић	"	"	"
2868	"	Ђорђе Јовановић	терзавски	с.п. матежик	"
2894	"	Ђура Тодоровић	сански	евакуација	"
2908	"	Ђорђе Трајковић	"	стражар	"
2920	"	Ђорђе Милош	вратарски	тесац	"
2921	"	Ђорђе Неговић	"	обућар	"
2932	"	Ђорђе Песковић	"	накитар	"
2948	"	Ђорђе Арсић	"	жл. код. Вој.	"
2951	"	Ђорђе Николић	"	кројач	"
2988	"	Ђорђе Грѓић	сански	штаклар	"
2995	"	Ђорђе Степановић	"	елекција	"
3000	"	Ђорђе Пискарски	"	машинарист	"
3022	"	Ђорђе Петровић	"	лађар	"
II.					
335		Едуардо Михаел	Београд	ђак	даје 2 поља са амонија и кола за штаб. I. бат. I. позива
1176	редов	Едуардо Е. Михаел	сански	свако трг.	при IV. чети I. бат. I. позива
1215	"	Евразиј Емилијанац	добротворски	свага	"
1835	"	Евасер Леви	терзав.	"	прекобројни I. бат. I. позива
1592	"	Есиф Јаниско-Јаферијски	Београд	"	даје 2 поља тесла са ам. и друглар. дево I. позива
3116	"	Есиф трговачки	"	алатор	даје 2 поља са ам. и кола за II. чет. I. бат. I. позива
2749	редов	Емил Хали	добротворски	трговац	прекобројни I. бат. I. позива
2767	"	Емилс Калдерон	"	"	"
III.					
3		Јанковић Блазимић		сметница	даје 3 поља са амонија и 1 кола за штаб дивизије I. позива
13	подкипат	Јанковић М. Војиновић	варошки	вештач	при штабу војногачког пука
15	"	Јанко Давидовић	"	сметница	даје 8 поља са амонија за штаб војногачког пука I. позива
127	редов	Јанко Стојковић	Београд	ђак	при минерској чети I. позива
135	редов	Јанко Цвијановић	"	"	при мостовој чети I. позива
143	"	Јанко Савић	"	код Вис. ж.п.	прекобројни I. батаљона I. позива
160	разн. вена	Јанко С. Делић	добротворски	балази	при динарској чети I. позива
175	колар	Јанко Милошевић	вратарски	шафа код.	при динарској чети I. позива
376	редов	Јанковић Јанковић	терзавски	ђак	при динарској чети I. позива
382	"	Јанко Јовановић	терзав.	калф.	"
425	"	Јанко Јовановић	вазл.	"	"
476	"	Јанко А. Ђорђевић	вратарски	модер	"
497	"	Јанко Јевошевић	палатуски	обућар	"
533	"	Јанко Милошевић	сански	"	"
561	"	Јанко Радојевић	"	наменар	при II. чети I. бат. I. позива
598	"	Јанковић Леоновић	вратарски	вештач	"
606	"	Јанко С. Цвијановић	добротворски	балази	"
745	"	Јанко Ј. Навроковић	терзавски	прел. и. инж.	"
770	"	Јанко Равковић	"	балази	"
794	"	Јанко Адамовић	"	модер	"
805	"	Јанко Тодоровић	вратарски	жл. код. Вој.	"
843	"	Јанко Јанковић	"	инспектор	при III. чети I. батаљона I. позива
905	"	Јанко Стојановић	варошки	правителств.	"
947	"	Јанко Пилић	палатуски	вадар	"
980	"	Јанко А. Илић	варошки	ђак	"
993	"	Јанко Стојановић	добротворски	ребар	"
1106	"	Јанко Милошевић	палатуски	жл. код. Вој.	при IV. чети I. бат. I. позива
1130	"	Јанко Димитријевић	сански	штаклар	"
1135	"	Јанко М. Поповић	"	калф. трг.	"
1280	"	Јанковић Цвиј	"	"	"
1302	вадар	Јанковић Савић	Београд	"	при дужи. калф. при динарској чети I. бат. I. позива
1342	водоноша	Јанко Гаврановић	вратарски	таштан	старица болница дужи динарски
1447	"	Јанко Димитријевић	Београд	типопис	даје 1. товарног кола са самар. за арт. депо I. позива

БРОЈ ОПРЕДЕЛА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КНАЈТ ОБО, УРЕДБАТ	ЗНАКОВАЊЕ	У коју је јединицу обвезника уписат
1586	редов	Жинко Кузмановић	Београд	трговица	даје 2 нова тегла са амонима за арт. депо I позива
1816	"	Јивота М. Родосајскић	терасиски	пасали	прекобројна I. баталјона I. позива
1842	"	Јован Јовановић	пароник	калфа обик.	" " " "
1935	"	Јован Т. Јовановић	савски	џак	" " " "
1964	"	Јован Масић	"	калфа тре.	" " " "
1948	"	Јован Војиновић	"	практикант	" " " "
2007	"	Јован Крстић	напалуле	у двоју јак.	" " " "
2092	"	Јован Тавриловић	савски	кољер	" " " "
2151	"	Јован М. Јовановић	пароник	практикант	" " " "
2241	"	Јован Бранковић	савски	двор. лакеј	" " " "
2248	"	Јован Мајдановић	широки	калфа јорг.	" " " "
2262	"	Јован Томпловић	"	калфа три.	" " " "
2323	"	Јован Милошевић	дорбоски	калфа бив.	" " " "
2400	"	Јован М. Стојановић	савски	пимакар	" " " "
2440	"	Јован Кр. Петровић	савски	практикант	" " " "
2506	"	Јован Илић	"	"	" " " "
2527	"	Јован Радетић	"	калфа чача	" " " "
2541	"	Јован Станић	врачарски	надничар	" " " "
2666	"	Јован Тодосевић	пароник	калфа тер.	" " " "
2792	"	Јован Петровић	напалуле	сегурерја	" " " "
2884	"	Јован Хотовић	терасиски	кољер	" " " "
2844	"	Јован Варга	"	сталдорен.	" " " "
2914	"	Јован Балаш	савски	кољер	" " " "
2937	"	Јован Давидовић	врачарски	твот	" " " "
2984	"	Јован Јанковић	"	сл. код тоб	" " " "
2940	"	Јован Докосовић	"	вом. ладар.	" " " "
2944	"	Јован Милошевић	"	надничар	" " " "
2957	"	Јован Лабузи	савски	суга	" " " "
2969	"	Јован Арсић	"	пекерерја	" " " "
3049	"	Јован Јуришић	Београд	џак	" " " "
3.					
159		Задар, на чел. вом. и штабу	Београд		даје 4 нова с амонима за артиљер. депо I. позива
328		Задарко Јовановић	"	сметеник	даје 1. нова топарог са сам. и прибором за чету једин.
1597		Заједничко име троју сестара: 1-ће Букониле, Савонички и Јованов.			даје два тегла кина са амонима за арт. депо I. позива
2021	редов	Звонко Јанковић	напалуле	суга вил.	прекобројна I. бат. I. позива
2031	"	Звонко Трајковић	"	надничар	" " " "
2076	"	Златан Павловић	дорбоски	суга савск.	" " " "
2486	"	Звонко Илић	врачарски	пимакар	" " " "
2880	"	Звонко Симић	савски	добар	" " " "
II.					
19		Илија П. Корач	савски	тргонак	даје 6 кина са амонима за штаб артиљеријског пука
29	поднаред.	Илија Секулић	Београд		при артиљер. пуку од 8. батер. I. позива
108	капалар	Илија Галић	"	напалуле	при шир. техничкој чети I. позива
133	редов	Илија Маргарић	"	техничар	даје 2 кина са амонима за хостован трен
161	ил. редов	Илија Дабаш	"	кочајал	при дивизијској вонги I. позива
174	редов	Илија Г. Маргарић	"	тргонак	при новачком ескадрону I. позива
183	поднаред.	Илија Илић	врачарски	кочај	при паватеријској чети I. позива
195	месар	Илија Поповић	"	месар	при месариној чети I. позива
223		Илија Јовановић	Београд	месар	даје 2 кина са амонима за месарску чету I. позива
223		Илија Т. Јовановић	"	проституз	даје два кина са амонима за резервну мушкетер. вонгу
292	комовод	Илија Бенкениста	широки	калфа	при штабу I. баталјона I. позива
401	редов	Илија Степановић	терас.	калфа вом.	при I. чети I. баталјона I. позива
414	"	Илија Илић	"	калфа бив.	" " " "
416	"	Илија Јовановић	напалуле	балетонак	" " " "
477	"	Илија Грбић	врачарски	ил. палу	" " " "
494	"	Илија Јовановић	напалуле	суга	" " " "
543	"	Илија Стојановић	врачарски	инт. свирач	" " " "
547	"	Илија Бретић	"	надничар	" " " "
629	"	Илија Василевић	пароник	калфа бив.	при II. чети I. баталјона I. позива
678	"	Илија Ј. Чокић	"	савск. фабр.	" " " "
726	"	Илија Аранђковић	савски	суга палар	" " " "

БРОЈ ОДНОСА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ СВАРТУ ОДН. УПИСАТ	ЗНАЦИНАЈЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
734	редов	Ичо Савовић	терза.	блатовоз	при II чети I. батаљона I. позива
745	"	Исак Адамцај	варошњи	калфа трг.	" " " "
836	"	Илија Ковачевић	савски	помоћ. трг.	при III. чети I. батаљона I. позива
836	"	Илија Стевановић	"	магаци.	" " " "
897	"	Илија Милошевић	терза.	калфа трг.	" " " "
974	"	Исак С. Адамца	варошњи	"	" " " "
987	"	Исак Ескинали	дорђолеца	"	" " " "
1011	"	Иван Димитријевић	терза.	"	" " " "
1013	"	Илија Д. Јовановић	"	у држ. штан	" " " "
1017	"	Исак Тајтецај	"	џак	" " " "
1038	"	Илија Вељковић	варошњи	калфа трг.	" " " "
1184	"	Илија Рајковић	вазилуцки	ликар	" " " "
1216	"	Илија Милошевић	савски	"	при IV. чети I. батаљона I. позива
1186	"	Ибра Асановић	дорђолеца	суга	" " " "
1225	"	Исак И. Фарка	савски	вадничар	" " " "
1270	"	Илија Аранђеловић	дорђолеца	калфа трг.	" " " "
1272	"	Илија Н. Тита	савски	келнер	" " " "
1353	"	Илија Чолаковић	"	суга трг.	" " " "
1389	"	Илија Н. Марковић	Београд	вазничар	даје једна коњска сила с приб. на дне. жар. боли.
1478	"	Илија Антоновић	"	трговац	даје једног товарног коња са сиз. на арт. депо I. поз.
1502	маса	Игната Стамениковића	Београд	"	" " " "
1540	"	Илија Н. Тодор Браћа Саване	"	"	даје два коња са азовина за артиљер. депо
1572	"	Илија С. Рајковић	Београд	тргов.	дају 4 тегале коња с азовина за арт. депо I. позива
1653	редова	Илија Ђ. Анђелиновић	дорђол.	кадарми.	даје два коња тегалеба с азовина за арт. депо I. позива
1873	"	Иван Б. Триповић	вазилуц.	келнер	пренобројница I. батаљона I. позива
1781	"	Иван Радошовић	дорђол.	кафец.	" " " "
1787	"	Илија Павловић	"	келнер	" " " "
1794	"	Илија Станковић	"	ка. нар. поз.	" " " "
1844	"	Илија Сукловић	"	ликар	" " " "
1878	"	Илија Ковачевић	вазилуц.	суга	" " " "
1888	"	Илија Петровић	"	вадничар	" " " "
1889	"	Иван Стојановић	"	"	" " " "
2017	"	Илија С. Радојичић	"	џак	" " " "
2027	"	Игнат Костић	"	вадничар	" " " "
2087	"	Илија Димитријевић	савски	служитељ	" " " "
2095	"	Илија Ракковић	"	магаци.	" " " "
2115	"	Илија Павловић	квачар.	калфа	" " " "
2213	"	Илија Митровић	савски	"	" " " "
2279	"	Илија Димитријевић	варошњи	кал. бурч.	" " " "
2307	"	Исакло Симаћ	савски	ка. квачар.	" " " "
2376	"	Иван Кочинаца	квачар.	ликар	" " " "
2394	"	Илија Сражича	савски	суга	" " " "
2455	"	Илија Вељковић	савски	вадничар	" " " "
2470	"	Илија Панић	квачар.	"	" " " "
2501	"	Илија Лукић	"	ка. вој. азд.	" " " "
2534	"	Илија Павловић	савски	стражар	" " " "
2620	"	Исакло Симоновић	квачар.	ка. квачар.	" " " "
2646	"	Иван Павловић	варошњи	кал. тервајс	" " " "
2676	"	Иван Матић	варош.	суга	" " " "
2679	"	Илија А. Албахари	"	турговац	" " " "
2766	"	Исак Ашчић	дорђол.	кал. каз.	" " " "
2866	"	Исакло Пауковић	савски	ликар	" " " "
2925	"	Илија Живановић	квачарски	вадничар	" " " "
2961	"	Исак Авраједи	савски	кал. трг.	" " " "
2992	"	Ибра Арановић	"	суга	" " " "
3010	"	Иларион Јакшић	"	обукар	" " " "
3012	"	Иван Петрић	варошњи	"	" " " "
3046	"	Илија Јевремовић	Београд	"	" " " "
345	"	Исакло Ђ. Исакловић	вазилуц.	кал. браж.	при III. чети I. батаљона I. позива
J.					
14	вадничар	Јован Радојичић	вазилуц.	б. вој. вод.	при штабу војничког пука
72	редов	Јерем Д. Молеровић	Београд	трг.	при коњичком ескадрону I. позива
82	"	Јованче Нико зб.	"	механ.	пренобројница у коњичком ескадрону
101	ред. конач	Јеремид Тодоровић	вазилуц.	кал. конач.	при војеретном артиљеријском радничку I. позива
128	редов	Јован Силка	Београд	џак	при мајорској чети I. позива
141	"	Јован Ристић	"	мех. пред.	даје 4 коња са азов. за артиљеријски депо I. позива

ТАБЕЛНО ПОД БРОЈ	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛАТУ ОБВ. ТАБЕЛ	ЗНАКЕЖАР	У коју је јединицу обвезаних уписао
150		Јосип Велимарковић	Београд	генерал	даје 4 кола са амон. за артиљеријски депо I. позива
156	редов	Јосиф Зарић	"	интрос	при доушњеској пилотажској колу
162		Јосип Живановић	"	командир	даје 2 кола са амон. за доушњеску чету I. позива
166	ред. пушкар	Јосип Бишлер	тераз.	пушкар	при доушњеској чету I. позива
182	конач	Јосиф Јуришић	Београд	конач	доушњеској чету I. позива
196	жесар	Јосип Мисир	савски	наставник	при доушњеској чету I. позива
197	"	Јосип Димитријевић	"	"	"
201	"	Јосип Папџић	"	трговац	даје 4 кола са амон. за артиљеријски депо I. позива
202	васа	Јосифа Давидовић	Београд	васа	даје 2 кола са амон. за чету јединицу
206	козар редов	Јосиф Савановић	калуга	уламтан	при доушњеској чету I. позива
218	пушкар	Јосиф Максимовић	доброт.	пушкар	"
227	редов	Јосиф Марковић	Београд	кал. бер.	при доушњеској чету од 6 позива I. позива
247	конач	Јосиф Шичић	"	конач	при резервној пушкарској колу
260		Јосиф Грчић	"	интрос	даје 2 кола са амон. и кола за доуш. проф. кол. I. поз.
262	редов	Јосиф Димитријевић	"	механик	даје 2 кола са амон. и кола за ред. пуш. колову I. поз.
276		Јосиф Х. Павловић	"	трговац	даје 2 кола са амон. и кола за чету јединицу
278		Јосиф С. Јовановић	"	"	даје 2 кола са амон. и кола за чету јединицу
279		Јосиф Олић	"	"	даје 4 кола са амон. двоја кола за ред. проф. колову
283		Јосиф Павловић	паровоз	"	при кал. I. позива
291	коловоз	Јосиф Милојевић бивах	железнич	калфа	при штабу I. батаљона I. позива
294	"	Јосиф А. Крстић	"	бивах	"
296	"	Јосиф А. Јовановић	"	"	"
297	"	Јосиф Ј. Ђорђевић	"	"	"
306	"	Јосиф Димитријевић	Београд	кал.	"
312		Јосиф Јакчић	"	трговац	даје 1 кола топар. са сам. и проб. на штаб I. бат. I. поз.
319		Јосиф Хрстић	"	кафеџија	"
321		Јосиф Дабар	Београд	апотекер	"
326		Јосиф Калабић	"	трговац	"
355	калџар	Јосиф Х. Марковић	тераз.	"	при I. чету I. батаљона I. позива
358	"	Јосиф Крстић	Београд	практик.	"
363	редов. врх	Јосиф К. Ђорђевић	"	бав.	"
374	редов	Јосиф Станковић	"	кал. проф.	"
393	"	Јосиф Дрвокал	тераз.	кал. бивах	"
399	"	Јосиф Станковић	"	ликар	"
407	"	Јосиф П. Јовановић	врачар.	џак	"
433	"	Јосиф Ђорђевић	паровоз	саут. млев.	"
436	"	Јосиф Марковић	"	кал. трг.	"
439	"	Јосиф Ристић	"	"	"
443	"	Јосиф Јелић	"	"	"
447	"	Јосиф Јуковић	"	кал. трг.	"
455	"	Јосиф Дубока	"	мехар	"
456	"	Јосиф Јуковић	савски	кал. бав.	"
498	"	Јосиф Велј	кал.	ком. пушт.	"
499	"	Јосиф Угришић	"	наставник	"
511	"	Јосиф Веселић	савски	крав.	мехар у штабу војарског пука I. позива
515	"	Јосиф Давид	"	кал. трг.	при I. чету I. батаљона I. позива
517	"	Јосиф Живановић	"	практикант	"
525	"	Јосиф Милић	"	сл. конач.	"
530	"	Јосиф Јовановић	"	мом. лебар.	"
532	"	Јосиф Милановић	"	кал. столар	"
540	"	Јосиф Ристић	"	кал. бав.	"
568	"	Јосиф К. Јуковић	"	наставник	"
576	носни раб.	Јосиф Петровић	тераз.	кал. трг.	"
580	наредник	Јосиф Крстић	"	практик.	наставник при штабу војарског пука I. позива
592	калџар	Јосиф Ђорђевић	врачар.	сл. физик.	при II. чету I. батаљона I. позива
610	наредник	Јосиф Симовић	паров.	џак	"
613	редов	Јосиф А. Ђурић	врач.	џак	"
623	"	Јосиф Петковић	"	кал. тер.	"
637	"	Јосиф Милоша Јовановић	нар.	кал. трг.	"
652	"	Јосиф М. Милошевић	врач.	кафеџија	"
663	"	Јосиф Бишар	"	мом. ликар.	"
668	"	Јосиф Милошевић	паров.	кал. трг.	"
674	"	Јосиф Грчић	"	"	"
708	"	Јосиф Савановић	добр.	"	"
716	"	Јосиф Савановић	кан.	калфа трг.	"
738	"	Јосиф Димитријевић	тераз.	зидар	"
741	"	Јосиф Степановић	"	"	"
742	"	Јосиф М. Ђорђевић	"	б. бивах	"

БРОЈ СЛЕНКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ БЕЛГИЈЕ ОБС. УПИСАН	ЗНАКОВАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписан
755	"	Јован Јовановић	терас.	носач	бри II, четв I. батаљона I. војска
772	"	Јован Богдановић	"	риг. новина	" " " "
779	"	Јован Тауш	пал.	шпалар	" " " "
782	"	Јован Шерер	"	вадничар	" " " "
796	"	Јован П. Дикстријовић	"	тежак	" " " "
801	"	Јован Дитровић	врат.	каф.	" " " "
807	"	Јован Петровић	"	инспектант	" " " "
810	"	Јован Ш. Најновић	сак.	дуванџија	" " " "
886	"	Јован Д. Медина	доп.	каф. трг.	бри III, четв I. батаљона I. војска
888	"	Јован Јовановић	терас.	каф. бак.	" " " "
878	"	Јован Петрумовић	пал.	шпалар	" " " "
891	"	Јован Милошевић	терас.	кал. абациј.	" " " "
919	"	Јован Дубека	вар.	покар	" " " "
921	"	Јован Анзарић	"	каф. трг.	" " " "
930	"	Јован М. Обрадовић	терас.	бак.	" " " "
936	"	Јован Коста	кал.	суга мех.	" " " "
943	"	Јован Шерер	"	шпалар	" " " "
951	"	Јован Марковић	"	кал. маг.	" " " "
961	"	Јован К. Дени	вар.	кал. трг.	" " " "
962	"	Јован К. Писко	"	"	" " " "
998	"	Јован Павловић	доп.	уч. вештач.	" " " "
1001	"	Јован П. Јовановић	терас.	каф. трг.	" " " "
1010	"	Јован Сега	"	кал. качар.	" " " "
1036	"	Јован Чаркић	кал.	суга	" " " "
1039	"	Јован Рот	"	фарбар	" " " "
1043	"	Јован Науговић	"	шпалар	" " " "
1046	"	Јован Гаврић	кал.	суга	" " " "
1018	"	Јован Штима	"	молер	" " " "
1061	поднаредни.	Јован Петровић	"	грчар	бри II, четв I. батаљона I. војска
1081	редов.	Јован Ђорђевић	кал.	кал. трг.	бри II, четв I. батаљона I. војска
1088	"	Јован Азиса	доп.	"	" " " "
1094	"	Јован П. Јовановић	вар.	бак.	" " " "
1126	"	Јован Беранца	кал.	кал. обукар.	" " " "
1148	"	Јован Трпковић	доп.	лебар	" " " "
1170	"	Јован Кретић	кал.	кал. трг.	" " " "
1179	"	Јован Савић	"	"	" " " "
1188	"	Јован П. Петровић	"	вадничар	" " " "
1206	"	Јован Ј. Сиза	"	дуванџија	" " " "
1211	"	Јован Алава	"	кал. капл.	" " " "
1217	"	Јован Лука	"	суга лебар.	" " " "
1246	"	Јован Ђаја	"	вајрија	" " " "
1247	"	Јован Коста	"	доп. вајрија	" " " "
1250	"	Јован Талас	"	кал. в. слат.	" " " "
1254	"	Јован Ровановић	"	патролицја	" " " "
1262	"	Јован Колдун	"	кал. лебар.	" " " "
1282	"	Јован Милошевић	савез.	суга	" " " "
1292	војар	Јован Ценић	"	вајрија	" " " "
1297	поднаредни.	Јован Ђеферић	Београд	"	у доп. четв I. батаљона I. војска
1298	"	Јован Кретић	"	"	" " " "
1306	"	Јован Ђорђевић	"	п. у. у. пен.	даје I. војска са арм. и проб. на доп. четв I. бат. I. војска
1327	наса	Јован Ф. Ђорђевић	"	"	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1336	"	Јован Милошевић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1338	војовојна	Јован Милошевић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1345	"	Јован Јов. Илић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1355	"	Јован Обрадовић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1374	"	Јован Ђорђевић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1381	"	Јован Дамил. Стефановић	Београд	"	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1384	"	Јован Т. Ђорђевић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1386	"	Јован Николић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1386	"	Јован С. Ђорђевић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1401	"	Јован Т. Вабић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1412	"	Јован Дикстријовић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1419	"	Јован К. Дитровић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1421	"	Јован Тушковић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1422	"	Јован Дитровић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1422	"	Јован Галгорић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1423	"	Јован Вакић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1424	"	Јован Павић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска
1428	"	Јован Степановић	"	вајрија	даје I. војска са арм. на доп. четв I. бат. I. војска

Број сведочења	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ БРАТСТВО ОБЕ- ЗБЕШТА	ЗНАЦИЈА	У коју је јединицу обвезник уписат
1436	редов	Јован Протић	Београд	земљопос	даје 1. токарског коња на артил. депо са самаров I. пот.
1442		Јован К. Ристић	"	"	"
1451		Јован Вековић	"	чиновник	даје 1. кон. кола с арт. за артил. мух од 8 бат. рја
1452		Јован Панамако	"	"	даје 1. токарског коња са самаров на артил. депо I. пот.
1455		Јелка Н. Живковић	"	"	"
1462		Јанковић Поповић	"	професор	"
1471	маса	Јевреја Панажа	"	"	"
1486		Јанић Ђ. Пешпа	"	"	"
1484		Јана Навелић	"	"	"
1488		Јовановић Т. Јенчака	"	адвокат	"
1495		Јаков Димитровић	"	удива	"
1498		Јосиф Алексић и Фарла	"	предавач	даје 2 коња теглећа с амов. на артил. депо I. позива
1501		Јован Драговић	"	трговац	даје 2 коња с амовима за диник нунца коз. I. позива
1513		Јован Барковић	"	апотекар	даје 2 коња с амовима за артилеријско депо
1516		Јован Марковић	"	трговац	даје 1 коња теглећа с амовима за артилеријско депо
1517		Јока III. Патаћ	"	писаник	"
1556		Јеврем Барковић и Баба	"	трговац	"
1557		Јован Стевановић	"	писаник	даје 2 теглећа коња с амов. за арт. депо I. позива
1540		Јован Ђурић	"	кројач	"
1553		Јован Јефремјевић	"	апотекар	даје 1 коња теглећа с амов. на артил. депо I. позива
1571	маса	Јован Кујарић	"	сметач	даје 2 коња теглећа с амов. за исту јединицу
1600		Јован Обрадовић	"	"	"
1609		Јован К. Јовановић	"	касапи	"
1611	редов	Јован Ђорђевић	ваљуж.	фијалер.	прекобројан градског пош. бат. I. позива
1613	каптар	Јован Салпа	"	"	каптар при маневрој чети I. позива
1616		Јован Јовановић	"	"	први дужиот каптара при допу. чети I. бат. I. позива
1632	редов	Јован Попић	терак.	каптар	попушен на 2 год. затвора при допу. чети I. позива
1645	"	Јаков Барух	дорбо.	пал. трг.	прекобројан I. бат. I. позива
1654	"	Јован Николић	палм.	слуга	"
1653	"	Јован Илић	Београд	"	"
1657	"	Јован Милановић	палм.	мом. паф.	даје једна кола коњска са армезина на злат. коњ, нунца
1663	"	Јанко Јефремјевић	"	сл. добар	прекобројан I. бат. I. позива
1669	"	Јосиф Петровић	"	"	"
1700	"	Јанко Илић	"	"	"
1712	"	Јован Здравковић	"	дуберин	"
1717	"	Јован Ђорђевић	"	вож. зидар	"
1731	"	Јоца Петковић	"	надничар	"
1736	"	Јанко Алексовић	"	пал. столар.	"
1740	"	Јован Јовић	"	детаљ	"
1743	"	Јован Тадић	"	бравар	"
1750	"	Јован Тивасовић	"	терација	"
1761	"	Јован Павловић	"	пакуча.	"
1762	"	Јован Траковић	"	музикант	"
1764	"	Јован Кретић	"	зидар	"
1769	"	Јован Павловић	"	надничар	"
1779	"	Јован Стојишић	"	служатељ	"
1788	"	Јован Јовановић	"	надничар	"
1792	"	Јелесије Гадосаковић	дорб.	кшман	"
1799	"	Јехта Кретић	"	столар	"
1800	"	Јаков Сему	"	носач	"
1812	"	Јован Милосављевић	"	лижар	"
1819	"	Јован Димовић	терак.	рабарја	"
1827	"	Јован Николић	"	кал. злат.	"
1840	"	Јован Ђорђевић	палм.	кал. палм.	"
1868	"	Јован Алексовић	"	кокулар	"
1880	"	Јован Чокић	"	дуберин	"
1887	"	Јован Стефановић	"	кал. крој.	"
1904	"	Јохан Хан	терак.	надничар	"
1925	"	Јован Стојановић	"	зидар	"
1932	"	Јанко Стевановић	сав.	покулар	"
1953	"	Јован Ђорђевић	"	надничар	"
1961	"	Јован Милановић	"	бизадрја	"
1965	"	Јован Шарућ	"	у	"
1973	"	Јован Шмајер	терак.	кал. капу	"
1976	"	Јован Протић	"	кал. бравар	"
1979	"	Јован Радивојевић	"	сл. злат.	"
1997	"	Јордан Пејовић	дорб.	сл. добар.	"
2003	"	Јосиф Милош	пал.	"	"
2004	"	Јован Бот	"	надничар	"

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ТИТАЉ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КРАТКО ОБЕ- ЗНАЧЕНО	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезника уписан
2016	редов	Јован Ђорђевић	ваздухоп.	зидар	проектобројан I бат. I позива
2020	"	Јован Њекић	"	"	"
2033	"	Јован Недељковић	"	"	"
2045	"	Јован Овачић	"	слуга	"
2065	"	Јован М. Трифуновић	"	ћов	"
2063	"	Јоса С. Поповић	дорџа	лађар	"
2082	"	Јован Купчиновић	тераз.	сл. добар.	"
2091	"	Јован Богдановић	сав.	кал. бакар.	"
2108	"	Јосиф Симоновић	"	штампар	"
2117	"	Јован Фрајденрајх	врач.	столар	"
2110	"	Јован Никшић	"	сл. каф.	"
2126	"	Јован Поповић	варован	обућар	"
2134	"	Јоса Миха	важ.	ваздух.	"
2139	"	Јевта Милановић	"	служитељ	"
2168	"	Јован Мајер	сав.	слуга	"
2172	"	Јован Костић	"	мом. касак	"
2174	"	Јован Миљковић	"	келиер	"
2181	"	Јанко Радојичић	"	слуга каф.	"
2183	"	Јован Ристић	"	слуга	"
2221	"	Јоса Дрвен	"	ваздух.	"
2252	"	Јефрем М. Матровић	"	штампар	"
2276	"	Јанко Мајер	вар.	кал. јорган	"
2284	"	Јанко В. Барановић	"	ћак	"
2298	"	Јован Паковић	"	ваздух. трг.	"
2302	"	Јован Алексић	"	ваздух.	"
2316	"	Јован К. Катич	важ.	ћак	"
2309	"	Јован Ђурић	"	ваздух.	"
2324	"	Јован Јовановић	"	кал. обућ	"
2340	"	Јован Васиљевић	тераз.	кал. бак.	"
2350	"	Јерасим Јовановић	врач.	слуга	"
2355	"	Јевта Петровић	врачар	ћак	"
2379	"	Јован Николић	"	сл. мех	"
2387	"	Јанко Стојановић	"	келиер	"
2389	"	Јефрем Пантов	сав.	слуга	"
2392	"	Јефрем Мишић	"	обућар	"
2408	"	Јован С. Поповић	"	тип. делав.	"
2441	"	Јован Великовић	"	свакар	"
2450	"	Јован Н. Протић	"	ћак	"
2466	"	Јован Матовић	врач.	воћ. страж.	"
2478	"	Јован Јанковић	"	сл. добар.	"
2511	"	Јован Милошевић	сав.	воћ. страж.	"
2519	"	Јован Тривоновић	"	ћак	"
2520	"	Јевта Поповић	"	"	"
2525	"	Јован Петровић	"	добар	"
2556	"	Јован Лукић	важ.	келиер	"
2570	"	Јован Илић	"	чувар	"
2572	"	Јован Стефановић	вар.	ћак	"
2585	"	Јован Милановић	"	келиер	"
2593	"	Јоса Челић	врач.	обућар	"
2604	"	Јован Петровић	"	сл. добар.	"
2618	"	Јован Момчиловић	"	код Вајф.	"
2628	"	Јефрем Великовић	"	келиер	"
2632	"	Јован Великовић	вар.	дуганарија	"
2671	"	Јован Алексић	"	штампар	"
2689	"	Јован Пашић	врач.	кал. обућ	"
2693	"	Јован Врхеско	"	вож. мех.	"
2708	"	Јован Стевановић	"	ваздух.	"
2712	"	Јован Добројевић	сав.	стражар	"
2747	"	Јован Гајић	дорџ.	демар	"
2771	"	Јосиф Вешковић	"	тежак.	"
2786	"	Јован Сановић	паз.	небар	"
2807	"	Јефрем Милановић	"	ваздух.	"
2825	"	Јосиф Николић	Београд	ћак	"
2829	"	Јоса Михајловић	тераз.	дубарија	"
2831	"	Јулије Амартија	"	врач. прип.	"
2887	"	Јован Веселиновић	"	сл. каф.	"
2847	"	Јосиф Караџић	"	кал. бак.	"
2848	"	Јован Лилић	"	чувар	"
2853	"	Јефрем Глигарић	"	кал. трг.	"

БР. СЛЕНКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ КВАРТИ ОБВ. УПИСАТ	ЗНАКОВАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
2855	"	Јован Михајловић	терез.	мом. лебар	прекобројни I бат. I позива
2857	"	Јован Димитријевић	"	обућар	"
2863	"	Јован Вукановић	"	квал. лебар	"
2889	"	Јелка Пашић	бат.	ваљичар	"
2891	"	Јован Грујић	"	сд. паспа	"
2892	"	Јован Недељковић	"	ваљичар	"
2895	"	Јован Ђукић	"	синаџија	"
2898	"	Јован Ђукић	"	ваљичар	"
2912	"	Јован Петровић	"	"	"
2924	"	Јован Крајчић	арач.	ваљичар	"
2926	"	Јован Ручић	прач.	мом. лебар	"
2931	"	Јован Недељковић	"	пош. страж	"
2954	"	Јован Мандић	"	наџија	"
2955	"	Јован Арчић	"	засад.	"
2959	"	Јован Лаковић	сав.	полвер	"
2969	"	Јован Павловић	"	б. чинио.	"
2973	"	Јован Шкорић	"	мом. хар.	"
2986	"	Јован Јовановић	"	гп. штамп.	"
2989	"	Јован Стрелић	"	ливар	"
3030	"	Јован Јовановић	"	стражар	"
3040	"	Јован Јовановић	Београд	п. ил. м. гр.	"
3045	"	Јован Петровић	"	"	"
II					
25	војар	Коста Т. Ђорђевић	Београд	физичкаја	даје 2. позив са збојника и кола и сам тера на штаб
37	редов	Коста Симић	"	"	акт. командо I позива
43	"	Коста Митић	"	"	при артиљер. пуку од 8. батер. I позива
63	редов	Коста Н. Костић	"	саветник	даје 4 кола са збојника за пету јединицу
65	"	Коста Н. Радановић	"	дел. нехал.	при новачком ескадрону I позива
75	"	Коста А. Симић	"	касапин	"
81	"	Коста Н. Вукановић	"	"	прекобројни у новачком ескадрону I позива
158	рад. писана	Коста Мутаџић	"	тргонац	код 2. резервне поште
169	седлар	Коста Ненић	зиромски	слатка	при анаталјској чети I позива
178	обућар	Коста Трајковић	ваљичарски	седлар	"
190	мисар	Коста С. Грујић	"	обућар	при четарској чети I позива
216	печар	Коста Ђукић	нарочини	касапин	лекар при четарској чети I позива
252	"	Коста Алајевић	ваљичарски	сл. лебар.	даје 4 кола са збојника за дини. музеј. колону I поз.
299	војокод.	Коста Караџић	Београд	дулпачија	при штабу I баталјона I позива
296	редов	Коста Р. Паранос	зиромски	кафа трг.	при I чети I баталјона I позива
316	"	Коста Ђорђевић	савски	џан	"
373	"	Коста Митић	"	кафа трг.	"
402	нос. ранив.	Коста Ненић	дорбоски	полар	"
405	редов	Коста Јакшић	савски	кафа трг.	при II чети I баталјона I позива
407	редов	Коста Јанковић	дорбоски	кафа трг.	"
425	"	Коста Галић	"	"	"
439	"	Коста Марковић	прчарски	кафа	"
467	"	Коста В. Васиљевић	ворански	кафа трг.	"
711	"	Коста Ивановић	"	гумац	"
725	"	Коста Марковић	дорбоски	аџија	"
795	"	Коста Бурџић	терезијски	ливар	"
802	"	Коста Танасковић	ваљичарски	ливар	"
804	"	Коста Баћак	прчарски	каферија	"
834	"	Коста Апостоловић	"	сл. крамар.	"
856	"	Коста Н. Петковић	савски	инвентулант	при III чети I баталјона I позива
888	"	Коста Анђелијевић	терезијски	џан	"
894	"	Коста Димитријевић	ваљичарски	кал. сапуни.	"
966	"	Коста Протић	терезијски	кал. дуван.	"
1008	"	Коста Николић	нарочини	џан	"
1026	"	Коста Јовановић	терезијски	ваљичар	"
1057	ком. подп.	Коста Досонаревић	нарочини	кафа трг.	при дукновом човесара при IV чети I бат. I позива
1071	редов	Коста Радошевић	савски	"	при IV чети I бат. I позива
1075	"	Коста Ђорђевић	"	"	"
1127	"	Коста Ганџић	зиромски	кал. сапуни.	"
1135	"	Коста Јовановић	савски	каферија	"
1182	"	Коста Марковић	"	сл. дрвар.	"
1226	"	Коста Ручић	"	"	"
1253	"	Коста А. Константиновић	дорбоски	пошач	"
1265	"	Коста Барјактевић	"	обућар	"
	"		савски	слатка	"

Бр. јединица	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ КРАЈЊИ ОБЈ. УПИСАТ	ЗНАЧЕЊЕ	У коју је јединицу обавезним уписат
1289	пос. рован	Коста Краљанац	дорбалеж	тежак	при IV чети I бат. I позива
1316	редов	Коста Никодић	савски	чир. управе	при штабу артил. пука од 8. батерија
1334		Коста Триковић	Београд	добар и вех.	једна коњска кола са артиљеријом и прибор даје на штаб
1371		Коста Стенчић	"	трговац	војничког кула даје 1. кола са саваром и прибором за штаб немач. пука I. позива
1372	командант	Коста Д. Стојановић	"	кал. бакал	командант при истом штабу
1377	редов	Коста Милошевић	врачарски	кал. конач	при I чети I баталјона I. позива
1400		Коста С. Протић	Београд	у ниво. бен	даје 1. товар. кола са саваром за артил. депо I. поз.
1406		Крста Јоановић	"	позовица	даје 2. теглећа кола са амоника на исту јединицу
1409		Коста Павић и жена	"	трговац	даје 1. товарног кола са саваром на исту јединицу
1429		Катарина Јоановић изјемет.	"	"	"
1434		Катарина А. Пајевић	"	"	"
1450		Коста Јоановић	"	вишњови	"
2466		Коста Милошевић	"	чиновник	"
1472		Катарина Милошевић	"	улица	даје товарног кола са саваром на арт. депо I. позива
1491		Катарина Милошевић и жена Јелена	"	"	"
1492	маса	Катарина Хри. Штерица	"	"	"
1499	маса	Коста Мисарица	"	"	даје 4. кола са амоника и двоја коњска кола на артил. депо I. позива
1524		Коста А. Крстић	"	букални	даје два теглећа кола са амоника на арт. депо I. поз.
1531		Коста Леквић	"	чиновник	"
1564		Коста Никодић	"	калани	"
1573		Коста Панић	"	трговац	"
1598	маса	Коста Терпић	"	"	"
1629	редов	Крста Ђорђевић	терзијски	кал. масовски	престројни I баталјон I. позива
1695	"	Крста Мило	напалушки	дућерит	"
1704	"	Коста Мило	"	кал. бакал	"
1705	"	Крста Андрејевић	"	кован. инд.	"
1706	"	Коста Гангоријевић	"	кал. терзиј.	"
1756	"	Крста Крстић	дорбалеж	ваљер	"
1789	"	Крста Крстић	терзијски	"	"
1823	"	Крста Никодић	терзијски	"	"
1832	"	Крста Данчевић	терзијски	ваљер	"
1855	"	Коста Јовановић	напалушки	"	"
1856	"	Крста Јарић	"	ваљер	"
1860	"	Коста Обреновић	"	радица	"
1872	"	Крста Никодић	"	ваљер	"
1882	"	Коста Растић	"	"	"
1883	"	Крста Ф. Филиповић	"	"	"
1890	"	Крста Марковић	"	напалушки	"
1967	"	Крста Анђелиновић	терзијски	ваљер	"
1970	"	Коста Ђорђевић	"	ваљер	"
1977	"	Коста Јовановић	"	ваљер	"
2028	"	Коста Срећковић	напалушки	ваљер	"
2048	"	Коста Јовановић	"	ваљер	"
2104	"	Коста Јовановић	"	ваљер	"
2196	"	Коста Петровић	"	ваљер	"
2216	"	Коста Д. Ђорђевић	"	ваљер	"
2242	"	Крста Павловић	"	ваљер	"
2265	"	Коста Јовановић	"	ваљер	"
2452	"	Крста Јовановић	"	ваљер	"
2508	"	Коста Јовановић	"	ваљер	"
2510	"	Крста Никодић	"	ваљер	"
2515	"	Крста Савић	"	ваљер	"
2522	"	Коста С. Протић	"	ваљер	"
2538	"	Коста Ф. Ковачевић	врачарски	ваљер	"
2542	"	Коста Ведренић	"	ваљер	"
2545	"	Коста А. Живковић	"	ваљер	"
2595	"	Коста Петровић	"	ваљер	"
2598	"	Коста Петрић	"	ваљер	"
2633	"	Коста Костић	"	ваљер	"
2642	"	Коста Јовановић	"	ваљер	"
2667	"	Коста Давић	"	ваљер	"
2667	"	Коста Милошевић	"	ваљер	"
2687	"	Коста П. Јовановић	врачарски	ваљер	"
2691	"	Коста Милошевић	"	ваљер	"
2699	"	Коста Давић	"	ваљер	"
2729	"	Коста Лукић	терзијски	ваљер	"
2776	"	Коста Тодоровић	напалушки	ваљер	"

БР. СВЕДОКА	ЧИН И ПЛАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ СТАВЉЕН ОБЛ. УМСТАТ	ЗАПИСАЊЕ	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДИНИЦУ ОБВЕЗНИК УЛИСАТ
2849	редов	Коста Арсолов	терзијски	кал. пошач	прекобројни I баталјона I позива
2852	"	Коста Густин	"	са. младац	"
2865	"	Крета Марчевић	савски	падинчар	"
2878	"	Коста Дрески	врачарски	"	"
2883	"	Коста Карачић	савски	кал. бакал	"
2893	"	Коста Бузаловић	"	чувар	"
2894	"	Коста Маричковић	"	терзија	"
3028	"	Коста Тиликовић	"	бап	"
Д.					
7	војар	Доси Мовић	"	бапчар	даје 2. вода и вода за штаб пешачког пука I позива и даје сав тај
12	"	Давид Давидовић	терзијски	бакал	као и горњи
88	подполуч	Давид Александројев	београд	кал. подпол.	при дописном ескадрону I позива
191	испар	Давид Димитровић	варошки	младац мех.	при месарској чети I позива
269	подполуч	Давид Милић	београд	пошач	при дивизијској профинанс. колони I позива
301	нововојак	Давид Поповић	"	калфа трг.	при штабу I батал. I позива
351	падар	Давид С. Ђуковић	"	механиџија	при I чети I батал. I позива
364	р. пр. д. нап.	Давид Димитровић	београд	"	"
387	редов	Давид Матић	добротски	кал. јерзиј	"
476	"	Давид Савић	врачарски	вапачки	"
528	"	Дука Герчић	савски	бап	"
542	"	Давид Марковић	врачарски	диг. свирач	"
556	"	Давид Илић	"	спирач	"
567	"	Давид Буловић	"	обувар	"
617	"	Давид Димитровић	"	са. дуван	при II чети I батал. I позива
635	"	Давид В. Савић	варошки	ч. кр. запосла	"
693	"	Давид Савић	добротски	са. напач	"
726	"	Дука П. Дука	савски	службеник	"
751	"	Давид П. Црнковић	терзијски	кал. пошач	"
899	"	Давид Д. Кривошеја	"	општар	при III чети I баталјона I поз.
949	"	Давид Давидовић	вапачки	вапачар	"
953	"	Давид Милосавић	"	вапачар	"
970	"	Дука Марич	варошки	калфа трг.	"
1046	"	Давид Давидовић	вапачки	терзија	"
1163	"	Дука Јовановић	врачарски	вапачар	при IV чети I баталјона I позива
1199	"	Давид Крчић	терзијски	кал. бакал	"
1293	"	Давид Триковић	београд	трговач	даје 2. вода са збој. и вода за IV чету I бат. I поз.
1309	напач ред.	Давид Поповић	добротски	калфа трг.	дана штаб I позива и са својом јединицом
1354	"	Давид Савић	удова	"	даје I позива вода са збој. и прибор. за штаб поз. пука
1373	нововојак	Дука Тодић	београд	кал. терзиј	при штабу пешачког пука I позива
1561	"	Давид Штерије Димитровић	"	удова	даје 2. вода четаша са збој. на артиљер. депо I поз.
1614	редов	Давид Милош	добротски	савско-савач	при дописној чети I баталјона I позива
1640	"	Давид Брадић	добротски	суга	прекобројни I баталјона I позива
1674	"	Дука Милосавић	вапачки	кал. терзиј	"
1680	"	Давид Илић	"	вапач	"
1718	"	Давид Стевановић	"	кал. напач	"
1727	"	Давид Милосавић	"	ондир	"
1800	"	Давид Илић	добротски	апачија	"
1808	"	Давид П. Бекарај	"	општар	"
1811	"	Давид А. Поповић	"	држ. инто	"
1825	"	Давид Поповић	терзијски	са. вапач	"
1852	"	Дука Јовановић	вапачки	столар	при допис. пијом. воду I позива
1895	"	Давид Илић	добротски	вапач	прекобројни I баталјона I позива
1911	"	Давид Илић	"	кал. обувар	"
1964	"	Давид Илић	"	вапачар	"
1981	"	Давид Илић	"	кал. столар	"
2071	"	Давид Илић	добротски	падинчар	"
2080	"	Давид Илић	терзијски	суга	"
2099	војар	Давид Илић	савски	вапач	при дивизијској штабу I позива
2103	редов	Давид Илић	"	кал	прекобројни I баталјона I позива
2118	"	Давид Илић	врачарски	са. добар	"
2127	"	Давид Илић	варошки	кал. сајмџ	"
2176	"	Дука Милошевић	савски	калфа трг.	"
2182	"	Давид Поповић	"	"	при IV чети I баталјона I позива
2190	"	Давид Илић	"	вапач	прекобројни I баталјона I позива
2231	"	Давид Илић	"	вапач	"
2412	"	Давид Илић	"	кал. обувар	"

Бр. списка	Чин и звание	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕЈ ЈЕ ЖЕЛЈУ ОБИ- ТИСАН	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписан
2428	редов	Лазар Ђонџ	"	вокувар	прекобројни I баталјона I позива
2461	"	Лазар Тасић	"	сметач	"
2468	"	Лука Остојић	првачарски	слуга	"
2468	"	Лазар Тривуновић	пароник	сл. жезланг	при дивизијској мушкетер. колони I позива
2474	"	Лазар Вујић	"	сарај	при дивизијској профитању. колони I позива
2724	седлар	Лазар П. Вукотић	тргачки	столар	прекобројни I баталјона I позива
2737	редов	Лазар Ручић	"	обувар	"
2774	"	Лазар Јаков Мијушић	дворолски	посластичар	"
2839	"	Лазар Паша	терачки	кројач	"
2897	"	Лука Ровановић	савски	служитељ	"
2907	"	Лука Лукић	"	мид. батал.	"
3004	"	Лазар Величковић	"	протектант	"
Љ					
53	подварел	Љубомир А. Жидковић	Београд	прозник	са својим јављем којем при штабу кинешот пуца I позива на вистара
99	седлар	Љубомир Бажић	"	сарај	при покретном арт. радијенту I позива
176	столар	Љубомир Стојић	терачки	кал. столар	при дивизијској чети I позива
235	подварел	Љубомир Динаћ	Београд	мид. кој. мид.	при сталној болници I позива
244	коп. редов	Љубомир М. Дојчиновић	"	рабација	даје 2. пола и I. пола и I. буре од 5-6 акона са којом на дивизијску мушкетер. колону I позива
270	подварел	Љубомир Митровић	пароник	кал. конач.	при резервној мушкетер. колони I позива
405	редов	Љубомир Петровић	савски	надничар	при I чети I баталјона I позива
432	"	Љубомир Петровић	вароник	кал. дикер	"
581	"	Љубомир Игњатовић	савски	кал. дугани	"
555	"	Љубомир С. Поповић	првачарски	обувар	"
565	"	Љубеца Лежанин	"	техан	"
603	"	Љубомир Мишиковић	савски	калфа трг.	при II чети I баталјона I позива
654	"	Љубомир Ј. Раћ	првачарски	кал.	"
658	"	Љуба Младетић	"	кал. обувар	"
690	"	Љубомир Крумаковић	терачки	кал. столар	"
784	"	Љубомир Поповић	палмудски	обувар	"
860	"	Љубомир Ј. Стајић	"	асурница	при III чети I баталјона I позива
864	"	Љубомир Т. Поповић	дворолски	кал. столар	"
873	"	Љубомир М. Марјановић	палмудски	вожловани	"
880	"	Љубомир Миликовић	савски	калфа трг.	"
908	"	Љубомир Младетић	пароник	кал. бербер	"
1028	"	Љубомир Ђурић	"	са. у општ.	"
1105	"	Љубомир Пећ	савски	клатовина	при IV чети I баталјона I позива
1109	"	Љубомир Јовановић	терачки	протектант	"
1115	"	Љубомир Митровић	савски	трговац	кондуча ескадрон I позива
1133	"	Љубомир С. Јовановић	"	так	при I чети I баталјона I позива
1195	"	Љубомир Величковић	првачарски	"	"
1252	"	Љубомир Ј. Богородић	дворолски	обувар	"
1344	"	Љубица Ципар Т. Јанковић	Београд	удова	даје 1. колони пола са арм. и прибором на дивизијску мушкетер. колону I позива
1376	редов	Љубомир Стојановић	савски	протектант	при I чети I баталјона I позива
1378	"	Љубомир Калупић	Београд	бодолов	при доменујој чети I бата. I позива
1497	"	Љубица Вачица	"	"	даје 1. товар. кола са сажером за арт. депо I позива
1475	маса	Љубица Једр. Вучковић	"	пославни	"
1490	редов	Љубомир Калачић	"	пославни	даје 2. кола тепака са амон. за арт. депо I позива
1610	"	Љубомир Густав	калмудски	кал. инвер	при доменујој чети I бата. I позива
1627	"	Љубомир Претковић	терачки	калф. проф.	прекобројни I баталјона I позива
1720	"	Љубомир М. Рокановић	палмудски	?	"
1721	"	Љубомир Попић	"	калф. обућ.	"
1840	"	Љубомир Зрвенић	"	поштар	"
1966	"	Љубомир Стевановић	терачки	калф. обућ.	"
2108	"	Љубомир Митровић	првачарски	са. дебар	при некарској чети I баталјона I позива
2211	"	Љубомир Животиновић	савски	калф. трг.	при III чети I баталјона I позива
2220	"	Љуба Стевановић	"	калф. обућ.	прекобројни I баталјона I позива
2256	"	Љубомир П. Радојковић	вароник	кал.	"
2378	"	Љубомир Милошевић	првачарски	слуга	"
2816	"	Љуба Трајковић	савски	тапатар	"
2857	"	Љуба Мршатовић	пароник	кал. јорган	"
2994	"	Љубомир Стојановић	првачарски	слуга	"
2619	"	Љубомир Милошевић	пароник	код вајбар.	"
2688	"	Љубомир Петровић	првачарски	дијуристи	"
2950	"	Љубомир Вуковић	"	кошачи	"
3039	"	Љубомир Ђешић	Београд	под. позив	"

НАСТАВАК ДОДАТКУ БРОЈУ 22-ОМ БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

БР. ОЛОНКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезини Уписат
М.					
9	вожар	Милос Р. Гоцевић	савски	трговац	даје 2. кола и кола за штаб лст. пука I. воз. сам тера
10	"	Мона Х. Пилић	"	"	"
11	"	Мијалко Младеновић	терзалица	балалин	"
22	"	Мијалко Терзалић	Београд	трговац	даје 6 кола с амоника за штаб арт. пука од 8. батер.
23	пидор.	Младос Жујовић	"	саветник	даје 2. кола с амоника за цету јединицу
25	телограф.	Милан Арутовић	"	служитељ	при штабу активне команде I. позива
28	поднаред.	Милан Јакшић	"	ковач	при артиљеријском пуку од 8. батерија I. позива
32	каплар	Миланко Вокић	из ст. Срб.	дах	"
33	"	Милос Баралић	Београд	"	"
34	"	Миланко Младеновић	"	"	"
40	"	Милорад Животиновић	"	"	"
48	"	Милос Алаћ	"	кафеџија	"
52	поднаред.	Милоје С. Здравковић	"	"	при коњачком ескадрону I. позива
56	каплар	Милорад Теодосијевић	"	трговац	са својим јавним кошем при штабу коњачког пука I. позива за писара
57	"	Милан Р. Паравос	"	"	коњачки ескадрон I. позива
62	редов	Милорад Рувдић	"	јак	"
69	"	Мијалко Б. Руендес	"	"	прекобројни I. баталона I. позива
80	"	Мијалко М. Механовић	"	"	прекобројни у коњачком ескадрону
87	"	Мијалко Недељковић	"	балалин	са својим јав. вош. да вр. дуж. воз. кап. у штабу див. I. воз.
91	"	Мита Ж. Карабоберовић	"	трговац	при пов. депоз. за акт. команду I. позива
93	повозодац	Милан Живковић	"	пов. служ.	"
97	"	Милутин Јовановић	"	фелерал	даје 2. кола за дивизију, жарзему болницу I. воз.
100	седлар	Миланко Вукотић	варошки	нал. сарач.	при покрет. арт. радилци I. позива
103	каплар	Мијалко Сивановић	савски	нал. колар.	"
118	"	Мита Растаћ	Београд	лазерџија	даје 2. кола са амоника за жељез. чету I. позива
130	редов	Марко Д. Терзић	"	токал	при мостовом трену за акт. команду I. позива
137	вожар	Милорад Игњатовић	из Шамак жив. у Беог.	"	прекобројни I. баталона I. позива
138	"	Милосад Р. Протић	"	вештачар	даје 2. кола с амоника на мостови трен
140	"	Миланко Спасић	Београд	саветник	даје 2. кола с амоника за артиљер. депо I. позива
142	редов	Мијалко Кретић	"	тепал	прекобројни I. баталона I. позива
147	вож. редов	Мијалко Илић	врачарски	кочијаш	"
148	локал	Мијалко Т. Ђорђевић	варошки	нал. ковач.	мостови поду трен I. позива
152	каплар	Милан Јањић	Београд	упов. влас.	при дописком мостовојерској војди I. позива
165	пунктар	Милосад Никодић	дорбалски	пунктар	при закатајској чети I. позива
167	седлар	Миланко Радоновић	терзалица	сатлер	"
210	лекар	Матеја Дубока	варошки	петар	при некарајској чети I. позива
222	"	Милија Карастојановић	Београд	трговац	даје 2. кола с амоника за некарску чету I. позива
226	"	Милан Павановић	"	и. VII п. о. в.	при самитској чети од 6. водова I. позива
237	каплар	Милорад К. Животиновић	савски	практикант	при девијацијској утис. колони I. позива
245	вож. редов	Мијалко Јојичковић	Београд	рабазија	даје 2. вода с јармом за дивиз. жупи, колону I. воз.
254	вож. каптар	Мијалко М. Птиковић	"	манујалијаш	при дивизијској проф. колони I. позива
261	редов	Милос Стјепић	"	интер	при резер. муниципалној колони I. позива
264	"	Милан Хаџић	"	кафеџија	"
280	"	Мијалко Бартоњац	"	пензионер	даје 2. кола с амоника и кола за резервну муницију колону I. позива
281	"	Мона А. Озеровић	Београд	трговац	даје 2. кола с амоника за цету јединицу
285	редов	Милорад Гавриловић	"	глухак	прекобројни I. баталона I. позива
286	нае. водар.	Марослав Узумировић	"	писар	при штабу I. бат. I. позива
303	повозодац	Мона С. Којич	"	трговац	"
311	"	Милан Н. Грујић	терзалица	дунаџија	"
314	нае.	Мијалко Мршаћ	Београд	адвоката	даје 1. кола товар. са самар. и приб. за штаб I. бат. I. поз.
318	"	Милана Н. Праворетовић	"	"	"
331	"	Милан Бучевић	"	виновник	"
332	"	Максим Протић	"	терзија	"
338	поднаред.	Милутин Стефановић	"	"	прили дужност наредника при I. чети I. бат. I. воз.
342	"	Мијалко Караџић	терзалица	практикант	прили дужност писара при штабу немач. пука I. позива
343	кожескар	Мита Стојић	"	кижар	при I. чети I. баталона I. позива
344	поднаред.	Марко П. Трифуновић	савски	дах	"
346	"	Милан А. Павловић	терзалица	"	"
348	каплар	Мијалко Јањић	Београд	"	"
349	"	Мијалко Влаховић	"	"	"
362	"	Мијалко Гажораћ	Ориг. жив. у Београду	"	"

БР. СЛИБА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕЈ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. ГРУПА	ЗНАЧКАЈЕ	У коју је јединицу обавезник у јсау
369	редов	Милан Стојановић	сански	калф. трг.	при I четв I батаљона I позива
376	"	Милановић П. Павличев	"	џак	"
381	"	Милутић Васић	тералски	калф. трг.	"
383	"	Марко Ковачевић	"	бисаљин	"
388	"	Милан М. Јовановић	дорбалски	тедасин	"
389	"	Моша Јанов Павло	"	џак	"
394	"	Милорад Б. Црногорац	сански	арактивант	"
406	"	Миланко Тавовић	тералски	каферија	"
409	"	Милорад Н. Стојишић	"	златар	"
410	"	Марко Ђваницки	"	лиотограф	"
411	"	Маринко Тодоровић	"	калф. абад.	"
412	"	Милановић Ј. Поповић	"	џак	"
417	"	Матеја С. Бонковић	вапнаудски	"	"
429	"	Миланко А. Амар	варовски	калф. трг.	"
437	"	Моша Љ. Бојев	"	трговац	"
441	"	Миланко Радичковић	"	калф. трг.	"
445	"	Милан Товашевић	"	кошнер	"
446	"	Милановић Н. Барјактаровић	"	џак	"
448	"	Миланко Јовић	"	трг. повођ.	"
451	"	Милорад М. Рајковић	сански	практикант	"
455	"	Миланко Јерковић	"	калф. трг.	"
458	"	Марко Поповић	"	"	"
460	"	Милан Рокановић	"	пом. апотек.	"
462	"	Миланко С. Петровић	"	главни	"
467	"	Миланко Бугарски	"	бисаљин	"
474	"	Милан Петровић	"	рабад. Баја.	"
482	"	Матеја Николић	врачарски	кошнер	"
483	"	Моша Станковић	"	инотрација	"
484	"	Милан Пинолић	"	калф. прој.	"
485	"	Миланко Мокрковић	вапнаудски	лидар	"
496	"	Милутић Веселић	"	џак	"
502	"	Марко Глигоровић	сански	мекерија	"
505	"	Младен В. Башић	"	главни	"
508	"	Миланко Милановић	"	слуга	"
508	"	Милан Пујевчевић	"	магационер	"
510	"	Милутић Вукотић	"	калф. кат.	"
512	"	Милорад Филиповић	"	калф. стол.	"
514	"	Миланко Поповић	"	калф. трг.	"
521	"	Младен Ђековић	"	витањар	"
523	"	Миланко Милановић	"	инотрација	"
526	"	Миланко Симић	"	кошнер	"
534	"	Миланко Ј. Штјепановић	"	протумач	кошкар при штабу вокаревог лука I. позива
535	"	Миланко Вилановић	"	практикант	при I четв I батаљона I позива
536	"	Миланко Караћ	"	нонав	"
539	"	Матеја Вилиер	врачарски	лидар	"
544	"	Марко Николић	"	црт. сликар	"
548	"	Милан Богдановић	"	слуга. Тобол.	"
552	"	Младен Ловачковић	"	срамар	"
553	"	Миланко Поповић	"	земљад.	"
554	"	Младенко Ђорђевић	"	клинтар	"
562	"	Милановић Обрадовић	"	кал. станич.	"
570	"	Марко Т. Милановић	"	бисаљин	"
572	"	Младен Ђурић	"	поноћ. трг.	"
575	нос. равн.	Младен Филиповић	тералски	вожак мех.	"
579	наредник	Марко Тријковић	Београд	џак	преда. на водног официра II четв
591	каплар	Милан Вукотић	врачарски	кал. столар.	при II четв I батаљона I позива
601	редов	Милутић Васић	тералски	кал. тереф.	"
612	"	Матеја Срећковић	сански	калфа трг.	"
614	"	Милан С. Динић	врачарски	џак	"
615	"	Милан Пурић	"	"	"
618	"	Матеја Војуха	"	кал. бразар.	"
621	"	Милан Симић	"	обувар	"
626	"	Миланко Павичевић	"	калф. трг.	"
640	"	Младен Пајак	сански	кошнер	"
646	"	Миланко Г. Степановић	врачарски	џак	"
649	"	Миланко Стојковић	"	"	"
661	"	Младен Ђубићковић	"	трговац	"
662	"	Миланко Младеновић	"	калф. прој.	"
664	"	Миланко Ђурић	"	калфа	"

БР. СЛИБОРА	ЧИН И СТАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛАТИ ОБИ, УПСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписао
680	редов	Мијанло Параскевић	картин	практикант	при II чети I батаљона I позива
683	"	Милутић Коста	"	калф. крој.	"
687	"	Мила Јовановић	терацијски	калф. обив.	"
688	"	Мијанло Достајкић	"	практикант	"
689	"	Мина Војновић	"	келнер	"
692	"	Мустафа Алић	дорфолски	калас	"
694	"	Марко Ж. Ђорђевић	"	трговцац	"
704	"	Марко Чезарковић	"	нал. бакал.	"
721	"	Милан Јовановић	савски	нал. земље	"
722	"	Милорад Р. Баранца	"	трговац	"
723	"	Мијанло Јекић	"	шофа	"
746	"	Марјан Јовановић	терас.	калф. обућ.	"
747	"	Мијанло Н. Петровић	"	калф. брав.	"
749	"	Мијанло К. Стевановић	"	тежак	"
758	"	Милорад С. Антонијевић	картин	внос. у див.	"
767	"	Миланко Стојкић	"	биз. ватрог.	"
768	"	Марко Лазар	"	ћас	"
774	"	Миланко Шиникановић	терацијски	нал. оманч	"
775	"	Милан Симећ	"	нал. дуван	"
781	"	Марко Савдаћ	налидулски	манџист	"
785	"	Милан Ивановић	"	зидар	"
808	"	Мијанло М. Петровић	"	званат. коп.	"
813	воє. разен.	Милан Филиповић	дорфолски	рабација	"
816	полар	Милан Радановић	прчарски	фашистер	"
818	пародник	Милутић Витковић	Београд	"	предложен за прч. водног официра при III чети I поз.
830	наплар	Милутић Н. Милановић	налидулски	ћак	"
839	редов	Миланко Марковић	картин	калф. трг.	"
842	"	Марко Даничић	"	калф. бак.	"
849	"	Мијанло Тодоровић	налидулски	прч. полич.	"
853	"	Милан С. Марковић	дорфолски	калф. обућ.	"
855	"	Мијанло Г. Ристић	терацијски	ћак	"
865	"	Мина Мајо	дорфолски	налидулар	"
867	"	Мијанло Атејас	"	калф. трг.	"
871	"	Милан Петровић	терацијски	келнер	"
872	"	Милутић П. Стефановић	налидулски	заклад.	"
879	"	Мина С. Стојковић	савски	калф. брав.	"
887	"	Милан Јовановић	налидулски	калф. обућ.	"
890	"	Милан Радановић	терацијски	ћак	"
903	"	Милан Метровић	картин	калф. крој.	"
909	"	Мијанло Милановић	"	калф. трг.	"
910	"	Милан Трипач	"	"	"
913	"	Миланко Марковић	"	нал. кројач.	"
920	"	Мијанло Ђорђевић	"	калфа трг.	"
927	"	Милорад Андрић	терацијски	"	"
933	"	Миланко Бранковић	"	привизик	"
935	"	Миланко Даничић	"	келнер	"
964	"	Милан Демич	картин	сл. слугач	"
971	"	Милорад Бенковић	"	калфа	"
977	"	Марко Булетић	"	калф. трг.	"
983	"	Мијанло Радичевић	терацијски	ћак	"
984	"	Мијанло Д. Јовановић	"	"	"
988	"	Мијанло Ристић	дорфолски	кафеџија	"
989	"	Максим Умфер	"	сталдоретцац	"
995	"	Матјаја Антоновић	"	обућар	"
999	"	Милан Канстановић	"	техничар	"
1003	"	Милан Давидов	терацијски	калф. брав.	"
1006	"	Милан Јовановић	"	магација	"
1018	"	Мијанло Д. Илић	картин	трговцац	"
1021	"	Милан М. Новаковић	"	инвентар	"
1029	"	Марко Ђорђевић	"	сл. оманч	"
1060	водаред.	Милан Павловић	налидулски	ћас	при IV чети I батаљ. I позива
1062	"	Мијанло Илић	картин	нал. бакал.	"
1065	"	Мина Адам	"	"	"
1067	"	Милан Радановић	"	ћак	"
1069	"	Милан Радановић	"	"	"
1074	редов	Милан Спасојевић	терацијски	"	"
1076	"	Мијанло А. Тодоровић	прчарски	терџа	при IV чети I батаљ. I позива
1080	"	Милан Давидовић	"	нал. бакал.	"
1080	"	Милан Немањковић	савски	листерија	"
1090	"	Мијанло Т. Ђорђевић	дорфолски	"	"
1095	"	Милан Матић	савски	калф. трг.	"

БР. СЛИБКА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КАРТУ ОБЕ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1099	редов	Михаило Димић	варошки	кал. батал.	при IV чети I бат. I позива
1100	"	Младенчац Пачић	"	калф. трг.	"
1113	"	Митар Јовановић	терзијски	жештар	"
1121	"	Милан Кулаковић	парохија	калф. трг.	"
1137	"	Марко Јакшић	савски	дејур	"
1143	"	Методије Анастасиј	"	калф. трг.	"
1146	"	Милан П. Стевановић	дворолски	тожак	"
1149	"	Мита В. Константиновић	"	прашњикант	"
1154	"	Матија Водаскић	"	калмер	"
1156	"	Менахај Бенвениста	"	калф. трг.	"
1158	"	Михаило С. Ивановић	"	кал.	"
1161	"	Михаило Јакшић	пречишћени савски	суга	"
1171	"	Милан Вратић	"	калф. трг.	"
1172	"	Милошковић Јовановић	"	кал. јоран.	"
1174	"	Милан Т. Бугарски	"	жештар	"
1175	"	Милан Пранчић	"	вопан	"
1180	"	Милорад Никодић	"	лак	"
1187	"	Михаило Душан	"	бакалник	"
1190	"	Митар Остојић	"	нашани	"
1208	"	Мита Ј. Крстић	дворолски	слагач	"
1209	"	Мита М. Илић	"	кнежевски	"
1218	"	Мавсим Поповић	"	Јорганарија	"
1229	"	Мона Бенероју	"	суга	"
1232	"	Милић Албахари	"	калф. трг.	"
1243	"	Михаило Ј. Леви	"	"	"
1246	"	Михаило Златковић	"	кал. батал.	"
1255	"	Милан К. Ордовић	"	жештар	"
1259	"	Мехорак Соа. Бенвениста	"	слагач	"
1265	"	Милан Ђурић	савски	из магацин.	"
1277	"	Марко Павловић	"	експедир	"
1287	"	Михаило Константиновић	парохија	обукар	"
1296	поднаред.	Мата Труфунчић	Београд	"	у дописној чети I батаљона I позива
1299	каплар	Марко Дробац	"	"	"
1304	војар	Младен Ђокић	савски	кош. и егол.	"
1307	за пол. кап.	Михаило Савић	терзијски	дрнар	длинјски штаб I позива
1312	за пол. ред.	Михаило Костић	дворолски	жештар	прекобројни I батаљона I позива
1313	"	Михаило Ј. Поповић	"	"	"
1315	поднаред.	Михаило М. Петровић	терзијски	прашњикант	енсар при штабу артилер. пука од 8 батерија
1316	редов	Матија Бенуш	прашњикант	калмер	артиљеријски пука од 8 батерија
1328	"	Милош Н. Прокић	Београд	чиновник	даје I поз. кола са арт. за див. мун. полону I позива
1330	"	Милош Докитровић	"	платар	даје I коњи кола с артиљеријом за востовен три
1331	"	Марко Марковић	"	стојар	даје I коњи кола с артиљ. и приб. за арт. депо I поз.
1375	новорођац	Михаило Ђорђевић	"	калфарија	при штабу пешачког пука I позива
1383	"	Милић Јакшић	"	новорођац	даје I коњарског кола са сажаром за арт. депо I поз.
1383	"	Милош Аламовић	"	удова	"
1398	"	Милош Јовановић	"	абација	"
1399	"	Михаило Стевановић	"	тригонач	"
1402	"	Милић Ђ. Милићевић	"	"	"
1408	"	Михаило Сарић	"	новорођац	"
1415	"	Милић Николић	"	чиновник	"
1416	"	Михаило Кр. Петровић	"	"	"
1417	"	Милош Н. Обрадовић	"	терзија	"
1426	"	Михаило Галковић	"	тригонач	"
1427	"	Милош С. Маричковић и жена	"	"	"
1439	"	Маринко Петровић	"	магацинија	"
1445	"	Марко Марковић	"	стојар	"
1449	"	Михаило Ђељешкић	"	чиновник	"
1458	"	Милош Труфунчић	Београд	"	даје I товар. кола са сажаром за арт. депо I позива
1459	"	Михаило Радивојевић	"	"	"
1460	"	Михаило Костић. Алб. и жена	"	"	"
1461	"	Миливој Пржеговић	"	зем.	"
1473	"	Милош Лексјанић	"	чип.	"
1479	"	Мона Мехорак	"	зем.	"
1480	"	Милорад Стевановић	"	мешач	"
1481	"	Митар Стојановић	"	бакал.	"
1487	"	Милош Ђукић	"	"	"
1500	маса	Милош Ј. Марковић — Шал.	"	"	да 2 кола с амонитом за артиљер. депо I позива
1505	"	Михаило Арсенијевић	"	тр.	"
1510	"	Милош Гарлиновић	"	савски	"

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ КВАРТУ ОБЕ- УГИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник у исат
1514		Митрополит Твдоосије	Београд	митропол.	даје 4 коња теглећа с амоника за артиљер. депо
1516		Милан С. Нороканин	"	веш.	"
1527		Марија Ст. Магалиновскица	"	"	"
1545		Милан Петровић	"	пославца	даје 2 коња теглећа с амоника за артиљер. депо I поз.
1554		Милосав Живковић	"	бајарница	даје 4 теглећа коња с амоника за артиљ. депо I позлаз
1560	наста	Милан Симић	"	"	даје 2 теглећа коња с амоника за исту јединицу
1559		Мирајко Петровић	"	пасека.	"
1562		Милан Махариновић	"	поштовопер	"
1563		Милан Јаксковић	"	каф.	"
1575		Милош Триковић	"	каф. леб.	"
1579		Мирајко Павловић	"	трг.	"
1588		Марко Стојановић	"	адв.	"
1590		Мирајко М. Богдановић	"	министер	"
1625	редов	Максим Ђорђевић	тераз.	келар	прескобројни I батаљона I позлаз
1641	"	Милан Николић	дорф.	"	"
1642	"	Мордочај Сидеј	"	сметч.	"
1647	"	Мирајко Живановић	"	кад. пог.	"
1649	"	Молан Грујић	"	кад. адмт.	"
1650	"	Мирајко Николић	"	кад. трг.	"
1661	"	Милан Пејић	вал.	сд. мех.	"
1662	"	Мирајко Милутиновић	"	колнер	"
1671	"	Милутин Багајовић	"	кад. абад.	"
1682	"	Мирајко Цретиновић	"	скупа	"
1685	"	Младен Јогановић	"	"	"
1697	"	Милосав Михаиловић	"	џан	"
1722	"	Младен Бакућеровић	"	надничар	"
1730	"	Милан Максимовић	"	кад. бад.	"
1732	"	Мартин Хумер	"	кад. ошчар.	"
1747	"	Милан Велковић	"	дупћерни	"
1752	"	Мирајко Петровић	"	надничар	"
1753	"	Мирајко Николић	"	"	"
1757	"	Мирајко Живковић	"	"	"
1759	"	Милош Петровић	"	изглар	"
1760	"	Милосав Маричковић	"	павука.	"
1766	"	Миливој Маричковић	"	кад. лебар.	"
1766	"	Миливој Маричковић	"	индлар	"
1783	"	Младен Савановић	дорф.	сд. лебар	"
1801	"	Марко Илић	"	носач	"
1803	"	Марко Тодоровић	"	учит.	"
1820	"	Милан Сретеновић	тераз.	прак.	"
1829	"	Марко Илић	"	кадфа	"
1830	"	Марко В. Илић	"	паск.	"
1834	"	Мордочај Ј. Б. Аврам	"	кад. трг.	"
1838	"	Миливој Павловић	вал.	скупа	"
1849	"	Милосав Тодоровић	"	"	"
1857	"	Максим Грбић	"	надничар	"
1865	"	Милан Ђукић	"	сд. в. д. жед.	"
1871	"	Милан Милосавовић	"	"	"
1917	"	Милосав Идрић	врач.	кравар	"
1918	"	Мирајко Ђ. Уро екић	"	врачт.	"
1921	"	Милан Симић	сав.	кад. лебар.	"
1927	"	Мојсило Деметријевић	"	"	"
1929	"	Мета Живановић	"	б. чинов.	"
1934	"	Милан Срећковић	"	чувар	"
1942	"	Милан Петровић	"	рабобарница	"
1943	"	Милан Купчевић	"	кад. трг.	"
1952	"	Миливој Јуковић	"	џан	"
1969	"	Милан Милојевић	тераз.	павурија	"
1971	"	Милан Младеновић	"	кад. пож.	"
1974	"	Милосав Ристић	"	сд. насав.	"
1978	"	Милан Новаковић	"	"	"
1985	"	Мирајко Ђорђевић	дорфол.	кад. рибар.	при двокласној муниц. позлаз I позлаз
1994	"	Милан Бретић	"	рибар	"
2006	"	Мирајко Стојановић	павука.	баит.	"
2019	"	Миливој Вуковић	"	сд. лебар.	"
2041	"	Милан Ђ. Кукотић	"	кад. трг.	"
2043	"	Милош Митовић	"	прак.	"
2047	"	Мирајко Ј. Параскевић	"	"	"
2052	"	Мета Јаксковић	"	бавтован	"

БРОЈ СВЕТОГА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈ ЈЕ КВАРТ ОБВ. УПИСАН	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обавезни уписан
2068	редов	Миладин Марковић	вајцалт.	келнер	врснобројни I баталјона I пешми
2072	"	Милан Петровић	дор.	кв. трг.	"
2084	"	Милан Јанковић	тера.	механ.	"
2085	"	Милан Тавковосић	сан.	оварчар	"
2087	"	Милан Мусковић	"	келнер	"
2090	"	Мита П. Валаковић	"	џак	"
2109	"	Милан Бошковић	"	слуга	"
2110	"	Милош Ђ. Милошковић	врач.	џак	"
2111	"	Милош Симаћ	"	слуга	"
2112	"	Милош А. Павић	"	џак	"
2116	"	Милутин Ђукић	"	ном. мајна	"
2124	"	Милан Стојковић	"	сл. лебар.	"
2142	"	Милан Држић	вар.	пилар	"
2160	"	Милан А. Триковић	врач.	кв. лебар.	"
2161	"	Милан Шилић	"	стужитељ	"
2165	"	Миладин Марковић	"	сл. паф.	"
2170	"	Милан Десановић	сан.	џак	"
2186	"	Марко Ђурђевић	"	кв. трг.	"
2195	"	Милан Ристић	"	саквирја	"
2199	"	Марко Ђурић	"	џак ут. нек.	"
2201	"	Милан Јанковић	"	кв. брав.	"
2204	"	Милан Јовановић	"	пилар	"
2206	"	Милош Перовић	"	стражар	"
2214	"	Милан Ј. Грујић	"	вајца	"
2215	"	Мила Анастасијадос	"	кв. лим.	"
2218	"	Милан Ј. Мачић	"	џак	"
2219	"	Милан Велић	"	"	"
2228	"	Милан Сретенковић	"	"	"
2231	"	Милан А. Ђорђевић	"	"	"
2254	"	Милан Василијевић	вар.	"	"
2258	"	Милош Алексић	"	книговец.	"
2261	"	Милан Јанковић	"	келнер	"
2271	"	Милан Димитријевић	"	кв. ба.	"
2273	"	Милан Илић	"	бравар	"
2280	"	Милорад Наумовић	"	кв. крој.	"
2282	"	Милан Ђокић	"	покућар	"
2291	"	Миливој Милосављевић	"	кв. јор.	"
2295	"	Милан Вујић	"	држ. млинар	"
2311	"	Миливој Јовановић	дор.	кв. столар.	"
2320	"	Милан Јовановић	"	падинчар	"
2321	"	Милан Крстаћ	"	зидар	"
2326	"	Милорад Т. Павловић	тера.	џак	"
2327	"	Милутин Аранђеловић	"	кв. обућ.	"
2334	"	Милан Петровић	"	кв. дуван.	"
2337	"	Милан Станковић	"	келнер	"
2343	"	Мило Селановић	"	сл. лебар.	"
2347	"	Милош Савић	"	џак	"
2358	"	Милутин М. Сарић	врач.	"	"
2359	"	Максим Стојановић	"	кв. лебар.	"
2360	"	Мило Мајсторовић	"	"	"
2361	"	Милан Митровић	"	кв. ба.	"
2363	"	Милан А. Јовановић	"	џак	"
2370	"	Милан Аврамовић	"	чин. задруг.	"
2384	"	Мариса Стевановић	"	слуга	"
2398	"	Марко Недаковић	сан.	џак	"
2407	"	Мита Тавлаковић	"	слуга	"
2415	"	Мита Аранђеловић	"	рабарига	"
2423	"	Милош Вожић	"	вајца	"
2426	"	Марко Кокановић	"	покућар	"
2446	"	Милош Милошевић	"	џак	"
2448	"	Милан Радовић	"	"	"
2451	"	Милан Домановић	"	савиј.	"
2461	"	Милан Ђурић	сан.	пилар	"
2467	"	Милан Ђ. Милошковић	врач.	џак	"
2493	"	Милан Николић	"	сл. вод. тоб.	"
2495	"	Милан Станојевић	"	падинчар	"
2503	"	Милан Милошевић	"	слуга	"
2505	"	Милан Николић	савиј.	падинчар	"

бр. списак	чип и звање	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОВ. УПИСАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
2526	редов	Мијалко Јанковић	сански	стомак	вредобројни I баталона I позива
2528	"	Мата Ђуриковић	"	кал. начар.	" "
2531	"	Милош Таваца	"	стражар	" "
2537	"	Мона С. Хаји	"	калф. тргов.	" "
2540	"	Милан Ђимитријевић	врачарски	надничар	" "
2546	"	Мијалко Стојановић	"	?	" "
2553	"	Мила Алић	"	виноградња	" "
2565	"	Марко Малаховић	варовни	кал. зурчиј	" "
2571	"	Милош Ђимитријевић	"	надничар	" "
2575	"	Милош Претић	"	посластичар	" "
2582	"	Милоје Вучић	"	калф. тргов.	" "
2596	"	Милан Никодић	врачарски	кал.	" "
2601	"	Матеја Андраћ	"	кравар	" "
2608	"	Милан Павловић	"	надничар	" "
2611	подкивач	Мијалко И. Милојевић	"	б. увод. шк.	артиљеријски бат од 8 батерија
2612	редов	Милан Басковић	"	слуга	вредобројни I баталона I позива
2624	"	Мијалко Илић	варовни	рад. позива	" "
2638	"	Милан Петровић	"	кројач	" "
2647	"	Милутин Гужав	"	пелмеш	" "
2652	"	Милутин Романовић	"	код. немалн.	" "
2655	"	Милан Михајловић	"	чувар	" "
2657	"	Миланов Илић	врачарски	к. кројачки	" "
2681	"	Милан Милутиновић	варовни	сајинтоа	" "
2672	"	Милош С. Токовић	"	бакалн	" "
2678	"	Милан Гајић	"	келнер	" "
2685	"	Младен Боторић	врачарски	"	" "
2704	"	Митар Благојевић	"	кал. лебар.	" "
2702	"	Мијалко Илић	"	калф. стол.	" "
2709	војар	Мијалко Растић	"	фајакерист	при дивизијском штабу I позива
2713	редов	Мироко Ђурић	сански	стражар	вредобројни I баталона I позива
2717	"	Мијалко Марковић	"	инвентур	" "
2718	"	Милош Радичић	"	сајинтоа	" "
2727	"	Мила Зоран	тералијски	кал. кафеј	" "
2730	"	Милан Николић	"	слуга	" "
2733	"	Милан Радосављевић	"	кож. капа	" "
2734	"	Милан Марковић	"	покућар	" "
2743	"	Милан Павловић	"	сајинтоа	" "
2759	"	Милан Марковић	дорбалски	обувар	" "
2763	"	Мијалко Вуковић	"	пекар	при пекарској чети I позива
2764	"	Милан Милутиновић	"	кројач	вредобројни I баталона I позива
2773	"	Милан Фоторић	"	келнер	" "
2775	"	Милош Милосављевић	"	биз. пожар.	" "
2783	"	Милош Х. Поповић	напалузски	знаичиник	" "
2788	"	Матеј Ђорђевић	"	опшар	" "
2806	"	Милан Х. Динић	"	кал. протр.	" "
2810	"	Милорад Игњатовић	Београд	?	" "
2818	"	Мијалко Ђ. Радојковић	"	пожар	при II чети I батал. I позива
2824	"	Мијалко Јовановић	"	кап	вредобројни I баталона I позива
2832	"	Милош Стојановић	тералијски	покућар	" "
2835	"	Миле Ристић	"	келнер	" "
2836	"	Милутин Богатичевић	"	кал. бакал.	" "
2843	"	Милан Капеларић	"	келар	" "
2859	"	Младен Тамаковић	"	слуга	" "
2867	"	Милош П. Драгодановић	сански	калф. крој.	" "
2869	"	Милош Јорговић	"	диштограф	" "
2873	"	Милоје Милић	"	саварија	" "
2875	"	Мијалко Галић	"	кап	" "
2878	"	Миланко Николић	"	артија	" "
2886	"	Мијалко Б. Растић	"	кап	" "
2890	"	Мијалко Николић	"	слуга	" "
2893	"	Милош Филиповић	"	калф. крој.	" "
1896	"	Мона Вељковић	"	вазис	" "
2899	"	Милан Караџић	"	келнер	" "
2900	"	Милан Јовановић	"	кал. калп.	" "
2904	"	Милош Ленавић	"	стражар	" "
2905	"	Милош Радковић	"	"	" "
2913	"	Миланко Савић	"	адвокат	" "
2915	"	Милан Барковић	врачарски	надничар	" "
2916	"	Милан Орадовић	"	слуга	" "

БР. СЛОВА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. ГРУПА	ДАНШЕЊАК	У коју је јединицу обвезник у исат
2928	редов	Мијанко Н. Стојковић	врачарски	практикант	препобројна I баталона I позива
2930	"	Младен Тодоровић	"	привор	"
2947	"	Милан Борђевић	"	млн. Баја	"
2949	"	Милан Красић	"	практикант	"
2964	"	Мијанко Стефановић	савски	наднич.	"
2972	"	Марко Триковић	"	жиган	"
2974	"	Милорад Тројановић	"	практикант	"
2985	"	Милоје Митрашиновић	"	кафа	"
2999	"	Милан Борђевић	"	млн. пр.	"
3001	"	Мијанко Стевановић	"	б. жигар	"
3006	"	Мијанко Н. Нико	"	практикант	"
3017	"	Маринко Борђевић	"	жиг. муш.	"
3024	"	Мијанко Тодоровић	"	м. млн. пр.	"
3027	"	Мијанко М. Рамковић	"	практикант	"
3033	"	Младен Јекић	Београд	с. Лопча	"
3036	"	Миланко Бакарчевић	"	терорја	"
3044	"	Милентије Браниковић	"	с. жиган	препобројна артиљеријска муш. од 8 батерија
II.					
1	потпуков	Никола Джитријевић	варош	кал. подв.	при дивизијском штабу са својим алатом
2	капитан	Настас Јовановић	"	б. ун. двор.	даје 1 коза с амонима и двоја коза са дивизијским штаб I позива
49	редов	Никола Павловић	Београд	кал. лебар.	при дивизијској батерији I позива
55	каптар	Никола Д. Шпартал	"	"	при коњичком ескадрону I позива
56	ордовник	Никола Стојановић	"	кап.	са својим јахачким кошем при штабу пешачког пука
102	повоз	Настас Стојановић	геријски	кал. повоз.	при покрет. арт. риджменту I позива
105	"	Никола Х. Поповић	Београд	поштом.	даје 2 коза с амон за весту јединицу
107	подмарш.	Никола Местановић	"	инсар адв.	при кирасирској чети I позива
109	каптар	Никола Десетовић	"	"	при кирасирској чети I позива
112	редов	Никола Поповић	"	трт.	при кирасирској чети I позива
121	повоз	Никола Радосављевић	"	кал. трт.	препобројна I бат. I позива
149	"	Никола З. Поповић	"	златар	даје 4 коза с амонима за артиљер. депо I позива
155	редов	Никола Јовановић	"	столар	при дивизијском контобарском воду I позива
228	"	Никола Видојевић	"	кал. бербер.	при санитарској чети од 6 позива I позива
234	кувар	Никола Јоксичковић	"	аутија	"
236	"	Никола Ралић	"	"	при етатној болници I позива
242	вопар	Никола Милошевић	"	кал. бакар.	при дивизијско-муш. кол. I позива
253	"	Никола Рајковић	"	трт.	даје 4 коза с амонима за див. муш. колоту I позива
289	вопар	Никола С. Бранковић	парош	"	при штабу I бат. I позива
304	командант	Никола Душка	"	баг.	"
315	маса	Никола Баки	Београд	"	даје 1 коза товарног са самаром и приближ. штат I бат. I позива
320	"	Наум Николић	"	"	"
329	"	Наум Бекро	"	"	"
334	"	Настас Павловић	"	"	"
350	каптар	Никола Цветковић	"	"	"
403	редов	Никола С. Карапелић	савски	конт. у бат.	при I чети I бат. I позива
480	"	Никола Лазар	врачарски	жиг.	"
501	"	Никола Костић	савски	пикар	"
540	"	Наум Джитријевић	савски	жигар	"
545	"	Новица Срећковић	"	олаж.	"
558	"	Недељко Андријевић	"	коштан	"
561	"	Наум Борђевић	врачарски	слуга	"
595	пр. д. кап. р.	Наум Трајковић	"	"	при I чети I бат. I позива
600	редов	Никола Милошевић	варош	кал. бакар.	"
630	"	Никола Радосављевић	"	покоп. трт.	"
659	"	Нестор Ристић	врачарски	меланија	"
669	"	Никола Лазаревић	варош	кал. трт.	"
691	"	Наумче Балајевић	дворски	сл. деб.	"
735	"	Никола Јовановић	терзијски	баптован.	"
740	"	Никола Грђић	"	молер	"
744	"	Никола Андрић	"	"	"
760	"	Никола Илић	"	дигаар	"
778	"	Настас Кретић	напиздски	дигарин	"
821	пом. водн.	Никола Борђевић	дворски	бакар	при дивизијској комесара при III чети I бат. I позива
827	каптар	Никола Цветковић	врачарски	кал. бер.	при III чети I бат. I позива

БР. СПИСКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КАРТУ ОБВ. УПИСАН	ЗНАЧАЈЕ	У коју је јединицу обавезни уписан
907	редов	Никола Стојановић	варошки	кал. твр.	при III чети I бата. I позива
912	"	Никола П. Јовановић	"	џак	" "
922	"	Никола III. Јовановић	терацијски	каф.	" "
923	"	Никола Стојановић	"	кал. стол.	" "
924	"	Никола Јакић	"	кал. брив.	" "
929	"	Никола Цвијетић	палкузски	пожол. дув.	" "
944	"	Никола П. Остојић	"	таксидур	" "
954	"	Настас Јосифовић	"	елу. сав.	" "
965	"	Ниски Рубинович	варошки	сити.	" "
969	"	Ниски В. Раха	"	кал. кож.	" "
975	"	Никола Кузмановић	"	кал. вис.	" "
976	"	Никола Димитријевић	"	"	" "
1009	"	Никола Алазарић	терацијски	бат.	" "
1030	"	Никола Јакић	палкузски	желнер	" "
1040	"	Никола Петровић	савски	каф.	" "
1077	"	Недаско Јов. оцаћ	доролски	дуванџија	при IV чети I бат. I позива
1087	"	Никола П. Милошковић	"	"	" "
1101	"	Никола Катин	варошки	саула	" "
1118	"	Никола Павлић	терацијски	кал. абод.	" "
1132	"	Недаско Ивановић	савски	џак.	" "
2150	"	Никола Д. Николић	доролски	квасани	" "
1151	"	Никола Т. Наумовић	"	џак	" "
1165	"	Никола Јакић	прчарски	кал. трг.	" "
1177	"	Никола Војновић	савски	кал. абод.	" "
1203	"	Никола Јбуча	терацијски	вожа каф.	" "
1234	"	Никола Растин	доролски	вилар	" "
1269	"	Никола Димитријевић	савски	желнер	" "
1310	за војни. р.	Никола Петровић	доролски	кал. трг.	при дивизијству I позива са својим јахањем позива
1320	стадар	Никола Гајин	варошки	сарач	у артиљер. пузу од 8. батерија
1323	"	Никола Алазарић	београд	прота	даје 1. коз. кола са артиљер. пузом од 8. бат.
1324	"	Никола Богосевић	"	каф.	" "
1341	"	Настас Тодић	"	трт.	даје 1. саку од 100 литара. воде са двоколицама и 1. тога
1358	"	Никола Крстић	"	савет.	коза са амом и артиљер. за стациону бол. дивизије
1379	важ. подп.	Никола Павловић	"	"	даје 2. тога коза са амонима и прибором 1. коз кола
1505	"	Никола Милошковић	"	брани	са артиљер. и прибором на мисарику чету.
1506	маса	Никола Предина	"	"	даје 2. коза телеша са амонима за арт. депо I позива
1530	"	Никола Христић	"	"	" "
1547	"	Никола Јовановић	"	савет.	" "
1577	"	Никола Опачић	"	рект.	" "
1578	"	Никола Михајловић	"	трт.	" "
1582	"	Никола Алазарић	"	касак.	" "
1583	"	Никола Баки	"	бузурџија	" "
1593	"	Никола С. Врбаковић	"	трт.	" "
1621	редов	Никола Оројановић	терацијски	елу. жез.	препобројни I бат. I позива
1622	"	Никола Џастковић	"	ном. деб.	" "
1692	подкњаз	Непад Анђковић	палкузски	кал. опав.	" "
1699	редов	Никола Наумовић	"	дуђери	" "
1709	"	Никола Петровић	"	вилар	" "
1714	"	Настас С. Траковић	"	вилар	" "
1729	"	Наум Ђиваћ	"	"	" "
1733	"	Никола Лагунић	"	"	" "
1738	"	Никола Милошковић	"	надничар	" "
1739	"	Никола Алазарић	"	рабарџија	" "
1745	"	Никола Митровић	"	саула	" "
1770	"	Никола Степановић	"	бант.	" "
1771	"	Никола Шуљман	"	зидар	" "
1773	"	Никола Алексић	"	надничар	" "
1775	"	Никола Ђорђевић	"	зидар	" "
1786	"	Никола М. Николић	"	тестеран	" "
1795	вожар	Никола Ђорђевић	доролски	такоган	при покретном арт. радилишту I позива
1809	редов	Наум Аду	"	бакани	препобројни I бат. I позива
1862	"	Никола Јовановић	"	гајтан.	" "
1870	"	Никола Владојевић	палкузски	почајан	" "
1875	"	Никола Јовановић	"	елу. каф.	" "
1891	"	Никола Милошковић	"	надничар	" "
1902	"	Никола Негошковић	терацијски	саула	" "

БРОЈ ОПШТА	ЧИН И ЗНАМЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ЕВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1920	редов	Науу Нисановић	санск	нал. леб.	вреднобројан I. бат. I. војска
1968	"	Никола Паутић	торачијски	нал. обар.	" " "
1990	"	Најдан Заранковић	дорбоски	нал. леб.	" " "
1991	"	Настас Синовоић	"	слу. нла.	" " "
1992	"	Никола Љ. Ости	"	молер	" " "
1996	"	Никола Ђурић	"	нал. кал.	" " "
2023	"	Никола П. Стојанић	палкдуски	задар	" " "
2082	"	Новак Арсовић	"	"	" " "
2060	"	Никола Јонановић	"	нал. кок.	" " "
2063	"	Науу Стевановић	"	жм. зид.	" " "
2145	"	Никола Ворисављевић	напоик.	квалер	" " "
2166	"	Нове Стевановић	урачарски	лебар	" " "
3187	"	Никола Ђорђевић	"	слу. леб	" " "
2193	"	Никола Авостоловић	санск	нал. трг.	" " "
2194	"	Никола Петровић	"	таштан	" " "
2225	"	Никола Јонановић	"	нал. обу.	" " "
2227	"	Никола Соколовић	"	џак уџиш.	" " "
2237	"	Новица Ђабовић	сан.	нош. страж	" " "
2251	"	Новак Стојановић	напои.	сл. лебар	" " "
2266	"	Науу Костановић	"	ном. дуван.	" " "
2314	"	Најдан Толатовић	дорб.	сл. каф.	" " "
2386	"	Неротије Јонановић	сан.	сл. кравар.	" " "
2397	"	Настас Ј. Мајнер	"	џак	" " "
2409	"	Никола Ђорђевић	"	сипарши	" " "
2410	"	Никола Јонановић	"	кочијаш	" " "
2443	"	Никола Јовић	"	служ	" " "
2502	"	Никола Стевановић	врач.	служ	" " "
2518	"	Никола Јонановић	сан.	надничар	" " "
2536	"	Никола Стевановић	"	странар	" " "
2543	"	Никола Ђејановић	врач.	сл. лебар.	" " "
2583	"	Никола С. Симић	нар.	нал. обв.	" " "
2592	"	Никола Тривадиловић	врач.	квалер	" " "
2602	"	Никола Николић	"	надничар	" " "
2607	"	Новак Матић	"	кравар	" " "
2610	"	Никола Јонановић	"	надничар	" " "
2621	"	Никола Костић	"	сл. лебар.	при везирској чети I. војска
2626	"	Никола Коспировић	нар.	орачар	вреднобројан I. бат. I. војска
2636	"	Никола Јонановић	"	покућар	при III. чети I. баталјона I. војска
2660	"	Павица Ристић	"	б. жандар	приобројан I. баталјона I. војска
2698	"	Никола Никодијевић	врач.	сиптар	" " "
2728	"	Никола Великовић	терас.	ном. лебар	" " "
2731	"	Никола Лазаревић	"	квалер	" " "
2736	"	Никола Јонановић	"	линар	" " "
2748	"	Никодим Михаиловић	дорб.	сл. лебар.	" " "
2778	"	Никола Милић	нал.	нал. трг.	" " "
2803	"	Настас Вељковић	"	сиптар	" " "
2814	"	Никола Радосављевић	Београд	нал. трг.	при III. чети I. баталјона I. војска
2851	"	Никола А. Никодијевић	"	џак	" " "
2876	"	Никола Адамовић	сан.	сл. пасаж.	" " "
2901	"	Никола Станковић	"	стражар	" " "
2910	"	Никола Ристић	"	носач	" " "
2991	"	Никола Стојковић	"	обућар	" " "
3011	"	Никола Херцег	"	нал. трг.	" " "
О.					
379	"	Орден А. Петровић	палн.	лилар	при I. чети I. бат. I. војска
400	"	Озер Нахман	нар.	нал. трг.	при допиској чети I. бат. I. војска
806	"	Обрад Николић	врачар	вожмед.	при II. чети I. баталјона I. војска
1129	"	Ото Раушенбах	санск	машин.	при IV. чети I. бат. I. војска
2171	"	Орден Амбелковић	"	сакарија	вреднобројан I. бат. I. војска
2413	"	Обрад Глогоновић	"	нал. столар	" " "
2507	"	Оник Вилбуђајан	"	нал. квал.	" " "
П.					
60	"	Петар Ј. Обрадовић	Београд	џак	при комитетом ескадрону I. војска
66	"	Петар С. Ристић	"	"	" " "
71	"	Петар Н. Ђикић	"	чин. у бат.	" " "

БРОЈ ОПШТА	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ БЛАГУ ОБЕ. УПИСАТ	ЗНАЊАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
77	подвизач	Петар Илић	Београд	подвизач	при конач. ескадрону I позива
133	пов. редов	Петар Сотировић	"	"	прекобројни I бат. I позива
183	редов	Предраг Немчић	"	"	при дописном полуповарском колу I позива
187	колар	Павла Петровић	палатуск.	полар	"
177	столар	Павла Радосављевић	дошолски	столар	при канатлијској чети I позива
213	лекар	Петра Мамчић	палатуск.	кал. лекар	при бекарекој чети I позива
246	седлар	Петар Милић	Београд	кал. сарач	при димарској муњадној колони I позива
251	"	Петар С. Крстић	"	кал. сарач	даје 4 кола с амонима за муњадној колону I позива
277	"	Петар Радојковић	"	кал. сарач	даје 2 кола с амонима за резерв. муњ. колону
290	повоз. редов	Павле Ј. Димитријевић	варошки	кал. трг.	при штабу I батаљона I позива
292	повоз. рад.	Петар Николић	"	трг.	"
305	"	Петар Стевановић	"	бак.	"
354	каплар	Павла Павла-Косовић	теравски	џап	при I чети I батаљона I позива
375	редов	Петар И. Томашевић	"	"	"
388	"	Петра Ајтаћ	"	"	"
393	"	Петар Мijatовић	сав.	ликерџија	"
421	"	Петар М. Иконић	палатуск.	при н. одел.	"
426	"	Петро Петровић	"	кал.	"
461	"	Петар Д. Николић	савски	палфа трг.	"
468	"	Павле Јовановић	"	"	"
469	"	Павла Томић	"	експедитор	"
479	"	Павле Бошковић	врачарски	са. код тоб.	"
551	"	Петра Ракић	"	инспекција	"
594	каплар	Петар С. Јовановић	дор.	бикалин	при II чети I бат. I позива
596	редов	Петар Немчић	варошки	"	"
608	"	Петар Ж. Јовановић	дор.	диганга	"
645	"	Петар Јовановић	савски	чугар	"
647	"	Петар Ј. Стевановић	врач.	диганга	"
671	"	Паја Тешић	варошки	у кој. маг.	"
677	"	Петар Ј. Јовановић	"	џап	"
719	"	Петар Ђорђе	савски	итинаш	"
769	"	Павла Стевановић	варош.	вазрошца	"
777	"	Петар Тошковић	палат.	калџија	"
791	"	Павле Попић	"	падинтар	"
823	подмарш.	Петар Мезековић	"	кал. сакуп.	при III чети I батаљона I позива
831	каплар	Петар Ј. Петровић	"	џап	"
833	редов	Павле Н. Ђорђевић	савски	кал. трг.	"
883	"	Петар Марјановић	палатуск.	тежак	"
892	"	Петар Ковачевић	терав.	кал. абаж.	"
926	"	Петар Стевановић	"	џап	"
950	"	Петар Рајковић	палатуск.	обувар	"
952	"	Павле Ђорђевић	"	кал. повар.	"
987	"	Прока С. Радковић	варош.	кал. трг.	"
978	"	Петар Јовановић	"	ликерџија	"
982	"	Петар Поповић	терав.	обувар	"
992	"	Петар Анастасијевић	дор.	калџија	"
1002	"	Петар Илић	терав.	калџија	"
1023	"	Петар Ђорђе	варошки	палфа трг.	"
1051	повоз. ред.	Петар Ракић	палатуск.	берберин	"
1070	каплар	Петар Илић	врачарски	са. код тоб.	при IV чети I бат. I позива
1084	редов	Петар Ђорђе	савски	стражар	"
1085	"	Петар Јанковић	терав.	кал. палат.	"
1110	"	Петар А. Јашић	"	бак.	"
1131	"	Прока Чепаревац	савски	трговац	"
1133	"	Петар Таласковић	"	"	"
1172	"	Павле Милековић	"	са. код жит.	"
1241	"	Павле Станковић	терав.	палфа трг.	"
1275	"	Петар Ковач	савски	колар	"
1294	подмарш.	Павле Алазаревић	Београд	"	у дописној чети I бат. I позива
1322	"	Петар Милутић	"	трговац	даје I поз. кола с арт. и приб. за арт. пуц од 8 бат.
1363	"	Петар М. Илић	"	тежак	даје једна кола коњска са артиљеријом и приб. за жол. чету
1369	редов	Петар Ковачевић	палат.	калџија бер.	при канатлијској чети од 6 подова I позива
1392	"	Петро Стојковић	Београд	лебар	даје једног товарног кола са сам. на арт. депо I поз.
1435	"	Петар Ђурић	"	пајсак	"
1438	"	Павле С. Цветковић	"	трговац	"
1457	"	Петар Солић	"	инспекција	"
1470	маса	Петко Павловић	"	"	"
1482	"	Петар Радосављевић	"	трговац	"
1532	"	Петар Алазаревић	"	терџија	даје 2 тежака кола с амон. за арт. депо I позива

БРОЈ ОШТА	ЧИН И ПРАВЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТАР ОБР. УПИСАН	ЗАПИСАК	У коју је јединицу обвезник уписан
1558		Панта Живковић	Београд	абараја	дије 2 кона тегела с амор. на артна депо I. пошва
1594	маса	Павла Пашевића			
1615	наклар	Петар Павловић	"	ђак вал. шп.	при дописној вети I батаљона I возика
1635	редов	Петра Гусковић	терезијски	потабар	пренобројна I. бат. I. пошва
1652	"	Петра Васић	дорфолски	вал.ф. леб	"
1659	"	Петра Јоксимовић	вална.	слуга влез.	"
1667	"	Петра Грчић	"	надничар	"
1693	подначик	Павле Бошковић	"	сл. мех.	"
1701	редов	Петко Здравковић	"	зидар	"
1720	"	Петко Раствић	вална.	"	"
1734	"	Петар Стевановић	"	слуга	"
1749	"	Петар Вротић	"	квал. колтер.	"
1765	"	Петар Димитријевић	"	платар	"
1774	"	Петар Крстаниновић	"	тестеран	"
1805	"	Петар Јако	дорфолски	надничар	"
1853	"	Петар Вуковић	вална.ул.	зидар	"
1876	"	Петко Митровић	"	"	"
1881	"	Павле Јовановић	"	надничар	"
1892	"	Петра Бојановић	"	рибар	"
1896	"	Павле Којас	дорфолски	квал. калас.	"
1898	"	Петар Анђаревић	терез.	слуга	"
1909	"	Петра Васић	"	правник	"
1912	"	Петар Јашић	сански	келнер	"
1926	"	Петар Цветановић	"	лебар	"
1931	"	Петар Ј. Цветановић	"	сануарија	"
1956	"	Ваја Солић	"	служитељ	"
1967	"	Петар Поповић	"	протексант	"
1968	"	Панта Поповић	"	стражар	"
1968	"	Петар С. Пукановић	"	рабација	"
1986	"	Петко Вељковић	дорфолски	зидар	"
1998	"	Петар Зилић	"	келнер	"
2008	"	Петар Стојановић	вална.ул.	на жезел.	"
2034	"	Павле Костановић	"	кад. инд.	"
2039	"	Петар Симић	"	слуга	"
2051	"	Петар Димитријевић	"	квал. опаш.	"
2053	"	Петко Петровић	"	багетован	"
2074	"	Петар Николић	дорфолски	квал. обућ	"
2093	"	Петар П. Тупа	вал.	ђак	"
2106	"	Панта Дукић	"	надничар	"
2107	"	Павле Јовановић	"	келнер	"
2130	"	Петар Милојевић	вар.	словознанац	"
2135	"	Иредраг Б. Барловић	"	ђак	"
2136	"	Петровић П. Јовановић	"	рабација	"
2144	"	Павле Мојић	"	квал. кут.	"
2148	"	Петар Д. Поповић	"	вал. ушар.	"
2189	"	Петра Јовановић	сански	кочиган	"
2203	"	Петар Анђаревић	"	сл. лебар.	"
2245	"	Петра Крстић	"	келнер	"
2246	"	Петра Николић	варшва	кафа	"
2248	"	Панта Секулић	"	вал.ф. зор.	"
2257	"	Петар Жилиновић	"	квал. тапак.	"
2259	"	Петар Тапић	"	квал. бакар.	"
2290	"	Петар Симићев	"	рабација	"
2306	"	Петар Миловановић	"	сл. кравар.	"
2335	"	Паја Милетић	терез.	квал. проф.	"
2345	"	Петар Поповић	"	служитељ	"
2371	"	Петар Рајковић	врачарева	кафа	"
2373	"	Петар Милениновић	"	мон. дубав.	"
2395	"	Петар Сисекуновић	сански	слуга	"
2045	"	Петра Пучић	"	сл. лебар.	"
2420	"	Петра Јовановић	"	слуга	"
2444	"	Петар Вуковић	"	квал. трг.	"
2460	"	Пане Петровић	"	сануарија	"
2471	"	Петар С. Павловић	врачарева	ђак	"
2488	"	Петра Сречојевић	"	слуг. мех.	"
2512	"	Панта Иликовић	сански	мон. коп.	"
2530	"	Петар Стевановић	"	лебар	"
2535	"	Иредраг Миловић	"	стражар	"
2547	"	Паја Кузмановић	"	надничар	"

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ КЛАСИФИКАЦИЈА УПИСАН	ЗАПОМНАЈЕ	У коју је јединицу обвезник уписан
2550	редов	Петар Ђаћ	врачарски	сл. лебар	прекобројан I. баталјона I. позива
2554	"	Петар Милићевић	варнички	келнер	"
2560	"	Петар Сунџ	"	квал. обућ.	"
2581	"	Петар Бубац	"	квал. трг.	"
2600	"	Павле Ђорђевић	врачарски	бригадир	"
2677	"	Петар Вотоц	варнички	чувар	"
2680	"	Павле Божић	"	квал. трг.	"
2681	"	Петар Рачковић	"	квал. натуз	"
2683	"	Павле Божић	врачарски	лебар	при вепарској чети I баталјона I. позива
2696	"	Петар Вуковић	"	ком. вудар	прекобројан I. баталјона I. позива
2697	"	Павле Новакоски	"	надничар	"
2740	"	Петар Јеван	терзијски	служ. тел.	"
2751	"	Петар Ј. Трпач	дорћолски	?	"
2761	"	Петар Стојановић	"	штампар	"
2762	"	Павле Ђаћ	"	аутомобила	"
2777	"	Петар Јовановић	ваздухотех.	квал. столар	"
2793	"	Петар Е. Стевановић	"	тежак	"
2794	"	Петар Недићковић	"	кадиферија	"
2797	"	Петар Петковић	"	над. вод.	"
2798	"	Петар Шимић	"	обућар	"
2801	"	Петар Ђаћ	ваздухотех.	сл. вил. пр.	"
2812	"	Петар Сотировић	Београд	?	"
2827	"	Петар Стојановић	терзијски	лебар	"
2838	"	Петар Ђ. Веласки	"	вингеновац	"
2906	"	Петар Ђукић	савски	стражар	"
2911	"	Павле Милосављевић	"	?	"
2919	"	Петар Крушић	врачарски	надничар	"
2941	"	Петар Марин	"	бавалин	"
2942	"	Петар Вуковић	"	служ. прав.	"
2943	"	Петар Ђ. Петровић	"	максимална	"
2963	ред. сепар.	Петар Коларевић	савски	спрж	при конфекцион. ескадрону I. позива
2982	редов	Петар Сунџ	"	кадиф.	прекобројан I баталјона I. позива
3016	"	Петар Шимић	"	обућар	"
3019	"	Петар Бакић	"	сл. лебар	"
3027	"	Петар Костић	Београд	таблураш	"
2.					
26	војар	Раста Д. Петковић	Београд	бавалин	даје 2 ком. с амон. и сам тера за штаб. акти. ком. I. позива
73	редов	Раста Н. Милутић	"	кадиф. тргов.	при конфекцион. ескадрону I. позива
230	"	Радивој Н. Јовановић	"	ком. амон.	при савит. чети од 6 позива I. позива
273	Хаџа	Раста Пауковић	"	трговац	даје два тона с амонима за резервну мундирну колону
310	наредник	Радосав Комадић	дорћолски	џак	предложен за призива водног официра
395	редов	Рубен М. Фарки	варнички	кадиф. трг.	при I. чети I. баталјона I. позива
413	"	Радосав Вуковић	терзијски	келнер	"
490	"	Раста Анђелијевић	ваздухотех.	лидар	"
597	"	Радосав Галић	врачарски	бавалин	при II. чети I. баталјона I. позива
650	"	Радивој Н. Стојановић	"	слово-сачет	"
690	"	Рубина Путић	дорћолски	служа	"
712	"	Радосав Вуковић	"	кадиф. трг.	"
714	"	Радосав Ђ. Вуковић	савски	квал. вловер.	"
718	"	Радосав Петровић	"	кадиф. трг.	"
736	"	Раста Николић	терзијски	лидар	"
753	"	Радосав Цветковић	"	бавалин	"
800	"	Раста Каша	врачарски	с. Тоболара	"
844	"	Радивој Петровић	терзијски	кадиф. обућ.	при III. чети I. баталјона I. позива
920	"	Радосав Савић	"	сл. кафедр.	"
940	"	Раста Радосавић	ваздухотех.	баптизан	"
1024	"	Радосав Јелић	варнички	трговац	"
1032	"	Раста Трајковић	ваздухотех.	дел. жехан.	"
1037	"	Раста Стојановић	"	лидар	"
1078	"	Радосав Бојић	савски	квал. терзиј.	при IV. чети I. баталјона I. позива
1205	"	Ратко Лубича	терзијски	бавалин	"
1221	"	Роберт Хаџ	дорћолски	војар	"
1222	"	Раста Радосавић	"	лидар	"
1231	"	Радосав М. Ковач	"	квал. лимар.	"
1237	"	Раста С. Ристић	терзијски	кадиферија	"
12.2	"	Радосав Б. Авраж	дорћолски	трговац	"

Бр. списка	Чин и звање	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ БИ. РТГ ОБВ. УПОСАТ	ДАННАЈЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
1244	редов	Риста Илић	"	служитељ	при IV чети I бат. I позива
1308	за мол. ред.	Радосав Павловић	"	квал. тргов.	при дивизијском I табу I позива са својом јаз. женом
1326	маса	Ристе Пунаћ	"	"	даје I ком. која са ариес. и приб. за арт. депо
1346	"	Риста Тодоровић	Београд	вештовер	даје I ком. која са ариес. и приб. за ден. мулц. кол.
1364	редов	Риста Крстоћ	савски	дуђер	при зимској чети I позива
1365	"	Риста Здравковић	ваљавски	"	зимској чети
1390	"	Риста Левић	Београд	трговац	даје I тонар. која са самаром за арт. депо I позива
1444	"	Риста Попадић	"	"	даје 2 тона телеша са амос. за арт. депо I позива
1522	"	Радосав Барловић и жена	"	"	"
1533	"	Риста Милојевић	"	министар	"
1544	редов	Риста Милојевић	"	трговац	даје 2 тона и чајвер за дивизијски штаб I позива
1631	"	Раденко Јаневић	терзијски	слуга	прекобројна I баталона I позива
1633	"	Риста Воквић	"	"	"
1666	"	Риста Гроздановић	ваљавски	дуђер	"
1668	"	Риста Јавкуловић	"	падинчар	"
1678	"	Радивој М. Стојковић	"	штаклар	"
1756	редов	Риста Јовановић	"	лодар	"
1772	вожар	Риста Станковић	"	талиган	при артиљеријској покретној радионици I позива
1785	редов	Риста Петровић	добротински	лодар	при артиљеријској покретној радионици I позива
1814	"	Риста М. Милојевић	терзијски	бишак	"
1824	"	Радосав Мајсторовић	"	слуга	"
1847	"	Риста Цветковић	ваљавски	лодар	"
1861	"	Радосав Мичевић	"	калф. ошак.	"
1884	"	Риста Драговић	"	падинчар	"
1903	"	Радосав Радосавовић	терзијски	и. пекарски	"
2011	"	Риста Милошевић	ваљавски	дуђер	"
2013	"	Радосав Милошевић	"	калфа	"
2061	"	Радосав Павловић	"	калф. абак.	"
2101	"	Риста Калугерић	савски	падинчар	"
2097	"	Риста Милошевић	"	џак	"
2115	"	Радивој Градишанин	врачарски	калфа	"
2161	"	Риста Милојевић	савски	слуга	"
2134	"	Риста Богдановић	"	квал. тргов.	"
2198	"	Радосав Вукачевић	"	џак	"
2202	"	Риста Михајловић	"	"	"
2258	"	Радосав Радосавовић	"	"	"
2247	"	Радосав Радосавовић	пароник	калфа трг.	"
2280	"	Риста Градишанин	"	служитељ	"
2309	"	Риста Коштаћ	савски	џак	"
2339	"	Радосав Великић	терзијски	слуга	"
2365	"	Радосав Ковачевић	врачарски	"	"
2381	"	Риста Петковић	"	сл. добар.	"
2388	"	Риста Петровић	савски	саварија	"
2390	"	Риста Јанковић	"	џак	"
2401	"	Риста Милић	"	и. тргов.	"
2417	"	Риста Триковић	"	клеканица	при II чети I баталона I позива
2458	"	Риста Живковић	"	штаклар	при II чети I баталона I позива
2459	"	Риста Катић	"	слуга	"
2474	"	Риста Дековић	врачарски	сл. добар.	"
2492	"	Риста Павловић	"	оручар	"
2504	"	Риста Петрић	савски	кал. пилот.	"
2545	"	Риста Крагуљ	врачарски	слуга	"
2549	"	Радосав Стојковић	савски	и. лебарски	"
2561	"	Радосав Вујетић	пароник	сл. макар.	"
2575	"	Радосав Вујетић	"	кал. јорган.	"
2603	подначет	Радосав Ристић	врачарски	кал. пројач.	артиљеријски жук од 8 батерија
2605	редов	Радосав Милошевић	"	сл. добарски	при II чети I баталона I позива
2620	"	Риста Анђелиновић	вожар	слуга	"
2637	"	Риста Николајевић	"	калф. дугач.	"
2645	"	Риста Поповић	"	кал. терниј.	"
2656	"	Риста Пауновић	"	вештовер	"
2659	"	Риста Манасковић	"	слуга	"
2668	"	Радосав Јовановић	"	кал. ошак.	"
2772	"	Риста Кузић	добротински	вој. пекар	"
2787	"	Риста Чарбаћ	ваљавски	слуга	"
2796	"	Риста Петровић	"	падинчар	"
2833	"	Риста Јовановић	терзијски	пројач	"
2846	"	Риста Васковић	"	кал. бакар.	"
2872	"	Риста Т. Бретић	савски	вештовер	"

БР. СЛОВО	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ПЛАТФ. ОБВ. УПИСАТ	ЗНАЊАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
2879	редов	Риста Ашић	сански	важнићар	вреднобројни 1 батаљона 1 позива
2884	"	Риста Ристић	"	служитељ	"
2887	"	Радолав Драгутиновић	"	жолнер	"
2902	"	Радолав Димитријевић	"	стражар	"
2917	"	Радолав Димитријевић	врачарски	суга	"
2937	"	Урош Ј. Стефановић	"	важукљан	"
2980	"	Риста Стојковић	сански	жолд	"
2997	"	Рудолф Фајда	"	ситер	"
2998	"	Риста Киселић	"	кочијаш	при доживијској мушк. колони 1 позива војар
3018	"	Радомир Савић	"	суга	прекобројни 1 батаљона 1 позива
3029	"	Рака Петровић	"	џак	"
3042	"	Раја Павловић	Београд	служак	"
С.					
16		Стојан Петровић	Београд	санетини	даје 6 коња са амонима на штаб немачког пука
17		Сажуел Амар	"	трговац	"
21		Степан Радојковић	"	"	"
41	подвизач	Светозар Н. Дамјановић	"	"	даје 2 коња са амон. и кола за штаб артил. пука
61	редов	Светозар Рудес	"	џак	при артил. вуку од 8 батер. 1 позива
63	"	Сина Вучковић	"	бакалин	при коначном ескадрону 1 позива
68	"	Светислав Милосављевић	"	каф. у лоп	прекобројни коначног ескадрона
76	"	Сина Наумовић	"	трговац	при коначном ескадрону 1 позива
90	важар	Светозар Јовановић	"	врач. уприс.	при коначном ескадрону 1 позива
110	"	Светислав Ристић	"	"	"
126	воднаред	Степан Батаћ	сански	тиндер	при авионској чети 1 позива
129	"	Семон Аманда	Београд	лимар	"
131	вож. редов	Светозар Урошковић	"	"	даје 2 коња са амонима са минерску чету 1 позива
132	"	Светозар Радојковић	"	"	при коначном ескадрону 1 позива
164	пушкар	Светозар Радичевић	добрањски	пушкар	при закарлијској чети 1 позива
168	седлар	Светозар Радојковић	терас.	сатар	"
170	"	Сана Дражићковић	нарошки	кал. сирач	"
179	обућар	Стеван Статјивић	терас.	"	"
181	"	Стеван Андријевић	палатурски	обућар	"
188	некар	Секун Алтковић	"	"	при некарској чети 1 позива
194	"	Степановић Павић	Београд	касапин	"
203	мас	Стојан Живковић	Београд	"	даје 2 коња са амонима на артиљеријски дово 1 позива
205	вож. редов	Светислав Ј. Димитријевић	важар	кочијаш	при некарској чети 1 позива
207	"	Стеван Милосављевић	"	талингш	"
208	"	Сана Вујковић	"	"	"
212	некар	Сина Н. Јовановић	притар.	некар	"
214	"	Сенад Гроздановић	терасиски	кал. добар	"
215	"	Сина Стојковић	важар.	"	"
217	"	Сана Росић	"	некар	"
220	мас	Стојановић Филиповић	Београд	"	даје 2 коња са амонима на некарску чету 1 позива
223	"	Сана Ђовановић	"	ћурчија	"
232	редов	Сана Петровић	"	и бербер.	при санететској чети од 6 војова 1 позива
233	"	Светозар Николић	"	"	"
248	"	Стојан Великовић	"	санетини	даје 8 коња са амонима за дивиз. мушк. пол. 1 поз.
250	"	Стеван Михаиловић	"	и. на раси	даје 4 коња са амонима за чету јединицу
263	редов	Сана Ристић	"	панурија	при резервној мушк. колони 1 позива
266	"	Стеван Несторовић	"	"	"
267	ред. војар	Стеван Павић	"	тежан	"
307	вожовод.	Светислав Николић	нарошки	неп. на довр.	при штабу 1 батаљона 1 позива
310	"	Стеван Пољковић	терас.	бавалон	"
322	"	Стеван Караџевић	Београд	трговац	даје 1 коња војарског са сажар. и приб. на чету јединицу
336	мас	Стеван Мјатковић	"	"	"
352	важар	Стеван П. Михаиловић	сански	разн. нов.	даје 2 коња са амонима и кола за штаб 1 бат. 1 позива
356	р. вр. а. пав.	Сана П. Криваљски	добрањ.	"	"
365	"	Светозар Антоновић	Београд	"	"
384	редов	Светислав Савић	врачарски	џак	"
391	"	Сретен Тошић	добрањски	вожар	"
402	"	Сажуел С. Вујак	сански	пош. тр.	"
404	"	Светозар М. Јовановић	"	џак	"
422	"	Сана Савић	"	палфа	"
444	"	Сажуел Е. Адава	нарошки	калф. тргов.	"
457	"	Стеван Грелић	сански	нован	"
489	"	Стефан Високић	"	калф. тргов.	"
470	"	Стеван Стокић	"	кал. дравр.	"

БР. СВИДЕЛА	ЧИН И ПЛАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛУТУ ОБВ. УПИСАН	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписан
472	редов	Стојан Јагољковић	врачарски	пикар	при I чети I баталона I. полка
473	"	Серафим Војановић	"	сл. врачар.	"
500	"	Светислав З. Јончић	савски	обукар	"
529	"	Стојанир Марковић	"	калфа	"
537	"	Самуило А. Јаковљевић	"	калас	"
541	"	Стеван Милошковић	врачарски	пат. свирач	"
550	"	Стељко Дојчиновић	"	сл. кравар.	"
574	нос. ранен.	Светозар Јовичећ	теразиски	трговац	"
577	војар	Стеван Павловић	"	фајакерист	"
578	гусиња	Симна Др. С. Милошевића	Београд	"	даје 2. кола са амонити и 1. кола за I чету I бат. I пол.
588	капалар	Светислав С. Јовановић	савски	трговац	при II чети I батал. I. полка
589	"	Светислав Дукачић	"	дојурнист	"
590	"	Саво В. Савић	"	помок. трг.	"
619	подваред.	Стеван Каначић	врачарски	пат. практ.	"
620	редов	Соломон А. Демајо	"	пом. агент.	"
642	"	Фретен Протић	ваљудски	слуга у бол.	"
657	"	Светозар Грунич	врачарски	џан	"
684	"	Светозар Радоновић	варошки	пикар	"
696	"	Савко П. Стојановић	дорћолски	сл. слагач	"
697	"	Спире Тодоровић	"	сл. пикар.	"
699	"	Светозар Р. Узуновић	"	мом. ушар.	"
707	"	Семаја А. Мајо	"	калф. крој.	"
724	"	Савко Х. Растић	савски	свар. општ.	"
725	"	Саво Тодоровић	"	к. тргов.	"
748	"	Станислав Танаковић	теразиски	пикар	"
756	"	Стеван М. Милутиновић	"	џан	"
771	"	Светозар И. Давидовић	"	"	"
793	"	Спире Илић	ваљудски	к. ферија	"
798	"	Светозар Илић	врачарски	обукар	"
800	"	Стеван Павловић	савски	калфа трг.	"
819	подваред.	Стеван Босић	дорћолски	у кој. слаг.	"
829	капалар	Сима Ј. Андриковић	ваљудски	џан	при III чети I батал. I. полка
840	редов	Стеван Калачић	варошки	калфа трг.	"
846	"	Сима Педељковић	савски	дукачица	"
847	"	Сима Јанковић	"	чужар	"
857	"	Стеван Дукаћ	теразиски	кал. абаж.	"
859	"	Стојан Јаковљевић	ваљудски	прак. полик.	"
862	"	Саво Марковић	врачарски	рад. на пат.	"
869	"	Савкоје Васић	"	пат. свирач	"
875	"	Светислав Јовановић	ваљудски	бављина	"
883	"	Светислав А. Симић	варошки	трговац	"
895	"	Сима Војановић	теразиски	келнер	"
901	"	Симо К. Пауковић	"	трт. пасаж.	"
906	"	Стојан Вујковић	варошки	калф. трг.	"
915	"	Соломон В. Панто	"	"	"
925	"	Стеван Милутиновић	теразиски	џан	"
941	"	Стеван Лазич	ваљудски	кал. конач.	"
946	"	Серафим Марковић	"	кал. лебар.	"
957	"	Светозар Милошковић	теразиски	џан	"
958	"	Стеван Пејчиновић	"	"	"
996	"	Светислав Милошковић	дорћолски	калф. стол.	"
1004	"	Савкоје Трајковић	теразиски	сл. илеч.	"
1007	"	Сима Маричић	"	кал. абаж.	"
1019	"	Савкоје Рањковић	"	калф. тргов.	"
1025	"	Спире Симић	варошки	келнер	"
1033	"	Стеван Андрејевић	ваљудски	обукар	"
1063	подваред.	Светозар Антонијевић	варошки	патрогасад	при IV чети I бат. I. полка
1068	капалар	Светозар Станковић	теразиски	вешар	"
1079	редов	Стојан Алексић	савски	ломчар	"
1098	"	Светозар А. Радоновић	варошки	џан	"
1107	"	Савкоје С. Бурић	дорћолски	"	"
1119	"	Светозар Гођенић	савски	трговац	"
1120	"	Стеван Т. Јакић	"	џан	"
1128	"	Соломон Ебра	"	прак. трг.	"
1140	"	Самуило Тајтшец	"	калф. трг.	"
1142	"	Соломон Алау	"	"	"
1152	"	Стеван П. Стојановић	дорћолски	штангар	"
1179	"	Светозар М. Стојан	врачарски	пр. ел. кон.	"

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ПРАВЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ КВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписао
1200	редов	Стојан Тивадасковић	терас.	кал. бив.	при IV. чети I. бат. I. позива
1214	"	Самуило Цени	дорџалски	калџи трг.	"
1224	"	Стојан Обрадовић	"	"	"
1240	"	Спасоје Милутиновић	терас.	кал. објект.	"
1256	"	Спасо Стојковић	дорџ.	рибар	"
1278	"	Светозар Филиповић	савски	скељерија	"
1279	"	Стојан Бијатовић	"	стојар	"
1283	"	Стојан Кретић	"	суга	"
1284	"	Стојан Дубић	"	новак	"
1303	каплар	Стојан Стојковић	Београд	"	у допису чету I. батаљона I. позива
1325	"	Стојан Јовановић	"	чиповник	даје 1. кола са арм. и приб. за арт. пул од 8 батерија
1340	"	Стојан Далић	"	трговац	даје 1. сак од 100 лит. воде са двокол. и 1. тегл. кола са амор. и приб. на самот. чету од 6 водова дунав. дивизије
1347	"	Серафим Дабих	"	лебар	даје 1. кола са арм. и приб. за див. мушк. колову I. позива
1357	редов	Стојан Петровић	савски	калџа трг.	пренобројан I. батаљона I. позива
1360	г-џа	Софија С. Станиславовић	Београд	"	даје 1. кола са арм. и приб. за баталјонску чету.
1380	редов	Стојан Милић	"	земледелица	дописуна чета I. батаљона I. позива
1391	"	Стојан Илић	"	неписмен.	даје 1. товар. кола са сажар. за артил. депо I. позива
1404	"	Стојан Радојчић	"	"	"
1405	"	Сретен Ђ. Поповић	"	"	даје 2 тегла кола са амор. за исту јединицу
1414	"	Стојан Тодоровић	"	професор	даје 1 кола товарног са сажаром за арт. депо I. позива
1420	"	Стојан Зорић	"	инженер	"
1430	г-џа	Софија С. Станиславовић	"	"	"
1441	"	Стана А. Милосављевић	"	"	"
1454	"	Стојан Ђорђевић	"	калџица	"
1456	"	Светозар Стевановић	"	чиповник	"
1485	"	Стојан Добриковић	"	адвокат	"
1486	"	Сина Обрадовић	"	трговац	"
1493	"	Сина Рачевић	"	чиповник	"
1509	г-џа	Софија Е. Бутевићка	"	неписмен	даје 2 кола тегла са амонија за арт. депо I. позива
1511	"	Сабетја Ј. Који	"	трговац	даје 2 ж. са лебством роби. улар. и приб. за пех. ч. I. поз.
1542	"	Самуило Јакић	"	"	даје 4 тег. кола са амор. за артиљериска депо I. позива
1562	"	Српска Кредитна Банка	"	"	даје 8 кола тегла са амор. за исту јединицу
1566	жак	Стојан Јовановић	"	"	даје 2 кола тегла са амонија за исту јединицу
1580	"	Стојан Тодоровић	"	дузација	"
1584	"	Стојан Николић	"	бив. касин	"
1591	носа	Сина Пруганина	"	"	"
1603	"	Стојан Стојковић	"	"	даје 2 кола са јармом за арт. депо I. позива
1619	редов	Серафим Абрамовић	терас.	ср. калџи.	пренобројан I. бат. I. позива
1628	"	Светозар Јанковић	"	кал. столар	"
1630	"	Стојан Ђурић	"	суга	"
1638	"	Спасоје Поповић	"	кал. крој.	"
1658	"	Стојан Богдановић	палмлау.	кал. терз.	"
1665	"	Стојан Стојак	"	ср. вађач	"
1683	"	Сретен Ј. Секулић	"	"	"
1684	"	Стојан Стојановић	"	зидар	"
1686	"	Серафим Триповић	"	лебар	"
2694	"	Стојан Јовановић	"	помоћ. дуг.	"
2697	"	Секула Педеловић	"	дупљер	"
2710	"	Сина Ристић	"	зидар	"
2723	"	Стојко Кузмановић	"	мом. лебар.	"
2728	"	Стојан Андрејевић	"	зидар	"
2736	"	Стојан Соколовић	"	"	"
2741	"	Стојан Димитровић	"	виноградарија	"
2744	"	Сина Милорадовић	"	кал. трг.	"
2751	"	Стојан Алексић	"	ср. у бодн.	"
2763	"	Светозар Радојевић	"	кал. објект.	"
2780	"	Стојан Тодоровић	"	суга мех.	позар при дивиз. муш. колову I. позива
2790	"	Стојан Срећковић	дорџал.	рибар	пренобројан I. батаљона I. позива
2791	"	Стојан Војкић	"	касир.	"
2807	"	Симон Кошфурт	"	својач војн.	"
2810	"	Самуило Азбахари	"	осмал	"
2813	"	Стојан Илић	терас.	калџи.	"
2817	"	Сретен Милосављевић	"	калџерија	"
2822	"	Светозар Милосављевић	"	мом. каф.	"
2836	"	Стојко Милосављевић	"	кошар	"
2841	"	Стојан Николић	палмлау.	дупљерија	"
2848	"	Стојан Милосављевић	"	вади. у зидл.	"
2858	"	Стојан Ђорђевић	"	вадар	"

БРОЈ СЛЕНКА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. УНЕСАТ	Зани- мање	У коју је јединицу обвезник уписат.
1859	редов	Стенан Костић	напл.	слуга	прескбројан I баталјона I полка
1863	"	Стенан Ђивковић	"	кочијаш	"
1866	"	Светозар М. Давидовић	"	џак	"
1869	"	Стојан Цветковић	"	дунђериш	"
1874	"	Стеван Ристић	"	лидар	"
1877	"	Стојан Петровић	"	кал. терз.	"
1900	"	Сана Мучач	терз.	кал. новач.	"
1919	"	Сана Булејић	сав.	слуга	"
1928	"	Сана Димитријевић	"	покуфар	"
1933	"	Стенан Тивацковић	"	слуга	"
1937	"	Стенан Ђорић	"	келнер	"
1939	"	Сана Ђурић	"	чувар	"
1946	"	Соломон Адама	"	"	"
1951	"	Сана Благојевић	"	џак	"
1975	"	Стенан Воковић	терз.	св. пасаж.	"
1982	"	Сретен Стојанковић	"	келнер	"
1999	"	Соломон И. Нађусовић	дорз.	лижар	"
2001	"	Сана Радаковић	"	надничар	"
2010	"	Сана Јанковић	напл.	лижар	"
2022	"	Стенан Стојановић	"	слуга	"
2024	"	Стенан С. Дикић	"	лидар	"
2037	"	Стојан Вељковић	"	"	"
2038	"	Стојко Ђорђевић	"	слуга	"
2042	"	Стојан Азиљковић	"	лидар	"
2049	"	Стенан Јурић	"	слуга	"
2059	"	Стојан Андрејевић	"	лидар	"
2067	"	Стојке Соколовић	"	"	"
2086	"	Салте Азиљковић	сански	калфа леб.	"
2088	"	Сресо Костић	"	лебар	"
2098	"	Светозар Николић	"	џак	"
2122	"	Серафим Ристић	врач.	жован	"
2123	"	Спасан Трковић	"	св. лебар	"
2133	"	Светозар Живковић	"	св. жов.	"
2140	"	Сана Спасовић	вароник	надничар	"
2141	"	Светозар Живковић	сански	кал. јоре.	"
2143	"	Сана Трковић	вароник	дунђериш	"
2155	"	Станислав Ђасовић	врачар.	слуга лебар.	"
2156	"	Стенан Ђорђевић	"	лебар	"
2161	"	Серафим Јосифовић	"	"	"
2187	"	Сана Палковић	сански	кал. трг.	"
2188	"	Сана Тодоровић	"	св. пар. поз.	"
2205	"	Стојке Ђураковић	"	железарија	"
2208	"	Славоко Миливојевић	"	чувар	"
2226	"	Стенан Пешић	"	св. дрвар.	"
2229	"	Сана Поповић	"	џак	"
2234	"	Стенан Стојанковић	"	слуга	"
2244	"	Светозар Тетић	вароник	нов. кројач	"
2255	"	Спаса Петковић	"	св. лебар	"
2263	"	Сана Ђорђевић	"	кал. трг.	"
2270	"	Стенан Марковић	"	кал. баг.	"
2272	"	Стојан Јанковић	"	кал. јорган.	"
2278	"	Сотир Костић	"	кал. ћури.	"
2292	"	Стенан Андрић	"	кал. бак.	"
2304	"	Сотир Николић	"	кал. трг.	"
2305	"	Стојан Здравковић	"	лидар	"
2315	"	Соломон С. Дабихари	дорз.	кал. трг.	"
2317	"	Станислав Димитријевић	"	калфа бак.	"
2328	"	Самуил Фрајденберг	терз.	калфа	"
2338	"	Светозар Солдатовић	терз.	калфа трг.	"
2354	"	Светислав И. Ђукић	врачар.	џак	"
2356	"	Сретен Петровић	"	слуга	"
2393	"	Сана Крастић	сав.	кал. трг.	"
2399	"	Стенан С. Путић	"	надничар	"
2402	"	Сретен Галић	"	калфа	"
2411	"	Срелко Митровић	"	слуга	"
2424	"	Стојан Јовановић	"	кал. трг.	"
2425	"	Сретен Степановић	"	слуга	"
2429	"	Самон Синициновић	"	млекарија	"
2434	"	Сана Ђорђевић	"	лебар	"

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕЈ КНАЈТИ ОБЕ, УПИСАТ	НАШЕ- НАБ.	У коју је јединицу обавезник уписао
2435	редов	Сима Јовановић	савски	кал. столар	прекобројни I бат. I батона
2437	"	Стеван Кретић	"	медер	"
2447	"	Савра Капаровић	"	ђак	"
2462	"	Стојан Ђорђевић	"	покућар	"
472	"	Сретен Мамузић	врачар	калфа	"
2473	"	Стојан Марковић	"	"	"
2475	"	Сима Ђоковић	"	"	"
2481	"	Славо Недељковић	"	кал. месар	"
2483	"	Стојан Синоповић	"	калфа	"
2490	"	Стеван Ј. Траковић	"	тањигаш	"
2491	"	Славо Чанић	"	сл. жлекар	"
2497	"	Сима Марковић	"	покућар	"
2509	"	Сима Лајић	савски	сл. шнаар	"
2521	"	Стеван Савић	"	мон. чувар	"
2533	"	Степан Новаковић	"	ђак	"
2539	"	Стеван Млаковић	"	стражар	"
2551	"	Светомир И. Протић	врачарски	кал. бак.	"
2559	"	Сима Кузмиковић	"	?	"
2560	"	Стеван Тадиновић	варовни	жолнер	"
2584	"	Сима Ђоковић	"	"	"
2586	"	Славоје Филиповић	"	шлар	"
2609	"	Стеван Марковић	"	жолнер	"
2623	"	Стеван Марковић	врачарски	кал. кројач	"
2625	"	Славо Јанковић	"	сл. утовчал	"
2640	"	Соломон В. Јаков	варовни	калфа трг	"
2651	"	Стеван Милосавић	"	"	"
2663	"	Светомир Шабан	"	чувар	"
2665	"	Светислав Илић	"	калфа	"
2706	"	Стојан Даничић	"	код желез.	"
2715	"	Стеван Игњатовић	врач	жолер	"
2716	"	Стеван Радосављевић	савски	стражар	"
2719	"	Славо Трајковић	"	"	"
2721	"	Сима Шалавић	тераз.	лајор	"
2725	"	Славо Николић	"	медер	"
2738	"	Стојан Даниловић	"	сл. жолер	"
2739	"	Славоје Јовановић	"	кал. абациј.	"
2741	"	Сима Митровић	"	"	"
2745	"	Сретен Милић	"	обућар	"
2746	"	Стојан Грубатовић	"	кал. бакал.	"
2753	"	Стеван Ђоковић	"	сл. опитан	"
2754	"	Сима Ристовић	дор.	врач. полиц.	"
2756	"	Светомир Радичевић	"	надничар	"
2779	"	Сима Вукосављевић	"	пош. страж.	"
2780	"	Славо Митровић	нал.	надничар	"
2781	"	Стеван Николић	"	"	"
2782	"	Секунда Ђинковић	"	слуга	"
2790	"	Сима Милић	"	надничар	"
2799	"	Сима Јовановић	"	рабарница	"
2800	"	Стеван Трајковић	"	слуга	"
2808	"	Сретен Јовановић	"	калфа	"
2811	"	Светомир Радосављевић	врач.	практикант	"
2819	"	Стојан С. Влатковић	Београд	?	"
2842	"	Софронције Ристић	"	"	"
2854	"	Сима Д. Илић	тераз.	кал. кројач	"
2868	"	Стеван Петровић	"	сл. лебар	"
2877	"	Стеван Јовановић	"	кал. кројач	"
2881	"	Сима Јовановић	савски	медер	"
2908	"	Светомир Радосављевић	"	сл. шнаер	"
2923	"	Стеван Илић	"	?	"
2938	"	Светомир Чојор	врачарски	кал. тргов.	"
2945	"	Сима Рајковић	"	надничар	"
2956	"	Славо М. Николић	"	дијурисета	"
2960	"	Срећко Десотовић	сав.	сл. праваре	"
2965	"	Стеван Туловић	"	надничар	"
2970	"	Светислав Стојановић	"	кал. абациј.	"
2975	"	Стојан Јовановић	"	надничар	"
2987	"	Светислав Јовановић	"	практикант	"
2996	"	Светомир Драговић	"	надничар	"
3008	"	Стеван Ђоковић	"	кал. тргов.	"
	"		"	жолер	"
	"		"	кројач	"

БР. СВЕДКА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ СВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПЕЧАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
3013	редов	Степан Петровић	санџи	теж	прекобројни I батаљона I позива
3032	"	Спасоје Ђорђевић	Београд	телеграфист	"
3235	"	Сретен Протић	"	бик. надл.	"
3047	"	Сретен Деметријевић	"	"	"
2715	"	Отавијер Сокулаћ	палмудски	кзл. новач	при дозвуској батерији I позива
2205	"	Стојке Крстеновић	савски	млекодија	прекобројни I бат. I позива
2.					
4	војар	Танасије Ђ. Наумовић	дорђоски	божани	даје 2 коња и кола за штаб пеш. војс. I п. и сам воз.
24	"	Тадја Николић	Београд	кафеџија	даје 2 коња са амонима и кола и сам тура на штаб акт. команде I позива
31	подмарш.	Тихонка Николић	"	"	при артиљеријском пуку од 2 батерија
35	капалар	Тодор Тодоровић	"	"	"
34	подмарш.	Тодор Јовановић	"	бакалн	при коначком ескадрону I позива
113	столар	Танасије Стакиновић	"	калф. стол.	при дозв. пукој. војс. I позива
125	"	Тихонка Марковић	"	трговац	даје 2 коња са амонима за артн. депо I позива
171	ковач	Танасије Јовановић	терзијски	кзл. новач	при запаланској чети I позива
187	мисар	Танасије Балчић	палмудски	касовни	при месарској чети I позива
241	вој. редов	Тодор А. Поповић	Београд	чин. у чуж.	при дивизијској муницијској колони I позива
243	"	Тодор М. Голубовић	"	рабарџија	и даје 2 кола са јарма за весту јединицу
256	вој. капалар	Тодор Тодоровић	"	мисар	при дивизијској профјант колони и са јаким коњем
324	"	Танасије Јаковљевић	"	лигвар	даје 3 тов. коња са самар. и приб. на штаб I бат. I поз.
375	"	Трифун К. Ђурић	"	трговац	"
381	капалар	Танасије Милошковић	из Ц. ж. у Б.	сузта	при I чети I батаљона I позива
392	редов	Тимотије Јовановић	савски	калф. трг.	"
397	"	Тодор Терзић	"	практикант	"
415	"	Тома Најдановић	палмудски	лигвар	"
434	"	Тодор Ђурић	варошки	калф. трг.	"
460	"	Тодор Мрановић	савски	бакалн	"
538	"	Тодор Станковић	"	двор. врат.	"
559	"	Танасије С. Денић	врчарска	кафеџија	"
624	"	Танасије П. Малузић	"	џак	при II чети I батаљона
631	"	Таса Д. Субашић	варошки	у Беч апот.	"
643	"	Танасије Ђ. Исламовић	палмудски	мисар	"
655	"	Трифун Алексовић	врчарски	са. жекла.	"
688	"	Тома К. Јаковљевић	терзијски	практикант	"
716	"	Тодор К. Наумовић	савски	штампар	"
757	"	Трифун Алексовић	терзијски	бакалн	"
812	вој. ранг.	Трајко Ђорђевић	дорђоски	калф. трг.	"
896	редов	Трајко С. Манденовић	палмудски	калф. проф.	"
938	"	Тома Николић	"	кал. бакал.	при III чети I батаљона I позива
970	"	Тодор Рашић	савски	џак	"
991	"	Танасије Илић	дорђоски	са. маслар.	"
1005	"	Тодор Азамовић	терзијски	калф. обућ.	"
1015	"	Тодор С. Николић	варошки	починчар	"
1016	"	Трифун Гајак	"	келнер	"
1022	"	Тодор Ђорђевић	терзијски	калф. проф.	"
1137	"	Ташко Николић	савски	келнер	при IV чети I батаљона I позива
1147	"	Тодор Учећ	дорђоски	паштованц	"
1166	"	Трајко Петровић	врчарски	са. правар.	"
1178	"	Танасије Нарашевић	савски	калф. трг.	"
1220	"	Трајко Димовић	дорђоски	калф. доб.	"
1235	"	Тодор Илић	терзијски	глузак	"
1249	"	Танасије Стакировић	дорђоски	дуванџија	"
1273	"	Танасије Брадибурт	савски	кал. бакал.	"
1276	"	Трајко Петровић	"	добра	"
1286	"	Тодор Бугарић	"	"	"
1301	капалар	Теофило Бакић	Београд	практикант	при дозвуској чети I батаљ. I позива
1362	васа	Таса Терзић	"	"	даје 4 коња са амонима и двоје коњска кола са армат. за 2 резер. поште
1366	редов	Тодор Ђ. Петровић	палмудски	лигвар	минерска чета
1394	"	Трајко Богосевић	Београд	механиџија	даје токарског коња са самар. за арт. депо I позива
1395	"	Тома Ђ. Протић	"	пешковар	"
1432	"	Таса Жикиновић Ђамил	"	"	"
1440	васа	Тома Дедо	"	"	"
1474	"	Танасије Ђурић	"	вешковар	"
1496	"	Таса Степановић	"	кафеџија	даје 2 коња тешкога са амон. за арт. депо I позива

Бр. списка	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КВЕР АП КВАРТУ ОБЕ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписао
1508		Тодор Костаћ Павка	Београд		даје 2 кова теглећа са амонима за арт. депо I поз.
1518		Таса Свекел и П. Ђ. Ралић	"		дају 4. кова теглећа са амон. за артилер. депо I поз.
1525		Танасије Ђ. Кузманџић	"	абација	даје 2 кова теглећа са амонима за арт. депо I поз.
1534		Тодор Лазаревић	"	"	"
1541		Тодор Хорвал	"	"	даје 4. теглећа кова са амонима за исту јединицу
1556	маса	Трчка Милосављевић	"	баина	даје 2 кова теглећа са амонима за арт. депо I поз.
1565		Таса Милосављевић	"	кафеџија	"
1626	редов	Таса Стојановић	терависки	изл. казан.	прекобројни I баталона I, позива
1674	"	Трчко Костић	капитулаци	момак леб.	"
1696	"	Танасије Влаћ	"	дућерни	"
1708	"	Тома Душић	"	слуга	"
1716	"	Таса Милић	"	сл. лебар.	"
1724	"	Танасије Свистовалевић	"	слуга	"
1755	"	Таса Јовановић	"	наф. трг.	"
1768	"	Трчко Стојановић	"	анаар	"
1784	"	Тодор Ђаниновић	дорлодски	носач	"
1798	"	Танасије Јерговић	"	кознер	"
1804	"	Тодор Костић	"	кал. обућ.	"
1813	"	Таско Николић	терависки	кафеџија	"
1841	"	Таско Гроздановић	капитулаци	дућерни	"
1886	"	Тома Јовановић	"	падинчар	"
1899	"	Тома Митић	терависки	сл. пилар.	"
1901	"	Тодор Матрковић	"	мом. лебар.	"
1905	"	Тодор Алаћ	"	поштар	"
1913	"	Тома Стојановић	савски	линерија	"
1915	"	Тома Јовановић	"	служитељ	"
1916	"	Тодор М. Тасић	"	тежак	"
1930	"	Трчка Зарић	"	сл. дрвар.	"
1988	"	Трчко Стојановић	дорлодски	калф. пеп.	"
2012	"	Таса Најдовић	капитулаци	зидар	"
2026	"	Трчко Авђековић	"	лебар	"
2035	"	Трчка Стојковић	"	над. зидар.	"
2044	"	Тодор П. Тодоровић	"	тежак	"
2056	"	Таса Кузмановић	"	дућерни	"
2058	"	Тома Ђорђевић	"	зидар	"
2069	"	Тодор Неђић	"	калф. абаци.	"
2064	"	Тома Јовановић	"	прим. дув.	"
2147	"	Тома Триковић	нарошки	слуга	"
2178	"	Тодор Милојковић	савски	критикант	"
2191	"	Тома Јовановић	"	служитељ	"
2200	"	Тихомир Протић	"	слуга	"
2209	"	Тодор Радовановић	"	терлија	"
2210	"	Тодор Ђурић	"	стражар	"
2223	"	Тома Перкић	"	слуга	"
2269	"	Танасије Раднковић	нарошки	кознер	"
2278	"	Тома Андријевић	"	сл. млекод.	"
2310	"	Ташко А. Стојковић	савски	санаџија	"
2318	"	Танасије Вељковић	дорлод.	рибар	"
2329	"	Таса Јовановић	терависки	сл. механ.	"
2336	"	Тома Јанковић	"	сл. лебар.	"
2380	"	Тодор Жилиновић	врачарски	падинчар	"
2383	"	Танасије Ђонковић	нарошки	калф. обућ.	"
2387	"	Трчка Павловић	савски	ћак	"
2432	"	Трчко А. Костић	"	санаџија	"
2436	"	Трчко Петровић	"	падинчар	"
2445	"	Тома Стојановић	"	слуга	"
2453	"	Танасије Танасијевић	"	наф. трг.	"
2454	"	Тодор Петровић	"	лебар	"
2494	"	Тома Стојановић	врачарски	сл. тобокар.	"
2515	"	Тодор А. Милетић	савски	прекритант	"
2529	"	Теофило Јаковљевић	"	сл. млекод.	"
2522	"	Тодор Ковачић	врачарски	виноградња	"
2548	"	Тодор Ритковић	"	сл. механ.	"
2557	"	Тома Варчанин	нарошки	к. Најдмант	"
2564	"	Танасије Ђорђевић	"	слуга	"
2566	"	Тодор Мажућ	"	сл. механ.	"
2576	"	Тодор Триковић	терависки	протач	"
2577	"	Тодор Тасић	нарошки	кознер	"
2591	"	Танасије Николић	"	служитељ	"
2599	"	Тодор Петровић	"	сл. луд. кућ.	"

БР. СПИСА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТ. ЧЕЛ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
2614	редов	Тоша Јовановић	печатарски	швед.лашт	прекобројни I батаљона I полка
2629	"	Таше Здравковић	пароник	калф. три	"
2661	"	Ташевије Јонћ	"	калф. бурч.	"
8669	"	Ташевије Дабих	"	аширија	"
2670	"	Тодор Јаћ	"	падничар	"
2684	"	Ташевије Зараћ	печатарски	кал. столар.	"
2701	"	Тодор Ђуровић	"	воћ. страж.	"
2705	"	Тодор Карић	"	падничар	"
2785	"	Ташевије Николић	"	зидар	"
2805	"	Тодор Станковић	"	врачистант	"
2820	"	Тимотије Савовић	Београд	џан	"
2822	"	Трифун Петровић	пап	"	"
2866	"	Ташевије Ранић	терзијски	кал. бранар.	"
2925	"	Триво Младеновић	врачар.	мош. лебар.	"
2929	"	Тодор Штитковић	"	слуга	"
2977	"	Таса Јовановић	савски	пикар	"
2981	"	Трифун Ситић	"	слуга	"
2987	"	Татомир Радчевић	"	"	"
3002	"	Тоша Ивановић	"	"	"
3003	"	Тоша Тодоровић	"	обућар	"
У.					
1349		Урош Јовановић п. жена му	Београд	наферија	даје 17 коп. кола са арм. ч. прибор. па дил. муш. кол. I. пол.
1483		Урош Стефановић	"	бакалин	даје 1. товари. кола са самаром за артил. депо I. позива
1797	редов	Урош Стојковић	дорфолски	лож. у ши.	прекобројни I батаљона I полка
2157	"	Ула Андрић	прач.	калфа	"
Ф.					
98	редов	Фердинанд Кар.-Стефановић	врач.	гесач	прекобројни I. батаљона I. позива
238	жаротх.	Франа Соколовић	Београд	"	пре дини. муши. полони I. позива
584	вој. прот.	Фердинанд Протомићел	"	проф. богос.	при дивизијском штабу I. позива са својим. јакџ. коп.
648	редов	Фердинанд Станковић	врач.	гесач	при II. чети I. батаљона I. позива
797	"	Франа Бурла	"	обућар	"
811	нос. ранен.	Филип Ј. Филиповић	дорфолски	тежак	"
820	варедник	Филип Вујић	"	б. практик	арм. дужност писар. при штабу нем. кула I. позива
928	редов	Франц Шпенц	терзијски	калфа три.	при III. чети I. батаљона II. позива
1011	"	Филип Марковић	"	"	"
1089	"	Фердинанд Кар.-Стефановић	дорфолски	"	при IV. чети I. батаљона I. позива
1017	"	Фердинанд Варт	терзијски	кал. обућар.	"
1388	"	Франа С. Вистетски	Београд	ушповик	даје 1. товари. кола са самаром за артил. депо I. пол.
1397	"	Филип Богојевић	"	калфа.	"
1639	"	Филип Хрстић	"	гувернер	даје 4 кома. темена за артил. депо I. позива
1777	"	Филип Голубовић	пап.	векмел.	прекобројни I. бат. I. полка,
1995	"	Франц Таубер	дорфол.	рибар	"
2152	"	Филип Мирковић	вароник	кал. певар.	"
2524	"	Филип Степановић	савски	"	"
2971	"	Франц Тамнер	"	калф. обућ.	"
Х.					
44		Хриселија Бума Нуди	"	удона г.	даје 6 кола са амов. за артиљеријски депо од 8 бат.
85	редов	Ханж Међуха	Београд	Ханж-Нуде	прекобр. болнич. чети од 6 вод. I. позива
163	лушкар	Хадрих Бишељ	терзијски	пуншар	при санитетској чети I. позива
298	комовод	Хадрих Р. Ханж	варон.	хитгоноба	при штабу I. батаљона I. позива
660	редов	Ханж С. Којен	прач.	калфа три.	при II. чети I. батаљона I. позива
708	"	Христифор Поповић	дорфол.	слуга каф.	"
709	"	Ханж Бузо	"	калфа три.	"
973	"	Ханж Милетић	вароник	"	при III. чети I. батаљона I. позива
997	"	Ханж Медина	дорфолски	трговца	"
1215	"	Ханж Којен	"	калфа три.	при IV. чети I. батаљона I. позива
1230	"	Ханж С. Анар	"	тргов.	"
2421	"	Хриселија Стојановић	"	падничар	прекобројни I. батаљона I. позива
1576	"	Ханж Д. Азријел	Београд	лико-рецац	даје 2 кола. темена са амов. за артилер. депо I. позива

БР. СПИСКА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕЈ ЈЕ ЕДИНИЦИ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАК	У коју је јединицу обавезним уписат
3722	редов	Хаџирић Ножан	теразиски	ликорежа	прекобројни I. батаљона I. позива
2840	"	Храпачевић Храпач	"	кал. столар	"
3009	"	Хаџи К. Леви	савски	калфа	"
Ц					
47	редов	Цвекто Павловић	Београд	бикалки	при артиљер. пуку од 8. батер. I. позива
229	"	Цвекто Цвеклић	"	кал. берб.	при санит. чети од 6. батер. I. позива
701	"	Цвекто Дуљакоскић	добрањски	владар	при II чети I. батаљона I. позива
968	"	Цвекто Угриновић	варошки	сл. жлек.	при III чети I. бат. I. позива
1413	"	Цвекто Кечлић	Београд	лаје	лаје I. товарног кола сажагом
1655	"	Цвекто Стојић	калинајски	сл. лебарски	при III. чети I. батаљона I. позива
1691	подизнач	Цвекто Обрадовић	"	кал. позач.	при дивиз. мунис. колони I. позива
1703	редов	Цвекто Богојевић	"	владар	прекобројни I. бат. I. позива
1742	"	Цвекто Тасић	"	слуга	при II. чети I. батаљона I. позива
1821	"	Цвекто Мајданчевић	теразиски	келнер	"
1944	"	Цвекто Мојић	славски	кал. леб.	"
2287	"	Цвекто Мићковић	варошки	лебар	"
2312	"	Цвекто Павловић	добрањ.	сл. леб.	"
2489	"	Цвекто Грлић	варошки	сл. жлек.	"
2514	"	Цвекто Станковић	савски	кал. леб.	"
2635	"	Цвекто Ракић	варошки	кројач	"
Ч					
1602	редов	Чедомић Мајсторовић	Београд	министар	лаје 2. кола теглоба са амон. за арт. депо I. позива
2121	"	Чедомић И. Марковић	вратарски	џак	прекобројни I. батаљона I. позива
2313	"	Чедомир С. Бурађенић	добрањски	држ. инт.	"
2966	"	Чедомир Радошковић	савски	владар	"
Ш					
955	редов	Шандор Палић	палмјд.	калца стол.	при III. чети I. батаљона I. позива
1670	"	Штерзије Вибовић	"	владар	прекобројни I. батаљона I. позива
Т					
189	жесар	Тира Трајковић	пал.	касионир	при жесарској чети I. позива
792	редов	Тира Ташковић	"	владар	при II чети I. бат. I. позива
1643	"	Тира Тодоровић	добрањ.	слуга	прекобројни I. батаљона I. позива
2888	"	Тира Радоша	савски	келнер	"

СПИСАК

Обвезнина II позива свију једница VII. пуков. округа из ног се види гди је обвезник и у коју јединицу уписат, а сви из вароши Београда

БРОЈ СПИСКА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПОВЕД	У коју је јединицу обвезника уписат
А.					
1	поднаредн.	Алекса Богатичевић	варошки	трговац	при II, четн I. баталјона II. позива
12	војар ред.	Александер Антоновић	"	"	"
35	пушкар	Анђелко Јовановић	"	кушкар	"
54	вајцар	Аврам М. Наџман	"	трговац	"
73	војар	Анђелко Алексић	савски	колар	"
76	столар	Антоније Батист	врачарски	стојар	"
93	редов	Арс Милениковић	палатуски	"	"
100	"	Алберт Леба	варошки	табелар	"
166	"	Алекса Петровић	савски	каф. обв.	"
168	војар	Алекса Јовановић	терзијски	колар	"
170	месар	Аврам Кузмановић	врачарски	сл. метал.	"
175	"	Антоније Вукотић	савски	кисил	"
188	непар	Адам Кружичић	"	к. пекарски	"
215	војар редов	Арс Танасковић	"	трт.	"
233	редов	Антон Грuber	врачарски	каф. и тел.	"
248	"	Алекса Коначки	"	козич	"
281	"	Андрија Белчић	"	ткач	"
301	"	Андрија Ј. Димитријевић	терзијски	дијур.	"
304	"	Аксентије Веселић	"	дуван.	"
349	"	Антоније Лукић	врачарски	служитељ	"
362	"	Антоније Јовановић	дорфолски	зидар	"
398	наредник	Алекса Милетић	врачарски	практ.	"
408	редов	Алекса А. Анастасијевић	савски	трт.	"
440	"	Антоније Стојановић	дорфолски	служитељ	"
444	"	Аврам Амар	"	калничар	"
448	"	Антоније Цастковић	терзиј.	обр. калнр	"
450	"	Алекса Николић	"	машинист	"
488	"	Алекса Јовановић	"	опантар	"
480	"	Александер З. Јовичић	савски	пронатијер	"
483	"	Андрија Павловић	"	обувар	"
499	"	Антоније Стевановић	дорфолски	бакалин	"
504	"	Андрија Васић	"	сл. у и жат.	"
544	"	Антоније Павловић	врачарски	шивач	"
555	"	Антон Хијбер	"	падинчар	"
570	подп. војд.	Арс Милосављевић	терзиј.	метал. кафе	"
581	вајцар	Аврам Ј. Алексану	дорфолски	падинчар	"
591	редов	Аврам Д. Асић	савски	трт.	"
594	"	Алони Павичек	"	кројач	"
609 1/2	"	Алекса Јовановић	савски	кал. тргов.	"
611	"	Андрија Јовић	палатуски	зидар	"
629	"	Андрија Јанковић	савски	обувар	"
635	"	Арон К. Шалон	"	каф. трг.	"
646	"	Аврам Калдерон	дорф.	трт.	"
652	"	Александер Шен	палатуски	армар	"
653	"	Арс Јанковић	"	сл. лебар.	"
670	"	Арс Петрић	варошки	каф.	"
690	"	Арс Путињ	"	послист.	"
694	"	Алекса Павловић	"	кал. терзиј.	"
707	"	Ана Лагузић	дорфолски	падинчар	"
714	"	Андрија Костић	"	зидар	"
717	"	Аксентије Гајак	"	сл. нач. окр.	"
719	"	Андрија Милковић	"	тежак	"
726	"	Аврам М. Лева	"	мешач	"
737	наредник	Антоније Костић	терзијски	терзиј	"
751	наредник	Анђелко Гајтак	дорфол.	трт.	"
791	редов	Андрија Јовановић	палатуски	стојар	"
794	"	Адолф Ј. Кремер	"	б. риск.	"
795	"	Андрија Вукотић	"	практ.	"

БР. СЛИБКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
806	редов	Александер Мартиновић	надулаз.	касни	при IV. чети I. батаљона II. позива
824	"	Алекса Јовановић	дорћолски	окућар	"
834	"	Аврам Величковић	"	сл. менаџ.	"
861	"	Андреја М. Заранковић	"	звеш. оштр.	"
885	"	Андреја Б. Дередић	савски	паф.	"
900	"	Алекса Павловић	"	кал. торбој.	"
901	"	Алекса Димитријевић	"	механ.	"
903	"	Адолф Вагнер	"	и. вилтов.	"
920	"	Алекса Стојановић	дорћолски	сл. савла.	прекобројни I батаљона II позива
922	"	Александер Петровић	надулазски	келнер	"
927	"	Антоније Димитријевић	"	зидар	"
935	"	Антоније Јовановић	"	вади.	"
937	"	Антоније Радосављевић	"	"	"
943	"	Андреја Балабић	савски	кондуктор	"
982	"	Антоније Филиповић	надулаз.	слуга	"
983	"	Араџел Ђорђевић	квачарски	кал. кројач.	"
990	"	Александар Јевтић	"	практ.	"
999	"	Анђело Стојановић	паронски	келнер	"
1002	"	Анђело Симоновић	"	механика	"
1017	"	Андреја Довчић	терацијски	келнер	"
1037	"	Анђело Николић	савски	фајак.	"
1040	"	Алекса Николић	"	савлацја	"
1087	"	Алекса Јанковић	надулаз.	зидар	"
1092	"	Алекса Кулић	савски	слуга	"
1114	"	Арс Трајковић	квачарски	наваљчар	"
1128	"	Алекса Анђелковић	паронски	обућар	"
1133	"	Андреја Суперети	"	слуга	"
1139	"	Андреја Тодоровић	"	сл. механ.	"
1168	"	Андреја Вуксан	надулазски	калдури.	"
1182	"	Антоније Танасковић	"	ст. маск.	"
1211	"	Алекса Милић	"	"	"
1266	"	Асентије Милић	терациј.	кал. шум.	при штабу пешачког пука II позива
1266	"	Анђело Јанковић	"	мек.	прекобројни I батаљона II позива
1274	"	Алекса Милениковић	савски	кал. зид.	"
1277	"	Алекса Стојановић	"	савлацја	"
1300	"	Аца Јовановић	"	келнер	"
1313	"	Александер Новаловић	"	и. тргов.	"
1339	"	Андреја Бојановић	дорћ.	рибар	"
1365	"	Антон Баруш	савски	слуга	"
1368	"	Антоније Радосављевић	терацијски	келнер	"
1413	"	Андреја Фрич	надул.	обућар	"
1483	"	Алекса Кестић	савски	кувар	"
1484	"	Андр. Клежковић	"	служитељ	"
1508	"	Алманије Милосевић	"	водр. у дв.	"
1524	"	Аврам Баталани	дорћ.	наваљчар	"
1536	"	Аврам Ђурић	"	кројач	"
1540	"	Араџел Илић	"	тежак	"
1580	"	Алекса Стојановић	"	савлацја	"
1576	"	Андреја Петровић	сав.	кал. јорг.	"
1611	"	Арс Димитријевић	надулазски	баштован	"
1614	"	Александер Рушић	терас.	обућар	"
1616	"	Антоније Милић	"	покућар	"
1649	"	Антоније Ковачевић	паронски	зидар	"
1663	"	Араџел Ј. Којен	"	обућар	"
1679	"	Алекса Петровић	"	фајасер.	"
1687	"	Андреја Азарчевић	надул.	наваљчар	"
1700	"	Александер Баран	"	сл. у в. мас.	"
1709	"	Александер Урмак	квачарски	обућар	"
1752	"	Антон Хобл	дорћол.	обућар	"
1766	"	Аврам Ј. Ђолаје	"	тежал	"
1783	"	Аврам С. Русо	"	швајц.	"
1792	"	Араџел В. Менахајм	"	тргован	"
1827	"	Алекса Васић	савски	кројач	"
1917	"	Андреја Наумовић	надулаз.	монак. лив.	"
1945	"	Андреја Крстић	"	кал. добар.	"
1955	"	Арсентије Поповић	"	тањан	"
2981	"	Анђело Јовановић	квачарски	слуга	"
2013	"	Андреја Вуксета	"	бравар	"
1095	"	Анатолиј Адић	"	крав. и вил.	"

ГЛОСНО БР.	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛАСУ ОБЛ. УПИСАН	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписан
2043	редов	Алекса Алексић	варошки	важ. јорган.	прекобројни I батаљона II позива
2053	"	Антоње Мирковић	"	лебар	"
2060	"	Андреја Пурш	"	кнезар	"
2064	"	Андреја Агалић	Београд	телеграф.	"
2077	"	Арићев Илић	дорћолски	земљадел.	поз. та своја 2 вол. и пол. при дивиз. мушк. кол. II п.
2078	"	Аврам Албала	савски	трговац	војар са своја 2 коња и кола при арт. покрет. радлишту,
2087	војар	Аврам М. Калдерон	варошки	"	са своја 2 коња и кола и буре од 5—6 акони за воју са коф. за пекар. чету II позива
Б.					
-60		Брића Крсановић	Београд	трговац	дају 12 коња са ажурима и 6 кола са аријенима и триб.
85	редов	Богомир Брајер	приватни	тежак	на арт. пуку од 4 батерије II позива
143	"	Благоје Милошевић	палауцки	берберчи	при кинжарској чети II позива
231	каплар	Благоје М. Триковић	теразиски	кафешија	при савителској чети II позива
284	редов	Блажа Варадиновић	врач.	каф. код Пај.	при I чети I батаљона II позива
321	"	Бенедикт Халић	дорћолски	сметачар	"
345	"	Благоје Илић	врачарски	лебар	"
406	"	Богосав Маричић	варошки	чувар	при II чети I батаљона II поз.
509	"	Благоје Димитријевић	дорћолски	индар	"
549	"	Благоје Ајдуковић	врачарски	кафешија	"
638	"	Бенедикт Мана	савски	трговац	при III чети I батаљ. II позива
642	"	Благоје Јовановић	"	двор. сејач	"
677	"	Бенедикт Мајер	варош.	кал. трг.	"
753	подмарш.	Владимир Јовановић	савски	подрија	при IV чети I батаљ. II позива
766	каплар	Благоје Триповић	тераз.	касанни	"
1006	редов	Бона Драговић	варош.	кал. обућ	прекобројни I батаљона II позива
1018	"	Благоје Илић	тераз.	слуга	"
1086	"	Благоје Стојчевић	палауцки	индар	"
1096	"	Божидар Јовић	савски	кал. обућ	"
1113	"	Божидар Т. Јовановић	врачарски	штитар	"
1125	"	Бранко Романовић	"	пис. адвок.	при дивиз. штабу II позива
1183	"	Благоје Стојковић	палауцки	слуга	прекобројни I. бат. II позива
1227	"	Борисав Гавриловић	врачар.	кал. ткачка	"
1328	"	Божидар Петровић	савски	надничар	"
1518	"	Бити Јован	дорћолски	сануарија	"
1547	"	Бонко Јовановић	"	цигаар	"
1605	"	Благоје Алексић	палауцки	индар	"
1629	"	Благоје Радојевић	врачар.	земљадел.	"
1698	"	Благоје Маладиновић	палауцки	послужит.	"
1699	"	Божидар Милетић	"	служитељ	"
1731	"	Благоје Белановић	савски	прнат	"
1897	"	Благоје Јовановић	тераз.	уч. играма	"
1936	"	Бонко Тавасевић	палауцки	индар	"
1974	"	Благоје Ђујатовић	"	слуга	"
2096	"	Благоје М. Тупић	Београд	земљадел.	даје два тежела кола за дивизијску мушк. кол. II поз.
В.					
26	редов	Вучко Цамка	тераз.	трговац	при кинжарској дивизији II позива
27	"	Владимир С. Калетић	сав.	економ	"
57	"	Врањко Милановић	врач.	служитељ	при арт. пуку од 4 бат. II позива
72	седлар	Васа Стојановић	"	сарач	при покрет. артиљер. радил. II позива
80	редов	Васа Павловић	савски	в. фешија	при градском батаљону II позива
88	подмарш.	Владимир Буриновић	палауц.	тежак	при инжењер. чети II позива
132	редов	Вујко Анђелковић	врач.	инжењерант	при савител. чети II позива
161	подмарш.	Вукован Милетић	палауцки	учак	при дивиз. мушк. кол. II позива
169	вој. редов	Василије Савић	врач.	таштин	при дивиз. проф. кол. II позива
178	мешар	Владимир Савић	савски	копан	при мешар. чети II позива
208	штаб. знак.	Василије Камедорид	варошки	служитељ	при штабу I батаљ. II позива са св. јакан. кошем и триб.
210	вој. редов	Владимир М. Тубановић	савски	трговац	са своја 2 коњ. с агона. коњ. кола с арт. за пету јединицу
230	каплар	Васа Кутловић	тераз.	вајар	при I. чети I. батаљона II позива
256	редов	Витомир Стојковић	врач.	дејурмант	"
291	"	Велимир Милошевић	"	кал. терач.	"
305	"	Владимир Милојевић	теразиски	војинар	"
312	"	Васа Топић	дорћолски	посач	"
342	"	Василије Петровић	врач.	ст. тобозар.	"

БР. СЛОВА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ ПЛАТНО ОБЕ- ЗНАЧАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезника уписао
357	редов	Васко Јовановић	дор.	дизанија	при I чети I баталјона II позива
365	"	Владко Витковић	зар.	пројек	"
426	"	Владислав С. Кавачки	"	бан	при II чети I баталјона II позива
430	"	Васко Поповић	"	посар адок	"
437	"	Васа Павловић	дор.	кафа	"
505	"	Васа Коринац	"	рабар	"
523	"	Вучко Павковић	"	аквалин	"
529	"	Владимир Поповић	"	фидиерист	"
546	"	Василије Филиповић	врач.	стандартнац	"
458	"	Венко Кос	терас.	лекар	"
557	"	Василије Стојковић	врач.	ек. мн. фин.	"
580	"	Василије Челиковић	дор. лески	обућар	при III чети I баталјона II позива
596	"	Васко Вошковић	нар.	испир	"
639	"	Васа Марковић	сав.	дизанија	"
641	"	Васко Гретић	"	6. нол. стр.	"
700	"	Васа Јовановић	дор. лески	сврач	"
748	народник	Вујко Обрадовић	врач.	токач	при IV чети I баталјона II позива
753	поднаредни	Владимир Јовановић	сав.	команда	"
734	редов	Василије Бојић	"	служитељ	"
822	"	Васа Ивановић	дор. лески	таштан	"
823	"	Васко Бишћ	"	сврач	"
894	"	Васа С. Томић	терас.	напуштајућ	"
908	"	Василије Грос	сав.	сврач	"
925	"	Васа П. Поповић	накл.	?	призобиојни I баталјона II позива
934	"	Васко Јанковић	"	зидар	"
952	"	Васко Младеновић	савски	испир	"
953	"	Васа Јовановић	"	врач.	"
963	"	Васко Ђорђевић	"	кл. лебар.	при некарој чети II позива
979	"	Вујко Петковић	врач.	нафеција	призобиојни I баталјона II позива
1026	"	Васа Рајковић	сав.	кл. лебар.	"
1115	"	Васа Петровић	врач.	нафеција	"
1240	"	Васко Бошковић	"	сл. лебар.	"
1246	"	Василије Ђојчиновић	варош.	сл. лебар.	"
1298	"	Владимир Ђојчиновић	сав.	слуга	"
1305	"	Васко Милошевић	"	служитељ	"
1307	"	Васа Лазаревић	"	зидар	"
1318	"	Владимир Вукановић	"	асурија	"
1334	"	Вучко Тојковић	дор.	столар	"
1338	"	Владимир Станковић	"	обућар	"
1354	"	Васа Мејковић	"	саканија	"
1375	"	Владимир Марковић	савски	кл. терас.	"
1405	"	Василије Недељковић	терас.	дунђери	"
1448	"	Васко Недељковић	накл.	"	"
1464	"	Василије Крстић	врачарски	кл. леб.	"
1486	"	Василије Марковић	"	напогација	"
1481	"	Василије Јанковић	терас.	кл. овал.	"
1519	"	Вујко Димитријевић	сав.	кл. лебар.	"
1521	"	Васа Брајковић	дор.	тестеран	"
1579	"	Васа Радич	"	оштар	"
1618	"	Васа Симић	"	терас.	"
1630	"	Васа Махидовић	савски	нафеција	"
1659	"	Васко Којић	врачарски	кадранија	"
1675	"	Васко Милић	зар.	обућар	"
1711	"	Васа Срећковић	"	"	"
1720	"	Владимир Стевановић	врачарски	сл. у луд.	"
1825	"	Васа Поповић	терас.	накл. столар.	"
1828	"	Васко Вуковић	сав.	испиранија	"
1833	"	Вујко Ђорђевић	"	слуга	"
1846	"	Васа Пеша	"	нафеција	"
1859	"	Васа Вучковић	"	кувар	"
1880	"	Вучко Стојковић	терас.	пројек	"
1920	"	Васа Цветковић	напуштају.	дунђери	"
1939	"	Витко Радосевић	"	нафеција	"
1957	"	Васа Пантић	"	сл. општ.	"
1958	"	Васко Милошевић	"	обућар	"
1964	"	Васа Марковић	"	зидар	"
1968	"	Васко Јовановић	врачарски	банкован	"
1988	"	Василије Марковић	"	нафеција	"

ГЛОС ОПШКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈ ЈЕ КЛАСТ ОБВ. УПСОТ	ДАНЕКАНЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1991 2022	редов "	Басељко Ђорђевић Баса Стијевковић	" пал.	вадаришња обузар	прекобројни I батаљона II позива " " "
Г.					
51	каплар	Гавра Филиповић	налгузаски	обузар	при артиљеријском жуку од 4. батерија II позива
193	покар	Гавра Драговићевић	терзијски	са. лебар	при лекареској чети II позива
205	помескар	Гавра Милорадовић	налгузаски	глувац	при штабу I бат. II поз. са свој. јак. кожом и приб.
214	нос. редов	Гашица Јосифовић	сан.	трговац	са св. два кола с ам. и коњ. кола с арм. при шт. I Б. II поз.
241	редов	Грујаца Драгићевић	врачарски	пр-тур. ежа.	при I чети I батаљ. II. позива
247	"	Гавра Сабовљевић	врачарски	зидар	" " "
316	редов	Гавра Ј. Којен	дорф.	трговац	" " "
353	"	Гвозден Бешан	врачарски	кал. држ. т.	" " "
692	"	Гаја Семећ	нар.	са. утр-ном.	при III чети I батаљона II. и позива
768	"	Гашица Ђорђевић	дорф.	дуђерија	при IV чети I бат. II. позива
777	"	Гаја Церман	савски	џак	" " "
780	"	Голдфрид Крикнер	"	трговац	" " "
821	"	Грозден Бешан	дорфолски	столицар	" " "
826	"	Гашица Трајковић	"	кафеџија	" " "
868	"	Гавра Радаковић	терзијски	шл. ружа.	" " "
1214	"	Гашица Дамњановић	налгузаски	коцајан	прекобројни I батаљона II. позива
1220	"	Голуб Томаћ	врачарски	надничар	" " "
1284	"	Гавра Томаћ	савски	тестеран	" " "
1295	"	Гавра Бајић	варошки	колнер	" " "
1500	"	Голуб Трифуновић	савски	памука.	" " "
1678	"	Густав Музи	варошки	кројач	" " "
1719	"	Густав Хабер	терзијски	мехал	" " "
1751	"	Гавра Ђорђевић	дорфолски	дијужност	" " "
1759	трубац	Гашица Ђорђевић	"	вадаришња	" " "
1858	редов	Гаурило Маринковић	савски	чувар	" " "
1906	"	Гавра Антоновићевић	налгузаски	пилаар	" " "
2008	"	Гаја Јанковић	врачарски	амалион	" " "
Д.					
10	нос. редов	Димитрије Желесковић	варошки	нађерија	са св. 2 кола и кола коњ. са арм. и приб. у шт. и пуца II п.
52	каплар	Димитрије Николаћ	савски	матријација	при артиљеријском жуку од 4 батерија II позива
56	редов	Давид А. Којен	дорфолски	чиновник	при истој јединици
86	"	Димитрије С. Вељковић	налгузаски	насапни	при пилејерској чети II позива
92	"	Димитрије Јовановић	"	столац	" " "
102	каплар	Драгутин Петровић	терзијски	кал. столар.	" " "
110	нос. равеш.	Душан Бешан	"	бербер	" " "
142	редов	Димитрије Субашић	варошки	"	при савителској чети II. позива.
181	мешар	Димитрије Димитријевић	врачарски	месар	при месарској чети II позива
185	нос. редов	Душан Колошић	дорфолски	фајдверст	при дивизијској проф. колони II. позива
195	лекар	Димитрије Жилиновић	врачарски	лебар	при лекареској чети II позива
204	редов	Димитрије Божиновић	"	талигани	при I чети I батаљона II. позива
265	"	Данило Басевићевић	"	дуђарија	" " "
278	"	Драгутин Милутиновић	"	стражар	" " "
298	"	Димитрије Штефански	варошки	пекучавач	" " "
317	"	Давид Г. Леви	дорфолски	посредник.	" " "
332	"	Душан Ванек	савски	кројач	" " "
346	"	Димитрије Станковић	врачарски	надничар	" " "
361	"	Драгутин Топања	дорфолски	учитељ	" " "
363	"	Димитрије Димитријевић	варошки	пнекудлат	" " "
382	"	Димитрије Лазаревић	"	колнер	" " "
400	каплар	Димитрије Митровић	врачарски	позач	при II чети I батаљона II. позива
407	редов	Димитрије М. Марковић	савски	трговац	" " "
420	"	Давид Аду	дорфолски	лекар	" " "
423	"	Душан Ристић Ђорђевић	варошки	кал. трг.	" " "
488	"	Димитрије Милошевић	савски	"	" " "
491	"	Давид Барух	"	"	" " "
500	"	Димитрије Радосављевић	дорфолски	телал	" " "
502	"	Димитрије Јовановић	"	обузар	" " "
508	"	Димитрије Ђорђевић	"	строгодар	" " "
510	"	Димитрије Стојанковић	"	ловчар	" " "
530	"	Душан Анкаћ	"	шантач	" " "

ИГО ОПШЕРА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписан
531	"	Димитрије Ивасовић	дорћолски	видар	"
538	"	Димитрије Акресић	"	учит. прт.	"
543	"	Дана Ристић	"	сл. леб.	"
547	"	Душан Арсенић	врачарски	исмад.	"
556	"	Драгутин Арист	терзиски	качар	при III. чети I. баталјона II. позива
559	под. воденик	Димитрије Бабић	"	крој. рад.	"
590	редов	Димитрије Христић	савски	адвокат	при III. чети I. бат. II. позива
601	"	Димитрије Велковић	терзиски	келнер	"
636	"	Драгутин С. Рајковић	сав.	кал. трг.	"
640	"	Димитрије Наумовић	"	видар	"
656	"	Драгутин Јовановић	палат.	келнер	"
668	"	Димитрије Младеновић	"	кал. ков.	"
682	"	Димитрије В. Велић	"	служ. поште	"
683	"	Димитрије Томић	варонски	каф.	"
731	"	Димитрије Анђелковић	палат.	калар	"
761	калар	Димитрије Крстић	варонски	кафеџија	при IV. чети I. бат. II. позива
764	"	Драгутин Н. Јовановић	"	прилиат.	"
805	редов	Димитрије М. Стојановић	палатус.	такач	"
842	"	Давид Окалја	дорћолски	калар	"
852	"	Димитрије III. Јовановић	терзиски	кафеџија	"
866	"	Димитрије Борковић	"	калар	"
933	"	Димитрије Поповић	пал.	исп.	прекобројни I. бат. II. позива
941	"	Димитрије Силановић	савски	ком. леб.	при лекарској чети II. позива
974	"	Димитрије Христовић	заронски	калф. бурт.	прекобројни I. бат. II. позива
986	"	Драгутин Петровић	врачарски	келнер	"
1000	"	Димитрије Пуниде	заронски	сл. мек.	"
1013	"	Димитрије Ђурић	"	кал. јорг.	"
1025	"	Димитрије Драга	терзиски	кал. трг.	"
1029	"	Драгутин Стевановић	савски	саула	"
1044	"	Димитрије Вранковић	"	саула	"
1059	"	Давид Јанковић	"	калар	"
1088	"	Давид Тројковић	палатуски	калар	"
1121	"	Димитрије Поповић	варонски	тувар осул.	"
1162	"	Димитрије Велковић	палатуски	калар	"
1185	"	Димитрије Младеновић	"	келнер	"
1220	"	Димитрије Цветковић	врачарски	надничар	"
1221	"	Димитрије Петковић	"	"	"
1236	"	Димитрије Младеновић	"	терзија	"
1271	"	Димитрије Костић	савски	јорганџија	"
1302	"	Димитрије Ботојевић	"	надничар	"
1367	"	Димитрије Јанковић	"	берберчија	"
1391	"	Димитрије Стојановић	варонски	ручавичар	"
1398	"	Димитрије Јовановић	палатуски	обућар	"
1419	"	Димитрије Стојановић	"	дузичија	"
1446	"	Димитрије Наумовић	врачарски	надничар	"
1447	"	Давид А. Стојић	"	раз. нове	"
1452	"	Давид Трајковић	"	надничар	"
1467	"	Димитрије Недељковић	терзиски	дијурниста	"
1475	"	Димитрије Велковић	"	кал. абд.	"
1487	"	Драгутин Ђ. Марковић	савски	практикант	"
1516	"	Драгутин К. Јовановић	дорћолски	саула	"
1522	"	Давид Соколовић	"	свањичар	"
1527	"	Давид В. Пинто	"	"	"
1595	"	Димитрије Спасојевић	палатуски	врсоститут	"
1597	"	Димитрије Милановић	"	практикант	"
1652	"	Димитрије Маринић	варонски	"	"
1673	"	Димитрије Трајковић	"	калар	"
1694	"	Димитрије Јовановић	палатуски	кал. трг.	"
1717	"	Димитрије Јовановић	врачарски	сл. у сепан	"
1722	"	Димитрије Милановић	савски	сл. механ.	"
1728	"	Давид Левајић	"	инодатер	"
1742	"	Димитрије Рајковић	дорћолски	саула	"
1758	"	Давид Димитријевић	"	калар	"
1765	"	Димитрије Анђелић	"	сл. колач.	"
1777	"	Димитрије Милановић	"	воскар	"
1791	"	Давид Марковић	"	свањ	"
1794	"	Давид А. Сајер	"	јорганџија	"
1798	"	Димитрије Тодоровић	савски	саула	"
1800	"	Димитрије Трајковић	"	сл. правар.	"

БРОЈ ОПШЕКА	ЧИН И ИМЕНЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезним уписат
1801	редов	Димитрије Станојевић	савски	кравар	зрехобројан I бат. II позива
1810	"	Димитрије Обрадовић	"	писач	"
1822	"	Давидо Димитријевић	"	млек.	"
1836	"	Деспот Станћ	"	сагн. жес.	"
1878	"	Драгутин Јовановић	теразиски	сагн.	"
1890	"	Димитрије Видојевић	"	вожар	"
1922	"	Димитрије Крстић	пал	каф.	"
1923	"	Димитрије Трофимовић	"	падоштар	"
1932	"	Димитрије Николић	"	зидар	"
1934	"	Димитрије Стојковић	"	"	"
1940	"	Давидо Тодоровић	"	"	"
1946	"	Димитрије Настасијевић	"	"	"
1967	"	Дана Стојковић	"	са. млекар.	"
1995	"	Димитрије Петровић	врачарски	падоштар	"
2009	"	Давидо Стевановић	"	"	"
2024	"	Драгутин Петровић	"	кочијаш	"
2028	"	Димитрије Марковић	"	млекарија	"
2029	"	Деспот Кандић	"	пиљар	"
2030	"	Димитрије Ј. Вељковић	"	дуванарија	"
2053	"	Димитрије Петровић	"	каф.	"
2059	"	Деспот Вуковић	вар.	банапан	"
2065	"	Димитрије Петровић	Београд	учитељ	"
2076	"	Димитрије М. Ђорђевић	добољ.	трп.	вож. са своја 2 коња нала при вож. арт. рад. II. поз.
2081	"	Давид А. Смић	савски	"	зрехобор. вож. са своја 2 коња и кола II. позива
2086	"	Драгутин Настаћ	вар.	"	"
2093	"	Димитрије Ј. Вељковић	врачарски	дуванарија	"
2.					
9	орд. новина.	Ђорђе Вајферт	врачарски	вишар	са својим јак коном и приб. у штабу нем. пума II. поз.
19	паредник	Ђорђе Ј. Мостић	савски	трговац	арши дуж. застав. при коњич. дивизији II позива
56	кап. подк.	Ђорђе Плић	добољски	вожач	при артиљеријском луку од 4 батерије II позива
120	редов	Ђорђе Димитријевић	савски	апотекар	при савитетској чети II позива
153	"	Ђорђе Д. Ђорђевић	"	касапни	"
162	"	Ђорђе Николић	теразиски	магациарија	"
171	несар	Ђорђе Настасијевић	савски	насанни	при Месарској чети II позива
232	пиљар	Ђорђе Поповић	добољ.	питекул	при I. чети I батаљона II позива
239	пацлар	Ђорђе Кавановић	"	птамнар	"
262	"	Ђорђе Стојковић	врачарски	новач	"
264	"	Ђорђе Мицић	"	таљегаш	"
277	"	Ђорђе А. Некановић	"	дуванарија	"
286	"	Ђорђе Антоновић	варошња	ваф. каф.	"
307	"	Ђорђе Поповић	"	келнер	"
337	"	Ђорђе Марин	савски	трговац	"
396	поднаред.	Ђорђе Николић	врачарски	чвр. у град	приш дуж. водног офиц. II чети I бат. II поз.
403	кацлар	Ђорђе А. Некановић	"	автомат	приш дужност поднаредника при истој чети
421	редов	Ђура Ђуђајин	варошњи	обућар	при II чети I батаљона II позива
427	"	Ђорђе Каселић	"	вал. кројач	"
437	"	Ђорђе Гавриловић	теразиски	фијакериста	"
514	"	Ђорђе Јовановић	добољски	падоштар	"
553	"	Ђорђе Радојевић	врачарски	банапан	"
577	паредник	Ђорђе Стојковић	добољски	ребар	при III чети I бат. II позива
583	редов	Ђорђе Танасијевић	врачарски	болн. у луд.	арши дужн. кавалара при истој чети
598	"	Ђорђе Стојковић	теразиски	вал. козар.	писару при штабу нем. пума II поз.
603	"	Ђорђе К. Јанковић	"	кафејарија	при III чети I бат. II позива
621	"	Ђорђе Левић	добољски	обућар	"
633	"	Ђорђе Драгутановић	савски	са. слатч	"
650	"	Ђорђе Соколовић	палнгул.	падоштар	"
668	"	Ђорђе Х. Потић	"	бакалани	"
679	"	Ђорђе Станојевић	варошња	вал. јортан.	"
729	"	Ђорђе Танасијевић	пал	обућар	"
738	"	Ђорђе Кузмановић	теразиски	пиљар	"
762	поднаред.	Ђорђе Ђермак	савски	чиповани	при IV чети I батаљона II позива
770	редов	Ђорђе Секулић	варошњи	кафејарија	"
807	"	Ђорђе Живановић	пал.	козар	"
816	"	Ђорђе Јовановић	добољ.	са. опитни.	"
831	"	Ђорђе Радојевић	"	стражар	"
839	"	Ђорђе Душковић	"	вал. хуртј.	"

БР. СЛЕНКА	ЧИН И ПРАВЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У ноју је јединицу обвезних уписат
844	редов	Ђока Смић	дотр.	поскар	пре IV чети I баталјона II позике
855	"	Ђорђе П. Зорчаф	терзански	бакалн	"
879	"	Ђока Ристаћ	врачарски	надничар	"
889	"	Ђорђе Матаћ	савски	дуванџија	"
948	"	Ђорђе Петровић	"	чувар	пробаворјан I баталјона II позике
976	"	Ђорђе Јовановић	варовски	навр. општ.	"
998	"	Ђорђе Димит	врачарски	кочијаш	"
1023	"	Ђура Стојановић	терзански	постојан	"
1051	"	Ђока Новковић	савски	стажирован	"
1052	"	Ђорђе Д. Банковић	"	носач	"
1072	"	Ђура Томић	пазилушки	надничар	"
1077	"	Ђорђе Берберовић	"	фарбар	"
1135	"	Ђорђе Стојановић	варовски	сл. в. школе	"
1141	"	Ђорђе Анђелковић	"	кафа куч.	"
1156	"	Ђорђе Дробњановић	"	сарач	"
1157	"	Ђорђе Јовановић	"	мугланџија	"
1172	"	Ђорђе Грчић	пазилушки	надничар	"
1184	"	Ђура Јанчић	"	пискомони	"
1204	"	Ђорђе Стевановић	"	индар	"
1219	"	Ђорђе Јовановић	врачарски	бантова	"
1223	"	Ђорђе Томић	"	слуга	"
1229	"	Ђорђе Анђелковић	"	арџија	"
1284	"	Ђорђе П. Ристаћ	"	надничар	"
1248	"	Ђорђе Николић	терзански	сл. илекар	"
1283	"	Ђура Франк	савски	попућар	"
1291	"	Ђорђе Ристаћ	"	фрунџија	"
1302	"	Ђорђе Давидовић	"	свадџија	"
1310	"	Ђорђе Ник	"	носкар	"
1325	"	Ђорђе Јовановић	"	носач	"
1365	"	Ђура Поповић	дорфовски	шупер	"
1345	"	Ђока Јешић	"	надничар	"
1377	"	Ђорђе Кукмановић	пазилушки	сл. механ.	"
1411	"	Ђорђе Стојановић	"	стажиров	"
1421	"	Ђорђе Ник	"	когачар	"
1430	"	Ђорђе Стојановић	"	индар	"
1437	"	Ђорђе Димит	врачарски	дмич.	"
1439	"	Ђорђе Стојановић	пазилушки	тапџија	"
1453	"	Ђорђе Непковић	врачарски	терџија	"
1474	"	Ђура Јовановић	терзански	кројач	"
1498	"	Ђорђе Ристаћ	савски	сикер	"
1506	"	Ђорђе Јовановић	дорфовски	каска	"
1513	"	Ђорђе Крстић	"	плар	"
1532	"	Ђура Поповић	"	в. поскар	"
1554	"	Ђорђе Ристаћ	"	пафџа лоб.	"
1580	"	Ђорђе Петровић	савски	служитељ	"
1637	"	Ђорђе Јовановић	врачарски	сикрат	"
1642	"	Ђорђе Николић	"	сл. крав.	"
1647	"	Ђура Јаковчић	"	врач. унут.	"
1708	"	Ђорђе Рајак	"	слуг.	"
1714	"	Ђорђе Стојановић	"	бакалн	"
1727	"	Ђорђе Димитрајевић	савски	паф.	"
1729	"	Ђока Рајковић	"	кафа крој.	"
1733	"	Ђура Јаковчић	"	перач	"
1736	"	Ђорђе Ник	"	памет.	"
1743	"	Ђорђе М. Богдановић	дорфов.	паф.	"
1753	"	Ђорђе Томић	"	писком.	"
1754	"	Ђорђе Ђурић	"	слуга	"
1766	"	Ђура Јаковчић	"	бакалн	"
1803	"	Ђорђе Јовановић	савски	плар	"
1808	"	Ђорђе Димит	"	фабрични р.	"
1809	"	Ђока Т. Костић	"	?	"
1814	"	Ђорђе Стојановић	"	каскалн	"
1855	"	Ђура Ђуковић	"	кметов.	"
1875	"	Ђорђе Стојановић	"	бравар	"
1884	"	Ђорђе Обрадовић	терзански	каскалн	"
1893	"	Ђура Јаковчић	"	индар	"
1930	"	Ђорђе Ристаћ	пазилушки	уч. р.д. шк.	"
1933	"	Ђорђе Милошковић	"	"	"

НАСТАВАК ДОДАТКУ БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

БР. СПИСАКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОВЛ. ТОПСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
1983	редов	Ђорђе Мартиновић	вазилушки	лидар	пренибројни I баталјона II позива
2047	"	Ђорђе Стојановић	пароник	с.д. идениз.	"
2068	"	Ђорђе Марковић	Београд	пуштер	"
II					
61		Едмунд Були и Милчија	пароник	трговца	лажу 8 коња са агонама и 4 кола са прв. и 1 буре од 5 до 6 агона веде са коф. за арт. пул од 4 бат II поз.
66		Есиф Ђавалски			лаже 2 коња са агонама и арт. пул од 4 бат II поз.
648	редов	Елијас Руга	дорбоски	кавал.	при III чети I бат. II позива
736	пос. ранен.	Емил Јавановић	врачар.	берберин	"
1331	редов	Едуард Седед	савски	начар	пренибројни I бат. II позива
1561	"	Елијас Јосиф	дорбос.	трговца	"
III					
107	редов	Жељко Морушановић	сав.	посач	при иницијерској чети II. позива
155	"	Жељко Ј. Бубић	"	лигери.	при санитарској чети II. позива
160	војескар	Жељко Тодоровић	терациј.	магистр.	при дивиз. музеј. вол. II позива
174	војар	Жељко Ступић	"	слуг. мех.	пренибројни I бат. II позива
229	накар	Жељко М. Јовановић	"	практ.	при I чети I баталјона II. позива
289	редов	Жељко Јовановић	пароник	војкар	"
425	"	Жељко Јашић	"	кал. трг.	при II чети I баталјона II позива
431	"	Жељко Јашић	"	кал. обућ.	"
625	"	Жељко Миливојевић	доо.	обућар	при III чети I бат. II позива
747	поднаред.	Жељко Живковић	"	наднич.	при дивиз. вод. официра при IV ч. I бат. II позива
750	накар	Жељко Сивац	врач.	војнички	при дивиз. поднаредника при истој чети
754	"	Жељко Ђорђевић	вазилушки	авијатер	"
784	редов	Жељко Суварић	"	посач.	при IV чети I баталјона II позива
860	"	Жељко Николић	терацијски	кал. обид.	"
987	"	Жељко Марјановић	прач.	надречар	пренибројни I бат. II позива
1014	"	Жељко Илић	терацијски	веллер	"
1054	"	Жељко Јаковљевић	савски	стражар.	"
1123	"	Жељко Стевановић	пароник	чувар	"
1125	"	Жељко Ђурић	"	вајрот.	"
1263	"	Жељко Поповић	терацијски	кал. тера.	"
1289	"	Жељко Петровић	савски	кал. обид.	"
1306	"	Жељко Недељковић	"	тепел.	"
1508	"	Жељко Илић	дорбоски	вешар.	"
1575	"	Жељко Ђорђевић	савски	обућар	"
1578	"	Жељко Токић	"	уланган	"
1586	"	Жељко Димитровић	"	војничка	"
1664	"	Жељко Томић	пароник	кал. вешар.	"
1732	"	Жељко Лазић	терацијски	војрот. воо.	"
1738	"	Жељко Поповић	савски	разнос. воо.	"
1770	"	Жељко Радковић	дорбоски	слуг.	"
1910	"	Жељко Николић	"	инес.	"
2054	"	Жељко Стевановић	"	посач.	"
347	"	Жељко Јежиновић	врач.	мади.	при I чети I баталјона II позива
575	"	Жељко Пероћ	"	практ.	при III чети I бат. II позива
875	накар	Жељко Стојановић	пароник	свирач	при IV чети I батал. II позива
3					
21	наредник	Зехарија Н. Поповић	савски	јувелар	при дивиз. вестар. при посач. дивизије II позива
294	редов	Зехарија Б. Миловић	пароник	кал. трг.	при I чети I баталјона II. позива
578	наредник	Зехарија Маринковић	"	обућар	при III чети I батал. II позива
601	"	Зехарија Стојановић	вазилуш.	чувар	при IV чети I баталјона II. позива
649	"	Зехарија Тодоровић	дорбос.	калеш.	"
1174	"	Зехарија Тупковић	вазилуш.	дубин.	пренибројни I бат. II позива
1210	"	Зехарија Ђурић	врачар	слуга	"
1456	"	Зехарија Трпковић	"	наднич.	"
1842	"	Зехарија Јовановић	савски	добар	"
2049	"	Зехарија Мартиновић	врачар.	магистр.	"
II					
25	редов	Иван Б. Албала	пароник	тргов.	при иницијерској чети II. позива
101	"	Иванор Николић	савски	у град. сто.	при иницијерској чети II. позива

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ЗНАМЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ВРАТУ ОБ. УПИСАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
141	редов	Илија Степановић	ваљавуљски	проститут	при санитарској чети II позива
148	"	Илија Б. Ристаћ	терзашки	своја	"
258	"	Неодор Лукић	врач	бербер.	при I чети I баталјона II позива
297	"	Игњат Дашкић	варошни	трговац	"
311	"	Игњат Јовић	дорђолеки	нап.	"
355	"	Илија Смирновић	"	"	"
358	"	Илија Костић	"	крекар	"
474	"	Илија Маршић	варош.	трговац	при II чети I батаљ. II позива
415	"	Израил Б. Авраћ	дорђолеки	надничар	"
516	"	Исак Б. Арић	"	"	"
588	"	Исак М. Маје	"	џак	при III чети I бат. II позива
732	"	Илија Павловић	ваљавуљски	зидар	при дуж. каплања при III чети II позива
803	"	Илија Маринковић	"	келнер	при IV чети I бат. II позива
958	"	Илија Филиповић	савски	стражар.	при прекобројни I бат. II позива
960	"	Илија Иликовић	"	вој. страж.	"
1138	"	Илија Манојловић	варошни	скуп. жех.	"
1158	"	Илија Веселић	"	синтон.	"
1163	"	Илија Спасић	ваљавуљски	скуп. жех.	"
1081	"	Иван Јовановић	"	скуп. жех.	"
1186	"	Илија Вукић	"	наде.	"
1190	"	Илија Павловић	"	зидар.	"
1205	"	Илија Ристаћ	"	"	"
1251	"	Илија Милутиновић	терзаш.	поштар	"
1345	"	Иван Николић	савски	наднич.	"
1352	"	Илија Димитријевић	"	"	"
1401	"	Игњат Зубић	ваљавуљски	трговар	"
1416	"	Илија Јанковић	"	надничар	"
1427	"	Илија Милетић	"	са вој. жех.	"
1435	"	Илија Милосављевић	врач	служат.	"
1449	"	Иван Спасић	"	вој. страж.	"
1489	"	Неодор Дуферек	савски	нап. трг.	"
1510	"	Илија Милосављевић	дорђолеки	слуга	"
1529	"	Исак Аларан	"	"	"
1530	"	Илија Алаић	"	надничар	"
1552	"	Исак Милетић	"	кап. трг.	"
1563	"	Иван М. Дешћ	сав.	келнер	"
1627	"	Илија Петровић	врач	штампар	"
1663	"	Игњат Николић	варош.	јорганџ	"
1682	"	Илија Срећковић	варошски	келнер	"
1683	"	Илија Верић	ваљавуљ.	слуга	"
1716	"	Иван Ковуљковић	врач	копачија	"
1806	"	Илија Вуковић	савски	служ. жех.	"
1829	"	Илија Милетић	"	скуп.	"
1832	"	Иван Борђевић	"	телаш.	"
1839	"	Илија Стојковић	"	копачија	"
1874	"	Илија Радошевић	"	обувар	"
1899	"	Илија Анђелиновић	терзаш.	пилар	"
1892	"	Илија Стојковић	"	фитилер.	"
1999	"	Илија М. Поповић	врач	башија	"
2004	"	Илија Борђевић	"	са укр. фон.	"
2026	"	Илија Николић	"	клекар	"
2063	"	Илија Петровић	Београд	надничар	"
2086	"	Исак С. Костић	варошски	тргов.	војар са своја 2 дома и кола при град. бат. II поз.
2094	"	Израил М. Нахман	Београд	делниш.	при прекобројни војнички ескадрон II позива
3					
2	вој. каплар	Јанаћ М. Јанковић	терзаш.	и. код. кр.	са својим јак. позивом и прибор. при анж. штабу II поз.
8	орд. компан.	Јован М. Тадић	варошски	трговац	са свој. јак. кошем и прибор. у штабу нем. пула II поз.
20	наредни	Јован К. Ристас	"	благ. жех.	при конатској дивизији II позива
24	каплар	Јован Димитријевић	врачар.	мекер	"
67	комесар	Јернеј Пајак	варошски	наказарија	при покретном арт. радилитету II позива
84	наредни	Јован Х. Мисакиновић	ваљавуљски	б. телегр.	при анжирер. чети II позива
89	редов	Јован К. Јовановић	дорђолеки	са. нар. пр.	"
103	"	Јосиф Павловић	савски	обувар	"
113	"	Јован Шарчевић	ваљавуљски	служак	при санитар. чети II позива
114	"	Јосиф Лека	вар.	ваљф. трг.	"
124	"	Јован Милековић	дорђолеки	бакалник	"

ЛП СНОВА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	НАШТАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
129	редов	Јован А. Павловић	напалуле	берберин	при синтетској чети II. позива
130	"	Јован Милосављевић	врачарски	нал. доргал.	" " "
131	"	Јован Поповић	"	берберин	" " "
145	"	Јован Гавриловић	терал.	пазурија	" " "
146	"	Јован Рајић	"	"	" " "
153	"	Јован Панто	савеса	нал. трг.	" " "
154	"	Јован Станковић	"	абација	" " "
172	месар	Јованче Трајковић	"	пасажни	при месар чети II. позива
186	нос. редов	Јован Сас	доргалски	таштити	при дивиз. проф. мол. II. позива
189	вешар	Јован Азраковић	"	нал. вешар	при пожарској чети II. позива
191	"	Јованко Јанковић	"	госбар	" " "
213	нос. редов	Јован К. Антула	савеса	трговац	са своја 2 нос. с амов. ком. кола с арм. при шт. I бат. II.
224	каплар	Јован Ловренски	"	обувар	при I. чети I. батаљона II. позива
244	редов	Јован Ђорђевић	врачарски	"	" " "
245	"	Јован К. Петровић	"	бишани	" " "
251	"	Јован Ристић	"	падинчар	" " "
257	"	Јован П. Ђорђевић	"	барберин	" " "
267	"	Јован Јовић	пароник	нал. бажал.	" " "
306	"	Јосиф А. Осеровић	"	трговац	" " "
324	"	Јосиф Павловић	савеса	нал. кројач.	" " "
327	"	Јован Петровић	"	сл. кафан.	" " "
330	"	Јован Железковић	"	каф.	" " "
333	"	Јован Томић	"	код прикман.	" " "
336	"	Јован Степановић	"	нал. кавар.	" " "
344	"	Јован Филиповић	врачарски	служител.	" " "
359	"	Јован Ј. Мадаренић	доргалски	терерија	" " "
365	"	Јован С. Којен	"	плек	" " "
391	нос. рамен	Јосиф Ђура	"	трговац	" " "
401	каплар	Јован Ј. Жабарац	"	шпанач	при II чети I батаљ. II. поз. врши дуж. подмарш.
404	"	Јован Бабић	варовик	сл. в. тк.	" " "
411	редов	Јован Антоњичевић	пазурија	обација	" " "
416	"	Јован Куртовић	"	дн. м. фн.	" " "
418	"	Јован Судић	врач.	каферија	при II чети I батаљона II поз.
429	"	Јосиф Мали	пароник	кр. мев. од.	" " "
459	"	Јован А. Живковић	терал.	бишани	" " "
467	"	Јован Петровић	"	нал. нос.	" " "
469	"	Јован Грбавић	"	вишар	" " "
482	"	Јован С. Буковић	савеса	механизија	" " "
485	"	Јован Драговић	"	обувар	" " "
488	"	Јован Антула	"	колнер	" " "
501	"	Јованко Цвотковић	доргалски	механизија	" " "
513	"	Јерушан Сему	"	надинчар	" " "
519	"	Јосиф Хаји	"	трговац	" " "
525	"	Јован Б. Рубин	"	таштити	" " "
528	"	Јован Томић	"	сл. у граду	" " "
544	"	Јован Ђорђевић	"	багетовик	" " "
556	"	Јован Поповић	"	патролежија	" " "
564	"	Јован Р. Петровић	врачарски	напалурија	" " "
568	нос. рамен.	Јован Фабек	тералски	ткач	" " "
586	редов	Јован Иваничевић	дор.	чувар	врши дуж. каплара при III чети I бат. II. позива
595	"	Јефреј Михајловић	тералски	терерија	при III чети I батаљона II. позива
614	"	Јованко Здравковић	дор.	калдрар	" " "
616	"	Јован Учек	"	бравар	" " "
637	"	Јован Чолић	савеса	лежерерија	" " "
645	"	Јованкоје Удовичић	доргал.	трговац	" " "
649	"	Јован Х. П. Дови	"	тонал	" " "
650	"	Јантин Сему	"	ливар	" " "
655	"	Јованкоје М. Чоловић	напалуле	багетовик	" " "
675	"	Јован Саварић	варовик	кројач	" " "
684	"	Јосиф М. Осеровић	"	трговац	" " "
697	"	Јован С. Антоњичевић	"	сајенија	" " "
703	"	Јованко Николов	доргалски	багетовик	" " "
710	"	Јанче Јосиповић	"	падар	" " "
713	"	Јован Ђотанчевић	"	коллар	" " "
724	"	Јован Шипић	напалуле	гомбар	" " "
741	нос. рамен.	Јован С. Вурић	доргалски	трговац	" " "
744	подмарш.	Јован Јосифовић	савеса	у граду сл.	врши дуж. водног офиц. VI чети I бат. II поз.
763	каплар	Јован Јосифовић	варовик	трговац	при IV чети I батаљона II. позива
765	"	Јован Томић	тералски	врачарија	" " "

Бр. списка	Чин и звание	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ЕДИНИЦЕ ОБВ. УПИСАН	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписан
786	редов	Јован Ђурић	напал.	бављани	при IV чети I бат. II позива
811	"	Јован Барух	добротски	ликар	" " "
812	"	Јован Стевановић	"	ликар	" " "
819	"	Јован Илић	"	рибар	" " "
835	"	Јован Вањек	"	ликар	" " "
875	"	Јован Стојковић	тералски	з. тераја	" " "
873	"	Јован Фанек	"	н. пиларски	" " "
870	"	Јован Трпачић	"	ликар	" " "
883	"	Јован Вадман	савски	кожар. трг.	" " "
888	"	Јован Ђубојевић	"	посач	" " "
890	"	Јован Срећковић	"	обућар	" " "
893	"	Јован Игњатовић	тералски	н. златар	" " "
897	"	Јован Савић	"	пос. депеша	" " "
899	"	Јован Костаћ	"	обућар	" " "
907	"	Јован Стојковић	савски	книгоп.	" " "
909	"	Јован Ф. Селезњовић	"	кафеџија	" " "
912	пос. равн.	Јован Рајковић	"	у кр. зв.	" " "
914	"	Јован Јанић	"	раб. војник	" " "
932	редов	Јован Т. Поповић	напалјаски	трап. касад.	прекобројни I. бат. II. позива
944	"	Јован Марковић	савски	ваљачар	" " "
946	"	Јован Башић	"	сд. у телег.	" " "
964	"	Јован Махидовић	"	општи чин.	" " "
966	"	Јован Петровић	карошки	слуга	" " "
971	"	Јован Здравковић	"	поштар	" " "
981	"	Јован Бојић	врачарски	надничар	" " "
983	"	Јован Милић	"	слуга леб.	при лекарској чети II. позива
997	"	Јован Миливојевић	"	надничар	прекобројни I батаљона II позива
1010	"	Јован Радосевић	карошки	сд. општег.	" " "
1027	"	Јован Томић	савски	сд. у град.	" " "
1068	"	Јован Газаровић	напал.	надничар	" " "
1082	"	Јован Меторах	"	мешак	" " "
1094	"	Јован Конаковић	савски	тераја	" " "
1102	"	Јован Стевановић	"	стојар	" " "
1104	"	Јован Ђукић	"	бављани	" " "
1131	"	Јован Грлић	карошки	кафеџија	" " "
1134	"	Јован Илић	"	кошар	" " "
1142	"	Јован Петковић	"	ликар	" " "
1152	"	Јован Милосевић	"	чувар	" " "
1161	"	Јован Јосифовић	нап.	шпоризант	" " "
1167	"	Јован Ђукић	"	прориц	" " "
1173	"	Јован Фроковић	"	надничар	" " "
1181	"	Јован Тивковић	"	напушта	" " "
1187	"	Јован Алаковић	"	нап. подл.	" " "
1191	"	Јован Младеновић	"	надничар	" " "
1195	"	Јован Тасовић	"	писар	" " "
1210	"	Јован Марковић	"	ликар	" " "
1212	"	Јован Трпачић	"	сд. касад.	" " "
1218	"	Јован Маринковић	врачарски	кошар	" " "
1241	"	Јован С. Ковчевић	"	слуга	" " "
1242	"	Јован Матровић	"	сд. лебар	" " "
1268	"	Јован В. Петровић	савски	надничар	" " "
1270	"	Јован Алексић	"	мочвар	" " "
1275	"	Јован Илић	"	обућар	" " "
1282	"	Јован Гумица	"	стражар	" " "
1284	"	Јован Павловић	"	враст.	" " "
1287	"	Јован Илић	"	чувар	" " "
1301	"	Јован Илић	"	служитељ	" " "
1324	"	Јован Марковић	"	шп. страж.	" " "
1330	"	Јован Стефановић	добротски	нап. стојар	при IV чети I бат. II позива
1332	"	Јован Марковић	"	фијакерист	прекобројни I. бат. II. позива
1336	"	Јован Николић	"	сд. пилар	" " "
1343	"	Јован Илић	"	ликар	" " "
1353	"	Јован Петровић	"	политија	" " "
1356	"	Јован П. Газаровић	сав.	служитељ	" " "
1362	"	Јован Илић	"	нап. стојар	" " "
1366	"	Јован Илић	тералски	нап. лебар	" " "
1369	"	Јован Илић	"	служитељ	" " "
1380	"	Јован Илић	нап.	надничар	" " "
1385	"	Јован Илић	"	ликар	" " "

БР. СЛИБКА	ЧЛЕН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ЧВАРТИ ОБВ. УПИСАТ	ЗАНЈОКАЊЕ	У коју је јединицу обвезника уписат
1410	редов	Јован Петровић	"	служитељ	прекобројни I. бат. II. позива
1412	"	Јеврем Малаковић	"	кројач	"
1414	"	Јанако Трајковић	"	шпалар	"
1440	"	Јефта Гауриловић	врачарски	падинчар	"
1462	"	Јован Милутиновић	"	опаш капа	"
1471	"	Јеврем Марковић	"	тераз.	"
1490	"	Јован Јовановић	савски	штолар	"
1490	"	Јанинаје Марковић	"	служитељ	"
1492	"	Јован Анђелковић	"	ошито. служ.	"
1520	"	Јанако Ђорђевић	дорћолски	војни лекар	"
1523	"	Јосиф Риго	"	сентинчар	"
1530	"	Јакон Цово	"	мен. кројач	"
1550	"	Јован Зјајин	"	у граду слу.	"
1567	"	Јован Петковић	савски	кафедреја	"
1569	"	Јефта Пешки	"	сл. у љубр.	"
1571	"	Јоца Јовановић	"	лекар	"
1573	"	Јован Вртиски	"	фарбар	"
1574	"	Јован Тивисајевић	"	бикалини	"
1585	"	Јован Вековић	"	шпалар	"
1589	"	Јанинаје Ђокић	"	дућер	"
1592	"	Јован Марковић	напалузски	шпалар	"
1598	"	Јакон Арсенић	"	падинчар	"
1609	"	Јован Олић	"	тежак	"
1621	"	Јован Ђ. Симић	теранјски	адвокат	"
1622	"	Јефта Бауковић	"	обућар	"
1673	"	Јован Никодић	"	кафедреја	"
1683	"	Јован Великић	врачарски	кавач.	"
1689	"	Јован Прибисаљевић	варошки	бикалини	"
1684	"	Јован Петровић	"	теранја	"
1688	"	Јован Присер	"	шпалар	"
1690	"	Јован Хранисаљевић	"	кож. пом. ч.	"
1695	"	Јован Ковачевић	варошки	сл. у балани	"
1698	"	Јанко Костић	напалуз.	шпалар	"
1699	"	Јован Марковић	"	кројач	"
1702	"	Јован Ђокић	врачарски	сл. у понти	"
1703	"	Јана Милић	"	артеја	"
1706	"	Јованка Ђорђевић	"	кафедреја	"
1707	"	Јеврем Милић	"	падинчар	"
1737	"	Јосиф Ђокић	савски	сојужа	"
1745	"	Јеврем Петровић	дорћолски	теранја	"
1769	"	Јован Милосављевић	"	шпалар	"
1782	"	Јован Кузмановић	"	обућар	"
1784	"	Јосиф М. Озер	Београд	трг.	"
1785	"	Јосиф П. Дамулини	дорћолски	падинчар	"
1787	"	Јанко Јаја	"	кројач	"
1788	"	Јакон М. Авић	"	тежал	"
1790	"	Јоца Јовановић	"	обућар	"
1793	"	Јанко Савић	"	падинчар	"
1795	"	Јанинаје Јовановић	"	фамулаз	"
1805	"	Јован Радојевић	савски	стрижар	"
1807	"	Јован Алексић	"	шпалар	"
1813	"	Јана Марковић	"	бикалини	"
1814	"	Јован Савић	"	служ.	"
1815	"	Јанко Гинић	"	каф.	"
1824	"	Јанко Гауриловић	"	кафедреја	"
1830	"	Јосиф Петковић	"	п. тргов.	"
1830	"	Јана Ђокић	"	обућар	"
1845	"	Јосиф Стефановић	"	кројач	"
1845	"	Јован Ђокић	"	шпалар	"
1867	"	Јован Костић	"	шпалар	"
1876	"	Јован Јовановић	"	шпалар	"
1888	"	Јован Савић	теранјски	шпалар	"
1901	"	Јеврејица Милосавић	"	шпалар	"
1914	"	Јанко Стефановић	напалузски	шпалар	"
1915	"	Јован Стефановић	"	сл. позив	"
1919	"	Јован Најдановић	"	дућер	"
1928	"	Јован Танасковић	"	шпалар	"
1949	"	Јован Марковић	"	шпалар	"
1958	"	Јован Ђорђевић	"	шпалар	"

при II. четв. I бат. II позива
прекобројни I баталјона II позива

ИЗ. СВЕДЧ.	ЧИН И ПЛАТЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈУ ЈЕ КАРАТУ ОБЕ. УПИСАТ	НАЗНАЧАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
1956	редов	Јован Радичевић	павлауљски	кочијаш	зреспобројни I бат. II позива
1962	"	Јане Стреликовић	"	зидар	" " "
1969	"	Јасна Стојановић	"	кочар	" " "
1970	"	Јованко Максимовић	"	"	" " "
1973	"	Јован Стојановић	"	надничар	" " "
1990	"	Јован Матић	протарези	кочар	" " "
2000	"	Јован Бурда	"	обујар	" " "
2014	"	Јован Стојановић	"	кочар	" " "
2036	"	Јован Стојановић	"	зид. свирач	" " "
2038	"	Јован Хусар	варошки	слуга	" " "
2046	"	Јован Триковић	"	лебар	" " "
2051	"	Јованко Стојановић	"	носач	" " "
2057	"	Јован Станишић	"	надничар	" " "
2082	"	Јован Бурчић	терезијски	апотекар	зреспобројни кочар са своја 2 позива и кала
2097	"	Јован Матиновић	Београд	сарач	зреспобројни I бат. I позива
2098	"	Јован Спасић	"	криж. дуп.	" " "
К					
32	редов	Коста Ј. Башира	савски	трговац	при коментској дивизији II позива
46	водаред.	Коста С. Јовановић	терезијски	наставник	при арт. чуку од 4 бат. II позива
76	столар	Коста Шпајдела	дорћолски	столар	при повротној артил. радничкој II позива
82	редов	Крета Јовановић	савски	кочар	при градском батальону II позива
96	"	Коста Анђелић	дорћолски	дрвар	при инжињерској чети II позива
115	"	Коста П. Јовановић	варошки	бакалник	при санитетској чети II позива
121	"	Карло Киливо	павлауљски	квал. обујар.	" " "
122	"	Коста Ђорђевић	"	дип. у и. пош.	" " "
134	"	Коста Павловић	терезијски	берберин	" " "
164	"	Крета Милошевић	павлауљски	надничар	при дивиз. мунџ. позиву II позива
206	швар	Коста Токић	варошки	адвокат	при штабу I бат. II позива
249	редов	Коста Јовановић	протарези	надничар	при I чети I батальона II позива
253	"	Коста Арсенијевић	"	саушито	" " "
314	"	Коста Милосављевић	дорћолски	кошар	" " "
326	"	Коста Таушковић	савски	квалитетни	" " "
379	"	Коста Грдић	дорћолски	слуга мех.	" " "
387	"	Коста Секиновић	варошки	ваздух.	" " "
390	вос. ран-ш.	Коста Луковић	дорћолски	рибар	" " "
410	редов	Коста Ђешић	павлауљски	дупликација	при дужност. калара при II ч. I бат. II поз.
413	"	Каменица Гастин	"	кафеџија	" " "
433	"	Коста Манојловић	"	кал. пров.	при II чети I бат. II позива
434	"	Коста Штерић	варошки	ваздушари	" " "
431	"	Коста Обрадовић	терезијски	медик	" " "
461	редов	Коста Илић	"	кал. абат.	" " "
470	"	Коста М. Јанковић	"	дупликација	" " "
477	"	Коста Николић	варошки	кал. дупл.	" " "
486	"	Коста Ђорђевић	савски	пос. на виа.	" " "
498	"	Коста Ђорђевић	дорћолски	кафеџија	" " "
507	"	Коста Флор	"	зидар	" " "
556	"	Крета Петровић	протарези	кравар	" " "
571	подп. вод.	Коста Илић	терезијски	настав.	при III чети I бат. II позива
587	р. в. д. кап.	Коста Никодић	дорћолски	обујар	" " "
619	редов	Коста Милошаковић	"	дигуниста	" " "
669	"	Крета Милошевић	павлауљски	опанчар	" " "
678	"	Коста Петровић	варошки	лекар	" " "
692	"	Коста Алексић	"	кал. востар.	" " "
695	"	Константин Маринковић	"	кал. терој.	" " "
718	"	Коста Јовановић	"	ташмаш	" " "
727	"	Коста Аврамовић	дорћолски	сарач	" " "
776	"	Коста Петровић	савски	учебн.	при IV чети I батальона II позива
793	"	Коста Гроздановић	павлауљ.	ташмаш	" " "
796	"	Крета Д. Гастин	"	сл. востар.	" " "
800	"	Крета Милић	павлауљски	надничар	" " "
808	"	Крета Петровић	"	кошар	" " "
876	"	Коста Вељковић	"	опанчар	" " "
887	"	Коста Николић	кравар.	"	" " "
917	кочар	Коста Петровић	савски	кафеџија	са своја 2 позива са акциј. и кала с при. при IV ч. I бат. II поз.
926	редов	Коста Стојановић	павлауљски	практикант	зреспобројни I батальона II позива
942	"	Крета Бојић	савски	квалитет	" " "

БР. СЛЕСКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБИ. УЧЕСТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обавезни уписат
986	редов	Крета Васа	савски	надничар	прекобројни I бат. II позива
992		Крета Јовановић	зрчар.	лебар	при пожарској чети II позива
1018	"	Крета Седлаћ	терас.	сл. м.лекар.	прекобројни I батаљона II позива
1021	"	Крета Павловић	"	минин ж.ел.	" " " "
1046	"	Крета Цветковић	савски	паз. лебар.	" " " "
1062	"	Крета Јовановић	паз.л.	кал. столар.	" " " "
1066	"	Крета Јаковљевић	"	надничар	" " " "
1085	"	Крета Ђеленаковић	"	служ. бол.	" " " "
1090	"	Крета Грујић	савски	лебар	при пожарској чети II позива
1098	"	Крета Марковић	"	келнер	прекобројни I батаљона II позива
1095	"	Крета Мрђановић	"	чувар	" " " "
1097	"	Крета Јовановић	"	надничар	" " " "
1109	"	Крета Митровић	зрчар.	мон. лебар.	" " " "
1129	"	Крета Триковић	варовски	малекција	" " " "
1148	"	Крета Митјановић	"	кал. опажч.	" " " "
1151	"	Крета Фале	"	насапиз	" " " "
1206	"	Крета Балезић	паз.л.	наз.м.	" " " "
1217	"	Крета С. Делић	врачар.	ђапу Парик.	" " " "
1250	"	Крета Јовановић	терас.	ковач	" " " "
1317	"	Крета Ристић	савски	плетвар	" " " "
1335	"	Крета Стевановић	савски	касијер	" " " "
1357	"	Крета Јовановић	"	полар	" " " "
1374	"	Карло К. Луки	врачарски	плотер	" " " "
1378	"	Крета Цветковић	паз.л.у.л.ски	крој. ж.ел.	" " " "
1396	"	Крета Солдатовић	"	лебар	" " " "
1397	"	Крета Витовић	"	надничар	" " " "
1402	"	Крета Арсенијевић	"	штампар	" " " "
1426	"	Крета Јовановић	"	поч. на ж.ел.	" " " "
1438	"	Крета Марковић	врачарски	полар	" " " "
1472	"	Крета Јовановић	терас.л.ски	сл. у пошти	" " " "
1511	"	Карло Рот	дор.колски	полар	" " " "
1512	"	Крета Милошковић	"	талинган	" " " "
1515	"	Крета Трајковић	"	полар	" " " "
1525	"	Крета Јокићковић	"	амалин	" " " "
1556	"	Крета Петровић	варовски	полар	" " " "
1661	"	Крета Поповић	"	напуца	" " " "
1721	"	Крета Анђелиновић	савски	носач	" " " "
1760	"	Крета Нинаковић	дор.колски	лебар	" " " "
1787	"	Крета Јак. Трајковић	"	кафеција	" " " "
1773	"	Крета Андрејевић	"	стражар	" " " "
1802	"	Крета Зарић	савски	протекант	" " " "
1817	"	Крета Првуловић	"	амалин	" " " "
1819	"	Крета Ристић	"	талинган	" " " "
1861	"	Крета Илић	"	надничар	" " " "
1866	"	Крета Ристић	"	санауца	" " " "
1873	"	Крета Поповић	"	асурија	" " " "
1881	"	Крета Триковић	терас.ски	малекција	" " " "
1885	"	Крета Атанасијевић	"	кафеција	" " " "
1896	"	Крета Ђурђевић	"	полар	" " " "
2032	"	Крета Живковић	врачарски	сл. у изад.	" " " "
2037	"	Крета Давид	варовски	полар	" " " "
2073	в. д. ажури.	Крета Д. Ристић	"	тронац	са својим јаким коњем и приб. при штабу I бат. II п.
2074	редов	Крета М. Радовановић	"	сар. Устани.	прекобројни I батаљона II позива
II					
5	ред. позар	Лазар Т. Андрејевић	терас.ски	тронац	позар са своја 2 коњ. и коњ. кола при дивиз. штабу
99	редов	Лука Петровић	варовски	биз. кафе.	при пожарској чети II позива
125	"	Лазар Ђорђевић	дор.	берберин	при санитарској чети II позива
147	"	Лазар Душић	терас.л.ски	слатч	" " " "
198	некар	Лука Букадиновић	дор.колски	лебар	при пожарској чети II позива
200	воз. каплар	Лазар Гавриловић	паз.л.у.л.ски	адвокат	са својим јаким коњем при штабу I бат. II позива
212	воз. редов	Лука Ђеловић	ски	тронац	са своја 2 коњ. и амол. коњ. кола с ари. при истој једин.
230	редов	Лука Матејић	прив.	кафеција	при I чети I батаљ. II позива
255	редов	Лазар Петровић	"	виноград.	" " " "
266	"	Лазар Кривић	"	ком. бакал.	" " " "
331	"	Лазар Ј. Обрадовић	савски	учитељ	" " " "
350	"	Лука Грковић	врачарски	сл. у граду	" " " "

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕЈ ЈЕ ПЛАТУ ОДН. УЧИНК	Врсту ЗНАКЕ	У коју је јединицу обвезник уписан.
481	редов	Лука Лаловић	савски	службени	при II чети I батаљона II позива
520	"	Леон Мамчић	дорџа	застава	"
629	"	Лазар Лазаревић	"	рабар	при III чети I бат. II позива
772	"	Лазар Вргован	савски	контр. ош.	при IV чети I батаљона II позива
809	"	Лазар Ђорђевић	дорџа	кнл. бакла	"
839	"	Лазар П. Јовановић	"	практикант	"
845	"	Леон Мамчић	"	застава	"
878	"	Лазар Јанковић	зрчачки	слуга	"
896	"	Лука С. Вуколовић	терас.	адвокат	"
905	"	Лука Петровић	сав.	кн. код Бј	"
961	"	Лазар Тракић	"	штампар	прекобројни I батаљона II позива
1015	"	Лазар Огњеновић	терас.	слуг. телег.	"
1045	"	Лазар П. Лазаревић	савски	пилар	"
1048	"	Лука Николић	"	кнлвар	"
1065	"	Лазар Ђорђевић	напалуз.	тралташ	"
1032	"	Лазар Петровић	варошки	чет. свирач	"
1244	"	Лука Јовановић	прчар.	знаграв	"
1279	"	Лука Ристић	савски	пилар	"
1296	"	Лазар С. Младеновић	"	носач	"
1342	"	Лука Силановић	"	носач	"
1420	"	Лука Николић	напалузски	надничар	"
1499	"	Лазар Вукмировић	савски	обувар	"
1507	"	Лазар Вуковић	дорџа	знадар	прекобројни I батаљона II позива
1525	"	Лазар Б. Нека	"	сл. сагач	"
1583	"	Лазар Шарчевић	сав.	двор. слуг.	"
1591	"	Лазар Јовановић	"	кнлџа тер.	"
1615	"	Лука Соколовић	напалузски	надничар	"
1629	"	Лазар Петровић	прчар.	"	"
1642	"	Лоренс Грац	"	"	"
1634	"	Лазар Мартевић	"	"	"
1641	"	Лазар Николајевић	"	надничар	"
1649	"	Лазар Педр	варошки	обувар	"
1747	"	Лазар Лазаревић	дорџа	брадар	"
1759	"	Лазар Богојевић	"	принтизант	"
1903	"	Лука Ђорђевић	терачијски	кафеџија	"
1908	"	Лука Стојић	напалуз.	надничар	"
1925	"	Лука Николић	"	подничар	"
1942	"	Лука Дукић	"	пилар	"
1960	"	Лазар Петровић	"	надничар	"
1970	"	Лазар Јакић	"	"	"
2066	"	Лука Ђековић	Београд	кочак	"
2083	"	Лука Хам	терачијски	кафеџија	прекобројни носач са своја два коња и кола II позива
2090	"	Лазар Милојевић	варошки	кафеџија	"
2101	"	Лазар Савић	"	?	прекобројни I бат. II позива
Л.					
227	поднаред.	Лука Цветковић	савски	шпидитер	при I чети I батаљ. II позива
552	редов	Лука Лазаревић	прчар.	инспектант	"
374	"	Лука Димитријевић	варошки	кнл. јорган	"
381	"	Лука С. Ђорђевић	"	носач	"
442	"	Лука Марковић	дорџа	поји. обувар	при II чети I батаљона II позива
456	"	Лука Вуковић	терас.	практикант	"
512	"	Лука Педр	дорџа	обувар	"
634	"	Лука Крсмановић	савски	трговац	при III чети I батаљона II позива
854	"	Лука Д. Бојовић	терас.	тр. "Брес"	при IV чети I батаљ. II позива
1012	"	Лука Милојевић	савски	напалузски	прекобројни I батаљона II позива
1050	"	Лука Штарк	"	"	"
1114	"	Лука Маревић	прчарски	надничар	"
1455	"	Лука Кузмановић	"	"	"
1602	"	Лука Станковић	напалузски	терачија	"
1626	"	Лука Стрелић	терачијски	сл. носач	"
1849	"	Лука Ђорђевић	савски	прч. учит	"
М.					
3	вож. редов	Милош Арсенијевић	терачијски	кафеџија	са своја 2 коња са амонета и коњска кола са пребројем при дикт. штабу II позива
4	"	Милош Милојевић	"	бипални	прекобројни носач са своја 2 коња и кола

НАСТАВАК ДОДАТКУ БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

БРОЈ ОПШТИ	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈ ЈЕ КВАРТУ ОБО. ПИСАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
6	ордовани	Мијалко Ручо	варовник	трговац	са својим јахаћ. кон. и приб. у штабу пеш. пука II поз.
31	војар редов	Мијалко Милошевић	варовник	трговац	са своја 2 кон. и кола са арсеналом и прибором при штабу пешачког пука II позива
14	поднаредни	Милан А. Павловић	"	"	пр. дуж. кон. официра при кон. дивиз. II позива
17	"	Милан Кривошеј	Београд	"	"
28	редов	Мијалко М. Озоровић	варовник	"	прим. дуж. конесара при кон. дивиз. II позива
30	"	Мијалко Тоскић	"	"	при коначком дивизијону II позива
31	"	Милан К. Трајковић	"	"	"
41	"	Милан Ник. Терзић	Београд	"	"
49	каплар	Мата Лазаревић	палат.	улога	даје 2 нова са жонкица за јесту јединицу
58	"	Милан Шимери	варовник	терзија	при артил. пуку од 4 батер. II позива
59	ред. седлар	Мијалко Анзарић	"	седлар	"
62	"	Марко Анзарић	Београд	чиновник	даје 2 кон. са жон. за дивиз. проф. кол. II позива
71	ниг. редов	Мијалко Виторовић	терзијски	тапачи	пресвоборни I. бат. II позива
78	поднаредни	Милан Војкић	"	својом	при градском батаљону II позива
81	редов	Милан Валожић	"	каплар	"
83	наредник	Мијалко Зотовић	"	својом	пр. дуж. вод. офи. при никшперској чети II позива
87	редов	Мијалко Крстак	"	техник	при никшперској чети II позива
91	"	Мата Ишковић	врачар.	"	"
105	"	Младен Пауновић	савски	обукар	"
111	пос. равн.	Марко Турчи	терзијски	са. инж. пр.	"
144	редов	Мијалко Новковић	дорф.	бербер	при санитетској чети II позива
149	"	Мата Цовић	терзијски	вишњевина	"
150	"	Мијалко П. Зарић	"	бакалн	"
156	"	Милош Бурковић	"	савски	при санитетској чети II позива
157	подовојна	Милош Неколић	терзијски	фејакер	"
158	"	Милош Јанковић	Београд	пред. гл. и.	даје 1 нова с жонкица и 1 доколица за саку од 150
167	седлар	Мијалко Дежаћ	варовник	спрач	при дивизијској мушк. колони II позива
182	месар	Милан Берберић	дорф.	месар	при месаревој чети II позива
183	"	Милош Павловић	"	"	"
203	војар	Матја Јоковић	врачарски	колар	при дивиз. проф. колони II позива
218	командир	Милоше Милутиновић	варовник	дуч. осуђен	при I чети I батаљона II позива
222	поднаредни	Милан Трешаћ	савски	неслар	прим. дужност водног официра при истој чети
226	"	Милан А. Милосавић	дорф.	протестит	при IV чети I бат. II позива
228	каплар	Матја Миливојевић	врачарски	дуванџија	прим. дужност поднаредника при истој чети
235	редов	Милан С. Денчић	терзијски	субјар	прим. дужност капалара при истој чети
236	"	Мијалко Б. Петровић	"	крантпонт	"
268	"	Мијалко Обрадовић	"	служитељ	"
273	"	Марко Милић	врачарски	надничар	при I чети I батаљ. II позива
276	"	Милош Т. Милић	"	кал. трг.	"
280	"	Мијалко Стајковић	"	мањар	"
285	"	Мијалко Николић	"	тесач	"
290	"	Матја Турчи	варовник	аројач	"
299	"	Марко Воковић	"	бакалн	"
300	"	Милан Стевановић	"	"	"
309	"	Марко Адиновић	дорф.	спрач	"
313	"	Марко Соломон Сузић	"	"	"
315	"	Милан Маринковић	"	кал. тргов.	"
318	"	Милан А. Албахари	"	терзиј.	"
319	"	Милан Б. Девић	"	трговац	"
329	"	Мијалко Радуловић	"	надничар	"
334	"	Милан Николић	савски	квалитетизац	"
338	"	Максим Сувајчић	"	надничар	"
339	"	Милан Турчи	"	ужар	"
340	"	Мијалко М. Петровић	"	мањар.	"
341	"	Милан Остојић	"	вож тргов.	"
343	"	Милан Јовановић	савски	са. тесар.	"
348	"	Милан Бурковић	врачарски	обукар	"
364	"	Мата Радошковић	"	мањар	"
367	"	Марко П. Алексић	варовник	приватније	"
368	"	Милан Стевановић	"	трг.	"
369	"	Мијалко М. Зарић	"	калфа трг.	"
372	"	Мијалко Величковић	"	вожар	"
373	"	Милош Букиновић	"	трг.	"
377	"	Мијалко Настић	"	мањар.	"
393	наредник	Милан Вучковић	варовник	дуч. у див.	прим. дужност четвог команд. при II чети I бат. II поз.
395	поднаредни	Милан Стевановић	"	вожар.	прим. дужност водног официра при истој чети
397	"	Милош Војковић	врачарски	бакалн	"
399	"	Милан Тошаћ	"	наднич.	при II чети I бат. II позива

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБЕ- УПОСАД	ЗАПРЕМАК	У коју је јединицу обвезник уписат
402	насталар	Михаило К. Ђорђевић	врачарски	адвокат	прили дужи, подмарш. при II четв I бат. II позива
409	редов	Милан Петровић	дворат.	позоријан	прили дужиност каптара при истој четв
433	"	Мила Никодић	врачарски	колер	при II четв I батальона II позива
449	"	Милан Јастребовић	терзијски	пафорија	" " "
452	"	Марко Станчић	"	столар	" " "
471	"	Михаило Петровић	"	столар	" " "
473	"	Милан Ђокић	пароник	дужи	" " "
475	"	Марко М. Трајковић	"	бакалин	" " "
476	"	Марко С. Петровић	"	кројач	" " "
478	"	Милан Милошевић	"	адвокат	" " "
493	"	Милојко Науковић	сански	валентар	" " "
495	"	Михаило М. Терзибашић	дорболини	тежак	" " "
503	"	Милош Гавриловић	"	сл. општ.	" " "
511	"	Милан Шамбарски	"	обућар	" " "
550	"	Марко Степановић	врачарски	агитант	" " "
562	"	Милан Лукић	"	обућар	" " "
562	"	Милош Марковић	терзијски	кафет.	" " "
579	подмарш.	Милан Максимовић	дорболини	"	при III четв I батальона II позива
604	редов	Михаило Немањин	терзијски	столар	" " "
606	"	Милан Ђорђевић	"	практ	" " "
607	"	Милоје Урошевић	"	сајница	" " "
608	"	Мило Милан	"	патроа	" " "
616	"	Милан Мишић	дорболини	кафа браз	" " "
616	"	Морис Маргулис	"	сајница	" " "
624	"	Милосав С. Јокић	сански	бакалин	" " "
626	"	Мата Б. Алекса	"	три.	" " "
631	"	Мата Јовић	"	ножак	" " "
632	"	Милан Ристић	"	кафа	" " "
644	"	Милош Јасаревић	"	бишпи каф.	" " "
651	"	Милутин Јоковић	палатуски	подвигар	" " "
657	"	Милутин Кретић	"	жмак жск.	" " "
660	"	Милан Милошевић	"	опанчар	" " "
664	"	Милан Ђурић	"	тесак	" " "
666	"	Михаило Ђорђевић	"	бакал	" " "
673	"	Милан Милосавић	"	обућар	" " "
674	"	Михаило С. Попић	пароник	злукан	" " "
689	"	Милан Томчић	"	сл. к. зав.	" " "
691	"	Михаило Ђорђевић	"	уч. прима	" " "
702	"	Милан Ђурић	дорболини	служитељ	" " "
705	"	Милан Ђурић	"	тесак	" " "
711	"	Мата Остојић	"	ваљач	" " "
712	"	Милан Остојић	"	"	" " "
720	"	Милоје Ђурић	"	дојурниста	" " "
721	"	Марко Кабановић	"	бакал	" " "
723	"	Милан Милошевић	"	опанчар	" " "
733	"	Михаило Милошевић	палатуски	таштан	" " "
734	"	Марко Николић	терзијски	"	" " "
739	"	Милан Вуковић	дор.	ребар	" " "
742	колар	Мили Р. Павловић	сански	три.	лично терв своја 2 и са ам и кола са при. при истој четв
745	подмарш.	Милош Степановић	"	кафа три.	прили дужи, воде, офансир при IV четв I бат. II позива
749	насталар	Милош Милошевић	врачарски	бакал	прили дужиност подмаршалка при истој четв
753	"	Милан Ф. Хретић	сански	типовени	" " "
781	редов	Михаило Николић	"	подвигар	при IV, четв I, батальона II позива
782	"	Милан Патић	"	ваљ. абаџиј	" " "
783	"	Михаило Војновић	ваљач	сута	" " "
788	"	Милан П. Степановић	"	земљедел.	" " "
802	"	Милан Косовић	"	пис. тргов.	" " "
817	"	Михаило Николић	дор.	колар	" " "
825	"	Михаило Гајић	"	оскар	" " "
828	"	Милан Арсенић	"	закљескац	" " "
833	"	Максим Костић	"	дobar	" " "
841	"	Морис Алексић	"	сенка	" " "
844	"	Марко Матијевић	"	уш. кафе	" " "
848	"	Марко Марковић	терзијски	кал. опанч.	" " "
850	"	Милан Тодоровић	"	абаџија	" " "
853	"	Милан Петровић	"	терзија	" " "
856	"	Милош Златић	"	бакалин	" " "
862	"	Милан Милошевић	"	фијакериста	" " "
868	"	Милан Белић	"	опанчар	" " "

БР. СПИСКА	ЧИН И ИМЕНЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ЕВАРТУ ОШ. УПИСАН	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
868	редов	Марко Витојешкић	терзански	ном. фидан	при IV чети I бат. II позива
872	"	Мирче Навошкић	"	дубор	" " "
880	"	Младен Весолиновић	врачарски	ур. србства	" " "
886	"	Марко Т. Лово	савски	хочинар	" " "
898	"	Милутин Ј. Марковић	терзански	адвокат	" " "
911	нос. рамен.	Миланко Ристадијевић	дирбољски	слугац	" " "
913	"	Милан Тајан	савски	поскар	" " "
929	редов	Мита Јовановић	напалујски	надничар	прекобројни I батаљона II позива
934	"	Милан Шивашић	"	кал. терен	при IV чети I батаљона II позива
939	"	Милан Лазаревић	"	кројач	прекобројни I. батаљ. II позива
939	"	Милан Јовановић	савски	сл. у граду	" " "
940	"	Милан Милићевић	"	келнер	" " "
945	"	Милан Милутиновић	"	слуга	" " "
949	"	Милан Милошевић	"	над. кројач	" " "
950	"	Миланко Ђорђевић	"	сл. месар	" " "
955	"	Мојисе Жиликовић	"	кројач	" " "
957	"	Милосав Богдановић	"	сакројач	" " "
967	"	Милан Лазаревић	"	келнер	" " "
972	"	Марко Петковић	варонски	кал. магис	" " "
976	"	Милан Вујић	"	стражар	" " "
978	"	Милан Градојевић	врачарски	надничар	" " "
980	"	Мита Добрић	"	"	" " "
1008	"	Милан Бојан	варонски	сл. у граду	" " "
1011	"	Миланко Јовановић	"	цмален	" " "
1012	"	Младен Дикитијевић	"	слуга	" " "
1034	"	Милан Ђорђевић	"	чувар	" " "
1038	"	Милосав Жиликовић	савски	кал. тргов.	" " "
1039	"	Милан Жиликовић	"	кал. дубор	" " "
1043	"	Марко Витојешкић	"	фејакереста	" " "
1055	"	Мика Гечанова	"	стражар	" " "
1070	"	Младен Черић	напалујски	кочијаш	" " "
1073	"	Марко Мирчевић	"	надничар	" " "
1075	"	Миланко Вујан	"	поскар	" " "
1080	"	Мојисе Цвицковић	"	кал. лебар	" " "
1083	"	Милан Ташковић	"	стражар	" " "
1084	"	Милан Мирничкић	дирбољски	?	" " "
1.00	"	Милан Чавић	савски	кројач	" " "
1110	"	Мита Тасић	врач.	кујар	" " "
1111	"	Милоје П. Ђорђевић	"	кал. абац	" " "
1112	"	Милан Деснотовић	"	лебар	" " "
1119	"	Мита Труботић	варонски	кал. бербер	" " "
1122	"	Миланко Митровић	"	сајзач	" " "
1127	"	Миројан Вучковић	"	м. стражар	" " "
1143	"	Миланко Милошевић	"	шпоулант	" " "
1150	"	Милан Димовић	"	келер	" " "
1153	"	Мита Митровић	"	сл. мугач	" " "
1154	"	Марко Игњатовић	"	надничар	" " "
1169	"	Милан Анђелковић	напалујски	ковач	" " "
1194	"	Милан Настасијевић	"	надничар	" " "
1201	"	Мита Цолић	"	слуга	" " "
12.3	"	Милан Ђорђевић	"	надничар	" " "
1215	"	Милан Стојановић	"	биз. клсар	" " "
1230	"	Мартин Тамарић	врач.	фарбар	" " "
1235	"	Миланко Јакочевић	"	колар	при покрет. арт. радлишту II позива
1244	"	Миланко Степановић	варонски	трговац	заступник при штабу пеш. див. II позива
1245	"	Миланко Годић	терзан.	сл. апотек.	прекобројни I. бат. II позива
1247	"	Миланко М. Голубовић	"	служитељ	" " "
1252	"	Милан Вукотић	"	кочијаш	" " "
1257	"	Милутин Степановић	"	служитељ	" " "
1258	"	Милосав Томић	"	келнер	" " "
1260	"	Миланко Скривањ	"	сл. клсар	" " "
1264	"	Милоје Ђорђевић	"	терзија	" " "
1276	"	Милоје Јосић	савски	швар	" " "
1278	"	Милоје Аржовић	"	кал. леб.	" " "
1280	"	Марко Тасић	"	поска	" " "
1281	"	Марко Грбић	"	слуга	" " "
1285	"	Милан Иванић	"	рад. новина	" " "
1292	"	Миланко Радосављевић	"	ном. тргов.	" " "
1294	"	Марко Кнежевић	"	кројач	" " "

РНО СЕРИЈА	ЧИН И ПРАВЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ БРАТУ ОД. УПИСАТ	ЗАПИС НАЗ.	У коју је јединицу обавезни уписат
1211	редов	Мата Милетиновић	савесни	сл. вилежац	прескобројни I батаљона II позива
1220	"	Мило Јовановић	"	отражар	"
1222	"	Маријан Јовановић	"	"	"
1223	"	Мирко Никодијевић	"	"	"
1226	"	Мала Милиновић	"	слуга	"
1247	"	Милија Милаковић	дорбољски	ташган	"
1250	"	Младен Милановић	"	сл. у в. маг.	"
1272	"	Милаш Шћепански	врачар.	гричар	"
1286	"	Манојло Васиљевић	палачулки	вокар. мом.	"
1406	"	Милаш Вукух	"	падинчар	"
1407	"	Младен Недељковић	"	кал. обућ.	"
1409	"	Мита Стајак	"	канџија	"
1415	"	Миланко Тетовковић	"	падинчар	"
1422	"	Милан М. Ђорђевић	"	тежак	"
1434	"	Миланко Хрстић	врач.	столар	"
1458	"	Мита Обрић	"	падинчар	"
1460	"	Милаш Митровић	"	"	"
1463	"	Матија Оберић	"	"	"
1469	"	Милин Стојановић	"	иниограрија	"
1470	"	Младен Милин	тераски	калфа	"
1478	"	Милаш Мостаћ	"	адвокат	"
1480	"	Мита Ј. Петровић	"	чип. са жем.	"
1486	"	Марко Софронјевић	савесни	слуга, жем.	"
1488	"	Мирче Петровић	"	обућар	"
1496	"	Матеја Киселић	"	кројач	"
1502	"	Миланкоје Котелад	"	отражар	"
1504	"	Масеки Јовановић	дорбољски	кошџија	"
1514	"	Милан Вулатић	"	робар	"
1534	"	Мена Овдарија	"	падинчар	"
1547	"	Милаш Јовановић	"	калџиј	"
1553	"	Миланко Петровић	"	кал. тит	"
1558	"	Милин Татаковић	Београд	пос. однос.	"
1564	"	Милин М. Радојевић	савесни	замукањан	"
1565	"	Марко Ђорђевић	"	верач општ.	"
1572	"	Матеја Богдановић	"	слуга	"
1587	"	Миланко Стојановић	"	сл. одеће	"
1589	"	Масеки Милановић	палачулки	падинчар	"
1606	"	Милан Радоичић	"	нае. на виле.	"
1617	"	Миланко Милановић	тераски	служитељ	"
1619	"	Миланко Ђорђевић	"	посластач	"
1626	"	Миланко Радојевић	"	кал. терасиј.	"
1631	"	Миланко Таласковић	врач.	кал. лебар.	"
1636	"	Милан Бељак	"	шес. у граву	"
1638	"	Миланко Тетовић	"	подкавач	"
1645	"	Миланко Виебек	"	падин	при штабу веш. паса II поз.
1646	"	Мита Драговиновић	"	вражњин	прескобројни I батаљона II позива
1670	"	Масеки Манојловић	варошки	пожар	"
1671	"	Матеја Демовић	"	слуга	"
1677	"	Миланкојан Рино	"	кошар	"
1684	"	Милан Обрдовић	палачу.	дел. к. Бајм.	"
1685	"	Матеја Ђорђе	"	падинчар	"
1693	"	Масеки Анетић	"	"	"
1696	"	Младен Ђорђевић	"	жонжар	"
1704	"	Марко Томић	врач.	служитељ	"
1705	"	Миланко Биста	"	гробар	"
1710	"	Милан Николић	"	сл. у телегр.	"
1711	"	Милан Јовановић	"	сл. у пр. сл.	"
1718	"	Милан Крстић	тераски	песар	"
1723	"	Младен Станковић	"	обућар	"
1735	"	Младен Жаловић	"	кметар	"
1762	"	Марко Јанковић	дор.	таксидан	"
1768	"	Милан Милосевић	"	вој. служит.	"
1772	"	Миланко Срежчевић	"	робар	"
1779	"	Милан Маричић	"	падин	"
1786	"	Мордохай Којен	"	падинчар	"
1797	"	Миланко Поповић	"	врачар	"
1799	"	Милан Јовић	савесни	падинчар	"
1804	"	Мита Тинасјевић	"	сл. механ.	"
	"	Миланко Маторовић	"	кошар	"

БР. СЛИБКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБИ- УПИСАН	ЗАПЕЖАЊЕ	У коју је јединицу обвезника уписан
1811	редов	Милан Марковић	саобра	саушито	прекобројни I бат. II позива
1816	"	Манојло Илић	"	таштан	"
1821	"	Мита Једраскић	"	кошар	"
1820	"	Милан Радаковић	"	прахтжант	"
1826	"	Марко Павловић	"	суга	"
1838	"	Милан Давидовић	"	посах	"
1852	"	Милан Нисаровић	"	саушито	"
1853	"	Милан Петкић	"	фајакериста	"
1854	"	Митар Милановић	"	жал. опаш	"
1870	"	Милан Петровић	"	стражар	"
1894	"	Милан Веласковић	торалијски	кројач	"
1898	"	Милан Триковић	"	кувар	"
1900	"	Милан Калајић	"	жал. козач	"
1902	"	Мита Стевановић	"	кошар	"
1924	"	Милош Јанковић	ваљалас.	лидар	"
1928	"	Милан Триковић	"	филер, оп.	"
1935	"	Милан Илић	"	жал. столар	"
1943	"	Милан Јовановић	"	саушито	"
1947	"	Милан Стојковић	"	ал. лебар	"
1948	"	Милан Ђурковић	"	тожак	"
1951	"	Милан Гушанић	"	каменар	"
1961	"	Милан Веласковић	"	лидар	"
1986	"	Милан Милошевић	врачар	бакалан	"
1989	"	Милан Стојковић	"	надначар	"
1997	"	Мита Максимовић	"	суга	"
1998	"	Милан Цветковић	"	лидар	"
2002	"	Милош Стевановић	"	поглавни	"
2007	"	Милко Јовановић	"	жал. сарај	"
2010	"	Миланко Милошевић	"	таштан	"
2019	"	Милан Савић	"	надначар	"
2039	"	Милан Илић	пароник	столар	"
2044	"	Мило Савић	"	дућер	"
2052	"	Милан Благојевић	"	трговац	"
2062	"	Милан Јовановић	дорболи	надначар	"
2067	"	Милан Јовановић	Београд	биз. нафед.	"
2072	"	Миланко Д. Милановић	врачар	прахтжант	први дужност писара при штабу пол. прва II поз.
2080	"	Милан М. Марковић	савски	трговац	пренобр. пол. са своја 2 кола и кола
2085	"	Милан С. Антонијевић	пароник	сајрија	"
2092	"	Милорад Д. Јанковић	врачар	бакалан	"

II

15	воднич	Никола Ј. Кавра	савски	трговац	први дуж. вод. офиц. при јединици дивизије II поз.
16	свештеник	Никола Трифуновић	Београд	системич	при козач. дивизији II позива
23	подначар	Никола К. Антула	савски	трговац	"
37	подначар	Никола Анђелковић	ваљаласки	козач	"
38	сарај	Никола Јурић	варовски	сарај	"
43	лидар	Никола Д. Николијевић	тералијски	прахтжант	при арт. пузу од 4 бат. II позива
55	каптар	Никола Младеновић	ваљаласки	жал. териф.	"
77	подначар	Никола Михајловић	дорболи	таштан	први дуж. поднач. при град. бат. II поз.
93	редов	Никола Д. Николић	тералијски	столар	при инжењерској чети II позива
101	"	Никола Петровић	пароник	ваљаласки	"
136	"	Никола Ђ. Сокулић	"	берберия	при саветничкој чети II позива
139	"	Никола Ђокић	"	жал. обућ.	"
178	месар	Никола Младеновић	врачарски	капан	при месарској чети II поз.
181	"	Никола Вуковић	тералијски	месар	"
180	"	Никола Тодоровић	тералијски	пешка.	"
199	лекар	Никола Митровић	дорболи	лебар	при пенарској чети II позива
207	ликар	Никола Јосифовић	"	адвокат	при штабу I бат. II позива
217	вод. редов	Никола Милановић	савски	дрвар	са своја 2 кола са ав. и коњ. кола са ав. при арт. јед.
246	редов	Никола С. Павловић	"	чинов.	при арт. авијацији при I чети I бата. II поз.
260	"	Никола Станковић	врачарски	надначар	при I. чети I батаљона II позива
269	"	Никола Ристић	"	мом. лидар	"
270	"	Никола Крстић	"	сарај	"
288	"	Никола Урошевић	пароник	обућар	"
320	"	Никола Б. Агровић	дорболи	трговац	"
354	"	Никола Јанковић	"	поштош	"

ИМ. СЛОВО	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ БРАТСТВО УПИСАТ	ЗНАЦИ	У коју је јединицу обвезних уписат
387	нос. ранен.	Наум Анђелковић	дворолски	владар	при I чети I батаљона II позива
388		Нана Константић	"	бикали	"
405	редов	Никола Живковић	терезијски	нап. терен	при II чети I бат. II позива
445	"	Никола Костић	дворолски	вож. војер	"
446	"	Никола Костић	терезијски	алатар	"
453	"	Никола Лукић	"	жолнер	"
460	"	Никола Милиновић	"	каферџа	"
490	"	Никола Хеслер	санск	столар	"
492	"	Нана Јовић	"	надничар	"
494	"	Никола Поп-Адевић	двор.	пилар	"
560	"	Никола Јовановић	"	посач	"
561	нос. ранен.	Наум Радивојевић	врачарски	кал. борб.	"
584	редов	Новак Илић	палаулски	кафеџија	прин дужност каплара при III ч. I бат. II поз.
592	"	Никола Станковић	"	рабарџа	"
597	"	Никола Губовић	терезијски	раз. васама	при III чети I бат. II позива
600	"	Никола Лукић	терезијски	мом. нафос	при III чети I бат. II позива
622	"	Никола Петровић	двор.	црт. спират	"
647	"	Настас Велковић	"	сметничар	"
698	"	Никола Николић	варонски	адвокат	"
706	"	Никола Костић	дворолски	шндар	"
709	"	Наум Ристић	"	палаулскија	"
767	каплар	Никола Поповић	санск	бикали	при IV чети I батаљона II. позива
771	редов	Никола Тапастовић	"	владар	"
810	"	Наум Дажановић	дворол.	прој. у мек.	"
847	"	Никола Овасовић	терезијски	кафеџија	"
851	"	Никола Казејановић	"	адвокат	"
887	"	Никола Михајловић	"	мотак	"
891	"	Никола С. Јовановић	санск	жанико	"
916	нос. ранен.	Никола Грујић	палаулски	жолер	"
919	редов	Нестор Цераћ	двор.	жолџи	презобројни I батаљона II. позива
936	"	Неделько Андришић	палаулски	надничар	"
989	"	Никола Дажановић	врачарски	сд. жолер	"
1009	"	Новак Радјевић	варонски	чудар	"
1032	"	Никола Јовановић	санск	надничар	"
1060	"	Никола Илић	палаулски	кал. владар	"
1061	"	Никола Павловић	"	баптован	"
1091	"	Наум Ђагојевић	санск	слуга	"
1107	"	Наум Јовановић	терезијски	сд. влекач	"
1108	"	Никола Стевановић	терезијски	вештер	"
1136	"	Новак Цветковић	варонски	налекарџа	"
1144	"	Никола Станковић	"	надничар	"
1149	"	Настас Марковић	"	сд. алтар	"
1170	"	Никола Влаковић	пала.	шндар	"
1173	"	Неделько Илић	"	дућџерин	"
1193	"	Никола Јовановић	палаулски	"	"
1199	"	Никола Стевановић	"	шндар	"
1228	"	Настас Николић	врачарски	таптал	"
1238	"	Настас Анђелковић	"	надничар	"
1295	"	Новак Рачковић	санск	кал. бранер	"
1329	"	Никола Ђорђевић	дворолски	кал. кројач	"
1331	"	Наум Филиповић	"	сд. лебар.	"
1342	"	Наум Неликовић	"	владар	"
1361	"	Никола Цветковић	санск	слуга	"
1379	"	Никола Павловић	палаулски	скуп. бол.	"
1382	"	Никола Јовановић	"	кал. кројач	"
1387	"	Никола Забировић	варонски	сд. механи	"
1388	"	Нана Константиновић	"	кројач	"
1389	"	Никола С. Брањковић	"	бикали	"
1418	"	Никола Митић	палаулски	таптал	"
1425	"	Никола Христић	"	надничар	"
1444	"	Никола Павловић	врачарски	шндар	"
1468	"	Нена Дажановић	терезијски	служ. мип.	"
1470	"	Неделько Стојановић	"	надничар	"
1494	"	Никола Тодоровић	санск	сд.-сагач	"
1505	"	Никола Петковић	дворолски	кројач	"
1537	"	Нафталиј Коџино	"	надничар	"
1538	"	Настас Марковић	"	сакџија	"
1566	"	Никола Митровић	"	вој. обрбар	"
1582	"	Никола Ђорђевић	санск	сд. пекар.	"

ГОДИШНИ РОДИ	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У БОЈЕ ЈЕ	НАСТАВ. ОБВ. УПИСАУ	ЗАПОМАЊЕ	У коју је јединицу обавезних уписа
1990	редов	Настас Стојановић брбар	савски	зидар	прекобројни I бат. II позива	
1910	"	Никола Бонковић	нажалује	биз. дубар	"	"
1920	"	Никола Јовановић	терзијски	кувар	"	"
1924	"	Никола Михајловић	"	службени	"	"
1935	"	Никола Јелић	врачарски	каменар	"	"
1951	"	Никола Дуловић	"	са тр. суди	"	"
1925	"	Никола Мајдановић	савски	кувар	"	"
1949	"	Никола Арнађковић	дорболи	са к. школе	"	"
1955	"	Никола Ђурђевић	"	надничар	"	"
1957	"	Никола Дежао	"	тежак	"	"
1962	"	Николаје Илић	дорболи	ваз. пројав	"	"
1974	"	Наум Петровић	"	терзиј	"	"
1923	"	Никола Николић	савски	келнер	"	"
1918	"	Никола Симић	"	са. вод. дир.	"	"
1958	"	Настас Илић	"	лебар	"	"
1972	"	Најдан Ђорђевић	"	швец	"	"
1979	"	Никола М. Милић	терзијски	бикалн	"	"
1986	"	Никола Доњковић	"	са. жлезд.	"	"
1989	"	Никола Радојичић	"	обукар	"	"
1908	"	Никола Петковић	нажалује	надничар	"	"
1911	"	Нестор Доњковић	"	механичар	"	"
1913	"	Никола М. Алексић	"	лебар	"	"
1918	"	Никола Галузовић	"	са. у. дубар	"	"
1951	"	Настас Новаковић	"	зидар	"	"
1957	"	Наум Петровић	"	"	"	"
1954	"	Никола А. Дукић	"	тежак	"	"
1959	"	Настас Здравковић	"	зидар	"	"
1972	"	Никола Петровић	"	вилаар	"	"
1977	"	Никола Карановић	"	трговац	"	"
1972	"	Никола Петровић	"	рибарџија	"	"
1992	"	Никола Сперић	врачарски	сауза	"	"
2027	"	Настас Димовић	"	лебар	"	"
2027	"	Никола Ђуровић	"	каф.	"	"
2040	"	Никола Настасјевић	варовски	келнер	"	"
2061	"	Никола Илић	дорболи	вазар	"	"
0.						
447	редов	Обрен Ристаћ	терзиј	кал. трг.	при IV четв I бат. II позива	
441	"	Овадија Белишковић	дорболи	свањигор	"	"
902	"	Петар Катић	савски	овантар	при II четв I бат. II позива	
984	"	Оскар Ферман	врачарски	жолер	прекобројни I бат. II позива	
1209	"	Обрад А. Поповић	нажалује	надничар	"	"
1960	"	Орден Анастасјевић	"	"	"	"
2012	"	Обрад Варадиновић	"	"	"	"
2075	"	Обрад Петковић	врачарски	дор.	земљод.	при дивиз. муниц. колониз. са св. 2 вола и кола II позива
II.						
7	орд. кован.	Петар М. Милић	варовски	бикалн	са својим јак. војем и приб. у штаб. веш. вука II и	
22	нажалује	Николаје Забо	савски	трт.	при див. водичед. при конет. лини. II позива	
43	наредни	Петар Катић	дорболи	вој. писар	при дивизијској четв I бат. II позива	
44	"	Васко Николић	терзиј	и. вој. инж.	наредни при истој јединици	
63	маса	Павле Јовановић	Београд	"	даје 2 вој. са ама. за дивиз. проф. кол. II поз.	
94	редов	Павле Драговић	терзиј	стојар	при артиљеријској четв II позива	
104	"	Петар Јаковљевић	савски	материјална	"	
117	"	Павле Михајловић	варовски	бикалн	при санитарској четв II позива	
141	"	Петар Дражић	"	обукар	"	
159	наредни	Петар Катић	врач.	и. вој. инж.	при див. водичед. при конет. лини. кол. II поз.	
173	редов	Петар И. Кара-Петровић	савски	маса.	при војарској четв II позива	
200	комесар	Петар Гаврановић	"	инжењер	са својим јак. војем и дивизијском веш. при див. пр. в. II и	
224	редов	Петар Обрадовић	терзиј	стојар	при див. каплара при I четв I бат. II позива	
232	"	Васко Костић	протар	обукар	"	
292	"	Павле Ристић	варовски	буријца	"	
302	"	Петар К. Петровић	терзиј	кројач	"	
370	"	Павле Милић	варовски	стојар	"	
371	"	Павле Михајловић	"	механичар	"	

БРОЈ ЛИСТА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ КЛАСУ ОБИ. УПИСАН	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезних уписан
386	воспос. рам.	Петко Неделькович	дорђолски	престот,	при I четв I батаљона II поз.
389	"	Паја Рајковић	"	пис. тргов.	"
412	редов	Петар К. Убакић	ваздух.	инженер	при II четв I батаљ. II. поз.
417	"	Петар В. Буковић	врач.	помоћ	"
439	"	Петар Матић	дорђолски	бакален	"
465	"	Петар Констандиновић	тераз.	рационар	"
518	"	Петар Ристић	дорђолски	амал.	"
520	"	Нанка М. Ђоди	"	врт.	"
522	"	Павле Лазич	"	сл. у љум.	"
533	"	Петар Ђулаковић	"	бушарница	"
541	"	Петар Крстич	"	"	"
537	"	Павле Стеванковић	"	лидар	"
559	"	Петар Глигоријевић	врач.	лидар	"
565	вос. ринев.	Петар Петровић	тераз.	жатац	"
568	командир	Павле М. Лазич	дорђ.	жорган,	при III четв I батаљона II. позива
572	подп. вод.	Петар Јовановић	теразиски	служитељ	"
578	наредник	Паун Новковић	дорђ.	сл. у в. маг.	"
599	редов	Петар Лазич	теразиски	обушар	"
628	"	Петар А. Вукаловић	савски	артиљер	"
665	"	Петар Вољковић	палачузе.	инспектор	"
681	"	Петар Стеванковић	варошки	кал. жорган.	"
685	"	Петар Петровић	"	кројач	"
704	"	Петар Степановић	дорђолски	лидар	"
708	"	Нанка Јовановић	"	асистент	"
715	"	Петко Јовановић	"	библиотекар	"
725	"	Петар Д. Јовановић	"	трг. агент	"
730	"	Петра Василијевић	палачузе	тањинар	"
743	наред. ком.	Петар Ј. Костић	"	у вил. вој.	при IV четв I батаљона II позива
760	каптар	Петар А. Крсто	варошки	бакален	"
792	редов	Петар Милић	ваздух.	велер	"
799	"	Петар Вуковић	дорђолски	инженер	"
830	"	Павле Батишта	"	надничар	"
837	"	Павле Стевановић	"	"	"
840	"	Петар Срећковић	"	рабар	"
863	"	Павле Милковић	теразиски	желер	"
892	"	Петар Ђорђевић	савски	лакеј двор.	"
895	"	Периша Калудеровић	теразиски	вожар	"
910	"	Нанка Ђукић	савски	вожар	"
928	"	Павле Павловић	палачузе.	кал. брж.	прекобројни I бат. II позива
981	"	Павле Степановић	врачарски	курција	"
998	"	Нанка Силановић	"	сл. академ.	"
1003	"	Петар Ристић	варошки	вож. страж.	"
1007	"	Петар Вешин	"	терзија	"
1028	"	Нанка Сивач	савски	надничар	"
1030	"	Паја Попи	"	кал. колар.	"
1038	"	Периша Петровић	"	чувар	"
1057	"	Петар Руч	савски	стражар	"
1063	"	Павле Јовановић	палачузе	надничар	"
1087	"	Петар Порта	"	над. и жр.	"
1089	"	Петко Цветковић	"	калдривница	"
1096	"	Периша Досковић	савски	чувар	"
1099	"	Павле Батишта	"	слуга	"
1105	"	Павле Тадић	"	терзија	"
1130	"	Петра Науковић	"	кочија	"
1137	"	Петар Ђорђевић	варошки	сл. механ.	"
1146	"	Петар М. Јовановић	"	кал. кројач	"
1147	"	Периша Војановић	"	"	"
1160	"	Павле Кара-Радовановић	"	терзија	"
1176	"	Петар Ђаковић	палачузе	човлар	"
1178	"	Петар Милановић	"	лидар	"
1197	"	Павле Петровић	"	надничар	"
1200	"	Петар Петковић	"	слуга	"
1207	"	Петко Ристић	"	надничар	"
1208	"	Петар Ђукић	"	лидар	"
1226	"	Петар Стевановић	врачарски	рационар	"
1253	"	Петар Лазаревић	тераз.	сл. нафат.	"
1254	"	Павле Николић	"	кал. терзиј.	"
1259	"	Петар Павловић	"	служитељ	"
1273	"	Јовановић	савски	сл. неберу.	"

НАСТАВАК ДОДАТКУ БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

БР. СВЕДКА	ЛИЧ. И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КАКОЈ ЈЕ КАВАТУ ОБВ. УПИСАТ	ЈАВНОСТАЊЕ	У коју је јединицу обавезни уписат
1290	редов.	Петар Адаш	савски	новач	врсобројни I батаљона II. позива
1312	"	Петар Милетић	"	практикант	"
1316	"	Петар Маринковић	"	намењар	"
1341	"	Пека Јовановић	Београд	опш. служ.	"
1348	"	Петар Педеликовић	добротин	кап. кројач	"
1361	"	Павле Манојловић	"	колтар	"
1359	"	Петар Тренић	савски	чизар	"
1371	"	Петар Матрковић	врачарски	слуга	"
1383	"	Петар Грујић	палатуски	двор. коч.	"
1390	"	Петар Петровић	варошка	кафа	"
1400	"	Петар Стевановић	палатуски	столар	"
1404	"	Павле Острогац	"	лит. у з. ак.	"
1433	"	Петар Добрић	врачарски	сл. паспа	"
1442	"	Петар Павловић	"	служитељ	"
1445	"	Петар Грујић	"	колтар	"
1450	"	Петар Валента	"	падинтар	"
1457	"	Павле Алексовић	"	сл. кравар	"
1459	"	Павле Попковић	"	"	"
1476	"	Петар Васиљевић	терацијски	сл. вешт.	"
1493	"	Петар Ненић	савски	слуга	"
1505	"	Петар Коста Николаревић	добротин	чир. в. ван.	"
1509	"	Петар Павловић	"	посла	"
1528	"	Павле Вагел	"	слуга	"
1542	"	Петар Јовановић	"	служитељ	"
1545	"	Петар Лукић	"	холдига	"
1546	"	Петар Јовановић	"	келнер	"
1559	"	Павле Васић	"	служитељ	"
1566	"	Павле Вукановић	сав.	кормилант	"
1577	"	Петар С. Прелић	"	дрв. трговац	"
1581	"	Павла Николић	"	падинтар	"
1603	"	Павла Милковић	палатуски	токач	"
1608	"	Петар Растаћ	"	инспектант	"
1615	"	Петар Николић	турин	сл. маскоц	"
1640	"	Павла Тркуша	врач.	тестеран	"
1653	"	Павла Пипаровић	варошка	танбурин	"
1655	"	Петар Павловић	"	сл. вел. шк.	"
1667	"	Павле Ђокић	"	носач	"
1690	"	Павле К. Убоваћ	палатуски	мајор	"
1691	"	Павла Вукировић	"	обућар	"
1722	"	Ирона Жикић	врач.	дрв. вода	"
1778	"	Петар Андрејевић	добротин	слуга	"
1847	"	Петра Ђокић	савски	сл. под Бре.	"
1887	"	Павле Константиновић	терацијски	кал. абаж	"
1891	"	Петар Зафировић	"	кал. сагуи	"
1895	"	Петар Милосављевић	"	бакарник	"
1929	"	Павле Жилиновић	палатуски	бон. тргов.	"
1944	"	Петар Бојић	"	кал. новач	"
1950	"	Петар Јовановић	"	аспирија	"
1987	"	Петар Војковић	"	сл. општин.	"
2016	"	Павле Павловић	врачарски	тадинтар	"
2021	"	Павла К. Милоновић	"	дукација	"
2025	"	Павле Хранишковић	"	обућ. у град.	"
2034	"	Петар Ђурић	"	скрот. на ж.	"
2041	"	Петар Растаћ	"	сл. прв. вр.	"
2042	"	Петар Даниловић	варошка	јорганција	"
2056	"	Петар Јовановић	"	слуга	"
2079	"	Петар Степић	савски	архитект	врсобројни колар са своја 2 коња и коза
2084	"	Павле Ђ. Радосављевић	терацијски	столар	"
2102	"	Петар Ризаћ	Београд	?	врсобројни I батаљона II. позива
Р.					
47	поднаредн.	Раста Радонић	сав.	касапин	врши дужи. подл. врш. артиљ. пуку од 4 батер. II позива
65	"	Раста Паранос	Београд	трговац	даје 2 коња са општина на чету јединицу
97	редов.	Раста Рашић	вар.	базалин	врш. инжењерској чети II позива
136	"	Раста Петровић	палатуски	"	врш. санитарској чети II позива
165	"	Радослав Радосавић	"	падинтар	врш. дивиз. мушк. Колони II позива
192	"	Раста Јањић	терацијски	кафа. мб.	врш. лекареској чети II позива

БРОЈ ОПСТА	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У БОЈ ЈЕ КВАРТУ ОБЕ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписао
223	подваред.	Риста Данић	савски	чиновник	зрне дужност народника при I чети I бат. II позива
246	редов	Риста Станковић	врач	работор	при I. чети I батаљона II позива
275	"	Риста Петровић	"	бикалин	"
279	"	Риста Владоковић	"	дуванџија	"
293	"	Риста Ђураћ	варошски	паффа крој.	"
295	"	Риста Павић	"	кафа восп.	"
303	"	Радосав Н. Анђковић	терас.	"	"
328	"	Риста Крстић	савски	бакалин	"
360	"	Риста Танасијевић	дош.	абаџија	"
431	"	Радосе Радосевић	вар.	дуганџија	"
455	"	Радс Суботић	терас.	келнер	при II. чети I. батаљона II позива
484	"	Риста Танасијевић	сав.	брамар	"
535	"	Радомир Ј. Анђелијевић	дош.	агент. мом.	"
548	"	Рихард Калер	дош.	зидар	"
582	"	Радосав Арсенић	врачарски	"	"
585	"	Радосе Ђурић	"	сав.	при дужност каптара при III чети I бат. II позива
609	"	Риста Анђелијевић	дош.	бакал.	"
623	"	Риста Десотиновић	наплаћени	зидар	при III чети I бат. II позива
661	"	Рајко Димковић	дош.	сав.	"
687	"	Радосе Јанчић	варошски	калуга.	"
699	"	Радосе Томић	дош.	бант.	"
735	"	Риста Милић	терас.	наз. обух.	"
740	нос. равн.	Риста Великовић	дош.	практикант	"
759	каптар	Радосав Степановић	вар.	инспектор	"
773	редов	Риста Босарић	сав.	калугија	при IV чети I батаљона II позива
804	"	Радосе Јурић	наплаћени	адм. днеш.	"
827	"	Риста Секулић	дош.	напич.	"
930	"	Рајко Јовановић	наплаћени	"	"
951	"	Радосав Пројковић	савски	"	призбојни I бат. II позива
968	"	Радосе Милановић	варошски	келнер	"
996	"	Риста Јовановић	врачарски	почтјан	"
1019	"	Радосав Милановић	терас.	сав. прав.	"
1024	"	Радосав Милановић	"	сав.	"
1106	"	Радосав Милановић	"	практикант	"
1145	"	Радосав Вуковић	варошски	кафеџија	"
1155	"	Радосав Габовић	"	напичар	"
1159	"	Риста Танасијевић	"	агент	"
1192	"	Риста Јовановић	наплаћени	сав.	"
1222	"	Риста Трајковић	врачар.	келнер	"
1257	"	Риста Великовић	"	зидар	"
1266	"	Риста Милковић	терас.	сав. леб.	"
1417	"	Радосе Војновић	наплаћени	келнер	"
1441	"	Рихард Ферма	врачарски	напичар	"
1548	"	Риста Димитријевић	дош.	сав. леб.	"
1551	"	Риста Божић	"	сав.	"
1555	"	Риста Симоновић	"	дуганџија	"
1674	"	Риста Лукић	"	ношар	"
1741	"	Радосав Прокић	"	кројач	"
1744	"	Риста Симоновић	"	швар	"
1746	"	Радосе Николић	"	швар	"
1764	"	Риста Матаћ	"	сав.	"
1774	"	Риста Поповић	"	сав. у град	"
1780	"	Риста Костић	"	швар	"
1819	"	Радосав Антић	савски	сав. бошар	"
1848	"	Радосе Петровић	"	швар	"
1851	"	Риста Лазаревић	"	лебар	"
1905	"	Радосе Ристић	терас.	швар	"
1927	"	Радосав Стојановић	варошски	швар	"
2045	"	Риста Крстић	"	сав. леб.	"
2055	"	Радосав Савић	"	швар	"
2101	"	Рајко Сарић	Београд	"	"
2005	"	Радосе Петровић	врачарски	инспектор	"
C.					
13	војар ред.	Светозар Станковић	варошски	трговац	са св. 2 кон. и пол. кон. св. арм. и при у штаб. п. пука II
18	подваред.	Сини Р. Паралос	савски	трговац	зрне дужност писара при војач. дивиз. II позива
29	редов	Саво Богдановић	варошски	трговац	при војничкој дивизији II позива

ИГ. ПОШКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ЗАПИСАН ОБЕ- ЗНАЧАЈ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обавезника уписао
36	водничак	Стеван Б. Вељковић	палатуски	тежак	при помоћној дивизији II позива
39	сепар	Светозар Митановић	савски	сарач	"
60	каптар	Светозар Јанковић	палатуски	балабан	при артил. пуку од 4 батер. II позива
68	поп редов	Степан Трифуновић	добротски	код Тобога	прекобројни I бат. II позива
70	"	Стеван Ренаћ	врачарски	талинш	"
74	козач	Сима Сувачић	добротски	козач	при покретном артиљер. радянштву II позива
79	поднаредни	Сретен Ј. Ђорђевић	палав	практ.	при градском баталиону II позива
90	редов	Спасоје Ј. Јовановић	"	вишар	при ливњевској чети II позива
98	"	Савиридо Гајзовић	"	"	"
108	"	Степан Петровић	савски	пишар	"
109	"	Светозар Великић	"	посач	"
112	"	Савропаје Јовановић	"	книговец	"
118	"	Сима Н. Ђакић	терач	кал. тргов.	при санитетској чети II позива
123	"	Сима Вучковић	варошки	лимар	"
127	"	Светозар Илић	палатуски	бербер	"
138	"	Степан Степановић	терачијски	терачија	"
163	"	Степан Степановић	добротски	бакал	"
177	месар	Сима Ристић	варошки	накут	при дивизијској мушк. колони II позива
179	"	Стојан Триковић	савски	касан	прекобројни I бат. II позива
187	повар	Сима Стојковић	терачијски	са каска	при месариној чети II позива
196	"	Сретен Јовић	савски	лебар	при пенарској чети II позива
201	поднаредни	Степан Прерадовић	врачарски	лебар	"
211	повар редов	Степан Кнежевић	добротски	чин. осигур.	при див. писара при див. профитант колони II позива
216	"	Степан С. Ђилић	савски	трговац	са своја 2 к. са ам. и кош. кола са арм. при шт. I б. II п.
219	повијак	Светозар Ђ. Гавриловић	врачарски	трговац	"
220	паредина	Светислав С. Маричковић	савски	сецр. к. пр.	при див. водног официра при I чети I бат. II позива
221	поднаредни	Светозар В. Ђорђевић	"	чинов.	"
225	"	Светозар К. Стојковић	"	чинов.	"
237	редов	Степан Триковић	добротски	писар	при I чети I батаљона II позива
238	"	Степан Котуровић	терачиј.	са у двору	при дивизијској писара при истој чети
242	"	Спасоје Јовановић	"	чинов.	"
243	"	Сима Стојковић	добротски	дигла	"
267	"	Степан Јовановић	врачарски	аривар	при I чети I батаљона II позива
272	"	Сима Јовановић	"	талет.	"
274	"	Степан Барјактаровић	"	дупан.	"
283	"	Степан Димитријевић	"	ваљач.	"
296	"	Стојан Јовановић	"	вишар	"
308	"	Степан Павлић	варошки	к. кројач.	"
310	"	Сима Јовановић	"	прамр	"
322	"	Светозар Танаковић	добротски	рибар	"
323	"	Савропаје Р. Деви	савски	бизар.	"
326	"	Сима М. Мартиновић	"	учитељ.	"
351	"	Степан Димитријевић	"	практ.	"
366	"	Стојан Лукић	врачарски	вишар	"
375	"	Светозар Јовановић	варошки	вафет.	"
376	"	Степан Б. Кузмановић	"	обућар.	"
378	"	Степан Дабич	"	пануни.	"
383	"	Степан Ј. Маросаљски	"	лебар	"
384	"	Сима Пајач	"	банал	"
392	војар	Степан Степановић	добротски	кочишар	"
394	водина	Степан Петровић	врач.	трговац	са своја 2 вова са амов. и кола са арм. у истој јед.
422	редов	Степан Доржидић	варош.	писар трг.	при див. водног официра при II чети I бат. II поз.
424	"	Сретен Петровић	"	предуз.	при II чети I батаљ. II позива
432	"	Степан Пукач	"	трговац	"
448	"	Светозар Гавриловић	"	вожар	"
463	"	Степан Петровић	доброт.	кал. чинов.	"
464	"	Степан Петровић	терачијски	лимар	"
479	"	Степан Протић	"	ковинар	"
489	"	Сима Обреновић	варошки	практ.	"
496	"	Степан Орловић	савски	лабар	"
497	"	Сима Јовановић	добротски	свишар	"
506	"	Сима Крстић	"	вишар	"
517	"	Савропаје Р. Деви	"	лебар	"
524	"	Савропаје Р. Деви	"	ваљач.	"
526	"	Степан Мартић	"	калас	"
527	"	Степан Ј. Стојковић	"	пишар	"
536	"	Степан Јовановић	"	практ.	"
539	"	Стојан Кузмановић	"	опашар	"
				слуга	"

СТ. ПОСЛА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛАСТИ ОБВ. УПИСАТ	ЗНАНАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
551	редов	Огњено Игњатовић	врачарски	кафеи.	при II чети I бат. II позива
564	"	Огњен Радослављевић	терасиски	бипал.	"
574	подпоре.	Светозар Протић	"	практ.	при III чети I бат. II позива
579	редов	Светозар Г. Цветковић	савски	кал. крој.	при дужност камара при четв. чети
589	"	Сретен Петровић	дир.	вој. служ.	"
602	"	Сима Н. Ковачевић	терасиски	обућар	при III чети I баталона II позива
612	"	Стеван Бошковић	палаулски	обућар	"
613	"	Стојко Јовановић	директор	сл. лебар.	"
618	"	Огњен Ј. Савић	"	практ.	"
627	"	Светозар Поповић	савски	обућар	"
643	"	Степан Петровић	"	измисловица	"
654	"	Сима Ступановић	палаулски	слуга	"
659	"	Светислав Душковић	"	глукач	"
662	"	Стеван Радосавић	"	војер	"
667	"	Стеван Дубровић	"	тестерат	"
671	"	Самуило М. Алмузато	картин	трговац	"
676	"	Сретен Ђорђевић	"	кал. сају.	"
680	"	Стеван Трикуновић	"	војер	"
686	"	Спасоје Поповић	"	шкар	"
688	"	Стојан Младеновић	"	обућар	"
696	"	Светозар Лазаревић	"	практ.	"
701	"	Сипра Петровић	директор	кафеи.	"
716	"	Сима Павловић	"	рабаи.	"
728	"	Сима Л. Цветковић	палаул.	ауруф.	"
746	подпоре.	Стеван Јанић	савски	в. пел. шв.	при дужи. вој. официра при IV чети I бат. II позива
756	каптар	Светислав Настасијевић	"	чиник.	при дужи. подпоре. при IV чети I бат. II позива
757	"	Светозар Мунчић	картин	латар	при IV. чети I баталона II позива
758	"	Стеван Д. Везановић	"	телегр.	"
762	"	Саломон Ј. Азријел	"	трговац	"
770	редов	Стеван Хорват	"	обућар	"
785	"	Степан Саконичан	савски	кројач	"
778	"	Сима М. Димитријевић	"	измисловица	"
785	"	Стеван Станковић	палаул.	бунар.	"
789	"	Сретен Димитријевић	"	кафеи.	"
798	"	Спасоје М. Стојан	"	бакал	"
818	"	Стојан Марковић	дир.	шиг. свирач	"
820	"	Степан Богојевић	"	обућар	"
832	"	Светозар Петровић	"	обућар	"
867	"	Сима Обрадовић	терасиски	јерик	"
869	"	Светозар Ботарић	"	кафеи.	"
874	"	Светозар Сабовић	"	видар	"
881	"	Степан Анђелковић	врачарски	кочијаш	"
882	"	Серафим Илић	"	мекчац	"
884	"	Стеван Штрак	савски	пред. свк.	"
894	"	Степан Цковић	"	обућар	"
906	"	Сима Павловић	"	трговац	"
915	послов. рад.	Стеван Минић	палаул.	столар	"
918	редов	Светозар Граматовић	"	б. п. шит.	при дужи. писар при штабу пеш. пука II поз.
921	"	Светозар Милошевић	"	пр. на стан.	прекобројни I. бат. II позива
931	"	Стојан Здравковић	"	сл. лебар.	при лекарској чети II позива
938	"	Спасоје Богдић	"	радник	прекобројни I. бат. II позива
947	"	Спасоје Станковић	савски	кочијаш	"
954	"	Степан Јордановић	"	обућар	"
962	"	Степан Пастелић	"	слуга	"
969	"	Сима Бувановић	варош	вад.	"
970	"	Спасоје Недељковић	"	сл. хлвк.	"
977	"	Сима Трајковић	врачарски	слуга	"
994	"	Сима Ђорђевић	"	сл. лебар.	при лекарској чети II позива
995	"	Стојан Ђорђевић	"	кафа	прекобројни I. бат. II позива
1020	"	Стојан Чокорчић	терасиски	комач	"
1031	"	Степан Здравковић	савски	надничар	"
1041	"	Стеван Јовановић	"	сл. кскац	"
1047	"	Сима Миле	"	трговац	"
1053	"	Серафим Симић	"	сакраја	"
1064	"	Стеван М. Трикуновић	палаул.	уч. гижаст.	"
1076	"	Степан Ђорђе	"	кафа пеш.	"
1079	"	Сима Милошевић	"	сл. телегр.	"
1089	"	Степан Добровић	"	тестерат	"
1101	"	Степан Живковић	савски	кафа трг.	"

БР. СЛИБА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У ПОМЕ ЈЕ КЛАСТ ОБЕ. УЧЕСТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1103	редов	Сима Богдановић	савски	кочијаш	прекобројни I батаљона II позива
1107	"	Стеван Ђузо	теразиски	лебар	" "
1118	"	Светозар Ђакић	варошки	кројач	" "
1120	"	Сретен Ђорђевић	"	калфа крој.	" "
1140	"	Сима Перковић	"	месар	" "
1164	"	Стојан Радослављевић	нап.	скута млек.	" "
1165	"	Спасоје Јовановић	"	фијакерист	" "
1172	"	Стојан Тодоровић	"	пилар	" "
1179	"	Спирidon Поповић	"	терзија	" "
1180	"	Стеван Богдановић	"	слуго-слуг.	" "
1198	"	Славко Томашевић	"	падинчар	" "
1202	"	Симон Ђурић	"	напд. напд.	" "
1224	"	Светозар Урошевић	врачарски	служитељ	" "
1231	"	Славко Ристић	"	слуга	" "
1232	"	Стеван М. Петровић	"	дубљер	" "
1249	"	Стеван Ристић	теразиски	с.л. каф.	" "
1263	"	Сима Дринић	"	служитељ	" "
1267	"	Сима Симић	савски	слуга мех.	" "
1272	"	Спасоје Крстић	"	инжебар	" "
1286	"	Саса Николић	"	калфа крој.	" "
1288	"	Стеван Ђакович	"	падинчар	" "
1293	"	Светозар Стајић	"	штампар	" "
1299	"	Стеван Јајић	"	пилар	" "
1304	"	Стеван Ђорђевић	"	свадарија	" "
1309	"	Сима Лазаревић	"	падинчар	" "
1313	"	Савра Наузовић	"	падинчар	" "
1314	"	Сира Симоновић	"	"	" "
1333	"	Сима Милослављевић	добр.	служитељ	" "
1344	"	Стојан Стевановић	"	калфа	" "
1358	"	Стеван Николић	савски	слуга	" "
1360	"	Саватије Ђинић	"	чугар	" "
1363	"	Славко Савић	"	падинчар	" "
1373	"	Стеван Аврамовић	врачар.	"	" "
1388	"	Стеван Вукановић	нап.	швар адп.	" "
1381	"	Симон Грелингер	"	пилар	" "
1392	"	Сима Тодоровић	варошки	дешер	" "
1395	"	Сретен Козачевић	"	служитељ	" "
1423	"	Сана Давидовић	нап.	падинчар	" "
1424	"	Сима Савић	"	"	" "
1429	"	Сима Загорчић	"	кал. обар.	" "
1432	"	Сима Јанковић	"	с.л. напд.	" "
1443	"	Стеван Драстунинић	врачарски	држ. пуик	пуик штабу немачког пуса I позива
1477	"	Спасоје Триковић	теразиски	слуга мех.	прекобројни I батаљона II позива
1482	"	Спасоје Милић	савски	бакалани	" "
1485	"	Стеван Тодосљевић	"	падинчар	" "
1501	"	Стеван Стевановић	"	враст.	" "
1517	"	Соломон Ј. Катаринас	добр.	лемар	" "
1544	"	Спасоје Живковић	"	кал. опавч.	" "
1546	"	Стеван Вучковић	"	војни обуз.	" "
1567	"	Соломон Нисеж	"	трг.	" "
1562	"	Стеван Поповић	савски	падинчар	" "
1570	"	Сима Тодоровић	"	слуга	" "
1588	"	Сима Триковић	"	бакалани	" "
1593	"	Стеван М. Костић	нап.	дукачи.	" "
1596	"	Саватије Павловић	"	с.л. напд.	" "
1601	"	Светозар Тадић	"	калфа	" "
1604	"	Славко Јосифовић	"	пилар	" "
1612	"	Стеван Стојановић	"	бантов.	" "
1939	"	Светозар Јовановић	врач.	обунар	" "
1644	"	Сана Гавриловић	"	келнер	" "
1657	"	Стојан Брашић	варошки	падинчар	" "
1666	"	Сана Марковић	"	калфа крој.	" "
1668	"	Светозар Ђорђевић	"	падинчар	" "
1669	"	Сима Веласковић	"	фијакерист	" "
1672	"	Сима Стојановић	"	лебар	" "
1676	"	Стеванер Павловић	"	кал. опавч.	" "
1680	"	Стеван Димитријевић	врач.	бакалани	" "
1681	"	Славко Милановић	варошки	кочијаш	" "
1686	"	Светозар Димитријевић	нап.	благ. уштед.	" "

БРОЈ СЛИБКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. ГРЕСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезника уписао
1699	редов	Стојан Недонич	напалуле	бантокан	пресобројна I бат. II позива
1761	"	Светозар Ђивковић	"	келнер	"
1724	"	Стеван Ракиновић	савски	надничар	"
1739	"	Стојан Митровић	"	шпаар	"
1740	"	Стеван Поз. Алексић	дорђолски	"	"
1771	"	Сана Здравковић	"	лебар	"
1776	"	Светозар Јовановић	"	пројач	"
1781	"	Славоко Дућалић	"	обућар	"
1789	"	Самуило Милошевић	"	трговац	"
1831	"	Станисла Цеглић	савски	чувар	"
1837	"	Стојане Радосављевић	"	служ. жол.	"
1857	"	Серафим Николић	"	сенкариш	"
1865	"	Светозар Стојановић	"	слуга	"
1868	"	Стеван Ристић	"	надничар	"
1877	"	Сана Стојановић	терзал.	служитеља	"
1882	"	Светозар Миловановић	"	поштарница	"
1883	"	Стеван Газариновић	"	келнер	"
1904	"	Сима М. Павловић	"	шпаар	"
1909	"	Стеван Ђорђевић	напалулски	анексорија	"
1941	"	Сана Димитровић	"	сталориза	"
1965	"	Свера Јанковић	"	шпаар	"
1979	"	Светозар Павловић	прчарски	служитеља	"
1980	"	Сана Матовић	"	кафејница	"
1984	"	Сретен Митровић	"	лебар	"
1990	"	Сима Миловановић	"	бакани	"
2994	"	Стеван Балжић	"	лебар	"
2015	"	Светозар Бојановић	"	бранар	"
2017	"	Стеван Јовановић	"	служитеља	"
2018	"	Сима Стојановић	"	слуга мех.	"
1031	"	Сана Ђурић	"	е уга	"
2048	"	Свера Јовановић	жаронки	слуга жол.	"
2058	"	Стојан Цукан	"	келнер	"
2071	водник	Светозар И. Николић	"	артилер. п. пор. са одл.	при градском баталјону II позива
2091	редов	Спасоје Стевановић	"	фарбар	пресобројна жол. са своја 2 жол. II поз.
2095	"	Стојан Петковић	Београд	землоделан	даје 2 тегла жол. за динк. жупиц. жолонг II поз.
2099	"	Сима Лазаревић	"	радиш у штампа	пресобројна I бат. II позива
Т.					
42	воднаред.	Танасије Ј. Данчевећ	сав.	дуз. три.	пресобројна жол. чл. дивизијона
64	"	Таса Милановић	Београд	"	даје 2 жол. са жол. за дин. проф. жол. II позива
116	редов	Тодор Ј. Мијалковић	варовиш	жол. три.	при санитарској чети II позива
126	"	Томас Савски	дорђ.	строждер	"
128	"	Томас Лазаревић	напалулски	каф.	"
137	"	Тодор Милић	жаронки	обућар	"
151	"	Трифун Космаковић	терзалски	служитеља	"
162	"	Тодор Бракаловић	напалулски	тожак	при динк. жупиц. жолонг II позива
196	"	Томас Силић	дорђ.	лебар	при пожарској чети II позива
261	"	Тадиса Марковић	врач.	каф.	при I чети I бат. II позива
271	"	Томас Николић	"	практикант	"
336	"	Танасије Животић	савски	слуга	"
380	"	Танасије Поповић	жарон.	обућар	"
414	"	Таса Велковић	напалуле	лебар	при жол. дужност шпаара при II чети I бат. II поз.
415	"	Тодор Стојановић	"	бантокан	"
419	"	Томас М. Савић	дорђолски	дунал.	при I чети II баталјона II позива
462	"	Тодор Јошић	терзалски	сврат	"
542	"	Тале Вошковић	дорђолски	надничар	"
545	"	Тодор Митровић	врач.	сл. у фаб. з.	"
610	"	Томас Велковић	напалулски	надничар	при II чети I бат. II позива
672	"	Тодор А. Милић	жар.	трговац	"
797	"	Танасије Петровић	напалул.	бакани	при IV чети I бат. II позива
790	"	Томас Јовановић	"	жол. шпаар.	"
813	"	Томас Ђорђевић	дорђолски	сл. у жол.	"
814	"	Томас Павловић	"	сл. у жол.	"
815	"	Томас Ђешић	"	надничар	"
843	"	Тодор Каменић	"	кафејница	"
859	"	Таса Марковић	терзалски	бојаница	"

БРОЈ СЛИБА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБЕ. УПИСАТ	ДАНКАЖЕ	У коју је јединицу обавезних уписат
871	редов	Тома Трајковић	терац	сакрација	при IV чети I бат. II позива
877	"	Танасије Везановић	врачарски	носач	"
973	"	Трифун Стојковић	варошки	пројач	прекобројни I бат. II позива
985	"	Тома Вујановић	врачар	слуга	"
1005	"	Танасије Поповић	варошки	кал. ошач.	"
1033	"	Таса Јашић	савски	слуга	прекобројни I бат. II позива
1071	"	Танасије Мијалковић	назналаски	калфа дуван	"
1074	"	Трифун Грubiћ	"	носач	"
1117	"	Танасије Илић	варошки	месар	"
1166	"	Тодор Анђелковић	назналаски	кувар	"
1187	"	Танасије Силић	"	кал. козач.	"
1188	"	Тодор Р. Вериновић	"	надничар	"
1189	"	Трајко Николић	"	лебар	"
1243	"	Тале Стојановић	врачарски	калмар	"
1261	"	Трифун Поповић	терац	фурница	"
1269	"	Танасије Недељковић	савски	рамосач	"
1297	"	Танасије Петковић	"	полтер	"
1337	"	Тодор Јанковић	дор.	"	"
1349	"	Таса Павловић	"	калфа јор.	"
1384	"	Танасије Нешић	назналаски	калфа тер.	"
1394	"	Таса Павловић	варошки	кошар	"
1408	"	Трифун Јовановић	назналаски	четар	"
1434	"	Тривка Арсенић	"	надничар	"
1451	"	Тодор Димитријевић	врачарски	козач	"
1461	"	Тома Петровић	"	надничар	"
1461	"	Трајко Тодоровић	"	слуга леб.	"
1465	"	Тодор Поповић	терац	обујар	"
1495	"	Тривка Бабиловић	савски	нолвер	"
1497	"	Тофило Димовић	"	наде. дуч.	"
1549	"	Тоша Поповић	дор.осеки	обујар	"
1568	"	Тоша Ердасан	савски	гостеран	"
1584	"	Таса Стариновић	"	стражар	"
1607	"	Тодосије Рикановић	назналаски	кафеција	"
1837	"	Трајко Стојковић	врачарски	кафеција	"
1892	"	Тоша Анђелковић	назналаски	глаука	"
1897	"	Тоша Јовановић	"	тузбугран	"
1715	"	Танасије Степановић	врачарски	бакалин	"
1726	"	Тоша Стојан	савски	кал. лижар.	"
1734	"	Тодор Силуја	"	слуга	"
1812	"	Тодор И. Марковић	"	јорганија	"
1818	"	Таса Павловић	"	бакалин	"
1860	"	Трајко Симић	савски	сакрација	"
1862	"	Танасије Ристић	"	надничар	"
1871	"	Трифун Петровић	"	стражар	"
1921	"	Тале Танасковић	кал.	лебар	"
1966	"	Тодор Лукић	"	тежак	"
1971	"	Тома Силић	"	месар	"
1975	"	Танасије Јанковић	"	слуга	"
1981	"	Тома Милетић	врачарски	"	"
1995	"	Тодор Митровић	"	лебар	"
1985	"	Тодор Гадић	"	служатељ	"
2000	"	Танасије Гудовић	"	тануваја	"
2001	"	Тривка Петковић	"	кал. лебар.	"
2011	"	Танасије Николић	"	спирач	"
2023	"	Таса Цолић	"	надничар	"
2050	народни	Таса Ђ. Милошевић	варош.	трговац	пом. стројних возова а са св. јак. код при див. штабу
2070	редов	Трифун Стевановић	Београд	пројач	прекобројни I бат. II поз.
У.					
259	редов	Урош Благојевић	врач.	служатељ	при I чети I бат. II позива
1056	"	Урош Белић	савски	"	прекобројни I бат. II позива
1327	"	Урош Илић	"	лебар	"
1600	"	Урош Шувачки	кал.	надничар	"
1850	"	Урош Малић	сав.	кал. ошач.	"
2003	"	Урош Радевић	врачарски	кал. ју. фон.	"
Ф.					
282	редов	Франц Фенцл	врач.	калфа	при I чети I бат. II позива
454	"	Филип Пастековић	терац	кошар	при II чети I бат. II позива

БР. СЛИБА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТА БЕЗ. УПИСАН	ДЛЖНОСТ	У коју је јединицу обавезник уписан
540	редов	Филип Јовановић	дорџолски	зидар	при II чети I батаљона II позива
722	"	Франц Учок	"	штампар	при III чети I бат. II позива
886	"	Франц Хугер	"	кампф брав.	при IV чети I батаљона II позива
1001	"	Филип Рајн	парован	кампф јорж.	прекобројни I. батаљона I. позива
1124	"	Филип Рајн Милорадовић	"	наз. павук	"
1308	"	Фридрих Балман	сански	тапанар	"
1370	"	Франц Новотни	врачарски	кал. зидар	"
1403	"	Филип Појановић	палмудски	штампојст.	"
1436	"	Филип Арсић	врачарски	слуг.	"
1479	"	Франц Штабнер	терас.	кафешија	"
1885	"	Франц Бранд	сански	фарбар	"
1840	"	Фоти Јанковић	"	баклава	"
1912	"	Филип Новиковић	пална.	лебар	"
2069	"	Филип Радежковић	Београд	пис. помоћ.	"
Х.					
567	возар	Хајим Д. Азриел	сански	зрг.	са своја 2 в. са ам. и нова са арм. при I чети I бат. II позива
959	редов	Христифор Милокановић	"	терз.	прекобројни I бат. II позива
1239	"	Херман Селен	врачарски	пади.	"
1593	"	Хајим С. Панаас	дорџолски	"	"
1746	"	Христифор Јогановић	"	ребар	"
2088	"	Хајим М. Озеронић	парован	зрг.	са своја 2 кола и кола при пекарској чети II позива
Ц.					
40		Црква палмудска	Београд		даје 8 тона са амонама за артл. депо II позива
304	ковач	Цвето Ишковић	терас.	ковач	при дивиз. проф. колони II позива
263	редов	Цвето Галић	врачарски	надничар	при I чети I батаљона II позива
438	"	Цвето Николић	дорџ.	талмач	при II чети I. батаљона II. позива
1078	"	Цвето Аџековић	палмудски	пилар	прекобројни I. батаљона II. позива
1321	"	Цвето Радичевић	сан.	стражар	"
1841	"	Цвето Авостановић	"	кранар	"
1864	"	Цвето Стојић	"	двор. слуг.	"
2020	"	Цвето Петаревић	врачарски	носач	"
Ч.					
1761	редов	Чедомир Вилић	дорџол.	столар	прекобројни I бат. II. поз.
Ш.					
1022	редов	Шандор К. Филиповић	терас.	зидар	прекобројни I бат. II позива
1399	"	Шандор Брае	палн.	столар	"
1431	"	Штефија Селен	"	слуга касак.	"
Ђ.					
787	редов	Ђара Настасијевић	палмудски	бакар.	прекобројни I. бат. II. позива
1233	"	Ђара Звонковић	врачарски	слуга /мек.	"

СПИСАК

Обвезника III јозива свију јединица VII. пукова, округа из ког се види гди је обвезник и у коју јединицу уписат, а сви из вароши Београда

БРОЈ СПИСКА	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУРНОЈ ЈУНИТА	У КОЈУ ЈЕ ЈЕДИНИЦУ ОБВЕЗНИК УПИСАТ
		А		
		Андреј III тад I	кароник	2 кола са ажи, II кола са ажи, и лично
10	вожар	Аврам Мошић	кароник	својом коном, при I батаљу, III позепа
14	"	Аврам Озоровић	"	"
33	калар	Аврам Пераца	"	"
38	"	Александар Марковић	"	"
43	"	Александар Петровић	"	"
51	редов	Аврам С. Амар	"	"
61	"	Александар Марковић	"	"
71	"	Анђело Ђорђевић	"	"
93	"	Аврам Н. Пекач	"	"
95	"	Антоније Митровић	"	"
99	"	Арс Савановић	"	"
100	"	Алекса Зафрковић	"	"
118	"	Аврам Угаје	"	"
123	"	Аврам Барјак	"	"
126	"	Андреја Стевановић	"	"
129	"	Антоније Митровић	"	"
132	"	Аврам Де Мајо	"	"
137	"	Антоније Петровић	"	"
142	"	Аврам М. Пекач	"	"
155	"	Аврам Милан	"	"
177	"	Андреј Поповић	"	"
179	"	Аврам Гагаријевић	"	"
182	"	Антоније Ђилеријевић	"	"
202	"	Ана Ипкодић	"	"
205	"	Аврам Аззић	"	"
217	"	Андреј Клајић	"	"
226	"	Аврам Бешковић	"	"
234	подник	Александар Павловић	"	"
250	калар	Александар Кузмановић	"	"
262	редов	Александар Петровић	"	"
272	"	Аксентије М. Тодоровић	"	"
302	"	Андреја Висковић	"	"
330	"	Александар Криљак	"	"
335	"	Аврам Илић	"	"
355	"	Аврам Вељковић	"	"
368	"	Анатолиј Мартиновић	"	"
398	"	Анђело Петровић	"	"
409	"	Андреја А. Алексулина	"	"
411	"	Аврам Алексић	"	"
413	"	Андреја Танаковић	"	"
446	командир	Арсентије Петровић	"	"
454	водаред.	Александар Новаковић	"	"
476	редов	Андреј Савица	"	"
489	"	Андреја Челиковић	"	"
498	"	Аврам Вељковић	"	"
501	"	Анђело Немањ	"	"
597	"	Андреја Ђокић	"	"
617	"	Александар В. Кунакуда	"	"
658	"	Аксентије Ђабић	"	"
674	"	Аврам Стојић	"	"
681	"	Александар Марковић	"	"
694	"	Андреја Ђокић	"	"
670	водаред.	Андреја Тодоровић	"	"
675	редов	Александар Младеновић	"	"
714	"	Аврам Милић	"	"
719	"	Александар Јовановић	"	"
762	"	Аксентије Васић	"	"

БР. ПОСЛА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈИ ЈЕ КЛАСТ ОБВ. УЧЕСТ	ЛАННАНА	У коју је јединицу обвезника уписао
1826	редов	Алекса Бадуљчић	варошки	служ.	прекобројни I бат. III позива
1840	"	Адолф Штох	врач	председнич	прекобр. воз. са своја 2 кола и кола III поз.
1911	"	Аврам Митић	добраш	тргов.	" "
1913	"	Аврам Ј. Медвед	"	"	" "
1921	"	Алекса С. Стасијевић	напалушки	тежак	прекобројни воз. са своја два кола и кола III поз.
Б					
9	војар	Богоје Јовановић	варошки	нафедер	даје 2 кола са имен. и кола с арм. и сам рукеје сво-
34	аптар	Бонко Вонгуловић	добраш	служ. опш.	јом комором при I чети III. позива
117	редов	Будислав Комадина	"	наднич	при I чети I батаљ. III позива
149	"	Божо Тресић	"	зид. зидар	" "
216	"	Благоје Стојковић	терзијски	приватнаје	" "
249	наптар	Благоје Ђурић	добраш	бокар	при II чети I батаљ. III поз.
279	редов	Благоје С. Срећковић	"	контрол	" "
287	"	Бина Лео	"	наднич	" "
375	"	Божо Милојевић	напал.	амали	" "
397	"	Благоје Стасијевић	терзијски	опашар	" "
408	"	Бина Русо	добраш	добраш	" "
427	"	Благоје Радич	"	добраш	" "
447	војник	Богдан Радонић	"	вој. страж.	при III чети I батаљона III позива
457	аптар	Богдан П. Марјановић	терзијски	кафер.	" "
488	редов	Борисав Јовановић	"	колар	" "
782	"	Богдан Пајћ	савски	опашар	при IV чети I батаљона III позива
81	"	Благоје Милојевић	варошки	милан.	" "
871	"	Борисав Савић	савски	терзиј	" "
878	"	Борисав Вуковић	терзиј	жолант.	прекобројни I. бат. III. позива
918	"	Бранко Милић	савски	шпекул.	" "
1054	"	Благоје Јовановић	терзиј	служит.	" "
1134	"	Благоје Стојковић	врачарски	табан	" "
1179	"	Богдан Стојковић	"	добраш	" "
1581	"	Божидар П. Ђорђевић	напал.	бакар.	" "
1593	"	Богдан Јанковић	"	служ.	" "
1631	"	Благоје Аврамовић	"	бис. опш. вл.	" "
1698	"	Благоје Марковић	терзијски	кафер.	" "
1712	"	Богдан Петровић	нап.	зидар	" "
1728	"	Благоје Милојевић	"	напал.	" "
1738	"	Богдан Трковић	врачарски	млекош.	" "
1853	"	Благоје Спасић	сав.	тргов.	прекобројни војар са своја два кола и кола III позива
1870	"	Боган Стевановић	варош.	сараф.	" "
1903	"	Боја Тошић	добраш	трговца	" "
Б					
3	помесар	Владимир Стевановић	напалушки	еко гар. бол.	при I батаљону III позива
102	редов	Владимир Милосављевић	врачарски	опш. служ.	при I чети I бат. III позива
106	"	Васа Суларевић	"	обушар.	" "
146	"	Васа Милошевић	напалушки	контр.	" "
174	"	Васа Ђурић	савски	наднич	" "
200	"	Васа Ристић	добраш	напал.	" "
229	"	Васа Стевановић	врач.	служ.	" "
278	"	Владимир Богдановић	добраш	рибар	при II чети I батаљона III позива
307	"	Васа Каленић	терзијски	кочијаш	" "
308	"	Васа Милошевић	"	бакар.	" "
327	"	Васа Соколовић	врачар.	шпекул.	" "
345	"	Васа Пајћ	"	напал.	" "
346	"	Васа Савовић	"	зидар	" "
367	"	Ведко Нејдановић	напалушки	"	" "
380	"	Вујина Милосављевић	терзиј.	кувар	" "
390	"	Василије Милосављевић	"	терзиј	" "
408	"	Ведмир Милошевић	"	мустер	" "
421	"	Ведко Диновић	напалуш.	бизит.	" "
434	"	Васа Василевић	добраш	обушар	" "
453	"	Ведмир Ж. Јовановић	терзијски	адвокат	при III чети I. бат. III. позива
487	"	Васа Милић	"	фајкер.	" "
526	"	Васа Станковић	варошки	берибер.	" "

БРОЈ СВЕДКА	ПРЕД- СТАВЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ ПЛАТУ ОБЛ. УПИСАТ	ЗНА- ЧАЈЕ	У коју је јединицу обавезник уписат.
533	Београд III	Василије Савоски	парошки	линеар	при III чети I баталјона III позива
536	"	Васа Г. Кичић	савски	српач	" " "
540	"	Никола Милић	"	молер	" " "
541	"	Владислав Стојановић	"	кројач	" " "
590	дон 17	Васа Петровић	наплат.	банков.	" " "
619	"	Владим Хоћина	терас.	столар	" " "
652	"	Васа Кузмановић	врач.	кочијаш	" " "
656	"	Владимир Милевић	наплат.	ковач	" " "
660	"	Васа Јовановић	"	ликар	" " "
668	полпаред.	Василије Милић	врач.	професор	при IV чети I батал. III позива
677	навар	Васа Велковић	"	дуван.	" " "
683	"	Владимир Тимотијевић	наплат.	кафр.	" " "
692	"	Василије Драгић	парошки	чупар	" " "
728	"	Васа Савоски	наплат.	дугмеи	" " "
743	полар	Витомар Марковић	парошки	тезија	заступа место штаб начелара
756	редов	Владимир Војновић	наплат.	он контр.	при IV чети I бат. III позива
762	"	Владимир Ставровић	"	проститут	" " "
806	"	Ветер Николу	врачарева	кафеџија	" " "
818	"	Васа Спасојевић	наплат.	дућер	" " "
839	"	Васа Ђорђевић	парошки	чупар	" " "
885	"	Васа Велковић	врачар	детањан	" " "
995	"	Васа Црнковић	парошки	тапанан	прекобројни I баталјона III позива
1040	"	Витко Ражби	дорфолски	нал. молер	" " "
1113	"	Васа Марковић	парошки	тамбураш	" " "
1115	"	Васа Радојевић	савски	надничар	" " "
1123	"	Васко Милош	"	служитељ	" " "
1128	"	Васа Ставровић	врачар.	кадџиџија	" " "
1137	"	Владимир Јовановић	"	тапанан	" " "
1142	"	Васа Ђорђевић	наплат.	обућар	" " "
1166	"	Васко Богдановић	врачар.	наднич	" " "
1196	"	Владимир Лахтенберт	савски	кнежар	" " "
1201	"	Васа Петровић	"	надничар	" " "
1215	"	Васа Радојковић	"	кројач	" " "
1332	"	Владимир П. Јовановић	"	трп.	" " "
1372	"	Васа Радојковић	"	ковач	" " "
1386	"	Владимир Стојановић	парошки	наплат.	" " "
1392	"	Васа Јајенић	"	кафеџија	" " "
1398	"	Владимир Тошић	"	бонгази	" " "
1400	"	Војин Вуковић	терасијски	нал. кројач	" " "
1418	III	Васа Анастасијевић	наплат.	надничар	" " "
1421	"	Васа Ставровић	"	слук	" " "
1440	"	Васа Тошић	савски	шпек.	" " "
1476	"	Васа Ристић	дорфолски	јорган.	" " "
1557	"	Војин Лазић	савски	надничар	" " "
1570	"	Васа Каташки	врачарски	слуга	" " "
1577	"	Васа Кузмановић	"	ликар	" " "
1667	"	Вангел Х. Мајановић	парошки	обућар	" " "
1714	"	Вита Дујин	наплат.	ковач	" " "
1760	"	Вучко Токић	савски	тапанан	" " "
1789	"	Васа Стевановић	дорфолски	надничар	" " "
1854	"	Венцеслав И. Бајковић	савски	милитар	прекобр. војар са своја 2 кола и кола III позива
1856	"	Васа Николић	"	матанар	" " "
1898	"	Васа Митровић	терас.	кафеџија	" " "
1910	"	Владислав Ђорђевић	дорфолски	бакалн	" " "
Г.					
124	"	Гедина Бенамн	дорфолски	трговац	при I чети I баталјона III позива
181	"	Гедина Дангубић	савски	"	при II чети I баталјона III позива
320	"	Гавра Караџић	терасијски	нал. балал.	при III чети I бат. III позива
484	"	Гавроје Рајић	"	чупар	" " "
509	"	Голуб С. Јашић	"	трговац	" " "
456	"	Гавра Михаиловић	парошки	кројач	" " "
565	"	Галина Душић	савски	пензор	" " "
732	"	Гавроје Богдановић	наплат.	надничар	при IV. чети I баталјона III позива
746	"	Гига Милић	"	копчар	" " "
880	"	Гавра Радојевић	парошки	рајонски	прекобројни I баталјона III позива
992	"	Гавра Јовановић	наплат.	дом. писар	" " "

БРОЈ СТАРИКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛАТУ ОБЕ. УПИСАТ	ЗАНА- МАЊ.	У коју је јединицу обавезник уписат
1044	редов	Гаврило Нерањкић	палат.д.	матинација	крескобројни I бат. III позима
1127	"	Галина Савић	врачарски	обућар	"
1146	"	Гаја Јовановић	палат.д.	кал. торо.	"
1253	"	Галина Живковић	"	булж. општ.	"
1408	"	Галина Матић	терализација	"	"
1461	"	Гаја Филиповић	дорбољски	обућар	"
1519	"	Гавра Пурш	савски	трговац	"
1618	"	Гаврило Босић	палат.д.	пилар	"
1632	"	Галина Петровић	"	падигтар	"
1710	"	Груја Констандиновић	"	дућерија	"
1745	"	Гроздан Станковић	прат.	служитељ	"
777	"	Галина Стојановић	"	механ.	при III чети I бат. III позима
Д					
16	водачки	Димитрије Сечански	паронски	адвокат	при I чети I батаљона III позима
30	каптар	Димитрије Јеленчић	палат.д.	бавалин	"
32	редов	Димитрије Ђорђевић	паронски	обућар	"
79	"	Димитрије Трпковић	палат.д.	калација	"
157	"	Димитрије Стојановић	"	рабација	"
178	"	Добрица Марковић	савски	служитељ	"
183	"	Димитрије Констандиновић	"	бавалин	"
191	"	Дука Ђ. Дел	дор.	кафешија	"
295	"	Димитрије Поповић	"	обућар	при II, чети I батаљона III, поз.
317	"	Димитрије Пешић	терализација	стражар	"
351	"	Димитрије Костић	врачарски	табан	"
332	"	Димитрије Петровић	"	"	"
349	"	Димитрије Трпковић	"	механиција	"
373	"	Димитрије Димитријевић	палат.д.	фијакерист	"
386	"	Димитрије Р. Ковачевић	терализација	механиција	"
404	"	Димитрије Растаћ	дорбољски	обућар	"
414	"	Давид Базић	врачарски	кувар	"
415	"	Драгутин Бујакић	"	тежак	"
435	"	Димитрије Краљанац	дорбољски	оскобад	"
483	"	Димитрије Стевановић	"	пилар	"
486	"	Димитрије Савић	"	месар	"
458	ваљар	Димитрије Гавриловић	терализ.	терсија	при III чети I бат. III позима
478	редов	Драгутин К. Јовановић	"	професор	"
502	"	Димитрије Николај	"	кошар	"
506	"	Давид Димитријевић	савски	бобација	"
543	"	Димитрије Ферковић	"	фијакерист	"
545	"	Димитрије Најдановић	"	месар	"
556	"	Димитрије Краљанац	"	носач	"
577	"	Давид Јовановић	палат.	табан	"
584	"	Димитрије Петровић	"	бавалин	"
585	"	Димитрије Павић	"	носач	"
565	"	Димитрије Бујановић	паронски	обућар	"
602	"	Димитрије Савић	"	кројач	"
607	"	Димитрије Јовановић	"	над. проб.	"
673	звуч. труб.	Димитрије Димитријевић	врачарски	гостно.	при IV чети I батаљона III позима
706	редов	Димитрије Годић	"	звонор.	"
724	"	Димитрије Грантировић	палат.д.	кременан	"
754	"	Димитрије Станковић	"	пилар	"
761	"	Димитрије Палковић	"	пилар	"
797	"	Давид Бујакић	врачарски	кошач	"
768	"	Димитрије Радосављевић	"	ноћарија	"
788	"	Димитрије Костић	"	механиција	"
801	"	Димитрије Ристић	савски	тежак	"
824	"	Димитрије Савољковић	палат.д.	тежак	"
843	"	Драгутин Станковић	врачар.	пилар	"
852	"	Димитрије Стојановић	"	квалек.	"
853	"	Димитрије Ђорђевић	"	бриштар	"
858	"	Димитрије Татић	"	својдан	"
884	"	Давид Тимотијевић	"	табан	"
906	"	Давид Годић	падигтар	"	прикредови I бат. III позима
988	"	Давид Павић Русо	савски	мех.	"
1002	"	Димитрије Алексић	палат.д.	ваљар	"
	"	Димитрије Бујановић	дорбољски	рубар	"

ПРО- ОШКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТ. ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1025	редов	Димитрије Јоанановић	терапевтски	послуж.	прекобројни I батаљ. III позма
1080	"	Димитрије Петковић	врачар	надничар	" "
1086	"	Димитрије Стојановић	вазл.	тањеташ	" "
1121	"	Димитрије Симић	врачарски	обућар	" "
1128	"	Димитрије Тошић	"	зидар	" "
1155	"	Димитрије Трајковић	палатулски	вазл.	" "
1157	"	Димитрије Марковић	"	келнер	" "
1160	"	Димитрије Максимовић	"	ковач	" "
1168	"	Давид Николић	врачарски	надничар	" "
1170	"	Димитрије Жилековић	"	заводничкаја	" "
1202	"	Давид Једакић	савски	обућар	" "
1216	"	Димитрије Ђокић	"	економ	" "
1236	"	Дуча Демитријевић	дорџ.	саука	" "
1243	"	Демитрије Триковић	"	коларничкаја	" "
1307	"	Демитрије Триковић	врачарски	зидар	" "
1333	"	Демитрије Демитријевић	дорџолски	вазл.	" "
1343	"	Демитрије Петковић	врач.	тањеташ	" "
1352	"	Демитрије Поповић	"	коларичар	" "
1370	"	Демитрије С. Марковић	терапевт.	дуванчија	" "
1409	"	Демитрије Науковић	палатулски	кавеч.	" "
1412	"	Демитрије Заремковић	"	панукалски	" "
1425	"	Демитрије Милоановић	врачарски	бикалски	" "
1432	"	Демитрије Степановић	"	клеричкаја	" "
1435	"	Давид Алексан.	"	кравар	" "
1444	"	Демитрије Марковић	савски	чизар	" "
1459	"	Демитрије Б. Николајевић	дорџол.	трт.	" "
1582	"	Доброслав Марковић	савски	"	" "
1573	"	Давид Јанковић	врачарски	служитељ	" "
1583	"	Драгутин Јоанановић	вазл.	платар	" "
1595	"	Демитрије Најдиновић	"	зидар	" "
1616	"	Димитрије Волчековић	"	теропија	" "
1661	"	Демитрије Костић	паронски	хирчија	" "
1675	"	Демитрије Букић	"	обућар	" "
1679	"	Демитрије Димитријевић	"	кал. панук.	" "
1701	"	Демитрије Јанковић	терапевтски	дуванчија	" "
1702	"	Демитрије Доброславскић	"	келнер	" "
1733	"	Димитрије Костић	вазл.	вазл.	" "
1756	"	Димитрије Ђокић	савски	тесац.	" "
1781	"	Димитрије Стојановић	дорџолски	сврач	" "
1784	"	Драгутин Силангана	"	обућар	" "
1793	"	Давид Митровић	"	служитељ	" "
1809	"	Димитрије А. Клежичић	вазл.	теропија	" "
1844	"	Давид Ј. Дежајо	савски	тргован	прекобројни позар са своја 2 кола и кола
1847	"	Димитрије Ђарковић	"	"	" "
1849	"	Димитрије Зако	"	"	" "
1852	"	Димитрије Петровић	"	нафчија	" "
1858	"	Димитрије П. Ђорђевић	"	трговац	" "
1873	"	Давид Ј. Фарки	паронски	месач	" "
1885	"	Давид Були	"	трговац	" "
1906	"	Демитрије Милојевић	дор.	"	" "
1907	"	Давид М. Леви	"	"	" "
1914	"	Давид М. Алвалај	"	"	" "
Б.					
17	подник	Ђорђе Максимовић	паронски	гостиничар	при I чети I батаљ. III поз.
31	каплар	Ђорђе Стојановић	вазл.	каф.	" "
41	"	Ђорђе Печивовић	савски	тањеташ	" "
70	редов	Ђорђе Вранић	вазл.	кројач	" "
88	"	Ђорђе Мучић	дорџ.	тањеташ	" "
94	"	Ђока Анђелковић	"	терапевт	" "
112	"	Ђорђе Чумић	"	бравар	" "
150	"	Ђока Буковић	вазл.	тргован	" "
214	"	Ђорђе В. Обродовић	савски	"	" "
416	"	Ђорђе Митровић	врач.	репик.	при II чети I батаљ. III позма
442	"	Ђура Дежичић	дорџолски	вежар	" "
554	"	Ђорђе Адамовић	савски	комис.	при III чети I батаљ. III позма
559	"	Ђорђе Павловић	"	обућар	" "

БР. ПИСКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
563	редов	Ђорђе Грбић	савски	трг. занар.	при III четн I бат. III позива
567	"	Ђока Милић	"	бикалн	" "
582	"	Ђорђе М. Ђонстандиновић	напл.	интегудант	" "
605	"	Ђура Станојевић	заришн	штампар	" "
613	"	Ђура Ђокић	теразиски	аналн-ер	" "
615	"	Ђорђе Токић	"	исобисчар	" "
638	"	Ђока Јовановић	напл.	проститут	" "
678	наплар	Ђорђе Лазар	врачар.	бикалн	при IV четн I батаљона III позива
685	"	Ђорђе Димитријевић	напл.	"	" "
745	редов	Ђурина Стојковић	"	авка.	" "
776	"	Ђорђе Пекић	врачар.	шварц. опн.	" "
778	"	Ђорђе Ђураковић	теразиски	практ.	" "
785	"	Ђока Николић	савски	воднија	" "
815	"	Ђока Ожеговић	паровиш	бирберин	" "
849	"	Ђока Николић	врачар.	восак	" "
881	"	Ђорђе Димитријевић	"	костарија	прекобројни I бат. III позива
882	"	Ђорђе Радековић	"	надничар	" "
909	"	Ђорђе Николић	савски	шеберерија	" "
914	"	Ђура Мокотић	"	илекарзија	" "
926	"	Ђорђе Павловић	"	сл. жезал.	" "
930	"	Ђока Сабјанић	"	обућар	" "
933	"	Ђура Јакић	"	писмошона	" "
989	"	Ђорђе Милошевић	напл.	задар	" "
1015	"	Ђура Адамовић	сав.	маскарзија	" "
1069	"	Ђорђе Тодоровић	"	надничар	" "
1076	"	Ђорђе С. Ђорђевић	"	адвокат	" "
1080	"	Ђорђе Јовић	напл.	банготан	" "
1085	"	Ђурина Бробић	"	надничар	" "
1104	"	Ђорђе Житковић	"	столар	" "
1114	"	Ђорђе Арозановић	"	клар	" "
1119	"	Ђорђе Гаспариновић	врачар.	служ.	" "
1180	"	Ђуро Дамљановић	"	маскарзија	" "
1258	"	Ђорђе Недељковић	напл.	кочијаш	" "
1308	"	Ђуро Спасовић	врачар.	кат. лебар.	" "
1334	"	Ђорђе Штерић	савски	линер.	" "
1336	"	Ђукал Богосавацкић	"	служитељ	" "
1357	"	Ђорђе Димитријевић	напл.	задар	" "
1404	"	Ђорђе Стојановић	теразиски	клерерија	" "
1443	"	Ђока Степановић	савски	кнгош.	" "
1450	"	Ђорђе Ј. Вуковић	"	начар	" "
1453	"	Ђока Х. Живковић	"	вом. кметов	" "
1467	"	Ђура Петровић	дорф.	надничар	" "
1483	"	Ђорђе Петровић	савски	опакчар	" "
1543	"	Ђорђе Стевановић	"	крижач	" "
1555	"	Ђорђе Петровић	врачар.	пилаар	" "
1556	"	Ђорђе Бркић	"	интегудант	" "
1597	"	Ђока Хорнатовић	напл.	вој. обућар	" "
1603	"	Ђура Ђадојевић	"	лебар	" "
1606	"	Ђорђе Николић	"	сл. касак.	" "
1619	"	Ђорђе Радивојевић	"	тестераш	" "
1627	"	Ђорђе Станковић	"	талмаш	" "
1638	"	Ђорђе Николић	"	астринија	" "
1640	"	Ђорђе Стојановић	теразиски	пилаар	" "
1642	"	Ђура Милошевић	"	обућар	" "
1651	"	Ђока Милићевић	паров.	гостинишчар	" "
1683	"	Ђорђе Милошковић	"	надничар	" "
1703	"	Ђорђе Ђокић	теразиски	некал.	" "
1738	"	Ђорђе Лазар	савски	обућар	" "
1782	"	Ђока Милошевић	дорф.	фајакерист	" "
1801	"	Ђорђе Рајачић	врачар.	наф.	" "
1810	"	Ђура Маринковић	напл.	талмаш	" "
1823	"	Ђока Краљевић	паров.	фотограф	" "
1833	"	Ђорђе Николић	"	трговца	" "
1869	"	Ђорђе П. Ђорђевић	савски	"	прекобр. возар са споја 2 кола и кола III позива
1880	"	Ђорђе З. Поповић	паров.	сајонја	" "
1896	"	Ђорђе Папџић	теразиски	трговца	" "
1901	"	Ђорђе Димитријевић	дорф.	лебар	" "

БР. СЛИБЕ	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕЈ-КА КВАЛ. ОБВ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезника уписат
Б.					
641	редов	Емерих Шеба	врачар,	лидар	при III чети I батаљ. III позива
916	"	Ефенџије Ђорђевић	сав.	рабод.	крекоброејни I батаљона III позива
1474	"	Емануел Аманџај	дорболовни	наред.	"
Ж.					
39	каплар	Живојин Стојадимовић	вароник	сврач	при I чети I батаљона III позива
92	редов	Живко Штерић	дорбод.	обувар	"
114	"	Живко С. Димитревић	"	тамбур	"
184	"	Живко Трифуновић	савски	келнер	"
258	каплар	Живко Алексић	врач.	служит.	при II чети I батаљ. III позива
301	редов	Живко Петровић	"	кал. тесач	"
318	"	Живко Миљановић	теравојски	стољар	"
481	"	Живојин Јовановић	"	кафеџ.	при III чети I батаљ. III позива
601	"	Живко Миљановић	вароник	стандорец.	"
608	"	Живко Јовановић	палаула	таштан	при IV чети I батаљ. III позива
609	"	Живојин Анђић	"	вој. сврач	"
892	"	Живко Стојановић	вароник	надеж.	крекоброејни I батаљона III позива
1027	"	Живко Живковић	теравојски	кал. брав.	"
1039	"	Живко Трифуновић	варон.	келнер	"
1082	"	Живко Петровић	палаула	надеж.	"
1103	"	Живко Јовановић	"	кафеџа	"
1101	"	Живко Богдановић	"	таштан/служит.	"
1245	"	Живко Константиновић	дорбод.	обувар	"
1612	"	Живко Стојановић	палаула	наред.	"
З.					
857	редов	Зарија Николић	врачар	лидар	при IV чети I батаљ. III позива
921	"	Здравко Живковић	савски	крекоброејни I батаљона III позива	"
1041	"	Здравко Илић	варон.	наред.	"
1303	"	Зарија Анђелиновић	врачар	надеж.	"
З.					
15	командир	Иван Дражич	савски	наред.	при I чети I батаљ. III позива
152	редов	Илија Здравковић	палаула	обувар	"
159	"	Илија С. Милетић	"	кафеџа	"
162	"	Илија Златић	савски	кал. јорган	"
213	"	Иван Леви	дорбод.	лидар	"
239	водаред.	Иван Јанковић	палаула	наред.	при II чети I батаљ. III позива
290	редов	Иван Пекач	дорбод.	крекоброејни	"
294	"	Илија Николић	"	надеж.	"
321	"	Илија Зарић	теравојски	наред.	"
350	"	Илија Марковић	врачар	наред.	"
363	"	Илија Петровић	палаула	наред.	"
366	"	Иван Зорић	"	бравар	"
376	"	Иван Радоловић	теравојски	наред.	"
389	"	Илија Петровић	"	наред.	"
387	"	Илија Јакимовић	"	наред.	"
425	"	Илија Стефан	палаула	наред.	"
449	водник	Иван Степановић	савски	наред.	при III чети I батаљ. III позива
465	каплар	Иван Јовановић	палаула	наред.	"
518	редов	Иван Трифуновић	наред.	наред.	"
525	"	Иван Мајановић	"	наред.	"
532	"	Илија Ристић	"	наред.	"
538	"	Илија Претиновић	савски	наред.	"
546	"	Илија Н. Екићковић	"	наред.	"
587	при III чети I батаљ.	Илија Букрић	палаула	обувар	"
597	"	Илија Јовановић	вароник	наред.	"
662	командир	Иван Ивановић	врачар	наред.	при IV чети I батаљ. III позива
690	каплар	Исодор Николић	вароник	наред.	"
752	редов	Илија Смирновић	палаула	наред.	"

НАСТАВАК ДОДАТКУ БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

БР. СЛИБКА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛАСТЕ ОБВ. УЛИСАТ	ЗНАЧЕЊЕ	У коју је јединицу обвезник Уписат
788	редов	Илија Дрвоткић	сански	надничар	при IV чети I батаљона III војвна
786	"	Илија Јовановић	"	бакален	" " "
790	"	Иван Орловић	"	лобар	" " "
827	"	Иса Петровић	врачар	кранар	" " "
920	"	Илија Петровић	сански	ел. општац	при IV чети I батаљона III војвна
991	"	Илија Петровић	пазил	надничар	" " "
1020	"	Илија Вучковић	сански	чувар	" " "
1036	"	Илија Спасић	варовни	служитељ	" " "
1055	"	Илија Некачић	сан.	2	" " "
1063	"	Илија Тасиловски	пазил	надничар	" " "
1089	"	Иван Јанковић	"	"	" " "
1138	"	Илија Храновић	врачар	кошар	" " "
1171	"	Илија Јовановић	"	надничар	" " "
1173	"	Илија Милошевић	"	могар	" " "
1176	"	Иван Меховић	"	елта	" " "
1206	"	Илија Илић	сански	рибар	" " "
1231	"	Иван Војновић	дорф	агитар	" " "
1235	"	Евандо Милошевић	"	служитељ	" " "
1347	"	Иван Јукић	врачар	надничар	" " "
1351	"	Илија Николић	"	обувар	" " "
1359	"	Илија Ристић	пазил	пишар	" " "
1457	"	Илија Гаврић	дорф	општац	" " "
1458	"	Илија Остојић	"	терорја	" " "
1610	"	Илија Василевић	пазил	пишар	" " "
1863	"	Илија Тривојковић	варовни	пишар	" " "
1672	"	Илија Тодоровић	"	саконја	" " "
1676	"	Иса Ђорђевић	"	обувар	" " "
1687	"	Исаак С. Ачкари	"	тргов	" " "
1700	"	Илија Димитријевић	германски	лоф	" " "
1748	"	Илија Марковић	врачар	бакал	" " "
1788	"	Иван Богдановић	дорф	каф	" " "
1794	"	Иван А. Филца	"	ловчар	" " "
1802	"	Илија Некачић	"	сан.	" " "
1807	"	Илија Нерадић	пазил	тргов	" " "
1808	"	Илија Марковић	"	тедл	" " "
1819	"	Илија Навројски	"	пишар	" " "
1828	"	Илија Водић	Београд	2	" " "
1891	"	Илија Милић	германски	бакал	при IV чети I батаљона III војвна
1912	"	Илија Ручић	дорфовски	сарф	" " "
1915	"	Иса М. Медвја	"	тргов	" " "
3					
4	писар	Јован Р. Вучић	пазил	пис. укр. за.	при I бат. III. војвна
20	наредни	Јован Симић	дорфовски	кошар	при I чети I батаљ. III поз.
25	поднаред.	Јосиф Вукић	врачар	фангуз	" " "
36	војар	Јован С. Меланић	варовни	тргов	" " "
39	"	Јован Хади Фечи	"	јорган	" " "
62	"	Јосиф Николић	пазил	практикант	" " "
68	"	Јосиф Бабић	"	виногр.	" " "
82	"	Јован Глигоровић	дорфов.	каф	" " "
83	"	Јован Васић	"	берберки	" " "
103	"	Јован Сугар	врачарски	кошар	" " "
131	"	Јован Амар	дорфов.	бакален	" " "
165	"	Јосиф Заремковић	сански	три.	" " "
167	"	Јован Јефтовић	"	каф.	" " "
169	"	Јован Петровић	"	рибар	" " "
170	"	Јован Филиповић	"	практ.	" " "
173	"	Јосиф Штепановић	"	бербер.	" " "
185	"	Јован Антоновић	"	рибар	" " "
203	"	Јосиф Сташировић	дорфовски	опантар	" " "
208	"	Јован Симић	"	поф. служ.	" " "
227	"	Јован Филић	"	кошар	" " "
224	"	Јован Танасијевић	"	тадилни	" " "
230	"	Јован Павловић	врачарски	виногр.	" " "
236	војини	Јован Андрић	"	вор. подзор.	при II чети I батаљ. III. војвна
243	каптар	Јован Милошевић	сански	три.	" " "
251	"	Јован Јовановић	врачарски	вракт.	" " "

БР. ЛИСТА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛАСТ ОДН. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
261	редов	Јован Грдиновић	валидулски	пис. општ.	при II чети I батаљ. III позва.
268	"	Јоца Ђековић	савски	наф.	" "
284	"	Јосиф Стојановић	дорбољ	бавал	" "
288	"	Јован Савић	"	јоргов	" "
297	"	Јован Петровић	врач	саврач	" "
305	"	Јанако Стојановић	"	носач	" "
337	"	Јован Ђуковић	"	матас	" "
341	"	Јевреј Ђуковић	"	врачар	" "
351	"	Јосиф Черман	"	обувар	" "
360	"	Јован Димитријевић	пал.	бантов	" "
362	"	Јован Стојановић	"	кочијаш	" "
405	"	Јакон Аројета	дорбољски	обувар	" "
424	"	Јоца Младенчић	палат.	пајдон	" "
432	"	Јордан Х. Јовановић	"	дукал	" "
447	подник	Јефта Најдановић	савски	пасал	при III чети I бат. III позва
462	насталар	Јаневије Пастељнић	"	адвок.	" "
480	редов	Јован Травулаковић	тералјски	млек.	" "
486	"	Јован Сикић	"	штампар	" "
491	"	Јанако Поповић	"	сапул	" "
494	"	Јован Бошковић	"	двор. кочиј	" "
496	"	Јован Марковић	"	матас	" "
510	"	Јанко Валадин	савски	сезнаа	" "
527	"	Јован Илић	каронка	носч.	" "
528	"	Јован Крстић	"	обућ.	" "
553	"	Јеротије А. Милковић	савски	наф.	" "
557	"	Јакон Влаховић	"	врач.	" "
571	"	Јосиф Нацковић	"	млек.	" "
575	"	Јоца Дуфер	"	берб.	" "
580	"	Јован Стефановић	палат.	бантов	" "
583	"	Јован Растаћ	"	табат.	" "
589	"	Јован Живковић	"	бавал	" "
593	"	Јован Сикић	"	сапул	" "
604	"	Јован А. Поповић	заронки	костр	" "
611	"	Јеротије Ђ. Милковић	тералјски	бавал	" "
614	"	Јеротије Прокић	"	бурч.	" "
617	"	Јован Поповић	"	лебар	" "
625	"	Јосиф Луфит	"	вергл.	" "
632	"	Јован Маринковић	наронки	трж. агонт	" "
633	"	Јован Алин	"	трт.	" "
637	"	Јосип Тодоровић	врачарски	наф.	" "
640	"	Јефта Петровић	"	предла.	" "
653	"	Јован Рашаћ	"	мазин.	" "
657	"	Јефта Рашковић	"	опанч.	" "
665	"	Јован Цихић	валидулски	кочијаш	" "
681	насталар	Јанако Костић	"	наф.	при IV. чети I. баталјона III позва.
701	редов	Јован Костић	врач.	саврач	" "
704	"	Јован Р. Митковић	"	нохал	" "
718	"	Јован Бракић	валидулски	фабр. соде	" "
723	"	Јован Цилић	"	сл. општин.	" "
725	"	Јевреј П. Поповић	"	служак	" "
726	"	Јован С. Јовановић	"	нал. крој.	" "
731	"	Јован Ганторовић	"	уезал	" "
734	"	Јордан Антоновић	"	нади.	" "
766	"	Јован Биол	врачар.	тесач	" "
773	"	Јосиф Кели	"	бантов	" "
805	"	Јефта Станковић	палат.	томак	" "
817	"	Јован Крстић	каронка	саф.	" "
825	"	Јован Тимасовић	врачарски	млек.	" "
841	"	Јован Живковић	"	нади.	" "
842	"	Јован Стајковић	"	бавал.	" "
844	"	Јован Стевановић	"	дукал	" "
845	"	Јован Гавриловић	"	служ.	" "
850	"	Јован Буктовић	"	швева.	" "
859	"	Јанко Гардаћ	"	сапул.	" "
862	"	Јосип Марковић	сав.	б. врач.	" "
867	"	Јован Тонковић	"	служ.	" "
887	"	Јован Федоровић	нарон.	гричар	врскобројни I батаљ. III позва
935	"	Јован Накалић	палат.	берб.	" "
990	"	Јоца Ј. Поповић	"	тестер.	" "

БРОЈ ОПШТА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБЛ. УПИСАН	ЗНАЧАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписан
994	редов	Јован Пећак	дворбаски	видар	прекобројна I бат. III позива
1008	"	Јован Поповић	"	сл. телегр.	"
1008	"	Јоца Ј. Војковић	"	падал.	"
1034	"	Јаков Павловић	варошски	падал.	"
1038	"	Јован Павловић	"	служ.	"
1053	"	Јован Павловић	терзијски	квалит.	"
1067	"	Јован Павловић	савски	служ.	"
1070	"	Јован Ристић	"	вож. мех.	"
1070	"	Јован Ристић	"	кувар	"
1072	"	Јован Гајер	"	слуга	"
1075	"	Јован Петровић	"	послат	"
1078	"	Јован Поповић	"	страж.	"
1084	"	Јован Милошевић	падал.	лебар	"
1087	"	Јован Крстић	"	падал.	"
1098	"	Јосиф Шиндлер	доп.	рибар	"
1107	"	Јован Николић	савски	падал.	"
1110	"	Јован Димитријевић	"	"	"
1125	"	Јован Димитријевић	врач.	"	"
1126	"	Јосиф Јовић	"	лебар	"
1161	"	Јован Костић	палатуски	лебар	"
1167	"	Јован Симићковић	врачарски	падал.	"
1174	"	Јован Анђелић	"	важ. дуван	"
1175	"	Јован Петровић	"	сл. лебар	"
1197	"	Јеротије Павловић	савски	терзија	"
1203	"	Јован Петровић	"	столар	"
1209	"	Јован Ђорђевић	"	падал.	"
1234	"	Јован Костић	добр.	слуга	"
1238	"	Јован Милошевић	"	таштин	"
1248	"	Јован Петровић	терзијски	падал.	"
1251	"	Јован Ј. Поповић	"	инспект.	"
1254	"	Јован Арсенијевић	падал.	падал.	"
1256	"	Јован Николић	"	прот.	"
1304	"	Јован Јовановић	врачарски	падал.	"
1306	"	Јосиф Холе	"	"	"
1310	"	Јосиф Арсенијевић	савски	кројач	"
1314	"	Јован Јовановић	"	плаков.	"
1317	"	Јован Поповић	"	служ.	"
1323	"	Јован Петковић	добр.	тепал	"
1324	"	Јован Петковић	"	падал.	"
1325	"	Јован Крстић	"	општар	"
1337	"	Јован Мартиновић	савски	слуга	"
1361	"	Јован Медурић	палатуски	"	"
1366	"	Јован Стојковић	терза.	видар	"
1375	"	Јован Николић	"	искар	"
1381	"	Јован Жилић	варошски	обућар	"
1396	"	Јован Павловић	"	терзија	"
1424	"	Јован Радић	врачарски	слуга	"
1428	"	Јован Јовановић	"	свајач	"
1433	"	Јован Кос	"	обућар	"
1436	"	Јосиф Червни	"	бајтон.	"
1437	"	Јован Милић	"	служ.	"
1441	"	Јован Драговић	савски	лебар	"
1448	"	Јован Ш. Симић	"	терзија	"
1462	"	Јован Петровић	"	инспект.	"
1460	"	Јован Јоца	добр.	пасан	"
1472	"	Јован Гајер	"	обућар	"
1476	"	Јован Ковачевић	"	бакал	"
1480	"	Јован Петровић	"	кувар	"
1482	"	Јован Ристић	"	падал.	"
1484	"	Јован Галић	савски	служ.	"
1487	"	Јован Јовановић	"	паф.	"
1511	"	Јован Мартиновић	"	апчија	"
1513	"	Јован Софронјевић	"	жесар	"
1523	"	Јован Костић	"	служ.	"
1535	"	Јован Димитријевић	"	фабрич.	"
1527	"	Јован Милић	"	слуга	"
1530	"	Јован Савић	"	рибар	"
1547	"	Јован Николић	врачарски	терзија	"
1548	"	Јован Бонковић	"	видар	"
1552	"	Јован Дедо	"	падал.	"

Бр. јединице	Чин и звание	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ ВРАТЉ ОБВ. УПИСАТ	ЗНАЧЕЊЕ	У коју је јединицу обавезно уписат
1553	редов	Јован Колачевић	вратарски	зидар	прекобројни I бат. III позива
1563	"	Јаско Петровић	"	терзија	" "
1568	"	Јован Тодоровић	"	пази.	" "
1578	"	Јован Стојачевић	"	"	" "
1579	"	Јован Живановић	"	саула	" "
1580	"	Јован Николић	"	кисор.	" "
1596	"	Јана Драшковић	палаула.	држ. обунар	" "
1609	"	Јован Благојевић	"	зидар	" "
1612	"	Јован Богдановић	"	пази.	" "
1617	"	Јаско Јовановић	"	зидар	" "
1624	"	Јован Димитровић	"	тежак	" "
1628	"	Јефрем Марјановић	"	"	" "
1634	"	Јован Јовановић	"	"	" "
1635	"	Јован Стојчевић	"	млек.	" "
1636	"	Јенка Ковестановић	"	пази.	" "
1639	"	Јосиф Валоци	"	двор. саул.	" "
1650	"	Јован Милановић	терзијски	каф.	" "
1653	"	Јефрем Јовановић	"	саксар	" "
1655	"	Јован Милошковић	"	саул.	" "
1656	"	Јован Димитријевић	"	кал. торо.	" "
1669	"	Јован М. Богдановић	варошки	саул.	" "
1671	"	Јован Димитријевић	"	фабр. сав.	" "
1677	"	Јован Радуловић	"	саул.	" "
1684	"	Јован Петровић	терзиј.	абаз.	" "
1699	"	Јован Милошковић	"	каф.	" "
1706	"	Јана Димитријевић	палаула.	"	" "
1708	"	Јосиф Ђуриловић	"	обунар	" "
1717	"	Јован Трајковић	"	зидар	" "
1722	"	Јован Јанић	"	тамот.	" "
1730	"	Јован Матровић	"	аквалон	" "
1740	"	Јован Милић	вратарски	саул.	" "
1759	"	Јован Маринковић	сакски	пази.	" "
1761	"	Јеремија Јеранкић	"	"	" "
1762	"	Јанко Димитријевић	"	коф. повар	" "
1767	"	Јанаћ Ђорђевић	дорџалски	бакла	" "
1776	"	Јахиджа Ј. Лени	"	пом. тргоп	" "
1777	"	Јосиф С. Лени	"	пожар	" "
1783	"	Јахиджа Ј. Лени	"	пр. секош	" "
1785	"	Јулије Хара	"	тапатар	" "
1806	"	Јана Танић	палаула.	каф.	" "
1815	"	Јован Петровић	"	саул.	" "
1830	"	Јован Јосифовић	Београд	"	" "
1836	"	Јован Ристаћ	вратарски	фисес.	прекобр. воз. са своја 2 коња и воза III поз.
1841	"	Јосиф Ристаћ	сакски	каф.	" "
1871	"	Јован Ј. Маринковић	варошки	трз.	" "
1872	"	Јован М. Алексић	"	"	" "
1874	"	Јован П. Јовановић	"	"	" "
1878	"	Јенка Јакович	"	"	" "
1884	"	Јахиджа Николић	"	"	" "
1887	"	Јефрем П. Јовановић	"	"	" "
1889	"	Јанко Ђ. Којан	"	"	" "
1893	"	Јован Обрадовић	терзијски	абаз.	" "
1919	"	Јефрем Маринковић	палаула.	терзија	" "
II					
27	канцлар	Коста Ганић	палаула.	каф.	при I четв I батаљ. III позива
58	редов	Коста Антоновић	варошки	памот.	" "
84	"	Коста Петровић	дорџалски	млек.	" "
127	"	Коста Шаниновић	"	кал. добар.	" "
145	"	Коста В. Недељковић	пази.	магас.	" "
148	"	Коста Бабош	"	шурч.	" "
156	"	Коста Петровић	"	разбој.	" "
161	"	Коста Ристаћ	сакски	млек.	" "
164	"	Коста Јуриновић	"	шешкул.	" "
187	"	Коста Јовановић	варош.	сл. оштр.	" "
192	"	Коста Петровић	дорџ.	равни.	" "
233	подник	Коста Василијевић	сав.	коде.	при II четв I батаљона III позива

БРОЈ СЛУЖБА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КЛАТУ ОБ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
260	килар	Коста Ј. Кецаћ	врачар.	крант.	при II чети I батаљ. III позива
280	редов	Коста Стојић	дорбола.	рибар	" "
292	"	Коста В. Чапа	"	три	" "
303	"	Коста Михаиловић	врачар.	млек.	" "
329	"	Коста А. Азаровић	"	служ.	" "
353	"	Коста Трајковић	"	индар	" "
371	"	Коста Младеновић	напа.	тежак	" "
372	"	Коста Бравазани	"	"	" "
378	"	Коста Дукић	тераријски	абар.	" "
379	"	Коста Сидековић	"	напа.	" "
391	"	Коста Ђурић	"	служ.	" "
413	"	Коста Трефунковић	прот.	кувар	" "
423	"	Коста Кретић	напа.	каф.	" "
523	"	Коста Николић	варонски	трт.	при III чети I батаљона III позива
547	"	Коста Наумовић	савски	каф.	" "
549	"	Коста Ташевић	"	души.	" "
552	"	Коста Николаић	"	"	" "
576	"	Кузман Кошар	напа.	ваз. крој.	" "
603	"	Крста Јовановић	варонски	"	" "
606	"	Коста Јовановић	"	столар	" "
616	"	Коста Димитријевић	тераријски	кравар	" "
624	"	Коста Поповић	варон.	трт.	" "
695	"	Коста Новаковић	"	служ.	при IV чети I батаљона III позива
702	"	Коста Живковић	"	нох.	" "
733	"	Коста Стојановић	напа.	лидар	" "
741	"	Коста Михаиловић	"	надзор.	" "
764	"	Коста Азаровић	врачар.	обућар	" "
797	"	Коста Гавриловић	ва. на.	"	" "
798	"	Коста Јовановић	"	лидар	" "
799	"	Коста Карамфиловић	"	"	" "
803	"	Коста Ташковић	"	"	" "
816	"	Коста Ђивковић	варонски	трт.	" "
838	"	Коста Павловић	врачарски	чишар	при IV чети I бат. III позива
889	"	Коста Живковић	"	служ.	" "
901	"	Коста Марковић	савски	"	" "
912	"	Коста Стојковић	"	нап. брз.	" "
932	"	Коста Јовановић	"	лидар	" "
936	"	Коста Димитријевић	напа.	калдар.	" "
1031	"	Коста Цветковић	врачарски	нап.	" "
1038	"	Коста Ђамковић	савски	лебар	" "
1063	"	Коста Вукаловић	"	кал. лебар.	" "
1180	"	Коста Здравковић	"	служ.	" "
1216	"	Коста Трајковић	"	пишар	" "
1316	"	Коста Трајковић	врач.	пишар	" "
1362	"	Крста Јовановић	напа.	ташт.	" "
1407	"	Коста Ђурђевић	"	квас	" "
1413	"	Коста Станковић	"	служ.	" "
1427	"	Коста Милошковић	врачар.	санитар	" "
1520	"	Коста Струе	савски	лимар	" "
1530	"	Коста Миловић	"	носач	" "
1600	"	Брзман Антоновић	напа.	лидар	" "
1602	"	Коста Ђукић	"	предуш.	" "
1705	"	Брзман Милетић	"	ташт.	" "
1607	"	Коста Ј. Димитријевић	"	преписач	" "
1664	"	Коста Јовановић	варонски	нап. јорган.	" "
1665	"	Коста Срећковић	"	вакум.	" "
1757	"	Коста Станковић	савски	пишар	" "
1887	"	Коста П. Михаиловић	врачарски	каф.	при IV чети I батаљона III позива
1842	"	Коста Х. Тодосијевић	сав.	трт.	" "
1843	"	Коста Кр. Петровић	"	гостин.	" "
1845	"	Коста Ђукић	"	трт.	" "
1896	"	Коста Шокић	тераријски	"	" "
1899	"	Карло Перола	"	"	" "
1909	"	Коста Димитријевић	дорбо.	ахмарија	" "
II.					
37	каптар	Лука Павловић	напа.	хурчија	при I батаљону III позива
81	редов	Азар Радонић	дорбо.	каф.	" "

БР. СЛОВА	ЧИН И ЗНАЈЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБН. УПИСАН	ЗАПОСЛАЊЕ	У коју је јединицу обвезних уписан
125	редов	Лазар Адана	дорџол.	чирмар	при I. чети I бат. III позива
245	запалар	Лука Радетић	врачар.	служ.	при II чети I батаљ. III позива
247	"	Лука Пурин	сански	трговац	" " "
256	"	Лазар Златић	врач.	каф.	" " "
312	редов	Лазар Шенић	терализиски	пушкар	" " "
412	"	Лазар Силевић	дорџолски	пилар	" " "
531	"	Лука Одавић	варон.	сарач	при III чети I бат. III позива
572	"	Лазар Јокићковић	сански	бербер	" " "
579	"	Лазар Николић	палаузу.	свајач	" " "
642	"	Лукић Моравски	врачарски	бакал.	" " "
666	водина	Лазар И. Ђорђевић	палаузу.	терпија	при IV чети I батаљ. III позива
770	редов	Лазар Станојевић	"	обућар	" " "
831	"	Лука Лазаревић	"	терпија	" " "
868	"	Лазар Перчић	сански	швајц.	" " "
915	"	Лука Драговић	"	вадичар	прикљученик I батаљона III позива
998	"	Лазар Милојевић	дорџолски	водница	" " "
999	"	Лазар Тодоровић	"	киселовар	" " "
1016	"	Лазар Марковић	сански	келнер	" " "
1037	"	Лазар Јеротић	варон.	"	" " "
1093	"	Лука Љубишић	дорџол.	вадичар	" " "
1165	"	Лазар Милојевић	палау.	"	" " "
1106	"	Лука Ђокић	"	тестеран	" " "
1112	"	Лазар Марковић	сански	служ.	" " "
1327	"	Лазар Степановић	дорџолски	вој. служ.	" " "
1335	"	Лоренц Вујанисер	сански	вадичар	" " "
1423	"	Лазар Лазаревић	врачарски	вој. обућ.	" " "
1466	"	Лука Јаковљевић	дорџолски	сл. каф.	" " "
1688	"	Леон Н. Леви	варон.	калас	" " "
1719	"	Лазар Марковић	палау.	обућар	" " "
1761	"	Лазар Тодоровић	врачар.	бакал	" " "
1778	"	Лука Вакић	дорџолски	кројач	" " "
1786	"	Лазар Павић	"	обућар	" " "
1888	"	Лазар Н. Ђанковић	варонски	каф.	прикључ. возар са своја 2 коња и кола III позива
1905	"	Лазар А. Кретић	дорџол.	швајц.	" " "
1916	"	Леон А. Медоха	"	тргов.	" " "
Б					
47	"	Љуба Мартиновић	дорџолски	обућар	при I. чети I. батаљона III. позива
57	"	Љубевић Стојановић	варонски	трговац	" " "
209	"	Љубевић Милановић	дорџолски	носач	" " "
26	"	Љубомир Новачковић	"	трговац	при II чети I батаљ. III. позива
299	"	Љубомир Гавраловић	врачарски	ткач	" " "
439	"	Љубомир Ристић	дорџол.	пастир	" " "
492	"	Љубомир Францковић	терализиски	пр. поштом	при III чети I батаљ. III позива
524	"	Љубомир Калечић	варонски	обућар	" " "
792	"	Љуба Рамановић	палаузу.	бив. учит.	при IV чети I батаљ. III позива
691	"	Љубомир С. Дичић	врачар.	кројач	" " "
1057	"	Љубомир Павловић	терал.	носач	прикљученик I. батаљона III. позива
1092	"	Љубомир Николић	палау.	кадармер	" " "
1385	"	Љубомир Појковић	варонски	кувар	" " "
1415	"	Љубомир Јовановић	палаузуски	кројач	" " "
1574	"	Љубомир С. Триковић	врачарски	црквеник	" " "
В					
2	ађутант	Варно Стојановић	варонски	адвокат	при I чети I батаљ. III позива
7	возар	Младен Вељковић	"	три.	даје 2 коња с амоника и кола с прикљученим и лично ру- коте са својом коном при истој јединици.
18	водник	Видоје Лукић	терализиски	б. чин.	при III чети I батаљ. III позива
19	"	Мата Солић	врачар.	палаузија	" " "
23	подвареди.	Младен Петровић	сански	кувар	" " "
24	"	Мила Лазаревић	"	рибар	" " "
40	савалар	Милутин Стојановић	варонски	терпија	" " "
53	редов	Милош Павић	"	бербер	" " "
74	"	Младен Јефтић	палаузу.	аустрија	" " "
77	"	Мата Ј. Ђимитријевић нар.	"	аустрија	" " "

БРОЈ УПИСА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ КВАРТУ ОБЕ- УПИСАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписат
86	редов	Мирашко Павловић	дорћолски	рибар	при I. чети I. батаљона II позива
89	"	Мордочај Аројети	"	надничар	" " "
91	"	Мајер Х. Којен	"	инженер	" " "
96	"	Масојло Пешаћ	зрчарски	пилот	" " "
97	"	Милан Поповић	"	"	" " "
101	"	Мирашко Лазаревић	"	слаткаш	" " "
104	"	Мирашко Милошевић	"	стражар	" " "
109	"	Мирашко Митровић	"	рибар	" " "
119	"	Милан Јосифовић	дорћолски	фармац	" " "
121	"	Мордочај И. Катарадос	"	ликар	" " "
134	"	Милош Спасојевић	"	адвокат	" " "
138	"	Милош Обрадовић	"	физикерист	" " "
166	"	Милан Вршић	"	обућар	" " "
172	"	Миланко Арићковић	сав.	савезн.	" " "
189	"	Марко Степановић	дорћолски	столар	" " "
199	"	Милко Радан	"	добар	" " "
193	"	Миланко Радосављевић	"	стражар	" " "
194	"	Митар Навић	"	чувар	" " "
195	"	Митар Николан	"	бантован	" " "
196	"	Митар Николић	"	"	" " "
219	"	Младен А. Тодоровић	терас.	дојурница	" " "
231	"	Младенко Тиваковић	врачар.	ошн. служ.	" " "
238	подвареди.	Младен Арсић	палатуски	ноћпјан	при II. чети I. батаљона III позива
254	каплар	Марко Матић	врачарски	месар	" " "
266	редов	Милан Ђорђевић	савезн.	авалин	" " "
295	"	Мана Анђелковић	дорћолски	бикалин	" " "
291	"	Мајер С. Далбахара	"	кафеџија	" " "
306	"	Мирашко Станковић	врач.	калдривџија	" " "
310	"	Мирашко Јанковић	терас.	козџија	" " "
316	"	Мирашко Ђурановић	"	б. чинџ.	" " "
326	"	Миланко Јовиновић	врачарски	ноћ. служ.	" " "
334	"	Марко Марковић	"	табанџан	" " "
336	"	Милан Орловић	"	обућар	" " "
347	"	Мирашко Симовић	"	слуга	" " "
356	"	Милош Петковић	калдруски	н.д. новач.	" " "
357	"	Милан Симић	"	рабарџија	" " "
364	"	Мирашко Коџић	"	кал. синџ.	" " "
377	"	Миле Триповић	терас.	желеџија	" " "
382	"	Миланко Марковић	"	с.д. механ.	" " "
383	"	Марко Казанерџић	"	надничар	" " "
384	"	Марко Порнић	"	кафеџија	" " "
385	"	Мирашко Милош	"	магараџија	" " "
395	"	Марко Новковић	"	телер	" " "
400	"	Мирашко Јосиф	"	учтељ	" " "
418	"	Мирашко Чех	врачарски	ноћпјан	" " "
427	"	Милан Ж. Славић	палатуски	бин. жала.	" " "
429	"	Мирашко Димић	"	рабарџија	" " "
440	"	Младен Цветковић	дорћолски	служитељ	" " "
444	"	Мана Б. Јаков	"	ликар	" " "
445	"	Милан Јосифовић	"	кројач	" " "
448	водник	Мирашко А. Крстаћ	савезн.	касалин	при III чети I бат. II позива
455	подвареди.	Милан Ст. Марковић	адвокат	"	" " "
461	каплар	Милан Радовић	"	служитељ	" " "
466	"	Милан Тодоровић	палатуски	касалин	" " "
468	"	Младен Матић	"	бикалин	" " "
469	"	Мана Деметријевић	"	обућар	" " "
471	"	Максим Филиповић	каронџи	курџија	" " "
473	"	Младен Јевремовић	"	чувар	" " "
499	"	Младен Бруновић	терас.	пешконоша	" " "
504	"	Милан М. Банковић	"	бранар	" " "
505	редов	Милош Бретић	савезн.	кривач	" " "
519	"	Марјан Милошевић	каронџи	касалин	" " "
529	"	Милош Милошевић	"	спрач	" " "
535	"	Милан Пауновић	сав.	"	" " "
539	"	Милан Милић	"	с.д. механ.	" " "
544	"	Милан Јаковљевић	"	подизач	" " "
568	"	Младен Ђ. Ристић	"	трџ.	" " "
588	"	Милан Митровић	ва. телу.	сарџ	" " "
591	"	Милан Павловић	"	тежак	" " "

БРОЈ СЛИБЕ	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ПАРТУ ОБЛ. УПИСАТ	РАДИМАЊЕ	У коју је јединицу обавезним уписат
598	редов	Милош Живковић	паронски	пувар	при III чети I бат. III. позива
621	"	Милета Војковић	тераски	кафешија	" " "
625	"	Милош А. Милошевић	паронски	ливер	" " "
635	"	Милаш Алексијевић	"	фијалер	" " "
636	"	Моме Хаји	"	инспектант	" " "
647	"	Милаш Јаковљевић	врачарски	басалин	" " "
654	"	Милаш Петровић	паллауаски	пис. ош.	" " "
661	"	Милаш Габојевић	"	проектант	" " "
663	водник	Милош Митић	првач	пилаар	при IV чети I бат. III. позива
676	каплар	Милевој Савић	"	потписач	" " "
680	"	Милош Војковић	паллауаски	учитељ	" " "
691	"	Милош Алексијевић	варонски	чувар	" " "
696	редов	Марко Димитријевић	"	тањган	" " "
699	"	Марко Јовановић	"	ковач	" " "
703	"	Милош Николић	"	механ.	" " "
707	"	Милосав Милошевић	"	завотрач	" " "
712	"	Милета Илић	"	падинчар	" " "
730	"	Максим Милојевић	паллауаски	фијалер	" " "
742	"	Младен Стевановић	"	книжар	" " "
751	"	Младен Леојевић	"	падинчар	" " "
757	"	Милаш Милановић	"	ковач	" " "
760	"	Милош Марковић	"	буџетер	" " "
778	"	Миланко С. Пачић	терас.	три.	" " "
781	"	Милан Ј. Давидовић	"	васкарач	" " "
791	"	Миланко Недељковић	савски	пилаар	" " "
814	"	Миланко Николић	варонски	страж	" " "
822	"	Милосав Живковић	врач.	механ.	" " "
831	"	Младен Танасковић	"	рабац	" " "
832	"	Мишко Дифелковић	"	тањган	" " "
847	"	Марко Кисељев	"	слуга	" " "
848	"	Миланко Пејић	"	берберин	" " "
851	"	Милошав Милановић	"	б. ош. пис.	" " "
856	"	Милаш Делић	"	зестеран	" " "
860	"	Милош Симоновић	"	сл. в. одел.	" " "
870	"	Милан Тодоровић	савски	ованчар	" " "
873	"	Милан Обрадовић	"	три.	" " "
874	"	Миланко Шандоровић	"	три. кингоз.	" " "
890	"	Мито Милошевић	вар.	фабрикант	аркобројни I бат. III. позива
894	"	Милан Рајковић	врачар.	рабац	" " "
902	"	Миланко Илић	савски	писач	" " "
903	"	Милаш Кукиновић	"	секретичар	" " "
907	"	Милоје Бајић	"	жал. абац	" " "
911	"	Милаш Танасић	"	практив	" " "
913	"	Митар Рајковић	"	обућ.	" " "
917	"	Манојло Савић	"	шидар	" " "
923	"	Марко Митровић	"	отрачар	" " "
931	"	Марко Мешковић	"	пал. проф.	" " "
937	"	Мале Дражић	паллауаски	падинчар	" " "
1001	"	Мата Шандоровић	дорфелски	кочијаш	" " "
1004	"	Милаш Милојевић	"	савић	" " "
1005	"	Мата Јовановић	паллауаски	штампар	" " "
1009	"	Миланко Сипер	"	жал. савић	" " "
1013	"	Максим Давидовић	савски	савић	" " "
1021	"	Милош Ђорђевић	"	падинчар	" " "
1022	"	Милан Матејић	"	шамук	" " "
1029	"	Милош Марковић	"	шур.	" " "
1032	"	Мана Поповић	врачар.	завотрач	" " "
1033	"	Милош Ђорђевић	варон.	кафеј.	" " "
1049	"	Марко Вукотић	врач.	падинчар	" " "
1052	"	Мата Димитријевић	тераски	јорганџија	" " "
1066	"	Митар Симић	сав.	чун. осуђен.	" " "
1077	"	Миланко Новаковић	"	инспектант	" " "
1079	"	Милош Милојевић	пал.	падинчар	" " "
1094	"	Милосав Мајсторовић	дорф.	банктонан	" " "
1097	"	Миланко Станишић	"	служит.	" " "
1105	"	Милаш Петровић	паллауаски	падинчар	" " "
1109	"	Милан Жилић	савски	колар	" " "
1122	"	Милан Николић	врач.	савић	" " "

НАСТАВАК ДОДАТКУ БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

БРОЈ ОПШТЕ	УЧЕНИК И ЗНАМЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТАЛ ОБЗ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1140	редов	Милан Јованковић	пал.	индор	пренибројан I бат. III позива
1144	"	Милан Антонић	"	тачмар	"
1146	"	Матеја Стојановић	"	сл. општ.	"
1150	"	Милан Степановић	"	падинчар	"
1152	"	Матеја Вучковић	"	роз. општ.	"
1159	"	Марко Ристаћ	"	падинчар	"
1164	"	Милоша Вујаћ	протарски	тачмар	"
1177	"	Матеја Одог	"	падинчар	"
1178	"	Младен Јаковљевић	савски	"	"
1189	"	Милан Филиповић	"	"	"
1205	"	Милан Николић	"	"	"
1212	"	Младен Траивковић	"	сл. у штаб.	"
1213	"	Мартин Вуковић	"	падинчар	"
1232	"	Младен Ружић	дворски	тачмар	"
1233	"	Милош Петровић	"	"	"
1250	"	Милан Дожитрајевић	терзијски	падинчар	"
1155	"	Мило Стојановић	пазлаушки	обујар	"
1302	"	Милан Пероћ	"	падинчар	"
1309	"	Младен Гајић	краварски	пазлау	"
1318	"	Мата Павловић	сав.	падинчар	"
1320	"	Михаило Дажановић	дор.	индор	"
1221	"	Михаило Петровић	"	падинчар	"
1345	"	Милош Стојановић	краварски	служитељ	"
1356	"	Милош Петровић	пазлаушки	молер	"
1363	"	Милош Гајић	"	пазлау	"
1369	"	Милош Поп-Јовановић	терзијски	берберин	"
1371	"	Младен Дуловић	"	служитељ	"
1374	"	Милош Оборицки	"	коњак	"
1383	"	Марко Матровић	варошки	служитељ	"
1384	"	Милан Паулић	"	пазлаушки	"
1396	"	Мата Мухровић	"	протар	"
1397	"	Милош Милошевић	"	опашчар	"
1406	"	Морис Реслер	пазлау	кројач	"
1410	"	Михаило Богдановић	"	бољничар	"
1414	"	Мана Вирнастевећ	краварски	берберин	"
1468	"	Михаило Додић	дворски	пазлау	"
1470	"	Мита Савић	"	падинчар	"
1516	"	Марићко Јовановић	савски	тачмар	"
1528	"	Михаило Милатовић	"	књиговода	"
1532	"	Милан Јовановић	"	обујар	"
1533	"	Мирко Кривојевић	"	кројач	"
1535	"	Марко Вулатић	"	падинчар	"
1538	"	Милош Милић	"	инженер	"
1541	"	Митар Вурић	"	опашчар	"
1550	"	Милош Јовановић	кравар	служитељ	"
1559	"	Михаило Костић	"	пазлаушки	"
1560	"	Михаило Јаковљевић	"	служитељ	"
1562	"	Мила Павловић	"	пазлау	"
1564	"	Мита Марковић	"	ваф.	"
1567	"	Михаило Ристаћ	"	пазлау	"
1569	"	Милош Врбавац	"	инженер	"
1595	"	Мурис Гашић	пазлаушки	падинчар	"
1604	"	Мана Стојић	"	инженер	"
1614	"	Марићко Вујаћ	"	кочијаш	"
1633	"	Мата Стојановић	"	"	"
1637	"	Михаило Милошевић	"	тачмар	"
1642	"	Милорад Степановић	терзијски	слуга	"
1645	"	Марко Дажановић	"	бакалин	"
1646	"	Милош Јовановић	"	служитељ	"
1647	"	Марко Додић	"	ваф. уст.	"
1658	"	Мита Поповић	ворошки	абад.	"
1660	"	Михаило Шитарца	"	кројач	"
1666	"	Милош Јовановић	"	инженер	"
1669	"	Милош Јовановић	"	служитељ	"
1682	"	Морис Ружић	"	кројач	"
1689	"	Младен Павловић	"	предупред.	"
1690	"	Милош Вулић	"	служитељ	"
1695	"	Мата Воватина	терзијски	сидра	"

Бр. списка	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ЕКАДРУ ОБЕ. УПИСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1704	редов	Милан С. Марковић	терзавски	вослуз.	врснобројни I батаљона III позива
1705	"	Мијанко Јовановић	"	каф.	"
1719	"	Милан Башић	палмлау.	терзија	"
1727	"	Мијанко Стојановић	"	полат	"
1735	"	Мана Буквић	"	"	"
1736	"	Милан Јовановић	"	бак.	"
1737	"	Мита Пећкић	"	тешић	"
1741	"	Мијанко Мијовић	врачарски	ткач	"
1764	"	Младен Чордарић	"	винограц	"
1764	"	Манојло Вукковић	савеза	носач	"
1765	"	Мона Динић	"	каменар	"
1769	"	Миланко С. Албизари	дорћоски	ситишвар	"
1771	наредити	Мијанко Драговић	"	кафа тер.	"
1780	наредити	Мона С. Дежар	"	трт.	"
1796	"	Мордочај Х. Којен	"	носач	"
1798	"	Милан Бошковић	паронски	лобар	"
1805	"	Миласи Мидић	"	виногр.	"
1817	"	Марко Јовановић	палмлау.	наде.	"
1818	"	Милан Војновић	"	"	"
1822	"	Милан Јовановић	"	овантар	"
1829	"	Мајданко Алексић	Београд	чувар осу.	"
1831	"	Милан Милетић	"	хурчија	"
1846	"	Милан Јовановић	савези	трт.	врснобројни војар са своја 2 кова и жала III позива
1875	"	Милан С. Антоновић	паронски	златар	"
1876	"	Милан Браковић	"	трт.	"
1887	"	Младен Стојковић	"	бакал.	"
1892	"	Младен Малић	терзавски	трт.	"
1894	"	Мијанко Јовић	"	"	"
1897	"	Младен Вукановић	"	фијасерист	"
1900	"	Манојло Кладис	дорћ.	трт.	"
II.					
12	војар	Никола Ђорђевић	паронски	трговац	даје 2 к. с. ам. и в. с. ар. и лично рп. својом ном. I б. III п.
13	"	Никола Вукотић	"	трговац	"
50	редов	Најдан Јанковић	"	лебар	прт I четв I бат. III позива
67	"	Никола Тошић	палмлау.	кафе.	"
87	"	Никола Цвијић	дорћоски	рибар	"
108	"	Наун Несторовић	врачарски	полат	"
130	"	Никола М. Води	дорћоски	трговац	"
133	"	Ниски Варух	"	вилаар	"
143	"	Ниски Ефрани	"	трговац	"
147	"	Никола Стојановић	палм.	бакал.	"
197	"	Никола Петровић	"	лебар	"
199	"	Никола Глишић	"	рибар	"
246	каптар	Никола П. Михаиловић	савези	бакал.	прт II четв I батаљона III позива
257	"	Ниски Ђорђевић	палмлау.	хурчија	"
264	редов	Никола Костић	савези	носач	"
276	"	Никола Петковић	дорћоски	обувар	"
315	"	Никола Г. Ристић	терзавски	месар	"
324	"	Нестор Триковић	"	месар	"
369	"	Најдан Костић	палмлау.	лидар	"
365	"	Најдан Тиваковић	"	лидар	"
410	"	Ниски Абрамовић	дорћоски	месач	"
420	"	Никола Поповић	палм.	бак.	"
428	"	Најдан Ристић	"	лидар	"
451	наредити	Нема Тошић	паронски	трговац	прт III четв I бат. III позива
472	каптар	Никола Вукотић	"	мес.	"
477	редов	Никола М. Марковић	"	лиговисац	"
485	"	Нема Јовановић	терзавски	лидар	"
508	"	Никола Грујић	савези	саузит.	"
548	"	Никола Димитријевић	"	падин.	"
564	"	Никола Ђузић	"	с. у граду	"
589	"	Никола Стојановић	"	обувар	"
600	"	Никола Савић	"	бакал.	"
618	"	Никола Зарић	терзавски	с. ошнт.	"

Бр. списак	Чин и звање	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕЈ ЈЕ КВАРТА ОБВ. ГИНСАТ	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обавезни уписат
630	родов	Настас Илић	варошки	млек.	при III чети I бат. III пешана
638	"	Педелио Дунић	врачарски	поштомач	" "
644	"	Поза Максимовић	"	почајан	" "
646	"	Петра Давидовић	"	механ.	" "
674	"	Никола Ђорђевић	"	опшечар	при IV чети I баталјона III пешана
721	"	Никола Ђавров	напалузски	обућар	" "
729	"	Никола Факи	"	надничар	" "
740	"	Никола Констанидиновић	"	пилар	" "
747	"	Нестор Анђелковић	"	наднич	" "
749	"	Настас Малениковић	"	технич	" "
769	"	Никола Бошковић	врачарски	абдија	" "
819	"	Никола Гошковић	варошки	каф.	" "
820	"	Никола Грубић	"	дуван.	" "
846	"	Нешко Јовановић	врачарски	пилар	" "
873	"	Никола Ђокичевић	савски	уришач	" "
893	"	Наум Ђосић	врач.	"	прекобројни I бат. III пеш.
904	"	Никола Јанковић	савски	пилар	" "
929	"	Наум Стојановић	"	пилар	" "
1007	"	Никола Војновић	кал.	кројач	" "
1012	"	Никола Максимовић	савски	чекар	" "
1035	"	Никола Најдановић	варошки	служитељ	" "
1047	"	Настас Марковић	врачарски	слуга	" "
1096	"	Никола Јанковић	дорфолски	олагач	" "
1147	"	Никола Ђимовић	напалузски	каф.	" "
1183	"	Никола Ратић	савски	почајан	" "
1186	"	Никола Паджанић	"	слуга	" "
1187	"	Никола Вукадиновић	"	сл. лебор.	" "
1192	"	Никола Крстић	"	каф.	" "
1210	"	Никола Гржић	"	месар	" "
1237	"	Никола Бонда	дорф.	тањин.	" "
1240	"	Новак Димитрајевић	"	наднич.	" "
1244	"	Никола Степановић	"	каф.	" "
1319	"	Никола Јовановић	савски	стражар	" "
1326	"	Наум Остојић	дорфолски	слуга	" "
1339	"	Никола Чажановић	сав.	трговац	" "
1363	"	Никола П. Ђорђевић	врач.	каф.	" "
1364	"	Никола Петровић	напалузски	курчаја	" "
1365	"	Настас Јовановић	"	пилар	" "
1373	"	Никола Чопић	терезијски	обућар	" "
1387	"	Николаје Тајанчић	варошки	кројач	" "
1422	"	Наум Ђорђевић	напалузски	кал. бравар.	" "
1434	"	Никола Христовић	врач.	инспектор	" "
1446	"	Новак Халић	савски	слуга	" "
1447	"	Никола Костић	"	кројач	" "
1460	"	Николаф Келић	дорфолски	обућар	" "
1486	"	Никола Трфковић	савски	етапир.	" "
1514	"	Никола Марјановић	"	лајар	" "
1542	"	Никола Јовановић	"	вож. страж.	" "
1544	"	Никола Мојсић	врачарски	служитељ	" "
1551	"	Никола Димитрајевић	"	надничар	" "
1565	"	Николаф Стојановић	"	надничар	" "
1594	"	Наум Мајковић	напалузски	задар	" "
1599	"	Нешко Митковић	"	дуњер	" "
1615	"	Никола Стојановић	"	амалин	" "
1629	"	Настас Цакић	"	слуга	" "
1649	"	Нестор Триковић	"	месар	" "
1651	"	Никола Дукић	терез.	абдија	" "
1662	"	Наум Ристић	вар.	сл. каф.	" "
1774	"	Никола Симић	"	каф.	" "
1778	"	Николаф Максимовић	врачарски	бравар	" "
1791	"	Никола Крстић	дорфолски	пилар	" "
1810	"	Никола Костић	напалузски	дуњер	" "
1851	"	Никола Ратић	савски	трговац	прекобројни козар са своја 2 кола и кола III пешана.
1855	"	Никола К. Тома	"	трговац	" "
1883	"	Никола Спасић	варошки	трговац	" "
1904	"	Никола Д. Костић	дорф.	трговац	" "
1808	"	Никола Тручић	"	апектор.	" "
1917	"	Настас Крстић	"	бав. и опан.	" "
1857	"	Никола Миладиновић	сав.	кисил.	" "

БР. ПОСЛА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБЕ. УЧЕВАТ	ЗАПИСАМЕ	У коју је јединицу обавезним уписат
О.					
270	редов	Омер Салдрџ	савски	туц. кафе	при II четв I бата. III позива
393	"	Остоја Николић	терас.	б. чинов.	" "
1064	"	Обрад Јовановић	савски	пашичар	" "
П.					
5	војар	Петар Татић	пароник	адм.	при I батаљону III позива
11	војар	Петар П. Јовановић	"	трн.	при II батаљону III позива
35	каплар	Петар Радуловић	дорњоски	гостин.	при I четв I батаљона III позива
66	редов	Павле Јакшић	пашичар	обућ.	" "
85	"	Петар Лекић	дорњоски	рибар	" "
136	"	Петар Х. Мутаџовић	"	обућ.	" "
139	"	Петар Аћиновић	"	"	" "
151	"	Петар Звараковић	пашичар	брибар	" "
158	"	Петар Пена Јовановић	"	рибар.	" "
176	"	Петар Шпировић	савски	крој.	" "
186	"	Петар Петровић	"	пади.	" "
252	каплар	Павле Колодић	рибар.	бакал.	при II четв I батаљона III позива
255	"	Павле Младеновић	"	служ.	" "
265	редов	Павле Лазаревић	савски	кућин.	" "
267	"	Петар К. Комаревић	"	виш.	" "
282	"	Павле Јосиповић	дорњоски	крој.	" "
304	"	Петар Синолаћ	врачар.	бербер.	" "
314	"	Петар К. Вуковић	тераскији	пуш. у арсен.	" "
333	"	Петар Марковић	врачар	служ.	" "
343	"	Петар Стевановић	"	кал. пидар.	" "
354	"	Петар Бечевић	"	"	" "
417	"	Павле Лукић	"	пашич.	" "
426	"	Петар Пауновић	пашичар	бантов.	" "
459	"	Петар М. Никетић	савски	учет.	при III четв I бата. III позива
493	"	Петар Петровић	тераскији	урт.	" "
497	"	Павле Пржевички	"	краж.	" "
512	"	Петар Петровић	пароник	прој.	" "
513	"	Петар К. Петровић	"	"	" "
514	"	Петар Ђ. Петровић	"	дир. пр. пак.	" "
516	"	Петар Поповић	"	напр. ошкет.	" "
520	"	Павле Ђондић	"	посит.	" "
530	"	Петар К. Радојановић	"	трн.	" "
537	"	Пајта Радојевић	савски	фајакер.	" "
542	"	Петар Ђидовић	"	лекар	" "
551	"	Петар Ђистаћ	"	служ.	" "
561	"	Павле Свјатих	"	рибар	" "
562	"	Петар Лазић	"	кобас.	" "
586	"	Петар Газуловић	пароник	каф.	" "
603	"	Павле Х. Ристич	"	"	" "
612	"	Петар С. Јовановић	тераскији	месар	" "
627	"	Пајта Стојковић	пароник	стод.	" "
649	"	Павле Аћиновић	врачарски	каф.	" "
655	"	Прока Стојковић	пашичар	калуж.	" "
664	водник	Паја А. Ђурић	прот.	инжен.	при IV четв I бата. III позива
672	подпаред.	Павле Каровић	пароник	служ.	" "
698	редов	Петар Тривански	врач.	саклар.	" "
715	"	Прока Бечовић	пашичар	козлар	" "
716	"	Петар Манојловић	"	бакал.	" "
727	"	Петар Марковић	"	мохал.	" "
744	"	Павле Ђорђевић	"	бувар.	" "
748	"	Петар П. Савић	"	сешал.	" "
793	"	Петар Марковић	"	пади.	" "
830	"	Петар Аћиновић	врачарски	бант.	" "
840	"	Петар Стевановић	"	спирар	" "
862	"	Петар Стојковић	савски	падар	" "
866	"	Паја К. Мутаџовић	"	б. чинов.	" "
891	"	Петар Павловић	пароник	стручар	прекобројна I батаљона III позива
896	"	Павле Павић	врачарски	служ.	" "
897	"	Петар Јовановић	терас.	каф.	" "

БРОЈ ПОСРЕДНО	ЧИН И ОЗНАЧЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈИМ ЈЕ СВАРТУ ОПШ. УПИСАТ	Зани- мање	У коју је јединицу обвезник уписат.
905	родов	Петко Груђа	овезник	лебар	прекобројна I батаљона III позива
908	"	Петар Тодоровић	"	обућ.	"
923	"	Петар Поповић	"	страл.	"
927	"	Петар Ђорђевић	нападљиви	?	"
1000	"	Петар Пантић	дорџа	нади.	"
1018	"	Петар В. Марковић	савези	инсперт.	"
1045	"	Петар Митровић	врачарски	банџов.	"
1060	"	Петар Стојановић	савези	обућ.	"
1068	"	Наја Седић	"	рибар	"
1073	"	Петра Манојловић	"	чич. банџо	"
1111	"	Николе Радосављевић	"	служ.	"
1134	"	Николе Новковић	врачарски	кочијаш	"
1143	"	Петко Марчевић	напад.	зидар	"
1152	"	Петар Токић	"	служ.	"
1162	"	Петар Јанковић	"	зидар	"
1181	"	Петар Мележковић	сав.	адвокат	"
1182	"	Петар Попковић	"	стражар	"
1190	"	Петра Илић	"	нади.	"
1193	"	Николе Милетић	"	дојур	"
1195	"	Петар Добрић	"	служ.	"
1204	"	Петар Цветковић	"	"	"
1207	"	Николе Анђелковић	"	"	"
1214	"	Никола Живковић	"	нади.	"
1341	"	Петар Мухачић	"	крој.	"
1380	"	Петар С. Јовановић	"	трт.	"
1401	"	Петар С. Јовановић	терацијски	месар	"
1431	"	Николе Павловић	"	"	"
1431	"	Николе Суботић	врачарски	фијасер.	"
1455	"	Николе Симић	савези	столар	"
1456	"	Науи Арсенијевић	"	теж.	"
1465	"	Николе Симић	дорџа	кочиј.	"
1481	"	Петар Стојановић	"	напад.	"
1485	"	Петар Мартиновић	савези	каф.	"
1510	"	Николе Виновић	"	буџ.	"
1518	"	Петар Марковић	"	мешар	"
1521	"	Петар Здравоковић	"	нади.	"
1549	"	Петар Јовановић	врачарски	"	"
1558	"	Петар Ристић	"	тлакат.	"
1572	"	Петар Милетић	"	служ.	"
1585	"	Петар Петровић	напад.	нади.	"
1601	"	Никола Илић	"	опаш.	"
1641	"	Петар Стојановић	терак.	абар.	"
1652	"	Петар Ристић	"	кувар	"
1657	"	Никола Стојановић	вар.	крој.	"
1711	"	Наја Стојинић	напад.	важур.	"
1715	"	Наја Стојинић	"	кад. панту.	"
1718	"	Петар Ђ. Христић	"	брад.	"
1723	"	Петар Петровић	"	нади.	"
1731	"	Петар Жарковић	"	тестер.	"
1734	"	Петко Марковић	"	зидар	"
1749	"	Николе Шаран	врачарски	кад. столар	"
1766	"	Петар Марковић	дорџа	с.л. поште	"
1770	"	Петар Давидовић	"	шлар	"
1811	"	Петар Павловић	кад.	обућ.	"
1820	"	Николе Николић	"	зидар	"
1877	"	Петко Стојановић	варовић	трт.	"
1876	"	Петар Радосављевић	"	"	прекобр. возар са своја 2 коња и кола III позива
1902	"	Петар В. Драмбавић	дорџа	"	"
1920	"	Петар Попковић	напад.	"	"
Р.					
36	каптар	Радосав Симић	нападљиви	буџ.	прв I чете I батаљ. III позива
42	"	Риста Милановић	варовић	трт.	"
63	родов	Радосав Ђорђевић	напад.	теж.	"
69	"	Радосав Марковић	"	опаш.	"
75	"	Радосав Шолан	"	варит	"
75	"	Риста Николић	"	обућ.	"
122	"	Рубен Д. Лепа	дорџа	вожар	"

БРОЈ СЛИБКА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОДН. УПИСАН	ЗАП- НАКЕ	У коју је јединицу обвезник уписан
153	редов	Радосав Јовановић	ваздух.	свирач	при I чети I бата. III позива
171	"	Радосав Јовановић	савски	дунав.	" "
201	"	Риза Леви	дорћолски	падн.	" "
204	"	Риста Стојковић	"	вилаз	" "
206	"	Риза Катић	"	обућ.	" "
242	поднаред.	Радосав Милановић	терзијски	столар	при II чети I бата. III позива
273	редов	Радосав Радосављевић	савски	б. бакал	" "
283	"	Рад. Рајчић	дорћол.	обућ.	" "
293	"	Рафинко А. Алжулино	"	падн.	" "
296	"	Радосав Николић	"	посач	" "
359	"	Радосав Марковић	ваздух.	столар	" "
373	"	Риста Сидачевић	"	са. лебар	" "
407	"	Ружа Леви	дорћолски	јорган.	" "
419	"	Радисав Станић	ваздух.	виски	" "
438	"	Ружа Авар	дорћолски	јорган.	" "
479	"	Радосав Богдановић	терзијски	елуга	при III чети I бат. III позива
511	"	Радкој Јанчић	виночки	"	" "
515	"	Радосав Радосавић	"	бербер	" "
522	"	Риста Н. Бола	"	ликер.	" "
627	"	Ражко Милановић	"	свирач	" "
688	нап-тар	Риста Димитровић	ваздух.	теро.	при IV чети I бата. III позива
713	редов	Риста Позановић	пречап.	елуга	" "
735	"	Риста Петровић	ваз.	капан	" "
772	"	Риста Пуловић	пречапски	кафеј.	" "
787	"	Рафинко Сажин	савски	трг.	" "
826	"	Риста Божиновић	пречап.	капан	" "
869	"	Радосав Савосејинић	савски	онант	" "
876	"	Раденки Драгојевић	"	бакал	" "
997	"	Радосав Ножаковић	дорћол.	посиј	" "
1017	"	Рад. Влашкивца	савски	тепал.	проборјина I батаљона III поз.
1023	"	Радкој Липанић	"	страж.	" "
1026	"	Риста Стојковић	пречапски	ваз. лебар	" "
1042	"	Ражко Савић	виночки	кал. терциј.	" "
1050	"	Риста Филиповић	пречап.	мом. млекар	" "
1088	"	Риста Димитровић	ваздухски	падн.	" "
1120	"	Радосав Сретеновић	пречапски	бапт.	" "
1172	"	Риста Даниловић	"	табл.	" "
1200	"	Риста Лазаревић	савски	кувар	" "
1230	"	Риста Балтазовић	"	страж.	" "
1305	"	Рудолф Арнај	пречап.	саук.	" "
1402	"	Радисав Васић	терзијски	песар	" "
1408	"	Радисав Илић	ваздух.	обућ.	" "
1471	"	Риста Јанковић	дорћолски	коф.	" "
1477	"	Ражко Крачанац	"	"	" "
1478	"	Риста Тошић	"	дуњер	" "
1524	"	Радосав Петровић	савски	синајер	" "
1588	"	Риста Милошевић	ваздух.	теро.	" "
1598	"	Риста Крстић	"	ваздух.	" "
1629	"	Риста Петровић	"	зидар	" "
1621	"	Риста Младеновић	"	бакал	" "
1716	"	Радосав Милковић	"	теро.	" "
1732	"	Риста Мартиновић	"	дуњер	" "
1763	"	Радосав Радосавовић	савски	теро.	" "
1790	"	Радисав Николић	дорћол.	столар	" "
1814	"	Радосав Кобиљар	ваздухски	саук.	" "
1834	"	Радисав Петровић	Београд	?	" "
С					
1	командир	Светозар Х. Тома	савски	трговац	при I батаљону III позива
26	капалар	Сима Николић	дорћолски	служитељ	при I чети I бат. III позива
29	"	Степан Тојковић	виночки	зајмодвац	" "
32	"	Степан Јовановић	ваздух.	бакал	" "
46	редов	Славоје Степановић	дорћолски	посач	" "
49	"	Степан Палић	виночки	кројач	" "
55	"	Светозар Поповић	"	капан	" "
60	"	Степан Живковић	ваздух.	бербер	" "
65	"	Степан Костић	"	вилаз	" "

БРОЈ ОПИСА	ЧИН И ЗНАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ КАРТУ ОБВ. УПИСАТ	ЗНАЧЕЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписа
72	редов	Саво Спасић	ваљалуски	бантонан	при I. чети I. батаљона III. позива
78	"	Сима Стефановић	"	тестер	" "
80	"	Саво Петровић	дорџал	кафеј	" "
90	"	Саво Младеновић	"	обућар	" "
98	"	Стеван Стојановић	врачарски	"	" "
111	"	Стеван Вукетић	"	дијуринист	" "
115	"	Степан Јовановић	дорџалски	тамант	" "
120	"	Савула Адућ	"	бавални	" "
128	"	Степан П. Маричковић	"	тепија	" "
135	"	Сретен Новиковић	"	трговац	" "
140	"	Савула Кофичић	"	ликар	" "
141	"	Степановић Ђурић	"	зидар	" "
144	"	Сима Пречанин	ваљалуски	тестеран	" "
207	"	Сима Димитријевић	дорџалски	обућар	" "
210	"	Сверодар Илић	"	рибар	" "
211	"	Сабатај Казар	"	обућар	" "
215	"	Степан П. Стојановић	терзијски	оп. рачун.	" "
216	"	Степан Љ. Николић	"	књатонес	" "
220	"	Сретен Петровић	"	служит.	" "
221	"	Стеван Богдановић	дорџалски	шесак	" "
222	"	Степан Талеари	"	калф. крој.	" "
225	"	Степан Павловић	"	кафеј	" "
232	подмарш.	Саво Стојановић	савски	"	при II. чети I. батаљ. III. поз.
235	водник	Степан Видић	дорџал	кукудук	" "
240	подмарш.	Степан Зарицковић	ваљалуски	адвокат	" "
241	"	Сретен Радојичић	дорџалски	општ. служ.	" "
248	каплар	Степан Јовановић	"	адвокат	" "
253	"	Степан Јосиповић	врачарски	трговац	" "
271	редов	Степан Филиповић	савски	либар	" "
274	"	Саво Босаћ	дорџалски	тежал	" "
275	"	Сима Богосављевић Ђркић	"	носач	" "
277	"	Стеван Живановић	"	сд. колч.	" "
281	"	Стеван С. Димитријевић	"	такмб.	" "
282	"	Саво Рајић	"	обућар	" "
298	"	Степан Ивановић	врачарски	тамант	" "
311	"	Стојан Степић	терзиј.	послуж.	" "
314	"	Саво Педељковић	"	лебар	" "
322	"	Стеван Добрићковић	"	аднок.	" "
325	"	Степан Јешић	"	сл. фијак.	" "
328	"	Сима Степановић	врач.	служит.	" "
339	"	Сима Николић	"	жигизар	" "
342	"	Степан Стојановић	"	пилаар	" "
344	"	Степан Милошевић	"	служит.	" "
348	"	Степан М. Вуковић	"	"	" "
352	"	Степан Тодоровић	"	политар	" "
358	"	Стојан Анђелковић	ваљалуски	калар.	" "
361	"	Степан Спасић	"	три	" "
370	"	Саво Петровић	"	тежак	" "
388	"	Саво А. Савић	терзијски	нагиз.	" "
392	"	Степан Јанковић	"	"	" "
394	"	Степан К. Мажановић	"	"	" "
399	"	Саво Адамовић	"	терпија	" "
401	"	Софронје Ветковић	"	"	" "
406	"	Савула М. Меламед	дор.	каска	" "
422	"	Стојан Анђелковић	ваљал.	калдрму.	" "
430	"	Степан Јовановић	"	опашчар	" "
431	"	Степан Младеновић	"	тежак	" "
441	"	Сима Димитријевић	дорџалски	кафеј	" "
452	подмарш.	Сима Поповић	терзијски	б. чинио.	при III. чети I. батаљ. III. позива
463	каплар	Стојан Кузмановић	ваљал.	терпија	" "
470	"	Стојан Настасијевић	"	калдрмија	" "
482	редов	Савоје Јокановић	терзијски	лебар	" "
483	"	Стојан Степановић	"	пелатер	" "
498	"	Степан Бојановић	"	обућар	" "
503	"	Степан Кип	"	кафеица	" "
509	"	Степан Поповић	савски	служит.	" "
521	"	Степан Павловић	врачарски	шар. општ.	" "
546	"	Степан Милићковић	савски	три	" "
550	"	Сверодар П. Ристић	"	маши.	" "

БР. СПИСАКА	ЧИН И ЗНАЈКА	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ ЕДИНИЦА ОБЛ. УПИСАН	ЗАПРЕМАЊЕ	У коју је јединицу обавезника уписао
555	редов	Сисејоје Матић	сан.	китар	при III чети I батаљ. III позива
570	"	" Пајкић	"	три.	" " "
573	"	Стеван Мисениновић	"	вишар	" " "
578	"	Светозар Николић	палаула	"	" " "
586	"	Станислав Јовановић	"	бажаз.	" " "
592	"	Станко Ристић	"	полаз	" " "
610	"	Стојан Павловић	парован	спелез	" " "
626	"	Светозар Р. Младеновић	"	ликерџ.	" " "
629	"	Самуил С. Пајаде	"	три.	" " "
631	"	Стефан Савановић	"	ваз. лебар.	" " "
634	"	Светозар Јанковић	"	три.	" " "
645	"	Сана Мајсторовић	"	малкар.	" " "
648	"	Сана Радичић	квачар.	фијокер.	" " "
669	пожаред.	Станко Аметић	"	обушар	при IV. чети I. батаљона III позива
671	"	Сретен Велетковић	парован	три.	" " "
679	каптар	Стојан Бретић	"	кошар	" " "
682	"	Степан Пауновић	палаула	"	" " "
687	"	Станкир Азаровић	"	вишар	" " "
697	редов	Стеван Криво	квачарски	тежаз	" " "
693	"	Сисејоје Илић	парован	чувар	" " "
700	"	Станко Јосифовић	квачарски	сварач	" " "
705	"	Спаса Илић	"	лебар	" " "
708	"	Светозар К. Поповић	"	ваз. у згд.	" " "
709	"	Стојан Јанковић	"	лебар	" " "
711	"	Сима Тодоровић	"	пафен.	" " "
732	"	Отојан Станковић	палаула	тежаз.	" " "
737	"	Сима Јосифовић	"	вишар	" " "
753	"	Стеван Марковић	"	бајетов.	" " "
754	"	Стефан Стојановић	"	вишар	" " "
755	"	Стеван Костић	"	вазари.	" " "
758	"	Станко Стојић	"	вишар	" " "
774	"	Светозар Милошевић	квачарски	проф. у ост.	" " "
780	"	Степан Ј. Поповић	тераван	триг. агент	" " "
787	"	Сима Јосифовић	палаула	вишар	" " "
789	"	Стеван Петровић	сански	вишар	" " "
894	"	Сана Целић	палаула	рабац.	" " "
765	"	Стево Димитрајевић	"	вишар	" " "
807	"	Сима Уроменкић	"	цитаор.	" " "
810	"	Стево Пауновић	"	бајетов.	" " "
811	"	Сана Капаровић	парован	вишар	" " "
812	"	Стеван Јонковић	"	вазари.	" " "
855	"	Стево Петровић	квачарски	овлашч.	" " "
883	"	Сретен Васић	парован	ваз. овлашч.	предбројан I бат. III позива
886	"	Сана Рајковић	"	ваз. стол.	" " "
898	"	Стево Стојановић	терав.	ваз. овлашч.	" " "
899	"	Стеван Некић	"	вазари.	" " "
919	"	Стеван Тривуновић	сански	посред.	" " "
928	"	Светозар Јанковић	"	рабац.	" " "
993	"	Стеван Филиповић	палау.	вишар	" " "
996	"	Соломон А. Хајм	дорваз.	тежаз.	" " "
1010	"	Стојан Илић	палаула	падуш.	" " "
1019	"	Сретен Јовановић	сански	служ.	" " "
1056	"	Сретен Сисејојевић	терав.	ваз. класп.	" " "
1061	"	Сана Матић	сански	служ.	" " "
1062	"	Стеван Миджовић	"	кошар	" " "
1065	"	Спаса Степановић	"	вазари.	" " "
1071	"	Сана Илић	"	вазари.	" " "
1074	"	Светозар Војновић	"	папу.	" " "
1081	"	Стојан Спасић	палаула	вишар	" " "
1090	"	Стефан Петровић	"	вазари.	" " "
1095	"	Соломон Б. Азаровић	дорваз.	квачар	" " "
1100	"	Стојан Радичевић	"	ваз. у град.	" " "
1108	"	Сима Богдановић	сански	кошар	" " "
1129	"	Стеван Благојевић	квачарски	лебар	" " "
1131	"	Сима Штепић	"	служ.	" " "
1135	"	Стеван Тодоровић	"	сански	" " "
1149	"	Стојан Димитрајевић	палаула	вазари.	" " "
1154	"	Стеван Степановић	"	ваз. бурт.	" " "
1163	"	Стојан Николић	"	вазари.	" " "
1156	"	Стојан Петровић	"	бајетов.	" " "

НАСТАВАК ДОДАТКУ БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

Бр. списка	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈОЈ ЈЕ КВАРТУ ОБЛ. УПИСАН	ЗАПИСАЊЕ	У коју је јединицу обавезник уписан
1164	редов	Стојан Тривоковић	настал.	рабач	прекобројни I баталјона II пешке
1178	"	Спасо Анђеликовић	врачарски	сл. лебар	"
1184	"	Стојан Рајковић	савски	надничар	"
1185	"	Стојан Рајковић	"	вођ. страж.	"
1191	"	Стојан Спасовић	"	надничар	"
1211	"	Стојан Ивковић	"	кал. терцај.	"
1218	"	Стојан Јевтић	"	кал. дивар.	"
1242	"	Стојко Јовановић	добрањски	кувар	"
1246	"	Сима Николић	пароник	кошч.	"
1247	"	Сима Јовановић	палатуски	надничар	"
1252	"	Стојан Јевтић	"	служитељ	"
1311	"	Сима Јевтић	савски	надничар	"
1329	"	Соломон Албахари	добрањски	копчар	"
1338	"	Стојан Филиповић	савски	лебар	"
1342	"	Стојко Јовановић	"	лебар	"
1344	"	Стојко Стојковић	врачарски	служитељ	"
1355	"	Стојанер Недић	палатуски	кал. т. шна.	"
1365	"	Сипра Костић	"	зидар	"
1367	"	Стојан Цветановић	терзањски	б. каф.	"
1376	"	Стојан Костић	"	кувар	"
1389	"	Стојан Лавић	пароник	служитељ	"
1390	"	Сима Р. Вукаковић	"	позув.	"
1391	"	Стево Наумовић	"	кал.	"
1399	"	Стојан Ђорђевић	терзањски	каф.	"
1405	"	Сима Лакетић	"	кал.	"
1411	"	Сима Гавриловић	палатуски	служитељ	"
1417	"	Стојан Бошковић	"	оштрац	"
1429	"	Сима Петровић	врачарски	баптован	"
1430	"	Стојан Јовановић	"	кравар	"
1420	"	Стојко Вуковић	палатуски	надничар	"
1439	"	Светозар Митић	сав.	сл. слагач	"
1449	"	Стојан Пешаћ	"	пешач	"
1473	"	Спасоје Јовановић	добрањски	амал.	"
1479	"	Симео Павић	"	свирач	"
1788	"	Стојан Радивојевић	савски	писач	"
1515	"	Стојан Живковић	"	штампар	"
1517	"	Сима Драгуловић	"	келвер	"
1531	"	Сима Јовановић	"	послуж.	"
1545	"	Стојан М. Јовановић	врачарски	терз.	"
1554	"	Спасо Великовић	"	тапач.	"
1561	"	Сима Стевановић	"	патап	"
1571	"	Сима Н. Тапастовић	"	укут.	"
1575	"	Стојан Милкић	"	кум.	"
1576	"	Сима Пипић	"	клар	"
1582	"	Светозар Димитријевић	палатуски	сл. т. гразу	"
1584	"	Сима Пејић	"	бербер.	"
1587	"	Сима Шутановић	"	на мес. чуп.	"
1592	подаред.	Стојан С. Брзић	"	пис. Б. Ђор.	"
1613	редов	Стојан Крстић	"	тежак	"
1623	"	Стојко Милосављевић	"	"	"
1630	"	Стојан Петковић	"	зидар	"
1638	"	Светозар Ђорђевић	терзањски	бербер.	"
1668	"	Стојан Милосављевић	пароник	зидар	"
1686	"	Семја Есимић	"	калас	"
1673	"	Стојан Стојковић	"	бурж.	"
1693	"	Стојан Пековић	"	надничар	"
1707	"	Сима Димитријевић	палатуски	идек.	"
1709	"	Сима Кругосевић	"	надничар	"
1721	"	Спасо Вајовић	"	каф.	"
1724	"	Стојан Николић	"	сепар	"
1725	"	Стојан Адамски	"	наднич.	"
1750	"	Сима Павковић	врач.	бакал.	"
1774	"	Симон Романов	добрањски	учит.	"
1779	"	Стојко Димитријевић	"	зидар	"
1787	"	Сима Велановић	"	доштар	"
1797	"	Стојан Јорговић	врачарски	кувар	"
1804	"	Сретен Јовановић	"	својар	"
1824	"	Стојан Андрејевић	"	зидар	"
1825	"	Сима Михајловић	пароник	врач.	"

БР. ПОСРЕДА	ЧИН И ЗНАКЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ БЛАГУ ОБИ, УПИСАТ	ЗАНИМАЊЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1835	редов	Сретен Благојевић	Београд	продев.	прекобројни I. батаљона III. позива
1839		Сима Дакича	врачарски	бакал.	прекобројни новар са своја 2 кола и кола III поз.
1845		Стојан Јанчевић	савски	дуван.	" " "
1850		Стеван Павловић	савски	трговац	" " "
1879		Стојан Тодоровић	варовина	дуван.	" " "
1890		Соломон Ј. Леви	"	тргов.	" " "
1915		Стеван Николић	дорџа.	"	" " "
1922	редов	Стојан Тодоровић	тераз.	приз. адвок.	прекобројни I бат. III позива
2.					
21	поднаред.	Тома Кубаста	палатуски	жолер	при I чети I батаљона III позива
22	"	Тодор Акиновић	"	св. у шив.	" " "
28	капалар	Трифун Николић	"	механ.	" " "
44	редов	Тодор Живановић	дорџ.	трговца	" " "
48	"	Трајко Петровић	варовина	кафеж.	" " "
54	"	Танасије Штергић	"	твач	" " "
64	"	Тома Савић	палатуски	дуњерни	" " "
76	"	Триво Сиваљовић	"	сакларџа	" " "
105	"	Тихонир Алексић	врачар.	пилар	" " "
107	"	Трајко Ђ. Доченовић	"	кафеџија	" " "
113	"	Тодор Поповић	дорџоски	преписивач	" " "
154	"	Трифун Ајдуковић	палатуски	фијал.	" " "
163	"	Танко Петковић	савски	каф.	" " "
168	"	Тодор Петровић	"	ребар	" " "
175	"	Трајко Апостоловић	"	шпенџ.	" " "
180	"	Танасије Сотировић	"	каф.	" " "
188	"	Тривун Јурић	варов.	св. општ.	" " "
212	"	Таса Милановић	дорџ.	дуњавија	" " "
223	"	Трајко Ристић	"	биз. лог.	" " "
237	наредни	Тома Марковић	теразиски	адвокат	при II чети I батаљона III позива
259	капалар	Танасије Златковић	врачарски	служитеља	" " "
263	редов	Тома Петровић	палатуски	"	" " "
269	"	Танасије Стевановић	савски	мелнар.	" " "
300	"	Трајко Јанковић	врачарски	лебар	" " "
338	"	Тодор Цветковић	"	држ. мајст.	" " "
340	"	Тодосије Петровић	"	служитеља	" " "
381	"	Тома Ђорђевић	теразиски	пилар	" " "
396	"	Тома Стојановић	"	кал. лебар.	" " "
402	"	Тодор Мухиновић	"	квасаши	" " "
467	капалар	Тимко Јовановић	пал.	дуњерни	при III чети I батаљона III позива
475	редов	Тодор Ђурић	варовина	дуван.	" " "
495	"	Танасије Велановић	теразиски	кас. у ош.	" " "
534	"	Тодор Милић	варовина	чувар	" " "
560	"	Тома Јовановић	савски	сумац	" " "
569	"	Тома Марковић	"	обућар	" " "
608	"	Тодор Андријановић	варовина	служитеља	" " "
620	"	Трифун Ђорђевић	теразиски	водопр.	" " "
639	"	Тома Јанковић	врачарски	служитеља	" " "
643	"	Тобијас Јохан	"	калофа	" " "
650	"	Тома Ковачевић	"	талатан	" " "
659	"	Таса Јовановић	палат.	важничар	" " "
686	капалар	Тома Велчевић	"	служитеља	при IV чети I батаљона III позива
689	"	Таса Јанковић	"	ков. оп. суд.	" " "
710	редов	Тома Николић	"	каф.	" " "
720	"	Тодор Трајковић	"	обућар	" " "
738	"	Тодор Ковачевић	"	капалер	" " "
758	"	Трајко Савић	"	пилар	" " "
775	"	Теофил Вукотић	"	мелнар	" " "
800	"	Тодор Стевановић	"	механ.	" " "
813	"	Тома Јовановић	варовина	Јергис.	" " "
826	"	Триво Богдановић	врачарски	лебар	" " "
837	"	Танасије Марковић	"	бизанси	" " "
865	"	Тома Делићковић	савски	фабр.	" " "
888	"	Тома Бутковић	варовина	чистељ.	прекобројни I. бат. III. позива
900	"	Тодор Михајловић	тераз.	кал. обућар.	" " "

БРОЈ СВЕДКА	ЧИН И ЗНАК	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈ ЈЕ КВАРТУ ОБВ. ПИСАТ	ЗАПИСАВЕ	У коју је јединицу обвезник уписат
1006	редов	Трајке Симоновић	нал.	слуга	препобројни I батаљона III. позива
1014	"	Танасије Благојевић	савски	маж.	"
1051	"	Тодор Гасић	врачарски	зидар	"
1091	"	Тома Јовановић	нал.	обућ.	"
1101	"	Тома Василић	дорџол.	бакал.	"
1102	"	Тома Томић	полтава.	зидар	"
1136	"	Тома Великовић	врачарски	надничар	"
1138	"	Таса Ристић	напалуца	"	"
1139	"	Тодор Акиновић	"	служитељ	"
1156	"	Тома Петровић	"	зидар	"
1194	"	Таса Илић	савски	артија	"
1198	"	Тома Петровић	"	слуга	"
1208	"	Трипу Васић	"	кочиј.	"
1217	"	Тодор Ђорђевић	"	пикар	"
1241	"	Танасије Николић	дорџолски	надничар	"
1301	"	Тодор Катаринић	нал.	"	"
1312	"	Тодор Јовановић	савски	критичави	"
1313	"	Трајко Стојановић	"	пикар	"
1330	"	Трајко Ристић	дорџолски	слуга	"
1331	"	Танасије Поповић	савски	проститут	"
1348	"	Трипа Стојановић	врачарски	фамулус	"
1350	"	Тома Ореховић	"	обућ.	"
1360	"	Тома Токиновић	напал.	поскар	"
1368	"	Тома Стојковић	терацијски	нафет.	"
1382	"	Тома Милетић	варошки	пл. слугат.	"
1414	"	Танасије Ристић	напал.	пикар	"
1418	"	Тодосије Павловић	"	бакалне	"
1445	"	Тадосије Дузи	савски	надничар	"
1526	"	Таса Банковић	"	трговац	"
1529	"	Тома Егедић	"	маж.	"
1539	"	Тома Поповић	"	обућ.	"
1540	"	Таса Акиновић	"	пикар	"
1589	"	Тодор Томић	напал.	нема.	"
1591	"	Тома Петковић	"	б. кочиј.	"
1611	"	Танасије Вулић	"	кижвер	"
1625	"	Тодор Цилић	"	надничар	"
1626	"	Таса Милојевић	"	холд.	"
1632	"	Трајко Анђелковић	"	зидар	"
1678	"	Тома Ђерг	вар.	надничар	"
1691	"	Трипу Ђорђевић	"	поскар	"
1096	"	Танасије Вранитковић	терациј.	обућар	"
1697	"	Тодор Стојановић	"	молер	"
1720	"	Тома Крстић	напал.	зидар	"
1743	"	Тома Савић	врач.	киф.	"
1746	"	Тома Скорелек	"	внл. радник	"
1813	"	Таса Анђелковић	нал.	клас.	"
1821	"	Тодор Чупић	"	рабакија	"
1827	"	Танасије Вабовић	варошки	вар. надр.	"
1832	"	Тодор Тодоровић	Београд	телегр.	"
У.					
895	редов	Урош Сивачки	врач.	анноград.	препобројни I. бат. III. позива
1463	"	Урош Гавриловић	дорџ.	адвок.	"
Ф.					
160	редов	Филип Николић	савски	сарац	при I четв I бата. III. позива
198	"	Флорјан Кука Алек	дорџол.	келнер	"
474	"	Филип Павловић	варошки	чувар	при III. четв I. батаљона III. позива
684	"	Филип Стојановић	нал.	бакал.	при IV четв I батаљона III. позива
717	"	Филип Поповић	"	депедер	"
802	"	Филип Степановић	"	поскар	"
825	"	Филип Навладинић	врачарски	подкивач	"
864	"	Франц Енгелхарт	савски	књиговод.	"
1141	"	Франц Топић	нал.	поскар	препобројни I батаљона III. позива
1249	"	Флор Федеман	торак.	кројач	"

БР. ПОСЛА	ЧИН И ЗВАЊЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	У КОЈЕ ЈЕ КВАРТУ ОБИ. УПИСАТ	ЗАПЕЖАВЕ	У коју је јединицу обвезници уписат
1659	редов	Фердинанд Поркоћ	варошки	кројач	прекобројни I бат. III позива
1763	"	Филип Давидовић	протарски	зрнар	"
1838	"	Франа Тоболар	"	фаб. иншт.	прекобројни са своја два коња и кола III поз.
Х					
8	возар	Хајин Б. Јосиф	варошки	трговац	даје 2 коња и кола с при. и лично сам тера
45	редов	Хајин М. Пинкас	дорђолски	"	при I чети I баталона III позива
92	"	Хајин А. Барух	"	кројач	"
110	"	Хајин А. Леви	"	ликар	"
228	"	Хајин Демјо	"	трговац	"
289	"	Хајин Б. Аврам	"	темац	"
1024	"	Христифор Ђушић	сав.	ноћ. страж.	прекобројни I баталона III позива
1755	"	Христос Лазаревић	"	калф. тер.	"
1881	"	Хајин А. Којен	"	трговац	прекобројни возар са своја 2 коња и кола III поз.
Ц					
464	каплар	Цетко Велковић	напалушки	лидар	при III чети I баталона III позива
651	редов	Цетко Прозовић	врач.	некар	"
750	"	Цетко Велковић	напал.	лебар	при IV чети I бат. III позива
835	"	Цетко Јелчић	протарски	каплар	"
861	"	Цетко Авдоловић	савски	млек.	"
925	"	Цетко Авдоловић	"	отризар	прекобројни I бат. III позива
1026	"	Цетко Стојковић	терзијски	лебар	"
1692	"	Цетко Соколовић	варошки	трг. агент	"
Ч					
1048	редов	Чедомир Прица	врачар.	напалч.	прекобројни I бат. III позива.
Ш					
309	редов	Штерија Нечота	терзијски	штампар	при III чети I бат. III позива
Ђ					
214	редов	Ђура Петровић	дорђол	каферија	при I чети I батал. III позива
319	"	Ђура Петровић	терзијски	кал. збац.	при II чети I батал. III позива
622	"	Ђура Авдоловић	"	кесени	при III чети I батал. III позива
804	"	Ђура Савић	напалушки	напалчар	при IV чети I батал. III
1257	"	Ђура А. Танасковић	"	чајанија	прекобројни I баталона III позива
1315	"	Ђура Авдоловић	савски	возар	"